

Coral de Santa Maria d'Igualada

1939 · 2020

Leonard del Rio Campmajó

edicions del *Rec*

Coral de Santa Maria d'Igualada

1939 · 2020

Coral de Santa Maria d'Igualada

1939 · 2020

Leonard del Rio Campmajó

edicions del *Rec*

Autor: **Lleonard del Rio Campmajó**
Edita: Coral de Santa Maria d'Igualada / Edicions del Rec
Coordinació: **Maria Rosa del Rio Torrents**
Revisió de textos: **Josep Ruaix Vinyet**
Projecte gràfic: **Lluís Jubert, Espai Gràfic. Igualada**
Impressió i enquadernació: **Unigrafic**

Dipòsit legal: **B 13491-2022**
ISBN: **978-84-09-42526-6**

Tipografies: **Celeste / Neue Haas Unica Pr**
Paper: **Torraspapel, Vilaseca òfset natural de 90 gm2**

Edició: **2022**
Títol clau: **Coral de Santa Maria d'Igualada 1939-2020**

© Copyright, dels textos i les imatges, els autors respectius

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Tots els drets reservats.

Índex

/6

Introducció

/11

Dietari

/462

Apèndix 1:

Dedicat a les dues directores que ha tingut la Coral en la seva història:
Maria del Rio Montfort i M. Concepció (Coni) Torrents Gubianes

/488

Apèndix 2:

Treballs poètics que s'han dedicat a la Coral de Santa Maria i a les seves directores

/505

Apèndix 3:

Articles dedicats a la Coral de Santa Maria d'Igualada

/528

Apèndix 4:

Quadre d'honor

/530

Apèndix 5:

Llistat de cantaires i excantaires

/533

Apèndix 6:

Títols, autors, etc. de les partitures interpretades per
la Coral de Santa Maria d'Igualada des de 1939 al 2020

/551

Llistat alfabètic de noms de la crònica del llibre

Introducció

És amb molta il·lusió que hem emprès la tasca d'escriure aquest llibre. I utilitzo d'entrada el plural perquè he pogut comptar amb l'ajut extraordinari de la meva muller, la Coni, la qual ha renunciat a fer constar la seva autoria. Crec que és just d'esmentar-ho, perquè en tot moment ha estat al meu costat i no sols moralment sinó treballant en aquest projecte tan significatiu que és la història de la Coral de Santa Maria, la qual ha representat una positiva i generosa aportació a la ciutat d'Igualada.

Creiem que és un deure deixar testimoni escrit de la trajectòria artística i cultural que compta fins avui amb vuitanta-tres anys d'existència. L'obligat parèntesi de la pandèmia del Covid-19 ens ha fet avinent aquesta necessitat. Tot va començar a través de l'aplicació whatsapp de la coral durant els mesos d'agost i setembre del 2020, quan es va difondre diàriament la «Galeria fotogràfica del Cor», per ajudar a mantenir el contacte amb els companys cantaires, contacte tenallat pel confinament. A conseqüència d'aquesta iniciativa, vam decidir posar fil a l'agulla al llibre que teniu a les mans.

En el nostre arxiu particular disposàvem de molt material, al qual podríem afegir alguns documents dels nostres predecessors. Com se sap, la història de la coral està directament vinculada amb la meva família, ja que foren les meves tietes, Maria i Mercè del Rio, les promotores, fundadores i dinamitzadores de l'entitat, amb un exemplar altruisme, que hem intentat de continuar quan, per raons d'edat, van traspasar la torxa del relleu a la meva esposa Coni —cantaire i també professora de música—, que ho va acceptar filantròpicament. Així, doncs, als seixanta anys de dedicació entusiasta de Maria del Rio a la direcció coral, cal adjuntar-hi, de moment, vint-i-tres anys més sota la responsabilitat musical de la Coni.

Per tot plegat, i donades les meves relacions de parentiu, haig d'admetre d'antuvi que, malgrat esforçar-m'hi, m'ha resultat difícil ser ben objectiu en la tria i contingut del text del llibre. Tanmateix, assumint que és arriscat de fer una autovaloració, entenc que això no és obstacle per a posar en relleu l'allau de factors positius que ha representat per a Igualada la tasca de la Coral de Santa Maria, sempre fidel als seus orígens, inspirats per un afany noble i totalment altruista al servei de l'Església i de la ciutat. El lector podrà trobar múltiples i qualificades opinions de diverses personalitats al respecte.

No amaguem que la confecció del llibre ha estat una tasca àrdua, intensa i laboriosa. I no gens fàcil. Hi hem treballat de valent gairebé dos anys, intentant una recerca exhaustiva. Malgrat tot, és possible que hi hagi encara algunes llacunes, especialment en els anys més reculats. També n'hi ha, és clar, des del punt de vista de fotografies documentals.

Havent estat fundada, la nostra coral, immediatament després de la guerra civil, és inevitable que en la història dels primers anys hi apareguin expressions que reflecteixen la situació política d'aquella època. És de suposar que el lector serà benèvol a l'hora de llegir algunes coses que avui dia considerem «políticament incorrectes» però que les circumstàncies d'aquell temps comportaven si hom volia desenvolupar activitats públiques.

El corrector del llibre ha estat el prestigiós gramàtic i bon amic Josep Ruaix i Vinyet, el qual ens precisa que ha regularitzat el text en els aspectes gramaticals, lèxics, estilístics, tipogràfics, etc., amb la finalitat que el lector d'avui el llegís amb comoditat (en aquest sentit, ha seguit, perquè afavoreix la claredat del significat de les paraules, la normativa tradicional pel que fa als accents diacrítics, obviant la recentment promulgada). Tanmateix, el lector trobarà en l'obra algunes particularitats, o fins i tot incongruències, que s'expliquen per la diversitat de les èpoques o pel registre emprat en els diferents textos. Semblantment, per tal d'alleugerir el volum del llibre, s'hi empen sigles (explicades en el lloc oportú) i es

resumeixen poc o molt els escrits o parlaments que es transcriuen. També, normalment, s'omet el nom dels autors de les peces interpretades, que el lector trobarà en un apèndix.

El llibre està repartit en vuitanta-dues anualitats, des de la fundació del cor, l'any 1939, fins al 2020 inclusivament. Cada any i en forma de dietari es dona compte de les activitats dutes a terme. Precedeix cada anualitat un preàmbul, imprès en un tipus de lletra diferent. Complementen el llibre els sis apèndixs que es detallen a continuació:

- En el primer es transcriuen articles i entrevistes dedicats a les dues directores titulars que ha tingut la Coral de Santa Maria: Maria del Rio i Coni Torrents.
- En el segon s'aplega una selecció de poesies dedicades a la coral pels mateixos cantaires i altres autors. Recordem, en aquest aspecte, el Cicle Poètic que s'organitzà l'any 2014 a l'auditori de la Biblioteca Central i que tingué tan bona acollença.
- En el tercer es reproduïxen comentaris i valoracions que s'han publicat en diaris, revistes i altres mitjans de comunicació referits a la coral.
- En el quart apèndix, anomenat «Quadre d'honor», es relacionen els dirigents que ha tingut l'entitat i les distincions atorgades a cantaires per la seva fidelitat.
- En el cinquè es publica la llista de cantors i cantores que han format part de la coral en aquests vuitanta-dos anys d'existència.
- En el sisè es publica la llista de títols, autors, etc. de les partitures interpretades per la Coral de Santa Maria d'Igualada des del 1939 al 2020.

Tanca el llibre un complet índex de noms propis, que per no fer-lo més feixuc s'ha limitat a persones, amb detall de la data (dia, mes i any) que mena a la notícia en què tal persona és esmentada. Pel que fa a les citacions de noms personals que figuren en els preàmbuls que encapçalen cada anualitat, com també als comentaris que complementen la cronologia, la referència conté només l'any.

L'assessorament gràfic, digitalització d'imatges i retocs de fotografies ha anat a càrrec de la meua filla Maria Rosa, excantaire i dissenyadora gràfica, que hi ha treballat amb especial dedicació i entusiasme. En aquest tema, haig d'agrair també la col·laboració de Marta Vives Sabaté, directora de l'Arxiu Comarcal de l'Anoia (ACAN). Afegim-hi que el material gràfic correspon en la seva major part als fotògrafs següents: Mariona Adzet Riba, Carles Aguilera Berzosa, Amadeu Caballé Solé, Santi Carbonell Bertran, Ferran Dalmasas Trull, Alfons Ferrer Casulleras, M. Rosa del Rio Torrents, Josep Rovira Moreno, Joan Talavera Gumà i Jaume Vila Rabell. No cal dir que també regreïem la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Igualada.

El present llibre vol ser un homenatge als cantaires que han constituït la Coral de Santa Maria i als seus dirigents, gràcies als quals ha estat possible la ininterrompuda continuïtat d'aquests més de setze lustres. Ells són els vertaders protagonistes de l'obra i mereixen tota la nostra admiració i agraïment.

Estem molt satisfets del resultat aconseguit amb l'edició que oferim al públic i convençuts que fem una bona aportació a la història d'Igualada, com també, lògicament, a l'Església, al país i a la cultura.

Lleonard del Rio Campmajó

Obrim el dietari del llibre amb un autoretrat realitzat l'any 1935 pintat per la mateixa Maria del Rio Montfort, estudiant el piano en el saló del seu domicili.

Maria del Rio aconseguí el títol de professora de música amb les màximes distincions comptant disset anys d'edat a l'Acadèmia Ainaud de Barcelona. Posteriorment cursà harmonia i composició amb Joan Just Bertran, director del Conservatori de Música de l'Ateneu, que la qualificà com una de les seves alumnes destacades.

Tot just acabada la guerra civil Maria del Rio, la seva germana Mercè i un petit grup de noies, mogudes pel seu zel apostòlic, formaren un cor que col·laborava amb el cant en les funcions religioses dels temples igualadins. El rector de Santa Maria, Mn. Amadeu Amenós Roca, atesa la bona disponibilitat de la jove professora, l'animà a constituir un grup estable de cantaires, esdevenint el cor femení titular de l'església parroquial.

Maria del Rio es va lliurar tota la seva vida a treballar per a l'Església igualadina i per la ciutat, fent una tasca formativa en favor d'un col·lectiu de noies joves, en una època difícil i en un ambient gens propici. La situació política no afavoria gens que les dones poguessin moure's i desenvolupar activitats públiques. L'ambient era advers. Malgrat això, Maria del Rio aconseguí, a més, promoure, acreditar i prestigiar el nom d'Igualada fora de les nostres fronteres i més enllà del nostre país. Ho testimonien els èxits aconseguits per les Espanyes i àdhuc a Portugal, França i Itàlia, mereixent una singular consideració arreu.

Una gran tasca voluntariosa i altruista «feta a casa» —això és molt important—, i no pas per lluïment personal, sinó per amor a la música i a uns innegables valors socials i de ciutadania. Maria del Rio sempre ha estat a disposició de la ciutat per al que fes falta.

En arribar a l'any 2000, Maria del Rio, després de seixanta anys, deixà per raons d'edat la direcció coral a la també professora Coni Torrents Gubianes, que ja des de feia uns pocs anys actuava com a co-directora. El Cor de Santa Maria ha tingut, fins avui, una intensa activitat ininterrompuda de vuitanta-dos anys.

El 6 de març de 2006 Maria del Rio Montfort va morir, a l'edat de 89 anys.

1939 /

Els inicis

Eren els primers mesos de la postguerra, viu encara el record punyent de tants i tants estralls devastadors de tota mena. El país intentava deixondir-se d'aquell paorós malson que ho havia malmès gairebé tot, especialment les esglésies, víctimes preferents d'aquella fúria iconoclasta que havia ocasionat tants màrtirs.

Un grup de noies, mogudes per l'ansia d'una recuperació dels valors religiosos i per l'afecció al cant, dirigides per Maria del Rio Montfort,¹ acompanyaven Mn. Amadeu Amenós Roca en la solemnització de les cerimònies religioses —misses de campanya, actes eucarístics, etc.—, que se celebraven a l'aire lliure, a causa del pèssim estat en què es trobaven els temples; també als hospitals —el de Sang, que era a l'actual carrer de Garcia Fossas, i el Comarcal— o bé a les presons habilitades a l'Escola Pia i a l'antic Centre Republicà.

MdRM era una avantatjada de la música que a disset anys d'edat ja havia aconseguit el professorat superior de piano i perfeccionava harmonia i composició amb el mestre Joan Just i Bertran.

Els assaigs se celebraven en el domicili de cal Del Rio, al segon pis del carrer de Sant Sebastià, 20. Les primeres cantaires foren: Teresa Castellà Valls, Maria Martí Vidal, MdRM (directora), Mercè del Rio Montfort i Roser Roura Jaume.

No hem trobat a l'arxiu de la coral gaires referències de les activitats dutes a terme els primers anys, però sí que és cert que participaren en moltes esglésies i llocs de culte de la ciutat.

El llavors ecònom de Santa Maria d'Igualada, Mn. Amadeu Amenós, s'adonà de la magnífica labor que realitzava aquell grup de noies i es convertí en el seu valedor, animant-les a continuar com a grup estable de la parròquia.

El mes de maig de 1939 suposà una ocasió excel·lent per a consolidar la coral amb la parròquia, participant cada dia en la funció devota del mes de Maria que se celebrava a l'església parroquial de Santa Maria (anomenada popularment «església gran») a les sis del matí. Aquesta tradició de pregar cantant a la Mare en el mes de maig es va mantenir diàriament durant cinquanta-quatre anys fidelment i inalterablement.

EL BISBE DE VIC. *Des de 1927 exerceix com a bisbe de la diòcesi de Vic, del qual depenen les dues parròquies igualadines, l'eclesiàstic mallorquí P. Joan Perelló Pou. En el parèntesi la guerra civil espanyola va haver de fugir, emigrant a la seva terra, encara que dolgut per les destruccions causades per la guerra, tant en la catedral com en*

Absis, campanar i façana de Santa Maria. Dibuix: Pere Puig

tots els centres religiosos de la seva diòcesi, a la qual tornà en 1939, en triomfar l'exèrcit franquista.

MATOSAS ROCA, NOU ALCALDE D'IGUALADA. *A finals del mes de gener d'enguany és nomenat alcalde d'Igualada Francesc Matosas Roca, propietari i apoderat de banca. Substitueix Pere Bertran Tarrés, que ho ha estat durant el període bèl·lic (novembre 1936 - gener 1939).*

Febrer. Un grup de noies, dirigides per MdRM, participa en els cants de les misses que se celebren a les places d'Igualada (plaça de l'Ajuntament, de la Creu, del Pilar...), donat que els temples han estat desvalisats o destruïts per la violència del conflicte. També es fan presents als hospitals i a les presons.

Cal esmentar igualment la cooperació de les cantaires amb els pares caputxins. Malgrat que l'església conventual d'aquests fou incendiada durant el període bèl·lic i el convent convertit en vaqueria comunal, en reprendre's el culte, les noies cantaires van continuar col·laborant en els cants com ho havien fet abans de la guerra. Aquesta participació va continuar durant molts anys, especialment vinculades amb la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

NOU PAPA. *El 2 de març de 1939 és elegit el nou Sant Pare, Pius XII (Eugenio Maria Giuseppe Giovanni Pacelli), nat a Roma (Itàlia) el 2-3-1876. Substitueix el també italià Pius XI (Achille Ambrogio Damiano Ratti), que va morir el 10-2-1939.*

1. A partir d'aquí, i per mor de la brevetat, reduïrem el nom d'aquesta persona a les sigles MdRM.

A causa de la destrucció de les esglésies durant la guerra, les misses han de celebrar-se al carrer. En la imatge, una de les celebracions a la plaça del Pilar, davant la Sastreria Terrade

12 d'abril. És nomenat ecònom-arxiprest de Santa Maria d'Igualada Mn. Amadeu Amenós, el qual, coneixent la tasca que fa a la ciutat aquell grup de noies, anima la jove professora MdRM a formar un cor per a solemnitzar els actes religioses de la parròquia.

1 de maig. Les cantaires s'estrenen oficialment com a cor per a participar diàriament en els cants de la funció del mes de Maria, que té lloc a les sis del matí a l'església gran. Amb el nom de *Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada*,² prenen aquesta data com a referència de la seva fundació.

13 d'agost. En la festa de l'Assumpció de la Mare de Déu, el CPSMI intervé en els actes de la tarda que se celebren a l'església gran.

27 d'agost. A l'església de l'Hospital els terciaris caputxins celebren la festa patronal de Sant Lluís. Els actes, en què té cura dels cants el CPSMI, són presidits pel P. Eusebi d'Igualada. No hi manca, a la tarda, l'exposició del Santíssim, el trisagi i la veneració de la relíquia de sant Francesc.

8 de setembre. En honor de la Mare de Déu de Lurdes té lloc a l'església de l'Hospital una missa cantada pel CPSMI, dirigit per MdRM. A la tarda, rosari, cant del trisagi i de l'«Ave de Lurdes».

1 d'octubre. A l'església de Santa Maria, festa de la Mare de Déu del Roser, amb cants del CPSMI en el solemne ofici.

Avui comença el mes del rosari, amb la funció vespertina del rés d'aquesta pràctica religiosa, meditació, trisagi, exposició del Santíssim i reserva.

4 d'octubre, festa de Sant Francesc. A l'església parroquial de Santa Maria, cants en la missa de comunió general del matí, en què el P. Romuald de Palma s'encarrega del sermó.

8 d'octubre. A la capella dels pares escolapis del carrer Nou, 32, se celebra la festa dedicada a la Mare de Déu de la Pietat, compatrona d'Igualada, organitzada per les associades de la Pia Unió. Cants en la missa de comunió general, presidida pel Dr. Sebastià Regí.

Els pares escolapis utilitzen aquest local en no estar habilitat, a causa de les conseqüències de la desfeta bèl·lica, el culte a l'església de Sant Agustí.

15 d'octubre. A l'església de Santa Maria se celebra la festa de Santa Teresa de Jesús. Amb aquest motiu hi ha una missa de comunió general al matí i, a la tarda, rosari, trisagi i veneració de la relíquia. El CPSMI s'encarrega dels cants de tots els actes.

² A partir d'aquí, i per mor de la brevetat, reduïrem generalment aquesta denominació a la sigla CPSMI.

29 d'octubre, festa de Crist Rei. El bisbe de la diòcesi, Joan Perelló Pou, fa la visita pastoral i sojorna uns quants dies amb els igualadins. Entre els actes i visites hi ha diverses misses solemnes i de mig pontifical en algunes de les quals ha participat el CPSMI, especialment les celebrades a l'església gran.

8 de desembre, festa de la Puríssima. Participació, a l'església de Santa Maria, en els cants de la missa.

24 de desembre. Cants en la missa del gall de les dotze de la nit a l'església de l'Hospital.

25 de desembre, Nadal. A les sis del matí el CPSMI canta la missa a la capella de la Divina Pastora.

A les dotze del migdia, sota la direcció de MdRM, el CPSMI té cura dels cants en la missa solemne de l'església de Santa Maria.

El mateix dia s'obre al culte l'església dels pares escolapis. Es fa la solemne reposició de la imatge de la Mare de Déu de la Pietat en el seu cambril.

26 de desembre, Sant Esteve. El cor es desplaça als centres benèfics de la ciutat per oferir-los una cantada.

* * *

1940 /

Anada a Montserrat: «Canten molt bé, aquestes noies»

A poc a poc es van reconstruint les esglésies, i les joves cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria acudeixen arreu on són sol·licitades: a la Divina Pastora, a l'Hospital, als Caputxins, a les Escolàpies i, evidentment, tal com hem dit, a la mateixa parròquia de Santa Maria. Hom recorda algunes anades —camps a través— per cantar a les esglésies d'Òdena i Vilanova del Camí. També als hospitals i a les presons.

La Nit de Nadal és ben bé una nit de vetlla. Després de la missa de les dotze, a l'Hospital d'Igualada comença una xerinola que s'allarga fins a les sis de la matinada, que és l'hora d'anar a cantar a la primera missa de la Divina Pastora. Acabat, a les dotze del migdia, a la de Santa Maria. Una nit en blanc, vaja!

Mn. Amadeu Amenós, l'econom-arxiprest de la parròquia de Santa Maria, com a premi i estímul per la bona feina desenvolupada, obsequia les cantores amb una

excursió a Montserrat, que s'anà repetint durant molts anys.

D'aquesta primera anada a la santa muntanya escrivia mossèn Amadeu: «... vam anar a Montserrat i vam celebrar missa de comunió al cambril de la Mare de Déu, on les noies van cantar uns motets, tan bé, que els monjos que els escoltaven van dir-me després de la missa: "Aquestes noies canten molt bé!" Els vaig contestar que no tant com els de Montserrat, i em van replicar: "Canten molt bé!"

»L'any següent van tornar a Montserrat i, després de la missa, va ser el P. Rosés, sagristà major del monestir, qui va dir-me: "Mossèn Amadeu, aquestes noies canten molt bé!", a què vaig replicar com l'any anterior: "No tant com els de Montserrat..."»

1 de gener. Cants del CPSMI en la missa de les sis del matí a la capella de la Divina Pastora.

El mateix dia, a l'església parroquial de Santa Maria, cants de la missa de les dotze del migdia.

14 de gener. A l'església del pares escolapis, cants en la visita espiritual a la Mare de Déu de la Pietat, organitzada per la Pia Unió. A les vuit, missa de comunió general. A les sis de la tarda, funció reglamentària. En ambdós actes, prèdica a càrrec de Mn. Amadeu Amenós.

20 de gener. Cants a la capella de la Guia, juntament amb un grup de noies del veïnat, en la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila.

2 de febrer, la Candelera. A l'església de les Escolàpies, benedicció de candeles, missa i cant de motets en la veneració de l'infant Jesús.

11 de febrer, festa de la Mare de Déu de Lurdes. A l'església de l'Hospital, cants en la missa de comunió matinal, i a la tarda, en el rosari, trisagi marià, besamans i «Ave de Lurdes».

15 de febrer. A l'església parroquial de Santa Maria, a la tarda, cants en la reposició solemne de les icones del viacrucis, beneït pel pare Romuald, guardià dels pares caputxins.

RECONSTRUCCIÓ DE L'ESGLÉSIA DELS CAPUTXINS. A mitjan març, grups de joves voluntaris comencen la neteja de les runes de l'església dels pares caputxins, destruïda per la violència revolucionària. És un treball preliminar a la feina de reconstrucció a càrrec dels paletes. Les portes d'aquest temple són obertes per a qui vulgui observar els estralls de la contesa.

21 de març, Dijous Sant. A dos quarts de vuit del matí, a la capella de la Divina Pastora, cants en l'ofici solemne, interpretant-se la «Missa Fons bonitatis». A la tarda, solemne hora santa, interpretant-se diversos motets.

24 de març, diumenge de Pasqua. A la tarda, MdRM, directora del CPSMI, presenta, en una audició musical, el

El retaule major de l'església de Santa Maria, abans de la guerra

seu nou motet «Bone Pastor» a una veu i amb acompanyament de piano, motet que dedica al seu pare.

7 d'abril, festa de la Divina Pastora. A la capella del col·legi, a dos quarts d'onze, missa cantada. A la tarda, processó i, de retorn, cant del trisagi marià i sermó pel pare guardià dels Caputxins, besamans i «Himne a la Divina Pastora».

«VESTIDOS DE PRIMERA COMUNIÓN» (copiat de la Hoja Dominical de Igualada, núm. 1762). *«Por disposición del señor obispo, interpretando el espíritu de caridad de la Iglesia, que es la de hermanar a todos, ricos y pobres, en acto tan cristiano como es el de la primera comunión, queda prohibida toda clase de adornos en los vestidos para dicho acto. Por lo tanto, prácticamente no se admitirán diademas, ni coronas para las niñas, ni lazos y bandas para los niños. Quiere la Iglesia que el infante ponga toda su atención en adornar su alma, evitando la disipación que supone el adorno exterior.»*

1 de maig. Participació en els cants de la funció diària del mes de Maria a l'església gran.

5 de maig. Les cantaires del CPSMI i llurs familiars s'afegeixen a la romeria igualadina a Montserrat que organitzen els pares caputxins. Aquesta manifestació devota tindrà un

caràcter espiritual i piadós de visita a la Moreneta. S'adverteix als pelegrins que «como todas las romerías irá aromatizada con el canto y la oración». Els preus del viatge són els següents: adults, 11'70 o 5'25 pessetes segons que es vulgui pujar a la muntanya en cremallera o a peu; els menors de dotze anys, 8'50 o 4 pessetes. S'hi inscriuen 650 igualadins. La romeria és presidida pel rector arxiprest, Mn. Amadeu Amenós.

12 de maig, Pentecosta. Té lloc a Igualada la constitució oficial de l'Acció Catòlica. Entre els actes que se celebren hi ha la benedicció i inauguració del Centre Interparroquial d'Acció Catòlica Femenina, al carrer Nou, 32 (Cal Rovira). En els locals d'aquesta casa hi tindrà la seva seu d'assaigs el CPSMI. Mn. Amadeu Amenós hi pronuncia un discurs d'afirmació catòlica.

Afegim-hi que també s'inaugura el Centre Interparroquial d'Acció Catòlica Masculina, al carrer de l'Amnistia, 4 (avui, carrer dels Esquiladors). En aquests locals, Mn. Antoni Malats hi fa una conferència sobre «Los hombres dentro de la Acción Católica».

19 de maig. Se celebra a Roma la beatificació de la religiosa Joaquina de Vedruna de Mas. A l'església de l'Hospital d'Igualada hi ha en commemoració d'aquest esdeveniment, a les set del matí, una missa de comunió general, cantada amb motets pel CPSMI. A les cinc de la tarda, exposició del Santíssim i cants del «Trisagi a la santíssima Trinitat», «Te Deum» i «Salve» i, després de la reserva, «Himne a la nova beata».

2 de juny. A l'església gran es retarda fins avui la conclusió del mes de Maria per fer-la coincidir amb l'onomàstica del papa Pius XII. El CPSMI s'encarrega dels cants de la missa de comunió general de les vuit del matí.

9 de juny. Mn. Amadeu Amenós convida el CPSMI a una anada a Montserrat. Cants al cambril de la Mare de Déu i concert a l'absis del santuari.

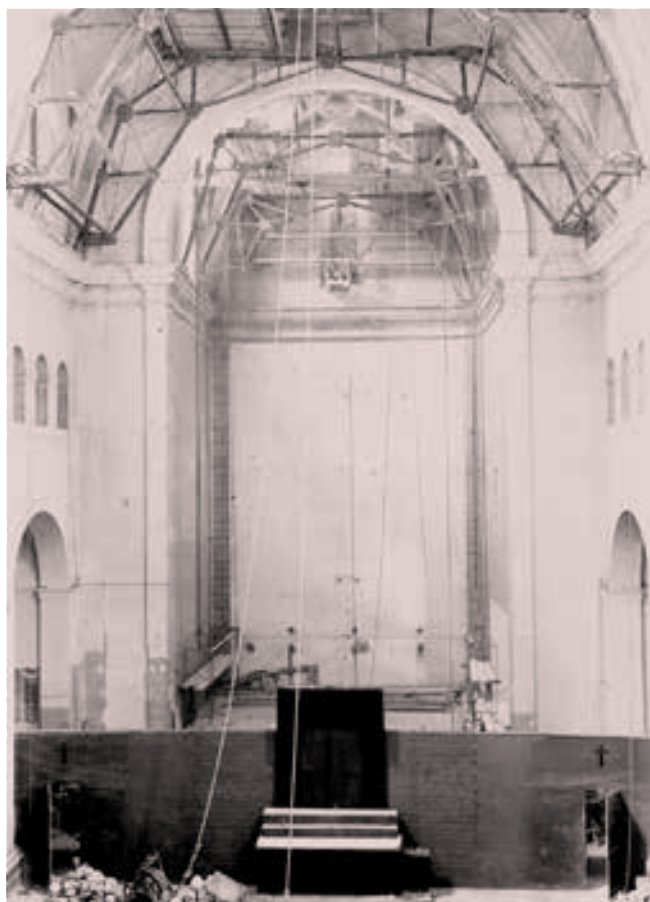
15 de juliol. MdRM, en qualitat d'exalumna, presenta al col·legi de la Divina Pastora la seva missa «In honorem Divini Pastoris Matris», a dues veus, que formarà part del repertori del CPSMI.

6 d'agost. Concert de piano al Casal Interparroquial d'Acció Catòlica. Hi intervé MdRM, que interpreta: «Opus 74, núm. 1 Rapsòdia», de Brahms; «Opus 54, Desena masurca», de Benjamin Louis Paul Godard, i «Les perles», d'Eugène Nollet.

15 d'agost, festa de l'Assumpció de la Maria, patrona de l'església de Gràcia. A dos quarts de vuit del matí, missa cantada, presidida per Mn. Amadeu Amenós. A les set del vespre, trisagi marià cantat i sermó.

5 d'octubre. La professora MdRM és convidada a formar part de la junta constituent de l'Orfeó d'Igualada, conegut

Inici dels treballs de reconstrucció de l'església de Santa Maria després de la desfeta de 1936-39

també com a Orfeó del Centre Nacional. Es confia la direcció de l'orfeó a Joan Just, mestre-director del Conservatori Municipal de Música.

Les noies del CPSMI que estimen la música no dubten cap moment a formar part de la nova agrupació i, sense perdre la seva personalitat com a coral femenina, s'inscriuen, gairebé en la seva totalitat i juntament amb la seva directora, a l'orfeó.

Malauradament, l'Orfeó d'Igualada es va dissoldre l'any 1944. Les noies del cor hi prenen part fins al darrer dia.

15 d'octubre. Reposició de l'imatge de la Mare de Déu de la Pietat al seu cambril de l'església dels pares escolapis, que a partir d'avui serà el seu santuari.

S'organitza un complet programa d'actes, amb processons des de la plaça Castells fins a l'església de Santa Maria, i viceversa. Davant la casa núm. 5 de la rambla de Sant Ferran, on providencialment fou salvada la imatge, es canta un Te Deum d'acció de gràcies.

8 de desembre, festa de la Puríssima. El CPSMI participa en els cants de la missa solemne que se celebra a l'església gran.

24 de desembre. Cants en la missa del gall de les dotze de la nit, a l'església de l'Hospital.

25 desembre, Nadal. Cants del CPSMI en la missa de les sis del matí a la capella de la Divina Pastora.

A les dotze del migdia, cants en la missa solemne de l'església parroquial de Santa Maria.

26 desembre, Sant Esteve. Visita i cantada de nadesals als centres assistencials i de beneficència de la ciutat.

PADRÓ MUNICIPAL. A 31 de desembre de 1940 el padró municipal d'Igualada és de 15.603 habitants.

* * *

1941/

El cor ja compta amb noves cantaires

El cor continua al servei de la parròquia, aconseguint que la música sigui alhora piadosa, agradable i complaent per als fidels, atenent les directrius del motu proprio de Pius X. S'assaja cada diumenge al matí als locals de Can Rovira, al carrer Nou, 32.

El Cor Parroquial de Santa Maria ben aviat es va ampliant i consolidant amb noves cantaires. Heus aquí els noms de les noies que en formen part l'any 1940: Hermínia Artigas Miralda, Teresa Artigas Miralda, Antònia Badia Mercadé, Teresa Camps Dalmases, Teresa Castellà Valls, Montserrat Font Gassol, Carme Freixas Fitó, Isabel Freixas Fitó, Angeleta Jaume Padrós, Maria Martí Vidal, Rosa Montfort Ferrer, Roser Roura Jaume i Paquita Valls Torrents.

«Va néixer humil —escriu el publicista Ramon Solsona Cardona, que més endavant esdevindria vicepresident i un entusiasta impulsor del cor— amb la humilitat del qui, amb tot i el seu valer, desconeix els seus propis mèrits. En néixer, tota la seva aspiració es va reduir a lliurar-se al culte dels seus grans amors: el Temple i l'Art, dignificar els cànctics religiosos, agermanar-los amb l'art, fer que la música en les cerimònies religioses fos agradable i atraient per als fidels en lloc de sonar com un dissonant guirigall; això, precisament això és el que es va proposar i fou la suprema aspiració del CPSMI.»

20 de gener. Cants, juntament amb un grup de noies del veïnat, en la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila, a la capella de la Guia.

10 de febrer. Maria del Rio Montfort presenta al col·legi de la Divina Pastora tres noves composicions: «Trisagi a la Verge», «Trisagi a la Santíssima Trinitat» i una «Salve

Regina» que és previst d'estrenar en la pròxima festivitat de la Divina Pastora.

11 de febrer, festa de la Mare de Déu de Lurdes. A l'església de l'Hospital, cants en la missa de comunió general de les set del matí. Tarda, a dos quarts de cinc, rosari, participació en els cants del rosari, trisagi marià, veneració de la imatge i «Ave de Lurdes».

30 de març. A l'església de Santa Maria, quaranta hores solemnes. De cinc a sis de la tarda, Associació de Dones i Noies i Aspirants d'Acció Catòlica: vetlla en l'exposició del Santíssim, meditació i cant del trisagi.

MATOSAS ROCA REPETEIX COM A ALCALDE D'IGUALADA. *L'alcaldia d'Igualada torna a mans de Francesc Matosas Roca, substituint Josep M. Lladó Bausili, que havia estat nomenat el setembre de l'any passat.*

6 d'abril, Diumenge de Rams. Cants en el solemne viacrucis que surt a les quatre de la tarda de l'església parroquial de Santa Maria seguint aquest itinerari: Born, Argent, Sant Sebastià, Sant Roc, Sant Jaume, Custiol, plaça del Pilar, Nou, Dolors, Argent i Santa Maria. De retorn, sermó, cant del «Miserere» i veneració de la imatge del Sant Crist d'Igualada.

10 d'abril, Dijous Sant. A les deu del matí, a l'església de Santa Maria, cants en l'ofici solemne i, en acabar, processó per l'interior del temple per acompanyar el Santíssim al monument. A les quatre de la tarda, ofici de tenebres. A les set del vespre, rosari i meditació.

11 d'abril, Divendres Sant. A l'església de Santa Maria, a dos quarts de set del matí, sermó de Passió. A les deu, ofici del dia, amb veneració de la veracreu.

A dos quarts de nou del vespre, processó del sant enterrament, a la qual assisteixen homes i dones. Itinerari: Born, plaça del Generalísimo, Argent, Sant Sebastià, Sant Roc, Sant Jaume, Sant Bartomeu, Roser, Custiol, plaça del Pilar, Nou, Dolors, plaça de la Creu, rambla de Sant Isidre, Custiol i Santa Maria.

1 de maig. Cants del CPSMI en la funció diària del mes de Maria a l'església gran.

4 de maig. El CPSMI, dirigit per MdRM, s'encarrega dels cants de la missa de comunió general en la festa de la Divina Pastora, a la capella del col·legi. Estrena la «Salve Regina» composta per la mateixa directora i exalumna.

22 de maig. Les germanes Carmelites de la Caritat celebren la festa patronal en honor de la beata fundadora, Joaquina de Vedruna de Mas, assistint el CPSMI a la missa cantada que té lloc a l'església de l'Hospital i que acaba amb la veneració de la relíquia i l'«Himne a la Mare Joaquina». Els actes de la tarda consisteixen en l'exposició del Santíssim, acabament de la novena i cant del trisagi.

31 de maig. A l'església gran, conclusió del mes de Maria, cant del trisagi, consagració a la Mare de Déu i prèdica a càrrec de Mn. Felip Roma, ecònom de Jorba.

8 de juny. Excursió a Montserrat. El CPSMI participa en els cants de la missa celebrada al cambriol del santuari i en un concert a la plaça.

8 de setembre, festa de la Nativitat de Maria. A l'església dels Caputxins, cants del rosari i trisagi, a càrrec del CPSMI.

12 de setembre, festa del Dolç Nom de Maria, patrona de la capella de la Guia. El cor hi participa en els cants del rosari, els goigs i la «Salve Regina».

19 d'octubre. A l'església dels Caputxins, el CPSMI canta en la missa de la festa de Sant Eduard.

23 de novembre, festa de Santa Cecília. El Gremi de Músics i Cantors celebra a l'església de Santa Maria la seva festa patronal.

A tres quarts d'onze del matí l'arxiprest, Mn. Amadeu Amenós, beneeix la bandera gremial, apadrinada per Agnès Casadesús de Marrugat i Ignasi Castelltort Llambés. A les onze, ofici solemne, en el qual participen l'Orfeó d'Igualada, la Capella de Música i el CPSMI. El caputxí P. Manuel de Lipà dirigeix la «Missa de angelis», encarregant-se de les parts gregorianes l'escolapi P. Mestres. Predica Mn. Joan M. Rovira, vicari de la Soledat.

A migdia, al teatre del Centre Nacional, hi ha un concert per l'Orfeó i la Banda de Música d'Igualada, dirigit per Joan Just, en què s'interpreta l'«Ave verum» i altres composicions amb l'acompanyament a l'harmònim per MdRM i s'acaba amb l'«Himne a santa Cecília».

8 de desembre, festa de la Puríssima. Cants del CPSMI en la missa patronal a l'església gran.

24 de desembre. A l'església de l'Hospital, el CPSMI, dirigit per MdRM, solemnitza la missa del gall de les dotze de la nit.

26 de desembre, Sant Esteve. Cantades nadalenques en els diversos establiments assistencials i benèfics d'Igualada.

31 de desembre. A l'església de Santa Maria, cant de la «Missa Fons bonitatis» en el transcurs de la l'eucaristia de mitjanit que té lloc després de l'hora santa. Presideix Mn. Amadeu Amenós.

* * *

Grup d'igualadins a Montserrat

1942 /

S'amplia el repertori

Com hem apuntat en l'encapçalament de l'annualitat anterior, el zel religiós de la jove professora de música Maria del Rio Montfort, ajudada per la seva germana Mercè, sap aconseguir, amb una tenacitat i renunciament admirables, aplegar un grup de noies, les quals, amb una generosa abnegació, ofereixen les seves veus per a major relleu i honor del culte diví.

La qualitat musical del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, aconseguida per una intel·ligent batuta, no pot romandre constreta en els límits parroquials. Els fidels s'adonen que l'agrupació va creixent en nombre de components i adquireix un vertader valor artístic.

Sense deixar el servei a l'Església —objectiu bàsic de la seva fundació—, és convenient estendre l'actuació a un horitzó més ampli, nodrint-se alhora d'un repertori profà i enfrontant-se a la crítica dels públics més exigents. És un gest d'audàcia i una prova arriscada i, no obstant això, l'èxit resulta tan rotund com inesperat. La simpatia i la positiva valoració amb què el cor és rebut

en els pobles veïns, i més endavant per tota la comarca, l'esperonen a un exigent treball que donarà els seus fruits.

20 de gener. A la capella de la Guia, cants, juntament amb un grup de noies del veïnat, en la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila.

2 de febrer, festa de la Purificació de la Mare de Déu. A l'església gran, cants en la missa de dos quarts de nou del matí, convocada per l'Associació de Filles de Maria.

11 de febrer, festa de la Mare de Déu de Lurdes. A les set del matí se celebra a l'església de l'Hospital una missa cantada.

22 de febrer. Representació teatral al Centre Interparroquial d'Acció Catòlica, amb l'obra *Juana de Arco*, de Bellafont Rose, que protagonitza MdRM i en la qual intervien diverses cantores. La direcció va a càrrec de la cantaire M. Lluïsa Campmajó.

22 de març. A l'església de Santa Maria, quaranta hores solemnes. De cinc a sis de la tarda, l'Associació de Dones i Noies i Aspirants d'Acció Catòlica fan la vetlla en l'exposició del Santíssim. Després, meditació i trisagi cantat.

29 de març, Diumenge de Rams. A dos quarts de cinc de la tarda, a l'església de Santa Maria, cant de les vespres i veneració de la veracreu. Tot seguit, assistència al solemne viacrucis pels carrers. De retorn, cant del «Miserere» i veneració de la imatge del Sant Crist.

2 d'abril, Dijous Sant. La coral interpreta diversos motets en la missa de comunió general de les deu del matí a l'església de Santa Maria i, a continuació, processó per l'interior del temple per acompanyar el Santíssim al monument. Després, torns de vetlla fins a dos quarts de quatre de la tarda, hora en què comença l'ofici de tenebres.

3 d'abril, Divendres Sant. A l'església de Santa Maria, a dos quarts de set del matí, sermó de Passió, a càrrec de Mn. Amadeu Amenós. A les deu, ofici propi del dia, veneració de la veracreu i cant del «Passio».

A la tarda, processó del sant enterrament.

8 d'abril. A les dues parròquies igualadines (Santa Maria i la Soledat) comença la novena del Sant Crist d'Igualada. Cants dels cinc parenostres i dels goigs. Recordem que el temple parroquial de la Soledat, mentre duren les obres de reconstrucció a causa dels estralls de la guerra, utilitza provisionalment la capella de les MM. Escolàpies.

1 de maig. Inici de la funció diària del mes de Maria en totes les esglésies d'Igualada. A l'església de Santa Maria, els cants van a càrrec del CPSMI, que dirigeix MdRM; hi participa diàriament i durant tot el mes, al matí a dos quarts de set i al capvespre a dos quarts de vuit.

30 de maig. El cor col·labora amb els seus cants en l'última sabatina del mes, que té lloc al santuari de la Mare de Déu de la Pietat.

ÚLTIMA SABATINA DE MAIG. *El Butlletí de la Pia Unió del Santuari de la Mare de Déu de la Pietat (juny 1942) publica la nota de la qual transcrivim un fragment referida al 30 de maig. Diu així: «[...] El coro femenino de la Pía Unión [Ilegiu Cor Parroquial de Santa María] interpretó durante la última sabatina de mayo, la "Salve Regina" compuesta por la inspirada compositora, Srta. María del Río, que quiso ofrecer a Ntra. Sra. tan delicada producción. Muchas gracias a todos en nombre de nuestra celestial Madre, que sabrá corresponder debidamente a tan deliciosas finezas de sus devotos igualadinos.»*

31 de maig. A l'església gran, conclusió del mes de Maria, en el qual ha participat diàriament el CPSMI. Sermó a càrrec de l'igualadí Mn. Josep Rossell.

8 de juny. Mn. Amadeu Amenós convida les cantaires del CPSMI a una excursió a Montserrat. Cantades a l'absis del santuari i al camí dels Degotalls.

Treballs de reconstrucció del temple de la Soledat, la reobertura del qual no podrà celebrar-se fins el setembre de 1944

28 de juny. Representació de la sarsuela *La carbonera*, de Cecili Montserrat, dirigida per la cantaire M. Lluïsa Campmajó, al local de l'Acció Catòlica. Aquesta obreta és interpretada per les cantaires del CPSMI, d'acord amb aquest repartiment: Herminia Artigas (Carbonera), Antònia Bové (Alexandra), Maria del Río (Calamanda), Joaquina Torres (Gitana), Carme Freixas (Sra. Mundeta), Mercè del Río (Plàcida) i M. Dolors Martínez (Pura).

29 de juny, festa de Sant Pere. En el Centre Interparroquial d'Acció Catòlica es presenta *Una vuelta a España desde el colegio*, escrita per Ignasi Castellort (Iñigo). La direcció artística va a càrrec de la cantaire M. Lluïsa Campmajó, i la musical és de la directora MdRM.

14 de juliol, festa de Sant Bonaventura, franciscà. A l'església dels Caputxins, cants de la missa de les vuit del matí. Veneració de la relíquia i cant de l'«Himne del sant».

31 d'octubre. El CPSMI participa en la visita sabatina de la Mare de Déu de la Pietat, que se celebra en el seu santuari.

22 de novembre, festa de Santa Cecília, patrona de la música. A dos quarts de vuit del matí, a la capella de les MM. Escolàpies, hi ha una missa cantada pels cors

femenins d'Acció Catòlica (?) d'ambdues parròquies, dirigits per MdRM i Agnès Casadesús.

A les deu, a l'església de Santa Maria, també hi ha una missa de comunió amb motiu d'aquesta festa. Hi participa el CPSMI, sota la direcció de MdRM.

8 de desembre, festa de la Puríssima. Cants de la missa de comunió general de les nou del matí que té lloc a l'església de Santa Maria, en la festa patronal del cor i de la parròquia.

13 de desembre. En el santuari de la Mare de Déu de la Pietat, el CPSMI, sota la direcció de MdRM, canta la «Missa de sant Josep de Calassanç», a dues veus, en l'eucaristia presidida per Mn. Amadeu Amenós, dintre els actes de la festa del grup excursionista Romaní.

Després, en el Centre Nacional hi ha un aperitiu sardanista amb la cobla igualadina Joventut.

24 de desembre. Missa del gall a l'església dels Caputxins, celebrada pel pare guardià, que té també a càrrec seu el sermó. Cants de la «Missa in honorem S. P. N. Francisci», del P. Robert de la Riba.

25 de desembre, Nadal. A l'església gran, cants del CPSMI en la missa de les deu del matí.

26 de desembre, Sant Esteve. El CPSMI visita els acol·lits en els centres assistencials i benèfics de la ciutat per oferir-los una cantada.

* * *

1943 /

Retorna l'orgue a Santa Maria, però el cor de l'església és exclusiu per a homes

En 1912, Miquel Bertran construí un nou orgue en el cor superior de l'església de Santa Maria, reutilitzant material intern del vell orgue, bastit a mitjan segle XVIII per Antoni Boscà Llorens. D'aquest primer orgue en parlem en l'Apèndix 3 d'aquest llibre.

Durant la guerra civil de 1936-1939 el nou orgue fou traslladat a la sala d'actes de les Escolàpies. Enguany s'ha retornat al seu lloc original, sota la rosassa del cor del primer temple igualadí, juntament amb l'antiga manxa de vent manual. La inauguració té lloc el 31 de juliol de 1943.

Programa de les festes de santa Cecília

Afegim-hi que aquest nou orgue ha esdevingut un dels més notables de Catalunya, i anys a venir serà restaurat i ampliat.

Antigament el cor de l'església era reservat exclusivament als preveres. Per això a la llinda d'una de les portes d'entrada hi figura un escut amb les claus de sant Pere, que era el patró de la comunitat de preveres. Reminiscències d'aquells anys són també els cadirals de fusta.

L'artística barana és del segle XVII i serà restaurada l'any 1979. Damunt la barana hi havia un rètol abarroc de fusta, on es llegia «Chorus», i un altre que advertia: «Qui loquitur in Choro confabulatur cum diabolo», és a dir, qui enraona al cor confabula amb el diable. En temps pasqual, encara se n'exhibia un altre, de rètol, amb l'aclamació festiva «Alleluia». Un santcrist sobre l'ampit de la barana presidia el recinte.

Potser per tot plegat el nostre Cor Parroquial de Santa Maria, constituït únicament per noies, malgrat que ja havia plogut molt des d'aquell espai exclusiu dels preveres» tenia vetat l'accés al cor on hi havia l'orgue de l'església.

20 de gener. A la capella de la Guia, cants, juntament amb un grup de noies del veïnat, en la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila.

14 de febrer. Concert del CPSMI (en el programa Cor de l'Hospital) al local de Beneficència Igualadina.

CARTA DE BENEFICÈNCIA IGUALADINA. Els directius de Beneficència Igualadina adrecen a la Coral Femenina aquesta carta:

«La Junta Directiva de esta entidad les agradece altamente el simpático acto que para alegría de nuestros asilados tuvo a bien efectuar en nuestra casa y desea que este contacto entre vuestras canciones y la obra que realiza nuestra entidad sea en lo posible reanudada.»

LA SEGONA BANDERA DEL SANT CRIST D'IGUALADA.

El 14 de juny de 1943, abans de començar el solemne ofici de la festa del Sant Crist d'Igualada, el bisbe de Letònia, Antoni Urbs, resident a Montserrat, beneeix la reproducció de la bandera del Sant Crist. És la reproducció de la gloriosa ensenya que va encoratjar el sometent igualadí en la batalla del Bruc (1808).

18 d'abril. L'Elenc Artístic Montserrat representa al teatre del Centre Interparroquial d'Acció Catòlica *Jesús de Natza-ret*. El setmanari *Igualada* elogia l'actuació de MdRM en el paper de sant Joan.

De cinc a sis de la tarda, participació del CPSMI en l'exposició del Santíssim, meditació i trisagi cantat, dintre les quaranta hores que se celebren a l'església gran. Després, viacrucis solemne pels carrers dels encontorns del temple. De retorn té lloc el sermó, el cant del «Miserere» i la veneració del Sant Crist.

22 d'abril, Dijous Sant. A la l'església parroquial de Santa Maria, cants en la missa matinal. En acabar, s'acompanya en processó el Santíssim fins a l'altar del monument. A la tarda, ofici de tenebres, rosari i meditació.

Itinerari de la processó amb sortida del santuari de la Pietat: Sant Agustí, Sant Simplicí, Sant Sebastià, Sant Roc, Sant Jaume, Custiol, Santa Maria, Argent, Dolors, Nou, plaçeta del Pilar i rambla.

23 d'abril, Divendres Sant. A l'església de Santa Maria, sermó de les set paraules a càrrec de l'arxiprest, Mn. Amadeu Amenós, amb motets intercalats. Cants en l'ofici propi del dia i veneració de la veracreu.

Al vespre, processó del sant enterrament. Itinerari: Born, Argent, Sant Sebastià, Sant Roc, Sant Jaume, Sant Bartomeu, Roser, Custiol, plaça del Pilar, Nou, Jaume Garcia, rambla de Sant Isidre, Custiol i Santa Maria.

1 de maig. El cor participa en la funció diària del mes de Maria a l'església gran. A la tarda, processó pels carrers del nucli antic.

PROHIBICIÓ DISCRIMINATÒRIA. *Des de la seva fundació fins als anys seixanta, el Cor Femení tenia prohibit cantar dalt el cor on hi havia l'orgue. Havia de fer-ho amb un petit harmòniem des d'un altar lateral que connectava*

amb la sagristia petita, separat per una gelosia de fusta coberta pel darrere amb una cortina fosca, quedant invisibles a la feligresia. No fou fins a començaments dels setanta que se'ls permeté de pujar a dalt el cor, i mai conjuntament amb els homes. Anys després es va acabar aquesta discriminació.

9 de maig. El CPSMI, acompanyat per Mn. Ildelfons Bellpuig, visita als reclusos de la presó amb motiu del compliment pasqual.

En ocasió de la festa de la Divina Pastora, cants en la missa de la capella del col·legi homònim. Al final, cant de l'«Himne». A la tarda, processó.

16 de maig. En la diada de les Conferències de Sant Vicenç de Paül s'organitza un concert al teatre del Centre Nacional, a càrrec de l'Orfeó d'Igualada, dirigit per Joan Just, en el transcurs del qual s'estrena la «Cançó del lla-dre», musicada per la compositora MdRM.

30 de maig. Conclusió del mes de Maria a l'església gran. Missa de comunió general, rosari, trisagi marià, consagració a la Mare de Déu, sermó i besamans. Els cants, a càrrec del CPSMI, que hi ha participat diàriament durant tot el mes.

11 de juny, festa del Sagrat Cor de Jesús. A dos quarts de nou del matí, a la capella de la Divina Pastora, ofici solemne cantat pel CPSMI, que estrena la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», a dues veus, original de la seva directora, MdRM. Comunió general amb sermó preparatori. Després de l'eucaristia, exposició del Santíssim, començant tot seguit els torns de vetlla. A les cinc de la tarda, rosari i trisagi cantat, mes del Sagrat Cor, benedicció solemne i reserva.

29 de juny. Representació teatral al Centre Interparroquial d'Acció Catòlica amb l'obra *Blancanieves en el país de los enanos*, de G. Puig i música de J. Just. Participen en el repartiment diverses cantaires, encapçalades per la directora, MdRM. La direcció escènica va a càrrec de la cantaire M. Lluïsa Campmajó.

26 de juliol. Anual excursió a Montserrat del CPSMI, gentilesa del rector arxiprest, Mn. Amadeu Amenós. Salutació coral a la Moreneta.

ES VIATJA A LA CAIXA D'UN CAMIÓ. *Com ja s'ha escrit, Montserrat és anualment cita obligada. I aquí cal comentar que no sempre s'hi anava en autocar. Més d'una i més de dues vegades el mitjà de transport habitual en els diversos desplaçaments tant a la santa muntanya com a altres localitats és un camió. Això sí, la majoria «còmodament» asseguda en els corresponents bancs de fusta que es col·locaven a la «caixa».*

Quan el conductor agafava el revolt amb massa celeritat, ja us podeu imaginar què passava, oi? Per això no és rar que algunes, amb la marejada, cridessin el «Josep».

Grup de cantaires de la Schola Cantorum i del CPSMI

27 d'agost. Dins els actes de la Festa Major d'Igualada, la Triomfal Orquestra i l'Orfeó d'Igualada ofereixen un concert en el qual actuen com a pianistes MdRM i Antoni Gassó.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. A les vuit matí, a la capella de la Divina Pastora, el CPSMI té a càrrec seu els cants de la missa en honor de la patrona de la música.

28 de novembre. El Gremi de Músics i Cantors honora santa Cecília. A la capella de les MM. Escolàpies els cors femenins d'Acció Catòlica (sic), dirigits per Agnès Casadesús, MdRM i Antònia Badia, canten diversos motets en la missa que se celebra per honorar la patrona de la música.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A l'església dels PP. Caputxins, missa solemne. Participa en els cants el CPSMI, que també festeja la diada de la seva patrona.

24 de desembre. Cants en la missa del gall que se celebra a l'església de l'Hospital.

25 de desembre, Nadal. El CPSMI, dirigit per MdRM, té cura dels cants de la missa de les sis del matí que s'oficia a l'església de la Divina Pastora.

A les deu del matí, cants en la missa de l'església parroquial de Santa Maria. En acabar, veneració de la imatge del nen Jesús.

31 de desembre. Participació en els cants de la missa de Cap d'Any que té lloc a l'església de la MM. Escolàpies convocada per l'Adoració Nocturna. Prèviament hi ha una hora santa que comença a les onze de la nit.

* * *

1944 /

Els noms del Cor Parroquial de Santa Maria

Mn. Amadeu Amenós va proposar a Maria del Rio Montfort que les cantaires s'anomenessin Cor de la Parròquia de Santa Maria, i així va ser. Però hi ha una confusió en implantar aquest nom. Costa un temps llarg aconseguir que els mitjans de comunicació, les associacions i els igualadins en general es familiaritzin amb la denominació de Cor Parroquial de Santa Maria. Així llegim en els anuncis dels llocs on actua, en diaris i programes com sovint aquesta agrupació és esmentada amb un ventall d'apel·latius diversos.

Vegem-ne unes mostres: «Coro de Terciarias e Hijas de María», «Coro Femenino de Igualada», «Coro Seráfico»,

«Coro Parroquial de Santa Cecilia», «Coro de Hijas de María», «Coro Femenino de Acción Católica», «Coro Femenino de la Pía Unión», «Coro de Noies de la Parròquia de Santa Maria», «Coro de la Sección Femenina de FET y de las JONS», «Coro de Señoritas del Grupo Excursionista Romaní», «Coro de Jóvenes de Santa María» i podríem continuar. I tot, menys un cas, en castellà, que és l'idioma del règim polític imperant, atesa l'època de postguerra.

1 de gener, Cap d'Any. El Cor Parroquial de Santa Maria, juntament amb un grup de nenes del col·legi Ntra. Sra. de Montserrat, visiten l'Hospital d'Igualada per oferir una cantada nadalenca als malalts d'aquest centre. La direcció va a càrrec de MdRM i Marina Maestre.

9 de gener, festa de la Sagrada Família. A l'església de Santa Maria, ofici amb sermó. Participació del CPSMI, interpretant la «Missa festiva» de Ravello, a l'ofertori «Ave Maria» i en acabar l'«Himne a la Sagrada Família».

20 de gener. A la capella de la Guia, cants, juntament amb un grup de noies del veïnat, en la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila.

2 de febrer, festa de la Purificació de la Verge Maria. A les nou del matí, a l'església conventual dels PP. Caputxins, benedicció de candeles, processó i missa amb cant de nades.

11 de febrer, festa de la Mare de Déu de Lurdes. A l'església de l'Hospital, a dos quarts de vuit del matí, cant de motets en la missa de comunió general. A la tarda, rosari, trisagi marià, besamans i cant de l'«Ave».

20 de febrer. A l'església dels PP. Caputxins, solemne inauguració de l'Arxiconfraria dels Dijous Eucarístics. A dos quarts de nou del matí, missa de comunió general cantada pel CPSMI. Prèdica preparatòria pel P. Eduard d'Igualada. A les cinc de la tarda, hora santa amb sermó a càrrec del P. Tomàs de Barcelona.

2 d'abril, Diumenge de Rams. A dos quarts de deu, benedicció de palmes i rams. A les cinc de la tarda surt de l'església gran el viacrucis solemne. De retorn, prèdica a càrrec de Mn. Ignasi M. Colomer, cant del «Miserere» i veneració del Sant Crist.

6 d'abril, Dijous Sant. A l'església parroquial de Santa Maria, ofici solemne i, en acabar, trasllat del Santíssim al monument; llavors s'inicien els torns de vetlla fins a dos quarts de cinc de la tarda. Cant de l'ofici de tenebres.

7 d'abril, Divendres Sant. A l'església de Santa Maria, a les set del matí, sermó de Passió, per Mn. Josep Riera. A les deu, missa de presantificats, veneració de la veracreu i cant del «Passio». A les cinc de la tarda, sermó de les set paraules, interpretant-se escollits motets a càrrec de

la Schola Cantorum i el CPSMI. A dos quarts de nou del vespre, processó del sant enterrament.

LA NOVA IMATGE DEL SANT CRIST D'IGUALADA. *La desaparició de la imatge del Sant Crist d'Igualada durant la guerra de 1936-1939 mou els priors a convocar un concurs per a l'execució d'un facsímil, però el jurat el declara desert. Per aquest motiu s'encarrega la nova imatge a l'escultor i tallista barceloní Josep M. Bohigas Masoliver. Aquest la realitza d'acord amb la documentació històrica i fotogràfica conservada de la primitiva imatge. La creu, recoberta d'argent repujat, és obra del joier Jaume Mercader Miret, també de Barcelona. En la festa de l'11 d'abril de 1944 el P. Aureli M. Escarré, abat de Montserrat, beneeix la nova imatge.*

23 d'abril, festa de la Divina Pastora. A la capella homònima, el CPSMI actua en l'ofici solemne, interpretant la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», composta per la directora de la coral, MdRM.

1 de maig. El cor realça amb els seus cants la funció diària del mes de Maria de dos quarts de vuit del matí a l'església gran.

4 de juny. Al teatre del Centre Interparroquial d'Acció Catòlica es fa un festival a benefici de l'església del Col·legi de la Divina Pastora, amb diverses actuacions sota la direcció general de la cantaire M. Lluïsa Campmajó. Remarquem la representació del sànet *Agencia de colocaciones* i de la sarsuela en dos actes *Las hijas de Eva*, sota la direcció musical de MdRM.

«A BENEFICIO DE LA IGLESIA DE LA DIVINA PASTORA» El setmanari *Igualada* (núm. 128) de 10-6-1944 publica una crònica, signada per F., de la qual copiem alguns fragments:

«A pesar de que el tiempo caluroso no invita a cerrarse en locales, vimos, el domingo, el Teatro de A. C. completamente lleno de público, atraído, sin duda, por la amenidad del programa. La organización se apuntó un legítimo triunfo, y el respetable aplaudió e hizo bisar alguno de los números.

»[...] Vimos también una pieza teatral y una zarzuela muy ajustadas, en las cuales sobresalieron las Srtas. Del Rio, Ramon, Mateu, Jover, Castellort, Ribera, Torres, Talavera, Ribalta, Marimon, Domingo y Gomà. Mencionaremos también a la señorita Margarita Ferrer, que supo dar emoción al recital de canto. Solo nos cabe felicitar efusivamente a la dirección de este festival, y especialmente a la Srta. Mª Luisa Campmajó, por el esfuerzo que supone llevar a cabo un programa tan variado y completo.»

26 de juny. El CPSMI es desplaça a Montserrat en l'acostumada excursió anual. Canta en la missa que se celebra al cambril de la Moreneta, i a la sortida, a la plaça del santuari. S'afegeix al viatge l'escolania parroquial igualadina.

PREFERÈNCIA DELS HOMES PER A CONFESSAR-SE.

Nota de la Hoja Dominical de Igualada (núm. 1994): «Se recuerda que para las confesiones los hombres tienen preferencia, a la derecha del confesor, y que en las misas de comunión se colocan los hombres a la izquierda y las mujeres a la derecha.»

16 de juliol, festa de la Mare de Déu del Carme. A dos quarts de vuit del matí, a l'església de l'Hospital hi ha una missa de comunió general, cantada pel CPSMI, amb prèdica a càrrec del P. Ramon Castellort, escolapi.

29 de juliol, festa de Santa Marta. A les onze, a l'església de l'Asil del Sant Crist, el cor canta la missa.

24 d'agost, festa de Sant Bartomeu, patró d'Igualada. A les nou del matí, a l'església de Santa Maria, cant de motets pel CPSMI en la missa de comunió general.

REOBERTURA DEL TEMPLE PARROQUIAL DE LA SOLEDAT. Amb una sèrie d'actes religiosos presidits pel bisbe de Vic, Joan Perelló, se celebra solemnement la reobertura de l'església de la Soledat després de la desfeta de 1936-39. Fins ara, els actes d'aquesta parròquia tenien lloc a la capella de les MM. Escolàpies. El nou altar major és consagrat pel prelat diocesà el 17 de setembre de 1944. El projecte d'aquesta restauració és de l'arquitecte municipal, Bonaventura Bassegoda; les escultures, de Vicenç Vilarrúbias; el cimbori, executat pel fuster Agustí Perelló i el marbrista Josep Mordillo. La decoració, d'Antoni Moncunill.

4 d'octubre, festa de Sant Francesc d'Assís. A les vuit del matí, missa cantada pel CPSMI a la capella de la Divina Pastora.

31 d'octubre. A la capella de les Escolàpies, solemne vigília extraordinària de la jura de bandera i imposició de distintius de l'Adoració Nocturna Femenina, amb cants a càrrec del CPSMI, dirigit per MDRM.

19 de novembre. A l'església de Santa Maria, celebració anticipada de la festa de Santa Cecília, organitzada pel Gremi de Músics i Cantors, amb un ofici solemne. Hi participen membres de totes les entitats corals de la ciutat, que interpreten la «Missa de angelis», amb l'acompanyament a l'orgue del caputxí P. Robert de la Riba. L'homília és a càrrec del P. Sebastià de Llorenç, també caputxí. Al final, cant de l'«Himne» a la santa.

22 de novembre, festa de Santa Cecília, patrona de la música. El CPSMI participa en els cants de la missa de les vuit del matí que té lloc a la capella de la Divina Pastora.

26 de novembre. A la tarda, en el seu local d'assaig de Can Rovira, el cor organitza una vetllada íntima, dedicada a cantaires, familiars i col·laboradors.

Reconstrucció del retaule major de l'església de Santa Maria. Una feina laboriosa delicada i artesanal, que per la seva complexitat s'allargà fins a 1947

PROGRAMA DE LA VETLLADA. A l'arxiu de la coral es conserva el programa de la segona part de l'esmentada vetllada. És el següent: «Ave Maria», per Rosa Montfort; «Son soneta», per Maria Puig; «Sansón y Dalila», per tot el cor; «La flor de la immortalitat», per Hermínia Artigas; «A la Verge», per tot el cor; «Jesuset hermós», per Rosa Montfort i Àngela Jaume; «Cançó índia», per M. Lluïsa Campmajó; «Sota-sota cambra», per Maria Jordana; «L'Empordà», per tot el cor, i «Himne a santa Cecília», per tot el cor. Pianistes: Àngela Jaume, Carme Sabaté, M. Lluïsa Campmajó, Antònia Badia i Maria del Rio.

30 de novembre. Comença a l'església de Santa Maria la novena de la Immaculada, en la qual participa el CPSMI. A dos quarts de vuit del vespre, rosari, novenari i sermó pel P. Fortià Puig, jesuïta. Acaba amb l'«Himne a santa Maria».

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A l'església gran, a les deu del matí, solemne ofici en honor de la patrona de la parròquia. El CPSMI i la Schola Cantorum canten la «Missa de angelis» i, a l'ofertori, l'«Ave Maria» de Victòria. Pronuncia la prèdica el jesuïta P. Fortià Puig. També celebren el patronatge l'Arxiconfraria de Filles de Maria i Santa Teresa, el nostre cor i el Gremi de Cereria i Comestibles.

A les set de la tarda, rosari, trisagi, conclusió de la novena, cant de la «Salve Regina» i de l'«Himne a santa Maria».

10 de desembre. En el Centre Interparroquial d'Acció Catòlica, el CPSMI ofereix una representació teatral i un concert amb motiu de la reinstauració verificada el dia de la Immaculada Concepció.

L'acte s'inicia amb la posada en escena de la sarsuela *La carbonera*, de Cecili Montserrat, amb el mateix repartiment que el dia 28 de juny de 1942. El concert que s'ofereix a continuació compta amb aquest repertori: «Villanesca espiritual» (s. XVI), «La farigola», «Cançó d'amor i de guerra» (sardana), «Sansón y Dalila», «La Mare de Déu», «L'Empordà» i «Glòria a Maria».

24 de desembre. A la capella de la Divina Pastora, missa del gall. El CPSMI canta la «Missa festiva» de Ravanello i escollits motets durant la veneració de la imatge del nen Jesús.

25 de desembre, Nadal. A l'església de l'Hospital, cants i nadeses durant la missa.

31 de desembre. L'Adoració Nocturna organitza a la capella de les MM. Escolàpies els actes següents per a acomiadar l'any 1944:

A les onze de la nit, solemne hora santa, dirigida pel P. Sebastià de Llorenç, caputxí.

Seguidament, cant del «Te Deum» i ofici de comunió, que presideix l'arxiprest, Mn. Amadeu Amenós. Després del sermó preparatori es distribueix la comunió. El CPSMI, dirigit per MdRM, s'encarrega dels cants, interpretant la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la mateixa directora.

* * *

1945 /

Cant i teatre

Les joves cantaires són molt actives i donen mostres de la seva animació. A més de la seva actuació coral, col·laboren i formen part assíduament de grups i associacions, majorment vinculats a l'Església.

Com hem pogut llegir en les anualitats anteriors, una de les activitats més habituals és el teatre, on es revelen com a molt bones actrius en primers papers.

Ja fa uns quants anys que la mateixa directora ha protagonitzat diverses obres o bé ha dirigit la part místico-coral de diverses sarsueles i altres peces líriques. Així

podem llegir el seu nom en els programes de les representacions d'aquests anys.

Com s'observarà en el dietari, en aquesta anualitat hi ha diverses actuacions conjuntes del Cor Parroquial de Santa Maria i la Schola Cantorum.

D'altra banda, Capellades i Santa Coloma de Queralt són les primeres localitats on es desplaça el nostre cor per oferir-hi sengles concerts.

1 de gener, Cap d'Any. Visita i concert als centres benèfics i assistencials de la ciutat amb motiu de les pasqües nadalenques.

20 de gener. A la capella de la Guia, el CPSMI, juntament amb les noies del veïnat, sota la direcció de MdRM, canten la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila.

14 de març. Cants en la missa per al compliment pasqual de la «Fuerza del Regimiento de Infanteria Zamora nº. 8».

19 de març, festa de Sant Josep. En el teatre del Centre Interparroquial d'Acció Catòlica, concert, amb la Schola Cantorum i la col·laboració de l'organista P. Robert de la Riba (Joan Sans Balsells), caputxí.

La primera part va a càrrec de la Schola Cantorum, dirigida per Joan Just, que interpreta nou cançons.

El CPSMI, dirigit per MdRM, s'ocupa de la segona part, amb una «Ave Maria» i un «Ave verum», d'autors anònims, i dues villanesques espirituals de F. Guerrero: «Si tus penas...» i «Oh Virgen». En aquesta segona part hi intervé un quartet vocal masculí, que interpreta quatre cançons.

La tercera part tanca el programa amb l'actuació conjunta de les dues corals, que interpreten «El cant dels ocells», «Pàtria nova», «La mort de l'escolà» (primera audició) i l'«Al·leluia» del Messies de Händel.

Solistes: Carme Freixas, Maria Franquesa, Antoni Castelltort, Josep Mota i Joaquim Mititieri. Quartet vocal: Jaume Parés, Joan Caballé, Josep Mercader i Jaume Vives. Piano: P. Robert de la Riba. Harmònim: Antoni Gassó.

«EL CONCIERTO DE LA FIESTA DE SAN JOSÉ». Transcrivim un extracte de la crònica publicada en el setmanari *Igualada* (núm. 169) de 25-3-1945, signada per I.:

«El concierto que nos ofrecieron el pasado lunes, festividad de San José, la Schola Cantorum i el Coro Parroquial de Santa María hizo honor al calificativo de extraordinario con que se anunció. Extraordinario en cantidad y en calidad. El numeroso público que llenaba el local de A. C. atestiguó su complacencia con vehementes ovaciones.

»Por el núcleo de voces afinadas y bien timbradas que integran el Coro Parroquial de Santa María, sabíamos que sus componentes podían desempeñar un magnífico papel en este concierto. Y así fue. De su programa inclinamos nuestra preferencia por «Ave Verum», dicho con una exquisita riqueza de matices. Es de destacar la labor de las solistas vocales Srtas. Carmen Freixas, María Franquesa.

»El programa estava intel·ligentment combinat. No hem oblidat la impressió que nos produïu el enllaç de la última nota de "La mort de l'escolà" amb la inicial del "Aleluya" de Haendel, vibrante com un toc de clarinet; aquest "Aleluya", que tingué la virtut de posar en nostra pell tremolors d'emoçió i que els conjunts citats interpretaren d'una forma excel·lente.

»Lo repetim. Fou un concert extraordinari; un concert d'aquells que fan pensar en que aviat en nostra ciutat podrem escriure Cultura Musical amb lletres majúscules.»

18 de març. De cinc a sis de la tarda, participació del CPSMI en les quaranta hores que se celebren a l'església parroquial. Cants en l'exposició solemne del Santíssim, meditació i trisagi cantat.

19 de març, festa de Sant Josep. A la capella de l'Asil del Sant Crist, cants en la missa de les deu del matí. A la tarda, viacrucis.

25 de març, Diumenge de Rams. Tarda, cants en les vespres i en el solemne viacrucis que, sortint de l'església de Santa Maria, recorre els encontorns del temple.

29 de març, Dijous Sant. El CPSMI solemnitzava l'ofici que se celebra a l'església gran. A continuació, trasllat processional del Santíssim al monument. A la tarda, ofici de tenebres.

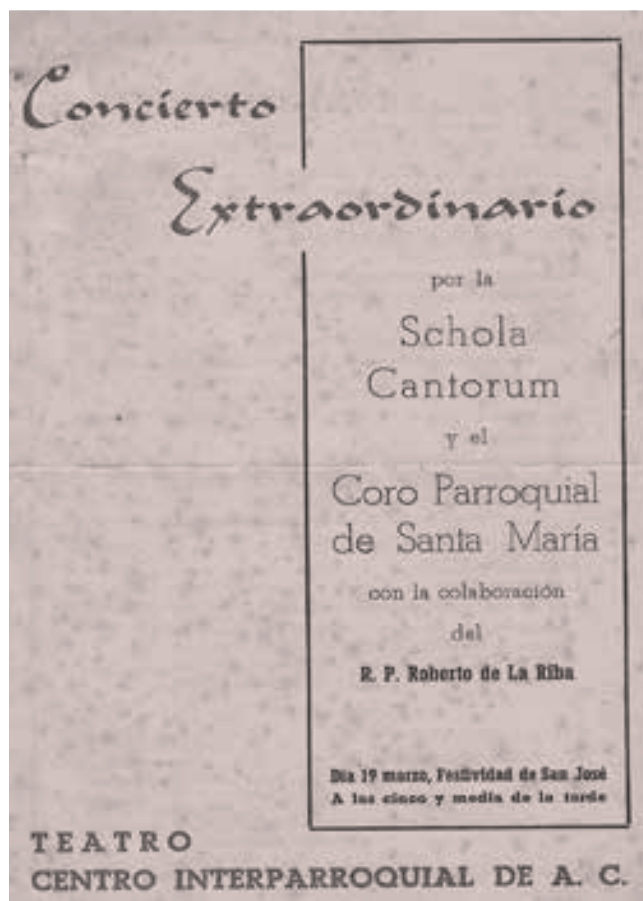
30 de març, Divendres Sant. A Santa Maria, a la tarda, sermó de les set paraules, a càrrec de Mn. Amadeu Amenós. La Schola Cantorum i el CPSMI canten selectes motets. Després, processó del sant enterrament.

1 d'abril, Diumenge de Resurrecció. A Santa Maria, a les set del vespre, cant de les vespres solemnes pel nostre cor.

14 d'abril. El CPSMI, que dirigeix la professora MdRM, aconseguí el tercer premi en el IV Concurs Provincial de Cors, celebrat a l'Institut de Cultura per a la Dona, de Barcelona. És la primera vegada que es participa en un concurs coral, i val la pena d'afegir que aquest serà l'inici d'una colla de primers premis anuals ininterromputs en aquests concursos.

La Hoja Dominical de Igualada (núm. 2027) corresponent al quart diumenge d'abril de 1945 publica una nota de felicitació en què es fa ressò del premi i detalla les cançons interpretades: «Vengo de moler, morena», «Anda diciendo a tu madre», «Muntanyes del Canigó» i «Tantum ergo».

15 d'abril, Dia de la Parròquia. A Santa Maria, a dos quarts de nou del matí, missa de comunió general per les necessitats de la parròquia. Presideix el rector, Mn. Amadeu Amenós. S'interpreta la «Missa de angelis», a càrrec de la Schola Cantorum i el CPSMI. Per acabar, «Himne de la parròquia».

Programa del concert de la Schola Cantorum i el CPSMI

1 de maig. El nostre cor participa en els cants de la funció diària del mes de Maria, que comença avui, a l'església gran.

13 de maig. A la capella de l'Asil del Sant Crist, missa de comunió general a les onze, cantada pel CPSMI. El sermó va a càrrec del P. Sebastià de Llorenç, caputxí.

27 de maig. A l'església gran té lloc la cloenda del mes de Maria, en el qual ha participat diàriament el nostre cor. Prèviament hi ha hagut el rés del rosari, trisagi marià i sermó per Mn. Julià Aloy.

30 de maig. Al Centre Interparroquial d'Acció Catòlica es representa *La princesa Rodamón*, obra lírica en tres actes i quatre quadres del Dr. Gay i música d'Andreu Ramírez. Les actants formen part de la secció artística de l'arxiconfraria de «Hijas de María y Santa Teresa de Jesús»; la quasi totalitat d'actrius pertanyen al CPSMI. La direcció escènica és de la cantaire Hermínia Artigas, i la direcció musical (orquestra i cors), de la professora MdRM.

2 de juny. El setmanari *Igalada* informa que en el curs organitzat a Barcelona per la Delegació Provincial de la Secció Femenina han obtingut la qualificació d'excel·lent les igualadines Maria i Mercè del Rio Montfort.

El CPSMI en el teatre del Centre Nacional. DRETES. D'esquerra a dreta: Mercè del Rio, Rita Cortés, Paquita Valls T., Antònia Badia, Roser Roura, Dolors Martínez, Margarida Ferrer, MDRM (directora), Carme Freixas, Carme Soler, Anna Costas, Maria Jordana, Ma. Lluïsa Campmajó, Ma. Rosa Serarols, Montserrat Aribau, Maria Martí. ASSEGUDES. D'esquerra a dreta: Maria Costas, Maria Solà, Maria Casanovas, Agnès Jové, Paquita Jové, Antònia Duran, Montserrat Planell, Rosa Montfort, Maria Franquesa, Josefina Lladó, Ma. Àngels Marimon, Teresa Bella i Montserrat Sagüés

28 de juny. En sessió nocturna al teatre del Centre Interparroquial d'Acció Catòlica, l'Associació de Filles de Maria i Santa Teresa de Jesús organitzen una vetllada artística.

Obre el programa una exhibició de danses folklòriques infantils.

En la segona part, el CPSMI interpreta «Tota pulchra», «El mariner», «En el huerto nace una rosa» (s. xvi), «L'hereu Riera» i «Muntanyes del Canigó».

Tanca la vetllada la representació de la sarsuela Cadáveres ambulantes, de D. Raudé, sota la direcció musical de la professora MDRM.

16 de juliol, festa de la Mare de Déu del Carme. A dos quarts de vuit del matí, a l'església de l'Hospital, missa de comunió general, oficiada per Dr. Joan Lladó, pvre., i il·lustrada amb motets a càrrec del CPSMI.

28 de juliol, «Dia de Propaganda d'Acció Catòlica Femenina» a Capellades. El CPSMI participa en els cants de la missa matinal i en la representació teatral que s'ofereix a la tarda al Centre Catòlic de la veïna localitat.

15 d'agost, Assumpció de Maria. Concert del CPSMI al teatre de Santa Coloma de Queralt.

24 de setembre, festa de la Mare de Déu de la Mercè. A les deu del matí, a l'església de la Soledat, cants del nostre cor i de l'escolania en l'ofici solemne organitzat per l'Associació de la Mercè en honor de la seva patrona.

4 d'octubre, festa de Sant Francesc d'Assís. A la capella de la Divina Pastora, a les vuit del matí, missa cantada amb homilia. A les sis de la tarda, rés del rosari, conclusió del quinari i veneració de la relíquia del sant.

13 d'octubre. Al matí, el CPSMI solemnitza la missa de conclusió dels exercicis espirituals per a dones que té lloc a l'església gran. A la tarda, en el mateix temple, participació en els cants de l'exposició eucarística, rosari i estrena d'un «Trisagi» compost per la directora, MDRM. Veneració de la relíquia de santa Teresa de Jesús.

15 d'octubre, festa de Santa Teresa de Jesús. A la capella de la Divina Pastora, missa de comunió general per a alumnes i exalumnes del col·legi, oficiada pel P. Carles de Barcelona, guardià dels PP. Caputxins. Cants eucarístics pel nostre cor i acabant amb la veneració de la relíquia i «Himne» a la santa avilesa.

31 d'octubre. Al matí, a l'església de les Escolàpies, cants a cura del CPSMI i de les «adoradores», sota la direcció de MDRM i Antònia Badia, en la festa del quart aniversari de l'Adoració Nocturna.

A la tarda, després de la processó s'interpreten «Vexilla regis» i «Veni, creator». Cants també en l'exposició de Jesús Sagramentat i en les vespres solemnes oficiades per Mn. Andreu Ballús, rector de la Soledat. Cants de l'antífona «O sacrum convivium» i del «Magnificat». A continuació, sermó pel P. Carles de Barcelona, caputxí.

A la nit, solemne missa de comunió general, presidida per Mn. Amadeu Amenós, arxiprest de Santa Maria, interpretant-se la «Missa Fons bonitatis» i l'«Ave verum» a l'ofertori.

24 de novembre, festa de Santa Cecília. A l'església de Santa Maria, organitzat pel Gremi de Músics i Cantors, concert nocturn conjunt del CPSMI, que dirigeix MDRM, la Schola Cantorum, sota la direcció de Joan Just, i l'organista P. Robert de la Riba. Del programa cal remarcar: «Seqüència del Rèquiem» (primera audició) i «Ave verum». També

hi participa l'Orquestra Municipal, que acaba la seva participació amb l'actuació conjunta amb les corals citades interpretant l'«Al·leluia» de Händel.

«**CONCIERTO DE SANTA CECILIA**». Copiem un fragment de la nota publicada en el setmanari *Igualada* (núm. 205) d'1-12-1945:

«... Hagamos resaltar la "Secuencia del Rèquiem", "Ave Verum" y "Aleluia del Mesías" por la Schola Cantorum y el Coro Parroquial, acompañados de orquesta y órgano, así como las obras que el P. Roberto interpretó con su habitual maestría.»

25 de novembre. A l'església gran, cants del CPSMI amb la Schola Cantorum i l'organista Mn. Joan Gamisans en l'ofici solemne de la festa de la patrona de la música. S'interpreta la «Missa in honorem sanctae Caeciliae».

30 de novembre. A l'església de Santa Maria comença la novena de la Immaculada que el Gremi de Comestibles i Cereria i l'Arxiconfraria de les Filles de Maria dediquen a la seva patrona. Tindrà lloc cada dia a dos quarts de vuit del vespre, amb exhortació a càrrec de Mn. Amadeu Amenós. Té cura dels cants el nostre cor.

8 desembre, festa de la Immaculada Concepció. L'ofici de les onze del matí, a l'església de Santa Maria, és solemnitat amb els cants del CPSMI i la Schola Cantorum, interpretant-se la «Missa de angelis».

A dos quarts de vuit del vespre, rosari i sermó pel P. Francesc Ricart, caputxí, i acabant amb el cant de la «Salve Regina» i l'«Himne a santa Maria».

9 de desembre. A la capella de la Divina Pastora, el CPSMI solemnitza la missa de la festa del Grup Excursionista Romani.

24 de desembre. El nostre cor té a càrrec seu els cants de la missa del gall a la parròquia de Santa Maria; interpreta la «Missa de angelis». A les dotze de la nit comença una processó per l'interior del temple per acompanyar el nen Jesús a l'altar major. A continuació s'inicia la solemne missa de la nit de Nadal, presidida per l'arxiprest. Finalment, es fa la veneració del Nen del pessebre, mentre es canten nades populars.

25 de desembre, Nadal. A les sis del matí, a la capella de la Divina Pastora, cants en la missa i adoració de l'infant Jesús.

31 de desembre, Cap d'Any. A l'església parroquial de Santa Maria, a les deu del vespre, el director de l'Adoració Nocturna (grup organitzador de l'acte), P. Sebastià de Llorenç, caputxí, oficia l'exposició de Jesús Sagramentat i a continuació es canten les vespres solemnes. El CPSMI s'encarrega dels cants, entre ells els motets «O sacrum convivium» i el «Magnificat». Seguidament, el Dr. Joan Lladó pronuncia una predicació. Després es canta el «Te Deum».

A les dotze de la nit, ofici solemne de comunió general presidit per l'arxiprest, Mn. Amadeu Amenós, cantant-se la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», i a l'ofertori, el motet «Hac nocte».

LES VETLLES DE L'ADORACIÓ NOCTURNA. *La participació del Cor Parroquial de Santa Maria en les vetlles que organitza durant l'any l'Adoració Nocturna és periòdica i habitual. Acostumen a consistir en el cant d'una antífona durant les vespres solemnes i en la missa cantada.*

* * *

1946 /

Els «querubins cantaires» de Santa Maria d'Igualada

De nou, Montserrat. Fou a finals de juny de 1946. El cor va viure dues jornades de pregària i d'esplai. L'escolapi P. Josep M. Jaume, que juntament amb l'arxiprest, Mn. Amadeu Amenós, acompanya el grup, escriu en el setmanari *Igualada* (juliol 1946) un article titulat «¿Misioneras en Montserrat?», del qual copiem uns fragments:

«El grupo de chicas de Igualada fueron recientemente a Montserrat. ¿A qué fueron? Se divertieron mucho, divirtieron a otros y oraron a los pies de la Moreneta.

»Supieron hermanar tan certeramente estos tres objetivos que venían a formar como una sola cosa: una misión. Piadosas en el templo, devotas rezando el rosario camino de la Santa Cueva, fervorosas oyeron la santa misa; alegres, bulliciosas y dicharacheras en sus inocentes expansiones; atentas a una señal de la directora, Srta. María del Río, cuando las disponía para el canto.

»Todo esto formaba una unidad encantadora que no vacilo en calificar de misión. Sin proponérselo, fueron imán atrayente por su piedad sincera, por su arte en el canto, por su sana alegría que contaminaba a cuantos se pusieron en contacto con ellas.

»Pudo decir con razón un peregrino que presencié su actuación en Montserrat, remendado a Mn. Cinto: "A Montserrat tot canta, / tot canta d'ahir ençà, / perquè sap de l'alegria / que li sabeu donar. / Li porteu d'Igualada / la flor perfumada / i de bell encís. / Sou el paradís / d'una santa cultura, / sou del cant 'dolçura' / que fa sentir. / De la parròquia de Maria / sou la llum del dia / i de tot cor fio / que mestra Del Rio / sempre la farà lluir. / A Montserrat tot canta, / tot canta d'ahir ençà, / perquè sap quanta alegria / li heu sabut portar."

»Dicho señor, que llamó a las chicas "querubins cantaires", emocionado ante las filigranas artísticas de sus

cantos ejecutados con tal maestría, tuvo una corazonada: obsequió delicadamente a las chicas invitándolas a tomar un refrigerio en el restaurante del monasterio. Algo parecido ocurrió en el restaurante de San Juan, después de dejar oír sus cantos en aquellas alturas [...].»

L'esmentat pelegrí —que s'identifica com a Antoni Torres Farriols— les acompanya a la Cova i en acomiadar-se s'adreça a la directora dient-li: «Cantar i cantar és vostre anhel, / per anar assajant / el que els àngels oiran / quan serem al cel. / Sou més que una cosa positiva, / sou com un cercapous / que, tirat per mans d'àngels a la terra, / pesqueu les ànimes / per portar-les cap a Déu.» «Això voldrien ésser», li respon Maria del Rio. «Això sou. Adéu.»

1 de gener. Concert de nades del CPSMI, dirigit per MdRM, en directe a través de Ràdio Igualada, des dels mateixos estudis de l'emissora. El repertori és el següent: «La pastoreta», «La Verge bressant», «Hac nocte», «Dorm, infantó», «Nit de pau» i «Quem vidistis, pastores?».

OFRENA DEL CONCERT. El cor aprofita l'avinentesa per a felicitar les Pasqües al seu promotor, i ho fa amb aquestes paraules:

«El Coro Parroquial de Santa María, con motivo del año nuevo, felicita efusivamente a mosén Amadeo Amenós, deseándole que el Señor le conceda muchos años de vida, para dirigir tantas almas que tiene encomendadas. A la vez se honra en ofrecer una selección de canciones navideñas que van a empezar a continuación.»

8 de gener. Tradicional visita als establiments assistencials amb cantades nadalenques.

20 de gener. A l'església de la Guia, cants, juntament amb un grup de noies del veïnat, en la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila.

A l'església conventual del PP. Caputxins un grup de cantaires del CPSMI participen en la funció reglamentària de la Confraria de Ntra. Sra. de Montserrat. Cants en la missa matinal de dos quarts de nou. A les cinc de la tarda, rosari, visita espiritual, explicació, «Salve Regina» i «Virolai».

22 de gener. Representació de *L'Estel de Natzaret*, a càrrec de les «Velles glòries del Centre Catòlic», al teatre del Centre Interparroquial d'Acció Catòlica. El CPSMI s'encarrega de les cançons del cor d'àngels, sota la direcció de MdRM.

10 de febrer. Organitzada pel Grup Excursionista Romani, té lloc al teatre del Centre Nacional una funció teatral de comiat dels nois de la lleva 1946. Es presenta la comèdia en tres actes *Gent d'ara*, d'Eduard Coca —en la qual intervenen diverses cantaires—, i la sarsuela en un acte *Los reclutas*, de Manuel Sancho. La professora MdRM s'encarrega de la direcció musical.

17 de febrer. A l'església conventual dels PP. Caputxins un grup de cantaires del CPSMI participen en la funció reglamentària de la Confraria de Ntra. Sra. de Montserrat.

24 de febrer. Al teatre del Centre Interparroquial d'Acció Catòlica les cantaires del nostre cor prenen part en la vetllada a benefici de l'església de la Divina Pastora.

17 de març. A l'església conventual dels PP. Caputxins, participació d'un grup de cantaires en la funció reglamentària de la Confraria de Ntra. Sra. de Montserrat.

14 d'abril, Diumenge de Rams. Al temple arxiprestal de Santa Maria, a dos quarts de deu del matí, benedicció de palmes i rams. Seguidament, processó i ofici solemne amb el cant del «Passio» (del mestre Just).

A un quart de cinc de la tarda, rosari, cant de vespres i adoració de la veracreu. A les cinc, viacrucis per l'entorn del temple, sermó, cant del «Miserere» i adoració de Jesús crucificat.

La Schola Cantorum i el CPSMI tenen cura dels cants dels actes del matí i de la tarda.

18 d'abril, Dijous Sant. A les deu del matí a l'església gran, ofici solemne amb assistència d'autoritats i jerarquies locals, com també de la Junta de l'Obra. Després, processó per l'interior del temple per acompanyar el Santíssim al monument. Inici de la vetlla nocturna.

A les cinc de la tarda, sermó de les set paraules per Mn. Amadeu Amenós. A dos quarts de nou del vespre, processó del sant enterrament.

La Schola Cantorum i el CPSMI s'encarreguen dels cants, amb aquest programa: «Missa de angelis», a tres veus i orgue; «Ave Verum», a tres veus, i «Adoramus te, Christe», a quatre veus (s. XVI).

19 d'abril, Divendres Sant. A Santa Maria, sermó de Passió. Missa de presantificats, veneració de la veracreu i cant del «Passio» (de Muset). La Schola Cantorum i el nostre cor interpreten «Popule meus», a quatre veus; «Vexilla Regis», a tres veus; «Set paraules» (de Massana) i altres motets.

20 d'abril. Primer premi de cors en el Concurs Provincial de Cors i Danses celebrat a Barcelona, entre quaranta-cinc grups. Les cançons interpretades són: «Caramelles», «L'Empordà», «Ave, Regina coelorum», «Canción de cuna» i «Baile de montaña».

Aquest és l'inici d'una colla de primers premis anuals en aquests concursos. El cor igualadí revalida la seva qualitat durant onze anys més i la seva actuació ja era esperada i «temuda» per la resta de grups.

També durant una colla d'anys consecutius Mercè del Rio presenta, amb igual èxit, corals infantils i juvenils, les veus de les quals més endavant nodririen el CPSMI.

En el mateix concurs i en l'apartat de seccions mixtes s'aconsegueix el segon premi amb el grup de danses d'Igualada que dirigeix Maria Puig.

23 d'abril, festa del Sant Crist d'Igualada. A l'església de Santa Maria, a les onze del matí, ofici de mig pontifical, presidit per l'abat coadjutor de Monserrat, dom Aureli M. Escarré. Ocupa la càtedra de l'Esperit Sant el P. Ramon Castellort, escolapi.

A la tarda, processó pública d'homenatge al Sant Crist d'Igualada.

La Schola Cantorum i el CPSMI ofereixen durant l'ofici aquest repertori: «Missa solemnis», de Ravello, a tres veus i orgue; «Credo», de Foschini, a tres veus i orgue; «Surrexit Pastor», de Palestrina, a quatre veus, i «Goigs del Sant Crist», a tres veus.

23 d'abril. Concert en directe a través de Ràdio Igualada, interpretant-se les cançons que han valgut el primer premi provincial en el concurs celebrat a Barcelona.

CONCERT A RÀDIO IGUALADA. El locutor de l'emissora diu en la presentació del Cor Parroquial de Santa Maria:

«Nos place presentar hoy algo verdaderamente bueno. Así lo han calificado los especialistas y técnicos en la materia.

»Bajo la experta dirección de la Srta. María del Río, este grupo entusiasta de señoritas ha logrado, con el esfuerzo, la perseverancia, el sacrificio incluso, escalar la alta cima del primer premio provincial. Ante todo sirvan estas palabras de felicitación entusiasta y emocionada en nombre de toda la ciudad que debe ver en este galardón algo que enaltece y honra a esa Igualada por quien tanto nos desvelamos i a quien tanto queremos.

»Felicitación a la labor constante, sin desfallecimiento, de su directora, Srta. María del Río, que ha logrado conducir a la perfección, ajuste y magnificencia de ejecución al conjunto de voces que forman la coral.

»Y felicitación efusiva, también, a todas y cada una de esas incansables señoritas que, sujetándose a una disciplina musical perfecta y dando pruebas de una magnífica compenetración, despreciando sacrificio y ensayos, han llegado a bordar con mano maestra el difícil arte y entonar esas canciones que dentro de breves instantes van ustedes, señoras radioyentes, a escuchar, con precisión y alma de artistas insuperable.»

27 d'abril. A l'església dels PP. Caputxins, la Confraria de la Verge de Montserrat celebra la festa patronal, la seva visita espiritual mensual, a la qual s'afegeixen un grup de cantaires del CPSMI. Cant solemne de les avemaries, sermó pel P. Llorenç de Pinell, caputxí, «Salve montserratina» i bes al portapau. Després del cant del «Virolai» es reparteixen ramets de boix i romaní.

1 de maig. Comença durant la missa de dos quarts de set del matí a l'església gran el mes de Maria. El CPSMI hi participa diàriament.

4 de maig. Actuació coral al teatre Comèdia de Barcelona. Programa: «Ave, Regina caelorum», «Canción de cuna», «Baile de montaña», «Caramelles» i «L'Empordà».

5 de maig. Té lloc a l'església de Santa Maria el Dia de la Parròquia. A dos quarts de nou hi ha la solemne missa de comunió general, que compta amb l'assistència de representacions de totes les corporacions, associacions, col·legis, etc. Tenen cura dels cants el CPSMI i l'escolania, que s'alternaran en el cant de la «Missa de angelis» i acaben amb l'«Himne de la parròquia» en català, traduït per Antoni Carner.

19 de maig. A l'església dels PP. Caputxins, funció mensual de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, amb la participació d'un grup de cantaires del CPSMI.

30 de maig. Es representa al teatre del Centre Interparroquial l'obra lírica *La princesa Rodamón*, del Dr. Gay i A. Ramírez, en vetllada organitzada per l'Arxiconfraria de Filles de Maria i de Santa Teresa. Les cantores del CPSMI forneixen el repartiment i la seva directora, MdRM, té a càrrec seu la direcció musical.

1 de juny. En el santuari de la Mare de Déu de la Pietat, cants durant la visita sabatina solemne. El CPSMI hi actua conjuntament amb alguns elements de la Schola Cantorum i l'Escolania de les Escola Pia.

La vetlla comença amb el rès del rosari. Després ve l'exposició del Santíssim, amb el cant d'un motet eucarístic. A continuació, exercici del mes del Sagrat Cor, cant durant la meditació i cant del pàrenostre. Motet eucarístic i reserva del Santíssim. Cant del «Tantum ergo», «Himne a la Verge» i «Pregària igualadina», «Salve», besmans i cant dels goigs.

«UNA HORA DE CIELO». *La Hoja de la Pia Unión* (juny 1946) comenta: «[...] Resultó una hora de cielo, rivalizando todos los participantes en voluntad y aciertos.»

10 de juny, dilluns de Pasqua de Pentecostès. Abans de la missa de les deu que se celebra al temple arxiprestal de Santa Maria, organitzada pels veïns del carrer de Sant Sebastià, és beneïda una imatge del sant i soldat màrtir. El CPSMI, juntament amb un grup de veïnes, sota la direcció de MdRM, té cura dels cants. Al final, cant dels goigs del soldat màrtir.

29 i 30 de juny. Dos dies a Montserrat allotjades a les cel·les de Sant Alfons. Acompanyen l'expedició Mn. Amadeu Amenós, rector arxiprest, i el P. Josep M. Jaume, escolapi. Cants durant la missa, concert a la plaça davant un nombre públic, visita a la Cova i representació teatral.

El P. Josep M. Jaume signa en el setmanari *Igualada* (juliol 1946) l'article «¿Misioneras en Montserrat?», a què hem fet referència en el comentari que encapçala aquesta anualitat.

També la poetessa i cantaire Teresa Castellà Valls escriu una divertida auca, que esdevé un fidel reportatge d'aquestes jornades. Comença així: «*Perquè quedi d'aquell dia / reflectida l'alegria, / perquè d'un jorn tan feliç / no*

Grup del CPSMI, davant de la façana la basílica de Montserrat. DRETES: Teresa Castellà, Maria Costas, Lurdes Mateu, M. Lluïsa Campmajó, Anna Costas, MdRM, Carme Freixas, Maria Franquesa, Antònia Duran, Pilar Cortés, Rita Cortés, Josefina Lladó, Maria Cuadras, Roser Roura, Dolors Martínez, Calamanda Castelltort, Mercè del Rio. ASSEGUTS: Mn. Amadeu Amenós, P. Josep Ma. Jaume, Rosa Montfort, Maria Casanovas, Maria Solà. ASSEGUDES A TERRA: Rosa Mosella, Maria Martí, Montserrat Aribau, Maria Puig, Àngela Jaume i Maria Jordana

s'esborri mai l'encís, / en farem la relació / com una auca de debò.» Reproduïm íntegrament aquesta auca en l'Apèndix 2 del present llibre.

21 de juliol. A l'església conventual dels PP. Caputxins, funció mensual de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. Rosari, visita espiritual, explicació històrica, «Salve Regina» i «Virolai». Participació del CPSMI.

28 de juliol. Participació en el Dia de Propaganda de l'Acció Catòlica Femenina que té lloc a Capellades. Al matí (2/4 d'11), a l'església parroquial, els Cors Parroquials de Santa Maria d'Igualada i de Capellades interpreten durant l'ofici solemne la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», dirigida per la mateixa autora, MdRM.

La participació dels capelladins és deguda a l'annual col·laboració de l'esmentada MdRM o amb la coral d'aquesta vila, on la professora de música i la seva família passen les vacances.

A la sortida de la missa (2/4 de 12) té lloc al teatre del Centre Catòlic un acte literàrio-musical en què el CPSMI ofereix un petit concert, amb el següent repertori: «Cant a la Verge» (s. xvi), «L'hereu Riera», «Baile de montaña», «Muntanyes del Canigó», «Caramelles» i «L'Empordà».

A les sis de la tarda, també al Centre Catòlic, les igualadines presenten l'obra lírica *La princesa Rodamón*, del Dr. Gay i A. Ramírez. La vetllada acaba amb un final

de festa a càrrec del mateix cor, amb aquest programa: «Confidència», per Lourdes Mateu; «Las campanas», per Maria Franquesa; «La carta» de *Gigantes y cabezudos*, per Carme Freixas; «En un país de fábula» de *La tabernera del puerto*, per Maria Franquesa i cor, i «Sardana» de *Cançó d'amor i de guerra*, per Carme Freixas i cor.

15 d'agost, festa de l'Assumpció de Maria. Les cantores igualadines es desplacen, com cada any, a Capellades per felicitar en la seva onomàstica la seva directora MdRM, que passa l'estiu a la veïna vila. L'obsequien amb un artístic pergami que conté una poesia dedicada composta per Josepa Xaubet Romeu, mare de la cantaire Maria Jordana. Vegeu l'Apèndix 2.

8 de setembre, festa de la Nativitat de la Mare de Déu. A l'església dels PP. Caputxins la Confraria de la Verge de Montserrat ho celebra amb una colla d'actes en què són presents les cantaires del CPSMI.

22 de setembre. Jornada d'Acció Catòlica a Santa Coloma de Queralt, amb motiu de la constitució de la «branca d'homes». A les dotze del migdia, en el local del Centre Parroquial, concert, en el transcurs d'un acte d'afirmació catòlica, a càrrec del CPSMI, amb el repertori següent: «Cant a la Verge» (s. xvi), «Baile de montaña», «Caramelles» i «L'Empordà».

A les sis de la tarda, *La princesa Rodamón*. Com a fi de festa el nostre cor ofereix aquesta selecció de fragments sarsueles: «La carta» de *Gigantes y cabezudos*, per Carme Freixes; «En un país de fábula» de *La tabernera del puerto*, per Maria Franquesa i cor, i «Sardana» de *Cançó d'amor i de guerra*, per Carme Freixas i cor. Tot el programa és molt ben acollit.

20 d'octubre. A les cinc de la tarda, als Caputxins, participació en els cants de la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

A dos quarts de vuit del vespre, a l'església de Santa Maria, conclusió del tridu a santa Teresa: rosari cantat pel CPSMI, sermó a càrrec del Dr. Llorenç Garriga, arxiprest de Vilanova i la Geltrú, i besamans.

27 d'octubre. En el transcurs de la festa de l'Acció Catòlica Femenina es nomena la comissió directiva de la branca de joves de Santa Maria, designant vocal de música MdRM. La seva germana Mercè és designada responsable de catequesi.

31 d'octubre. A l'església de les MM. Escolàpies, les «adoradores» i el CPSMI, dirigides per Antònia Badia i MdRM, participen en els cants de les vespres solemnes, oficiades pel P. Josep M. Jaume, escolapi. Després ve la missa de mitjanit, presidida pel P. Carles de Barcelona, guardià del convent dels PP. Caputxins. Es canta la «Missa Fons bonitatis» i, a l'ofertori, «Ego sum pauper». Ho organitza l'Adoració Nocturna Femenina.

17 de novembre. A l'església dels PP. Caputxins, cants en la missa i visita espiritual convocades per la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. Al teatre del Centre Nacional, concert nocturn organitzat pel Gremi de Músics i Cantors. És dedicat al violoncel·lista Santos Sagrera, antic professor del Conservatori de Música d'Igualada, centre que enguany commemora el seu vint-i-cinquè aniversari fundacional.

El CPSMI ofereix la interpretació de «Caramelles» i «L'Empordà». També hi participen l'Agrupació Coral La Llàntia, la Schola Cantorum, la Banda d'Igualada, l'Orquestra de Corda i el mateix Santos Sagrera. El concert acaba amb el cant de l'«Al·leluia» del *Messies* i l'«Himne a santa Cecília», a càrrec de totes les agrupacions.

24 de novembre. A l'església gran, cants en l'ofici en honor de santa Cecília, amb l'Escolania Parroquial, la Schola Cantorum, el CPSMI i l'organista Mn. Joan Gamisans. Es canta la «Missa de angelis»; a l'ofertori, «Cantate Domino», i al final, l'«Himne a santa Cecília».

A la tarda, al local d'assaig de Cal Rovira (c/ Nou), el nostre cor organitza una vetllada íntima, dedicada a familiars i col·laboradors.

1 de desembre. Al teatre Centre Interparroquial d'Acció Catòlica, festival a benefici de la revista *Vida...*

La primera part consisteix en un concert a càrrec del CPSMI. En la segona part, un grup de redactors de l'esmentada publicació escenifiquen la comèdia dramàtica en tres actes *El preu de la glòria*, de Lluís Rosich.

«FESTIVAL ARTÍSTICO A BENEFICIO DE LA REVISTA "VIDA..."». La revista *Vida...* (5-12-1946) publica una ressenya de l'acte, signada per T. LON, que acaba així: «Y, para terminar, no podemos dejar de agradecer al magnífico Coro Parroquial de Santa María que con tanta justeza y pulcritud dirige la Srta. María del Río su excelente colaboración. Con un sentimiento poco común en coros de esta índole supo demostrarnos lo que es la música coral, interpretándonos una breve selección de su vasto repertorio, mereciendo con toda justicia nutridos aplausos del auditorio. [...]»

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A l'església gran el CPSMI i l'Escolania Parroquial solemnitzen, en la diada patronal, l'ofici solemne de les onze del matí, que serveix també de cloenda dels exercicis espirituals celebrats allí.

15 de desembre. En el teatre del Centre Interparroquial, organitzat per l'Arxiconfraria de Filles de Maria i de Santa Teresa, les cantores del nostre cor representen *Amèlia de Valldaura*, de J. Ballester, i *Venjança macabra*, de M. Soler. La direcció és de la cantaire Hermínia Artigas.

24 de desembre. A l'església gran el CPSMI, el Cor de Seminaristes i l'Escolania participen en la missa del gall. Cant de la «Missa de angelis» i nades durant l'adoració de l'infant Jesús.

26 de desembre, Sant Esteve. En el teatre del Centre Nacional, cants del cor d'àngels, dirigit per MdRM, en la representació dels *Pastorets* de Josep M. Folch i Torres que presenta l'Elenc Artístic Romani.

31 de desembre. A l'església de les Escolàpies les «adoradores» i el CPSMI, dirigides per Antònia Badia i MdRM, participen en els actes de final d'any organitzats per l'Adoració Nocturna Femenina.

A un quart d'onze de la nit, exposició del Santíssim i vespres solemnes amb el cant polifònic «O sacrum convivium», sermó pel P. Llorenç del Pinell, caputxí, i «Te Deum».

A mitjanit, ofici solemne de comunió general, celebrat per Mn. Amadeu Amenós, arxiprest de Santa Maria, cantant-se la «Missa Fons bonitatis», a l'ofertori «Quem vidistis, pastores?» i a la comunió «Hac nocte».

* * *

1947 /

Terrassa, primer concert fora de la comarca

Aquest any hi ha la presentació oficial a la ciutat d'Igualada del Cor Parroquial de Santa Maria, amb un concert al teatre del Centre Nacional per la festa de la Candelera, del qual el lector trobarà completa informació en el dietari d'aquesta anualitat.

Però volem dedicar aquest espai a comentar l'actuació coral a Terrassa, la primera en una localitat fora de la comarca. No hi ha dubte que, entre totes les activitats d'aquesta anualitat, és un esperó aquest concert, celebrat el dia 12 de gener. Tots els concerts són importants, no cal dir-ho, però actuar en una ciutat de les característiques de l'antiga Ègara suposa un repte.

L'urbs terrassenca és un gresol artístic i una població de significativa cultura musical. D'altra banda, fa un parell d'anys que competim freqüentment amb la coral d'allí i l'any anterior vàrem guanyar, però és evident la seva qualitat i anomenada.

Tot plegat suposa una preparació intensa i acurada, oimés quan ens diuen que cal canviar el nom de la nostra coral, perquè els organitzadors creuen que anunciar un «cor parroquial» rebaixa l'esquer publicitari.

Ens plantegem de renunciar al concert i, davant la nostra fermesa en el sentit que volem respectar la nostra denominació, finalment ens bategen com a «Cor Parroquial de Santa Cecília d'Igualada».

De fet, la pressió perquè canviéssim el nom, la coral l'ha soferta en diverses ocasions i des de diversos sectors (fins i tot eclesials), però sempre hem pogut demostrar que un «cor parroquial» pot oferir la mateixa qualitat interpretativa que qualsevol altre.

En qüestions de fe, especialment, n'hi ha molts que s'avergonyeixen dels seus orígens, i fins i tot gent de «dintre» ho aprofita per a caricaturitzar-ho en ares d'un progressisme ridícul i mal entès. El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada ho ha tingut sempre molt clar i no s'ha doblegat a aquesta mena de discursos intempestius.

1 de gener, Cap d'Any. Com és costum en aquestes festes, es fa una visita, amb la corresponent cantada, als centres benèfics d'Igualada.

6 de gener, festa de l'Epifania. Cants en la missa de comunió celebrada per Mn. Amadeu Amenós en el dipòsit carcerari municipal. En acabar, les cantores obsequien amb un esmorzar els presos.

EL PRIMER UNIFORME. L'anada a Terrassa el 12 de gener és propiciada per l'actuació a Igualada de la massa coral

d'aquella localitat, en un bon concert ofert en el teatre del Centre Nacional. Hi hagué posteriorment una recepció a l'ajuntament, a la qual foren convidades les nostres cantaires, i Ramon Solsona suggerí l'intercanvi coral. Tot i això, Maria del Rio Montfort li manifestà el temor de no estar a l'alçada de les circumstàncies, i aquell li va respondre: «Esteu preparades per a oferir un concert de tanta qualitat com el que acabem de sentir.» De fet, la responsabilitat era grossa.

Amb independència d'una bona preparació interpretativa, s'acorda que cal presentar-se uniformats, ja que els terrassencs anaven amb esmòquing els homes i vestit blanc llarg les dones. Se cerca una solució digna i a l'abast de tothom: vestits negres i mantellines blanques (de fet, venia a ser l'uniforme que havia portat l'Orfeó del Noya). I ja tenim les cantaires demanant a l'un i a l'altre que els deixin alguna peça de vestir i, sobretot, trobar una quarantena de mantellines com més semblants millor. La directora aniria amb un vestit llarg, també negre: faldilla de ras i cos de vellut que li deixaria una amiga seva, la Irene Miquel. I així es va anar completant un conjunt ben homogeni.

12 de gener. Cants en la missa celebrada a l'església visigòtica de Sant Pere de Terrassa, interpretant diversos motets i acabant amb la «Salve» de la qual és autora la directora mateixa. A migdia, audició de sardanes i balls regionals; el CPSMI interpreta unes cançons.

Concert de tarda en el saló teatre d'Educación y Descanso, organitzat pels Amics de les Arts de Terrassa. El repertori és el següent:

PRIMERA PART: «Aires de montaña», «La Mare de Déu», «La fugida», «Morito pititón» (estrena), «La pastoreta», «Muntanyes del Canigó» i «Día de fiesta».

SEGONA PART: «Quem vidistis, pastores?», «La Verge bressant», «El crepuscle», «Hac nocte», «Coro de filisteas» i «Caridad».

TERCERA PART: «Oh Verge», «Si tus penas», «Nit de pau», «En el huerto nace una rosa», «L'emigrant» i «L'Empordà».

Solistes: Margarida Ferrer, Carme Freixas i Maria Jordana. Directora: MdRM.

Esmentem la formació del cor en aquesta històrica jornada: Montserrat Aribau, Hermínia Artigas, Teresa Artigas, Antònia Badia, Teresa Bella, Lluïsa Campmajó, Maria Casanovas, Teresa Castellà, Paquita Castells, Rita Cortès, Anna Costas, Maria Costas, M. Dolors Dalmau, Antònia Duran, Conxita Estèvez, Margarida Ferrer, Maria Franquesa, Carme Freixas, Paquita Galtés, Glòria Gateu, Àngela Jaume, Maria Jordana, Agnès Jover, Paquita Jover, Josefina Lladó, Àngels Marimon, Maria Martí, Dolors Martínez, Rosa Montfort, Pepita Orobítg, Montse Planell, Enriqueta Puig, Mercè del Rio, Roser Roura, Montserrat Segués, M. Rosa Serarols, Maria Solà, Carme Solé i Paquita Valls T.

Un públic selecte i exigent omplia la sala, i no tan sols les butaques, sinó que també s'ocuparen els passadissos. Les noies havien estat convidades a dinar en cases

particulars i, en acabar el concert, molts dels amfitrions les obsequiaren amb rams de flors i bombons. La jornada esdevingué inol·lidable.

CRÒNICA DEL CRÍTIC MUSICAL DEL DIARIO DE TARRASA. Fidelio a *Diario de Tarrasa* (28-1-1947) publica aquesta crítica que copiem:

«DE MÚSICA. Amigos del Arte E. y D. Concierto a cargo del Coro Parroquial de Santa Cecilia de Santa María de Igualada. Una grata sorpresa nos deparó este conjunto femenino. Un conjunto muy apreciable que ejecutaron un programa muy heterogéneo.

»Obtener el aplauso de nuestro público, tan conocedor de la música coral, por ser Tarrasa una de las ciudades donde más se ha cultivado esta especialidad y tienen un historial muy destacado los orfeones y masas corales de ayer y de hoy, es ya un éxito muy halagador, porque no depende del mundo de los que se aplaude, sino de la calidad, y como queda justificado, el público que aplaudió y obligó a bisar algunos números, era de calidad.

»La tercera parte nos pareció lo más logrado, si bien se mantuvo toda ella muy dignamente.

»Fue, pues, un éxito para el Coro Parroquial de Santa Cecilia de Santa María de Igualada y para su inteligente directora, su actuación en Tarrasa.»

EL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA ES PRESENTA A TERRASSA. El setmanari *Igualada* (18-1-1947) publica aquesta ressenya:

«El Coro Parroquial de Santa María obtuvo un merecido éxito en Tarrasa el pasado domingo. Las coristas y acompañantes fueron recibidos ante el local social por el delegado don Salvador Salvatella, la directora de la Masa Coral, Srta. Rosa Puig; la subdirectora, Srta. Enriqueta Baca, numeroso personal de la agrupación y destacadas personalidades tarrasenses, entre las que figuraba el erudito miembro de “Els Amics de les Arts” don Pablo Gorina y otros componentes de esta honorable institución.

»En la románica iglesia de San Pedro se había preparado una misa para los excursionistas, durante la cual nuestro Coro Parroquial inició su actuación con delicados motetes y una Salve de la que es autora la propia directora, que dieron ya a la numerosa concurrencia una idea halagüeña de la maestría y gusto con que la Srta. del Río sabe hacer cantar. Seguidamente se nos invitó a presenciar un partido de jockey, en el que Educación y Descanso jugaba contra el equipo campeón de España, y al terminar, se tenía ya dispuesto en los jardines sociales un espectáculo de danzas regionales y sardanas, durante cuyos actos fueron todos los excursionistas obsequiados con aperitivos y refrescos.

»Nuestras jóvenes coristas, a la hora del concierto estaban impresionadas por el brillante aspecto de la magnífica sala de actos rebosante de público distinguido. Todo su aspecto era el de una solemnidad. El público se dio cuenta de la calidad de los valores artísticos que integran

el coro, y pronto los cálidos aplausos arrancaron de las gargantas todos los acentos, todas las modulaciones que de ellas exigía la recia batuta de la directora. Una corriente de simpatía se estableció entre las gentiles cantoras (que, por cierto, estaban lindísimas con su traje negro y pollita blanca) y sus oyentes obligándolas a bisar varias composiciones. Fue muy aplaudido el estreno de “Morito pititón”, composición del maestro Juan Just que acaba de ser premiada en un concurso en Santa Cruz de Tenerife.

»Puede estar satisfecho nuestro Coro Parroquial de la cariñosa acogida que obtuvo y de las muchas atenciones que se le prodigaron durante su estancia, en especial la Srta. del Río, que fue muy felicitada y obsequiada con un delicado ramo de claveles, ramo que fue solemnemente ofrendado a nuestro Santo Cristo el pasado lunes, con asistencia de todas las señoritas cantoras. Que vaya también desde estas páginas nuestro sincero elogio.»

16 de gener. Un grup de cantaires del nostre cor participen en els cants de la funció mensual de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat que se celebra a l'església dels PP. Caputxins.

20 de gener. A la capella de la Guia, el CPSMI, juntament amb un grup de noies del veïnat, solemnitza la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila. La nova imatge del sant és col·locada a la fornícula de la travessia d'aquest carrer del mateix nom.

PRESENTACIÓ A LA CIUTAT D'IGUALADA. El Cor Parroquial de Santa Maria es presenta oficialment a la ciutat d'Igualada mitjançant un concert al teatre del Centre Nacional. Aquest és el text del prefaci del programa:

«El Coro Parroquial de Santa María es poco menos que desconocido en nuestra ciudad en uno de sus más interesantes aspectos. Se le conoce algo por su actuación en el templo, por sus cantos litúrgicos, pero, aparte de su breve intervención en la fiesta de Santa Cecilia, son desconocidos sus méritos y cualidades en la ejecución de composiciones de concierto. Y, no obstante, en Santa Coloma de Queralt; en el concurso de 1945 celebrado en el Instituto de Cultura para la Mujer; en el de 1946, que tuvo efecto en el teatro Comedia de Barcelona, y ahora en Tarrasa, se han contado por éxitos sus conciertos con obtención de primeros premios de competición [...].

»El público igualadino podrá, el próximo domingo, admirar este magnífico conjunto musical femenino, que cautiva por la calidad de sus voces, por su perfecta dirección, por su hondo sentido artístico y por su penetración con la firme batuta de su joven directora.»

2 de febrer. En el teatre del Centre Nacional, concert matinal com a presentació del CPSMI a la ciutat. El programa consta de quinze cançons:

PRIMERA PART. «Quem vidistis, pastores?», «La Verge bressant», «El crepuscle», «Hac nocte», «Coro de filisteas» i «Caridad».

SEGONA PART. «Baile de montaña», «La Mare de Déu», «La fugida», «Nit de pau», «Morito pititón», «Muntanyes del Canigó», «La pastoreta», «L'Emigrant» i «L'Empordà». Solistes: Margarida Ferrer, Carme Freixas i Maria Jordana.

«EL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA SE PRESENTA A LA CIUDAD». R.S.C. publica en el setmanari *Igualada* (8-2-1947) aquest comentari:

«El tiempo adverso no fue bastante para retraer al público, deseoso de oír al Coro Parroquial de Santa María en su anunciado concierto. La expectación no quedó, por cierto, defraudada. Hay calidad en las voces, justeza en el conjunto, afinación perfecta. En todas las composiciones del programa revelaron un exquisito gusto de dicción, y, especialmente en la deliciosa del maestro Juan Just "Morito pititón", que fue visada y dirigida por su autor, evidenció que el coro sabía sortear las dificultades técnicas de que no está exenta la canción.

»Los que oímos al Coro Parroquial de Santa María en Tarrasa estábamos seguros de que iba a realizarse su consagración ante nuestro público. Es en verdad un valor que, merced a la paciente labor de su directora, la Srta. María del Río, ha venido a sumarse a los que han ido apareciendo en nuestro pequeño mundo musical. Y, al oírlo, no podemos menos que preguntarnos: ¿por qué con estas admirables voces femeninas, con las masculinas de la valiosa Schola Cantorum, con las exquisitas voces blancas de las Escolanías y con los elementos del coro de La Llàntia, que quisieran contribuir, no se va a la formación de un conjunto orfeónico difícil de igualar?»

16 de febrer. En el Teatre Interparroquial d'Acció Catòlica, vetllada lírica en la festa de Santa Eulàlia, amb motiu de la diada de l'Aspirant d'Acció Catòlica. Hi participa el CPSMI.

30 de febrer, Diumenge de Rams. A dos quarts de deu del matí, a l'església arxiprestal, benedicció de palmes i rams. A continuació, processó i ofici solemne. Intervenien en els cants la Schola Cantorum, el CPSMI i l'escolania, amb aquest programa: «Hosanna», «Pueri» i «Gloria» gregoriana; «Passio» (Just), a tres veus, i «Missa» de Lotti, a tres veus.

16 de març. El CPSMI assisteix al viacrucis solemne amb la participació del Cos de Portants. Surt de l'església dels PP. Caputxins.

3 d'abril, Dijous Sant. A les deu del matí, a l'església gran, solemne ofici. En acabar, trasllat del Santíssim al monument, iniciant-se tot seguit els torns de vetlla. Cants amb la Schola Cantorum i el CPSMI interpretant la «Missa de angelis»; «Ave verum», a tres veus, i «Adoramus te, Christe», a quatre veus.

4 d'abril, Divendres Sant. A les deu del matí, a l'església de Santa Maria, missa de presantificats, veneració de la veracreu i cant del «Passio».

A la tarda, sermó de les set paraules, amb motets per la Schola Cantorum i el CPSMI. A les nou del vespre, processó del sant enterrament, amb l'itinerari habitual. Cants: «Passio» (Muset), a tres veus; «Popule meus» (Victoria), a quatre veus; «Vexilla regis», a tres veus, i «Siete palabras» (Massana).

8 d'abril, festa del Sant Crist d'Igualada. A les onze del matí, a l'església de Santa Maria, ofici solemne presidit per l'abat de Montserrat, dom Aureli M. Escarré, amb homilia per Mn. Josep Rossell. Canten la Schola Cantorum i el CPSMI la «Missa solemnis» (Ravanello), a tres veus i orgue; «Credo del papa Marcel» (Palestrina) i «Goigs del Sant Crist» (Millet), a tres veus.

10 d'abril. A l'església conventual dels PP. Caputxins se celebra el tridu, seguit de l'eucaristia, en la festa del tercer aniversari de l'Arxiconfraria dels Dijous Eucarístics. Els cants van a càrrec del CPSMI.

13 d'abril. En el teatre Saló Rosa, dins els actes commemoratius del tercer aniversari de l'Arxiconfraria dels Dijous Eucarístics dels PP. Caputxins, té lloc una matinal artístic-literària.

El nostre cor, dirigit per MdrM, presenta una audició musical amb aquest programa: «Al·leluia», «La pastoreta», «Morito pititón», «Els tres tambors», «L'Emigrant», «Caridad». Solistes: Maria Jordana i Montserrat Farrés.

Tot seguit hi intervenen Manuel Bertran Oriola, Tomàs Roig Llop i Guillem Díaz-Plaja.

TERCER ANIVERSARI DE L'ARXICONFRARIA. La revista *Vida...* (núm.17, 1-5-1947) comenta en la crònica de la matinal:

«Actuó el notabilísimo Coro Parroquial de Santa María, dirigido expertamente por la Srta. María del Río, interpretando un selecto programa con tan singular acierto que obligó al numeroso público a solicitar la repetición de alguna pieza [...]»

20 d'abril, Dia de la Parròquia. A dos quarts de nou del matí, a l'església de Santa Maria, missa solemne de comunió general, celebrada per l'arxiprest, Mn. Amadeu Amenós. El CPSMI interpreta la «Missa de angelis» alternant amb el poble i l'escolania. Com a comiat, cant de l'«Himne de la parròquia».

21 d'abril. Les cantaires del nostre cor participen en la missa i visita espiritual de la romeria al monestir de Montserrat. Ho organitza la Pontíficia i Reial Confraria de la Mare de Déu de Montserrat dels PP. Caputxins d'Igualada en l'avinentsa de les festes commemoratives del 75è aniversari de l'entronització de la Moreneta.

26 d'abril. A l'església conventual dels PP. Caputxins se celebra la festa d'entronització de la Mare de Déu de Montserrat dins els actes organitzats per la confraria corresponent. Cants en les misses matinal i vespertina.

1 de maig. A l'església gran, participació diària del nostre cor, a dos quarts de set del matí, en la funció diària del mes de Maria, que comença avui.

4 de maig. Cant de motets litúrgics en la missa de comunió general que se celebra a l'església de Santa Maria.

6 de maig. El CPSMI, dirigit per MdRM, obté el primer premi en el VI Concurs celebrat a l'Institut de Cultura de la Dona de Barcelona. Jurat: P. Miquel Altisent, Carles Suriñach, Aureli Capmany i Alfons Puig.

10 de maig. Actuació en directe als estudis de Ràdio Igualada del grup juvenil dirigit per Mercè del Rio, guanyador del segon premi de la seva categoria en el Concurs de Cors i Danses.

15 de maig. En el teatre del Centre Nacional, diverses cantaires del nostre cor intervenen en les representacions de *¡Me han robado!*, de Rosa Cloiran, i *D'aquesta aigua no en beuré*, de Josep M. Folch i Torres.

16 de maig. Cants en la visita sabatina solemne al santuari de la Mare de Déu de la Pietat. Hi participa també la Schola Cantorum.

NOTA DEL FULL DE LA PIA UNIÓ. Copiem de la crònica que publica el *Full de la Pia Unió* (30-5-1947): «[...] La Schola Cantorum y el Coro Femenino de la Parroquia de Santa María obsequiaron delicadamente a nuestra bendita Madre, que premiará la devoción de todos en la medida de su generosidad.»

18 de maig. Restauració de l'església de les MM. Escolàpies i erecció oficial de la Lliga d'Antigues Alumnes. Cants en la missa solemne interpretant la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris»; a l'ofertori, «Ave Verum», i en acabar, «Salve Regina».

Posteriorment, a la sala d'actes es fa una matinal amb la intervenció de rapsodes i intèrprets de música, que acaba amb un concert a càrrec del CPSMI, dirigit per MdRM; interpreta: «Morito Pititón», «Caramelles» i «L'Empordà».

31 de maig. A dos quarts de vuit del vespre, al santuari de la Mare de Déu de la Pietat se celebra la salutació sabatina i la conclusió solemne del mes de Maria, amb la participació del CPSMI, dirigit per MdRM, i la Schola Cantorum, dirigida per Joan Just.

18, 19 i 20 de juny. El nostre cor fa una excursió de tres dies a Montserrat, obsequi de l'arxiprest, Mn. Amadeu Amenós, en agraïment a la col·laboració prestada per aquesta coral. Cants a l'església, a l'absis del santuari i davant la majòlica de la Mare de Déu de la Pietat d'Igualada al camí dels Degotalls.

18-21 de juliol. Nova excursió del CPSMI a Montserrat. Cants en la missa i concert a la plaça del monestir.

31 d'agost. És nomenat ecònom arxiprest de Santa Maria d'Igualada Mn. Miquel Fitó Pitxot, el qual s'adreça als igualadins en un escrit dins la *Hoja Dominical de Igualada* (núm. 2150, corresponent al cinquè diumenge d'agost de 1947). En transcrivim alguns fragments:

«Al posesionarme del cargo de ecónomo de esta Parroquia de Santa María de Igualada, a todos vosotros dirijo mi saludo en la paz del Señor. La permanencia y el auge de la gracia divina en vuestras almas, o su establecimiento en las que de ella acaso carezcan, han de promover en todo momento mis desvelos, únicamente apoyados en el auxilio divino.

»[...] Confío en la eficaz colaboración de las ramas de Acción Católica y en el decidido concurso de las demás instituciones parroquiales, que, con el glorioso Cristo de Igualada y bajo la protección de la Immaculada Virgen María, celestiales patronos de la parroquia, ejercen su ejemplar apostolado. Sobre todo me acojo a las oraciones de todos, las cuales de corazón os pide quien desde hoy es vuestro ecónomo. M. Fitó.»

MN. MIQUEL FITÓ PITXOT. El nou ecònom arxiprest de Santa Maria d'Igualada ha estat nomenat pel bisbe de Vic.

Miquel Fitó va néixer a la capital d'Osona l'any 1888. Fou ordenat sacerdot en 1913 pel bisbe Josep Torras i Bages. Abans de venir a Igualada ha estat vicari de les parròquies de Cabrianes, Avinyó, Navarcles, Sallent i Mare de Déu del Carme de Manresa; ecònom de Falgars en 1931 i de Castellbisbal en 1935. Acabada la guerra civil (1936-1939) va ser ecònom d'Olost de Lluçanès.

7 de setembre. Conclusió dels exercicis espirituals de la parròquia de Santa Maria de Capellades, festa a la qual és convidat el CPSMI. A mig matí, solemne ofici presidit per l'ecònom. S'interpreta la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la mateixa directora, MdRM.

A la tarda, concert al teatre del Centre Parroquial. amb aquest repertori:

PRIMERA PART: «Villanesca espiritual: Oh Verge!» (s. xvi), «Baile de montaña», «La fugida», «Agora non», «Morito pititón» i «La pastoreta».

SEGONA PART, amb acompanyament de piano: «La Mare de Déu», «El crepuscle», «La Verge bressant», «Coro de filisteas» i «Caridad».

TERCERA PART: «Villanesca espiritual: Si tus penas» (s. xvi), «Els tres tambors», «El dimoni escuat», «L'emigrant», «Caramelles» i «L'Empordà».

EL CONCERT DEL COR PARROQUIAL A CAPELLADES. En el setmanari *Igualada* (13-9-1947) el corresponsal de Capellades publica aquesta referència:

«... Por la tarde, el Coro Parroquial de Santa María de Igualada, brillantemente dirigido por la señorita María Asunción del Río, dio en el Centro Parroquial un selecto

Concert del CPSMI al Centre Parroquial de Capellades, en la conclusió dels exercicis espirituals

concierto, interpretando diversas piezas de su variado y extenso repertorio. La sala presentaba un magnífico aspecto, siendo grandemente aplaudidas al finalizar cada composición y obligadas a repetir muchas de ellas.»

1 d'octubre. La revista mensual *Vida...* (núm. 22) publica un article titulat «Parla el mestre Balcells després de sentir el Cor Parroquial de Santa Maria», signat per Joan Balcells Garcia, fundador i primer director de l'Orfeó Gracienc. Aquest article es pot llegir íntegrament en l'Apèndix 3 del present llibre.

19 d'octubre. Ofrena de la llàntia votiva a la Mare de Déu de Montserrat en el seu santuari, al qual assisteix corporativament el CPSMI. També hi assisteixen l'alcalde, Francesc Matosas, la corporació municipal i representacions.

En el transcurs de l'ofici pontifical, Mn. Amadeu Amenós, canonge de la seu ausetana, fa l'ofrena del ciri votiu, amb mots vibrants de patriotisme i erudició, recollint el sentir del poble d'Igualada. Comença amb aquestes paraules: «*Regina del cel i Mare nostra, Senyora de Montserrat, ací teniu, en aquest dia solemne, davant de vós, els igualadins i comarcans per retre-us tribut d'homenatge, ja que des d'aquest castell de Montserrat exerciu el domini senyorial espiritual de Catalunya, i d'agraïment pels molts favors i beneficis que en tots temps hem rebut per la vostra mediació de mans de l'Altíssim. Heus aquí el motiu de l'ofrena d'aquesta llàntia votiva d'Igualada i comarca.*»

Mossèn Amadeu acaba dient: «*Verge de Montserrat! Que sigui sempre el flamejar d'aquesta llàntia, símbol de l'amor que envers vós ha de flamejar contínuament en*

nostres cors i imant d'atracció que faci baixar sobre nosaltres les gràcies del cel fins que puguem venir a gaudir de la vostra companyia i la del vostre santíssim Fill eternament! Amén.»

A la una del migdia, les autoritats fan ofrena del tradicional ciri votiu de la ciutat.

La Schola Cantorum, el CPSMI i l'Agrupació Coral La Llàntia interpreten cadascun, en el claustre del santuari, diverses composicions; són molt aplaudits.

Poc abans de marxar, es resa el rosari davant la Mare de Déu de Montserrat, amb assistència d'un gran nombre d'igualadins i de les cantaires de la nostra agrupació canora, que coregen admirablement les avemaries.

FELICITACIONS AL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA. *Entre les moltes felicitacions que rep el Cor Parroquial de Santa Maria per la seva felicitat, transcrivim un parell de dedicatòries que adrecen a la directora, Maria del Río:*

«Vuestro canto sube al cielo / con dulzura y con brío / bajo la batuta al vuelo / de María del Río» (Antoni Carner).

«María del Río, amiga / que t'esmunys com un ocell, / el teu cor ningú te'l lliga; / per lligar-lo és massa bell» (Teresa Castellà).

15 de novembre. Ramon Solsona escriu en el setmanari *Igualada* un article titulat «Ayudemos al Coro Parroquial de Santa María», que recull i subscriu la iniciativa del mestre Joan Balcells exposada en la revista *Vida...* (1-10-1947). El transcrivim íntegrament en l'Apèndix 3 d'aquest llibre.

16 de novembre. L'abat de Montserrat, dom Aureli M. Escarré, beneeix i consagra una nova campana per al temple de Santa Maria —que porta els noms de Francisca-Aleix-Amadeu—, costejada per l'igualadí Adolf Gabarró, resident a Barcelona.

Tot seguit se celebra un ofici de mig pontifical, presidit pel l'ecònom arxiprest, Mn. Miquel Fitó, amb l'assistència de l'esmentat abat.

Actuen en ambdós actes la Schola Cantorum i el CPSMI, que «interpretaron las modulaciones gregorianas de la ceremonia, de la que fueron padrinos Antonio Palmés Bertran y Francisca Gabarró de Palmés» (*Vida...*, núm. 24).

16 de novembre. A la tarda, té lloc al Centre Interparroquial d'Acció Catòlica un homenatge a Mn. Amadeu Amenós en ser nomenat canonge de la catedral de Vic. Hi assisteixen l'alcalde d'Igualada i l'arxiprest de Santa Maria, entre altres autoritats i representacions

En la primera part es fa un concert coral en què prenen part la Schola Cantorum, el CPSMI, les escolanies parroquials i la del santuari de la Mare de Déu de la Pietat.

El nostre cor interpreta «La fugida», «La llàntia del rei moro», «El dimoni escuat» i «Una pandereta suena». A més, juntament amb la Schola Cantorum: «Maig», «Goigs a l'lor de la Mare de Déu de Gràcia, venerada en l'ermita de la Tossa de Montbui», «El cant dels ocells» (amb solo de Carme Freixas), «La sardana de les monges» i l'«Al·leluia» del *Messies* de Händel.

Després té lloc l'homenatge pròpiament dit, amb diverses intervencions, entre les quals la directora del CPSMI, la professora MdRM, li ofrena un facsímil del Sant Crist d'Igualada. En el revers de la creu hi figura la inscripció següent: «Ofrena al M. I. Amadeu Amenós en ésser elevat al canonicat, en agraïment a la seva protecció al Chor Parroquial de Santa Maria d'Igualada».

Tanca la vetllada el P. Carles de Barcelona, guardià dels PP. Caputxins, amb unes sentides paraules.

HOMENATGE AL CANONGE MN. AMADEU AMENÓS. La revista mensual *Vida...* (núm. 24, 1-12-1947) dóna compte de l'acte. Copiem un fragment de la crònica:

«[...] Com a preparació de l'acte tingué lloc un selectíssim concert en el qual prengueren part el Cor Parroquial de Santa Maria, la Schola Cantorum i les escolanies parroquials i del santuari de la Mare de Déu de la Pietat, desenrotllant un programa suggestiu i curiosament interpretat, actuant també en forma d'orfeó les dues primeres agrupacions, d'una forma immillorable.

»Acte seguit els sacerdots de l'arxiprestat li feren la seva ofrena, com així mateix el Cor Parroquial i l'Acció Catòlica, amb adequats parlaments xops d'afecte, que l'homenatjat, que havia estat repetidament aplaudit agraf emocionat, sobretot quan se li féu entrega d'un artístic pergamí que resumia la festa i el seu esperit [...].»

«OBSEQUIO DEL CORO PARROQUIAL A MN. AMADEO». El setmanari *Igualada* (núm. 309, 22-11-1947) publica una

completa crònica de l'homenatge a l'il·lustre canonge. En reproduïm un fragment:

»La directora del Coro Parroquial, señorita María del Río, ofreció al ilustre homenajeado una preciosa imagen del Santo Cristo de Igualada, acompañada de unas bellas palabras de afecto, recordando que si el coro es lo que es y ha llegado a la categoría reconocida, es gracias al apoyo y ayuda que siempre les ha prestado mosén Amadeo [...].»

23 de novembre. A l'església parroquial de Santa Maria, cants en la missa en honor de santa Cecília, patrona de la música, l'endemà de la seva diada. En acabar, el nostre cor, la Schola Cantorum i La Llàntia canten conjuntament l'«Himne» a la santa. L'organització és del Gremi de Músics i Cantors.

28 de novembre. La Comissió Gestora Municipal d'Igualada atorga al CPSMI un ajut de 1.000 pessetes per al manteniment i millora de l'entitat.

30 de novembre. Cants en la missa celebrada a l'església de les MM. Escolàpies en la festa anyal de l'Associació d'Exalumnes del Col·legi. S'interpreta la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la mateixa directora, MdRM, i a l'ofertori, en primera audició, «Ave Maria».

30 de novembre. A l'església de Santa Maria, inici de la novena a la Verge Immaculada, amb la participació diària en els cants.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A les onze del matí, a l'església gran, cants en l'ofici en honor de la patrona de la parròquia i de la coral.

24 de desembre. El CPSMI, l'escolania i uns cors populars intervenen en els cants de la missa de mitjanit que té lloc al temple arxiprestal. Abans i després de l'eucaristia, cantada de nades.

26 de desembre. Concert de Sant Esteve amb la Schola Cantorum al teatre del Centre Nacional. Programa:

PRIMERA PART. «L'hivern», «Adeste, fideles», «Canto del aguinaldo», «Romance del ciego», «San José al niño Jesús», «Cobles a Jesús infant», «El noi de la mare», «Nit de pau» i «El pinavet».

SEGONA PART. «Una pandereta suena», «Hacia Belén», «El dimoni escuat», «La Verge bressant», «S'acaben les setmanes», «Sant Josep i sant Joan», «A Betlem me'n vull anar», «Àngel meu» i «In dulci jubilo».

La direcció és dels mestres MdRM i Joan Just. Els comentararis, del P. Magí Valls, escolapi.

PRIMER CONCERT DE NADAL AMB LA SCHOLA CANTORUM. L'afinitat en els serveis a l'església gran tant de la Schola Cantorum com del Cor Parroquial de Santa Maria són molt similars. D'altra banda, Maria del Río —finalitzat el professorat de música— estudia harmonia i composició amb Joan Just, director de la Schola Cantorum. La bona

relació entre mestre i alumna propicia que les dues corals, l'una masculina i l'altra femenina, s'ajuntin de tant en tant per oferir la interpretació d'obres per a veus mixtes, especialment en audicions de concerts.

Com es veurà, en moltes ocasions, després de llurs actuacions individuals, s'acaba amb una darrera part conjunta.

D'aquí ve la idea d'organitzar anualment els concerts de nades en la diada de Sant Esteve, que mereixen molt bona acollença entre el públic igualadí.

Aquests concerts continuaran any rere any fins al 1954.

31 de desembre. A les onze del matí, concert de la Schola Cantorum i del CPSMI al Sant Hospital.

A la nit, a la capella de les MM. Escolàpies, exposició del Santíssim, vespres solemnes, Te Deum i ofici de mitjanit, amb cants a càrrec del CPSMI.

«RASGO LOABLE. La Schola Cantorum que dirige el maestro Juan Just y el Coro Parroquial de Santa María, bajo la dirección de María del Río, obsequiaron el día de fin de año a los asistidos del Santo Hospital con un ramillete de bellas interpretaciones, con el acierto y el buen gusto característico de ambas agrupaciones» (del setmanari Igualada, 3-1-1948).

* * *

1948 /

La primera junta del Cor

Per a la història de la nostra entitat cal també remarcar el treball «Ayudemos al Coro Parroquial de Santa María», de Ramon Solsona (15-11-1947), en resposta a l'article del fundador i director de l'Orfeó Gracienc Joan Balcells publicat a la revista *Vida...* (23-10-1947).

El publicista Ramon Solsona escriuria:

«L'expansió del Cor Parroquial en concerts que sortien dels seus habituals límits fou tan modesta com ho havien sigut els seus començaments.

»Els pobles de la comarca i alguns altres que havien escoltat les seves actuacions en el temple foren els primers a voler escoltar-lo en els seus propis centres, fins que la visita a Igualada de la Massa Coral de Terrassa fou en realitat la que llançà el Cor Parroquial al que aleshores consideraven com un acte d'audàcia, o sigui a enfrontar-se a Terrassa amb la mateixa Massa Coral en un magne concert en el seu propi domicili. L'èxit no pogué ser més falaguer, ni els elogis, menys unànimes.

»Per això foren acceptades dues invitacions successives en el Centre Parroquial de Capellades, on precisament estava estiuant l'esmentat mestre Joan Balcells, fundador i director de l'Orfeó Gracienc.

»Aquest insigne mestre va saber apreciar de seguida tot el valor contingut en la nostra agrupació musical femenina, de tal manera que en unes manifestacions fetes a la revista igualadina *Vida...* va expressar tot el seu entusiasme i el suggeriment que el Cor de Santa Maria rebés una col·laboració del públic mitjançant aportacions periòdiques que li permetessin d'atendre a l'adquisició de material i a la constitució d'una junta rectora que li servís de guia, suport i finançament per a les futures actuacions.»

I això fou possible gràcies al fet que el suggeriment fou recollit en un article del setmanari Igualada del qui subscriu i que va passar a ser vicepresident de la junta rectora.

Cal destacar d'aquesta anualitat dos concerts: el de la Festa Major d'Igualada, amb la cèlebre arpista barcelonina Rosa Balcells, i el de la diada de Sant Esteve, amb la Schola Cantorum, al qual es va afegir l'Escolania de la Mare de Déu de la Pietat. Tots dos es van celebrar al teatre del Centre Nacional i aconseguiren un èxit extraordinari.

1 de gener, Cap d'Any. El CPSMI, especialment convidat per la direcció de Ràdio Igualada, ofereix en directe un concert de cançons nadalenques, als estudis de l'emissora local.

ES CONFIGURA LA PRIMERA JUNTA DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA. *Quedà formada així: president, Mn. Amadeu Amenós Roca; vicepresident, Ramon Solsona Cardona; secretària, Mercè del Rio Montfort; tesorera, Paquita Valls Torrents; vocals, Magí Castelltort Miralda i Josep Closa Boyer.*

El resultat de les crides dels senyors Balcells i Solsona es va traduir en 148 socis protectors, que col·laboraren amb diferents aportacions periòdiques.

Els pròxims presidents del cor seran: Mn. Miquel Fitó Pitxot, Mn. Genís Padrós Pladevall, Mercè del Rio Montfort i Leonard del Rio Campmajó.

18 de gener. Les cantaires del CPSMI participen en la funció mensual de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat que se celebra a l'església dels PP. Caputxins: rosari, visita espiritual amb explicació històrica de Montserrat 1931-1945, «Salve montserratina», «Virolai» i veneració del portapau de la Verge.

20 de gener. A la capella de la Guia, cants, juntament amb un grup de noies del veïnat, en la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila.

11 de febrer, festa de la Mare de Déu de Lurdes. Cants de motets en la missa de comunió que té lloc a l'església de l'Hospital.

7 de març. En el teatre del Cercle Mercantil, concert de música d'autors de la comarca. És organitzat pel CECI (Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada) a fi de recaptar fons per a la publicació del llibre *Maestros de capilla de Santa María de Igualada desde el siglo XVI*, de Gabriel Castellà.

Participació separada i conjunta amb la Schola Cantorum i actuació del pianista Josep Mata.

El CPSMI interpreta «La fugida» i «La Mare de Déu», i a continuació, juntament amb la Schola Cantorum, «Maig». També participa en aquesta audició la Banda de Música d'Igualada.

8 d'abril. El bisbe de Vic nomena rector de Santa Maria d'Igualada Mn. Miquel Fitó Pitxot, que fins ara ocupava el càrrec d'ecònom.

Li dona possessió del càrrec el Dr. Ramon Martí, canonge arxiprest de la catedral de Vic, assistit pels canonges Mn. Amadeu Amenós (antic rector) i el Dr. Felip Pitxot, que actua de vicari eclesiàstic. Es tracta d'una cerimònia bastant complexa, en la qual el delegat episcopal li imposa l'estola i la capa pluvial i l'acompanya per les diferents estances del temple: altar major, altar del Santíssim, confessionalis, campanar, baptisteri, etc. S'acaba amb el cant del Te Deum.

«¿QUE ES EL BAILE? Casi siempre escollo de la inocencia, sepultura de la honestidad, teatro de todas las vanidades y lugar de triunfo de todas las pasiones: es un compuesto de todos los riesgos de la salvación y un compendio vivo de todas las tentaciones. P. Croiset» (publicat en la revista Vida..., núm. 25, gener de 1948).

11 d'abril. Amb motiu de la festa del Bon Pastor, les dues parròquies igualadines — Santa Maria i la Soledat— editen un programa per celebrar el Dia de la Parròquia. Cants del nostre cor en la missa solemne a l'església de Santa Maria, actuant alternativament amb l'escolania. En acabar, l'«Himne de la parròquia».

18 d'abril. A l'església dels PP. Caputxins, missa reglamentària de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, visita espiritual, «Salve montserratina» i «Virolai». Hi participen les cantaires del CPSMI.

1 de maig. A les set del matí, a l'església gran, cants del nostre cor en la funció diària del mes de Maria que avui comença.

16 de maig, Pentecosta. A l'església conventual dels PP. Caputxins, benedicció de la bandera de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat a càrrec del bisbe de Colofó, P. Maties Solà.

A continuació, ofici solemne amb prèdica pel provincial dels caputxins, P. Pau de Castelló. La part musical, a càrrec de la Schola Cantorum, el Seminari Seràfic i els Cors Parroquials de la Soledat i de Santa Maria, interpretant la «Missa Fons bonitatis». A darrera hora de la tarda els mateixos grups corals canten en les solemnes vespres pontificals.

23 de maig. A l'església gran té lloc la cloenda del mes de Maria, en el qual ha participat diàriament el CPSMI. El programa previst és el següent: a les nou del matí, missa de comunió general, que coincideix amb la festa de la primera comunió, amb prèdica pel Dr. Felip Pitxot; a dos quarts de vuit del vespre, rosari i trisagi cantats i sermó pel mateix predicador.

30 de maig. Primer premi del VII Concurs de Cors i Danses al teatre Comèdia de Barcelona per al grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio. Cançons obligades: «Ave Maria» (gregoriana), «Córtame un ramito verde» (popular de Castella), «Beata Dei Genitrix» (gregoriana), «Albada» (popular de l'Alt Aragó) i «Baile a lo alto» (popular de Lleó). Cançó lliure: «El maridet». Jurat: P. Miquel Altisent, Lluís Torregrosa i Teresa Soldevila.

6 de juny. A les vuit del matí se celebra a l'església gran una missa de comunió general oficiada pel bisbe de Vic, Joan Perelló, amb prèdica a càrrec del Dr. Pere Puigbò, consiliari d'Acció Catòlica. S'encarrega dels cants el CPSMI, dirigit per MdRM.

20 de juny. A l'església dels PP. Caputxins, cants en la funció mensual de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. L'explicació versa sobre «Ornaments i colors litúrgics».

18 de juliol. Funció reglamentària de la Confraria de la Verge de Montserrat. Missa cantada pel nostre cor. En la sessió de la tarda, explicació històrica sobre els exvots.

16 d'agost. Per tercer any consecutiu el CPSMI es desplaça a Capellades per oferir un concert al teatre del Centre Parroquial; aquesta vegada, dins els actes de la festa major. El repertori és el següent:

PRIMERA PART. «La llàntia del rei moro», «Baile de montaña», «Día de fiesta», «Morito pititón», «Agora non», «La pastoreta», «Adéu, petita rosa», «Una pandereta suena» i «L'hereu Riera».

SEGONA PART. «La Mare de Déu», «Els tres tambors», «Muntanyes del Canigó», «El dimoni escuat», «Nit de pau», «L'Empordà», «L'emigrant», «La Marsuliana» i «Aires de Aragón».

Direcció: MdRM. Solistes: Carme Freixas, Maria Jordana, Anna Costas, M. Àngels Marimon, Montserrat Farrés i Ramona Vicente.

EL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA, A CAPELLADES. La revista *Vida...* (núm. 33, setembre 1948) publica la gasetilla següent:

«El prestigioso Coro Parroquial de Santa María de Igualada, con su inteligente directora al frente, deleitó en un concierto y en el día de la fiesta mayor de la vecina villa de Capellades a cuantos tuvieron ocasión de asistir en el Centro Parroquial de aquella villa.»

27 d'agost. En el teatre del Centre Nacional, concert de festa major, amb l'arpista Rosa Balcells.

En la primera part, el CPSMI ofereix deu cançons, sota la direcció de MdRM i amb les solistes Carme Freixas, Maria Jordana, Anna Costas, M. Àngels Marimon i Montserrat Farrés.

En la segona part actua l'arpista Rosa Balcells.

En la tercera part es fa una actuació conjunta, interpretant «A un roser», «Cançoneta», «Àngel de la son», «El crepuscle», «La Verge bressant» i «Coro de filisteas».

PRESENTACIÓ DEL PROGRAMA. En la presentació del programa s'escriu:

«... El Coro Parroquial de Santa María, conducido por la inteligente batuta de la Srta. María del Río, alternará y actuará de conjunto con Rosa Balcells. Las interpretaciones del Coro de Santa María, en su breve pero brillante historial, han demostrado suficientemente la cohesión y la fuerza emotiva que sabe imprimir a la música litúrgica y folklórica [...]»

PRIMERA PÀGINA. El setmanari *Igualada* (núm. 349, 28-8-1948) publica a primera pàgina una fotografia del Cor Parroquial de Santa Maria amb aquest text:

«El Coro Parroquial de Santa María, que bajo la dirección de la Srta. María del Río dio ayer en el Centro Nacional un concierto que obtuvo un destacado éxito.»

7 de setembre. L'Acció Catòlica Femenina de Sant Martí de Tous estrena bandera, amb un programa d'actes extraordinaris. Hi concorren totes les banderes d'A.C. de la comarca i també la de Santa Coloma de Queralt. El CPSMI, dirigit per MdRM, hi participa en una jornada d'intensa activitat.

Al matí, a l'església parroquial, intervé en els cants de l'ofici solemne, presidit per Mn. Antoni Colomer, ecònom i consiliari. El panegíric és a càrrec del Dr. Joan Ordeix, consiliari diocesà. El cor interpreta la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la mateixa directora.

A migdia, en el teatre, les igualadines tanquen amb tres cançons l'acte d'afirmació de l'Acció Catòlica.

A les cinc de la tarda, a l'església parroquial, cant de les avemaries del rosari i salutació coral a la Mare de Déu.

A dos quarts de set del vespre, al teatre d'Acció Catòlica, concert coral amb un total de divuit cançons populars d'Alemanya, Aragó, Biscaia, Castella, Catalunya, Galícia i Lleó. Com a comiat, cant de l'himne nacional de la Joventut Femenina d'Acció Catòlica.

26 de setembre. En el transcurs de la IX Assemblea General Diocesana d'Acció Catòlica que se celebra a Vic, es dedica un homenatge a Jaume Balmes. D'Igualada s'hi traslladen cent cinquanta persones. Sota la presidència del bisbe Joan Perelló, es fa una cantada al claustre de la catedral en què participen sis corals del bisbat. En representació d'Igualada hi actua el CPSMI i la Schola Cantorum, en sengles actuacions unitàries.

3 d'octubre. El Foment de Vocacions Sacerdotals organitza un programa d'actes pro seminarista igualadí. Comencen

amb una matinal artística amb el nostre cor, que interpreta «Cançoneta» i la «Sardana» de *Cançó d'amor i de guerra*. El festival es clou amb l'«Ave verum», cantat juntament amb la Schola Cantorum.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. Cants del CPSMI en el solemne ofici que se celebra en l'església gran, dintre les festes del barri de la Font Vella. S'interpreta la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la mateixa directora MdRM. Com a final, «Goigs de la Mare de Déu del Pilar».

17 d'octubre. A l'església dels PP. Caputxins, participació coral en els actes de la funció reglamentària de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. Comentari del mes: «El tresor de l'ofrena a la Verge de Montserrat.»

24 d'octubre. El CPSMI ofereix un concert a l'Hospital Comarcal, dedicat a les religioses i als malalts acollits.

31 d'octubre. A la capella de les MM. Escolàpies, cants en el Te Deum i en l'ofici solemne de mitjanit, dins la festa del VII Aniversari de l'Adoració Nocturna Femenina. Presideix el caputxí P. Carles de Barcelona. El nostre cor interpreta la «Missa Fons bonitatis».

7 de novembre. L'Acció Catòlica d'Igualada, amb el patrocini de l'ajuntament i la cooperació de les Caixes de Pensions i de la Diputació, organitza un homenatge als ancians de l'Asil del Sant Crist. El CPSMI ofereix un concert de tarda en el claustre d'aquest centre assistencial. També hi intervenen components de la Schola Cantorum, l'Agrupació Coral La Llàntia i l'Elenc Artístic Montserrat.

«MAGNO AGASAJO A LOS ANCIANOS DEL ASILO». La revista *Vida...* (núm. 38, desembre 1948) duu la crònica de l'acte amb aquesta postil·la:

«En nuestros tiempos aciagos en los que predomina tanto egoísmo es alentador observar como nuestra ciudad da un vivo ejemplo de caridad para con los desvalidos, de reconocimiento y gratitud a los ancianos, de simpatía hacia un establecimiento de beneficencia regentado por esas almas escogidas que denominamos Hermanitas.»

14 de novembre. Amb la interpretació de «L'Empordà» i «El dimoni escuat» el nostre cor s'enduu el primer premi en el IV Concurs d'Orfeons i Conjunts, celebrat a Sant Esteve Sesrovires i patrocinat per l'empresa Canals & Nubiola. El jurat és compost pels prestigiosos mestres Joan Balcells, Rosa Balcells, Antoni Pérez-Moya, Joan Sancho-Marraco, Enric Ribó i Edmund Elesgrtröm.

El guardó és dotat amb una gratificació en metàl·lic i l'edició d'un disc amb les cançons guanyadores.

En aquest concurs s'hi participa en tres categories: cors masculins, cors femenins i orfeons, amb un total de disset agrupacions. En la classificació general el cor

CSPMI en el transcurs del concert celebrat al teatre del Centre Nacional. DRETES: Maria Jordana, Rosa Montfort, Àngela Jaume, Dolors Bernades, Maria Solà, Roser Roura, Paquita Galtés, Rita Cortés, MdRM (directora), Paquita Valls, Àngela Mercadal, Teresa Bella, M. Rosa Serarols, Glòria Gateu, Paquita Jover, Montserrat Aribau, Ramona Vicente i Rosa Mosella. ASSEGUDES: Maria Costas, Mercè del Rio, Teresa Castells, Josefina Lladó, Enriqueta Puig, Teresa Castellà, Elvira Climent, Maria Martí, Magdalena Lluçà, M. Lluïsa Campmajó, Carme Freixas, Anna Costas, M. Àngels Marimon i Montserrat Farrés.

igualadí aconseguí situar-se en segon lloc, a cinc dècimes dels Lluïsos de Gràcia i a un punt per sobre del tercer classificat, el Cor de Molins de Rei.

La diada comença amb l'assistència a un ofici solemne a l'església parroquial, cantat per totes les corals que participen en el concurs.

A la tarda es fa una vetllada amb l'actuació dels Orfeons de Sant Esteve Sesrovires i Laudate, dirigits per Àngel Colomer i del Romero, amb el cant de «La balenguera», al qual s'afegeixen totes les corals.

El *Diario de Barcelona*, *La Vanguardia* (amb una fotografia) i el setmanari *Igualada* (aquest darrer, a primera pàgina) es fan ressò de la notícia:

«**TRIUNFO DEL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA**». El setmanari *Igualada* (núm. 361, 20-11-1948) destaca a primera pàgina l'èxit del Cor Parroquial de Santa Maria. Copiem de la referida nota:

«En el IV Concurso de masas corales celebrado el pasado domingo en San Esteban de Sesrovires bajo el patrocinio de la casa Canals y Nubiola, nuestro coro ha obtenido el primer premio de coros femeninos y ha alcanzado el segundo lugar en la puntuación general entre diecisiete masas concursantes, por lo que felicitamos cordialmente a su directora, profesora Srta. María del Río, y coristas [...]»

FELICITACIÓ PEL PREMI A SANT ESTEVE SESROVIRE.

El president de la comissió organitzadora del IV Concurs de Masses Corals de Sant Esteve Sesrovires adreça posteriorment una carta a la directora, Maria del Rio, amb aquestes paraules: «... reciba Vd. y componentes de la agrupación coral que tan bien canta, y tan magistralmente dirige, una sincera felicitación que le transmito en nombre

y representación del Orfeo Sant Esteve, la Comisión organizadora del IV Aplec-concurso y en el mío propio [...]»

27 de novembre. El col·legi de les MM. Escolàpies celebra la festa de Sant Josep de Calassanç, en la qual s'estrena la bandera de l'escola, estrena que té lloc en el transcurs de la missa solemne en la qual participa el CPSMI.

28 de novembre. A l'església de Santa Maria, missa en honor de santa Cecília, patrona de la música. Assistència corporativa de les corals igualadines, que al final canten l'«Himne» a la santa.

A la tarda, en el local d'assaig del carrer Nou (Can Rovira), vetllada artística familiar, protagonitzada per les cantaires del nostre cor, a la qual hom convida la junta directiva, familiars i col·laboradors.

La cantaire Teresa Castellà fa la presentació amb aquestes paraules:

«... Aquest any, però, la present vetllada serà formal i seriosa; vull dir que no hi haurà cap actuació humorística. Aquest any set companyes del Chor Parroquial ploren la mort dels éssers més volguts! Set companyes viuen la immensa dissort d'haver quedat orfes de pare o de mare, que és el més trist del món!

»Però ara jo us diré: no estiguen tristes; ells des del cel somriuen veient la vostra alegria, sana i optimista, perquè és una joia ben cristiana.

»Nosaltres, les vostres companyes, que respectem i compartim el vostre dolor, hem tret del programa el que no fos adient i entonarem un bell repertori de cançons populars que esperem que seran del gust de tots vostès.»

Programa del festival:

PRIMERA PART. «Cançó de la Moreneta» per tot el cor; «Sota l'ombreta», per la nena Solà; «L'ovella perduda»,

per Magdalena Llucià; «Dubte», per Conxita Estévez; «Més blanc que la gavina», per Rosa Serarols; «Maridet», per Montserrat Aribau, Magdalena Llucià, Paquita Jover, Maria Rosa Serarols i Conxita Estévez; «Dolç convit», per tot el cor; «Els tres tambors», per tot el cor; «El dimoni escuat», per tot el cor, i «L'Empordà», per tot el cor.

SEGONA PART. «Tota pulchra», per tot el cor; «El cuc i l'estrella», per Àngela Mercadal; «Dolça Mare del bon Déu» (primera audició), per Carme Freixas i Mercè del Rio; «Pregària d'infant», per Glòria Gateu; «L'elegia d'una rosa», per Anna Costas i Maria Àngels Marimon; «La filadora», per Carme Freixas; «Cançó de l'herba de l'amor», per Maria Jordana; «La alondra mañanera», per Maria Martí, Paquita Valls, Magdalena Llucià, Teresa Castellà, Enriqueta Puig, Carme Solé, Anna Costas i Maria Paradell; «La Marsuliana», per tot el cor; «Aires de Aragón», per tot el cor; «Himne a santa Cecília», per tot el cor.

30 de novembre. A un quart de nou del vespre, a l'església gran, comença la novena de la Puríssima, amb la participació diària del CPSMI.

8 de desembre, festa de la Puríssima, patrona del cor i de la primera parròquia de la ciutat. El bisbe de la diòcesi, Joan Perelló —que es troba de visita pastoral a la nostra ciutat—, designa l'església arxiprestal de Santa Maria d'Igualada perquè sigui el primer temple on s'imparteixi la benedicció papal. Aquesta facultat és atorgada al prelat vigatà per resolució del romà pontífex.

El CPSMI s'encarrega de solemnitzar la funció mariana de la tarda amb el cants d'un motet al final de cada dena, la novena i el besamans. El sermó és a càrrec de Mn. Josep M. Borràs.

10 de desembre. Algunes cantaires del nostre cor són les actrius de la representació de l'obra *La dida*, de Frederic Soler (Pitarra), que, organitzada per la revista *Vida...*, es presenta al teatre del Centre Interparroquial.

18 de desembre. El grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio ofereix una actuació per als malalts de l'Hospital.

19 de desembre. A l'església dels Caputxins, participació en la funció reglamentària de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

24 de desembre. Tradicional missa del gall que té lloc a l'església de Santa Maria amb la participació en els cants del CPSMI, dirigit per MdRM. Repertori de cants: «Hac nocte», «Adeste, fideles», «Puer natus est nobis», «La nit de Nadal», «El noi de la mare», «Santa nit», «La Verge bressant» i «Al·leluia».

26 de desembre. Al teatre del Centre Nacional, tradicional concert de Sant Esteve, enguany dedicat a la commemoració del tercer centenari de la mort de sant Josep de Calassanç.

Hi participen el CPSMI, dirigit per MdRM, la Schola Cantorum, dirigida per Joan Just, i l'Escolania de la Mare de Déu de la Pietat, dirigida pel P. Romuald Duch, escolapi. Els comentaris són a càrrec de l'escolapi igualadí P. Magí Valls.

En la primera part, les tres agrupacions ofereixen una selecció de cançons gregorians i populars: «Puer natus», «Adeste, fideles», «Jesu, dulcis memoria» i «Ven a Belén». Després la Schola Cantorum canta cinc cançons populars.

Obre la segona part el nostre cor amb «Una pandereta suena», «Hacia Belén», «El dimoni escuat» i «La Verge bressant».

El concert acaba amb l'actuació conjunta dels tres grups, amb «Sant Josep i sant Joan», «Nadal», «Cançó de les campanes», «A Betlem me'n vull anar», «In dulci júbilo» i l'«Al·leluia» del *Messies* de Händel.

«TRES AGRUPACIONES EN EL CONCIERTO DE CANCIONES NAVIDEÑAS». Andrés, crític musical del setmanari *Igualada* (núm. 367, 31-12-1948), en la seva crònica escriu:

«El concierto matinal que el próximo pasado domingo se dio en el Centro Nacional tuvo la virtud, tanto por su oportuno temario estrictamente navideño como por inspirarlo su enmarque (el tercer centenario de la muerte de san José de Calasanz), de reunir en el amplio salón teatro un escogido y nutrido público, ávido de saborear a placer el auténtico arte que se le brindaba y que como tal prejuzgaba, conocidas de antemano las dotes musicales de los intérpretes. Y así fue. Cada agrupación de por sí o en bien hilvanada mezcolanza nos dieron un concierto definitivo de compaginación y justeza interpretativa.

»[...] Cabe destacar el fruto singularmente maduro que la Srta. María del Río, ha sabido imprimir a su disciplinado Coro Parroquial de Santa María, de cuya modélica actuación, hoy como siempre desde su debut, no encuentro palabras bastantes para encomiar como se merece.

»Al igual que en toda manifestación pública de arte donde nuestro gusto personal acusa preferencias, yo podría mencionar las obras que más entusiasmo despertaron al auditorio; pero aunque a «A Betlem me'n vull anar» le volcaron los aplausos para el bisado, confieso por mi cuenta que todas, absolutamente todas las composiciones se hicieron acreedoras a tal distinción, tal fue la pulcritud, afinación y matiz conseguidos.

»Hasta aquí he cumplido con la voz del entusiasmo que me impulsó a hablar por escrito del concierto. Mas antes de dar punto a mis cuartillas quiero envolverlas con los motes altamente halagadores por sinceros y sentidos de la que me cupo en suerte tener por compañera de butaca, la pintora Lola Bech: «Quede bien sentado en el libro registro de vuestros actos culturales el magnífico concierto celebrado, ya que actos como el presenciado honran a Igualada por el mero hecho de organizarlos, y quede permanente en mi alma el goce inefable y la emoción tierna que me ha brindado su desarrollo.»

CARTA DE LOLA BECH DE SARABIA. *La il·lustre pintora Lola Bech Beltran, esposa de Rafael Sarabia, en acabar el*

concert va adreçar aquesta carta autògrafa a Maria del Río:

«Distingida senyoreta: Trobant-me incidentalment a Igualada, aquest matí, he tingut ocasió d'assistir al concert de cançons nadalenques.

»Veure pujar a V. a l'estrada m'ha causat una simpàtica sorpresa que s'ha convertit en profunda admiració en sentir amb quanta perfecció, justesa i alt sentit musical interpretaven les dolces cançons de Nadal.

»Em felicito d'haver-les sentit; a la ciutat d'Igualada posseir un conjunt tan notable i simpàtic; a les cantants per la magnífica interpretació; i a V. pel seu saber i per la seva elevada obra.

»Rebi el testimoni de la més sincera admiració de la molt afectuosíssima, Lola Bech de Sarabia. 26 desembre 1948. Igualada».

LA NOTA DE LA REVISTA «VIDA...». La revista *Vida...* (núm. 37, gener 1948) publica en el seu «Noticiari local» la nota següent:

«En solemnización del Tercer Centenario de la muerte de san José de Calasanz celebróse el día de San Esteban, en el Centro Nacional, un concierto de canciones navideñas por el Coro Parroquial de Santa María y la Schola Cantorum, con la cooperación de la Escolanía de Ntra. Sra. de la Piedad, acto que demostró no sólo la valía artística de las tres agrupaciones corales, sí que también las inestimables dotes de sus expertos directores, Srta. María del Río, D. Juan Just y P. Romualdo Duch, Sch. P. El público, numeroso, salió contentísimo de esta matinal.»

31 de desembre. El CPSMI col·labora en els actes de fi d'any organitzats per l'Adoració Nocturna. Cants en l'exposició del Santíssim, vespres solemnes, Te Deum i missa de mitjanit, tot a l'església parroquial de Santa Maria.

«DOS MANERAS DE SALUDAR EL AÑO NUEVO. *Mientras en Santa María y en la capilla de las MM. Escolapias celebrant-se las Velas de fin de año, organizadas por Adoración Nocturna, y el santo sacrificio de la Misa, racional y cristiana manera de impetrar al Altísimo bendiciones para 1949, en otras partes de nuestra ciudad despedíase al año viejo con grandiosos bailes y saludábase al nuevo año con el ridículo y pagano baile de las uvas. Por lo visto, alguien debe de opinar que para la prosperidad del año inédito es útil, oportuna y congruente la superstición y el bailoteo. Desde luego nosotros opinamos todo lo contrario (revista Vida..., núm. 37, gener 1949).*

* * *

1949 /

El temple de Santa Maria ja és basílica menor

Breu pontifici, del papa Pius XII:

«Seguint l'exemple del Romans Pontífexs predecesors Nostres, acostumem amb singulars títols i privilegis honorar els temples de l'orbe catòlic que, sia per amplitud de la seva construcció o per insignes monuments d'art, sia per les relíquies de Sants i per l'antiga devoció dels fidels, més s'han distingit.

»Entre ells, segons Ens han relatat ben raonablement, pot també comptar-se el sagrat temple parroquial a Déu consagrat en honor de la Verge Santa Maria en la ciutat dita Igualada, dins la Diòcesi de Vic, a Espanya, l'any 1059, i novament erigit i ampliat en anys posteriors, de manera que dintre el seu recinte avui pot molt bé congregar-se una gran multitud. Aquest temple, segons diuen, d'estil greco-romà, es distingeix per la seva soliditat i per la seva beutat sobresurt, de manera que a tots els altres edificis sagrats, ja de la esmentada ciutat ja del seu Arxiprestat, avantatja, i entre les esglésies més artístiques de la Diòcesi de Vic és reconegut. Amb solemnitat i, com és constant, amb gran decòrum, s'hi celebren com és degut els ritus sagrats per part de la Clerecia, idònia en nombre i qualitat, sense mancar-hi abundància copiosa d'objectes sagrats i relíquies de Sants.

»Per totes aquestes raons mogut, el vostre dilecte fill Amadeu Amenós, Rector Arxiprest de la predita Església, ensems exposant els desigs de tota la Clerecia i de tots els prohoms de la ciutat dessús dita, Ens dirigi humils prec a través pel Venerable Germà Joan Perelló Pou, actual Bisbe de Vic, recolzats a fi que per la Nostra benignitat Ens dignéssim decorar aquest temple parroquial de què anem parlant amb el títol i els privilegis de Basílica Menor.

»A Nós presentada aquesta petició pel nostre Venerable Germà Clement, Sa Revcia. Emma. Cardenal Micara Bisbe de Velletri, Prefecte de la Sagrada Congregació de Ritus, amb tot el Nostre afecte hem decretat que fos acollida a fi d'acréixer, aquí a la terra, la glòria de la Santíssima Mare de Déu i per a satisfer els desigs del Prelat, del Rector i dels fidels que ho han sol·licitat.

»Tenint, per tant, d'això coneixement a ciència certa, i després de madura deliberació, amb la Nostra Autoritat Apostòlica, en força de les presents Lletres i a perpetuïtat, condecorem i honorem l'Església Parroquial dedicada a Déu en honor de la Verge Maria, en l'urbs d'Igualada, de la Diòcesi vigatana, amb els honors i privilegis de Basílica Menor, sense que res obsti en contra. Així ho publiquem i estatuïm disposant que les presents Lletres siguin fermes, vàlides i eficaces, i així romanguin sempre, i els seus íntegres efectes tinguin i obtinguin, i que serveixin

plenament a aquells als quals interessin o puguin interessar. I d'acord amb elles s'han de jutjar i definir, i des d'ara serà tingut per invàlid i nul tot el que algú, amb qualsevol autoritat, conscientment o amb ignorància, contra l'establert intentés.

»Dat a Roma, vora Sant Pere, segellat amb l'anell del Pescador el dia XVIII de gener de l'any M.CM.XLIX, desè del Nostre Pontificat.

»Per especial manament de Sa Santedat: Pel Senyor Cardenal Secretari d'Estat JOAN B. MONTINI, Subs. Secr. Est.»

16 de gener. A la tarda, a l'església dels PP. Caputxins, participació coral en l'acte dedicat a la Moreneta, organitzat per la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. Explicació històrica sobre «Els monjos benedictins».

18 de gener. Un breu pontifici, del papa Pius XII, concedeix al temple parroquial de Santa Maria d'Igualada el títol de «basílica menor».

20 de gener. A la capella de la Guia, el CPSMI, juntament amb un grup de noies del veïnat, participa en la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila. A la tarda, rosari cantat. L'esglesiol·la llueix el nou retaule realitzat segons projecte de l'artista local Miquel Llacuna.

20 de febrer. A l'església dels PP. Caputxins, cants en la missa de comunió organitzada per la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

19 de març. MdRM presenta la seva sardana «Flor d'ametller», que dedica a la seva mare en la seva onomàstica.

20 de març. A l'església de l'Asil del Sant Crist, benedicció d'un santcrist i, a continuació, missa presidida pel canonge Mn. Amadeu Amenós i cantada pel CPSMI.

15 d'abril, Divendres Sant. A la basílica de Santa Maria, cants en el sermó de les set paraules, pronunciat per Mn. Miquel Fitó. La Schola Cantorum i el CPSMI s'encarreguen dels cants, falcant les diferents parts de la funció.

23 d'abril. El grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio es classifica també en el primer lloc de la seva categoria en la fase provincial del VIII Concurs de Cors i Danses que té lloc a l'Institut de Cultura de la Dona de Barcelona. L'acte compta amb una notable aflluència de públic.

27 d'abril. El CPSMI, dirigit per MdRM, aconsegueix el primer premi en el VIII Concurs de Cors i Danses celebrat a l'Institut de Cultura de la Dona de Barcelona en renyida competició entre una vuitantena de cors de totes les comarques de la província. El públic plural procedent de diferents localitats premia amb càlids aplaudiments l'actuació igualadina.

S'interpreten les peces obligades «Attende, Domine» (gregoriana), «Canto de la sierra de Cameros» (popular

extremenya) i «Moreniña, por te vere» (popular gallega), i com a peça lliure, «El noi de la mare» (popular catalana).

El grup de danses d'Igualada dirigit per Maria Puig es classifica en segon lloc de la seva modalitat.

«**PRIMER PREMIO PROVINCIAL**», Copiem un fragment de la nota publicada en el setmanari *Igualada* (9-4-1949):

«... En primer lugar se celebró el Concurso de Coros, habiendo obtenido la máxima puntuación la representación igualadina, consiguiendo el segundo puesto en la sección de danzas.

»Cabe destacar el entusiasmo e interés que pusieron las muchachas de nuestra ciudad, ya que gracias a ello pudieron obtener tan preciado galardón.

»Merecen elogio aparte las señoritas María del Río i María Puig, directoras de los grupos de coros y danzas, respectivamente, que en este nuevo triunfo ponen de manifiesto una vez más sus altas cualidades artísticas y directivas.

»Próximamente nuestro coro competirá con los distritos de Barcelona capital, para disputarse el primer puesto de la provincia de Barcelona, en vistas a la clasificación del coro que debe tomar parte en el concurso nacional de esta especialidad.»

1 de maig. Cants del nostre cor en la funció diària del mes de Maria que se celebra a partir d'avui a l'església arxiprestal.

8 de maig. Un grup d'amics organitzen un homenatge a l'escriptor Ramon Solsona Cardona, vicepresident del CPSMI. A dos quarts d'una s'oficia una missa a l'altar del Sant Crist de la basílica, oficiada per Mn. Amadeu Amenós. Les cantaires participen en els cants de la celebració. Després se li ofereix un dinar d'homenatge. No cal dir que entre les moltes adhesions hi ha la del nostre cor.

28 de maig. El CPSMI i la Schola Cantorum solemnitzen amb els seus cants la visita sabatina extraordinària del darrer dissabte de maig que té lloc al santuari de la Mare de Déu de la Pietat.

30 de maig. Se celebra a l'església parroquial la cloenda del mes de maig, en la qual participa el nostre cor.

A les nou del matí hi ha una missa de comunió general, amb prèdica a càrrec de Mn. Pere Puigbò, consiliari d'A. C.

A dos quarts de vuit del vespre, solemne funció en honor de la Mare de Déu, amb rosari, trisagi marià i sermó a càrrec del P. Serafí del Carmel, carmelita descalç de la residència de Barcelona.

4 de juny. El setmanari *Igualada* d'avui i la *Hoja Dominical de Igualada*, núm. 2.242 de demà diumenge, publiquen una poesia de Teresa Castellà Valls dedicada a les seves companyes cantaires, titulada «Us hem lloat, Maria». La podeu llegir en l'Apèndix 2 d'aquest llibre.

12 de juny. Inauguració de l'obertura del centenari de l'erecció a Igualada del col·legi de les religioses escolàpies, fundades per M. Paula Montal.

A la capella del col·legi, missa de comunió, amb sermó pel P. Romuald Duch, rector del santuari de l'Escola Pia. Els cants són a càrrec del CPSMI, dirigit per MdRM, i acaben amb l'estrena de l'«Himne del centenari». Tot seguit, imposició d'insígnies a les antigues alumnes i esmorzar de germanor.

A les dotze del migdia, cants del nostre cor en l'eucaristia celebrada a la capella del Sant Crist de la basílica, organitzada per la Creu Roja Local en ocasió de la Festa de la Bandereta.

24 de juny, festa del Sagrat Cor. Participació en els cants de la missa de dos quarts de nou del matí que té lloc a l'església dels PP. Caputxins amb assistència de totes les associacions del convent.

A dos quarts de vuit del vespre començarà la solemne processó eucarística, en la qual es confia el pendó principal de la Confraria de la Verge de Montserrat als senyors Jaume Vives, Antoni Dalmau i Manuel Mateu.

24 i 25 de juliol. Tradicional excursió a Montserrat, amb l'habitual xerinola que suposa poder fruit de dos dies d'esbargiment.

Hi ha un concert a la plaça presentat amb un toc de bon humor per la cantaire Paquita Galtés amb aquestes paraules: *«Nostre Cor Parroquial / de la ciutat d'Igualada / és quelcom fenomenal, / no n'hi ha cap més d'igual / sota la volta estelada. / Refilem com violins, / gairebé com serafins, / i la Maria gronxant / dirigeix el nostre cant, / que se n'entra cor endins. / Quan anem a Montserrat / i entonem els nostres cants, / ens segueixen xics i grans / de pagès i de ciutat, / i tota aquesta gentada / es queda bocabadada. / Apa, doncs, ara escolteu, / esperant que aplaudireu, / que concert a tan bon preu / i d'aquesta qualitat / mai del món en sentireu. / Ho diem de veritat.»*

31 d'agost. Excursió camperola a Vilanova del Camí i cantada a la rectoria d'aquesta localitat veïna. El rector poeta, Mn. Josep M. Borràs Codina, els dedica la poesia «Sorpresa nocturna», que s'ha fet molt popular i que acaba així: *«I van cantar cançons que no es perdien / perquè diu que els acords eren tan fins / que aquelles harmonies que teixien / els àngels les portaven cel endins. / [...] Després, mentre les noies feien via / pel blanc camí que mena a la ciutat, / diu que a l'hort de la meua rectoria / algú estava plorant, mig amagat...»*

En l'Apèndix 2 d'aquest llibre, el lector pot llegir sencer aquest poema.

8 de setembre, festa de la Nativitat de Maria. A la capella de la Mare de Déu de Montserrat, missa matinal. A la tarda, el CPSMI solemnitzava el rosari, la visita espiritual a la Moreneta, el cant del «Virolai» i la veneració de la imatge de la Verge.

Amadeu Amenós, president del CPSMI i canonge de la Seu de Vic, en els seus cinquanta anys de sacerdoci

30 de setembre. La ciutat d'Igualada dedica un homenatge a Mn. Amadeu Amenós, canonge de la seu de Vic, en els seus cinquanta anys de sacerdoci. El nostre cor, que el té com a president, hi pren part destacada. A les onze del matí hi ha un ofici solemne a l'església parroquial de Santa Maria interpretant-s'hi la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de MdRM. La massa coral és formada pel CPSMI, Escoles Parroquials i l'Escolania del Santuari de la Mare de Déu de la Pietat. En acabar, «Salve Regina».

Al capvespre, a la plaça de la Creu, participació en el festival artístic, juntament amb una colla d'entitats d'Igualada i de Montbui. El grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio interpreta «Muntanyes regalades» i «El maridet». El nostre cor, sota la direcció habitual, canta «Els tres tambors», «La Marsuliana» i «Aires de Aragón» (solista: Carme Freixas). Tanquen la vetllada el CPSMI i la Schola Cantorum, sota la direcció de Joan Just, amb «La sardana de les monges» i «Maig».

1 d'octubre. Continua l'homenatge a Mn. Amadeu Amenós. Acte cultural que té lloc a la sala de «la Caixa» organitzat pel CECI. El mateix homenatjat pronuncia una conferència sobre «Santa Maria, basílica menor». Es fa tot seguit la presentació del seu llibre *Rectorologi de Santa Maria d'Igualada* i se li fa obsequi d'un calze i d'ornaments sagrats. La directora del CPSMI, MdRM, li fa lliurament de la partitura de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», de la qual és autora, ja que mossèn Amadeu fou ordenat sacerdot el dia de Sant Jeroni, a Ripoll.

A dos quarts de vuit del vespre, al santuari de la Mare de Déu de la Pietat, hi ha una solemne visita sabatina, organitzada per la comissió de l'homenatge.

2 d'octubre. Darrers actes del programa d'homenatge a Mn. Amadeu Amenós, amb un ofici solemne d'acció de gràcies al temple de Santa Maria. Conjuntament amb la Schola Cantorum, el nostre cor canta els «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui» i l'«AHeluia» del *Messies* de Händel. L'ajuntament li lliura el títol de Fill

Fotografia de S. Carbonell de l'església de Santa Maria, amb el sant Crist d'Igualada a primer terme

Predilecte de la Ciutat d'Igualada. Novament, cants per les dues corals citades, en l'ofici solemne celebrat a la basílica.

A migdia, a la plaça del Generalísimo, participació en el festival cultural. El grup juvenil canta «El flabiol» i «L'hereu Riera»; el CPSMI, «L'Empordà».

A les quatre de la tarda, a l'Hospital Comarcal, petit concert amb «Moreniña, por te vere», «Muntanyes del Canigó» i «La pastoreta».

A les cinc, nou concert a l'Asil del Sant Crist. Grup juvenil: «Una noite non é nada», «La llàntia del rei moro» i «L'hereu Riera». El nostre cor: «Baile de montaña», «Día de fiesta» i «Ya se van los pastores».

9 d'octubre. El CPSMI és convidat per l'ajuntament a anar a Montserrat per assistir a l'annual ofrena del ciri votiu de la ciutat d'Igualada a la Moreneta.

5 de novembre. Arriba a Igualada l'arquebisbe de Tarragona, Benjamín de Arriba y Castro, per assistir als actes de proclamació del primer temple igualadí com a basílica menor. És rebut per les autoritats eclesials i civils a l'església arxiprestal de Santa Maria, on el nostre cor interpreta la «Salve Regina».

6 de novembre. Festa de la proclamació del títol de basílica menor, a l'església arxiprestal de Santa Maria, segons disposició del papa Pius XII.

A dos quarts de nou del matí, cant de motets pel CPSMI en la missa de comunió general oficiada pel bisbe de Vic, Joan Perelló, amb prèdica del Dr. Pere Puigbò, consiliari d'Acció Catòlica. La revista *Vida...* (desembre 1949) escriu al respecte: «*Fue una verdadera manifestación de fervor eucarístico por los innumerables devotos que se acercaron a recibir el Pan de los Fuertes.*»

A les onze, amb el temple ple de gom a gom, s'inicia la solemne processó amb les insígnies basilicals, acompanyades d'un nodrit seguici d'autoritats i representacions eclesials i civils des de la casa rectoral amb aquest recorregut: c/ Santa Maria, pl/ *Generalísimo*, c/ Born i temple de Santa Maria.

Tot seguit, després de besar el *Lignum crucis* i cantar l'hora de tèrcia, comença la missa pontifical, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Benjamín de Arriba y Castro, assistit pel bisbe de Vic, Joan Perelló Pou, el bisbe de Libau (Letònia), Antoni Urbss, i l'abat mitrat de Montserrat, Aureli M. Escarré. Mons. Lluís Orpí, canonge de la catedral de Barcelona i prelat domèstic de Sa Santedat, ocupa la càtedra de l'Esperit Sant, justificant els honors concedits al temple parroquial.

Després de la missa es llegeix el «Breu pontifici de concessió del títol de basílica» i són beneïdes les insígnies basilicals —el *conopium* i el *tintinnabulum*—, apadrinades per Francesc Matosas Roca, alcalde, i Mariano Balcells Alemany, M. Alberta Closa Queralt i M. Gemma Riba Roca. En acabar es canta el Te Deum.

Intervenien en els cants de l'ofici la Schola Cantorum i el CPSMI, interpretant: «Kyrie, Gloria, Sanctus i Agnus Dei» de Goicechea, «Credo de la missa del papa Marcel», «Ave verum», «Te Deum» i l'«A Heluia» del *Messies* de Händel.

En acabar l'acte religiós hom es desplaça a l'ajuntament, on l'alcalde, Francesc Matosas, acompanyat per la corporació municipal, ofereix una recepció oficial.

A primera hora de la tarda les autoritats es traslladen a l'Asil del Sant Crist per compartir un dinar. En acabar, el nostre cor ofereix un concert, interpretant, «*con exquisito gusto* —diu el setmanari *Igualada* (12-12-1949)—, *varias composiciones de sabor popular*». Ordre del programa: «Villanesca espiritua: Oh Verge!», «Agora non», «Moreniña, por te vere», «Nit de pau», «La llàntia del rei moro», «El dimoni escuat» i «L'Empordà».

20 de novembre. A la basílica, ofici solemne en honor de santa Cecília, patrona de la música, organitzat pel Gremi de Músics i Cantors. Ocupa la sagrada càtedra Mn. Josep M. Borràs, regent de Vilanova del Camí. Cants a càrrec de la Schola Cantorum i el CPSMI. Repertori: «Missa Hoc est Corpus meum»; a l'ofertori, «Tota pulchra»; al final, «Himne a santa Cecília».

A la tarda, en el local d'assaig de Cal Rovira, el nostre cor celebra la tradicional vetllada artística familiar en l'avinentsa de la diada cecilianiana. Detall del programa:

PRIMERA PART. 1. Presentació, a càrrec de Teresa Castellà; 2. «Sia vostra gran puresa», per tot el cor; 3. «Cançoneta», per Magdalena Llucià; 4. «Els tres enamorats», per Núria Farré; 5. «Mar bonança», per Josefina Pàmies; 6. «El cirerer», per Rosa Vilaseca; 7. «Toc d'oració», per Paquita Galtés; 8. «L'espiga i la rosella», per Enriqueta Puig; 9. «Duo», per Maria Costas i Paquita Valls; 10. «Confessió», per Maria Jordana; 11. «El crepuscle», per tot el cor; 12. «Caramelles», per tot el cor.

SEGONA PART: 1. «Les roses», per Montserrat Farrés; 2. «El roda-soques», per Montserrat Aribau; 3. «Son soneta», per M. Àngels Marimon; 4. «Ingenuïtat», per Anna Costas; 5. «El missatger», per Maria Jordana; 6. «Madrigal», per M. Rosa Serarols; 7. «El rotlletó», per un grup de cantaires; 8. «En el huerto nace una rosa», de Salazar, per tot el cor; 9. «Jovenívola», per tot el cor; 10 «Aires de Aragón», per tot el cor, amb solo de Carme Freixas; i 11. «Himne a santa Cecília», per tot el cor.

30 de novembre. A tres quarts de vuit del vespre, a la basílica, comença la novena de la Immaculada, amb la participació diària del CPSMI.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A les onze, a la basílica, ofici solemne en la festa patronal, presidit per l'arxiprest, Mn. Miquel Fitó, que s'encarrega també del sermó. Cants a càrrec del nostre cor, interpretant la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», original de la mateixa directora.

«HA SIDO REBOSANTE LA FESTIVIDAD DE LA INMACULADA». Amb el títol precedent, M. F. escriu en el setmanari *Igualada* (24-12-1949) un article sobre la festa de la Immaculada Concepció, en què diu: «La ciudad de Igualada ha respondido brillantemente a nuestro llamamiento, acudiendo con imponente concurso a nuestra basílica de Santa María para honrar a su excelsa patrona, la Inmaculada Concepción de la Virgen [...]. La parte musical fue admirablemente ejecutada por el Coro Parroquial. La espléndida iluminación del templo daba, por otra parte, todo el relieve a la bella imagen de María en su magnífico retablo. Igualada, pues, ha sentido los más puros y encendidos fervores en este señalado día, por lo cual nos complacemos en felicitar a nuestro pueblo por esta demostración de catolicidad y de devoción esplendentes, mereciendo singular mención el Coro Parroquial, que tanto realizó la novena como la fiesta [...]»

18 de desembre. A l'església conventual dels PP. Caputxins, la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat celebra la missa mensual reglamentària cantada, amb la participació d'un grup de cantaires del CPSMI.

24 de desembre. Cants en la missa del gall celebrada a la basílica, juntament amb l'Escolania Parroquial. S'interpreta la «Missa de angelis». Durant la veneració de l'Infant i a la comunió el nostre cor canta els motets següents: «Adeste, fideles», «Quem vidistis, pastores?», «Glòria a Déu a les altures», «Puer natus in Betlehem», «Hac nocte», «Nit de pau», «La Verge bressant» i «La nit de Nadal».

25 de desembre, Nadal. A dos quarts de vuit del vespre, funció amb cants del CPSMI: exposició del Santíssim, rosari, adoració del nen Jesús i interpretació de nades.

26 de desembre. El concert de Sant Esteve, en el teatre del Centre Nacional, esdevé enguany una cita obligada per als amants de la música. L'audició es reparteix en tres parts: la primera, a càrrec de la Schola Cantorum; la segona, a càrrec del CPSMI, i la tercera, a càrrec de les dues corals conjuntament. La direcció és de MdRM de Joan Just.

L'actuació separada del nostre cor conté: «El noi de la mare», «Bona nit», «Una pandereta suena», «Santa nit» i «El dimoni escuat».

L'actuació conjunta conté: «Nadal», «Cançó de les campanes», «El cant dels ocells», «Sant Josep i sant Joan», «Ven a Belén», «Dime, Niño, de quién eres», «A Betlem me'n vull anar» i «Som el dia de Nadal».

ELS COMENTARIS DE L'ESCOLAPI JOSEP POCH. Afegiu-hi els brillants comentaris del P. Josep Poch, escolapi, que afaïçonà les glosses i els comentaris com aquest interludi:

«Del nostre art l'encís m'apropí un dia / —els mots al llavi i a les mans les flors—. / No vull que mori res! Santa Maria, / jardiner de flors i d'harmonia, / regueu, Mare de Déu, aquests records.»

El P. Poch, en la introducció de la segona part, acaba amb aquestes paraules:

«... Veus femenines, riuada blava de ritme i d'esperit joliu, encisat de significació natalenca! Una batuta asenyada us puntejarà el caminet de les notes, de l'angle musical, de la gràcia i de l'expressió. Maria del Rio... Com l'altra Maria —la més musical de totes les dones nascudes—, féu la meravella de la canalització de la riuada divina, per ésser ella la guia de la torrencial abundor humana d'unes veus que juguen amb el pentagrama, amb les lletres i amb la bellesa executiva del ritme popular.

»I res més, que ja és hora de començar i de traspasar el lllindar d'un pòrtic que, encapçalant humilment grandeses, potser us ha donat irrupció de paraules banals —paraules meves— a l'entorn de la paraula viva que ja frisa d'ésser so, sentit musical, cant i lletra de Nadal. Obrim el programa i... obrim el cor!»

CONCERT A LLAOR DE JESÚS INFANT. La revista *Vida...* (gener 1940) publica un comentari, signat per Orfeus, que diu:

«La bella estona que els concertistes ens feren passar ens força a parlar-ne, tot consignant que el R. P. Josep Poch, rector de l'Escola Pia, glossà cada cançó meravellosament i que la primera part, a càrrec de la Schola Cantorum, la segona, a càrrec del Cor Parroquial de Santa Maria, i la tercera, a càrrec de tots dos conjunts, assoliren un èxit tan ressonant com merescut.

»Glosses i cançons en les quals sentírem aires i veus de llunyanes terres, moltes d'elles bellíssimament harmonitzades per aqueix musicàs que és el mestre Joan Just; aquesta finor d'execució de veus femenines tan destra, tan eficientment dirigides per la senyoreta Maria del Rio; aquella impecable producció de registres baronívols de

la Schola Cantorum, dirigits pel mestre Just, i aquell acordat orfeó final, ens deixaren un regust de tornem-hi, que segurament comparteix, sense restriccions, l'escollida assistència que emplenava l'adequat marc del Centre Nacional, organitzador de la festa.»

«VILLANCICOS». El setmanari *Igualada* (núm. 419, 31-12-1949) escriu a primera pàgina: «...Todas las composiciones fueron interpretadas con sensibilidad y gusto exquisitos, mereciendo ambas agrupaciones los sinceros aplausos de la distinguida concurrencia. Es de justicia destacar asimismo la presentación y comentarios del P. José Poch, Sch. P., muy adecuados e inspirados, que dispusieron al auditorio a la función espiritual de las delicadas composiciones navideñas que formaron el bien seleccionado programa.»

31 de desembre. Missa de fi d'any a la capella de les MM. Escolàpies. Les «adoradores» i el CPSMI, dirigides respectivament per Antònia Badia i MdrRM, interpreten la «Missa de la Mare de Déu de Núria», i a l'ofertori i a la comunió, motets polifònics. En acabar, comencen els torns de vetlla, que finiran a les sis del matí amb la reserva del Santíssim.

* * *

1950 /

El darrer acte públic de Josep M. Folch i Torres

El darrer acte públic a què va assistir el prolífic escriptor Josep M. Folch i Torres fou el del concert ofert pel Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada al teatre de l'Orfeó de Sarrià de Barcelona el 19 de novembre de 1950. La cantaire i poetessa Teresa Castellà va escriure unes impressions que foren publicades en el llibre *Josep M. Folch i Torres*, de Miquel de Girona (pseudònim de Tomàs Roig i Llop), de l'editorial Freixinet de la ciutat comtal. Les transcrivim:

«És amb pregona emoció que recordem el darrer acte públic en el qual prengué part el nostre enyorat Josep M. Folch i Torres. Es tractava d'un acte organitzat pels Pares Caputxins de Sarrià, el dia 27 de novembre, amb motiu de la definició dogmàtica de l'Assumpció de Maria, en el qual també actuaren el nostre Cor Parroquial de Santa Maria i la Joventut Seràfica d'Arenys de Mar.

»Tarda de novembre inoblidable, en la qual oïrem la veu càlida i tremolosa del mestre, glossant amb bellíssims conceptes el goig per l'Assumpció de la Mare de Déu. Qui ho havia de dir, que no el sentiríem mai més! Des d'una llotja propera, ell aplaudia, delirant, cada cançó; en ésser

a la primera part del concert va felicitar davant de tot hom la nostra directora i altres components. Els ulls li espurnejaven, al bon mestre, quan ens deia: "Canteu força i escampeu les cançons nostrades a tot arreu del món." I afegia: "Vosaltres sí que esteu fent un veritable apostolat de fe i de pàtria!" I en finalitzar el concert no es podia separar de les noies cantaires. I nosaltres tampoc d'ell. Totes l'envoltàvem atretes per la seva figura venerable i esguardàvem emocionades aquell front d'apòstol i aquelles mans tremoloses que van escriure coses tan boniques.

»Qui no recorda aquells contes d'*En Patufet* que tant entusiasmassen aquells cors infantívols, quina dolcesa i la dolcesa inefable de tantes "Pàgines viscudes" i aquelles formidables aventures del "Suplement", que nosaltres guardàvem com si fossin el més ric tresor!

»I fou llavors que aprenguérem a estimar la nostra terra. En la vesprada del dia del concert —segons digué la seva filla— en Folch i Torres, dins la seva llar, no es cansava de parlar entusiàsticament d'aquell estol de noies d'Igualada, d'aquell Cor Parroquial de Santa Maria, que amb expressió sabia cantar les cançons per ell tan estimades.

»Tarda de novembre inoblidable!

»En eixir del local queia una pluja freda i persistent com llàgrimes de dol. Era que la natura tenia ja el pressentiment de la mort del Mestre.

»En Josep Maria Folch i Torres és mort! Però nosaltres el portem viu dintre de l'ànima. Al cel sia el nostre admirat escriptor.»

1 de gener. Comença a la basílica l'exercici de les quaranta hores. Després de la reserva del Santíssim es fa la veneració de l'infant Jesús, amb cants nadalencs a càrrec del CPSMI.

5 de gener, festa de la Sagrada Família, titular de la parroquia de Sant Genís de Navàs. Concert de tarda al Centre Parroquial d'aquesta població a càrrec del nostre cor, sota la direcció de MdrRM. S'ofereix el programa següent:

PRIMERA PART. «Oh Verge» (s. xvi), «Baile de muntanya», «Agora non», «La pastoreta», «Els tres tambors», «L'emigrant», «Caramelles», «Nit de pau» i «L'Empordà».

SEGONA PART (amb acompanyament de piano). «Quem vidistis, pastores?», «Àngel de la son», «Cançoneta», «La Verge bressant» i «Coro de filisteas».

TERCERA PART. «Jovenívola», «La Marsuliana», «El noi de la mare», «Una pandereta suena», «El dimoni escuat» i «Aires de Aragón».

«CONCIERTO EN NAVÁS». La revista *Vida...* (1-2-1950) publica una nota sobre aquest concert. La transcrivim: «Una excursión artística de grato y duradero recuerdo fue la que realizó el domingo 5 de enero nuestro Coro Parroquial de Santa María al pueblo de Navás, en donde dio un concierto navideño bajo la experta batuta de su directora María del Río, despertando el cálido entusiasmo del público que premió con aplausos la matizada labor de tan notable conjunto.»

15 de gener. Hi ha un concurs de cors de les escoles d'Igualada, que acaba amb una actuació de lluïment a càrrec del nostre cor, dirigit per la sotsdirectora Mercè del Rio, que interpreta cinc cançons: «La llàntia del rei moro», «Mambrú», «El maridet», «El flabiol» i «Les dotze van tocant».

20 de gener. A la capella de la Guia, cants, juntament amb un grup de noies del veïnat, en la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila. A les vuit del matí, missa cantada. A la tarda, rosari i sermó pel P. Josep Poch, escolapi.

12 de febrer, festa de Santa Eulàlia. Dins els actes que les aspirants d'Acció Catòlica han organitzat per festejar la seva patrona, hi ha una missa de comunió general a les nou del matí a la basílica, amb prèdica per Mn. Miquel Fitó i cants pel CPSMI.

18 de febrer. El setmanari *Igualada* publica un treball de la poetessa i cantaire Teresa Castellà Valls, titulat «Homenatge», dedicat a la directora del cor, MdRM (vegeu Apèndix 2).

19 de març, festa de Sant Josep. En el teatre d'Acció Catòlica de Sant Martí de Tous, concert quaresmal, il·lustrat amb comentaris del P. Josep Poch, rector de l'Escola Pia d'Igualada. El programa ofert és el següent:

PRIMERA PART. «Ave Maria», «Cançoneta», «Morito pitió», «La pastoreta», «Nit de pau», «En el huerto nace una rosa», «Els tres tambors», «L'emigrant», «Caramelles» i «L'Empordà».

SEGONA PART. «Al cim del trist calvari», «Coro de filisteas», «L'hereu Riera», «Mar bonança», «Els fadrins de Sant Boi», «El dimoni escuat», «L'ànec gandul», «Jovenívola», «La Marsuliana» i «Aires de Aragón».

La direcció és de MdRM, i l'acompanyament al piano, de Mn. Joan Gamisans, organista de l'església de Santa Maria i capellà de l'Hospital d'Igualada.

L'ANÈCDOTA. *Com es pot llegir, una de les obres del concert és «L'ànec gandul». En aquesta cançó les cantaires de la quarta veu imiten reiteradament el «cuà, cuà» dels ànecs. Vora el teatre hi havia una granja i, en sentir-ho els ànecs del corral, s'afegiren a la cantada durant tota la interpretació de l'obra. Més real, impossible, oi?*

1 d'abril. A Piera es commemora el centenari de la fundació en aquesta població de la casa de l'Institut de Religioses Terciàries Caputxines de la Mare de Diví Pastor. A mig matí, a l'església parroquial, el Dr. Lluís García Porta, degà arxiprest, presideix l'ofici solemne amb assistència de l'ajuntament i autoritats locals. El CPSMI interpreta la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris». Pronuncia l'home Mn. Miquel Martí, coadjutor.

A la tarda, té lloc al teatre Foment una vetllada artístico-musical. En la primera part les alumnes del col·legi interpreten cants i danses rítmiques. La segona i tercera

part van a càrrec del nostre cor, dirigit per MdRM, amb l'acompanyament al piano de Mn. Joan Gamisans. El repertori és el següent:

SEGONA PART. «Ave Maria», «En el huerto nace una rosa», «Cançoneta», «Morito pitió», «El crepuscle», «La pastoreta», «Nit de pau», «Sardana» de la *Cançó d'amor i de guerra*, «Els tres tambors», «L'emigrant» i «L'Empordà».

TERCERA PART. «Regina coeli», «Mar bonança», «Coro de filisteas», «Caramelles», «El dimoni escuat», «Els fadrins de Sant Boi», «L'hereu Riera», «L'ànec gandul», «Jovenívola», «La Marsuliana» i «Aires de Aragón».

7 d'abril, Divendres Sant. A les cinc de la tarda, a la basílica, sermó de les set paraules, a càrrec del Dr. Puigbò, amb cants del CPSMI i la Schola Cantorum. A les nou del vespre, processó del sant enterrament.

8 d'abril. La professora MdRM acaba la composició del motet polifònic «Mon ànima us crida».

13 d'abril. Acte inaugural commemoratiu del primer centenari de la fundació a Igualada del col·legi de les MM. Escolàpies. Cants del nostre cor a la seva capella en el solemne tridu de rogatives a la santíssima Trinitat, sermó i benedicció eucarística. El sermó, a càrrec del P. Ricard d'Olot, O.M.C.; la benedicció eucarística, a càrrec del P. Carles de Barcelona, guardià del convent dels PP. Caputxins.

14 d'abril. Continuació dels actes commemoratius del primer centenari de la fundació del col·legi de les MM. Escolàpies. Cants en el tridu. Sermó per Mn. Amadeu Amenós, canonge, i benedicció eucarística per Mn. Andreu Ballús, rector de la Soledat.

15 d'abril. Continuació del centenari esmentat. Cants del CPSMI en la missa oficiada pel P. Josep Poch, rector de l'Escola Pia, en el darrer dia del tridu. Sermó pel P. Ramon Castelltort, escolapi, i benedicció eucarística per Mn. Miquel Fitó, rector arxiprest.

16 d'abril. Vetllada cultural commemorativa del centenari esmentat, amb repartiment de premis del certamen literari, seguit d'un concert del nostre cor, la Schola Cantorum i el petit violinista Alfons Lügstemmann.

«CENTENARIO DE LAS ESCOLAPIAS». El setmanari *Igualada* (núm. 436, 29-4-1950) dona compte de l'actuació dient: «[...] Por la tarde tuvo efecto el acto de entrega de premios del Certamen Literario, en forma de Juegos Florales, con intervención final de la Schola Cantorum y el Coro Parroquial de Santa María, que cosechó brillantísimos aplausos.»

22 d'abril. Concert matinal, dedicat als socis protectors del CPSMI, al teatre del Centre Nacional. La direcció és de MdRM; l'acompanyament al piano, de Mn. Joan Gamisans, i els comentaris, del P. Josep Poch, escolapi. Repertori:

Les cantaires del CPSMI dirigint-se a la multitudinària celebració eucarística, celebrada al passeig Verdaguer, on 205 nens i nenes rebran la primera comunió

PRIMERA PART. «Ave Maria», «Morito pititón», «Mar bonança», «En el huerto nace una rosa», «Coro de filisteas», «Caramelles» i «L'Empordà».

SEGONA PART. «Pregària a la Verge del Remei», «Cançoneta», «La Marsuliana», «Jovenívola», «L'ànec gandul» i «Aires de Aragón».

23 d'abril. Cloenda dels actes del primer centenari del col·legi de les MM. Escolàpies a Igualada. A la seva capella, missa de mig pontifical presidida pel bisbe de Vic, Joan Perelló, amb sermó a càrrec del P. Josep Poch, rector de l'Escola Pia, i acabada amb un Te Deum. Els cants, a càrrec del nostre cor.

El grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio aconsegueix el primer premi del VIII Concurs Provincial de Cors i Danses celebrat al teatre Comèdia de Barcelona.

26 d'abril. A les nou del vespre, a la capella de la Mare de Déu de Montserrat, cant del «Virolai» abans de sortir en direcció al santuari montserratí per assistir a la tradicional vetlla a la Moreneta.

27 d'abril, festa de la Mare de Déu de Montserrat. L'arxiprest, Mn. Miquel Fitó, delegat pel bisbe, consagra la llosa del nou altar de la capella de la Moreneta (c/ del Capità Galí, 3), dins els actes commemoratius de la restauració d'aquesta església, programats amb motiu del seu centenari.

A la tarda, el CPSMI participa en els cants del rosari, visita espiritual a la Verge, «Virolai» i veneració de la imatge.

30 d'abril. Festes del primer centenari de la fundació de l'Institut de Religioses Terciàries Caputxines de la Divina Pastora.

A la basílica se celebra un ofici pontifical, presidit pel P. Maties Solà Farell, caputxí i bisbe de Colofó. El nostre cor i la Schola Cantorum canten l'hora de tèrcia i la «Missa Fons bonitatis».

Després, davant la casa natalícia del P. Josep Tous (c/ de Sant Josep, 40), fundador de l'Institut de la Divina Pastora, es descobreix una làpida commemorativa. Dirigits per Joan Just i l'exalumna MdRM les dues corals esmentades interpreten «La vostra ramada» i «Maig».

1 de maig. Comença a la basílica la participació diària del CPSMI en els cants del mes de Maria en el transcurs de la missa les set del matí.

14 de maig. Festival organitzat per la Casa de València a benefici de l'Asil del Sant Crist. Hi participa, entre altres entitats artístiques, el nostre cor.

26-31 de maig. Visita a Igualada de la imatge de la Mare de Déu de Fàtima, que resulta un apoteòsic esdeveniment, sota la presidència del bisbe Vicent Enrique Tarancón.

Del programa cal destacar dos actes populars que mouen una gran gentada: la multitudinària missa, celebrada a l'altar instal·lat al passeig de Verdaguer, en el transcurs de la qual s'administrà per primera vegada el sagrament de la comunió a 205 nens i nenes de les escoles de la nostra ciutat, i la benedicció dels malalts i consagració als sagrats cors de Jesús i de Maria, a l'esplanada de la plaça de la Creu. El CPSMI participa en els cants de la missa celebrada al passeig i ho fa des del terrat de l'edifici on hi ha el dipòsit municipal de presos (cantonada carrer d'Òdena).

4 de juny. Es participa en el V Aplec d'Orfeons que se celebra a Sant Esteve Sesrovires, acte patrocinat per la firma Canals & Nubiola. En el concurs coral s'aconsegueix el tercer premi.

18 de juny. Un grup de cantaires del CPSMI participen en els actes de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat que se celebren a l'església conventual dels PP. Caputxins.

19 de juny. Amb motiu del Dia de la Bandereta, l'Assemblea Local de la Creu Roja assisteix a les onze del matí a la missa cantada pel nostre cor que se celebra a la basílica.

16 de juliol. A l'església dels PP. Caputxins, matí i tarda, actes de l'Arxiconfraria de la Mare de Déu de Montserrat, amb l'assistència del CPSMI.

10 de setembre. En el teatre del Centre Parroquial d'Acció Catòlica de Tàrraga, concert nocturn amb motiu de les festes de Sant Eloi, patró de la localitat. Direcció: MdRM. Acompanyament al piano: Mn. Joan Gamisans. Programa:

PRIMERA PART. «Villanesca espiritual», «Baile de montaña», «Nit de pau», «Els tres tambors», «L'emigrant», «La pastoreta», «Muntanyes del Canigó» i «L'Empordà».

SEGONA PART, amb acompanyament de piano. «El crepuscle», «Àngel de la son», «Coro de filisteas», «Pregària a la Verge del Remei» i «Sardana» de la *Cançó d'amor i de guerra*.

El CPSMI, la Schola Cantorum i la Banda de Música d'Igualada, actuant davant la casa natal del P. Josep Tous Soler, en el centenari fundacional de la Congregació de la Divina Pastora

TERCERA PART. «Bona nit», «L'hereu Riera», «El dimoni escuat», «El noi de la mare», «La Marsuliana», «Jovenívola» i «Aires de Aragón».

24 de setembre, festa de la Mare de Déu de la Mercè.

L'Agrupació de les «Mercès» d'Igualada organitza un ofici solemne a l'església de la Soledat per festejar la seva patrona. El panegíric és a càrrec del P. Ponç Maria de Girona. El nostre cor interpreta la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la seva directora.

4 d'octubre, festa de Sant Francesc d'Assís. Cants en l'ofici solemne que se celebra a la capella del col·legi de la Divina Pastora.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. El nostre cor realça l'ofici solemne que se celebra a la basílica, organitzada pels veïns del barri de la Font Vella.

Primera missa solemne del novell sacerdot igualadí Mn. Josep Còdol Margarit, celebrada a la basílica de Santa Maria. Sermó a càrrec del Dr. Victorià Palà, director espiritual del Seminari de Vic. Mn. Còdol és apadrinat pels seus pares, Pau i Felícia. El CPSMI s'encarrega dels cants.

15 d'octubre. A la basílica, diumenge de la Minerva, coincidint amb la festa de Santa Teresa de Jesús. Al matí, missa conventual amb exposició del Santíssim. A la tarda, novament exposició, rosari i estrena del cant del «Trisagi» compost per MdRM i cantat pel CPSMI; sermó, processó amb el Santíssim, benedicció i reserva. Hi participa el novell sacerdot Mn. Marià Castells. Veneració de la relíquia de santa Teresa, cant de l'«Himne» i motets apropiats.

25 de novembre. A la capella de les Escolàpies, missa en honor de sant Josep de Calassanç, cantada pel CPSMI. S'interpreta la «Missa Laudate, pueri, Dominum».

26 de novembre. A les onze del matí, ofici solemne a la basílica en honor de santa Cecília. És organitzat pel Gremi de Músics i Cantors d'Igualada. La Schola Cantorum i el nostre cor tenen cura dels cants amb la «Missa de angelis» i, per acabar, l'«Himne» a la santa.

A la tarda, en el local d'assaig de Cal Rovira (c/ Nou), vetllada artística familiar, protagonitzada per les mateixes cantaires, per festejar la patrona de la música, santa Cecília.

27 de novembre. Festa commemorativa de la proclamació del dogma de l'Assumpció de la Mare de Déu, organitzada pel venerable Terç Orde de Sarrià (Barcelona). Cants durant la missa al Reial Monestir de Pedralbes. S'interpreta la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la mateixa directora; a l'ofertori, «Ave verum», i en el comiat, «Salve Regina».

A la tarda, al teatre d'Acció Catòlica de l'Orfeó de Sarrià de Barcelona, s'ofereix una vetllada en la qual el CPSMI interpreta en la primera i tercera parts un concert, dirigit per MdRM, amb l'acompanyament al piano de Mn. Joan Gamisans i de Mn. Joan Fargas. La coral és presentada pel P. Lleó de Vilalba, director del V.T.O. de Sarrià.

Ordre de la vetllada:

PRIMERA PART. «Ave Maria», «El crepuscle», «En el huerto nace una rosa», «Nit de pau», «Mar bonança», «Morito pititón», «Muntanyes del Canigó» i «Caramelles».

SEGONA PART. Representació de *Les esponsalles de sant Francesc amb madona Pobresa*, d'Henri Ghéon, obra traduïda pel caputxí Venanci d'Arenys de Mar, i parlament de Josep Maria Folch i Torres. És el darrer acte públic a què va a assistir l'il·lustre escriptor, ja que morí al cap de poques setmanes (15 de desembre).

TERCERA PART. «Tota pulchra», «Coro de filisteas», «El dimoni escuat», «Bona nit», «L'hereu Riera», «El noi de la Mare», «La Marsuliana», «Jovenívola» i «Aires de Aragón».

L'ÚLTIM RECORD DEL MESTRE. La revista *Vida...* (núm. 60, 1-12-1950) comenta l'actuació del Cor Parroquial de Santa Maria amb aquestes paraules: «[...] Cantaron una misa en el Real Monasterio de Pedralbes y por la tarde en el local de Acción Católica de Sarriá interpretaron un selecto concierto bajo la experta batuta de su directora María del Río, cosechando innumerables aplausos por su meritoria labor artística.»

I també la mateixa revista (núm. 61/62, de gener/febrer 1951) publica l'emotiu treball signat per la cantaire Teresa Castellà Valls dedicat a Josep M. Folch i Torres que hem reproduït al començament d'aquesta anualitat.

«AD MULTOS ANNOS». L'igualadí Antoni Montaner, resident a Vilanova i la Geltrú, adreça a Maria del Rio aquesta carta: «Ad multos annos. Em plau expressar a vostè el meu gai goig d'haver-me delectat amb tan dolcíssim encís el dia 19 d'aquest felíç mes de novembre, que forma part també felíçment de l'Any Sant, en què el cor se sentí embolcallat de tendresa i l'ànima de delicadesa amb aquest estol de

joventut femenina que és prestigi d'exquisedesa espiritual i posa un segell de distinció a les seves actuacions, que són magnífiques demostracions de cultura. El meu cor es va quedar pres del vol d'aquestes veus excel·lents, de les gentilíssimes deixebles que tan bellament expandeixen les sanes virtuts d'una formació catòlica. Que la Verge, en la festa de la qual se li rendí espiritual homenatge per part de la seva fillada igualadina, beneeixi (i ens beneeixi) a tots quants vàrem tenir l'alt honor de comptar-nos com uns admiradors més d'aquest esplèndid conjunt femení del Chor Parroquial de Santa Maria d'Igualada que vostè amb tant de zel dirigeix.»

També hi fa una elogiosa referència en les seves pàgines el *Diario de Barcelona* (24-11-1950).

30 de novembre. A les vuit del matí comença a la basílica la novena a la Immaculada, en la qual pren part diàriament el CPSMI.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A les onze del matí, a l'arxiprestal basílica, missa solemne en la seva festa patronal. El nostre cor —que també festeja el seu patrocini—, dirigit per MdRM, canta la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris». Al final, cant dels «Goigs de la Immaculada».

24 de desembre. Missa del gall a la basílica, celebrada per l'arxiprest, Mn. Miquel Fitó. Les parts variables són cantades per una secció de la Schola Cantorum. El CPSMI, sota la direcció de MdRM, interpreta la «Missa de angelis» alternant amb el poble. Durant la veneració del nen Jesús, la coral femenina ofereix aquest repertori: «Adeste, fideles», «Quem vidistis, pastores?», «Puer natus in Betlehem», «Hac nocte», «Glòria a Déu en les altures», «Santa nit», «La Verge bressant» i «La nit de Nadal».

25 de desembre, Nadal. A dos quarts de vuit de matí, a la basílica, reserva de les quaranta hores i veneració de la imatge de l'infant Jesús, amb cants del nostre cor.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. En el teatre del Centre Nacional, concert matinal de cançons nadalenques harmonitzades pel mestre Joan Just, a càrrec del CPSMI i la Schola Cantorum, amb direcció alternativa de MdRM i Joan Just. El repertori és el següent:

«Adeste, fideles», «El noi de la mare», «El dimoni escuat», «Canto del aguinaldo», «Romance del ciego», «S'acaben les setmanes», «San José al niño Jesús», «A Betlem me'n vull anar», «Nadal», «Cançó de les campanes», «Marxa dels Reis», «Ven a Belén», «Som el dia de Nadal», «Dime, Niño», «Les dotze van tocant», «Dormiu, bon Jesuset», «Ha nascut el Déu infant».

Uns encertats comentaris de l'escolapi P. Josep Poch il·lustren aquest concert. Reproduïm els de l'inici de la nostra actuació unitària: «Fou femení l'Encís de l'Establia / i la rialla femenina fou / la primera vetllada nadalenca / un càntic femení vessant pel món! / El Cor Parroquial —Santa

Maria— / (mantellines nevades fent non-non) / escampa les cantúries nadalenques: / la Verge bressa i... Jesús s'adorm... / L'essència del Nadal fou femenina: / Déu i una dona van crear-ho tot!...»

En sessió de tarda al teatre del Centre Nacional, la Companyia de Comèdies de l'entitat ofereix la representació pastorívola de *L'Estel de Natzaret*. Hi col·laboren l'Agrupació Coral La Llàntia, el CPSMI, el Cor de Nens dels Germans Maristes, l'Esbart de Dansaires d'Igualada, el conjunt de Ballet Clàssic i la Triomfal Orquestra. El cor d'àngels és dirigit per MdRM. La direcció general és de Màrius Tomàs.

L'èxit clamorós de la primera representació obliga a programar una nova funció per al pròxim dissabte dia 30, que suposarà un nou encert, amb el teatre ple.

«CONCIERTO DE CANCIONES NAVIDEÑAS». El setmanari *Igualada* (núm. 471, 30-12-1950) escriu a primera pàgina: «Todas las interpretaciones fueron escuchadas con sumo agrado, mereciendo ambas agrupaciones y sus directores respectivos los cálidos aplausos del numeroso y distinguido auditorio [...]. En resumen: una sesión agradabilísima que ya se ha hecho imprescindible y por la que merecen los mayores plácemes organizadores e intérpretes.»

«MAGNÍFICA REPRESENTACIÓN DE "L'ESTEL DE NATZARET"». El setmanari *Igualada* (núm. 472, 5-1-1951) publica la crònica que transcrivim: «La segunda y última representación de "L'Estel de Natzaret", el sábado último en el Centro Nacional, por la compañía titular de la casa, constituyó un nuevo y señalado éxito en el marco de las representaciones pastoriles. Probablemente, nunca se había puesto en escena la popularísima obra de Ramón Pamies con tan magnífica presentación y lujo de detalles; la parte musical, coral y escenográfica creemos que nunca ha sido igualada en nuestros escenarios, por lo que es de justicia destacar la labor de la Agrupación Coral La Llàntia, Ballet clásico de Montserrat Cuadras, Coro Parroquial de Santa María que dirige la Srta. María del Río, y Esbart de Dansaires de Igualada, que revalorizaron la obra bajo la insigne batuta del maestro Juan Montaner.»

31 de desembre. A la capella del col·legi de les MM. Escolàpies, actes de comiat de l'any 1950. A les onze de la nit, exposició del Santíssim, vespres solemnes, hora santa i cant del Te Deum. A les dotze, missa de comunió general.

Les «adoradores» i el CPSMI, dirigits per Antònia Badia i MdRM, respectivament, canten la «Missa de la Mare de Déu de Núria» i altres cants polifònics.

PADRÓ MUNICIPAL. A 31 de desembre de 1950 el padró municipal d'Igualada és de 16.945 habitants.

* * *

1951 /

Consolidació coral

És evident que el prestigi i la credibilitat que ha assolit el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada l'ha portat a un nivell qualitatiu important. Potser podríem afirmar que la coral femenina es troba en un dels seus millors moments històrics. Les seves veus —bregades i ben educades— han arribat a un excel·lent acoblament compacte i ben modul·lat que respon eficaçment a la sensibilitat artística de la seva directora.

No dolent assaigs i —estimulades pels èxits aconseguits i pels elogiosos comentaris de significades personalitats musicals— es treballa amb voluntat d'aconseguir cada vegada un millor nivell.

Una mostra del que hem escrit són els concerts realitzats enguany i molt especialment l'extraordinari èxit aconseguit en el viatge a Mallorca; una excursió que deixa un record inefable tant en les cantaires com en els diferents llocs que foren testimonis de l'actuació femenina.

7 de gener, festa de la Sagrada Família. El CPSMI ofereix un concert al teatre del Centre Parroquial d'Acció Catòlica de Sant Genís de Navàs. Els comentaris són del P. Josep Poch, rector de l'Escola Pia. Ordre del programa:

PRIMERA PART. «Quem vidistis, pastores?», «La Verge bressant», «Morito pititón», «Mar bonança», «Les dotze van tocant», «Nit de pau», «Caramelles», «L'emigrant» i «L'Empordà».

SEGONA PART. Interpretacions al piano a càrrec de Josep Guiu.

TERCERA PART. «Pregària a la Verge», «Hac nocte», «Maria seu al roserar», «La Marsuliana», «Cançó de bressol», «Aires de Aragón», «El noi de la mare», «Una pandereta suena», «Jovenívola» i «El dimoni escuat».

PARAULES DEL PRESENTADOR, P. JOSEP POCH. El culte P. Poch, escolapi, diu entre altres coses: «Navàs ja coneix el Cor de Santa Maria d'Igualada. I quan a una massa coral femenina se li diu que torni, és que el seu encís, la seva justesa i la seva delectança ens varen deixar tan sadollats de boniquesa artística que ens vàrem sentir ferits de l'enyorança del seu retorn. I el Cor de Santa Maria igualadina —la que triomfa damunt d'una lluna immaculada i arborada pels àngels de l'altar barroc de la basílica de la ciutat dels blanquejadors— mai no ha oblidat la gentil acollença de l'any passat en el Navàs dels bons camps i de les ànimes encara millors.»

20 de gener. A la capella de la Guia, missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila. A la tarda hi ha rosari cantat, amb sermó per Mn. Amadeu Amenós,

canonge de Vic. Els cants, a càrrec del CPSMI i un grup de veïnes del barri, dirigits per Maria del Rio Montfort.

18 de març, Diumenge de Rams. A l'església dels PP. Caputxins, cants en la missa de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

19 de març, festa de Sant Josep. El CPSMI, dirigit per MdRM, ofereix un concert quaresmal al teatre d'Acció Catòlica de Sant Martí de Tous. El repertori és el següent:

PRIMERA PART. «Ave Maria», «Cançoneta», «Morito pititón», «La pastoreta», «Nit de pau», «En el huerto nace una rosa», «Els tres tambors», «L'emigrant», «Caramelles» i «L'Empordà».

SEGONA PART. «Al cim del trist Calvari», «Coro de filisteas», «L'hereu Riera», «Mar bonança», «Els fadrins de Sant Boi», «El dimoni escuat», «L'ànec gandul», «Jovenívola», «La Marsuliana» i «Aires de Aragón».

INTRODUCCIÓ DEL CONCERT DE SANT MARTÍ DE TOUS. Els comentaris són a càrrec de l'escolapi P. Josep Poch, el qual comença amb aquesta poètica introducció: «Sou moltes i una sola: com la rosa / de fulles convergents en el botó... / Porteu a la "garganta" tremolosa / un poema de lletra i de cançó. / I aneu pel món, ocells germans de l'alba, / fent almoïna sonora amb vostra veu; / i —humils— vestiu la mantellina balba / per encobrir la caritat que feu. / Compliu l'heroica tasca femenina: / fer aixecar els ulls al musical encís / i donar un tast de la sentor divina / que només trobarem al paradís!»

En l'Apèndix 2, el lector pot trobar el text complet d'aquesta introducció.

23 de març, Divendres Sant. A l'església basilical de Santa Maria, cants en la funció litúrgica de la tarda, amb motets apropiats intercalats en el sermó de les set paraules, que pronuncia Mn. Josep Còdol, vicari de la Soledat.

1 d'abril. A Santa Maria de Piera, commemoració del centenari de la fundació de l'Institut de Religioses Terciàries Caputxines. Cants en l'ofici solemne i concert de tarda al teatre Foment, amb l'acompanyament al piano de Mn. Joan Gamisans. Programa:

PRIMERA PART. Cants i danses rítmiques per les alumnes del col·legi.

SEGONA PART. «Ave Maria», «En el huerto nace una rosa», «Cançoneta», «Morito pititón», «El crepuscle», «La pastoreta», «Nit de pau», «Sardana» de la *Cançó d'amor i de guerra*, «Els tres tambors», «L'emigrant» i «L'Empordà».

TERCERA PART. «Regina coeli», «Mar bonança», «Coro de filisteas», «Caramelles», «El dimoni escuat», «Els fadrins de Sant Boi», «L'hereu Riera», «L'ànec gandul», «Jovenívola», «La Marsuliana» i «Aires de Aragón».

15 d'abril. Participació de les cantaires del CPSMI en els actes de la festa de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

19 d'abril. Al santuari de la Mare de Déu de la Pietat, cants en la missa de primera comunió de la nena Maria Isabel Fernández de la Reguera.

22 d'abril. En el teatre del Centre Nacional, concert dedicat als socis protectors, amb comentaris del P. Josep Poch, escolapi. Diu el pòrtic del programa: «*Bien se merecen los protectores del Coro Parroquial de Santa María que éste corresponda a la gentileza de sus aportaciones con un recital de composiciones escogidas de su extenso, variado y selecto archivo. Y el coro va a presentarse ante sus protectores para ofrecerles el fruto de su constancia, la labor de unos años dedicados al arte musical, en espera de que los éxitos alcanzados en sus diferentes actuaciones en la ciudad y en excursiones artísticas por tierras de Cataluña reciban la consagración definitiva del público que el coro ha de tener en mayor estima, porque gracias a él puede superar las dificultades de orden económico que ofrece la vida del arte [...].*»

Ordre dels cants:

PRIMERA PART. «Ave Maria», «Morito pititón», «Mar bonança», «En el huerto nace una rosa», «Coro de filisteas», «Caramelles» i «L'Empordà».

SEGONA PART. «Pregària a la Verge del Remei», «Cançoneta», «La Marsuliana», «Jovenívola», «L'ànec gandul», «Aires de Aragón».

CONCERT DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA. El setmanari *Igualada* (28-4-1951) dóna compte del concert amb aquesta nota:

«Ante un selecto auditorio el Coro Parroquial de Santa María, dirigido por la Srta. María del Río, nos ofreció el domingo último en el Centro Nacional un escogido recital de canciones que puso, una vez más, de relieve las magníficas condiciones interpretativas que ha logrado este disciplinado conjunto femenino bajo la inteligente batuta de su directora. El público aplaudió, con convicción y complacencia, todas y cada una de las obras del programa, evidenciando su sincera simpatía hacia el Coro Parroquial.

»El padre José Poch, rector de las Escuelas Pías, comentó, con la maestría que le es habitual, las composiciones programadas, ponderando sus bellezas y glosando su significado con frases impregnadas de emoción y poesía que prepararon el ánimo del auditorio para saborearlas en todo su valor.»

1 de maig. A les set del matí comença a la basílica la participació diària del mes de Maria a càrrec del nostre cor.

3 de maig, festa de l'Ascensió. Se celebren les noccs d'or de la restauració de la província caputxina de Catalunya i Balears. Cants amb la Schola Cantorum, el CPSMI i els alumnes del Seminari Seràfic Missional, en l'ofici solemne celebrat a l'església conventual dels PP. Caputxins que presideix el caputxí Maties Solà Farell, bisbe de Colofó. Es canta la «Missa Fons bonitatis», i a l'ofertori, «Alleluia, psallite».

El CPSMI, en el port marítim de Sóller, en la seva excursió a l'illa de Mallorca

10-14 de maig. El patronat del nostre cor organitza una excursió a Mallorca. Acompanyen l'expedició els mossens Amadeu Amenós i Joan Gamisans, com també Ramon Solsona, que esdevindrà el cronista del viatge.

EL VAIXELL I LES VISITES CULTURALS A MALLORCA. Sortida de Barcelona amb el vaixell Ciudad de Palma a primera hora de la matinada del divendres. En llevar àncores, les noies enceten una cantada que acaba amb «L'emigrant» per a sorpresa i solaç de la resta de viatgers i la tripulació.

A l'arribada a l'illa un autocar espera les cantaires per acompanyar-les en les excursions durant tots els dies de l'estada. Benvinguda per part dels dirigents de l'Obra Sindical de Educació y Descanso i del caputxí manresà P. Rodrigo, guardià del convent de Palma.

El grup s'installa a la «Casa de família», regentada per una comunitat de monges, dependent del Patronat de Protecció de la Dona de la Junta Provincial de Balears. Els espera un complet desdejuni.

Després, amb el P. Rodrigo com a guia, es visiten els convents de Sant Francesc i el dels Pares Jesuïtes, l'ajuntament, diversos patis senyorials i la catedral. A la tarda, després de dinar, es recorren les dependències del castell de Bellver i les coves de Gènova.

MONESTIR DE LLUC I RÀDIO MALLORCA. L'endemà dissabte, el dia es presenta plujós. L'autocar condueix l'expedició igualadina al monestir de Lluc (cant d'una Salve). Aturada en un famós celler d'Inca i obsequi d'un

contudent vi negre. Després de pujar els 600 metres per una recargolada carretera s'arriba a l'esmentat santuari, conegut pel «Montserrat mallorquí». L'escolania interpreta una «Salve» de benvinguda, i el Cor Parroquial de Santa Maria hi correspon amb una altra «Salve Regina».

Sortida en direcció a Pollença, a l'Hotel Bonavista, on es dina. A precés de la direcció de l'establiment s'ofereix un breu concert, que és molt aplaudit pels hostes i personal de l'hotel. A la tarda, retorn pel cap de Formentor, límit septentrional de la serra de Tramuntana i de la costa nord mallorquina i que ahora tanca pel nord la badia de Pollença.

A les deu del vespre arriben a Ràdio Mallorca, on són rebudes per Gabriel Pomas, director de l'emissora. El concert ha estat prèviament anunciat en el Diario de Baleares.

L'ACTUACIÓ A RÀDIO MALLORCA. Copiem un fragment de la referència signada per Ramon Solsona publicada en el setmanari *Igualada* (núm. 492): «Hemos de confesar que todos, coristas y acompañantes, estábamos algo impresionados por la exhibición que iba a efectuarse ante los micrófonos de una emisora de tal calidad y ante los inteligentes mallorquines. Únicamente estaba serena e imperturbable como siempre nuestra María del Río. Con aquella naturalidad y modestia que le caracteriza, cogió la batuta y las puras voces de nuestras muchachas del Coro Parroquial se transmitieron emotivas por los altavoces de los receptores de toda la isla. La audición fue impecable. A las felicitaciones en la misma emisora recibidas, podemos añadir las agradables impresiones recibidas el día siguiente, nuestras amistades en la ciudad estaban a la escucha.»

Comença la jornada dominical amb una missa cantada que celebra Mn. Amadeu Amenós a l'església dels PP. Caputxins. El temple s'omple a vessar de feligresos que elogiaven i premien amb una calorosa ovació les cantaires.

L'excursió continua en ruta cap a Manacor, on són rebuts pels directius de la famosa Capella de Música, amb la qual convenen un concert per a la mateixa tarda al seu local social. No s'obliden de les compres de les famoses perles, però cal continuar la ruta per a arribar a Portocristo i recórrer les famoses Coves del Drac i dels Hams. En la passejada amb les barques il·luminades, es barregen les cançons amb la bellesa natural de les grutes; hom viu l'experiència com en un conte de fades.

Havent dinat, concert al saló teatre de la seu de la Capella de Música de Manacor, que s'omplí ben aviat d'una selecta concurrència.

CONCERT AL LOCAL DE LA CAPELLA DE MANACOR. Tornem a la crònica de Ramon Solsona en el setmanari *Igualada* (núm. 493). En transcrivim un fragment: «Sabíamos que estábamos en una residencia de arte y entre artistas de la música, lo que cohibía, a la par que estimulaba, a nuestras coristas. Pero en el breve concierto cantaron como los ángeles, y ésta no es nuestra particular opinión,

sino la de tan inteligente público, que no regateaba sus aplausos y felicitaciones. Se nos obsequió con un vino español y, acompañados del capellán custodio del famoso Santo Cristo de Manacor, reverendo Riera, que vino a saludarnos, nos trasladamos al templo que cobija la sagrada imagen.»

De retorn a Palma es visita el col·legi de les MM. Escolàpies, molt especialment per saludar una religiosa (la mare Dorotea) que havia estat al col·legi d'Igualada. Allí el Cor Parroquial de Santa Maria ofereix un nou concert, que fa les delícies de la comunitat.

Sopar a la «Casa de família» i tot seguit s'improvisa una festa amb cants, sardanes, números còmics i un llarg etcètera que es prolonga fins a mitjanit, davant el goig i complaença de les religioses, que ho agraeixen amb simpàtia.

VALLDEMOSSA, SÓLLER, PALMA I DEMÀ RETORN A CASA. És dilluns de Pasqua i es fa una excursió al parc de Miramar i Valldemossa, amb visita a la Reial Cartoixa de Jesús de Natzaret, que fou residència del músic Frederic Chopin i de l'escriptora George Sand. Passant per Deià s'arriba a Sóller, on es dina. Abans de marxar, en el convent de les MM. Escolàpies l'expedició igualadina saluda les compatriccies, les religioses Josefa Soler i Càndida Foix, a les quals les cantaires dediquen una cantada. Al capvespre, visita a les Germanetes dels Pobres de Palma per saludar la germana de l'arxiprest d'Igualada, Mn. Miquel Fitó. Una inesperada sorpresa per a la bona monja, a qui es dedica una cantada d'uns motets religiosos a l'església del convent.

Havent sopat, preparar les maletes i l'endemà de nou al vaixell que les tornaria a Barcelona.

LA SIMPÀTICA CARTA DEL XOFER DE L'AUTOCAR. *No ens resistim a transcriure la simpàtica carta del conductor de l'autocar que va acompanyar l'expedició igualadina per les carreteres de Mallorca, adreçada a la directora, Maria del Río. L'esmentat xofer agraeix l'enviament dels diaris que expliquen la crònica del viatge: «... Le doy un millón de gracias. No esperaba de la gentileza de la excelente directora del meritísimo Coro Parroquial de Santa María de Igualada. Quedé absorto de la incomparable simpatía de sus componentes. No cabe duda que su coro es uno de los más destacados de España en su clase.*

»Agradeceré haga efectiva mi más cordial felicitación al Sr. Solsona, dándole mis más expresivas gracias. Que no olvide cada uno de los que participaron en la excursión que disponen en Palma de Mallorca de un amigo para todo cuanto pueda serles útil. Me gustaría que otro día sus atractivas cantoras volvieran a visitarme.

»Hago votos para una eterna prosperidad del coro. Acepten cada una de ustedes el saludo de este humilde chófer y entusiasta admirador. Miguel Garí».

26 de maig. L'escriptor i vicepresident, Ramon Solsona Cardona, publica a partir d'avui una sèrie de quatre capítols

dedicats al viatge a Mallorca amb el CPSMI, en les edicions del setmanari *Igualada* números 492, 493, 494 i 496.

CARTA D'UNA EXCANTAIRE: «... vibra en mi alma el recuerdo de las veladas pasadas con vosotras, esforzando mi escaso conocimiento de solfeo a fin de ser un miembro útil y colaborar asimismo en los continuos triunfos que han laureado nuestro coro. El tuyo, María, porque es hijo de tu esfuerzo y constancia.

»Dondequiera que voy, hago propaganda y manifestación de gozo por haberme contado entre vosotras, por haber sido cantora, y soy franca al decir que os echo de menos. Saluda de mi parte a todo el coro [...]. Juana Farrera de Montaner. Villanueva y Geltrú».

17 de juny. Festa de les antigues alumnes del col·legi de les MM. Escolàpies. Benedicció i consagració de la campana de l'església a càrrec de fra Maties Solà Farell, caputxí, bisbe de Colofó. Són padrins l'alcalde Francisco Matosas i Francesca Boyer Gabarró.

En el teatre del col·legi té lloc un concert a càrrec del CPSMI, dirigit per MdRM i amb l'acompanyament al piano de Mn. Joan Gamisans.

Heus ací el programa: «El crepuscle», «Morito pititón», «L'ànec gandul», «Jovenívola», «Caramelles» i «Aires de Aragón».

Prèviament la mare general de la institució ofereix un recital d'arpa. En el programa s'anuncia el projecte de la Escuela Hogar.

1 de juliol. En la reunió dels Dijous Eucarístics dels Caputxins es nomena missionera perpètua MdRM, directora del CPSMI, per les seves col·laboracions envers l'esmentat moviment catòlic.

8 de juliol. El nostre cor, acompanyat d'un nombrós grup d'igualadins, participa en el I Aplec d'Orfeons de Catalunya a Montserrat, organitzat amb motiu del cinquantenari de l'Orfeó de Sants de Barcelona. És l'únic cor femení convidat a aquest esdeveniment. L'actuació es fa en un gran entarimat muntat a la plaça del monestir.

CARTA D'AGRAÏMENT DEL PRESIDENT DE L'ORFEÓ DE SANTS. El president de l'Orfeó de Sants, Rafael Masclans, agraeix per carta (13-7-1951) adreçada a la directora Maria del Rio la presència, actuació i estímul rebut del cor igualadí, amb aquestes paraules:

«Vençudes ja les fortes emocions viscudes el passat diumenge a Montserrat i de nou emplaçats en el lloc de treball del nostre habitatge orfeònic, és un goig per a nosaltres convertir la nostra primera acció en una ampla abraçada de vertadera germanor per a vós i les estimades cantaires que amb llur presència a la festa, celebrada amb motiu del I Aplec d'Orfeons i com a homenatge i adhesió a les festes del cinquantenari de la nostra societat, tanta brillantor i magnificència contribuïreu a aportar-hi.

»Que aquest recent encontre sigui el preludi d'un continuat contacte entre totes les nostres entitats germanes, és el que amb devoció preguem a nostra Verge Moreneta.

»Us saludem atentament tot expressant-vos l'estima d'aquests germans orfeonistes.»

Per l'Orfeó de Sants signen: Rafael Masclans, president, i Vicenç Fusté, secretari.

LLANSANA TORRENTS, NOU ALCALDE D'IGUALADA.

El 20 de setembre pren possessió com a alcalde de l'Ajuntament d'Igualada Francesc Llansana Torrents. Substitueix en el càrrec Francesc Matosas Roca.

23 de setembre. L'Agrupació de «Mercès» d'Igualada organitza un ofici solemne a l'església parroquial de la Soledat. El CPSMI té cura dels cants i interpreta la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la directora MdRM. Sermó a càrrec del Dr. Pere Puigbò, consiliari d'Acció Catòlica.

28 de setembre. El grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio aconsegueix el primer premi de la seva categoria en la fase intercomarcal del Concurs de Cors i Danses celebrat a Barcelona.

«UN NUEVO PRIMER PREMIO». El setmanari *Igualada* (29-9-1951) publica a primera pàgina una nota de felicitació, de la qual transcrivim uns fragments:

«... este nuevo galardón tan brillantemente conquistado por nuestras jóvenes cantoras es el resultado de una larga y paciente labor que ha conseguido formar el conjunto cohesionado y sensible cuyas dotes interpretativas han sido reiteradamente reconocidas y encomiadas.

»Felicitamos a la Srta. del Río y a todas las componentes del coro por el inmejorable resultado obtenido, deseando que les sirva de estímulo para continuar su labor artística.»

29 de setembre. Convidat pel Cor Montserratí, el nostre cor, dirigit per MdRM, ofereix un concert de capvespre a la sala d'actes del restaurant econòmic del Patronat de la Muntanya de Montserrat, d'acord amb el següent programa:

PRIMERA PART: «Ave Maria», «Els tres tambors», «Morito pititón», «Caramelles», «L'emigrant», «El dimoni escuat» i «L'Empordà».

SEGONA PART. «Bona nit», «En el huerto nace una rosa», «La Marsuliana», «El noi de la mare», «L'ànec gandul», «Jovenívola» i «Aires de Aragón».

30 de setembre. El nostre cor es troba a Montserrat arran del concert d'ahir i participa activament en els actes de l'ofrena del ciri votiu que la ciutat d'Igualada duu cada any a la Moreneta. Entre les autoritats civils i eclesiaístiques presents figura l'alcalde d'Igualada, diputat provincial i membre del Patronat de la Muntanya, Francesc Matosas, i el canonge vigatà Mn. Amadeu Amenós, que són complimentats

a la sala d'actes del monestir per l'abat, Aureli M. Escarré. Nombrosos igualadins es desplacen al santuari català per participar en els actes previstos. El programa oficial anuncia que el cor igualadí contribuirà a la major esplendor de l'acte interpretant diverses composicions sacres.

3 d'octubre. Mn. Amadeu Amenós escriu un «Saluda» adreçat al cor:

«Ben efusivament a la Srtes. Maria i Mercè del Rio i a tot el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada i es complau a donar-los la més cordial felicitació per l'èxit assolit a Montserrat, que sens dubte és dels més sonats que ha tingut el nostre cor, per raó de l'escollit públic que assistia al concert, la majoria ex-escolans i, per tant, tècnics. Que bé que ens ho diu el bon Jesús! Busqueu abans que tot el regne del cel, i la resta se us darà per afegidura.

»Al mateix temps, els haig de regradar per les moltes atencions que en tots temps, com sempre, han tingut per a mi.

»Les felicito també per l'èxit obtingut a Barcelona.

»Acceptin aquest donatiu per a ajudar a cobrir les despeses, i si els en falten diguin-m'ho. Signat: Amadeu Amenós Roca, canonge de l'església catedral».

7 d'octubre. Concert del CPSMI amb la Schola Cantorum —actuació primer per separat i després de conjunt— al Saló Rosa, dintre les festes en honor de sant Francesc d'Assís organitzades per la comunitat i V.T.O. dels PP. Caputxins.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. El nostre cor solemnitza l'ofici de dos quarts d'onze del matí organitzat pels veïns del barri de la Font Vella en honor de la seva patrona. Té cura de la prèdica Mn. Amadeu Amenós. En acabar, cant de l'«Himne» corresponent.

15 d'octubre, festa de Santa Teresa de Jesús. A l'església del monestir del Carme, ofici solemne presidit per l'arxiprest, Mn. Miquel Fitó. En acabar, s'imposa el vel sagrat a la primera monja capitular que professa a Igualada.

A la tarda, exposició major, acabament de la novena, cant del trisagi i dels goigs de la santa doctora.

El CPSMI s'encarrega dels cants de totes dues cerimònies.

31 d'octubre. El nostre cor té cura dels cants en l'exposició del Santíssim, vespres i Te Deum, seguits de l'ofici solemne de mitjanit, que se celebra a la capella del col·legi de les MM. Escolàpies en el sisè aniversari de l'Adoració Nocturna Femenina, sota la presidència de l'arxiprest, Mn. Miquel Fitó.

25 de novembre. A les onze del matí, a la basílica de Santa Maria, missa cantada en honor de santa Cecília, patrona de la música. La Schola Cantorum i el nostre cor canten la «Missa de angelis». Al final, «Himne» a la santa. L'acte és organitzat pel Gremi de Músics i Cantors.

A IGUALADA HI HA DEU AGRUPACIONS CORALS.

Són aquestes: *Agrupació Coral La Llàntia* (director, Joan Montaner Guix), *Coral del Col·legi dels Germans Maristes* (director, Joan Montaner Guix), *Cor del Col·legi de les MM. Escolàpies* (directora, Maria del Rio Montfort), *Cor del Sagrat Cor* (director, Ignasi Castellort Llabrés), *Cor Parroquial de la Soledat* (directora, Agnès Casadesús de Marrugat), *Cor Parroquial de Santa Maria* (directora, Maria del Rio Montfort), *Cor de les Adoradores i de l'Hospital* (directora, Antònia Badia), *Escolania del Santuari de Ntra. Sra. de la Pietat* (director, P. Romuald Duch, Sch. P.), *Escolania Parroquial* (director, Mn. Joan Gamisans) i *Schola Cantorum* (director, Joan Just Bertran).

25 de novembre. A la tarda, en el local d'assaig de Cal Rovira, vetllada artística familiar del CPSMI. La directora, MdRM, inicia l'acte amb unes paraules d'ofrena a la patrona de la música. El programa segueix aquest ordre:

PRIMERA PART. «La Virgen de las Nieves», per Núria Farré i Magdalena Llucià; «L'amor caçador», per Rosa Vilaseca; «El poll i la puça», per Àngela Mercadal; «Endreça», per M. Rosa Serarols; «Manolito, tu chaleco», per Anna Costas i Teresa Vilavendrell; «Revetlla», per Francesca Mercadal; «El somni del nen Jesús», per un grup de cantores; «Plegaria mexicana», per Mari Fernández; «Donzella, Mare de Déu», per tot el cor, i «Cantantibus organis», per tot el cor.

SEGONA PART. «Pregària», per Carme Freixas; «Viatge imaginari», per Maria Jordana; fragment de *La tabernera del puerto*, per Glòria Gateu; «Canción pastoril», per Àngela i Francesca Mercadal; «Serenata», per Anna Costas; «Comparsa espanyola», per M. Lluïsa Campmajó; «Dorm el meu fillet», per grup de cantores; «Granada», per Maria Jordana; «Rataplan», per grup de cantores; «La non-non del Jesuset», per tot el cor, i «Himne a santa Cecília», per tot el cor.

25 de novembre. Cant del «Te Deum» a la capella de les MM. Escolàpies amb motiu de la inauguració de la Escuela Hogar del col·legi.

30 de novembre. Comença a la basílica la novena a la Puríssima, en la qual participa diàriament el CPSMI. Intervenien en la novena el Dr. Josep Gros, canonge de Barcelona, el P. Ricard d'Olot, caputxí del convent de Sarrià, i Mn. Ramon Muntanyola, director de la Casa d'Exercicis de la Selva del Camp.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A les onze del matí, a la basílica, missa solemne, cantada pel nostre cor en honor de la patrona de la parròquia i del mateix cor.

A les cinc de la tarda, actuació conjunta amb la Schola Cantorum en la inauguració de les obres de reforma del teatre del Centre Catòlic.

24 de desembre. A les dotze de la nit, a la basílica, missa del gall, amb cants pel CPSMI que dirigeix MdRM,

interpretant-se la «Missa de angelis». Durant la comunió i l'adoració del nen Jesús s'ofereixen aquests motets: «Adeste, fideles», «Puer natus in Betlehem», «Cançó dels pastors», «La Verge bressant», «Hac nocte», «Quem vidistis, pastores?», «La nit de Nadal», «Mentre Maria» i «Cap a Betlem». Aquesta missa és retransmesa en directe per l'emissora local de ràdio.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. En el teatre del Centre Nacional, concert de cançons nadalenques amb la Schola Cantorum, que, sota la direcció de Joan Just, ocupa la primera part amb sis il·lustracions de l'obra pastorívola *L'encís de Nadal*, del mateix director.

En la segona part, el CPSMI, dirigit per MdRM, interpreta «La non-non del Jesuset», «Bona nit», «Nit de pau» i «Les dotze van tocant».

El P. Josep Poch, rector de l'Escola Pia, que es fa càrrec dels comentaris, diu en la presentació: «[...] Som, doncs, en l'essència de l'encís nadalenc en els quatre motius que executarà el Cor de Santa Maria. Li escauen d'allò més, aquestes nades pulcres, al grup coral femení d'Igualada, perquè, de tant cantar vora aquella Immaculada solemne del barroc retaule de Santa Maria, l'agrupació compacta de l'església gran ha après més de quatre confidències que de la Verge de Nadal li han desgranat, a cau d'orella, alguns d'aquells enjogassats angelets que s'enfilen damunt de la lluna argentada que a la Mare de Déu li serveix de peanya flonja ...»

Completa el programa l'actuació conjunta d'ambdues corals, amb aquestes cançons: «O magnum mysterium», «El cant dels ocells», «Ven a Belén», «Nadal», «Sant Josep i sant Joan», «Dime, Niño», «Som el dia de Nadal», «Ha nascut el Déu infant» i «A Betlem me'n vull anar».

Actuen com a solistes Carme Freixas, Maria Jordana, Antoni Castelltort i Joaquim Mititieri

«ÉXITO COMPLETO DEL CONCIERTO DE SAN ESTEBAN». El setmanari *Igualada* (29-12-1950) publica la nota següent:

«El concierto de canciones navideñas celebrado el día de San Esteban, en sesión mañanera, en el Centro Nacional, constituyó un éxito completo. La Schola Cantorum y el Coro Parroquial de Santa María, bajo las inteligentes batutas del maestro Juan Just y la profesora María del Río, hizo las delicias del selecto auditorio, que acudió a este ya tradicional concierto.

»Admirables los comentarios con que el P. José Poch subrayó las interpretaciones corales.»

31 de desembre. A la basílica, cants del CPSMI en la missa de fi d'any, organitzada per l'Adoració Nocturna i l'Apostolat de l'Oració. La prèdica, a càrrec del Dr. Victorià Palà, director espiritual del Seminari de Vic. A l'ofertori, adoració del nen Jesús. En acabar l'eucaristia, benedicció i reserva.

* * *

1952 /

La bona tasca de Maria del Rio

El nou vicepresident del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, l'escriptor Ramon Solsona, escriu:

«Modest en els seus començaments, el cor va creure que la seva missió estava acomplerta quedant reduïda als estrets àmbits del temple parroquial.

»Ni per un moment es va pensar que el valor musical d'aquella admirable massa de veus femenines que obeïen a la fina sensibilitat musical i innegable competència en tan difícil art per part de la directora Maria del Rio Montfort, poden sortir de tan reduït límit i expansionar-se per la comarca, per la regió, més enllà d'ella, fins i tot ultrapassant les fronteres del mateix Estat; i no obstant, això s'ha aconseguit, i no per una pretensió absurda per immoderada, sinó perquè la perfecció a què ha arribat aquesta massa coral ha anat coneixent-se i les seves actuacions han estat reclamades quan la veu de la fama ha portat arreu l'admiració i entusiasme que la nostra coral femenina ha produït.

»Però no s'ha arribat al general reconeixement de l'alt valor a què gradualment ha anat assolint el Cor Parroquial sense que, abans, el seu escàs repertori religiós s'anés nodrint d'altres gèneres lírics, amb els quals formar programes de concert per a auditoris selectes. Això féu que aquelles veus, poc abans inadequades, sabessin expressar tota la poesia, tota l'emotivitat, tota l'ànima que els ha comunicat a través de la seva batuta la directora, Srta. Del Rio.»

20 de gener. A la capella de la Guia, el CPSMI, juntament amb un grup de noies del veïnat, s'encarreguen dels cants de la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila. A la tarda, rosari cantat, amb homilia a càrrec del P. Josep Poch, escolapi.

27 de gener. El nostre cor obté el primer premi entre una trentena d'agrupacions corals en el concurs celebrat a l'Institut de Cultura de la Dona de Barcelona.

«FELICITACIÓN DEL PRESIDENTE, MOSÉN AMADEU». El president del cor, Mn. Amadeu Amenós, adreça aquesta nota a la directora:

«Saluda muy efusivamente a la Srta. Maria del Río y con ella a todas las componentes de nuestro laureado Coro Parroquial y se complace en felicitarlas por el flamante triunfo en el reciente Concurso de Coros y Danzas, celebrado en el local de la Cultura de la Mujer de Barcelona, obtenido sin duda por las oraciones que hemos dirigido a Dios durante estos días, pero también por la excelente dirección, esfuerzo y constancia de las cantoras [...]»

«PRIMER PREMIO EN EL CONCURSO PROVINCIAL DE COROS». *La revista mensual Vida... (febrer 1952) i el periòdic Igualada (núm. 528, 1-2-1952) publiquen sengles notes de felicitació a les cantaires igualadines pel triomf aconseguit en el concurs de Barcelona. Copiem uns fragments del text del setmanari:*

«Frente a una numerosísima participación de más de treinta coros, el conjunto igualadino, bajo la experta dirección de María del Río, conquistó una vez más el primer premio del certamen, siendo finalistas los coros de Tarrasa y Manresa.

«Felicitamos cordialmente a las componentes del coro por el brillante y merecido galardón obtenido en la competición provincial.»

17 de febrer. A l'església dels PP. Caputxins, sessió reglamentària de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. Participació en els cants de la missa del matí i en la funció mariana de la tarda.

18 de març. MdRM, en qualitat de directora del CPSMI, és nomenada per a formar part de la Comissió Local de Música Gregoriana.

30 de març. El nostre cor, dirigit per MdRM, aconsegueix el primer premi en la fase regional del Concurs de Cors i Danses que té lloc al teatre Comèdia de Barcelona. També el grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio queda guanyador de la seva categoria.

ENHORABONA PEL DOBLE TRIOMF CORAL. *Novament el president del cor, Mn. Amadeu Amenós, felicita Maria del Rio:*

«Després del sorollós triomf doble, obtingut a Barcelona, em plau de felicitar a vostè i els respectius cors per aquesta assenyalada victòria, que, si bé és un premi a la intel·ligència i treball de totes, és una glòria per a Igualada, puix és una bella característica d'una de les activitats culturals que s'hi conreen —la música—, que li fan ocupar un lloc prestigiós en l'actual moviment artístic de la nostra terra. Avant sempre i sempre avant! Per a totes, que sia la més coral enhorabona i que no els espantin els contratemps, perquè “post nubila sol”, que vol dir que després del temporal surt esplendorós el sol.»

«PRIMER PREMIO EN EL CONCURSO REGIONAL DE COROS». El setmanari *Igualada* (núm. 539, 11-4-1952) es fa ressò de l'èxit igualadí en el Concurs de Cors i Danses celebrat a Barcelona, amb una nota de la qual copiem uns fragments:

«El certamen que tuvo lugar en el teatro Comedia de Barcelona, repleto de público, constituyó en rotundo triunfo para el coro juvenil de Igualada, bajo la inteligente dirección de la Srta. Mercedes del Río. Con tan brillante éxito quedó clasificado para disputar la semifinal en los coros vencedores de las regiones aragonesa y valenciana.

»Asimismo obtuvo un meritorio segundo puesto el coro (categoría mayores) dirigido por la profesora Srta. María del Río.

»A nuestra entusiasta felicitación unimos nuestro deseo de que sigan cosechando triunfos.»

11 d'abril, Divendres Sant. A la basílica, el CPSMI té a càrrec seu el cant dels motets que s'intercalen en el sermó de les set paraules pronunciat pel vicari Mn. Agustí Sala.

20 d'abril. La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat celebra la seva festa patronal. Cants del nostre cor i de la capella del Seminari Seràfic en l'ofici solemne, de dos quarts de nou del matí, a l'església conventual dels PP. Caputxins. Sermó pel P. Ricard d'Olot, caputxí. S'interpreta la «Missa Cum jubilo». En acabar, es reparteixen uns ramets de boix i romaní durant el besamans a la Verge.

1 de maig. Avui, a la basílica, comença el mes de Maria, després de la missa de les set del matí, amb la participació diària del nostre cor.

4 de maig. Les exalumnes de les MM. Escolàpies celebren la benedicció de la bandera dels cors i del rober eucarístics. Abans hi ha una missa a les nou del matí a la capella del col·legi, oficiada pel P. Josep Poch, rector de l'Escola Pia, amb cants a càrrec del CPSMI.

11 de maig. Inauguració oficial de la primera filial de la Casa de València de Barcelona i III Festa de la Mare de Déu dels Desemparats. Cants del nostre cor, sota la direcció de MdRM, en la missa presidida pel bisbe de Solsona, Vicent Enrique Tarancón, que té lloc a la capella de l'Asil del Sant Crist i que acaba amb l'«Himne a la Verge dels Desemparats». En el curs de la celebració es beneeix la senyera de la Casa de València d'Igualada, apadrinada pel matrimoni Marco-Roca.

A la tarda, els grups titular i juvenil del CPSMI participen, juntament amb altres entitats igualadines, en un festival artístic dedicat als asilats i a les religioses. També hi participen, a títol individual, rapsodes i solistes.

22 de maig. MdRM acaba la composició del motet «O quan amabilis».

1 de juny. Les cantaires del nostre cor assisteixen al solemne pontifical que se celebra a Barcelona amb motiu del XXXV Congrés Eucarístic Internacional. Participen en la gran coral de més de 100.000 cantaires que tenen cura dels cants.

5 de juny. A la veïna localitat del Bruc, cants en la inauguració del monument al Timbaler.

18 de juny. A l'església de les MM. Escolàpies, cants en el tridu eucarístic i missa de comunió general, sota organització de l'Associació de Cors Eucarístics.

Actuació del CPSMI a la capella de l'Asil del Sant Crist en la inauguració de la Casa de València a Igualada

29 de juny, festa de Sant Pere. A Òdena, concert del CPSMI, dirigit per MdRM, al teatre d'aquest poble amb motiu de la festa del patró de la parròquia. En el programa s'ofereixen preferentment cançons populars catalanes. El públic surt molt complagut de l'excel·lent actuació i les cantaires són molt felicitades.

1 de setembre. Mn. Miquel Fitó Pitxot substitueix com a president del nostre cor Mn. Amadeu Amenós Roca, que és nomenat president d'honor.

LA RESTAURACIÓ DE LA CAPELLA DEL SANT CRIST. *Es dóna per acabada la restauració de la «capella fonda» de la nostra església gran. Gràcies a un treball pacient i delicat, la primitiva decoració ha recobrat tots els seus matisos, quant a la pintura i l'estuc. Els quatre evangelistes —olis destruïts en el saqueig del temple— han estat pintats per l'artista igualadí Miquel Llacuna, destacant pel seu estil i concepció, en la base de la cúpula en què es conserva en bon estat la «Glòria» pintada per Francesc Tramullas. El paviment, amb llosetes de marbre, és també fidel reproducció del primitiu.*

7 de setembre. Festes del barri de Sant Agustí. Al santuari de la Mare de Déu de la Pietat, el P. Josep Poch, exrector de l'Escola Pia d'Igualada, celebra l'ofici solemne i pronuncia l'homília. Els cants són a càrrec del nostre cor, dirigit per MdRM. Per acabar, cant dels «Goigs de sant Agustí».

21 de setembre. A l'església dels Caputxins, participació en els cants de la missa organitzada per la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. Prèdica del pare director.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. El CPSMI té cura dels cants de l'ofici solemne de les onze del matí amb motiu de les festes del barri de la Font Vella. Se celebra a la basílica de Santa Maria, amb prèdica de Mn. Josep Còdol, vicari de la Soledat. En acabar, «Himne a la Verge del Pilar».

23 de novembre. Organitzada pel Gremi de Músics i Cantors té lloc a les onze del matí a la basílica un ofici solemne en honor de santa Cecília. La Schola Cantorum i el nostre cor interpreten la «Missa de angelis»; al final, cant de l'«Himne» a la patrona de la música.

La nostra entitat celebra en el local d'assaig de Cal Rovira (c/ Nou) una vetllada artística protagonitzada per les mateixes cantaires i dedicada a familiars i col·laboradors.

27 de novembre. A l'església de les MM. Escolàpies, cants del CPSMI en la missa oficiada en ocasió de la benedicció de la bandera del centre intern d'Acció Catòlica.

30 de novembre. També al col·legi de les MM. Escolàpies, a les nou del matí, se celebra una missa d'acció de gràcies pels cinquanta anys de vida religiosa de la Gna. Marcela Rull de la Immaculada. Els cants van a càrrec del nostre cor.

Al vespre, a la basílica, inici de la novena de la Immaculada, en la qual es participa diàriament.

1 de desembre. MdRM acaba la composició de la música dels «Goigs de sant Sebastià, compatro del barri de Capdevila d'Igualada». La lletra és de l'escolapi P. Josep Poch Gallart.

La «Capella fonda» de la basílica restaurada, amb el templet del Sant Crist d'Igualada

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica, a les onze del matí, missa solemne en honor de la patrona, cantada pel CPSMI, dirigit per MdRM. Per acabar, cant dels «Goigs de la Puríssima».

24 de desembre. El nostre cor canta, alternant amb el poble, la «Missa de angelis» en l'ofici de la Nit de Nadal celebrat a la basílica de Santa Maria. En l'adoració de l'infant Jesús, cant de nades populars.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. Al teatre del Centre Nacional, tradicional concert de cançons nadalenques. Actuació primer per separat i després de conjunt amb la Schola Cantorum. Direcció: MdRM, Joan Just i Mn. Joan Gamisans. Comentaris: P. Ramon Castelltort, escolapi.

El programa es reparteix en cinc grups: I. Cants de la litúrgia del Nadal: «Puer natus in Betlehem» i «O magnum mysterium». II. Cançons nadalenques universals: «Adeste, fideles», «Aclarida» (primera audició), «Oh arbre sant» i «Nit de pau». III. «Weihnachs lied», «Christmas carol» i «Noël»; «Dormiu, bon Jesuset», «Els dotze dies de Nadal» (primera audició), «La visió de Maria» (primera audició) i «Marxa dels Reis d'Orient». IV. «Villancicos»: «Una pandereta suena», «Campana sobre campana» (primera audició), «Ven a Belén» i «Dime, Niño». I V. Nades més divulgades: «La Mare de Déu», «El noi de la mare», «Fum, fum, fum» i «El desembre congelat».

«SELECTO RECITAL DE CANCIONES NAVIDEÑAS». El setmanari *Igualada* (núm. 576, 31-12-1952) publica la nota que transcrivim:

«El ya tradicional concierto de canciones navideñas celebrado en el Centro Nacional, en sesión mañanera, el día de San Esteban, consiguió hogaño un éxito brillantísimo. Todas las interpretaciones fueron ajustadísimas y emotivas. La emoción de la Navidad del Señor, a través de las canciones populares de los diversos países europeos hasta nuestras sencillas y dulces “nadales”, llegó a nuestras almas, haciéndonos revivir el encanto incomparable en la maravilla de las maravillas: “Nadal”.

»La Schola Cantorum y el Coro Parroquial de Santa María, bajo la dirección del maestro Juan Just y la profesora María del Río, con la colaboración de Rdo. Juan Gamisans, nos demostraron una vez más sus grandes posibilidades artísticas.

»Fuera de programa, se estrenó una composición del maestro Just, sobre letra del ilustre poeta compatriota P. Ramón Castelltort, que es prodigio de ternura y emoción navideñas. Los comentarios, a cargo del mencionado poeta, inspirados y precisos, formaron bello y adecuado marco al recital.

»Por nuestra parte felicitamos efusivamente a todos los intérpretes.»

«UN CONCIERTO TRADICIONAL». L'escolapi P. Ramon Melé publica a la revista *Vida...* (núm. 85, gener 1953) una crònica en què, entre altres coses, escriu:

«También nos convenció la dirección y la espiritualidad de la música, de que hacía gala la Srta. María del Río. Su arte musical se expresaba con aquellos primores de dirección que revelan conocimientos muy meritorios. Las canciones interpretadas bajo su dirección eran casi todas de temas navideños, canciones muy ajustadas y muy melódicas. Las voces acompañantes y las de sonoridad resaltaban mucho, dando al conjunto una belleza musical sumamente agradable. Mucho han hecho las componentes de este coro y esperamos que nuevos laureles reseñen la historia que va formándose alrededor de sus actuaciones.

»Todos los villancicos merecieron elogios del numeroso público y prolongados aplausos. No hay para menos. La espiritualidad de todos los cantos interpretados exclusivamente por el coro era algo visible. Por esto no dudamos en felicitar a la directora y al grupo de jóvenes cantoras, animándolas a conseguir nuevos triunfos en sucesivas actuaciones.»

30 de desembre. L'impressor N. Poncell d'Igualada edita uns nous «Goigs de sant Sebastià, compatró del barri de Capdevila d'Igualada». La lletra és de l'escolapi P. Josep Poch Gallart, i la música, de MdRM. Són exornats amb un dibuix del sant realitzat per Amadeu Caballé.

31 de desembre. A la basílica, l'Adoració Nocturna celebra el traspàs d'any amb un solemne ofici cantat pel CPSMI.

PADRÓ MUNICIPAL D'IGUALADA 1952. És el següent: 8.006 homes i 9.481 dones. Total, 16.965 habitants.

* * *

1953 /

Lliurament del llibre de cròniques del Cor al museu

En el ple anual del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada (CECI), celebrat el 21-6-1953 i presidit per Mn. Amadeu Amenós, el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada lliura el seu llibre de cròniques al Museu.

Maria del Rio Montfort, directora de la coral, en fa l'oferiment amb aquestes paraules:

«Essent el Centre d'Estudis Comarcals un organisme de foment i expansió de la cultura igualadina, és evident que ha d'acollir amb amor tota manifestació d'ella. [...] Per això, aquest cor, la direcció del qual m'ha sigut confiada, voldria que la seva obra fos perpetuada i tingué constància en els arxius de la vostra lloable institució. [...]

»Voldríem, doncs, lligar encara més la nostra relació espiritual fent que el CECI sigui guardador d'un llibre que és fidel compendi i reflecteix el que és el Cor Parroquial. S'hi han compilat diferents treballs de valuoses plomes. Per ells es poden conèixer les seves vicissituds, els seus èxits i la seva història.»

El regidor municipal Magí Castelltort agraeix l'obsequi en nom del CECI —llegint unes paraules escrites per Mn. Amadeu— i diu:

«... És hora de fer constar l'habilitat d'aquestes noies, que han sabut fer de la música un apostolat, cantant a l'església cants litúrgics i portant fora d'ella la música clàssica; amb la qual cosa han conquerit un lloc ben remarcable entre les cantaires de la nostra terra, prenent part en una pila de concerts i festes culturals, captant-se arreu la simpatia del públic i un nom ben preponderant.

»No hem de fer res més que continuar animant la seva directora, Srta. Maria del Rio, que ha sabut infiltrar a aquest estol de noies de bona voluntat les filigranes de l'art diví, estimulants-les a fer tan bona tasca a major glòria de Déu i aprofitament religiós i cultural dels fills del nostre poble.»

20 de gener. A la capella de la Guia, el CPSMI, juntament amb un grup de noies del veïnat, canten la missa de les vuit del matí en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila. Estrena dels goigs del sant, lletra de l'escolapi P. Josep Poch i música de MdRM.

A la tarda, rosari cantat i sermó a càrrec de Mn. Josep Còdol, consiliari comarcal d'Acció Catòlica, i cant dels goigs.

25 de gener. Concert al Centre Recreatiu de Santa Maria de la Seu de Manresa, amb una vintena de cançons.

PRIMERA PART. «Ave Maria», «La pastoreta», «Cançó de bressol», «Morito pititón», «El noi de la mare», «Campana

sobre campana», «Una pandereta suena», «Jovenívola», «La Marsuliana» i «Aires de Aragón».

SEGONA PART. «La Mare de Déu», «En Pere Gallerí», «Nit de pau», «Els tres tambors», «Les dotze van tocant», «L'emigrant», «La filadora», «Caramelles», «El dimoni escuat» i «L'Empordà».

CARTA DE MOSSÈN AMADEU. A l'arxiu de la coral es guarda una carta autògrafa de Mn. Amadeu Amenós que diu:

«Acabo d'arribar de Vic plenament satisfet de la grata sorpresa i bona acollida que va merèixer el concert que varen donar a Manresa.

»Vaig estar en contacte amb el Dr. Josep Riba i amb Mn. Lluís Queralt i vaig poder apreciar el canvi de parer que tenien abans del concert, essent així que creien que escoltarien una coral de poble i es trobaren amb una coral de categoria que actuà amb justesa, elegància i precisió.

»Un nou triomf que pot apuntar-se el nostre Cor Parroquial.

»Saludi i felicitati totes les seves components. Amadeu Amenós».

25 de gener. Es dedica un homenatge a Ramon Solsona Cardona amb motiu del seu nomenament com a president honorari del Centre Nacional.

2 de febrer, festa de la Candelera. El cor del col·legi de les MM. Escolàpies, que dirigeix la professora MdRM, aconsegueix el primer premi en el II Concurs Local de Nadales, celebrat al Saló Rosa. Interpreten: «Ecce nomen Domini» (gregoriana), «Si los pastores supieran» i «El cant dels ocells». També prenen part en aquest concurs les escoles següents: García Fossas, Acadèmia Igualada i Divina Pastora. El jurat és format per Enric Roig, professor d'estètica i història del Liceu de Barcelona, Pilar Fo, regidora provincial de cultura, i Teresa Soldevila, auxiliar provincial de música.

Fora de concurs, el grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio ofereix una cantada composta així: «La llàntia del rei moro», «Mambrú», «El maridet», «El flabiol» i «Les dotze van tocant».

2 de març. A Sant Pere Sallavinera, cants del CPSMI, sota la batuta de MdRM, en la missa que té lloc a l'església parroquial, amb l'assistència del predicador, Mn. Amadeu Amenós, i d'autoritats i representacions. Després s'ofereix un concert de cançons clàssiques i populars, que és molt aplaudit.

28 de març. Al teatre del Cercle Mercantil, concert dels Antics Escolans de Montserrat, que dirigeix Leopold Massó. Després de la segona part el nostre cor i la Schola Cantorum ofereixen una actuació com a mostra de simpatia.

2 d'abril, Dijous Sant. A les set del vespre, a l'església dels PP. Caputxins, hora santa amb cants a càrrec del CPSMI.

3 d'abril, Divendres Sant. A les cinc de la tarda, a la basílica, sermó de les «Set Paraules», a càrrec de Mn. Joan Plans, vicari, falcat amb cants pel nostre cor i de la Schola Cantorum. Programa: «Passio», «Popule meus», «O vos omnes» i «Siete palabras».

26 d'abril. A l'església dels PP. Caputxins, la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat celebra amb un dia d'anticipació la seva festa patronímica amb diversos actes. Remarquem l'ofici solemne presidit pel guardià del convent, P. Lleó de Vilalba, amb cants a càrrec del CPSMI. Finalment, «Salve montserratina», distribució de ramets de boix i «Virolai».

Al vespre, desplaçament amb autocar al monestir de Montserrat per participar en la Vetlla de Santa Maria i en la missa de mitjanit.

1 de maig. A la basílica, cants del nostre cor en la funció diària del mes de Maria, després de la missa matinal.

10 de maig, festa de la Mare de Déu dels Desemparats. A les deu del matí, a la capella de l'Asil del Sant Crist, missa solemne presidida pel canonge Mn. Amadeu Amenós, a càrrec del qual va l'homilia. S'encarrega dels cants el CPSMI.

Després, al claustre de l'establiment, hi ha un festival artístic, amb diverses actuacions, entre elles la del nostre cor, dirigit per MdRM, i la del grup juvenil, dirigit per Mercè del Rio.

17 de maig. A l'església dels PP. Caputxins, cants en la missa de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

24 de maig. El CPSMI, dirigit per MdRM, és convidat a fer, a dos quarts de deu del vespre, el concert extraordinari de Pasqua de Pentecostès, a Montserrat. Té lloc al saló del restaurant popular i és organitzat pel Chor Montserratí. El repertori és el següent:

PRIMERA PART (amb acompanyament de piano): «Salve de Montserrat», «Cançoneta», «El crepuscle», «Coro de filisteas», «Pregària a la Verge del Remei» i «Sardana» de la *Cançó d'amor i de guerra*.

SEGONA PART: «Regina coeli», «Les dotze van tocant», «Caterina d'Alió», «Pere Gallerí», «La Marsuliana», «El noi de la mare», «Aires de Aragón» i «L'Empordà».

L'actuació, molt ben acollida pel públic que omple la sala, constitueix un èxit rotund. Càlids aplaudiments i, en acabar, directora i cantaires són molt felicitades.

EL P. JOSEP POCH I EL COR DE SANTA MARIA. *L'escolapi P. Josep Poch, exrector del col·legi de l'Escola Pia d'Igualada (1949-1952) i col·laborador del Cor Parroquial de Santa Maria, adreça des de la seva nova destinació al col·legi de Sant Antoni de Barcelona una amable carta a la directora Maria del Rio amb el paràgraf que transcrivim: «... demano a Déu, a la Verge santa Maria i als sants més aimants de la música que hi hagi al cel (em sembla que ho*

són tots, perquè el cel és tot musical) que sempre assisteixin i emparin el Chor de Santa Maria d'Igualada. I li treguin les espines i les brosses del camí enllà ...»

24 de maig. Participació i assistència corporativa als actes de la festa d'entronització de la imatge de la Verge de Fàtima a la plaça jardí de l'Hospital.

3 de juny, vigília de Corpus. El CPSMI, sota la direcció de MdRM, juntament amb la Schola Cantorum, el Cor de Filles de Maria de la Soledat, l'Agrupació Coral La Llàntia, el Cor Escolar dels GG. Maristes i el Cor de l'Escola Nocturna d'Acció Catòlica, participa en la representació de l'acte sacramental *El gran teatro del mundo*, de Pedro Calderón de la Barca, que s'ofereix a la plaça del *Generalísimo*. La posada en escena és de l'Elenc Artístic Montserrat, Amics del Teatre, Esbart de Dansaires d'Igualada i Agrupació Folklorica Igualadina, sota la direcció general de Lluís Valls Soler.

Aquest espectacle s'inclou dins el programa d'actes organitzats amb motiu de la festivitat del Corpus Christi i compta amb l'adhesió de la majoria de les entitats igualadines culturals, artístiques, esportives, escolars i de diverses institucions i organismes locals.

21 de juny. Ple anual del CECI, celebrat al Museu de la Ciutat, presidit per Mn. Amadeu Amenós i amb assistència de l'alcalde de la ciutat, Francesc Llansana. El discurs reglamentari va a càrrec del Dr. Josep Romeu Figueras, cap de la secció lingüística de l'entitat, sobre el tema «Entorn de les tradicions igualadines».

Després, MdRM, directora del CPSMI, pronuncia les paraules que encapçalen aquesta anualitat i lliura el llibre de cròniques del Cor per al fons d'aquesta institució.

A continuació, el regidor Magí Castellort llegeix un escrit de gratitud redactat pel president de l'assemblea, Mn. Amadeu Amenós, escrit que ja hem citat.

Per acabar, el nostre cor interpreta un parell de cançons: «El noi de la mare» i «Caramelles».

En aquesta sessió s'inaugura la sala de cartografia del Museu.

29 de juny, festa de Sant Pere. Al teatre d'Òdena, concert en la tercera part de la vetllada literàrio-musical organitzada per la parròquia amb motiu de la festa patronal. Es presenta aquest repertori: «Ave Maria», «Baile de montaña», «Caterina d'Alió», «La pastoreta», «Sardana» de la *Cançó d'amor i de guerra*, «Pregària a la Verge del Remei», «L'hereu Riera», «En Pere Gallerí», «La Marsuliana» i «Aires de Aragón».

18 de juliol. El Cor Montserratí torna a convidar el cor igualadí a un nou concert de vetlla, en el Saló Restaurant del monestir de Montserrat. Repertori:

PRIMERA PART. «Ave Maria», «La pastoreta», «Els tres tambors», «L'emigrant», «El dimoni escuat», «Caramelles» i «L'Empordà».

SEGONA PART. «La Mare de Déu», «La filadora», «L'hereu Riera», «L'ànec gandul», «La Marsuliana», «Jovenívola» i «Aires de Aragón».

15 de setembre. En virtut de les facultats concedides per la Sagrada Congregació del Concili, el bisbe de Vic concedeix a Mn. Amadeu Amenós la dispensa de la residència coral, conservant tots els drets inherents a la canongia. El nostre benvolgut compatriota i president del CPSMI resideix des de fa un quant temps a l'Hospital Comarcal, on rep l'atenció i consideracions degudes.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. A la basílica, cants en la missa de les celebracions del barri de la Font Vella.

26 d'octubre, festa de Crist Rei. Té lloc a l'església del Roser un rosari cantat pel CPSMI, visita a la Verge, cant dels «Goigs del Roser» i besamans.

22 de novembre, festa de Santa Cecília, patrona de la música. A les onze del matí, ofici solemne a la basílica de Santa Maria, presidit per Mn. Joan Gamisans i organitzat pel Gremi de Músics i Cantors. Els cants van a càrrec del nostre cor i de la Schola Cantorum. També hi són presents l'Agrupació Coral La Llàntia i el Cor Escolar dels GG. Maristes, que a l'ofertori interpreten «Caro mea». En acabar, «Himne» a la santa.

En sortint, els cantaires igualadins, acompanyats per la Banda de Música, custodien la bandera gremial, portada per La Llàntia, a la Casa Sindical.

A dos quarts d'una del migdia, al saló biblioteca del Centre Nacional hi ha una vetllada musical que acaba amb l'interpretació de la «Seqüència» de la *Missa de Rèquiem* de Mozart a càrrec de la Schola Cantorum i el CPSMI, acompanyats per un conjunt de corda.

A primera hora de la tarda, a l'església del Roser, la coral femenina canta el rosari, amb prèdica a càrrec del P. Lleó de Vilalba, guardià dels PP. Caputxins.

29 de novembre. El nostre cor ofereix en el seu local social una vetllada familiar de capvespre, amb motiu de la passada festa de Santa Cecília. Ordre del programa:

PRIMERA PART. Salutació escrita per Teresa Castellà i llegida per MdRM; «Cantantibus organibus», per tot el cor; «La samaritana», per tot el cor; «Ave Maria» de Gounod, per Mari Fernández; «Sardana», per Àngela Mercadal; «Serenata» de Schubert, per Núria Farré; «Dolça Mare», per Magdalena Llucià, i «L'estàtua», per un grup de cantaires.

SEGONA PART. «La Mare de Déu», per tot el cor; «On aneu, Mare de Déu?», per tot el cor; «El divo», per Francesca Mercadal; «Cançoneta», per Carme Freixas; «La senyora marxanta», per Maria Jordana; «Cançó índia», per M. Lluïsa Campmajó; «És la Moreneta», per tot el cor amb la col·laboració del nen Leonard del Rio; «Madama Butterfly», per Glòria Gateu; «Capseta de música», per

un grup de cantaires; «El dimoni escuat», per tot el cor, i «Himne a santa Cecília», per tot el cor.

30 de novembre. A la basílica, inici de la novena a la Immaculada. Prèviament es resa el rosari. El CPSMI canta una «Ave Maria» i els goigs corresponents. S'hi participa diàriament. El tres últims dies, amb caràcter de tridu, hi ha sermó a càrrec de Mn. Eusebi Miralpeix, coadjutor de la parròquia de Santa Maria, Mn. Josep Còdol, consiliari comarcal d'Acció Catòlica, i el P. Maties de Sant Cugat, caputxí.

3 de desembre. Concert d'homenatge a la pianista igualadina Paquita Madriguera Rodon, esposa del famós guitarrista Andrés Segovia, que resideixen a Montevideo (Uruguai). L'acte és patrocinat per l'ajuntament a benefici de l'Asil del Sant Crist.

Hi participa la Banda d'Igualada, el nostre cor, la Schola Cantorum, l'Agrupació Coral La Llàntia i la mateixa homenatjada.

La nostra agrupació interpreta «La Mare de Déu» i «El dimoni escuat», com també, conjuntament amb la Schola Cantorum i la Banda d'Igualada, «Maig» i «Seqüència» del *Rèquiem* de Mozart.

En acabar, les mateixes entitats corals i altres entitats obsequien la concertista. Ramon Solsona, en qualitat de president de la comissió organitzadora, pronuncia unes paraules oferint-li l'homenatge de la ciutat i agraint en nom de l'Asil la desinteressada actuació. També hi són presents diverses autoritats i representacions, entre elles l'alcalde d'Igualada, Francesc Llansana, i el diputat provincial, Josep M. Lladó. Hi assisteix un nombrós auditori.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció i inici de l'Any Marià. A la basílica, a les onze del matí, ofici solemne amb l'assistència corporativa del Gremi de Comestibles, que, com la parròquia de Santa Maria i el seu cor, també està sota l'advocació de la Puríssima. L'esmentat cor, la Schola Cantorum i els col·legis de la ciutat canten la «Missa Cum jubilo».

A la tarda, el CPSMI s'encarrega del cant de les vespres solemnes, oficiades per l'arxiprest, Mn. Miquel Fitó. Besamans i cant dels goigs.

13 de desembre, festa de Santa Llúcia. A l'església del Roser, cants del nostre cor en la missa de dos quarts d'onze del matí.

24 de desembre. A la basílica de Santa Maria, cants en la missa del gall alternant amb el poble, i nades en l'adoració de l'infant Jesús.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. Al teatre del Centre Nacional, tradicional concert de cançons nadalenques, amb comentaris d'Antoni Dalmau J.

La primera part va a càrrec de la Schola Cantorum amb quatre cançons.

CPSMI. Directora: MdRM. DRETES: Roser Torruella, Rosa Montfort, Glòria Gateu, Roser Roura, Elvira Climent, Anna M. Fraile, Teresa Vilavendrell, Paquita Galtés, Maria Costas, Aurèlia Rosich, Paquita Valls T., Mari Fernández, Àngela Mercadal, Anna Costas, M. Lluïsa Campmajó, Francesca Mercadal i Maria Martí. ASSEGUDES: Rosa Lloret, Enriqueta Puig, Teresa Castellà, Maria Alegre, Magdalena Llucià, Concepció Mensa, Maria Jordana, Mercè del Río, M. Rosa Serarols, Paquita Valls E., Núria Farré, M. Àngels Marimon, Carme Freixas i Teresa Bella

El CPSMI ocupa la segona part amb «Campana sobre campana», «Agora non», «Nit de vetlla» (primera audició), «Cançó de bressol», «El noi de la mare» i «La bona Mare de Déu» (primera audició).

En la tercera part, actuació conjunta de les dues corals amb aquest repertori: «Nadal, Nadal», «Fum, fum, fum», «El desembre congelat», «Dime, Niño», «Falade ben baixo» (primera audició), «Els dotze dies de Nadal», «Navideñas», «La visió de Maria», «Ven a Belén» i «Sant Josep n'era fuster».

Solistes: Carme Freixas, Glòria Gateu, Maria Jordana, Antoni Castellort, Josep Valls, Jaume Parés, Joaquim Mititieri, Joan Padró i Josep M. Vives.

«SE CELEBRÓ CON ÉXITO EL CONCIERTO DE CANCIONES NAVIDEÑAS». El setmanari *Igualada* (núm. 628, 31-12-1953) publica una nota de la qual transcrivim:

«Veinte canciones de distintas regiones de España y algunas extranjeras, cinco de ellas en primera audición, compusieron el programa de este año, interpretado como saben hacerlo los cantores de ambas agrupaciones, bajo la inteligente dirección de la profesora María del Río i del maestro Juan Just. Subrayamos por su dulzura y encanto la "Navideña" del maestro Just sobre letra del P. Ramon Castellort, que fue escuchada con vivísimo agrado.

»Los comentarios a cargo de Antonio Dalmau, muy inspirados y breves como es debido, completaron adecuadamente el selecto concierto.

»Nuestra felicitación a todos los participantes.»

«CONCIERTO NAVIDEÑO». La revista *Vida...* (núm. 95, gener 1954) publica una completa crònica d'aquest concert, signada per l'escolapi P. Ramon Melé, de la qual espigolem els fragments següents:

«Año tras año y con ejemplar constancia en afán continuo de superación, el Coro Parroquial de Santa María y la Schola Cantorum de nuestra ciudad han ofrecido a un público selecto y culto, el día de S. Esteban, el fruto precioso de trabajos intensos en pro del arte musical, trabajos sabiamente dirigidos por personas competentes que — envueltas en velos de humildad— esconden el nervio de una inspiración felicísima y secundada por este conjunto de cantoras y cantores que, junto a una cultura musical muy notable, llevan muy adentro el sentido de la disciplina, del trabajo y del buen gusto.

»Es de justicia que reciban nuestra más cálida enhorabuena y nuestros mejores votos para que siga siempre "in crescendo" esta manifestación de cultura, de belleza artística y de plasmación de grandes melodías que elevan el espíritu, dignifican la vida y enaltecen a todos aquellos cuya vida raya más allá de una medianía vulgar. [...]

»A la personalidad de la Srta. María del Río añadiremos poco más a lo que dijimos en otra ocasión: "Es una meritisima maestra, de una voluntad indomable y poseedora de una técnica musical muy laudable."

»El programa —muy denso, por cierto— que se desarrolló en el gran concierto fue de una belleza atractiva. "Agora non" y "Nit de vetlla" nos gustaron muchísimo por su expresión fina y por la cadencia rítmica que suponían todos los acordes. No obstante creemos que el coro obtuvo su mejor manifestación como conjunto cuando interpretó el villancico "Cançó de bressol", de J. Brahms. Fue entonces cuando nos satisfizo más la actuación de las jóvenes cantoras. María Jordana, Carmen Freixas y Gloria Gateu manifestaron sus conocimientos musicales al cantar muy exactamente y con voz muy notable y educada en las partes que les fueron señaladas, como interpretación

personal. María Jordana en sus “Navideñas”, dejadas por cierto a su inspiración personal, sin ritmo ni expresión fija de melodía, dio pruebas de buen gusto musical. Carmen Freixas en “Sant Josep n’era fuster” tuvo una actuación notabilísima, pues hacía los trinos con ligereza y primor, dando la impresión de gran seguridad al remontar las notas en rápida ascensión, cosa difícil —pero para ella algo muy peculiar y agradable—. Gloria Gateu cantó con delicadeza “El Noi de la Mare”, tan popular.

»El concierto fue, sin duda, un éxito grande y muy merecedor de toda clase de parabienes. A la tenacidad con que todos se enfrentaron con las dificultades costosas, correspondió como era de justicia, un éxito total [...]»

31 de desembre. En el Centre Parroquial d’Acció Catòlica de Santa Coloma de Queralt, concert nocturn de nadalles del CPSMI i la Schola Cantorum, amb el mateix programa que el 26 de desembre.

* * *

1954 /

Neix la tercera parròquia d’Igalada

La parròquia de la Sagrada Família d’Igalada es constituí el desembre de 1954 i es va instal·lar originalment a l’església de l’antic convent de monges carmelites de Santa Teresa. D’antuvi, aquesta nova parròquia es denominà de Sant Agustí. El Cor Parroquial de Santa Maria hi anava sovint a cantar. A partir d’enguany, doncs, Igalada comptarà amb tres parròquies.

L’actual temple, estilísticament englobat dins l’anomenada escola de Barcelona, es construï entre 1965, quan es va beneir la primera pedra, i 1969, seguint el segon projecte presentat pels arquitectes Josep M. Martorell, Oriol Bohigas i David Mackay, que dirigí les obres. Segons aquest projecte, l’edifici era pensat com una suma d’elements, que no era res més que una estratègia per a construir-lo per etapes.

L’element constructiu emprat és el maó vist. Això, sumat a la manca de revestiments, dona com a resultat una construcció molt austera, que té també el seu equivalent en l’ornamentació interior. Així, l’altar major únicament té adossades a la paret tres escultures, obra de Mainé, que representen la Sagrada Família.

Pel que fa a l’activitat del Cor Parroquial de Santa Maria d’Igalada en aquesta anualitat, cal remarcar la participació en el concert extraordinari de l’Any Marià, en els concerts a Montserrat, especialment convidats per

l’Orfeó Montserratí, i l’excursió de quatre dies al santuari de Lurdes de França, a finals d’agost.

1 de gener, Cap d’Any: Visita als establiments benèfics i assistencials d’Igalada per oferir-los un petit concert.

9 de gener: El CPSMI enregistra, acompanyat d’orquestra, l’«Himne al patge Faruk», de Lluís Valls (lletra) i Joan Just (música).

10 de gener. D’entre seixanta-sis cors de la província de Barcelona que han participat en el Concurs de Nadalles, el grup juvenil que dirigeix la professora Mercè del Rio es proclama guanyador del primer premi.

20 de gener. Els veïns del carrer de Sant Sebastià organitzen una missa cantada i sermó a càrrec de Mn. Eusebi Miralpeix i un rosari cantat per honorar el seu patró. Participen en els cants, juntament amb el CPSMI, un grup de veïnes del barri. En ambdós actes la cerimònia acaba amb el cant dels goigs.

13 de febrer. A l’església de les MM. Escolàpies, cants en les vespres pregant per l’augment de la devoció a la Mare de Déu en ocasió de l’Any Marià.

21 de febrer. A l’església dels PP. Caputxins, participació coral en la missa mensual reglamentària de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A la tarda, funció montserratina.

14 de març: Organitzat per la Comissió Local de l’Any Marià, té lloc un concert matinal al teatre del Centre Nacional.

En la primera part, el concertista Josep M. Mata i l’Orquestra d’Igalada executen el *Concert en sol menor per a piano i orquestra*, de Felix Mendelshon.

En la segona part hi ha una doble actuació de la Schola Cantorum i del CPSMI amb l’esmentada Orquestra d’Igalada, que, sota la direcció general de Joan Just, interpreten «Dies irae», «Tuba mirum», «Rex tremendae», «Recordare», «Confutatis», «Lachrymosa» i «Sanctus» del *Rèquiem* de Mozart, i «Déu lloat per la natura», de Beethoven. Solistes: Carme Freixas i M. Lluïsa Campmajó (sopranos), Maria Jordana (contralt), Jaume Parés (tenor), Joan Caballé (baix). Organista: Mn. Joan Gamisans.

En acabar s’interpreta l’«Himne igualadí de l’Any Marià».

«EL MAGNÍFICO CONCIERTO DEL NACIONAL». El setmanari *Igalada* (núm. 639, 20-3-1954) inclou un comentari del qual espigolem els fragments que corresponen a l’actuació coral:

«Como era de prever, dada la indiscutible valía de los elementos anunciados, el concierto del domingo último en el Centro Nacional constituyó un verdadero éxito [...]»

»Con no menor atención y recogimiento fue escuchado

L'eximia pianista igualadina Paquita Madriguera Rodón dedicada al CPSMI el programa del concert

el elocuente y emotivo Réquiem de Mozart, interpretado por el magnífico conjunto orfeónico que forman la Schola Cantorum y el Coro Parroquial de Santa María.

»Siguió el solemne y grandioso "Déu lloat per la natura", de Beethoven, también por el Coro Parroquial, Schola Cantorum y Orquesta de Igualada, que formaron en ambas composiciones un gran conjunto.

»Digna de mención la intervención de las solistas Srtas. Carme Freixas, M. Luisa Campmajó y María Jordana, así como los jóvenes Jaime Parés y Juan Caballé y el Rdo. Juan Gamisans, organista.»

15 d'abri, Dijous Sant. A les deu del matí, ofici solemne a la basílica amb assistència de les autoritats civils. És presidida per l'arxiprest, Mn. Miquel Fitó, el qual també pronuncia l'homilia. La Schola Cantorum i el CPSMI s'encarreguen dels cants.

A les onze de la nit, a l'església de les MM. Escolàpies, hora santa organitzada per l'Adoració Nocturna Femenina, amb cants eucarístics a càrrec del nostre cor.

16 d'abri, Divendres Sant. A la basílica, a les deu del matí, funció litúrgica del dia amb la missa de presantificats. A les cinc de la tarda, sermó de les «Set Paraules», predicat per Mn. Eusebi Miralpeix. El CPSMI i la Schola Cantorum s'encarreguen dels cants d'aquests actes.

20 d'abri, festa del Sant Crist d'Igualada. Al matí, a la basílica, se celebra una missa de comunió, en la qual el bisbe auxiliar Dr. Ramon Masnou imposat unes insígnies a les mares dels sacerdots diocesans igualadins.

A la tarda té lloc al Centre Catòlic una vetllada íntima d'homenatge a les esmentades mares, en la qual interveuen la Schola Cantorum, dirigida per Joan Just, i el CPSMI, sota la direcció de MdRM. Tanca l'acte el bisbe Masnou.

24 de maig. El grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio es classifica segon en la fase provincial del XI Concurs Nacional de Cors i Danses.

1 de maig. Comença a la basílica la funció del mes de Maria, en la qual participa diàriament el nostre cor.

La mateixa agrupació coral solemnitza la missa que se celebra a l'església conventual dels PP. Caputxins amb motiu de les noces d'argent del matrimoni format per Bartomeu Mas i Maria Castellví.

2 de maig. A l'església dels PP. Caputxins, missa en honor de sant Jordi, patró de Catalunya. El sermó és a càrrec de Mn. Josep Còdol. Cuida dels cants el CPSMI. Benedicció i repartiment de roses.

8 de maig. La nostra entitat s'adhereix a l'Aplec de Senyeres dels Orfeons de Catalunya que se celebra al santuari de la Salut de Sabadell amb motiu del cinquantenari de l'Orfeo d'aquella localitat.

9 de maig. Concentració al col·legi de Bailén de Barcelona de les Congregacions de Filles de la Divina Pastora, en el primer centenari de la definició dogmàtica de la Immaculada Concepció.

Durant el matí, missa cantada, assemblea, danses regionals i competicions de tenis taula.

A la tarda, al local situat al carrer d'Aragó, 275, veredictes i repartiment de premis del Certamen Literari Marià. Cants a càrrec del CPSMI, sota la direcció de MdRM.

Interpretació de l'obra *La Reina coronada*, de Mn. Jaume Garreta, per les Congregants de Barcelona, amb la col·laboració, en els cants, de les Congregacions d'Igualada i de Sabadell.

16 de maig. Comença a l'església conventual dels PP. Caputxins la setmana d'homenatge a la família franciscana de la Immaculada, organitzada per la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A dos quarts de nou del matí hi ha la missa reglamentària, amb prèdica del director i cants del nostre cor.

22 de maig. Actes organitzats amb motiu de la benedicció de la imatge de Maria Immaculada que l'Associació d'Antigues Alumnes de les MM. Escolàpies d'Igualada ofrena al seu col·legi com a record de l'Any Jubilar Marià.

Ofici solemne presidit per Mn. Miquel Fitó, arxiprest de la basílica de Santa Maria, cantat pel CPSMI, que interpreta

Anada al santuari de Lurdes de França, organitzada pel CPSMI. Al Pont de Suert

la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la seva directora, MdRM. Sermó pel P. Josep M. Milagro, O.P.

El rector de l'Escola Pia, P. Josep Baburés, beneeix la nova imatge, que és apadrinada per Anna Gual de Seuba, a qui acompanyen les dames d'honor Calamanda Gassó de Roca i Teresa Massaguer de Vidal, presidenta i vicepresidenta, respectivament, de l'Associació d'Antigues Alumnes.

16 de juny, vigília de Corpus. Al teatre del Centre Nacional, representació nocturna del retaule marià en 4 actes dividits en 7 quadres *Los mosqueteros de la Virgen*, de Lluís Valls Soler. Hi col·laboren la Schola Cantorum i el nostre cor. Intervenció d'actors i actrius dels elencs igualadins. La representació és organitzada per la Comissió Local de l'Any Marià.

18 de juliol. A l'església dels PP. Caputxins, la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat celebra una missa en honor de sant Francesc d'Assís amb motiu de la Festa Major del Pla de Sant Magí. El sermó és a càrrec del P. Tarcisi de Barcelona. Els cants, a càrrec del CPSMI.

A la tarda, funció dedicada a la Moreneta, amb rosari, visita a la Verge, prèdica, besamans i «Virolai».

8 d'agost. A dos quarts de set del vespre, a Montserrat, concert organitzat pel Cor Montserratí al local del Garatge del Monestir, a càrrec del nostre cor, dirigit per MdRM. Programa:

PRIMERA PART. «Salve de Montserrat», «Cançoneta», «Pregària a la Verge del Remei», «Coro de filisteas», «El crepuscle», «Sardana» de la *Cançó d'amor i de guerra*.

SEGONA PART. «La bona Mare de Déu», «En Pere Gallerí», «El pobret alegre», «Morito pititón», «Cançó de bressol», «La Marsuliana», «Jovenívola» i «Aires de Aragón»

26 d'agost. Excursió a la Vall d'Aran i Lurdes de França amb el CPSMI. S'edita el programa del viatge. Se surt d'Igualada a les cinc del matí per a continuar amb l'itinerari següent: Balaguer, Tremp, el Pont de Suert (dinar), Vilaller, Viella i Bossòst (sopar i dormir).

27 d'agost. Continuació del viatge. Itinerari: Les, Tarba i Lurdes (dinar). Visita a la basílica i gruta de les aparicions. Benedicció dels malalts. Sopar. Processó de les torxes.

28 d'agost. Continuació del viatge. Missa de comunió. Excursió al Pont d'Espanya i Cauterets. Dinar. Benedicció dels malalts. Sopar. Processó de les torxes.

29 d'agost. Fi del viatge. Itinerari: Bagnères-de-Bigorre, Luchon. Dinar a Salardú. Retorn a Igualada.

17 d'octubre. Comença a Igualada la Santa Missió, que s'anomena de la Immaculada per escaure's en l'Any Marià. Continuarà fins a l'1 de novembre. L'arxiprest, Mn. Miquel Fitó, en la seva allocució convida tota la ciutat a acompanyar el Sant Crist d'Igualada i la Mare de Déu de la Pietat.

A mitja tarda, una processó d'homes surt de Santa Maria fins a la plaça Castells, acompanyant amb torxes la imatge del Sant Crist portada sota palli i amb l'assistència de les autoritats locals.

Anada al santuari de Lurdes de França, organitzada pel CPSMI. Al port de la Bonaigua

Al santuari de la Pietat se celebra un tridu d'acció de gracies. Tot seguit comença la processó de les dones, acompanyant amb torxes la compatrona d'Igualada, la imatge de la qual desfila també sota tàlem.

Els dos seguicis —homes i dones— es retroben a la Plaça per donar la benvinguda als pares missioners.

La Schola Cantorum i el CPSMI interpreten motets religiosos a través dels altaveus instal·lats en tot el recorregut.

1 de novembre, Tots Sants. A l'església de les MM. Escolàpies, missa de mitjanit en acció de gràcies per la Santa Missió. Prèviament, a les onze, es fa una hora santa en la qual el caputxí P. Lleó de Vilalba glossa el tema «Després de la Santa Missió: examen i orientacions». L'acte és organitzat per l'Adoració Nocturna. Intervé en els cants el nostre cor.

28 de novembre. El Gremi de Músics i Cantors celebra amb un ofici a la basílica la festa de Santa Cecília (escaiguda uns quants dies abans), que compta amb l'actuació del CPSMI.

30 de novembre. A tres quarts de vuit del vespre comença a la basílica la novena de la Immaculada Concepció, que té lloc diàriament, fins al 8 de desembre, amb la participació del nostre cor. Aquest novenari, que terminarà el dia 8, festa de la Puríssima, suposa la solemne clausura de l'Any Marià.

5 de desembre. Al teatre del Cercle Mercantil, el col·legi del Sagrat Cor dels Germans Maristes celebra l'acte de

repartiment de premis del curs 1953-54 i ho aprofita per a dedicar un homenatge al director, Gmà. Julià, en els seus cinquanta anys de professió en la congregació.

La tiple Pepita Enrich, el CPSMI, dirigit per MdRM, l'Agrupació La Llàntia i la Coral del Col·legi, aquestes dues últimes sota la direcció de Joan Montaner, intercalen diverses cançons en l'esmentat repartiment de premis.

Finalment, els tres cors ofereixen la interpretació conjunta de tres cançons: «L'emigrant», «A las ruinas de un monasterio» i «Canción del viejo poeta». La direcció és de MdRM i Joan Montaner.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció i clausura de l'Any Marià. A la basílica, missa pontifical, presidida pel bisbe auxiliar de Vic, Dr. Ramon Masnou, acompanyat de nombrosos sacerdots. Els cants són a càrrec de la Schola Cantorum, Seminari Seràfic, CPSMI i cor popular, amb un total de més d'una setantena de cantors, que interpreten la «Missa del Roser».

24 de desembre. A Vilanova d'Espoia, el Cor Parroquial d'aquesta localitat anomenada estrena la cançó «Sedejant», de MdRM, en la missa del gall. L'autora col·labora anualment en la festa major d'aquest poble.

El CPSMI, dirigit per MdRM, participa en els cants de la missa del gall que se celebra a la basílica.

25 de desembre, Nadal. A dos quarts vuit del vespre, a la basílica, comença la novena del nen Jesús, amb cants nadalencs pel nostre cor.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. En el teatre del Centre Nacional, concert de cançons populars nadalencs a càrrec del CPSMI, dirigit per MdrM, i la Schola Cantorum, dirigida per Joan Just. Els comentaris són a càrrec de Ramon Olivé.

En la primera part, la Schola Cantorum interpreta sis cançons.

El nostre cor ocupa la segona part, amb aquest repertori: «La bona Mare de Déu», «Nit de vetlla», «Les dotze van tocant», «El noi de la mare» i «El pobret negre» (primera audició). Totes aquestes cançons són populars catalanes i han estat harmonitzades per Joan Just, llevat de la segona, que és d'Antoni Pérez Moya.

En la tercera part s'ofereix un programa de cançons populars amb l'actuació conjunta d'ambdues corals: «Falade ben baix», «Dormiu, bon Jesuset», «Ha nascut el Déu Infant», «El pardal» (primera audició), «Cançó de les campanes», «Nadal», «Dime, Niño», «Sant Josep n'era fuster» i «L'àngel i els pastors» (primera audició).

«**ÉXITO DEL CONCIERTO NAVIDEÑO.** La revista *Vida...* es converteix a partir del pròxim mes de gener en setmanari. En el núm. 109, corresponent al 6-1-1955, publica la nota sobre aquest concert, que transcrivim:

«El tradicional concierto navideño, en el Centro Nacional, a cargo de la Schola Cantorum y el Coro Parroquial de Santa María, constituyó un éxito de interpretación y de público. Felicitemos a sus directores, maestro Juan Just y profesora María del Río, así como a Ramón Olivé, quien hizo unos breves y substanciosos comentarios de las canciones.»

«**OBRAS INTERPRETADAS CON EXQUISITO GUSTO.** També el setmanari *Igualada* (núm. 580, 31-12-1954) en dóna compte amb aquestes paraules:

«Ante una numerosa y selecta concurrencia, en sesión mañanera, la Schola Cantorum y el Coro Parroquial de Santa María, bajo la inteligente batuta de Juan Just y María del Río, nos brindaron, como ya es tradicional, un magnífico concierto de canciones navideñas características de distintas regiones españolas.

»Todas las obras fueron interpretadas con exquisito gusto y sentimiento, según nos tienen acostumbrados ambas agrupaciones corales, que fueron aplaudidas con la mayor simpatía. Los comentarios, a cargo de Ramón Olivé, breves y perfectamente adecuados.

»Felicitemos a ambos directores Just i Del Río, y a sus disciplinadas y abnegadas huestes.»

31 de desembre. A la basílica, cants del nostre cor en l'hora santa i missa de fi d'any organitzades per l'Adoració Nocturna.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC DE 1954: 242 naixements, 167 defuncions i 99 matrimonis.

* * *

1955 /

La Schola Cantorum es converteix en coral mixta

És molt escassa la documentació corresponent a 1955. Una de les causes pot ser el dol per la mort —el 28 de febrer— de Leonard del Rio Santacana, pare de les germanes Del Rio, ànimes del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.

Evidentment, però, el cor continua participant en els actes tradicionals, especialment en els religiosos: festa del Sant Crist, funció diària del mes de Maria, novena i festa de la Immaculada, missa del gall, etc.

Cal fer esment que aquest any neix la Coral Mixta de la Schola Cantorum d'Igualada, la qual en la seva creació intenta reclutar el major nombre de cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria. Anys després, la nova Coral Mixta se seccionarà i diversos components tornaran a refer la Schola Cantorum d'homes.

Arran de la creació de l'esmentada Coral Mixta s'entra en un parèntesi en els tradicionals concerts nadalencs que s'ofereixen en la diada de Sant Esteve; es reprendran l'any 1964, quan Joan Montaner es farà càrrec de la direcció de la Schola Cantorum.

Aquesta darrera circumstància afavoreix més encara les bones relacions amb els grups musicals: l'Agrupació Coral La Llàntia, Coral Escolar dels GG. Maristes, conjunt Windsor i Cobla Igualada, a la qual s'afegeix l'Esbart de Dansaires d'Igualada. El juny d'enguany les esmentades entitats presenten al teatre del Centre Nacional un magne festival, que aconsegueix una gran acollença.

Tot plegat ajuda a l'agorosa idea d'una extraordinària jornada igualadina al Palau de la Música de Barcelona. L'embrió ja té caliu i a mesura que avança l'any pren cada vegada més força. Serà el maig de 1956, però els preparatius comencen a conformar-se i van prenent ferma estructura.

1 de gener, Cap d'Any. A la basílica, el CPSMI participa en la funció de la tarda amb cants de nades, durant l'adoració de l'infant Jesús.

2 de gener. Al teatre Romea de Barcelona se celebra el IV Concurs Provincial de Nades, organitzat per Educació y Descanso. Hi participa el nostre cor, sota la direcció de MdrM. Aconsegueix classificar-se en quart lloc.

9 de gener. El CPSMI visita els establiments benèfics de la ciutat, als quals dedica un petit concert.

20 de gener. A la capella de la Guia els veïns del carrer de Sant Sebastià celebren la festa patronal. A les vuit del

matí hi ha una missa de comunió amb cant de motets. A les vuit del vespre, rosari cantat i sermó per Mn. Joaquim Font. S'encarrega dels cants el nostre cor, juntament amb un grup de noies del barri. Ambdós actes acaben amb el cant dels goigs.

2 de febrer. Llegim en el setmanari *Igualada* (núm. 686, 12-2-1955) la crònica municipal de la sessió extraordinària de l'Ajuntament d'Igualada que presideix l'alcalde Francesc Llansana. Un dels apartats, titulat «Excursión artística a Madrid», diu: «Se lee un escrito firmado por la directora y presidentes, respectivamente, de Cor Parroquial de Santa Maria, Cor La Llàntia, Esbart de Dansaires d'Igualada i Agrupació Fotogràfica d'Igualada, solicitando el patrocinio moral y el apoyo económico de la Corporación, para que dichas agrupaciones corales y folklórica puedan trasladarse a Madrid ofreciendo el abrazo cordial de una de las ciudades más laboriosas de Cataluña y una serie de actuaciones que pondrían de relieve algunos de los aspectos más sugestivos de nuestra fisonomía regional, a la vez que las actividades pictóricas y fotográficas de los igualadinos.

Oídas las explicaciones del Sr. Alcalde, que glosa tan interesante iniciativa, significando cuanto habría de realzar el nombre de Igualada en la capital de España, se acuerda prestarle todo el apoyo moral y económico que se considere oportuno.»

Malgrat les bones y animoses paraules de l'alcalde Francesc Llansana, la proposta no arriba a materialitzar-se.

NOU RECTOR DE LA SOLEDAT. *A primers de febrer és nomenat rector de la parròquia de la Soledat, en substitució de Mn. Andreu Ballús Giol (Muntanyola, 22-8-1882 – Igualada 22-9-1953), el fins ara rector de Santa Margarida de Montbui, Mn. Francesc d'A. Espinalt Garriga. De tota manera, Mn. Espinalt declina el nomenament per raons de salut.*

No serà fins a mitjans del pròxim mes maig quan el prelat designarà rector de la Soledat Mn. Hipòlit Dagés Moret, fins aleshores rector de Sant Pere de Torelló. Prendrà possessió de la parròquia igualadina el dia 12 de juny.

28 de febrer. A l'església conventual dels PP. Caputxins, participació en la missa de la funció mensual de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, celebrada a dos quarts de deu del matí.

27 de març. Té lloc al santuari de la Mare de Déu de la Pietat la benedicció de l'estendard de l'Esbart Dansaire d'Igualada. L'acte se solemnitza amb els cants del CPSMI.

3 d'abril, Diumenge de Rams. A dos quarts de deu del matí se celebra a la basílica la benedicció de palmes, palmons i llorers pròpia d'aquest dia, seguida de processó i ofici amb el cant del «Passió». La Schola Cantorum i el nostre cor s'encarreguen de la part musical interpretant la «Passió segons sant Mateu» de Just i la «Missa» de Lotti.

Cants del CPSMI, en la missa celebrada en el santuari de la Mare de Déu de la Pietat

7 d'abril, Dijous Sant. A les deu del matí, a la basílica, amb assistència de les autoritats civils, ofici solemne i processó fins al monument. Cants per la Schola Cantorum i del CPSMI amb el cant de la «Missa» de Ravanello, i a l'ofertori, «Ave verum» de Goicoechea.

8 d'abril, Divendres Sant. A la basílica, a les deu matí, missa dels presantificats. A les cinc de la tarda, sermó de les set paraules. El programa de cants, a càrrec de la Schola Cantorum i el nostre cor, és el següent: «Passió», de Muset, «Popule meus» i «O vos omnes», de Victòria, i «Siete Palabras», de Massana.

11 d'abril. festa del Sant Crist d'Igualada. Cants en el solemne ofici, amb la Schola Cantorum, Cor del Seminari Seràfic dels PP. Caputxins, CPSMI i Secció Musical de S.E.D.A.C. Interpreten la «Missa del Roser», dirigida pel caputxí P. Tarcisi de Barcelona. Presideix dom Aureli M. Escarré, abat de Montserrat, i predica el compatriota P. Àngel Miserachs, S.C. (paül), mestre de novicis en la Casa de l'Espluga de Francolí.

17 d'abril. A l'església dels PP. Caputxins, festa de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. El nostre cor té cura dels cants de l'ofici solemne, interpretant la «Missa Fons bonitatis», alternant amb el poble. Prèdica pel director de la confraria, P. Maties de Sant Cugat. «Salve», distribució de ramets de boix, besamans i «Virolai».

1 de maig. A la basílica comença la funció diària del mes de Maria, a càrrec del CPSMI.

9 de juny, festa de Corpus. Cants en la processó al pas de la custòdia sota tàlem pel carrer de Sant Sebastià sobre la catifa floral i l'altar commemoratiu, confeccionats pel veïnat. Ràdio Igualada, en l'espai «La voz indiscreta al viento», fa un comentari elogiós de la iniciativa.

12 de juny. Al teatre del Centre Nacional, festival de cant i dansa, amb el CPSMI (directora: MdRM), l'Agrupació Coral La Llàntia (director: Joan Montaner), l'Esbart de Dansaires d'Igualada (directors: Veremon Bertran i Pere Martí, i comentarista de danses: Joan Gumà) i el conjunt Windsor.

Programa: Primera part, actuació de l'Esbart Dansaire d'Igualada acompanyat de l'orquestra Windsor. Segona part, actuacions individuals de l'Agrupació Coral La Llàntia i del nostre cor. Aquest darrer ofereix en primera audició la interpretació de dues cançons: «Romance de Mudarra» i «La samaritana».

A continuació i de conjunt amb La Llàntia, «Els fadrins de Sant Boi» i «La sardana de les monges». Tercera part, actuació conjunta dels tres grups citats i l'orquestra Windsor amb «La Marsuliana», «Dansa de Castellterçol» i «Farandola».

OFERIMENT DEL PROGRAMA: «Canto y danza. Fueron las dos primeras expresiones del hombre, lanzado a la conquista de la belleza. [...] Uno y otro pueden expresar todos los sentimientos del alma humana. Por eso, quizá el canto y la danza parecen brotar espontáneamente del mismo corazón de nuestra Igualada.»

»Todos sabemos que nuestra ciudad tiene devotos de este eterno culto artístico y que con su más generoso entusiasmo, con su más cordial sonrisa, nos lo ofrecen en este Festival de Canto y Danza.

»Coro Parroquial de Santa María, Agrupación Coral La Llàntia i Esbart de Dansaires d'Igualada, con su evocación y constante afán de superación, desean complacer en este espectáculo a los amantes del arte folklórico y tradicional [...]»

«ÉXITO DEL FESTIVAL DEDICADO A LA CANCIÓN Y A LA DANZA». El setmanari *Igualada* (núm. 704, 18-6-1955) publica el següent comentari:

«Fue un gran espectáculo el que nos ofrecieron el Coro Parroquial de Santa María, Agrupación Coral La Llàntia y Esbart de Dansaires d'Igualada, tres agrupaciones orgullo de nuestra ciudad, que deleitaron al distinguido público con unas interpretaciones realmente magníficas, que son un fiel reflejo de sus esfuerzos y constante afán de superación, apreciándolo así el respetable con sus calurosos aplausos y muestras de innegable satisfacción.

»Sin ánimo de hacer distinciones, merece destacarse la intervención del Esbart de Dansaires d'Igualada, en "Rapsodia valenciana", ejecutada con una gracia y belleza inigualables, "Els fadrins de Sant Boi" y "La sardana de les monges", ambas maravillosamente interpretadas por el Coro Parroquial de Santa María y Agrupación Coral La Llàntia. Como brillante epílogo a este magno festival, dichas agrupaciones nos ofrecieron "La Marsuliana", "Dansa de Castellterçol" y la "Farandola", todas ellas realizadas con un grado de suma perfección y acierto indiscutible.»

Portada del programa del magne festival de cant i dansa presentat pel CPSMI, Agrupació Coral La Llàntia, Esbart de Dansaires d'Igualada i Conjunt Windsor

28 d'agost. MdRM forma part del jurat del concurs de Cors de Clavé que se celebra al passeig Verdaguer dins els actes de la Festa Major d'Igualada. Coral guanyadora, «El Pericón», de Barcelona.

6 de setembre. El CPSMI figura en el diploma que els Orfeons de Catalunya dediquen com a homenatge a l'Orfeó Català amb motiu d'haver-li estat atorgada la medalla de les corporacions de la Diputació de Barcelona.

16 d'octubre. Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A l'església del PP. Caputxins, participació en la missa cantada de dos quarts de deu del matí. A dos quarts de sis de la tarda, funció en honor de la Moreneta.

31 d'octubre. A la capella de les MM. Escolàpies, imposició d'insígnies, hora santa i missa de mitjanit. Prèdica pel P. Lleó de Vilalba. Cants a càrrec del CPSMI. Aquesta vetlla és organitzada per l'Adoració Nocturna Masculina en el seu tretzè aniversari fundacional.

LLADÓ BAUSILI REPETEIX COM A ALCALDE D'IGUALADA. Aquest novembre, pren possessió de l'Ajuntament d'Igualada el nou alcalde, Josep M. Lladó Bausili, que

substitueix Francesc Llansana Torrents. El senyor Lladó Bausili ja havia estat alcalde d'Igualada en el període setembre 1940 - abril 1941.

20 de novembre. Cants en l'ofici solemne de la basílica en honor de santa Cecília, patrona de la música. Es fa conjuntament amb la Schola Cantorum i l'Escola Seràfica dels PP. Caputxins. Es canta la «Missa de angelis» i, en acabar, l'«Himne» a la santa. L'acte és organitzat pel Gremi de Músics i Cantors.

30 de novembre. Cants del CPSMI en l'inici de la novena a la Immaculada (participació diària) que se celebra a la basílica. En acabar, cant dels «Goigs de la Puríssima». A partir del 4 de desembre, quinari, amb prèdica pel P. Lleó de Vilalba.

RAMON MASNOU, NOU BISBE DE VIC. *Després de la mort del bisbe Joan Perelló Pou el 27 de juliol de 1955, el substitueix en la mitra de Vic Mons. Ramon Masnou Boixeda, que pren possessió de la diòcesi el 2 de desembre de 1955. El Dr. Masnou el 15 d'agost de 1952 havia estat nomenat bisbe titular de Ceciri (Àfrica) i auxiliar de Vic.*

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A les nou del matí, a la basílica, cants del CPSMI en la missa de comunió general en honor de la patrona de la parròquia. Sermó a càrrec de l'arxiprest, Mn. Miquel Fitó. Assistència de totes les branques d'Acció Catòlica, Filles de Maria i altres associacions religioses.

24 de desembre. Missa del gall a la basílica. El nostre cor, dirigit per MdRM, té cura dels cants amb la «Missa de angelis» juntament amb el poble i interpreta selectes motets nadalencs en l'adoració del nen Jesús.

25 de desembre, Nadal. Comença a la basílica la novena del nen Jesús cada vespre a dos quarts de vuit. Cants a càrrec del CPSMI.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. La creació de la Coral Mixta de la Schola Cantorum trenca la tradició dels concerts d'aquesta diada. Anys després —en produir-se l'escissió de la nova coral— es tornaran a reprendre.

D'ON ES FORNEIX LA NOVA CORAL MIXTA DE LA SCHOLA CANTORUM. *Recull gràfic 1870-1965 (p. 179): «La Coral mixta de la Schola Cantorum es mantingué durant gairebé una dècada. Moltes de les dones provenien del Cor Parroquial de Santa Maria» (publicat en el volum Abans d'Igualada).*

31 de desembre. A la capella de les MM. Escolàpies, actes de fi d'any, organitzats per l'Adoració Nocturna Femenina. A les onze de la nit, hora santa amb prèdica pel caputxí P. Lleó de Vilalba i cant del Te Deum. A les dotze, missa de mitjanit i comunió, interpretant-se la «Missa Fons bonitatis», alternant el CPSMI amb el poble.

Aquesta vetlla de pregària es fa a intenció del bisbe de Vic, Ramon Masnou.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC 1955. *Naixements: 145 nens i 144 nenes. Defuncions: 98 homes, 108 dones, 7 nens i 5 nenes. Totals: 289 naixements, 218 defuncions i 150 matrimonis.*

* * *

1956 /

Del tren especial al palau de les abraçades

Gran expectació i interès havia despertat en la nostra ciutat la Jornada Igualadina de Barcelona. El matí del diumenge 13 de maig un tren exprés amb deu unitats trasllada a la ciutat comtal els igualadins que han de prendre part en la magna diada. Mitjançant els altaveus que s'havien col·locat al llarg del comboi, es donen contínuament detalls i instruccions que s'alternen amb músiques variades, des de Wagner a valsos de Strauss, passant per ritmes moderns. Així el viatge es fa més agradable.

Una pinzellada de l'espectacle de la tarda publicada a la revista *Vida...* (17-5-1956): «L'auditori del Palau de la Música Catalana estava integrat gairebé totalment per igualadins: els que viuen a la nostra ciutat quotidianament i els que resideixen habitualment a Barcelona.

»En retrobar-se, uns i altres, manifestaren ben ostensiblement llurs alegrois entusiasmes i les abraçades es prodigaren tan abundantment que hom qualificà aquell recinte com el palau de les abraçades.»

ÚNICA CORAL FEMENINA ADMESA EN
LA ROMERIA D'ORFEONS DE CATALUNYA A
MONTSERRAT.

En un altre ordre de coses, volem destacar que el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada és l'única coral femenina admesa en la multitudinària Romeria d'Orfeons de Catalunya celebrada a Montserrat el 14 d'octubre de 1956. Però no solament això, sinó que, com podreu llegir en paraules de Vicenç Fusté, secretari de la comissió organitzadora de l'esmentada romeria, «les noies d'Igualada» (cf. Apèndix 3) foren les decisives impulsores d'aquest esdeveniment que reuní a la santa muntanya 4.000 cantaires.

8 de gener. El CPSMI visita els centres assistencials de la ciutat per oferir-los les tradicionals cantades nadalencues.

15 de gener. A l'església dels PP. Caputxins, la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat celebra la seva commemoració mensual. A dos quarts de deu del matí hi ha missa cantada, i a dos quarts de sis de la tarda, funció en honor de la Moreneta. Hi participa el nostre cor.

20 de gener. A la capella de la Guia, el CPSMI, juntament amb un grup de noies del veïnat, solemnitza la missa en honor de sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila. Al final, cant dels goigs del sant màrtir.

5 de febrer. Solemne tridu en honor del beat Marcellí Champagnat. En el teatre del Centre Nacional té lloc el festival de repartiment de premis del curs escolar 1954-55 del col·legi del GG. Maristes. Actuació del nostre cor, de l'Agrupació Coral La Llàntia, del Coral Escolar, de l'Esbart de Dansaires d'Igualada, de la Rondalla del Frente de Juventudes i de l'Orquestra Windsor.

«SELECTO CONCIERTO». Copiem de la revista *Vida...* (9-2-1956):

«Además de los actos religiosos, hemos de destacar el concierto selecto que el Coro Parroquial de Santa María, el Coro de "La Llàntia" y la Coral de los HH. Maristas dieron en el Centro Nacional ante numerosísimo público. Las batutas del maestro Montaner y de María del Río ofrecieron nuevamente su arte y su esfuerzo.

»Felicitamos muy sinceramente a los componentes de estas actividades musicales que tanto honran a nuestra ciudad [...].»

«GRANDIOSO FESTIVAL DE MÚSICA Y DANZA». Per la seva banda, el setmanari *Igualada* (núm. 737, 11-2-1956) diu:

«El pasado domingo día 5 tuvo lugar en el Centro Nacional un grandioso festival de música y danza [...].

»El segundo acto corrió a cargo del Coro "La Llàntia", el Coro Parroquial de Santa María, el "Esbart de Dansaires" y la Coral del Colegio, en el desarrollo de una excelente miscelánea de cuidadas interpretaciones polifónicas que los simpáticos muchachos del "Esbart" tradujeron en estupendos cuadros plásticos, logrando un verdadero concierto vivo.

»Intervino eficazmente el Conjunto Windsor, todo ello bajo la dirección del Mtro. Juan Montaner, Srta. María del Río y Sres. Veremundo Bertrán y Juan Gumà. Presentó con soltura los diversos números el joven locutor José Marimón.

»Gustosos extenderíamos estas consideraciones un cachito más para satisfacer las exigencias de una justa crítica, pero nos contentamos con dejar constancia de los cariñosos y constantes aplausos con que los espectadores premieron una labor meritísima. Al finalizar, y antes de que la "Marinada" pusiera broche de oro al concierto, el Rdo. Hno. Provincial de los HH. Maristas felicitó en un brillante parlamento a los actuantes e impuso a las señeras sendas corbatas, haciendo entrega a María del Río de una placa recuerdo.»

19 de febrer. A l'església dels PP. Caputxins, cants nadalencs del CPSMI en la missa matinal de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

25 de febrer. També a l'església dels PP. Caputxins, missa en sufragi d'Antoni Almirall, ministre honorari del V.T.O. El nostre cor s'encarrega dels cants.

ZEL I COMPETÈNCIA EN ELS CANTS. El butlletí *Igualada Franciscana* (març 1956) publica la nota següent: «25 de febrer. Bona missa dialogada. Elements del Cor Parroquial de Santa Maria amb el zel i la competència de sempre ambienten amb cants els moments de la sagrada comunió en la missa que s'aplica pel germà difunt Antoni Almirall Font, ministre honorari del V.T.O.»

25 de març, Diumenge de Rams. Cants en el viacrucis solemne que se celebra a la tarda a la basílica de Santa Maria.

29 de març, Dijous Sant. En el teatre del Centre Catòlic, el CPSMI, dirigit per MdRM, ofereix un concert matinal de música sacra combinat amb la lectura de poesies quaresmals del nou poemari de Miquel S. Solà Dalmau. L'acte és organitzat pel Cercle de Cultura Torras i Bages.

En el refectori del Seminari Seràfic, assemblea extraordinària dels Dijous Eucarístics. En la segona part s'ofereix un nou concert.

Al capvespre, a l'església dels PP. Caputxins, cants en la missa, adoració del Santíssim i hora santa.

30 de març, Divendres Sant. Commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. A les onze del matí, a l'església del Roser, cant del «Miserere». A continuació s'inicia una processó fins a la basílica, on es fa l'adoració solemne de les cinc llagues, predicant Mn. Josep Còdol, consiliari d'Acció Catòlica. El CPSMI interpreta motets penitencials.

15 d'abril. A l'església dels PP. Caputxins, celebració de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A dos quarts de nou del matí, ofici solemne. A dos quarts de sis de la tarda, funció mariana. Col·labora en els cants el nostre cor.

29 d'abril. Dotzè aniversari dels Dijous Eucarístics i novè de la Croada Eucarística del Centre de Sant Francesc, dels PP. Caputxins. Ofici solemne, esmorzar de germanor i assemblea extraordinària dels Dijous Eucarístics. En acabar l'assemblea, concert a càrrec del CPSMI.

1 de maig. Funció diària del mes de Maria, a la basílica, amb cants a càrrec del nostre cor.

6 de maig. A l'església de les MM. Escolàpies, cants del CPSMI en la primera comunió dels nens Joan Llansana Bosch, M. Dolors Llansana Bosch, Lluís Serra Llansana, Anna Llansana Colom i Ramon Llansana Colom.

13 de maig. Jornada Igualadina a Barcelona, organitzada pel nostre cor, l'Agrupació Coral La Llàntia i l'Esbart de Dansaires, amb la col·laboració de la Cobla Igualada. Es posa un tren especial d'Igualada a Barcelona i retorn.

A les onze del matí hi ha una missa cantada per la nostra agrupació coral a l'església de Sant Just i Pastor.

Després, l'expedició igualadina es desplaça a l'Ajuntament de Barcelona, on és rebuda al Saló de Cent pel regidor d'ascendència igualadina Salvador Trullols, el qual imposa una corbata a cadascun dels tres estendards. Prèviament el tinent d'alcalde d'Igualada Pere Carles pronuncia unes paraules de salutació. Les dues entitats corals interpreten la sardana «Recordant nostra terra», que dirigeix el mateix autor, Joan Montaner.

Tot seguit, l'ambaixada igualadina es trasllada al Palau de la Diputació, on és complimentada en el saló de Sant Jordi pel diputat Goday Prats, que imposa, en nom del president, medalles als estendards. És present a l'acte el diputat provincial per Igualada Josep M. Lladó. En aquest mateix saló el CPSMI i La Llàntia ofereixen la interpretació de «Montserrat» i «La sardana de les monges».

En ambdues institucions són mostrades als igualadins i als compatriotes residents a Barcelona que els acompanyaven les principals dependències. El president del cor, Mn. Miquel Fitó, rector arxiprest, i altres personalitats igualadines assisteixen a tots els actes de la jornada.

A les sis de la tarda, festival de cant i dansa al Palau de la Música de Barcelona, amb l'aforament complet. Es compta amb el patrocini d'Educación y Descanso. Fa la presentació Mn. Francesc de P. Baldelló.

Obre el programa, en la primera part, l'Agrupació Coral La Llàntia, dirigida per Joan Montaner, interpretant «Montserrat», «La retreta» i «Els pescadors». A continuació és el nostre cor, dirigit per MdRM, qui ofereix «La Mare de Déu», «Jovenívola» i «L'Empordà». Tot seguit els dos conjunts corals, acompanyats de la Cobla Igualada, canten «Recordant nostra terra».

La segona part és a càrrec de l'Esbart de Dansaires d'Igualada, sota la direcció de Veremond Bertran i Joan Gumà, que executen «La quadrilla», «El ball de crespelles d'Igualada» i «Rigodons».

La tercera part comença amb «Els fadrins de Sant Boi» i «La sardana de les monges», a càrrec de totes dues corals; després ve «Marinada», amb els mateixos grups i cobla. Finalment, les quatre agrupacions presenten: «Dansa de Castellterçol», «Ball pla d'Alinyà», «Bolangeria de la Ribera» i «Farandola». En acabar, directors i actants recullen una entusiasta, efusiva i llarga ovació per part de tot el públic que emplena el Palau.

El festival aconsegueix un èxit rotund, del qual es fan elogiosos ressò les emissores de ràdio barcelonines i els periòdics de la ciutat comtal il·lustrant les cròniques amb fotografies. La periodista de *La Vanguardia*, M. Pilar Comín, en la seva columna «Vis a vis», entrevista MdRM. El concert de la primera part és retransmès en directe per Ràdio Nacional d'Espanya. També té una destacada referència en els mitjans de comunicació locals.

«**LEGÍTIMO TRIUNFO**». *El Correo Catalán* (18-5-1954) publica una crònica, de la qual espigolem aquest fragment: «... la simpatía de todos los participantes y su excelente calidad musical, puesta de manifiesto en todas sus actuaciones, les valió a sus directores, María del Río, Juan Montaner, Veremundo Bertran y Juan Gumà, el más legítimo de los triunfos.»

«**VISITA ARTÍSTICA DE IGUALADA A BARCELONA**». Ampli reportatge de *Solidaridad Nacional* (15-5-1954). En transcrivim uns fragments:

«Visita artística de Igualada a Barcelona. Al objeto de obsequiar a sus conciudadanos residentes en nuestra ciudad, las entidades igualadinas Coro Parroquial de Santa María, Agrupación Coral La Llàntia, y Esbart de Dansaires d'Igualada dedicaron el domingo a ofrecerles una selección de sus repertorios.

»Por la tarde hubo concierto en el Palacio de la Música, patrocinado por la Obra Sindical Educación y Descanso.»

«**LOS IGUALADINOS LLEGARON Y VENCIERON**». El crític musical U.F. Zanni escriu a *La Vanguardia* (15-5-1956):

«Deseosos de someterse a juicios ajenos a los meramente locales, varios conjuntos artísticos de Igualada llegaron al Palacio de la Música el domingo por la tarde. Llegaron y vencieron en toda la línea, por méritos propios, no por la simpatía que siempre despiertan quienes, tras un rudo trabajo manual, hurtan al reposo tiempo para emplearlo en el cultivo del arte. Eran estos conjuntos el Coro Parroquial de Santa María, la Agrupación Coral "La Llàntia", el "Esbart de Dansaires d'Igualada" y la Cobla Igualada. [...]

»Frescas y afinadas voces femeninas integran el Coro Parroquial de Santa María, cuya directora, la Srta. María del Río, dotada de sensibilidad, cultura y talento musical, le ha colocado en un plano de gran dignidad artística, como quedó de manifiesto con la interpretación de "La Mare de Déu", de José Muset —solista, Carme Freixas—, "Jovenívola", de Lluís Millet, y "L'Empordà", de Morera. Los acendrados aplausos siguieron sonando en la sala. Y se reprodujeron con más calor si cabe cuando el Coro Parroquial, la Agrupación Coral y la gratamente timbrada Cobla Igualada interpretaron "Recordant nostra terra", obra de opulenta arquitectura, original del maestro Juan Montaner, que la dirigió.

»Más tarde, el Coro y la Agrupación se sumaron de nuevo para ofrecer, bajo la dirección alterna del maestro Montaner y la señorita María del Río, irreprochables ejecuciones de "Els fadrins de Sant Boi", de Pérez Moya, y "La sardana de les monges", de Morera, a la que siguió, con el acompañamiento de la Cobla, ese supremo acierto de Pérez Moya que es "La marinada", composición que fue dirigida por el maestro Montaner y que la prolongada ovación del público obligó a repetir [...].»

«**GRAN JORNADA IGUALADINA EN BARCELONA**». El cronista del setmanari *Igualada* Ramon Puig Llobet escriu en l'edició (núm. 751, 19-5-1956) una completíssima ressenya

Actuació del CPSMI en el concert al Palau de la Música Catalana ofert amb l'Agrupació Coral La Llàntia, l'Esbart de Dansaires i la Cobla Igualada

de l'extraordinària jornada que subtitula «Resonante éxito del Festival de Canto y Danza en el Palacio de la Música». L'esmentat periodista dóna compte amb detall dels diferents actes: «Tren especial; Misa en sant Justo y Pastor; Visita al Ayuntamiento; En la Diputación; En el Palacio de la Música; y Epílogo».

Copiem el comentari que fa de l'actuació al Palau de la Música Catalana.

«... Un bello aspecto ofrecía el salón de Conciertos del Palacio de la Música.

»Después de la presentación efectuada por el Rvdo. Francisco Baldelló, pbro., se inició la primera parte del programa con la presentación de la Agrupación La Llàntia, coro de acusada personalidad, que no vamos a descubrir, y que bajo la dirección del insigne Mtro. Juan Montaner, fueron constantemente aplaudidos por el público, en el que había una nutrida representación de nuestra Ciudad.

»Tras una breve pausa y cuando aún no se habían extinguido los ecos de los aplausos dispensados a La Llàntia, hizo su aparición el Coro Parroquial de Sta. María, cuya directora, la profesora Srta. María del Río, demostró una vez más sus magníficas dotes de sensibilidad artística, cautivando al público con unas irreprochables creaciones, llenas todas ellas de ternura y grato sabor artístico, siguiendo los calurosos aplausos, que se acrecentaron con más insistencia si cabe al interpretar estas dos agrupaciones junto con la renombrada Cobla Igualada la obra "Recordant nostra terra", del que es autor el Mtro. Juan Montaner, que la dirigió.

»Todas las obras fueron fielmente interpretadas. Alternaron en la dirección, con notable acierto, la profesora

Srta. María del Río i el Mtro. Juan Montaner. Asimismo la presentación de l'Esbart de Dansaires d'Igualada, en el que todos sus componentes han asimilado perfectamente dentro de su estilo las enseñanzas de Veremundo Bertran y Juan Gumà, alma y vida del "Esbart", constituyó un notable éxito, alcanzando su actuación ribetes insospechados, con sus danzas del más puro favor típico y regional. Todas fueron largamente aplaudidas, por la pulcritud y belleza con que fueron ejecutadas.

»Como digno colofón a tan magno festival las entidades igualadinas, interpretaron maravillosamente las cuatro últimas interpretaciones, siendo largamente ovacionados, prueba de innegable satisfacción y simpatía. Fue repetida ante las constantes demostraciones de afecto "La farandola". Una cariñosa ovación cerró con broche de oro esta gloriosa jornada igualadina, de la que guardaremos todos inolvidable recuerdo.»

17 de maig. Una representació del CPSMI és convidada al descobriment de la làpida commemorativa al mestre Lluís Millet i Pagès, col·locada a l'escalinata del Palau de la Música de Barcelona. Al vespre hi ha un sopar al restaurant Saló Rosa.

27 de maig. Com cada terç diumenge, el nostre cor participa en els cants de la missa que se celebra a l'església dels PP. Caputxins.

EXEMPLAR CONSTÀNCIA DEL COR DE SANTA MARIA. El butlletí *Igualada Franciscana* (juny 1956) publica la nota que transcrivim:

«Ens alegrem per l'actuació del Cor Parroquial de Santa Maria, que gairebé cada terç diumenge assisteix cantant a la nostra missa.

»Que la Verge, causa de la nostra alegria, no permeti que jamai s'extingeixi aquesta de dins els seus cors. Però hem d'aconseguir que tot el poble canti, i no sols el "Virolai". Cantores, contribuïu, de la millor manera possible, a la realització d'aquest anhell»

9 de juny. Viu encara el ressò de la magna jornada igualadina a Barcelona, el cronista del setmanari *Igualada* (9-6-1956), Ramon Puig Llobet, publica un resum del que han escrit els mitjans informatius de Barcelona.

1 de juliol. Participació en el festival de cant i dansa que té lloc al passeig Verdaguer amb motiu de la cloenda del I Campionat Nacional d'Atletisme d'Educació y Descanso. També hi prenen part, amb el CPSMI, La Llàntia, l'Esbart Dansaire d'Igualada i la Cobla Igualada, que ofereixen el programa presentat el propassat 13 de maig al Palau de la Música de Barcelona.

«FESTIVAL DE CANTO Y DANZA EN EL PASEO VERDAGUER». En la crònica publicada en primera pàgina al setmanari *Igualada* (núm. 758, 7-7-1956) podem llegir: «... Por la noche en el paseo Verdaguer se celebró un festival de Canto y Danza, como último obsequio a nuestros huéspedes, con la actuación de l'Agrupación Coral La Llàntia, Coro Parroquial de Santa María, Esbart de Dansaires d'Igualada y Cobla Igualada, que reverdecieron los laureles conquistados en el festival del Palacio de la Música de Barcelona [...]»

8 de juliol. Excursió recreativa al santuari de Queralt, no oblidant-se de la tradicional cantada a la Mare de Déu.

ALCALDE ACCIDENTAL. *Mor el 26 de juliol de 1956 l'alcalde d'Igualada, Josep M. Lladó Bausili. Es fa càrrec accidentalment de l'alcaldia Jaume Costa Roch, tècnic en pells.*

2 de setembre. Festa Major de la Parròquia de Santa Maria de Gaià (Bages). Cants de la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la mateixa directora MdRM, en l'ofici solemne que se celebra a l'església parroquial; a l'ofertori, «Bone Pastor», de F. Muset. A migdia, en el mateix temple, primer concert. A la tarda, en el mateix lloc, segon concert, amb aquest programa:

PRIMERA PART. «Salve de Montserrat», «La pastoreta», «El pobret alegre», «L'emigrant», «L'hereu Riera», «El dimoni escuat» i «L'Empordà».

SEGONA PART. «El cant dels ocells», «Els tres tambors», «Cançó de bressol», «La Marsuliana», «Jovenívola», «L'ànec gandul» i «Aires de Aragón».

A SANTA MARIA DE GAIÀ EN CAMIÓ. *Tal com comentàvem en la introducció d'aquest dietari l'any 1942, encara en aquest 1956 algunes vegades els desplaçaments es feien*

en camió, segons una carta que el rector de Santa Maria de Gaià, Mn. Miralpeix, va adreçar a la directora del nostre cor: «... que vinguin els que vulguin i pel camió no pateixin, quan li enviï els programes ja li indicaré l'adreça del camió i totes les coses noves que pugui haver-hi. Suposo que ja li varen dir que s'haurien de portar el dinar, faci's càrrec de les circumstàncies [...]. Ací les esperem amb molta il·lusió. Diuen els més vells que mai havíem fet una festa major tan lluïda com serà la d'aquest any ...»

«ÉXITO INSUPERABLE». En la crònica del setmanari *Igualada* (15-9-1956) es pot llegir: «Igual la misa cantada que en los dos conciertos con que nos deleitaron, fueron concurridísimos, desplazándose de toda la comarca los amantes del Orfeón a nuestra parroquia, para saborear el arte y primor que derrochan en sus actuaciones líricas, bajo la inteligente batuta de la Srta. María del Río. Los aplausos, que no fueron pocos, las simpatías, las atenciones del respetable con el coro igualadino son pruebas irrefutables del éxito insuperable que tuvieron en Gayá.»

9 de setembre. Al saló restaurant del monestir de Montserrat, concert de tarda, organitzat pel Cor Montserratí. Programa:

PRIMERA PART. «Salve de Montserrat», «La Pastoreta», «El pobret alegre», «L'emigrant», «L'hereu Riera», «El dimoni escuat» i «L'Empordà».

SEGONA PART. «El cant dels ocells», «Els tres tambors», «Cançó de bressol», «La Marsuliana», «Jovenívola», «L'ànec gandul» i «Aires de Aragón».

«CONCIERTOS ELOGIADOS». El *Diario de Barcelona* (13-9-1956) publica la nota següent: «Después de las brillantes actuaciones del Coro Parroquial de Santa María de Igualada, que dirige la Srta. María del Río, en la fiesta mayor de Santa María de Gayá, el pasado domingo en el Hotel del Monasterio de Montserrat se anotaron unos éxitos más en su historial de actuaciones después del alcanzado por dicha señorita en su actuación en el Palacio de la Música de Barcelona, en su intervención en la jornada igualadina, por cuyo motivo está recibiendo muchos plácemes y elogios por el personal que sigue sus actuaciones.»

6 d'octubre. Al santuari de la Mare de Déu de la Pietat, benedicció i consagració de l'altar de la capella del Sagrat Cor, totalment restaurada. Missa de comunió general, amb prèdica pel P. Josep Baburés, rector del col·legi-seminari d'Alella. L'acte és apadrinat per la família Bertran-Vives. Cants a càrrec del CPSMI.

A les cinc de la tarda, en una aula del col·legi, vetllada íntima amb un breu concert dedicat a la zeladora Francisca Solé Font, ànima de la restauració de l'esmentada capella. Finalment, a l'església, cants en el rosari, salve, pregària i besamans.

UNA CARTA D'AGRAÏMENT DEL P. SEGALÉS, *En una carta adreçada a la directora del cor, Maria del Rio, el*

Concert del CPSMI, dedicat a Francesca Solé Font, zeladora de la Pia Unió, i patrocinadora del nou altar al Sagrat Cor

rector i director dels Escolapis, P. Ramon Segalés, diu entre altres coses:

«Vulgui acceptar una felicitació ben sentida per la interpretació impecable d'ambdós actes, la qual delectà tots els assistents, deixant a tothom un bon regust.

»Enllaminits per això, cal esperar que en alguna altra ocasió la Mare de Déu de la Pietat rebrà novament l'ofrena de l'art exquisit d'aquesta agrupació tan mariana i tan igualadina.»

«**ELOGIS EN EL FULL DEL SANTUARI**». En referència a l'acte de la tarda, el *Full del Santuari* (novembre 1956) dóna compte de l'actuació coral amb aquestes paraules: «... El Cor Parroquial, amb una perfecció digna dels millors elogis, va desgranar un escollit programa de cançons, fent passar una bella estona a tota la concurrència [...]»

I en un altre escrit el mateix *Full* escriu: «[...] I constància especialíssima d'expressió de gràcies al Cor Parroquial de Santa Maria per la seva col·laboració desinteressada en el lluïment dels actes.»

14 d'octubre. El CPSMI és l'única coral de veus iguals admesa en la trobada d'Orfeons a Montserrat, amb motiu de la coronació de la Mare de Déu. Igualada hi participa amb vuit autocars i vint cotxes particulars.

VUIT AUTOCARS I UNA VINTENA DE TURISMES A MONTSERRAT. El setmanari *Igalada* (20-10-1956) dóna compte de la crònica de l'acte amb aquestes paraules:

«Difícil es dar una idea de la grandiosidad del acto celebrado el pasado domingo por las entidades orfeónicas de Cataluña en Montserrat. Tantos eran los vehículos, pues se calculan en más de cuatrocientos los autocares, sin contar los turismos, que las dificultades para el tránsito fueron enormes.

»La iglesia se había reservado toda para los 4.000 orfeonistas, que cantaron, con sorprendente disciplina, bajo la batuta del maestro Luís M. Millet, la misa de Ntra. Sra. de Núria, oficiada por el Rdmo. Padre Abad.

»El concierto folklórico en la gran plaza resultó una maravilla de conjunto y afinación, no común en tan enormes masas. A continuación del concierto, habló el señor Félix Millet, presidente de la Comisión Organizadora de la Romería de Orfeones a Montserrat, con palabras elocuentísimas, que promovían explosiones de entusiasmo en la multitud. A sus palabras contestó el Rdmo. P. Abad, aceptando con gran satisfacción la propuesta de erección en Montserrat de un monumento al gran músico fundador del "Orfeo Català", Luís Millet.

»Nuestro coro se vió en todo momento atendido y aún distinguido por la Comisión Organizadora, y su presidente honorario, Rdo. Amadeo Amenós, tuvo el honor de ocupar un lugar preferente en la comida a la que fue invitado a la mesa abacial, con los presidentes y directores de los orfeones.

»También fue regalada una corbata para el futuro estandarte del coro.»

28 d'octubre. El CPSMI, sota la direcció de MdRM, ofereix un concert de cants religiosos al teatre La Brillante de

Castellolí, en la cloenda de la Santa Missió organitzada per la parròquia. L'actuació resulta molt agraïda per un públic que emplena la sala i aplaudeix amb entusiasme l'actuació coral.

«EMOCIÓN Y GRATITUD HACIA EL CORO DE SANTA MARÍA». El setmanari *Igualada* (3-11-1956) publica la nota que transcrivim:

«Castellolí palpita de emoción y gratitud hacia el Coro Parroquial de Santa María de Igualada por habernos deleitado en el último día de la Santa Misión con un concierto de cantos religiosos y regionales, con el arte y pericia que le son peculiares, bajo la experta batuta de la Srta. María del Río.

»La lluvia de aplausos que en todo momento les tributó la multitud apiñada en el espacioso local La Brillante fue la expresión fehaciente de un pueblo que desea para dicha entidad coral toda suerte de augurios, en lo más elevado de sus pretensiones musicales.

»Que el Santo Cristo de Igualada, a quien honráis con vuestros cantos, bendiga vuestra meritoria labor con el único afán de ganar almas para Jesús.»

31 d'octubre. En el XIV Aniversari de l'Adoració Nocturna Femenina, té lloc a la capella de les MM. Escolàpies una hora santa i una missa solemne de mitjanit, presidides pel director, P. Lleó de Vilalba, caputxí, amb cants a càrrec del CPSMI.

BISBE D'ASTORGA. *El compatriota i sacerdot Dr. Josep Castellort Soubeyre (Igualada, 11-3-1899 – Astorga, 18-8-1960) és nomenat bisbe d'Astorga (Lleó) el 5 de novembre de 1956. Fins ara era prior arxiprest de la parròquia del Sant Esperit de Terrassa.*

Es dóna la circumstància que, molts anys abans, un altre sacerdot diocesà, Fèlix Torres Amat de Palou (Sallent, 6-8-1772 – Madrid, 29-12-1847), havia estat també prelat d'aquesta diòcesi lleonesa.

25 de novembre. El Gremi de Músics i Cantaires honora la seva patrona santa Cecília amb un ofici solemne, cantant la «Missa Cum jubilo», conjuntament amb la Capella del Seminari Seràfic dels Caputxins, la Schola Cantorum i el CPSMI.

A la tarda, l'esmentada coral femenina celebra en el local d'assaig una vetllada familiar protagonitzada per les mateixes cantaires.

28 de novembre. La Espelunca presenta al teatre del Centre Nacional un festival nocturn a benefici d'Hongria, que ha estat víctima d'una brutal repressió.

En la primera part actua el conjunt musical Los Pajarracos. En la segona, l'Elenc Artístic Montserrat, amb la representació de l'obra *El gran cardenal*, de Herald van Leyden, en adaptació de José Maria Pemán. I en la tercera, el nostre cor, dirigit per MdRM, amb un recital de cançons.

El CPSMI, és l'única entitat de veus iguals que participa en l'extraordinària trobada d'Orfeons de Catalunya. Processó d'entrada a la basílica montserratina

30 de novembre. A tres quarts de vuit del vespre, a la basílica, inici de la novena de la Immaculada, que enguany s'aplicarà especialment per les necessitats d'Hongria. Cants a càrrec del CPSMI.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica, que la té per patrona, el nostre cor participa en els cants de la missa de les nou del matí i en l'acabament de la novena a la tarda.

24 de desembre. El CPSMI, juntament amb el poble, canta la «Missa de angelis» en l'ofici solemne de mitjanit que se celebra a la basílica.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. Especialment convidats per la junta directiva de la Cooperativa La Victòria, que presideix Salvador Riba, el nostre cor inicia un cicle anual de concerts nadalencs en el teatre d'aquesta entitat, que tenen una notable concurrència i mereixeran la continuïtat en la dècada següent.

31 de desembre. A la capella de les MM. Escolàpies, hora santa, Te Deum i missa de mitjanit amb cants pel CPSMI. Ho organitza l'Adoració Nocturna Femenina.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC DE 1956: 354 naixements, 265 defuncions i 174 matrimonis.

* * *

1957 /

Igualada per València

Igualada es mobilitza per ajudar València, que sofreix, l'octubre de 1957, un desgraciat aiguat que danya sensiblement pobles i habitatges.

La veu de Josep Vidal, locutor de Ràdio Joventut d'Igualada, al qual posteriorment s'afegeix un complet equip humà, sensibilitza la ciutat, en una de les campanyes benèfiques de més ampli abast de les que s'han celebrat a la nostra població.

Recapte radiofònic, subhasta i, com a colofó, un gran festival, «Igualada por Valencia», amb la participació de les entitats artístiques igualadines. Aquest té lloc el 19 de novembre al teatre del Centre Nacional, organitzat per l'emissora local; un complet programa en el qual no podia faltar el nostre Cor Parroquial de Santa Maria.

En un altre ordre de coses, cal remarcar de 1957 el concert ofert al local de l'Orfeó de Sabadell i l'excel·lent actuació del Cor Parroquial al Centre Català de Madrid, del qual el butlletí de l'entitat escriu que «*l'actuació igualadina és un dels actes artístics més delicats dels que s'han presentat en aquest teatre*».

13 de gener. Com és tradicional, el CPSMI visita els establiments benèfics i assistencials de la ciutat per oferir-llos un petit concert nadalenc.

20 de gener, festa de Sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila. A dos quarts de nou del matí, missa de comunió. A dos quarts de vuit del vespre, rosari cantat i sermó per Mn. Josep Còdol. La part musical, a càrrec del CPSMI i un grup de noies del veïnat. En acabar cadascun dels actes, cant dels goigs.

SINGLA MORERA, NOU ALCALDE D'IGUALADA. *El dia 7 de febrer pren possessió de l'alcaldia d'Igualada Josep Singla Morera, farmacèutic, que substitueix el fins ara alcalde accidental Jaume Costa Roch.*

17 de febrer. Participació coral en els actes de la funció mensual de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat que té lloc a l'església dels PP. Caputxins.

17 de març. Els actes de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat a l'església dels PP. Caputxins són: recés, rosari, viacrucis i veneració de la veracreu.

19 de març, festa de Sant Josep. A la capella de l'Hospital, missa cantada, oficiada per Mn. Amadeu Amenós, en acció de gràcies pels vuitanta anys de Ramon Solsona Cardona, vicepresident del cor.

24 de març, festa de Sant Gabriel, patró de Ràdio Joventut d'Igualada. En el Cine Teatre Joventut hi ha un festival de capvespre.

Hi intervé el CPSMI, dirigit per Maria del Rio Montfort, la pianista Marta Llacuna i l'actriu Yi Yi Fernández, que protagonitza la representació teatral *Antes del desayuno*, d'Eugenio O'Neil, dirigida per Miguel Rosa. En acabar, es lliuren rams de flors a Del Rio, Llacuna i Fernández.

«TRES RAMOS DE FLORES». *Clarión, en el setmanari Igualada (30-3-1957) i en la seva secció «Ventana a la rambla», publica una ressenya de l'acte, de la qual transcrivim un fragment: «Otro ramo de flores fue ofrecido a la Srta. María del Río, directora del Coro Parroquial de Santa María, que interpretó con su habitual perfección i sensibilidad tres canciones catalanas. El conjunto del coro sigue compacto y homogéneo como en sus mejores tiempos. Y ya es un milagro de continuidad en estas latitudes, donde la perseverancia no es la más arraigada de las virtudes.»*

14 abril, Diumenge de Rams. A dos quarts d'onze del matí, a la basílica, benedicció de rams, processó i ofici amb el cant del «Passio». La Schola Cantorum i el CPSMI tenen cura dels cants.

18 d'abril, Dijous Sant. A dos quarts de vuit del vespre, a la basílica, missa solemne amb homilia i lavatori de peus, comunió general i processó al monument. Hi assisteixen les autoritats civils. Els cants són a càrrec de la Schola Cantorum, del nostre cor, del SEDAC i de l'escolania.

A la capella de les MM. Escolàpies, vetlla organitzada per l'Adoració Nocturna Femenina. A las onze de la nit, solemne hora santa, predicada pel director, P. Lleó de Vilalba. A continuació, missa de mitjanit. S'encarrega dels cants el CPSMI, sota la direcció de MDRM.

19 abril, Divendres Sant. Commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. L'acte s'inicia a l'església del Roser amb el cant del «Miserere». Tot seguit hom es dirigeix en processó fins a la basílica, on es fa l'adoració de les cinc llagues, prèdica per Mn. Josep Còdol amb cants a càrrec del nostre cor, que també prendrà part en l'acció litúrgica de la tarda.

1 de maig. Cants en la funció diària del mes de Maria a la basílica.

12 de maig. El CPSMI és convidat a participar en les festes de l'Aplec de la Mare de Déu de la Salut de Sabadell.

En el reial santuari el cor femení assisteix a l'ofici solemne, en el qual l'Orfeó Sabadellenc canta la «Missa de la Mare de Déu de Núria» i en el qual a l'ofertori les igualadines interpreten el «Regina coeli». En acabar s'entona l'«Himne a la Mare de Déu de la Salut».

Després d'una audició de sardanes hi ha dues visites culturals: a la Caixa d'Estalvis, per contemplar la Biennial de Pintura, on són ateses pel president de la junta de govern,

Josep Ribé, i tot seguit al Museu de la ciutat, on són complimentades pel director, Lluís Mas.

A la tarda, al local de l'Orfeó de Sabadell, s'ofereix un concert, que és presentat pel secretari de la coral amfitriona, Jaume Busqué. El repertori és el següent:

PRIMERA PART. «Cantantibus organis», «La pastoreta», «El cant dels ocells», «L'hereu Riera», «Cançó de bressol», «El dimoni escuat», «Muntanyes del Canigó», «La Marsuliana», «L'emigrant» i «Aires de Aragón».

SEGONA PART. «Quan l'hora toca el cel», «Els tres tambors», «El noi de la mare», «Caramelles», «La samaritana», «Els ecos de la vall», «L'ànec gandul», «Jovenívola» i «L'Empordà».

Abans d'iniciar la segona part, el president de l'entitat, Andreu Grau, amb paraula càlida i entusiasta, fa lliurament a MdRM d'una corbata per a la senyera del cor.

«EL CONCIERTO DE SABADELL». El *Diario de Sabadell* (16-5-1957) inclou una elogiosa crònica de J. B., de la qual copiem:

«[...] A las seis de la tarde tuvo lugar en el local del Orfeó de Sabadell su anunciado concierto.

»El Coro Parroquial de Santa María de Igualada, compuesto por 37 voces femeninas, bajo la dirección de la Srta. María del Río, interpretó un escogido programa en el transcurso del cual recibió del numeroso público que llenaba la sala del Orfeó calurosos aplausos.

»Sobresalió en la primera parte "Cantantibus organis", de Ravanello; "El dimoni escuat", de Just; "L'emigrant", de Vives; "Aires de Aragón", de Just.

»En la segunda parte, merecieron el honor del bis "Els ecos de la vall", de Obiols; "L'ànec gandul", de Lipeuszky, i "L'Empordà", de Morera. Merece una mención especial "Jovenívola", de Millet, ya que fue una de las interpretaciones más felices que obtuvo el mencionado Coro Parroquial.

»Antes de partir para Igualada las señoritas componentes del Coro Parroquial fueron obsequiadas por el Orfeó de Sabadell, las cuales con la alegría propia de una jornada gloriosa y de la juventud de todas ellas salieron de nuestra ciudad alrededor de las 9'30 de la noche.»

«UN NUEVO TRIUNFO DEL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA». Per la seva banda, el setmanari *Igualada* publica la nota següent:

«El nuevo triunfo conseguido por nuestro Coro Parroquial de Santa María el domingo, día 12, en Sabadell, ha servido para afianzar una vez más la fama de nuestra agrupación artística fuera de nuestra casa y para dejar en un nivel muy alto el nombre de nuestra querida Igualada.

»El punto culminante de la excursión fue el concierto en el local social del Orfeón de Sabadell, para el que reinaba gran expectación. Por eso el entusiasmo fue muy vivo al darse cuenta de cómo nuestras muchachas saben cantar bajo la batuta rígida e inteligente de su directora, Srta. María del Río. El Sr. Presidente, no sólo tuvo la gentileza de hacer ofrenda de la preciosa corbata para el futuro estandarte del coro, sino que se deshizo en grandes felicitaciones que eran

El CPSMI ofereix un concert dintre de les festes de l'Aplec de la Mare de Déu de la Salut a Sabadell

una confirmación de los aplausos entusiastas que del público estaba recibiendo. Prueba de la admiración de éste fue el que tuvieron que bisarse nada menos que cinco de las diecinueve composiciones del programa. Con tales muestras de los asistentes y el sinfín de atenciones recibidas durante todo el día que no cesaron hasta el momento mismo de la partida, es inútil decir que nuestras expedicionarias salieron de Sabadell con la grata impresión de un recuerdo que difícilmente puede borrarse.»

31 de maig. A la basílica, conclusió solemne del mes de Maria, en el qual ha participat diàriament del CPSMI. «Salve» cantada i veneració de la medalla de la Verge.

27 de juny - 3 de juliol. Amb la direcció tècnica de Josep Mussons, delegat local d'Educació y Descanso, s'organitza una excursió a Madrid amb dos autocars, visitant així mateix altres capitals: Saragossa, Calataiud, Monasterio de Piedra —parc, torre de l'homenatge, claustre i palau abacial—, Toledo —catedral, alcàsser i casa del Greco, Aranjuez —jardins, palau reial i Casita del Labrador— i l'Escorial —reial monestir—. A Madrid, es visita el Palacio de Oriente, l'Armería Real, el museu del Prado i el parc del Retiro.

Especialment convidat, el cor ofereix el diumenge 30 de juny un concert en directe als estudis de Radio España, i el dimarts 2 de juliol, una actuació de gala al teatre del Círculo Catalán, presentat per la pianista Rosa M. Kucharsky. Esdevé un concert memorable, que ens deixa un bon record en tots conceptes i que és acollit amb grans aplaudiments.

Dels dos concerts oferts en aquest viatge se'n fan resò els mitjans informatius de la capital d'Espanya i també *La Vanguardia* (2-7-1957 i 4-7-1957) i *El Correo Catalán* (5-7-1957) i, no cal dir-ho, els mitjans locals *Igualada*, *Vida...* i *Ràdio Igualada*.

«CONCIERTO EN EL CÍRCULO CATALÁN». Transcrivim la nota de *La Vanguardia*:

«Madrid. Dio un recital de canciones en el Círculo Catalán el coro femenino de Santa María de Igualada. Esa masa coral

Viatge a Madrid. Les joves cantaires del CPSMI amb un grup de mariners

es uno de los primeros coros femeninos de Cataluña. En el salón del Círculo interpretó canciones populares, castellanas, aragonesas y catalanas, y entre estas últimas las de "L'emigrant" y la sardana de Morera "L'Empordà".

»Todas las composiciones fueron acogidas por el numeroso público con grandes aplausos. Al coro de Igualada le fue impuesta la medalla del Círculo.»

ELOGIAT CONCERT EN EL CÍRCULO CATALÁN DE MADRID. Transcrivim la ressenya que va publicar el butlletí del mateix Círculo Catalán (agost, 1957):

«Un gratísimo recuerdo en nuestro Círculo de la visita del coro femenino parroquial de Santa María de Igualada. Treinta y cuatro señoritas, bajo la dirección de la Srta. María del Río, nos demostraron sobradamente que un coro femenino no solamente es posible, sino que éste puede interpretar sin ningún demérito las canciones populares de gran masa.

»El martes 2 de julio tuvimos la gentil visita de ese coro con mantillas blancas, capaz de interpretar, con toda propiedad, canciones como "Els tres tambors", "L'emigrant" i "L'Empordà".

»Una especial emoción tuvo el canto de "L'emigrant", magníficamente interpretado por ese coro femenino, que demostró todas sus grandes posibilidades de acorde.

»Las cuatro últimas piezas fueron "L'ànec gandul", de Lipeusky; "Estudiantil", de Just, y "Jovenívola", de Millet, para terminar con la sardana de Morera a cuatro voces "L'Empordà", que, junto con "Recordant nostra terra", de Montaner, fueron las dos piezas más aplaudidas por el público.

»De la actuación del coro femenino de Igualada podemos decir que ha sido uno de los actos artísticos más delicados de los muchos que presenciamos en nuestra entidad. [...]»

«CONSTITUYÓ UN AGRADABLE ÉXITO LA EXCURSIÓN A MADRID DEL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA». Amb el títol precedent, el setmanari *Igualada* (6-7-1957) publica la següent crònica:

«En dos autopullmans regresaron a nuestra ciudad las componentes del Coro Parroquial de Santa María y sus acompañantes. Habían realizado una interesantísima excursión a Madrid, Toledo, Aranjuez, El Escorial, Zaragoza y Monasterio de Piedra.

»A la natural y acostumbrada simpatía que infunden a sus actos las señoritas del coro, se unía, en esta estrellada hora del regreso, una inmensa satisfacción que, imposible de ser retenida, brotaba radiante y ufana de los rostros de todas y cada una de ellas. Era la prueba más eficiente de que la excursión había significado un palpitante éxito. En menos de diez minutos nos soltaron infinidad de detalles, anécdotas y pormenores que llenarían por completo, de ser transcritas, las páginas de nuestro periódico.»

EL COR IGUALADÍ I EL FUTUR BISBE DE VIC. La casualitat va voler que la crònica de l'actuació del Cor Parroquial de Santa Maria, publicada en el butlletí del Círculo Catalán de Madrid, coincidís en el mateix número on figura l'article «Perfil espiritual», signat pel Rdo. P. José María Guix,

Rosa M. Kucharsky presentant el concert del CPSMI, en el Cercle Català de Madrid

que anys a venir seria bisbe de la diòcesi de Vic. En aquells anys Mn. Guix Ferreres estudiava a l'Instituto Social León XIII de la capital de l'Estat.

12 de juliol. En l'edició d'avui del setmanari *Igualada*, X. D. publica un article titulat «Bloc de notas de un maravilloso viaje a la capital de España». Fa referència a l'excursió del CPSMI realitzada del 27 de juny al 3 de juliol. El transcrivim íntegrament en l'Apèndix 3 d'aquest llibre.

21 de juliol. A l'església dels PP. Caputxins, participació en els cants de les funcions en honor de la Moreneta, amb motiu de la sessió mensual de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

15 de setembre. El nostre cor es desplaça al santuari de la Mare de Déu de Montserrat en una jornada d'esplai. S'assisteix corporativament a la missa conventual i també es fa una cantada al cambril de la Moreneta. Igualment s'ofereix un petit concert a l'atri del temple.

20 d'octubre. A l'església dels PP. Caputxins, missa reglamentària de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A la tarda, rosari i funció dedicada la Moreneta. El CPSMI col·labora en els cants.

19 de novembre. Ràdio Joventut d'Igualada organitza al teatre del Centre Nacional el festival artístic «Igualada per València», per subvenir les lamentables pèrdues de la gran riuada que desbordà el Túria a causa de les fortes pluges

dels dies 13 i 14 d'octubre, les quals castigaren València i la conca mitjana i baixa del riu.

Presentat per Joan Armengol, participen en aquest festival: Agrupació Coral La Llàntia, Agrupació Folklorica Igualadina OAR, Cobla Triomfal, Teatre, Coro y Danzas de la Sección Femenina, CPSMI, Coral Mixta de la Schola Cantorum, Elenc Artístic Montserrat, Rondalla del Frente de Juventudes, Orquestra Windsor i Sección Teatral de Delfines del Noya, com també Bonaventura Casals (humorista), Ramon Cos (harmonicista), Pedro Díaz (il·lusionista), Pepita Enrich (cantant), Jaume Ferrer (rapsode), Joan Guitart (cantant), Miquel Jorba (cantant), Mercè Llanas (cantant) i Salvador Llorach (guitarrista).

El nostre cor, dirigit per MdRM, interpreta en la seva intervenció individual «Els ecos de la vall» i «Caramelles», i, juntament amb La Llàntia, l'Esbart Dansaire i la Cobla Triomfal, «La dansa de Castellterçol» i la «Farandola» de *Cançó d'amor i de guerra*, amb la qual es clou el programa.

«GALA DE RADIO IGUALADA PRO DAMNIFICADOS DE VALENCIA». Copiem del setmanari *Igualada* (núm. 850, 23-11-1957):

«Igualada por Valencia. La noche del martes se celebró el magno festival anunciado, magno por el número de participantes y la valía artística de los mismos. No hubo subasta, pero se efectuó una retransmisión desde el Centro Nacional, complaciendo numerosas solicitudes, ya que para muchos fue imposible encontrar una entrada. Sin hipérbole de ninguna clase, en el local ya no cabía un alfiler.

El CPSMI en el festival benèfic «Igalada per València»

»Con gran ritmo fueron presentados después del ofrecimiento del festival por el director de la Estación Escuela, camarada Basas Teixidó, los diferentes números programados.

»Participaban en esta gran gala las entidades artísticas igualadinas, que fueron desfilando por el escenario, mereciendo por su actuación los más cálidos aplausos de un público entusiasta, que no se sintió defraudado en ningún momento [...].»

24 de novembre. Celebració de la festa de Santa Cecília (escaiguda un parell de dies abans). Enguany la bandera gremial és confiada al CPSMI. A la basílica se celebra l'ofici solemne, en el transcurs del qual la Schola Cantorum, en-semb amb el cor femení, interpreta la «Missa Cum jubilo», gregoriana; a l'ofertori, el motet «Salve, mater» i, per acabar, l'«Himne» a la patrona de la música.

A migdia, al Conservatori de Música del Centre Nacional, té lloc un concert a càrrec de les pianistes Carme Soler Ribaudí i Anna Maria Riba Ollé.

A la tarda, tradicional vetllada íntima dedicada a socis i familiars, en el Cine Teatre Joventut, segons el programa següent (només s'ha conservat el repertori de la segona part):

1. «El gran Caruso», per Maria Jordana; 2. «Declaració d'amor», per Àngela Mercadal; 3. «Ball de la Marsuliana», per Mercè Cuadras, M. Teresa Calaf, Anna M. Solernou, M. Rosa Farré; 4. «Soy gitana, señorita», per Rosa Vilaseca; 5. «Santa María», per Concepció Mensa; 6. Aplec d'acudits: «El moble», per Àngela Mercadal i Mercè del Rio; «Dos telèfons», per Anna M. Solernou i Teresa Sardà; «El botxí», per Maria Jordana i Paquita Galtés, i «Dr. Guillet», per Joaquina Torras i Angelina Cobeta; 7. «Oriental», per Rosa Vilaseca; 8. «Granada», per Núria Farré; 9. «Quartet marcià», per Mercè Cuadras, M. Teresa Calaf, Anna M. Solernou i M. Rosa Farre; 10. «Em caso o no em caso?», per Rosa Vilaseca i Elvira Climent; 11. «Gitana soy», per Joaquina Torras; 12. «Radio Saturno», per Mercè del Rio i Rosa Vilaseca; 13. «Canciones de ayer», per Magdalena Llucià; 14. «La família Trapp», per Joaquina Torras, Núria

Farré, Maria Martí, Concepció Mensa, Juanita Medina, Angelina Cobeta, Mercè del Rio i dos nens; 15. «Poesia», per Teresa Castellà; 16. Fragment de *Luisa Fernanda*, per tot el cor; 17. «Madre», per Magdalena Llucià; 18. «El professor Llenguado», per Mercè Cuadras; 19. «Cant», per Anna Costas; 20. «El último cuplé» per Joaquina Torres; 21. «Sorpresa (?)», per Maria Jordana; 22. «El torero», per Rosa Vilaseca; 23. «Enganxada al telèfon», per Maria Jordana; 24. «Canciones de hoy», per Magdalena Llucià; 25. «El Liceo», per Àngela Mercadal; 26. «Los de Aragón», per Joaquina Torres; 27. «Arriben els pallassos», pel grup XXX; 28. «La carta» de *Gigantes y cabezudos*, per Carme Freixas; 29. «Desfilada de models Coco Chanel», i 30. «Himne a santa Cecília», de Romeu, per tot el cor.

30 de novembre. A tres quarts de vuit del vespre comença a la basílica la novena de la Immaculada. El CPSMI hi participa diàriament. En acabar es canten els goigs.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A les onze del matí se celebra a la basílica una missa solemne cantada pel nostre cor en honor de la patrona de la parròquia i del mateix cor. Hi assisteix el Gremi de Comestibles, que celebra també la seva festa patronal.

A les vuit del vespre, en el mateix temple, hi ha una solemne missa vespertina, presidida pel l'arxiprest i rector, Mn. Miquel Fitó. El sermó va càrrec del Dr. Fortià Pietx, canonge de la catedral de Vic. Vénen després la cloenda del novenari, el besamans i els «Goigs de la Puríssima».

Tenen cura de la part musical dels actes de la tarda el CPSMI i la Schola Cantorum.

24 de desembre. El nostre cor, la Coral Mixta de la Schola Cantorum i l'Orfeó Infantil de Mèxic participen en un concert en directe a través de Ràdio Joventut d'Igalada.

24 de desembre. Nit de Nadal a la basílica. Missa cantada pel CPSMI i el poble, i motets nadalencs en l'adoració del nen Jesús. Presideix el rector arxiprest, Mn. Miquel Fitó.

31 de desembre. A les onze de la nit, a la capella de les MM. Escolàpies, vetlla de Cap d'Any, organitzada per l'Adoració Nocturna Femenina. Exposició del Santíssim i hora santa predicada pel P. Joan d'Ordal, caputxí, i cant del Te Deum.

A les dotze de la nit, solemne missa de comunió general, amb la interpretació de la «Missa Fons bonitatis». Adoració de l'infant Jesús i motets nadalencs.

Els cants van a càrrec del CPSMI, sota la direcció de MdRM.

* * *

1958 /

Lurdes, Luchon i els prínceps de Mònaco

Lurdes de França també és una de les destinacions habituals de la coral. La presidenta Mercè del Rio Montfort, infermera de professió, té una especial devoció envers l'advocada dels malalts, la Mare de Déu de Lurdes. I les anades a visitar-la a la gruta de Massabielle sovintegen.

Enguany el pelegrinatge igualadí —compost per cent cinquanta persones— decideix fer-lo coincidir, a la tornada, amb la Festa de les Flors de Luchon i l'espectacular desfilada de carrosses de flors pels carrers de la ciutat que acaba als jardins del Gran Casino.

El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada s'afegeix a la corrua amb el seu autocar, darrere les carrosses de flors. Les cantaires van uniformades amb vestit negre, mantellina blanca i un clavell vermell al pit. La gent aplaudeix entusiasmada al pas de l'autocar, que rep una pluja de flors per part dels espectadors. Els gendarmes es veuen obligats a acordonar l'autocar per evitar atropellaments. Les cantaires entren a peu als jardins del Gran Casino, precedides per la bandera d'Igualada i als acords d'un pasdoble, i en arribar davant la presidència, de la qual formen part els prínceps de Mònaco, Rainier i Grace Kelly, interpreten «L'Empordà», enmig de visques i aplaudiments. Després de la cantada el cor és obsequiat amb un banderí, que rep la presidenta, i és convidat a un vi d'honor.

L'actuació igualadina havia estat anunciada prèviament per ràdio i premsa i en uns cartells distribuïts per tota la ciutat. Serà una jornada difícil d'oblidar.

12 de gener. El CPSMI visita els centres benèfics de la ciutat per oferir-los unes cantades nadalenques.

20 de gener. A la capella de la Guia se celebra la festa de Sant Sebastià, patró del carrer de Capdevila. Els cants són a cura del nostre cor i un grup de noies del barri.

26 de gener. Programa inaugural del cicle de festivals de la Cooperativa La Victoria al teatre de l'entitat.

Enceta el programa un concert a càrrec del CPSMI, sota la direcció de MdRM, amb aquest ordre: «El cant dels ocells», «El pobret alegre», «La Verge bressant», «El buen rabadán», «Cançó de bressol», «Campana sobre campana» i «El dimoni escuat».

En la segona part hi participen la Rondalla del Frente de Juventudes, dirigida per Felipe Peña, i el primer actor i director de l'Elenc Artístic Montserrat, Enrique Espinosa, que recita algunes poesies i el monòleg *Por qué se quitó Juan de la bebida*, de Jacinto Benavente.

En la tercera part hi intervé novament el nostre cor, amb «Nit de pau», «Una pandereta suena», «Els tres tambors», «Els ecos de la vall», «L'ànec gandul», «Jovenívola» i «Recordant nostra terra».

«RUIDOSO ÉXITO EN EL TEATRO DE COOPERATIVA LA VICTORIA». El setmanari *Igualada* (8-2-1958) publica la crònica següent, signada per J. G.:

«Un ruidoso éxito alcanzó el festival que se celebró el pasado domingo día 26 en el salón de actos de la Cooperativa La Victoria, tomando parte el Coro Parroquial de Santa María, la Rondalla del Frente de Juventudes y el primer actor y director del Elenco Artístico Montserrat, Enrique Espinosa.

»Este anunciado acto afianzó una excelente reputación artística. No en vano fueron los encomios que la prensa tributó al Coro Parroquial de Santa María, con motivo de sus recientes actuaciones en la capital de España. Un alto relieve dio a la velada esta admirable agrupación femenina, consagrada al cultivo del género vocal en sus distintos estilos religiosos, clásico y popular, haciendo patente un sensible perfeccionamiento en todas sus interpretaciones llenas de sentimiento y una expresividad admirable.

»El Coro Parroquial de Santa María, bajo la dirección de la profesora Srta. María del Río, se presentó con un programa de canciones navideñas y populares. La insistencia de los aplausos obligaron a repetir “Els ecos de la vall” i “Recordant nostra terra”, de los maestros Obiols i Montaner respectivamente, multiplicándose con una justa ovación para la directora señorita María del Río como premio a la meritoria labor de los ejecutantes. [...]

»Es de loar la valiosa colaboración de D. Josep Vidal, comentarista de las canciones que interpretó el Coro Parroquial, quien, haciendo alarde de sus notables cualidades, dio un realce insuperable a tan selecto espectáculo.»

16 de febrer. Participació coral en els actes de la Reial i Pontifícia Confraria de la Mare de Déu de Montserrat que avui celebra la seva jornada mensual reglamentària a l'església dels PP. Caputxins. A dos quarts de sis del matí, missa, i a dos quarts de sis de la tarda, funció en honor de la Moreneta.

23 de febrer. En el teatre del Cercle Mercantil se celebra un festival pro capella del col·legi marista.

El CPSMI participa en la segona part interpretant cinc cançons: «Els tres tambors», «La Marsuliana», «La pastoreta», «L'ànec gandul» i «Recordant nostra terra».

També hi prenen part la Coral Escolar, l'Agrupació Folklorica Igualadina i el conjunt d'harmòniques Néixer.

3 d'abril, Dijous Sant. Cants del nostre cor en l'hora santa nocturna que té lloc a la basílica.

19-21 d'abril. Una comissió del CPSMI, formada per les cantaires Mercè del Rio, Rosa Campmajó i Teresa i Paquita Valls, es desplacen a Lurdes de França per preparar el

viatge a aquest santuari previst per a finals del pròxim mes d'agost.

L'esmentada comissió lliura una imatge de la Mare de Déu de la Pietat, patrona d'Igualada, als propietaris del Castell de Lurdes, els quals la col·loquen en una fornícula de la capella d'aquesta fortalesa per a la veneració pública.

1 de maig. Cants en la funció diària del mes de Maria a la basílica.

PRIMER RECTOR DE LA SAGRADA FAMÍLIA. El 22 de juny pren possessió del càrrec el primer rector de la parròquia de la Sagrada Família d'Igualada (inicialment, de Sant Agustí), Mn. Lluís Tuneu Tordera. Substitueix l'ecònom Ramon Prat Creus.

29 de juny, festa de Sant Pere. A la veïna localitat d'Òdena se celebra la festa patronal. El CPSMI, dirigit per MdRM, canta la «Missa Cum júbilo» en l'ofici solemne matinal. Prèdica a càrrec del Dr. Narcís Casanovas.

A la tarda el mateix cor femení ofereix un concert al teatre Centre local, amb el programa que detallem:

«Ave Maria», «La pastoreta», «Els tres tambors», «Serenata», «El dimoni escuat», «L'hereu Riera», «La Marsuliana», «Els ecos de la vall», «Estudiantil», «Jovenívola», «Aires de Aragón» i «Recordant nostra terra».

En la segona part, els nens i nenes de la parròquia escenifiquen *La ronda del nen que no vol menjar sopes* i *El bell nin*, i després la secció femenina parroquial de teatre representa *Miss Colmado*, de J. Ballester Trepal.

El *Butlletí Parroquial* (juliol 1958) inclou la nota següent: «[...] Por la afluencia de público y comentarios oídos, podemos tener la satisfacción de pensar que gustó a todos aquella velada de canciones del prestigioso conjunto femenino que dirige la Srta. María del Río. [...] Enhorabuena a todos los participantes.»

1 de juliol. Mn. Miquel Fitó Pitxot substitueix com a president del CPSMI Mn. Amadeu Amenós Roca, que és nomenat president d'honor.

25 de juliol. Excursió a Andorra en la Festa Major de les Escaldes. Cants a l'església i posteriorment davant les autoritats andorranes i l'alcalde de Barcelona, Josep M. Porcioles.

23 d'agost. Dins els actes de la Festa Major d'Igualada s'inaugura en el vestíbul del Centre Nacional una exposició d'objectes relacionats amb la guerra de la Independència. En aquest acte el CPSMI, l'Agrupació Coral La Llàntia i la Coral del Col·legi dels Germans Maristes interpreten l'«Himne als herois del Bruc».

24 d'agost, festa de Sant Bartomeu, patró d'Igualada. A migdia, a la plaça de l'Ajuntament, nova execució de l'«Himne als herois del Bruc», a càrrec dels grups corals que el van interpretar la vigília al vestíbul del Centre Nacional.

Una comissió del CPSMI, lliura al propietari del castell de Lurdes de França, una imatge de la Mare de Déu de la Pietat per a la capella de la fortalesa

28 d'agost - 1 de setembre. Anada al santuari de Lurdes de França en la coincidència del centenari de les aparicions de la Senyora a Bernadeta Soubirous. El pelegrinatge igualadí aplega cent cinquanta persones.

En el trajecte d'anada es visita l'església del Pont de Suert. Es dina a Les i, després de travessar el pas fronterer, s'arriba a darrera hora de la tarda a Lurdes. El grup s'hostatja a l'Hotel Tamanrasset. Havent sopat, l'expedició, encapçalada amb la bandera d'Igualada, es desplaça a la gruta de Massabielle per prostrar-se als peus de la Verge. Després aquesta bandera oneja en el balcó central de l'hotel on el grup és allotjat.

El segon dia es recorre el viacrucis monumental i, a la tarda, es visita el Castell-Museu de la localitat, amb especial atenció a la imatge de la Mare de Déu de la Pietat d'Igualada, situada en una fornícula de la capella i a la qual es dedica el cant d'una «Salve Regina». Al capvespre, assistència a la processó de les torxes.

L'endemà, cants en la missa del santuari i tot seguit visita a les obres de construcció de la basílica subterrània Sant Pius X. Recorregut pels llocs familiars de la Bernadeta: el Cachot, el Molí de Boly i el museu.

A la tarda, assistència a l' emotiu acte de la benedicció dels malalts, a la gran esplanada.

Darrera jornada a Lurdes. Després d'acomiar-se de la Verge, els pelegrins emprenen el camí de tornada passant per Bagnères-de-Luchon (o, simplement, Luchon), que es troba celebrant la Festa de les Flors.

Molta gent arreu, delerosa de contemplar l'espectacular desfilada de les carrosses. Trenta-un pobles veïns participen en la celebració i es calcula que, cada any, més de cinquanta mil flors cobreixen les estructures metàl·liques que participen en la rua. Enguany l'autocar de les cantaires igualadines tanca la desfilada, enmig d'aclamacions populars. La manifestació acaba als jardins del Gran Casino, on el CPSMI interpreta unes cançons davant els prínceps de Mònaco, Rainier i Grace Kelly.

De retorn a Igualada es pernocta a Les. L'endemà, dinar a Sort, i cap a casa.

Les cantaires del CPSMI a punt de la seva actuació en els jardins del Gran Casino de Luchon, en la festa de les flors

«**ACTUACIÓN DEL CORO PARROQUIAL EN LAS FERIAS DE LUCHON**». El setmanari *Igualada* (núm. 871, 6-9-1958) publica la nota que transcrivim:

»El Coro Parroquial de Santa María actuó en les Feries de Luchon (Francia). Formaban el grupo un total de 147 components, siendo quizá la expedición más numerosa que haya salido de nuestra ciudad al extranjero.

»Interpretaron, en el Casino, "L'Empordà", de Morera. El público les siguió hasta el hotel, dando entusiastas vivas a España y prodigándoles toda clase de atenciones, demostrando su complacencia y el buen agrado con que seguía su presencia en estas ferias que gozan de justa fama internacional.

»Felicitamos a sus componentes y en particular a su directora, la profesora Srta. María del Río, por el brillante éxito conseguido.»

«**EL PERIODISTA ESCRIBE: DOY FE**». El director del setmanari *Igualada*, Francisco de A. Domingo Santacana, escriurà en el programa de les noces d'argent del Cor Parroquial de Santa Maria (1939-1964) un article del qual copiem uns fragments:

«1958. En la llanura del parque de Heysel de Bruselas, el "Atomium" se levantaba majestuoso, convirtiéndose en el símbolo de la "Expo"...

»Lourdes celebraba el centenario de las apariciones de la Virgen a Bernardette Soubirous. La fe, que mueve montañas, congregaba a miles de peregrinos junto a la gruta de Massabielle.

»Aprovechando el paréntesis de las vacaciones estivales, en excursión familiar, alcanzaba los dos objetivos en el mes de agosto.

»No habían faltado emociones en aquel periplo europeo de más de cuatro mil kilómetros, pero sinceramente debo confesar que la mayor alegría la tuve en el viaje de regreso al llegar al pequeño y acogedor pueblo aranés de Lés.

»En Pau me enteré de que en Luchon el nombre de nuestra patria había vibrado con sus más sonoras calidades, gracias al embrujo de las más bellas canciones del rico folklore nacional. En Lés con satisfacción tuve ocasión de descubrir a sus felicísimas intérpretes. A los pocos minutos de cruzar la frontera por Pont du Roi, me encontré inesperadamente en el hotel con una embajada igualadina. Eran las componentes del Coro Parroquial de Santa María, que no habían querido faltar a la cita de Lourdes en el año centenario. Y que después, en las fiestas de Luchon, supieron arrancar explosiones de júbilo inenarrable, escenas que no dudo se repitieron, en fecha más reciente, en Portugal e Italia.

»En aquella ocasión con su presencia conjugaron en presente de indicativo el verbo que inventó un ilustre académico que hizo de España su Dulcinea.

»Si el periodista tiene asignada la misión de ser notario de la actualidad, doy fe de que las voces de nuestras gentiles muchachas traspasaron las fronteras y contaron sus actuaciones por éxitos, infundiendo en cada una de ellas un gran bagaje de amor e ilusión, capaz de despertar

Festa de les flors de Luchon. El presentador anuncia l'actuació del CPSMI als Prínceps de Mònaco i altres autoritats en els jardins del Gran Casino

como aquel día en Luchon la admiración y el entusiasmo colectivo de propios y extraños.»

7 de setembre. Participació del CPSMI en la Festa Major de Montmaneu en honor de la seva patrona la Mare de Déu de la Creu i dels compatrons sant Pius i santa Cristina.

A darrera hora del matí té lloc a l'església parroquial l'ofici solemne. Es canta la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la mateixa directora, i a l'ofertori, el motet «Ave Maria». L'homilia és a càrrec de l'escolapi P. Ramon Segalés.

A la tarda, el cor ofereix un concert al saló principal de l'Hotel Parada de la Panadella.

28 de setembre. Amb motiu del centenari del naixement del general Pere Vives Vich s'inaugura un monument dedicat a l'il·lustre patrici. Està situat al començament del passeig de Verdaguer, tocant a la plaça de Catalunya. Assisteixen a l'acte els seus fills i altres familiars, acompanyant les autoritats locals i provincials.

Per acabar, hi ha una exhibició de cors i danses. Hi intervé l'Agrupació Folklorica Igualadina i, encara, el nostre cor i l'Agrupació Coral La Llàntia, que interpreten conjuntament «L'Empordà».

MOR EL PAPA PIUS XII. El 2 d'octubre de 1958 mor a Castel Gandolfo el papa Pius XII (Eugenio Maria Giovanni Pacelli).

El seu successor, Joan XXIII (Angelo Giuseppe Roncalli), nat el 25-11-1881 a Sotto il Monte (Itàlia), fou elegit el 28 d'octubre de 1958.

31 d'octubre. Té lloc al teatre del Centre Nacional la representació de la sarsuela *Cançó d'amor i de guerra*, dels lletristes Lluís Capdevila i Victor Mora i del compositor valencià Rafel Martínez Valls. És dedicada a Joan Montaner Guix pels seus vint-i-cinc anys de mestratge al capdavant de la Coral La Llàntia, dins el programa d'actes d'homenatge.

Hi col·laboren, acompanyats d'orquestra, el CPSMI, l'Agrupació Folklorica Igualadina, l'Elenc Artístic Montserrat i l'esmentada Coral La Llàntia.

1 de novembre, Tots Sants. Matinal d'homenatge a Joan Montaner Guix al teatre del Cercle Mercantil. Hi intervien diverses entitats i solistes.

El nostre cor interpreta «Els ecos de la vall» i «Caramelles». Per acabar, totes les corals participants (CPSMI, Coral Escolar del Col·legi dels GG. Maristes i Agrupació Coral La Llàntia, més la Cobla Triomfal) interpreten la sardana «Recordant nostra terra», de la qual és autor l'homenatjat.

23 de novembre. A les onze del matí, a la basílica, el Gremi de Músics i Cantors celebra la festa (escaiguda el dia anterior) de la seva patrona santa Cecília assistint a un ofici solemne. Cants a càrrec del nostre cor i de la Schola Cantorum. Com a cloenda, s'entona l'«Himne» a la santa.

30 de novembre. Cants en l'inici de la novena de la Puríssima (participació diària) que se celebra a la basílica de Santa Maria.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, patrona de la parròquia de Santa Maria i del nostre cor. A les onze del matí, ofici solemne, cantat per la nostra agrupació coral, dirigit per MdRM.

24 de desembre. Nit de Nadal a la basílica. A dos quarts de dotze, concert de nades a càrrec del CPSMI, que s'encarrega també dels cants de l'ofici solemne, amb comunió general i adoració del nen Jesús, sota la presidència del rector, Mn. Miquel Fitó. Abans de la missa es fa una processó amb la imatge del Jesuset.

* * *

1959 /

El cor estrena nou local social

Aquest és un any molt significatiu i amb molta activitat. La parròquia de Santa Maria celebra el seu novè centenari i la nostra coral arriba a vint anys.

Hem d'afegir-hi una altra bona notícia: el rector de la parròquia, Mn. Miquel Fitó, ens cedeix els baixos de la rectoria perquè hi tinguem un local propi. Aquest espai era ocupat fins ara per l'Agrupació Folklòrica, que s'ha traslladat al Casal. Fins al moment, s'assajava a les instal·lacions de l'Escola Nocturna. Ara el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada tindrà un local propi. Se l'ha ben guanyat. I hom es disposa a fer el que calgui per tenir-lo en les millors condicions.

Les noies cantaires es converteixen en pintores, decoradores, etc. I un cop agençat el recinte es vol materialitzar una bonica iniciativa. Pel mes de maig es presenta una exposició d'imatges marianes. I tothom queda sorprès de com ha quedat de ben arranjat, net, polit i ordenat el nou local: biblioteca circulant, armaris per a guardar-hi les solfes, vitrina de records i diplomes, tauler d'avisos, etc.

Però encara hi ha més coses: es vol estrenar una senyera, viatjar a Roma, organitzar un cicle de conferències formatives, fer un pessebre i una festa de Nadal.

2 de gener, festa de Sant Macari, titular de la capella del Pla de Rubió. A la tarda hi ha al local de la Societat Recreativa una vetllada artística, en la primera i tercera parts de la qual el CPSMI, sota la direcció de MdRM, ofereix un concert de cançons nadalenques. En la segona part es fa un recital poètic infantil.

En el programa s'esmenta que el cor ha obtingut diversos premis en concursos, remarcant que durant set anys consecutius ha guanyat el primer premi en el concurs provincial de cors femenins tingut al teatre Comèdia de Barcelona.

20 de gener, festa de Sant Sebastià. A la capella de la Guia hi ha una missa de comunió, amb assistència dels veïns del carrer de Capdevila, per honorar el seu patró. A les vuit de la tarda, rosari cantat, amb homilia pel P. Ladislao Easo, caputxí. En acabar els dos actes, cant dels goigs del sant màrtir. El CPSMI i un grup de noies del veïnat s'encarreguen de la part musical de la festa.

22 de març, Diumenge de Rams. A la basílica, a dos quarts d'onze benedicció de palmes, processó i ofici amb el cant del «Passio». A la tarda, vespres, adoració de la veracreu i viacrucis. Cants amb la Schola Cantorum i el nostre cor.

26 de març, Dijous Sant. A les set del vespre, a la basílica, ofici del dia amb assistència de les autoritats civils, homilia, lavatori dels peus i comunió general. A les dotze de la nit, hora santa. Intervenien en els cants la Schola Cantorum i el CPSMI.

27 de març, Divendres Sant. A les onze del matí, a l'església del Roser, commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. A continuació, a la basílica, sermó de les cinc llagues.

A les set del vespre, solemne acció litúrgica amb el «Passio», adoració de la creu i comunió.

Participen en els cants la Schola Cantorum i el CPSMI.

29 de març, Pasqua de Resurrecció. Cloenda de la programació quaresmal organitzada per la parròquia de Santa Maria de Copons. Concert vermut al Centre Parroquial, amb el repertori següent:

PRIMERA PART. «Regina coeli», «La pastoreta», «Els tres tambors», «Muntanyes del Canigó», «Ronda del zapatero» (estrena), «L'emigrant» i «L'Empordà».

SEGONA PART. «L'hereu Riera», «Els ecos de la vall», «Caramelles», «L'ànec gandul», «La Marsuliana», «Recordant nostra terra» i «Aires de Aragón».

Prèviament, al matí, es canta, durant l'ofici solemne, la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris», de la mateixa directora.

ELOGIAT EL CONCERT DE COPONS. *La Hoja Parroquial de Copons* (5-4-1959) publica la nota que transcrivim:

«L'actuació del Chor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, en la festa de Pasqua, tant en l'església com en el Centre Parroquial, ha estat unànimement elogiada, com la millor execució artística mai presentada a la nostra vila.

»Sentim que la cabuda del centre fos petita per a encabir la gran gentada. Cal remarcar l'educació, respecte i aplaudiments que obligaren a bisar algunes de les cançons executades.

»El Chor Parroquial de Santa Maria d'Igualada va demanar una nova actuació a la vila, que per part nostra acceptarem a la primera ocasió que es presenti.»

19 d'abril. A l'església dels PP. Caputxins, festa de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A dos quarts de

nou del matí, ofici solemne, amb benedicció i distribució de ramells de boix de Montserrat als assistents. A dos quarts de sis de la tarda, rosari cantat, «Salve montseratina» i sermó a càrrec del P. Sebastià de Llorenç, guardià del convent; besamans i «Virolai». Hi participa el CPSMI.

1 de maig. Cants en la funció diària del mes de Maria a les set del matí a la basílica.

3 de maig. Adherint-se a les festes del IX Centenari de la Parròquia de Santa Maria, el cor presenta en el seu nou local social una exposició d'imatges marianes i goigs de la comarca, que és molt visitada.

OFERIMENT DE L'EXPOSICIÓ. El vicepresident del cor, Ramon Solsona Cardona, fa l'oferiment de l'exposició amb aquestes paraules:

«El Cor Parroquial de Santa Maria, fundat per a la dignificació del cant en el culte diví, encara que no fos per la sola raó del nom està vinculat al seu temple parroquial i obligat a participar en els grans esdeveniments que solemitzen la parròquia.

»Per això, per pròpia iniciativa i per manament imperatiu de la seva devoció i amor a la Verge Maria, de la qual ha pres el nom, deu i vol cooperar a les festes centenàries de l'erecció del temple, que és tant com dir el seu naixement, el seu baptisme, que són esdeveniments de gran joia en la seva història.

»I no se'ns acut res més propi que exultar el nom que ha servit de baptisme al cor, que és el nom de la Immaculada, exposant imatges de les seves advocacions. D'aquesta manera, hem volgut mostrar no solament el nostre filial amor, sinó la devoció del poble igualadí que ens ha facilitat l'exposició d'aquestes formoses joies marianes.

»A les famílies igualadines que ha fet possible aquesta exposició, a les autoritats i particulars que ens han ajudat, els expressem el nostre sincer agraïment.»

Mentre dura l'exposició la coral emet per Ràdio Igualada un programa diari dedicat a les ermites de l'Anoia. S'explica la història i es canten els goigs de la patrona o patró de cada esglesiola.

En recordança d'aquesta exposició el Cor Parroquial edita els Goigs de Santa Maria d'Igualada, lletra de Mn. Josep Forn Talló, que és l'himne premiat en el certamen de 1927, musicats per Lluís Millet Pagès, amb un artístic dibuix de Miquel Llacuna, i en el retop hi va un comentari relatiu al temple de Santa Maria del cronista oficial de la ciutat, Antoni Carner Borràs.

EXPOSICIÓ D'IMATGES MARIANES I DE GOIGS. La revista *Vida...* (7-5-1959) escriu la crònica de l'acte inaugural amb aquestes paraules:

«Diumenge passat a la tarda en els baixos de la Casa Rectoral de Santa Maria l'Il·ltre. Sr. Arxiprest, Mn. Miquel Fitó, va beneir el nou local del Cor Parroquial de Santa Maria, i després d'uns mots de Mn. Climent Rodergas, del Sr. Ramon Solsona Cardona i del canonge Mn. Amadeu

Amenós, va inaugurar l'exposició d'imatges i goigs, amb assistència d'autoritats i nombrosa concurrència.

»Diverses imatges marianes —la majoria barroques i policromades— acrediten el valor artístic d'aquesta exposició tan escaientment presentada pel Cor Parroquial. Quant als goigs, també marians, n'hi ha d'antics i també d'apareguts recentment, com, per exemple, l'edició del CRIS. Subratllem l'aportació de goigs igualadins i comarcans. [...]

»En la susdita exposició hom pot veure la mateixa edició (especialment impresa per a aquesta ocasió) sobre roba. Hem sentit dir que l'exemplar imprès damunt sola serà ofrenat al Sant Pare en el pròxim romiatge a Roma.

»Felicitem el Cor Parroquial de Santa Maria per l'èxit esclatant d'aquesta exposició, que constitueix una bella fita artística del IX Centenari de la Parròquia.»

L'EXPOSICIÓ FA GOIG. *I un altre comentari del mateix setmanari Vida..., signat per Xàfec en la seva secció «Garba setmanal»:* «L'exposició fa ídem. Les noies del Cor Parroquial de Santa Maria han agençat tan bellament l'exposició d'imatges i goigs, inaugurada diumenge passat, que tenia raó aquell circumstant entusiasta quan deia: L'exposició de goigs fa ídem.»

«UNA BELLA EXPOSICIÓN MARIANA». El setmanari *Igualada* (núm. 909, 30-5-1959) publica una nota, signada per Clarión, que transcrivim:

«Hemos de felicitar al Coro Parroquial de Santa María por la exposición mariana iconográfica y de "goigs". Hay muchas y bellas imágenes y muchos y bellos ejemplares de "goigs" dedicados a enaltecer la gloria de la Señora en sus variadas advocaciones.

»Las más bellas imágenes expuestas son de estilo barroco y corresponden a la mejor época del arte español aplicadas a la exaltación caballerescas de María. Los comentarios de los numerosos concurrentes eran del más subido diapason elogioso.

»Todos los días, el Coro Parroquial de Santa María que dirige la profesora Srta. María del Río presenta a las 2'15 de la tarde, a través de Radio Juventud, una audición dedicada a divulgar la historia de las diferentes capillas y ermitas de Igualada y comarca puestas a la advocación de la santísima Virgen.»

17 de maig. La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat celebra a l'església dels PP. Caputxins la festivitat de la Pentecosta. Participació en l'ofici solemne de dos quarts de deu del matí.

24 de maig. La parròquia de Sant Pere de Pierola i Hostalets invita el CPSMI a fer un concert d'homenatge a Josep Montserrat, director del Cor Parroquial de Sant Pere de Pierola, que ha exercit durant més de cinquanta anys. Té lloc al teatre del Centre Cultural Recreatiu de la localitat en sessió de tarda.

En l'esmentat esdeveniment són llegides unes poesies de Joan Duatis, escrites per a aquesta ocasió. En una

d'elles hi figura aquesta estrofa: «... I dono gràcies també / a aquest estol d'Igualada, / que ens ha volgut delectar / amb tan selectes cantades, / que han estat goig per al cor / i nodriment per a l'ànima ...»

El programa de cançons és el següent:

PRIMERA PART. «Regina coeli», «La pastoreta», «Els tres tambors», «Muntanyes del Canigó», «Ronda del zapatero», «L'emigrant», «El dimoni escuat», «Teresa» (primera audició) i «L'Empordà».

SEGONA PART. «El cant dels ocells», «L'hereu Riera», «Els ecos de la vall», «Caramelles», «L'ànec gandul», «La Marsuliana», «Recordant nostra terra», «Jovenívola» i «Aires de Aragón».

SELECTE CONCERT ALS HOSTALETS DE PIEROLA. Copiem de la ressenya publicada al setmanari *Igualada* (núm. 910, 6-6-1959):

«... Actuó en dicha fiesta el Coro Parroquial de Santa María de Igualada, compuesto por un grupo de bellas y entusiastas señoritas que bajo la dirección de la Srta. María del Río interpretó un selecto programa de canciones populares y clásicas de los más eximios autores, figurando entre las composiciones una bella canción de aire popular de la Srta. María del Río, en la cual revela una acusada personalidad musical.

»La actuación del Coro Parroquial de Santa María fue escuchada por un público selecto y atento, que desde los primeros momentos quedó impresionado por la ajustada interpretación de las obras que figuraban en el programa, matizadas todas ellas por un conjunto de voces bien disciplinadas y atentas a la dirección de la Srta. Del Río.

»Todas las composiciones merecieron el unánime aplauso del auditorio, si bien cabe destacar "Teresa", del maestro Nicolau (a 4 v. y solo), que mereció los honores de la repetición; "Jovenívola", de Millet, i "L'emigrant", de Vives, por no citar otras. Fue también insistentemente aplaudida y obligada a repetir la sardana de Montaner "Recordant nostra terra". En resumen, una fiesta de la que todos los concurrentes salieron muy complacidos.»

7 de juny. En el nou local del CPSMI, Mn. Amadeu Amenós, canonge i president honorari de l'entitat, imparteix una conferència sobre «Iconografia mariana».

10 de juny. El CPSMI, dirigit per MDRM, participa al teatre del Centre Nacional en l'homenatge a Mariano Prats Lloró, funcionari jubilat de l'Administració de Correus, conegut popularment com «el Mariano carter». Interpreta «Jovenívola» i «Els tres tambors».

Una llarga llista d'entitats artístiques i altres actuant particularment intervenen en aquesta vetllada, presentada per Joan Armengol. Els citem a continuació.

Grups: Rondalla del Front de Joventuts, Danses de la Secció Femenina, Conjunt Néixer, Agrupació Coral La Llàntia, CPSMI, Agrupació Folklorica Igualadina, Conjunt Orquestral. Actuacions individuals: Miguel i la seva guitarra, J. Díaz «Ifni el marroquí», Margarida Ferrer, Santiago

Exposició iconogràfica d'imatges marianes i goigs de l'Anoia

Mas, Salvador Llorach, Bonaventura Casals, Pepita Enrich, Rosa Mosella, Enrique Espinosa, M. Carme Miserachs, Josep M. Zenón i Carlos Miguel Solà.

15 de juny. Excursió del cor a Tarragona. L'expedició és atesa pel P. Sebastià de Llorenç Sonet. Es visita la Universitat Laboral, la catedral i la Ciutat Residencial.

«A TARRAGONA CON EL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA». El setmanari *Igualada* (núm. 912, 20-6-1959) publica una crònica d'aquesta anada a Tarragona que transcrivim:

«Esta meritisima agrupación coral femenina va siguiendo su vida de constantes actividades. El pasado mes quiso cooperar a las fiestas del centenario de nuestra parroquial basilica de Santa María con aquella magnifica exposición de imágenes marianas, tan visitada y admirada, que fue al propio tiempo el acto inaugural de su nuevo domicilio social. A su clausura siguió también la brillante conferencia del presidente honorario del coro, el canónigo Rdo. Amadeo Amenós, sobre el tema "Iconografía mariana", que reveló una nada común erudición en el conferenciante, que nos tiene acostumbrados a su competencia en estudios históricos.

»Mas el coro, como siempre incansable, organizó el pasado domingo una numerosa expedición en tres autocares para visitar Tarragona. Por la mañana los expedicionarios recorrieron las dependencias de la soberbia Universidad Laboral, donde recibieron toda suerte de atenciones. Por la tarde pasaron a admirar las bellezas que contiene la catedral, su museo arqueológico y tesoro artístico, siendo acompañados por el superior de los Capuchinos, Rdo. P. Sebastián de Llorenç, muy querido de todos los igualadinos por haber residido en el convento de Igualada. Y por fin terminó la expedición con la visita a la Ciudad Residencial, que dejó a todos encantados por su originalidad y buen gusto. También aquí fueron muy bien atendidos, y a su salida se inició el regreso. Esperamos con impaciencia una nueva actividad del incansable Coro Parroquial de Santa María.»

28 de juny. Festes per la recent canonització de santa Joaquina de Vedruna Mas, fundadora de l'Institut de Religioses Carmelites de la Caritat, una comunitat que presta els seus serveis a l'Hospital d'Igualada.

A migdia, a l'esmentat establiment, en presència de l'ajuntament i de la Junta de Govern, es dedica un homenatge a les religioses Carme Grifé i Lluïsa Anglès, que durant més de cinquanta anys han treballat en aquest centre sanitari igualadí. L'acte acaba amb un petit concert a càrrec del nostre cor.

18 i 19 de juliol. Estada d'un parell de dies a Montserrat, en ocasió de la participació coral en la inauguració dels festivals d'estiu que se celebren al teatre del garatge del monestir, organitzats pel Cor Montserratí. El programa contempla sengles concerts a càrrec del CPSMI, dirigit per MdRM, i de l'Orfeó Montserratí, dirigit per Francesc Vila. També hi ha una representació teatral per l'Elenc Femení de l'esmentat Orfeó, dirigit per Domènec Ferrer, amb el sàinet *L'ànima esperitada*, de Josep Asmarats.

25 de juliol, festa de Sant Jaume. Festa Major de Santa Maria del Camí en honor del compatró de la parròquia, celebrant-se els actes següents:

A dos quarts de dotze del migdia, ofici solemne, amb assistència de les autoritats i jerarquies eclesiàstiques. Diu les glòries del sant el claretià P. Faustí Illa. Es canta la «Missa in honorem Divini Pastoris Matris»; a l'ofertori, durant l'adoració de la veracreu, «Ecce quam bonum» i «Tota pulchra», i, com a final, els «Goigs de sant Jaume».

Com és costum, després de l'ofici té lloc la tradicional processó pels carrers del poble, amb la imatge del compatró sant Jaume, mentre el cor igualadí interpreta la «Salve Maria», la «Pregària a la Verge del Remei», la «Salve Regina», el «Crist venç» i els «Goigs de santa Maria del Camí».

Acabada la processó, el nostre cor actua al pati jardí de l'església parroquial interpretant «L'Empordà», «L'emigrant» i «Aires de Aragó».

6 de setembre, festa de la Mare de Déu de la Creu, de Sant Pius i de Santa Cristina, patrona i patrons de la parròquia de Montmaneu.

En el programa de la diada s'esmenta el bon record de l'actuació de l'any passat, el qual ha propiciat que novamentenguany la coral igualadina fos contractada per a solemnitzar la festa major.

Es participa en els cants de l'ofici solemne, que té lloc a l'església parroquial, en el qual pronuncia el sermó Mn. Amadeu Amenós, canonge de la seu de Vic. A l'ofertori es canta «Tota pulchra». En finalitzar l'eucaristia, besamans a la Verge i cant dels «Goigs de la Mare de Déu de la Creu».

A primera hora de la tarda s'ofereix un concert en el mateix temple.

27 de setembre. Dins els actes organitzats amb motiu de la coronació canònica de la Mare de Déu de la Pietat, té lloc en el Saló Rex una conferència a càrrec del Dr. J. Santaló

Rull sobre «Iconografia de la Verge adolorida». El CPSMI, dirigit per MdRM, ofereix un petit recital de cançons.

La crònica del diari local diu textualment: «*Previas unas palabras del R. P. Segalés, precedió la conferencia la actuación del Coro Parroquial de Santa María, al que no cabe dedicar elogios por ser bien conocida y apreciada la labor de este modélico conjunto dirigido por la señorita María del Río y que ya en otras ocasiones ha puesto su arte al servicio de nuestra Compañera.*»

11 d'octubre. Actes de la coronació canònica de la Mare de Déu de la Pietat. A les nou del matí, a la basílica de Santa Maria, missa de comunió, presidida pel pare provincial de l'Escola Pia, amb la participació en els cants del nostre cor.

25 d'octubre. S'organitza un concert matinal a benefici de l'Asil del Sant Crist, que se celebra al teatre del Centre Nacional. És a càrrec de l'Orfeó Mestre Nicolau de Unió Cooperativista Barcelonesa, dirigit per Àngel Colomer i del Romero.

En la primera part, dins el repertori dels barcelonins, s'ofereix conjuntament amb el CPSMI, l'Agrupació Coral La Llàntia i el Cor Mixt Schola Cantorum, «Falade ben baixo» i «Recordant nostra terra».

La segona part acaba amb l'actuació de les quatre corals interpretant l'«Al·heluia» del *Messies* de Händel.

A la tarda, acompanyats per diversos components de les corals igualadines, els barcelonins visiten l'arxiprestal basílica de Santa Maria. Després, la capella de l'Asil del Sant Crist, on ofereixen un concert als residents. Finalment recorren els museus de la Ciutat i de la Pell.

Consta en l'arxiu de la nostra coral una carta adreçada a la directora, MdRM, del 30 d'octubre 1959, signada pel president i secretari de l'Orfeó Mestre Nicolau, que diu així:

«*Distingida professora: Expressar-li per mitjà de la present la satisfacció que tenim després del concert donat el propassat dia 28, és cosa difícil de fer, però sí que podem dir-li que estem satisfets d'haver-lo donat; creiem que, com ens manifestaren vostès, els agradà força, tant per les obres cantades com per l'execució.*

«*Al mateix temps hem d'agrair-li l'interès i treball de vostè i altres persones amigues perquè el concert fos possible, així com també haver-nos acompanyat el Chor Parroquial de Santa Maria i el cor La Llàntia en la preciosa sardana del mestre Montaner.*

«*Ens plau de consignar-li que tots, orfeonistes i acompanyants, retornàrem satisfets i agraïts de les atencions rebudes per tots vostès, esperant que, si a Déu plau, pugui el nostre Orfeó fer un concert de més envergadura, amb orquestra.*

«*Rebi, senyoreta, amb tot el nostre respecte, la més cordial salutació per acord de la junta directiva.*»

8 de novembre. A Capellades, commemoració del centenari de la primera casa de l'Institut de Religioses Caputxines de la Divina Pastora. La festa és presidida pel bisbe Maties Solà, caputxí.

Al teatre del Cercle de Capellades, presentat pel rector de Santa Maria de Capellades, Mn. Salvador Noy, es fa un festival recreatiu.

En la primera part hi intervenen els grups de danses dels col·legis de la Institució de Sant Pere de Ribes, Sants (Barcelona), Sabadell, Premià de Mar, Capellades i Igualada.

Ocupa la segona part un concert a càrrec del CPSMI, amb aquest repertori:

«Els àngels», «Els tres tambors», «L'emigrant», «Caramelles», «Els ecos de la vall», «Jovenívola», «La Marsuliana», «Estudiantil», «Teresa» i «Recordant nostra terra».

CRÒNICA DES DE CAPELLADES. El corresponsal del setmanari *Igualada* (núm. 933, 14-11-1959) a Capellades dóna compte dels actes de la festa. En transcrivim uns fragments:

«Las anchas naves del templo fueron insuficientes para contener los centenares de asistentes durante la misa celebrada, presidida por el Sr. Obispo de Colofón.

»Por la tarde, otro lleno en el teatro del Círculo con la velada desarrollada, durante la cual, previas unas palabras del Rdo. Cura-Párroco, hubo sesión de bailes y danzas rítmicas a cargo de las alumnas y ex-alumnas. A continuación, audición —que entusiasma al numeroso público— a cargo del Coro Parroquial de Santa María que dirige la profesora María del Río, cerrando el acto el Sr. Obispo de Colofón.»

22 de novembre, festa de Santa Cecília. A la basílica, ofici solemne en honor de la patrona de la música, organitzat pel Gremi de Músics i Cantors, amb cants de la Schola Cantorum i el CPSMI. S'interpreta la «Missa de la Immaculada» i, en acabar, l'«Himne» a la santa.

A la tarda, en el local del col·legi de la Divina Pastora, el nostre cor ofereix una vetllada artística a familiars i col·laboradors.

29 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Puríssima, amb la participació diària, en els cants, del CPSMI.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. El nostre cor i la parròquia de Santa Maria celebren la seva festa patronal amb una solemne missa cantada a les onze del matí.

13 de desembre, festa de Santa Llúcia. A l'església del Roser, ofici en honor de la patrona de les modistes, solemnitat amb els cants del CPSMI, dirigit per MdRM.

24 de desembre. Cants en la missa del gall a la basílica, que comença amb una processó per a portar la imatge del nen Jesús a l'altar major. Després, durant la veneració de l'Infant del pessebre, nadales. Els cants, a càrrec del nostre cor.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. Vetllada nadalenca al teatre Cooperativa La Victòria. El cor ocupa la primera

i la tercera part, amb un programa de setze nadales polifòniques. Són aquestes:

«El cant dels ocells», «Les dotze van tocant», «El bon rabadà», «Cançó de bressol», «El pobret alegre», «Campana sobre campana», «Dorm, bon Jesuset», «Cançoneta» i «Caridad».

«Nadal, Nadal», «Nit de pau», «Rin, rin», «El noi de la mare», «La non-non del Jesuset», «Una pandereta suena» i «El dimoni escuat».

En la segona part, recital poètic amb els joves rapsofes Maria Glòria Ferran i Leonard del Rio, i actuació de l'Esbart de Dansaires d'Igualada, que dirigeix Antoni Moncunill.

El públic, que aplaudeix amb entusiasme totes les actuacions, omple la sala del teatre.

31 de desembre. A la basílica, vetlla nocturna per acomiadar l'any 1959 i donar la benvinguda al 1960. A les dotze de la nit, després d'una breu homilia fixant les intencions d'aquesta escaïença, solemne ofici d'acció de gràcies cantat pel CPSMI. Adoració del nen Jesús, comunió general i august «Te Deum» davant el Santíssim, més benedicció i reserva.

* * *

1960 /

El papa Joan XXIII beneeix la senyera del Cor

El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada realitza un somni fa molt temps cobejat: la visita al Sant Pare i la benedicció del seu estendard, de la seva nova senyera.

Aquesta és la seva màxima ambició, i quasi podríem dir la màxima audàcia del viatge a Roma, no pel viatge sinó per la il·lusió de ser rebudes en audiència pel Papa. Aquest és el seu més vehement anhel. És això, és quelcom semblant a un somni irrealitzable; però hi ha persones que desconeixen els obstacles i la Providència aconseguí que la seva obstinació es pogués convertir en realitat.

I no solament aconseguixen l'audiència, d'una forma totalment inesperada, sinó que encara arriben més lluny: que «el Papa bo» beneeixi el seu nou estendard i aquest pugui lluir una corbata igualment beneïda pel mateix romà pontífex. La inscripció ho recordarà a tots els qui la contemplin. Esbossem la crònica de l'esdeveniment.

Les noies del Cor Parroquial arriben a Roma amb una carta de recomanació per al P. Albareda, bibliotecari del Vaticà —després cardenal—, i una altra per a l'ambaixador d'Espanya prop la Santa Seu. Aquestes dues cartes haurien d'obrir el camí perquè aquell desig pogués

realitzar-se a través del necessàriament sever control i protocol que envolta Sa Santedat.

Però... el P. Albareda havia sortit cap a Espanya el mateix dia que les noies igualadines arribaven a Roma i el senyor ambaixador era de vacances. Excuses molt correctes, frases molt amables, però es considera impossible que el Sant Pare rebí aquest jove grup coral català, que no pot fer-se la idea d'haver anat a Roma i no aconseguir el seu anhelat desig.

És el diumenge dia 21 d'agost. Joan XXIII es troba a Castel Gandolfo, descansant. Allà es dirigeix l'ambaixada igualadina amb el seu estendard, guardat en un estoig de fusta. Els guàrdies suïssos no deixen entrar ningú. No es veu cap possibilitat d'aconseguir franquejar l'entrada; però, després d'una colla d'anades i vingudes, de precís i preguntes i... tota aquella sort de recursos de la diplomàcia femenina, les noies del Cor Parroquial de Santa Maria, amb la seva senyera ben dreçada, aconseguen de situar-se sota mateix del balcó des d'on el summe pontífex ha d'impartir la seva benedicció.

I reben la benedicció del Papa... i el que tan ferventment desitjaven: una especial benedicció «per a l'estendard de la Immaculada Concepció dels espanyols».

És un moment que les cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada no oblidaran mai més.

Després, unes cançons —el «Virolai» i l'«Ave Maria» de Bottazzo—, la mirada paternal del successor de Pere que arriba al cor de cadascú i unes llàgrimes de joia que s'escapen de tots els rostres vivament emocionats.

L'entusiasme és palès i les cantaires reben la felicitació de les diverses persones i grups allí reunits.

Però encara hi ha més coses. Sorpreses per l'emoció, volen fer un donatiu i lliuren cinc-cents pessetes, que és la quantitat de què disposen en aquest moment. A més a més, s'aconsegueix l'autorització de la Secretaria d'Estat perquè l'estendard pugui lluir una corbata amb aquesta inscripció: «Su Santidad Juan XXIII al Coro Parroquial de Santa María de Igualada».

L'endemà *L'Osservatore Romano* (núm. 30.463) dona compte puntual de la notícia esdevinguda en el transcurs de l'Àngelus des del palau pontifici de Castel Gandolfo, així com de la cantada oferta pels grups de Barcelona i d'Alemanya, feta en llurs idiomes.

1 de gener, Cap d'Any. Nova visita del CPSMI a la parròquia de Santa Maria de Copons. Cants en l'ofici solemne interpretant-se la missa «In honorem Divini Pastoris Matris», de la mateixa directora MdRM. A l'ofertori, cant de «Hac nocte». A la sortida, vermut-concert amb aquest programa:

«El cant dels ocells», «Les dotze van tocant», «El bon rabadà», «Cançó de bressol», «El pobret alegre», «La nonnon del Jesuset», «Rin, rin», «Nit de pau», «El dimoni escuat» i «Dormiu, bon Jesuset».

El setmanari *Igualada* (9-1-1960) publica una ressenya de la festa, de la qual copiem: «Cabe destacar el sentido artístico y la ajustada interpretación que el referido coro supo imprimir a cada una de las canciones interpretadas,

algunas de las cuales tuvieron que ser bisadas, ante los insistentes aplausos del público, que llenaba completamente el Centro Parroquial. Al final, una cariñosa y prolongada ovación despidió a la embajada musical, patentizando cuán grata fue al público, que siguió el concierto sobre canciones navideñas, seleccionadas entre los mejores compositores nacionales y extranjeros.»

3 de gener. Organitzat per la parròquia de Rubió, i dins els actes en honor de sant Macari, titular de la capella del Pla de Rubió, el CPSMI ofereix per segon any consecutiu un concert en el local de la Societat Recreativa. El programa és repartit en tres parts. I. Cançons nadalenques; II. Variacions entorn de la veu, i III. Recital de cançons escollides.

11 de gener. Visita als establiments benèfics de la ciutat per oferir-los un concert de cançons nadalenques.

17 de gener. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

20 de gener, festa de Sant Sebastià. Els veïns del carrer de Capdevila celebren a la capelleta de la Guia una missa i un rosari amb cants, a càrrec del CPSMI i un grup de noies del barri. Predica el sermó Mn. Climent Rodergas.

21 de febrer. A l'església conventual del PP. Caputxins, el nostre cor participa en els cants durant la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

20 de març. Cants del CPSMI en la missa que té lloc a l'església conventual dels Caputxins, organitzada per la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

10 d'abril, Diumenge de Rams. A la basílica, cants de la Schola Cantorum i el nostre cor en l'ofici, amb el cant del «Passio», i, a la tarda, en les vespres, adoració de la veracreu i viacrucis.

14 d'abril, Dijous Sant. A la basílica, cants del CPSMI en l'hora santa de les dotze de la nit.

15 d'abril, Divendres Sant. Al matí, a la basílica, sermó de les cinc llagues del Sant Crist d'Igualada. A la tarda, solemne acció litúrgica amb el «Passio», adoració de la creu i comunió. Participen en els cants la Schola Cantorum i el CPSMI.

17 d'abril. A l'església conventual dels Caputxins, a dos quarts de deu del matí, cants del nostre cor en la missa. A dos quarts de sis de la tarda, funció del mes. Ambdós actes, convocats per la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

25 d'abril. Mor el compositor i director Joan Just Bertran, que mantenia una excel·lent relació amb MdRM —de qui

havia estat professor d'harmonia i composició— i el CPSMI, amb el qual havia celebrat nombrosos concerts en les actuacions conjuntes amb la Schola Cantorum.

El mestre Just va néixer a Sant Cugat Sesgarrigues (5-10-1897). Es traslladà a Igualada en 1931 per substituir Manuel Borgunyó Pla en la direcció del Conservatori de Música de l'Ateneu de la Classe Obrera.

A instàncies de les germanes Del Rio, va harmonitzar nombroses cançons populars, que foren estrenades pel nostre cor i que han format part del seu repertori.

Transcrivim de la Viquipèdia: «*Gran pedagog, formà tota una generació de professionals de la música. Alguns dels seus exalumnes destacats han estat Jordi Savall, Maria del Rio Montfort, les pianistes Teresa Llacuna i Josefina Rigolfas, i el seu propi fill Joan (el futur abat de Montserrat Cassià Maria Just). Com a compositor produí un centenar d'obres, que signà ocasionalment amb els pseudònims Grüber i Frommer.*»

1 de maig. El CPSMI participa diàriament a les set del matí en la funció religiosa del mes de Maria a la basílica.

4 de maig. Ràdio Lleida entrevista la directora del nostre cor, MdRM, en ocasió del concert del pròxim diumenge a la Cambra Oficial de la Propietat Urbana lleidatana. Transcrivim el final del diàleg:

- *¿Las composiciones que más se ajustan a su coro?*
- *Las que están más de acuerdo con la delicadeza de las voces femeninas.*
- *¿Está usted contenta con la disciplina y vocación para el canto de las componentes de su coro?*
- *No solo contenta, sino encantada y admirada de la constancia que ponen en los ensayos y del fervor de las interpretaciones de cada composición, todo lo cual da el resultado de un conjunto altamente armónico.*
- *¿Están satisfechas las componentes del coro de actuar en Lérida?*
- *Están más que satisfechas, entusiasmadas, pues no desconocen la importancia artística de la Asociación de la Música Leridana y lo inteligente que es el público de esta ciudad. Precisamente existe un vago temor de que este público pueda quedar defraudado por la modesta importancia de nuestro coro.*

8 de maig. Organitzat per l'Associació de Música de Lleida té lloc al saló d'actes de la Cambra de la Propietat Urbana de la capital del Segre un concert de tarda, repartit en tres parts:

PRIMERA PART. «Cantantibus organis», «Els tres tambors», «Els àngels», «Caramelles», «L'emigrant», «Recordant nostra terra» i «Aires de Aragón».

SEGONA PART. «Pregària a la Verge del Remei», «Cançoneta», «El crepuscle», «Coro de filisteas» i «Caridad».

TERCERA PART. «Regina coeli», «Vae nobis», «Cançó de bressol», «La Marsuliana», «Jovenívola», «Estudiantil», «Teresa» i «L'Empordà».

Actuen com a solistes Carme Freixas, Núria Farré i M. Rosa Farré.

De l'èxit d'aquest concert en publicaren comentaris elogiosos els diaris *El Correo Catalán*, *Diario de Barcelona*, *Diario de Lérida* i *La Mañana*, com també els mitjans locals Ràdio Igualada, *Igualada i Vida...*

Destaquem l'interessant article publicat amb el títol «Un día de triunfo» en el periòdic *Igualada* (20-5-1960), signat pel germà marista José Lezaun.

«EXCELENTE CONCIERTO EN LA CÁMARA DE LA PROPIEDAD DE LÉRIDA». Copiem la crítica signada per Joan Riera i publicada a *La Mañana* (10-5-1960):

«Se trata de un conjunto de voces disciplinadas, movidas a impulsos de íntima musicalidad y que obedece fielmente la autorizada batuta de su directora, quien a su vez imprime gratos matices a las interpretaciones gracias a su labor conductora que lleva a cabo con seriedad y buen gusto expositivo.

»Presentaron un escogido ramillete de canciones religiosas y profanas que merecieron la calurosa acogida del público que ocupaba el salón de actos de la Cámara de la Propiedad Urbana, auditorio selecto capaz de interesarse profundamente por la excelente y artística labor llevada a cabo por el conjunto vocal de Santa María de Igualada.

»Merecieron los honores de bis "Recordant nostra terra", "Jovenívola" y "L'Empordà", de Montaner, Millet y Morera, respectivamente, y a título póstumo se interpretó "El crepuscle", del malogrado compositor Joan Just, recientemente fallecido. Merecieron destacar las intervenciones de las señoritas Carmen Freixas, Nuria Farré i María Rosa Farré, en sus respectivos solos, en los que demostraron sobradas condiciones, tanto por la frescura de su voz como por su clara dicción, para desempeñar su difícil cometido. Una velada excelente que finalizó con una fervorosa ovación por parte del auditorio.»

«RESONANCIA DE UN CONCIERTO EN LÉRIDA». El *Diario de Barcelona* en l'edició del 19-5-1960 escriu:

«Han llegado a esta ciudad los ecos del éxito obtenido por el Coro Parroquial de Santa María de Igualada en el concierto que dio en la Cámara de la Propiedad Urbana de Lérida, patrocinado por la Asociación de Música de dicha ciudad.

»La velada resultó de tan excelente calidad artística que el auditorio obsequió con fervorosas ovaciones todas la interpretaciones, al mismo tiempo que al finalizar pasaron a felicitar a su directora, la señorita María del Río, los organizadores y la mayoría de asistentes, personalmente.»

«UN DÍA DE TRIUNFO». El setmanari *Igualada* (núm. 959, 14-5-1960) transcriu la nota publicada a *La Mañana* signada per Juan Riera i publica a més a més l'article que copiem:

«El hermano marista José Lezaun nos ha dirigido la siguiente carta, referida a la actuación del Coro Parroquial

El CPSMI convidat per la Cambra de la Propietat Urbana de Lleida per oferir un concert en la seva seu

de Santa María en Lérida el 8 de mayo de 1960, que gustosamente publicamos a continuación:

"Mi buen amigo:

"Hay días en los que urge la comunicación, momentos en los que nuestro espíritu no puede con la inquietud y reclama la confianza a los primeros oídos dispuestos a recibirla.

"Hace sólo unas horas, despedíamos a un grupo misionero de arte y simpatía llegado de Igualada. Venían a cantar e hicieron mucho más... Nos inyectaron algo de ese vigor espiritual del que sobreabundan los igualadinos sin que tal vez ellos ni siquiera se hayan dado cuenta. Verdadera transfusión tan necesaria a la fisiología colectiva como individual.

"Los que a fuerza de vivir en ella nos creemos algo hijos de esa ciudad esperábamos la llegada del Coro Parroquial con una mezcla de ilusión y de temor.

"Al entrar en el local coquetón y hasta lujoso de la Cámara de la Propiedad Urbana nuestra sonrisa disimulaba a penas una inquietud íntima; los comentarios desafortunados que alguien había dejado caer en los medios musicales de Lérida colgaron en la tarde del domingo un interrogante desagradable. Francamente lo sentimos por el comentarista; el valor de sus opiniones ha descendido bastantes enteros en la bolsa artística leridana.

"Porque el concierto fue un éxito rotundo. Es difícil explicar, señor Director, como nos alivia hacer esta afirmación.

"Pero además el éxito tuvo marcado sabor igualadino. En efecto: las notas del "Recordant nostra terra", de nuestro dilecto amigo maestro Montaner, hicieron el milagro; el público —difícil, minoritario de críticos— se entregó en este momento; hubo que bisar la obra, los aplausos se hicieron

ovación, las simpáticas cantoras firmaron sin descanso los programas que les eran presentados, el "hall" se animó en los descansos como no habíamos presenciado en ninguno de los conciertos a los que puntualmente venimos asistiendo desde hace cuatro años, todos se apretaban en torno a las mantillas blancas que repartían sonrisas nerviosas y emocionadas.

"También la personalidad artística del llorado maestro Just revivió para nosotros y encontró su expresión máxima en la ajustada interpretación de la señorita María del Río.

"Igualada debe al Coro Parroquial de Santa María un día de triunfo. Aún para los que no era secreto el virtuosismo de esta masa coral, constituyó una sorpresa la segura polifonía del conjunto.

"Perdone, señor Director, la dispersión de estas ideas en gracia de que al escribirlas experimento la inmensa satisfacción de un deber cumplido.

"Haga llegar —se lo ruego— a las componentes del Coro Parroquial la sinceridad de nuestras felicitaciones."

A las felicitaciones del hermano José Lezaún unimos sinceramente la de IGUALADA, que se congratula del nuevo éxito del Coro Parroquial de Santa María que dentro y fuera de nuestras fronteras goza de justa y merecida fama.»

15 de maig. En commemoració del 75è aniversari igualadí de la Pontifícia i Reial Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, se celebra un homenatge als antics directors. L'acte té lloc al Saló Rex. Hi intervenen les entitats musicals igualadines següents: Seminari Seràfic, el nostre cor, Cor Mixt de la Schola Cantorum i Agrupació Coral La Llàntia.

El setmanari *Igualada* (núm. 950, 21-5-1960) escriu sobre la participació del CPSMI: «... *cantándose concienzudamente y con primor...*»

LA COL·LABORACIÓ DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA. La revista *Vida...* (19-5-1960) escriu: «... Seguidament el Cor Parroquial de Santa Maria, que des de fa molts anys dona brillantor a les funcions religioses de la Confraria, sota la direcció de Maria del Rio, interpreta unes selectes peces.»

16 de maig. El CPSMI solemnitzava a l'església de Santa Teresa (parròquia de la Sagrada Família) el casament de la cantaire Juanita Medina Rino amb Lluís Torcal Vilarrúbias.

10 de juny. Mor a Igualada, a setanta-dos anys d'edat, Mn. Miquel Fitó Pitxot, rector arxiprest de Santa Maria i president del nostre cor. L'endemà dia 11 té lloc la missa funeral pel seu etern repòs.

Mn. Miquel Fitó havia nascut a Vic l'any 1888. Fou ordenat sacerdot el 12 de setembre de 1913 pel bisbe Josep Torras i Bages. Abans de venir a Igualada fou destinat com a vicari a les parròquies de Cabrianes, Avinyó, Navarcles, Sallent i Mare de Déu del Carme de Manresa; ecònom de Falgars i Castellbell; i (després de la guerra civil) arxiprest d'Olost de Lluçanès i d'Igualada.

En morir-se Mn. Fitó va quedar encarregat de la parròquia, fins al nomenament d'un nou rector, Mn. Josep Serra, primer vicari de Santa Maria. A començaments del juliol vinent serà nomenat rector Mn. Genís Padrós.

19 de juny. Amb motiu del desè aniversari de l'Orfeó Mestre Nicolau, de Barcelona, el CPSMI és convidat a participar en el concert extraordinari, de tarda, que té lloc al local social de la Unió Cooperativista Barcelonesa. El concert consta de quatre parts:

La primera l'ocupa l'Orfeó Mestre Nicolau, dirigit per Àngel Colomer.

La segona va a càrrec dels acordionistes de l'Acadèmia Bordallo, dirigits per Isabel González.

El nostre cor s'encarrega de la tercera part, amb aquest repertori: «El cant dels ocells», «El dimoni escuat», «Vae nobis», «La Marsuliana», «Caramelles», «Aires de Aragón», «Jovenívola», «Estudiantil», «Teresa», «L'Empordà» i «Caridad». Solistes: M. Rosa Farré, Núria Farré i Carme Freixas.

En la quarta part hi ha la actuació conjunta de les dues corals, amb «Recordant nostra terra» i l'«Al·luia» del *Messies* de Händel. L'acompanyament al piano és de Maria Rovira de Pérez, i la direcció l'alternen els dos directors.

14 de juliol. Pren possessió del càrrec de rector de la parròquia de Santa Maria d'Igualada Mn. Genís Padrós Pladevall. Aquest mateix any és nomenat vicari episcopal de l'arxiprestat d'Igualada i Calaf, càrrec que desaparegué amb motiu de la reestructuració de la diòcesi pel nou bisbe, Josep M. Guix.

Genís Padrós nasqué a Tona en 1909. Ordenat sacerdot, fou vicari de Sant Vicenç de Castellet i després consiliari de l'Acció Catòlica de la Seu de Manresa. Pel maig de 1957 fou nomenat arxiprest de Taradell.

Mn. Genís Padrós substitueix Mn. Miquel Fitó com a president del CPSMI.

17 de juliol. Mercè del Rio, sotsdirectora i secretària del nostre cor, és entrevistada a Ràdio Igualada amb motiu del pròxim viatge de la coral a Itàlia. El locutor li pregunta pel futur estandart i Del Rio respon:

— *Hemos visto un precioso estandarte... ¿se trata de un obsequio?*

— *Nuestro Coro Parroquial hacía tiempo que suspiraba por un estandarte. Incluso en nuestras actuaciones este deseo aumentaba al recibir de las entidades en donde cantábamos el recuerdo de unos artísticos lazos o unas medallas para prenderlas en él. Ciertamente señor, admirador de todo lo que significa arte musical, cuyo nombre no podemos revelar, nos animó últimamente a que mandáramos confeccionar el estandarte, puesto que él aportaría una buena parte de su importe. Gracias, pues, a ese mecenazgo, el estandarte es hoy ya una realidad estupenda, aunque oficialmente está todavía inédito y esperamos inaugurararlo pronto con su bendición solemne.*

— *¿Cuándo será esto?*

— *No está decidida todavía la fecha exacta, porque esto no se resolverá hasta después de la excursión a Roma. Pero será, seguramente, dentro del próximo otoño.*

— *¿Preparan un programa de fiestas?*

— *Sí. Tenemos intención de celebrarlo como merece. De forma que nuestra excursión a Roma es ya, en cierto modo, uno de los primeros actos. Para el día de la bendición, posiblemente se celebre un solemne oficio y un concierto, en el que esperamos invitar a todas las entidades y a cuantos nos han obsequiado con los lazos y medallas, para que sean ellos mismos quienes impongan a nuestra senyera tan preciados recuerdos. De todos modos, el programa no está señalado y veremos para entonces lo que se organiza.*

A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

31 de juliol. IX Aniversari del Club de Natació Delfins de l'Anoia. En el local del club Alianza Cultural s'inaugura el gimnàs Joaquim Blume, del club local Delfins de l'Anoia, que presideix Lluís Basas, en els locals de l'antiga Bandera Negra del carrer del Retir. Mn. Genís Padrós beneeix les instal·lacions. El CPSMI i La Llàntia ofereixen una cantada, que acaba amb l'entonació conjunta de l'«Himne dels Delfins», de Joan Montaner.

ESTRENA DE L'«HIMNE DELS DELFINS». El setmanari *Igualada* (núm. 971, 6-8-1960) escriu al respecte: «El Coro Parroquial de Santa María y la Agrupación Coral La Llàntia contribuyeron a dar mayor realce a la ceremonia inaugural,

prestando su colaboración, interpretando conjuntamente el “Himne dels Delfins”, original del maestro don Juan Montaner.»

15-27 d'agost. Viatge a Roma. En la festa de la Mare de Déu d'Agost se surt d'Igualada a dos quarts de sis del matí. A Barcelona s'assisteix a missa al santuari de Pompeia, presidida pel bisbe de Colofó, i tot seguit els trenta-nou pelegrins comencen el viatge. S'esmorza a Arenys i, creuada la frontera franco-espanyola, a Nimes es visita la *Maison Carrée* i el temple de Diana.

L'endemà, després d'assistir a missa, hom es dirigeix a Avinyó per admirar-hi l'antiga residència papal i la magnífica catedral. S'esmorza a Ais de Provença i, després de fer unes fotografies davant la monumental font de la plaça, es continua la ruta vorejant la *Côte d'Azur*, amb breus parades a Canes i a Montecarlo. A Ventimiglia acaba la segona etapa.

Tercera jornada. Missa, desdejuni i continuació cap a Gènova, la capital de la Ligúria, amb el seu important cementiri monumental. Continuem el viatge fins a Pisa.

A la ciutat toscana, es visita la Torre Inclinada, el Baptisteri i la Catedral, on es fa una cantada a quatre veus. Visitem Arezzo i, vorejant el llac Trasimè, arribem a Florència.

A Florència es visita la catedral, la plaça de la Senyoria i l'ajuntament. A la nit, la vista des del pont resulta meravellosa.

Represa del viatge en direcció a Assís, on es dina. Visita a la Casa del Pobriçó, el monestir de Santa Clara i la catedral; després la Porciúncula i, per la via Flamínia, arribem a la Ciutat Eterna.

Roma ens acollirà durant cinc dies. En el santuari de la humanitat, solemne, afable, cosmopolita i ple de vida fruïrem entre les ruïnes del passat, amb l'afegitó que enguany és seu dels Jocs de la XVII Olimpíada.

El primer dia s'oeix missa en una església veïna de l'hotel on som allotjats i després del desdejuni comencen les visites a la ciutat: el Colosseu, el Fòrum, la plaça de Venècia, el monument a Víctor Manuel, la tomba del Soldat Desconegut. Mentrestant, una comissió va a fer les gestions necessàries per a la visita a Joan XXIII.

El diumenge 21 d'agost l'ambaixada igualadina, després d'assistir a missa, es dirigeix amb la seva senyera a la residència d'estiu del Sant Pare a Castel Gandolfo, on s'aconsegueix que Joan XXIII beneeixi el nou estendard.

«UNA PEQUEÑA HISTORIA: EL ESTANDARTE DEL CORO PARROQUIAL.» Remetem el lector a l'Apèndix 3 d'aquest llibre, on es publica l'article «Una pequeña historia: el estandarte del Coro Parroquial», signat per Manuel Mateu Vives, en què s'explica l'odissea de la senyera del cor, des del seu naixement fins a la felig benedicció per S.S. el Papa Joan XXIII.

De retorn a Roma, l'escolapi P. Ramon Mestres, tan estimat pels igualadins, ens acompanya durant tots els dies

que resten d'estada a la capital d'Itàlia. Es visiten les set basíliques i les catacumbes, on, a l'altar de santa Cecília, es canta la missa presidida pel mateix pare Ramon. També els Museus Vaticans i la Capella Sixtina, el Fòrum Itàlic, l'Estadi dels Marbres, Villa Borghese, la Fontana di Trevi, la plaça d'Espanya, el Panteó, l'església de Jesús, l'Escala Santa, la casa on va morir sant Josep de Calassanç, la casa de santa Cecília —on s'entona el «Cantantibus organis»— i la basílica de Santa Maria la Major.

L'endemà, dia 24, s'assisteix a l'audiència general pontifícia concedida pel papa Joan XXIII als atletes i esportistes de l'Olimpíada.

El viatge de tornada es fa passant per la Riviera italiana.

«IMPRESIONES DEL VIAJE A ROMA EFECTUADO POR EL CORO PARROQUIAL.» El setmanari *Igualada* (núm. 976, 17-9-1960) publica una completíssima crònica del viatge del Cor Parroquial de Santa Maria a Roma. Donada la seva llargada, en transcrivim només uns fragments:

«Estar en Roma y ver al Papa. Era el día 21 de agosto. Hoy, durante la misa, entonamos varios motetes. Salimos hacia Castel Gandolfo para solicitar la bendición del Papa. Y así fue, en efecto. Después del rezo del Ángelus y dar la bendición general, Juan XIII bendijo en particular nuestro estandarte e hizo extensiva su bendición a nuestros familiares, amigos y bienhechores, para quienes la habíamos pedido previamente. La emoción fue incontenible y nuestro entusiasmo estalló de pronto saliendo de nuestras gargantas, espontáneamente, el canto del “Virelai”, entrecortado por los gritos de “Viva el Papa”. Por todos los rostros, vivamente emocionados, resbalaron unas lágrimas de alegría.

»Simpatía para el grupo. El “Ave María” de Bottazzo culminó nuestra actuación, que fue muy aplaudida por todos los presentes, gentes de todas las razas y países, que, entusiasmados, nos rodeaban y aplaudían, teniendo que corresponder con nuestra sonrisa de gratitud por tan afables muestras de simpatía, mientras que infinidad de personas sacaban fotografías y filmaban a nuestro grupo para tener un recuerdo del coro español. *L'Osservatore Romano* se hacía eco, el 23 de agosto, de la audiencia y actuación del Coro Parroquial de Santa María de Igualada ante S.S. el Papa en Castel Gandolfo.»

6 de setembre. La Secretaria d'Estat de Sa Santedat Joan XXIII adreça una carta al rector arxiprest d'Igualada, Mn. Genís Padrós, datada així: «Dal Vaticano, li 6 di settembre del 1960». Pel seu interès la reproduïm:

CARTA DE LA «SEGRETERIA DI STATO DI SUA SANTITÀ» «Reverendo Señor: Las componentes del Coro de esta Parroquia han venido recientemente a Roma y han ofrendado al Augusto Pontífice el testimonio de su filial devoción entregándole además un piadoso donativo (Pts. 500).

»Su Santidad desea ahora expresar a todos los oferentes la significación de Su gratitud por este homenaje que Le ha causado particular consuelo.

L'expedició del CPSMI davant de la basílica de Santa Maria la Major de Roma

»Pidiendo al Señor derrame sus favores sobre sus feligreses el Padre Santo de corazón le envía junto con Vuestra Reverencia la Bendición Apostólica.

»Con los sentimientos de mi distinguida consideración, soy de Vuestra Reverencia seguro servidor. A. Dell'Aqua. Sustituto.»

18 de setembre. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

25 de setembre. El CPSMI té cura dels cants de la missa concelebrada a la basílica amb motiu de la VII Fira d'Igualada. Les parelletes d'«hereu i pubilla» de la comarca fan l'ofrena dels fruits del camp.

16 d'octubre. Romiatge dels Amics dels Goigs de la província de Barcelona a l'església preromànica de la Tossa de Montbui amb motiu de l'ofrena d'una llàntia. A les onze del matí, missa cantada pel nostre cor. Celebra l'eucaristia Mn. Joan Marquet, rector de Montbui, i predica Mn. Amadeu Amenós, canonge de la seu de Vic.

Després de la celebració, Josep M. del Rio, president dels Amics dels Goigs del CECI, fa ofrena de la llàntia, que queda instal·lada a l'església. Finalment es canten els «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui». A la una del migdia, cant de la «Salve».

A l'església conventual dels Caputxins, a dos quarts de sis de la tarda, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

17 de novembre. La directora, MdRM, és entrevistada a Ràdio Igualada per a fer un balanç del viatge a Roma i del programa d'actes de la pròxima benedicció de la senyera de la coral.

LA SENYERA DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA. *El projecte de la senyera del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada és del dibuixant igualadí Jordi Lluçà Martí. La confecció i brodat, de les Religioses Jerònimes de Sarrià. La part metàl·lica, de la Casa Solà de Barcelona. El floró és degut a l'artista igualadí Ignasi Castellort Jaume.*

El papa Joan XXIII, saludant el CPSMI, des del balcó de la seva residència de Castel Gandolfo (Itàlia), després de beneir la senyera de la coral igualadina

20 de novembre. S'edita el programa commemoratiu de les festes de la inauguració i benedicció de la senyera del CPSMI. L'encapçalen les següents paraules, que signa Mn. Amadeu Amenós, canonge de la catedral de Vic i president d'honor de la coral: *«El estandarte en los fastos de la historia igualadina siempre ha tenido un glorioso significado. Ayer era la bandera del Santo Cristo la que triunfaba de las huestes napoleónicas y hoy es la "senyera" de nuestra parroquial de Santa María la que en adelante enarbolará el Coro Parroquial para que lo presida en todos los actos de su apostolado musical y pueda cantar con más fervor: "Del poble igualadí / sou vós l'Estel del dia; / a vostra llum els ulls obrí / i fins al cel us vol seguir, / santa Maria.»*

Els actes comencen a les onze del matí a la basílica de Santa Maria. El rector arxiprest i president del cor, Mn. Genís Padrós, beneeix la senyera del nostre cor. Actuen com a padrins l'alcalde d'Igualada i diputat provincial, Josep Singla Morera, i Francesca Gomà Rabell. L'oració sagrada és dita per Mn. Amadeu Amenós, canonge de la seu de Vic i president d'honor del cor. Es distribueix una estampa commemorativa.

Tot seguit, ofici solemne, en el transcurs del qual el cor estrena la «Missa in honorem sancti Hieronymi», a tres veus, de la mateixa directora, MdRM. A l'ofertori, «Ave Maria». El sermó és a càrrec de Mn. Amadeu Amenós.

A dos quarts d'una del migdia, recepció al saló de sessions de l'Ajuntament d'Igualada. L'alcalde, Josep Singla, imposa una corbata record a la senyera.

A la una del migdia, en el local social, inauguració d'una exposició gràfica de l'història i activitats més destacades del cor des de la seva fundació.

A les dues de la tarda, a la sala d'actes de l'Escuela Sindical Superior de Tenería, dinar de germanor, que aplega dos-cents comensals. És servit pel restaurant Núria. Ocupen la taula presidencial, entre altres, els padrins, Josep Singla i Francisca Gomà Rabell, l'arxiprest, Mn. Ginés Padrós, el canonge Mn. Amadeu Amenós i Ramon Solsona. Es pronuncien eloqüents parlaments i tot seguit imposició de corbates i medalles a la nova senyera, a càrrec de les representacions que en el seu dia honoraren les actuacions de la coral. Per acabar, el cor ofereix un petit recital de cançons.

Palpables mostres d'afecte envers el CPSMI ho són les nombroses adhesions rebudes per aquesta efemèride, entre les quals esmentem les següents: Mons. Benjamín de Arriba y Castro, cardenal arquebisbe de Tarragona; Mons. Gregorio Modrego, arquebisbe de Barcelona; P. Aureli M. Escarré, abat de Montserrat; P. Anselm Albareda Ramoneda, abat de Ripoll i bibliotecari del Vaticà; Fèlix Millet, president del Secretariat d'Orfeons de Catalunya; Joan Balcells, director i fundador de l'Orfeó Gracienc; Orfeó Català; Orfeó de Sants; Orfeó de Sabadell; Orfeó Laudate; Orfeó Mestre Nicolau; Capella de Música de Sant Andreu de Barcelona; Coral La Lira de la Pobla de Claramunt; Agrupació Coral La Llàntia; Schola Cantorum d'Igualada, i Juventudes Musicales del CECI.

«**BENDICIÓN DE UN ESTANDARTE**». El *Diario de Barcelona* (23-11-1960) publica una elogiosa crònica del seu corresponsal Antoni Soler, que transcrivim íntegrament en l'Apèndix 3 d'aquest llibre, però no ens resistim a copiar-ne un fragment aquí:

«Después del largo y prolongado período de actuaciones, tanto en la ciudad, lo mismo que en diversos pueblos de la comarca, ciudades de la región de España y allende de nuestras fronteras, obteniendo loables éxitos en todas y cada una de sus actuaciones, el Coro Parroquial de Santa María de Igualada ha decidido la confección de un estandarte.

»No puede menos que reconocerse el valor que encierra dicho estandarte, ricamente trabajado, todo con seda natural con oro y plata, en la que aparece la imagen de la Inmaculada Concepción, patrona de la parroquia de Santa María.

»En tan solemne acto, tampoco les faltó la simpatía de toda la ciudad de Igualada que este coro femenino ha sabido granjearse por todas y cada una de las actuaciones en que ha tomado parte, en los actos benéficos que se le ha solicitado su colaboración, sin regatear sacrificios.»

«**SOLEMNE BENDICIÓN DE LA SEÑERA DEL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA**». El setmanari *Igualada* (núm. 986, 26-11-1960) publica a primera pàgina amb el títol que encapçala aquesta nota una completa crònica de l'acte, i un avançament del programa commemoratiu. Acaba dient:

Festes benedicció senyera. Les cantaires del CPSMI amb la senyera, a la sortida de la recepció municipal

«Sólo nos resta felicitar a todas las componentes del coro, y de forma particular a su directora, la Srta. María del Río, por el magnífico desarrollo de los actos programados con motivo de la efeméride de la bendición de su nuevo estandarte, que no dudamos que marcará un hito destacado en su ya brillante historial.»

21 de novembre. Dins el programa d'actes de benedicció de la senyera del cor, l'arxiprest, Mn. Genís Padrós, pronuncia en el local social una conferència sobre el cant religiós, desenvolupant el tema «Elevació espiritual del cant litúrgic».

23 de novembre. Segona conferència de Mn. Genís Padrós en el local social i dins els actes de benedicció de la senyera. Parla sobre «El cant litúrgic, instrument d'apostolat».

26 de novembre. Programa festes de benedicció de la senyera. En el Saló Rex, representació teatral de *Madre Alegría*, en tres actes, de Sevilla i Rafael Sepúlveda, a càrrec de les cantaires i la col·laboració de destacats artistes locals. Repartiment: *Madre Alegría*, Maria del Rio; *Glòria*, Eusèbia Fanega; *Doña Mariquita*, Teresa Trull; *Sor Martina*, Guadalupe Cussó; *Lola*, Mercè del Rio; *Angelines*, Teresa Calaf; *Rosarito*, Rosa Temprano; *Jacinta*, Magdalena Lluçia; *Don Leonardo*, Narcís Viarnés; *Sr. Nemesio*, Manuel Mateu; *Curro*, Magí Castelltort; *Tanito*, Jaume Ferrer, i *Sr. Ordóñez*, Lleonard del Rio. Apunt, Josep M. Ramonjuan. Direcció, Magí Castelltort i Manuel Mateu. *Decorats*, Germans Salvador. Maquillatge, Galtés.

27 de novembre. Programa de festes de benedicció de la senyera en la commemoració de la diada de Santa Cecília.

La bandera gremial és confiada al CPSMI.

Ofici solemne a la basílica, cantat per la Schola Cantorum. A l'ofertori, la Coral Mixta de la Schola Cantorum interpreta el «Credo» de la «Missa del papa Marcel». A l'ofertori, «Ave verum», i en acabar, l'«Himne a santa Cecília», a càrrec de les tres corals.

A la tarda, en el local social, projecció cinematogràfica i sessió de diapositives del viatge a Roma i altres pel·lícules de cinema amateur.

30 de novembre. Participació diària del nostre cor en la novena de la Puríssima que comença avui a les vuit del vespre a la basílica de Santa Maria.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, patrona de la basílica i del CPSMI. A les onze del matí, ofici solemne cantat per l'esmentat cor, presidit pel nou rector, Mn. Genís Padrós. Hi assisteix el Gremi Sindical de Comestibles, que també està sota el patronatge de la Verge.

11 de desembre. Les congregacions de la Divina Pastora celebren a Barcelona el primer centenari de la declaració dogmàtica de la Immaculada Concepció. Durant tota la jornada es tenen diversos actes i a la tarda hi ha una vetllada literàrio-musical en la qual participa el CPSMI; una actuació que la premsa barcelonina qualifica «*de exquisito gusto*».

Presidència del dinar de germanor de les festes de la benedicció de la senyera del CPSMI: l'alcalde d'Igualada Josep Singla Morera; el president del Cor, Mn. Genís Padrós Pladevall; la padrina de la senyera, Francesca Gumà de Mercader; i la directora, MdRM

18 de desembre. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

24 de desembre. El nostre cor té a càrrec seu els cants de la missa del gall que se celebra a la basílica. Nadales en l'adoració de l'infant Jesús.

En sortint, al local de la coral, coca, torrons i xarel·lo. Inauguració de l'artístic pessebre realitzat per les cantaires, que acaba amb una cantada de nadales.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. En el teatre de la Cooperativa La Victoria, el CPSMI, sota la direcció de MdRM, ofereix un nou concert de Nadal, en sessió de tarda. També actua en aquesta vetllada un grup de rapsodes i l'Esbart de Dansaires d'Igualada.

«IV CONCIERTO NAVIDEÑO EN LA COOPERATIVA LA VICTORIA». El setmanari *Igualada* (núm. 991, de 31-12-1960) publica la ressenya del concertk, de la qual espigolem:

«Al finalizar el concierto, el presidente de la cooperativa, Sr. Salvador Riba, con sentidas palabras impuso al nuevo estandarte del coro una corbata que como ramo de laurel apuntaría triunfante una nueva victoria en la historia artística del Coro Parroquial de Santa María. Contestó a las palabras del Sr. Riba el presidente de la junta rectora del coro, Rdo. Ginés Padrós, agradeciendo la distinción recibida e indicando que este lazo serviría para estrechar más los vínculo de amistad entre las dos entidades.

»El "Esbart de Dansaires d'Igualada", dirigido por el Sr. Antonio Moncunill, interpretó unas típicas danzas de su repertorio. Las Srtas. Maria Gloria Ferrán, Rosa Vilaseca y Teresa Trull recitaron escogidas poesías.»

31 de desembre. A la basílica, vetlla nocturna per acomiadar l'any 1959 i donar la benvinguda al 1960. A la missa de mitjanit, cants del CPSMI.

PADRÓ MUNICIPAL. A 31 de desembre de 1960 el padró municipal d'Igualada és de 19.866 habitants.

* * *

1961 /

L'església conventual dels Caputxins

El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, malgrat els concerts i altres activitats populars, continua d'una forma inestroncable fidel als seus postulats de servei a l'Església acudint arreu on és sol·licitat, sense esperar cap gratificació. Com es pot anar veient en el dietari, aquesta col·laboració és constant.

Ací voldríem fer una remarca especial: la bona sintonia amb les activitats que duu a terme la comunitat caputxina a Igualada.

Des dels primers anys la col·laboració és intensa i fidel i, tot i que no en tenim gaires referències escrites, ens consta que l'església conventual és per al Cor Parroquial de Santa Maria com una segona casa. Les cantaires — algunes d'elles també terciàries franciscanes — es fan presents amb la seva directora en les funcions religioses que hi tenen lloc. Per posar un exemple, esmentarem les funcions mensuals de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat i les festes principals de l'Orde Caputxí. Guardem alguna carta dels seus directors agraint aquestes periòdiques actuacions.

1 de gener, Cap d'Any. Com és costum, el CPSMI ofereix un recital de cançons nadalenques als acollits en els centres assistencials de la ciutat.

8 de gener. A les onze del matí, ofici solemne cantat pel nostre cor a l'església de Santa Teresa (futura parròquia de la Sagrada Família).

10 de gener. A la seu social del CPSMI, Mn. Amadeu Amenós fa una conferència amb motiu de la cloenda del pessebre que aquests dies ha estat instal·lat en aquest local. Clou l'acte un recital de cançons de Nadal.

15 de gener. Reial Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la missa conventual de dos quarts de nou del matí. A dos quarts de sis de la tarda, rosari, visita espiritual a la Moreneta, amb les avemaries cantades, sermó pel pare director, besamans i «Virolai».

Cants del CPSMI a l'església del convent de les religioses carmelites de Santa Teresa, que des de l'any 1954 s'ha convertit en la tercera parròquia de la ciutat

20 de gener, festa de Sant Sebastià. A la capella de la Guia, cants en la missa i el rosari, organitzats pels veïns del carrer que duu el nom del màrtir romà. També hi participa un grup de noies del veïnat. Cant dels goigs del sant.

19 de febrer. A l'església conventual dels Caputxins, cants en les funcions de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

19 de març, festa de Sant Josep. Confraria de la Mare de Déu de Montserrat: missa i funció mariana de la tarda, a l'església dels PP. Caputxins.

22 de març. A l'església de la Soledat, missa cantada en el casament de la cantaire Carmen Cònsul Español amb Josep Orga Jaume.

30 de març, Dijous Sant. A la basílica, el CPSMI i la Schola Cantorum participen, a les set del vespre, en els cants de la missa de la Cena del Senyor, i a les onze de la nit, en l'hora santa seguida del viacrucis per l'interior del temple.

31 de març, Divendres Sant. A la basílica, al matí, cerimònia commemorativa de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada (iniciant-se l'acte a l'església del Roser). Sermó i adoració de les cinc llagues. A la tarda, acció litúrgica de la Passió i Mort del Senyor. Hi assisteixen les autoritats civils. La Schola Cantorum i el nostre cor tenen cura dels cants.

9 d'abril. En la festa patronal de Sant Gabriel, el CPSMI solemnitza la missa que celebra Mn. Genís Padrós a la basílica, organitzada pel grup Amics dels Goigs del CECI. S'edita una estampa amb un fragment dels «Goigs de sant Gabriel».

16 d'abril, Dia de la Parròquia. La missa de les nou del matí que se celebra a la basílica és solemnitzada amb els cants del nostre cor.

30 d'abril. Festivitat anual de la Reial Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A l'església dels PP. Caputxins, al matí, ofici solemne. A la tarda, visita espiritual a la Moreneta, amb sermó per Mn. Genís Padrós, rector arxiprest. Distribució d'estampes commemoratives i ramets de boix. Col·labora en els cants el CPSMI.

1 de maig. Comença el mes de Maria a la basílica, que compta amb la participació diària en els cants del nostre cor després de la missa de les set del matí.

14 de maig. Organitzada pels Amics dels Goigs del CECI, té lloc a la Casa de Cultura de la Caixa de Pensions una conferència pronunciada per Salvador Torrell Eulàlia, poeta i editor, sobre «Els goigs i la seva evolució literària». La xerrada és falcada amb el cant d'una sèrie de goigs, enregistrats pel CPSMI.

«ELS GOIGS I LA SEVA EVOLUCIÓ LITERÀRIA». El *Diario de Barcelona* (17-5-1961) publica una nota que acaba dient: «... Hizo notar [el conferenciante] de un modo conciso los momentos de transformación de los "goigs" en cánticos populares dentro de las iglesias y ermitas, en la celebración de las festividades de los santos o romerías en los santuarios, siendo intercaladas dichas exposiciones con el cántico e interpretación musical de algunos de ellos por el Coro Parroquial de Santa María de Igualada, reproducidos en cinta magnetofónica [...]»

21 de maig. Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A l'església conventual dels PP. Caputxins, cants en la missa del matí i funció mariana a la tarda.

18 de juny. A l'església conventual dels PP. Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge de mes.

26-30 de juny. El CPSMI organitza un nou pelegrinatge a Lurdes de França. En el transcurs de l'estada es fan diverses actuacions al santuari. També es participa en els principals actes que se celebren en el concorregut centre religiós. L'anada és pel Pont de Suert i Bossòst, i la tornada, pel port de la Bonaigua.

16 de juliol. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

26 d'agost. La professora MdRM forma part del jurat del concurs d'agrupacions corals organitzat per La Llàntia i la Federació de Cors de Clavé sota el patrocini de l'ajuntament en ocasió de la Festa Major d'Igualada. El primer premi és per a Les Flors de Maig de Barcelona.

NOU RECTOR DE LA SOLEDAT. Aquest mes de setembre és nomenat rector de la parròquia de la Soledat Mn. Estanislau Relats Bou, fins ara rector arxiprest de Prats de

Multitudinària processó de la tarda a l'esplanada del santuari de Lurdes de França. Les cantaires del CPSMI amb les mantellines blanques

Lluçanès. Substitueix Mn. Hipòlit Dagués Moret (Manlleu, 1898), que va morir el 12 de juny de 1955.

17 de setembre. A l'església conventual dels PP. Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge. En la trobada de la tarda es tracta el tema «La impressió de les llagues de sant Francesc», es fan la visita espiritual a la Moreneta, i la veneració de la relíquia de sant Francesc i es canten els goigs.

24 de setembre. A dos quarts d'onze del matí té lloc a la basílica la missa solemne de la VIII Fira dels Fruits del Camp. A l'ofertori hi ha l'ofrena dels fruits a càrrec de les parelletes d'«hereu i pubilla» de la comarca. També es beneeix una imatge de sant Isidre, que serà col·locada a les noves dependències del Sindicat Agrícola. El CPSMI té cura dels cants.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. Com en anys precedents, cants en l'ofici solemne del barri de la Font Vella en honor de la seva patrona. Té lloc a la basílica de Santa Maria. S'acaba amb el cant de l'«Himne» corresponent.

15 d'octubre. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

28 de novembre. A dos quarts d'onze del matí, assistència corporativa i participació en l'ofici solemne que se celebra a la basílica de Santa Maria en honor de santa Cecília,

patrona de la música. La Schola Cantorum, dirigida per Josep M. Oriol, interpreta la «Missa Divo Antonio» i, en acabar, canta, juntament amb el CPSMI, l'«Himne» a la santa.

A migdia, concert al Saló Rosa del Cercle Mercantil d'acord amb l'ordre següent:

En la primera part, actua l'harmonicista Ramon Closa.

En la segona part, el concertista Josep Mata ofereix un recital de piano.

El nostre cor ocupa la darrera part del programa interpretant, sota la direcció de MdRM, «Cantantibus organis», «Muntanyes del Canigó», «La filla del marxant», «Jovenívola» i «Montserrat».

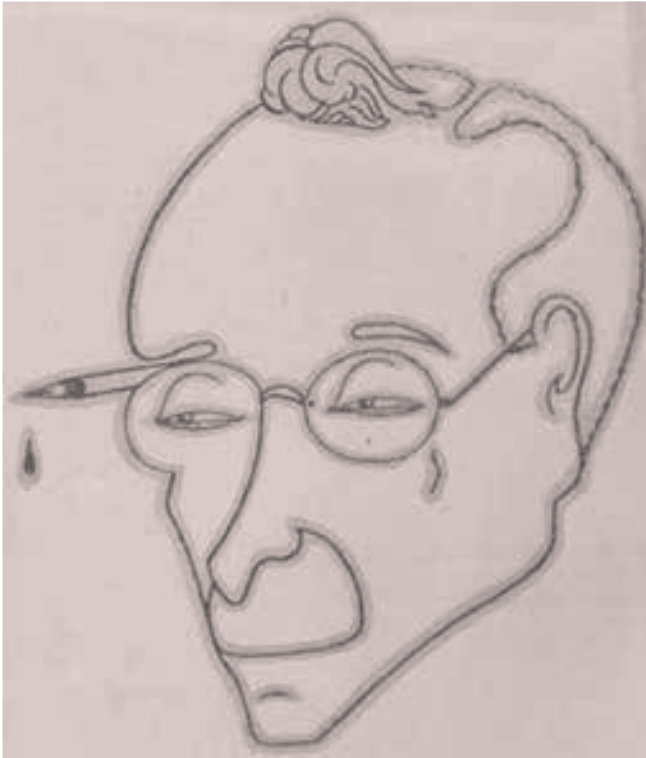
30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Immaculada, amb la participació diària, a dos quarts de vuit del vespre, del CPSMI.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. Cants en la missa de dos quarts d'onze a la basílica, organitzada pel Gremi de Comestibles.

Al vespre, cants en la conclusió de la novena a la patrona de la parròquia i en l'ofici solemne. El sermó és a càrrec del Dr. Antoni Berengueras, ecònom de Rubió.

17 de desembre. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

18 de desembre. Mor a vuitanta-quatre anys d'edat Ramon Solsona Cardona, vicepresident del CPSMI, del qual fou

Caricatura del periodista i escriptor Ramon Solsona Cardona (Igualdada, 1877-1961) impulsor i vice-president de la CPSMI

un actiu impulsor. Periodista, escriptor i autor de diverses novel·les, obres de teatre i altres publicacions. Va treballar com a guionista en quatre pel·lícules. Fou el fundador de l'Associació de la Premsa d'Igualdada i Comarca. També va intervenir en la política municipal.

24 de desembre. El nostre cor participa en els cants de la missa del gall que se celebra a la basílica. Comunió i adoració del nen Jesús.

En sortint, al local social, vetllada recreativa amb torrons, coca i xarel·lo i cants davant el pessebre de la coral.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. Vetllada nadalenca al teatre de la Cooperativa La Victoria a càrrec del CPSMI, dirigit per MdrM. Es presenta aquest programa:

PRIMERA PART. «El cant dels ocells», «Els àngels», «El buen rabadán», «Puer nobis» (primera audició), «Rin, rin», «El naixement de Crist», «Les dotze van tocant» i «El pobret alegre».

SEGONA PART. Dansa i poesia. Es presenta la nova secció de dansa del cor, que interpreta un breu programa de dansa clàssica, combinat amb un recital poètic. Tot plegat, a càrrec d'un grup juvenil de cantaires del cor.

TERCERA PART. «Non, non», «La Verge bressant», «Hac nocte», «La Verge filant» (primera audició), «Nit de pau», «San José al niño Jesús» (primera audició), «Bona nit», «Campana sobre campana», «El noi de la mare» i «El dimoni escuat».

«VELADA NAVIDEÑA EN LA COOPERATIVA LA VICTORIA». El setmanari *Igualdada* (núm. 1.042, 30-12-1961) publica un comentari del qual espigolem un fragment: «Todas y cada una de las interpretaciones fueron acogidas con calurosos y prolongados aplausos por la selecta y distinguida concurrencia, que salió muy complacida del acto.»

31 de desembre. Missa de mitjanit a la basílica, precedida d'una vetlla nocturna. Cants a càrrec del CPSMI.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC D'IGUALADA ANY 1961:
Naixements: 328 nens i 305 nenes, en total 638 nadons.
Defuncions: 117 homes i 108 dones, en total 225 difunts.
Matrimonis: 161.

* * *

1962 /

Pelegrinatge al santuari de Fàtima

Els santuaris marians sempre han estat un esquer per al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualdada, i aquest és un motiu per a organitzar un viatge al santuari de la Mare de Déu de Fàtima a Portugal. També s'aprofitarà per a visitar algunes ciutats lusitanes, com Lisboa i Coïmbra, i les platges d'Estoril, Cascais i Sintra. El viatge es realitza de l'11 al 23 d'agost fent escala a Madrid i altres capitals espanyoles.

El santuari de Fàtima, la Cova da Iria, era, com se sap, una zona desconeguda fins a 1917, quan tres pastorets —Jacinta, el seu germà Francisco i la seva cosina Lúcia— foren testimonis de successives aparicions de la Verge del Roser.

En el viatge esmentat es va donar la circumstància que els igualadins pogueren parlar amb una velleta que venia postals darrere una parada de records i postals: era la vident Lúcia de Jesús dos Santos.

14 de gener. El CPSMI visita amb una cantada els establiments benèfics de la ciutat.

20 de gener, festa de Sant Sebastià. El nostre cor, juntament amb un grup de noies del veïnat, solemnitza la missa del matí i el rosari de la tarda a la capella de la Mare de Déu de la Guia.

21 de gener. Cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat que se celebra a l'església dels PP. Caputxins cada tercer diumenge.

18 de febrer. A l'església conventual dels Caputxins, participació del CPSMI en els cants de la missa de dos quarts de deu del matí i en la funció de la tarda de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. Avui es tracta en la instrucció del Concili Vaticà II sobre la mentalitat anglicana.

4 de març. A l'església del PP. Caputxins, casament de la cantaire Eusèbia Fanega Bernáldez amb Narcís Viarnés Vallés. Els cants són a cura del nostre cor.

18 de març. En el local social del CPSMI, sessió de diapositives sobre temes muntanyencs i dels Pirineus, a càrrec del grup Amics dels Goigs.

25 de març. A l'església conventual dels Caputxins, cants en les funcions de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A dos quarts de nou del matí, missa reglamentària. A la tarda, solemne paralitúrgia. Benedicció final, besamans a la Moreneta i «Virolai».

15 d'abril, Diumenge de Rams. A la tarda, a la basílica, solemne viacrucis amb cants pel CPSMI.

Fem esment que, des de l'estiu d'enguany, la imatge del Sant Crist resta permanentment exposada a la veneració dels fidels per iniciativa de Mn. Genís Padrós. Fins al present sempre havia estat reservada darrere el teló de l'altar de la capella fonda i solament manifestada durant les funcions religioses excepcionals. Ara s'ha retirat el teló que la tapava.

La revista *Vida...* (19-7-1962) comenta que «aquesta iniciativa ha estat aplaudida pels igualadins».

19 d'abril, Dijous Sant. Cants del CPSMI en l'hora santa que se celebra a la basílica.

20 d'abril, Divendres Sant. El nostre cor té cura dels cants en l'acte commemoratiu de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada: «Adoració de les cinc llagues» i «Goigs del Sant Crist». Avui es compleixen 372 anys del prodigi esdevingut a l'església del Roser. L'acte comença a la capella esmentada i després continua en processó fins a la basílica, es fa el sermó de les cinc llagues.

23 d'abril. Carta de dom Ansem M. Albareda, monjo de Montserrat, agraint al CPSMI la felicitació per ser elevat al cardenalat per S.S. Joan XXIII.

29 d'abril. Romeria de gogistes de Catalunya a Montserrat, organitzada per l'Associació de Barcelona. S'hi fa present l'abat Aureli Maria Escarré. Igualada hi és representada pels Amics dels Goigs del CECL i pel nostre cor, que s'hi desplacen amb tres autocars.

Al matí s'assisteix a la missa conventual a la basílica, fent ofrena d'una edició de goigs de les advocacions entronitzades en el camí dels Degotalls, entre les quals figura la igualadina Mare de Déu de la Pietat.

A migdia s'inaugura una exposició de goigs montserratins, pertanyents a la biblioteca del monestir, i d'un llibre de goigs musicats per Mn. Francesc de P. Baldelló, president d'honor dels Amics dels Goigs de Barcelona.

Havent dinat, a l'atri de la basílica el CPSMI ofereix un concert dels goigs dedicats a les marededús que es detallen: Santa Maria de Montserrat, Mare de Déu de la Gleva, Mare de Déu de la Misericòrdia de Reus, Mare de Déu del Claustre de Tarragona, Mare de Déu de la Pietat d'Igualada, Mare de Déu de Núria. Al final, els «Goigs de l'arcàngel sant Gabriel», patró dels col·leccionistes.

Aquesta festa gogista coincideix amb la inauguració d'un monòlit a la Mare de Déu de Montgrony, de la qual és capellà el compatrici Mn. Marià Castells.

«**ECOS DE UNA ROMERÍA A MONTSERRAT**». El setmanari *Igualada* (núm. 1060, 5-5-1962) en dóna la referència següent:

«A las cuatro y media de la tarde, en el atrio de la basílica, el Coro Parroquial de Santa María de nuestra ciudad interpretó el canto de los "Goigs" de la Moreneta i un ramillete de loores de Madonas entronizadas en el paraje de los Degotalls, no faltando las exquisitas estrofas de los Goigs de Ntra. Sra. de la Piedad. Este simpático recital, escuchado con verdadera atención, fue premiado con espontáneos aplausos.

»Coincidió la fiesta con la bendición de un padrón dedicado a la Virgen de Montgrony, que atrajo un gran número de devotos del famoso santuario presididos por el capellán custodio del mismo, Rdo. Mariano Castells, compatricio nuestro que viene desplegando una loable actividad al culto y prosperidad de la "Covadonga catalana". Gracias al dinamismo del grupo de "gogistes" igualadinos podremos admirar en breve una exposición de grabados en boj, tallados por el competente artista Antonio Gelabert Casas, quien, además, ha prometido deleitarnos con una interesante conferencia [...].»

1 de maig. El nostre cor participa diàriament, a la basílica, en els cants del mes de Maria, que comença avui i acaba el 31 de maig.

6 de maig. El CPSMI es classifica per a la prova provincial celebradora el Palau de la Música de Barcelona. En la categoria de centres escolars, el col·legi MM. Escolàpies d'Igualada, dirigit per MdRM, aconsegueix el primer lloc.

14 de maig. A la Casa de Cultura de la Caixa de Pensions, conferència a càrrec del poeta i editor Salvador Torrell (Torrell de Reus) sobre «Els goigs i la seva evolució literària», amb il·lustracions musicals del nostre cor. És organitzada pels Amics dels Goigs del CECL. Al vestíbul es presenta una exposició de gravats de la col·lecció d'A. Gelabert. S'edita una estampa commemorativa reproduint una estrofa dels «Goigs del Sant Crist d'Igualada», de Mn. Malats, amb boix d'en Torrell de Reus.

CPSMI. DRETES: Mª Teresa Solernou, Anna Costas, Paquita Aparicio, Elvira Climent, Maribel Nogué, Anna Mª Solernou, Paquita Galtés, Aurèlia Rosich, MdRM (directora), M^a del Pilar Fernández, Teresa Calaf, Encarna Fernández, Dolors Ribera, Àngela Mercadal, Joana Medina, Teresa Sardà i Núria Farré. ASSEGUDES: Dolors Sisquella, Isabel Rodríguez, Pilar Cortés, Mercè del Rio, Maria Martí, Guadalupe Cussó, Mª Rosa Vilaseca, Rosa M^a del Rio, Mª Rosa Farré, Rosa Campmajó i Josefina Farré

20 de maig. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

3 de juny. Festa de la primera comunió dels nens i nenes de la parròquia de Vallfogona de Riucorb, solemnitzada amb els cants del CPSMI. En el transcurs de la celebració eucarística s'interpreta la «Missa in honorem sancti Hieronymi», de la mateixa directora; a l'ofertori, «Regina coeli», i a la comunió, diversos motets.

A les sis de la tarda, la coral igualadina ofereix en el teatre La Dolores de la mateixa localitat aquest concert:

PRIMERA PART. «Ave Maria», «El maridet», «El cant dels ocells», «La pastoreta», «El flabiol», «Montserrat», «La non-noneta», «L'hereu Riera» i «Aires de Aragón» (solista: Núria Farré).

SEGONA PART. «Regina coeli», «Els àngels», «Els tres tambors», «El testament d'Amèlia» (primera audició), «El dimoni escuat», «L'emigrant», «Recordant nostra terra», «Jovenívola» i «L'Empordà».

17 de juny. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

21 de juliol. Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A l'església conventual dels Caputxins, participació en les funcions de matí i tarda.

11-23 d'agost. Viatge del CPSMI a Portugal per peregrinar al santuari de Fàtima. Sortida en direcció a Saragossa per visitar el Pilar. Es pernocta a Catalaiud, on, a les postres del sopar, es rep la salutació sorpresa d'una estudiantina universitària. Recorregut pel parc del Monasterio de Piedra. Arribada a Madrid la tarda del diumenge 12. Visita a l'Escorial i Casita del Príncipe.

Al captard ja som a Salamanca, i l'endemà, dimarts dia 14, de bon matí rebem la visita de la família Ferran Riba, conveïns d'Igualada i actualment establerts a la capital salamanquesa, que ens fan de guia per aquella capital. Abans d'acomiar-se, els nostres compatriotes ens conviden a una festa a la seva finca de Villahermosa, a la qual el cor correspon amb un concert. N'hi ha una bona colla que ho aprofita per a refrescar-se a la piscina, atès l'agradable temperatura d'aquest agost.

A Salamanca s'afegeix al grup un nou expedicionari: el sacerdot P. Antonio Lobato, rector de la parròquia de San Fermín de Madrid.

Després dels tràmits fronterers a Fuente de Oñoro, s'arriba a primera hora del vespre a Coïmbra.

El dia 15 és festa de precepte i l'onomàstica de la directora, MdRM. La missa pren una solemnitat especial. En acabar, el celebrant, P. Lobato, comenta públicament: «Canteu molt bé! Qui tingué a la seva parròquia una coral tan qualificada!»

BENVINGUDA MUSICAL Nova notícia inesperada a Coïmbra: la trobada amb un caputxí que s'ofereix a acompanyar-nos per la ciutat. «Però s'hauran d'esperar un moment que arribin els músics.» Efectivament, el P. Lobato ens ha preparat una sorpresa: uns estudiants universitaris ens acompanyen en el recorregut per la ciutat, amb guitarres, acordions i panderetes.

A darrera hora, sortida cap a Fàtima per sopar. Abans, però, hi ha una visita a la catedral de Batalha, la ciutat que es troba immersa en la festa major.

Fàtima ens acull el dijous dia 16. El primer jorn, la direcció de l'hotel ens projecta un audiovisual sobre la història de les aparicions. Hi corresponem amb una cantada, davant la sorpresa d'un nombrós grup d'austriacs amb qui confraternitzem en el mateix establiment.

L'expedició del CPSMI en el viatge a Fátima

En el santuari es participa en totes les cerimònies que se celebren.

El matí del dissabte, el P. Lobato celebra missa a la capella de les Aparicions, que el cor il·lustra amb el cant d'uns motets. És el comiat a la Verge Blanca.

Arribada a Lisboa per dinar. S'hi roman també l'endemà diumenge al matí. Recorrem la capital: Torre de Betlem, Jerònims, parc, catedral, castell de Sant Jordi. Recepció a l'ajuntament atesos per l'alcalde, António Vitorino da França Borges, que ens obsequia amb uns llibrets turístics i una entrada col·lectiva als jardins de l'Estufa Fria. Pronunciem unes paraules d'agraïment i oferim un petit concert. A l'arribada al susdit hivernacle, els altaveus fan sonar una sardana, que les cantaires puntegen de bona gana davant l'admiració dels visitants; en aquests bucòlics paratges no hi manca tampoc una cantada. Una altra visita singular, incloent-hi una cantada, és a la residència de l'ambaixador d'Espanya, que dedica un refrigeri al grup.

Es voreja l'Atlàntic i les platges d'Estoril, Cascais i Sintra. Es dina a Setúbal, creuant la frontera per Elvas.

Pernoctació a Badajoz i el dilluns dia 20 arribem a Mèrida per contemplar l'aqüeducte, el teatre i l'amfiteatre, i a Guadalupe, on la localitat es troba en festes —han convertit la plaça Major en una plaça de braus—; cant d'una salve a l'església del jerònim monestir.

Se sopa a Talavera de la Reina i es pernocta a Toledo. L'endemà, visita a l'Alcázar. Després, al Palau Reial d'Aranjuez, Casita del Labrador i passejada en barca.

A Madrid, intensa jornada de visites culturals: Palau Reial, Museu del Prado, parc del Retiro, San Francisco el Grande...

El dijous dia 23, camí de retorn per Saragossa i, a la nit, arribada a Igualada. La ciutat ja dorm.

LÚCIA DOS SANTOS. *El divendres dia 15 d'agost un fra-re caputxí fa de guia a la freguesia d'Aljustrel i acompanya l'expedició igualadina del Cor Parroquial de Santa Maria a les cases dels vidents Francisco i Jacinta Marto, i de Lúcia dos Santos.*

En aquest darrer lloc, els saluda una velleta que té parada de postals i altres records: descobreixen que és la vident germana Lúcia, amb la qual van mantenir una amable conversa.

«REGRESÓ DE SU EXCURSIÓN A MADRID I LISBOA EL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA». La revista *Vida...* (setembre, núm. 497) publica una nota del viatge:

«Regresaron las componentes del Coro Parroquial de Santa María, que realizaron un viaje turístico a Portugal con el fin de visitar el santuario de la Virgen Blanca de Fátima. Celebramos el magnífico desarrollo de la excursión y los brillantes éxitos de este nuestro Coro Parroquial, que, con su arte, sabe enaltecer el nombre de nuestra parroquia y el de nuestra ciudad.

»Un nuevo hito en sus celebradas páginas artísticas.»

15 de setembre. El periodista Leonard del Rio Campmajó³ comença al setmanari *Igualada* (15-11-1962) la publicació d'una sèrie de quatre capítols titulada «Por tierras lusitanas», en els quals detalla el viatge del nostre cor a Portugal.

16 de setembre. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

14 d'octubre. En el teatre del Centre Parroquial de la Poble de Claramunt té lloc un festival en favor dels damnificats per les riuades de les comarques del Vallès Occidental.

Presentats per LdRC, locutor de Ràdio Igualada, hi prenen part la Rondalla Montserrat d'Igualada, l'Agrupació local La Lira Poblense i el CPSMI.

«FESTIVAL PRO-DAMNIFICADOS EL VALLÉS». El setmanari *Igualada* (núm. 1083, 20-10-1962) escriu: «En este

3. A partir d'aquí, i per mor de la brevetat, reduïrem generalment el nom d'aquest personatge a la sigla LdRC.

festival se recaudaron 2.005 pesetas, que, sumadas a las 5.730 recogidas en la parroquia, a las 6.420 obtenidas por la Lira Poblense y a las 14.920 entregadas al ayuntamiento, hacen un total de 29.075 pesetas, que es la aportación local en efectivo. Los fabricantes de géneros de punto, en su momento, también aportaron varios lotes de prendas de vestir.»

21 d'octubre. Participació en els cants de la missa conventual a l'església dels Caputxins, dins els actes de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. A la tarda, funció dedicada a la Moreneta, amb prèdica, besamans, goigs i «Virolai».

28 d'octubre. S'inaugura a Montserrat el monument a Lluís Millet, del qual es féu ofrena en el romiatge dels Orfeons de Catalunya el 14-10-1956.

4 de novembre. El CPSMI es desplaça amb dos autocars a Barcelona en un viatge cultural. Al matí es visita l'ajuntament i la diputació provincial. Es dina al Tibidabo. A la tarda s'ofereix un concert als asilats dels Hogares Mundet. Després es visiten els pavellons del recinte.

«EL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA A BARCELONA», El setmanari *Igualada* (núm. 1.086, 10-11-1962) publica:

«La lluvia que cayó casi incesante durante toda la jornada no impidió realizar el programa que tenían proyectado.

»Por la mañana fueron recibidos y cumplimentados en la diputación y el ayuntamiento; por la tarde, y tras el almuerzo en el Tibidabo, se dirigieron a los Hogares Mundet, donde visitaron los pabellones y obsequiaron a los asistentes y asilados con un concierto que fue muy del agrado de todos los concurrentes a este acto. Alrededor de las nueve de la noche regresaron a nuestra ciudad.»

18 de novembre. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

25 de novembre. Commemoració de santa Cecília. Participació del nostre cor en l'ofici solemne que se celebra a la basílica de Santa Maria. Al final, cant de l'«Himne» a la santa.

30 de novembre. A tres quarts de vuit del vespre, a la basílica, inici de la novena de la Immaculada. Rosari, novena amb prèdica. El CPSMI hi participa diàriament amb els cants de les avemaries i dels goigs.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, patrona de la parròquia de Santa Maria i de la coral. Cants en l'ofici solemne celebrat a la basílica, presidit pel rector arxiprest, Mn. Genís Padrós.

A la tarda, en el local social, tradicional vetllada familiar de Santa Cecília amb la participació de les mateixes cantaires.

16 de desembre. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

24 de desembre. A la basílica, cants del nostre cor en la missa del gall. Abans de l'ofertori es fa l'adoració de l'infant Jesús, interpretant-se nades populars.

En sortint, dins el local social, cants davant el pessebre, i coca, torrons i xarel·lo, tot animat amb acudits i actuacions espontànies.

30 de desembre. Se celebra al teatre de la Cooperativa La Victoria la IV Vetllada Nadalena del CPSMI, que enguany presenta cant coral, dansa i teatre. Aquest acte era previst inicialment per al dia 26, festa de Sant Esteve, però va quedar ajornat a causa de la gran nevada que va caure a Igualada els dies 25 i 26. El programa s'estructura així:

PRIMERA PART. Tradicional concert, dirigit per MdRM, amb aquest repertori: «Les dotze van tocant», «Sona la música» (primera audició), «El pobret alegre», «Non-noneta, Mare de Déu» (primera audició), «La Virgen es panadera» (primera audició), «Rin, rin», «San José al niño Jesús», «Sardaneta de Nadal» (primera audició), «Nit de pau» i «El dimoni escuat». Solistes: Núria Farré i Magdalena Lluçà.

SEGONA PART. Secció de ballet: «Dansa hongaresa» de Brahms, «Dansa de l'ànec» de Peer Gynt, de Grieg, i «Cançó russa», de S. Smith. Formen el cos de ball: M. Teresa Solernou, M. Rosa Temprano, M. Teresa Calaf, Josefina Farré, Rosa M. del Rio, M. Àngels Singla i Montserrat Torras. Direcció coreogràfica: M. Rosa Farré.

TERCERA PART. Presentació de la secció de teatre, que posa en escena *Tres i no res*, d'Apel·les Mestres, amb el següent repartiment: *Donya Leocàdia*, M. Teresa Calaf; *Florentina*, M. Rosa Temprano; *Rosa*, M. Àngels Singla; *Isabel*, Rosa M. del Rio; *Camaló*, LdRC; *Don Josep*, Jaume Singla; *Ernest*, Agustí Coll; *Patrici*, Isidre Pujol, i *Serafí*, Antoni del Rio. Direcció: Narcís Viarnés.

DEBUT DE LA SECCIÓ DE TEATRE. El setmanari *Igualada* (núm. 1.095, 12-1-1963) publica una nota, de la qual transcrivim uns fragments:

«El Coro Parroquial de Santa María nos sorprendió con la presentación de una sección de teatro, en la que la parte femenina está formada por jóvenes cantoras de dicha agrupación. Representaron felizmente un divertido sainete, en el que mostraron afición y ganas de complacer. Ni que decir tiene que esperamos que este grupo tenga continuidad.

»En la primera parte de la velada el coro, bajo la dirección de la profesora Srta. María del Río, ofreció un selecto recital de canciones navideñas, que el público saboreó muy complacido. Todo el concierto redundó en un señalado éxito. Las solistas Nuria Farré y Magdalena Lluçà impregnaron a su cometido emotiva vitalidad.

»La sección de ballet, que ya se presentó en la velada navideña de 1961, ocupó la segunda parte. Destacamos la intervención de la Srta. María Teresa Solernou, que dio

muestras de una singular promesa en el arte rítmico.

»En la tercera parte asistimos al debut de la sección de teatro con la obra *Tres i no res*, de Apelles Mestres. Como hemos escrito, los actores apuntan a un buen futuro, haciéndose dueños de sus personajes con resuelta propiedad.

»El público llenó el teatro de la Cooperativa La Victoria.»

31 de desembre. A les dotze de la nit, missa de fi d'any a la basílica, organitzada per l'Adoració Nocturna Masculina, amb cants a càrrec del CPSMI. Al final, veneració de l'infant Jesús. Prèviament, a les onze hi havia hagut una hora santa, predicada a la cripta de l'altar major.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC D'IGUALADA, ANY 1962.

Naixements: 336 nens i 302 nenes, en total 638 nadons.

Defuncions: 113 homes i 115 dones, en total 238 difunts.

Matrimonis: 164.

* * *

1963 /

La secció teatral juvenil «Art i Alegria»

Neix una nova secció del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, anomenada Agrupació Teatral Art i Alegria, que ja en el primer any de la seva existència desenvolupa una notable activitat. Cal recordar que totes les actrius són joves cantaires del Cor de Santa Maria, a les quals s'ha afegit un bon grup de nois.

En el setmanari *Igualada* del mes de desembre, Salvador Riba Gumà, president de Cooperativa La Victoria, hi publica l'article que transcrivim:

«La Agrupación Juvenil —Art i Alegria— en poco tiempo ha sabido captarse la simpatía del público que ha asistido a sus recientes representaciones, y es que en su cometido ha entregado toda su alma para poder salir airoso en sus propósitos, y por cierto que lo han conseguido.

»Es de admirar que en el poco tiempo que hace que actúan, lo hagan como si hiciera mucho tiempo que estuvieran organizados y poco pueden envidiar de otras agrupaciones ya veteranas, por la destreza con que interpretan sus respectivos papeles.

»Casi ninguno de sus componentes había pisado las tablas, ni que decir tiene que tanto por parte de ellos como de ellas, en la actuación, unos puede que hayan sobrepasado un poco más que los otros, a veces ayuda el papel que se ha de representar, que cuadra más a un temperamento que a otro, cosa que el director debe ir estudiando

Rosa Maria del Rio i Isidre Pujol, en una escena de l'obreta "Tres i no res" d'Apelles Mestres, presentada per Art i Alegria

paulatinamente, mientras va conociendo más a fondo al personal de que dispone. De momento, creemos que no sería muy oportuna una crítica más elogiosa a unos que a otros en su intervención, para evitar que de buen principio, sin querer, se crearan rivalidades innecesarias, sobre todo cuando se actúa con la máxima voluntad por parte de todos y la buena armonía es indispensable para la continuidad en todas las cosas.

»Esperamos que la Agrupación Juvenil de Teatro —Art i Alegria— tenga una vida perdurable, que no se desvanezca como suele acontecer entre la juventud actual, que pronto decae, perdiendo energías de balde. Que no se pueda decir de vosotros que, una vez que hayáis alcanzado la gloria, os habéis dormido sobre los laureles. Dad un ejemplo a toda esa juventud que pierde el tiempo

lastimosamente, con lo faltados que estamos de hombres que sepan y quieran dignificar su ciudad.»

10 de gener. Amb motiu de les festes nadalenques, el CPSMI ofereix concerts als centres benèfics de la ciutat.

13 de gener. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat.

20 de gener, festa de Sant Sebastià. Els veïns del carrer homònim, del barri de Capdevila, celebren a la capella de la Guia la festivitat del seu patró organitzant una missa matinal cantada i un rosari amb homília a la tarda. Els cants són a càrrec del nostre cor i d'un grup de noies del mateix veïnat. Tots dos actes acaben amb el cant dels goigs del soldat màrtir.

17 de febrer. La secció de teatre del CPSMI, amb el nom de Joventut i Art (precursor d'Art i Alegria), fa la seva primera sortida a la veïna localitat de l'Espelt, oferint una representació en el cafè-teatre del poble.

En primer lloc, s'interpreta la humorada en un acte *Blanc i negre*, de Pau Rosés, amb el repartiment següent: *Ambrós*, LdRC; *Lluïset*, Isidre Pujol; *Girabutxaques*, Josep M. Farrés.

En la segona part, el sàinet d'Apelles Mestres Tres i no res, interpretat així: *Donya Leocàdia*, M. Teresa Calaf; *Florentina*, M. Rosa Temprano; *Rosa*, M. Àngels Singla; *Isabel*, Rosa M. del Rio; *Camaló*, LdRC; *Don Josep*, Josep M. Farrés; *Ernest*, Agustí Coll; *Patrici*, Isidre Pujol; *Serafi*, Antoni del Rio. La direcció és de Narcís Viarnés.

ON ERA EL PÚBLIC? *El matí del mateix diumenge, els actors van recórrer els carrers del poblet fent propaganda de la representació de la tarda, i a l'hora de començar es veieren sorpresos per l'escassíssima assistència de públic. Tant és així que es van plantejar de suspendre la representació, però era tanta la il·lusió i entusiasme dels novells actors que decidiren tirar endavant la vetllada. I davant una minsa correspondència començaren l'actuació.*

L'esbalaïment dels joves actors s'esdevingué quan, acabada la primera peça, començaren a arribar espectadors, fins a omplir-se totalment l'aforament de la sala, restant fins i tot algunes persones dretes.

Què havia passat? Després ens assabentàrem que s'havia casat una parella de veïns i tot el poble havia anat a la boda. I, quan va acabar l'àpat, la gent va anar al teatre.

17 de febrer. A l'església conventual dels Caputxins, cants en els actes de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

UNA TARGETA DEL DIRECTOR DE LA CONFRARIA. *El pare director de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, el caputxí P. Lluís de Reus, escriu una targeta a*

Maria del Rio Montfort, la directora del cor, que fa així: «Gairebé hauria de dir: Visca les germanes Del Rio! Perquè mira que en teniu, de bona voluntat cada tercer diumenge a pujar aquí dalt! I visquen totes les cantores!»

24 de febrer. Els components del grup de teatre Joventut i Art es reuneixen per escollir la seva junta directiva. Aquest és el resultat: president, Narcís Viarnés Vallès; secretari, LdRC; tresorer, Josep M. Farrés Vidal; vocals: Agustí Coll Casajoana (propaganda i desplaçaments), Antoni del Rio Campmajó (tramoia) i Jaume Singla Claramunt (activitats diverses). Cal fer constar que la part femenina del grup la formen les cantaires del CPSMI.

27 de febrer. En una segona reunió el grup de teatre Joventut i Art —secció del nostre cor— acorda per votació escollir el nom definitiu. S'anomenarà Agrupació Art i Alegria.

3 de març. En el Centre Nacional, festival de distribució de premis del col·legi dels Maristes, curs 1961-62. Es presenta la sarsuela *Los reclutas*, lletra i música de M. Sancho, sota la direcció escènica de Màrius Tomàs i musical de Joan Montaner. En formen part uns quants components del nou grup juvenil Art i Alegria. Repartiment: *Médico*, LdRC; *Sargento*, Salvador Vilanova; *Sordo*, Gustau Rubio; *Cojo*, Isidre Pujol; *Recluta 1º*, Joan Enrich; *Recluta 2º*, J. Puig; *Recluta 3º*, J. Closa; *Recluta 4º*, M. Jorba; *Recluta 5º*, J. Solé; *Recluta 6º*, M. Usón, i *Recluta 7º*, E. Claret.

17 de març. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat del tercer diumenge.

Presentació oficial de l'agrupació Art i Alegria al teatre de la Cooperativa La Victòria amb l'obra *D'aquesta aigua no en beuré*, de Josep M. Folch i Torres. Ple total.

Repartiment: *Montserrat*, M. Àngels Singla; *Sra. Magina*, M. Teresa Calaf; *Sra. Manuela*, M. Rosa Farré; *Sra. Miquel*, Josefina Farré; *Pepeta*, Rosa M. del Rio; *Emília*, M. Teresa Solernou; *Lluís*, Agustí Coll; *Sr. Mirons*, LdRC; *Sr. Benet*, Josep M. Farrés; *Ramon*, Isidre Pujol; *Sr. Mirambell*, Joan Enrich, i *Gateras*, Antoni del Rio. Direcció escènica: Narcís Viarnés. Direcció artística: LdRC.

«DEBUT TEATRAL». El setmanari *Igualada* (núm. 1.105, 233-1963) publica la nota que transcrivim: «El pasado domingo se presentó en el salón teatro de Cooperativa La Victoria una nueva compañía teatral amateur, bajo el nombre de "Art i Alegria d'Igualada". El local se llenó totalmente y la representación de la obra *D'aquesta aigua no en beuré* fue acogida con cariñosos aplausos. Deseamos a la novel agrupación el mejor de los éxitos para el bien del teatro igualadino.»

24 de març. Coincidint amb la inauguració de la llum elèctrica al santuari de Sentfores (Anoia), el grup Amics dels Goigs del CECI celebra la seva festa anyal.

A un quart de dotze del migdia el rector de Sant Martí de Tous, Mn. Lluís Vall Fumanya, beneeix les instal·lacions, i l'alcalde de la mateixa localitat, Lluís Marsal Claramunt, connecta el corrent elèctric.

A dos quarts de dotze el claretí igualadí P. Josep Vilarrúbies Codina presideix la celebració de la missa solemne i s'encarrega del sermó. Hi ha l'ofrena d'un ciri per part dels Amics dels Goigs i també té lloc la benedicció de panets, que a la sortida es reparteixen als assistents.

El CPSMI, sota la direcció de MdRM, s'encarrega dels cants de la cerimònia, que acaben amb els «Goigs de la Mare de Déu de Sentfores».

11 abril, Dijous Sant. Hora santa nocturna a la basílica amb cants pel nostre cor.

12 abril, Divendres Sant. A la basílica, el CPSMI participa en els actes d'aquesta jornada, en particular en el memorial de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, esdevinguda a l'església del Roser. «Adoració de les cinc llagues» i «Goigs del Sant Crist».

21 d'abril. Festivitat anual de la Pontifícia i Reial Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. Els actes, que se celebren a l'església dels PP. Caputxins, tenen un relleu extraordinari. Al matí hi ha la missa cantada, que presideix el director, P. Lluís de Reus. En sortint, repartiment dels ramets de boix.

A la tarda, solemne vetlla a la Moreneta. La sessió consta de tres parts: instrucció de l'assemblea per a la pregària evangèlica; pregària de lloança i oració per la pau del món, i benedicció amb el Santíssim. Cant dels goigs de la confraria igualadina.

Assistència i participació del nostre cor.

1 de maig. A totes les parròquies comença el mes de Maria. A la basílica, en sessió de tarda, hi pren part diàriament el cor titular.

5 de maig. En el teatre de Santa Maria de Miralles, representació de la comèdia *D'aquesta aigua no en beuré*, de Josep M. Folch i Torres, a càrrec de l'Agrupació Art i Alegria, amb el mateix repartiment del proppassat 17 de març a Igualada.

ELS DECORATS PERDUTS I RECUPERATS. *El desplaçament a Miralles es féu amb cotxes particulars d'alguns pares i familiars. En un d'aquests vehicles s'hi portaven els decorats de l'obra, lligats sobre el portaequipatges. Però no devien estar gaire ben amarrades les cordes, perquè segurament a causa dels sotrats es van anar deslligant i els decorats anaven semblant la carretera. Sort que un altre cotxe de la colla que anava al darrere els anava recollint. Altrament la representació s'hauria ben complicat.*

12 de maig. Com a cloenda de la Setmana d'Orientació Femenina, organitzada per M. Lluïsa Campmajó, se celebra

Art i Alegria amb "D'aquesta aigua no en beuré"

una festa folklòrica, típica del costumari català: uns noces de muntanya.

Els actes comencen a l'ajuntament i el seguici recorre diversos carrers fins a arribar al Casal d'Acció Catòlica. S'utilitzen per a la desfilada cavalls, carruatges de l'època i la Diligència Igualadina

La corrua està integrada per Maria Lluïsa Singla Barceló (*núvia*), Antoni Roca Murt (*nuvi*), Antoni Murt Francés (*fadrí*), LdRC (nunci), Manuel Vidal Massaguer i M. Dolors Murt Francés (*pares del nuvi*), Miquel Permanyer Roca i M. Francisca Palmés Gabarró (*pares de la núvia*), Agrupació Folklòrica Igualadina, Agrupació Folklòrica de Sant Martí de Tous, CPSMI, rondalles de la Secció Femenina i del Front de Joventuts.

El festival en honor de la parella té lloc a la pista del Casal. L'acte és enregistrat i difós per TVE.

13 de maig. La veïna localitat de Castellolí celebra el IV Homenatge a la Velleja, organitzat per la Caixa de Pensions amb la col·laboració de l'ajuntament.

A les onze del matí, la comitiva oficial, formada per les autoritats i representacions, surt de la casa consistorial per acompanyar els avis del poble d'edats compreses entre setanta i vuitanta-nou anys (que suposa un 10% de la població). El seguici arriba a l'església parroquial per assistir a la missa solemne, presidida per Mn. Jaume Duran i cantada pel nostre cor.

En acabar la celebració eucarística hom es trasllada al teatre La Brillante, on té lloc l'homenatge a la velleja. Finalment, l'esmentada coral ofereix un recital de cançons que entusiasma els concurrents.

En sortint hi ha una audició de sardanes amb la Cobla Principal de Palafrugell.

«EL CONCIERTO DEL IV HOMENAJE A LA VEJEZ». En la completa crònica del setmanari *Igualada* (núm. 113, 18-5-1963) s'escriu: «... Bajo la dirección de la profesora Srta. María del Río, el Coro Parroquial de Santa María de Igualada ofreció varias interpretaciones mayormente del folklore

catalán y regional, rubricando su actuación con calurosos aplausos del público que llenaba por completo el amplio local [...].»

10 de maig. Als Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat del tercer diumenge.

1-5 de juny. Un any més, el CPSMI organitza un pelegrinatge a Lurdes de França.

Itinerari: Igualada, Trep, el Pont de Suert, Montréjeau, Lurdes, Montréjeau, Salardú, Sort, Balaguer, Igualada.

Durant l'estada a Lurdes es fa el recorregut del viacruis monumental i es participa activament en la benedicció dels malalts i en la processó nocturna de les torxes.

DECÉS DE JOAN XXIII. *Mor a l'edat de vuitanta-un anys el sant pare Joan XXIII —Angelo Giuseppe Roncalli— (Sotto il Monte, Bèrgam, Llombardia, Itàlia, 25-11-1881 - Ciutat del Vaticà, 3-6-1963). Conegut popularment com «el papa bo», havia estat elegit summe pontífex en el conclave d'octubre de 1958. Va exercir un pontificat breu però intens. El nom i la figura de Joan XXIII formen part de la història del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, donat que el 21 d'agost de 1960, en la seva residència de Castel Gandolfo, va beneir el nou estandard del cor i concedí, amb autorització expressa de la seva Secretaria d'Estat, que pogués lluir una corbata amb una inscripció que ho acredita.*

El succeeix el papa Pau VI (Giovanni Battista Enrico Antonio Maria Montini), nat a Concesio (Brèscia, Llombardia, Itàlia) el 26-9-1897.

16 de juny. Al matí, homenatge del CPSMI al seu promotor i president d'honor Mn. Amadeu Amenós en ocasió del seu vuitanta-vuitè aniversari. Té lloc a l'església de la Tossa de Montbui. Se celebra una missa d'acció de gràcies, seguida d'una conferència a càrrec del mateix homenatjat, que explica els trets més rellevants de l'origen de l'ermita preromànica. L'acte acaba amb un concert coral. La nombrosa assistència omple a vessar la mil·lenària església.

«MOSÈN AMADEO, DESCUBRIDOR DE LA TOSSA DE MONTBUY». *Amb el títol precedent, el setmanari Igualada (núm. 1.118, 22-6-1963) publica un article, signat per Antoni Carner, cronista de la ciutat, del qual copiem uns fragments:*

«... Cuando mosén Amadeo estaba de vicario en la parroquia de Montbuy acudía a menudo a la iglesia de la Tossa. Le gustaba celebrar la santa misa en aquel milenario recinto. Gran satisfacción para él, tan aficionado a los rancios pergaminos y a las piedras patinadas por los siglos.

»Pero, al mismo tiempo, era motivo de tristeza contemplar el templo con sus mutilaciones, sus añadidos y sus restauraciones innobles [...].

»La tenacidad del antiguo vicario de la parroquia de Montbuy triunfó por fin. El Patronato de la Tossa, impulsado por mosén Francisco Espinalt, contando con la inteligente

cooperación de nuestros diputados provinciales [...], hizo posible la restauración por la corporación provincial del santuario mariano, que es hoy un auténtico joyel de la comarca igualadina [...].»

23 de juny. Amb motiu de la festa de Sant Joan, que s'escau demà, el CPSMI es desplaça a Montserrat acompanyat d'un grup de familiars i simpatitzants. No hi manca una cantada a la Moreneta en l'altar del seu cambriol, i una altra davant el monòlit a la Mare de Déu de la Pietat del camí dels Degotalls.

29 de juny, festa de Sant Pere. Actuació de l'Agrupació Art i Alegria al Saló Rex del Casal d'Acció Catòlica. Representació de l'obra de Josep M. Folch i Torres *D'aquesta aigua no en beuré*. S'exhaureixen totes les localitats.

15 de juliol. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge. La missa comunitària és a càrrec del mateix director, P. Lluís de Reus, que pronuncia l'homilia i s'acomia del càrrec per haver estat nomenat secretari provincial dels caputxins.

GARCÍA URGELÉS, NOU ALCALDE D'IGUALADA. El dissabte 28 de setembre de 1963 pren possessió, al saló de sessions de l'Ajuntament d'Igualada, el nou alcalde, Juan Antonio Garcia Urgelés, advocat de trenta-dos anys, que substitueix Josep Singla Morera.

19 i 20 octubre. Dins les festes de Sant Antoni Maria Claret, l'Agrupació Art i Alegria estrena al Casal d'Acció Catòlica la rondalla en tres actes i un epíleg *El castell encantat*, original de la igualadina Rosa Campmajó Mateu. Se'n fan tres representacions.

Intervenien en la posada en escena: *Salomé*, M. Teresa Solernou; *Sr. Black*, Narcís Viarnés; *Raquel*, Rosa M. del Rio; *Fada Raig de Sol*, M. Rosa Farré; *Rosaura*, M. Àngels Singla; *Reina Mala-sang*, M. Teresa Calaf; *Berenguela*, Josefina Farré; *Bufó*, Isidre Pujol; *Roger*, Josep Riba; *Olga*, Maria Junyent; *Mary*, M. Pilar Fernández; *Faquir*, Joan Enrich; *Gegant Tro*, Josep M. Farrés; *Rei Frederic*, Agustí Coll; *Príncep Ricard*, LdRC; *Flor de Te*, M. Àngels Singla; *Estrella d'Or*, Maria Junyent; *Reina Blanca*, M. Pilar Fernández; *Príncep Albert*, Josep Riba, i *Herald*, Manuel Mateu. Ballet: M. Teresa Mateu, M. Pilar Nogué, Joana Castellà, Elisabet Bonet i M. Dolors Carbonell.

La direcció escènica és de Narcís Viarnés, i l'artística, de LdRC. La coreografia és de M. Rosa Farré. La il·luminació, d'Antoni del Rio i Antoni Aparicio. Els efectes especials, de Ràdio Fusté; el muntatge, de Joan Ferrer, i el maquillatge, d'Agustí Galtés.

«ESTRENO DE "EL CASTELL ENCANTAT" DE ROSA CAMPMAJÓ». La revista *Vida...* (núm. 556, 31.10-1963) publica el comentari següent:

«Con resonante éxito tuvo lugar en el Salón Rex del Casal el estreno de la obra *El castell encantat*, a cargo de la Agrupación Teatral "Art i Alegria" de Igualada, rondalla original de nuestra compatriota Sra. Rosa Campmajó.

»Presentación, riqueza de vestuario, luz y decoración, unidas a una correcta interpretación, consiguieron atraer la atención del público y en especial de los pequeños, que, llevados por el caballo alado de la fantasía, cabalgaron por los caminos del ensueño, contemplando embelesados el hada, el bufón, la reina, el gigante, la danzarina y todos aquellos personajes que tras las candilejas de la bien trazada farsa nacieron para deleitarlos unas horas.

»Varios números de bien ejecutado ballet (que tuvieron que bisarse) constituyeron otro peculiar atractivo. El numeroso público premió con insistentes aplausos la labor realizada. Nuestra felicitación a la autora y a los intérpretes.

»Esta obra será representada nuevamente el próximo domingo en el salón teatro de Cooperativa La Victoria.»

«SE ESTRENÓ CON GRAN ÉXITO "EL CASTELL ENCANTAT"». Transcrivim la crònica publicada en el setmanari *Igualada* (núm. 1.134, 26-10-1963), signada per M. C. M.:

«Se estrenó en el Salón Rex la rondalla *El castell encantat*, con la cual nuestra compatriota señora Rosa Campmajó inició con singular acierto sus actividades de autora teatral.

»*El castell encantat* nos retrotrae a aquel teatro ingenioso y popular de narraciones infantiles que tan acertadamente cultivó don José Maria Folch y Torres. Con una trama ingenua, tal como corresponde a esta clase de obras, pero no exenta de interés, su autora nos cuenta las desventuras de dos muchachitas huérfanas, enroladas en un circo ambulante, a las que una reina déspota logra secuestrar en su castillo encantado. La intervención del Hada Buena consigue liberarlas del influjo maléfico, para llegar al feliz epílogo de sus bodas con apuestos príncipes.

»Con estos elementos expositivos, su autora pergeñó tres actos y un epílogo que cumplen la finalidad básica de agradar y divertir a los espectadores.

»La obra está escrita poniendo en ella corazón y fantasía. Las pinceladas de humor de algunos personajes, principalmente el "Bufón", imprimen a la obra positiva donosura y gracia, lo que revela en su autora innegables condiciones para un teatro de esas características.

»El novel conjunto Art i Alegria consiguió un singular éxito interpretativo. Por su extenso reparto, omitimos señalar nombres, ya que todos lograron una labor de conjunto muy estimable, mayormente teniendo en cuenta que la casi totalidad de actores y actrices eran debutantes en las lides teatrales.

»Acertada la presentación y la fastuosidad de trajes, así como la parte coreográfica.

»En resumen: un aplauso sincero para todos, que deseáramos obrara de estímulo para la autora de la obra y este novel y juvenil elenco teatral.»

AI, LA REINA MALA-SANG! *Les reaccions infantils sovint són desconcertants i imprevisibles. En un descans de la representació, alguns actors i actrius sortiren a airejar-se al*

jardí del teatre. També alguns espectadors i especialment la mainada. Quan la quitxalla va veure l'actriu que representava la Reina Mala-sang començaren a aporrinar-la cridant «dolenta!» i altres insults semblants. L'ambient es va caldejar i algun marrec intentà apedregar-la. Naturalment, l'afectada hagué de fer mutis cap al teatre.

27 d'octubre. En el teatre de Cooperativa La Victoria i amb un ple total, l'Agrupació Art i Alegria presenta la rondalla *El castell encantat*, de Rosa Campmajó.

«NUEVO ÉXITO DEL "CASTELL ENCANTAT"». El setmanari *Igualada* (núm. 1.135, 2-11-1963) publica una nota, de la que copiem un fragment: «El local resultó insuficiente para dar cabida a las personas que iban a presenciar su puesta en escena, siendo muchas las que no pudieron entrar, por lo cual al parecer está en estudio el ofrecer una nueva representación en un amplio teatro de nuestra ciudad.»

10 de novembre. Nova representació de l'obra *D'aquesta aigua no en beuré*, de Folch i Torres, al teatre de Cooperativa La Victoria, a càrrec de l'Agrupació Art i Alegria. El repartiment és el mateix del 17 de març passat. Novament s'omple l'aforament del teatre.

«REPOSICIÓN DE LA OBRA "D'AQUESTA AIGUA NO EN BEURÉ"». El setmanari *Igualada* (núm.1.136, 9-11-1963) inclou la nota que transcrivim:

«La Agrupación teatral Art i Alegria repondrà mañana a las 6 de la tarde en el salón teatro de Cooperativa La Victoria *D'aquesta aigua no en beuré*, de José M. Folch i Torres, una de las mejores comedias del malogrado vate catalán, con la cual este elenco se presentó la pasada temporada, obteniendo con ella un gran éxito.

»Obra cómica, fina y divertida, que será interpretada bajo la dirección artística de Narciso Viarnés, según el siguiente reparto: *Montserrat*, M. Àngels Singla; *Sra. Magina*, M. Teresa Calaf; *Sra. Manuela*, M. Rosa Farré; *Sra. Miquel*, Josefina Farré; *Pepeta*, Rosa M. del Río; *Emilia*, M. Teresa Solernou; *Lluís*, Agustí Coll; *Sr. Benet*, Josep M. Farrés; *Sr. Mirons*, Leonardo del Río; *Ramon*, Isidre Pujol; *Sr. Mirambell*, Juan Enrich, y *Gateres*, José Riba.

»Ni que decir tiene que auguramos un nuevo éxito para los anales artísticos de este juvenil grupo escénico.»

16 de novembre. El president de Cooperativa La Victoria, Salvador Riba Gumà, escriu en el setmanari *Igualada* d'avui un article titulat «Art i Alegria». Vegeu-ne el text íntegre en l'encapçalament d'aquesta anualitat.

23 de novembre. El CPSMI, sota la direcció de MdRM, ofereix un concert a Martí Mercader Ferran, fundador de la fàbrica de pastes igualadina La Ideal, amb motiu dels cinquanta anys d'aquesta empresa.

«CONCIERTO HOMENAJE». El setmanari *Igualada* (núm. 1.139, 30-11-1963) dóna compte d'aquest acte amb el següent text: «Con motivo de las Bodas de Oro de la fundación

L'autora de la rondalla "El castell encantat" rep l'afalac del públic i dels actors d'Art i Alegria, en acabar l'estrena de la rondalla

de la fàbrica de pastas La Ideal, el Coro Parroquial de Santa María ofreció al señor Martí Mercader Ferrán y a sus familiares un concierto homenaje, festejando tan destacada efeméride. Las componentes de la masa coral fueron amablemente atendidas y obsequiadas, brindando por la prosperidad de la Casa.»

També la revista *Vida...* publica una nota d'aquesta jornada, en semblants termes: «Acto seguido, visitaron las dependencias de La Ideal, explicándoles detalladamente el señor Mercader la evolución de la industria y la moderna mecanización.»

24 de novembre. En la proximitat de la festa de Santa Cecília, patrona de la música, al matí té lloc a la basílica el tradicional ofici solemne, amb la participació de la Schola Cantorum i el CPSMI.

29 de novembre. Amb motiu del Dia de les Antiques Alumnes del col·legi de les Escolàpies té lloc al teatre del mateix centre, en sessió de tarda, la cinquena representació de la rondalla *El castell encantat*, original de l'exalumna Rosa Campmajó, a càrrec de l'Agrupació Art i Alegria. L'autora és objecte d'un homenatge.

«**HOMENAJE A ROSA CAMPMAJÓ.** El setmanari *Igualdada* (núm. 1.140, 7-12-1963) escriu: «El numeroso público premió con calurosos aplausos la labor de presentación y representación. Al término de la escenificación, la autora recibió un homenaje de simpatía por parte de las exalumnas y amigas haciéndole entrega de varios obsequios.»

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Immaculada, que compta amb la participació diària del cor titular.

1 de desembre. L'Agrupació Art i Alegria presenta al teatre de Cooperativa La Victoria la sisena representació de la rondalla *El castell encantat*, de Rosa Campmajó.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. Cants del CPSMI a la basílica en l'ofici de la festa de la Immaculada, patrona de la parròquia i del cor.

24 de desembre. Missa del gall i adoració del nen Jesús, a la basílica. S'encarrega dels cants el nostre cor.

En sortint, en el local social, festa íntima amb cants davant el pessebre confeccionat per les cantaires, i ressopó.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. VII Vetllada Nadalenc a la Cooperativa La Victoria, amb el CPSMI i la seva secció teatral Art i Alegria. Sota la direcció de MdRM, el concert segueix aquest ordre:

PRIMERA PART. «Nit de pau», «Cançó de Nadal» (primera audició), «La Virgen es panadera», «El bon rabadà», «San José al niño Jesús», «Campana sobre campana», «Cançó del pobre», «Cançó de bressol», «Vamos a Belén, Pascual» (primera audició), «El noi de la mare», «El dimoni escuat» i «Sardaneta de Nadal» (primera audició). Solista: Núria Farré.

Després la secció de teatre, dirigida Narcís Viarnés i MdRM, presenta dues representacions:

Martí Mercader Ferran, propietari de la fàbrica de pastes La Ideal, convida al CPSMI a visitar la factoria en el 50è. aniversari fundacional. El Cor li ofereix un concert en el seu domicili

SEGONA PART. *Els dos didots*, sarsuela amb lletra de F. V. C. i música de B. F. interpretada per LdRC (*Pau*) i Joan Enrich (*Met*).

La carbonera, lletra i música de Cecili de Montserrat, sota el repartiment següent: *Carbonera*, Maria Teresa Calaf; *Alexandra*, Maria Teresa Solernou; *Calamanda*, Rosa Maria del Rio; *Gitana*, Maria Rosa Farré; *Dª Mundeta*, Maria Àngels Singla; *Plàcida*, Josefina Farré, i *Pura*, Paquita Aparicio.

La revista *Vida...* (núm. 566, 2-1-1964) dóna compte amb una breu nota de l'èxit d'aquesta vetllada nadalenca.

29 de desembre. Prop d'una cinquantena de comensals pertanyents a l'elenc Art i Alegria es reuneixen a la Residència de l'Escola d'Adoberia en un dinar per festejar la cloenda de la temporada teatral i molt especialment l'èxit aconseguit en les representacions d'*El castell encantat*, de Rosa Campmajó.

31 de desembre. El CPSMI ha estat format aquest any 1964 per les cantaires següents: Paquita Aparicio Maldonado, M. Teresa Calaf Farrés, Rosa Campmajó Mateu, Paquita Galtés Puig, Elvira Climent García, Pilar Cortès Jubert, Anna Costas Jorba, Guadalupe Cussó Mendía, Josefina Farré Cussó, M. Rosa Farré Cussó, Núria Farré Egio, Encarnació Fernández Vera, M. del Pilar Fernández Vera, Maria Martí Vidal, Juana Medina Rino, Àngela Mercadal Sabaté, Maribel Nogué Felip, Dolors Ribera Pou, Rosa M. del Rio Campmajó, Mercè del Rio Montfort, Isabel Rodríguez, Aurèlia Rosich Torrens, Teresa Sardà Sellarés, Dolors Sisquella Llacuna, Anna M. Solernou

Prat, M. Teresa Solernou Prat i M. Rosa Vilaseca Canals. Directora: MdRM.

* * *

1964 /

La coral perd mossèn Amadeu, el seu àngel tutelar

Mn. Amadeu Amenós Roca va ser l'ànima del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, malgrat que els primers anys algun vicari volgués fer-li ombra i maldés per desdibuixar el seu patrocini. Ell va conèixer de ben a prop les vivències de la coral. Des de la seva creació es va preocupar per tot el que s'hi relacionava. Fou un excel·lent conseller en els moments difícils i cal dir que bona part de l'èxit aconseguit pel nostre Cor Parroquial es degué al seu zel i al seu estímul. Fou el seu àngel tutelar.

Cal fer constar l'estima i la simpatia que en tot moment va demostrar per la coral femenina, que ell apadrinà. Fins i tot en els darrers moments de la seva existència s'interessà vivament pel seu CPSMI.

Mn. Amadeu Amenós va morir el 15 de febrer de 1964 a Igualada, on havia nascut. L'any 1947 fou nomenat

canonge de la seu de Vic i aquell mateix any la seva ciutat nadiua li atorgà la medalla d'or. Ell va sol·licitar al Vaticà el títol de basílica per a Santa Maria d'Igualada. Dos anys més tard se li lliurà el títol de fill predilecte.

Col·laborà en diversos periòdics i setmanaris i estudià a fons els arxius parroquials de Santa Maria d'Igualada i d'altres pobles de l'Anoia. Va interessar-se per l'arqueologia i fou un dels primers a veure la vàlua de l'església romànica de Santa Maria de la Tossa de Montbui.

LA MEDALLA DE LA CIUTAT AL MÈRIT ARTÍSTIC

Un altre esdeveniment remarcable d'aquesta anualitat és l'atorgament per part del consistori igualadí, presidit per l'alcalde Juan Antonio García Urgelés, de la «Medalla de la Ciutat d'Igualada» al CPSMI, juntament amb altres entitats locals. El solemne acte té lloc el 27 de setembre al saló de sessions del nostre ajuntament.

19 de gener. El CPSMI ofereix un concert de cançons naldenques a l'Hospital d'Igualada.

«CONCIERTO DEL CORO DE SANTA MARÍA EN EL SANTO HOSPITAL». El bisetmanari *Igualada* (núm. 1.149, 22-1-1964) ho explica així:

«Como cada año en este periodo navideño, las componentes del Coro Parroquial de Santa María, que dirige la profesora Srta. María del Río, ofrecen a los centros benéficos de nuestra ciudad una velada musical para que también ellos gocen de unas horas de sano esparcimiento.

»El pasado domingo giraron visita al Santo Hospital brindando un concierto de canciones y la representación de una pieza lírica. Para fecha próxima está prevista la visita al Asilo del Santo Cristo.»

20 de gener, festa de Sant Sebastià. Sota organització dels veïns del carrer del mateix nom, missa matinal i rosari de tarda a la capella de la Guia. La part musical, a càrrec del CPSMI i un grup de noies del veïnat.

26 de gener. El cor fa un concert benèfic a l'Asil del Sant Crist, per a les religioses i els avis acollits.

9 de febrer. La secció de teatre Art i Alegria representa al Fòrum Xavier de Barcelona la rondalla *El castell encantat*, de Rosa Campmajó, dins els actes de les festes de la Mare de Déu de l'Ajuda, organitzades per l'Associació de Veïns del carrer de Sant Pere més Baix. En l'intermedi actua l'actor, humorista i monologuista català Joan Capri.

«SE PRESENTÓ EN BARCELONA “EL CASTELL ENCANTAT”». Crònica del bisetmanari *Igualada* (núm. 1.155, 11-2-1964):

«Tal como estaba anunciado, la Agrupación teatral “Art i Alegria” de Igualada presentó en Barcelona la rondalla en

tres actos y un epílogo *El castell encantat*, original de la igualadina Rosa Campmajó. El Forum Xavier revistió caracteres de gala, el pasado domingo, varios vecinos de la calle Baja de San Pedro y muchos igualadinos residentes en la ciudad condal se congregaron en el lujoso y bien acomodado local de las Javerianas, en donde se desarrolló el espectáculo.

»En esta ocasión la presentación de la rondalla tuvo un diferente matiz, puesto que la total supresión del decorado —de acuerdo con los regímenes del teatro moderno— tuvo que ser trasplantado por piezas y aplicaciones en los cortinajes, que sirvieron para evocar y situar las escenas de la época y del lugar donde debió situarse la acción.

»Junto a una efectiva presentación artística vimos una buena interpretación.

»Al término de la obra, la autora recibió el agasajo de simpatía de varias amigas residentes en la capital catalana y del público que premió asimismo con aplausos la actuación conjunta.

»La intervención del conocido actor Juan Capri completó la velada.»

«ELS IGUALADINS DE BARCELONA ENS DONEN EXEMPLE». El setmanari *Vida...* (núm. 571, 13-2-1964), arran de l'actuació de l'agrupació Art i Alegria d'Igualada a Barcelona, publica un article, signat per Roderic, del qual copiem uns fragments:

«Diumenge passat, en un teatre de Barcelona, es representà l'obra *El castell encantat*, de Rosa Campmajó de Del Rio. Un èxit de públic i d'interpretació. No pretenem pas fer una ressenya d'aquest acte. Però sí que volem destacar una qualitat dels igualadins residents a la Ciutat Comtal: llur amor vers la ciutat nadiua. Ho hem comprovat moltes vegades. Qualsevol activitat de signe igualadí que es desenrotlli a Barcelona, compta amb l'entusiasme i amb l'escalf dels igualadins que per atzars de la vida han hagut d'absentar-se de la nostra ciutat.

»Entre el públic, en els entreactes, hom va notar la presència de moltes cares efusives, rialleres, en fi, igualadines.

»Com que el fet no és esporàdic, val la pena comentar-ho. I direm que ens plauria que els igualadins residents a Igualada en prenguessin exemple. No pas per exterioritzar deliquescències sentimentals, ni xovinismes fora de to, ans per estimular-nos mútuament. Perquè tots plegats, els qui vivim a Igualada, integrem una població, en definitiva, una família gran. I tot allò que sigui igualadí, ha d'interessar-nos [...]»

L'ESTIRABOT DE JOAN CAPRI. Potser hauríem pogut titular aquesta nota «La rampellada». Com s'esmenta, el popular actor Joan Capri va actuar en un dels intermedis de l'obra que es representava al Fòrum Xavier de Barcelona.

Va arribar a mitja representació i l'home es va posar nerviós a l'espera que s'acabés el primer acte. Pretenia que s'interrompés l'actuació per oferir els seus monòlegs. Li van dir que això no era possible i que hauria d'esperar al final de l'acte. L'home s'enfaristolà i va amenaçar de

marxar. «Tinc molta pressa, jo. No puc perdre el temps», etzibà un parell de vegades. Després d'una conversa amb el director, l'humorista es va calmar i esperà l'entreacte.

15 de febrer. Mor Mn. Amadeu Amenós Roca (Igualada, 13 de juny de 1875), promotor i president d'honor del CPSMI, canonge, arxiprest de Santa Maria d'Igualada i Fill Predilecte de la ciutat.

«**MOSÉN AMADEU I EL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA**». Escriu Antoni Jorba Soler en el programa de les noces d'argent del cor (1939-1964) en referència a l'il·lustre compatrici i el cor:

«... Desde sus primeros albores esta esforzada agrupación orfeónica femenina fue recibida por mosén Amadeo con el alborozado entusiasmo del progenitor que ve en su obra la plasmación de una de sus más bellas ilusiones. Y no sin razón ciertamente. El vendaval de la guerra había desarbolado el dispositivo coral de la Parroquia arciprestal en sus piezas más eficientes. Había sido desmontando el órgano, de tanta prestancia sonora; habíamos quedado sin voces —ya que no sin aliento—, o por lo menos sin una dirección capaz de estructurarlas en un conjunto polifónico, digno de las solemnidades del culto. Se le planteó a la parroquia una necesidad litúrgica acuciante, que exigía hallarle urgente solución. En tal trance la Providencia se hizo visible en el fervoroso entusiasmo de una pléyade de voces femeninas, admirablemente dotadas para el canto llano, las cuales, dirigidas por una jovencísima profesora, muy pronto se convirtió en un grupo coral, perfectamente conjuntado y disciplinado, que, a la par que representaba una parte fundamental en el marco esplendoroso de las fiestas religiosas, vino a llenar de gozo el alma, tan sensible a las cosas del culto, de mosén Amadeo, a la sazón arcipreste de Santa María.

»Justo es consignar aquí el nombre de las hermanas Del Río como paradigma de nobles empeños y de una labor ardua, no desprovista de sinsabores, realizada con entusiasmo sostenido y con éxito notorio en el curso de más de veinticinco años. Bien es verdad que jamás les faltó en su loable esfuerzo el aliento y la amorosa solicitud de mosén Amadeo, que fue para el Coro Parroquial un verdadero ángel tutelar en sus actuaciones tanto de dentro como de fuera de la iglesia. Porque es bien sabido que éste llegó a convertirse en una notable agrupación orfeónica, solicitada una y repetidas veces para actuar triunfalmente en concursos convocados en diversas poblaciones de la región. Cae fuera de los límites de estas notas hacer historia de las actividades del Coro Parroquial de Santa María. Oportunamente en la prensa local ya apareció una cumplida crónica de las mismas. Queremos solamente resaltar aquí la cordial compenetración que existió siempre entre mosén Amadeo y el Coro Parroquial. Esta fue de tal intimidad que hasta la muerte del virtuoso canónigo igualadino el Coro vivió al socaire de su sombra protectora. De él recibió en todo momento las consignas y el impulso del optimismo que

habrían de conducirle por el camino del éxito, de sus afanes. [...]»

16 de febrer. L'Agrupació Art i Alegria presenta al teatre de Cooperativa La Victoria la comèdia *Amor telefònic*, amb el següent repartiment: *Núria*, M. Rosa Farré; *Maria Rosa*, M. Teresa Calaf; *Tia Liberata*, Josefina Farré; *Tia Clara*, Rosa M. del Río; *Laura*, M. Àngels Singla; *Daniel Trespins Vidal*, Agustí Coll; *Daniel Trespins Mas*, Isidre Pujol; *Don Rafael*, LdRC; *Baró de Trespins*, Joan Enrich; *Lluís*, Josep Riba, i *Jon*, Antoni del Río.

En els programes hi figura el nou logotip d'Art i Alegria, dissenyat pel company i actor, l'artista Isidre Pujol.

«**AMOR TELEFÒNIC**». «Traspunte», crític de teatre del bisetmanari *Igualada* (núm. 1.157, 18-2-1964), escriu:

«El más novel de los conjuntos igualadinos —dominado un cien por cien por la juventud—, como nueva muestra de la noble inquietud por la que últimamente se han venido asomando en las bocas de nuestros escenarios, presentó una obra risueña y agradable que promete mucho en su arranque, pero que —aún sin perder el amable tono que la caracteriza— no se traduce, durante su posterior desarrollo, en la pieza perfecta lograda que pudo llegar a ser.

»La línea argumental queda perfectamente definida por el mismo título. Un error de interpretación que sufre el protagonista en la consulta de un número de teléfono, en la correspondiente guía, da pie a una deliciosa escena —la mejor de la comedia— en la que los invisibles hilos telefónicos sirven de discreto conducto para el inicio de un tierno idilio de juventud. Idilio que habrá de convertirse, final y lógicamente, en suave realidad de amor.

»En la labor interpretativa es de justicia señalar en primer término a María Rosa Farré. Joven, grácil, bonita y simpática, reveló incipientes condiciones escénicas que, de proseguir en su afición, podrían convertirla dentro de poco en excelente actriz joven de la escena local.

»Agustín Coll tuvo buenos detalles, sobre todo en los diálogos telefónicos, así como Isidro Pujol —otro valor en ciernes— en su afortunada encarnación del novio suplantado. Josefina Farré, Rosa Maria del Río, su hermano Leonardo y Juan Enrich lucharon, con notable acierto, en la caracterización de sus maduros personajes.

»María Teresa Calaf —muy desenvuelta— y María de los Ángeles Singla, José Riba y Antonio del Río, completaron el reparto.

»A simple vista pudo observarse el interés con que se cuidó la presentación, precisándose la escena dividida, circunstancia que sirvió para mejor calibrar los méritos.

»Se aplaudieron calurosamente varios mutis, aplausos que se reprodujeron al término de la representación con los intérpretes y director, señor Narciso Viarnés, en escena.

»Señalemos finalmente el acierto que hubo en la supresión de la concha del apuntador —detalle que hemos visto repetido en las últimas fechas—, lo que da más espacio y naturalidad a la escena, principalmente en escenarios, como el que nos ocupa, de no muy boyantes dimensiones.

»*Art i Alegria*” se ha apuntado uno de sus mejores —por no decir el mejor— éxitos interpretativos. Perseverancia en la labor.»

17 de febrer. A la basílica, missa funeral en sufragi de Mn. Amadeu Amenós. És presidida per l'arxiprest i rector de Santa Maria, Mn. Genís Padrós, acompanyat pels rectors de les parròquies de la Soledat i de la Sagrada Família. Ostenta la representació del bisbe de Vic el vicari general, Ramon Vilaró, i entre les autoritats civils hi és present el consistori igualadí presidit per l'alcalde, Juan Antonio García Urgelés, estaments, entitats i un nombrós grup de conveïns. També hi assisteix corporativament el CPSMI.

A la barana del costat de l'epístola s'hi situa la senyera de l'esmentada coral amb una llaçada negra per la mort del seu president d'honor.

1 de març. En el teatre del Centre Nacional té lloc el festival matinal de repartiment de premis del curs 1962-63 del Col·legi dels Germans Maristes. Representació de *El mestre de minyons*, de Josep Feliu i Codina, amb adaptacions musicals de Joan Montaner. Diversos components d'Art i Alegria tenen a càrrec seu els principals papers.

Repartiment: *Sr. Colom*, LdRC; *Lluís*, Manuel Mateu; *Tomàs*, Isidre Pujol; *Salvador*, Agustí Coll; *Genís*, Galo Bertran; *Peret*, Josep Closa; *Diputat Provincial*, Joan Enrich; *Francisquet*, Joaquim Solé; *Cintet*, David Bonell; *Eusebi*, Joan Tomàs; *Pauet*, Josep Mas, i *Climent*, Josep Riba. Apunt: Josep M. Zenón. Direcció: Màrius Tomàs.

«EL MESTRE DE MINYONS». En la crònica del bisetmanari *Igualada* (núm. 1.161, 3-3-1964) es comenta entre altres coses: «Se puso en escena el juguete cómico en verso, original de José Feliu Codina, *El mestre de minyons*, deliciosa pieza evocadora de una época pasada – la fecha de estreno data del año 1878– que mantiene jugosa todavía la inspiración de su autor, si bien considerando, lógicamente, el paso del tiempo. En la inspiración del sainete —presentado con ilustraciones musicales, adaptadas por el maestro Montaner— destacó Leonardo del Río en el personaje central, bien secundado por el resto del reparto, apreciándose en este aspecto la buena labor del director, señor Mario Tomás, al mover los muchos y jóvenes actores, cuya actuación, en verdad, complació sinceramente.»

10 de març. Maria i Mercè del Rio, en qualitat de fundadores del CPSMI, formen part de la comissió organitzadora pro homenatge a Mn. Amadeu Amenós, promoguda per l'Ajuntament d'Igualada.

15 de març. L'Agrupació Folklorica Igualadina d'Acció Catòlica presenta al teatre del Centre Nacional un festival de migdia per commemorar els seus vint-i-cinc anys.

En el ball de la «Farandola» de *Cançó d'amor i de guerra* hi col·laboren l'Agrupació Coral La Llàntia i el nostre cor.

Aquesta actuació ha de ser bisada a causa dels insistents aplaudiments.

26 de març, Dijous Sant. Participació en els cants de l'hora santa que se celebra a la basílica.

27 de març, Divendres Sant. El CPSMI participa en els cants de l'acte commemoratiu de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada: «Adoració de les cinc llagues» i «Goigs del Sant Crist».

12 d'abril. Amics dels Goigs del CECI honoren el seu patró, l'arcàngel sant Gabriel, amb una missa a l'ermita de Collbàs, que presideix Mn. Josep Arpa, rector de Carme. Els cants van a càrrec del nostre cor.

19 d'abril. A l'església conventual dels Caputxins, cants en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de cada tercer diumenge.

1 de maig. Funció del mes de Maria a la basílica amb la participació diària del cor titular.

3 de maig. Aquest mes de maig s'escau el vint-i-cinquè aniversari fundacional del CPSMI. Per aquest motiu avui hi ha una missa d'acció de gràcies a la basílica, presidida pel rector arxiprest i president de la coral, Mn. Genís Padrós.

A la tarda, en el local social, es fa una sessió de cinema, a càrrec de Josep M. Ortínez Godó, que presenta el reportatge del vuitanta-vuitè aniversari de Mn. Amadeu Amenós, celebrat a la Tossa de Montbui i organitzat per la coral.

El programa commemoratiu d'aquesta efemèride se celebrarà el mes de maig de l'any vinent.

5 de maig. LEN-RIC comença en el bisetmanari *Igualada* una sèrie de 22 capítols, resumint la història del CPSMI.

10 de maig. Erecció d'un pedró a la Tossa de Montbui, ofert per Amics dels Goigs del CECI, dedicat a Mn. Amadeu Amenós. És beneït per Mn. Joan Marquet, rector de Montbui. El nostre cor participa en els cants de la festa, que acaba amb els goigs de la Mare de Déu de Gràcia, la lletra dels quals és de l'homenatjat.

El pedró és un bloc massís de pedra picada, d'uns 1.500 kg de pes, que porta esculpit un fragment dels «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia» i aquesta inscripció: «A Mn. Amadeu Amenós, autor dels "Goigs a la Mare de Déu de Gràcia" —Amics dels Goigs del CECI— 10-5-64».

21 de juny. El CPSMI solemnitzava les misses de casament de les cantaires Rosa Lloret Pomés i Joan Ventura Calaf, i de Consol Romero Mateos i Francesc Bernaus Canosa.

11 de juliol. El nostre cor encapçala amb 1.000 pessetes la primera llista de donatius pro monument a Mn. Amadeu Amenós, que publica el bisetmanari *Igualada*. En la llista hi figuren, a més, altres aportacions individuals de diverses cantaires.

Representació a l'Ateneu d'"El mestre de minyons"

13 de juliol. El ple municipal de l'Ajuntament d'Igualada, a iniciativa de l'alcalde, Juan Antonio García Urgelés, proposa la concessió de la Medalla de la Ciutat a les entitats següents: CPSMI, Agrupació Folklorica Igualadina, Centre d'Estudis Comarcals, Comissió de Fires i Mercats, Agrupació Coral La Llàntia, Assemblea Local de la Creu Roja i Club Atlètic OAR.

El regidor Josep Cortadellas és nomenat per a actuar de jutge instructor de la medalla al nostre cor.

14 de juliol. MdRM presenta la nova composició musical «Goigs de la Verge del Carme» —patrona de la veïna localitat anoienca de Carme—, amb lletra de Mn. Antoni Malats.

14-29 agost. Com a acte preliminar de la pròxima commemoració de les noces d'argent, el CPSMI comença un viatge de quinze dies a Santiago de Compostel·la i nord d'Espanya. Es desenvolupa amb un temps esplèndid.

L'itinerari és el següent: Igualada, Xavier, Bilbao, Oviedo, la Corunya, Santiago de Compostel·la, Vigo, Ourense, Lleó, Burgos, Logronyo, Igualada. En cadascuna de les ciutats visitades, el cor hi deixa el record de les seves cançons i el bon gust del nostre folklore. Esmentarem especialment els concerts tinguts a Bilbao (en directe a través de l'emissora de la ciutat), a la Corunya, a Vigo i al teatre de la Universitat de Gijón.

A Astorga es visita la catedral, on reposen les despulles del nostre compatriota Josep Castellort Soubeyre, bisbe que fou d'aquella diòcesi.

Cal remarcar igualment la recepció oferta a les igualadines per l'Ajuntament de la Corunya.

«EXTRAORDINARIA PEREGRINACIÓN A SANTIAGO DE COMPOSTELA, Y NORTE DE ESPAÑA». El bisetmanari *Igualada* (núm. 1208, 5-0-1964) publica a primera pàgina aquest comentari:

«Regresó a nuestra ciudad la expedición del Coro Parroquial de Santa María, que durante 16 días ha recorrido todo el norte de España, llegando en peregrinación

a Santiago de Compostela, para postrarse a los pies del apóstol y ofrecerle el programa con que la citada agrupación coral festejará sus bodas de plata fundacionales.

»Un tiempo espléndido y una estancia agradabilísima en las capitales que visitaron, completadas por las múltiples atenciones y muestras de simpatía que recibieron, hicieron que las excursionistas volvieran a nuestra ciudad muy entusiasmadas y satisfechas. Pero al igual que lo hicieron en Madrid, Mallorca, Andorra, Francia, Portugal e Italia, el Coro Parroquial de Santa María ha dejado en casi la totalidad de ciudades visitadas el recuerdo de sus canciones, el sabor de nuestro folklore y la salutación del pueblo igualadino, en nombre del Sr. Alcalde de nuestra ciudad, D. Juan Antonio García Urgelés. Y así fueron recibidas y cumplimentadas por el ayuntamiento de La Coruña. Entre las muchas actuaciones que efectuaron, citaremos las que tuvieron lugar a través de la Cadena Azul de Radiodifusión de Bilbao, La Coruña y Zaragoza, así como en Santiago de Compostela, Pamplona, Burgos, Vigo y especialmente en el salón teatro de la Universidad Laboral de Gijón, local de excepcional sonoridad, en el cual, por cuyo motivo, tiene lugar el doblaje de cintas cinematográficas.

»Una vez más, el Coro Parroquial ha recordado su valía y su popularidad, refrendando su solera con estos éxitos logrados, evidenciando su prestigio y el testimonio de 25 años de trabajo y amor en pro de sus grandes ideales: Templo y Arte.

»El bello preludio de los brillantes festejos de sus Bodas de Plata, que se han iniciado, se vea respaldado por la simpatía de los igualadinos hacia esta entidad que se esfuerza para conseguir para Igualada los mejores triunfos.»

7 de setembre. L'Ajuntament d'Igualada acorda per unanimitat, en el ple municipal, atorgar al nostre cor la medalla de la ciutat al mèrit artístic.

26 de setembre. La professora MdRM forma part del jurat del I Festival de la Cançó i Conjunt Musical, organitzat amb motiu de la Fira d'Igualada.

27 de setembre. Lliurament de medalles i títols de la ciutat d'Igualada a diverses entitats. Imposició de la medalla al mèrit artístic al CPSMI. L'acte té lloc al saló de plens de l'ajuntament, presidit per Juan Antonio García Urgelés, alcalde de la ciutat.

La festa acaba amb un festival folklòric a la plaça, en la qual intervé la Banda Militar de Música Jaén 25, el Cor La Llàntia, l'Agrupació Folklorica Igualadina, el CPSMI i un grup del Club Atlètic Igualada, que ofereix una exhibició gimnàstica.

MEDALLES DE LA CIUTAT AL MÈRIT ARTÍSTIC. Copiem del bisetmanari *Igualada* (núm. 1.214, 26-9-1964): «... Se entregó la Medalla de la Ciudad al Mérito Artístico, legítimamente conquistada a través de un continuado esfuerzo, a entidades tan representativas y entrañables como la Agrupación Coral La Llàntia, Agrupación Folklorica

L'expedició del CPSMI davant de la façana de les «Platerías» de la catedral de Santiago de Compostela

Igualadina, Agrupación Fotográfica Igualadina y Coro Parroquial de Santa María. Todas ellas, y cada una desde su vertiente, han enaltecido el nombre de nuestra ciudad, en su propio seno y más allá de sus límites.»

15 d'octubre. Amb tres autocars i diversos vehicles particulars el CPSMI es desplaça a Montserrat per acompanyar l'ofrena del ciri votiu.

Els romeus van processionalment des de la plaça de les Fonts fins a la basílica, per assistir a la missa conventual. L'estendard de la coral se situa al presbiteri. L'alcalde García Urgelés i l'arxiprest Mn. Genis Padrós fan l'ofrena del ciri votiu, esmentant en el seu parlament les festes del vint-i-cinquè aniversari de la nostra coral.

En acabar, recepció per l'abat coadjutor, Gabriel M. Brasó. Tot i el seu delicat estat de salut, els igualadins saluden també l'abat Aureli M. Escarré. Hi ha una salutació coral.

A migdia, concert de cançons populars sota les voltes de l'atri basilical.

A la tarda, els pelegrins fan el viacrucis, pregant per l'èxit de la Santa Missió que aquests dies comença a Igualada. S'assisteix a les vespres.

De retorn a la nostra ciutat, i en processó de torxes, es va des de la plaça de la Creu fins a la basílica, on l'arxiprest exhorta a treballar per la tasca empresa.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. El CPSMI és l'entitat banderera de la diada d'enguany dedicada a la patrona de la música. Se celebra a la basílica un solemne

ofici cantat. A la sortida de l'acte religiós, l'esmentada coral obsequia amb un refrigeri tots els assistents.

30 de novembre. Comença la novena de la Immaculada, patrona de la basílica. El cor titular hi participa diàriament.

1 de desembre. M. Lluïsa Campmajó Mateu es fa càrrec de la direcció artística del grup juvenil Art i Alegria, en substitució de Narcís Viarnés Vallès. Passa a ser president del grup LdRC.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica se celebra la diada patronal. El cor titular té cura dels cants de l'ofici solemne. Per acabar, s'entonen els «Goigs de la Puríssima Concepció», lletra de Mn. Antoni Malats i música de Mn. Joan Crivillers.

20 de desembre. VIII Vetllada Nadalenc a al teatre de la Cooperativa La Victòria, a càrrec del CPSMI, amb la col·laboració de les seves seccions de dansa i teatre d'Art i Alegria.

En la primera part s'ofereix un concert coral, sota la direcció de MdRM, amb aquest programa: «El cant dels ocells», «Les dotze van tocant», «Nit de pau», «La non-non del Jesuset», «Nit de vetlla», «Una pandereta suena», «El naixement de Crist», «Vamos a Belén, Pascual», «La cançó del pobre», «El dimoni escuat», «Quem vidistis, pastores?», «Cançoneta», «Coro de filisteas», «El crepuscle» i «Caridad». Solista: Núria Farré.

En la segona part hi participen les seccions de dansa, dirigida per Maria Rosa Farré Cussó, i teatre, dirigida per

Imposició de la Medalla de la Ciutat a l'estandard del CPSMI

M. Lluïsa Campmajó Mateu d'Art i Alegria. El repertori és el següent: a) «La pageseta del mas», monòleg per M. Teresa Solernou; b) «Truenos y relámpagos», polca per Merche, Araceli i M. Rosa Bausili, M. Assumpció Riba, Elisabet i Lídia Bonet, Èlia Rosa, M. Teresa Moncunill, M. Àngels Colom, M. Teresa Mayoral i M. Àngels Riba; c) «Cançó melòdica», per Salvador Munné; d) «Les dues velles», diàleg còmic per Teresa Calaf i Paquita Aparicio; e) «Czardas», ballet per M. Teresa Solernou; f) «Casa't», monòleg còmic per LdRC; i g) «Danza del fuego» de *El amor brujo*, de Falla, fantasia rítmica amb M. Teresa Solernou, Josefina Farré i Rosa M. del Rio.

Aquest darrer número de la «Danza del fuego» serà un fragment addicional a l'obra *L'Estel de Natzaret* en el nou quadre del «Somni de Naim», que Art i Alegria representarà al Saló Rex durant les festes de Nadal.

24 de desembre. Cants tradicionals en la missa del gall a la basílica.

En sortint, en el local social, revetlla nadalenca, amb actuacions diverses i cants davant el pessebre. Acaba amb coca, torrons i xarel·lo per a tothom.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. Es reprenen en el teatre del Centre Nacional els concerts d'aquesta diada, amb la Schola Cantorum (després de l'escissió de la Coral Mixta de la Schola Cantorum). L'acompanyament al piano és de Josefina Rigolfas, i la presentació, de Manuel Mateu.

La primera part va a càrrec de la Schola Cantorum, dirigida per Joan Montaner.

El cor femení, sota la direcció de MdRM, s'encarrega de la segona part, amb aquest repertori: «Non, non, none-ta», «La Mare de Déu», «El naixement de Crist», «Cançó de bressol», «San José al niño Jesús», «El noi de la mare» i «El dimoni escuat».

En la tercera part, amb direcció alternativa, s'ofereixen «Fum, fum, fum», «Nadal, Nadal», «Som el dia de Nadal» i l'«Al·heluia» del *Messies* de Händel.

«CONCERT DE SANT ESTEVE: TRADICIÓN RESTAURADA». Ramon Sala, comentarista musical del bisetmanari *Igualada* (núm. 1.241, 9-1-1965), n'escrigué una ressenya, de la qual espigolem aquests fragments:

«Después de una breve interrupción y tras laborioso y saludable esfuerzo, la Schola Cantorum, de nuevo con la colaboración del Coro Parroquial de Santa María, ha reanudado este año la tradición, ya venerable, de Conciertos Navideños. [...]

»El concierto fue sin duda bueno. Hubo como siempre sus más y sus menos. Hay que reconocer que bajo la dirección del maestro Montaner, que figuraba en el programa también como compositor, la Schola Cantorum se está recuperando visiblemente; hay espíritu, que es vida. Notamos con alegría que predomina en sus componentes la juventud; es el mejor de los augurios. En algún momento hubiéramos preferido un ritmo menos lento o más regular.

»El Coro Parroquial, dirigido por la Srta. María del Río, ejecutó su parte del programa con la pericia a que nos tiene ya acostumbrados. La actuación conjunta de ambos coros fue francamente buena, a pesar de que las voces no demostraron siempre la potencia i la educación deseables [...].

»Lo importante es que se cantó música popular auténtica y se cantó generalmente bien; por lo menos con dignidad y algo más. Esta clase de manifestaciones no se improvisan. Exigen esfuerzo y juventud de espíritu. No tienen nada que ver con "tradicionalismos" crónicos y anacrónicos. Hace falta, pues, seguir adelante con ilusión y tenacidad. Sobre todo, hace falta renovarse, ponerse al día. Es la única forma de ser fieles al espíritu verdaderamente tradicional. [...]

«EL CONCERT DE SANT ESTEVE». El setmanari *Vida...* (núm. 616, 31-12-1964) publica el comentari següent:

«El concert nadalenc, el dia de Sant Esteve al Centre Nacional, va constituir un èxit. El públic aplaudí amb entusiasme. La Schola Cantorum, dirigida pel mestre Joan Montaner, interpretà, entre el repertori, "L'hivern", que ens féu posar la pell de gallina tal com vaticinà el Sr. Manuel Mateu, comentador de les cançons. El Cor Parroquial de Santa Maria, sota la batuta de la professora Srta. María del Rio, cantà, ultra melodoses cançons populars, "El dimoni escuat", amb una vehemència furiosament antidiabòlica i, de conjunt, ambdues agrupacions corals van interpretar 4 cançons. L'última, el famós "Al·heluia" de Haendel, amb la col·laboració eficient de la pianista Josefina Rigolfas.

»Un concert, en resum, que va plaure al nombrós auditori i de l'èxit del qual ens hem de felicitar i encoratjar els qui l'han fet possible.»

REPRESA DELS CONCERTS DE SANT ESTEVE. Com es pot llegir en la nota anterior, enguany tornen els concerts de Sant Esteve amb la Schola Cantorum. La Coral Mixta de la Schola Cantorum se secciona i una bona part dels seus components torna a recuperar el nom inicial de Schola Cantorum, que des del 24 de maig de 1964 dirigeix Joan Montaner Guix.

Es reprenen els concerts de Nadal de la Schola Cantorum i el CPSMI

27 de desembre. La secció de teatre Art i Alegria posa en escena al Saló Rex la primera de tres representacions de l'obra pastorívola *L'Estel de Natzaret*, de Ramon Pàmies, amb música de Mn. Miquel Ferrer. Les altres representacions seran els dies 1 i 6 de gener de 1965.

El repartiment és el següent: *Verge Maria*, M. Teresa Calaf; *Sant Miquel*, M. Rosa Farré; *Sant Gabriel*, Rosa M. del Rio; *Satanás*, Salvador Munné; *Asvherus*, Jaume Ortínez; *Somiel*, Josep Bernades.; *Sant Josep*, Jaume Ibáñez; *Uries*, Josep Clarasó; *Thasis*, Jaume Ortínez; Jehú, Joan Enrich; *Naïm*, LdRC; *Abdaró*, Joan Manuel Vich; *Mathatíes*, Josep Riba; *Jonás*, Antoni del Rio; *Neftalí*, Josep Hontoria; *Benjamí*, Pere Vives, i *Nathaniel*, Xavier Lladó. Cos de ball: M. Teresa Solernou (*L'ànima*), Josefina Farré (*El diable*), Rosa M. del Rio (*L'àngel*), Merche Bausili, Araceli Bausili, M. Rosa Bausili, M. Assumpció Riba, Elisabet Bonet, Lídia Bonet, Èlia Rosa, M. Dolors Carbonell, M. Teresa Moncunill, M. Àngels Colom, M. Àngels Riba i M. Teresa Mayoral.

Conjunt musical de corda, i al piano, M. Teresa Torrents. Apuntador: Josep M. Castelltort. Direcció escènica: M. Lluïsa Campmajó. Direcció artística: LdRC. Direcció musical: MdRM. Direcció coreogràfica: M. Rosa Farré.

«GRAN AFLUENCIA DE PÚBLICO EN EL SALÓN REX». El bisetmanari *Igualada* (núm. 1.240, 2-1-1965) publica la següent crònica, signada per Traspunte:

«... La gran afluencia de público que se registró en el Salón Rex, que demostró su incapacidad, resultó la mejor recompensa a la labor y al entusiasmo puesto por parte de todos los nombres del reparto, siendo destacables especialmente de entre ellos la interpretación del hijo pródigo y de la pareja cómica, que se granjearon el aplauso y la simpatía de los que desde las butacas hicieron su juicio.

»Resultan muy acertados los cuadros de ballet, inquietud bien lograda por la dirección coreográfica.

»Cabe hacer hincapié en la circunstancia de que una gran parte de este grupo que estos días actúa es la primera vez que participa en las lides teatrales, lo que supone una aventura que merece nuestra mejor esperanza cara al futuro teatral de Igualada, con posibilidad de dotarle de una promoción con verdadera personalidad [...].»

«“ART I ALEGRIA” EN EL SALÓN REX». El setmanari *Vida...* (núm. 616, 31-12-1964) inclou la nota següent:

«El pasado domingo, día 27, se iniciaron las representaciones pastoriles, en el salón Rex del Casal, de la obra de Ramón Pamies *L'Estel de Natzaret*, a cargo de la juvenil agrupación “Art i Alegria”. La simpatía que esta entidad “amateur” ha despertado entre el público igualadino hizo que, una vez más, el local fuera insuficiente para dar cabida a los numerosos espectadores que quisieron asistir a la misma.

»Estas representaciones continuarán los próximos días 1 y 6 de enero, a las cinco y media de la tarde.»

* * *

Escena del retorn del fill pròdig de la representació pastoril de "L'estel de Natzaret" de Ramon Pàmies, a càrrec d'Art i Alegria.

1965 /

Noces d'argent fundacionals

De les activitats del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada durant l'any 1965 destaca la commemoració de les noces d'argent fundacionals. A tal objecte es constitueix una junta organitzadora de les festes formada per: Mn. Genís Padrós, arxiprest; Juan Antonio García, alcalde; Francesc Matoses, Josep Vidal, Enric Basas, Josep Closa, Magí Castelltort, Manuel Mateu, Josep Mussons, Francesc d'A. Domingo, Benet Tomás, Mercè del Rio, Maria Martí, Anna Costas, Roser Roura, Teresa Castellà, Elvira Climent i Guadalupe Cussó. Secretari general: Leonard del Rio Campmajó.

S'edita un llibret amb portada de Jordi Llucià i en el seu interior una colla d'articles signats per: Mn. Genís Padrós, Antoni Jorba, Antoni Dalmau J., P. Josep Poch, P. Ramon Castelltort, Antoni Carner, Joan Montaner, Magí Castelltort, Joan Balcells, Ramon Solsona, Teresa Castellà, Josep Mussons, Francesc Victori, Francesc d'A. Domingo, M. Rosa Farré, José Lezaun, Vicenç Fusté, Manuel Mateu, LdRC, Josep Vidal i Rosa Campmajó. Figura a la tercera pàgina del programa una fotografia de Joan Domingo; també hi consta la llista de les cantaires des de la seva fundació, les actuals i el programa d'actes.

10 de gener. Concerts nadalencs del CPSMI als establiments benèfics de la ciutat.

20 de gener, festa de Sant Sebastià. La missa en honor del sant que se celebrava a l'esglesiola de la Mare de Déu de la Guia, organitzada anualment pels veïns del carrer del mateix nom, a partir d'aquest any 1965 té lloc a la basílica de Santa Maria. No hi manca el cant dels goigs del màrtir romà. Resulta que l'esmentada capella ha estat enderrocada, juntament amb l'edifici annex de la plaça de la Creu.

14 de febrer. En el primer aniversari de la mort de Mn. Amadeu Amenós, promotor i president d'honor del nostre cor, se celebra una missa cantada, en sufragi de la seva ànima, a l'ermita de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui.

21 de febrer. La secció de teatre Art i Alegria representa al teatre de la Cooperativa La Victoria la comèdia *El tímido de dos cuartos de deo*, de Francesc Lorenzo Gàcia.

Repartiment: *Gertrudis*, M. Teresa Calaf; *Bàrbara*, Rosa M. del Rio; *Càndida*, M. Teresa Solernou; *Valentí*, Josep Riba; *Sever*, Joan Enrich; *Felip*, Josep Bernades; *Bernat*, Salvador Munné, i *Josafat*, Fermí Vives. Apuntador: Josep M. Castelltort. Direcció: M. Lluïsa Campmajó.

«EL TÍMID DE DOS CUARTOS DE DEU». En el setmanari *Igualada* (núm. 1.225, 27-2-1965) Traspunte escriu:

«La representación satisfizo cumplidamente al buen número de público que ocupó el local, a pesar de lo poco

clemente que se oferia el temps. Prova de ello foren los aplausos que coronaron los actos de la obra y que interrumpieron en repetidas ocasiones el desarrollo de la representaci3n, que al caer el tel3n cosech3 la m3s laudable cr3tica.

»La direcci3n, que corri3 a cargo de la Srta. Mar3a Luisa Campmaj3, dej3 transparentar un aplomo y una veterania teatral que hizo posible el buen trabajo de todos los actores.

»Jos3 Riba, en el papel central, se granje3 la simpat3a del p3blico desde el mismo momento en que apareci3 en escena, proporcion3ndole ratos de verdadero divertimento. Excepcional fue el cometido de Jos3 Bernades, que supo identificarse tan3ntimamente con el personaje que represent3. El tr3o femenino formado por Mar3a Teresa Calaf, Mar3a Rosa del R3o y Mar3a Teresa Solernou nos demostr3 su favorable promoci3n art3stica, que especialmente en la primera nos sirvi3 de continuaci3n. Juan Enrich, Salvador Munn3 y Ferm3n Vives interpretaron dignamente su papel respectivo.

»Destac3 por su originalidad la presentaci3n de la obra, que si en principio desconcert3 al p3blico, mereci3 luego la satisfacci3n del mismo.

»Las esperanzas que a ra3z de la representaci3n de *L'Estel de Natzar3t*, hace unas semanas, pon3amos en este grupo Art i Alegria van traduci3ndose en realidades que confiamos que continuar3n durante 3sta y pr3ximas temporadas.»

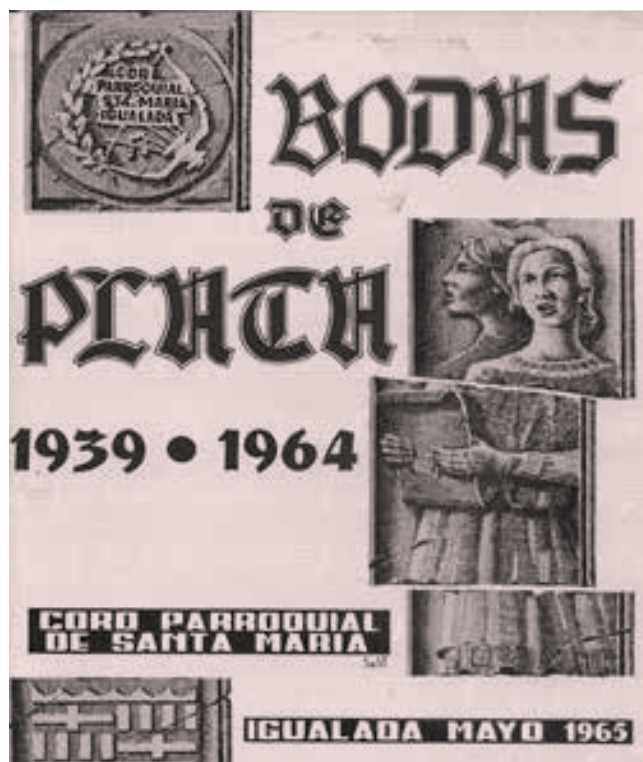
7 de març. Festival escolar del col·legi del Sagrat Cor dels GG. Maristes. Té lloc al teatre del Centre Nacional. Com a n3mero final s'interpreta la sarsuela en un acte *Trapacer3as*, de Manuel Sancho. En el repartiment hi figuren diversos actors de l'agrupaci3 Art i Alegria.

«LA ZARZUELA "TRAPACER3AS"». El setmanari *Igualada* (n3m. 1.258, 10-3-1965) publica aquesta refer3ncia: «... Finalmente se puso en escena la zarzuela en un acto, original del P. Manuel Sancho, titulada *Trapacer3as*, destacando en su corto reparto la presencia de Jos3 M. Zen3n —excelente c3mico—, muy bien secundado por Gustavo Rubio, Isidro Pujol y Leonardo del R3o. Actu3 el coro de diablillos y otro de soldados, con direcci3n musical del maestro Montaner, y esc3nico de don Mario Tom3s [...].»

11 d'abril, Diumenge de Rams. Degut a les obres que es duen a terme a la bas3lica, té lloc a l'esgl3sia del Roser el viacrucis solemne en el qual participa el CPSMI pel que fa als cants.

15 d'abril, Dijous Sant. Cants en l'hora santa que se celebra a l'esgl3sia del Roser.

16 d'abril, Divendres Sant. El nostre cor participa, al Roser, en els cants de l'acte commemoratiu de la suor de sang del Sant Crist. R3s del «Miserere» i pr3dica de Mn. Josep C3dol comentant el viacrucis. Cant de l'«Adoraci3 de les cinc llagues» i dels «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

Portada del programa de festejos de les noces argent del CPSMI, dissenyada per l'artista Jordi Lluci3

20 d'abril, dimarts de Pasqua, festa del Sant Crist d'Igualada. Quan la process3 passa pel davant de l'esgl3sia del Roser, el CPSMI canta els «Goigs del Sant Crist d'Igualada» a trav3s de la xarxa d'altaveus instal·lats en els carrers per on discorre el seguici.

1 de maig. Cants en la funci3 di3ria del mes de Maria que té lloc a la bas3lica.

15 de maig. Es difon el programa de la commemoraci3 de les noces d'argent de la nostra entitat.

22 de maig. El periodista Jos3 Enrique de Pedro entrevista, en el bisetmanari *Igualada*, MdRM en l'avinentsa de les festes commemoratives de les noces d'or. La conversa acaba aix3:

«—¿Qu3 representan para usted estos veinticinco a3os?
 »—S3lo puedo decir que doy gracias a Dios por haberme permitido en este tiempo hacer algo en su favor, si es que ese algo merece la pena. Y tambi3n creo que representa un motivo de satisfacci3n haber podido convivir con todas las que han pasado por el coro, encontrando en ellas afecto y amistad, a todas las cuales no puedo menos que agradecer muy sinceramente la confianza y la benevolencia con que me han tratado.»

23 de maig. Comencen les festes commemoratives de les noces d'argent, que duraran fins al 30 de maig.

Recepció oficial a l'Ajuntament al CPSMI amb motiu de les noces d'argent

MISSA D'ACCIÓ DE GRÀCIES. Avui a les nou del matí, a l'arxiprestal basilica, Mn. Genís Padrós, rector, arxiprest i president de la coral, celebra una missa d'acció de gràcies, en la qual s'interpreten diversos salms i motets. Hi assisteix una notable representació de diverses entitats ciutadanes.

RECEPCIÓ MUNICIPAL. A dos quarts d'onze es fa una recepció municipal en el saló de plens de la casa consistorial, amb assistència de la corporació en ple, presidida per l'alcalde i diputat provincial, Juan Antonio García Urgelés. Aquest, amb paraula fàcil, exalta la tasca que el cor ha desenvolupat en els seus vint-i-cinc anys d'existència, felicitant efusivament la directora i cantaires per la trajectòria seguida. Així mateix fa ús de la paraula l'arxiprest de Santa Maria, Mn. Genís Padrós, president del cor.

Es lliura a la fundadora i directora, Maria del Rio, la insígnia d'or i unes medalles de plata a cada una de les cantaires cofundadores: Teresa Castellà, Maria Martí, Mercè del Rio i Roser Roura, que continuen formant part del cor des del primer moment de la seva existència.

L'alcalde fa a mans també a Maria del Rio, en nom de les cantaires, un pergami amb la signatura de totes les cantaires actuals.

A continuació s'imposa la nova ensenya del cor a les cantaires i es fa obsequi d'una medalla commemorativa de les noces d'argent a les entitats culturals, artístiques i recreatives.

El cor interpreta finalment per a les autoritats, representacions i públic assistent «L'Empordà» i «Regina coeli».

CONCERT D'HOMENATGE AL COR I A LA SEVA DIRECTORA. A dos quarts d'una del migdia, en el teatre del Centre Nacional —amb una nombrosa assistència— i presentat per Manuel Mateu, s'ofereix un magne concert d'homenatge al cor i a la seva directora.

En la primera part actua la Coral Escolar del Col·legi dels Germans Maristes, dirigida per Joan Montaner; els Pueri Cantores del santuari de la Mare de Déu de la Pietat, dirigits pel P. Albert Foix; l'Agrupació Coral La Llàntia, que dirigeix Joan Montaner, i la Schola Cantorum, sota la direcció de Joan Montaner.

En la segona part, el Cor Parroquial de Santa Maria, dirigit per Maria del Rio, interpreta sis cançons: «Oh Verge», «Cant de primavera», «Muntanyes regalades», «Ecos de la vall», «Teresa» i «Caridad». Solista: Núria Farré. En la tercera part, les cinc agrupacions corals canten de conjunt «La sardana de les monges» i l'«Al·leluia» del *Messies* de Händel, sota la direcció de Maria del Rio.

Les ressenyes periodístiques posen en relleu la gran acollença que el públic dedicà a les diverses actuacions, en especial quan va iniciar-se el repertori del Cor Parroquial.

En acabar el concert, la directora Maria del Rio convida a sortir a l'escenari els directors dels grups actuant i la pianista Josefina Rigolfas, els quals són obsequiats amb rams de flors. Cantaires i excantaires lliuren un regal personal a Maria del Rio, com també algunes entitats i particulars li fan a mans alguns presents.

A les llotges del prosceni hi figuren, a més de les autoritats locals, religioses i civils, el mestre Joan Balcells i

el senyor Muñoz Sanllehí, fundador i president de l'Orfeó Gracienc, respectivament.

DINAR DE GERMANOR. A primera hora de la tarda se celebra als locals de la Escola d'Adoberia un dinar de germanor, al qual assisteixen més de cent cinquanta comensals. A les postres hi ha diversos parlaments i es procedeix a imposar a la senyera diverses corbates per part d'algunes entitats. Es reparteix a tots als assistents un obsequi, gentilesa de Perfumeria Pilarín.

ADHESIONS REBUDES. Schola Cantorum, Agrupació Coral La Llàntia, Pueri Cantores de la Mare de Déu de la Pietat, Coral Escolar dels Germans Maristes, Cor de Filles de Maria de la Soledat, Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, Secció Femenina, Obra Atlètic-Recreativa, Organización Juvenil Española, Agrupació Folklorica Igualadina, Elenc Artístic Montserrat, Cooperativa La Victoria, Esbart Igualadí, Agrupació fotogràfica d'Igualada, Agrupació Filatèlica, Club Natació Igualada, Club de Futbol Igualada, Igualada Hoquei Club, Unió Ciclista Igualadina, Moto Club Igualada, Club d'Escacs Igualada, Aeri Club Igualada, Club de Tennis Igualada, Pescadors Esportius d'Igualada, Càritas, etc.

El setmanari *Igualada* (núm. 1.278, 26-5-1965) dóna compte en la seva portada d'una completa i detallada ressenya.

25 de maig. Festes de les noccs d'argent. En el teatre del Cercle Mercantil s'ofereix, en sessió de nit, una gala lírica folklòrica.

«MOSAICO ESPAÑOL». En la primera part, titulada «Mosaico español», el Cor Parroquial presenta unes estampes populars regionals, sota la direcció de Maria del Rio. Estan dedicades a l'Aragó («Aires de Aragón»), Astúries («Agora non»), Santander («Estudiantil»), País Basc («Boga, boga») i Catalunya («Montserrat»). Aquestes cançons són ambientades en uns quadres plàstics a càrrec de l'Agrupació Folklorica Igualadina, dirigida per M. Concepció Puig i Mariano Miquel, que acaben amb la execució dels balls «La Marsuliana del Pallars» i el «Galop de panderetes».

«UN FASTUOSO ESPECTÁCULO». El crític de teatre «Traspunte» publica en el bisetmanari *Igualada* (núm. 1.279, 29-5-1965) una completa ressenya de la vetllada. Transcriurem uns fragments de la primera part:

«... Espectáculo preparado con tanta fastuosidad y despliegue de medios no podía ver mermados sus atractivos. En consecuencia, la platea se abarrotó y se registró buena entrada en el resto de las localidades. El salón, engalanado, presentaba así un magnífico aspecto, estando ocupado por un público bien dispuesto que celebró las excelencias de lo ofrecido y aplaudió largamente, sin regateos, la actuación, tanto de conjuntos como de individualidades. El hecho, además, de estar enmarcada esta representación en los actos conmemorativos de las Bodas

de Plata del antes citado Coro Parroquial contribuyó notablemente al mayor esplendor de la velada.

»El coro, dirigido por la profesora Srta. María del Río, abrió el espectáculo que presentó, con su habitual bien hacer, Manuel Mateu. Las canciones interpretadas que se encuadraron bajo el título general de «Mosaico Español» fueron muy aplaudidas y brotaron de los labios femeninos con dulzura y expresividad, mientras al fondo, en cuadros plásticos para una justa ambientación, figuraban componentes de la Agrupación Folklorica en distintas poses y vestuario junto a una variedad y acierto de luces y decoración.

»La Agrupación Folklorica Igualadina actuó después en dos simpáticas danzas que supieron a poco.»

«BOHEMIOS». En la segona part es representa la sarsuela *Bohemios*, dels lletristes Guillermo Perrín i Miguel Palacios i del compositor Amadeu Vives.

És interpretada per les veus solistes de Jaume Parés (tenor), Rosa Mosella (tiple) i Joan Caballé (baríton), completant el repartiment Maria Franquesa, Núria Castelltort, Rosa Miquel, Josep Palà, Josep M. Zenón, Joaquim Mititieri i Leonard del Rio. Cor general: Cor Parroquial de Santa Maria, Agrupació Coral La Llàntia i Schola Cantorum. Apuntador: Josep Solé. Orquestra: La Principal de Bages, composta per divuit professors. La direcció artística és de Joan Borràs, i la direcció musical, de Joan Montaner. Vestuari: Vda. Castellví. Decorats: Germans Salvador. Luminotècnia: Enric Sogas.

«ÉXITO GLOBAL DE "BOHEMIOS"». Continuem transcriuint uns fragments de la crítica de «Traspunte» del setmanari *Igualada* (núm. 1.279, 29-5-1965). Ara referida a la segona part de la vetllada, la posada en escena de la sarsuela *Bohemios*:

«[...] La tiple Rosa Mosella, acertadísima en la parte cantable y en situación escénica. Sigue siendo valor en alza del canto lírico igualadino y perfecta actriz que sabe cómo, cuando y donde colocarse. Jaime Parés, tenor alejado hace tiempo de la escena, fue afianzándose a medida que avanzaba la obra para acabar francamente en situación. Quien tuvo retuvo, y Parés evidentemente tuvo y tiene. En cuanto a Juan Caballé, otro veterano en reserva, que completaba el trío de primeras figuras, nos pareció muy encajado en su bohemio personaje, incisivo e irónico en los irónicos lances que registra el libreto.

»José M. Zenón, José Palá, María Franquesa, Nuria Castelltort, Rosa Miquel, Joaquín Mititieri y Leonardo del Río dieron vida a los restantes papeles, mereciendo aplausos en varias escenas y mutis.

»En cuanto a los coros, formados por medio centenar de voces, constituyeron factor determinante del éxito global. Pocas veces puede contarse en las tablas, encajado en su vestuario y en sus voces con un coro tan completo y disciplinado. Cualquier representación de aficionados adquiere así especial categoría, y esto es lo que ocurrió con *Bohemios*.

«Cuando vimos el acierto obtenido por todas y cada una de las agrupaciones actuantes, pensamos, una vez más, lo beneficioso que sería para el nombre artístico de Igualada la unión de esfuerzos y voluntades en realizaciones de esta envergadura, presentadas a menudo. Sin estas distancias tan remarcadas ahora de meses y años, las actuaciones conjuntas de coros, danzantes y actores igualadinos, unidos por un noble y común ideal, alcanzarían verdadera categoría y serían orgullo ciudadano. [...]»

26 de maig. Festes de les noces d'argent. El president del cor i rector arxiprest, Mn. Genís Padrós, pronuncia en el local social una conferència sobre «Missió del Cor Parroquial en l'actual reforma litúrgica».

27 de maig. Festes de les noces d'argent. Al cementiri, respons en memòria de Mn. Amadeu Amenós, president d'honor del CPSMI.

28 de maig. Festes de les noces d'argent. En el local social de la coral, nova conferència de Mn. Genís Padrós. Disserta sobre «Sentit apostòlic del Cor Parroquial de Santa Maria».

30 de maig. Festes de les noces d'argent. En el local social, sessió cinematogràfica amateur amb pel·lícules originals de Josep Castelltort Ferrer i Josep M. Ortínez Godó.

31 de maig. Festes de les noces d'argent. A la basílica, solemne conclusió del mes de Maria i cants en la missa d'acció de gràcies.

Esmentem els noms de les actuals cantaires del cor: Paquita Aparicio, M. Teresa Calaf, Rosa Campmajó, Teresa Castellà, Elvira Climent, Pilar Cortès, Anna Costas, Guadalupe Cussó, Josefina Farré, M. Rosa Farré, Núria Farré, Encarnación Fernández, M. del Pilar Fernández, Paquita Galtés, Isabel González, Rosa Lloret, Magdalena Llucià, Maria Martí, Concepció Mensa, Àngela Mercadal, M. Isabel Nogué, Enriqueta Puig, Dolors Ribera, Mercè del Río, Rosa M. del Río, Aurèlia Rosich, Roser Roura, Teresa Sardà, Dolors Sisquella, Anna M. Solernou, M. Teresa Solernou, Teresa Trull, M. Rosa Viguera i M. Rosa Vilaseca. Directora: MdRM.

19-24 juny. Nou pelegrinatge a Lurdes de França. L'anada es fa per Viella i Bossòst, i la tornada, per Andorra. Participació en els cants i en les cerimònies del santuari.

27 de juny. Té lloc al teatre Saló Rex la representació teatral de *La vera llum* (*La nit*), de Roc Boronat, a càrrec de la secció Agrupació Art i Alegria. Aquesta actuació forma part de les festes dels vint-i-cinc anys del CPSMI; estava anunciada per al propassat 27 de maig, però s'hagué de suspendre a causa d'un greu accident sofert pel protagonista de l'obra.

Es presenta amb aquest repartiment: *Roser*, M. Rosa Farré; *Mariana*, M. Teresa Calaf; *Trini*, Josefina Farré; *Laura*, M. Teresa Solernou; *Antonieta*, Rosa M. del Río;

Art i Alegria presenta "La casa de la Troya" al Saló Rex

Francesc, LdRC; *Jaume*, Josep Clarasó, i *Tomàs*, Josep Riba. Apuntadora: M. Isabel Nogué. Direcció: M. Lluïsa Campmajó.

ESTRENA DE «LA VERA LLUM» AL SALÓ REX. «Vice-traspunte», en el setmanari *Igualada* (núm. 1.291, 10-7-1965), publica una crítica de la representació, de la qual seleccionem aquests fragments:

«El joven cuadro escénico —en el que es frecuente asistir al despertar de algún nuevo valor al arte interpretativo— puso a contribución un derroche de voluntad extraordinario, consiguiendo una representación fluida y esta cosa tan importante en actores aficionados que es la perfección del papel y de las situaciones.

»En el reparto femenino, vimos a las señoritas M^a. Rosa y Josefina Farré, en *Roser* y *Trini*, respectivamente, muy encajadas y evidenciando notables posibilidades. Muy bien M^a. Teresa Calaf en *Mariana* y M^a. Teresa Solernou en *Laura*, completando Rosa M^a. del Río, en cortas intervenciones, el desfile femenino.

»Al frente de ellos, constituido en eje central del drama, Leonard del Río —tal vez la vocación escénica igualadina más "entregada" de los últimos años— entró con entusiasmo en la personalidad de *Francesc*, de difícil encarnación por la especial idiosincrasia del personaje. Josep Clarasó i Josep Riba tuvieron ante sí la responsabilidad de interpretar a dos hombres maduros, intentando superar las dificultades de adaptación de la edad a fuerza de estudio, de ensayo y buena disposición.

»En la puesta en escena se observaron excelentes detalles, apreciándose, en conjunto, la buena labor de M^a. Lluïsa Campmajó. Hubo ritmo y agilidad en todo, lo que constituye un factor que ayuda poderosamente al éxito global, perfectamente conseguido en el estreno de *La vera llum*.»

5 de setembre. A la veïna localitat de Collbató se celebra el Dia de la Parròquia i Comiat a l'Estiuejant. Hi participa el CPSMI, sota la direcció de MdRM.

Actuació conjunta de la Schola Cantorum i el CPSMI en el concert de Nadal

Cants en la missa solemne del matí, a l'església parroquial de Sant Corneli. S'interpreta la «Missa Divini Pastoris Matris» i, en acabar, la «Salve de Montserrat».

A migdia, en el mateix temple, concert amb aquest repertori: «Ave Maria», «L'hereu Riera», «Els tres tambors», «L'Emigrant», «Montserrat», «Aires de Aragón» (solista: Núria Farré), «Jovenívola», «Estudiantil» i «L'Empordà».

A la tarda, al teatre de Cal Vicentó, representació, a càrrec de l'Agrupació Art i Alegria, de la comèdia *El tímido de dos cuartos de deus*, de Francesc Lorenzo, sota la direcció de M. Lluïsa Campmajó. El repartiment és el mateix que el del proppassat 11 febrer. En acabar, fi de festa presentat per LdRC, locutor de Ràdio Igualada, amb la participació de M. Teresa Calaf, Joan Enrich, Salvador Munné i M. Teresa Solernou.

23, 24, 30 i 31 octubre. Festes del Sindicat Tèxtil en honor de sant Antoni Maria Claret. L'Agrupació Art i Alegria presenta al Saló Rex *La casa de la Troya*, d'Alejandro Pérez Lugín i Manuel Linares Rivas.

Repartiment: *Carmiña*, M. Teresa Solernou; *Moncha*, Maribel Nogué; *La Galana*, M. Rosa Farré; *La Ventera*, M. Teresa Calaf; *La Ofrecida*, Rosa M. del Rio; *Dª Segunda*, Paquita Aparicio; *Manuela*, M. Rosa Viguera; *Gerardo Roquer*, Salvador Munné; *Casimiro Barcala*, LdRC; *Panduriño*, Agustí Coll; *D. Laureano*, Ramon Alibau; *Augusto Armero*, Josep Riba; *D. Servando*, Josep M. Morros; *Lorenzo Carbago*, Josep Clarasó; *Nietíño*, Joan Enrich; *Alejandro Madeira*, Jaume Ortínez; *Manolo*, Fermí Vives; *Somoeiro*, Antoni del Rio; *Pitouto*, Joan Manuel Vich; *Troqueiro*, Pau Llacuna; *El Ventero*, Josep Hontoria, i *Eudvigio*, Joan Clarasó. Apuntadora: Josefina Farré. Direcció: M. Lluïsa Campmajó.

«SESIÓN EXTRAORDINARIA DE "LA CASA DE LA TROYA"». Copiem la crònica publicada en el setmanari *Igualada* (núm. 1.320, 10-11-1965):

«Asistimos el sábado por la noche a la tercera edición de estas representaciones, que tenía caracteres de gala.

Numeroso y selecto público acudió al Saló Rex para presenciar la obra.

»Las señoras lucían el rojo clavel con el que fueron obsequiadas a la entrada por varias parejas ataviadas con trajes regionales gallegos. El escenario presentaba un magnífico aspecto, engalanado con flores y telas adamascadas. La comedia, basada en un conocido tema estudiantil, cuajó a la perfección en el joven elenco.

»M^a. Teresa Solernou i Salvador Munné protagonizaron la obra. Deliciosa, fina y dulce ella, él apuesto y fornido galán.

»Maribel Nogué —una nueva figura en las tablas—, pícara, avispada y desenvuelta, fue la simpática "Moncha", que con su oponente "Barcala", Leonard del Rio, conocedor del papel chispeante y bien matizado, encarnaron la pareja cómica, saliendo airoso con maestría y donaire de su cometido.

»Agustí Coll formó una vez más en las filas de sus progenitores, con una actuación llena de aciertos; dúctil, humano y sentimental. Muy bien M^a. Rosa Farré, "La Galana" ingenua y vivaracha a la vez. Ramon Alibau caracterizó a un "Don Laureano", muy a tono con sus facultades escénicas. Rápida, corta, pero feliz, la intervención de Josep M^a. Morros, a quien deseáramos ver más a menudo en nuestros escenarios. Otro valor en germen es sin duda Josep Clarasó, fiel intérprete de sus dos personajes de difícil encarnación. Siguiendo en orden de importancia de personajes, Josep Riba estuvo bien compenetrado en su "Augusto". Rosa M^a. del Rio y M^a. Teresa Calaf en "La Ofrecida" y "La Ventera", respectivamente, muy encajadas y evidenciando notables posibilidades. Por primera vez en escena y en cortas intervenciones vimos a M^a. Rosa Viguera y Paquita Aparicio. Antoni del Rio, Joan Manuel Vich y Pau Llacuna fueron los alegres estudiantes que completaron el reparto de "troyanos".

»Josefina Farré, apunte, cooperó al éxito de la comedia, coordinando los diálogos y los complicados giros gallegos del libreto. Experta, hábil y cuidada la dirección de M^a. Lluïsa Campmajó, que supo tejer con los buenos recursos

de la diplomacia femenina el tapiz de esta primera obra en lengua castellana que el tesón y el entusiasmo de Art i Alegria convirtió en *Casa de la Troya*.»

21 de novembre. Amb un dia d'antelació, ofici de santa Cecília a la basílica, amb assistència corporativa del CPSMI. Al final, cant de l'«Himne» a la santa.

28 de novembre. En el Centre Cultural Ancosa de la Llacuna té lloc una conferència a càrrec de Francesc Victori Aguilera sobre «El valor dels goigs». És il·lustrada amb gravacions de diversos fragments de goigs enregistrades pel nostre cor.

30 de novembre. Es participa diàriament, a la basílica, en els cants de la novena de la Immaculada que avui comença.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, patrona de la basílica i del cor. Cants en la cloenda de la novena i missa solemne que se celebra a l'església parroquial de Santa Maria.

19 de desembre. A la rambla del General Vives, cantada de nades en l'acte inaugural de les il·luminacions de Nadal i del pessebre monumental col·locat en el balcó central de l'edifici de la Caixa de Pensions. En aquest acte hi són presents les autoritats locals.

24 de desembre. Cants en la missa del gall i veneració de l'infant Jesús que se celebra a Santa Maria.

En sortint, revetlla de vigília al local social, amb tertúlia i cants nadalencs, acompanyats de coca, torrons i xarel·lo.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. Tradicional concert de Nadal de la Schola Cantorum i el CPSMI, en el teatre del Centre Nacional. Els comentaris són d'Antoni Mateu.

Sota la direcció de MdRM, el nostre cor ocupa la primera part del programa, amb aquest repertori: «El cant dels ocells», «La cançó del pobre», «Nit de pau», «Niño chiquito» (primera audició), «Campana sobre campana» i «Allà baix a la planúria» (primera audició).

La segona part és a càrrec de la Schola Cantorum, dirigida per Joan Montaner.

La tercera part és conjunta d'ambdues corals, amb les següents cançons: «Nadal, Nadal», «Ha nascut el Déu infant», «A Betlem me'n vull anar», «Déu lloat per la natura» i «Cor de pelegrins» de *Thannhäuser*.

Actuen de solistes Núria Ferrer, M. Rosa Farré, Antoni Ribera, Josep Solé i Josep M. Zenón. Pianista: Josefina Rigolfas.

«EL TRADICIONAL CONCIERTO DE SAN ESTEBAN». Copiem de la crònica del setmanari *Igualada* (núm. 1.332, 31-12-1965): «El público, que llenaba totalmente el teatro del Centro Nacional, acogió con cálidos aplausos cada una de las interpretaciones, por separado o en conjunto,

de ambos coros. En el escenario recogió el aplauso del público la Sra. Agnès Casadesús de Marrugat, brillante vencedora del concurso de canciones navideñas de S'Agaró. El tema premiado, "Per Nadal, cada ovella al seu corral", fue interpretado conjuntamente por los dos coros. Cuidó de la presentación y comentarios de las canciones Antoni Mateu.»

EL TRADICIONAL CONCERT NADALENC. La setmanal revista *Vida...* (núm. 663, 28-12-1963) publica:

«El tradicional concert de Sant Esteve, al Centre Nacional, congregà un nombrós auditori, àvid d'escoltar les cançons nadalencs que, sota la direcció de Maria del Rio i Joan Montaner, van interpretar el Cor Parroquial de Santa Maria i la Schola Cantorum. El programa fou completíssim.

»En felicitar el Cor Parroquial de Santa Maria i la Schola Cantorum ens plau donar l'enhorabona cordial i efusiva a la Sra. Casadesús de Marrugat pel seu triomf.»

El mateix dia, comencen les representacions pastorals de la filial Agrupació Art i Alegria en el teatre del Saló Rex, amb *L'Estel de Natzaret*. S'hi afegeixen dos nous quadres, «L'edicte» i «El palau de Naïm». Aquesta temporada seran tres les sessions ofertes: 26 desembre de 1965 i 1 i 6 de gener de 1966.

El repartiment és el mateix de l'any passat, llevat dels canvis i l'ampliació que detallem: *Asvherus*, Jaume Ortínez; *Somiel*, Manuel Mateu jr.; *Sant Josep*, Fermí Vives; *Uries*, Josep Riba; *Thassis*, Josep Noguerola; *Mathathies*, Josep Clarasó; *Nefalí*, Pau Llacuna; *Jeremies*, Josep Hontoria; *Benjamí*, Montserrat Borràs; *Centurió*, Josep M. Balsells; *Anam*, Lluís Castelltort; *Abril*, Magí Morros; *Nathiel*, Jordi Vives.

Cos de ball: M. Teresa Solernou (*Salomé*), Maria Montfort (*Esther*), M. Rosa Viguera (*Raquel*), Concepció Torrents (*Cleofàs*), M. Isabel Nogué (*Sònia*) i Maria Gibernau, M. Concepció Pàmies i M. del Pilar Giner.

Direcció escènica: M. Lluïsa Campmajó. Direcció artística: LdRC. Direcció musical: MdRM. Direcció coreogràfica: M. Rosa Farré. Conjunt musical de corda, amb la pianista M. Teresa Torrents.

El crític de teatre «Traspunte» escriu en el setmanari *Igualada* un comentari d'aquestes representacions que el lector pot trobar en l'apunt del 6 de gener de 1966, cloenda d'aquestes sessions.

* * *

Art i Alegria presenta al teatre de Cooperativa La Victòria "El tímid de 2/4 de 10"

1966

Diuen els altres

El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada va fent camí. Arreu on es presenta recull elogis de tota mena il·lusionant els públics més diversos i estimulant el treball que duen a terme les cantaires.

Copiem del programa editat pel Centre Catòlic de Blanes, amb motiu de la festivitat de Sant Josep, patró de l'entitat, les paraules de presentació que s'hi publiquen:

«Vint-i-cinc anys d'història brillant al servei de l'ideal i de l'art, amb una superació constant, un aplegament cada cop més abundós de serveis i d'èxits i una col·laboració total a la parròquia en bé de l'esplendor i la integració efectiva del poble a la nova litúrgia, diu prou a favor d'aquesta agrupació coral, model de sensibilitat i entrega i que han volgut acceptar, amb la seva brillant i generosa actuació, el lloc de convidats d'honor de la nostra Festa Gran. Gentilesa a la qual sabrem correspondre amb el més sincer i unànime aplaudiment.»

L'actuació al teatre del Centre de Blanes fou de les que hom guarda amb goig a la memòria i marquen amb lletres daurades la història del cor.

6 de gener, festa dels Reis d'Orient. Té lloc al Saló Rex una nova representació de *L'Estel de Natzaret*, a càrrec de l'Agrupació Art i Alegria. Després d'aquestes quatre representacions, Art i Alegria fa un donatiu de 500 pessetes per a l'obra recreativa del Casal.

«"ART I ALEGRIA" PRESENTÓ "L'ESTEL DE NATZARET"». «Traspunte» publica en el bisetmanari *Igualada* (núm. 1.334, 12-1-1966) el següent comentari:

«La animosa agrupació escènica local Art i Alegria puso a contribución un máximo de buena voluntad y un mucho de acierto para dar a las representaciones un evidente cariz de seriedad y hasta de originalidad cuidando los detalles con evidente garbo.

»No siempre, empero, y es lógico en toda obra humana, los intentos de renovación producen el impacto deseado, pero valen y mucho los aislados aciertos conseguidos, para paliar algo la cansina monotonía en la que van cayendo últimamente las representaciones pastoriles. Mérito éste que debe apuntarse íntegro en el haber de "Art i Alegria".

»De los cuadros de nueva producción, señalemos el titulado "Palau de Naïm". Aunque tiene en el Centro Nacional afortunados antecedentes difíciles de superar por diversos conceptos, este cuadro y el "ballet de esclavas" correspondiente dieron oportunidad, junto a las demás intervenciones rítmicas intercaladas en el programa, a que varias jóvenes danzarinas se destacaran, debiéndose señalar en este sentido a María Teresa Solernou, Rosa María del Río y Josefina Farré, al frente de otro grupo encabezado por María Montfort, María Rosa Viguera, Concepción Torrents y María Isabel Nogué.

»En el orden individual de aciertos interpretativos, sobresalieron Leonardo del Río, en "Naïm"; Salvador Munné, en "Satanàs"; María Rosa Farré, en "Sant Miquel", y Rosa María del Río, en "Sant Gabriel", junto a la particular vis cómica de la pareja formada por José Clarasó y Antonio del Río, si bien a estos últimos, y sin que ello desmerezca su actuación, quizá les faltara un poco de ritmo, de "picadillo", en determinadas escenas.

»Cabe, asimismo, una sincera cita para María Teresa Calaf, Montserrat Borràs, Manuel Mateu jr., Jaime Ortínez y Juan Enrich, entre otras "promesas" de la nueva ola escénica. Son plausibles, finalmente, los aciertos de conjunto obtenidos por los directores escénico, artístico, musical y coreográfico María Luisa Campmajó, Leonardo del Río, María del Río y María Rosa Farré, respectivamente. Un espectáculo, en resumen, que merece ser visto.»

9 de gener. Visita del CPSMI a l'Hospital Comarcal i a l'Asil del Sant Crist per felicitar-los les pasqües amb un concert coral.

30 de gener. La professora MdRM forma part del jurat del concurs de cors de nades, en la fase comarcal de Cors i Danses.

13 de febrer. L'Agrupació Art i Alegria celebra una festa familiar a la qual són convidats tots els actors i col·laboradors que han intervingut en les actuacions de l'any passat.

S'assisteix a una missa al cambri del santuari de la Mare de Déu de la Pietat.

Després hi ha una xocolatada als locals de l'Escola Nocturna, amb jocs i concursos per als petits de l'elenc.

A primera hora de la tarda, dinar de germanor al restaurant de la residència d'estudiants d'adoberia d'Igualada. Aplega setanta comensals.

20 de febrer. El nostre cor commemora el segon aniversari de la mort de Mn. Amadeu Amenós amb la missa que té lloc a l'església de Gràcia de la Tossa de Montbui.

Hi ha l'audició magnetofònica del darrer sermó que va pronunciar l'esmentat sacerdot en aquest mateix temple preromànic.

6 de març. Festa del repartiment de premis del curs 1964-65 del Col·legi dels Germans Maristes, que se celebra al teatre del Centre Nacional.

Un grup d'actors de l'Agrupació Art i Alegria pren part en la sarsuela *Valiente plancha*, de Felipe Alcántara, dirigida per Màrius Tomàs i Joan Montaner.

Repartiment: *Gregorio*, Josep Riba; *Canuto*, Josep M. Zenón; *Pantaleón*, LdRC; *Roque*, Joan Enrich; *Quiñones*, Gustau Rubio; *Gaspar*, Fermí Vives.

ZARZUELA «VALIENTE PLANCHA». La crònica de l'acte publicada en el bisetmanari *Igualada* acaba amb aquest paràgraf: «Seguidamente, como digno cierre, se escenificó la zarzuela *Valiente plancha*, de no muchas pretensiones pero que consigue lo que se propone: divertir. Los protagonistas, a las órdenes de Mario Tomàs, fueron Leonardo del Río —muy encajado en su caracterizado personaje—; José M. Zenón, gracioso y veterano en estas lides, y Gustavo Rubio y José Riba, Juan Enrich y Fermín Vives. La dirección musical corrió a cargo, igualmente, del maestro Montaner.»

19 de març, festa de Sant Josep. Concert de tarda en el teatre del Centre Catòlic de Blanes. El programa és repartit en tres parts i es desenvolupa sota la direcció de MdRM.

Primera part: «Ave Maria», «Agora non», «Els tres tambors», «L'emigrant», «La Marsuliana», «Cançó de bressol» i «Aires de Aragó».

Segona part: «Pregària a la Verge del Remei», «Cançoneta», «El crepuscle», «Coro de filisteas» i «Caridad».

Tercera part: «La non-non», «La Mare de Déu», «Cant de primavera», «Muntanyes regalades», «Caramelles», «Estudiantil», «Jovenívola» i «L'Empordà».

Solistes: Núria Farré Egio i M. Rosa Farré Cussó. Presentació i comentaris: LdRC, de Ràdio Igualada.

«CONCIERTO CORAL EN BLANES». El bisetmanari *Igualada* (núm. 1.254, 26-3-1966) escriu:

«El numeroso público que asistió a la velada aplaudió con entusiastas muestras de simpatía a la coral igualadina y a su directora, Srta. María del Río, obligándoles a bisar varias canciones. Nuestro compañero de redacción Leonardo del Río actuó de presentador, comentando en una feliz intervención las diferentes canciones del programa.

»Al término del concierto, las señoritas del Coro Parroquial fueron amablemente obsequiadas por la junta del Centro Católico, local donde tuvo lugar el mismo.

»Felicitamos, una vez más, al grupo coral igualadino, por este nuevo triunfo alcanzado.»

7 d'abril, Dijous Sant. Hora santa nocturna a la basílica amb la participació del CPSMI.

El CPSMI junt amb altres entitats igualadines, participa en l'estrena de la sardana "Fires d'Igualada" de Carles Miquel Solà, a la plaça del Generalíssim

8 d'abril, Divendres Sant. El nostre cor pren part en la commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, a l'església del Roser. Cants de l'«Adoració de les cinc llagues» i dels «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

1 de maig. Com és tradicional, comença a la basílica la funció del mes de Maria, en què participa diàriament el cor titular.

8 de maig. L'Agrupació Art i Alegria es desplaça a Esparreguera per assistir a la representació de *La Passió*.

22 de maig. Se celebra a Santa Maria del Camí el tradicional Aplec del Roser. El CPSMI realça la missa solemne.

29 de juny. Excursió campestre als meravellosos paratges de Lurdes de la Nou (Berguedà), organitzada per la nostra entitat. La coral és atesa i complimentada pel rector d'aquest cim.

A les onze del matí es canta la missa que se celebra al santuari. En sortint, a la plaça de l'Església, els assistents són obsequiats amb el cant de la sardana «L'Empordà», que és molt aplaudida pels nombrosos veïns d'aquell indret i visitants.

El setmanari *Igualada* (núm. 1.379, 2-7-1966) dóna compte de l'esmentat viatge.

1 de juliol. La revista dels Orfeons de Catalunya publica la llista dels orfeons del nostre país, entre els quals figura el CPSMI. És l'única coral de veus iguals que hi consta.

UNA LLEONA ES FICA A CASA D'UNA CANTAIRE. *El 26 d'agost a Igualada, en plena festa major, una lleona, en acabar la sessió de nit del circ, s'escapa de la gàbia per una fallada de l'enganxament del túnel de la pista i es dirigeix carrer Lleida avall i continua pel carrer de la Soledat. Sortosament no hi havia gaire trànsit. En posar-se a ploure,*

la lleona cerca aixopluc i es fica en el portal de la finca 93, on viu la Rosa Lloret, una cantaire de la coral, amb el seu marit.

En adonar-se de la fugida, el domador i el personal del circ comencen la persecució de la fera i aconseguen d'introduir-la en una gàbia mòbil, sense majors inconvenients.

No cal dir que l'ensurt és enorme, quan es comunica al veïns de l'immoble que tenen en el seu domicili un inquilí tan incòmode.

11 de setembre. En el teatre de Cal Vicentó de Collbató, Art i Alegria presenta la comèdia *D'aquesta aigua no en beuré*, de Josep M. Folch i Torres. En acabar, complet fi de festa. La vetllada és organitzada amb motiu del Dia de la Parròquia i el Comiat dels Estiuejants.

17 de setembre. Dins els actes de la XIII Fira d'Igualada té lloc al saló de sessions de l'ajuntament el lliurament de la Medalla de la Fira a diverses personalitats —entre elles Joan Montaner, director de La Llàntia— com a reconeixement de la ciutat a la difusió i projecció de la vida local.

Després, a la plaça del *Generalísimo* s'ofereix un festival folklòric, en el transcurs del qual s'estrena la sardana «Fires d'Igualada», lletra i música del compatriota Carles Miquel Solà Ferrés. De fet, hom l'anomena també «Himne de la Fira». Hi intervenen el CPSMI, l'Agrupació Coral La Llàntia, la Schola Cantorum, l'Agrupació Folklòrica Igualadina i l'orquestra, sota la direcció de Joan Montaner. Com a final es dispara un castell de focs artificials.

20 de novembre. A la basílica, al matí, se celebra anticipadament l'ofici en honor de santa Cecília, patrona de la música. Assistència corporativa del nostre cor, que intervé en el cant de l'«Himne» a la santa.

També a la basílica, a la tarda, se celebra un acte commemoratiu del cinquantenari de la mort del bisbe Torras i Bages. És presentat per Antoni Dalmau J. En primer lloc actuen els Pueri Cantores de la Mare de Déu de la Pietat, dirigits pel P. Albert Foix, i el CPSMI, sota la direcció de MdRM. A continuació el Dr. Joan Bonet pronuncia una conferència sobre Torras i Bages. Després ve l'actuació de la Schola Cantorum i de la nova formació Coral Mixta de la Schola Cantorum, dirigides per Joan Montaner. Tanca l'acte el bisbe de Vic, Ramon Masnou.

20 de novembre. En el Cellar d'Art de la Pobla de Claramunt hi ha una exposició de gràfics documentals de l'Arxiu Millà de Barcelona. Amb aquest motiu, l'Agrupació Art i Alegria organitza en el mateix local un col·loqui sobre el teatre català.

Hi participen M. Lluïsa Campmajó, per Art i Alegria; Jaume Ferrer, per la secció de teatre de la Cooperativa La Victoria; Joan Borràs, per l'Elenc Artístic Montserrat; Antoni Ferrer, per l'Esbart Igualadí, i Enrique Espinosa, per la Peña de Teatro del Centro Nacional. El col·loqui és moderat per Magí Castelltort i LdRC.

Art i Alegria organitza un col·loqui sobre el teatre català. Presidència de l'acte: Jaume Ferrer (que no surt a la foto) Enrique Espinosa, Mª Lluïsa Campmajó, Joan Borràs, Francesc Ferrer i Magí Castelltort

«COLOQUIO SOBRE EL TEATRO CATALÁN». «Clarión» dedica la seva secció bisetmanal al periòdic *Igualada* (núm. 1.416, 26-11-1966) a l'acte esmentat. En reproduïm uns fragments:

«Coloquio sobre teatro en el “Cellar d'Art” de La Pobla de Claramunt. Organiza el grupo “Art i Alegria”, que ya cuenta cinco años de actuación en las lides de Talía.

»El local no puede estar mejor ambientado. Retratos e impresos referentes a la escena vernácula. Entre los retratos, los patriarcas: Federico Soler, Ángel Guimerà, Ignacio Iglesias y Santiago Rusiñol. Un humorista los llamó, respectivamente, el jilguero, el águila, el cisne y el ruiseñor del teatro catalán. Se ve también a un Sagarra juvenil e insólito, un Sagarra cuidadosamente peinado, con raya central. Él fue jilguero, águila, cisne y ruiseñor.

»[...] Después de estas disquisiciones de carácter general, el coloquio se centró en el teatro local de aficionados. Se apuntaron muchas aspiraciones y, como es natural, pocas soluciones. Y no por falta de buena voluntad, ciertamente. Sí; la voluntad existe, y esto es lo más importante. Falta encauzar la afición.

»Probablemente llegará un día en que las gentes se asombrarán de que multitudes inmensas pudieran pasar horas y horas ante una pantalla contemplando unas sombras que se mueven y hablan con la voz de otros. Tal vez les parezca incomprendiblemente ridículo. Y creo que tendrán razón.

»No morirá el buen teatro. Dentro de cien años seguirá representándose a Shakespeare, a Molière, a Calderón, a Benavente y a Guimerà, como seguirá interpretándose a Wagner, a Beethoven y a Chopin. Lo que quedará será el teatro de Alfonso Paso. Lo bueno subsiste; lo malo y lo mediocre pasan.

»Y seguirán existiendo elencos de aficionados, de amateurs, de amadores, que mantendrán el fuego del teatro, que, pese a todas las innovaciones, será siempre único en autenticidad; arte vivo, personal y perennemente renovado.

»¿No hay en Igualada elementos suficientes para organizar, una o dos veces al año, un espectáculo de categoría? Entonces...

»Lo demás es arte en conserva, como las latas de tomate, o de judías verdes, que saben a plástico.»

22 de novembre, festa de Santa Cecília. Concert nocturn al teatre del Cercle Mercantil, organitzat per l'Associació de Músics i Cantors d'Igualada, amb la col·laboració de Joventuts Musicals.

Hi intervenen els Pueri Cantores de la Mare de Déu de la Pietat, dirigits pel P. Albert Foix, Sch. P.; el CPSMI, dirigit per MdRM; l'Agrupació Coral La Llàntia, la Coral Escolar dels GG. Maristes, la Schola Cantorum i la Coral Mixta de la Schola Cantorum, aquestes quatre darreres formacions dirigides per Joan Montaner. S'actua amb l'acompanyament de l'Orquestra Simfònica d'Igualada i dels pianistes M. Teresa Roig i Ignasi Castelltort.

El nostre cor interpreta tres cançons: «Muntanyes regalades», «Coro de filisteas» i «Estudiantil».

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Immaculada, en la qual participa diàriament en els cants el cor titular.

UN IGUALADÍ, ABAT DE MONTSERRAT. *El monjo igualadí Cassià Maria Just (Joan Just i Riba, Barcelona, 22-8-1926) és elegit l'1 de desembre de 1966 abat de Montserrat en substitució de Gabriel Maria Brasó, que era l'abat coadjutor des de 1961 i el qual havia quedat com a únic abat des del 12 de març de 1965, quan l'abat Aureli Maria Escarré fou expulsat del territori espanyol pel règim franquista.*

Havia ingressat al monestir el 5 d'agost de 1942, fou ordenat sacerdot el 27 d'agost de 1950 i fou nomenat prior en 1964.

4 de desembre. Mor a l'edat de cinquanta-set anys la violinista, cantaire, poetessa i autora teatral igualadina Rosa Campmajó Mateu (Igualada, 20-1-1909). És autora del poemari *Poesies* i de l'obra teatral *El castell encantat*, entre altres peces menors.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. Ofici solemne presidit per l'arxiprest, Mn. Genís Padrós, a la basílica en la festa patronal de la parròquia i del cor titular, que el solemnitza amb els seus cants.

24 de desembre. Missa del gall a la basílica, presidida pel rector arxiprest, Mn. Genís Padrós. El CPSMI i la Schola Cantorum tenen cura dels cants.

Després, en el local social, vetllada nadalenca davant el pessebre confeccionat per les mateixes cantaires.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. Se celebra el tradicional concert d'aquesta diada al teatre del Centre Nacional. No hi participa el nostre cor en senyal de dol per

la recent mort de la cantaire Rosa Campmajó, que, a més, era cunyada de la directora.

31 de desembre. Cants del CPSMI en la missa de fi d'any que se celebra a la basílica.

* * *

1967 /

Dol per la mort de Rosa Campmajó

La mort, el desembre de l'any passat, de la cantaire Rosa Campmajó Mateu, cunyada de la directora i de la sotsdirectora i secretària de la junta del cor, Maria i Mercè del Rio, respectivament, provoca un descens en les activitats diguem-ne extraordinàries de la coral (concerts, sortides, etc.), que es perllonga durant una llarga colla de mesos. Fins i tot en l'arxiu dels anys immediats no hi hem trobat gens de documentació.

Això no obstant, continua la participació en els actes de culte tradicionals, que és la finalitat bàsica del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.

Així les coses, i a tall de recordatori, deixem constància de la visita i concert anyal als centres benèfics, com l'Asil del Sant Crist i l'Hospital; presència coral en l'hora santa del Dijous Sant i festes del Sant Crist («Miserere», Divendres Sant al Roser); durant el mes de maig, participació diària en el mes de Maria; commemoració de santa Cecília, patrona de la música; novena de la Puríssima i missa en la diada patronal del cor i de la parròquia; missa del gall i nit de Nadal, i eucaristia de fi d'any.

Cal deixar constància que cada febrer es commemora a la Tossa de Montbui l'aniversari del decés de mossèn Amadeu, promotor del cor, i que tradicionalment es fa una anada a Montserrat. També, com és costum, s'intervé en la missa nupcial d'algunes cantaires que aquests anys s'uneixen en matrimoni.

En paral·lel, sí que constatem una notable activitat pel que fa al grup juvenil, dirigit per Mercè del Rio, que revalida diversos primers premis provincials i del qual es fornirà la coral en anys successius.

7 de gener. La poetessa Teresa Castellà Valls publica en el bisetmanari *Igualada* un sonet dedicat a la cantaire Rosa Campmajó Mateu, que va morir el propassat 4 de desembre. Vegeu l'Apèndix 2.

8 de gener. El CPSMI visita els centres benèfics de la ciutat per oferir-los un concert nadalenca.

La Tossa de Montbui és escenari especialment aquest any de diverses actuacions del CPSMI

Art i Alegria actua al pati de l'Hospital

15 de gener. El grup juvenil de la coral, dirigit per Mercè del Rio, aconsegueix el primer premi en el concurs provincial de nades.

26 de febrer. Cants del nostre cor en la missa commemorativa del tercer aniversari de la mort de Mn. Amadeu Amenós Roca, a l'església de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui. És presidida per l'escolapi P. Jaume Castelltort.

4 de març. Se celebra al teatre Centre Nacional el festival de repartiment de premis del col·legi del Sagrat Cor dels GG. Maristes. La matinal es clou amb la representació de la sarsuela *Los dinamiteros*. En el repartiment hi figuren, en els principals papers, actors de l'agrupació Art i Alegria.

«LA ZARZUELA "LOS DINAMITEROS" EN EL CENTRO NACIONAL». En el setmanari *Igualada* (núm. 1.446, 11-3-1967) es publica el següent comentari: «... Terminó la matinal con la puesta en escena de *Los dinamiteros*, zarzuela en un acto, en prosa y en verso, de Eduardo Sáinz con música de Felipe Alcántara. La dirección musical corrió a cargo del Mtro. Montaner y la escénica de Mario Tomás, siendo sus intérpretes más destacados José Riba, José Noguera, Gustavo Rubio, Fermín Vives, José Clarasó y Jaime Solano.»

19 de març, Diumenge de Rams. Participació del CPSMI en el solemne viacrucis que se celebra a la basílica.

23 de març, Dijous Sant. Hora santa a la basílica amb cants a càrrec del cor titular.

24 de març. Se celebra a l'església del Roser la commemoració de la suor de sang del Sant Crist. Cants del nostre cor en l'«Adoració de les cinc llagues» i en els «Goigs del Sant Crist d'Igualada». Veneració de la imatge.

30 d'abril. Es commemora a l'església de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui la festa de Sant Gabriel, patró dels Amics dels Goigs del CECI. El P. Calassanç Balaguer, escolapi, celebra l'eucaristia, que solemnitza el CPSMI. A l'ofertori es beneeixen els típics panets. En acabar, cant dels «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui».

En sortint s'inaugura al Refugi de l'Ermità una exposició de la col·lecció de goigs editats per l'esmentat grup.

1 de maig. Comença a la basílica de Santa Maria la funció del mes de Maig, en la qual participa diàriament el cor titular. Se celebra a tres quarts de vuit del vespre els dies festius i després de la missa vespertina els feiners.

21 de maig. El nostre cor, sota la direcció de MdRM, participa al Palau de la Música de Barcelona en el XVII Concurs Nacional de Cors i Danses d'Espanya. Interpreten «¿Quien ha quitado el ramo?» i «La llàntia del rei moro».

28 de maig. Els actors d'Art i Alegria, M.Teresa Calaf, Josefina Farré i Leonard del Rio intervenen en el festival benèfic organitzat al pati de l'Hospital, per l'Associació de Vidues.

16 de setembre. Dins els actes de la XIV Fira d'Igualada es lliura la Medalla de la Ciutat al Mèrit Artístic a Joan Montaner Guix, «per la seva abnegada i meritòria tasca pedagògica musical». L'acte se celebra al saló de sessions de l'ajuntament, presidit per l'alcalde, Joan Antoni García Urgelés.

LdRC, en nom de les entitats corals igualadines que Joan Montaner dirigeix, pronuncia unes paraules d'agraïment a l'alcaldia per la deferència envers el compositor igualadí.

A la sortida, a la plaça del *Generalísimo* hi ha una demostració folklòrica. Hi intervenen: la Cobla Igualada (que interpreta tres sardanes de l'homenatjat); l'Agrupació Coral

La Llàntia; l'Agrupació Folklorica Igualadina, i finalment, dirigits per Joan Montaner, les entitats Agrupació Coral La Llàntia, Schola Cantorum, CPSMI, Agrupació Folklorica Igualadina i Cobla Igualada, executant la sardana «Recordant nostra terra», de la música de la qual és autor Joan Montaner (la lletra és d'Ignasi Castellort Miralda).

Copiem del llibre de Josep Riba *Agrupació Coral La Llàntia, tres segles de cant (xix, xx i xxi)* (p. 249): «*En aquest festival, tot just després de rebre la Medalla de la Ciutat al Mèrit Artístic, el mestre Montaner va dirigir per última vegada. Morí al cap de dos mesos. Si ens fixem en les obres interpretades, sembla talment com si una premonició de la seva mort hagués intervingut en programar-les. L'última sardana interpretada per la Cobla Igualada va ser "Antònia", que Joan Montaner havia compost per a la Sra. Antònia Torres, esposa del mestre, quan eren promesos. La darrera obra cantada en solitari per La Llàntia fou "Els xiquets de Valls", la que més prestigi i honors havia reportat a la coral en les múltiples trobades i certàmens claverians. I, finalment, l'obra que totes les agrupacions oferiren de conjunt va ser "Recordant nostra terra", del mestre, de la qual ja hem dit que és la composició més emblemàtica de La Llàntia i, per extensió, d'Igualada. ¿Es podien haver escollit, doncs, obres més representatives que aquestes en el que —sense imaginar-ho— esdevingué el comiat públic de la vida musical del mestre Montaner...?»*

INAUGURACIÓ DE L'ESGLÉSIA DEL BARRI DE MONT-SERRAT. El 24 de setembre de 1967 s'inaugura l'església del barri de Montserrat, que depèn de la parròquia de la Sagrada Família.

20 de novembre. Mor Joan Montaner Guix, violinista, pianista, compositor, director, professor de cant i d'orquestra. Havia nascut a Igualada el 29 de juliol de 1914. La seva obra com a compositor ha estat lligada a les diferents agrupacions que dirigí. D'entre el repertori sardanístic va escriure diverses obres per a piano i cobla, de les quals cal remarcar la titulada «Recordant nostra terra», amb lletra d'Ignasi Castellort, composta per a cors i orquestra.

També cal esmentar el «Cant a Igualada», obra pòstuma que es va estrenar el 8 de juny de 1969 al teatre del Centre Nacional i que en la dedicatòria havia escrit que era «una ofrena a totes les entitats corals i musicals de la ciutat».

La seva trajectòria musical estigué lligada a diversos cors, entre ells La Llàntia, al qual dedicà trenta-cinc anys i amb la qual col·laborà en diversos concerts juntament amb el CPSMI.

L'Ajuntament d'Igualada atorgà a Joan Montaner, en 1966, la Medalla de la Ciutat. En 1977, al cap de deu anys de la seva mort, va retolar una avinguda amb el seu nom.

30 de novembre. Comença a la basílica de Santa Maria la novena de la Immaculada, en la qual pren part diàriament en els cants el cor titular.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, patrona de la parròquia de Santa Maria i del seu cor. La missa de les nou del matí que té lloc a la basílica és cantada conjuntament amb la Schola Cantorum. Hi assisteix corporativament el Gremi d'Adroguers.

Al vespre, participació en la cloenda de la novena i missa vespertina solemne, presidida pel rector arxiprest, Mn. Genís Padrós.

24 de desembre. A l'arxiprestal basílica, cants del nostre cor, amb la Schola Cantorum, en la missa del gall i veneració de l'infant Jesús, tot presidit pel rector, Mn. Genís Padrós.

En sortint, en el local social, festa de vigília de Nadal, amb actuacions diverses, cants davant el pessebre i ressopó.

26 de desembre, festa de Sant Esteve. Tradicional concert matinal al teatre del Centre Nacional, que es dedica al record del director i compositor igualadí Joan Montaner Guix, el qual ens va deixar el 22 de novembre. Diu l'ofertament del programa:

«*Els aires de santa Cecília ens portaren efluvis de xiprers amb tot el simbolisme d'aquest arbre que amb la seva acuíta apunta al cel. Si fa pocs anys l'enyorat mestre Joan Just naixia a l'eternitat, ara un altre mestre, Joan Montaner, estrenu fautor d'un renaixement de la Schola, ens deixava.*

»*La mort és, però, el gran natalici, el gran Nadal. Però això cantem i maldem.*

»*El magne concert, tradicional, continuarà enguany. Perquè l'art té una longitud vital i precisament amb els cants nadalencs enaltirem la memòria dels nostres mestres.*

»*Al mestre Montaner dediquem amb il·lusió i amb un gran respecte aquest concert nadalenc del 1967.»*

Hi intervien el CPSM, dirigit per MdRM; els Pueri Cantores de la Mare de Déu de la Pietat, sota la direcció del P. Albert Foix, escolapi, i la Coral Mixta de la Schola Cantorum, dirigida per Esteve Corbella, amb M. Teresa Roig al piano. Els comentaris són de Manuel Mateu.

El repertori de la nostra coral és el següent: «Nadal, Nadal», «Les dotze van tocant», «La cançió del tamboriler» (primera audició; solista: LdRC) i «Quem vidistis, pastores?». Acompanyament al piano d'Ignasi Castellort.

Els mitjans informatius locals *Igualada* i *Vida...* no en publiquen cap comentari; només unes simples gasetilles.

31 de desembre. A la basílica, el cor titular solemnitza la missa de fi d'any.

* * *

1968 /

Agrupació «Art i Alegria», punt final

Enguany acaben les activitats de l'Agrupació Art i Alegria, secció filial del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada. La incorporació al servei militar dels joves components del grup, i sobretot la mort de Rosa Campmajó Mateu, mare del responsable de l'elenc, Lleonard del Rio, el 4 de desembre de 1966, trenquen l'activitat d'aquesta dinàmica formació teatral. El recent òbit va suspendre les representacions pastorivols de la temporada 1966-67.

El període que va del desembre de 1962 al novembre de 1966 ha estat molt intens, amb un total de més d'una trentena de representacions. Durant l'any 1967 no hi ha hagut activitat i en el 1968 només dues actuacions.

LA MORT DE JOAN MONTANER GUIX

La ciutat d'Igualada ha de lamentar el decés d'un personatge popular i molt apreciat en el món musical, Joan Montaner Guix, que ens va deixar el 20 de novembre de 1967 a l'edat de cinquanta-tres anys. Feia dos mesos que l'Ajuntament d'Igualada l'havia distingit amb la Medalla de la Ciutat al Mèrit Artístic.

Són diverses les agrupacions musicals en les quals Joan Montaner havia intervingut, i el cert és que amb una d'elles, l'Agrupació Coral La Llàntia, va néixer i créixer una franca relació d'amistat i col·laboració amb la nostra entitat. Ementem especialment el magne festival de cant i dansa presentat al Palau de la Música l'any 1956, en la històrica Jornada Igualadina de Barcelona. Conjuntament amb Joan Montaner s'havien reprès també els concerts de Sant Esteve amb la Schola Cantorum, estroncats l'any 1955. Per totes aquestes i moltes altres cooperacions, els llaços d'afecte i simpatia s'havien consolidat i envigorit, i la sobtada mort va suposar per al CPSMI un motiu de tristesa i condol.

Fem nostres les paraules de l'alcalde d'Igualada, Juan Antonio García, pronunciades en la reunió de la Comissió Municipal Permanent del 29 de novembre de 1967, de les quals es féu ressò el bisetmanari *Igualada*. En copiem uns fragments:

«... El maestro Montaner estaba siempre dispuesto a colaborar en cuantos actos artísticos, folklóricos y populares era requerido, con inextinguible entusiasmo y generosidad. Jamás salió de sus labios una negativa cuando se trataba de propagar y enaltecer el nombre de Igualada. Y expiró pensando en aquel "Cant a Igualada" que hacía poco había compuesto y cuyos primeros ensayos había dirigido con el calor y entusiasmo habituales.»

Representació d'Art i Alegria amb l'obra "Tres i no res" d'Apel·les Mestres, en el Centre Nacional

14 de gener. El grup juvenil, sota la batuta de la sotsdirectora Mercè del Rio, aconsegueix el segon premi en el Concurs Provincial de Cors i Danses d'Espanya. Canten «Villancico extremeño» i «Nit de vetlla».

21 de gener. Tradicional visita als centres assistencials Llar del Sant Crist i Hospital Comarcal, on el CPSMI ofereix sengles concerts amb repertori nadalenc.

28 de gener. El nostre cor organitza una excursió a Barcelona i a Cabrera de Llobregat. S'hi afegixen els Pueri Cantores i el grup juvenil. Al matí es visita el Parc Güell i el Tibidabo i a la tarda s'assisteix a la representació del pessebre vivent de Corbera.

18 de febrer. Missa commemorativa del quart aniversari del traspàs de Mn. Amadeu Amenós. Té lloc a la Tossa de Montbui, presidida per l'escolapi P. Jaume Castellort. Els cants són a càrrec del CPSMI, dirigit per MdRM.

17 de març. Tradicional festival de repartiment de premis del col·legi del Sagrat Cor, dels Germans Maristes, al teatre del Centre Nacional.

Després de l'actuació de la coral del col·legi, dirigida per Josep Mata Balart, l'Agrupació Art i Alegria posa en escena la peça en un acte d'Apel·les Mestres *Tres i no res*, d'acord amb el repartiment següent:

Leocàdia, Núria Castellort; *Florentina*, Josefina Farré; *Rosa*, Rosa Maria del Rio; *Camaló*, LdRC; *Don Josep*, Josep Maria Farrés; *Ernest*, Josep Clarasó; *Patrici*, Isidre Pujol; *Serafi*, Fermí Vives. Direcció: Maria Lluïsa Campmajó.

Copiem el comentari publicat en el bisetmanari *Igualada* (núm. 1.541, 23-3-1968): «"ART I ALEGRIA" PRESENTÓ "TRES I NO RES".— ... El extraordinario festival, presentado por el antiguo alumno Jaume Ferrer, concluyó con la puesta en escena de la pieza cómica en un acto, original de Apelles Mestres, Tres i no res. La interpretó la

Agrupación Art i Alegria que dirige M. Lluïsa Campmajó con la especial colaboración de la actriz Núria Castellort. Destacó la estupenda “vis comica” del actor Lleonard del Río, con suma habilidad para adaptarse a cualquier tipo de personaje pintoresco y caricaturizado. En el reparto figuraron además Josefina Farré i Rosa M. del Río —muy bien desenvueltas—, Josep M. Farrés, Josep Clarasó, Isidre Pujol i Fermí Vives. Todos ellos realizaron una estupenda labor y consiguieron que el público se divirtiera y les dedicara al término de la pieza una cariñosa despedida [...].»

31 de març, Diumenge de Passió. A les cinc de la tarda té lloc a la basílica l'hora eucarística, amb cants a càrrec del CPSMI.

7 abril, Diumenge de Rams. Participació del nostre cor en els cants del viacrucis al voltant de la basílica i exhortació quaresmal.

11 d'abril, Dijous Sant. A la basílica, hora santa, vetlla nocturna al Santíssim Sagrament, en la qual pren part el cor titular amb la interpretació de motets eucarístics.

12 abril, Divendres Sant. A l'església del Roser, commemoració del prodigi de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. El CPSMI canta l'«Adoració de les cinc llagues» i els «Goigs del Sant Crist». En acabar, els fidels, que omplen el temple, procedeixen a la veneració de la Imatge.

21 d'abril. La nostra entitat i la seva secció teatral Art i Alegria prenen part en el festival d'homenatge als asilats a la Llar del Sant Crist. També hi actuen l'Agrupació Folklorica Igualadina, l'Acadèmia de Gimnàstica i Rítmica de la Secció Femenina i l'Elenc Artístic Montserrat. La vetllada és organitzada per l'Assemblea Local de la Creu Roja en el seu vint-i-cinquè aniversari fundacional.

1 de maig. A la basílica, tradicional funció religiosa del mes de Maria, en la qual pren part diàriament en els cants el cor titular.

5 de maig. Els directius del nostre cor assisteixen, a Manresa, a la commemoració de la primera assemblea de la germanor dels orfeons de Catalunya celebrada fa cinquanta anys.

12 de maig. El CPSMI es desplaça a Montserrat en una excursió recreativa. Es coincideix amb un grup d'igualadins pertanyents a l'Hospitalitat de Lurdes de Barcelona que peregrinen a la santa muntanya. S'ofereixen sengles cantades a l'atri de la basílica i davant el pedró de la Mare de Déu de la Pietat en el camí dels Degotalls.

19 de maig. Aplec del Roser a la Tossa de Montbui. El nostre cor s'encarrega dels cants de la missa que se celebra a l'església preromànica de la Mare de Déu de Gràcia. Abans i després d'aquesta eucaristia hi ha sengles audicions de

sardanes per la Cobla Igualada. La festa compta amb una nombrosa concurrència.

29 i 30 de juny. La nostra entitat organitza una anada de dos dies a les Valls d'Andorra, amb excursions a la Valira d'Orient i a la Valira del Nord. Cants en la missa dominical. Durant aquesta estada s'ofereix un concert en directe als estudis de Ràdio Andorra.

6 d'octubre. El CPSMI organitza una excursió al Vallès Occidental i Oriental. Es visita el santuari del Remei, on es fa una cantada, i tot seguit Caldes de Montbui. Després s'assisteix a la missa dominical al temple de la Mare de Déu de la Salut a la serra de Sant Iscle, a Sabadell. Visita de les termes i piscines de Caldes i de l'església romànica del monestir de Sant Miquel del Fai. També hom es desplaça a l'actual capital del Moianès per conèixer el parc municipal i l'església parroquial de Santa Maria.

24 de novembre. El Gremi de Músics i Cantors assisteix a l'ofici solemne que se celebra a la basílica en honor de santa Cecília. Els cants, a cura de la Schola Cantorum i el nostre cor, acaben amb l'«Himne» a la santa.

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Immaculada amb l'actuació diària del cor titular.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, patrona de la basílica i del cor. Cants en la missa solemne de dos quarts d'onze del matí, presidida per Mn. Genís Padrós. A tres quarts de vuit del vespre, conclusió de la novena. El CPSMI s'encarrega dels cants.

20 de desembre. Mercè del Rio, sotsdirectora del nostre cor, fa una conferència sobre «Les nades i el seu origen», amb il·lustracions musicals, en la cloenda del curset de Nadal de la Escuela Hogar.

24 de desembre. El CPSMI, sota la direcció de MdRM, i la Schola Cantorum, dirigida per Esteve Corbella, tenen cura dels cants de la missa del gall de la basílica i posterior veneració de l'infant Jesús.

En sortint, en el local social, vigília nadalenca, amb cants davant el pessebre, xerinxola, coca, torrons i moscatell.

31 de desembre. A les dotze de la nit, a la basílica, missa de fi d'any amb cants del cor titular.

* * *

1969 /

Nou temple parroquial de la Sagrada Família

El 12 de gener de 1969 el bisbe de Vic, Ramon Masnou, beneeix i inaugura l'església parroquial de la Sagrada Família d'Igualada. A la vigília, el vicari episcopal, Mn. Genís Padrós, va consagrar la mesa de l'altar.

El projecte ha estat realitzat per l'equip d'arquitectes format per Josep Maria Martorell, Oriol Bohigas i David Mackay, dirigint les obres aquest últim.

El conjunt arquitectònic està format per dos edificis: la rectoria i el temple pròpiament dit. Aquest es divideix en cinc cossos, que són: la nau principal, les dues capelles laterals, l'altar del Santíssim i la sagristia, units per una torre que fa de campanar.

Els edificis estan envoltats per un gran finestral a la part superior, sense cap més obertura; les parets estan acabades en totxo vist i amb arestes romes. Les poques columnes que hi trobem formen unitats de quatre (igualmente de totxo vist i amb arestes romes), canviant de material en els capitells, que són de formigó. Aquests grups de columnes tenen importància per a la riquesa visual de l'espai arquitectònic. És també notable l'estructura metàl·lica que cobreix la nau principal i permet la seva utilització sense obstacles visuals. Tots els edificis són de quatre vessants, amb uralita i coronats per una claraboia, conferint una important personalitat al conjunt.

Hem de fer notar l'absència quasi total d'elements decoratius, amb excepció de tres talles situades a la paret de l'altar major, realitzades per l'escultor Mainé. Les tres figures representen la Sagrada Família en la glòria. Estan col·locades separadament i són de la mateixa mida, sense peanya ni emmarcació; la faïçó és correcta i molt clàssica, amb un acabat lleugerament tosc i postures convencionals. Estan en correcta correspondència amb la idea arquitectònica.

12 de gener. Concurs Provincial de Cors i Danses d'Espanya, en el Círculo Medina de Barcelona. S'hi presenta un grup juvenil igualadí dirigit per Mercè del Rio, que es classifica en cinquè lloc; i el CPSMI (categoria majors), sota la direcció de MdRM, que aconsegueix el primer premi interpretant «La tunc-que-tan-tunc» i «Aitor, aitor». Ràdio Igualada convida els dos grups a repetir l'actuació en els estudis de l'emissora.

18 de gener. Mercè del Rio, en qualitat de professora de música de l'Institut Pere Vives Vich, presenta cinc grups, corresponents als cinc cursos, al concurs provincial de nadalles, en la fase d'escoles.

Pel que fa a la categoria A, els alumnes de quart curs aconsegueixen el segon premi (el primer queda desert).

El CPSMI participa amb els seus cants al pas de la processó de Jesus Eucaristia, pel carrer de Sant Sebastià

En la categoria B, els de segon curs obtenen el primer lloc; els de primer curs A, el segon; els de primer curs B, el segon, i els de tercer curs, el setè.

Fora de concurs va actuar el grup juvenil del CPSMI, guanyador del primer premi del concurs provincial de nadalles celebrat a Barcelona.

23 de març. A l'església preromànica de la Tossa de Montbui s'ofrenen dues llànties a la Verge. Són beneïdes durant la missa celebrada pel P. Jaume Castelltort. Els cants van a càrrec del CPSMI. Mercès a la iniciativa del patronat, amb aquestes llànties queden coberts tots els arcs de l'església.

30 de març, Diumenge de Rams. A la basílica de Santa Maria, cants en el viacrucis solemne que se celebra a la tarda a l'entorn del temple. En acabar, exhortació quaresmal.

3 d'abril, Dijous Sant. A la basílica, hora santa nocturna amb cants del cor titular.

4 d'abril, Divendres Sant. A l'església del Roser, funció commemorativa de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Cants amb el CPSMI.

Homenatge pòstum a Joan Montaner al Centre Nacional

Enguany se suprimeix la tradicional processó de la tarda que organitzaven la Congregació de la Preciosíssima Sang, la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors i el Cos de Portants del Sant Crist.

9 d'abril. A la basílica comença la novena al Sant Crist, amb la participació diària del cor titular en els cants de l'«Adoració de les cinc llagues» i els «Goigs del Sant Crist». El darrer dia, trasllat de la imatge de l'altar major a la seva capella.

1 de maig. Participació diària en el mes de Maria que avui comença a la basílica.

11 de maig. A l'església de la Tossa de Montbui celebren les noces d'argent Josep M. del Rio i Montfort i Maria Martí i Mercadé. Hi ha una missa presidida pel P. Calasanç Balaqué, escolapi. Cants a càrrec del CPSMI.

18 de maig. Actuació al Palau de la Música de Barcelona en qualitat de coral guanyadora del primer premi provincial del Concurs de Cors i Danses d'Espanya.

5 de juny, processó de la festa del Corpus. El CPSMI interpreta un motet al pas de Jesús Eucaristia, pel carrer de Sant Sebastià.

8 de juny. Festival matinal d'homenatge pòstum a Joan Montaner. Té lloc al teatre del Centre Nacional, presentat per Manuel Mateu. Hi prenen part les següents entitats: Cor Escolar del col·legi dels Germans Maristes i La Lira Poblense, dirigits per Josep Mata; Pueri Cantores de la Mare de la Déu de la Pietat, dirigits per l'escolapi P. Albert Foix; CPSMI, dirigit per MdrM; Coral Mixta de la Schola

Cantum, dirigida per Esteve Corbella; Agrupació Coral La Llàntria, dirigida per Eduard Mora, i Agrupació Folklorica Igualadina, dirigida per Concepció Puig i Marià Miquel; tot amb l'acompanyament de la cobla La Principal de Bages.

El repertori que presenta el nostre cor és el següent: «La filadora», «Jovenívola» i «Caridad» (solista: Rosa Mosella). Compta amb l'acompanyament al piano d'Ignasi Castellort.

En acabar, totes les agrupacions citades, amb el coixí orquestral de la cobla Principal de Bages, interpreten dues obres musicades per Joan Montaner: «Recordant nostra terra», amb lletra d'Ignasi Castellort, i «Cant a Igualada», amb lletra d'Antoni Carner. Aquesta darrera obra s'ofereix amb caràcter d'estrena i a títol pòstum quant al compositor, el mestre Montaner.

La Sra. Antònia Torres, vda. Montaner, rep uns obsequis com a record.

«HOMENAJE PÒSTUMO A JUAN MONTANER GUIX». El setmanari *Igualada* (núm. 1.655, 11-6-1969) publica una crònica de l'acte, de la qual espigolem aquestes fragments:

«En el Centro Nacional, repleto de público, se celebró el concierto que cerró el capítulo de actos organizados durante la semana. [...] Al final todas las entidades participantes, acompañadas por la cobla orquesta La Principal de Bages, interpretaron "Recordant nostra terra", letra de Ignacio Castellort y música de Juan Montaner, y finalmente el estreno de "Cant a Igualada", letra de Antonio Carner y música de Juan Montaner.

»Una nutrida salva de aplausos, con el público puesto en pie, acogió al término de la interpretación de esta pieza, bisada seguidamente bajo la dirección del hijo del maestro Montaner, a quien el director Eduardo Mora cedió la batuta [...]»

«MAGNÍFICO EL “CANT A IGUALADA”». El 23 de maig de 1970 “Clarión” publica un article dedicat a la memòria de Joan Montaner Guix en el setmanari *Igualada* (núm. 1.745) i l'acaba amb la referència a l'estrena del «Cant a Igualada», que transcrivim: «Es un magnífico canto a la ciudad querida, vibrante, apasionado, tierno y solemne, que resume la historia de un pueblo que trabaja, pero que también sabe soñar, un pueblo apiñado dentro de sus murallas, que luego las desborda al impulso de una fuerza vital que le anima. En las notas del “Cant a Igualada”, su última composición, vibra el espíritu del maestro Montaner.»

7 de juliol. Es casa a la basílica igualadina la cantaire M. Concepció Torrents Gubianes amb el col·laborador de la coral, LdRC. Presideix la cerimònia Mn. Joaquim Font. El CPSMI té a càrrec seu els cants de la missa nupcial, que acaben amb la «Salve Maria».

7 de setembre. A la veïna localitat de Collbató se celebra el Dia de la Parròquia i el Comiat de l'Estiuejant.

Entre els actes del programa hi ha una missa solemne, cantada pel nostre cor, sota la direcció de MdRM.

Tot seguit el cor ofereix un concert de cançons polifòniques. El públic assistent surt molt complagut de l'actuació oferta, que ja comença a prendre carta de naturalesa.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. Sopar de germanor amb motiu de la diada de la patrona de la música, organitzat per d'Agrupació Sindical de Músics.

23 de novembre. A dos quarts d'onze del matí té lloc a la basílica la missa solemne en honor de santa Cecília, cantada per la Schola Cantorum i el CPSMI.

30 de novembre. S'inicia a la basílica la novena de la Immaculada Concepció, amb l'actuació diària en sessió vespertina del cor titular.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica, la missa vespertina i l'acabament de la novena són solemnitats amb els cants del nostre cor.

24 de desembre. El CPSMI, dirigit per MdRM, participa en els cants de la missa del gall de la basílica i en la veneració de l'infant Jesús. Presideix la celebració l'arxiprest, Mn. Genís Padrós.

A la sortida, en el local social, revetlla nadalenca amb coca, torrons i moscatell, com també cants davant el pessebre.

31 de desembre. A la basílica, cants del cor titular en la missa de mitjanit celebrada per a donar la benvinguda al nou any 1970.

* * *

Els nois i noies del cor juvenil de l'Institut Pere Vives Vich, aixequen a la seva directora Mercè del Rio, després d'aconseguir un primer premi

1970 /

La clau de l'èxit

En una casa, en una família hom comparteix èxits i fracassos; les preocupacions, els problemes, les alegries i les penes. I tot plegat és assumit col·lectivament. Per què? Per una ètica sustentada en la convivència ordinària? Creiem que és més senzill encara: per una raó ben natural. Perquè darrere de cada persona humana hi ha una estimació, un afecte, una compenetració. És un interès manifest que de segur traspua fins i tot envers altres familiars que no viuen en el mateix habitatge —fills i filles casades, pares, germans, etc.— i fins i tot amics. Perquè amistat és solidaritat, un sentiment tan gran que no es pot mesurar.

I el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada ha esdevingut això: una correlació d'amistat; fidelitat d'afectes recíprocs sustentats per tants anys de convivència. Totes —incloent-hi els familiars— en som part viva, activa i consubstancial, i sense aquests valors no es podria avançar ni socialment ni artísticament. I aquesta empatia esdevé la clau de l'èxit.

11 de gener. Segon lloc en les respectives categories per als dos grups juvenils que presenta Mercè del Rio al Concurs Provincial de Nadales.

12 de gener. El CPSMI fa la tradicional visita als centres benèfics de la ciutat per oferir-los una cantada nadalenca.

Concert del CPSMI al teatre de Pont d'Armentera (Alt Camp)

18 de gener. El cor de l'Institut Pere Vives Vich, dirigit per Mercè del Rio, revalida el primer premi en la fase escolar del Concurs Provincial de Nadales, celebrat al Museu Municipal de Badalona. Interpreten com a cançó obligada «Señor san Gabriel», popular de Torredonjimeno (Jaén), i com a cançó lliure «Veni a adorar», a tres veus.

13 de febrer. El nostre cor col·labora per primera vegada en la funció del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada i missa vespertina en el primer divendres de quaresma, que se celebra a la basílica. Es fa el trasllat processional de la imatge des del seu altar propi al manifestador de l'altar major. Salm penitencial «Perdó, Senyor», «Adoració de les cinc llagues», cants en l'eucaristia i «Goigs del Sant Crist d'Igualada». Aquesta participació continuarà tots els divendres de la quaresma.

22 de febrer. Missa a l'església de Gràcia de la Tossa de Montbui en memòria de Mn. Amadeu Amenós en el sisè aniversari del seu traspàs. Presideix la celebració l'escolapi igualadí P. Jaume Castelltort i els cants són a càrrec del CPSMI. Per gentilesa d'unes famílies igualadines l'ermita estrena unes noves vidrieres.

22 de març, Diumenge de Rams. A la tarda, a la basílica, cants en el viacrucis solemne.

26 de març, Dijous Sant. Se celebra l'hora santa nocturna a la basílica, solemnitzada pel cor titular.

27 de març, Divendres Sant. Commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada a l'església del Roser. El CPSMI intervé en els cants de la funció religiosa: «Adoració de les cinc llagues» i «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

1 d'abril. Comença a la basílica la novena del Sant Crist, que solemnitza diàriament el cor titular. El darrer dia, retorn de la imatge al seu altar propi de la capella fonda.

Oficialment, aquest és el primer any que s'intervé en els cants d'aquesta funció religiosa, per bé que ja s'hi participava des de feia temps.

1 de maig. Cants del nostre cor en la funció diària del mes de Maria que té lloc a la basílica abans de la missa vespertina.

17 de maig, Dilluns de Pasqua. El CPSMI, dirigit per MdRM, es desplaça al Pont d'Armentera (Alt Camp), convidat pel compatriota igualadí Mn. Domènec Cubí, ecònom de la parròquia.

Se solemnitza l'ofici matinal i també s'ofereix un concert al teatre d'aquesta localitat, que el públic, que emplena el local, aplaudeix amb entusiasme, obligant a bisar algunes peces.

La jornada es completa amb una visita al monestir de Santes Creus.

1 de juliol. Maria i Mercè del Rio, directora i sotsdirectora, respectivament, del nostre cor, assisteixen a Madrid, en representació de la província de Barcelona, al curs nacional titulat «Actuaciones para el profesorado de música».

22 de novembre, festa de Santa Cecília. El CPSMI intervé en els cants de la missa solemne de dos quarts d'onze del matí a llaor de la patrona de la música.

A la vigília, al teatre Cercle Mercantil, s'havia ofert la representació de l'òpera *Maruxa*, d'Amadeu Vives, en el centenari del seu naixement.

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Immaculada Concepció i missa vespertina, en què pren part diàriament el cor titular.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, patrona de la parròquia i del nostre cor. Aquest s'encarrega de la part musical de l'ofici solemne, que presideix l'arxiprest, Mn. Genís Padrós.

24 de desembre. El CPSMI té a càrrec seu els cants de la missa del gall que presideix el rector arxiprest a la basílica. L'adoració de l'infant Jesús es fa abans de l'ofertori.

En sortint, celebració de la nit de Nadal al local social, amb cantades davant el pessebre.

31 de desembre. A la basílica, missa de fi d'any organitzada per l'Adoració Nocturna. Els cants són a càrrec del nostre cor.

PADRÓ MUNICIPAL. A 31 de desembre de 1970 el padró municipal d'Igualada és de 27.941 habitants.

* * *

Boix d'Antoni Ollé Pinell que il·lustra la primera pàgina dels Goigs al sant Crist d'Igualada

1971 /

Activitat limitada als actes religiosos

En el bisetmanari *Igualada* (5-1-1971) Ignasi Castellort fa un balanç de l'activitat musical igualadina durant l'any 1970 i escriu referint-se a la nostra coral: «El Cor Parroquial de Santa Maria, que tan buenas actuaciones nos había deparado en años anteriores, ha limitado su actividad a actos de carácter religioso, a la espera, según parece, de la reestructuración de su grupo. Celebraríamos que ese conjunto que se presenta siempre tan bien acoplado y con tan escogidas voces volviera a la actividad usual a que nos tiene acostumbrados. Nuevamente dieron realce a la Missa del Gall de Santa María con sus cantos navideños.»

10 de gener. El CPSMI visita els establiments assistencials de la ciutat i els ofereix una cantada.

17 de gener. El grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio aconsegueix el primer premi de la seva categoria en la fase provincial del Concurs de Cors i Danses d'Espanya, celebrat a Barcelona. Han presentat «A Belén Llegar» (obligada) i «La fugida a Egipte» (lliure).

23 de gener. Cinc grups corals de l'Institut d'Ensenyament Mitjà Pere Vives Vich, dirigits per Mercè del Rio, participen en el concurs provincial de nades per a centres escolars que se celebra a Badalona. Quatre d'aquests grups aconsegueixen dos segons premis, un tercer i un sisè.

GRAU VILASECA, ALCALDE D'IGUALADA. *Pren possessió (6-2-1971) com a nou alcalde d'Igualada en Ramon Grau Vilaseca, que substitueix Juan Antonio García Urgeles, per bé que en aquests quatre darrers mesos ja havia estat substituït per Enric Basas Teixidó.*

26 de febrer. Comença a la basílica de funció pietosa del «Miserere» amb els cants del cor titular. Trasllet de la imatge des del seu altar propi a la fornícula central de l'altar major: «Adoració de les cinc llagües». A continuació, missa vespertina amb homilia i cant dels goigs.

28 de febrer. Commemoració de la mort de Mn. Amadeu Amenós a l'església de la Tossa de Montbui. Celebra l'escolapi P. Jaume Castellort i canta el CPSMI, que acaba amb el cant dels goigs de què és autor el finat.

28 de març. Cants del nostre cor en la l'hora eucarística que se celebra de cinc a sis de la tarda a la basílica.

4 d'abril, Diumenge de Rams. Viacrucis per l'interior de la basílica amb cants pel CPSMI.

8 d'abril, Dijous Sant. A les onze de la nit, a la basílica, vetlla eucarística comunitària, amb cants pel cor titular.

9 d'abril, Divendres Sant. A l'església de Roser, commemoració del prodigi de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Exhortació espiritual, «Adoració de les cinc llagues» i goigs de l'Espòs de Sang. Participació del nostre cor en els cants.

14 d'abril. A tres quarts de vuit del vespre comença a la basílica la novena del Sant Crist d'Igualada, en la qual participa diàriament el CPSMI. El darrer dia, processó de retorn de la imatge a la seva capella habitual, mentre s'interpreten els goigs.

1 de maig. Funció diària del mes de Maria a la basílica amb cants pel cor titular.

16 de maig. El nostre cor és present en l'aplec del Roser de la Tossa de Montbui. Cants durant la missa. En sortint, distribució de roses, audició de sardanes i jocs populars.

30 de maig. Es convoca el premi de periodisme Ramon Solsona Cardona (Igualada, 1877-1961), sots-president del CPSMI.

21 de novembre. El Gremi de Músics i Cantors assisteix a l'ofici solemne que se celebra a la basílica en honor de santa Cecília, la patrona de la música, la vigília de la seva festa. La Schola Cantorum s'encarrega dels cants de la missa i, en acabar, el nostre cor s'hi afegeix en el cant de l'«Himne» a la santa.

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Immaculada, patrona de la parròquia i del seu cor titular. Aquest hi pren part diàriament.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica, el CPSMI s'encarrega dels cants de la conclusió de la novena i posterior missa solemne.

24 de desembre. Participació en els cants de la missa del gall que se celebra a la basílica, presidida per Mn. Genís Padrós. En acabar, veneració de la imatge del nen Jesús.

A la sortida, vetllada nadalenca i ressopó al local social.

31 de desembre. A la basílica, el cor titular solemnitza amb els seus cants la missa de fi d'any, organitzada per l'Adoració Nocturna.

* * *

1972 /

Responsabilitat, solidaritat i compromís

Les cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada saben què és la responsabilitat. Reiteradament ho demostren amb un esperit que honora la seva personalitat: l'esforç d'assistir a aquell assaig el dia que sorgeix una alternativa que pot semblar més abellidora; l'atenció de complir aquell compromís col·lectiu amb la coral en l'actuació del dia tal, o aquell desplaçament que coincideix amb un altre acte.

Podríem explicar un munt de mostres evidents, protagonitzades per moltes cantaires. No donarem noms, perquè no volem ferir la discreció de ningú, però tanmateix són senyals ben clars de solidaritat i compromís.

Permeteu-nos, però, a tall d'exemple, narrar-vos un cas que coneixem atesa la nostra particular situació.

La conversa s'esdevingué entre dues persones, la primera d'elles una cantaire del nostre cor:

Cantada del CPSMI a la Tossa de Montbui, després de participar en la missa a l'església pre-romànica de la Verge de Gràcia

«—Noia, em va molt malament aquest concert: justament per a aquesta mateixa data m'han regalat unes entrades per a anar al Liceu.

»—Vés al teatre, dona. Jo ho tindria molt clar —li contesta l'altra.

»—De cap manera. El meu compromís el tinc amb el cor. Jo quan dono una paraula la compleixo. Si totes fessin igual...»

La contundent resposta no va donar ocasió a cap més contrarèplica.

No crec que calguin més comentaris.

Solidaritat i compromís malgrat les diferents maneres de pensar, de viure, d'entendre les coses. Una mostra i un exemple ben nets del tarannà de la gent del nostre cor, que ens afalaga de poder explicar.

2 de gener. El CPSMI visita els centres assistencials de la ciutat i els ofereix una cantada.

23 de gener. Se celebra al teatre del Cercle Mercantil el Concurs Provincial de Nadales per a centres escolars, amb un total de dinou cors i prop d'un miler d'escolars cantaires. Hi participen cinc grups corals de l'Institut Pere Vives Vich, dirigits per Mercè del Rio. En la categoria A, aconsegueixen el segon premi (cançó lliure, «El petit vailet»). En la categoria B, es classifiquen en quart, cinquè, sisè i setè llocs.

13 de febrer. A l'església de Gràcia de la Tossa de Montbui, commemoració del vuitè aniversari del traspàs de Mn. Amadeu Amenós. Cants de la missa a càrrec del nostre cor.

18 de febrer. Amb l'arribada del període quaresmal comença a la basílica el «Miserere» al Sant Crist d'Igualada, seguit de la missa vespertina amb homilia. Hi intervé el cor

titular. Cants penitencial, «Adoració de les cinc llagues» i «Goigs del Sant Crist».

19 de març. Diumenge de Passió. A la basílica, de cinc a sis de la tarda, solemne hora santa, falcada amb motets eucarístics a càrrec del CPSMI.

26 de març, Diumenge de Rams. Viacrucis solemne per l'interior de la basílica. Hi participa el nostre cor.

30 de març, Dijous Sant. D'onze a dotze de la nit, hora santa a la basílica. El cor titular canta diversos motets.

31 de març, Divendres Sant. Memorial de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, a l'església del Roser. El CPSMI interpreta l'«Adoració de les cinc llagues» i els «Goigs del Sant Crist» mentre es procedeix a la veneració de la imatge.

5 d'abril. Novena del Sant Crist d'Igualada, amb la intervenció del nostre cor. Comença diàriament a tres quarts de vuit del vespre a la basílica. El darrer dia, 13 d'abril, trasllat de la imatge al seu altar propi.

1 de maig. Mes de Maria, funció religiosa que comença avui a la basílica seguida de la missa vespertina. Participació diària del cor titular.

14 de maig. El cor de l'Institut Pere Vives Vich, que dirigeix Mercè del Rio, participa al Palau de la Música de Barcelona en la fase regional del XIX Concurs Nacional de Cors i Danses. Es classifica en el primer lloc de la seva categoria (cors B). Interpreten com a cançó lliure «La filadora».

26 de maig. Veredictes del premi de periodisme Ramon Solsona Cardona (que fou sots president del CPSMI). Correspon a Luis Murillo Moreno, estudiant de teologia de Còrdova, amb el treball «Ciudades de gas».

17 de setembre. Dins els actes de la Fira d'Igualada s'inaugura a la repleta placeta del carrer del Cardenal Vives (davant l'església de l'Hospital) un monument a Mn. Amadeu Amenós, promotor del nostre cor, realitzat per Josep M. Codina i costejat per subscripció popular atenent la crida de Ràdio Igualada.

26 de novembre. A la basílica, el cor titular participa corporativament en la missa solemne en honor de santa Cecília, interpretant conjuntament amb la Schola Cantorum l'«Himne» a la patrona de la música.

30 de novembre. Comença a l'església gran la novena de la Immaculada. Hi canta diàriament el CPSMI.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica, el cor titular —que també té la Puríssima com a patrona— intervé en els cants de la cloenda de la novena i posterior missa vespertina. En acabar es canta l'«Himne

Inauguració en el carrer Cardenal Vives d'un monument a Mn. Amadeu Amenós, primer president del CPSMI

a santa Maria d'Igualada», de Mn. Josep Forn i Lluís Millet.

16 de desembre. Dos grups de l'Institut Pere Vives Vich, un de veus blanques i l'altre mixt, dirigits per Mercè del Rio, obtenen el segon i el quart premis en el Concurs Provincial de Nades, celebrat a Terrassa.

17 de desembre. El grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio es classifica en quart lloc, d'entre vint cors, en el Concurs Provincial de Nades.

24 de desembre. Cants del CPSMI, sota la direcció de Maria del Rio, en la missa del gall que se celebra a la basílica, presidida per Mn. Genís Padrós. Abans de l'ofertori, adoració de l'infant Jesús i cant de les típiques nades.

En sortint, vetlla familiar en el local d'assaig i cançons davant el pessebre.

31 de desembre. Organitzat per l'Adoració Nocturna té lloc a les dotze de la nit a la basílica la missa de comiat de l'any, amb cants per la nostra coral. Prèviament, a les onze, hi ha el rés del rosari, unes lectures bíbliques i un comentari homilètic de preparació.

* * *

1973 /

Un altar recordatori del prodigi del Sant Crist

Anualment el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada s'encarrega de solemnitzar l'acte commemoratiu del prodigi de la suor de sang del Sant Crist, el Divendres Sant, a l'església del Roser.

Enguany, gràcies a la iniciativa popular, s'erigeix en aquest temple un altar recordatori en el lloc on es va produir el prodigi.

El bisetmanari *Igualada* (14-3-1973) en publica la notícia que transcrivim:

«Una mirada atenta al discurrir de nuestra población sigue descubriendo la realidad de una fe viva en nuestro Santo Cristo de Igualada, de un amor rico en manifestaciones de piedad, de confianza, de invocación y agradecimiento.

»Viene tal preámbulo, de la noticia que ahora damos a nuestros lectores, de que varios igualadinos, devotos del Santo Cristo, han encargado construir un pequeño altar en la iglesia de Ntra. Sra. del Rosario, que será instalado en el mismo punto donde el 20 de abril de 1590, en Viernes Santo, acaeció el hecho de más trascendencia religiosa de la historia local, como fue el sudor de sangre de una imagen de madera representando a Cristo crucificado.

»Este pequeño altar será tan sólo a título recordatorio del milagroso hecho, puesto que para la devoción de todos los igualadinos disponemos del magnífico altar, erigido por nuestros antepasados, de la basílica de Santa María, y en donde se venera la imagen.

»Precisamente el tapiz que por espacio de tantos años sirvió de cierre del templete donde se venera la imagen se va a emplear como fondo de dicho altar recordatorio que se construye en la iglesia de Ntra. Sra. del Roser.

»Es deseo de cuantos intervienen en ello de inaugurar esa obra el próximo Viernes Santo, ya que por rara coincidencia concuerda tal festividad en 20 de abril, la misma fecha en que acaeció el milagroso suceso de hace cuatro siglos.»

14 de gener. El CPSMI dedica una cantada a les religioses i acollits de l'Asil del Sant Crist i a la resta de centres assistencials de la ciutat per felicitar-los les pasqües nadalenques.

18 de febrer. Se celebra a la Tossa de Montbui una missa en el novè aniversari de la mort de Mn. Amadeu Amenós. Com és tradicional, s'encarrega dels cants el nostre cor.

9 de març. A la basílica comença la funció del «Misere-re», seguida per la missa vespertina i sermó pel caputxí P.

Sebastià de Llorenç, en l'avinentesa del primer divendres de la quadragèsima penitencial. Cants a càrrec del cor titular; aquesta participació continua tots els divendres de la Quaresma.

8 d'abril, V Diumenge de Quaresma. Hora eucarística a la basílica de cinc a sis de la tarda, amb cants pel CPSMI.

15 d'abril, Diumenge de Rams. Cants del nostre cor en el solemne viacrucis de la tarda que es fa per l'interior de la basílica.

19 d'abril, Dijous Sant. Hora Santa nocturna a la basílica, falcada amb motets eucarístics a cura del cor titular.

20 d'abril, Divendres Sant. Avui es commemora a l'església del Roser el 383 aniversari de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, amb la participació del CPSMI.

Coincidint amb aquesta efemèride, s'inaugura en aquest mateix temple una capella recordatori del singular prodigi. Els fidels omplen a vessar el sagrat recinte.

S'hi ha col·locat el quadre de Segimon Ribó que fins a l'any 1960 tapava la imatge del Sant Crist a la capella fonda de la basílica (i que des de 1961 resta permanentment manifesta als fidels), com també unes làpides de marbre. Aquesta nova decoració sorgí a iniciativa del veïnat, interpretant el sentir general del devots de l'Espòs de Sang.

BENEDICCIÓ DE LA CAPELLA RESTAURADA. Copiem del bisetmanari *Igualada* (28-4-1973) la ressenya de l'acte:

«A las once de la mañana, el Rdo. Genís Padrós, arcipreste, inició el acto de bendición de la capilla restaurada, pronunciando una breve alocución sobre la trascendencia y el significado del hecho que se recordaba.

»Acto seguido el Rdo. Josep Códol leyó el pasaje de la monografía histórica "El Sant Crist d'Igualada" del igualadino Romuald M. Díaz, monje de Montserrat, que describe los primeros momentos del prodigioso sudor, glosándolo.

»A continuación el Cor Parroquial de Santa Maria entonó las estrofas del motete "Adoración de les cinc llagues de Jesús Crucificat", original del sacerdote poeta igualadino Josep Forn, musicado por el maestro Lluís Millet, cada una de las cuales estuvo precedida de un comentario. En ellos mosén Códol, además de destacar el valor espiritual que el hecho significaba para los igualadinos y la continuidad del fervor por el Santo Cristo hasta nuestros días, hizo resaltar la gran importancia actual de la unidad de todos los cristianos y la necesidad que existe de hacer algo concreto por ella.

»Finalizó este singular acto conmemorativo con el canto de los "Goigs a llaor del Sant Crist d'Igualada". Nos pareció que en aquellos momentos tan particulares las estrofas recobraban todo su verdadero acento: "De centúries consagrada / pel miracle i per l'amor, / adorem, oh Redemptor, / vostra imatge d'Igualada.»

25 d'abril. Comença a tres quarts de vuit del vespre a la basílica la novena del Sant Crist d'Igualada, amb la participació diària del nostre cor.

1 de maig. Inici del mes de Maria a la basílica. Compta amb l'actuació diària del cor titular.

3 de maig. A la basílica, després de la missa vespertina, acaba la novena del Sant Crist d'Igualada, retornant processionalment la venerada imatge al seu altar propi de la capella fonda. Presideix el rector arxiprest, Mn. Genís Padrós, prior eclesiàstic. Els cants són a càrrec del CPSMI.

20 de maig. Aplec del Roser a la Tossa de Montbui. Cants de motets a càrrec del nostre cor durant la missa i, en acabar, veneració de la imatge i «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia». En sortint, distribució de roses per les majores i audició de sardanes a l'esplanada del castell, amb la Cobla Principal de Valls.

1 de novembre, Tots Sants. Amics dels Goigs del CECI edita els «Goigs de la Mare de Déu del Carme», que es venera a la parròquia de Sant Martí de la veïna localitat anomenada de Carme, pertanyent a l'arquebisbat de Barcelona. La lletra és de Joan Castellà Casas, i la música, de MdRM. Són impresos per Bas d'Igualada.

25 de novembre. Té lloc a la basílica l'ofici solemne dedicat a la patrona de la música. Hi participa corporativament el cor titular, que, en acabar, interpreta, juntament amb la Schola Cantorum, l'«Himne a santa Cecília».

30 de novembre. A la basílica comença la novena de la Immaculada Concepció. En aquest període els cants aniran a càrrec del CPSMI.

8 de desembre, festa de la Puríssima. Participació en la missa de la basílica, presidida per Mn. Genís Padrós. Cants en la conclusió de la novena i en la missa vespertina.

15 de desembre. MdRM escriu la composició «Nadal de tots», a tres veus. Aquesta cançó s'estrena en la fase provincial del Concurs de Nades de Cors i Danses d'Espanya. És interpretada pel cor d'alumnes de l'INEM Pere Vives Vich, sota la direcció de Mercè del Rio (sotsdirectora del CPSMI). Aconsegueix el primer premi entre 27 grups participants en la categoria A.

També Mercè del Rio dirigeix el cor del servei social de la Escuela Hogar d'Igualada, que queda classificat en el cinquè lloc de la categoria A.

Un altre grup del mateix institut, dirigit igualment per l'esmentada professora, es classifica en tercer lloc entre 16 cors en la categoria B presentant la cançó «Els pastorets».

Aquesta competició té lloc al pavelló poliesportiu de Matadepera (Vallès Occidental).

Goigs a llaor de la Mare de Déu del Carme, musicats per MdRM

16 de desembre. En el teatre del col·legi Sagrat Cor - Esclaves de Barcelona, Mercè del Rio dirigeix el cor mixt del Cercle de Joventuts, acompanyats per la Rondalla d'Igualada, dirigida per Felip Peña. Interpreten «Nadal de tots», de MdRM, aconseguint —entre 12 cors— el premi especial del Concurs Provincial de Nades dels Cors i Danses d'Espanya.

24 de desembre. Cants del CPSMI en la missa del gall que se celebra a la basílica, presidida per Mn. Genís Padrós. A l'ofertori es fa l'adoració del nen Jesús.

A la sortida, en el local social, coca, torrons i moscatell, com també cantada davant el pessebre de la coral.

31 de desembre. Missa de fi d'any a la basílica organitzada per l'Adoració Nocturna, amb cants del nostre cor.

* * *

1974 /

El «Miserere» al Sant Crist d'Igualada

Sempre és bo de no perdre la memòria, i no pas per mirar enrere amb nostàlgia, sinó perquè el bagatge històric ens pot ser un enriquiment i ens pot ajudar a caminar endavant amb més atenció i respecte. D'altra banda, conèixer ens ajuda a estimar, i és just i lícit que els igualadins vetllem pel conreu de les nostres coses.

Per aquest motiu creiem interessant la transcripció d'uns breus fragments del llibre *El Sant Crist d'Igualada*, del P. Romuald M. Díaz, O.S.B. (1989), que ens expliquen l'origen de la funció del «Miserere», en la qual, a invitació dels priors, el nostre Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada participa setmanalment, any rere any, durant la quaresma:

«És una tasca difícil, per no dir impossible, indagar l'origen d'aquesta pràctica devota igualadina, i de si s'ha fet sempre amb aquest ordre. El que es pot assegurar és que ja en els comptes dels anys 1592-1593 es trobava una partida de tres sous que es "paga per mitja lliura de stadal pera'ls divendres de la coresma y cantar lo Miserere en dita capella". També podem dir que no sempre s'ha celebrat a l'altar major; i que el motet que es canta entre els parenostres i els goigs deu el seu origen a les ordenacions del ja esmentat Motu proprio de sant Pius X; ja que amb el nou cant hauria quedat molt reduïda la funció que abans es feia a tota orquestra.

»Els cinc parenostres amb els quals hom saluda la sagrada imatge quan era exposada cada divendres de Quaresma, semblaven demanar un complement. El nombre de cinc és amb relació palesa a les cinc ferides del diví Crucificat. Hi hagué, doncs, qui pensà que fóra molt convenient de formular els cinc actes d'adoració en unes jaculatories cenyides i expressives, sense alterar ni enfafegar l'estructura de cada parenostre.

»Fou Mn. Josep Forn qui publicà unes estrofes, que ell qualificava d'humils, esperant que l'alè d'algun músic les fes volar i les posés en boca del poble. El músic que s'ofereí fou l'artista cristianíssim, figura destacada en el món musical català, el mestre Lluís Millet, devot del Sant Crist. Les deprecacions van ser cantades, per primera vegada, el divendres de Quaresma de 1936. El mestre impressor Pere Bas Vich les va editar, amb dibuixos de Pere Borràs Estruch i Isidre Miserachs.»

20 de gener. Visites del CPSMI als establiments assistencials i benèfics de la ciutat per felicitar les pasqües i oferir-los concerts de nades.

10 de febrer. A l'església de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui, celebració eucarística amb motiu del

desè aniversari de la mort de Mn. Amadeu Amenós. Els cants són a càrrec del nostre cor. En acabar s'interpreten els goigs de la Verge titular de l'ermita.

1 de març, primer divendres de Quaresma. A la basílica, funció vespertina del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada. Trasllat processional de la venerada imatge des de la seva capella fins al manifestador de l'altar major. Cants del salm penitencial «Perdó, Senyor», «Adoració de les cinc llagues» i en la missa vespertina, amb homilia pel P. Sebastià de Llorenç, caputxí. En acabar, interpretació dels «Goigs del Sant Crist d'Igualada». El cor titular participa en aquests actes tots els divendres quaresmals.

7 d'abril, Diumenge de Rams. El CPSMI participa en els cants del viacrucis solemne que es fa a les sis de la tarda per l'interior de la basílica.

11 d'abril, Dijous Sant. A les deu de la nit, a la basílica, hora santa a Jesús sagramentat, amb sermó per Mn. Pere Bruch, pvre. Motets eucarístics a càrrec del cor titular.

12 d'abril, Divendres Sant. Té lloc a l'església del Roser la tradicional commemoració del prodigi de la suor de sang del Sant Crist. Presideix Mn. Josep Còdol i, com és tradicional, hi pren part el nostre cor. Les cròniques fan referència a la nombrosa assistència, que, segons els mitjans de comunicació, hom xifra en unes tres-centes persones.

17 d'abril. Comença a la basílica la novena del Sant Crist d'Igualada amb la col·laboració diària, en els cants, del CPSMI.

25 d'abril. A la basílica, darrer dia del novenari del Sant Crist d'Igualada. Després de la missa vespertina, retorn processional de la imatge al seu altar propi. Els cants, a càrrec del cor titular.

La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat organitza diversos actes religiosos per celebrar, anticipadament, la festa de la seva patrona, actes que tenen lloc a l'església conventual dels PP. Caputxins. També un cicle de conferències. Hi participa el nostre cor.

1 de maig. El CPSMI comença avui la seva diària intervenció en la funció del mes de Maria que se celebra durant tot el mes a la basílica.

6 de juny. El nostre cor, dirigit per MdRM, aconsegueix la màxima puntuació en el Concurs Provincial de Cors i Danses celebrat a Barcelona.

21 de juny. Actuació coral al teatre de Santiago Apóstol de l'Hospitalet. Se celebra la fase de sector del Concurs de Cors i Danses. Hi intervenen prop de quatre-cents cantaires de tot Catalunya. El CPSMI es classifica en segon lloc. Presenta l'harmonització a tres veus de la cançó popular «Els tres tambors».

El cor infantil que dirigeix Mercè del Rio, participa amb èxit en la fase provincial del concurs de nades que se celebra a Terrassa

CAU 23'5 METRES D'UN BALCÓ. *Sònia Martínez Ribé, una nena de divuit mesos, salva miraculosament la seva vida en caure del balcó d'un vuitè pis (23'5 metres) sense sofrir més danys que la fractura d'una cama. Anys a venir, la Lídia, mare d'aquesta nena, seria una estimada cantaire de la Coral de Santa Maria.*

3 d'octubre. La revista *Vida...* publica una entrevista a MdRM, directora del nostre cor, sobre la cultura igualadina i les activitats de tipus pastoral.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. La nostra entitat organitza una excursió recreativa a Andorra, amb visita i actuació a la basílica de la Mare de Déu de Meritxell, patrona de les Valls, a la parròquia de Canillo.

24 de novembre. El CPSMI assisteix corporativament i participa en els cants de l'ofici solemne que se celebra a la basílica en honor de santa Cecília, patrona de la música.

30 de novembre. Cants del cor titular en la funció diària de la novena de la Immaculada Concepció, que comença aquest capvespre a l'església parroquial de Santa Maria.

8 de desembre, festa de la Puríssima, titular de la basílica i patrona del cor. Missa solemne vespertina presidida pel bisbe de Vic, Ramon Masnou, que es desplaça a Igualada amb motiu de l'Any Sant. La nostra agrupació coral solemnitza amb els seus cants la cloenda de la novena i la posterior eucaristia.

14 de desembre. A Terrassa té lloc la fase provincial del Concurs de Nades, en el qual participen dues corals de l'INEM Pere Vives Vich, dirigides per Mercè del Rio. D'entre quinze grups, el cor mixt igualadí aconsegueix el primer premi de la categoria A (majors), d'entre quinze grups participants. El cor infantil de l'institut d'Igualada es classifica en segon lloc de la categoria B.

24 de desembre. Cants del CPSMI en la missa del gall de la basílica, motets nadalencs en la veneració del nen Jesús. Presideix l'eucaristia Mn. Genís Padrós, rector de la parròquia.

En sortint, piscolabis al local social i cants davant el pessebre.

29 de desembre. Els antics components de l'elenc artístic del Centre Catòlic ofereixen una representació de *Els pastors o l'adveniment de l'infant Jesús*, de Josep M. Folch i Torres, al teatre del Cercle Mercantil. És a benefici de l'Escola Àuria-Apinas, centre d'educació especial.

En la part coral (cors d'àngels i de pastors) hi col·labora el nostre cor, dirigit per MdRM, la qual també forma part com a pianista del conjunt orquestral.

Atesa la desbordant sol·licitud de localitats, se'n fan dues representacions més, els dies 6 i 12 de gener.

31 de desembre. Participació del cor titular en els cants de la missa nocturna de final d'any que se celebra a la basílica.

* * *

1975 /

Neix la «Coral Mixta» d'Igualada

La constitució de la nova Coral Mixta d'Igualada és una notícia important per a la ciutat. La sorpresa de la seva creació la justifica Maria del Rio Montfort, professora i directora del Cor Parroquial de Santa Maria, en una entrevista publicada en el bisetmanari *Igualada* (5-7-1975):

«Casi anualmente hemos participado en este Concurso Nacional de Coros i Danzas con uno o varios coros de voces blancas. Casi cada año, también hemos logrado primeros premios provinciales. Ello nos ha animado a probar suerte con un grupo mixto, en el que se ha conseguido una calidad de conjunto muy aceptable. En realidad son los miembros de tres corales igualadinas las que constituyen esta Coral Mixta de Igualada. La limitación del número de participantes nos ha obligado a seleccionar, aunque muy a pesar nuestro, algunos elementos de cada grupo. Esta selección se ha basado en el compromiso de una formal asistencia a los ensayos.»

Formen la Coral Mixta d'Igualada tres grups: la Schola Cantorum, dirigida per Esteve Corbella; el Cor de l'Institut d'Ensenyament Mitjà Pere Vives Vich, dirigit per Mercè del Rio, i el CPSMI, dirigit per MdRM; s'hi afegeixen algunes altres persones. Es juga, doncs, amb bons efectes: la veterania dels qui fa molts anys que canten, amb una majoria de joves, nois i noies. Cal posar en relleu que cada un dels grups citats té vida pròpia, autonomia i continua la missió específica per a la qual fou fundat.

Es tracta d'un grup independent que vol representar Igualada. Arran de l'actuació de Sitges, s'han hagut d'auto-finançar el desplaçament, amb una petita ajuda municipal.

El nou cor neix amb molt bon peu, ja que en les dues primeres actuacions aconsegueix classificar-se en primer lloc en la prova provincial i més endavant en la prova regional. Aquest resultat els permet de representar Catalunya en la prova sectorial amb el Regne d'Aragó, País Valencià i Illes Balears.

Existeix el propòsit de presentar-se l'any vinent, de forma oficial, als conciutadans d'Igualada.

12 de gener. En el teatre del Cercle Mercantil, tercera i última representació dels *Pastorets*, a càrrec dels antics components del Centre Catòlic, en la qual participa el CPSMI. La iniciativa aconsegueix un èxit rodó, omplint-se l'aforament del local en totes les sessions. L'obra s'ha presentat a benefici de l'Escola Àuria per a nens discapacitats i dóna un benefici de 237.198 pessetes.

19 de gener. El nostre cor visita les religioses i avis acollits a l'Asil del Sant Crist per obsequiar-los amb cançons de Nadal i lluminadures.

28 de gener. En el transcurs d'una festa escolar, els cors de l'Institut Pere Vives Vich, guanyadors del Concurs Provincial de Nadales, dirigits per la professora Mercè del Rio, fan una cantada conjunta aplegant dues-centes veus.

14 de febrer. Comença a la basílica la funció vespertina del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada, que es practicarà cada divendres de Quaresma, amb la participació del cor titular. Avui es fa el trasllat de la imatge des del seu altar de la capella fonda fins al manifestador de l'altar major. A continuació hi ha la missa vespertina. Predica l'homilia Mn. Josep Còdol.

16 de febrer. Commemoració de l'onzè aniversari de la mort de Mn. Amadeu Amenós. A l'ermita de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui té lloc una missa pel seu etern repòs, amb cants del CPSMI.

23 de febrer. La nostra entitat realitza una excursió recreativa amb visita a tres santuaris lleidatans: el del Castell del Remei (on es canta la popular pregària de Lluís Millet), el de la basílica del Sant Crist de Balaguer al pla d'Almatà i el del monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanès.

16 de març, darrer diumenge de Quaresma. De cinc a sis de la tarda té lloc a la basílica la solemne hora eucarística, que compta amb la participació del cor titular.

23 de març, Diumenge de Rams. A la tarda, viacrucis solemne per l'interior de la basílica, cantat pel nostre cor.

27 de març, Dijous Sant. A les dotze de la nit, a la basílica, hora santa amb exposició de Jesús sacramentat. Cant de motets eucarístics pel CPSMI.

28 març, Divendres Sant. A l'església del Roser, commemoració del prodigi de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Homilia i cant de l'«Adoració de les cinc llagues» i en la veneració de la creu de l'Espòs de Sang. Participa en els cants el nostre cor, que, en acabar la funció religiosa, interpreta els goigs de la sagrada imatge.

2 d'abril. Comença a la tarda, a la basílica, la novena del Sant Crist d'Igualada, en la qual pren part diàriament el cor titular.

10 d'abril. Conclusió de la novena del Sant Crist d'Igualada i missa vespertina, que se celebren a la basílica. Es retorna processionalment la imatge al seu altar propi. Cants pel CPSMI.

25 d'abril. Comencen els assaigs per a la constitució de la nova Coral Mixta d'Igualada que, sota la direcció de MdRM, pretén presentar-se al Concurs de Cors i Danses d'Espanya en la categoria de grups mixts. Està formada per la Schola Cantorum, el Cor de l'Institut d'Ensenyament Mitjà Pere Vives Vich, el CPSMI, més algunes altres persones. La Coral Mixta d'Igualada és fruit d'aquesta iniciativa,

La Coral Mixta d'Igualada, dirigida per MdRM, aconsegueix el primer premi de la fase catalana del XXè. Concurs de Cors i Danses d'Espanya

però en cap moment no pretén que els altres cors perdin la seva identitat o autonomia.

1 de maig. A la basílica, funció diària del mes de Maria, que es practica de la manera següent: comentari homilètic dintre la missa vespertina d'un quart de nou del vespre; acabada l'eucaristia, pregària mariana, cant de les avemaries i comiat amb una cançó a la Verge. Hi participa durant tot el mes el nostre cor.

22 de juny. Se celebra a Sitges la fase provincial-regional del XX Concurs Nacional de Cors i Danses.

La Coral Mixta d'Igualada, dirigida per MdRM, guanya el primer lloc de la província de Barcelona. Interpreta «Folía y mayo», «El caçador i la pastoreta» i «Maig».

En dansa es classifica en segon lloc l'Agrupació Folklòrica Igualadina, que dirigeixen Concepció Puig i Ignasi Vilanova.

UN PRIMER PREMI BEN JUSTIFICAT. «Mars», dins «Punt ciutadà» del bisetmanari *Igualada* (28-6-1975), escriu un comentari del qual reproduïm uns fragments:

«... La Coral Mixta d'Igualada quedà com tota una senyora. Per a molts de vosaltres serà una sorpresa, puix és de recent creació. No té res a veure, malgrat que el nom pugui fer-vos-ho pensar, amb la Coral Mixta de la Schola Cantorum. Però també és clar que, contemplant els qui la componen —gent experimentada de les diverses corals masculines i femenines que tenim ací, unida a elements nous i ben joves per cert—, queda plenament justificada la vàlua del grup. I si s'emportaren el primer lloc, no en dubteu tampoc, és que hi havia bon coixí per a fer-se'l seu.

»«Folía y mayo», «El caçador i la pastoreta» i «Maig» foren les peces interpretades. La segona, amb la intervenció

com a solista de Joan Caballé i Solé. Una actuació, de conjunt, plena de matisos vocals molt delicats que la coral igualadina encertà. Quasi mig centenar de persones, on les veus d'homes i dones eren ben equilibrades, donaren una bona mesura de la nostra capacitat dins el cant coral.

»I els qui presenciàrem les actuacions, entusiasmat. Tant per l'Agrupació Folklòrica com per la Coral Mixta. En determinats aspectes, els igualadins valem molt més del que ací ens creiem.»

5 de juliol. El jurat qualificador del XX Concurs de Cors i Danses d'Espanya, després d'escoltar els diferents grups guanyadors de les tres províncies catalanes, atorga el primer premi de la fase regional a la Coral Mixta d'Igualada, dirigida per MdRM.

LA CORAL MIXTA D'IGUALADA REPRESENTARÀ CATALUNYA. Així ho anuncia el bisetmanari *Igualada* en la seva edició d'avui (5-7-1975):

«Hoy nos llega la noticia del resultado hecho público por el jurado calificador. Por una parte, en la fase provincial, la Agrupación Folklórica Igualadina, dirigida por la Srta. M. Concepción Puig y D. Ignacio Vilanova, consiguieron clasificarse en el segundo lugar. El primer premio fue para el grupo de Sitges, que bailó "Ball dels càntirs".

»En lo que se refiere a coros, la Coral Mixta de Igualada, dirigida por la Srta. María del Río, tras proclamarse vencedora de la prueba provincial y actuar en representación de la provincia de Barcelona, ha conseguido también el primer premio en la fase regional, al vencer a los primeros clasificados de las otras tres provincias catalanas. Así, pues, la Coral Mixta de Igualada se ha clasificado para la fase de sector y tiene opción a la fase nacional a celebrar en Madrid el próximo otoño ...»

«**ACTUEM COM A GRUP INDEPENDENT I REPRESENTEM IGUALADA**». El comentari anterior va seguir, en el mateix periòdic, d'una entrevista a la professora Maria del Rio, directora de la Coral Mixta d'Igualada. Només uns fragments:

«Pensamos que ha sido una sorpresa la presentación de este grupo mixto. De sobras es conocido el brillante historial artístico de la Srta. Del Río en lo que a dirección coral se refiere. Varios primeros premios, una larga labor al frente principalmente del Coro Parroquial de Santa María y de otros grupos, y miembro de jurados nacionales de interpretación coral, avalan su personalidad musical.

»—¿Actúan en nombre de la Sección Femenina de Igualada?

»—No; actuamos como grupo independiente, o sea como Coral Mixta de Igualada, y representamos a nuestra ciudad; bueno, tras el primer premio regional, representamos a Cataluña. Precisamente a raíz de la actuación de Sitges tuvimos que financiarnos el desplazamiento y la cena, aunque recibimos una ayuda del Ayuntamiento de Igualada. En otras ocasiones sí que hemos actuado como grupo de la Sección Femenina, pero esta vez, al aglutinar componentes de varias corales, hemos creído que sería mejor hacerlo en representación de Igualada.

»—¿Tendrá continuación esta Coral Mixta de Igualada?

»—Podría tenerla, pero de forma esporádica. Cada uno de los grupos que la integran tienen vida propia y una misión específica cada uno de ellos.

»—¿Pero los igualadinos no tendremos ocasión de escuchar en nuestra ciudad a la Coral Mixta de Igualada, aunque sea en un breve concierto?

»—Existe el propósito de que después de las vacaciones nos presentemos al público igualadino.

»—Volvamos al Concurso Nacional de Coros y Danzas. ¿En qué consiste la prueba del sector?

»—El primer premio regional nos permite competir en la prueba en representación de Cataluña. El jurado calificador, de acuerdo con la puntuación obtenida, valorará nuestra actuación con la de los finalistas de las regiones aragonesa, levantina y balear, o sea que si superamos esta fase de sector llegaremos a la final.

»—¿Posibilidades?

»—Es imposible predecirlas al no conocer los grupos que competirán con el nuestro, pero ya sabe: la esperanza es lo último que se pierde...»

7 de novembre. A l'Aula de Cultura de la Caixa del Penedès, la nova Coral Mixta d'Igualada, dirigida per MdRM, es presenta al XX Concurs Nacional de Cors i Danses en representació de Catalunya en la prova sectorial. Es competeix amb els primers classificats d'Aragó, València i Balears.

Les cançons interpretades són les següents: la jota aragonesa «Ya no quiere mi madre» (peça obligada) i «El caçador i la pastoreta» i «Maig» (peces lliures).

A l'acte hi són presents el primer tinent d'alcalde, Lluís Victori, que ostenta la representació de l'alcalde d'Igualada,

i el tinent d'alcalde de Cultura, Miquel Solé, més altres autoritats i representacions.

«**UN MIEMBRO DEL JURADO CALIFICA AL CORO DE IGUALADA DE EXTRAORDINARIO**». El membre del jurat qualificador Jordi Llacuna, entrevistat pel bisetmanari *Igualada* (12-11-1975), respon a les següents preguntes:

«—¿En qué se basa este jurado para calificar los diferentes coros?

»—Interesan muchas cosas: el aspecto físico, el repertorio que puedan llevar, la afinación de las voces, la medida y, en resumidas cuentas, todo aquello que afecta a la música.

»—En un juicio a priori, ¿qué opinión se lleva del Coro de Igualada?

»—Del coro de Igualada, extraordinario. Extraordinario por la presentación, por voces, por medida, por todo. En todo lo que podemos apreciar de momento es una satisfacción poder oír gente tan interesada por esta parte de la cultura.»

MARIA DEL RIO, CONTENTA I TEMOROSA ALHORA.

També en el mateix periòdic *Igualada*, el redactor Amadeu Caballé conversa amb la directora de la nova coral. Copiem un fragment de la conversa:

«Maria del Rio Montfort, en finalitzar l'actuació resta contenta i temorosa alhora. Havia viscut uns moments de veritable tensió, puix ella, reconeguem-ho, és plenament responsable de la coral.

»—Contenta de tots els qui componen la coral?—
Molt. Però de veritat, molt. Amb ells es poden fer grans coses. T'escolten, atenen les instruccions i, en veure que segueixen el que tu vols, el resultat t'engresca. Es nota que gaudeixen cantant; jo, sincerament, frueixo dirigint-los.

»—¿Confiança, doncs, en el resultat del concurs?

»—Ai, no ho sé! Tinc una mica de por. Cal ser exigents i admetre que en una petita cosa no hem rutllat prou bé. Si vol, fou petita, però pot tirar per terra les nostres il·lusions. Cal també considerar que les altres corals que han arribat a aquesta fase de sector són igualment bones. La cosa pot anar molt justa.

»—Maria, ha de tranquil·litzar-se, puix el seu treball en la coral ha resultat positiu. Podem guanyar o no, és cert, però això no significarà cap actuació deficient, ni una mala tasca per part seva. Els qui escoltàrem l'actuació a Sitges i la d'avui així ho creiem. Tanmateix, diverses veus han manifestat ací l'opinió que la coral —deixant de banda el concurs— hauria d'oferir una actuació als igualadins. Un concert ben preparat.

»—Potser no n'hi ha per a tant... —la modèstia de Maria del Rio era ben palesa, de la mateixa forma ho és la bona feina feta en el grup.

»—Vostè és una de les quatre o cinc persones que, dins l'activitat artística del cant coral, a Igualada hi ha realitzat una tasca més encomiable. Una tasca que no ve d'ara, sinó que és el resultat de molts anys, potser caldria dir de bona part de la seva vida. I ja és hora que tots ens n'adonem.

»Queda, amics, per saber, en aquest moment d'escriure, el resultat de l'actuació igualadina. Tal volta, quan el llegireu ja serà conegut. Però ara, sense saber-ho, a part de dir-vos que l'actuació fou digna, no puc deixar de manifestar-vos la meua opinió esperançadora. Tenim una Coral Mixta amb capacitat per a anar a les finals, que segons es veu es faran a Madrid.

»I a part, si reflexionem sobre els components —persones grans i persones joves—, dóna gust constatar la bona harmonia existent entre ells. El cant coral, com tota faceta artística, lliga els homes de tota mena i de tota condició. El grup igualadí n'és una mostra en reunir i agermanar gent que, personalment, era dispersa per altres activitats.»

22 de novembre. Adhesió del nostre cor a la sollicitud del Patronat de l'Escola de Música d'Igualada a l'ajuntament perquè es doni el nom d'una plaça a Joan Montaner en el desè aniversari de la seva mort.

30 de novembre. Missa a la basílica en honor de santa Cecília, patrona de la música, amb cants per la Schola Cantorum i, en acabar, l'«Himne» a la santa amb el cor titular.

La mort del cap d'Estat Francisco Franco obliga a suspendre la resta d'actes oficials previstos, per bé que algunes entitats organitzen sopars particulars per celebrar la diada de la música.

Comença a la basílica la novena de la Puríssima, amb la participació diària del CPSMI.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. El cor titular solemnitza, a la basílica, la missa vespertina de la festa patronal de la parròquia. Presideix Mn. Genís Padrós, rector arxiprest. En acabar, hi ha la cloenda del novenari i el besamans a la Mare de Déu. La coral interpreta els cants de la missa i diversos motets a l'ofertori i, a la comunió, altres motets, començant amb l'«Himne a santa Maria» i acabant amb els goigs dedicats a la imatge igualadina.

20 de desembre. A la sala d'actes de l'Institut Pere Vives i Vich té lloc la fase provincial del Concurso de Villancicos de la Sección Femenina, en la modalitat de centres d'ensenyament i instituts escolars. Hi participen deu corals. El cor mixt de l'Institut Pere Vives Vich, dirigit per Mercè del Rio, aconseguix el segon premi i és seleccionat per a actuar al Saló de la Infància de Barcelona el pròxim 2 de gener. Interpreta «El petit vailet» a quatre veus mixtes.

24 de desembre. El CPSMI, dirigit per MdRM, participa en els cants de la missa del gall que se celebra a la basílica.

A la sortida, en el local social, vetlla de Nadal amb cants davant el pessebre, esbargiment i piscolabis amb torrons i mistela.

31 de desembre. Cants en la missa nocturna de fi d'any que se celebra a la basílica. Després, torronada en el local social.

* * *

1976 /

L'assaig setmanal

L'assaig és l'eina fonamental, bàsica, per a una coral. En els assaigs es treballa no solament per a aprendre noves cançons, sinó per a garantir un nivell vocal individual de les cordes i del conjunt. Aquest és el primer i principal objectiu: l'educació de la veu cantada.

El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada assaja aquests anys una hora setmanal, cada dimarts. Això no vol pas dir que en ocasions extraordinàries no es reforci l'activitat amb assaigs dos cops per setmana. També es dóna la circumstància que algunes vegades es treballa per veus, i això pot suposar afegir-hi més dies. Tot plegat multiplica la feina de la directora, que, siguin dos, tres o quatre dies per setmana, ha de ser-hi present. Diguem tot seguit que Maria del Rio Montfort no havia mai regatejat hores ni esforços en aquesta tasca. A més, sempre ha estat puntual al peu del canó. La primera d'arribar i la darrera de marxar. «Quan la gent compleix, val la pena de fer el que calgui», havia dit i repetit diverses vegades. I això ho manifestava la professora que no havia cobrat mai ni cinc, que sempre havia treballat pels altres, per amor a uns ideals de servei a l'Església i a la ciutat. Val la pena deixar-ne constància.

En els assaigs s'aprèn a estimar la música, gaudint del cant coral com a vehicle d'expressió i de comunicació. Perquè el cant coral és per a compartir-lo, amb les companyes cantaires i amb el públic.

Les actuacions a l'església i en concerts han de ser (són) la coronació de la feina ben feta en els assaigs. Perquè les audicions, siguin on siguin, han de ser ben acurades, pel respecte que ens han de merèixer els oïdors. Heus aquí la importància d'uns assaigs ben aprofitats.

2 de gener. El Cor Mixt de l'Institut Pere Vives Vich, dirigit per Mercè del Rio, actua al Saló de la Infància de Barcelona.

11 de gener. El CPSMI, sota la direcció de MdRM, ofereix un concert de nades a la Llar del Sant Crist dedicat a les religioses i als avis acollits; aquests són obsequiats amb llamins.

18 de gener. Participació, com cada tercer diumenge de mes, en la funció de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat en la missa que se celebra als Caputxins a dos quarts de dotze, amb homilia pel P. Sebastià Manuel Sonet, consiliari.

1 de febrer. Concert matinal al teatre del Centre Nacional dedicat a la memòria del director i compositor Miquel Jordana Puig (Igualada, 1875-1941). És a càrrec de la Schola Cantorum, dirigida per Esteve Corbella, amb la col·laboració, en la segona part, de la Coral Mixta d'Igualada, que dirigeix MdRM, coral que fa la seva presentació a la ciutat.

Anagrama antic del CPSMI dissenyat per Jordi Llucià

13 de març. V aniversari del grup Els Verdums al teatre del Cercle Mercantil. Participació de la Coral Mixta d'Igualada i la resta de corals igualadines.

LA CORAL MIXTA D'IGUALADA ES PRESENTA A LA CIUTAT. J. O. Jt. B. signa, a la revista *Vida...*, un comentari, del qual transcrivim: «Volem destacar, evidentment, la cançó de "Maig", del mestre Jordana. Aquesta bellíssima cançó fou escoltada amb impressionant silenci mentre espurnejaven moltes llàgrimes, imaginem d'antics cantaires de l'Orfeó del Noia. La senyera de l'Orfeó, que normalment és guardada al Museu de la Ciutat, fou portada, al teatre de l'Ateneu; hi onejà a l'aire, i així es retrobaren de nou, espiritualment, al mateix lloc, el mestre, la bandera i alguns cantaires d'aquells anys.»

«**UNA ACTUACIÓ QUE ENS SORPRENGUÉ.** Per la seva banda, la comentarista musical Mercè Ll. d'Oriol del bisetmanari *Igualada* (4-2-1976) escriu:

«... A la segona part es presentà oficialment al públic igualadí la Coral Mixta d'Igualada, de nova creació, que dirigeix la Srta. Maria del Rio. Val a dir que la seva actuació ens sorprengué, ja que es tenia la impressió que feia molt de temps que cantaven, per l'acoblament i cohesió de les veus. Ens oferiren la cançó popular aragonesa "Ya no quere mi madre", seguida de la popular catalana "El caçador i la pastoreta", amb una felicitosa intervenció de Joan Caballé, i acabant amb l'obra "Maig" de Miquel Jordana, l'única dissortadament que es conserva d'aquest mestre. És una obra bellíssima, que agradà moltíssim als assistents, que amb els seus aplaudiments obligaren a repetir-la.

»A la mitja part els cantaires d'ambdues corals obsequiaren les filles del Mtre. Jordana amb una placa

commemorativa que els fou entregada pel Sr. Joaquim Mititieri, i amb pomells de flors, així com a la Srta del Rio. En presència de la senyera de l'Orfeó del Noia, que fou hissada durant l'execució de "Maig", la Srta. Maria Jordana donà les gràcies a tots en nom de la família, visiblement commoguda. [...]»

15 de febrer. A l'església de la Tossa de Montbui se celebra una missa en commemoració del dotzè aniversari de la mort de Mn. Amadeu Amenós. La presideix l'escolapi P. Jaume Castelltort. Com cada any, intervé en els cants el CPSMI.

5 de març. A la basílica comença a tres quarts de vuit del vespre la funció del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada. Consisteix en el rés del rosari, exercici pietós propi, seguit de la missa vespertina, amb homilia de caràcter quaresmal. Continuarà cada setmana fins al Divendres Sant, amb la participació del cor titular. El divendres de Passió aquesta devoció té lloc al santuari de la Pietat, amb cants de la Schola Cantorum.

11 d'abril, Diumenge de Rams. Viacrucis solemne a la tarda per l'interior de la basílica, amb la participació del nostre cor.

15 d'abril, Dijous Sant. D'onze a dotze de la nit, a la basílica, hora santa amb l'exposició de Jesús sacramentat. Adoració comunitària, amb pregàries, reflexió i cants a càrrec del cor titular.

16 d'abril, Divendres Sant. Unes tres-centes persones assisteixen a l'església del Roser a la commemoració del prodigi de la suor de sang del Sant Crist. El vicari de la parròquia, Mn. Josep Còdol, dirigeix l'acte litúrgic i el CPSMI té cura dels cants.

16 d'abril. Comença a la basílica la novena del Sant Crist d'Igualada, que continuarà fins al dia 29, en què la imatge serà retornada processionalment al seu cambril de la capella fonda. Hi participa diàriament el cor titular.

1 de maig. Inici de la funció del mes de Maria que es practica diàriament a la basílica amb cants a càrrec del nostre cor.

21 de novembre. Amb motiu de la festa de Santa Cecília, que s'escau demà, cercavila per la Banda de Cornetes i Tambors i Majorettes del barri de Sant Maur, des del Conservatori fins a la basílica.

A l'església gran se celebra l'ofici solemne en honor de la patrona de músics i cantors. Actua la Schola Cantorum i, al final, juntament amb el CPSMI, s'interpreta l'«Himne» a la santa.

Són portadors de la bandera gremial els cantaires de l'Agrupació Coral La Llàntia, en ocasió del seu centenari.

30 de novembre. Després de la missa vespertina a la basílica comença la novena de la Immaculada, que continua diàriament amb els cants del cor titular.

8 de desembre, festa de la Puríssima Concepció. És la patrona de la parròquia de Santa Maria i del seu cor homònim, el qual té cura dels cants en la conclusió de la novena i en la solemne missa vespertina que té lloc a continuació.

24 de desembre. El nostre cor solemnitza la missa del gall de la basílica, que presideix el rector de la parròquia, Mn. Genís Padrós. Veneració del nen Jesús durant l'ofertori.

A la sortida, en el local social, pisolabis nadalenc, cantades i actuacions diverses.

31 de desembre. A la basílica, missa de mitjanit per acomiadar l'any 1976 i donar la benvinguda al 1977.

Després, torronada al local social.

* * *

1977 /

50 anys de l'himne «A Santa Maria d'Igualada»

L'himne «A Santa Maria d'Igualada», escrit pel nostre compatriota Mn. Josep Forn i musicat pel mestre Lluís Millet, és ben segur la cançó que més vegades ha cantat el Cor Parroquial de Santa Maria en la seva història. Encara es canta en les diades solemnes.

Aquest any 1977 en farà cinquanta de la creació de la bonica poesia, que va valer al seu autor la Flor Natural de les festes tricentenàries del temple parroquial igualadí (1927).

Segons explica Antoni Dalmau J. en el llibre *Auster, senzill i noble*, «sembla que no es presentà cap poesia digna de ser premiada [en el certamen convocat] i Mn. Forn, a fi de salvar aquella situació, va compondre l'expressat himne i l'envià amb el pseudònim indicat [Josep Fronollat]». Mn. Josep Forn era en aquells anys beneficiat de Santa Maria.

La reina de la festa fou Maria Immaculada, i Mn. Forn designà la nena Maria Ribalta Cardona per a representar Igualada i oferir la Flor Natural a la Mare de Déu.

Val la pena de transcriure unes estrofes d'aquesta excel·lent poesia:

*Del poble igualadí
sou vós l'estel del dia:
a vostres ulls els ulls obrí
i fins al cel us vol seguir,
santa Maria.*

*Quan era un estany blau aquesta plana,
cada nit, en florida caravana,
venien les estrelles i en feien un jardí;
l'estany gentil s'esportellava un dia,
mes, flor del cel, restàreu vós, Maria,
enamorada de quedar-vos aquí.*

*Vós sou aquella flor que s'esbadella
en forma d'humilíssima capella
del poble d'Igualada, la història en despertar,
de ses futures glòries prometença,
vós l'ennobliu, ja des de sa naixença,
amb el títol de poble marià.*

*La primitiva cel·la ha tret brotada
fent-se arbre esponerós d'ampla branca,
i avui en cada barri teniu temple i altar;
mes sempre aquesta volta gegantina
serà la llar pairal igualadina
on aprendrem de creure i estimar.*

9 de gener. Com és tradicional, el CPSMI d'Igualada visita l'Asil del Sant Crist per oferir un concert de Nadal als acollits i obsequiar-los amb unes llaminadures.

MOR MN. LLUÍS TONEU. L'11 de gener d'enguany mor Mn. Lluís Toneu Tordera, primer rector de la parròquia de la Sagrada Família. El substitueixen provisionalment durant sis mesos Mn. Josep Sabaté i Mn. Lluís Queralt. En acabar aquest període és nomenat ecònom Mn. Carles Izquierdo.

16 de gener. El grup juvenil que dirigeix Mercè del Rio ofereix un breu concert en la vetllada nadalenca del Cercle de Joventuts.

13 de febrer. Trobada a la Tossa de Montbui dels gogistes barcelonins i dels Amics dels Goigs del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada. Assisteixen a una missa a l'ermita, amb els cants del CPSMI. Després es desplacen a la capital de la comarca per visitar la basílica, el santuari de la Pietat i l'església del Roser. Havent dinat, recorren les instal·lacions dels Museus de la Pell i de la Ciutat.

20 de febrer. Missa en memòria de Mn. Amadeu Amenós a l'església de la Tossa de Monbui en el tretzè aniversari del seu traspàs, amb cants pel nostre cor.

25 de febrer. Comença el «Miserere» al Sant Crist d'Igualada, que continuarà tots els divendres de Quaresma amb la participació del titular. Se celebra a la basílica abans de la missa vespertina.

20 de març. Participació del CPSMI en la missa de la funció mensual de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat celebrada a l'església dels PP. Caputxins. En acabar, cant del «Virolai».

Primer premi Cors i Danses a Masnou. La professora Mercè del Rio, dirigint el grup coral juvenil

27 de març. V Diumenge de Quaresma. A les cinc de la tarda comença a la basílica l'hora eucarística, que enguany és dedicada a la reconciliació. Hi participa el cor titular.

3 d'abril, Diumenge de Rams. A la tarda, a la basílica, viacrucis solemne per l'interior del temple, amb cants del nostre cor.

7 d'abril, Dijous Sant. D'onze a dotze de la nit, a la basílica, hora santa, amb motets eucarístics a càrrec del CPSMI. Pregàries, reflexió i cants.

8 d'abril, Divendres Sant. Funció religiosa a l'església del Roser en commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Reflexió homilètica, cants de l'«Adoració de les cinc llagues» i veneració de la imatge. La part musical, a càrrec del nostre cor, dirigit per Maria del Rio Montfort.

13 d'abril, dimecres de Pasqua. A la basílica comença la tradicional novena del Sant Crist d'Igualada, seguida de la missa vespertina. El darrer dia es retorna processionalment la venerada imatge al seu altar de la capella fonda, mentre es canten els goigs.

1 de maig. A totes les parròquies de la ciutat comença la popular i antiquíssima funció del mes de Maria. A la basílica hi participa diàriament el cor titular.

«Darrerament el Papa ha revaloritzat el culte marià amb una preciosa exhortació apostòlica, i l'ha orientat pels camins de la reforma conciliar. Ha enriquit la seva doctrina i ha remarcat algunes pràctiques de devoció, entre elles l'àngelus i el rosari. Més d'un cop ha recomanat el mes de Maria, que ell fa "amb particular devoció"» (del Full Dominical d'Igualada, núm. 3.662, diumenge 1r de maig de 1977).

20 d'agost. Mor a l'edat de vuitanta-vuit anys la Sra. Josefa Montfort Ferrer, vídua de Lleonard del Rio, mare de la Maria i la Mercè, directora i sotsdirectora i secretària, respectivament, del CPSMI.

16 d'octubre. A dos quarts de dotze del matí, a l'església del PP. Caputxins, missa cantada amb homilia i «Virolai» en la funció del tercer diumenge del mes de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. Hi participa el nostre cor.

20 de novembre. A la basílica, el CPSMI intervé, juntament amb la Schola Cantorum, en la missa solemne en honor de la patrona de la música, santa Cecília.

Enguany els actes d'aquestes festes patronals són dedicats a la memòria de Joan Montaner, en el desè aniversari de la seva mort. Amb aquest motiu l'ajuntament el pròxim 4 de desembre donarà el nom del recordat músic igualadí a una avinguda ciutadana, atenent la sol·licitud de diverses entitats, entre elles la nostra entitat.

També es fa el sopar de germanor de Santa Cecília a l'hotel Amèrica, amb assistència de músics i cantaires. Miquel Solé, regidor municipal de Cultura, pronuncia unes paraules i demana, al final, un minut de silenci en record de tots els músics darrerament traspassats, entre ells el mestre Montaner.

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de preparació de la festivitat de la Puríssima, titular d'aquest temple i patrona de la parròquia. Es fa immediatament després de la missa vespertina.

El cor titular, que també està sota la tutela de Maria Immaculada, té a càrrec seu diàriament els cants del novenari.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica, el CPSMI s'encarrega dels cants de la missa vespertina, que presideix el rector arxiprest i vicari episcopal, Mn. Genís Padrós. En acabar l'eucaristia s'interpreta el popular «Himne a santa Maria d'Igualada», en el cinquantenari de la seva composició.

24 de desembre. Al punt de mitjanit comença a la basílica la tradicional missa del gall, cantada pel cor titular. L'adoració de l'infant Jesús té lloc a l'hora de l'ofertori, mentre s'interpreten cançons nadalenesques.

A la sortida, en el local social, el cor es reuneix en una joiosa vigília nadalenca amb cançons davant el pessebre muntat per les cantaires. La vetlla acaba amb un abundós pisolabis.

31 de desembre. Cants del CPSMI en la missa de mitjanit que se celebra a la basílica per acomiadar l'any 1977 i donar la benvinguda al 1978.

En sortint, les cantaires es reuneixen en el local social per festejar l'any nou, amb coca, torrons i xarel·lo.

* * *

La cançó que més vegades ha interpretat el CPSMI. L'himne a Santa Maria d'Igualada escrit fa 50 anys per Mn. Josep Forn Talló i musicat per Lluís Millet Pagès

1978 /

Mn. Genís parla de «les més estimades herències»

El president del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, Mn. Genís Padrós, rector arxiprest, publica un interessant article, del qual espigolem uns fragments:

«Una de les més estimades herències dels meus venerable predecessors —mossèn Amadeu i mossèn Fitó— és el Cor Parroquial de Santa Maria.

»El Cor Parroquial ha complert a bastament la missió confiada en la seva constitució: ésser un instrument eficaç per a l'esplendor del culte de la parròquia amb el cant. És més, ha sabut interpretar tothora la intenció apostòlica que hi posà el seu promotor, mossèn Amadeu.

»Les celebracions litúrgiques i les festes parroquials han trobat aquests anys una prestació generosa, abnegada i digna del millor elogi en aquest grup edificant de noies, les quals han donat a la seva relació un sentit de germanor, de convivència i de zel que les ha constituït, de fet,

en una agrupació apostòlica. En tinc testimonis certs i admirables.

»Mereix una distinció especial la labor de la seva directora, Srta. Maria del Rio, que ha sabut imprimir a les seves deixebles i companyes una constància i abnegació extraordinàries, virtuts que han estat la base del reeiximent en la llarga i fecunda actuació.

»Per tot això, la Parròquia de Santa Maria dóna pública constància de la seva satisfacció i agraïment al seu Cor Parroquial de noies.

»Però la Parròquia, en aquest moment de la gran renovació litúrgica i de la vida cristiana que promou el Concili, també espera i confia en el seu Cor Parroquial.

»Convé que el poble fidel s'incorpori activament a les celebracions litúrgiques. El cant és l'element primordial del culte públic i comunitari. És la millor forma de pregar i d'estreñer els vincles de germanor d'una comunitat cristiana.

»Tot això, naturalment, sense que aquesta associació coral perdi aquella fisonomia especial, perfilada durant tants anys amb totes aquelles coses que li han donat caràcter propi.»

8 de gener. Com és tradicional, el CPSMI es desplaça a l'Asil del Sant Crist per oferir un concert a les religioses i als avis acollits.

10 de febrer. A la basílica comença a tres quarts de vuit del vespre la funció del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada, que continuarà cada divendres de Quaresma amb la participació del cor titular.

Avui es fa el trasllat processional de la imatge des del seu altar de la capella fonda fins al manifestador de l'altar major. El «Miserere» té lloc després del rosari, amb una reflexió sobre l'Espòs de Sang, cant penitencial i, tot seguit, missa vespertina.

12 de febrer. Cants en la missa que se celebra a l'església de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui, oficiada pel compatriota P. Jaume Castellort, escolapi, en commemoració del catorzè aniversari de la mort de Mn. Amadeu Amenós.

12 de març. V Diumenge de Quaresma. De cinc a sis de la tarda té lloc a la basílica l'hora eucarística; enguany la pregària és dedicada al foment de les vocacions sacerdotals. Hi participa el nostre cor.

«Anar a "fer l'hora" era una tradició igualadina que arrencava de l'any 1660 i que amb algunes variants i poques intermitències durà fins l'any 1968. Des de fa deu anys, els torns de vetlla per corporacions, estaments socials i col·legis s'han anat reduint a una "hora eucarística", oberta a tothom i sense cap ordenació determinada» (del *Full Dominical d'Igualada*, núm. 3.707, 2n diumenge de març de 1978).

19 de març, Diumenge de Rams. El CPSMI col·labora amb els seus cants en el viacrucis solemne que recorre l'interior de la basílica.

23 de març, Dijous Sant. D'onze a dotze, a la basílica, pregària comunitària i cants en l'adoració a Jesús Eucaristia fins a mitjanit. Interpretació de motets a càrrec del cor titular.

24 de març, Divendres Sant. A l'església del Roser, commemoració del prodigi de la suor i sang del Sant Crist d'Igualada. El nostre cor té cura dels cants, que acaben amb els goigs igualadins, mentre es procedeix a la veneració de la imatge.

29 de març. Com a cloenda de les festes del Sant Crist d'Igualada comença avui a la basílica un novenari, amb la participació diària del CPSMI. Després se celebra la missa vespertina. El darrer dia, retorn de la imatge al seu cambril.

1 de maig. A la basílica comença la pràctica del mes de Maria, amb la col·laboració diària del cor titular, sota la direcció de MdRM. Consisteix en una breu homilia mariana a la missa de les vuit del vespre i l'exercici propi d'aquesta devoció al final. Els diumenges i vigílies de festa té lloc abans de la missa vespertina, la qual en aquests dies és a dos quarts de nou.

18 de juny. Excursió de la nostra entitat a Montserrat per visitar la Moreneta. Cants en la missa celebrada a la capella del cambril. A migdia, pujada amb el funicular fins a Sant Joan i, a la tarda, recorregut pel rosari monumental i visita a la santa Cova.

6 d'agost. Mor el papa Pau VI.

DECÉS DEL PAPA PAU VI. *Nascut el 26 de setembre de 1897, Giovanni Battista Enrico Antonio Maria Montini va regnar com a 262è Papa del 21 de juny de 1963 fins a la seva mort. Successor del Papa Joan XXIII, va continuar el Concili Vaticà II, que va tancar el 1965, aplicant de les seves nombroses reformes, i va fomentar la millora de les relacions ecumèniques amb ortodoxos orientals i protestants, que va donar lloc a moltes reunions i acords històrics.*

17 de setembre. Excursió recreativa a Andorra. Visita al llac d'Engolasters i a la parròquia de Canillo. A la tornada, cants en la missa vespertina a la catedral de la Seu d'Urgell.

12 de novembre. Concurs de fer volar l'estel, a la Tossa de Montbui. Hi ha una missa a l'església de la Mare de Déu de Gràcia, amb cants pel CPSMI.

26 de novembre. Les entitats corals i musicals de la ciutat celebren la festa de Santa Cecília (que s'esqueia quatre dies abans), propiciada pel Gremi de Músics i Cantors. A dos quarts d'onze, a la basílica, ofici solemne en honor de la patrona de la música, amb la participació de la Schola Cantorum i el nostre cor, acabant amb l'«Himne» a la santa.

30 de novembre. Novena de la Puríssima. Comença avui a la basílica després de la missa vespertina. Continua diàriament amb els cants del cor titular.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica, el CPSMI solemnitza la missa vespertina. Cant dels igualadins «Goigs de la Puríssima» i «Himne a Santa Maria».

24 de desembre. A les dotze de la nit, missa del gall a l'església gran, amb la participació, en els cants, del nostre cor i del poble.

En sortint, cantaires i familiars es reuneixen al local social per celebrar el Nadal amb cantades davant el pessebre i compartir coca, torrons i moscatell.

31 de desembre. Comiat de l'any vell i benvinguda al nou en el transcurs de la missa de mitjanit que se celebra a la basílica, amb la participació del CPSMI.

En acabar, festiva torronada al local d'assaig.

* * *

1979 /

Restauració de l'orgue de la basílica

Enguany culmina la primera fase de l'important restauració de l'orgue de Santa Maria d'Igualada, feta per l'orguener alemany Gerhard Grenzing i impulsada pel regidor i organista Lluís Victori. Per tal de celebrar aquesta millora té lloc el 25 de novembre un magne concert, en la primera part del qual participa el Cor Parroquial de Santa Maria, juntament amb altres grups corals igualadins.

En la segona part, el concertista santmartinenc Mn. Valentí Miserachs, mestre de capella de la basílica de Santa Maria la Major de Roma, executa tres interpretacions: «Fantasia i fuga en sol menor», de J.S. Bach, «Tercera coral en la menor», de César Franck, i «Suite igualadina», de la qual és autor el mateix intèrpret. L'esmentada «Suite» és una miscel·lània dels motius populars d'Igualada, com són les tonades de la Patera, dels Tres Tombs i dels Acataments.

Aquest acte, que té lloc, naturalment, a la basílica de Santa Maria, s'inscriu en l'inici del programa commemoratiu del centenari d'Igualada ciutat.

12 de gener. Concert a l'Asil del Sant Crist i a l'Hospital en l'avinentsa de les pasqües nadalenques.

18 de febrer. Quinzè aniversari de la mort de Mn. Amadeu Amenós. Cants del CPSMI en la missa a la seva memòria, oficiada pel P. Jaume Castelltort, escolapi, a l'església de Gràcia de la Tossa de Montbui.

2 de març. A la basílica, inici de la funció vespertina del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada. Trasllat processional de la imatge a l'altar major. Continuarà cada divendres de Quaresma amb la participació del cor titular.

1 d'abril. A l'església de la Soledat, actuació conjunta de la Schola Cantorum i del nostre cor en la missa d'acció de gràcies pel cinquantè aniversari de l'ordenació sacerdotal del rector, Mn. Estanislau Relats. Benedicció papal, Te Deum i besamans.

En acabar l'eucaristia es lliura a mossèn Estanislau un pergamí. A primera hora de la tarda es fa un dinar de germanor a la Granja Pla, molt concorregut.

1 d'abril, V Diumenge de Quaresma. Hora eucarística de cinc a sis de la tarda a la basílica. Hi participa el CPSMI.

8 d'abril, Diumenge de Rams. Es practica a la basílica el tradicional viacrucis per l'interior del temple, amb la participació, en els cants, del cor titular i el poble.

12 d'abril, Dijous Sant. D'onze a dotze de la nit, a la basílica, hora santa de pregària comunitària i adoració a Jesús sacramentat. Motets eucarístics interpretats pel nostre cor.

13 d'abril, Divendres Sant. A l'església del Roser, recordança del prodigi de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. El CPSMI intervé en la part musical amb els cants de l'«Adoració de les cinc llagues» i dels goigs a l'Espòs de Sang.

18 d'abril. Comença a la basílica la novena del Sant Crist d'Igualada, com a cloenda de les festes d'aquest any 1979. Després se celebra la missa vespertina. S'encarrega diàriament dels cants el cor titular.

MANUEL MISERACHS, NOU ALCALDE D'IGUALADA. *L'advocat i militant d'Unió Democràtica de Catalunya, Manuel Miserachs Codina, esdevé el nou alcalde d'Igualada en guanyar les primeres eleccions municipals democràtiques com a cap de llista de la coalició CiU. La presa de possessió té lloc el dijous 19 d'abril al saló de sessions municipal. Aconsegueix els vots favorables de 10 regidors (9 de CDC i 1 d'UDC) i el vot contrari de 10 regidors (8 del PSC i 2 del PSUC). Substitueix en el càrrec Ramon Grau Vilaseca.*

26 d'abril. A la basílica, darrer dia del novenari del Sant Crist d'Igualada. En acabar la missa vespertina es retorna en processó la imatge de l'Espòs de Sang al seu cambril, mentre el CPSMI i el poble canten els goigs.

L'esmentat santcrist ha estat exposat des de començament de la Quaresma al manifestador de l'altar major.

DOS NOUS RECTORS A IGUALADA. *Canvi de responsables en dues parròquies igualadines. Mn. Joan Valls Pont, fill de Montmaneu, és nomenat rector de la parròquia de la Soledat, substituint Mn. Estanislau Relats Bou. A la parròquia de la Sagrada Família, és nomenat ecònom Mn. Jaume Serra Torras, rellevant en el càrrec Mn. Carles Izquierdo.*

24 de novembre. Una notable representació del CPSMI assisteix al sopar dels músics i cantaires que se celebra en un cèntric restaurant dins el marc de les festes de Santa Cecília. L'àpat —al qual assisteix l'alcalde, Manuel Miserachs— és organitzat pel patronat de l'Escola de Música i el Sindicat de Músics d'Igualada. Hi assisteix també Mn. Valentí Miserachs, que l'endemà ha d'oferir un concert d'orgue a la basílica. L'acte acaba amb un animat ball.

25 de novembre. A la basílica, ofici en honor de santa Cecília, patrona de la música, amb cants de la Schola Cantorum i del nostre cor.

25 de novembre. En sessió de tarda, dins els actes del «Centenari d'Igualada ciutat», té lloc a la basílica un concert organitzat per l'Ajuntament d'Igualada.

La primera part és dedicada al cant coral i cada grup ofereix tres cançons d'acord amb aquest ordre: Agrupació Coral La Llàntia (director, Eduard Mora); CPSMI (directora, MdRM); Schola Cantorum (director, Esteve Corbella), i Coral Mixta de la Schola Cantorum (director, Gaspar Vilarrúbias).

PRESENTACIÓ DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA. Esmentem que el Cor de Santa Maria ofereix: «Cant de joia» de la Novena simfonia de Beethoven, «Jovenívola» i «Regina coeli». El presentador, Manuel Mateu, anuncia la nostra actuació amb aquestes paraules:

«Un poeta enyorat, el pare Ramon Castelltort, va escriure en un dels seus poemes: "El bàcul diví de la cançó fa curta la distància del camí."»

»Cap altra frase més adient, avui, per a presentar-vos el Cor Parroquial de Santa Maria, el qual va començar la seva història, el seu camí musical, l'any 1939. El benvolgut Mn. Amadeu Amenós, d'etern record per a tots, en fou l'impulsor.

»Durant quaranta anys, les naus d'aquesta església gran han sentit ressonar les veus del Cor Parroquial en les festes religioses.

»Format habitualment per una cinquantena de veus femenines, el Cor Parroquial de Santa Maria és un exemple de constància, de dedicació i de fidelitat al camí traçat des del principi. Aquest camí, la distància del qual s'ha fet curta pel bàcul de la cançó; el camí que han petjat més de dues-centes noies; el camí que ha portat el nom d'Igualada pel nostre país i a fora; el camí en què ha anat obrint pas la seva incansable directora Maria del Rio amb una exemplaritat digna d'elogi.

»El Cor Parroquial continua fent camí...

»Ara l'escoltarem en tres de les seves interpretacions.

»La primera és "Cant de joia", el conegut cant a

Participació del CPSMI en el concert celebrat a la basílica per a commemorar el «Centenari d'Igualada ciutat»

l'alegria de la Novena simfonia de Beethoven. A continuació ens cantarà la deliciosa "Jovenívola" del mestre Millet. La tercera i última interpretació serà el "Regina coeli", de Ciro Grassi. Amb aquest cant, el cor dóna compliment al seu costum d'incloure en cadascun dels seus concerts o recitals una peça dedicada a la Mare de Déu.

»Nosaltres diem al cor en aquests seus quaranta anys d'existència: Per molts anys, Cor Parroquial!»

En la segona part, hi ha una audició d'orgue a càrrec de Mn. Valentí Miserachs, que acaba amb una «Suite igualadina» del mateix intèrpret. Cal explicar que en aquest acte s'inaugura la primera fase de la restauració de l'orgue barroc de Santa Maria, realitzada gràcies al patrocini de l'Ajuntament i la Caixa d'Estalvis de Manresa.

ACURADA PREPARACIÓ DEL COR DE SANTA MARIA.

Els mitjans locals de comunicació en publiquen comentaris. «Aguilera de la Costa» (Antoni Jorba Solé) escriu en la revista *Vida...* (1-12-1979), entre altres coses: «El Cor Parroquial de Santa Maria, dirigit per Maria del Rio, que enguany celebra els quaranta anys de la seva fundació, reafirmà una vegada més l'acurada preparació amb què sempre van precedides les seves actuacions. Cantà unes peces de Beethoven, Millet i Ciro Grassi.»

L'AGRADABLE SORPRESA DE L'ACTUACIÓ DEL COR PARROQUIAL.

Mercè Llanas d'Oriol comenta en la seva ressenya del bisetmanari *Igualada* (28-11-1979): «... Seguidament el Cor Parroquial de Santa Maria constituí una

agradable sorpresa per a la majoria dels assistents, ja que, contràriament al que crèiem, que duia una vida esllanguida, donades les seves esporàdiques actuacions, veiérem amb satisfacció que actualment està format per una colla de noies molt ben abillades i amb veus boniques i afinades, sota la direcció de la seva fundadora, Maria del Rio. [...]»

26 de novembre. MdRM, directora del CPSMI, sofreix una desafortunada caiguda i es trenca un peu. És internada a la Mútua Igualadina i ha de ser intervinguda aquesta mateixa setmana.

LA POESIA DE TERESA CASTELLÀ.

La cantaire i poetessa Teresa Castellà dedica a Maria del Rio, en nom de tot el Cor Parroquial de Santa Maria, una poesia, en la qual fa referència a l'actuació del proppassat dia 25, en el concert celebrat a la basílica, i al comentari de Mercè Llanas publicat en el periòdic *Igualada* (28-11-1979). En l'Apèndix 2 d'aquest llibre la publiquem sencera. A continuació n'espigolem unes poques estrofes: «l el cor "constituí la gran sorpresa" / del munífic concert dominical. / Es parla de l'impacte i la bellesa / d'aquell "Regina coeli" triomfal. // Mes ai! Que l'endemà la directora / ha reliscat i s'ha trencat el peu. / Ja l'han intervingut, i ara millora. / Els bons amics la van a veure arreu. // [...] // I aquest Cor Parroquial que tant estimes, / que avui batega a vora teu, / vol dur-te aquest pomell, com esgotimes, / rosari de pregàries al bon Déu.»

30 de novembre. Novena de la Puríssima a la basílica, amb la participació diària del CPSMI.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, titular de la parròquia de Santa Maria i patrona de la coral homònima. Cants en la conclusió de la novena i en la missa vespertina que se celebra a continuació.

23 de desembre. Concert de Nadal al Cercle Mercantil a càrrec de la Schola Cantorum —que celebra el seu 40è aniversari fundacional— i l'Orquestra Amics dels Clàssics. El nostre cor no pot participar en el programa, degut a l'accident sofert per la seva directora, MdRM; això no obstant, s'hi afegeix en la darrera cançó interpretant, juntament amb la Schola, «L'última primavera».

En acabar, la Schola Cantorum lliura un obsequi com a record a la nostra entitat.

«**REVIURE EMOCIONS ANYS HA VISCUEDES**». La comentarista musical del bisetmanari *Igualada* (29-12-1979), Mercè Llanas, escriu en la seva crònica: «... Hi col·laborà en l'obra final el Cor Parroquial de Santa Maria, que dirigeix Maria del Rio, la qual no pogué assistir-hi per estar convalescent d'un accident. Li desitgem que es recobri ben aviat. El Cor Parroquial celebra també enguany el seu 40è aniversari. [...] A nosaltres ens commogué també "L'última primavera" de Grieg, que interpretà la Schola Cantorum conjuntament amb el Cor Parroquial de Santa Maria i orquestra (sota la direcció d'Andreu Biosca). Ens féu reviure emocions anys ha viscudes.[...]»

LA INTERPRETACIÓ DE «L'ÚLTIMA PRIMAVERA». Per la seva banda, Margarida Roca escriu un comentari en el setmanari *Vida...* (4-1-1980), del qual espigolem el paràgraf final: «En la darrera obra interpretada per la Schola Cantorum, juntament amb l'orquestra Amics dels Clàssics, s'hi afegí el Cor Parroquial de Santa Maria, que enguany també celebra el seu 40è aniversari. Aquesta obra fou "L'última primavera", d'E. Grieg, molt bella i perfectament dirigida pel mestre Andreu Biosca.»

24 de desembre. Cants del CPSMI en la missa del gall que se celebra a la basílica, presidida per Mn. Genís Padrós.

A la sortida, en el local social, tradicional xerinxola en la vetlla de Nadal, amb coca, torrons i vi bo.

31 de desembre. A la basílica té lloc la missa de fi d'any amb la participació, en els cants, del cor titular.

Després, en el local d'assaig, celebració de benvinguda del nou any 1980, amb una torronada per a les cantaires i llurs familiars.

* * *

El veterà cantaire de la Schola Cantorum, Joaquim Mititieri lliura un recordatori en pell a Mercè del Rio, presidenta del CPSMI, al terme del concert de Nadal

1980 /

Quaranta anys

L'any que s'acaba deixa enrere el quarantè aniversari del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada i de la Schola Cantorum, les dues entitats corals que han estat preferentment il·lustrant els serveis religiosos de la ciutat durant aquests darrers vuit lustres. És una data important.

Precisament aquest gener de 1980 comença amb la transcripció d'unes cartes que posen de manifest l'afecte, la germanor i la bona voluntat d'ambdues entitats.

El concert commemoratiu del desembre de 1979 (al qual no pogué ser present el Cor Parroquial de Santa Maria, per l'accident sofert per Maria del Rio Montfort, la seva directora) ho recordarà. Sortosament, aquest any tornarà a tenir continuïtat. Ho celebrem de debò.

FA CENT ANYS QUE IGUALADA ÉS CIUTAT

El mes d'agost de 1980 acaba el programa d'actes organitzats per l'ajuntament per commemorar el centenari

del títol de «Ciutat» atorgat a Igualada pel rei Alfons XII. Aquest és el contingut del nomenament:

«S. M. el Rey ha decidido expedir el Real Decreto siguiente = Queriendo dar una prueba de Mi Real aprecio a la villa de Igualada, provincia de Barcelona, en consideración a sus distinguidos antecedentes por la defensa heroica que hicieron sus habitantes durante la guerra civil, en el año mil ochocientos setenta y dos, Vengo en conceder a dicha villa el título de ciudad. Dado en palacio a veinticinco de noviembre de mil ochocientos setenta y nueve. Alfonso.»

Recordem que la commemoració s'inicià el 25 de novembre de 1979 amb un concert de cant coral i d'orgue que se celebrà a la basílica, en el qual participà el nostre CPSMI.

10 de gener. MdRM, en qualitat de directora del CPSMI, adreça a la Schola Cantorum la següent carta:

«Benvolguts senyors i amics:

»L'escaïença del quarantè aniversari fundacional de la Schola Cantorum d'Igualada és un motiu de goig i de satisfacció per a tota la ciutat, i molt particularment per als qui estimem el cant coral en la seva vessant més noble.

»Quaranta anys són una fita important i difícil d'assolir amb plenitud i èxit —ho sabem bé prou—. La Schola Cantorum d'Igualada segueix ara fidel a un dels ideals del seu prestigiós benemèrit i comú progenitor: l'estimat, i poc recordat, mossèn Amadeu. Que per molts anys el solc de la vostra història continuï ferm, recte i profund, impertèrrit a les maltempsades!

»El cant uneix les veus i els cors; és un mitjà de convivència humana. Viure l'art en tota la seva dimensió és lliurar-se plenament al servei de la comunitat.

»Permeteu-me, si us plau, agrair molt sincerament el delicat obsequi amb què ens vàreu distingir en el transcurs del Concert de Nadal, pel qual voldria alhora felicitar-vos. Gràcies de bell nou.

»Aprofito l'avinentesa per a saludar-vos molt cordialment.

Signada: *«Maria del Rio Montfort, directora.»*

El president de la Schola Cantorum, Antoni M. Prat i Tort, amb data 3 febrer 1980, va respondre amb aquestes paraules:

«Amigues sincerament benvolgudes:

»Corresponent a la vostra missiva, ens plau corroborar-vos que ambdues corals tenen un denominador comú i un home de Déu molt sensibilitzat per les nostres coses: Mn. Amadeu Amenós, i per ço en el doble esdeveniment de llur quarantè aniversari fundacional, es contagia el corresponent goig commemoratiu.

»Ens dol que l'obsequi amb què intentàrem distingir la vostra labor, personificada en el mestratge de la vostra directora, Na Maria del Rio, no pogués ésser rebut personalment, degut a l'accident sofert i del qual esperem que estigui completament restablerta.

»Convençuts de la rectitud amb què ens esmercem a enaltir el nom d'Igualada amb l'expressió més comunitària que existeix, ens alegrem de la vostra acollida i ens en felicitem tot saludant-vos cordialment.

»Schola Cantorum d'Igualada,

Signat: *«El president, Antoni M. Prat i Tort.»*

13 de gener. Dins el cicle nadalenc, el CPSMI visita els avis acollits a l'Asil del Sant Crist per oferir-los un concert i obsequiar-los amb llaminadures. També es fa una actuació per als malalts de l'Hospital.

17 de febrer. A l'ermita de la Tossa de Montbui, missa en sufragi de Mn. Amadeu Amenós en el setzè aniversari del seu traspàs. És oficiada per l'escolapi igualadí P. Jaume Castelltort. Hi pren part el nostre cor, sota la direcció de MdRM, la qual s'hi incorpora després de l'accident sofert. Abans d'iniciar l'eucaristia es pot escoltar l'enregistrament d'una de les darreres homilies del recordat canonge.

Amics dels Goigs del CECI reparteix exemplars de l'edició número 20 de la col·lecció de goigs facsimilats de la comarca, dedicada a sant Maure, titular de la parròquia de Santa Margarida de Montbui.

22 de febrer. A la basílica, a dos quarts de vuit del vespre, inici del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada, solemnitzat amb els cants del cor titular. Trasllat processional de la imatge a l'altar major, on romandrà fins al final de les festes. Tot seguit, missa vespertina.

També es participa en aquesta funció, que té lloc cada divendres de Quaresma. Enguany prediquen Mn. Josep Còdol, Mn. Jaume Lladó i el P. Jaume Castelltort.

23 de març, V Diumenge de Quaresma. A la basílica, de cinc a sis de la tarda, se celebra l'hora eucarística interparroquial, amb motets a càrrec del CPSMI.

27 de març. Mor al seu poble natal de Centelles Mn. Estanislau Relats Bou, que fou rector durant disset anys de la parròquia igualadina de la Soledat. Hi residia des de la seva jubilació (1-7-1979).

30 de març, Diumenge de Rams. A les sis de la tarda, viacrucis solemne per l'interior de la basílica. Hi col·labora, en els cants, el nostre cor.

3 d'abril, Dijous Sant. Hora santa nocturna a la basílica, en la qual intervé el cor titular amb uns cants eucarístics.

4 d'abril, Divendres Sant. A les onze del matí té lloc a l'església del Roser l'acte commemoratiu de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. El CPSMI té cura dels cants. L'acte finalitza amb la veneració de la imatge mentre es canten els goigs.

9 d'abril, dimecres de Pasqua. Comença a la basílica la novena del Sant Crist d'Igualada, en la qual participa

diàriament la nostra agrupació coral. El darrer dia, retorn de la imatge al seu altar propi.

1 de maig. Avui comença a la basílica el mes de Maria, que es practica després de la missa de les vuit del vespre, amb una breu homilia mariana. Hi participa diàriament el CPSMI, dirigit per MdRM, que acaba amb un cant final a la Verge, diferent cada dia.

25 de maig, Pentecosta. En el *Full Dominical d'Igualada* núm. 3.822, del 4t diumenge de maig, s'escriu:

«*Mare de l'Església, pregueu per nosaltres". El Papa ha afegit aquesta nova invocació a la lletania de la Mare de Déu. Avui és la Pentecosta, el natalici de l'Església i entrem en la darrera setmana del mes de Maria. Veus aquí una bella conjuntura per a recordar el nou títol que cal afegir al "currículum" laudatori de la Verge [...].*

»*Confíem que la invocació de tants i tants fills de l'Església a la seva Mare ens deixarà veure ben aviat els signes d'aquella primavera que ja ens anunciava Pius XII.*»

9 de juny. La tinent d'alcalde i responsable de cultura, Flora Sanabra Villarroja, comunica a la directora del CPSMI una subvenció de 25.000 pessetes, aprovada dins el pressupost municipal per l'ajuntament que presideix Manuel Miserachs Codina.

MdRM agraeix per carta aquest nou i insòlit ajut, que feliçment té continuïtat els anys següents.

8 d'agost. Mor el conegut farmacèutic Josep Singla Morera (Barcelona, 13-5-1911), que durant els seus anys d'alcalde de la ciutat va apadrinar la senyera del nostre cor.

16 d'octubre. El compositor Ignasi Castellort, col·laborador i pianista de la nostra agrupació coral, ofereix un recital de música lleugera, a la sala de la Caixa de Pensions, dintre les festes del Pilar.

23 de novembre. Ofici solemne a la basílica en honor de santa Cecília. Cants a càrrec de la Schola Cantorum amb la col·laboració del CPSMI, que hi assisteix corporativament.

30 de novembre. A la basílica, després de la missa vespertina, comença la novena a la Puríssima, en la qual pren part diàriament el cor titular.

8 de desembre. L'Estat declara feiner, o sigui no festiu, el dia de la Immaculada Concepció (i, en conseqüència, l'Església anul·la el precepte). Malgrat tot, el CPSMI a la basílica en la conclusió de la novena i en la missa vespertina de la festa patronal, que presideix el rector, Mn. Genís Padrós. L'acte resulta molt concorregut.

13 de desembre. Concert en el Centre Cultural de la Poble de Claramunt, organitzat per la Societat Coral Lira Poblense. Hi intervenen els grups igualadins Schola Cantorum, dirigida per Esteve Corbella, i CPSMI, dirigit per MdRM. En

la primera part hi ha l'actuació separada de cada coral i en la segona l'actuació conjunta.

El nostre cor ofereix el següent repertori: «Quem vidistis, pastores?», «El noi de la mare», «Nadal, Nadal», «Les dotze van tocant» i «Caridad». Actua com a presentadora M. Teresa Ratera. Solista: Rosa Mosella. Piano: Ignasi Castellort.

En l'actuació conjunta d'ambdues corals, sota la direcció alternativa dels mestres MdRM i Esteve Corbella, es desenvolupa aquest programa: «Ave verum», «Ha nascut el Déu Infant», «Si el món és ple de gebre», «El primer Nadal», «Sentiu les ovelles?», «Sant Josep i sant Joan» i l'«Al·luia» del *Messies* de Händel. En aquesta segona part actuaren com a solistes Rosa Mosella, M. Teresa Ratera, Alcía Llopart, Jaume Parés i Antoni Ribera, acompanyats al piano i a l'orgue per Lluís Victori.

CONCERT PRENADALENC A LA POBLA DE CLARAMUNT. En la crònica escrita per Carolina Riba i publicada en el periòdic *Igualada* (17-12-1980) es llegeix entre altres coses:

«Actuà primerament el Cor Parroquial de Santa Maria, prèvia presentació de Maria Teresa Ratera, la qual expressà amb belles paraules el desig que "els seus cants arribessin a tots els punts de la Poble: de la Boixera a la Rata, de les Garrigues als Mollons". La direcció de Maria del Rio, segura, vibrant i curiosament treballada. Acompanyament al piano per Ignasi Castellort i hi actuà de solista Rosa Mosella. [...]

»En la segona part actuaren conjuntament el Cor Parroquial i la Schola Cantorum. Totes les composicions interpretades, així com les de la primera part, foren de temes nadalencs. Un programa molt ben escollit. En la direcció, Esteve Corbella i Maria del Rio. Hem de destacar que, tot i que les actuacions per separat de les dues corals foren dels gust del públic assistent, l'actuació conjunta fou doblement celebrada i premiada amb els seus aplaudiments.»

21 de desembre. Té lloc a dos quarts de set de la tarda al teatre del Cercle Mercantil el concert de Nadal de la Schola Cantorum i el CPSMI, com a cloenda dels actes de llur quarantè aniversari i en homenatge al president honorari de l'esmentada entitat recreativa, Gumersind Godó Serra.

EL CONVIT DE L'ABAT DE MONTSERRAT. En la presentació del programa s'hi publica una carta autògrafa de l'abat de Montserrat, que copiem:

«Montserrat, 8-XII-1980

»Als amics de la Schola Cantorum i del Cor Parroquial de Santa Maria. Igualada.

»Benvolguts: Amb goig i amb enyorança m'uneixo a la cloenda del 40è aniversari de la vostra fundació, tan vinculada al meu pare, el mestre Just. Us agraeixo ben de cor tot el que feu amb fidelitat i encert i demano la benedicció del Senyor sobre tots vosaltres.

»Cassià M. Just»

Concert de cloenda del 40è aniversari de la Schola Cantorum i el CPSMI

El repertori del concert és el mateix que es va presentar el 13 de desembre a la Pobla de Claramunt. Abans d'acabar la seva actuació, les components del cor femení són gentilment complimentades amb una rosa vermella de part dels esposos Godó-Godó, els quals són alhora recíprocament obsequiats amb un ram de flors; igual que l'esposa del president del Cercle Mercantil.

EL RECALL DE NADALES I L'ACTUACIÓ CONJUNTA. Recollim uns fragments que fan referència al nostre cor, del comentari que escriu Mercè Llanas d'Oriol en el bisetmanari *Igualada*:

«... Després d'una bonica presentació molt ben llegida per part de M. Teresa Ratera de Rosa, el Cor Parroquial de Santa Maria, dirigit per la seva mestra-fundadora Srta. Maria del Rio Montfort, interpretà un recull de nadales, acabant la seva actuació amb l'obra "Caridad", de Rossini, amb una vibrant actuació solista de Rosa Mosella de Borràs, acompanyada al piano per Ignasi Castellort.

»En la tercera part actuaren conjuntament ambdues corals en interpretació mixta, dirigits alternativament pels dos directors en una variada mostra d'obres, algunes del mestre Just. Foren molt aplaudides "Sentiu les ovelles?", espiritual negre de N. Dett, i l'«Aleluia» de Händel. Per correspondre a les mostres de complaença del públic interpretaren com a final l'emotiva "L'última primavera", de Grieg.

»Els assistents foren gentilment obsequiats per una colla de petits Pares Noël, desitjant a tots un bon Nadal...»

EL CONCERT DE NADAL. D'altra banda, «Faristol», en la revista *Vida...*, escriu:

«El diumenge dia 21 se celebrà el Concert de Nadal a càrrec de la Schola Cantorum i el Cor Parroquial de Santa Maria, al Mercantil, amb el teatre ple de gom a gom i en un ambient festiu.

»El Cor Parroquial de Santa Maria actuà en primer lloc. Està format per un grup de 35 elements femenins, en la seva major part noies joves que mai no han format part de cap coral. Això, tot i que enriqueix el grup, també significa un gran esforç d'acoblament de totes les veus i seria

interessant que el grup, a més de cantar a l'església, tasca per a la qual va ser format el cor, intentés programar altres concerts en solitari i fer els assaigs periòdicament tot l'any. De la seva actuació en solitari destacariem potser les tres nadales del mestre Just, que sembla que van més d'acord amb els nous aires que pren el Cor Parroquial.

»[...] Les dues corals unides ocuparen la segona part amb un recull de cançons, aquestes nadalenques. La gent sortí satisfeta d'aquest concert, que tingué una mica de tot!»

24 de desembre. Cants en la missa del gall que té lloc a la basílica, amb la veneració de l'infant Jesús abans de l'ofertori. La part musical, a càrrec del CPSM, dirigit per MdRM. En l'adoració, repertori de nadales.

A la sortida, en el local social, les cantaires i llurs familiars es reuneixen en la vetlla de la Nit de Nadal amb nadales, poesies i fragments dels Pastorets. No hi pot faltar un piscolabis amb coca, torrons i moscatell.

31 de desembre. Missa de mitjanit a la basílica per acomiadar l'any vell i donar la benvinguda al nou, organitzada per l'Adoració Nocturna. Els cants, a cura del cor titular.

Després de la missa, en el local d'assaig, torronada per a les cantaires i familiars.

* * *

1981 /

Centenari de la proclamació de la patrona de Catalunya

El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada va voler ser pioner a la ciutat per sumar-se a la commemoració centenària de la proclamació de la Mare de Déu de Montserrat com a patrona de Catalunya (1881-1981), organitzant un concert verdaguerià el dissabte dia 13 de juny, festa de Sant Antoni de Pàdua. No endebades la tradició mariana del cor s'ha palesat reiteradament en el decurs de la seva història en actuacions tingudes als monestirs de Montserrat, Guadalupe, el Pilar de Saragossa, Meritxell d'Andorra, Lurdes de França, Fàtima de Portugal i Santa Maria la Major de Roma.

El concert té el comú denominador de les obres de mossèn Cinto, i la seva celebració s'escau justament en el 79è aniversari de l'enterrament del gran poeta de Catalunya. Aquesta circumstància és destacada oportunament per un fervent verdaguerià, Antoni Boada, una de les personalitats més qualificades en el coneixement de la figura i obra de Verdaguer, el més gran dels poetes catalans.

L'abat de Montserrat, el compatrici dom Cassià M. Just, en carta adreçada el 17 d'agost de 1981 a la directora del cor, Maria del Rio Montfort, escriu entre d'altres coses: «Després del meu viatge a Jerusalem que m'ha retingut fora de Montserrat una colla de dies, permeteu-me que us enviï, encara que molt tard també molt cordial, el testimoniatge de la meua admiració pel Concert verdaguerià del passat 13 de juny. Amb una salutació per a tots els membre del Cor Parroquial, que sempre recordo amb admiració i afecte, cordialment vostre, Cassià Ma. Just.»

11 de gener. Anual concert del CPSMI a l'Asil del Sant Crist, dedicat a les religioses i als avis allí acollits. Obsequi de llaminadures.

15 de febrer. A l'església de la Tossa de Montbui, el nostre cor solemnitza la missa en record de Mn. Amadeu Aménos en el dissetè aniversari del seu traspàs.

6 de març. A dos quarts de deu del matí, quaranta-vuit treballadors de l'empresa IECSA es tanquen a la basílica en senyal de protesta per l'amenaça d'un expedient d'acomiadament. Els ocupants asseguren que no interferiran en els actes de culte. L'actitud d'aquests obrers es mou dins el marc conflictiu d'aquesta empresa constructora des del novembre de 1980. A la façana del temple pengen una pancarta explicant les seves reivindicacions.

La funció del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada, seguida de la missa vespertina, que ha començat avui, primer divendres de Quaresma, ha de celebrar-se durant les setmanes de tancament a l'església del Roser.

Hi participa, com és habitual cada divendres de la quadregèsima, la nostra agrupació coral.

5 d'abril. V Diumenge de Quaresma. De cinc a sis de la tarda se celebra a la basílica la solemne hora eucarística amb la participació del cor titular. Seguint les normes de la instrucció pontifícia *Eucharisticum mysterium*, consisteix en unes lectures bíbliques i una breu homilia, intercalant-hi unes pregàries i uns cants, per a acabar amb la benedicció solemne.

12 d'abril, Diumenge de Rams. A la tarda, a la basílica, el CPSMI s'encarrega dels cants del viacrucis solemne que es fa per l'interior del temple.

16 d'abril, Dijous Sant. D'onze a dotze de la nit, hora santa a la basílica, pregària en comú i cants a càrrec del cor titular.

17 d'abril, Divendres Sant. A l'església del Roser, commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. L'acte és dirigit per Mn. Josep Molas, capellà de l'Hospital. La part musical va a càrrec del nostre cor. Els fidels omplen el temple.

22 d'abril. Comença a tres quarts de vuit del vespre, a la basílica, la novena del Sant Crist d'Igualada, amb la

participació de la nostra agrupació coral. El darrer dia, retorn processional de la venerada imatge al seu altar propi.

26 d'abril. Es casen a l'església parroquial de Capellades Josep Sanabria González i Núria Mercader Gomà. Beneeix l'enllaç Mn. Joan Barat. Té cura dels cants el CPSMI, del qual la núvia forma part.

1 de maig. Continuant un costum que arrenca de l'any 1939 i que s'ha mantingut immutable fins avui, el nostre cor, dirigit per MdRM, intervé diàriament en el mes de Maria a la basílica. Avui i el darrer jorn, el cor obsequia amb una rosa tots als assistents.

24 de maig. A la sala de l'Associació de Vídues del Casal d'Acció Catòlica, la religiosa G. Consuelo Pérez, postuladora de la causa de beatificació del missioner igualadí P. Josep M. Vilaseca, fundador de la Congregació de Religioses Josefines, presenta un audiovisual —realitzat a Mèxic— amb motiu el 150 aniversari del benemèrit compatrici. En el reportatge desfilen diverses etapes de la vida del P. Vilaseca, des dels seus orígens igualadins fins a les obres escampades per distintos països.

OFRENA DEL CONCERT. Tot seguit, el Cor Parroquial de Santa Maria ofereix un breu concert, dirigit per Maria del Rio. La presentadora i cantaire M. Teresa Ratera fa l'ofertament del recital amb aquestes paraules:

«Els igualadins hem d'agrair a tan eficaços valedors les contínues atencions que dediquen a la ciutat natal del seu fundador [...]. I és per això que el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada ha volgut ser present en aquest acte. Ens ha mogut l'esperit de ciutadania i el fort desig de testimoniar a les dues comunitats josefines la nostra gratitud [...]. Que les nostres veus catalanes arribin fins a terres mexicanes i es fonguin en il·lusionada abraçada, i facin més ferma i solidària la unió de tots els homes i dones d'aquests pobles germans!»

S'interpreten «Regina coeli», «Jovenívola» i «L'emigrant», acabant amb l'himne al P. Vilaseca, que s'ofereix a Igualada amb caràcter d'estrena.

La coral, en prova d'afecte, obsequia amb un pom de roses la G. Consuelo, que ho agraeix emocionada. L'Associació de Vídues lliura a les cantaires una biografia del P. Vilaseca, editada per *Vida...* En acabar la vetllada se serveix un refresc.

ESTRENA DE L'HIMNE AL P. JOSEP M. VILASECA. Per la seva banda, el bisetmanari *Igualada* (27-5-1981) publica una completa crònica de la vetllada, signada per C. R. i que acaba així: «El Cor Parroquial de Santa Maria cerró su actuación ofreciendo el estreno en Igualada del "Himno al P. Vilaseca". Al mismo tiempo que sus componentes ofrecían a la hermana Consuelo sendas rosas en prueba de afecto de Igualada hacia los Institutos que ella representa. La hermana agradeció la gentileza con sentidas y emocionadas palabras.»

13 de juny. A la sala d'actes de «la Caixa» té lloc un concert verdaguerià, glossat pel publicista Antoni Boada. És organitzat pel CPSMI a fi de sumar-se a la commemoració centenària de la Mare de Déu de Montserrat com a patrona de Catalunya (1881-1981). El recital té com a comú denominador el text de les obres de mossèn Cinto, i la seva celebració s'escau justament en el 79è aniversari de l'enterrament del gran poeta de Catalunya.

Presentat per M. Teresa Ratera, el publicista verdaguerià Antoni Boada comença la seva intervenció amb un prefaci sobre «Verdaguer i Montserrat».

Tot seguit el cor, sota la direcció de MdRM, interpreta el següent repertori: «Salve dels monjos», «Jesús i l'ànima», «Entre Iliris», «Rosa vera», «Teresa» i «L'emigrant». Solistes: Concepció Mensa, Rosa Mosella, M. Rosa Serarols i M. Dolors Ribera. Pianista: Ignasi Castelltort.

Finalment, en l'avinentsa de l'onomàstica del conferenciant Antoni Boada, el cor li dedica la cançó «Caridad».

ÈXIT DEL CONCERT VERDAGUERIÀ. La revista *Vida...* (2-7-1981) en publicà aquest comentari:

«El cor, rejuenit, cantà amb harmònica coherència i va merèixer els aplaudiments del públic que emplenava totalment la sala.

»Abans del concert, el senyor Boada donà una conferència sobre les relacions entre Verdaguer i Montserrat. El tema era escaient, puix que l'acte commemorava la proclamació centenària de la Mare de Déu de Montserrat com a patrona de Catalunya, i el conferenciant féu història dels episodis que junyiren el primer poeta de Catalunya amb la santa muntanya i el monestir benedictí.

»Felicitem el dissertant, el pianista, el Cor Parroquial i d'una manera especial la seva directora i les solistes, puix la vetllada esdevingué una fita verdagueriana i montserratina que honora la nostra ciutat.»

MOSSÈN CINTO I MONTSERRAT. Mercè Llanas d'Oriol, per la seva banda, escriu a *Igualada, periòdic de l'Anoia* (17-6-1981), la següent crònica:

«Malgrat no ser la nostra ploma la més indicada per a comentar la dissertació del Sr. Boada, atès que d'altres molt més versades en aquests temes ja ho faran, sí que voldríem dir solament com a senzills oients que la conferència ens agradà moltíssim i que certament se'ns féu curta.

»M. Teresa Ratera, coneguda locutora de la nostra emissora local i ensems component del Cor Parroquial, la qual tingué cura de la presentació de l'acte, en acabar el concert dedicà en nom del cor i de la seva directora unes afectuoses paraules de felicitació al Sr. Boada amb motiu de celebrar la seva onomàstica. Tot seguit el cor interpretà l'obra de Rossini "Caritat", amb intervenció de la solista Rosa Mosella, la qual ens demostrà una vegada més les seves qualitats vocals.»

17 de setembre. Té lloc la presentació del llibre *Anuari Igualadí 1980*, que escriu i dirigeix Leonard del Rio Campmajó, amb un festival de cant i dansa a benefici de

Concert verdaguerià del CPSMI a la sala d'actes de "la Caixa" en el centenari de la Mare de Déu de Montserrat

la residència d'ancians. L'edició és a càrrec de Gràfiques Anoia S.A. Aquest volum conté set referències al CPSMI. Aquesta vetllada nocturna té per marc el teatre del Cercle Mercantil, sota la direcció escènica de Màrius Tomàs.

Intervenien en la primera part l'Agrupació Coral La Llàntia, dirigida per Josep M. Roca, el nostre cor, dirigit per MdRM, la Schola Cantorum, dirigida per Esteve Corbella, i la Coral Mixta de la Schola Cantorum, dirigida per Gaspar Vilarrúbias.

EL COR DE SANTA MARIA PARTICIPA EN EL CONCERT.

El conductor de l'acte, Manuel Mateu, anuncia l'actuació del Cor Parroquial de Santa Maria amb aquestes paraules:

«Tenim amb nosaltres una altra estimada agrupació coral de llarga història; una història de més de quaranta anys, digna de tots els elogis.

»És el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, format sota l'impuls d'aquell venerable sacerdot igualadí Mn. Amadeu Amenós, un home de Déu, com el va qualificar Antoni Carner. Maria del Rio és la seva directora i a ella es deu la continuïtat profitosa del cor. No podia mancar tampoc el Cor Parroquial a la nostra festa d'avui. I, tot repetint el nostre agraïment per la seva presència, disposem-nos a escoltar-lo en les dues composicions "Jovenívola", del mestre Lluís Millet, i la sardana de la sarsuela catalana *Cançó d'amor i de guerra*, del mestre Martínez Valls. Actua de solista Rosa Mosella i serà acompanyat al piano per Ignasi Castelltort.»

En la segona part es fa la presentació del llibre *Anuari Igualadí 1980*, amb l'alcalde Manuel Miserachs Codina, acompanyat del director general d'Arxius de la Generalitat, Josep M. Sanz Travé, altres autoritats i directius de l'empresa editora.

En la tercera part hi ha l'actuació de l'Agrupació Folklorica Igualadina de l'Ateneu, dirigida per Ignasi Vilanova.

22 de novembre, festa de Santa Cecília, patrona de músics i cantors. Missa a la basílica amb cants de la Schola Cantorum i amb la col·laboració del CPSMI.

27 de novembre. S'organitza un homenatge a Ignasi Castellort, publicista, lletrista, músic, compositor i afeccionat a la fotografia, pels seus trenta anys de corresponsal de *La Vanguardia*. Ignasi Castellort és l'habitual pianista del nostre cor.

A la sala d'actes de la biblioteca de la Caixa de Pensions —plena de gom a gom— Jesús Enrique presenta una vetllada literàrio-musical amb un recital de poesies a càrrec dels rapsodes M. Teresa Ratera, Jaume Ferrer i Manuel Mateu, que ofereixen una selecció de poemes del mateix homenatjat.

Després, un concert de piano i violí a càrrec de MdRM i Isidre Roig, interpretant algunes composicions de les quals és autor Ignasi Castellort.

Tanca la vetllada la nostra agrupació coral cantant «Regina coeli», «En Pere Gallerí», «La Marsuliana», «L'emigrant», «Recordant nostra terra» (amb lletra de l'homenatjat) i el «Brindis» de Mozart, mentre se serveix una copa de cava.

Tot seguit hi ha un sopar al saló blau de la Granja Pla, presidit per la tinent d'alcalde de Cultura, Flora Sanabra, i altres representacions. A l'hora de les postres, i després del monumental tall del pastís, coronat amb trenta espelmes —trenta anys de corresponsalia—, es llegeixen nombroses adhesions, entre elles la de la direcció de *La Vanguardia*. Entre les diverses intervencions, LdRC, en nom dels organitzadors de l'homenatge, demana per a Ignasi Castellort la Medalla de la Ciutat al Mèrit Cultural, sol·licitud que fa seva la representant municipal. Finalment se li fa lliurament d'un esmalt realitzat per la ceramista igualadina Milós Gras.

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Puríssima, en la qual intervé diàriament el CPSMI.

2 de desembre. A la basílica, MdRM dóna una lliçó didàctico-musical d'orgue a l'alumnat del col·legi de Jesús Maria.

8 de desembre, festa de la Puríssima a la basílica. El cor titular té cura dels cants de la cloenda de la novena i posterior missa vespertina, que presideix Mn. Genís Padrós, rector arxiprest. Com a cloenda es canta l'himne «A santa Maria d'Igualada».

21 de desembre. El nostre cor enregistra per a Anoia TV un concert coral amb acompanyament d'orgue, que s'emetrà el pròxim dissabte dia 26, juntament amb un reportatge de la basílica, en el primer programa en període de proves.

24 de desembre. Missa del gall a la basílica i veneració de l'infant Jesús, amb cants per la nostra agrupació coral.

A la sortida, en el local social, celebració del Nadal.

El CPSMI al teatre del Centre Nacional en la presentació del llibre "Anuari Igualadí 1980"

31 de desembre. A la basílica, cants del CPSMI en la missa de mitjanit per acomiadar l'any 1981 i donar la benvinguda al 1982.

PADRÓ MUNICIPAL. A 31 de desembre de 1981 el padró municipal d'Igualada és de 31.451 habitants.

* * *

1982 /

Col·laboracions

El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada sempre ha estat al costat de les entitats locals que han demanat la seva col·laboració. És una norma que s'ha anat repetint des de la seva fundació i sense cap ànim de lucre, com és propi de tota la seva trajectòria.

La present és una de les anualitats bastant prolífiques en aquest sentit. Així ha participat en el desè aniversari de la coral infantil Els Verdums, en un concert a la Llar del Pensionista, en la inauguració de l'oratori de la Llar del Sant Crist, en la celebració del cinquantè aniversari sacerdotal de Mn. Genís Padrós, en la inauguració de l'exposició de fotografies de *l'Anuari Igualadí*, en el festival de tardor de Jove Cambra, en l'homenatge al sacerdot poeta Josep M. Borràs amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la seva ordenació, i en un ofici solemne i posterior concert a Prats de Lluçanès.

I és que per al CPSMI és important sumar i col·laborar en tota activitat al servei del país.

10 de gener. En ocasió del desè aniversari del cor infantil Els Verdums, té lloc al teatre del Cercle Mercantil un

concert coral. Hi actuen els grups Gatzara i Verdums, amb un conjunt instrumental de percussió, dirigits per Jordi Dalmau; el grup d'exintermedis dels Verdums, que interpreten tres cançons, dirigits successivament pels antics directors Margarida Roca, Josefina Castells i Josep M. Roca. També hi participen les corals adultes següents: CPSMI (directora, MdRM); Agrupació Coral La Llàntia (director, Josep M. Roca) i Coral Mixta de la Schola Cantorum (director, Gaspar Vilarrúbias). Per acabar, totes les corals canten dues cançons populars catalanes sota la direcció d'Antònia Enrich i Elena Bové.

ADHESIÓ AL 10È ANIVERSARI DELS VERDUMS. La revista *Vida...* (núm. 1403) diu en la seva crònica: «El Cor Parroquial de Santa Maria, sota la direcció de la senyoreta Maria del Rio, ens delectà amb dues composicions, una del mestre Just, cantades amb l'afinació i el bon gust a què ens té acostumats.»

7 de febrer. El nostre cor, dirigit per MdRM, ofereix un concert coral a les religioses i ancians de la Llar del Sant Crist, obsequiant-los a més amb llepolies.

14 de febrer. Divuitè aniversari del traspàs de Mn. Amadeu Amenós. Com és costum, la nostra agrupació coral participa a l'església de la Tossa de Montbui, en els cants de la missa en memòria de l'il·lustre benefactor.

21 de febrer. Concert de tarda a la Llar del Pensionista, dirigit per MdRM. El president de l'entitat, Miquel Ros, obre l'acte amb unes paraules de benvinguda.

CONCERT D'OFRENA I HOMENATGE. Tot seguit, M. Teresa Ratera, que actua de presentadora, s'adreça a l'auditori amb aquestes paraules:

«És una satisfacció per al Cor Parroquial de Santa Maria compartir unes hores d'esplai amb tots vosaltres. Sabem de l'excel·lent familiaritat que es desprèn de la vostra companyia, i això ens plau.

»Vosaltres també canteu, ho sabem molt bé, i ens plau que també us agradi. I no solament per allò que diuen que "qui canta, els seus mals espanta", sinó perquè cantar és endinsar-se en l'esperit. [...] Fa uns pocs mesos que vàreu dedicar, amics de la Llar, un merescut homenatge a Miquel Ros i Josep Guilera, entusiastes promotors i eficaços dirigents d'aquesta noble institució. Encara que un xic tard, el nostre Cor Parroquial vol adherir-se a aquest públic reconeixement, bo i desitjant que per molts anys puguin continuar amb renovat coratge portant el timó d'aquesta Llar. [...] Comencem, doncs, i fem de la paraula cançó.»

El programa consta de catorze cançons:

PRIMERA PART. «Regina coeli», «Cànon del vent» (primera audició), «Cant de joia» de la *Novena simfonia* de Beethoven (primera audició), «Bona nit» (primera audició), «El camell» (primera audició), «Les campanes» (primera audició), «Cançoneta» i «La filla del marxant».

El CPSMI en el concert del 10è. aniversari de la coral infantil Els Verdums

SEGONA PART. «El crepuscle», «L'hereu Riera», «L'emigrant», «Baile de montaña» (primera audició), «Jovenívola» i «Recordant nostra terra».

UNA VETLLADA MOLT INTERESSANT. «Joglar» publica a *Igualada, periòdic de l'Anoia*, un comentari sobre la vetllada, del qual copiem el paràgraf següent: «La vetllada resultà molt interessant i l'ordre molt ben vertebat. L'actuació del Cor —dirigit per la seva mestra fundadora, Maria del Rio— fou molt acurada i complagué el nombrós auditori que emplenava el local. La interpretació de "L'emigrant" estigué especialment dedicada als promotors de la Llar, Miquel Ros i Josep Guilera.»

26 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica, trasllat processional de la imatge del Sant Crist d'Igualada des de la seva capella fins a l'altar major. Funció del «Miserere» i missa amb cants pel CPSMI. Aquest acte se celebrarà cada divendres de Quaresma.

28 de març. A la basílica, hora eucarística, amb la participació del cor titular.

4 d'abril, Diumenge de Rams. A la tarda, a la basílica, solemne viacrucis per l'interior del temple, amb cants del nostre cor.

8 d'abril, Dijous Sant. Hora santa nocturna a la basílica. Intervé en els cants la nostra agrupació coral.

9 d'abril, Divendres Sant. Acte commemoratiu de la suor de sang, a l'església del Roser. Els mossens Genís Padrós i Josep Còdol dirigeixen la meditació i la cerimònia de les «cinc llagues». Cants pel CPSMI, que acaben amb els «Goigs del Sant Crist d'Igualada». Els fidels omplen a vesar l'històric temple.

Concert de tarda del CPSMI a la Llar del Pensionista

14 d'abril. A la basílica comença la novena del Sant Crist d'Igualada amb la participació diària del cor titular. El darrer dia, retorn processional de la imatge a la seva capella.

1 de maig. Funció diària del mes de Maria a la basílica, amb la participació del nostre cor. El primer dia i el darrer, repartiment de roses als assistents.

2 de maig. Inauguració de l'oratori de la Llar del Sant Crist, dedicat exclusivament a la comunitat de religioses i situat a la primera planta de l'edifici. La nova capella ha estat construïda per Eliseu Vilarrúbies. Consagra l'altar Mn. Genís Padrós. Tot seguit, a l'església de la institució, missa concelebrada cantada pel CPSMI. Al final, cant del «Te Deum».

30 de maig. La nostra entitat es desplaça a Prats de Lluçanès, convidada per l'arxiprest i compatrici Mn. Joaquim Font Gassol.

Cants en l'ofici a l'església parroquial de Sant Vicenç i, a la tarda, concert al santuari de Lurdes per commemorar el centenari d'aquesta capella. El repertori és el següent:

PRIMERA PART. «Regina coeli», «Les campanes» (cànon), «Baile de montaña» (popular lleonesa), «Cant de joia» de la *Novena simfonia* de Beethoven, «La filla del marxant», «L'hereu Riera» i «Sardana» de la *Cançó d'amor i de guerra*.

SEGONA PART. «Ave Maria», «Els tres tambors», «Agora non» (popular gallega), «El camell» (popular suïssa), «Jovenívola», «L'emigrant» i «Recordant nostra terra».

OFRENA DEL CONCERT. M. Teresa Ratera diu en la presentació del concert:

«... Ens plau de debò l'amical acolliment que hem trobat en els homes i dones d'aquesta dinàmica capital lluçanesa, terra històrica d'ancestral i ferma pagesia, i de creixent vitalitat industrial i comercial. [...]

»Fa cent anys que dalt d'aquesta serra que limita la vall de la riera Gavarresa fou erigit aquest santuari, que

s'ha convertit en centre de pelegrinatge de tota la comarca. [...] Gràcies, amics, per deixar-nos compartir el gaudi d'aquesta commemoració centenària per la qual us donem l'enhorabona. Rebeu el nostre homenatge i el pregon desig que la nostra salutació ressoni ben clara i entenedora per tota la contrada. [...]

CÀLIDA ACOLLENÇA DEL COR DE SANTA MARIA A PRATS DE LLUÇANÈS. El bisetmanari *Igualada* (1-6-1981) publica una crònica d'aquest viatge, que reproduïm:

«Al migdia, al temple de Sant Vicenç, ple de gom a gom, la coral igualadina va cantar diversos motets en la missa pasqual que va presidir el nostre compatrici i arxiprest de la comarca lluçanesa Mn. Joaquim Font.

»A la tarda, al santuari, davant d'un nombrós públic, va tenir lloc la solemne cloenda del mes de maig i tot seguit s'inicià el concert coral. M. Teresa Ratera de Rosa féu la presentació de les cançons, amb la mestria acostumada, i en les seves paraules introductòries glossà l'efemèride centenària, els trets més rellevants de l'activitat d'aquella comarca i molt particularment l'amical acolliment de què era objecte l'ambaixada igualadina.

»El Cor Parroquial de Santa María, dirigit per Maria del Rio, va oferir un programa àgil i amè. La seva actuació va ésser càlida i entusiàsticament acollida i premiada amb llargs aplaudiments. Acabat el concert, el Cor igualadí fou obsequiat, a la casa rectoral, amb una berenada que acabà amb un gran pastís en el qual figurava l'emblema i el nom de l'entitat musical igualadina, realització d'un acreditat artesà pastisser pradenc.»

31 de maig. Acaba el mes de Maria, en el qual ha participat el CPSMI.

ACOMIADAMENT DEL MES DE MAIG AMB REPARTIMENT DE ROSES. Transcrivim la nota publicada pel bisetmanari *Igualada* (1-6-1981): «Com és tradicional, va celebrar-se a la basílica de Santa Maria la funció religiosa del mes de maig, en la qual ha intervingut diàriament el Cor Parroquial de Santa María. Dilluns passat, amb motiu de la cloenda —tal com es va fer el primer dia— es van repartir roses a tots els assistents. És aquest un costum que inicià des de fa uns anys la nostra coral femenina.»

14 de juliol. Amb motiu de cinquantenari sacerdotal de Mn. Genís Padrós s'oficia a la basílica una concelebració vespertina en la qual participen quaranta-un sacerdots. La Schola Cantorum i el CPSMI tenen cura dels cants i acaben la seva actuació amb l'«Al·heluia» del *Messies* de Händel.

Després hi ha un sopar a la pista poliesportiva dels Escolapis, que reuneix quatre-centes persones. MdRM forma part de la comissió organitzadora.

1 d'octubre. Per iniciativa de Miquel Ros, president del Casal d'Avis, les professores Maria i Mercè del Rio Montfort funden la Coral del Casal d'Avis d'Igualada.

L'arxiprest de Prats de Lluçanés Mn. Joaquim Font Iliura a la directora MdRM un pastís amb l'anagrama del CPSMI

10 d'octubre. S'inaugura a la sala del castell de la Tossa de Montbui l'exposició d'il·lustracions del llibre *Anuari Igualadí*.

Prèviament hi ha a l'església preromànica de la Mare de Déu de Gràcia una missa cantada pel nostre cor. S'interpreta la «Missa in honorem sancti Hieronymi».

15 d'octubre. Es presenta al teatre del Cercle Mercantil el llibre *Anuari Igualadí 1981* en el transcurs d'un festival a benefici d'APINAS i com a primera aportació col·lectiva de la ciutat al nou projecte de residència de deficients profunds. L'acte és presidit pel conseller de la Generalitat Joan Guitart, acompanyat de les autoritats locals, editora i representacions. Hi col·laboren el Grup Ers de l'Ateneu Igualadí, el Tae Kwon-Do Mu Dukkwon-Gimnasio Hong, dirigit per Hog Sang Keun, i l'Acadèmia de Gimnàstica i Rítmica del Centre Sociocultural d'Igualada, dirigida per Josefina Pàmies.

En aquest volum, el CPSMI hi té divuit esments.

14 de novembre. Maria i Mercè del Rio, en qualitat de directora i sotsdirectora del nostre cor, respectivament, formen part del jurat del Concurs d'Havaneres i Cançó Popular que se celebra al teatre del Cercle Mercantil, patrocinat per la Fundació Glòria i Gumersind Godó.

21 de novembre. A la basílica, ofici solemne en honor de santa Cecília, la vigília de la seva festa, amb cants a càrrec de la Schola Cantorum i el cor titular.

27 de novembre. La Jove Cambra d'Igualada organitza un festival nocturn de tardor al teatre del Cercle Mercantil a benefici de l'Asil del Sant Crist.

Hi prenen part: Coral infantils Gatzara i Verdums, Grup Intermedi Xalest, CPSMI, Agrupació Coral La Llàntia, Agrupació Sardanista, Agrupació Folklorica Igualadina de l'Ateneu i Acadèmia de Gimnàstica i Rítmica.

El nostre cor ofereix el següent repertori: «Villanesca espiritual», «En Pere Gallerí» i «Sardana» de la *Cançó d'amor i de guerra*. Direcció: MdRM. Piano: Ignasi Castelltort. Solista: Rosa Mosella.

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Puríssima, amb la participació diària del cor titular.

8 de desembre, diada de la Puríssima, que torna a ser dia festiu. El CPSMI solemnitza amb els seus cants la cloenda de la novena i la missa vespertina que presideix el rector arxiprest, Mn. Genís Padrós.

DALMAU RIBALTA, PRESIDENT DE LA DIPUTACIÓ. *Arran de les eleccions legislatives estatals del 28-10-1982 és elegit president de la Diputació de Barcelona Antoni Dalmau Ribalta (Igualada, 13-3-1951), que es mantindrà en el càrrec fins a 1987. De 1988 a 1995 serà vicepresident del Parlament de Catalunya.*

19 de desembre. El CPSMI participa en els actes homenatge a Mn. Josep M. Borràs Codina, rector de Vilanova del Camí, que celebra els seus vint-i-cinc anys de sacerdoci.

24 de desembre. Missa del gall a la basílica. El cor titular té cura dels cants i estrena la cançó «Non, noneta», amb lletra de LdRC, música de Rogelio Villar i solo de Concepció Mensa.

30 de desembre. Enguany ha sortit al carrer el llibre *Igualada, una història en imatges*, de Josep M. Torras Ribé. A la pàgina 193 s'hi publica una fotografia del nostre cor.

31 de desembre. Misses de fi d'any a les parròquies igualadines. A la basílica s'hi aplega un notable nombre de fidels; cants a càrrec de la nostra agrupació coral.

* * *

1983 /

Concentració catalana de terciaris a Montserrat

El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada fou convidat a participar, el 19 de juny de 1983, en la Concentració Catalana de Terciaris a Montserrat, un acte presidit per dom Cassià M. Just, igualadí i abat del monestir.

El nostre cor ofereix un concert de cançons populars davant el monument a sant Francesc, sota la direcció de Maria del Rio Montfort. La presentadora i cantaire M. Teresa Ratera ho féu amb aquestes paraules: «[...] Ens plau de debò l'amical acolliment en aquesta concentració anual dels terciaris franciscans d'arreu de Catalunya, fidels seguidors de la bona llavor del “pobrissó d'Assís”, l'avançat ecologista. Ens plau, diem, l'amable invitació, perquè aquest cor igualadí sovintejava en els primers anys de la seva fundació —i en fa prop de quaranta-cinc— les seves actuacions a la parròquia de Santa Maria d'Igualada i a l'acollidora església conventual dels PP. Caputxins.

I així fou, fins que la bona feina dels nostres frares va nodrir de vocacions el nostre Seminari Seràfic.

Quin enfilall de records! És per això que ens sentim tan bé en aquesta trobada, on d'alguna manera podem refermar els llaços de la nostra espiritualitat més pregona [...]»

8 de gener. Tradicional cantada del CPSMI a la Llar del Sant Crist, dedicada a les religioses i als avis allí acollits. Repartiment de llaminadures.

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. Cants en la missa en honor del patró de l'Antic Gremi de Traginers, que se celebra a la basílica, la qual s'omple de gom a gom. En acabar, cant dels goigs al sant, de Mn. Antoni Malalts (lletra) i Joan Just (música).

23 de gener. Concert al Casal Interparroquial, organitzat pel grup Convivència. Sota la direcció de MdRM s'ofereix el següent repertori:

PRIMERA PART. «Quem vidistis, pastores?», «Dormiu, bon Jesuset», «El flabiol», «La filla del marxant», «El noi de la mare» i «Recordant nostra terra».

SEGONA PART. «Villanesca espiritual: Oh Verge», «L'hereu Riera», «En Pere Gallerí», «Jovenívola», «L'emigrant» i la «Sardana» de *Cançó d'amor i de guerra*.

MAGNÍFIC CONCERT DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA. Copiem de la revista *Vida...* (núm. 1.453): «Diumenge passat, al Casal, organitzat per Convivència, tingué lloc un concert a càrrec del Cor Parroquial de Santa Maria, el qual demostrà, una vegada més, la seva preparació i qualitat artística. Després d'unes paraules de presentació de Núria Valls,

que glossà l'historial del cor, la cantaire Teresa Ratera parlà del significat de l'acte i comentà amb bellíssimes expressions literàries les diverses obres programades. La segona part fou realment extraordinària, coronada per la “Sardana” de *Cançó d'amor i de guerra*, amb la intervenció de Rosa Mossella, insuperable. El públic, que omplí la sala de la Federació de Cristians, aplaudí amb entusiasme premiant justament la brillant actuació del Cor Parroquial. Seguidament, en un ambient d'animada conversa, se serví un berenar.»

ACURADA INTERPRETACIÓ DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA. El bisetmanari *Igualada* (26-1-1983) publica una completa crònica de l'acte, de la qual copiem un fragment: «El Cor Parroquial va presentar un programa molt variat i atractiu. L'acurada interpretació del Cor Parroquial de Santa Maria aconseguí un nou èxit, del qual cal felicitar molt particularment la seva directora, Maria del Rio. Un públic selecte i atent premià calorosament les diferents interpretacions del repertori.»

18 de febrer, primer divendres de Quaresma. Comença a la basílica la funció del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada. Trasllat processional de la imatge des de la seva capella fins a la fornícula de l'altar major. Després, missa vespertina. Hi participa el CPSMI, com ho farà tots els divendres de Quaresma.

6 de març. Recordança de Mn. Amadeu Amenós en el dinovè aniversari del seu traspàs. Missa a l'església preromànica de la Tossa, cantada pel nostre cor.

20 de març, V Diumenge de Quaresma. A la tarda, a la basílica, se celebra l'hora eucarística, amb la participació del cor titular.

27 de març, Diumenge de Rams. A la tarda, a la basílica, viacrucis solemne per l'interior del temple, cantat per la nostra agrupació coral, i veneració de la imatge del Sant Crist d'Igualada.

31 de març, Dijous Sant. D'onze a dotze de la nit, a la basílica, tradicional hora santa comunitària, amb motets eucarístics a càrrec del CPSMI.

1 d'abril, Divendres Sant. El nostre cor participa en els cants de la commemoració de la suor de sang de 1590, a l'església del Roser, on, com gairebé cada any, s'enregistra una concurrència que omple l'històric temple.

6 d'abril, dimecres de Pasqua. A la basílica, inici de la novena del Sant Crist d'Igualada, en la qual participa diàriament el cor titular. El darrer dia, retorn processional de la imatge al seu altar propi, mentre es canten els goigs.

1 de maig. Funció litúrgica del mes de Maria a la basílica. La nostra agrupació coral, que hi participa diàriament, obsequia els assistents, avui i el darrer jorn, amb roses.

Concert del CPSMI al Casal Interparroquial organitzat per grup Convivència

8 de maig. Festa Major d'Òdena. El CPSMI és convidat a solemnitzar l'ofici i després a oferir un concert en el mateix temple.

El caputxí P. Damià Puiggròs, missioner de la comunitat igualadina, presideix la cerimònia. El cor canta la «Missa in honorem sancti Hieronymi»; a l'ofertori, «La veu de Jesús», i en acabar, una «Salve» polifònica.

Després de la concelebració es fa el concert d'acord amb aquest ordre: «L'hereu Riera», «Baile de montaña», «En Pere Gallerí», «Agora non» i la «Sardana» de la *Cançó d'amor i de guerra*.

PRESENTACIÓ DEL CONCERT. La cantaire i locutora de Ràdio Igualada M. Teresa Ratera fa la presentació del concert amb aquestes paraules:

«Ens plau de debò l'amical acolliment en el cor d'aquesta nostra Conca d'Òdena, terra històrica de ferma i creixent vitalitat. Ens plau, diem, el convit, gentilesa del vostre rector, el conveí Mn. Antoni M. Bausili, perquè d'aquesta manera podrem refermar els lligams del nostre veïnatge.

»Diuen que «qui canta, els seus mals espanta», però en realitat hi ha quelcom més dins l'adagi català, perquè cantar és endinsar-se en l'esperit, eixamplar el gaudi de l'amistat, enriquir l'ànima d'artista que tots plegats portem a dins...

»La música —tota— és pregonament popular. Del si del poble nasqué la música: nasqué del ritme compassat del treball, i del treball esmerçat per les mans dels braus pagesos, els primers treballadors del gran obrador de la terra.

»Però deixem que la paraula es transformi en cançó i les nostres veus ressonin per tota la contrada odenenca, des de la torre del castell fins a l'Espelt, des del raval d'Aguilera fins a Sant Bernabé, o Sant Pere, o l'ermita romànica de Sant Miquel.

»Que les nostres cançons siguin comunicació i home-natge. Per molts anys, odenencs! I bona festa.»

PLE TOTAL EN L'OFICI I CONCERT DE LA FESTA MAJOR D'ÒDENA. El corresposal de *Igualada, periòdic de l'Anoia* (14-5-1983), escriu:

«L'ajustada actuació d'aquest grup coral femení fou valorada positivament pels nombrosos fidels que omplien el temple parroquial; tant és així que en acabar la darrera actuació de la celebració eucarística van dedicar-los un càlid aplaudiment.

»Tot seguit s'inicià un breu concert, que igualment fou molt ben correspost. La «Sardana» de *Cançó d'amor i de guerra*, amb solo de Rosa Mosella —última peça del programa—, fou bisada atenent la bona disposició del públic que dempeus aplaudia entusiàsticament.»

22 de maig, Pasqua de Pentecostès. En el pati d'entrada de la Llar del Sant Crist, davant la façana, és beneïda de la imatge de santa Teresa Jornet, patrona de la vellesa a Espanya.

Per aquest motiu hi ha una solemne missa concelebrada, que presideix Mn. Genís Padrós, acompanyat de Mn. Pere Bruch i de l'escolapi P. Jaume Castelltort, amb cants pel CPSMI.

En acabar, se serveix un berenar per als avis acollits, obsequi de l'Associació de Vídues.

MANUEL MISERACHS, REELEGIT ALCALDE. *Les eleccions municipals del 8-5-1983 donen a Igualada aquest resultat: CiU, 10 regidors; PSC, 9, i AP, 2.*

En la sessió d'investidura del 23-5-1983 és reelegit alcalde d'Igualada el democratacristià Manuel Miserachs Codina, amb els vots de CiU i d'AP.

5 de juny, festa de Corpus. A la Tossa de Montbui l'igualadí P. Ramon Marimon, escolapi, presideix la missa, que canta el nostre cor.

Prèviament hi ha la benedicció d'uns gonfanons i de la bandera dels Amics de la Tossa de Montbui, que és apadrinada per Vicenç Casanovas i la seva esposa Concepció Cortès.

En acabar la celebració s'organitza una processó d'homenatge a Jesús Eucaristia pels voltants de l'ermita fins a arribar a la plaça del castell, on s'instal·la el tabernacle amb la custòdia, davant la qual les banderes d'associacions, gremis i particulars fan els tradicionals acataments.

12 de juny. La nostra institució viatja a Torreciudad (Aragó) i van a càrrec seu els cants de la missa que celebra el rector, Dr. Josep Lluís Saura.

A la tarda s'assisteix a unes projeccions cinematogràfiques al Centre de Formació Social. Després es visita l'ermita, on s'ofereix una salutació coral.

EL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA A TORRECIUAD. Aquesta és la crònica que es publica en el bisetmanari *Igualada, periòdic de l'Anoia* (15-6-1983):

«El grup igualadí, dirigit per Maria del Rio, intervingué en la part musical de la missa solemne de les dotze del migdia, la qual fou oficiada pel pare rector del santuari, Dr. Josep Lluís Saura. La polifonia coral de les veus igualadines ressonà amb singular esplendidesa en l'ampla nau eclesial. La celebració eucarística acabà amb el cant de la "Salve" i la veneració del medalló de la Verge Negra dels Àngels de Torreciudad, talla romànica del segle XI.

»A la tarda i a la sala d'actes annexa als centres de formació, s'assistí a unes projeccions cinematogràfiques. Posteriorment es visità l'ermita, on s'oferí una salutació musical.»

19 de juny. Concentració anyal de les Fraternitats Seglars Franciscanes de Catalunya a Montserrat. Hi ha un acte d'homenatge a sant Francesc, davant el monument dedicat al «Serafí d'Assís», al qual és convidat el CPSMI per a oferir-hi un concert. Es compta amb l'assistència de l'abat de Montserrat, l'igualadí P. Cassià M. Just.

El programa és el següent: «Salve de Montserrat», «La filla del marxant», «L'emigrant», «Els tres tambors», «L'hereu Riera», «En Pere Gallerí», «Jovenívola» i «Recordant nostra terra».

ENCERTADA ACTUACIÓ A MONTSERRAT. La revista *Vida...* (23-6-1983) diu: «... L'organització d'aquest acte, enguany fou encomanada als franciscans seglars d'Igualada, i va intervenir-hi, amb molt encert, el Cor Parroquial de Santa Maria que dirigeix la Srta. Maria del Rio. Va cloure l'acte el P. Cassià M. Just, abat de Montserrat, amb un fervorós discurs.»

UN PROGRAMA DE CANÇONS TRADICIONALS CATALANES. Per la seva banda, *Igualada, periòdic de l'Anoia* (22-6-1983), en fa la ressenya i, pel que fa a l'actuació del cor, el comentari és el següent:

«... una vegada més, la coral femenina tingué una actuació molt acurada i d'aprimorada qualitat, motiu pel qual fou felicitada públicament pel P. Miquel Colom, assistent general. "Ens fan quedar molt bé, als igualadins, aquestes noies", comentava el P. Miquel que havia dit el P. Cassià M.

Just. El programa fou elaborat a base de cançons tradicionals catalanes. [...]»

JOSEP M. GUIX, NOU BISBE DE VIC. *El 20 de juny de 1983 pren possessió com a bisbe titular de la diòcesi de Vic el Dr. Josep M. Guix Ferreres, que des del 26-11-1968 era bisbe auxiliar de Barcelona. Substitueix el Dr. Ramon Masnou Boixeda (Santa Eugènia de Berga, 3-9-1907 – Vic, 9-6-2004).*

El 2 d'octubre de 1983 fa la seva primera visita a Igualada.

6 de juliol. Se celebra a l'Aula de Cultura de Caixa Penedès una taula rodona sobre la música i el cant coral, organitzada per Jove Cambra d'Igualada. Hi participen com a ponents Maria i Mercè del Rio, Mercè Corrons, Pep Búrria i Antònia Enrich.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. Celebracions al barri de la Font Vella. Entre altres actes, missa solemne a la basílica, presidida per Mn. Genís Padrós, rector arxiprest. Hi canta el CPSMI.

En el curs d'aquestes festes es «bategen» els gegants de la Font Vella, amb els noms de Pilar i Botines. Fan de padrins els nens Òscar Trull Montiel i Judit Parera Farràs, que reparteixen confits a tothom.

23 d'octubre. A la sala d'actes de la biblioteca de «la Caixa» i com a cloenda de les Jornades de Cultura Popular es presenta la versió catalana de l'audiovisual dedicat al P. Josep M. Vilaseca, fundador de la congregació josefina.

El guió és original de la missionera josefina Consuelo Pérez, la qual des de fa uns quants mesos es troba a Igualada a la recerca de dades biogràfiques i recopilació de documents de l'il·lustre missioner igualadí.

En el muntatge d'aquest audiovisual hi ha intervingut Mn. Gregorio Salgado i se n'han fet dues versions, que s'han sonoritzat als estudis de Ràdio Cadena Igualada. La veu de la versió castellana és de Jesús Enrique de Pedro. La versió catalana —més completa— té un guió traduït per Miquel Solà Dalmau i consta enregistrada amb les veus de Manuel Mateu i M. Teresa Ratera. L'ambientació musical és dirigida per LdRC. Per exprés desig dels superiors de les congregacions josefines mexicanes, aquest audiovisual és lliurat a l'alcalde d'Igualada perquè el regali oficialment al CECl, el qual en serà el dipositari.

Obre l'acte d'aquesta tarda la tinent d'alcalde de Cultura, Flora Sanabra. Tot seguit el nostre cor, dirigit per MdRM i amb l'acompanyament al piano d'Ignasi Castelltort, ofereix un concert amb aquest repertori: «Himne al P. Vilaseca», «Muntanyes del Canigó», «La filla del marxant», «En Pere Gallerí», «L'emigrant» i «Sardana» de *Cançó d'amor i de guerra* (solista: Rosa Mosella).

Per acabar, es projecta la versió catalana de l'esmentat audiovisual, que porta per títol *Vida i obra del P. Josep Maria Vilaseca*.

«EXQUISITO CONCIERTO EN LA BIBLIOTECA». El bisetmanari *Igualada, periòdic de l'Anoia* (26-10-1983), publica una completa ressenya de l'acte, signada per C. Riba, de la qual copiem uns paràgrafs:

«Acto seguido se interpretó el "Himno al P. Vilaseca". Este himno fue estrenado por el mismo Cor Parroquial en mayo de 1981, cuando la hermana Consuelo presentó por primera vez un montaje audiovisual traído de México.

»Siguió un breve concierto a cargo del Cor Parroquial de Santa Maria que dirige Maria del Rio, interpretado con exquisito gusto y habitual buen hacer.»

També el setmanari *Anoia* qualifica d'excel·lent aquesta actuació coral.

30 d'octubre. La nostra entitat es desplaça a Andorra en una excursió discrecional amb l'acompanyament de familiars i amics.

S'assisteix a una missa al santuari de la Mare de Déu de Meritxell, patrona del Principat. El cor femení interpreta diversos motets sota la direcció de MdRM, fet que els habituals feligresos i el mateix rector de la parròquia comenten elogiosament. Les veus igualadines ressonen en aquelles valls per mitjà d'un ampli servei de megafonia.

Neva en aquell indret, i això dona un aspecte pintoresc a l'envidriada església tan ben emplaçada a la falda de la muntanya. Tot plegat és aprofitat pels amants del cinema i de la fotografia.

6 de novembre. Es presenta al Palau de la Generalitat el llibre *Anuari Igualadí 1982* en un acte que presideix l'igualadí Antoni Dalmau, president de la Diputació de Barcelona, acompanyat de LdRC, director de la publicació, i altres autoritats i representacions. Aquest volum inclou una vintena d'esments del nostre cor.

20 de novembre. A la basílica se celebra una missa en honor de santa Cecília, patrona de les entitats musicals, oficiada per Mn. Josep Còdol i cantada per la Schola Cantorum i el CPSMI.

En sortint, acompanyats per la Banda de Música d'Igualada, hom es dirigeix a l'Ateneu, on se serveix un aperitiu.

A la tarda, a la sala d'actes de la biblioteca de «la Caixa», té lloc la tradicional vetllada familiar del nostre cor, que ofereix un variat i divertit repertori de cants, esquetxos i paròdies que acaba amb una humorística desfilada de vestits «de gala». La festa es conclou amb un berenar-sopar.

27 de novembre. Els músics i cantaires d'Igualada es reuneixen en un sopar de germanor al saló Imperial de l'hotel Amèrica, per celebrar la festa de Santa Cecília (que s'esqueia el dia 22). Hi assisteix una representació de la nostra entitat.

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Puríssima, en la qual participa diàriament el cor titular.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, patrona de la parròquia de Santa Maria i del cor. A la basílica, conclusió de la novena, dirigida per l'arxiprest, Mn. Genís Padrós. Tot seguit, missa vespertina, oficiada per Mn. Josep Còdol, el qual en l'homilia fa una síntesi històrica de la construcció de l'església gran, posada sota l'advocació de la Puríssima, l'arrelament de la qual ha marcat la vida igualadina. Intervé en els cants el CPSMI, dirigit per MdRM. S'enregistra una nombrosa assistència.

23 de desembre. Al capvespre, a la plaça de l'Ajuntament, inauguració del pessebre, amb cantades de nadalenques, organitzades pel departament municipal de Festes i Jovenut. A l'entorn del monumental arbre de Nadal, les corals igualadines interpreten nadales populars.

Hi participen la Schola Cantorum, la coral Els Verdums, la Coral Gatzara, l'Agrupació Coral La Llàntia, el nostre cor i la Coral Mixta de la Schola Cantorum.

Després hi ha coca per a tothom, gentilesa del Gremi de Forners.

24 de desembre. Missa del gall a l'arxiprestal basílica amb la participació del cor titular.

31 de desembre. A la basílica —com a la resta de parròquies igualadines— se celebra la missa de mitjanit, en la qual pren part el CPSMI.

* * *

1984 /

Mn. Genís Padrós s'acomiada dels igualadins

Són diversos els esdeveniments remarcables de l'any 1984, però posarem l'accent en el comiat de Mn. Genís Padrós Pladevall com a rector de Santa Maria d'Igualada i president del cor titular de la parròquia. Després d'una profitosa tasca social i apostòlica a la capital de l'Anoia, presenta la renúncia canònica al seu càrrec i retorna al seu poble natal de Tona. És substituït per Mn. Joan Raurell Farràs.

En l'homilia del seu comiat (30-8-1984) Mn. Genís Padrós va reiterar les paraules d'adéu-siau publicades en els mitjans de difusió locals i va afegir: «... Marxo amb molta recança, però cal ésser fidel a l'Església que així ho disposa. Compreneu que vint-i-quatre anys, ja complerts, de convivència amb tots vosaltres, estimats igualadins, hagin marcat profundament la meua vida. Sobretot, perquè la nostra relació s'ha mogut principalment en aquesta esfera humana de la fe cristiana... on els

Vetllada familiar del CPSMI, a la sala d'actes de "la Caixa", amb motiu de les festes de Santa Cecília

fets calen més a fons. I, encara més, que aquests fets s'han esdevingut en un temps de sacsejades i canvis religioso-polític-socials com el que ens ha tocat viure tots junts.

»Tots sou testimonis que en la primera salutació, el juliol de 1960, us vaig dir que volia identificar-me plenament amb la vida de la vostra —de la «nostra»— ciutat. Per això quan el dia 14 de setembre de 1982, amb motiu de les meves noces d'or sacerdotals, em nomenàreu "fill adoptiu d'Igualada" vaig sentir un gran goig i en donava les gràcies a Déu i a vosaltres, perquè aquella distinció significava que havia aconseguit el meu primer propòsit. Per damunt de tot, ens havíem comprès, estimat i ajudat [...].»

6 de gener, festa dels Reis d'Orient. Concert al teatre del Cercle Mercantil, a dos quarts de set de la tarda, amb el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada i la Schola Cantorum.

EL CONVIT DEL PROGRAMA. Diu la introducció del programa:

«... Els cants de Nadal són tan diferents! Tenen una tendresa, una humanitat, una sinceritat tan despullada de vernissos, arriben tan endins! Són el vehicle més afectiu del gran missatge de pau i d'amor d'aquests dies.

»Per això el Cor Parroquial de Santa Maria i la Schola Cantorum, units novament en aquesta ocasió, no obliden l'expressió de la seva joia en poder-vos donar amb les seves cançons la seva felicitació. Aquesta vegada s'ha ajornat la celebració del concert nadalenc al dia de Reis, atès que en aquest 1984 ambdues entitats corals commemoren el 45è aniversari de la seva fundació. [...].»

El repertori està estructurat en tres parts. Les dues primeres, amb sengles actuacions per separat, i la tercera, de conjunt.

Presentat per M. Teresa Ratera, la primera part va a càrrec del cor femení dirigit per MdRM. S'ofereix aquest repertori: «Non-non del Jesuset», «El bon rabadà», «El cant dels ocells», «Bona nit», «La bona Mare de Déu», «Non, noneta» (primera audició), «El pobret alegre», «El naixement del Crist» (primera audició), «El noi de la mare» i «El dimoni escuat». Solistes: Rosa Mosella i M. Concepció Torrents. Acompanyament al piano: Ignasi Castellort.

Ocupa la segona part la Schola Cantorum, dirigida per Esteve Corbella, amb altres deu cançons, algunes acompanyades pel seu conjunt rítmic.

La tercera part consta de quatre peces: «Si el món és ple de gebre», «El primer Nadal», «Ha nascut el Déu infant» i l'«AHeLuia» del *Messies* de Händel. La direcció en aquest darrer tram és alternativa dels dos directors, i l'acompanyament, de Lluís Victori.

UNA ACTUACIÓ DEL COR DE SANTA MARIA MOLT CORRECTA. «AHelegro» en fa un comentari a *Igualada, periòdic de l'Anoia* (11-1-1984), del qual transcrivim:

«El programa, amb un repertori totalment nadalenc, fou escoltat per un públic que omplia la platea.

»El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada ocupà la primera part en una actuació molt correcta, seguint la línia a què ens té acostumats. Cançons tradicionals, entre les quals destacaríem per la seva execució les harmonitzades pel mestre Just. Em va semblar que el programa d'aquest grup femení, modulad amb desimboltura i afectuositat per la seva directora Maria del Rio, incloïa també diverses estrenes, fet que sempre és d'agrair, entre elles "Non, noneta" (amb solo de Maria Concepció Torrents) i "El naixement del Crist". L'acompanyament instrumental, a càrrec d'Ignasi Castellort. [...]

»El plat fort de la tarda fou l'actuació conjunta del Cor Parroquial i la Schola Cantorum amb tres peces anunciades en el programa, més la coneguda "AHeLuia" de Haendel, dirigides alternativament pels dos directors, els quals foren obsequiats al final amb uns rams de flors. L'acurada interpretació unitària es refermà en aquesta darrera part, digne colofó de la vetllada.»

11 de gener. Festival artístic al Casal d'Avis. Prèviament unes paraules del president de l'entitat, Miquel Ros, les professores Maria i Mercè del Rio fan la presentació de la nova coral d'aquest col·lectiu, amb un programa de cançons nadalencs. També hi intervenen els rapsodes Conrad Martorell, Encarnació Solà, Enriqueta Solé i Àngela Mercadal.

En aquesta circumstància, els cantaires fan una aportació en metàl·lic a l'Asil del Sant Crist.

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. El CPSM solemnitza la missa en honor del patró de l'Antic Gremi de Traginers, que se celebra a la basílica, plena de gom a gom. Presideix Mn. Genís Padrós. A l'ofertori es fa la benedicció dels panets i una llarga filera d'homes procedeix a la cerimònia de treure atxa fins a l'hora de la consagració, quan les banderes gremials fan acatament dalt del presbiteri. S'acaba amb el cant dels goigs del sant (lletra de Mn. Antoni Malalts i música de Joan Just).

Els banderers d'enguany són Lluís Basas Teixidó (bandera gran) i Joan Pont Forn (bandera petita).

Posteriorment els banderers retornen als seus domicilis, on obsequien associats, veïns i forasters. Els actes continuen a la tarda.

9 de març, primer divendres de Quaresma a la basílica. Al capvespre, acte de pregària al Sant Crist d'Igualada. Trasllat processional de la imatge des de la seva capella fins a l'altar major. Inici de la funció del «Miserere» amb el cant del perdó i l'«Adoració de les cinc llagues»; posteriorment, missa vespertina.

Cal esmentar la millora que els priors han fet en el manifestador de l'altar major per tal que el santcríst resti més visible als fidels.

Durant tots els divendres del període quaresmal els priors conviden a participar en les lectures de la missa representants de grups i associacions d'apostolat. També hi intervé setmanalment el nostre cor.

11 de març. Memorial de Mn. Amadeu Amenós a l'ermita de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui. L'escolapi P. Jaume Castellort presideix la missa en l'aniversari de la mort del recordat canonge. Ho organitzen els Amics de la Tossa. La nostra entitat coral s'encarrega dels cants.

8 d'abril, V Diumenge de Quaresma. A la tarda, a la basílica, hora eucarística, amb cants del cor titular.

15 d'abril, Diumenge de Rams. A la tarda, a la basílica, viacrucis solemne per l'interior del temple, amb cants pel CPSMI.

19 d'abril, Dijous Sant. D'onze a dotze de la nit, a la basílica, hora santa, amb la participació del nostre cor, que interpreta motets eucarístics.

20 d'abril, Divendres Sant. Commemoració extraordinària del prodigi de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, a l'església del Roser, en la mateixa data en que s'esdevingué, l'any 1590.

La sagrada imatge és traslladada en processó des de la basílica al temple del miracle, acompanyada d'un bon nombre de fidels amb l'atxa encesa.

Arribats al Roser, el prior Manuel Mateu fa unes breus reflexions, intercalades en el cant de les «cinc llagues», enllaçant-les amb el contingut de la butlla papal de l'any jubilar. També hi intervenen els mossens Antoni M. Bausili, Joan Mir, Josep Morales i Genís Padrós.

L'acte, molt concorregut, finalitza amb el cant dels goigs i el retorn processional de la imatge a la basílica. La part musical, a càrrec del CPSMI.

25 d'abril. Comença la novena del Sant Crist d'Igualada, a la basílica. Participació diària del cor titular. El darrer dia, retorn processional de la imatge al seu altar propi.

29 d'abril. Festa Major d'Òdena en honor de sant Pere apòstol, patró de la parròquia, i de sant Sebastià i sant Pere màrtir, compatrons. Missa concelebrada per Mn. Antoni M. Bausili i el P. Nicolau de Cassà de la Selva. Aquest darrer, guardià dels Caputxins d'Igualada, pronuncia l'homilia.

El nostre cor solemnitza aquesta eucaristia interpretant la «Missa in honorem sancti Hieronymi»; a l'ofertori, «Ecce quan bonum», i com a cant final, «Regina coeli». A l'ofertori es presenta la colla sardanista Joves Odenencs.

Tot seguit es fa un concert a la mateixa església amb el repertori següent: «Els tres tambors», «Día de fiesta», «Muntanyes del Canigó», «Moreniña, por te vere», «Jovenívola», «La filla del marxant», «Aires de Aragón» (solista: Rosa Mosella) i «L'Empordà».

OFRENA DEL CONCERT. La presentadora del concert, Teresa Ratera, en el seu parlament fa una referència a unes paraules del bisbe Torras i Bages: «L'art forma part dels pobles i els conserva i, si mai cauen en l'oblit d'ells mateixos, ell sol els pot deixondir. Tots els pobles han vingut a la vida entre càntics de fe, o d'amor, o de guerra. Totes les renaixences nacionals han començat sota els encisos de l'art.»

EL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA, EXCEL·LENT.

Transcrivim un fragment de la crònica publicada a *Igualada, periòdic de l'Anoia* (5-5-1984): «La coral igualadina estigué excel·lent en la seva actuació i les cançons foren molt aplaudides. Els odenencs, que l'any passat varen fruit amb l'actuació d'aquest grup, avalaren una vegada més la seva complaença per un programa tan selecte.»

1 de maig. El CPSMI participa diàriament en la funció del mes de Maria que se celebra a la basílica. Avui i el darrer dia (31) les cantaires regalen roses als assistents.

3 de juny, diada de l'Ascensió. El nostre cor, dirigit per MdRM, participa en la Festa Major de Rubió amb els cants de la missa que presideix Mn. Josep Molas. Hi assisteix corporativament l'ajuntament.

Prèviament presenta un concert que comença, com és tradicional, amb un cant a la Mare de Déu, «Regina coeli», i continua amb un repertori de cançons tradicionals catalanes: «L'hereu Riera», «Els tres tambors», «Muntanyes del Canigó», «En Pere Gallerí», «L'Empordà», «L'emigrant». Tanca el recital la «Sardana» de *Cançó d'amor i de guerra*, amb solo de Rosa Mosella.

UN CONCERT QUE COSTARÀ D'OBLIDAR. El setmanari *Anoia* (8-6-1984) comenta en la ressenya de la festa: «... el Cor de Santa Maria d'Igualada aconseguia d'omplir el temple parroquial de gom a gom. Oferí un concert que costarà molt d'oblidar. L'auditori no tenia paraules per a qualificar una actuació senzillament magistral.»

OVERBOOKING A L'ESGLÉSIA DE RUBIÓ. El bisetmanari *Igualada* (6-6-1984) publica la crònica que transcrivim:

«Amb una nodrida concurrència —diuen com mai— se celebrà la Festa Major de Rubió. Sens dubte, l'eix de la festa fou la celebració religiosa dominical, a la qual seguí el repartiment de prop de dos mil panets beneïts. El monumental temple parroquial, presidit pel retaule gòtic, fou

Concert a benefici de l'Asil del Sant Crist, en el que hi pren part el CPSMI

insuficient per a donar cabuda a la gentada que s'hi havia desplaçat, entre ella molts igualadins.

»A les dotze del migdia el Cor Parroquial de Santa Maria, dirigit per Maria del Rio, iniciava una concert de cançons tradicionals catalanes, interpretades amb la propietat i justesa amb què aquest cor ens té acostumats, concert que finalitzà amb la coneguda sardana de *Cançó d'amor i de guerra* amb un timbrat solo de Rosa Mosella. Tot seguit s'inicià l'ofici solemne, celebrat per Mn. Josep Molas, el qual predicà l'homilia. L'esmentada coral femenina s'encarregà de la part musical amb la interpretació de diversos motets. Hi assistí corporativament l'ajuntament de Rubió [...].»

17 de juny. Un nombrós grup dels Amics dels Goigs de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell es desplacen a l'església de Rubió per contemplar-ne el retaule.

Després, a la Tossa de Montbui, assisteixen a la missa que presideix l'escolapi P. Ramon Marimon i que se celebra a l'ermita amb cants del CPSMI. A continuació, a la sala del castell s'inaugura una exposició de goigs i fotografies.

A migdia, a Igualada, visiten el santuari de la Mare de Déu de la Pietat, i a la tarda, els Museus de la Pell i de la Ciutat.

21 de juny. El Club Natació Igualada celebra la revetlla del seu cinquantenari a la piscina municipal del Molí Nou. Hi ha un espectacle de natació sincronitzada a càrrec de la Selecció Nacional que ha de representar Espanya en els Campionats d'Europa.

En acabar, les corals La Llàntia, el nostre cor i la Schola Cantorum, acompanyats per l'orquestra Selvatana, estrenen l'«Himne del Club Natació Igualada», escrit i musicat per Ignasi Castelltort, amb harmonització orquestral de Josep M. Oriol, el qual dirigeix la massa coral.

30 d'agost. Amb una nombrosa presència de fidels té lloc a la basílica una concelebració eucarística de vint-i-cinc sacerdots. Es tracta de la missa de comiat de Mn. Genís Padrós Pladevall, rector arxiprest d'Igualada, el qual, per raó de la jubilació canònica, deixa els seus càrrecs i retorna a Tona, el seu poble natal.

La part musical va a càrrec del CPSMI, la Schola Cantorum i la Coral Mixta de la Schola Cantorum.

En acabar, també els vicaris de la parròquia, mossens Gregorio Salgado i Joan Mir, s'acomiaden de la parròquia igualadina.

LA JUBILACIÓ DEL RECTOR, MN. GENÍS PADRÓS. Copiem del llibre *A l'entorn del Sant Crist d'Igualada*, de Joan Farrés Florensa (p. 259):

«... Aquest llarg rectorat coincideix amb l'etapa pre- i postconciliar, tan plena de tensions eclesials, i també de transició política del país, igualment conflictiva, unes situacions difícils que posen a prova la capacitat de diàleg i l'esforç integrador d'aquelles persones que han d'exercir l'autoritat; una prova de la qual mossèn Genís va sortir plenament aïrós.

»Cal remarcar la seva labor docent per mitjà de les seves homilies i els seus comentaris homilètics al *Full Parroquial, Vida...* i altres publicacions igualadines. Inicià amb gran èxit l'Apostolat Familiar; va mantenir durant vint anys el recés mensual de la parròquia; l'any 1964 organitzà la Missió del Concili; va cultivar la pastoral escolar; va fomentar Càritas i les Conferències de Sant Vicenç de Paül. Durant el seu rectorat es va instal·lar la calefacció a la basílica de Santa Maria, l'any 1968 i abans d'acabar el seu rectorat, l'any 1984, es restaura la capella del Sant Crist i es repara la teulada de la basílica, malmesa per l'allau de coloms que s'hi acullen, així com també la porta de la basílica. L'any 1982 és nomenat "fill adoptiu d'Igualada" [...].»

Multitudinària rebuda de l'històric carrilet a l'andana de l'estació, en la gran trobada dels igualadins forans

1 de setembre. Pren possessió del seu nou càrrec de rector de Santa Maria d'Igualada Mn. Joan Raurell Farràs.

Nascut a Sant Martí de Sentfores (Vic) en 1947, fou ordenat sacerdot en 1966. Després de fer diverses suplències al bisbat, es traslladà a Lió per viure l'experiència pastoral de servei als barris i a persones marginades. Fou vicari de Sant Hilari de Sacalm i de Sant Quirze de Besora, on també exercí de rector. Durant tres anys fou el director espiritual del Seminari de Vic. En 1980 és nomenat rector de Sant Maur de Santa Margarida de Montbui, fins que és destinat a Igualada.

30 de setembre. La nostra ciutat viu una jornada gairebé irrepètible, amb motiu de la gran trobada dels «Igaladins forans», arribats amb l'històric carrilet, sortit expressament del Museu del Ferrocarril de l'Associació d'Amics del Tren de Barcelona.

Dintre el dens programa d'actes hi figura una solemne concelebració eucarística a la basílica. La presideix el nou rector de la parròquia, Mn. Joan Raurell, acompanyat per sis sacerdots igualadins. La imatge del Sant Crist d'Igualada, traslladada processionalment, presideix la cerimònia. La Schola Cantorum, dirigida per Esteve Corbella, i el CPSMI, dirigit per MdRM, tenen cura de la part musical, que acaba amb l'«Aleluia» del *Messies* de Händel.

6 d'octubre. Comencen els actes commemoratius dels vint-i-cinc anys de la coronació canònica de la Mare de Déu de la Pietat, compatrona d'Igualada. En el seu santuari

hi ha el rés del rosari i de la corona, missa, pregària i besamans. Participa en els cants el nostre cor.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. Les matinades dels grallers de Sitges enceten la celebració principal del barri de la Font Vella.

Després de la cercavila hom es dirigeix a la basílica per assistir a la missa solemne, que presideix Mn. Joan Raurell. El cor titular té cura de la part musical.

Després la festa continua amb una colla d'actes populars.

20 d'octubre. Mor la compositora i pianista Agnès Casadesús Riba (Igualada, 2-11-1891). Va ser professora de música en diferents escoles (Escolapis, Divina Pastora i Escola Nocturna per a Obreres). També fundà l'Escolania de la Pietat i el Cor de la Soledat.

S'especialitzà en la composició de cançons infantils. Semblantment, és autora dels «Goigs de Ntra. Sra. de Gràcia en la seva capella d'Igualada» (1983) i del «Himno del Pensionista» (1974).

24 de novembre. Una representació de la nostra entitat assisteix al sopar que músics i cantaires celebren a l'hotel Amèrica per commemorar la festa patronal de Santa Cecília, escaiguda dos dies abans. En nom dels organitzadors —l'Agrupació de Músics—, Josep Montaner agraeix la nodrida assistència i explica la trajectòria d'aquest sopar, que arriba a la quinzena edició.

25 de novembre. Ofici en honor de santa Cecília a la basílica. La Schola Cantorum i el CPSMI acaben la celebració cantant l'«Himne» a la patrona de músics i cantors. La bandera gremial —situada al presbiteri— ha estat confiada a Josep M. Oriol Murt, director de la banda de música.

En sortint es fa una cercavila fins al Conservatori de Música de l'Ateneu, on se serveix un aperitiu.

30 de novembre. A la basílica, comença la novena de la Puríssima, en la qual intervé diàriament el nostre cor.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, titular de la basílica, on les celebracions litúrgiques tenen una especial solemnitat.

La missa vespertina que s'oficia després de la cloenda de la novena aplega nombrosos fidels, que omplen la nau eclesial. El rector, Mn. Joan Raurell, presideix l'eucaristia i en l'homília fa referència al dogma de la Immaculada i a l'ascètica mariana.

El cor titular, que també celebra la diada de la seva patrona, assumeix la part musical i alterna el cant polifònic amb el popular, acabant amb l'himne «A santa Maria d'Igualada».

Per desig dels bisbes, la col·lecta és dedicada a subvenir les necessitats d'Etiòpia, regió africana castigada per la secada que amenaça de mort milions de persones.

9 de desembre. La nostra entitat celebra al seu local social una trobada familiar amb motiu de la diada de Santa Cecília, escaiguda dies abans. Consisteix en un festival musical-recreatiu que acaba amb un berenar-sopar.

21 de desembre. A la plaça de l'Ajuntament s'hi han instal·lat dos avets i una colla de pessebres realitzats per les escoles igualadines. Es fa la tradicional cantada nadalenca amb la participació de les corals Verdums, Gatzara, Xalest, La Llàntia, Schola Cantorum, Coral Mixta de la Schola Cantorum i CPSMI.

24 de desembre. El nostre cor participa en els cants de la missa del gall que se celebra a la basílica.

En sortint, coca i torrons per a les cantaires i familiars, al local social.

31 de desembre. A l'església del Roser té lloc la missa de fi d'any, en substitució de la que tradicionalment se celebrava a la basílica. És presidida per l'arxiprest, Mn. Joan Raurell, acompanyat per Mn. Josep Aribau.

* * *

1985 /

Coneixer és estimar

Conèixer el país per estimar-lo millor. Aquest és també un dels objectius de les activitats que duu a terme el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, organitzant excursions i sortides per diferents localitats i santuaris marians, especialment de Catalunya, i deixant-hi el testimoni de les nostres cançons.

Aquest any 1985 és especialment prolífic en anades pel nostre Principat. Les igualadines porten el seu missatge coral a l'Espluga de Francolí, Poblet, Tarragona, Cardona, el Miracle, Sant Llorenç de Morunys, Solsona... També a les Valls d'Andorra, on es visita i s'actua al santuari de Meritxell.

Són, com diem al començament, desplaçaments que tenen un doble objectiu: descobrir el patrimoni monumental i artístic del país i donar a conèixer Igualada a través del cant coral.

No hi manca una visita de cortesia a Tona per saludar Mn. Genís Padrós, exrector de Santa Maria, i passar amb ell una interessant jornada, en el transcurs de la qual Lleonard del Rio Campmajó li fa a mans el títol de «igualadí del mes d'agost de 1984».

El cor deixa arreu el testimoni dels seus cants; una forma molt noble i oportuna de fer país.

També cal destacar entre les activitats d'enguany la presència de la nostra senyera en l'exposició «Igualada, carrer de Barcelona», que es presenta al Saló del Tinell de Barcelona, organitzada per l'Associació d'Igualadins Forans, dins el programa de la Setmana Igualadina a la ciutat comtal.

13 de gener. Tradicional visita del CPSMI als establiments benèfics de la ciutat —Asil del Sant Crist i Hospital— per oferir-hi sengles concerts de cançons nadalenques.

16 de gener. Amb un repicament de les campanes s'anuncia la festa central de sant Antoni Abat (que pròpiament s'escau demà), patró de l'Antic Gremi de Traginers.

Els trabucaires de Solsona, la Banda de Trompetes de Vilanova del Camí, autoritats locals, junta del gremi amb les pubilles, dames d'honor i els banderers d'enguany —Albert Balcells Farré (bandera gran) i Marcel Castells Camins (bandera petita)— es dirigeixen en comitiva cap a la basílica per assistir a l'ofici solemne.

Amb el temple ple de gom a gom, l'arxiprest, Mn. Joan Raurell, presideix l'eucaristia, cantada pel cor titular sota la direcció de MdrM. Hi ha la tradicional cerimònia d'anar a treure atxa i, en acabar l'acte religiós, es canten els goigs del sant eremita.

Cantada del CPSMI davant del monòlit de Mn. Amadeu a la Tossa de Montbui

22 de febrer. Comença a la basílica el tradicional «Miserere» quaresmal en honor del Sant Crist d'Igualada. L'acte compta amb la presència del bisbe de Vic, Josep M. Guix, que el presideix, oficiant a continuació la missa vespertina. Prèviament la imatge de l'Espòs de Sang és traslladada en processó des de la seva capella fins al manifestador de l'altar major, on romandrà fins al pròxim 26 d'abril. El nostre cor s'encarrega dels cants.

Aquesta funció litúrgica de pregària es repetirà a la mateixa basílica cada divendres de Quaresma amb el mateix format.

9 de març. Els mitjans locals de difusió, *Igualada, periòdic de l'Anoia, Ràdio-Cadena Igualada i Anuari Igualadí*, organitzen al teatre del Cercle Mercantil el Sopar de Tast de l'Anoia, en el transcurs del qual s'elegeix l'«igualadí de l'any» i es presenta el llibre *Anuari Igualadí 1983*, en una trobada que aplega més de tres-cents comensals.

En l'esmentat llibre, tercer de la col·lecció, el CPSMI hi té dinou esments.

10 de març. A la Tossa de Montbui, davant el monòlit de Mn. Amadeu Amenós, el nostre cor, dirigit per MDRM, ofereix un concert de cançons catalanes.

Tot seguit, es participa, a l'església preromànica de la Mare de Déu de Gràcia, en els cants de la missa que presideix el P. Josep Massagué, escolapi, en record del vint-i-unè aniversari del traspàs del canonge igualadí.

24 de març, V Diumenge de Quaresma. A la basílica se celebra la tradicional hora eucarística, en la qual col·labora el cor titular.

31 de març, Diumenge de Rams. A la tarda, a la basílica, solemne viacrucis per l'interior del temple, amb cants del CPSMI.

4 d'abril, Dijous Sant. D'onze a dotze de la nit, hora santa solemne a la basílica, falcada amb motets eucarístics interpretats pel nostre cor.

5 d'abril, Divendres Sant. Acte commemoratiu de la suor de sang a l'església del Roser. Cerimònia del «Miserere»: salm penitencial «Perdó, Senyor» i «Adoració de les cinc llagues», a càrrec de la nostra agrupació coral. Es complementa amb la lectura de salms i fragments documentals de la història del Sant Crist d'Igualada. En acabar, veneració de la imatge i cant dels goigs. Els fidels omplen el temple.

10 d'abril. Comença a la basílica la diària novena del Sant Crist d'Igualada amb la participació constant del cor titular. El darrer dia, retorn processional de la imatge al seu altar propi de la capella fonda.

28 d'abril. La nostra entitat es desplaça a les Valls d'Andorra en una excursió recreativa. Es canta la missa que se celebra al santuari de la Mare de Déu de Meritxell, patrona de les Valls andorranes. En acabar, petit concert

Després es visita el llac d'Engolasters, a la parròquia d'Encamp, que serveix per a l'abastament d'aigua de la central elèctrica del principat pirinenc.

1 de maig. A l'església gran, inici de la celebració del mes de Maria. Té lloc en funció vespertina abans de la missa. Diàriament hi participa el CPSMI, que el primer dia i el darrer reparteix roses als fidels.

19 de maig. Tradicional aplec de Rubió, en el qual és convidat a prendre part el nostre cor, dirigit per MDRM. A l'església hi ofereix un concert de cançons populars i tot seguit s'hi celebra la missa amb l'acostumada benedicció dels panets.

El programa del concert és el següent: «Salve de Montserrat», «El maridet», «La filla del marxant», «El flabiol», «La Marsuliana», «Jovenívola» i «Recordant nostra terra».

CONCERT A L'ESGLÉSIA DE RUBIÓ. Llegim a *Igualada, periòdic de l'Anoia* (22-5-1985): «Dels actes de diumenge, cal destacar el concert ofert pel Cor Parroquial de Santa Maria, amb un repertori de cançons catalanes que fou molt ben acollit pels assistents que omplien l'església. Particularment ens va plaire la interpretació d'"El flabiol" i "La Marsuliana", amb solos de Maria Rosa Serarols i Maria Teresa Calaf, respectivament, i la "Jovenívola". La direcció de la coral femenina, a càrrec de Maria del Rio.»

31 de maig. A la basílica de Santa Maria té lloc una missa en recordança del vint-i-cinquè aniversari del traspàs del mestre de música Joan Just Bertran. És oficiada pel seu fill dom Cassià Maria, abat de Montserrat, acompanyat per l'arxiprest, Mn. Joan Raurell.

L'acte és organitzat per l'ajuntament, amb la col·laboració de les entitats CPSMI, Schola Cantorum i Coral Mixta de la Schola Cantorum. Aquests grups s'alternen en la interpretació de diversos motets polifònics.

En acabar la missa es fa la cloenda del mes de Maria, amb el nostre cor, que procedeix al repartiment de roses com ho féu el primer dia i per la Pasqua de Pentecostès.

2 de juny. La senyera de la nostra agrupació coral figura en l'exposició «Igalada, carrer de Barcelona» —fent honor al títol atorgat en 1381 per Pere III—, que s'inaugura al Saló del Tinell de Barcelona, organitzada per l'Associació d'Igaladins Forans, amb motiu dels actes de la Setmana Igaladina a Barcelona. El muntatge d'aquesta mostra és de Josep Vilanova i Pau Llacuna O.

Presideix l'obertura l'alcalde d'Igalada, Manuel Miserachs, i el president de l'Associació d'Igaladins Forans, Josep Mussons, acompanyats d'altres autoritats i representacions. Hi assisteix, en nom del CPSMI, LdRC, que és alhora delegat local de l'entitat organitzadora. Nombrosos compatriotes es fan presents en aquest acte inaugural

Per tal de donar una nota de color a l'esdeveniment, la Diligència Igaladina desfila pels carrerons del barri gòtic, davant la sorpresa i admiració de tothom, i arriba a la plaça de Sant Jaume, on els viatgers, vestits d'època, baixen del cotxe per ser fotografiats davant el Palau de la Generalitat. Després reprenen el recorregut fins a la plaça del Rei.

D'altra banda, grups d'animació igualadins, com Gralla, ofereixen diversos saraus per aquells encontorns.

23 de juny. Excursió de la nostra entitat a l'Espluga de Francolí, Poblet i Tarragona. En el monestir cistercenc s'ofereix un concert coral.

Visita al Casal de l'Espluga. Recorregut per les dependències monacals de Santa Maria de Poblet: claustre, museu i església, on s'actua; en la receptoria conventual hom saluda l'igualadí G. Josep Biosca. Dinar al menjador de la Ciutat Residencial de Tarragona.

A la tarda, atesos pels seus cuidadors, els Pares Rogacionistes, salutació coral a l'església, recorregut per la mostra permanent de diorames possebrístics, entre els quals es mostren els realitzats pels igualadins Enric Basas T. i Joan Basas B. Finalment, visita a la Tarragona monumental i a les instal·lacions de Ràdio Cadena Tarragona OM i FM.

5 d'octubre. Viatge cultural del CPSMI. Es visita el castell dels vescomtes de Cardona, sota els dominis dels quals havia estat la nostra contrada.

Després, en el santuari monàstic del Miracle, es dedica una cantada a la Mare de Déu, essent atesos pel monjo igualadí P. Lluís Planas.

A Sant Llorenç de Morunys s'ofereix un breu concert a l'ermita de la Pietat.

A la tarda, a Solsona, es fa una cantada a la residència-hospital de les religioses vedrunes, on s'estan les monges igualadines germanes Castells i Ventura.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar, patrona del barri de la Font Vella. A les onze, a la basílica, missa presidida per Mn. Joan Raurell, amb cants pel nostre cor. En acabar, cant de l'himne del barri.

27 d'octubre. Desplaçament de la nostra agrupació coral a Tona per dedicar un homenatge al qui fou rector arxiprest

d'Igalada i vicari episcopal de la zona, Mn. Genís Padrós. Tona és el seu poble natal, on resideix des de la seva jubiliació canònica.

S'assisteix a una missa a l'església parroquial, cantada pel cor igualadí.

Després es visita el santuari de Lurdes, a la falda del turó del Castell. A la tarda, dinar de germanor i concert d'homenatge.

FELICITACIÓ A MN. GENÍS PADRÓS. En acabar l'àpat, LdRC, director de l'*Anuari Igaladí*, que s'afegí a la festa, pronuncia unes paraules de felicitació i reconeixement per la tasca realitzada a la nostra ciutat durant vint-i-quatre anys com a rector de Santa Maria d'Igalada. Del Rio diu, entre altres coses:

«... El vostre pas [per Igalada] ha deixat petja; el del savi consell; el de les múltiples homilies, curosament treballades en la forma i en el fons; el de la prudent actuació, a voltes tan difícil i compromesa. I és que vint-i-quatre anys de sacerdocí, intensament viscuts com els vostres, donant-se als altres, marquen tota una vida.

»Era l'agost de l'any passat, i s'escolava el temps en l'imparable rellotge de la vida. «Marxo amb recança, amb molta recança» —anotàveu en les vostres paraules de comiat, i afegíeu alligadorament—, «però cal ésser fidel a l'Església que així ho disposa». Que difícils devien ser les hores d'aquell xafogós agost! Un mes per recordar entranyablement: comiat d'uns i altres; la darrera festa major igualadina; onomàstica... El mes d'agost és un dels mesos més igualadins i, tanmateix, tonencs; doncs igualment és festa gran a casa vostra. Per això, uns mitjans d'informació local us nomenaren «Igaladí del mes d'agost de 1984». Un mes, penso jo, de records inefables.»

24 de novembre. Ofici en honor de santa Cecília, patrona de la música, cantat pel CPSMI i la Schola Cantorum, entitat a la qual s'ha confiat enguany la bandera gremial. Acaba amb l'«Himne» a la santa.

30 de novembre. Després de la missa vespertina comença a la basílica la novena de la Immaculada Concepció, que continuarà diàriament fins al dia 8 de desembre.

8 desembre, Festa de la Puríssima. A la basílica és la diada patronal, motiu pel qual els actes tenen una especial solemnitat. També el nostre cor, que la té per patrona, intervé en els cants de la cloenda de la novena i en la missa vespertina celebrada per l'arxiprest, Mn. Joan Raurell. En l'homília, el president de l'assemblea fa referència a l'onomàstica del temple igualadí i a l'advocació mariana vinculada al temps d'Advent. Benedicció solemne i cant de l'himne «A santa Maria d'Igalada».

15 de desembre. Trobada familiar al local social de la nostra entitat per commemorar les festes de Santa Cecília i de la Immaculada Concepció. Es presenta una vetllada artística que acaba amb la representació de la sarsuela *La Carbonera*,

Homenatge a Mn. Genís Padrós, ex-president del CPSMI, al seu poble natal de Tona

interpretada per M. Teresa Calaf, M. Rosa Serarols, Rosa M. del Rio, Lurdes Estruch, M. Teresa Ratera, Mercè del Rio i Joaquina Torras. La direcció musical és de MdRM.

Finalment, es fa un sopar de germanor, ben concorregut, que s'allarga amb una animada tertúlia.

20 de desembre. Cantades de Nadal a la plaça de l'Ajuntament amb les corals igualadines, entre elles el nostre cor, davant el pessebre i l'avet monumental. L'acte és organitzat pels departaments municipals de Festes i Cultura. En aquesta avinentesa s'inauguren les il·luminacions especials en diversos carrers, pessebres i avets.

24 de desembre. Celebració de la missa del gall a la basílica. És presidida pel bisbe de Vic, Josep M. Guix. A l'ofertori, veneració del nen Jesús. Compta amb la tradicional participació musical del cor titular.

En sortint, vetllada familiar per celebrar el Nadal, al local social, amb coca, torrons i xarel·lo.

29 de desembre. Com és costum en aquestes festes nadalenques, el CPSMI felicita els residents de la Llar del Sant Crist amb unes cantades.

31 de desembre. A l'església del Roser, hora santa nocturna i missa de cap d'any presidida per Mn. Josep Aribau, amb cants del nostre cor.

* * *

1986 /

L'incendi de Rubió

El 5 de juliol de 1986 la comarca de l'Anoia viu un dels pitjors dies de la seva història recent, amb l'inici d'un incendi que afecta la serra de Rubió i que es calcula que crema més de 5.000 hectàrees; un episodi difícil d'oblidar per a la gent que ho va viure en primera persona.

El foc va afectar els municipis de Rubió, Veciana, Jorba, Copons, els Prats de Rei, Calaf, Òdena i Sant Martí de Sesgueioles.

El periodista José Sánchez explica a *Infoanoia* que tot va començar a primera hora de la tarda del dissabte a causa d'una foguera encesa per uns excursionistes que volien preparar carn a la brasa.

L'incendi va durar quatre dies, però les primeres hores foren les pitjors. La manca de pluges i el fort vent van generar una combinació letal que afavorí la ràpida propagació de les flames. Els bombers hagueren d'evacuar unes tres-centes persones en una operació que presentava la dificultat que moltes estaven en masies aïllades.

El 85% del bosc de la zona va quedar calcinat. També resultà afectada l'economia, ja que les flames cremaren moltes zones de pastura i camps de conreu dels nombrosos pagesos que tenien allà els terrenys.

Feia un mes i mig que el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada havia solemnitzat amb joia l'Aplec de Rubió. Per això, en la trobada de l'any següent, 1987, abans de començar l'acostumat concert, tindrà unes paraules reconfortants, d'ànim i solidaritat, envers el veïnat rubionenc, tot recordant la tràgica vivència.

També del 7 al 18 d'agost d'enguany el massís de Montserrat sofreix un paorós incendi amb sis focs —sembla que intencionats—, que assolien un total de 3.216 hectàrees i un 41% de l'espai protegit.

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. Amb la basílica plena de gom a gom com en les grans solemnitats, els «tonis» assisteixen a l'ofici en honor del seu patró.

Presideix el bisbe de Vic, Josep M. Guix, acompanyat de l'arxiprest, Mn. Joan Raurell, i de Mn. Josep Còdol. Als primers bancs hi figuren les autoritats locals, directius i pubilles de l'Antic Gremi de Traginers.

En l'homilia el Dr. Guix ressaltava els valors del sant i s'estén en diverses consideracions sobre aquesta tradicional festivitat de tant entroncament popular. A l'ofertori es procedeix a la benedicció dels panets; a l'hora de la consagració es perpetua la secular tradició d'anar a treure atxa, mentre les banderes gremials fan el corresponent acatament. El CPSMI té cura «amb encert» — diu la crònica del diari — de la part musical. La celebració acaba amb el cant dels goigs del sant.

Tot seguit i en comitiva, hom es dirigeix a la plaça dels Traginers per tal d'acompanyar l'ajuntament a inaugurar el remodelat de d'aquest espai urbà.

19 de gener. El nostre cor és convidat a participar en la Festa Major de Castellolí en honor de sant Vicenç. A l'església parroquial solemnitza l'ofici interpretant la «Missa in honorem sancti Hieronymi». En finalitzar l'acte religiós, s'ofereix en el mateix temple un recital de cançons catalanes.

EL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA A CASTELLOLÍ.

Igualada, periòdic de l'Anoia (22-1-1986), en fa la ressenya següent: «... El Cor de Santa Maria d'Igualada fou molt aplaudit per la seva afinació i justesa. Particularment "Jovenívola" i "L'Empordà", les dues darreres interpretacions, foren en especial correspostes pel públic, el qual elogià la qualitat del grup femení, per a molts una vertadera sorpresa.»

27 de gener. Mor la molt coneguda i apreciada excantaire Àngela Mercadal Sabaté (Igualada, 21-7-1912), que durant molts anys s'ha dedicat a l'ensenyament de labors, costura i molt especialment puntes al coixí.

14 de febrer. Amb la tradicional processó de trasllat de la imatge del Sant Crist d'Igualada des de la capella fonda fins a l'altar major de la basílica, s'inicia la funció quaresmal del «Miserere». L'acte és presidit pel rector i prior eclesiàstic, Mn. Joan Raurell. Els cants són del cor titular, que és l'encarregat de solemnitzar aquesta tradicional funció litúrgica els divendres de Quaresma.

En la missa vespertina que se celebra a continuació, enguany es convida participar-hi cada setmana un grup coral distint. El nostre ho fa el 28 de febrer.

Avui s'estrena el reforç d'il·luminació de la imatge del Sant Crist en el manifestador de l'altar major.

9 de març. Es compleix el vint-i-dosè aniversari del traspàs de Mn. Amadeu Amenós. A l'església de la Tossa de Montbui s'oficia una missa en record d'ell, cantada pel CPSMI.

16 de març, V Diumenge de Quaresma. Les parròquies igualadines celebren la tradicional hora eucarística aquesta tarda a la basílica. Hi participa el cor titular.

23 de març, Diumenge de Rams. Al capvespre, a la basílica, es fa el viacrucis solemne per l'interior del temple, cantat pel nostre cor.

27 de març, Dijous Sant. La nostra agrupació coral té a càrrec seu els cants eucarístics en la vetlla nocturna que se celebra a la basílica.

28 de març, Divendres Sant. A l'església del Roser es fa la recordança de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, amb el cant del «Miserere», tancant el cicle quaresmal.

Cant de l'«Adoració de les cinc llagues» i dels goigs, amb l'acostumada participació del CPSMI.

Els comentaris són a càrrec dels sacerdots Joan Valls, Antoni M. Bausili, Josep Còdol, Jaume Serra i Joan Raurell, precedits per la recitació de poesies de Jaume Boloix, Teresa Castellà, Josep Tomàs, Miquel Solà i Antoni Canals, a càrrec dels rapsodes M. Teresa Ratera i Jaume Ferrer.

2 d'abril. Comença a la basílica el novenari del Sant Crist d'Igualada, amb cants a càrrec del cor titular. El darrer dia, retorn de la imatge al seu cambril.

30 d'abril. Cantada popular a la plaça de l'Ajuntament de «Una veu per al món», himne del Congrés de la Llengua Catalana, amb lletra de Josep V. Foix i Lluís Serrahima i música de Joan Lluís Moraleda. Hi participen les corals igualadines Gatzara, Xalest, Verdums, Schola Cantorum, Coral Mixta de la Schola Cantorum, CPSMI, La Llàntia i Coral dels Avis. La direcció és de Josep M. Oriol Llanas, amb l'acompanyament al teclat de Celestí Solé Marimon.

Aquest acte es fa simultàniament arreu del país. En acabar, a Igualada, hi ha un pisolabis per a tothom. Es compta amb una bona assistència de públic.

1 de maig. Comença el mes de Maria a la basílica, amb la participació diària del nostre cor. El primer dia i el darrer es distribueixen roses als assistents.

10 de maig. A l'Asil del Sant Crist, commemoració de la festa de la Mare de Déu dels Desamparats. El CPSMI participa en els cants de la missa i després ofereix un concert a les religioses i als residents.

11 de maig, festa de l'Ascensió. La nostra entitat és convidada a solemnitzar el tradicional Aplec de Rubió.

Ofereix un concert, sota la direcció de MdrM, d'acord amb el següent programa: «Una veu per al món», «Rosa vera» (solista: Rosa Mosella), «Tumbai», «Joia», «La filla del marxant», «Muntanyes del Canigó», «L'hereu Riera» i la «Sardana» de *Cançó d'amor i de guerra* (solista: Rosa Mosella).

També es fa un recital de poesia catalana, a càrrec del rapsode i presentador de Televisió Igualada, LdRC.

A continuació se celebra una missa de campanya cantada, presidida per Mn. Josep Molas, amb la tradicional benedicció de panets.

NODRIDA ASSISTÈNCIA A L'APLEC DE RUBIÓ. El bisetmanari *Igualada* (14-5-1986) publica una ressenya de la festa, de la qual transcrivim uns fragments:

«Per raó de les obres de restauració del temple el concert de cançons catalanes que oferí el Cor Parroquial de Santa Maria, sota la direcció de Maria del Rio, es donà a la sala d'actes. S'inicia amb la interpretació d'«Una veu per al món» i s'acaba amb la «sardana» de *Cançó d'amor i de guerra*. Acurada la interpretació de tot el concert, que es veié correspost pels aplaudiments del públic.

El CPSMI davant de l'Asil del Sant Crist, a la sortida de la tradicional cantada

»Tot seguit se celebrà una missa de campanya, oficiada per Mn. Josep Molas i amb la participació de l'esmentat cor. A l'ofertori es procedí a la benedicció dels pans.»

15 de juny. El CPSMI es desplaça a Andorra en una excursió turística.

A la tornada es visita la catedral de la Seu d'Urgell, el claustre i el Museu Episcopal. S'ofereix una cantada en la capella romànica del segle x, que es troba dins el conjunt monumental catedralici. El nostre grup és amablement complimentat pel Dr. Albert Vives, canonge organista i destacat compositor, amb vinculacions familiars igualadines.

5 de setembre. Mor a l'edat de setanta-sis anys l'excantaire i directora coral Antònia Badia Mercadé. Havia dirigit els cors de la Soledat i de l'Hospital. En la missa exequial, que se celebra l'endemà a la Soledat, un grup de cantors igualadins participen en la part musical del funeral.

21 de setembre. Fira d'Igualada. A la basílica, missa dels fruits del camp, amb l'assistència de les parelletes d'«hereu

i pubilla» representant tots els pobles de la comarca. També hi són presents les autoritats municipals, acompanyades pel president del Parlament de Catalunya, Miquel Coll i Alentorn. S'encarrega dels cants el nostre cor.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. En protesta per l'actitud de la Comissió Municipal de Festes, els actes patronals del barri de la Font Vella queden reduïts a les cerimònies religioses.

Per no trencar la tradició del vot de poble realitzat pel veïnat l'any 1854, hi ha una missa a la patrona del veïnat, presidida per l'arxiprest, Mn. Joan Raurell, i cantada pel CPSMI.

Demà també hi haurà la missa de difunts al Roser.

26 d'octubre. Excursió al Baix Camp, organitzada per la nostra entitat.

Al matí, prèvia parada a Sarra, el grup es dirigeix a Reus per visitar el santuari de la Mare de Déu de la Misericòrdia, on s'ofereix una cantada. Després es visita el parc de Samà. A la tarda es recorre el passeig marítim de Salou.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. En el nostre local social té lloc una vetllada familiar protagonitzada per les mateixes cantaires i un sopar de germanor.

23 de novembre. A la basílica, ofici solemne en honor de la patrona de la música, cantat per la Schola Cantorum i el CPSMI.

En sortint, hom es dirigeix a l'Ateneu, on la Banda de Música ofereix un concert. Enguany, la bandera de l'Agrupació de Músics i Cantors és portada pels components de l'Agrupació Coral La Llàntia, en ocasió del seu 110 aniversari.

30 de novembre. El cor titular participa diàriament en la novena de la Puríssima que avui comença a la basílica.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, patrona de la parròquia de Santa Maria i del seu cor. A la basílica, conclusió de la novena i missa vespertina solemne, presidida per Mn. Joan Raurell, arxiprest, amb cants pel CPSMI.

23 de desembre. Les corals igualadines —entre elles la nostra— fan la tradicional cantada de Nadal a l'entorn de l'arbre monumental de la plaça de l'Ajuntament. Aquest ha estat il·luminat pels alumnes de l'Institut Milà i Fontanals, amb l'encesa i jocs llumínics controlats per ordinador, amb acoblament i adaptador de la tarja fabricats pels mateixos alumnes. Al voltant de la font s'exhibeixen quinze diorames, realitzats per diversos centres educatius. També avui queda inaugurat el pessebre situat al parterre de sota el campanar de l'església parroquial de Santa Maria, elaborat pels components del taller d'art del CECl. Igualment es fa l'encesa de l'enllumenat extraordinari de diversos carrers. Com a comiat de la cantada es reparteix coca i mistela a tots els participants

24 de desembre. Tradicional missa del gall a la basílica amb la veneració de l'infant Jesús i cants pel cor titular.

A la sortida, en el local social, pisolabis, gresca i cants davant el pessebre confeccionat per les cantaires.

31 de desembre. A les dotze de la nit, missa de cap d'any a la basílica, oficiada per Mn. Josep Aribau, amb la participació del nostre cor.

PADRÓ MUNICIPAL. A 31 de desembre de 1986 el padró municipal d'Igualada és de 30.878 habitants.

* * *

1987 /

Jornada ecològica i cultural a Montserrat

L'onada d'incendis que va castigar l'any passat Catalunya provocà una vertadera catàstrofe ecològica. A nosaltres ens van tocar de prop els focs que afectaren la serralada de Rubió i el massís muntanyenc de Montserrat, de què us parlàvem en la introducció de l'any passat, però també cal afegir-hi el que va sofrir el darrer juliol l'Alt Empordà i alguns altres.

Segons la Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi, de la Generalitat de Catalunya, durant l'any 1986 el nostre país va patir 563 incendis, que calcinaren un total de 65.811'71 hectàrees forestals.

L'Associació d'Igualadins Forans, sensible a l'infortuni, va voler amollar-lo amb una replantada d'arbres a la mítica muntanya montserratina. En total es lliuraren al Departament d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya 900.000 pessetes per al «bosquet igualadí», gràcies a una campanya de sensibilització que trobà la col·laboració de diverses entitats i particulars igualadins. Això s'esdevingué en el transcurs d'una festa solidària cultural i ecològica a Montserrat (10-5-1987), que mobilitzà centenars d'igualadins, entre ells el Cor Parroquial de Santa Maria.

També és feu a mans del Grup d'Acció Cívica una aportació de 100.000 pessetes per a contribuir a la campanya de repoblació forestal del terme de Rubió.

11 de gener. El CPSMI visita la Llar del Sant Crist en l'avinentsa de les pasqües de Nadal per oferir-los una cantada i obsequiar els residents amb llamins.

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. Els components de l'Antic Gremi de Traginers, acompanyats de les banderes de l'entitat, es dirigeixen a la basílica per assistir a la missa patronal.

L'eucaristia és presidida pel rector, Mn. Joan Raurell, acompanyat pels mossens Josep Códol i Narcís Riba. En l'homilia l'arxiprest recorda la història del sant anacoreta, remarcant les seves virtuts i enaltint la tradicional devoció dels «tonis» en aquesta recordança anyal. A l'ofertori, benedicció dels panets, i en el prefaci, un nombrós grup d'homes surt a «treure atxa» fins acabada la consagració, quan les banderes gremials reten l'acatament. Els cants són a càrrec del CPSMI, dirigit per MdRM.

En els primers bancs se situen l'alcalde, Manuel Miserachs, el president del Gremi, Joan Rey, i la resta d'autoritats i representacions. Joan Castells i Jaume Tàsias són els portadors de les banderes gran i petita, respectivament. Enguany el títol de pubilla recau en Judit Altés, que

és acompanyada per les dames d'honor, Ester Amat i Eva Marsal.

Com de costum, el temple s'omple de gom a gom. El cant dels goigs clou la cerimònia religiosa.

6 de març. A la basílica de Santa Maria comença la funció litúrgica del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada, seguida de la missa vespertina, amb la intervenció del cor titular.

Prèviament es fa el trasllat solemne de la imatge des de la seva capella fins a l'altar major, per a ser col·locada al manifestador, on romandrà fins al dimecres de Pasqua.

A partir de la setmana vinent, el nostre cor tindrà cura només dels cants de la funció litúrgica del «Miserere», ja que en la missa posterior s'alternaran en les lectures i en els cants les corals igualadines.

8 de març. A l'església de la Tossa de Montbui se celebra una missa en ocasió del vint-i-tresè aniversari del traspàs de Mn. Amadeu Amenós. Com és costum, els cants són a càrrec de la nostra agrupació coral.

5 d'abril, V Diumenge de Quaresma. A la basílica els fidels de les parròquies de la ciutat es reuneixen en l'hora eucarística. El CPSMI hi participa amb els seus cants.

12 d'abril, Diumenge de Rams. A la tarda, a la basílica, solemne viacrucis per l'interior del temple, amb cants a càrrec del cor titular.

16 d'abril, Dijous Sant. Vetlla nocturna de pregària comunitària a la basílica. El nostre cor interpreta una selecció de motets eucarístics.

17 d'abril, Divendres Sant. A l'església del Roser, tradicional commemoració del prodigi de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Lectura i glossa de la carta pastoral del bisbe Josep Torras i Bages *L'Espòs de sang*, a càrrec dels mossens Joan Raurell, Joan Valls, Jaume Serra, Antoni M. Bausili, Josep Morales i Josep Còdol. El CPSMI hi participa amb el «Cant de les cinc llagues» i els goigs.

22 d'abril. A la basílica, missa concelebrada solemne com a cloenda de les festes del Sant Crist d'Igualada. L'homília és a càrrec de Mn. Josep Còdol.

En acabar la cerimònia es fa el trasllat processional de l'Espòs de Sang al seu altar propi, mentre es canten els goigs. Després té lloc la veneració de la imatge. El cor titular té cura dels cants.

A partir d'aquest any, els priors decideixen suprimir la secular novena que tancava les festes.

1 de maig. Comença a les parròquies igualadines el piadós exercici del mes de Maria. A la basílica hi participa el nostre cor, actuació que continuarà diàriament fins al 31 de maig. Avui i el darrer dia, els assistents són obsequiats per part de les cantaires amb un detall floral.

10 de maig. Trobada ecològica i cultural d'igualadins a Montserrat, organitzada per l'Associació d'Igualadins Forans i els editors de l'*Anuari Igualadí*. S'hi aplega una gran gentada procedent d'Igualada i de Barcelona, que s'hi desplaça amb diversos autocars. Hi són presents el president de la Diputació, Antoni Dalmau, l'Ajuntament d'Igualada, directius de les entitats organitzadores i diverses representacions.

La festa s'inicia amb l'assistència a la missa conventual que se celebra a la basílica. En el moment de l'ofertori els igualadins fan ofrena del pa i del vi per a l'eucaristia, unes pàgines del llibre *Anuari Igualadí*, flors i fruits del camp i un arbrissó, símbol de la replantada de la tarda.

En acabar, el CPSMI i l'Orfeó Golmesenc (de Golmés, Segrià) —aquest en representació de la Federació de Cors de Clavé— ofereixen un concert en el presbiteri de l'altar major, dirigits respectivament per MdRM i Josep Vergé. La coral igualadina interpreta «Regina coeli», «El noi de la mare» (solista: Rosa Mosella) i «Jovenívola».

A migdia a la sala d'actes del monestir hi ha la presentació del llibre *Anuari Igualadí 1985*, en el qual intervé el director de la col·lecció, LdRC; el director d'*Igualada, periòdic de l'Anoia*, Joan Valls; l'alcalde d'Igualada, Manuel Miserachs, i l'abat de Montserrat, Cassià M. Just. A continuació es lliuren els premis del Concurs de Fotografia Documental.

A primera hora de la tarda, 650 persones s'apleguen en un dinar al restaurant Montserrat. Després se celebra l'assemblea anual de l'Associació d'Igualadins Forans, presidida per Josep Mussons.

Més tard s'inaugura el bosquet igualadí situat a la cruïlla de les carreteres que van al monestir des de Can Massana i des de Monistrol, on hom pretén plantar 12.000 arbrissos finançats per diverses entitats i particulars igualadins. Inauguració d'un monòlit i d'un antic banc de pedra del passeig Verdager d'Igualada; es fa l'enterrament d'un tub que conté diversos elements simbòlics i la plantada de cinc espècies d'arbres i arbrissos triats pels Serveis Tècnics de la Generalitat. Paraules del pare abat i, finalment, nova actuació coral amb l'Orfeó Golmesenc i el CPSMI (que interpreta la sardana «Montserrat») i comiat amb el cant dels adéus.

El cor igualadí guarda curosament el diploma amb què fou distingit per haver col·laborat també econòmicament a la campanya promoguda per l'Associació d'Igualadins Forans encaminada al repoblament forestal de la muntanya de Montserrat, malmesa pels incendis de l'estiu de 1986.

En aquest volum de l'*Anuari Igualadí 1985*, el nostre cor hi té vint esments.

31 de maig, festa de l'Ascensió. A Rubió, on se celebra el tradicional aplec, la nostra agrupació coral, sota la direcció de MdRM, ofereix el tradicional concert que se celebrava a l'església, en el teatre de la localitat, a causa de les obres de restauració del temple. El repertori és el següent: «Donzella», «Cançó de les campanes», «La filadora», «L'emigrant» i «Montserrat».

Concert del CPSMI a la basílica de Montserrat en la trobada ecològica i cultural organitzada per l'Associació d'Igualadins Forans

Inauguració del bosquet igualadí dintre de la jornada ecològica i cultural igualadina. El CPSMI interpreta la sardana "Montserrat"

LA PRESENTACIÓ DEL CONCERT. Lleonard del Rio, que actua de presentador del concert, comença amb aquestes paraules: «El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada vol, en l'avinentsa d'aquesta festa, manifesta la seva solidaritat amb els veïns i amics de Rubió i de tota la contrada afectats pel paorós incendi forestal de l'any passat. El colpidor desastre ecològic ens deixà astorats i confosos. Vàrem sentir en l'ànima la implacable desfeta, que no voldríem que es repetís mai més. Estem delerosos de tornar a veure rebrotar els arbrissons i els matolls de l'herbei. I aquest desig col·lectiu i sincer és el que voldríem fer-vos present junt amb les nostres cançons. Que ben aviat puguem veure esponerosos i plens de vida tot Rubió i tota la nostra contrada!»

Després el CPSMI participa en els cants de la missa de companya, en el transcurs de la qual es procedeix a la benedicció dels panets que posteriorment seran distribuïts als fidels.

El bisetmanari *Igualada* (3-6-1987) publica una crònica de la qual transcrivim un fragment:

REEIXIT CONCERT DE CANÇONS CATALANES. «El dia assolat propicià una notable assistència. El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada participà en els actes del matí oferint un concert coral de cançons catalanes, sota la direcció de la professora Maria del Rio [...]. El concert resultà molt reeixit i a continuació se celebrà una missa de companya, essent així que les obres de l'església no estan acabades. El Cor Parroquial de Santa Maria tingué a càrrec seu igualment la part musical.»

MANUEL MISERACHS REVALIDA L'ALCALDIA D'IGUALADA. *El 10 juny tenen lloc les eleccions municipals. L'escrutini dona a Igualada majoria absoluta a CiU per a poder governar els pròxims quatre anys, i Manuel Miserachs Codina revalida per tercera vegada l'alcaldia. Obté 8.606 vots, que suposen un 50'58%.*

El PSC-PSOE aconsegueix 6.562 vots, que suposen un 6'35%. El segueix AP amb 603 vots, un 3'54%.

14 de juny. El CPSMI participa en la Festa dels Avis que se celebra a la veïna localitat de Vallbona d'Anoia. Solemnitza la missa a l'església parroquial i després ofereix un concert de cançons catalanes, amb comentaris a càrrec del periodista i presentador de Televisió Igualada, LdRC.

BONA ACTUACIÓ DEL COR DE SANTA MARIA A VALLBONA. J. M. escriu en el bisetmanari *Igualada* (20-6-1987) la següent crònica:

«El Cor Parroquial de Santa Maria actuà diumenge passat a Vallbona en la festa homenatge als avis, convidat per l'ajuntament d'aquella localitat. Intervingué en la missa solemne i tot seguit a la mateixa església parroquial oferí un concert de cançons catalanes, que aconseguiren un bon èxit. Sota la direcció de Maria del Rio, interpretaren el programa següent: "Donzella, Mare de Déu", "Cançó de les campanes", "La filla del marxant", "La filadora" —amb solo de M. Teresa Calaf—, "Els tres tambors", "L'hereu Riera", "Montserrat", "L'emigrant" i "L'Empordà".

»El públic, ben nombrós, aplaudí calorosament les diferents interpretacions, que foren prèviament comentades [...].»

28 de juny. Viatge de la nostra entitat a les dues Cerdanyes seguint un itinerari preparat i coordinat per l'amic Manuel Mateu. S'hi afegeix un bon grup d'acompanyants.

Després de travessar el túnel del Cadí, es desdejuna. Pas fronterer de la Guingueta d'Ix (Bourg-Madame) i entrada a l'alta Cerdanya (Catalunya del Nord). A Odelló es visita l'espectacular forn solar d'alta temperatura —un dels més grans del món—. Recorregut pel centre turístic de Font-romeu; al santuari de la Mare de Déu s'hi fa una cantada, i hom es desplaça fins al mirador del Calvari, des d'on es contempla una esplèndida panoràmica de les dues Cerdanyes i els cims pirinencs. Recorregut pel municipi fortificat de Montlluís (1.586 m), a l'interfluvi del Jardó amb la Tet, cruïlla dels camins que menen a la Cerdanya, al Capcir, al Rosselló i al Conflent. Seguidament, retorn cap a la baixa Cerdanya, repàs de la frontera i passejada per l'estany de Puigcerdà.

Viatge a les dues Cerdanyes

Dinar a l'hotel Moixaró de Prats de Cerdanya (o Prats i Sansor). A mitja tarda, visita al conjunt residencial de les Religioses Carmelites de Sant Josep. Es participa en els cants de la celebració eucarística i s'ofereix un concert. Al capvespre, retorn a Igualada.

VIATGE DEL COR PARROQUIAL A LES DUES CERDANYES. La revista *Vida...* (2-7-1087) publica una crònica d'aquest viatge, de la qual espigolem: «... Quant al viatge del Cor Parroquial, podem afegir que va transcórrer molt feliçment i que la seixantena de viatgers s'ho van passar molt bé. El dia, climatològicament esplèndid, permeté gaudir amb tota la plenitud dels atractius i belleses d'un itinerari ben mesurat, durant el qual eren comentats els detalls més interessants dels llocs on discorria l'autocar i on es feia parada. Les cantores del Cor Parroquial tingueren ocasió de posar unes emotives notes melòdiques a la capella del santuari de la Verge de Font-romeu, on foren acollides molt cordialment pel sacerdot responsable d'aquells termes parroquials, davant l'afiligranat retaule de Josep Sunyer i de la imatge de la Verge Bruna, del segle XIII, i a la tarda, els cants a la capella d'estil romànic modern de la residència de la Immaculada de les monges carmelites de Sant Josep a Prats de Cerdanya. [...]»

20 de setembre. Té lloc a la basílica la missa de la XXXIV Fira d'Igualada amb l'assistència de les parelletes d'«hereu i pubilla» de la comarca, acompanyades d'autoritats i representacions. Els cants són a càrrec del CPSMI.

27 de setembre. La nostra entitat es desplaça a les valls d'Andorra en una excursió recreativa.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. En el programa d'actes del barri de la Font Vella hi figura una missa a la basílica, presidida per l'arxiprest, Mn. Joan Raurell, amb cants a càrrec del cor titular, que en acabar interpreta l'«Himne de la Font Vella».

8 de novembre. Malgrat la copiosa pluja que cau durant tot el dia, uns tres-cents igualadins es desplacen a Montserrat amb motiu de l'Any Marià.

Cal destacar la presència corporativa del nostre cor, que organitza un autocar, al qual s'han d'afegir una vintena de cantaires i amics que s'hi desplacen a peu.

En el camí dels Degotalls els igualadins són rebuts pels compatriotes PP. Romuald Díaz i Bernabé Dalmau. Després de diverses al·locucions s'inaugura la reposició de la majòlica de la Mare de Déu de la Pietat i es canta la «Pregària» a la compatrona d'Igualada, de Jaume Boloix-Canela (lletra) i Mn. Miquel Augé (música).

14 de novembre. Al Casal del Metge de Barcelona se celebra una vetllada informatiu-musical organitzada per la Fundació Sardà Farriol que dirigeix l'igualadí Dr. Josep M. Calvet.

Es projecta un film dels igualadins Francesc Serradell i Josep Graells sobre la III Jornada Esportiva per a Diabètics.

També hi ha un recital de cant, a càrrec de la soprano Rosa Mosella, acompanyada al piano per MdRM, solista i directora respectivament del CPSMI.

22 de novembre, festa de Santa Cecília, patrona de la música. A la basílica té lloc la missa cantada per la Schola Cantorum i el nostre cor, amb assistència dels components de la Coral Els Verdums, que són els portadors de la bandera gremial dels músics i cantaires.

En sortint hi ha un concert a l'església del Roser a càrrec de la Banda de Música d'Igualada, dirigida per Josep M. Oriol Ll.

A la tarda, la nostra entitat celebra en el seu local social una vetllada musical-recreativa dedicada a cantaires i familiars. La trobada, que es desenvolupa amb un caire afable, compta amb les intervencions de Magda Vidal, M. Josep Lumbreras, Imma del Rio, Teresa Castellà, M. Rosa Serarols, Mercè del Rio, Teresa Calaf, Rosa Mosella, Dolors Ribera, M. Concepció Torrents, Guadalupe Cussó i Rosa M. del Rio. No hi manquen unes actuacions de tota la coral, dirigida per MdRM. Després se serveix un berenar-sopar, seguit d'una animada sobretaula i obsequis per a tothom.

29 de novembre. A la sala de la Federació del Casal d'Acció Catòlica es presenta el poemari *Hortènsies d'hivern*, de M. Teresa Fabregat Gelabert (Igualada, 1935-1973). Intervé en l'acte el prologuista del llibre, Antoni Dalmau J., i reciten els versos del nou llibre M. Teresa Ratera i Manuel Mateu.

A continuació, el CPSMI, dirigit per MdRM, ofereix un concert amb aquest programa: «Cançó de les campanes», «Els àngels», «Muntanyes del Canigó», «Va', pensiero» (de *Nabucco*), «El noi de la mare» i «Montserrat».

Aquesta vetllada és organitzada per la Comissió de Cultura del Casal i el grup Convivència.

LES ALEGRES NOTES DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA. La revista *Vida...* (3-12-1987) comença la crònica de l'acte amb aquestes paraules: «Diumenge el Casal fou el marc on es va presentar el llibre *Hortènsies d'hivern*, un recull poètic de Maria Teresa Fabregat (Sílvia), Però més que una presentació literària fou un vertader homenatge a una dona senzilla i espiritual, que amb els seus versos traspuava els seus sentiments més profunds. La sala era plena a vessar i el Cor Parroquial de Santa Maria hi posà les alegres notes dels seus cants, sota l'experiència de Maria del Rio. [...]»

30 de novembre. A les parròquies igualadines, inici del novenari de la Puríssima. A la basílica, amb la participació diària del cor titular.

8 de desembre, festa de la Puríssima, titular de la parròquia de Santa Maria i del cor homònim.

Al vespre hi ha la conclusió de la novena i la solemne missa, que té una singular significació per la coincidència amb l'Any Marià. És presidida pel rector arxiprest, Mn. Joan Raurell. El cor titular, sota la direcció i acompanyament a l'orgue de MdRM, té cura dels cants, que acaben amb l'himne «A santa Maria d'Igualada».

22 de desembre. A la plaça de l'Ajuntament, cantada de nades, coincidint amb l'encesa de les il·luminacions

extraordinàries en diversos carrers. Entorn de l'arbre de Nadal i el pessebre, en acte organitzat per la regidoria de Festes, hi participen La Llàntia, la Schola Cantorum, el CPSMI, la Coral Mixta Schola Cantorum, la Coral del Casal d'Avis, el grup Juvenil Xalest i els infantils Gatzara i Verdums. Després hi ha coca i begudes per a tothom.

24 de desembre. Misses del gall a les diverses esglésies de la ciutat. A la basílica hi intervé el cor titular.

En sortint, les cantaires i familiars es reuneixen en un ressopó al seu local social.

31 de desembre. Cants del nostre cor en la missa de mitjanit a la basílica, organitzada per l'Adoració Nocturna d'Igualada.

* * *

1988 /

Carta oberta a la ciutat d'Igualada

Davant la proximitat de la celebració cinquentenària, el Cor Parroquial de Santa Maria adreçà aquesta carta oberta a la ciutat, que reproduïren els mitjans informatius:

«Amics: El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, fundat l'any 1939, està a punt d'arribar a la fita cinquentenària; un fet que creiem remarcable en la vida d'una societat, aparionat en aquesta ocasió amb la continuïtat en la persona de la seva directora fundadora Maria del Rio Montfort.

»Cinquanta anys són una data joiosa. Són dues xifres que sintetitzen un bagatge cultural curull d'amistat i de cançons. Un esdeveniment que ens plau de commemorar, perquè cinquanta anys ja són un tros d'història igualadina.

»Potser aquesta efemèride cinquentenària ens permetrà d'establir una espècie de balanç. En una entitat cultural, un balanç és sempre positiu, pel que representa de servei als altres. I si bé és arriscat fer una autovaloració del que suposa de prudència, equitat i objectivitat, entenem que un dels factors positius de la tasca del Cor Parroquial de Santa Maria ha estat la fidelitat als seus orígens, inspirats per un afany noble i altruista. A més a més, una agrupació coral com la nostra no pot avaluar solament els resultats de forma quantitativa pel nombre d'actes o de concerts celebrats. Cal una valoració qualitativa, fruit d'hores i hores d'assaig setmanal, de voluntat i entusiasme: arribar a fruit cantant, nodrint l'esperit i

esperonant els sentiments. Per tot plegat, en arribar al cinquantenari, ens fa molta joia presentar-vos el projecte del programa que hem confegit. Són, ja ho veureu, uns actes modestos, com ho ha estat sempre la trajectòria de la nostra coral, però preparats amb tot el cor, amb tota la il·lusió i traça de què hem estat capaços.

»S'iniciaran diumenge vinent, dia 1 de maig de 1988, en la felicitat coincidència de l'Any Marià, i acabaran, a D., el maig de 1989. Serà un any d'activitats, obertes a tothom, perquè estem convençuts que cal compartir sense reserves una commemoració ciutadana d'aquestes característiques.

»Pensem, amics, que ens podeu ajudar a fer-los més populars, més entranysables. De fet, les múltiples col·laboracions que ens han anat arribant ens fan pensar que també aquesta vegada podrem comptar igualment amb la ciutat. Gràcies, gràcies, gràcies...

»Esperem que en el transcurs d'aquest any de festa podrem continuar compartint amb joia el nostre goig.

»Ben cordialment,

»LA COMISSIÓ ORGANITZADORA DEL CINQUANTENARI DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA D'IGUALADA».

13 de gener. Com és costum, el CPSMI visita els establiments benèfics de la ciutat per oferir-los una cantada.

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. El nostre cor solemnitza l'ofici que se celebra a la basílica en honor del patró de l'Antic Gremi de Traginers. Tradicional benedicció dels panets i, a l'hora del prefaci, un grup d'homes surt a «treure atxa» fins acabada la consagració, quan les banderes gremials reten l'acatament. Hi assisteixen les autoritats, directius dels «tonis», pubilles i nombrosos fidels que omplen l'ample nau del temple. La cerimònia acaba amb el cant dels goigs.

31 de gener. Es constitueix la Comissió Organitzadora dels Actes del Cinquantenari Fundacional del CPSMI, que queda formada així:

Presidenta: Mercè del Rio. Secretari general: Lleonard del Rio. Vocals: M. Teresa Calaf, Anna Costas, Guadalupe Cussó, Dori Izquierdo, Rosa Mosella, M. Àngels Riba, Rosa M. del Rio, M. Rosa Serarols, Concepció Torrents i Paquita Valls. Coordinadors: Ferran Dalmases i LdRC.

19 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica, trasllat de la imatge del Sant Crist d'Igualada des de la capella fonda fins al manifestador de l'altar major. Cant del «Miserere» i missa vespertina. Presideix Mn. Joan Raurell. Assistència del cor titular, que cada divendres quaresmal participarà en la funció.

28 de febrer. El *Full Diocesà* anuncia la preparació de les festes cinquantenàries del nostre cor.

5 de març. Nota difosa a tots els mitjans informatius de la ciutat:

ANUNCI DE LES FESTES COMMEMORATIVES DELS 50 ANYS. «El pròxim mes de maig el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada començarà les festes commemoratives del seu cinquantenari fundacional, les quals es pensa perllongar durant tot un any.

»Ara com ara, una comissió organitzadora està treballant en la programació dels diferents actes que es volen dur a terme. Precisament aquesta mateixa comissió ha informat que s'està elaborant una llista dels cantaires que en el decurs d'aquests deu lustres han format part de l'agrupació coral. Per aquest motiu demanem que les antigues components del Cor Parroquial es posin en contacte amb la secretaria de l'entitat, situada al carrer de Sant Sebastià, 15.

»En l'esborrany del programa que s'està confegint hi figura el projecte de dedicar un homenatge als compositors i altres destacades personalitats musicals d'Igualada que ja han mort. Amb aquesta finalitat, la Comissió Organitzadora del Cinquantenari del Cor de Santa Maria s'adreça a entitats i particulars per tal d'obtenir informació i col·laboració en l'aportació de noms.»

6 de març. El *Full Dominical d'Igualada* publica la nota següent:

«COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA. En un full informatiu que s'ha publicat amb motiu de les festes cinquantenàries se'ns diu que presidirà la Junta d'Honor l'Excm. Dr. Josep M. Guix Ferreres, bisbe de la diòcesi. També que la comissió organitzadora demana al responsable municipal de Cultura que accedeixi a gestionar una entrevista amb l'alcalde d'Igualada, Sr. Manuel Miserachs Codina, per tal de presentar oficialment a la ciutat el programa d'aquest esdeveniment, que es pretén que tingui una àmplia projecció ciutadana.»

16 de març. La Comissió del Cinquantenari del CPSMI és rebuda per l'alcalde, Manuel Miserachs, que es compromet a prendre part en els actes que s'organitzin.

27 de març, Diumenge de Rams. A la tarda, a la basílica se celebra el solemne viacrucis, en el qual participa el cor titular.

31 de març, Dijous Sant. Hora santa a la basílica, amb cants pel nostre cor.

1 d'abril, Divendres Sant. La nostra agrupació coral intervé, a l'església del Roser, en els cants de la commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Hi ha la lectura i glossa d'alguns sonets de l'obra poètica *Espòs de sang*, de Miquel Solà Dalmau, a càrrec de cinc sacerdots de la ciutat. Cant de l'«Adoració de les cinc llagues» i dels goigs.

Els priors anuncien l'inici de l'any preparatori del quart centenari del Sant Crist d'Igualada. També distribueixen un full escrit per Mn. Josep Còdol explicant la funció del «Miserere».

6 d'abril, dimecres de Pasqua. A la basílica, cloenda de les festes del Sant Crist d'Igualada, amb una missa vespertina en el transcurs de la qual Mn. Josep Còdol pronuncia l'homília. Cants a càrrec del CPSMI, acabant amb els goigs. Retorn de la imatge al seu altar propi.

15 d'abril. En l'edició del setmanari *La Veu de l'Anoia*, el redactor Jaume Singla entrevista en el seu «Àlbum familiar» MdRM, directora fundadora del nostre cor. Porta per títol «Maria del Rio Montfort: 49 anys vivint pel Cor». Vegeu el text complet en l'Apèndix 1 d'aquest llibre.

19 d'abril. Roda informativa al local social del cor, convocada per la Comissió Organitzadora de les festes del cinquantenari fundacional. Hi assisteixen representants de tots els mitjans informatius. Es distribueix un dossier del projecte del programa d'actes. Se serveix un refrigeri.

25 d'abril. Acompanyats del tinent d'alcalde municipal Joan Solà Mussons, una representació de la Comissió del Cinquantenari del CPSMI s'entrevista a Montserrat amb el pare abat, dom Cassià M. Just. L'objecte és informar l'abat del programa commemoratiu i molt especialment de la projectada jornada igualadina a Montserrat amb motiu de l'ofrena del ciri votiu. També hom convida el P. Just a formar part de la Junta d'Honor de les festes, invitació que accepta complagut.

26 d'abril. Queda configurada com es detalla a continuació la Junta d'Honor de les festes cinquantenàries del cor:

Excm. i Rvdm. Monsenyor Josep Maria Guix, bisbe de Vic; Excm. i Rvdm. P. Cassià Maria Just, abat de Montserrat; Iltre. Sr. Joan Raurell, rector i arxiprest d'Igualada; Iltre. Sr. Genís Padrós, ex-arxiprest d'Igualada (1960-1984); Iltre. Sr. Manuel Miserachs, alcalde d'Igualada; Iltre. Sr. Antoni Dalmau, vicepresident segon del Parlament de Catalunya; Iltre. Sra. Flora Sanabra, secretària tercera del Parlament de Catalunya; Ilm. Sr. Jaume Armenteras, diputat provincial per l'Anoia; Ilm. Sr. Joan Solà, tinent d'alcalde i president de la Comissió Municipal de Cultura d'Igualada; Sr. Josep Mussons, president d'honor de l'Associació d'Igualadins Forans; Sr. Magí Castellort; Sr. Josep Closa; Sr. Manuel Mateu; Sr. Francesc Matosas; Sr. Ramon Solsona, i Sr. Josep Vidal.

29 d'abril. Com a acte preliminar de les festes cinquantenàries del CPSMI se celebra al restaurant de l'hotel Canaletes un singular i concorregut sopar de retrobament.

A les actuals cantaires s'hi afegeixen una bona colla d'excantaires, autoritats, representacions i amics, amb un total de dues-centes cinquanta persones.

Ocupen la presidència Mn. Joan Raurell, arxiprest; Manuel Miserachs, alcalde; Maria i Mercè del Rio, directora i sotsdirectora, respectivament, del cor femení; Joan Solà, responsable municipal de Cultura; Josep Mussons, president de l'Associació d'Igualadins Forans; Francesc Matosas i Josep Vidal, que com els anteriors són membres

de la Junta d'Honor del cinquantenari, i Maria Martí, cantaire fundadora en actiu.

HONORANÇA FLORAL. Iniciat l'acte, membres de la comissió organitzadora dediquen una honorança floral a les esposes dels membres de la Junta d'Honor, com també a les fundadores Maria i Mercè del Rio, Maria Martí, Roser Roura i Teresa Castellà, si bé aquesta darrera no pogué ser-hi present.

Tot seguit se serví el sopar, amb el següent menú: crema de gambes; rostí de vedella amb guarnició; crema catalana; vi, cava i cafè.

A les postres es procedeix a la venda de números de la tómbola, nodrida amb més de tres-cents atractius regals, cedits per diversos establiments comercials. El benefici obtingut serveix per a ajudar a rebaixar les despeses que comporta la programació dels actes del cinquantenari.

ADHESIONS. Acabat el sorteig es dona compte de les diverses adhesions rebudes. Citarem les més significatives:

La del publicista vallesà Jaume Busqué, que recorda «quan vinguéreu a Sabadell a donar un concert amb motiu de les festes de l'Orfeó de Sabadell —l'any 1954— i després quan encara en la mateixa escaiença vàreu tornar a venir per concórrer a l'Aplec de les Senyeres d'Orfeons i Corals de Catalunya...».

La del president de la Penya Blanc i Blava d'Igualada, Jaume Altarriba, que anotà en la seva felicitació: «penseu que als espanyolistes ens coneixen com a "periquitos", i tota mena d'ocell és un ésser apassionat del cant...».

La de l'exalcalde Juan Antonio García-Urgelés, que diu des de Madrid, on resideix: «... me comunicáis la gozosa efemérides del 50 aniversario fundacional del admirado y respetado Coro Parroquial de Santa María, al cual tuve el honor de imponer la medalla de la ciudad al mérito artístico, en mi ya lejana etapa de alcalde de Igualada, con el respaldo unánime de la corporación municipal y de toda la ciudad. Habéis sido, sois i seréis un legítimo orgullo para todos y un ejemplo imborrable de perseverancia...»

La del president de la UEC-Anoia, Àngel Espelt: «... la més cordial felicitació i el testimoni de la nostra simpatia. Tant de bo que la vostra tasca, tan agradable per a tothom i tan meritòria, tingui molts anys de continuïtat!»

La del president del Club Natació Igualada, Lluís Basas: «... en felicitar-nos per la important efemèride del vostre estimat Cor Parroquial, em plau oferir-me en nom propi i de la junta que m'honoro a presidir per al que calgui, per a qualsevol col·laboració i ajut...»

Flora Sanabra escriu en qualitat de secretària tercera del Parlament de Catalunya: «... m'apresso a expressar-vos la meua sincera felicitació per la celebració del vostre primer cinquantenari fundacional. És tota una fita que demostra l'existència d'un fet musical llargament i pregona arrelat en la societat de casa nostra, i que d'una manera especial gira entorn de la vida parroquial ...»

Finalment, es llegeix la carta de Marta Ferrusola, esposa del president de la Generalitat, que diu textualment:

«Assabentada de la celebració del cinquantenari del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, m'és molt grat de felicitar-vos per aquest esdeveniment, així com per la tasca que fins ara heu dut a terme en aquests cinquanta anys de vida de la coral femenina. Vull encoratjar-vos a seguir endavant amb la feina ben feta en favor de la cultura musical i també desitjo que siguin cada vegada més els adeptes a la vostra formació coral. Rebeu una salutació ben cordial.»

RECONeixEMENT DE LES CANTAIREs I EXCANTAIREs. En nom de les cantaires actuals, Guadalupe Cussó de Farré pronuncia unes emotives paraules d'homenatge a Maria i Mercè del Rio, directores del Cor Parroquial de Santa Maria: «Creiem que és una data prou rellevant per a mostrar-vos la nostra estimació, el nostre agraïment, envers el treball, esforç, constància, responsabilitat i zel que heu esmerçat durant cinquanta anys.» I anuncia que dues components del Cor, Elvira Climent i M. Àngels Roca, els lliuraran sengles obsequis en nom de tota la coral.

Oferts els presents, Magdalena Llucià de Sánchez i Maria Costas de Susanna obsequien Maria i Mercè del Rio en representació de les excantaires. La Sra. Llucià els dirigeix aquests mots: «Amb el nostre obsequi floral, Maria, voldríem manifestar-te que estem joioses del privilegi que suposa poder tenir durant cinquanta anys la mateixa directora, i esperem que puguis continuar per molts anys. I després a tu, Mercè, et fem aquesta petita ofrena perquè tu ets l'ànima d'aquest Cor Parroquial, la que ens ajuda, la que tira endavant, la que no defalleix.»

El lliurament d'aquestes mostres d'afecte fou rebut amb incontenible emoció i avalat pels assistents amb forts aplaudiments.

JOSEP VIDAL DEMANA LA MEDALLA DE LA CIUTAT PER A MARIA DEL RIO. En nom de la Junta d'Honor d'aquest cinquantenari, Josep Vidal fou pregat d'encetar el torn de parlaments. El senyor Vidal digué que el millor patrimoni que pot oferir un poble, una ciutat o un país és la seva tradició, la seva història. «En el decurs d'aquests cinquanta anys —afegeix Josep Vidal— en les seves actuacions arreu, fins i tot traspasant les fronteres del nostre Estat, el Cor Parroquial de Santa Maria ha anat escrivint moltes i molt importants pàgines en aquesta història d'Igualada.»

Més endavant evoca el científic Lluís Pasteur fent seves les paraules que «res no neix per generació espontània i que tot ésser vivent prové d'un altre ésser vivent».

El dissertant emprà una metàfora —referint-se a les llavors artístiques que caigueren en mans d'un expert i intel·ligent jardiner que les va saber conrear, assaonant-les fins a aconseguir un esplendorós jardí, ple de plantes i ple de flors—. Al·ludí amb el símil al Cor Parroquial, i acabà dient: «Per això m'atreveixo, aprofitant la presència rellevant del nostre alcalde, del regidor de Cultura i d'altres personalitats de la ciutat, a fer una pública sol·licitud per a demanar per a la directora Maria del Rio Montfort la medalla o distinció màxima que pugui donar la ciutat a títol personal i per a ella. Si, com espero, compto amb el suport de tots vostès,

goso demanar-los que subscriuguin demanda amb un gran aplaudiment, encara que després puguem fer-ho de forma oficial amb la nostra signatura.»

Les paraules de Josep Vidal Bertran foren corroborades entusiàsticament amb una gran ovació.

JOAN SOLÀ: «JO TAMBÉ HE ESTAT CANTAIRE I CONEC LA TASCA INTERNA D'UNA CORAL.» Segueix en el torn de parlaments Joan Solà Mussons, tinent d'alcalde de Cultura, el qual reitera la col·laboració del seu departament amb aquest cinquantenari. Recorda els seus anys de cantaire i es mostra coneixedor de l'esforç i sacrifici que comporta pertànyer a una coral. Elogia el treball dut a terme en la preparació d'aquestes festes i la dedicació que hom hi esmerçà. Acaba recordant la visita del dilluns anterior, junt amb la directora del Cor Parroquial, al pare abat de Montserrat i el comentari que li feren ja de retorn: «N'hem fet molta, de feina, aquest matí!» I continua: «Jo pensava entre mi: fa cinquanta anys que la Maria i la Mercè i totes vosaltres n'esteu fent molta, de feina, i no solament pel Cor Parroquial de Santa Maria sinó per la ciutat d'Igualada.»

DOMINGA TUBELLA: LA BONA SEMBRADA. La igualadina forana Dominga Tubella de Fuster se suma espontàniament als parlaments evocant una colla de records juvenils vinculats amb l'activitat coral de les germanes Del Rio: «Malgrat fer quaranta-cinc anys que visc a Barcelona, mai no he deixat de tenir contacte amb elles amb una amistat inestroncable. Des de la capital catalana segueixo el que em varen ensenyar i dirigeixo una coral de gent i un grup que té una gran activitat. El que deia l'amic Vidal: les llavors sembrades han fet una bona collita.»

MN. JOAN RAURELL: «SEMBLA QUE LA GENT NO S'APUNTA A TOT EL QUE DEMANA ESFORÇ.» L'arxiprest d'Igualada, Mn. Joan Raurell, remarca l'esforç setmanal dels assaigs cada dimarts: «Això vol dir un gran esforç que ha durat cinquanta anys, i Déu vulgui que en duri molts més. I això que avui dia sembla que la gent no s'apunta a tot el que demana esforç. Avui quelcom que es mantingui durant cinquanta anys vol dir que és una cosa que té solatge, que val la pena, que hi ha esforç, que la gent s'ho estima...»

I, més endavant, afegeix: «Jo fa encara no quatre anys que sóc a Igualada, però he pogut veure el ritme i la dinàmica d'aquest grup. Un grup que sent el cant i l'apostolat. No es limiten a cantar, sinó que canten i treballen pel bé dels qui formen el Cor Parroquial i per les seves famílies. I això és molt d'agrair.»

MANUEL MISERACHS: «FIDELITAT ALS SEUS ORÍGENS.» L'alcalde d'Igualada, Manuel Miserachs, va cloure el torn d'intervencions confegint un interessant parlament que sintetitza bàsicament en aquests dos punts: la fidelitat a les arrels, i l'esperit de servei a la ciutat, a l'Església i a Catalunya.

«S'ha dir aquí —comentà el senyor Miserachs— que aquest Cor Parroquial que fa cinquanta anys que continua

la seva tasca, ha vist morir i ha vist néixer moltes coses, especialment en el camp musical. I el Cor Parroquial de Santa Maria perdura! Això vol dir que té quelcom intern que li dona força.» Elogia seguidament la fidelitat que ha tingut la coral als seus orígens i continua: «Per això elles en aquest moment poden veure amb tota tranquil·litat que, malgrat els avatars de la vida, malgrat els canvis tan profunds que ha rebut la societat, i la mateixa Església, han continuat perseverant en un estil de cants [...].»

»Sense les cançons tradicionals, aquesta gran simfonia musical es veuria defalcada. Per tant, jo us dic: persevereu en aquesta fidelitat als vostres orígens encara que hàgiu de rebre aportacions renovadores, però conserveu aquests cants tradicionals que en la polifonia de la ciutat trobaríem a faltar.»

«ESPERIT DE SERVEI A LA CIUTAT, A L'ESGLÉSIA I A CATALUNYA». El Sr. Miserachs es referí a l'esperit de servei col·lectiu del Cor Parroquial de Santa Maria: «Jo crec que el vostre esperit de servei a la ciutat i a l'Església — sense interessos egoistes— ha estat la condició perquè hàgiu perdurat aquests cinquanta anys. I aquesta serà la condició perquè persisteixi al llarg del temps. Per tant, conserveu aquest esperit de servei en benefici vostre, del Cor Parroquial, de l'Església, del cant i de Catalunya.»

»I voldria acabar dient que si el Cor Parroquial ha salvat tants obstacles durant la seva vida, i s'ha sentit aglutinat per aquestes fidelitats als orígens, ho deu també a la seva directora Maria del Rio, i també a la seva germana Mercè. [...] Jo crec que Igualada té la necessitat, té l'obligació de pregonar pertot arreu que, gràcies a elles, el Cor Parroquial ha perdurat i, també gràcies a elles, ha ultrapassat les fronteres de la nostra ciutat i fins i tot les del nostre país. Per tant, jo recullo aquesta petició que ha fet l'amic Vidal que en el futur es pugui donar la medalla de la ciutat al mèrit artístic a Maria del Rio. Tot i que jo no sóc qui per a prometre-us-ho, perquè aquesta és una decisió del ple municipal, jo estic gairebé segur que ho acceptarà unànimement.»

Tot seguit lliurà a Maria del Rio un artístic escut d'Igualada «com a garantia d'aquesta medalla que segurament li donarem per premiar aquesta labor de cinquanta anys.»

Vivament emocionades, Maria i Mercè del Rio agrairen a les atencions rebudes i la nombrosa assistència de cantaires i de representacions.

1 de maig. Aquest diumenge al vespre, a la basílica, coincidint amb el començament de la funció religiosa del mes de Maria de l'Any Marià, s'inicia el programa commemoratiu del cinquantè aniversari fundacional del CPSMI, seguit de la missa vespertina.

L'altar major i el presbiteri són artísticament adornats amb flors, gràcies a la gentilesa de l'esposa del president de la Generalitat, Marta Ferrusola de Pujol. A la barana lateral s'hi situà la senyera del cor. Nombrosíssims fidels emplen el temple en aquesta eucaristia.

En iniciar l'acte es reparteixen uns ramets de roses a totes les senyores assistents. El cor titular intervé en els

cants del mes de Maria, i alterna amb el poble en els de la missa d'acció de gràcies que presideix el rector arxiprest, Mn. Joan Raurell. Del repertori ofert, cal esmentar la interpretació del cant polifònic «Entre Iliris».

A l'ofertori té lloc una ofrena floral per part del nostre cor i es distribueix una nova edició de l'himne «A santa Maria d'Igualada», patrocinada per Amics dels Goigs. L'esmentat himne es canta en acabar la celebració. Aquests goigs inclouen, al dors, un escrit signat per Mn. Joan Raurell, rector de la parròquia, i titulat «En les noces d'or del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada».

CARTA DEL PRESIDENT DE LA GENERALITAT, JORDI PUJOL. *Acabat l'acte religiós, el tinent d'alcalde i responsable municipal de Cultura, Joan Solà Mussons, felicita les cantaires i lliura a la presidenta del Cor Parroquial de Santa Maria, Mercè del Rio, el telegrama que ha enviat el cap de la primera institució del país, M. H. Sr. Jordi Pujol i Soley, que diu així: «Són importants les iniciatives culturals que neixen del cor de les comunitats, encara més si l'esperit i el treball en comú es manté durant cinquanta anys. És per això que felicito i m'adhereixo cordialment a la commemoració de les noces d'or que celebrarà el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.»*

TOTES LES CORALS IGUALADINES SÓN CONVIDADES A AFEGIR-SE A LA COMMEMORACIÓ CINQUANTENÀRIA. Durant tot aquest mes, la funció del mes de Maria i la missa vespertina de la basílica dels dissabtes i diumenges tenen unes característiques extraordinàries, ja que hi són convidades les corals juvenils i adultes d'Igualada, que alternen els seus cants amb el nostre cor, amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. A propòsit, esmentem la col·laboració dels grups següents: Coral Juvenil Xalest, Agrupació Coral La Llàntia, Coral Mixta de la Schola Cantorum, Casal dels Avis, Dues Naus del Montclar, Adonais de Renovació de l'Esperit, i Schola Cantorum. El darrer dia es forma una gran coral amb la participació dels grups esmentats.

7 de maig. Festes cinquantenàries del CPSMI a la basílica. Cants en la funció del mes de Maria a càrrec del cor titular. Missa vespertina amb la participació de la Coral Juvenil Xalest, dirigida per Antònia Enrich Solà.

8 de maig. Festes cinquantenàries del CPSMI a la basílica. Cants en la funció del mes de Maria a càrrec del nostre cor. Missa vespertina amb la participació de l'Agrupació Coral La Llàntia, dirigida per Josep M. Oriol Murt.

14 de maig, festa de l'Ascensió. Festes cinquantenàries del CPSMI a la basílica. Cants en la funció del mes de Maria a càrrec de la nostra agrupació coral. Missa vespertina amb la participació de la Coral Mixta de la Schola Cantorum, dirigida per Clara Vilarrúbias Solanes.

El bisbe de Vic, Josep M. Guix, que presideix la celebració, dedica l'homilia a la festivitat del dia i posteriorment

fa referència a l'efemèride coral, enllaçant-la amb la lectura d'uns fragments de la carta pastoral escrita amb motiu de l'aniversari del malaguanyat Mn. Lluís Romeu.

15 de maig. Festa Major de Rubió. A dos quarts d'una del migdia, concert a càrrec del CPSMI, dirigit per MdRM, amb aquest repertori: «Regina coeli», «Salutació a la primavera», «La filla del marxant», «Muntanyes del Canigó», «L'última primavera», «Va', pensiero» i «L'Empordà». A continuació, cants en la missa de campanya presidida per Mn. Salvador Barolet.

RÈCORD DE PARTICIPACIÓ EN L'APLEC DE RUBIÓ. Amb el títol precedent, «Círnol» escriu en el bisetmanari *Igualada* la crònica que transcrivim:

«Assístit al tradicional Aplec de l'Ascensió de Rubió una gran gentada compartint la xerinxola i l'alegria d'una jornada camperola molt animada i reconfortada pel bon temps amb sol temperat i no excessivament calorós.

»La crida reivindicativa d'una "Anoia verda i neta" és un clam totalment correspost, ja que els adhesius repartits a pleret foren lluitats a totes les bruses i camises dels concurrents. Fins i tot hi hagué una clara al·lusió d'aquesta voluntat ecològica en els comentaris del mateix concert que, sota la direcció de Maria del Rio, oferí el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada en la recreativa. Fou un recital de cançons molt variat, que meresqué la correspondència i els aplaudiments del públic. El concert resultà un èxit.

»Després se celebrà la missa de campanya, oficiada pel vicari episcopal Mn. Salvador Barolet. El mateix Cor Parroquial i el poble tingueren cura dels cants. No hi mancà la tradicional benedicció del pa —aquesta vegada pastat a l'estil propi de Rubió—, el qual fou distribuït a la nombrosa concurrència. També es rifà un xai.»

15 de maig. Festes cinquantenàries del CPSMI a la basílica. Cants en la funció del mes de Maria a càrrec del cor titular. Missa vespertina amb la participació de la Coral del Casal d'Avis, dirigida per Jaume Ferran Civit.

19 de maig. Presentació al saló de sessions de l'Ajuntament d'Igualada de la segona edició del llibre d'Antoni Carner Borràs *L'home de Déu*, biografia de Mn. Amadeu Amenós Roca.

El dissertant és Josep Vidal Bertran, membre de la Comissió «Pro-monument a Mossèn Amadeu» —editora junt amb el departament municipal de Cultura—, i comenta respecte al llibre: «*Ara tindrem no un, sinó mig milers de monuments a mossèn Amadeu.*»

Assisteix a l'acte el Dr. Josep M. Guix, bisbe de Vic, que manifesta la seva satisfacció de veure com són enaltides les vivències d'un sacerdot diocesà. L'alcalde remarca que aquell capellà fou un home respectat per tothom, fins i tot pels perseguidors anticlericals. El llibre és prologat per Antoni Jorba Soler i imprès per Gràfiques Anoia.

LdRC presenta l'actuació del nostre cor, que tanca la vetllada amb la interpretació de tres cançons: «Salve de Montserrat», «Muntanyes del Canigó» i «L'Empordà».

21 de maig. Festes cinquantenàries del CPSMI a la basílica. Cants en la funció del mes de Maria a càrrec del cor titular. Missa vespertina amb la participació de la Coral Dues Naus del CE Montclar, dirigida per Maria Empar García-Aparicio de Zafra.

22 de maig. Festes cinquantenàries del CPSMI a la basílica. Cants en la funció del mes de Maria a càrrec de la nostra agrupació coral. Missa vespertina amb la participació de la Coral Adonais del Grup de Renovació de l'Esperit, dirigida per Antoni Elmeua Valls.

28 de maig. Festes cinquantenàries del CPSMI a la basílica. Cants en la funció del mes de Maria a càrrec del cor titular. Missa vespertina amb la participació de la Schola Cantorum, dirigida per Joan Roca Herrera.

29 de maig. Festes cinquantenàries del CPSMI a la basílica. Cants en la funció del mes de Maria i en la missa vespertina a càrrec del nostre cor, dirigit per MdRM.

30 de maig. El caputxí P. Maties Boada Ràfols dedica una poesia a les germanes Del Rio i al nostre conjunt coral en la celebració de les noces d'or. Porta per títol «Des del bressol d'un càntic». La podeu llegir en l'Apèndix 2 d'aquest llibre.

31 de maig. A la basílica i per invitació del cor titular, totes les corals igualadines constitueixen una gran massa, coordinada per Florenci Oliva i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, per a solemnitzar el darrer dia del mes de Maria i la missa vespertina concelebrada. Aquesta és presidida per Mn. Joan Raurell, acompanyat dels preveres Josep Aribau, Antoni M. Bausili, Pere Bru, Josep Còdol, Joan Sala (escolapi) i Maties Boada (caputxí).

Tots els grups corals participen en les ofrenes de la missa i, per acabar, es fa el besamans a la Immaculada. Com és tradicional, el nostre cor reparteix ramets de roses als fidels.

A la sortida, en el local social se serveix un refrigeri de germanor per a tothom.

3 de juny. L'Associació d'Igualadins Forans celebra una trobada extraordinària a Barcelona, amb la participació del CPSMI. Tots els actes compten amb un gran participació.

A l'església de la Mare de Déu dels Àngels hi ha una concelebració eucarística, solemnitzada pel cor femení d'Igualada, dirigit per MdRM, amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. S'interpreten la missa del benedictí P. Anselm Ferrer (Capellades, 1882 – Montserrat, 1969) i el «Sanctus» polifònic de la «Missa in honorem sancti Hieronymi»; també els motets «Adoro te» i «Entre Iliris», i al final, el «Virolai».

OFRENA DEL CONCERT. *A continuació, presentat pel periodista LdRC, té lloc a la mateixa església un concert: «... Rebeu, amb el nostre homenatge —diu Del Rio—, el pregon desig d'aquesta salutació musical que us venim a portar. Que*

Concert del CPSMI a l'església dels Àngels de Barcelona

les veus igualadines ressonin clares i entenedores per tota la nostra Catalunya, àdhuc més enllà, com a símbol de germanor d'aquesta gran sardana d'igualadins forans repartits arreu del món. Que el seu missatge ens ajudi a retrobar-nos amb la ciutat que ens ha vist néixer. Perquè tots sabeu que com aquella rambla, aquell passeig, aquella plaça de la Creu, o del Rei, o de Can Boter; com aquell campanar o com aquell retaule; com aquella Igualada nostra, no hi ha res al món. [...]»

El concert comença amb dues execucions a càrrec de l'organista Lluís Victori: el coral de la cantata 147 de Bach «Jesús, el goig dels homes» i la marxa «Pompa i circumstància» d'Elgar en adaptació del mateix intèrpret.

Tot seguit, el CPSMI inicia el seu repertori amb el programa següent: «Ave Maria», «L'última primavera» (acompanyada a l'orgue), «La filla del marxant», «Muntanyes del Canigó», «L'hereu Riera», «Jovenívola», «Tota pulchra» (amb solo de Rosa Mosella i acompanyament a l'orgue), «Va', pensiero» i «L'Empordà».

FELICITACIÓ DE L'ASSOCIACIÓ D'IGUALADINS FORANS. El president de l'Associació d'Igualadins Forans, Josep Mussons, lliura una artística placa a la directora Maria del Rio. La llegenda diu així: «Al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada felicitant-lo en la celebració del cinquantenari de la seva existència, pletòrica d'exquisides actuacions artístiques, tot agraint-li les col·laboracions que sempre ha prestat a l'Associació. Josep Mussons. Barcelona, juny 1988». Adherida a la placa hi ha la medalla de l'Associació.

Per tal de correspondre als aplaudiments del nombrós públic, el nostre cor s'acomia amb el cant de dues estrofes polifòniques dels «Goigs del Sant Crist d'Igualada», les quals posen una nota d'igualadinisme molt emotiu que el públic agraeix dempeus.

ELS ACTES DE L'HOTEL MAJÈSTIC. A l'hotel Majèstic s'inaugura a continuació una galeria d'artistes igualadins forans i tot seguit se celebra l'assemblea estatuària de

l'associació en el transcurs de la qual Josep Mussons cedeix la presidència a Josep Pons Mayoral, el qual proposa que el cessant sigui nomenat President d'Honor, càrrec que és avalat amb una càlida ovació per l'assemblea.

Després ve un sopar de germanor que reuneix 250 comensals, entre ells les components del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.

A l'hora del cafè hi ha l'actuació del màgic Andreu. Després s'enceta el torn de parlaments, que són moderats per Joan Armengol. Fan ús de la paraula: Francesc Camps Dalmasas, artista pintor; Josep González, en nom de la Caixa de Barcelona; Lleonard del Rio, delegat a Igualada de l'associació; Flora Sanabra, parlamentària; Josep Mussons, president d'honor; Josep Pons, nou president, i Manuel Miserachs, alcalde d'Igualada.

Finalment s'efectua un sorteig d'obres artístiques i d'altres regals.

5 de juny, festa de Corpus. La nostra entitat organitza a la Tossa de Montbui uns actes matinals que formen part del programa del cinquantenari.

A la sala del castell s'inaugura una exposició de fotografies retrospectives de les activitats dutes a terme durant els cinquanta anys. Es tracta d'una mostra, dirigida i coordinada per la cantaire Dori Izquierdo, que presenta una trentena de quadres ordenats cronològicament i complementats amb ramets de flors silvestres. En fa la presentació la cantaire M. Rosa Serarols. El cor ofereix un petit concert de quatre cançons.

Al punt de migdia, a l'església preromànica de la Mare de Déu de Gràcia té lloc una missa cantada —presidida per l'igualadí Mn. Josep M. Juncà— en sufragi de les cantaires que ens han deixat en el decurs dels cinquanta anys. Són: Hermínia Artigas, Teresa Artigas, Antònia Badia, M. Lluïsa Campmajó, Rosa Campmajó, Anna M. Fraile, Maria Franquesa, Joana Farrera, Margarida Ferrer, Núria Farré, Isabel González, Àngela Jaume, Rosa Llenas, Àngela Mercadal, Rosa Miquel, Antònia Padró, Carme Sabaté, Dolors Sisquella, Francesca Sisquella, Maria Solà, Carme Solé i Paquita Valls. A l'ofertori cadascun dels familiars de les difuntes ofereix un llantió encès a la Verge. Es reparteix una estampa recordatori amb la llista de les companyes finades.

Després s'inicia la processó de Corpus pels voltants de l'ermita, que acaba a la plaça del Castell mentre es canten els goigs.

S'afegeix a la celebració eucarística un pelegrinatge d'herbolaris de l'Associació Organitzadora de la Fira de Sant Ponç de Barcelona.

L'ANÈCDOTA. *Aquest matí hi ha una boda a la Tossa. La núvia s'enfada amb el nuvi perquè s'ha oblidat d'encarregar les flors per a l'altar, i no es vol casar.*

Fa el petarrell i munta «un cirí» davant de tothom. La cantaire responsable de l'exposició fotogràfica els deixa uns quants rams de flors silvestres per a adornar l'altar, i el problema desapareix.

I en paus.

5 de juny. A la tarda, al claustre renaixentista de l'Escola Pia, hi ha un concert amb la Cobla Juvenil de Bellpuig, organitzat per l'Agrupació Sardanista local, dins els actes de 60è Aplec de la Sardana d'Igualada. Aquest esdeveniment és dedicat al CPSMI amb motiu del seu cinquantenari fundacional.

L'OFRENA DE L'AGRUPACIÓ SARDANISTA. En iniciar la vetllada, la presentadora, M. Teresa Farrés, diu entre altres coses, en les paraules de benvinguda: «Tots els qui d'alguna manera hem estat vinculats a entitats culturals de qualsevol àmbit sabem valorar l'esforç i la voluntat que representen tants anys de treball en el camp coral. És per això que la nostra entitat vol fer públic, en aquest acte, el seu reconeixement a la tasca realitzada pel Cor de Santa Maria. Sens dubte les seves veus han contribuït a l'enaltiment de la cultura del nostre poble.»

Tot seguit, el nostre cor interpreta quatre composicions: «Regina coeli», «Muntanyes del Canigó», «La filla del marxant» i «L'Empordà».

A continuació, els directius Ramon Balaguer i Joan Farrés fan lliurament d'un ram de roses a la directora MdRM, així com d'una artística placa amb l'emblema de l'Agrupació Sardanista amb la llegenda següent: «*Cinquanta roses d'aniversari / brillen en el vostre escut. / Cinquanta anys de calendari / folrat de seda i vellut. / L'Agrupació Sardanista d'Igualada al Cor Parroquial de Santa Maria, en el cinquantè aniversari, per la tasca portada a favor de la música i el cant coral. Igualada, juny del 1988.*»

LdRC, en nom de la Comissió Organitzadora del Cinquantenari del CPSMI, agraeix públicament les atencions rebudes i felicita els organitzadors per la notable activitat duta a terme.

Finalment, la Cobla Juvenil de Bellpuig ofereix un concert de sardanes i música per a cobla, amb un repertori de vuit composicions.

11 de juny. MdRM, directora del nostre cor, és elegida «igualadina del mes d'abril» i opta automàticament al Premi «Igualadí de l'any 1988».

MARIA DEL RIO, «IGUALADINA DEL MES D'ABRIL DE 1988». La nota de premsa publicada a *Igualada, periòdic de l'Anoia* (11-6-1988), diu així: «Segons ha valorat l'organització del Premi —RadioCadena Igualada, Anuari Igualadí i Igualada, periòdic de l'Anoia—, el passat mes d'abril s'iniciaren els actes commemoratius del cinquantè aniversari del Cor Parroquial de Santa Maria, prestigiosa entitat coral igualadina de la qual Maria del Rio Montfort és fundadora i directora des dels seus inicis.

»Es valora, doncs, la més que meritòria constància de Maria del Rio en dedicar-se, al llarg de cinquanta anys, a aquesta important tasca de dimensió tant cultural com religiosa.»

19 de juny. La nostra entitat es desplaça al santuari de Núria en una jornada recreativa en el transcurs de la qual

té lloc un simpàtic acte d'agermanament amb l'Orfeó Vila de Guissona.

Les excel·lents temperatures, gairebé estivals, permeten gaudir d'un clima agradabilíssim, tot i que en el cim de la vall fresqueja en algun moment,

A primera hora del matí l'expedició —formada per cantaires, familiars i amics— surt d'Igualada cap a Ribes de Freser, amb la companyia del tinent d'alcalde de Cultura, Joan Solà Mussons, i del també membre de la Junta d'Honor del cinquantenari Josep Vidal Bertran.

El grup puja fins a Núria amb un tren especial. A l'arribada es troben amb els cantaires guissonencs.

CONFRATERNITZACIÓ AMB L'ORFEÓ VILA DE GUISSONA. Al punt del migdia les dues corals intervenen alternativament en els cants de la missa de la basílica, plena de gom a gom, essent així que coincideixen aquest diumenge al santuari pirinenc diversos col·lectius de distinta procedència. L'eucaristia acaba amb el cant dels «Goigs de la Mare de Déu de Núria», mentre es fa el besamans a la patrona de la diòcesi d'Urgell i del Pirineu català.

Leonard del Rio, portaveu del grup igualadí, pronuncia unes paraules abans de començar el concert posant en relleu la significació de l'acte de germanor en l'escaiença de les festes cinquantenàries, i acaba dient: «Si bé totes dues corals pertanyem a comarques veïnes —la Segarra i l'Anoia— i la distància que ens uneix no és pas molt llarga, des d'ara ens aproparan més encara els sentiments d'amistat i de cordialitat.»

Per la seva banda, el director de l'Orfeó de Guissona, Mn. Jordi Miquel, coincideix en la idea del feliç trobament i felicita els igualadins bo i recordant que ells també estan de festa, ja que enguany celebren els deu anys i «esperen —diu— poder arribar igualment a tan destacat aniversari».

El CPSMI, dirigit per MdRM, enceta el concert, continuat per l'Orfeó Vila de Guissona, sota la direcció de Mn. Jordi Miquel. Cada grup ofereix un parell d'interpretacions, les quals són molt ben acollides pels assistents, que omplen el recinte.

Abans de cloure el concert, MdRM imposa a la senyera de l'Orfeó Vila de Guissona l'emblema de plata del nostre cor com a record de la jornada nurienca.

El responsable de Cultura de l'Ajuntament d'Igualada, Joan Solà, pronuncia unes paraules de felicitació i suggereix un intercanvi coral, emmarcat en el programa del cinquantenari. Solà lliura uns obsequis al director de l'Orfeó i al capellà custodi del santuari. Per la seva banda, Serafina Carabassa, de la coral guissonenca, hi correspon obsequiant amb una ampolla de ratafia de nous tendres, elaborada en aquella localitat segarrenca.

Finalment, les dues corals interpreten el «Va', pensiero», amb acompanyament d'orgue. El públic premia especialment aquesta darrera actuació amb un llarg aplaudiment.

Després de dinar a l'hotel Vall de Núria i donades les bones temperatures, es pot fruit de la riquesa paisatgística d'aquells encontorns naturals, com ara Sant Gil, el llac, l'ermita i una passejada amb la telecadira.

A les sis de la tarda s'emprèn el viatge de tornada amb el ferrocarril exclusiu. A Ribes de Freser es recupera l'autocar desfent el trajecte d'anada amb una parada a Tona, per saludar a Mn. Genís Padrós, exarxiprest d'Igualada i membre de la Junta d'Honor del cinquantenari. L'ànimada tertúlia serveix per a desvetllar records dels vint-i-quatre anys d'estada a la capital de l'Anoia. Mossèn Genís comenta que segueix amb interès la informació que li arriba dos cops per setmana, a través de la premsa igualadina, del desenvolupament de les festes de la coral.

L'expedició retorna a Igualada poc abans de les onze de la nit.

21 d'agost. El setmanari *Catalunya Cristiana* publica la nota següent, signada per Mn. Josep Códol:

BODES D'OR DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA D'IGUALADA. «El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada celebra enguany les noces d'or. Cinquanta anys de plena eficàcia i dedicació al culte de la basílica arxiprestal, i també d'una reconeguda activitat coral, mereixen una commemoració digna i un reconeixement dels seus treballs. Es porten a terme diversos actes que troben una gran acceptació i participació ciutadana.»

1 de setembre. El CPSMI, amb motiu del cinquantenari fundacional, convoca un Certamen Internacional de Composicions Musicals i un Certamen Literari, oberts a tothom, amb una dotació d'1.900.000 ptes., gentilesa de corporacions, indústries i particulars locals.

Cadascun dels onze premis està complementat amb una peça d'art. Aquests premis porten el nom de músics, compositors i escriptors igualadins: Agnès Casadesús, Manuel Borguñó, MdRM, Francesc Riba, Paquita Madriguera, Josep i Frederic Muset, Joan Just, Miquel Jordana, Joan Montaner, Amadeu Amenós i Ramon Solsona.

En l'àmbit musical hi ha convocatòries per a cor, orgue, piano, música de cambra, orquestra i cobla. Pel que fa a l'àmbit literari, els premis són per a estudi i investigació.

S'edita un llibret amb les convocatòries en diferents llengües —català, castellà, italià, francès, anglès i alemany—, que es distribueix a diferents estats de tot el món, amb una edició total de 35.000 exemplars.

Els jurats qualificadors d'aquestes convocatòries són constituïts així:

ÀMBIT MUSICAL: Agustí Cohí, músic, compositor i director orquestral; Carles Guinovart, catedràtic d'harmonia i compositor; Valentí Miserachs, professor de composició i orgue i director coral; David Padrós, pianista i compositor, i Ireneu Segarra, músic, compositor i director coral.

ÀMBIT LITERARI: Ignasi Castellort, escriptor, mestre de català i cronista d'Igualada; Josep Riba, historiador; Josep Romeu, escriptor i investigador.

SECRETARI GENERAL: LdRC, editor i director de l'*Anuari Igualadí* i coordinador del cinquantenari.

El termini d'admissió de treballs acaba el 28 de febrer de 1989.

15 de setembre. «Parlant amb la directora del Cor Parroquial de Santa Maria, Maria del Rio Montfort» és el títol de l'entrevista publicada en l'edició d'avui de la revista *Vida...*, entrevista signada per Josep Nadal Mir. La transcrivim íntegrament en l'Apèndix 1 d'aquest llibre.

18 de setembre. Amb motiu de la Fira d'Igualada se celebra a la basílica la tradicional missa amb assistència d'autoritats, organitzadors, pubilles i parelletes d'«hereu i pubilla», que a l'ofertori fan la seva ofrena de fruits del camp. La solemnitza amb els cants el cor titular.

2 d'octubre. L'Ajuntament d'Igualada convida la nostra entitat a participar en l'ofrena del ciri votiu a la Moreneta, a la basílica de Montserrat.

OFRENA DEL CIRI VOTIU A LA MORENETA. En el transcurs de la missa conventual de Montserrat, l'alcalde d'Igualada, Manuel Miserachs, fa l'ofertori del ciri votiu i diu entre altres coses: «El Cor Parroquial de Santa Maria ens acompanya en l'escaiença de la commemoració del seu cinquantenari. Durant mig segle, ininterrompudament, ha contribuït al culte litúrgic i ha expandit el cant coral en les capes populars.»

CONCERT DE COMPOSICIONS DEL MTR. JUST. A la sala del monestir de Montserrat el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada tributa un homenatge al mestre Joan Just per mitjà d'un concert d'obres que l'enyorat músic havia harmonitzat. Hom interpreta: «La llàntia del rei moro» (solista: M. Teresa Calaf), «El flabiol» (solista: M. Rosa Serarols), «La filadora» (solista: M. Teresa Ratera), «El noi de la mare» (solista: Rosa Mosella) i «La filla del marxant». El seu fill, l'abat Cassià Maria, agraeix l'entranyable detall i, després d'unes emocionades paraules, ofereix a la directora, Maria del Rio, la medalla commemorativa del centenari de la Mare de Déu de Montserrat com a patrona de Catalunya.

Tot seguit, a la plaça, la Cobla Triomfal ofereix una audició de sardanes, en el transcurs de la qual estrena l'obra escrita per la mateixa directora del cor que porta per títol «Cinquantenari 1939-1989».

A la tarda, al camí dels Degotalls, les cantaires igualadines fan una nova cantada davant el pedró de la Mare de Déu de la Pietat, compatrona d'Igualada, completant així una jornada memorable dintre l'efemèride commemorativa.

9 d'octubre. El nostre cor és convidat a actuar en els actes inaugurals de la residència d'Assís, a Sant Quirze del Vallès, promoguda pel caputxí P. Lleó S. Vandellós de Vilalba. S'hi desplaça amb dos autocars i diversos turismes.

S'inauguren les noves instal·lacions de la infermeria, amb les quals es considera acabat el complex geriàtric, que té una capacitat per a un centenar de persones. La festa resulta plenament participada, amb una nombrosa assistència de visitants.

Una concelebració eucarística, presidida pel provincial dels caputxins, P. Joan Botam, amb cants a càrrec del cor convidat, és l'acte inicial de les festes.

Després s'ofereix un petit concert amb «Va', pensiero», la «Sardana» de *Cançó d'amor i de guerra* i «L'Empordà» que entusiasma l'auditori.

HOMENATGE AL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA.

El P. Lleó de Vilalba elogia i agraeix la col·laboració igualadina i lliura a la coral una safata amb la inscripció següent: «Assís: amb l'amor tots els farem créixer. Al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, pels seus cinquanta anys». Rep i agraeix l'obsequi la directora, Maria del Rio.

Es visiten les noves instal·lacions i hom comparteix un dinar de germanor. A les postres, la regidora M. Àngels Castelltort manifesta el seu goig d'acompanyar el cor igualadí, remarcant l'extraordinària celebració cinquantesimària. Castelltort evoca igualment l'amistat amb la directora Maria del Rio, amb la qual comenta que ha treballat en la preparació de les festes centenàries de les Escolàpies.

Deixem constància de la presència del Patronat de la Residència d'Assís, presidida pel seu titular Josep M. Tafanell, personal mèdic i directiu, i dels tècnics que han intervingut en l'edificació.

Igualment es comparteix una bella estona amb els igualadins residents.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. A la basílica se celebra una missa en honor de la patrona del barri de la Font Vella, amb cants a càrrec del CPSMI que acaben amb l'«Himne» a la Pilarica.

28 d'octubre. Dintre les festes cinquantesimàries, el nostre cor organitza al teatre municipal de l'Ateneu un gran festival titulat «Música i dansa a la tardor», que compta amb el patrocini del Departament de Cultura de l'Ajuntament.

Hi participen: l'Aula de Cultura Física, dirigida per M. Dolors Climent; l'Agrupació Folklorica Igualadina, dirigida per Eugeni Estrada; el Sax Quartet Igualada, format per Vicenç Machacon (saxo en mi bemoll, soprano i tenor), Llorenç Acevedo (saxo en mi bemoll i tenor), Joan Miquel (saxo en mi bemoll), Joan Roset (saxo baríton) i la col·laboració de la pianista Maria Teresa Torrents. El presentador és Agustí Coll, i el regidor d'escena, Francesc Ferrer. S'encarrega del control de so Ramon Grau. Actua com a coordinador general LdRC.

LA BENVINGUDA DEL PRESENTADOR DEL FESTIVAL.

Agustí Coll obre la vetllada nocturna amb aquestes paraules: «Benvinguts tots plegats a aquest "Festival de Música i Dansa a la Tardor", que unes prestigioses entitats i solistes igualadins han volgut dedicar com a homenatge al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada en l'avinentesa del seu cinquantesimari fundacional.

»Tots coneixem la tasca duta a terme per aquesta entitat coral, la qual ha col·laborat i està oberta a totes les iniciatives ciutadanes que han sol·licitat la seva participació. Un

treball de cinquanta anys que ara troba justa correspondència en la feliç commemoració d'aquestes noces d'or.

»Igualada, els igualadins, estimem les coses nostres, i sabem correspondre quan es tracta de ser agraïts, quan considerem que la cosa s'ho val, quan hi ha hagut una dedicació exemplar i enriquidora, com és el cas del nostre Cor Parroquial de Santa Maria. I prova de tot el que diem és la participació de les prestigioses entitats que faran possible aquest espectacle, i prova també, i ben fefaent, ho és aquest públic tan nombrós i tan qualificat que vol sumar-se amb la seva presència a aquest homenatge que tota la ciutat dedica a la benvolguda coral i a la seva entusiasta directora fundadora. Gràcies, Maria del Rio Montfort.

»I amb aquest particular reconeixement, igual homenatge a totes i cada una de les cantaires que han fornit, durant aquests cinquanta anys, aquest col·lectiu femení que ha estat ambaixador musical d'Igualada en tantes i tantes localitats d'arreu del país i fins i tot a fora. Molt sincerament, per molts anys!

»"Música i dansa a la tardor", el festival que tot just encetarem, té un programa molt variat en temàtica, estils i intèrprets. Estem convençuts que aquest aiguabarreig donarà un resultat molt atractiu, sense restar un àpex a la fidelitat interpretativa dels actants. És per això que estem convençuts que fruireu a desdir. Aquesta és almenys la nostra voluntat —i la dels organitzadors—. I si ja amb la vostra companyia ens heu fet plaent aquest inici, gosem demanar-vos que continueu fent-nos costat compartint el nostre goig. Perquè és amb aquest desig que comença, amics, "Música i dansa a la tardor". Teló amunt!»

El festival suposa un èxit tant d'interpretació com de públic que omple el teatre.

AGRAÏMENT DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA.

Posteriorment es fa públic aquest comunicat: «La Comissió Organitzadora del Cinquantesimari del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada té el goig d'agrair la càlida i nombrosa acollida que va merèixer el festival "Música i dansa a la tardor", celebrat divendres passat al Teatre Municipal de l'Ateneu Igualadí. També felicita els intèrprets, músics, dansaires i altres col·laboradors per l'èxit assolit.

»En aquest capítol de reconeixements, una menció especial a les regidories de Cultura i Festes del M.I. Ajuntament d'Igualada en les persones dels senyors Joan Solà i Josep Ramon. Agraïment que igualment es vol fer extensiu a tots els qui d'una manera o altra feren del festival "Música i dansa a la tardor" una extraordinària vetllada.»

Leonard del Rio, coordinador de l'espectacle, publica a *Igualada, periòdic de l'Anoia* (5-11-1988), unes «Vivències des de dalt de l'escenari» que publiquem en l'Apèndix 3 d'aquest llibre.

13 de novembre. Com a acte inicial de les celebracions de Santa Cecília, la Comissió Organitzadora del Cinquantesimari fundacional del CPSMI organitza una jornada de companyonia i de germanor amb els amics de l'Orfeó Vila de Guissona.

En arribar a Igualada, l'expedició de Guissona recorre el nucli antic, acompanyats de LdRC, el qual els fa una síntesi històrica d'aquesta zona i de la seva evolució urbanística. Especial atenció dediquen a la placeta del Rei i als portals d'en Vives i de la Font Major.

Tot seguit es dirigeixen a l'ajuntament, on són rebuts al saló de sessions pel titular del departament de Cultura, Joan Solà, el qual en les paraules de benvinguda recorda la trobada al santuari de Núria. El regidor els convida a escoltar uns fragments del nou disc de la Capella Reial, dirigida per l'igualadí Jordi Savall, enregistrament que serà presentat oficialment aquest migdia.

OBSEQUIS A L'ORFEÓ DE GUISSONA. El senyor Solà lliura a Jaume Rull, president de l'Orfeó de Guissona, un escut d'Igualada realitzat en esmalt. «Em manquen paraules —diu el Sr. Rull— per a agrair-vos aquesta gentilesa, però ja sabeu que més que les paraules cal que parlin el cor i l'afecte.»

Recorren també altres dependències municipals i els complau particularment el despatx de l'alcaldia i el llibre d'or de la ciutat.

Els cantaires són obsequiats amb un lot de llibres de l'*Anecdolari igualadí*, escrit per Ignasi Castelltort, i l'«Auca del centenari» i el «Glossari de l'auca», amb dibuixos de Marcial Fernández i text d'Antoni Dalmau J.

PARTICIPACIÓ EN ELS CANTS DE LA MISSA. L'Orfeó Vila de Guissona s'encarrega dels cants de la missa —molt concoreguda, per cert—, celebrada a la basílica i presidida per Mn. Narcís Riba, que els dedica una particular salutació.

En acabar l'eucaristia, el publicista Miquel Ball els explica el significat del retaule de l'altar major i les seves vicissituds, com també el prodigi del Sant Crist i les pintures de la capella fonda.

Desplaçament a la Tossa de Montbui, on es contempla el museu de la pagesia, el vestíbul i la sala del castell i l'ermita preromànica, atenent les explicacions del president del Patronat, Pau Llacuna. Cant de la «Salve», besamans i retorn a Igualada.

A l'hotel Canaletes hom s'aplega en un dinar de germanor, acompanyat d'un bon grup de cantaires igualadines i presidit pel tinent d'alcalde Joan Solà. A les postres, pronuncien uns breus parlaments LdRC, Mn. Jordi Miquel —director de l'Orfeó—, Jaume Rull i Joan Solà. També Serafina Carabassa, solista segarrenca, llegeix una poesia dedicada a ambdues corals.

A continuació, hom es desplaça al Museu de la Pell. Magí Puig, director del CECL, fa de guia i comenta els trets més remarcables que desperten l'interès dels visitants, com els quadres fets amb retalls de pèls de Ramon Alcolea i el mural de Martínez Escó.

Finalment, a dos quarts de set del vespre, a la sala de la biblioteca de «la Caixa» se celebra el concert patrocinat per l'Associació del Personal dins el Pla Cultural de l'entitat. El local resulta insuficient per a encabir els espectadors,

un bon grup dels quals han de romandre drets, mentre que molts d'altres se n'han de tornar davant la impossibilitat de poder seure.

EL CONCERT DE LA TARDA. Inicia la vetllada el Cor Parroquial, dirigit per Maria del Rio, amb la interpretació de «La llàntia del rei moro», amb M. Teresa Calaf com a veu solista. Tot seguit, la cantaire M. Teresa Ratera s'adreça a l'auditori amb unes paraules de les quals espigolem aquest fragment: «L'Orfeó Vila de Guissona és una coral amb ares tradicionals i religioses. Com nosaltres, heu nascut a l'ombra de la parròquia —aquella esplèndida col·legiata catedralícia— per donar llússor als actes de l'Església. Heu crescut igualment amb la voluntat i l'entusiasme, fent camí en el conreu de la música amb pas ferm i decidit. Mn. Jordi Miquel, el vostre mestre director, ha demostrat una sensibilitat musical atenta i qualificada. I amb tot aquest ric bagatge esteu a punt d'arribar al vostre desè aniversari fundacional. Per això us en felicitem ben de cor, a la bestreta. Per molts anys! I gràcies pel goig que ens doneu d'haver acceptat la nostra invitació.»

Dirigit per Mn. Jordi Miquel, l'Orfeó Vila de Guissona executa catorze cançons que el nombrós públic escolta amb atenció i aplaudeix. És un repertori variat, que comprèn obres clàssiques, populars catalanes i estrangeres.

Abans d'iniciar-se l'actuació conjunta de les dues corals, Jaume Rull pronuncia unes emotives paraules adreçades als organitzadors agraint el càlid acolliment: «... Tornarem a Guissona amb l'excel·lent record de les moltes atencions que ens heu palesat en el transcurs de la jornada. Marxarem amb el cor sadollat del vostre afecte; i si aquella trobada a Núria suposà l'inici d'una cordial amistat, avui aquest sentiment s'ha dimensionat tant i tant que només esperem el moment de rebre-us a casa nostra amb els braços ben oberts per a correspondre a la vostra excel·lent hospitalitat. [...]»

El coordinador igualadí Lleonard del Rio respon a les paraules del Sr. Rull i afegeix que, com a recordança de la visita, el Cor Parroquial els lliura una corbata —dibuixada per l'artista Amadeu Caballé— per a l'estendard; i prega a Joan Solà que en faci la imposició. Així ho fa el regidor, enmig dels aplaudiments dels assistents.

La interpretació conjunta de «L'emigrant», «L'Empordà» i el cor de *Nabucco*, peces dirigides alternativament per ambdós directors, posa fi a la vetllada.

19 de novembre. A iniciativa de la Comissió del Cinquantenari s'aconsegueix que el departament municipal de Cultura coordini, dimensioni i unifiqui en un mateix programa els diferents actes que les entitats igualadines organitzen amb motiu de la diada de Santa Cecília, patrona de la música. El suggeriment és un èxit, tal com podeu llegir en les cròniques dels mitjans informatius locals. Aquest sopar de germanor se celebra al restaurant Canaletes.

DISTINCIONS A MARIA I MERCÈ DEL RIO. En acabar l'àpat, Josep Montaner, promotor d'aquests sopars,

Tradicional vetllada de santa Cecília del CPSMI a l'auditori de "la caixa"

pronuncia un parlament en què fa aquest homenatge: «[...] Enguany tots sabem que és el Cor Parroquial de Santa Maria el qui celebra el seu cinquantè aniversari fundacional. Tots sabem prou bé què és l'esmentat cor, el que ha fet i el que representa per a Igualada. Vol dir que no cal parlar-ne, perquè només faríem que repetir coses sabudes per tothom. Com tampoc no caldria parlar de les dues persones que ho són tot dins el Cor Parroquial: Maria i Mercè del Rio. Però fóra injust deixar d'esmentar que, unit al mèrit i satisfacció que comporta la continuïtat durant cinquanta anys d'una agrupació, en el cas del Cor Parroquial s'hi dona la circumstància que també són cinquanta anys que fa que el dirigeix la mateixa persona, Maria del Rio. Són cinquanta anys de dedicació. Això està molt aviat dit. Però cal reflexionar i reconèixer que és una dedicació sovint costosa i feixuga.

»Sabem que no cal estendre'ns en les virtuts de Maria del Rio, perquè afortunadament tots les coneixem. Sabem que és una persona oberta a tot el que se li demana, i per això, aprofitant la seva gentilesa, li demanem avui dues coses: la primera la farà de gust, i és que continuï molts anys; de l'altra, coneixent la seva humilitat, sabem que l'acceptarà més que res per complaure'ns. Volem lliurar-li en aquest dia una placa en record de tots nosaltres que diu així: "Els cantors i músics d'Igualada a la Srta. Maria del Rio Montfort, amb motiu dels seus cinquanta anys com a directora del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada. Festa de Santa Cecília, 19 de novembre de 1988».

En nom de tots n'hi fa lliurament Joan Martí, president de l'Agrupació Coral La Llàntia, per ser l'entitat més

veterana d'Igualada. També l'alcalde, Manuel Miserachs, i el regidor de Cultura, Joan Solà, lliuren sengles rams de flors a Maria i Mercè del Rio, entre els aplaudiments dels assistents.

A continuació, Joan Solà remarca la joia de la nodrida assistència: «Sou tots vosaltres —diu—, músics i cantaires, els qui l'heu fet possible.»

Tanca el torn d'allocucions Manuel Miserachs: «La festa s'ha convertit en música. Aquí hi ha agrupacions de tota classe, des de les juvenils fins a les de la tercera edat, i això és la millor ofrena que podríeu fer a la ciutat en l'avinentsa de Santa Cecília.» Es refereix també al cinquantenari del Cor Parroquial de Santa Maria i a la tasca realitzada per Maria del Rio. Acaba dient que celebra aquest esperit plè d'entusiasme i de cordialitat.

20 de novembre, antevigília de Santa Cecília. Enguany el CPSMI és l'entitat portadora de la bandera gremial, en les persones de CTG, Dori Izquierdo i Dolors Ribera.

La cercavila surt del domicili social (c/ de Santa Maria, 9), precedida per la Banda de Música d'Igualada, acompanyant la bandera el cor en ple, representants de diverses agrupacions i autoritats. Continuen per la plaça de l'Ajuntament, carrer de l'Argent, plaça de la Creu, rambla de Sant Isidre, placeta del Pilar i basílica.

El solemne ofici és presidit per l'arxiprest, Mn. Joan Raurell, el qual en l'homilia fa esment de la festivitat patronal emmarcada en el cinquantenari del cor parroquial. La Schola Cantorum, dirigida per Esteve Corbella i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, té a càrrec seu

els cants de la missa. Al final interpreta l'«Himne a santa Cecília», conjuntament amb el cor titular. S'enregistra una nombrosa assistència.

En sortint, la comitiva es dirigeix al teatre municipal de l'Ateneu, on la Banda de Música, dirigida per Josep M. Oriol LL., ofereix un concert en el seu cinquè aniversari. En acabar se serveix un vermut.

27 de novembre. Cloenda de les festes de Santa Cecília dins els actes commemoratius de les noces d'or. El CPSMI celebra l'acostumada vetllada familiar, enguany a l'auditori de «la Caixa». Com és tradicional, són les mateixes cantaires les que presenten un divertit espectacle ple de simpatia i bon humor. A la trobada s'hi afegeix un bon grup d'excantaires. En acabar, tots plegats són obsequiats amb un complet berenar-sopar.

LA VETLLADA FAMILIAR DE SANTA CECÍLIA. Copiem de la revista *Vida...* (1-12-1988):

«Diumenge passat, com a cloenda de les festes de Santa Cecília i dintre dels actes de les noces d'or del Cor Parroquial de Santa Maria, va tenir lloc a la tarda, a la sala d'actes de la Caixa de Pensions, una festa familiar.

»Era un retrobament de cantaires i excantaires del cor esmentat. Algunes antigues components que feia temps que eren fora de la nostra ciutat hi vingueren expressament, per tal de retrobar-se amb les amigues i poder participar també del cinquantenari.»

30 de novembre. Inici de la novena de la Immaculada a la basílica, amb la participació diària del cor titular.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, patrona de la parròquia de Santa Maria i de la coral homònima. Missa vespertina solemne, presidida per Mn. Joan Raurell, rector arxiprest, amb cants a càrrec del nostre cor. En acabar, l'himne «A santa Maria d'Igualada».

13 de desembre, diada de Santa Llúcia. Missa cantada pel CPSMI a l'església del Roser en la celebració dels cinquanta anys de l'ONCE, organitzada per la delegació local.

18 de desembre. Mons. Josep M. Guix, bisbe de Vic, acaba a Copons la seva primera visita pastoral al nostre arxiprestat. Presideix una missa a l'església parroquial i administra el sagrament de la confirmació a nou joves. L'acompanyen en l'eucaristia els mossens Salvador Bardolet, Joan Valls i Josep Aribau. El cor parroquial igualadí, dirigit per MdRM, té cura dels cants.

22 de desembre. Com és tradicional d'uns anys ençà, a les vigílies de Nadal, les agrupacions corals igualadines ofereixen una cantada popular a la plaça de l'Ajuntament. Hi participen el nostre cor, La Llàntia, la Coral del Casal d'Avis, la Coral Mixta de la Schola Cantorum, Xalest, Gatzara i Verdums.

24 de desembre. Missa del gall i veneració de l'infant Jesús a la basílica amb cants a càrrec del cor titular.

En sortint, inauguració del pessebre i torronada al local social.

31 de desembre. Missa de fi d'any a la basílica, organitzada per l'Adoració Nocturna, amb cants pel nostre cor. En acabar, en el local social, torronada.

* * *

1989 /

Gràcies, Igualada!

El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada acaba el 31 de maig de 1989 el programa del cinquantenari fundacional. Per aquest motiu s'edita un programa amb els darrers actes, complementada amb una síntesi dels celebrats des del 20 d'abril de 1988. El llibret porta un editorial titulat «Gràcies, Igualada!», signat per la Comissió Organitzadora de les festes cinquantenàries. Diu així:

«Som a punt de cloure, amics, la nostra celebració cinquantenària. Un camí commemoratiu fressat amb dedicació, il·lusió i ganes des dels seus inicis, el qual ha trobat en aquest any de festa una participació insospitada, amable i generosa, en cadascuna de les seves estades, ben copioses certament. I, en arribar al final del terme commemoratiu, pensem que la mateixa correspondència rebuda fins avui el fa ja feliç i plenament joiós. Per això no podem retardar més aquest GRÀCIES, IGUALADA!, que vol agombolar tot l'agraïment que una vegada i una altra hem anat repetint, amb justa complaença i sinceritat de cor, a tots els qui d'una manera o altra ens han ajudat i fet costat en aquest rosari de celebracions.

»Dèiem el primer dia en carta oberta a la ciutat que ens agradaria que el memorial d'aquests cinquanta anys —que són un bon tros d'història igualadina— fos compartit sense reserves i amb els braços ben oberts. Efectivament, el nostre propòsit inicial era fer ben ampla i participada aquesta sardana de germanor igualadina per tal que les nostres festes cinquantenàries sabessin encomanar a tothom el nostre goig.

»Avui, a les vigílies d'aquestes jornades de clausura, us podem assegurar que ens sentim plenament satisfets i honrats per la confiança dispensada.

»Però ens cal recórrer el darrer tram del nostre programa i és per aquest motiu que gosem renovar, amb més delit si convé, la nostra invitació a participar molt particularment en aquests actes finals.

»Us hi esperem tot demanant-vos que ens ajudeu a cloure aquestes noces d'or amb la mateixa alegria i

*Imatges de les festes
del cinquantè aniversari*

entusiasme, per tal de fer patent, en aquesta fita històrica, el testimoni d'un agraïment col·lectiu a la ciutat que ens ha vist néixer i créixer i que tant estimem. Gràcies, gràcies, gràcies, Igualada!»

11 de gener. El bisetmanari *Igualada, periòdic de l'Anoia* entrevista LdRC, secretari general de les festes cinquantesenàries del CPSMI i coordinador de l'espectacle *L'Estel de Natzaret, en concert* que diumenge vinent es presenta al teatre del Cercle Mercantil.

15 de gener. Dins les festes cinquantesenàries té lloc al teatre del Cercle Mercantil l'espectacle *L'Estel de Natzaret, en concert*, que s'organitza en memòria del mestre Joan Montaner Guix (Igualada, 29-7-1914 – 20-11-1967). Es tracta d'una síntesi de l'obra pastorívola de Ramon Pàmies (lletra) i Mn. Miquel Ferrer (música). El guió literari és de Manuel Mateu.

La Schola Cantorum, el nostre cor, l'Orquestra Amics dels Clàssics de Barcelona i un elenc d'actors igualadins protagonitzen la feliç interpretació d'aquest espectacle, que no es representava a Igualada des de l'any 1966.

Actuen com a cantants solistes: M. Teresa Calaf, M. Teresa Ratera, Rosa M. del Rio C., Jaume Parés i Isidre Prat. La direcció musical de cors i orquestra és a càrrec de Josep Montaner.

Els actors convidats són: Adoració Aliberch (*Sant Miquel* i *Sant Gabriel*), Carla Junyent (*Benjamí*), Ricard Miranda (*Nathaniel*), M. Teresa Ratera (*narradora*), Agustí Coll (*Jonàs*), Joan Enrich (*Jehú* i *Uries*), Francesc Ferrer (*Mataties*), Jaume Ferrer (*Naim*), Manuel Mateu (presentador i *Satanàs*) i Jordi Riba (*Abdaró*). Coordinador general i textos del programa: LdRC.

PRESENTACIÓ DE «L'ESTEL DE NATZARET, EN CONCERT». Abans de començar l'espectacle, Lleonard del Rio pronuncia unes paraules, dient entre altres coses: «Les singulars característiques [d'aquest concert] es troben feliçment agombolades amb la presència de tots vostès —un públic selecte i amical—, el qual ens ajudarà a reviuire entranyables records d'aquell *Estel de Natzaret* tantes vegades representat al Círcol Tradicionalista, al Centre Catòlic, al Casal... Un públic que ens plauria que seguís a pleret els versos de Ramon Pàmies, que cantés amb nosaltres aquestes cançons que ja són part consubstancial del folklore tradicional del cicle nadalenc de casa nostra. I és que *L'Estel* —ho saben prou bé— ha estat per als igualadins l'espectacle pastorívol per antonomàsia: fins i tot molts de vostès n'havien estat feliços intèrprets.»

I mentre puja el teló les corals interpreten «El primer Nadal», sota la direcció d'Esteve Corbella. A continuació, Manuel Mateu presenta les glosses de l'espectacle que el públic, bona part del qual evoca representacions anteriors bo i gaudint del record, es disposa a escoltar i veure. Els cants i els textos escollits es van desgranant amb notable encert.

ABANS DE CLOURE EL CONCERT-ESPECTACLE.

«Abans d'acomiar-nos —diu Lleonard del Rio al final de l'espectacle—, el Cor Parroquial de Santa Maria i la Schola Cantorum volen testimoniar a la senyora Antònia Torres, vídua del mestre Joan Montaner Guix, la seva simpatia i afecte a través d'uns obsequis que li lliuren els directors de les dues corals: Maria del Rio i Esteve Corbella.»

Orquestra i cors procedeixen a bisar el «Glòria al Déu fet home», mentre el públic s'afegeix a la cantada arrodonint l'audició.

L'ELOGIOSA CRÍTICA DEL BISETMANARI. «Arrel» escriu a *Igualada, periòdic de l'Anoia* (18-1-1989), en la ressenya de l'audició:

«... El lliurament dels cantaires i dels trenta músics i la predisposició del públic que omplí el Cercle Mercantil, mogut pel record o bé pel descobriment, féu més plaent el concert. La música de Miquel Ferrer hi ajudà, així com el guió literari elaborat per Manuel Mateu, basat en el text de Ramon Pàmies. La direcció de cors i orquestra anà a càrrec de Josep Montaner, fill del mestre Joan Montaner, al qual es dedicà el concert. La imatge del malaguanyat músic fou present a l'escenari al llarg de tot l'espectacle. [...]

«... L'esforç ha estat considerable —ens consta— i s'hi ha treballat fins a darrera hora per tal de conjuntar vers i música, però per si la qualitat obtinguda no hagués estat suficient, els rostres feliços de molts espectadors que seguien puntualment lletra i música, plena de records i vivències, defineix un balanç més que satisfactori. Gosariem a dir, davant d'iniciatives com aquesta, que és una llàstima que el Cor Parroquial de Santa Maria únicament pugui celebrar cada cinquanta anys el seu cinquantesenari.»

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. Un any més, el CPSMI solemnitza amb els seus cants la missa dels «tonis» organitzada per l'Antic Gremi dels Traginers d'Igualada, que se celebra a la basílica.

10 de febrer, primer divendres de Quaresma. Comencen les funcions del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada, a la basílica, amb la assistència del cor titular. Es trasllada processionalment la sagrada imatge des del seu cambril de la capella fonda fins al manifestador de l'altar major de la basílica. Després del «Miserere» hi ha la missa vespertina.

INICI DELS ACTES DEL IV CENTENARI DE L'ESPÒS DE SANG. «Amb aquest acte —expliquen els priors en un full informatiu— comencen els actes commemoratius del quart centenari del nostre «Espòs de Sang», que es clouran el dimarts de Pasqua del 1990. Des d'avui, cal que oferim la nostra pregària fervent i el nostre treball generós.»

Aquesta funció se celebra cada divendres de Quaresma a la basílica, amb la participació en els cants del nostre cor.

19 de febrer. Festes cinquantesenàries del CPSMI. Se celebra a l'auditori de «la Caixa» una sessió de cinema documental i un concert de piano.

LdRC presenta els seus autors: Manuel Mateu i Vicenç Casanovas, que ofereixen els reportatges: *Jornada Internacional de Cant Coral a Igualada* (setembre 1981) i *Setmana dels igualadins forans a Barcelona* (juny 1985).

D'altra banda, tres cantaires del cor presenten un recital de piano: Coni Torrents Gubianes, que interpreta «Galop del diable», de G. Ludovic, «Cinquantenari 1936-1939», versió pianística de la sardana per a cobla estrenada el passat mes de juny a Montserrat, i «Moment musical», de Schubert (a quatre mans, amb la col·laboració de la seva germana M. Teresa). Jordina Miranda Aranda executa «Sonata», de Muzio Clementi, i el tema argumental de la pel·lícula *Oficial i cavaller*, de Jack Nitzsche. Magda Vidal Collado ofereix «Masurca» i «Preludi» de Frederic Chopin. Finalment, Miranda i Vidal interpreten a quatre mans «Ländler», de Robert Volkmann.

El regidor municipal de Cultura, Joan Solà, pronuncia unes paraules encomiàstiques per als organitzadors de l'acte i els seu protagonistes.

La projecció d'una selecció de filmets de dibuixos animats tanca la vetllada.

24 de febrer. Festes cinquantenàries. S'inaugura a la sala municipal d'exposicions la mostra commemorativa de les noces d'or del cor, amb la presència dels tinentes d'alcalde Ramon Mir i Joan Solà; secretària de la mesa del Parlament, Flora Sanabra; regidors municipals, M. Àngels Castellort i Enric Enrich; membres de la Junta d'Honor, Francesc Matosas, Josep Vidal i Magí Castellort; Comissió Organitzadora de les festes; CPSMI en ple; directius d'entitats i altres representacions.

SALUTACIÓ I JUSTIFICACIÓ DE L'EXPOSICIÓ COMMEMORATIVA. Leonard del Rio, en qualitat de coordinador, agraeix la presència de tan distingida concurrència i justifica l'absència de l'alcalde d'Igualada, que ha de presidir en aquella mateixa hora la junta de portaveus del Consell Comarcal. En el seu comunicat, Manuel Miserachs diu: «... sóc testimoni de la gran tasca que fins ara heu portat a terme, i solament vull desitjar-vos que aquesta mostra d'avui, només sigui una petita part de l'obra que us queda per fer en el futur. Endavant i felicitacions.» Manuel Miserachs i la seva esposa visiten l'endemà l'exposició.

Del Rio continua el seu parlament comentant: «... Si d'alguna manera la nostra aportació commemorativa ha contribuït al deixondiment de la cultura igualadina, ens donem per satisfets. [...] L'exposició és un homenatge a la gent que ha fet costat al Cor de Santa Maria, i amb aquest desig l'oferim a la ciutat.»

JOAN SOLÀ: «SOU UN MIRALL I UN ORGULL PER A LA CIUTAT». A continuació, Joan Solà, regidor municipal de Cultura, diu: «Vull agrair una vegada més, en nom de l'ajuntament, tot el que està fent el Cor Parroquial de Santa Maria. Sou realment una entitat mirall de totes les entitats igualadines i un orgull per a la ciutat [...]. En aquesta exposició que avui inaugurarem hi ha condensada la història d'aquests cinquanta anys. La feina que ha suposat la recopilació del

material exposat i el muntatge, no la veurem, però sí que ens adonarem amb la contemplació d'aquests documents del treball que heu portat a terme durant aquesta colla d'anys. Cada fotografia, cada retall de premsa és una mica d'història de la vostra entitat. Em consta que avui esteu vivint en aquest present, cada acte del vostre cinquantenari, amb un gran entusiasme. [...] Jo només us demano que el futur d'aquesta entitat sigui tant o més esplendorós com ho ha estat fins ara. Felicitats i endavant!»

COM ESTÀ ESTRUCTURADA L'EXPOSICIÓ CINQUANTENÀRIA. L'exposició s'estructura en tres parts. Per una banda i en 35 quadres, es mostren les fotografies de programes, concerts i altres activitats; en 10 altres quadres de gran format, fotografies i retalls de diari de les celebracions cinquantenàries; i en tercer lloc, 3 vitrines que contenen plaques, medalles i altres records de la història de la coral.

Crida especialment l'atenció un disc de pedra, enregistrat pel Cor Parroquial de Santa Maria l'any 1948, amb les cançons que li van suposar el primer premi del concurs convocat per Canals & Nubiola a Sant Esteve Sesrovires. L'artística senyera del cor presideix la sala.

Aquesta exposició, que esdevé molt visitada, ha estat coordinada per la cantaire Adoració Izquierdo.

L'acte inaugural acaba amb la interpretació coral del «Brindis» de Mozart i després se serveix un aperitiu.

UNA MOSTRA DE PREVISIÓ. *En la seva allocució, el tinent d'alcalde Joan Solà va explicar aquesta vivència: «Recordo a tall d'anècdota que la setmana passada una altra entitat va demanar poder exposar a la Sala Municipal i se'ls va dir que d'acord, però que fins l'any 1990, ja que hi ha compromisos contrets i que tenim la sala plena tot l'any. Em varen retreure l'exposició del Cor Parroquial de Santa Maria, i jo els vaig contestar que aquesta entitat ja s'havia espavilat, el març de l'any 1988, demanant la sala d'exposicions per al febrer de l'any següent. I ho dic perquè això és una mostra de la vostra previsió, de la bona organització i del treball que esteu portant a terme.»*

28 de febrer. Finalitza el termini per a l'admissió d'obres del Certamen Internacional de Composicions Musicals, com també del Certamen Literari d'Estudi i Investigació.

Per al certamen musical s'han rebut un total 258 obres, procedents de l'Aragó, Catalunya, Castella - La Manxa, Castella - Lleó, Comunitat de Madrid, Comunitat Foral de Navarra, Comunitat Valenciana, Galícia, Illes Balears, País Basc, Principat d'Astúries; i d'Anglaterra, Àustria, Bèlgica, Canadà, Estats Units, França i Itàlia. La major participació ha estat la procedent d'Itàlia, amb 118 obres concursants.

En l'àmbit literari arriben 14 treballs.

18 de març. Festes cinquantenàries. Se sorteja en combinació amb la Loteria estatal una extraordinària panera de Pasqua, composta per més d'una cinquantena d'articles, gentilesa de diferents establiments comercials igualadins. És una nova iniciativa de la Comissió Organitzadora per a

subvenir les costoses despeses del franqueig de la convocatòria del Certamen Internacional de Composicions Musicals, que s'envia a tot el món.

La grandiosa cistella ha estat exposada a l'aparador de l'establiment Pretty, de la Rambla Nova. El posseïdor de la butlleta premiada és Pere Riba, que, acompanyat de la seva esposa, rep el premi de mans de les cantaires Paquita Valls, Adoració Izquierdo i M. Àngels Roca.

12 de març. Participació del CPSMI en els cants de l'hora eucarística que la ciutat celebra aquesta tarda a la basílica.

19 de març, Diumenge de Rams. A la tarda, viacrucis cantat pel cor titular per l'interior la basílica.

23 març, Dijous Sant. A la nit, participació del nostre cor en els cants de l'hora santa que se celebra a la basílica.

24 març, Divendres Sant. A l'església del Roser, commemoració del prodigi de la suor de sang. Lectura d'uns fragments pastorals inserits en la segona edició de la monografia històrica *El Sant Crist d'Igualada*, del compatrià Romuald M. Díaz, monjo de Montserrat, a càrrec de Manuel Mateu, Amadeu Bosch, Magí Puig, Antoni Dalmau i Josep M. Prat, comentats pels tres rectors d'Igualada i pels mossens Josep Còdol i Antoni M. Bausili. Cants a càrrec de la nostra agrupació coral.

29 de març, dimecres de Pasqua. A la basílica, missa concelebrada, amb homilia per Mn. Josep Còdol, i cants pel CPSMI, com a cloenda de les festes del Sant Crist. En acabar, cant dels goigs i retorn processional de la imatge al seu altar propi.

8 d'abril. En el transcurs de V Sopar de Tast de l'Anoia, que té lloc al teatre del Cercle Mercantil, la directora fundadora del nostre cor, MdrM, és proclamada «Igaladina de l'any 1988».

L'esmentada professora havia estat nomenada «Igaladina del mes d'abril de 1988» (vegeu *Igalada, periòdic de l'Anoia*, 11-6-1988).

La convocatòria d'aquest esdeveniment social és prové de *Igalada, periòdic de l'Anoia*, R.N.E. Ràdio Igualada i *Anuari Igaladí*.

«IGUALADINA DE L'ANY 1988». *Maria del Rio és la primera dona que rep aquest títol, afegint el seu nom als elegits en les edicions precedents: Antoni Dalmau R. (1984), Josep Mussons (1985), Josep Romeu (1986) i Joan Mercader (1987).*

El jurat qualificador de l'elecció és format per Josep M. Adzet, Joan Boix, Sebastià Borràs, Amadeu Caballé (secretari), Jesús Enrique, Josep Gumà, Ramon Mir, M. Teresa Miret, Jaume Parés, Salvador Pelfort, Josep Riba, Cristina Riba, Joan Valls i Josep Vidal.

Maria del Rio rep de mans de Josep Mercader el títol acreditatiu, en nom del seu germà Dr. Joan Mercader, «Igaladí de l'any 1987».

MARIA DEL RIO REP EMOCIONADA EL TÍTOL DE «IGUALADINA DE L'ANY 1988». La crònica del bisetmanari *Igalada, periòdic de l'Anoia* (12-4-1989) comença així: «Atordida per la designació, els aplaudiments i les enhorabones, Maria del Rio Montfort rebia el títol d'«Igaladina de l'any 1988» en la festa de dissabte passat. Foren moments d'emoció dificultosament continguda. Hem esperat unes quantes hores per a l'entrevista.

»—Sorpresa pel nomenament?

»—Molt, francament. No m'ho esperava. Fins i tot un dels meus nebots m'havia dit abans de començar el sopar: «Tieta, quan senti que nomenin l'Igaladí de l'any, vostè s'aixeca i el va a felicitar. Molta serenitat, que això no és res més que un joc. Són tretze persones amb criteris propis que cal respectar i acceptar ben esportivament.» I jo encara li vaig contestar: «Que ets beneit! Estigues tranquil, que no m'ho penso gens ni gota, que pugui sortir jo.» La sorpresa ha estat majúscula. [...]

»La traça i la discreció de la nostra entrevistada, Maria del Rio Montfort, ha bandejat qualsevol personalisme. Per aquest motiu aquest entrevistador creu que és de justícia deixar constància de la meritíssima personalitat humana i professional de Maria del Rio, sense la qual no haurien estat possibles tan excel·lents consecucions. Per molts anys!»

En l'Apèndix 1 d'aquest llibre hom pot llegir l'entrevista completa a Maria del Rio Montfort.

14 d'abril. Teresa Castellà, poeta, excantaire i fundadora del CPSMI, escriu amb motiu del cinquantenari la poesia «Santa Maria», que publiquem en l'Apèndix 2 d'aquest llibre.

15 d'abril. LdRC signa a *Igalada, periòdic de l'Anoia* l'article titulat «Dos-cents cinquanta músics i cantaires participaran demà en el Concert Líric en el teatre del Cercle Mercantil».

16 d'abril. Festes cinquantenàries. Extraordinari Concert Líric, amb la participació de cinc corals igualadines. Té lloc al teatre del Cercle Mercantil.

CINC CORALS IGUALADINES EN EL «CONCERT LÍRIC».

En la primera part actua la Coral del Casal d'Avis, sota la direcció de Jaume Ferran i amb acompanyament al piano de Josep M. Oriol M. Ofereixen sengles fragments de *La rosa del azafrán*, de Jacinto Guerrero, i *La del soto del parral*, de Soutullo y Vert.

En la segona part hi participa la Coral Juvenil Xalest, dirigida per Antònia Enrich i acompanyada al piano per Víctor Valls. Presenten quatre números de *El Mikado*, d'Arthur Sullivan.

En la tercera part hi intervenen la Schola Cantorum, dirigida per Esteve Corbella; la Coral La Llàntia, dirigida per Vicenç Machacón; el Cor Parroquial de Santa Maria, dirigit per Maria del Rio, i l'Orquestra Simfònica Estela de Barcelona. El mestre Agustí Cohí té a càrrec seu de direcció general d'orquestra i cors.

Josep Mercader Iliura a MdRM el títol d'«Igualadina de l'any 1988»

S'interpreta una selecció de la sarsuela *Cançó d'amor i de guerra*. Actuen com a solistes Rosa Mosella (tible), Jaume Parés i Gustau Rubio (tenors) i Isidre Prat (baix).

Es dona la circumstància que la data coincideix amb el 63è aniversari de l'estrena d'aquesta popular sarsuela.

El públic, que una vegada més omple l'aforament del teatre, en finalitzar el concert premia als actuant amb una esclatant ovació.

Cal remarcar que, en aquest acte, el Cor Parroquial de Santa Maria estrena un nou uniforme.

LA DEDICATÒRIA DE ROSA MOSELLA A LES GERMANES DEL RIO. La tiple Rosa Mosella, abans d'interpretar la coneguda «Romança» de Francina, s'adreça al públic amb aquestes paraules:

«Amics, en el curs de la meua vida he interpretat moltes vegades aquesta Cançó d'amor i de guerra, tan estimada per tots els catalans. Potser avui és la darrera vegada que la canto davant d'un públic tan nostre i amb unes companyes i companys tan entranyables. És per aquest motiu que m'agradaria dedicar de tot cor aquesta "Romança" a la Maria i a la Mercè. Gràcies.»

Aquest gran concert compta amb el patrocini de les regidories de Cultura i Festes de l'Ajuntament d'Igualada i de la Caixa Penedès.

En acabar, músics i cantaires són obsequiats pel Gremi de Flequers d'Igualada i comarca i per la mateixa Comissió Organitzadora.

Coordinador general i textos del programa: LdRC.
Presentador: Josep Vidal.

JOSEP VIDAL TANCA EL «CONCERT LÍRIC». El presentador Josep Vidal acaba la seva intervenció amb aquestes

paraules: «Senyores, senyors, el concert arriba a la seva fi. Abans, però, els volem reiterar les més expressives gràcies per la seva multitudinària presència i estímul. A mesura que hem anat citant les corals participants, ens hem adonat que, pel cap baix, hem fet memòria de 230 anys d'història igualadina, i que Igualada té, a més a més, justa i ben guanyada anomenada de ciutat esforçada i treballadora. És ben cert, i s'ha fet palès, que hi bateguen també, sortosament, uns cors que, ensems que treballen, s'esplaiant cantant. Gràcies i que sigui per molts anys!»

EL «CONCERT LÍRIC», UN ÈXIT ROTUND. Transcrivim uns fragments de la ressenya que publica el setmanari *Vida...* (20-4-1989):

«Serà recordat com un dels actes destacats de la commemoració de les noces d'or del Cor Parroquial de Santa Maria, ja que fou com un homenatge de la resta de corals a les cantores que celebren el seu cinquantenari.

»Diumenge passat, cantaires de diferents edats i sexes s'uniren a la commemoració, conjuntament amb la prestigiosa Orquestra Simfònica Estela de Barcelona, que fou dirigida per Agustí Cohí, el qual també va tenir cura de la direcció general de la vetllada lírica que coordinà Lleonard del Rio, vertader artífex de l'exitosa actuació que presentà Josep Vidal.»

EXTRAORDINARI «CONCERT LÍRIC» EN EL MERCANTIL. *Igualada, periòdic de l'Anoia* (22-4-1989) publica una completa ressenya d'aquest concert dient entre altres coses: «D'extraordinari cal qualificar el concert que s'oferí diumenge passat al Cercle Mercantil a la tarda, dintre de les festes cinquantenàries del Cor Parroquial de Santa Maria. [...] Un nombrós públic, que omplia de gom a gom el Mercantil, ratificà amb entusiasme les diverses actuacions, algunes de les quals hagueren de ser bisades, atenent la càlida acollida dispensada.»

Televisió Espanyola, en el seu programa «L'apuntador» de la primera cadena, difon unes imatges del concert. També se'n fa ressò la segona cadena en un reportatge informatiu.

23 d'abril, diada de Sant Jordi. Festes cinquantenàries. El CPSMI es desplaça, juntament amb un bon grup de familiars i amics, a Guissona, en un «tornavisita» a l'Orfeó d'aquella localitat, el qual tributa a les igualadines una cordial acollença. Els acompanya el tinent d'alcalde de Cultura igualadí, Joan Solà.

A l'arribada, són rebudes al saló de sessions de la casa consistorial per l'alcalde, Pelegrí Morera, a qui acompanyen el regidor de Cultura, Jaume Pont; el president de la coral guissonenca, Jaume Rull; el director musical, Mn. Jordi Miquel, i altres representacions. Després dels discursos de rigor, hi ha un intercanvi d'obsequis.

A continuació, hom es desplaça a l'església arxiprestal per assistir a la missa, que és solemnitzada pels cants del nostre cor. Sota la direcció de MdRM i amb acompanyament d'orgue per Lluís Victori, s'interpreta el programa

següent: «Kyrie», «Sanctus» i «Benedictus» de la «Missa sancti Hieronymi», «Gloria» i «Agnus Dei» de la «Missa de Montserrat»; a l'ofertori, «Adoro te»; a la comunió, «Ave verum» i «Sedejant», i la postcomunió, «Gràcies, Senyor». Al final s'interpreta «Tota pulchra», que la clerecia i els nombrosos fidels escolten dempeus.

Tot seguit s'inicia un itinerari turístic i urbà. El dinar —a la fonda Santesmases— es desenvolupa en un ambient de franca companyonia entre les dues corals. Novament, al·locucions i regals.

CONCERT AL CENTRE CATÒLIC PLE DE GOM A GOM. A la tarda, al teatre Centre Catòlic, ple de gom a gom, el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada ofereix un concert, sota la direcció de María del Rio i amb l'acompanyament al piano d'Ignasi Castelltort. El presentador, Lleonard del Rio, estableix un paral·lisme entre la història de Guissona i la d'Igualada.

PRIMERA PART, dedicada a la polifonia religiosa: «Ave Maria», «La veu de Jesús», «El divinal convit», «Entre Iliris», «Els àngels», «El noi de la mare» i «Regina coeli».

SEGONA PART, dedicada a les cançons populars: «Montserrat» (sardana), «L'hereu Riera», «La filadora», «La filla del marxant», «En Pere Gallerí», «Muntanyes del Canigó», «Els tres tambors», «L'emigrant», «Pregària» de *Cançó d'amor i de guerra*, «Jovenívola» i «Sardana» de *Cançó d'amor i de guerra*. Solistes: M. Teresa Calaf, Rosa Mosella, M. Teresa Ratera i M. Rosa Serarols.

TERCERA PART, actuació conjunta de la dues corals: «L'Empordà» i «Va', pensiero».

Diverses peces del programa han de ser bisades. Els cantaires guissonecs imposen una llaçada a l'estendard del nostre cor i regalen a la directora un quadre de la Mare de Déu del Claustre de Guissona.

FUM, FUM, FUM. *Sorgeix quan a mig concert hom s'adona que l'escenari comença a omplir-se de fum. Aquest incident alerta cantaires i espectadors. El problema, que es resol ben aviat, prové de la mala combustió de la caldera de la calefacció, que es troba situada sota l'escenari. I retorna la calma a la sala.*

30 d'abril. A l'església de la Tossa de Montbui, cants del CPSMI en la missa del vint-i-cinquè aniversari del traspass de Mn. Amadeu Amenós, presidida pel P. Joan Sala, escolapi.

Aquesta eucaristia també s'ofereix per altres difunts col·laboradors del patronat de la muntanya: P. Jaume Castelltort, Joan Roset, Josep M. del Rio, Àngela Mercadal, Pere Borràs, Josep Brunet i Rafel Mollà.

1 de maig. A la capella de Gràcia, cants en la missa de casament de la cantaire M. Teresa Calaf Farrés amb Alfons García Girona.

PARAULES DEL CELEBRANT ALS NOUS ESPOSOS. El celebrant, P. Maties Boada, caputxí, diu entre altres

consideracions: «I m'alegra molt que us vegeu acompanyats per aquesta selecta representació del Cor Parroquial de Santa Maria, que fa tants anys que compta, Maria Teresa, amb la teva veu, i que celebra enguany les seves noces d'or fundacionals.»

El P. Maties Boada també recorda en l'homilia que la Maria Teresa era «assídua assistent a les misses matinals del dijous eucarístics, en les quals sempre hi havia veus del Cor Parroquial que cantaven. [...]

»I no oblidaré tampoc —seria ben injust— tota la teva trajectòria, de més de vint-i-cinc anys, com a cantora del meritíssim Cor Parroquial de Santa Maria —ara en plena celebració de les seves noces d'or; aquest cor que, sota la batuta de Maria del Rio, amb la col·laboració entranyable de la seva germana Mercè, ha dut a terme una obra gegantina, no solament des del punt de vista musical, sinó del de la promoció humana i cristiana de les seves cantores, d'ampla i profunda repercussió, que no sortirà mai en cap crònica periodística, perquè les seves lletres de llum han quedat únicament escrites en el secret dels cors. [...]

Com a cloenda d'aquestes paraules, el P. Maties els llegeix una poesia que ha escrit per als nuvis com a record del seu casament. En copiem la darrera estrofa:

«Que el Cor d'amics que avui, joiós, emplena
de cançons el camí que avui estrena
la festosa parella nupcial,
sigui vehicle de l'enhorabona
que en tots els cors alegrement ressona
en l'inici gojós del mes floral.»

1 de maig. Al capvespre comença a la basílica el mes de Maria, en el qual des de fa cinquanta anys el CPSMI participa diàriament. Seguidament, missa cantada. En aquest primer dia, les majores del cor reparteixen pomells de roses als assistents. La intervenció del cor continuarà, com és tradicional, durant tot el mes.

2 de maig. El poeta Vicenç Fusté dedica una poesia al nostre cor en ocasió del cinquantenari. L'autor és el president honorari de l'Orfeó de Sants de Barcelona i fou secretari de la comissió organitzadora de la Romeria d'Orfeons a Montserrat, celebrada el 14 d'octubre de 1956. El Sr. Fusté evoca en aquest treball aquella històrica jornada, especialment impulsada pel CPSMI. El podeu llegir en l'Apèndix 2 d'aquest llibre.

7 de maig, festa de l'Ascensió. La nostra entitat és invitada a l'Aplec de Rubió, que reuneix una gran gentada.

S'ofereix un concert en l'església recentment restaurada, amb el repertori següent: «Regina coeli», «En Pere Gallerí», «Els àngels», «La filadora», «Muntanyes del Canigó», «L'hereu Riera», «L'emigrant» i «L'Empordà».

A continuació hi ha una missa cantada per l'esmentada coral, presidida pel vicari episcopal, Mn. Salvador Bardolet. En acabar, repartiment del pa beneït i sorteig d'un xai.

CONCORREGUT APLEC DE RUBIÓ. *Igualada, periòdic de l'Anoia* en la seva edició del 10-5-1988 publica una crònica de la qual reproduïm uns fragments:

«El dia assolellat contribuï a una extraordinària aflluència de visitants.

»A quarts d'una, el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada oferí el concert que tingué lloc en el marc de l'església recentment restaurada. Venia després, a la una, la missa que presidí Mn. Salvador Bardolet, vicari episcopal, amb cants a càrrec del citat Cor de Santa Maria, dirigit per Maria del Rio. Es féu la benedicció del pa, que fou repartit entre els assistents, i el sorteig d'un xai.»

7 de maig. Se celebren uns Jocs Florals dins els actes commemoratius del IV Centenari del Sant Crist d'Igualada.

A l'església del Roser, on la comitiva es trasllada després de l'acte acadèmic de la basílica, el CPSMI canta els «Goigs del Sant Crist».

Les dames d'honor —entre les quals hi ha la cantaire Imma del Rio— dipositen clavells vermells al lloc on s'esdevingué el prodigi de la suor de sang.

10 de maig. Festes cinquantenàries. Es dona compte del veredict del Certamen Literari commemoratiu del cinquantenari del nostre cor. El jurat acorda deixar els premis deserts, donada l'escassa qualitat de les obres presentades.

14 de maig. Festes cinquantenàries. L'avinentsa de la commemoració del IV Centenari del Sant Crist d'Igualada (1950-1990) amb els cinquanta anys del CPSMI, mou aquesta entitat a organitzar una vetllada cultural. Té lloc a l'auditori de «la Caixa» i és coordinada per LdRC, que s'encarrega de conduir l'acte.

La novetat de la sessió és la presentació dels nous goigs del Sant Crist d'Igualada —fins ara inèdits—, originals del poeta sabadellenc Joan Arús, que els va escriure per al certamen celebrat a Igualada l'any 1929. Se'n fa una edició 2.500 exemplars. Hi ha posat música un altre sabadellenc, Mn. Albert Taulé; s'han exornat amb dibuixos de Marcial Fernández, i al dors es publica un escrit de Jaume Busqué sobre el lletrista.

Ocupa la vetllada Jaume Busqué, tractadista i corresponsal del CECI a Sabadell, que pronuncia la conferència «Elogi de la poesia». Durant la dissertació s'hi intercala la recitació de poesies a càrrec dels rapsodes Teresa Ratera i Manuel Mateu.

El cor, dirigit per MdRM, interpreta, entre altres composicions: «Pel camí de Jericó», cançó que el seu autor, Mn. Taulé, present en l'acte, harmonitzà expressament per a aquesta audició; també s'interpreta «Adoro te», de Mn. Josep Muset, igualadí que exercí el seu ministeri a la capital del Vallès Occidental, on encara és molt recordat.

El moment culminant de l'acte és l'estrena dels nous goigs. Són dirigits per Mn. Albert Taulé, autor de la música. La tornada és corejada per tots els assistents.

Per les seves vinculacions amb la nostra ciutat, el conferenciant Sr. Busqué rep l'escut de la ciutat, que li és lliurat

per l'alcalde, Manuel Miserachs, el qual presideix l'acte, acompanyat pel rector arxiprest, Joan Raurell, i per una representació de la Fundació Sant Crist d'Igualada.

21 de maig. Festes cinquantenàries. La nostra entitat es desplaça a Barcelona per actuar a la catedral a invitació del capítol catedralici que presideix el canonge degà, Dr. Francesc Muñoz, i a instàncies de Mn. Joan Gamisans, organista titular de la catedral i exvicari de Santa Maria d'Igualada.

Es canta en la missa solemne conventual amb acompanyament de l'organista Mn. Gamisans i es compta amb la col·laboració dels xantres i de l'Escolania de la Catedral. El nostre cor interpreta el «Gloria», el «Sanctus» i el «Benedictus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi» i els motets «Adoro te», «Sedejant» i «La veu de Jesús», amb solo de M. Rosa Serarols.

PRESENTACIÓ I REPERTORI DEL CONCERT. El concert que s'ofereix a continuació és presentat per Lleonard del Rio, el qual recorda: «... El Cor Parroquial de Santa Maria i mossèn Joan havien ofert diversos concerts a Igualada. Aquella bona relació s'anà enfortint amb els anys, i malgrat la categoria musical i el prestigi que el mestre organista adquirí, no s'oblidà d'aquesta senzilla coral igualadina [...]»

El repertori interpretat és el següent: «Regina coeli», «El divinal convit», «Els àngels», «Tota pulchra», «Muntanyes del Canigó», «La filla del marxant», «Entre liris», «Jovenívola» i «L'Empordà».

Els assistents —entre els quals es troben nombrosos igualadins— celebren l'actuació amb càlids aplaudiments.

FOTOGRAFIA DE GRUP I DINAR DE GERMANOR. Posteriorment es fa la tradicional fotografia a les escales de la catedral i es visita la sala de música de l'escolania, més algunes altres instal·lacions.

El dinar de companyonia se celebra en un restaurant de la Rambla. S'hi afegixen alguns compatricis forans, entre ells el Dr. Josep Pons, president de l'Associació d'Igualadins Forans. La sobretaula és amenitzada pel canonge Dr. Ramon Camprubí, il·lusionista i germà del popular humorista Joan Capri, que diverteix amb una celebrada demostració de trucs de màgia.

A la tarda, per invitació expressa de l'Ajuntament de Barcelona, es visita el Poble Espanyol.

LA SOLISTA DE LA CATEDRAL. *L'actuació oferta a la catedral de Barcelona és recordada amb molta complaença per les cantaires i provoca una simpàtica anècdota. La cantaire M. Rosa Serarols interpreta amb molt encert l'únic solo de la matinal, amb la bonica cançó «La veu de Jesús», motiu pel qual és molt elogiada per les seves companyes i diversos assistents. Per aquest motiu les seves companyes la motegen afectuosament com «la solista de la catedral», epítet que la marcarà una bona temporada.*

27 de maig. Al teatre del Cercle Mercantil, gala del Certamen Internacional de Composicions Musicals organitzada amb motiu del cinquantenari del CPSMI.

Amb aquesta extraordinària gala nocturna, les festes cinquantenàries arriben al seu zenit. Creiem que no faltem a la veritat si afirmem que fins avui cap altra entitat igualadina no ha convocat un certamen d'aquesta naturalesa, fet que avala l'encert de la iniciativa i el treball dels organitzadors.

GALA DEL CERTAMEN INTERNACIONAL DE MÚSICA. D'antuvi, hi ha una recepció i vi d'honor al cafè de l'entitat, patrocinats per la Fundació Glòria i Gumersind Godó.

Al vestíbul del teatre, dos membres de la Policia Municipal amb uniforme de gala donen la benvinguda. L'escenari està agençat amb flors per gentilesa de Flor-Alba.

Entre les autoritats assistents cal remarcar la presència de l'alcalde, Manuel Miserachs; l'arxiprest, Mn. Joan Raurell; el president del Cercle Mercantil, Francesc Fontanellas; el professor Anacleto Massari, representant del consolat italià; l'arpista Rosa Balcells, a qui es dedica un emotiu homenatge, i diverses representacions de la vida social, política i industrial de la ciutat. La coincidència amb la visita del rei Joan Carles a Barcelona obliga a justificar l'absència de Marta Ferrusola, Antoni Dalmau R. i Flora Sanabra.

Els presentadors de la vetllada, M. Teresa Ratera i Lleonard del Rio, després de la salutació inicial, expliquen que, des de l'inici de les festes el 29 d'abril de l'any passat, la coral ha celebrat més d'una cinquantena d'actes.

Obre la gala la jove i cèlebre arpista Margarida Arnal, titular per oposició del Gran Teatre del Liceu de Barcelona, que ocupa —amb una acuradíssima interpretació— la primera part del programa, amb cinc interpretacions en solitari. Tot seguit, actuació conjunta del Cor Parroquial de Santa Maria i l'arpista, presentant «Cançoneta», «Àngel de la son», «El crepuscle» i «Coro de filisteas».

RECONeixEMENT DE LA TASCA DE MARIA DEL RIO. Abans de la interpretació de la peça wagneriana amb què acaba el concert, l'organització obsequia amb una rosa cadascuna de les cantaires, i amb un ram de flors, la directora. La presentadora M. Teresa Ratera afegeix:

«Aquesta serà, Maria, la darrera cançó que ens dirigeixes dintre el programa d'aquestes festes jubilaris.

»Després continuarem amb renovada il·lusió i entusiasme fent camí en el conreu del cant i de la música. Per això ens sembla que avui és adient posar una nota d'or a la joia de la nostra joia; i no seria just que tot plegat quedés tan sols en un joc de paraules. Rep, doncs, Maria —directora i amiga—, l'emblema d'aquest cinquantenari treballat amb l'or de la voluntat i el brillants de l'amor. Per molts anys, Maria!»

Enmig dels aplaudiments, la component més antiga de la coral, Maria Martí, i la més jove, M. Rosa del Rio T., imposen a la fundadora i directora, Maria del Rio,

una agulla d'or i brillants amb el logotip del cinquantenari, costejada per les actuals cantaires.

SEGONA PART DE LA GALA: REPARTIMENT DE PREMIS.

En la segona part de la gala té lloc el lliurament de premis. A les llotges del prosceni es munten uns aparadors, en els quals es col·loquen les peces d'art de les respectives dotacions.

Els patrocinadors i membres del jurat són invitats a constituir la taula presidencial i a continuació es fa la lectura del veredict. Els patrocinadors lliuren les dotacions econòmiques, i els membres del jurat Agustí Cohí, Carles Guinovart i David Padrós s'encarreguen del lliurament dels diplomes acreditatius als guanyadors.

CERTAMEN INTERNACIONAL DE COMPOSICIONS CORALS.

Obres per a cor:

Premi Agnès Casadesús Riba. A) Ave Maria per a veus mixtes. S'atorga ex aequo a P. Pelegrino M. Santucci, de Bolonya (Itàlia) i a Javi Bustos, d'Ondarrabia (País Basc). Dotació, 50.000 pessetes per a cadascun, cedides per Vives Vidal S.A., i sengles artístics relloges muntats sobre àgates del Brasil, gentilesa de Josep Mussons, president d'honor de l'Associació d'Igualadins Forans.

Premi Manuel Borguñó Pla. B) Ave Maria per a veus iguals. S'atorga a P. Pelegrino M. Santucci, de Bolonya (Itàlia). Dotació, 100.000 pessetes, cedides per Indústries Valls S.A., i peça d'art consistent en un esmalt reproducció d'un quadre de Picasso, gentilesa de Francesc Fontanellas, president del Cercle Mercantil.

Premi Maria del Rio Montfort. C) Salve per a veus iguals. S'atorga a Juan Cordero, de Bilbao (País Basc). Dotació, 300.000 pessetes, cedides per la família Del Rio Montfort, i peça d'art consistent en la reproducció en bronze d'un santcris romànic, custodiat al Museu Diocesà (catàleg de l'arquebisbat de Barcelona), gentilesa del Dr. Josep M. Guix, bisbe de Vic.

C) Salve per a veus iguals. S'atorga un accèssit a Javi Bustos, premiat amb una peça d'art de gran format, realitzada per M. Teresa Lladó, en cuir imitant els tubs d'un orgue, gentilesa d'Antoni Dalmau R., vicepresident segon del Parlament de Catalunya.

Obres per a orgue:

Premi Francesc Riba Martí. S'atorga a Georg Bönn, de Krefeld (Alemanya). Dotació, 100.000 pessetes, cedides per Ignasi Carner S.A., i peça d'art consistent en un quadre de tema camperol, d'Antoni Guix, gentilesa de Flora Sanabra, secretària tercera del Parlament de Catalunya.

El jurat atorga un primer accèssit a Ramon Pastor, de València, Dotació, un artístic mirall-cornucòpia, gentilesa de Jaume Armenteras, diputat provincial.

El jurat atorga un segon accèssit a Joan Paradell, igualadí resident a Roma. Dotació, una icona de la Mare de Déu de la Tossa, treballada en pell i muntada sobre fusta, gentilesa de Magí Puig, director del CECI.

Obres per a piano:

Premi Paquita Madriguera Rodon. És declarat desert. Obres per a música de cambra:

Premi Josep i Frederic Muset Ferrer. S'atorga a Agustí Charles, de Navàs (Barcelona). Dotació, 300.000 pessetes, cedides per l'Ajuntament d'Igualada, i peça d'art d'Antoni Camps consistent en una figura de ceràmica sobre corall, gentilesa de Manuel Miserachs, alcalde d'Igualada.

Obres per a orquestra:

Premi Joan Just Bertran. S'atorga a Claudio Vaira, de Carrara (Itàlia). Dotació, 300.000 pessetes, cedides per la Fundació Glòria i Gumersind Godó del Cercle Mercantil, i peça d'art consistent en un exemplar numerat d'una edició no venal d'un llibre de gran format sobre Notes historyques i pintoresques du Catalognia, gentilesa de dom Cassià M. Just, abat de Montserrat.

El jurat atorga un segon premi a Luchino Belmonti, de Pieve di Teco (Itàlia). Dotació, 100.000 pessetes, cedides per Vda. de Josep Biosca Riera S.A.

Obres per a cobla:

Premi Miquel Jordana Puig. Especialitat: sardana. S'atorga a Josep Prenafeta, de Lleida. Dotació, 100.000 pessetes, cedides per «un sardanista», i peça d'art consistent en una ceràmica de gran format realitzada ex professo per Montserrat Mainar amb les alegories següents: Montserrat, la Tossa, sardanistes, cobla i logotip del cinquantenari, gentilesa de Joan Solà, tinent d'alcalde i president de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament d'Igualada.

Premi Joan Montaner Guix. Especialitat: peça lliure. S'atorga a Miquel Asins, de Madrid. Dotació, 100.000 pessetes, cedides pel Gremi de Blanquers, i treball avantguardista d'artesanía en pell, a Joan Martínez, gentilesa d'Antoni Vila, industrial adober.

S'atorga un accèssit a Joan Martínez, de Sabadell. Dotació, 25.000 pessetes, cedides per «un igualadí», membre de la Junta d'Honor del cinquantenari.

Tots els premiats recullen personalment els diplomes i les dotacions, a excepció dels guardonats italians, per als quals ho fa en el seu nom el professor Anacleto Massani, del consolat italià de Barcelona. Esmentem la presència dels patrocinadors: Jaume Armenteras, Joan Carner, Francesc Fontanellas, Josep Mussons, Magí Puig, Manuel Miserachs, Joan Raurell, Lleonard del Rio M., Joan Solà, Josep M. Tribó, Manuel Valls, Màrius Vaqués, Josep Vidal, Antoni Vila i Josep M. Vives.

L'ALEMANY I LA TRADUCTORA. *Un detall simpàtic: abans del premi, el jove compositor alemany Georg Bönn pronuncia unes paraules d'ofertament en aquesta llengua germànica, que són traduïdes per la professora Margaret Mogendorff de Bertran.*

En acabar el repartiment de premis, els membres del jurat i patrocinadors foren obsequiats amb un record commemoratiu del cinquantenari: una peça de pell realitzada per M. Teresa Lladó que conté el logotip de les festes i la silueta del campanar i cimbori de la basílica de Santa

Maria d'Igualada, gentilesa de l'industrial adober Joan Vila.

ESTRENA DE LA SARDANA «CINQUANTENARI (1939-1989)». En la tercera part de la gala hi hagué un concert amb la Cobla Juvenil de Bellpuig, dirigida per Josep M. Bernat. Encetà el repertori «Cinquantenari (1939-1989)» de Maria del Rio Montfort, i a continuació, «El Pilar d'Almenara», de Josep Prenafeta, sardana guanyadora del premi a la millor sardana del concurs internacional. Ocupà la darrera part del programa un «Passeig per la música universal a través de la cobla», amb un total de vuit peces.

En un parèntesi d'aquesta actuació es lliuren sengles records als senyors Bernat i Saladrigues, director i president de la cobla, respectivament; també als altres actuants i col·laboradors. El record consisteix en un quadre de petit format amb l'emblema del cinquantenari pintat a mà i amb la corresponent dedicatòria, obra de la cantaire Rosa M. del Rio C. La presentadora, M. Teresa Ratera, rep un «bouquet» de roses.

L'acte esdevé molt selecte i de gran qualitat artística.

EL BENEFICI DE LA GALA PER A LA RESTAURACIÓ DE LA BASÍLICA. El Cor Parroquial de Santa Maria, nascut a l'ombra de la primera parròquia igualadina, ha escollit aquesta gala final per dedicar-la a contribuir, modestament, a les obres de restauració de la teulada de l'església de Santa Maria. I és que les coses que neixen a l'abast del poble són les més vàlides i també les més significatives. Igualment, s'han posat a la venda entrades de fila 0 per a les persones que no hi han pogut assistir. S'aconseguien en total 150.000 pessetes.

La vetllada és enregistrada pels equips de Ràdio Lleida.

28 de maig. El jove compositor alemany Georg Bönn interpreta, després de la missa d'una, a l'orgue de la basílica igualadina, la peça que li ha valgut el primer premi «Francesc Riba Martí». El títol de l'obra guanyadora és «Die Ausgiessung des Heiligen Geistes —meditation über das Pfingstmysterium— (La vinguda de l'Esperit Sant —meditació sobre el misteri de la Pentecosta)».

Georg Bönn, de vint-i-quatre anys, és estudiant del darrer curs de música sacra i composició, i fill d'una família de músics. La partitura porta la dedicatòria que traduïm: «*Al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, amb motiu del seu cinquantè aniversari, de tot cor, expressament Georg Bönn*».

GEORG BÖNN A MONTSERRAT. *Un grup de cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria obsequien la tarda del diumenge (28-5-1988) el jove músic alemany Georg Bönn —guanyador del premi Francesc Riba Martí— amb una visita al monestir de Montserrat.*

28 de maig. Festes cinquantenàries. Té lloc al saló blau de la Granja Pla el dinar de cloenda de les noces d'or.

DINAR DE CLOENDA DE LES FESTES. A l'avantsala se situa un cavallet reblert de flors, amb un artístic quadre

al·legòric, dedicat a Maria i Mercè del Rio, treballat amb aquarel·la per l'artista Jordi Llucià, amb la llista de totes les cantaires des de la fundació del cor. L'esmentat quadre es lliura en el transcurs de l'àpat a les homenatjades, juntament amb un simbòlic ram de cinquanta roses vermelles.

A les postres, cinc components del grup fundador — Maria i Mercè del Rio, Maria Martí, Roser Roura i Teresa Castellà— tallen el pastís commemoratiu.

Acabat l'àpat, es reparteixen records d'artesanía en pell a les cantaires actuals, com també a altres persones i entitats que han col·laborat directament en el desenvolupament de les festes jubilaris.

La Comissió Organitzadora lliura també un obsequi a Ferran Dalmases, que s'ha encarregat del reportatge fotogràfic dels actes celebrats, i a Leonard del Rio una placa de plata amb la llegenda: «Leonard, has estat l'ànima del nostre cinquantenari. Gràcies i endavant amb aquest esperit i amb aquesta força il·lusionadora. La Comissió Organitzadora. Igualada, maig 1989».

En aquesta sobretaula —molt animada i cordial— es produeixen una colla d'intervencions per part de diverses personalitats i representacions assistents —majorment vinculades als actes commemoratius—, remarcant-se en llurs parlaments la intensa activitat d'aquestes noces d'or, l'adhesió ciutadana aconseguida i l'extraordinària correspondència popular.

El torn final de parlaments és a càrrec de Josep Mussons, Joan Solà i Manuel Miserachs.

PARAULES DE JOSEP MUSSONS. El president de l'Associació d'Igualadins Forans, Josep Mussons, posa de manifest l'excel·lent valoració que cal fer d'aquestes festes, que ell ha seguit amb interès i il·lusió des de Barcelona, remarcant-se una vegada més la gran capacitat organitzativa dels igualadins duta a terme amb una insòlita i exemplar col·laboració per part de nombroses entitats i associacions.

PARAULES DEL TINENT D'ALCALDE DE CULTURA, JOAN SOLÀ. El tinent d'alcalde de Cultura, Joan Solà —que ha viscut molt de prop la majoria de les activitats viscudes—, inicia la seva allocució dient: «Hem arribat al final. Ha costat, però hi hem arribat. Ha estat un any que hem viscut intensament, i permeteu-me que ho digui així, perquè jo m'he sentit molt identificat amb vosaltres. Ho he passat molt bé, i les coses que heu fet vosaltres les he sentides com a pròpies. Permeteu-me, però, assenyalar dos fets dintre d'aquest any —m'afanyo a dir que podria destacar-ne molts més—: el primer és una tasca que potser sense adonar-vos-en heu fet, mirant aquesta ciutat que se'n diu Igualada. Heu volgut col·laborar o fer col·laborar amb vosaltres totes les entitats culturals, totes les entitats corals. Totes han estat al vostre costat.»

Joan Solà també comenta l'èxit de la feliç iniciativa de fer una festa unitària per Santa Cecília, i comenta: «Si els esportistes tenen la seva festa, també nosaltres hem de tenir la festa de la música.»

Semblantment es refereix a la feina feta de cara enfora amb l'extraordinari Certamen Internacional de Composicions Musicals.

PARAULES DE L'ALCALDE, MANUEL MISERACHS. Finalment, el Sr. Manuel Miserachs diu: «Em sembla que les meves paraules són sobreres, perquè el vertader discurs d'aquest cinquantenari l'heu fet tots vosaltres. [...] A més, el vostre treball ha tingut una transcendència que ha anat més enllà de les nostres fronteres. [...] El Cor Parroquial de Santa Maria té unes arrels profundes dintre de la nostra ciutat, i si no existís, Igualada tindria alguna cosa mutilada. Per tant, jo voldria remarcar aquesta característica vostra que ja està en l'ànim de tots, i que heu tingut el gran encert de projectar; l'heu irradiada a tota la ciutat [...]. Això vol dir, amics meus, que el Cor Parroquial de Santa Maria té una significació important dintre de la vida ciutadana d'Igualada. Jo me'n congratulo com a alcalde [...].»

Manuel Miserachs fa referència finalment a les paraules de Josep Vidal, el qual ha reiterat públicament la sol·licitud de la Medalla de la Ciutat d'Igualada per a Maria del Rio, i acaba: «Jo en aquest moment crec que em puc fer ressò del criteri dels vint-i-un regidors de l'Ajuntament d'Igualada, i dir que per en la propera Fira de Setembre, Igualada tindrà l'honor i la satisfacció de donar-te, Maria, la Medalla Cultural de la Ciutat.»

TRENTA-CINC MIL CONVOCATÒRIES. *Joan Solà explica: «Aquest Certamen ha generat 35.000 cartes. Recordo la Mercè carregada amb cistelles de convocatòries del certamen cap a l'ajuntament. Un dia em vaig entretenir a mirar alguns sobres, i em vaig adonar que un anava a Austràlia, l'altre al Canadà, l'altre cap a Iugoslàvia. I jo pensava: d'on hauran tret tot aquest grapat d'adreces?»*

»Jo només recordo la cara del jurat —fa quinze dies— després d'haver repassat aquests 260 treballs.

»Quan anàvem a dinar em van dir: "Ens hem d'anar a rentar les mans, perquè les tenim plenes de notes: corxeres, fuses i semifuses." S'havien passat tot el matí analitzant els treballs presentats.»

31 de maig. La cirereta del pastís de les festes cinquantenàries la hi posa la Banda de Música del Conservatori d'Igualada, dirigida per Josep M. Oriol L., amb un concert nocturn a la basílica de Santa Maria.

L'altar major i especialment la fornícula del Sant Crist i la imatge de la Immaculada estan exornats amb flors. A l'escalinata central hi ha un ram de cinquanta roses vermelles, gentilesa de la família Bassols-Borràs.

Prèviament se celebra en aquest mateix temple la cloenda del mes de Maria, amb cants del CPSMI en la missa vespertina i la funció devota que presideix Mn. Narcís Riba, i es fa el tradicional repartiment de roses als fidels.

LA CIRERETA DEL PASTÍS DE LA COMMEMORACIÓ. A dos quarts d'onze del vespre comença el concert de la Banda de Música, formada per una cinquantena de

músics, amb aquest repertori: «Suspiros de España», d'A. Àlvarez, «Marinada», d'A. Pérez Moya, «En un mercat persa», de Ketelbey, «Moment musical», de Schubert, «Contes dels boscos de Viena», de J. Strauss, i «La santa espina», d'E. Morera. Cal esmentar els solos de tenora del jove Ricard Morros, per a la majoria una veritable sorpresa.

Després del clàssic vals vienès, la directora del Cor Parroquial de Santa Maria lliura a Mn. Joan Raurell les 150.000 pessetes recaptades en la gala del certamen, a favor de les obres de restauració de la teulada de la basílica.

MN. JOAN RAURELL AGRAEIX L'APORTACIÓ ECONÒMICA. El rector arxiprest ho agraeix amb aquestes paraules: «El Cor Parroquial de Santa Maria ha volgut col·laborar amb aquesta aportació econòmica, des de les seves festes cinquantenàries. No calia, perquè ja fa molt amb la seva col·laboració durant tot l'any. De totes maneres, l'agraïm molt sincerament.»

Tot seguit hi ha un lliurament d'obsequis a Josep M. Oriol L. i a Martí Ferrer, director i president de la banda respectivament.

En atenció als càlids aplaudiments que el públic dempeus dedica a la Banda de Música, s'interpreta la sardana «La processó de Sant Bartomeu», d'A. Català, amb la qual es clou la vetllada. En acabar s'ofereix un piscolabis als músics.

18 de juny. El CPSMI participa en els cants de la missa de primera comunió que se celebra a l'església parroquial de la Sagrada Família d'Igualada.

22 de juny. Manuel Miserachs i Joan Solà, alcalde i tinent d'alcalde de Cultura, respectivament, de l'Ajuntament d'Igualada, reben la Comissió Organitzadora de les festes cinquantenàries del nostre cor. Aquesta agraeix el suport i les col·laboracions municipals en el programa jubilar i rep la felicitació de les autoritats igualadines per l'encert, organització i projecció dels actes celebrats.

1 de juliol. La cantaire i pianista de la nostra agrupació, Coni Torrents, titulada del Conservatori de Música del Liceu de Barcelona, rep el diploma del primer curs de direcció coral, impartit durant l'any acadèmic 1988-1989 per la mestra Conxita García, sota la direcció del mestre Enric Ribó, celebrat a Igualada i organitzat i patrocinat per la Federació de Cors de Clavé.

8 de juliol. El CPSMI participa en els cants de la missa de casament de Rosend Sánchez Pons i Maria Jesús Enrique Climent, celebrada a l'església de Pereres (Veciana).

9 de juliol. Festa commemorativa del vintè aniversari del casament de LdRC i Coni Torrents, i primera comunió del nen Josep del Rio. Té lloc a l'església de les religioses Carmelites. Presideix la celebració Mn. Joaquim Font. Els cants, a càrrec del nostre cor, són els següents: entrada, «Regina coeli»; «Kyrie», «Gloria», «Sanctus» i «Benedictus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi»; ofertori, «Tot

per vós»; comunió, «La veu de Jesús», «Gràcies, Senyor» i «Tota pulchra».

6 d'agost. Gràcies a un enregistrament fet per Manuel Mateu, les veus del cor igualadí canten els goigs en la festa de l'ermita de Sant Salvador de Predaries (Prats de Cerdanya o Prats i Sansor). Es tracta dels goigs dedicats a la Transfiguració del Salvador, escrits en 1968 per Manuel Capdevila i musicats per Pere Vallribera.

13 d'agost. El *Full Diocesà de Vic* publica la nota que transcrivim a continuació:

NOTA DEL FULL DOMINICAL. «A finals del maig passat es feren els actes de cloenda del cinquantè aniversari del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada. Una trajectòria musical i ciutadana que s'ha anat desenvolupant des de 1939 i que ara ha tingut una feixosa commemoració. Al llarg de l'any tot just passat s'han anat succeint tota mena d'actes, com concerts, trobades d'agermanament, sortides, jornades de germanor amb altres orfeons, diverses eucaristies, etc., i sobretot un certamen internacional de composicions musicals i un certamen literari. A més a més, el cor s'ha associat a totes les celebracions festives de la ciutat, cosa que ha propiciat que les festes cinquantenàries fossin compartides sense reserves i amb els braços ben oberts per tots els igualadins. Des d'aquesta columna del FULL donem l'enhorabona al Cor Parroquial de Santa Maria bo i esperant que continuï vers la celebració de les noces de platí. Per molts... cants!»

5 de setembre. El ple municipal de l'Ajuntament d'Igualada proposa com a candidats a la medalla de la ciutat al mèrit cultural Ignasi Castellort, Josep Còdol, Salvador Riba, Maria del Rio, Jordi Savall i la Schola Cantorum.

17 de setembre. A la basílica, el cor titular s'encarrega dels cants en la missa dels "hereu i pubilla" de la Fira de Setembre, els quals fan les ofrenes dels fruits del camp. Hi assisteixen les autoritats, directius i representacions. Amb motiu del IV Centenari del Sant Crist, la imatge és trasllada temporalment al manifestador de l'altar major.

26 de setembre. Eleccions per a la nova junta del CPSMI. La mesa està composta per Maria del Rio, Anna Costas i M. Rosa del Rio. Votacions i escrutini.

Queda proclamada la nova junta directiva, que estarà formada pels deu candidats electes següents: Mercè del Rio, M. Concepció Torrents, Rosa M. del Rio, Paquita Valls, Guadalupe Cussó, M. Rosa Serarols, Adoració Izquierdo, Anna Costas, M. Teresa Calaf i Josefina Farré.

1 d'octubre. S'edita la primera circular informativa interior del nostre cor.

8 d'octubre. La nostra entitat es desplaça a les Valls d'Andorra en una excursió recreativa.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. Cants en la missa que fan celebrar anualment els veïns del barri de la Font Vella en honor de la seva patrona. Té lloc a l'església del Roser. És oficiada per Mn. Joan Raurell, rector arxiprest d'Igualada, i compta amb els cants del CPSMI.

13 d'octubre. Atesos els resultats de les votacions celebrades el passat dia 26 de setembre, la nova junta del nostre cor queda constituïda així: presidenta, Mercè del Rio; vicepresidenta primera i responsable de l'àrea de secretaria, M. Concepció Torrents; vocals, Adoració Izquierdo i Josefina Farré; vicepresidenta segona i responsable de l'àrea de relacions públiques, Rosa M. del Rio C.; vocals: M. Rosa Serarols i M. Teresa Calaf; vicepresidenta tercera i responsable de l'àrea de tresoreria, Paquita Valls; vocals, Guadalupe Cussó i Anna Costas; directora, Maria del Rio; coordinadors, Ferran Dalmases i LdRC.

24 d'octubre. La nova junta comença a elaborar els estatuts.

31 d'octubre. En l'assaig d'avui es fa present la inefable «castanyera» i se celebra anticipadament la festa de Tots Sants.

24 de novembre. El setmanari *La Veu de l'Anoia* publica un article biogràfic sobre MdRM, que forma part de la sèrie «volem les medalles», en la qual es reivindica l'atorgament municipal de «les medalles de la ciutat» a diverses personalitats.

25 de novembre. A l'hotel Amèrica, sopar de músics i cantaires en la proximitat de la festa patronal de Santa Cecília. Ball i sorteig de regals. Hi és present una representació de vint-i-cinc cantaires del CPSMI. L'alcalde, Manuel Miserachs, i el regidor de Cultura, Joan Solà, fan referència en les seves allocucions a la brillant commemoració cinquantesimària de la nostra coral.

26 de novembre. A l'església del Roser, ofici en honor de santa Cecília, amb la participació de la Schola Cantorum —que enguany és l'entitat abanderada— i el nostre cor.

A la tarda, la nostra entitat fa una trobada familiar al col·legi de la Divina Pastora. Vetllada i berenar-sopar.

CRÒNICA DE LA VETLLADA. Copiem un fragment de la crònica que es publica en la *Circular informativa interior del Cor Parroquial de Santa Maria*, núm. 5 (12-12-1989): «... Del festival cal remarcar les excel·lents actuacions personals d'Anna Casadesús i Rosa Mosella, en sengles recitals de cant; la segona, acompanyada al piano per Maria del Rio. La justesa interpretativa de M. Concepció Torrents i Magda Vidal, en l'actuació al piano. L'expressivitat i bon dir de M. Teresa Calaf i Guadalupe Cussó, en el recital/teatre. L'original exhibició de claqué de Rosa M. Dalmases. L'elegància i propietat de Dori Izquierdo i Josefina Farré, en els seus difícils papers de jutgesses. L'extraordinària i

desconcertant actuació del grup de cambra "The Quartet Orchestra Simfonic of London", format per M. Concepció Torrents, Maria del Rio, Aurèlia Rosich, Paquita Valls i Rosa M. del Rio. I, finalment, el dinàmic i avassallador conjunt haevy "Els trons on the rocks", amb Merche Delriu, Mery-àngels Rocka, Aurhel·lia Rosick, Konny Thorents, Roska Ma. del-mam, i les go-go girls Mia Rossy del-Ri i Rosamary Darmas-es.

»La presentació del nostre coordinador Lleonard del Rio, amb la imprescindible assessoria de les hostesses Maria Josep Lumbreras, Anna Casadesús, Imma del Rio i Magda Vidal.

»M. Rosa Serarols i Paquita Valls foren les ben disposades cambreres del berenar-sopar que va cloure la festa.

»En la darrera circular es demanava la participació de tothom. Avui podem congratular-nos que aquesta col·laboració fos plena i sense reserves per part de tota la coral. I això tant pel que es refereix a les actuacions, ambientacions, concursística, etc. com en el muntatge i desmuntatge de l'espectacle: tragar taules amunt i avall, tasca a la qual no foren absents una colla de marits i d'altres amics. Aquí no hi havia "convidats de pedra", ja que, com els de Fuenteovejuna, una vegada més tothom ha anat a l'una.

»Un bon amic i il·lustre concurrent ens felicitava ben de cor, agradablement sorprès, tot compartint plat i taula, i ens suggeria per a l'any vinent i a compte seu traslladar aquest espectacle al teatre del Cercle Mercantil. [...]

Després de la festa es lliura a la superiora del col·legi Mare del Diví Pastor, la igualadina Gna. Purificació Castelltort, un record del cinquantenari com a agraïment per la bona acollença dispensada.

30 de novembre. Comença la novena de la Immaculada a l'església del Roser, amb la participació diària en els cants del CPSMI.

8 de desembre, festa de la Puríssima. Continuen les obres a la basílica i per aquest motiu la missa patronal, cantada pel nostre cor, té lloc a l'església del Roser.

17 de desembre. Concert de tarda al teatre Cercle Mercantil amb la nostra agrupació coral, dirigida per MdRM, i la Schola Cantorum, dirigida per Esteve Corbella. Aquest acte s'emmarca dins el cinquantenari de l'esmentada Schola. El públic omple la platea del teatre.

En la primera part, el CPSMI presenta l'estrena del *Poema nadalenc*, basat en una poesia d'Antoni Canals, sobre una idea i muntatge de LdRC. Hi intervenen, juntament amb el cor, els rapsodes M. Teresa Ratera, Carla Junyent i el mateix Lleonard.

En la segona part actua la Schola Cantorum oferint onze cançons.

I en la tercera, hi ha l'actuació conjunta dels dos cors. La crònica que copiem del periòdic local dóna detallada informació del desenvolupament d'aquesta darrera part.

Concert de Nadal al Cercle Mercantil en el 40è aniversari del CPSMI i la Schola Cantorum

EL COR DE SANTA MARIA ESTRENA EL «POEMA NADALENC». Copiem del bisetmanari *Igualada, periòdic de l'Anoia* (20-12-1989) la crònica que fa referència a l'actuació de la coral femenina:

«[...] *El Poema nadalenc*, a càrrec del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, ocupà la primera part del programa i constituí una excel·lent troballa. Sobre un fons nadalenc, una veu en off presenta l'espectacle, elaborat amb traça i executat amb gust. Antoni Canals va escriure el poema amb l'estil planer i casolà a què ens té acostumats el poeta. [...] Els rapsodes actuaren amb èxit.

»Obert el teló, s'inicià la narració del *Poema*, el qual es bastí amb un fons d'orgue, executat amb la professionalitat del mestre Lluís Victori; obé amb nades molt ajustadament interpretades pel Cor Parroquial de Santa Maria, sota l'experta direcció de la professora Maria del Rio. La música de les cançons, tan aviat estalonava el text per a adquirir més endavant el seu protagonisme i rellevància, com servia de coixí als recitadors. Les diferents peces nadalencques que s'escolliren —molt adients i oportunes— foren d'estil molt divers. Així poguérem escoltar obres corals tan boniques i tradicionals com les populars alemanyes «Nit de pau» i «Bona nit», harmonitzades respectivament per Gruber i Brahms; la popular francesa «Nadal, Nadal», en harmonització de Just, i la popular catalana «Les dotze van tocant» —amb solo de Rosa Maria del Rio C.—, també de Just. Completava el repertori coral el conegut «Glòria» de l'obra pastorívola *L'Estel de Natzaret*, i d'altres peces de polifonia religiosa contemporània com «Hac nocte» i «Quem vidistis, pastores?».

»Un altre encert fou la il·luminació, conduïda amb bona traça per Enric Sogas, la qual donà un caire de fantasia

a l'espectacle i una ambientació precisa al context que s'oferia. [...] Tots plegats foren acomiadats amb un fort aplaudiment.»

ACTUACIÓ CONJUNTA SCHOLA CANTORUM I COR DE SANTA MARIA. El bisetmanari *Igualada*, després de comentar l'actuació de la Schola Cantorum en la segona part, fa la ressenya que transcrivim de l'última part del concert de la tarda, en la qual actuen conjuntament els dos cors:

«Després d'un breu descans, les dues corals ocuparen la tercera part del programa, amb un repertori mixt, en el qual evidenciaren una gran qualitat [...]. Les tres primeres cançons eren harmonitzacions de Just.

»Sota la direcció d'Esteve Corbella, s'executa «El primer Nadal», popular anglesa. A continuació, i sota la batuta de Maria del Rio, cantaren «Ha nascut el Déu Infant», popular francesa. Després d'aquesta interpretació, M. Teresa Ratera anuncià el lliurament d'uns obsequis en nom del Cor Parroquial de Santa Maria. Així, la directora Maria del Rio imposà al director Esteve Corbella la insígnia daurada de la coral femenina; d'altra banda, la presidenta Mercè del Rio lliurà a la Schola Cantorum una placa d'homenatge i adhesió a les festes cinquantenàries, que recollí el president Ramon Gilabert.

»Reprès el concert i de nou sota la direcció d'Esteve Corbella, s'interpretà «Som el dia de Nadal», i després, «Sant Josep i sant Joan», amb solos de Magda Vidal i Imma del Rio.

»Abans de la darrera interpretació es lliurà un artístic cistell de flors a Maria del Rio. I ja finalment, sota la batuta d'Esteve Corbella, clogué el concert l'«Al·leluia» de l'oratori *El Messies* de Haendel, la qual, atenent els aplaudiments, meresqué l'honor de ser bisada.»

22 de desembre. Cantada de nades a la plaça de l'Ajuntament junt amb totes les corals igualadines —entre elles el CPSMI—, en acte organitzat per la regidoria municipal de Festes. En acabar, coca i torrons, preludi llaminer nadalenc, per a tots els cantaires.

24 de desembre. Potser és la primera vegada en la història que la missa del gall de la parròquia de Santa Maria se celebra a l'església del Roser. És presidida pel rector arxiprest, Mn. Joan Raurell. El nostre cor té cura dels cants d'aquesta eucaristia i posterior veneració de l'Infant.

Com és costum, a la sortida, i en el local social —oportunament adornat de festa per les mateixes cantaires—, la coral obsequia amb la típica torronada cantaires i familiars. La xerimola comença amb una cantada de nades davant el pessebre, al costat d'un arbre curull de regals sorpresa. Un sorollós tro anuncia l'arribada de dos Pares Noel que, després d'un discurs humorístic, lliuren les nominacions dels «Emmys» als cantaires atorgats, diuen, pel «Jurat internacional de l'eurovisió interplanetària», regalant a tothom una divertida estona. Tot acaba amb la coca, els torrons i el xarel·lo.

31 de desembre. Cants de la nostra entitat en la missa de fi d'any que celebra Mn. Josep Aribau a l'església del Roser, organitzada per l'Adoració Nocturna.

Després, cantaires i familiars es reuneixen al local social en un piscolabis.

CIRCULARS INFORMATIVES. En el transcurs de l'any 1989 el Cor Parroquial de Santa Maria ha editat cinc circulars informatives interiors.

* * *

1990 /

Balanç de les festes cinquantenàries

Realment la commemoració del cinquantenari del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada ha estat un repte, superat molt dignament, gràcies a una base fèrtil i important com ho són els cinquanta anys de dedicació, d'activitat, feliçment reconeguts oficialment i de forma feaent —ens referim al plenari del consistori—. Un mèrit que Igualada, la ciutat, el poble, la gent, també ha reconegut. I per això podem parlar de l'èxit d'aquesta celebració, perquè els actes han estat correspostos d'una forma excepcional.

En tres ocasions vam omplir el Cercle Mercantil esgotant totes les localitats. També la platea i el primer pis de

l'Ateneu, en un festival de tardor extraordinari, en col·laboració amb prestigioses entitats igualadines artístiques i culturals. Organitzarem un Certamen Internacional de Composicions Musicals amb un sorollós resultat de participació, amb 258 obres concursants. I moltes altres activitats. Tot el que es va fer va comptar amb l'aquiescència d'Igualada, de la gent de casa nostra, que va considerar que es feia justícia a un esforç infreqüent, inèdit, fet durant cinquanta anys.

El ressò de les festes continua encara en aquest any 1990 amb l'estrena del muntatge *Som els d'Igualada!*, el viatge a Itàlia i les festes homenatge a les cantaires de la coral que han complert cinquanta o vint-i-cinc anys de fidelitat.

5 de gener. MdRM és entrevistada per Josep Nadal a *Igualada, periòdic de l'Anoia*, després del concert de Nadal ofert a finals de l'any passat amb la Schola Cantorum: «... [el concert] ha volgut ser —explica la directora del CPSMI— una mostra de simpatia i d'homenatge a totes les persones que al llarg dels anys han nodrit la Schola Cantorum d'Igualada...»

14 de gener. El nostre cor ofereix un concert de tarda a la residència de la Fundació Municipal per a Persones Grans P. Josep M. Vilaseca.

EXCEL·LENT CONCERT A LA RESIDÈNCIA P. VILASECA.

El bisetmanari *Igualada, periòdic de l'Anoia* (17-1-1999) hi fa aquesta referència:

«Diumenge passat dia 14 el Cor Parroquial de Santa Maria, que amb tant encert dirigeix Maria del Rio, actuà per primera vegada a la residència Pare Vilaseca.

»Els avis allí residents feia dies que esperaven la seva actuació, ja que amb alguns del seus components els uneixen vincles familiars i d'amistat, i són coneixedors que formen un conjunt de veus remarcables. L'expectació era gran, i no quedaren pas defraudats. El concert fou extraordinari. En féu la presentació Leonard del Rio, amb el seu habitual bon saber fer.

»Constà de dues parts. En la primera es presentà el *Poema nadalenc*, lletra de l'autor igualadí Antoni Canals, que honorà l'acte amb la seva presència. El muntatge d'aquest poema feia molts pocs dies que havia estat estrenat pel mateix Cor Parroquial en el concert de Nadal celebrat al teatre del Cercle Mercantil. Hi actuaren els rapsofes M. Teresa Ratera, el mateix Leonard i la nena Carla Junyent. Magnífic en tots sentits.

»En la segona part delectaren amb cançons catalanes. La primera fou una «Salve» dedicada a la Mare de Déu de Montserrat. Seguidament interpretaren la cançó que porta per títol «La veu de Jesús», que tingué per solista M. Rosa Serarols i que fou dedicada a les religioses que tenen cura de la residència. «La filadora», amb les solistes M. Teresa Calaf i Aurèlia Rosich; «Les dotze van tocant», amb la solista Rosa M. del Rio, i els fragments «Pregària de Francina» i «Sardana» de la *Cançó d'amor i de guerra*, magníficament

interpretats i ens els quals actuà de solista Rosa Mosella. “Muntanyes de Canigó”, “La filla del marxant”, “En Pere Gallerí”, “Els tres tambors”, “Cor dels esclaus” de *Nabucco*, i “L’Empordà”, entre altres foren les cançons que anaren desgranant al llarg de les més de dues hores que durà el concert, totes elles interpretades de forma excel·lent.

»La residència agraeix molt sincerament la gentilesa de Cor Parroquial que tan gentilment s’oferí per a regalar aquest concert a tots els acollits, els quals ja esperen poder gaudir novament d’una altra actuació.»

LA CRÒNICA DE LA NOSTRA CIRCULAR INFORMATIVA. D’altra banda, en la *Circular interior* del cor, núm. 6 (23-1-1990), s’explica al respecte: «De l’entusiasme i atenció que despertà el concert que oferirem a la Residència P. Vilaseca, tots plegats en foren testimonis. [...] Aquelles expressions que es dibuixaven en el rostre dels assistents, aquelles llàgrimes que rodolaven cara avall, malgrat l’emoció continguda, foren una gratificant correspondència al nostre obsequi coral. La direcció de la residència deixà constància de la nostra actuació a través d’un elogiós comentari que publicà el diari d’Igualada. Tots plegats fórem testimonis de com es multiplicaven les felicitacions i l’agraïment dels residents. En acabar fórem gentilment obsequiats.»

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. Un any més, participem en la missa patronal de l’Antic Gremi dels Traginers d’Igualada. Se celebra a l’església de la Soledat, plena de gom a gom. És just remarcar que l’actuació resultà molt reeixida, i així ho advertiren els comentaris que es feren a la sortida.

20 de gener, festa de Sant Sebastià. Solemnització de l’ofici en honor del compatró de Sant Martí de Tous. L’actuació es féu des de dalt l’orgue de l’església d’aquesta veïna localitat, amb una bona assistència de fidels.

1 de febrer. La regidoria municipal de Cultura, que presideix Joan Solà, fa públic un informe de les activitats dutes a terme durant l’any 1989. Es remarca la col·laboració d’aquest departament amb les nostres festes cinquantenàries.

De la memòria de la Sala Municipal d’Exposicions en destaca la mostra organitzada el mes de febrer passat, la qual meresqué una freqüència de visites que superà tots els pronòstics.

Pel que fa a l’informe de l’Arxiu Comarcal d’Igualada, hi figura el CPSMI entre les entitats que hi han lliurat cartells i petits impresos per al seu fons documental.

4 de febrer. Nova col·laboració del nostre cor en els actes commemoratius del IV Centenari del Sant Crist. Es presenta a l’església del Roser l’estrena del muntatge *Som els d’Igualada!*, ideat per LdRC sobre un poema d’Antoni Canals. En la seva presentació, el cor aconsegueix un èxit rodó, tal com ho testifiquen els comentaris que transcrivim de les tres publicacions locals. També les dues emissores de ràdio i la TV Igualada en parlem molt positivament.

Prèviament a aquesta audició, el P. Josep M. Carol va impartir una conferència sobre «El Sant Crist d’Igualada en el context de la història general de l’art cristià i català».

L’ESTRENA DE «SOM ELS D’IGUALADA!». M. M .V. comenta en el bisetmanari *Igualada, periòdic de l’Anoia* (7-2-1990) respecte a Som els d’Igualada!: «... Lleonard del Rio C. volgué completar les dues excel·lents troballes poètico-musicals anteriors (*L’Estel de Natzaret* en concert i *Poema nadalenc*) amb aquesta tercera, dedicada al Sant Crist d’Igualada.

La base fou el poema d’Antoni Canals Enrich «Som els d’Igualada!», premiat en els Jocs Florals del IV Centenari, amb intercalació d’altres fragments poètics d’autors tan coneguts com Jacint Verdaguer i Jaume Boloix, cantors immillorables del Tercer Centenari, i amb il·lustracions musicals apropiades. Aquesta conjunció de rimes i música tingué l’encertat i espectacular complement d’altres efectes de so —a càrrec de Lleonard del Rio T.—, que, en alguns moments, a més de donar força i subratllar cada un dels passatges històrics de la narració poètica, feren estremir emocionalment l’expectant silenci amb què el públic del Roser seguia el molt ben dosificat guió del muntatge artístic.

L’actuació del Cor Parroquial de Santa Maria començà després d’una presentació de l’acte feta pel prior Manuel Mateu i d’un suggestiu preludi musical format per una sèrie de motius populars igualadins [...]. Si haguéssim de donar una qualificació, aquesta seria la d’excel·lent “cum laude”. Tan grata va ésser l’estona. que vam sortir amb el convenciment que aquest nou muntatge igualadí demana amb insistència el bis. Un bis que podria tenir un lloc preferent en els actes de la pròxima festa del Sant Crist.»

UNA VETLLADA CULTURAL PLENA D’IGUALADINISME. Per la seva banda, el setmanari *Vida...* (8-2-1990) publica a primera pàgina: «Una vetllada cultural, plena d’igualadinisme» i, a les pàgines interiors, Josep Elias Farré dedica en la seva secció «Cantonada» aquest comentari a *Som els d’Igualada!*, dient entre altres coses: «Fou una tarda d’aquelles que ragen igualadinisme pertot arreu. El concert era un muntatge que el bon amic Lleonard del Rio va concebre amb ingredients formats per una poesia d’Antoni Canals i Enrich, premiada precisament en els Jocs Florals d’aquest IV Centenari, juntament amb altres textos adients, fins i tot del sacerdot-poeta Jacint Verdaguer. A més, la interpretació del Cor Parroquial de Santa Maria, combinant amb els rapsodes M. Teresa Ratera i el mateix Lleonard del Rio. Afegiu-hi encara l’acompanyament a l’orgue d’Ignasi Castellort i uns efectes especials, per a donar més versemblança a alguns aspectes del text. Tot això suposa moltes hores de dedicació i preparació, que només es poden emprar desinteressadament, amb un ple sentiment i esperit de col·laboració a l’èxit dels actes del Centenari de l’Espòs de Sang. No cal dir que tots els participants donen per ben emprada la dedicació que feren per a preparar aquest concert.»

El CPSMI estrena "Som els d'Igualada" a l'església del Roser

UN ACTE DE GRAN CATEGORIA. Amb el títol precedent, el setmanari *La Veu de l'Anoia* (9-2-1990) escriu referint-se a l'esmentat muntatge: «El concert presentà l'estrena de l'obra *Som els d'Igualada!*, basada en la història del nostre Espòs de Sang, d'acord amb el text poètic d'Antoni Canals, premiat en els Jocs Florals del IV Centenari del Sant Crist. Es tracta d'un muntatge musical molt ben preparat i reeixit, que té moments d'una vivesa extraordinària. Recull bells textos poètics dedicats a la Suor de Sang que expressen els moments esdeinguts al seu entorn en aquests quatre-cents anys, amb una música adient que els fa reviure amb una força impactant. El nombrós públic assistent aplaudí fortament i merescuda aquesta actuació tan digna del IV Centenari i que molt voldríem que es tornés a presentar. Realment s'ho val. Felicitem la directora del cor, Maria del Rio, i totes les senyoretetes membres de la coral cinquantenària, així com els altres ja esmentats col·laboradors, especialment l'encarregat de la sonorització, tan perfecta. [...]»

5 de febrer. El poeta Antoni Canals adreça una carta a la directora MdRM, referida a la presentació d'ahir del muntatge literari musical *Som els d'Igualada!* En transcrivim un fragment: «*En primer lloc, plau-me felicitar-te cordialment pel gran èxit obtingut pel Cor Parroquial —que tan encantadament dirigeixes— en el concert d'ahir a la tarda a l'església del Roser. Certament, la vostra actuació va ésser extraordinària. Fins i tot va causar-me una impressió de profunda emotivitat.*»

20 de febrer. La *Circular interior* núm. 8 del CPSMI (20-2-1990) publica el projecte d'estatuts de la coral.

27 de febrer. L'assemblea general de la nostra entitat aprova per unanimitat el projecte d'estatuts. En aquesta reunió

la presidenta, Mercè del Rio, explica el projecte de l'anada a Roma els propinients dies 1-15 d'agost.

2 de març. El CPSMI comença les funcions del «Miserere» al Sant Crist d'Igualada, intervenint també en els cants de la missa vespertina.

Com és tradicional, el cor continuarà participant en aquest acte —que se celebra a l'església del Roser— cada divendres de Quaresma.

En l'escaiença del quart centenari, la sagrada imatge visita setmanalment les parròquies i esglésies de la ciutat, acabant al santuari de la Pietat, compatrona de la ciutat.

11 de març. Tradicionalment la nostra entitat fa cada any una visita amb concert a les institucions benèfiques de casa nostra. Avui, a la Llar del Sant Crist es participa en els cants de l'ofici que se celebra a la capella de la Mare de Déu dels Desemparats i, en acabar, s'ofereix un concert a les religioses i avis acollits.

El repertori es forneix bàsicament de cançons catalanes, la majoria de les quals són conegudes i seguides amb atenció pels assistents. També es dedica una cançó asturiana a les religioses d'aquell Principat, i una altra a la memòria d'un avi suara traspasat que exercia habitualment de portaveu dels seus companys. Completen el repertori alguns fragments d'obres líriques i s'acaba amb un parell de sardanes.

No hi manca el repartiment de llaminadures, que sempre són ben agraïdes.

22 de març. La junta del CPSMI, acompanyada de l'alcalde, Manuel Miserachs, i del tinent d'alcalde de Cultura, Joan Solà, és rebuda pel president de la Generalitat, Jordi Pujol, en el seu despatx oficial de la plaça de Sant Jaume de Barcelona.

La Comissió de festes del cinquantenari del CPSMI, i Jordi Pujol en el saló de la Mare de Déu de Montserrat del Palau de la Generalitat

L'entrevista, en tot moment molt cordial, es perllonga durant mitja hora. Els nostres conciutadans expliquen al president la finalitat i els objectius del cor, una de les poques formacions exclusivament femenines que existeixen al nostre país. El Sr. Pujol Soley té paraules d'elogi per a la professora MDRM i per la meritòria dedicació de cinquanta anys d'activitat al capdavant de la coral que va fundar.

Especial esment es fa de la recent celebració de les noces d'or, commemoració que interessa al president. Se li comenta l'extraordinària correspondència ciutadana assolida, així com el Certamen Internacional de Composicions Musicals, de tan àmplia i nodrida participació. També se li explica el projecte del pròxim viatge a Roma el propinent mes d'agost.

Es lliura al president un record en pell i un casset de cançons interpretades pel cor.

Després de la visita, Jordi Pujol posa amb el grup d'igualadins per a unes fotografies a la sala de la Mare de Déu de Montserrat. Finalment, els igualadins visiten algunes dependències del Palau.

24 de març. En el transcurs del VI Sopar de Tast de l'Anoia que se celebra al teatre del Cercle Mercantil, MDRM, directora del nostre cor i «Igaladina de l'any 1988», lliura a Josep Santacana, president de l'Igalada Hoquei Club, el títol de «Igaladí de l'any 1989». Una bona colla de cantaires fan costat a la seva directora en aquest acte.

29 de març. L'àrea de secretaria del cor envia a la Direcció General d'Entitats de la Generalitat de Catalunya el projecte d'estatuts del CPSMI.

1 d'abril. Es posa a la venda el primer casset de la sèrie «Col·lecció familiar del Cor Parroquial de Santa Maria». Consta de vint cançons.

8 d'abril, Diumenge de Rams. A la tarda, a l'església del Roser, viacrucis solemne, cantat pel nostre cor.

12 d'abril, Dijous Sant. La nostra agrupació coral intervé en els cants de la missa a l'església del Roser. També en l'hora santa que se celebra a continuació.

13 d'abril, Divendres Sant. Amb molta més assistència que els altres anys, se celebra a l'església del Roser l'acte commemoratiu de la suor de sang del Sant Crist d'Igalada, en el qual participa el CPSMI.

La nova carta pastoral *Mireu l'arbre de la creu*, escrita pel bisbe Josep M. Guix amb motiu del IV Centenari del Sant Crist d'Igalada, centra l'atenció de l'acte d'avui. Lectures dels textos són a càrrec de Magí Puig, Amadeu Bosch, Antoni Prat, LdRC i Manuel Mateu. Tenen cura dels comentaris els mossens Joan Raurell, Joan Valls, Jaume Serra, Antoni M. Bausili i Josep Còdol.

17 d'abril, festa del Sant Crist d'Igalada. En la processó de la tarda pels carrers de la ciutat hi desfilen per primer any els estendards i les banderes de les entitats, gremis i associacions locals, entre elles la senyera del nostre cor, que hi és present corporativament. Per primera vegada les dones són convidades a participar en la processó.

Hi és present el bisbe de Vic, Josep M. Guix, que porta la imatge des de la sortida —l'església del Roser— fins a la plaça de l'Ajuntament, on es canta el «Crec en un Déu».

18 d'abril. Es presenta a la Casa de Cultura de «la Caixa» el llibre *Arrels igualadines* (primer volum), de Jaume Ferrer. Aplega articles publicats en el setmanari *La Veu de l'Anoia*, entre ells qual el titulat «El cor, la Maria i la Mercedes», que va publicar-se el 13 de maig de 1988.

20 d'abril. És la data exacta de la suor de sang del Crist igualadí a l'església del Roser, l'any 1590. Hi són presents els catequistes de la ciutat La missa vespertina que se celebra en l'esmentat temple esdevé la cloenda dels actes religiosos del quart centenari.

Presideix la concelebració Mn. Joan Raurell, arxiprest, i l'acompanyen els mossens Antoni M. Bausili, Antoni Talló i Josep Còdol. Els cants són a càrrec del nostre cor. S'enregistra una assistència massiva de fidels.

22 d'abril. L'Associació d'Igualadins Forans es desplaça a la nostra ciutat amb motiu del IV Centenari del Sant Crist. A l'arribada es fa una recepció a l'ajuntament i a continuació s'assisteix a una missa a l'església del Roser.

A migdia, a l'auditori del Museu Comarcal de Cal Boyer, són presents a l'audició del muntatge *Som els d'Igualada!*, a càrrec del CPSMI que dirigeix MdRM. El públic omple a vessar el recinte. El cor obsequia el president, Dr. Josep Pons. Després es fa un dinar de germanor al saló Anoaia.

EMOTIVA REESTRENA DE «SOM ELS D'IGUALADA!».

El president d'honor de l'Associació d'Igualadins Forans, Josep Mussons, publicà unes paraules d'agraïment en la premsa local dient entre altres coses: «No m'oblido de la sorpresa que per a mi i molts que ens acompanyaven va ésser "descobrir" el Museu Comarcal de l'Anoia i que en el seu auditori poguéssim ésser testimonis de la "reestrena" de l'obra de l'autor igualadí Antoni Canals *Som els d'Igualada!* i que, gràcies a tots els qui hi van participar, vàrem saber emocionar-nos de veritat...»

Els mitjans informatius locals es fan ressò elogiosament d'aquesta reestrena. En copiem alguns fragments, afegint-hi igualment una completa informació de les cròniques radiofòniques d'Anoia Ràdio i Ràdio Nacional d'Espanya a Igualada.

L'AUDITORI DEL MUSEU ES FÉU PETIT. Escriu *Igualada, periòdic de l'Anoia* (25-4-1999): «... Ja a l'auditori del Museu Comarcal, que es féu petit, el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, que dirigeix Maria del Rio, oferí una segona representació de l'obra literàrio-musical *Som els d'Igualada!*, estrenada fa poques setmanes a l'església del Roser. Els assistents fruïren de debò amb aquest muntatge inspirat en el text poètic d'Antoni Canals i desenvolupat amb encert per Leonard del Rio, el qual hi intervingué també com a rapsode, juntament amb M. Teresa Ratera i acompanyament al piano d'Ignasi Castellort. *Som els d'Igualada!* és una original síntesi de la història del Sant Crist igualadí que aplega reconeguts treballs poètics i música religiosa, preferentment igualadina, i uns reeixits efectes especials. [...]»

26 d'abril. Els priors del Sant Crist d'Igualada adrecen a MdRM, directora del nostre cor, la següent carta:

ELS PRIORS FELICITEN I REGRACIEN EL COR DE SANTA MARIA. «Molt apreciada directora:

»Finalitzats ja els actes commemoratius del quart centenari del nostre Sant Crist, molt ens plau expressar a vostè i al grup de senyores i senyoretes que formen el Cor Parroquial de Santa Maria el nostre més pregon agraïment per la constant i inestimable col·laboració.

»Any rere any, el Cor Parroquial que vostè dirigeix s'ha lliurat desinteressadament i amb elogioble afany participatiu als actes de culte que hem anat celebrant en honor del nostre Espòs de Sang, a partir de la Quaresma fins a la cloenda dels actes dedicats al Sant Crist.

»Enguany aquesta participació s'ha vist encara més completa amb motiu de la commemoració quadricentenària. A més d'intervenir com cada any en la devoció del «Miserere» dels divendres quaresmals, el Cor Parroquial de Santa Maria ens donà la molt agradable i impensada sorpresa d'oferir als igualadins i al Sant Crist el muntatge *Som els d'Igualada!*, peça poètico-musical que, sens dubte, ja forma part del patrimoni artístic de la nostra història. Cal afegir la seva participació en l'acte tradicional de Divendres Sant, al Roser, com ja han fet cada any; l'assistència corporativa a la solemne processó del Sant Crist, amb l'estendard del cor; la participació el dia 20 d'abril, divendres de Pasqua, en la celebració eucarística que tanca oficialment el centenari, i, finalment, la repetició per als igualadins forans de *Som els d'Igualada!*, de tan gratísim i emotiu impacte, el diumenge 22.

»Que el Sant Crist d'Igualada els ho tingui en compte. Per la nostra part, demanem que acceptin el modest donatiu que adjuntem, amb el qual no compensem, ni de bon tros, la dedicació i els esforços personals que vostès no han parat d'esmerçar.

»Rebin també amb el nostre agraïment, una cordial i afectuosa salutació.

»Priors del Sant Crist d'Igualada. Signats: Mn. Joan Raurell, Marcel Castells, Manuel Mateu, Magí Puig i Antoni Ponceu».

Informada la junta directiva de la carta precedent, se'n dóna compte en l'assemblea. La presidenta del CPSMI, Mercè del Rio, hi correspon amb la carta que transcrivim a continuació:

EL COR DE SANTA MARIA AGRAEIX LA CARTA DELS PRIORS.

«Benvolguts senyors:

»La nostra directora ens ha fet a mans la seva carta i el corresponent donatiu. Una cosa i una altra ens han sorprès molt gratament. No hi estem pas acostumats. Gràcies, moltes gràcies en nom de la junta directiva i de totes i cada una de les components de la nostra coral.

»La seva carta, senyors priors, té un contingut singular que escapa a tot formulisme protocol·lari. Hi veiem un afecte i unes connotacions atents i generosos que, per desacostumades, calen molt emotivament en els nostres sentiments i, sensibles com som, ens emocionen i ens corprenen. Hi veiem fins i tot una estima que va molt més enllà de les paraules tan boniques, tan delicades i amables que ens dediquen amb estimulants gentiltesa. I tot plegat ens

plau satisfactòriament, i no pas per pur narcisisme, ni per cap banal complaença, sinó perquè suposa la ratificació del nostre ideari fundacional, que ni el temps, ni les modes, ni les pressions, podran desdibuixar ni enterbolir. Ajudar modestament amb el cant coral a solemnitzar les funcions religioses de casa nostra, a l'escalf del Sant Crist d'Igualada, a l'ombra de la parròquia que fa més de cinquanta anys que ens veié néixer, ho continuarem fent mentre Ell vulgui la nostra tasca.

»Estem contents d'haver pogut ser útils amb la nostra participació en les festes quadricentenàries de la suor de sang del nostre Sant Crist d'Igualada. Des de l'acte de "la Caixa" el de maig de 1989, en què tinguérem el goig d'enllaçar la nostra commemoració cinquentenària amb l'inici de la celebració jubilar, fins al del darrer 22 d'abril a l'auditori del Museu, podem assegurar-los que hem posat ànima i cos perquè la nostra contribució al públic homenatge ciutadà al Sant Crist d'Igualada fos ben digna i exemplar. Si quelcom hi ha hagut de positiu, si hem pogut ajudar en alguna cosa, l'esforç i les hores esmerçades hauran valgut la pena.

»Però vostès han anat més lluny encara i, a les seves manifestacions encomiàstiques, hi han afegit un donatiu perquè puguem festejar el jubilar esdeveniment tot just coronat. L'acceptem amb il·lusió.

»És, la nostra, una entitat sense socis ni quotes, que es mou gràcies a la bona voluntat i als donatius esporàdics que molt de tant en tant arriben. Aquesta precarietat ens fa valorar amb més estima encara la seva generosa aportació, que anirà destinada al projecte del nostre pròxim viatge a Roma, a. D., el mes d'agost, per renovar la nostra adhesió al Sant Pare i donar gràcies a Déu per tots els beneficis que ens va dispensant. Que Ell escolti els seus bons desigs per a la seva major honra i glòria.

»Ben cordialment i atenta, Mercè del Rio, presidenta».

1 de maig. Al capvespre comença el mes de Maria a la basílica. Tot i no és festa de precepte, cal deixar constància d'una notable assistència. La nostra coral, que hi participa com farà diàriament durant tot el mes, procedeix a obsequiar els fidels amb ramets de roses.

13 de maig. El CPSMI actua en l'ofici de la Festa Major de Castellolí celebrat pel P. Rafael Oller, escolapi, el qual en acabar felicita els cantaires per la lluïda actuació.

Ordre dels cants: entrada, «Regina coeli»; «Gloria», «Sanctus» i «Benedictus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», de MdRM; salm «Enaltiu el Senyor»; «Al·leluia»; ofertori, «Adoro te» o «Panis angelicus»; pau, «Unim les mans, germans»; comunió, «Entre Iliris» i «Vós sou, Senyor»; postcomunió, «Gràcies, Senyor»; final, «Salve de Montserrat» i «Virolai».

NOMBROSA ASSISTÈNCIA A CASTELLOLÍ. Espigolem del bisetmanari *Igualada, periòdic de l'Anoia* (16-5-1999): «... Remarquem la nombrosa assistència a l'ofici solemne del diumenge al migdia, presidit per el benvolgut P. Rafael Oller, escolapi, encarregat de la parròquia de Castellolí.

Enguany es comptà amb l'actuació extraordinària del Cor Parroquial de Santa Maria de Igualada, que solemnitzà la festa i va complaure gratament els assistents [...]»

20 de maig. Se celebra a Sant Andreu de Llavaneres el XIV Aplec de la Sardana. Assisteixen a l'esdeveniment Joan Solà, tinent d'alcalde i president de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament d'Igualada; LdRC, secretari de l'esmentat jurat del certamen internacional, i Concepció Torrents, vicepresidenta primera del CPSMI.

Com a cloenda del concert de gala s'ofereix la preestrena del poema simfònic *Ara i sempre*, del sabadellenc Joan Martínez Vinaroz, premi Joan Montaner Guix del Certamen Internacional de Composicions Musicals convocat per la nostra entitat. L'interpreta la Cobla Principal el Llobregat, dirigida per Jesús Ventura.

Concepció Torrents lliura un obsequi d'artesanía en pell al Sr. Martínez Vinaroz.

Coincidint amb aquest aplec es presenta l'edició de l'àlbum doble de la col·lecció «Sardanes al vent» (vols. 5 i 6), que inclou l'esmentat poema simfònic, interpretat per la Cobla Montgrins.

27 de maig, festa de l'Ascensió. El nostre cor és convidat a participar en l'Aplec de Rubió.

A les dotze del migdia hi ha concert a l'església, amb l'estrena de *La llegenda de l'escut de Rubió*, segons un muntatge de LdRC. En la segona part, s'interpreten les cançons següents: «Agora non», «Oda al vi» (estrena), «Lindo Michoacán» (estrena), «El maridet», «El flabiol», «Va', pensiero», «En Pere Gallerí» i «Salve de Montserrat».

Cants també a la una del migdia, en la missa de l'aplec.

ESTRENA DE «LA LLEGENDA DE RUBIÓ». Copiem del setmanari *Vida...* (31-5-1990): «...Cal remarcar que la Coral femenina presentà en la primera part del concert i amb caràcter d'estrena l'audició de *La llegenda de Rubió*, la qual sorprengué agradablement el nodrit auditori i fou molt ben acollida».

«LA LLEGENDA DE RUBIÓ», UNA AGRADABLE SORPRESA. Per la seva banda, *Igualada, periòdic de l'Anoia* (30-5-1999) publica una ressenya de la qual extraiem aquestes ratlles: «A les 12 del migdia, a l'església recentment restaurada, el Cor Parroquial de Santa Maria de Igualada, sota la direcció de Maria del Rio, va oferir un interessant concert que meresqué un acolliment molt bo per part del nombrós públic que omplia a vessar la nau del temple i el cor de l'església, que gairebé resultaren insuficients. En la primera part del concert, la coral femenina sorprengué agradablement la concurrència amb l'audició d'una versió musicada de la *Llegenda de Rubió*, un muntatge ideat per Leonard del Rio. Atenent l'acceptació que va merèixer, potser li correspondria un bis a Igualada [...]. A la una, s'inicià la missa, que presidí Mn. Miquel Codina i que fou cantada per la mateixa Coral de Santa Maria.»

31 de maig. A l'església del Roser, cloenda de la funció del mes de Maria, en el qual ha participat diàriament el CPSMI.

Repartiment de roses i ofrena d'una toia a la Mare de Déu, gentilesa de la família Bassols-Borràs.

UNA TOIA DE ROSES VERMELLES. *Durant tot el dijous dia 31 la nostra presidenta havia anat a collir les flors de les famílies amigues, que any rere any col·laboren en aquest acte. Cada primer de maig els rosers, tot just poncellats, tenen una esponerosa florida, però enguany a darrers de mes no hi havia pas tanta profusió. Tot i això se n'emplenaren dues cistelles. Si, tal com succeí el primer dia, degut a la nombrosa assistència de fidels, es feia curt, es complementaria amb altres flors.*

A darrera hora de la tarda arribava una telefonada de la Sra. Montserrat Borràs de Bassols indicant que es passés per la botiga Flor-Alba a recollir unes flors per a la coral. Així es féu i efectivament una gran toia de roses vermelles estava a punt.

Essent així que ja s'havien anat aconseguint altres flors, hom decidí que el ram sencer podria ofrenar-se a la Mare de Déu, i així es féu tot just iniciat el primer cant de la cerimònia.

3 de juny. El nostre cor intervé en els cants de la missa solemne de primera comunió que té lloc a l'església parroquial de la Soledat.

15 de juliol. La cantaire i pianista de la nostra entitat, Coni Torrents, titulada del Conservatori de Música del Liceu de Barcelona, rep el diploma del 2n Curs de Direcció Coral, impartit durant l'any acadèmic 1989-1990 per la mestra Conxita García, sota la direcció del mestre Enric Ribó, celebrat a Igualada i organitzat i patrocinat per la Federació de Cors de Clavé.

17 de juliol. Llegim a la *Circular interior del Cor Parroquial de Santa Maria*, núm. 14 (17-7-1990):

«TOT A PUNT PER AL VIATGE A ITÀLIA. »Ens trobem a les vigílies d'un esdeveniment important: el viatge a Itàlia, que serà, si Déu vol, una felicitat cirereta a la nostra commemoració cinquantenària. Hi ha il·lusió justament manifesta i entusiàstica. Això és bo, i encara val la pena remarcar un altre fet més positiu: la quasi totalitat de l'expedició és formada per cantaires i llurs marits i altres familiars i amics molt afins. Evidentment que aquest és un motiu de goig, perquè suposa un pas ben important vers el finançament de l'esperit integrador col·lectiu que fa de la nostra coral una prolongació del sentiment familiar i comunitari.

»La nostra presidenta ha estat el pal de paller del gruix de l'organització, amb multiplicitat de gestions per a la selecció i contractació, tramitació burocràtica, etc. Divendres passat, encara, la Mercè es desplaçava per segona vegada al consolat italià a Barcelona i s'entrevistava amb el vicecònsol per recaptar algunes col·laboracions. Tot és a punt, doncs. [...]»

22 de juliol. Sessió informativa al local social de la nostra entitat per donar compte dels detalls del pròxim viatge a

Itàlia. Dissertació per part de la presidenta, Mercè del Rio, responsable de l'expedició, detallant l'itinerari, hotels i donant les instruccions de darrera hora. Sessió de diapositives. Distribució del llibret-programa.

28 de juliol. A l'església del Roser, missa vespertina de comiat a la Mare de Déu, cantada pel nostre cor abans de la sortida cap a Itàlia.

29 de juliol. Inici del viatge a Itàlia. Sortida d'Igualada. Desdejunem a la Porta Catalana de la Jonquera. Dinar a Nîmes. Sopar i dormir a Sanremo.

30 de juliol. Desdejunem a Sanremo. Dinar a Gènova, amb visita a la catedral de Sant Llorenç i al famós cementiri monumental. Sopar i dormir a Pisa.

31 de juliol. Desdejunem a Pisa. Torre inclinada, catedral i baptisteri. Dinar a Siena: Piazza del Campo, Palazzo Pubblico, Piazza del Duomo, cripta de les estàtues, baptisteri i Museo dell'Opera. Sopar i dormir a Roma.

1, 2, 3 i 4 d'agost. Estada a Roma. El primer dia s'assisteix a l'audiència amb el papa Joan Pau II. Visites a la basílica de Sant Pere, capella Sixtina i Museus Vaticans, Santa Maria la Major, Sant Joan del Laterà i Escala Santa, Sant Pere in Vincoli, Fontana di Trevi (cantada popular de cançons catalanes, entre elles «L'Empordà»), plaça d'Espanya, Castell de Sant'Angelo, Galleria Borghese, Sant Pau Extramurs, Casa de Santa Cecília, Presó de Sant Pere, Termes de Caracalla, Via Àpia Antiga, Via Veneto, Quirinal...

LES CATACUMBES. *Una de les visites més impactants de l'estada a Roma fou la de les antigues catacumbes, lloc de protecció dels cristians perseguits, on soterraven en secret els seus morts. En aquell històric escenari tan singular i esborronador s'interpretà «Cantantibus organis».*

5 d'agost. Desdejunem a Roma. Dinar a Assís i visita a l'església de Sant Francesc i basílica dels Àngels. Sopar i dormir a Florència.

«L'OSSERVATORE ROMANO!». *Aquest rotatiu, en la seva edició dominical d'avui (5-8-1990), dona notícia de l'audiència i esmenta especialment el grup de pelegrins del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.*

6 d'agost. Desdejunem i visita al famós Ponte Vecchio i dinar a Florència mateix. Sopar i dormir a Ravenna.

7 d'agost. Desdejunem a Ravenna. Dinar, sopar i dormir a Venècia.

8 d'agost. Desdejunem i dinar a Venècia. Cantada a la plaça de Sant Marc i, des de les góndoles, en les populars passejades pels canals. Sopar i dormir a Milà.

Expedició del CPSMI davant de l'entrada del Vaticà (Itàlia)

9 d'agost. A més de les obligades visites a la ciutat, hem de remarcar el breu concert ofert pel cor igualadí en la seva visita al famós Teatre alla Scala.

A la tarda, anada a Lecco (Llombardia, prop del llac de Como) per complimentar la invitació de l'Associació d'Agermanament Lecco-Igualada.

LA RECEPCIÓ, EL CONCERT I LA VISITA A LECCO. El bisetmanari *Igualada, periòdic de l'Anoia* (17-8-1990) en fa el comentari que extractem:

«La coral fou rebuda amb acurat protocol a l'Ajuntament de Lecco per l'alcalde accidental, Gianni Michelli, i per altres representants corporatius. Pronuncià unes paraules de benvinguda el Dr. Michelli, que foren correspostes per Mercè del Rio, presidenta de la coral. Hi hagué un intercanvi d'obsequis.

»A continuació, hom es desplaçà a l'Institut Cívic de Música Villa Gómez per tal d'oferir-hi un concert.

»La benvinguda anà a càrrec de la formació juvenil del Maestro Gasparini, que aquell mateix vespre marxava cap a Suïssa per participar en un festival internacional de música.

»La cantaire M. Teresa Ratera llegí en italià una síntesi biogràfica del cor igualadí. Tot seguit, sota la direcció de Maria del Rio, s'oferí un escollit concert de cançons populars que entusiasmarà l'auditori. El programa fou el següent:

“Regina coeli”, “L'hereu Riera”, “Agora non”, “Moreniña, por te vere”, “La filla del marxant”, “En Pere Gallerí”, “Els ecos de la vall”, “El meu avi”, “Jovenívola”, “Sardana” de *Cançó d'amor i de guerra* i “L'Empordà”. Acabat el concert, cantaires i acompanyants foren obsequiats amb un esplèndid aperitiu per l'Ajuntament de Lecco.

»Tot seguit es féu una visita a la ciutat, acompanyats dels responsables de turisme [...].»

10 d'agost. Desdejuni i dinar a Milà. Sopar i dormir a la localitat francesa de Niça.

11 d'agost. Desdejuni i dinar a Niça. Sopar i dormir Arle (Provença).

12 d'agost. Desdejuni a Arle. Dinar a Figueres (Alt Empordà). Retorn a Igualada.

SOLEMNITZEM UN BATEIG I PRIMERA COMUNIÓ A ARLE. Copiem de la crònica publicada a Igualada, periòdic de l'Anoia (12-8-1990):

«Al matí del mateix diumenge (12-8-1990) a Arle s'havia participat en els cants d'una missa parroquial, en el transcurs de la qual s'administrà el baptisme i una primera comunió a dos membres d'una mateixa família. La neocombregant era una dona d'uns trenta anys i escaig. El

L'expedició coral igualadina davant de l'arxibasilica de Sant Joan del Laterà (Roma)

nadó —que es diria Sebastià—, d'uns tres o quatre mesos. Els cants de la coral igualadina ompliren la petita església i conferiren un toc d'emoció als protagonistes. Cants en català que foren compresos i agraits pels assistents.

«Era el colofó d'un llarg reguitzell de públiques actuacions —més d'una vintena en total—, feliçment agraites arreu. Final senzill però viu i sentit.»

15 d'agost, festa de l'Assumpció. El CPSMI solemnitza amb els seus cants la missa d'acció de gràcies pel feliç retorn del viatge a Itàlia que té lloc a l'església del Roser a la una del migdia.

En sortint es festeja, en el local social, l'onomàstica de la directora, MdRM, la qual obsequia les cantaires amb un aperitiu. S'aprofita l'avinentesa per a lliurar uns obsequis com a record a les companyes que no pogueren realitzar el viatge a Itàlia.

22 d'agost. La Secretaria d'Estat del Vaticà agraeix, en carta adreçada a la presidenta Mercè del Rio, el donatiu ofert pel cor en l'audiència del papa Joan Pau II.

24 d'agost. LdRC escriu en el bisetmanari *Igalada*, periòdic de l'Anoia l'article titulat «Brillant colofó de les festes cinquantenàries. La gira artística del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igalada ha resultat un èxit rodó».

24 d'agost. Difícil, molt difícil resumir en poques paraules els quinze dies del segon viatge a Itàlia, visitant alhora les principals ciutats del recorregut. Sintetitzem la completa crònica que signa la vicepresidenta M. Concepció Torrents en el bisetmanari *Igalada*, periòdic de l'Anoia d'avui (24-8-1990):

«**CRÒNICA DEL VIATGE A ITÀLIA.** » Actuacions corals durant el viatge: Sanremo, Gènova, Siena (capella de Santa Caterina), Ravenna, Pàdua, Milà (catedral i teatre de la Scala), Assís i (Porciúncula, capella del Pessebre i sepulcre de sant Francesc), Venècia (baptisteri de la catedral de Sant Marc), Lecco (concert a l'Institut Cívic de Música «Villa Gómez»), Arle (església parroquial).

» Actuacions corals a Roma: Sala Pau VI del Vaticà (durant l'audiència concedida per Joan Pau II); Ràdio Vaticà (dues audicions); catacumbes de Sant Calixt; casa de Santa Cecília; capella de Pius V de Santa Maria la Major; capella de la Villa Letizia Figlie di Maria Madre della Chiesa (en la celebració eucarística dominical); Sant Pau Extramurs; Sant Joan del Laterà; Sant Pere del Vaticà; Sant Pere in Vincoli; jardins de Tívoli; Sant Llorenç Extramurs, i Santa Creu de Jerusalem.

» Audiència papal: el nostre grup té entrada preferent a l'audiència del Sant Pare, estalviant-se la llarga cua d'accés a la sala. Control rigorosíssim, precedits per l'estendard de la coral. Situats en un bon lloc, un petit grup de cantaires avança pel passadís central fins a l'estrada presidencial per fer les ofrenes igualadines al Papa: una imatge de la Mare de Déu de la Pietat, un treball d'artesanía en pell del cinquentenari, una casset amb cançons interpretades per la nostra coral, una col·lecció de l'*Anuari Igaladí*, el llibre *Igalada en imatges* i un donatiu en metàl·lic de 500.000 lires. Les esmentades ofrenes i l'estendard són col·locats al costat del seient de Joan Pau II.

» Quan s'anomenà el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igalada ens posàrem dempeus i entonàrem l'antífona "Regina coeli", que desfermà una salva d'aplaudiments de les més de 8.000 persones allí congregades. L'audiència

acaba amb la benedicció impartida col·legiadament pel Papa i els bisbes presents. Immediatament, un membre de la Cúria Romana imposa a la nostra senyera una llaçada blava amb la següent inscripció «Joan Pau II al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada. 1990».

1 de setembre. Visites de cortesia dels membres de la directiva del CPSMI al rector de la parròquia, Mn. Joan Raurell, i a l'alcalde, Manuel Miserachs, informant-los dels trets més destacats del viatge a Itàlia.

3 d'octubre. El director general de Dret i d'Entitats Jurídiques comunica la inscripció amb el número 11.959 del CPSMI en la Secció Primera del Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya.

3 d'octubre. El bisetmanari *Igualada, periòdic de l'Anoia* publica una ressenya sobre un llibre escrit per Mn. Joan Gamisans, organista de la catedral de Barcelona. Fa referència en un dels capítols al concert que va oferir el nostre cor en aquella seu dins les festes cinquantenàries.

6 d'octubre. Mesa petitòria a la rambla del General Vives, formada per les components de la nostra entitat, en la recapta per a l'Associació Local contra el Càncer. S'aconsegueixen 170.000 pessetes.

7 d'octubre. Festa de reobertura del temple parroquial d'Òdena, després de romandre sis anys tancat per obres de remodelació. Solemne missa concelebrada, presidida pel bisbe de Vic, Josep M. Guix, en el transcurs del qual administra el sagrament de la confirmació a una colla de nens i nenes.

El CPSMI participa en l'eucaristia interpretant «Glòria a vós, oh Crist»; «Kyrie», «Gloria», «Sanctus» i «Benedictus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi»; «El Senyor és el meu pastor», «Al·leluia», «Adoro te», «Agermanats», «Vós heu passat vora l'aigua», «Gràcies, Senyor» i el «Virolai».

Abans de la missa s'ofereix un concert amb aquest repertori:

PRIMERA PART. «Cantantibus organis», *La llegenda de l'escut de Rubió* (muntatge poètico-musical).

SEGONA PART. «Baile de montaña», «Agora non», «El meu avi», «Oda al vi», «Els ecos de la vall», «En Pere Gallerí», «Caramelles» i «Montserrat» (sardana).

INAUGURACIÓ DEL TEMPLE RESTAURAT. El rector d'Òdena, Mn. Antoni M. Bausili, escriu en el *Full* núm. 27 de la parròquia aquest comentari:

«Tal com estava anunciat, el propassat diumenge 7 d'octubre, festa del Roser, hi va haver festa grossa, ja que el temple parroquial retornava al culte. El senyor bisbe, Dr. Josep M. Guix, assistit pel seu secretari particular, Mn. Xavier Puigrefagut, i per un servidor va beneir el temple restaurat.

»El prestigiós Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada ajudà amb els seus cants a donar una especial solemnitat a la festa. Participà en l'ofici solemne —cantant la «Missa in

honorem sancti Hieronymi», de Maria del Rio—, però abans ens oferí un selecte concert, que fou molt ben acollit pels feligresos i pels molts igualadins que s'afegiren a la festa emplenant totalment l'àmplia nau i passadissos del temple.

»M. Teresa Ratera pronuncià unes paraules de presentació i tot seguit Leonard del Rio cuidà de conduir el repertori de les cançons amb uns adients comentaris.

»Les atentes veus femenines d'aquesta coral iniciaren el programa amb una peça de caràcter religiós, per a continuar il·lustrant el text d'una rondalla sobre l'escut de Rubió. Per cert que ens han promès que en una pròxima ocasió prepararien un tema exclusivament odenenc per presentar-lo amb caràcter d'estrena.

L'ordre del concert continuà amb un atractiu i variat mostrari de cançons populars, que agradaren molt. Foren acomiadades amb un fort aplaudiment.

»Cal felicitar totes les cantaires i especialment la seva mestra directora, Maria del Rio, per la bona estona que ens feren passar, tot i que alguns no pogueren seguir el concert amb gaire comoditat per manca d'espai. Procurarem que tornin en la pròxima festa major.

»Que el Senyor i la Verge Maria ens ajudin i animin perquè cada diumenge, en l'eucaristia, el temple sigui ben concorregut.»

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. El CPSMI solemnitza la missa patronal del barri de la Font Vella a l'església del Roser.

Programa de cants: «Déu vos salve, Maria», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «El Senyor ha fet en mi meravelles», «Al·leluia», «Adoro te», «Sant», «Agermanats», «Entre llliris» i «Gràcies, Senyor», com també «Himne del barri de la Font Vella».

11 de novembre. Diada històrica. Festa de la reobertura de la basílica de Santa Maria, en acte presidit pel bisbe de Vic, Josep M. Guix. Es beneeixen sis noves campanes. El temple s'omple de gom a gom.

El cor titular i la Schola Cantorum tenen a càrrec seu la part musical, que acaba amb el cant de l'«Al·leluia» del *Messies* de Händel.

El quadre de Segimon Ribó que representa l'escena de la suor de sant del Sant Crist d'Igualada, fet esdevingut a l'església del Roser el Divendres Sant de 1590, es col·loca a l'entrada dreta de la basílica.

FESTA DE LA REOBERTURA DE LA BASÍLICA. Copiem uns fragments de la crònica publicada a la revista *Vida...* (15-11-1990):

«Tothom admirava el bell espectacle del temple renovat, net, lluminosament acollidor, i el retaule pràcticament redescobert, especialment la imatge de la Immaculada, que, alliberada del fum i de la pols acumulats en tants i tants anys, apareixia radiant i policroma.

»Els cants anaren a càrrec de la Schola Cantorum i del Cor Parroquial de Santa Maria, amb una plena participació popular, dirigida aquesta per Margarida Roca.»

«ESTIC MERAVELLAT DE LA MAGNIFICÈNCIA DEL TEMPLE». *Herr Bachert, responsable de la foneria de Bad Friedriesshall, on s'han fabricat les sis noves campanes, declara a Igualada, periòdic de l'Anoia (14-11-1990) en respondre què li havia semblat la cerimònia: «Estic meravellat de la magnificència del temple. Molt bé la cerimònia i igualment l'acompanyament dels cants. [...]»*

18 de novembre. El CPSMI assisteix corporativament a la missa anticipada en honor de santa Cecília, patrona de la música. que se celebra a la basílica. Participa en els cants.

24 de novembre. Un grup de vint-i-sis cantaires del nostre cor assisteixen al 20è Sopar de Germanor dels Músics i Cantors d'Igualada que té lloc a l'hotel Amèrica. A l'acte hi són presents l'alcalde, Manuel Miserachs, i sis regidors. La festa acaba amb el cant de la sardana «Recordant nostra terra».

30 de novembre. Inici de la novena de la Puríssima que se celebra a la basílica. Actuació diària del cor titular.

El setmanari *La Veu de l'Anoia* dedica la secció «Galeria anoienca» a Maria Martí i a Mercè del Rio, que seran nomenades «Cantaires d'honor» per fer més de cinquanta anys que exerceixen l'activitat coral.

2 de desembre. La nostra entitat organitza un programa de celebracions d'homenatge a tretze cantaires que han complert cinquanta o vint-i-cinc anys d'activitat coral.

Els actes se celebren en quatre jornades i comencen avui amb l'espectacle *Catalunya en concert*, en el marc del teatre del Cercle Mercantil. Es tracta d'un gran festival inèdit a casa nostra, de cant, poesia, cobla i sardanes, que és presentat per M. Teresa Ratera i LdRC (que és l'autor de la iniciativa i el coordinador general). Altra vegada el teatre —platea i pis superior— s'omple de gom a gom.

D'antuvi, cal remarcar que es tracta d'una vetllada complexa, heterogènia en estils i complicada pel que fa a la diversitat de grups que hi participen, amb més de cent cinquanta actuants.

En la primera part hi ha una doble actuació coral. El CPSM, dirigit per MdRM, ofereix «Montserrat», «Muntanyes del Canigó», «La filla del marxant», «La Marsuliana», «En Pere Gallerí», «Els ecos de la vall», «Caramelles» i «Recordant nostra terra». Abans de la darrera cançó es lliuren unes cistelles de flors a les homenatjades i a la directora. Per la seva part, l'Orfeó Vila de Guissona, sota la direcció de Mn. Jordi Miquel, presenta un repertori de vuit cançons.

En la segona part hi ha un recital de poesies sobre Catalunya dels compatricis Lourdes Estruch, P. Maties Boada, Antoni Canals, Ignasi Castelltort, Antoni Dalmau i Antoni Prat, declamades per Adoració Aliberch, M. Teresa Ratera, Jaume Ferrer i Manuel Mateu. Aquests treballs s'intercalaren en l'actuació de la cobla La Principal del Llobregat, que comença interpretant «Cinquantenari (1939-1989)», sardana de MdRM. Ve després «Magdalena»,

sardana de M.S. Puigferrer (ballada des de les llotges de la platea pel Grup Sardanista Montserrat i les Colles Sardanistes d'Òdena); «L'eixerida», polca de S. Perich; «Tossa bonica», sardana de F. Mas, i «Cantaires d'Igualada», de MdRM (sardana que s'ofereix amb caràcter d'estrena, dedicada a les cantaires homenatjades); *Ara i sempre*, poema simfònic de J. Martínez (premi Joan Montaner Guix del Certamen Internacional).

Finalment, el nostre cor, l'Orfeó Vila de Guissona i La Principal del Llobregat interpreten «L'Empordà» i el «Cant a la senyera». El concert acaba amb la sardana de germanor «Als peus de la Moreneta». A iniciativa del presentador, colles, grups, cantaires i el mateix públic converteixen el teatre —platea, llotges i primer pis— en una gran anella sardanista, que posa un botó d'or a la vetllada.

El compositor Martínez Vinaroz anota en acabar l'espectacle: «Sou únics, i cada vegada que vinc a Igualada quedo més sorprès del vostre excel·lent bon fer i perfecta organització.»

6 de desembre. A l'auditori de la biblioteca de «la Caixa», el CPSMI presenta una sessió de diapositives (400 imatges), titulada «Itàlia 1990», de Leonard del Rio Torrents, corresponents a la gira artística celebrada el propassat agost. També hi ha un breu concert de piano a càrrec de M. Teresa i Concepció Torrents i Magda Vidal.

Josep Elias publica en la seva secció «Cantonada» de la revista *Vida...* (6-12-1990) l'article que reproduïm tot seguit.

«PREMI A LA CONSTÀNCIA.» «No fem pas cap descoberta si afirmem que la constància és una virtut. És una virtut que sembla cada cop més difícil. Avui en dia, molta gent es cansa de tot. Aviat volen cercar noves impressions, nous espais, nous sistemes...

»Potser per aquest ambient contrasten més fets com el del Cor Parroquial de Santa Maria, que ha volgut premiar la constància de les seves cantores. Dues d'elles amb més de cinquanta anys de fidelitat i altres onze amb un quart de segle d'activitat coral. Són exemples a seguir.

»Pràcticament es pot dir que han dedicat la seva vida a una entitat. Una entitat cultural, sense afany de lucre. No volem pas fer comparances, però sí ressaltar aquella constància. Les hores i hores que això suposa tenen ja un valor, que no pot resumir-se en un diploma. Aquest només pot ser com un símbol de l'agraïment que l'entitat els reconeix, ja que totes aquestes hores foren dedicades a assaigs, sempre ingrats, i a preparar-se per a unes actuacions que, tot i ser gratificants, són més efímeres.

»El Cor Parroquial ha volgut retre un homenatge a les seves cantants d'honor i de mèrit. Ha endegat un programa festiu que servirà de punt final al cinquantenari de l'entitat. Concert, missa, dinar de germanor, reportatge del viatge a Itàlia. Tot en honor i glòria de les homenatjades. Concert amb aires catalans. Aires i danses de casa nostra. Amor a la terra. Poetes sardanistes, compositors, rapsodes locals. Gent de casa, sense oblidar als odenencs i guissonencs

o els músics del Llobregat que també han pres part en l'homenatge.

»Bo és que les entitats sàpiguen fer públic el reconeixement a unes fidelitats i constàncies personals.»

8 de desembre, festa de la Puríssima. El cor titular s'encarrega dels cants de la missa vespertina solemne i de la cloenda de la novena de la Immaculada Concepció, patrona de la parròquia i de l'entitat coral. Té lloc a la basílica, presidida per Mn. Joan Raurell. S'interpreta el «Gloria» de la «Missa sancti Hieronymi».

9 de desembre. En el restaurant Canaletes se celebra un dinar de germanor com a acte final de l'homenatge a les cantaires que han assolit els cinquanta o vint-i-cinc anys d'activitat coral.

L'àpat aplega un centenar llarg de comensals i es desenvolupa en un ambient festiu i molt cordial. Cal esmentar l'assistència de Mn. Joan Raurell, rector arxiprest, i de Joan Solà, tinent d'alcalde de Cultura. Rams de flors i obsequis a les cantaires per part de les entitats d'estalvi.

A la sobretaula, parlaments a càrrec de Josep Vidal, Josep Elias, Jordi Puiggròs, Jesús Enrique, Francesc Català, Jaume Roma, Joan Valls, Josep Asbert i Joan Solà. Aquest darrer regala una fotografia emmarcada de la coral corresponent al concert del proppassat diumenge.

LLIURAMENT DE DIPLOMES DE MÈRIT. Maria del Rio és l'encarregada de lliurar el diplomes de «Cantaire de mèrit», prèvia introducció de M. Teresa Ratera, que diu:

«La nostra commemoració cinquentenària va acabar el maig de l'any passat, però tot i això hem anat continuant amb un ritme gairebé insòlit per a una entitat amb tan pocs recursos com la nostra.

»En el darrer programa de les festes de Santa Cecília hi ha referència a les activitats de les diverses agrupacions; pel que fa al Cor Parroquial, hi figuren una seixantena i escaig d'actuacions. Això suposa més d'una actuació setmanal. És realment un ritme extraordinari, el que es porta, amb un dinamisme que jo diria que no té precedents en el nostre historial, d'altra banda ben dens i important. Però és evident que també hi ha hagut èpoques més dificultoses i amb més entrebancs; i temporades —diguem-ne— més tranquil·les. Les nostres companyes han estat fidels i no han defallit. Perquè no són solament vint-i-cinc anys, sinó que el ventall és ample, i dintre d'aquest grup hi ha xifres tan respectables com admirables: són, per exemple, els 40 anys de l'Anna Costas i de l'Elvira Climent, i en segueixen d'altres amb 39, 37, 36, 33 i 30.»

Després de la intervenció de M. Teresa Ratera es lliuren els diplomes de «Cantaire de mèrit» a Anna Costas, Elvira Climent, Joaquina Torras, Concepció Mensa, M. Teresa Calaf, Rosa M. del Rio, Guadalupe Cussó, Rosa Lloret, Paquita Valls, M. Rosa Serarols i M. Concepció Torrents.

En nom de les seves companyes, agraeixen la distinció Paquita Valls i M. Rosa Serarols.

LLIURAMENT DE DIPLOMES D'HONOR. Acabat, és Josefina Farré l'encarregada de l'ofertament dels diplomes de «Cantaire d'honor», expressant-ho amb aquestes paraules: «No sé, amigues, si aquell maig de 1939 el sentiu molt proper o molt llunyà. La qüestió principal, però, és que ja han passat cinquanta-un anys, en el transcurs dels quals, dia a dia, heu seguit i viscut com a propis i amb estimació els seus avatars, els seus moments de goig i els moments no tan alegres. Durant tot aquest temps heu construït i heu vist construir la densa història de la coral, història que també és vostra. La societat actual, cada vegada més deshumanitzada, malauradament, desconeix o no vol conèixer el significat dels mots fidelitat, donació i sacrifici. En canvi, vosaltres dues, a part de conèixer-ne el valor, diàriament ens doneu a les altres cantaires una demostració, una bona lliçó de la importància d'aquests termes que en vosaltres no són solament meres paraules sinó unes qualitats que posseïu amb escreix. De veritat que els títols de «Cantaire d'honor», que avui se us lliuren, us els heu guanyat a pols. L'enhorabona i que sigui per molts anys!»

Maria del Rio i Joan Solà fan a mans a les dues homenatjades la distinció, que agraeixen.

SACRIFICI, DEDICACIÓ I CONSTÀNCIA DE MARIA DEL RIO. Finalment, Guadalupe Cussó, en nom de les seves companyes, lliura un ram de flors i un regal a la directora, Maria del Rio, dient entre altres coses:

«En el transcurs d'aquests cinquanta-un anys has vist créixer, Maria, el teu Cor Parroquial, no en nombre, sinó veient-lo constituït oficialment com a entitat, amb els seus estatuts, la seva junta i fins i tot amb uns coordinadors. Avui estem reunits amb motiu de l'homenatge que el cor ofereix a les seves «velles glòries» i que nosaltres, Maria, i tota la junta us agraïm de tot cor.

»Però què hauríem de fer nosaltres per agrair a la nostra directora el seu sacrifici i dedicació constants? Perquè, quan no ens assaja, fa composicions per a nosaltres, ara una sardana, ara un motet, ara una «Ave Maria» i ara una «Missa»... Quina de nosaltres, per un motiu o altre, alguna vegada no hem anat a assajar? Totes ho hem fet algun dia. Però la Maria no ho ha fet mai. Refredada, tossint i mig enripada, ella ha donat exemple del deure a complir.

»Maria, gràcies per tant sacrifici i per fer-nos partícips del teu bon saber fer i pel teu saber ensenyar-nos. Moltes gràcies.»

La festa acaba amb la interpretació de «L'Empordà» en record de les múltiples actuacions que d'aquesta sardana s'havien fet en el darrer viatge a Itàlia.

13 de desembre, festa de Santa Llúcia. Missa patronal de l'ONCE a la basílica, amb cants del cor titular. Aquesta celebració té un especial ressò, essent així que se celebra la inauguració de la nova seu local de l'institució, acte en el qual també som presents.

21 de desembre. A la plaça de l'Ajuntament, arribada del Pare Noel i el seu seguici repartint llaminadures a la quitxalla.

L'Orfeó Vila de Guissona, el CPSMI i l'orquestra La Principal del Llobregat tancant l'espectacle "Catalunya en concert" al Mercantil

Tot seguit, inauguració del pessebre realitzat pel Taller d'Art d'Igualada i cantades nadalenques. Hi prenen part les corals Schola Cantorum, Els Verdums, Agrupació Coral La Llàntia, el nostre cor, Coral Mixta de la Schola Cantorum, Gatzara, Llar d'Avis i Xalest.

En acabar, coca i moscatell per a tothom.

24 de desembre. A la basílica retorna, després de les obres de remodelació, la tradicional missa del gall, presidida per l'arxiprest, Mn. Joan Raurell, i solemnitzada amb els cants del cor titular. Veneració del nen Jesús, amb les típiques nades catalanes. Enguany la concurrència és extraordinària.

LA REVETLLA FAMILIAR DE LA NIT DE NADAL. En sortint, en el local social degudament agençat, ressopó de la nit del Nadal amb cantades davant el pessebre. Divertits gags, com el de la parella de camperols —que tenen certa semblança amb la M. Rosa Serarols i l'Aurèlia Rosich— en una visita llampec per mor de la burra que tenen aparcada a la plaça de l'Ajuntament; o bé l'arribada del Pare Noel, aparellat i amb una criatura —hom assegura que tenen una retirada amb M. Teresa Calaf i Paquita Valls— i amb un bon sac de regals per a tots. Una torronada posa punt final a la xerxerola.

31 de desembre. Missa de fi d'any a la basílica, amb cants a càrrec del CPSMI. Ho organitza l'Adoració Nocturna.

En el transcurs de l'any 1990 el Cor Parroquial de Santa Maria ha editat onze circulars informatives interiors.

PADRÓ MUNICIPAL. A 31 de desembre de 1990 el padró municipal d'Igualada és de 31.855 habitants.

* * *

1991 /

Massa temps sense piano

Aquest és el títol d'una coneguda obra de teatre que ens va com anell al dit. Massa temps sense piano. Però sortosament, després de cinquanta-dos anys, ja podem parlar en passat, perquè des del dia 4 de març de 1991 disposem d'un nou i flamant Cassio Cps-700, gràcies a la subvenció que per a aquesta finalitat ens va atorgar el Departament Municipal del Cultura de l'Ajuntament d'Igualada que presideix el Sr. Joan Solà.

Jo recordo l'anècdota del cantaire d'una coral igualadina que va acompanyar la seva filla als assaigs de la nostra coral i, quan va veure les precàries condicions en què assajàvem, quedà astorat. Tant és així que l'endemà mateix em va venir a veure per explicar-me que tota la nit havia estat donant voltes a l'assumpte, intentant trobar una solució, i que finalment havia decidit escriure una carta a diverses entitats comercials i d'estalvi per tal que, amb la suma de les diferents ajudes i la resta a través d'una rifa popular, es pogués aconseguir la compra de l'indispensable instrument. El tema de la campanya seria «1.000 pessetes per un piano» i la idea era comprar-ne dos i sortejar-ne un. La carta —l'esborrany de la qual encara conservo— calia que es difongués pels mitjans informatius per tal de reclamar l'atenció del públic. Aquesta entrevista s'esdevingué en la preparació dels actes del cinquantenari i jo, tot agraint al bon amic la seva bona disposició, vaig pregar-li d'ajornar la proposta per a més endavant.

Arran de les festes cinquantenàries, i degut als contactes haguts amb el Sr. Solà, vam exposar-li reiteradament la necessitat d'un piano o d'un orgue per a la nostra activitat. Fins i tot aquest tema va sorgir en l'entrevista amb el president Jordi Pujol, al seu despatx de la Generalitat. «Ens fa falta un piano, president», i ell va respondre adreçant-se a l'alcalde d'Igualada i al regidor de Cultura que ens acompanyaven: «Doncs ja ho han sentit, cal que en prenguin nota.»

Sabíem de la sensibilitat musical del Sr. Solà, i cada cop que en parlàvem ens deia amb convenciment: «Haurem de fer un cop de cap i mirar de resoldre-ho.» En cap moment no se'n va desentendre, i finalment ha estat conseqüent amb la seva promesa. Ha complert feliçment, i és just que en públic i per mitjà d'aquesta *Circular* li manifestem la nostra gratitud tal com ho hem fet també personalment. Gràcies, moltes gràcies!

(De la *Circular* interior núm. 22, 30-4-1991)

1 de gener, Cap d'Any. Els Amics dels Goigs de Sabadell, en commemoració dels 120 anys de l'Acadèmia Catòlica, difonen en la seva revista la transcripció d'una partitura del nostre arxiu, esmentant-ne la procedència.

UNA PARTITURA NADALENCA RECUPERADA.

Es tracta de la «Non-non», amb lletra del Dr. Feliu Sardà, que comença així: «Non-non canta la Mare junt al bressol; / cluca els ullets, vida meva, / cluca'ls i dorm...» La música recuperada és del mestre Antoni Oller.

Al peu de la partitura se cita «De l'arxiu del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada», acompanyant-hi un text explicatiu que diu entre altres coses: «Després d'unes gestions fetes a Montserrat pels Srs. Jaume Busqué i Jaume Trabal, amb resultats negatius, la Sra. Maria Antònia Barceló de Busqué, en llegir la lletra de la composició, digué que ella la cantava als seus fills i que l'havia apresada de la seva mare. La seva filla Montserrat Busqué l'ha transcrita i la posada en paper pautat. El mateix Sr. Jaume Busqué, sabent que el mestre Antoni Oller havia sigut mestre de capella i organista de Santa Maria d'Igualada (1823), i degut a les bones amistats i relacions amb els igualadins, intentà aclarir quelcom de la partitura a Igualada. El resultat final és que de l'arxiu del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada ens ha arribat la partitura de la qual publiquem una part en l'encapçalament d'aquest full. A Igualada la canten encara en la missa del gall.»

El coordinador del cor, Lleonard del Rio, que propicià aquest contacte amb els sabadellencs, publica un ample reportatge sobre aquest tema a *Igualada, periòdic de l'Anoia* aquest mateix mes de gener (1991), remarcant les esmentades referències.

9 de gener. L'alcalde d'Igualada, Manuel Miserachs, comunica a la presidenta del CPSMI, Mercè del Rio, que s'ha dictat la resolució per a inscriure aquesta coral, amb el número 96, en el Registre municipal d'entitats de l'Ajuntament d'Igualada. La comunicació porta la data d'11 gener 1991 en el registre de sortida.

13 de gener. Cloenda de les festes nadalenques dels Prats de Rei, amb motiu de la darrera representació del XIX Pessebre Vivent.

Convidats pel rector, Mn. Esteve Prat, el CPSMI, dirigit per MdRM i amb acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, té a càrrec seu, conjuntament amb la Coral de la Mare de Déu del Portal, els cants de la missa. El celebrant, mossèn Esteve, fa referència en l'homilia a la commemoració litúrgica i també a la trobada d'amistat que s'esdevenia entre els Prats de Rei i Igualada, dedicant un record als cinquanta-dos anys d'activitat de la coral igualadina, al seu recent viatge a Itàlia i a l'actuació coral davant el Sant Pare.

Després de la missa s'inicia el concert, amb una primera part a càrrec de la Coral Mare de Déu del Portal, dirigida per Mercè Carbonell, que interpreta tres nades.

LdRC fa una introducció per anunciar la recitació de «Les figures del pessebre» per la rapsoda Adoració Aliberch en la circumstància que els Prats de Rei era protagonista del magnífic *Pessebre vivent*. Tot seguit anuncia l'audició del *Poema nadalenc*, que es molt ben acollit, de tal manera que el públic dempeus dedica als actants un llarg aplaudiment de comiat. El rector pronuncia unes

estimulants paraules de regreïment i obsequia el cor amb un quadre de la Mare de Déu del Portal i unes col·leccions de postals.

En acabar i abans de tornar a Igualada es fa una cantada a la capella de la Mare de Déu del Portal.

EL «POEMA NADALENC» ALS PRATS DE REI. Copiem de la revista *Vida...* (17-1-1991):

«El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, sota la direcció de Maria del Rio, presentà el *Poema nadalenc*, sobre un text poètic d'Antoni Canals. Intervingueren en la recitació Adoració Aliberch, Carla Junyent i Lleonard del Rio. Cuidà de l'ambientació i l'acompanyament musical a l'orgue Lluís Victori. Cal esmentar que en aquesta nova representació s'han incorporat nous elements a aquest muntatge respecte a les anteriors audicions. Un públic atent i ben nombrós escoltà amb atenció i al final premià amb una significativa ovació de gala l'actuació del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada. Directora, intèrprets i autor foren requerits una vegada i una altra per l'atenció del públic.

«Abans de retornar a Igualada, la Coral de Santa Maria visità la capella de la Mare de Déu del Portal, on féu una cantada. [...]»

QUIN BON PÚBLIC, SENYORS! També el bisetmanari *Igualada, periòdic de l'Anoia* publica el reportatge pradenc amb el títol: «*El Poema nadalenc* presentat per la Coral de Santa Maria d'Igualada entusiasma el públic dels Prats de Rei». Sobre el mateix tema, Lleonard del Rio escriu l'article titulat «Quin bon públic, senyors!», que transcrivim:

«Quan fa uns quants dies vaig pujar als Prats de Rei ja em vaig adonar de l'exquisidesa de tracte d'aquella gent. L'entrevista fou cordialíssima i, si bé ja coneixia Mn. Esteve Prat des de feia molts anys —i sabia que era molt apreciat entre els pradencs—, desconeixia l'atenció de les persones del seu entorn.

«Diumenge passat ho vaig poder ratificar amb escriure en el curs de l'actuació que el Cor Parroquial de Santa Maria va oferir en aquella vila.

«La meua activitat, les meves afeccions, m'han permès conèixer persones molt diverses, ambients molt singulars. No es pot mai generalitzar, però val a dir que sovint és difícil aconseguir i mantenir una atenció col·lectiva en el curs d'una llarga actuació coral. Hem de tenir en compte que el *Poema nadalenc* que s'executava té una durada d'uns tres quarts d'hora, sense cap pausa ni parèntesi de cap mena, i no és fàcil que el públic mantingui continuada la seva atenció.

«Als Prats de Rei no solament es va poder mantenir aquesta atenció, sinó que hom s'adonà de l'interès i integració del públic assistent a l'espectacle. És aquella simbiosi que sempre cerca l'actor per endinsar-se en el públic i que no sempre aconsegueix. Cal, és clar, una bona disposició per ambdues parts. La qualitat del públic hi posà la seva banda, i jo diria que els intèrprets varen procurar igualment aportar-hi la resta. I això que s'anava endevinant en el transcurs de l'obra es manifestà ostensiblement en

La Coral de la Mare de Déu del Portal i el CPSMI a l'església d'Els Prats de Rei, en la cloenda del cicle nadalenc

acabar. En els uns i en els altres. S'havia fruit, evidentment. Tots ens ho havíem passat bé. I amb delectança. I no sols, quedi clar, per la felicitat exteriorització encomiàstica, que hi fou, i ben evident i prolongada, sinó especialment per la delicadesa d'una bona disposició exemplar i distingida.

»Hi ajudà ben segur la sensibilitat de tot un poble que viu el seu *Pessebre* amb una dignitat i una dedicació admirable, amb un esperit de superació constant; un poble educat musicalment amb l'aval d'un excepcional poema simfònic que serveix de coixí al seu *Pessebre*. Fou una agradable sorpresa que crec que val la pena remarcar i subratllar. I tots plegats felicitar-nos-en de debò. Quin bon públic, senyors, quin bon públic! Un gran públic per a un petit poble!»

16 i 17 de gener. Televisió Igualada retransmet en diferit l'espectacle *L'Estel de Natzaret en concert* presentat pel CPSMI en el teatre del Cercle Mercantil i enregistrat pel tècnic Jordi Balsells.

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. El cor titular té cura dels cants de la missa en honor del patró de l'Antic Gremi de Traginers d'Igualada, que se celebra amb l'habitual solemnitat a la basílica.

Nova retransmissió per Televisió Igualada, en diferit, de *L'Estel de Natzaret en concert*.

21 de gener. Mor a l'edat de vuitanta-vuit anys Josep Closa Boyer, vidu de Rosa Queralt Gili, protector i exmembre de la junta del nostre cor.

13 i 14 de febrer. Televisió Igualada ofereix en diferit el concert ofert per la nostra agrupació coral a la Residència P. Vilaseca, enregistrat pel tècnic Jordi Balsells.

15 de febrer, primer divendres de Quaresma. Cants en el «Miserere» al Sant Crist d'Igualada —enguany amb les vespres incorporades— i en la missa vespertina, que se celebra a la basílica de Santa Maria. Presideix la celebració el P. Enric Castells, guardià dels PP. Caputxins. La intenció d'enguany és pregar per la pau, greument afectada per la guerra al Golf Pèrsic. Aquesta participació coral continua cada divendres de Quaresma.

24 de febrer. Missa a la Tossa, a l'església de la Mare de Déu de Gràcia, en recordança de Mn. Amadeu Amenós en el vint-i-setè aniversari del seu traspàs. Presideix Mn. Joan Vila. Cants pel nostre cor.

10 de març. A la sala d'actes del Col·legi dels Maristes la nostra entitat estrena el vídeo del viatge a Itàlia. Es tracta d'un complet reportatge realitzat per Josep Vidal Vila, muntat, comentat i sonoritzat per Josefina Farré. Té una durada de tres hores i recull amb detall totes les visites i activitats de la ruta.

17 de març. Cants en la missa celebrada a la capella de la Mare de Déu dels Desemparats de la Llar del Sant Crist com a cloenda del recés quaresmal.

En sortint, concert per a les religioses i avis acollits, amb la preestrena, en la primera part, del muntatge *L'escut de Rubió*, i en la segona, selecció de cançons de diverses comunitats autònomes de l'Estat espanyol.

19 de març, festa de Sant Josep. Assemblea General del CPSMI. Informe de les diferents àrees en què està estructurada la junta directiva.

Reconeixement a Maria i Mercè del Rio, fundadores de la coral, amb aquestes paraules:

«L'assemblea general ordinària d'avui és la primera que celebra la nostra cinquantenària entitat després de la seva constitució oficial. És per aquest motiu que l'àrea de secretaria considera que es fa ressò de tota la coral i de la mateixa Junta Directiva amb la proposta següent:

»Demandar que consti en acta el públic agraïment de tota l'assemblea a les germanes Maria i Mercè del Rio per l'abnegada tasca portada a terme en aquests cinquanta-dos anys i per l'extraordinària dedicació esmerçada envers el nostre Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.»

23 de març. El nostre cor solemnitzava una missa de casament a la basílica.

24 de març, Diumenge de Rams. A la tarda, el cor titular solemnitzava amb els seus cants el viacrucis que se celebra a la basílica.

28 de març, Dijous Sant. La nostra agrupació coral s'encarrega dels cants en l'hora santa de la nit a la basílica.

29 de març, Divendres Sant. Al Roser, acte commemoratiu de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, amb la participació del CPSMI. Lectura i glossa de cinc textos referits a l'Espòs de Sang, comentats per cinc sacerdots. LdRC llegeix el tercer text i M. Teresa Calaf el cinquè. «Cant de les cinc llagues».

3 d'abril. Final de les festes del Sant Crist a la basílica. El cor titular s'encarrega dels cants de la missa vespertina. Retorn de la imatge a la capella restaurada. Presideix Mn. Joan Raurell.

7 d'abril. Excursió a Andorra. Visita discrecional, amb cantada, al santuari de Meritxell.

19 d'abril. Acte de presentació de l'*Anuari Igualadí 1986* a l'auditori del Museu Comarcal de l'Anoia. Dissertació del Dr. Josep Romeu sobre «L'*Anuari Igualadí 1986* i la recordança del Dr. Joan Mercader». El llibre publica 24 esments del CPSMI.

23 d'abril, festa de Sant Jordi. La nostra entitat festeja la diada. La benjamina del grup, M. Rosa del Rio T., lliura en nom de totes les cantaires un detall floral a la directora. Els coordinadors, per la seva banda, obsequien amb un llibre totes les cantaires.

28 d'abril. Festa Major d'Òdena. A l'església parroquial, missa cantada pel nostre cor, dirigit MdRM i amb l'acompanyament a l'orgue de Coni Torrents. Presideix el rector, Mn. Antoni M. Bausili, i l'homília és a càrrec de Mn. Pere Bruc. S'interpreta la «Missa de la joventut» (primera audició); a l'ofertori, «Regina coeli», i a la comunió, «La veu de Jesús» (solista: M. Rosa Serarols). Finalment, cant del «Virolai».

A continuació s'ofereix un concert amb el programa següent:

PRIMERA PART. Estrena de *Òdena, història i llegenda*, un muntatge de LdRC que compila cançons, glosses i anotacions diverses a cavall de la història i la llegenda. El text es basa en el treball dels historiadors Josep Riba i Josep Vicenç Mestre. Narradors: M. Teresa Ratera i LdRC; il·lustracions a l'orgue de Coni Torrents.

SEGONA PART. Cançons: «Oh Verge!», «El maridet», «Lindo Michoacán», «La filadora», «Moreniña, por te vere», «Gelosa d'una gavina» (primera audició), «La Marsuliana», «Jovenívola», «Va', pensiero» i «Recordant nostra terra». El públic dempeus aplaudeix complagut la darrera cançó, que, sensiblement emocionades, dedicarem a la companya cantaire M. Angels Roca en vigílies de les seves noces.

EL COR PARROQUIAL EN LA FESTA MAJOR D'ÒDENNA. *La Veu de l'Anoia* en publica la referència següent (3-5-1991):

«En el decurs de la celebració de l'ofici solemne el Cor Parroquial de Santa Maria interpretà, en primera audició i entre altres motets, l'adaptació d'Oriol Martorell del "Cant de lloança" del *Llibre Vermell*.

»Posteriorment tingué lloc un concert, procedint-se en la primera part a l'estrena de *Òdena, història i llegenda*, narració literàrio-musical realitzada per Lleonard del Rio, el qual tingué a càrrec seu el recital, conjuntament amb Teresa Ratera, comptant amb la col·laboració musical de Coni Torrents. Aquest muntatge es basa en una selecció de textos dels historiadors Josep Riba i Josep-Vicenç Mestre i compendia una panoràmica dels vestigis històrics del castell d'Òdena i de la seva torre de l'homenatge, com també una descripció actual de la situació geogràfica i econòmico-social d'aquesta vila, que fou matriu i bressol de la ciutat d'Igualada. Tot plegat, adobat amb dues de les llegendes més populars que es contenen del poderós senyor del castell.

»Constituïren la segona part deu cançons, oportunament comentades, interpretades sota la direcció de Maria del Rio. En acabar el concert, els assistents acomiadaren dempeus la coral igualadina.»

1 de maig. El cor titular participa diàriament en la funció del mes de Maria a la basílica. Dies feiners a un quart de nou del vespre (després de la missa), i vigílies i festius, una hora abans (precedint la missa). El primer i el darrer dia, repartiment de roses als assistents. Avui actuen com a majorsales Rosa Dalmases, Laura Plazas, M. Rosa del Rio i M. Àngels Roca.

2 de maig. Es publica el llibre de la crònica del IV Centenari del Sant Crist d'Igualada, en el qual figuren diverses referències de la participació del nostre cor en tan fausta efemèride.

5 de maig. El CPSMI solemnitzava als Caputxins la missa de noces d'or dels esposos Pere Bassols i Montserrat Borràs, bons amics i col·laboradors.

12 de maig, festa de l'Ascensió. Aplec de Rubió amb la participació del cor igualadí. Concert a l'església.

PRIMERA PART. S'hi estrena *L'escut de Rubió*, un muntatge literàrio-musical de LdRC, llegit per M. Teresa Ratera i complementat amb les cançons següents: «Les campanes», «La claueta», «Joia» i «La llàntia del rei moro».

SEGONA PART. «Oh Verge», «Moreniña, por te vere», «Gelosa d'una gavina», «La Marsuliana», «Caramelles», «Els ecos de la vall» i «Recordant nostra terra». Solistes: M. Teresa Calaf, Imma del Rio i M. Rosa Serarols.

La coral dedica la darrera interpretació a Ignasi Puiggròs (de Can Sala) i a Miquel Archela, incansables organitzadors de l'aplec.

Tot seguit té lloc la missa cantada, presidida per Mn. Salvador Bardonet, vicari episcopal. Distribució del panet de l'Ascensió i rifa d'un xai.

Una jornada amb sol, encara que freda i un xic ventosa, que compta amb una gran animació. L'església s'omple a vessar.

ESTRENA DEL MUNTATGE «L'ESCUT DE RUBIÓ». Copiem de la nota del bisetmanari *Igualada, periòdic de l'Anoia* (15-5-1991) aquests fragments:

«Una vegada més, l'església s'omplí a vessar en la missa solemne, presidida per Mn. Salvador Bardolet, el qual en l'homília féu referència al simbolisme de la festivitat i al tipisme del pa beneït. Intervingué en els cants el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, acabant amb el cant del «Virolai», per cert ben participat.

»Prèviament aquesta coral oferí un concert, sota la direcció de Maria del Rio. En la primera part es presentà l'estrena del muntatge literàrio-musical sobre la llegenda de *L'escut de Rubió*. En la segona part s'oferiren set cançons.»

12 de maig. A l'església de la Sagrada Família té lloc el casament de la cantaire M. Àngels Roca Valls amb Alfons García Hernández.

El repertori de cants és aquest: «Florida de maig» (solista: Teresa Calaf); «Senyor, tingueu pietat»; «Serviu al Senyor amb alegria»; «Al·heluia: Lloat sia Déu»; «Cant dels ocells» (solista: M. Rosa Serarols); «Sant»; «Oh quin gran goig, quina joia!»; «Divinal convit»; «Gràcies, Senyor» i «Salve de Montserrat».

31 de maig. A la basílica, cloenda del mes de Maria en el qual el cor titular ha tingut una participació diària. Com és tradicional, l'actuació acaba amb l'emotiva cançó de l'«Adéu-siau, Maria!». Mn. Josep Còdol presideix la funció vespertina. S'enregistra una nombrosa assistència de fidels. Repartiment de roses als assistents a càrrec de les majorales: Anna Costas, Guadalupe Cussó, Maria Polo i M. Dolors Ribera.

FLORS I MÉS FLORS. *Nova bonica vivència participativa que volem remarcar seguint la iniciativa de l'any passat. L'entusiasta perseverança de la Mercè i un equip de*

cantaires al capdavant de la recollida de roses és una feina que cal resoldre gairebé el mateix dia 31. Enguany foren diverses les famílies que comunicaren telefònicament l'oferiment de cistelles de roses ja collides de llurs jardins. Al cap de pocs minuts eren ja sobre la taula per tal de treure-hi les punxes i preparar els ramets. Una mostra de solidaritat i afecte, oi? Bonic i alligador.

29 de juny. Mor a Igualada, a l'edat de setanta-dos anys, Carme Freixas Fitó, excantaire i destacada solista del CPSMI, que l'acompanya en els cants de la missa exequial que té lloc a l'església de la Soledat.

RAMON TOMÀS, NOU ALCALDE. *Després dels comicis municipals del 26 de maig, en el ple municipal del 15 de juny és proclamat nou alcalde d'Igualada el democristià Ramon Tomàs Riba (CiU), que substitueix Manuel Miserachs, de la mateixa formació política.*

1 de juliol. La cantaire i pianista del nostre cor, Coni Torrents, titulada pel Conservatori de Música del Liceu de Barcelona, rep el diploma del 3r Curs de direcció coral, impartit durant l'any acadèmic 1990-1991 per la mestra Conxita García, sota la direcció del mestre Enric Ribó, celebrat a Igualada i organitzat i patrocinat per la Federació de Cors de Clavé.

2 de juliol. En el local social, sessió de vídeo —exclusiva per a les cantaires— preparatòria de l'anada al Festival Internacional d'Havaneres i Polifonia de Torrevella (Alacant), en el qual es participarà el mes d'agost vinent.

3 de juliol. Participació del cor titular en una missa de casament a la basílica.

10 i 11 de juliol. Televisió Igualada emet novament en diferit l'espectacle *Catalunya, en concert*, celebrat dins els actes del cinquantenari.

27 de juliol. En el local social, projecció del vídeo del Certamen d'Havaneres i Polifonia de Torrevella de 1989, realitzat per la cantaire Anna Rodríguez, amb vista a la pròxima participació del cor en aquesta manifestació musical.

29 de juliol. Mercè del Rio Montfort, en qualitat de presidenta del CPSMI, adreça una carta a Jesús Enrique de Pedro, director de Ràdio Igualada, lamentant que des del passat dia 24 l'emissora hagi deixat d'emetre a causa del tancament de vint-i-quatre estacions radiofòniques de la xarxa de RNE S.A.

És corresposta amb una missiva de l'esmentat director, agraint la solidaritat de la coral.

La mesura afecta professionalment la companya cantaire i popular locutora M. Teresa Ratera. També des de fa molts anys hi està vinculat el coordinador del cor, LdRC.

El CPSMI, únic grup català seleccionat en l'internacional 37è. Certamen d'havaneres i polifonia de Torrevella

1 d'agost. Per gentilesa de la família Martínez Cercós es disposa d'un nou armari, especialment dissenyat per a guardar l'orgue electrònic del nostre cor i també un espai per a les partitures.

3 d'agost. A la basílica, participació en els cants de la missa de casament de Jordi Dalmasas Permanyer i Sílvia Guilera Marcet, oficiada per Mn. Josep M. Grané.

7 d'agost. La nostra entitat comença un viatge de nou dies a Torrevella (Alacant) per participar en el Certamen Internacional d'Havaneres.

Sortida d'Igualada. Es desdijuna a Peníscola i es dina a Xàbia. Sopar i dormir a l'hotel Fontana de Torrevella.

8 d'agost. Viatge a Torrevella, segona jornada. Es dedica a l'assaig de les cançons a interpretar. Els familiars i acompanyants tenen el dia lliure per a visitar la població. A la nit, participació en el 37è Certamen d'Havaneres i Polifonia, que per primera vegada té caràcter internacional. El grup femení d'Igualada és l'únic cor català seleccionat en aquesta edició. La crònica de *La Veu de l'Anoia* que publiquem reflecteix fidelment la participació igualadina en aquest festival.

PARTICIPACIÓ IGUALADINA EN EL CERTAMEN DE TORREVELLA. El setmanari *La Veu de l'Anoia* (23 agost 1991) escriu entre altres coses:

«La coral igualadina obrí les sessions concursístiques. Era l'única de veus iguals i l'única també procedent dels Països Catalans que ha pres part en aquesta edició. Una experiència molt positiva, segons els nostres representants, en la qual es va procurar amb entusiasme i esforç deixar ben alt i ben digne el nom d'Igualada.

»Mitjans informatius, jurat, organitzadors i públic en general van coincidir a afirmar que enguany ha estat predominant l'elevat nivell interpretatiu, propiciat especialment per la participació competitiva de les quatre corals estrangeres.

»En els dos anys anteriors havia estat només un certamen de lluïment. El de la República de Lituània s'endugué el primer premi amb tot mereixement, després d'una actuació sense precedents que tothom qualificà d'excel·lent i que fou ovacionada dempeus.

»Les vint-i-quatre corals havien estat rigorosament seleccionades d'entre prop d'un centenar d'aspirants. L'alcalde de Torrevella, Pedro A. Hernández, va dir que aquest any ha estat definitiu per a la consolidació de la internacionalitat del concurs i avançà que demanava que el Certamen de Torrevella sigui reconegut com d'interès turístic nacional. Es calcula que van assistir a les sessions més de quinze mil persones.

»El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, sota la direcció de Maria del Rio i Montfort, interpretà el següent repertori: «Al borde de la alberca», de Luís Blanes (polifonia obligada de gran dificultat que fou resolta satisfactòriament), «Jovenívola», de Lluís Millet, «Huellas en la arena» (havanera obligada) de Gador Enríquez, «Lindo Michoacán», d'autor anònim, i «El Panameño», de Francisco Vallejos. La coral igualadina, que era la primera vegada que assistia a aquest important certamen, no obtingué cap dels tres primers premis, però sí un elogiós comentari i una excel·lent acollida per part del públic. El diari oficial del certamen remarcava el treball de la Coral de Santa Maria, «la gran dignitat i bon ofici, tant en la interpretació de les obres obligades d'havaneres i polifonia com en les de lliure elecció. Demostrà com també en terres catalanes se sent i es viu l'havanera.»

»Un altre aspecte que destacaren els membres del Patronat Municipal del grup igualadí fou l'estructura organitzativa del viatge i el treball de relacions públiques. En aquest sentit, cal fer-se ressò de la recepció oficial que tingué lloc al saló de sessions de l'Ajuntament de Torrevella, presidida per l'alcalde de la localitat, en el transcurs de la qual es donà a conèixer Igualada, el seu tarannà, la seva indústria i comerç, la seva gent, i s'efectuà el protocol d'intercanvi d'obsequis. S'acabà amb una salutació musical.

»En aquestes jornades es dedicaren els matins a temps de platja o piscina —en el mateix hotel— i les tardes a realitzar excursions i actuacions corals.

»Així es desplaçaren a Cartagena, Elx, Mànega del Mar Menor, Alacant i Múrcia. En el trajecte d'anada es visità Peníscola i Xàbia i s'actuà en l'església del Mar —que té forma de vaixell— en aquesta darrera localitat. El darrer dia es féu el dinar de comiat a la Ribera de Cabanes (Castelló) i es perllongà la sobretaula animada amb sorpreses i bon humor. En arribar a Igualada a les deu de la nit, l'expedició coral igualadina fou gentilment rebuda al restaurant Canaletes i obsequiada per la direcció d'aquest establiment amb un esplèndid còctel-aperitiu que es conclougué amb una cantada d'havaneres.»

9 d'agost. Viatge a Torrevella, tercera jornada. Matí de piscina o platja. A la tarda, excursió a Cartagena. Assistència optativa al 37è Certamen Internacional d'Havaneres i Polifonia.

10 d'agost. Viatge a Torrevella, quarta jornada. Matí de piscina o platja. A la tarda, excursió a la Manga del Mar Menor. Assistència optativa al 37è Certamen Internacional d'Havaneres i Polifonia.

11 d'agost. Viatge a Torrevella, cinquena jornada. Assistència i cantada en la missa dominical. A la tarda, excursió a Elx. Assistència optativa al 37è Certamen Internacional d'Havaneres i Polifonia.

12 d'agost. Viatge a Torrevella, sisena jornada. Matí de piscina o platja. A la tarda, excursió a Múrcia. Assistència optativa al 37è Certamen Internacional d'Havaneres i Polifonia.

13 d'agost. Viatge a Torrevella, setena jornada. Matí de piscina o platja. A la tarda, excursió a Alacant. Assistència optativa al 37è Certamen Internacional d'Havaneres i Polifonia.

14 d'agost. Viatge a Torrevella, vuitena jornada. Jornada de temps lliure per a visitar la població. Missa vespertina. Assistència optativa a la final del 37è Certamen Internacional d'Havaneres i Polifonia.

15 d'agost. Viatge a Torrevella, novena jornada. Deixem la ciutat després del desdèjuni per iniciar el viatge de retorn. De Santa Pola anem a Alacant per agafar l'autopista A-7. Breu parada a Gandia per fer el canvi de seients i iniciar la darrera etapa. Dinar a la Ribera Cabanes (Castelló). Represa de la ruta fins a Igualada.

La «Comissió de la conya Ramoneta», depenent de la vocalia de Festes, en el seu primer aniversari deixen escrits uns «Apunts d'un viatge» en forma de jocosos rodolins que es publicaran a la *Circular interior de Cor*.

16 d'agost. Una representació de la junta del CPSMI s'entrevista amb l'arxiprest, Mn. Joan Raurell, en una visita de cortesia per explicar-li els trets més importants de la gira artística per terres dels països valencians, amb motiu de la participació en el 37è Certamen Internacional d'Havaneres i Polifonia de Torrevella.

Posteriorment, amb el mateix objectiu, l'esmentada comissió és rebuda a l'ajuntament per Ramon Mir, alcalde accidental, a qui acompanya Joan Solà, tinent d'alcalde i president de la Comissió de Cultura i Festes.

20 d'agost. El nostre cor participa en els cants de la missa d'acció de gràcies per les noces d'or dels esposos Miquel Ball Mateu i Maria Ratés Ollé, celebrada a la capella del Sant Crist de la basílica i presidida per Mn. Joan Raurell.

28 d'agost. A la basílica, missa d'acció de gràcies pels vint-cinc anys de sacerdoci del rector de Santa Maria, Mn. Joan Raurell, i també del santmartinenc i mestre de música, Mn. Valentí Miserachs. Participen en la concelebració divuit preveres. Els cants són a càrrec de la Schola Cantorum i del cor titular.

31 d'agost. Cants de la nostra agrupació coral en la missa de casament de Joaquim Font Vallès i Immaculada Vilaseca Garriga, celebrada a la basílica i presidida pel P. Maties Boda, caputxí.

6 de setembre. El nou alcalde d'Igualada, Ramon Tomàs, acompanyat de la seva esposa, rep en el saló de sessions de l'ajuntament una representació del CPSMI; les felicita per la gojosa participació en el Certamen Internacional d'Havaneres i Polifonia de Torrevella.

A la tarda, cantaires i expedicionaris es reuneixen a l'Aula de Cultura de Caixa Penedès en un «pa amb tomàquet» per fer un balanç del viatge a Torrevella. Es visionen els reportatges realitzats i es reviu vivències i anècdotes. Hom agraeix en aquest acte la col·laboració de la firma Rosdor.

8 de setembre. Convidat pel rector, Mn. Vicenç Blanco, el cor igualadí solemnitza l'ofici de Festa Major de Clariana, a l'església parroquial de Santa Maria.

17 de setembre. El redactor de la revista *Vida...*, Josep Nadal, publica a la *Circular interior del Cor* una completa entrevista amb la mestra directora MdRM, sobre el viatge de nou dies a Torrevella amb motiu de la participació en el Certamen Internacional d'Havaneres i Polifonia.

Transcrivim la valoració que la professora fa de la participació musical:

«La meua valoració particular és totalment positiva i molt encoratjadora. Vàrem resoldre feliçment tant les peces obligades com les lliures, i no solament servint l'afinació, sinó amb expressivitat, interès i gust musical. Cal felicitar totes les cantaires, com ho vaig fer en acabar la intervenció, per l'excel·lent disposició i atenció que en tot moment van manifestar.

»És clar que tot això no s'improvisa, sinó que és el resultat d'un treball dur i continuat. Des del mes de febrer van haver d'intensificar els assaigs, especialment de quatre de les cinc obres proposades, ja que la participació en aquest certamen ens obligà a nodrir el repertori d'havaneres. La majoria de les peces que executàrem a Torrevella ho eren en caràcter d'estrena. Això, com he dit, suposà un renovat esforç per part de tots. En els darrers mesos, la preparació es feia diàriament, alternant els assaigs per veus i de conjunt. Tot plegat es veié dificultat encara per malaltia de diverses cantaires en les darreres setmanes —fins a quinze malaltes—. Jo mateixa els darrers dies em vaig haver de sotmetre a una medicació intensiva. Gràcies a Déu, a l'hora de la veritat tot es pogué resoldre. L'actuació —tot i l'anècdota de la venteguera— va resultar molt bona des del nostre punt de vista. Les mateixes cantaires se'n sentiren justament contentes i eufòriques.»

22 de setembre. Missa de la Fira d'Igualada. Se celebra a la basílica amb presència dels directius de l'entitat i de les parelletes d'«hereu i pubilla» de la comarca, que fan l'ofrena dels fruits del camp. Presideix Mn. Joan Raurell. Cants del CPSMI.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. Celebracions al barri de la Font Vella. Cants en la missa patronal, que se celebra a la basílica, sota la presidència de Mn. Joan Raurell.

15 d'octubre. El Patronat del Certamen Internacional d'Havaneres i Polifonia de Torrevella agraeix a Mercè del Rio, presidenta del CPSMI, la participació igualadina en la darrera edició d'aquesta important manifestació coral, acompanyant un vídeo de l'esmentada actuació.

10 de novembre. Trobada a la nostra ciutat dels components de l'Associació d'Igualadins Forans. A la basílica, s'assisteix a la missa cantada pel cor titular que presideix Mn. Joan Raurell. En acabar, es procedeix a la veneració de la imatge del Sant Crist d'Igualada en el seu cambril.

FELICITACIONS PELS CANTS DE LA MISSA DELS «FORANS»

Tres reconfortants valoracions:

Josep Mussons: «Molt bé els cants de la missa. Excel·lent. M'han agradat molt. El Cor Parroquial es troba en un dels seus millors moments.»

Carles Miquel Solà: «La missa cantada a la basílica va ser preciosa. Va fer que plorés quasi tot el temps i vaig gaudir-hi com en la visita al nostre Sant Crist... Tot, emotiu.»

Joan Armengol: «Feia moltes setmanes que no havia sentit el Cor Parroquial, però sí que havia llegit les continuades activitats que porta. Realment l'eufòria és ben justificada, ja que diumenge em vaig trobar amb una brillantor poc comuna. Potser hi hauran ajudat les darreres i importants sortides fora de Catalunya, però és notori que aquesta coral es troba en un dels seus millors moments. És evident que la mà mestra de la directora, Maria del Rio, hi juga el seu paper d'una manera excel·lent.

»Diumenge passat hi hagué moments que durant la cerimònia religiosa els cants aconseguiren abstruir-me d'una forma increïble. Estic pensant en una propera trobada potser millor que les visites culturals, un recital de cant a càrrec del Cor de Santa Maria, perquè sempre és millor veure'l i sentir-lo que no pas només escoltar-lo.

»Potser els qui viuen a Igualada no valoren prou aquesta agrupació, però és indubtable que els qui per raons professionals vivim fora de la nostra ciutat ens adonem de l'excel·lent qualitat assolida.»

A primera hora de la tarda, en el transcurs d'un dinar de germanor, es lliura l'Hèrcules de l'Associació al companyer Carles Miquel Solà, apadrinat per Mary Santpere.

20 de novembre. Declaracions de Josep Montaner, director de l'Agrupació Coral La Llàntia, en una entrevista a *La Veu de l'Anoia* (22-11-1991), signada per Jaume Singla:

JOSEP MONTANER I EL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA: «He tingut ocasió de dirigir moltes vegades i és una tasca apassionant, ni que es tracti d'unes senzilles caramelles. Sento la mateixa emoció que sentia el meu pare. Una satisfacció molt gran que vaig tenir va ser dirigir

Divertit esquetx en la vetllada familiar del CPSMI, a les postres del dinar de la festa de santa Cecília

al Cor de Santa Maria i la Schola Cantorum en el concert de L'Estel de Natxaret.»

23 de novembre. L'entitat es fa present en el 21è sopar de germanor de Santa Cecília (festa que s'esqueia el dia abans).

SOPAR D'AGERMANAMENT CORAL. Josep Elias, en la revista *Vida...* (28-11-1991), escriu:

«No és pas el primer cop que ens referim a la gran activitat musical i coral que es porta a terme a Igualada. És una proposta cultural que cal tenir molt en compte, ja que a voltes passa per alt a l'hora de fer valoracions ciutadanes i a l'hora de redactar pressupostos. En les activitats corals i musicals, afortunadament, hi veiem molts joves. Gent que pot ser alegre i amb ganes de gresca, però que sol saber com divertir-se i en quines formes pot dedicar-se al merescut esbargiment. Avui esmentem aquests joves, nois i noies, perquè acabem de celebrar la festa dels músics i dels cantors, dedicada a la patrona santa Cecília.

»A nosaltres, espectadors de les seves activitats, només ens queda l'obligació de fer a totes elles el més fort aplaudiment. Se'l mereixen!»

24 de novembre. Assistència corporativa a la missa solemne en honor de santa Cecília celebrada a la basílica. La Schola Cantorum i el CPSMI s'encarreguen dels cants. Els abanderats són els components del conjunt Amistat del Casal d'Avis.

Com és tradicional, dins les festes de santa Cecília, patrona de la música, a més de la participació activa en els actes oficials, la nostra entitat organitza una vetllada íntima dedicada a cantaires, familiars i col·laboradors; aquest any, amb un sopar de germanor al restaurant Canaletes, que es desenvolupa amb folgança i amenitat. Es compta amb l'assistència d'un centenar de comensals.

Després, l'espectacle amb les més inversemblants sorpreses: balls exòtics, figurants polítics, «fuls» de personatges de cinema, estrofolàries dives, falsos «Paganinis»,

estranyos quintets, excèntriques audicions de música de cambra, *tablao* flamenc, màgia barata, desconcertants jocs i entreteniments, i fins i tot «controls» policials, i assistència mèdica d'urgència. I tot plegat presentat d'una forma distesa, original, alegre, amb moltes ganes de cercar la participació dels comensals i fer-los passar una estona de gresca i bon humor.

ORIGINAL, ENTRETINGUDA, ALEGRE I SORPRENENT VETLLADA. La revista *Vida...* (28-11-1991) publica la nota següent, signada per Josep Nadal:

«A més de participar en el sopar de germanor de Santa Cecília, les ganes de passar una estona d'humor van fer que el Cor Parroquial de Santa Maria organitzés diumenge passat a 2/4 de 7 del vespre l'anomenada "Vetllada íntima familiar".

»Va consistir en un original, entretingut, alegre i sorprenent sopar-espectacle celebrat a l'Hotel Canaletes, dedicat a cantaires, excantaires i llurs familiars. Els diferents números còmics que van veure's ja des que s'arribava i tot just t'asseies, i els que van tenir lloc en acabar l'àpat amb la participació de totes les integrants del cor i quasi tots els assistents, van contribuir que la vetllada esdevingués molt agradable.

»Tal com s'esdevé amb tots els actes de caire intern que organitza aquest cor, pels comentaris i impressions recollides ja s'espera amb delit la propera trobada.»

30 de novembre. Comença la novena de la Immaculada a la basílica, amb la participació diària del cor titular, després de la missa vespertina.

1 de desembre. La revista *Quadern* de la Fundació Amics de les Arts i les Lletres de Sabadell (núm. 80) publica un treball de l'historiador Jaume Busqué sobre «Les nades i el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada».

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica, missa vespertina en honor de la patrona de la parròquia de Santa Maria i del cor homònim, el qual té cura dels cants, amb la col·laboració de l'organista Lluís Victori. S'interpreta el «Gloria» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Oh Verge», «Tota pulchra» (solistes: Josefina Farré i Rosa M. del Rio), acabant amb l'himne «A santa Maria d'Igualada».

Aquesta eucaristia, presidida per Mn. Joan Raurell, s'aplica en sufragi de l'excantaire Rosa Campmajó en el vint-i-cinquè aniversari del seu traspàs.

En el transcurs d'aquesta celebració l'igualadí Pere Roig és nomenat ministre extraordinari de la sagrada comunió.

20 de desembre. Cantades de Nadal a la placeta de Pius XII, dirigides per Leo Massó. Hi és present el nostre cor, juntament amb altres grups locals. Paraules de salutació de l'alcalde, Ramon Tomàs. El Gremi de Flequers reparteix coca i moscatell per a tothom. Entre el públic hi és present el bisbe de Vic, Josep M. Guix.

24 de desembre. A la basílica de Santa Maria, cants en la missa del gall, que acaba amb la veneració del nen Jesús. Un any més, el temple s'omple de gom a gom.

LA INESPERADA TERTÚLIA QUE SEGUÍ LA MISSA DEL GALL. En sortint, cantades en la inauguració del pessebre i nodrida vetllada lúdica al local social. Copiem de la *Circular interior* núm. 34:

«L'àrea de festes orquestrà una inesperada sorpresa. Aquesta vegada no arribaren els Pares Noel com en anys anteriors, sinó uns simpàtics i divertits Lluquet (M. Teresa Calaf) i Rovelló (Rosa M. del Rio), que juntament amb els ferotges Satanàs (Ester Plazas) i Llucifer (Aurèlia Rosich) ens representaren una escena dels tradicionals Pastorets de Folch i Torres. L'esverament fou general i hom es divertí a cor què vols. Ah! I sortí de l'apuntador, perquè les nostres actrius, a més de posar-hi text de la pròpia inventiva, intentaren afegir-hi fins i tot un fragment del Tenorio. La presència de l'elegant Sant Miquel (Laura Plazas) posà les coses a to i hi hagué un final feliç, tal com ha de ser.

»Després coca, torrons i regals de l'arbre de Nadal.»

31 de desembre. A l'església del Roser, cants del CPSMI en la missa de fi d'any que organitza l'Adoració Nocturna.

En sortint, torronada en el local social tot desitjant un bon 1992.

En el transcurs de 1991 el Cor Parroquial de Santa Maria ha editat disset circulars informatives interiors.

* * *

1992 /

L'Associació Americana del Pulmó

El periodista Ignasi Castelltort Miralda publica en Igualada, periòdic de l'Anoia (22-6-1991) aquesta simpàtica nota:

«No és una broma. Deia una revista que cantar és molt saludable i que els cantors (i cantores) viuen dues dècades més que les persones que no canten. I afirmava que l'Associació Americana del Pulmó havia examinat cantants les edats dels quals estaven compreses entre els 28 i els 65 anys i que el seu volum pulmonar era comparable al dels atletes. Els múscles pectorals eren tan enfortits que semblava que s'havien dedicat plenament a l'esport tot i que la majoria no el practicava.

»Oi que sembla increïble? Però els metges solen cantar les veritats i cal donar la notícia com a inqüestionable. Per tant, un consell:

*Si voleu viure molts anys
canteu amb goig i alegria
o bé a la Schola Cantorum
o al Cor de Santa Maria.*

»O bé en altres corals, ja que Igualada en té vuit o nou. La qüestió és cantar. I potser direu: I si no hi ha places?

*En el cas d'estar ocupades
aneu a misses cantades.»*

3 de gener. El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada visita els establiments benèfics de la ciutat per oferir-los una cantada nadalenca.

MOCIÓ DE CENSURA I NOU ALCALDE. *La moció de censura presentada en el ple municipal (7-1-1992) contra l'alcalde Ramon Tomàs Riba (CiU) aconsegueix que Igualada tingui un nou alcalde en la persona de Jordi Aymamí Roca (PSC-PSOE). Subscriuen la moció PSC, ERC i IC, amb un resultat d'11 vots contra 10.*

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. Cants del cor titular en la missa patronal de l'Antic Gremi dels Traginers que se celebra a la basílica. S'interpreten els següents motets: «Oh!, crideu a tots els homes», «Adoro te», «Vós sou, Senyor» i els goigs del sant anacoreta. Durant la celebració té lloc la benedicció dels panets.

19 de gener. La nostra entitat participa en la festa de Sant Sebastià (que s'escau l'endemà) a Tous. A les onze del matí, solemnitació de l'eucaristia que presideix el rector, Mn. Vicenç Blanco, amb els cants següents «Gloria», «Sanctus» i «Benedictus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Adoro te», «Vós heu passat vora l'aigua», «Sedejant», «Gràcies, Senyor» i «Salve de Montserrat». Després hi ha el concert.

Com a interludi els rapsodes M. Teresa Ratera i Lleonard del Rio Campmajó ofereixen un recital de poesies del rector de la parròquia, Mn. Blanco.

A continuació es presenta el muntatge *Poema nadalenc*, amb text d'Antoni Canals, que conté les següents cançons: «Nadal, Nadal», «Nit de pau», «Jingle bells» (percussió), «Les dotze van tocant», «Bona nit», «Glòria» de *L'Estel de Natzaret* i «Quem vidistis, pastores?»; direcció coral: Maria del Rio; recitació: M. Teresa Ratera, LdRC i la nena Carla Junyent.

«BONIC MUNTATGE MAGNÍFICAMENT INTERPRETAT». Amb el títol precedent, *Igualada, periòdic de l'Anoia* (22-1-1992) en publica una completa crònica, de la qual espigolem els paràgrafs finals:

«Tot seguit féu acte de presència al presbiteri el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, dirigit per Maria del Rio, per presentar el *Poema nadalenc*.

»«És un treball nostrat i eminentment popular», explicaren els presentadors. «L'ha escrit especialment per a la nostra Coral de Santa Maria el conegut poeta igualadí Antoni Canals Enrich, que avui ens fa l'honor d'acompanyar-nos, i nosaltres l'hem bastit amb aquelles cançons populars nadalenques que ens són tan familiars i estimades. Afegiu-vos, amics, si us ve de gust, a la cantada.»

»L'audició del poema complagué el públic, que ho premià amb càlids aplaudiments, reclamant la presència de l'autor de la lletra, Sr. Canals, el qual felicità la coral, directora, cantaires i rapsodes.

»Després Mn. Vicenç Blanco pronuncià unes paraules mostrant la seva satisfacció per aquesta agradable matinal, que havia tingut com a protagonista al Cor Parroquial de Santa Maria. Havia començat la seva actuació amb els cants de la missa, i l'havia conclòsa «amb aquest bonic muntatge literàrio-musical que té característiques d'oratori i que ha estat magníficament interpretat». Felicità també els recitadors i agrai que s'haguessin acollit amb tanta benignitat les seves poesies, «les quals en les veus d'aquests rapsodes han adquirit notable qualitat». Novament el selecte públic renovellà dempeus la seva complaença amb una llarga ovació.

»Fou finalment el poeta Antoni Canals qui emocionat pronuncià unes paraules encomiàstiques, subratllant el sentiment viu del missatge del Nen del Pessebre, que es manté càlid i valent en el fogar de la Catalunya cristiana.»

20 de gener, festa de Sant Sebastià, patró de Copons. El CPSMI té cura dels cants de la missa que presideix el rector, Mn. Josep Aribau, a l'església parroquial de Santa Maria d'aquesta localitat. S'interpreten els motets següents: «Agermanats», «Ave Maria», «Vós heu passat vora l'aigua» i «Rosa d'abril». Hi assisteixen les autoritats municipals.

2 de febrer, festa de la Candelera. El nostre cor ofereix un concert de cançons de Nadal a la Residència P. Vilaseca, posant així punt final al cicle nadalenc.

18 de febrer. Assemblea general ordinària de la nostra entitat. La cantaire Elvira Climent García substitueix Anna Costas i Jorba com a vocal de la junta directiva.

6 de març. Primer «Miserere» del Sant Crist d'Igualada, seguit de la missa vespertina que se celebra a la basílica. Presideix l'arxiprest, Mn. Joan Raurell. Els cants són a cura del cor titular.

Com és habitual, els priors conviden la nostra agrupació coral a participar en aquesta funció religiosa els tots els divendres de Quaresma. Cada setmana presidirà aquest acte un dels rectors o superiors de les parròquies i ordes de la ciutat.

22 de març. A l'església de Ntra. Sra. de Gràcia de la Tossa de Montbui se celebra una missa en recordança de Mn. Amadeu Amenós, en el vint-i-vuitè aniversari del seu traspàs i del d'altres col·laboradors. Els cants són a càrrec del CPSMI.

29 de març. Cants del nostre cor en la missa solemne celebrada a la Llar del Sant Crist amb motiu de l'acabament dels exercicis espirituals de Quaresma celebrats per les religioses i els ancians del centre.

Posteriorment se celebren dos concerts, l'un a la planta baixa i l'altre al primer pis on hi ha els ancians impedits. La coral obsequia els avis acollits amb llaminadures.

31 de març. L'article «Trilogia gogística» de la revista *Quadern* (núm. 80) —editada per la Fundació Amics de les Arts i de les Lletres de Sabadell— fa una referència al cor igualadí en parlar de la música de «La non-non». Aquesta composició és atribuïda al mestre de capella sabadellenc Antoni Oller Biosca (1805-1877) i es donava per desapareguda. Al cap de moltes gestions, l'autor de l'article, Jaume Busqué, descobrí que la coral igualadina la tenia en repertori.

EL CORREU GENERALMENT NO ES PERD. *Una altra cosa és que les cartes tardin més o menys a arribar al seu destinatari. El Cor Parroquial de Santa Maria n'acaba de rebre una datada a Madrid el 12 d'octubre de 1991. Ha trigat tres mesos i escaig. Déu n'hi doret.*

Ens la tramet la compositora Gador Enríquez agraint l'enviament del diari local en el qual es publica un reportatge de l'anada a Torrevella a primers d'agost de l'any passat. «Una de les satisfaccions que he tenido a la vuelta de vacaciones —diu textualment— ha sido encontrarme con los dos números del Diari d'Igualada. Me ha hecho mucha ilusión recordar los días pasados en Torrevella y haber tenido la oportunidad de conocerlos. Muchas gracias por habérmelos enviado. Un fuerte abrazo, extensivo a todos los miembros de la coral.»

3 d'abril. A l'església parroquial de Tona, la seva localitat natal, se celebra la missa exequial per Mn. Genís Padrós Pladevall, fill predilecte d'Igualada i expresident del CPSMI, que va morir abans-d'ahir, dia 1. La concelebració eucarística és presidida pel vicari general diocesà, Mn. Fèlix Guàrdia, acompanyat pel vicari episcopal, Mn. Salvador Bardolet, i més d'una cinquantena de sacerdots. Hi assisteix la junta de la coral igualadina en ple. Tot seguit té lloc l'enterrament.

RECORDANÇA DE MN. GENÍS PADRÓS. *«... aquell divendres a la tarda —escriu el coordinador Leonard del Rio en la nota necrològica del bisetmanari Igualada (4-4-1992)—, tornàvem de Tona per acomiadar les seves despulles. Seria poques hores abans que a la basílica igualadina tinguéssim lloc la funció del “Miserere” al Sant Crist d'Igualada. «Les veus de la nostra coral femenina —“una de les més preuades herències dels meus venerables predecessors mossèn Amadeu i mossèn Fitó és el Cor Parroquial de Santa Maria”, ha deixat escrit Mn. Genís Padrós— cantarien ben segur les estrofes quaresmals amb commogut record en memòria de l'apreciat sacerdot. Al cel sia.»*

4 d'abril. Aquest dissabte té lloc a la basílica igualadina una concelebració eucarística per l'etern repòs de Mn. Genís Padrós.

A requeriment de la revista *Vida...* (12-4-1992), la directora del CPSMI, la professora MdRM, hi escriu unes pinzellades referides al malaguanyat Mn. Genís Padrós. Les reproduïm:

«Per bé que la perspectiva del sacerdot va assumir ben aviat la raó de ser del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, el seu tarannà i la seva —diguem-ne— filosofia, el pas dels anys va anar dimensionant el mutu respecte i la recíproca bona relació i col·laboració.

«Mossèn Genís es féu un igualadí més i s'integrà plenament en el viure de la ciutat, fent-se també responsable de l'ampli patrimoni local, que sentia com a propi, i no diguem ja de tot el llegat religiós i confessional. Home d'Església, donà personalitat i espiritualitat a tots els seus moviments i els potencià. Seguí amb interès el desenvolupament de les nostres activitats corals, agraint públicament i en reiterades ocasions la dedicació de les nostres cantaires i el servei parroquial.

«Mossèn Genís actuava sempre amb molta cautela i discreció, i amb molt tacte; però també amb seguretat. Era moderat, comprensiu i exempt d'arrauxaments.

«El temps —inexorable— va anar fent més sòlida i ferma aquesta bona entesa i el seu mestratge apostòlic anà pouant assaonadament. La correspondència que guardem d'aquests darrers anys suposa el preuat testimoni d'una qualificació que ens honora i estimula.»

5 d'abril. Una bona representació de la nostra entitat participa, juntament amb altres col·lectius, en la Primera Trobada Pastoral de l'Arxiprestat Anoia-Segarra, que se celebra al Casal de Pereres (Veciana). Les persones inscrites pertanyen als consells d'economia, grups de joves, catequesi, etc.

10 d'abril. Fa pocs dies va desaparèixer la imatge de la Mare de Déu de la Pietat que presidia l'altar major del santuari del mateix nom. La imatge no era l'original d'alabastre, ni tampoc ho era la corona de metall preciós, que previsoriament es guarden en un lloc segur.

Per aquest motiu en el «Miserere» i consegüent missa vespertina que avui té lloc en aquest temple se situa al peu de l'altar una reproducció del Sant Crist d'Igualada i la imatge original de la Verge. Intervenien, en els cants, el nostre cor i la Schola Cantorum.

12 d'abril, Diumenge de Rams. El titular té cura dels cants del viacrucis solemne que se celebra a la basílica.

16 d'abril, Dijous Sant. A la basílica se celebra l'hora santa amb la participació del CPSMI.

17 d'abril, Divendres Sant. Commemoració de la suor sang al Roser amb la participació en els cants de la nostra agrupació coral. Comença amb una introducció de Mn.

Josep Còdol i tot seguit uns comentaris dels mossens Joan Valls, Jaume Serra i Joan Raurell. Participen en les lectures LdRC i Magí Puig.

21 d'abril, festa del Sant Crist d'Igualada. Després de l'ofici es presenta a l'església del Roser l'opuscle *Visita a la basílica de Santa Maria*, amb text de Marcial Fernández i fotografies d'Antoni Pons i Paquita Izquierdo. També un casset enregistrat per Gaspar Vilarrúbias, amb les veus de Teresa Ratera, Jaume Ferrer, LdRC, Joan Valls i Manuel Mateu, com també amb intervencions a l'orgue de Lluís Victori. El casset conté també el toc de les noves campanes de Santa Maria, acompanyades del recital de sonets que el poeta Antoni Canals dedicà a cada una d'elles el dia de la seva inauguració.

Finalment, el nostre cor, sota la direcció de MdRM, ofereix el muntatge poètico-musical *Som els d'Igualada!*, d'Antoni Canals, coordinat per LdRC. Hi col·labora la recitadora M. Teresa Ratera i la pianista M. Teresa Torrents.

El prior Manuel Mateu, en la presentació, té paraules d'elogi envers la coral i la seva directora, posant en relleu la densa trajectòria històrica de l'entitat i el fruit d'una gènesi inspirada per mossèn Amadeu, que ha suposat una col·laboració continuada de servei a uns ideals apostòlics.

Són presents en l'acte Mons. Josep M. Guix, bisbe de Vic; Mn. Joan Raurell, arxiprest; priors del Sant Crist; Jordi Aymamí, alcalde d'Igualada, i corporació municipal en ple.

Televisió Igualada registra un reportatge de l'acte oferint-ne diversos fragments.

ELS PRIORS AGRAEIXEN LA COL·LABORACIÓ DEL COR DE SANTA MARIA. Amb data 27-4-1992 els priors del Sant Crist adrecen a Mercè del Rio, presidenta del Cor Parroquial de Santa Maria, la carta que transcrivim:

«Apreciada coral: Ens plau expressar a totes vostès la nostra sincera gratitud per la seva inestimable participació en els actes de la festa del nostre Sant Crist, a partir del primer divendres de Quaresma, amb el "Miserere" el Divendres Sant i en la missa de cloenda del dimecres de Pasqua, participació habitual de cada any que tant de relleu aporta a les celebracions.

»Aquest any, però, hem d'estendre la nostra complaença i la més sincera felicitació per la reposició al Roser, el dia del Sant Crist, de l'encertat muntatge poètico-musical *Som els d'Igualada!* Si ja en la inoblidable estrena d'aquest treball artístic —el diumenge 4 de febrer de 1990, en plena commemoració del Quart Centenari—, la impressió favorable fou sorprenent pel bon regust deixat i l'impacte emocional que rebérem els assistents, ara, en la present festa del Sant Crist i en el mateix escenari del temple del Roser, lloc idoni, la reacció del nombrós públic que emplenava l'històric recinte fou igualment positiva i emocionada. Cal felicitar tots els qui han fet possible aquesta realització artística més que notable que ja forma part de l'itinerari que exorna la història quadrisecular del nostre venerat Espòs de Sang.

»Enhorabona una vegada més i demanem que acceptin el donatiu que ens ha estat possible destinar, no pas

Detall del concert del CPSMI, en la festa patronal de l'església de Fàtima

el que vostès mereixen ni el que ens hauria agradat de fer. Continuin en aquesta tasca lloable i profitosa. Crist i la Verge, patrona de la coral, els ho tindran en compte.

»Cordialment, [signatures de] Joan Raurell, Manuel Mateu, Magí Puig i Marcel Castells».

22 d'abril. Cants del CPSMI en la missa concelebrada del capvespre com a cloenda de les festes del Sant Crist, que s'ofereix a la basílica, presidida per Mn. Joan Raurell. En acabar l'eucaristia, trasllat processional i veneració de la sagrada imatge al seu cambril, mentre es canten dels goigs. Enguany s'ha col·locat a la peanya de la imatge del cambril una placa de plata realitzada per Teresa Riba Tomàs amb la reproducció del bust de l'Espòs de Sang.

26 d'abril. Cants en la missa de festa major a l'església d'Òdena a càrrec del cor igualadí: «Missa del Llibre Vermell de Montserrat»; ofertori, «Ecce quan bonum»; comunió, «El divinal convit», i comiat, «Salve de Montserrat». Presideix Mn. Salvador Bardolet, vicari episcopal, i Mn. Antoni M. Bausili, rector.

Tot seguit en el mateix temple s'ofereix un concert amb aquest repertori:

PRIMERA PART. En l'avinentsa de les commemoracions dels patrons de Catalunya, «Odes a sant Jordi i a la Mare de Déu de Montserrat»; inclou el «Cant de la senyera» i «L'emigrant». Hi intervenen els rapsodes M. Teresa Ratera i LdRC.

SEGONA PART. Amanida musical: «Salut a la primavera», «El cuc i l'estrella», «Toumbai, toumbai», «El panameño», «Duetto buffo di due gatti» (primera audició), amb Imma del Rio, Magda Vidal i Coni Torrents, «Brindis», «Caramelles», «Menudo menú» (primera audició) i «L'Empordà». Aquesta darrera cançó, en recordança al seu autor, Enric Morera, en el cinquantenari de la seva mort.

La festa coincideix en el desè aniversari de Mn. Antoni M. Bausili com a rector d'Òdena. La coral li dedica un petit homenatge.

Un dels comentaris a la sortida: «Mai no m'ho havia passat tan bé en un concert. Saps que se m'ha fet curta l'estona?»

1 de maig. Mes de Maria, funció vespertina diària a la basílica amb el cor titular. Repartiment de roses a càrrec de les majores M. Josep Lumberras, Ester Plazas, Laura Plazas i Imma del Rio.

10 de maig. Cants del nostre cor en la missa de la festa de la Mare de Déu dels Desemparats, patrona de la comunitat de religioses de la Llar del Sant Crist i de la colònia valenciana d'Igualada. En acabar, pìscolabis.

17 de maig. A la parròquia de Fàtima, missa solemne en honor de la seva patrona, acompanyada amb els cants del CPSMI, dirigit per MdRM. S'interpreten «Regina coeli», «Gloria», «Sanctus» i «Benedictus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Adoro te», «Vós heu passat vora l'aigua», «Gràcies, Senyor» i «Ave de Fàtima».

Després l'esmentada coral ofereix un concert amb aquest repertori: «Montserrat», «Toumbai, toumbai», «Baile de montaña», «Agora non», «Moreniña, por te vere», «Duetto buffo di due gatti», «El panameño», «Els tres tambors», «Menudo menú» i «L'Empordà».

La Germandat distingeix el cor amb una placa commemorativa.

CONCERT A L'ESGLÉSIA DE LA BARRIADA DE FÀTIMA. La revista *Vida...* (21 maig 1992) publica la ressenya següent:

«... Encetà el concert la sardana "Montserrat", de C. Casademon, amb la qual "el Cor Parroquial de Santa Maria vol exterioritzar uns sentiments d'identitat perquè la sardana i Montserrat són alhora símbol i cultura d'un país universal". La interpretació de "Montserrat" merescué una acollida extraordinària i fou aplaudida dempeus per tot el públic que omplia a vessar la nau del temple.

«Se succeïren d'altres interpretacions de diversos estils, que foren igualment molt ben rebudes, aplaudides i fins i tot aücades amb algun "bravo!", especialment en acabar.

»La coral féu algunes dedicatòries a diversos membres de la confraria: la cançó "Moreniña, por te vere", per a la "hermana mayor" Júlia Sevilla; "Els tres tambors" a la Banda de Cornetes i Tambors de Fàtima i a la seva padrina Alejandra Soriano; i "L'Empordà" per a l'"hermano mayor" Francisco Leiva.

»Finalment, Mn. Gregorio Salgado va pronunciar unes paraules de felicitació i agraïment en nom de la parròquia i de la confraria, manifestant que li plauria que aquesta primera actuació no fos l'única.»

23 de maig. El CPSMI participa en els cants en la missa de casament de Josep Fernández i Anna Vallespín a la basílica de Santa Maria. Actua d'oficiant Mn. Joan Raurell.

31 de maig, festa de l'Ascensió. El nostre cor és present un any més en l'Aplec de Rubió, oferint en la bonica església un concert i participant en els cants de la missa que se celebra a continuació.

El repertori del concert és el següent: «Cant de la senyera», «Toumbai, toumbai», «El maridet», «El panameño», «Els tres tambors», «Caramelles» «Va', pensiero», «Menudo menú» i «Montserrat».

TRADICIONAL APLEC DE RUBIÓ. *Igualada, periòdic de l'Anoia* (3-6-1992) publica una crònica del tradicional aplec. En copiem uns fragments:

«Malgrat que el diumenge va néixer plujós, prop del migdia brillava un sol magnífic i una temperatura agradableíssima, fet que afavorí una gran afluència al tradicional Aplec de l'Ascensió a Rubió, que un any més resultà molt lluït.

»El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, sota la direcció de Maria del Rio, participà en un concert i posteriorment en la missa.

»La gent omplí el temple de gom a gom; a la façana hi penjava una gran senyera. I fou precisament el "Cant de la Senyera" la primera interpretació del programa, oferta amb l'acompanyament al piano de Coni Torrents. Després vingueren altres cançons populars, amb la singularitat que tot el repertori era d'autors diferents. [...] En acabar el concert tingué lloc la missa, presidida per Mn. Miquel Codina. A l'ofertori, M. Rosa Estrada, de Can Pedrafita, féu la tradicional ofrena del pa que en acabat es repartí als assistents.»

A la capvespre, a la basílica, cloenda de la funció del mes de Maria amb la participació del cor titular. Repartiment de roses a càrrec de les majores Rosa Dalmases, Ester Plazas, Laura Plazas i M. Rosa del Rio.

6 de juny. El nostre cor solemnitza, a la basílica, la missa de casament de Juan Carlos Elvira Villagra i Juana M. León Ruiz.

7 de juny. Al matí, cants en la missa de primera comunió que té lloc a l'església de la Soledat, amb la nostra agrupació coral.

S'interpreten les cançons següents: «Regina coeli», «Jo prou voldria estimar-vos...», «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Entre Iliris», «Sedejant», «Gràcies, Senyor» i «Salve de Montserrat».

A la tarda, en el teatre de Cercle Mercantil, presentació del poemari *Lluminosa solitud*, de l'excantaire Antònia Soteras.

PRIMERA PART. Concert a càrrec del CPSMI, dirigit per MdRM, amb l'acompanyament al piano de Coni Torrents i Magda Vidal. Comentaris a càrrec de LdRC. Repertori: «Cant de la senyera», «Caramelles», «Els tres tambors», «Duetto buffo di due gatti», «Menudo menú» i «Montserrat».

La presidenta, Mercè del Rio, imposa a Antònia Soteras la insígnia daurada de la coral.

SEGONA PART. Presentació del llibre *Lluminosa solitud*, a càrrec del seu prologuista fra Bernat (Magí Setó i Montalà), caputxí, i recital poètic a càrrec de Josefina Pons, M. Teresa Ratera, Andreu Coll, Jaume Ferrer i LdRC. L'acte acaba amb unes paraules de l'autora i de la regidora municipal de Cultura, M. Teresa Farrés.

LA PRESENTACIÓ DE «LLUMINOSA SOLITUD». Llegim en la *Circular interior del Cor*, núm. 10 (30-6-1992):

«... La nostra actuació fou subratllada amb una colla de detalls envers l'excantaire i autora del llibre, que ajudaren a fer més intens el sentiment d'afecte: l'obsequi d'una rosa abans d'interpretar "Caramelles", el lliurament del record del cinquantenari i sobretot la imposició de la insígnia daurada de la nostra coral.

»D'altra banda, els mitjans informatius han remarcat especialment les interpretacions del "Duetto buffo di due gatti" —que ha estat reiteradament emesa per TVI— i el "Menudo menú"; totes dues cançons foren aplaudides, amb l'honor de ser bisades.»

CARTA D'AGRAÏMENT D'ANTÒNIA SOTERAS. Posteriorment, Antonieta Soterias, que es troba impossibilitada per paràlisi en una residència de Vic, escriu al cor la carta que reproduïm:

«M'adreço a aquesta coral que em porta tants bons records a la ment, de quan encara jo era jove i junt amb vosaltres havia passat moments tan bons! Algunes d'aquell temps recordareu les obres de teatre del grup que es formà, Art i Alegria, o l'excursió a Sant Miquel del Fai, i el mes de maig per anar a cantar a Santa Maria, que jo ja esperava com una gran festa. Vosaltres, noies, les que ja em coneixíeu i les que no, tot això ho heu coronat amb una corona d'amor i generositat el dia de la presentació del meu llibre. Ni m'ho mereixia, ni menys em podia esperar la delicadesa tan gran que vàreu tenir envers la meva persona. Voldria saber trobar paraules per a agrair-vos tot el que per mi heu fet, però ni amb tot un diccionari trobaria les paraules suficients per a expressar-vos tot el que vaig sentir en aquell moment, i com de feliç em vàreu fer. Les paraules de l'evangeli que diuen: "Tot el que feu a un d'aquests més petits a mi m'ho feu", les vàreu fer realitat. Això ho guardaré per sempre en el meu cor i amb molt d'amor us dic: GRÀCIES, que Déu us faci sentir tot el que em vàreu fer sentir a mi de joia.

»Endavant, cantaires, que cantar és aixecar l'esperit al cel i és escampar la Bona Nova. Antonieta».

13 de juny. Cants del CPSMI en la missa de casament de Juan José Cobos Jáimez i Sílvia Torregrosa Claramunt, celebrada a l'església parroquial de Vilanova del Camí.

1 de juliol. La vicepresidenta primera de la nostra entitat, Coni Torrents, és elegida membre de la Comissió general de festes de l'ajuntament d'Igualada.

5 de juliol. Missa d'acció de gràcies a la basílica en la commemoració dels cinquanta anys sacerdotals de Mn.

Cursa de relleus parodiant els Jocs Barcelona'92, pels carrers de Lurdes, en el viatge organitzat pel CPSMI

Ignasi M. Colomer Preses. Concelebreu l'homenatjat amb els mossens Joan Raurell, Joan Valls, Ramon Prat i el P. Lluís de Reus, caputxí. Els cants són a càrrec del cor titular, que comencen amb l'«Himne a santa Maria» i acaben amb els «Goigs del Sant Crist». Després es fa un dinar a la Granja Pla per arrodonir la festa.

12 de juliol. Missa de casament de Juan Moriana Rodríguez i M. Dolors Gámez Negrilla, celebrada a l'església de Vilanova del Camí. El nostre cor té cura dels cants.

15 de juliol. La presidenta del cor, Mercè del Rio Montfort, i l'alcalde d'Igualada, Jordi Aymamí Roca, signen un conveni d'acord amb el reglament de concessió d'atorgament de subvencions de l'Ajuntament d'Igualada.

28 de juliol. En el local social, sessió informativa de la pròxima anada a Lurdes i sud de França, els propvenints 31 de juliol - 6 d'agost. L'excursió és organitzada per la nostra entitat. Repartiment del programa-guia i projecció d'un documental.

LURDES PER A NO TANCAR ELS ULLS A LES REALITATS HUMANES. En la *Circular interior del Cor* núm. 40 (30-6-1992) es diu: «El viatge a Lurdes ens permetrà ser a prop dels qui sofreixen, per aprendre a no tancar els ulls a les realitats humanes. Viatjar a Lurdes ens donarà ocasió de conèixer nous mons i l'extraordinària bella paisatgística —les grutes de Betharram, els saltants d'aigua dels Couterets, el pas de la Casa d'Andorra, etc.— d'aquests Pirineus que sovint hem cantat i que encara coneixem poc. Viatjar a Lurdes ens donarà ocasió de visitar la ciutat de Pau, capital dels Pirineus Atlàntics, i una de les més peculiars d'aquesta zona francesa. Però, potser és el més important, viatjar a Lurdes suposarà estrènyer els llaços d'amistat, de companyonia i d'afecte entre tots plegats; conviure solidàriament i generosa.»

31 de juliol. Surt en direcció a Lurdes de França l'expedició del CPMI. Sintetitzem el programa dels set dies de viatge:

Dia primer: Dinar de cuina aranesa a l'Hosteria Catalana de Bossòst; al capvespre, ens hostatgem a l'hotel Corona de Lurdes. **Dia segon:** Participació en el moviment «Pelegrins per un dia» i missa de la joventut. **Dia tercer:** Visita al Castell-Museu del Pirineu i excursió a Pau. **Dia quart:** Visita a la Cité Secours Saint Pierre, església de Lurdes; tarda, excursió als llacs i grutes de Betharram. **Dia cinquè:** Paròdia de les curses de relleu de les olimpíades de Barcelona '92 pels carrers de Lurdes; tarda, excursió als saltants d'aigua dels Cauterets i circ de Gavarnier. **Dia sisè:** Comiat a la Verge; tarda represa de la ruta pel Pirineu occidental i sopar a l'hotel Comtes d'Urgell d'Andorra. **Dia setè:** Jornada de temps lliure; al capvespre, retorn a Igualada.

El cor és convidat a protagonitzar la direcció dels cants en la tradicional benedicció dels malalts i processó de les lluminàries; també en la missa internacional a la basílica subterrània de Sant Pius X, compartint l'actuació amb una coral italiana.

PARTICIPACIÓ EN ELS ACTES INTERNACIONALS.

Copiem de la crònica de *Igualada, periòdic de l'Anoia* (14-8-1992):

«... Pel que fa referència al santuari de Lurdes, es participà en les tradicionals celebracions, destacant la missa internacional oficiada a la basílica subterrània de Sant Pius X dintre el programa "Pelegrins per un dia", on el cor igualadí fou especialment convidat, junt amb un grup italià, a dirigir en lloc preferent els cants de la processó del Santíssim i de les lluminàries. Fou un dels trets més emotius del viatge.

»Citem també les actuacions al Camí del Calvari, capelles de Sant Josep i Sant Miquel, Cité Secours i hall de l'Hotel Corona, on estàvem allotjats.

»Un faceciós programa, paral·lel a l'oficial, elaborat amb bon humor i un espectacular muntatge, aconseguí que les jornades resultessin d'una amenitat inesperada, i molt ben acollides per part dels expedicionaris.»

LES ANÈCDOTES DEL VIATGE. S'organitza una divertida cursa de relleus amb la torxa olímpica pels carrers de Lurdes, parodiant els Jocs de Barcelona '92. Sorprenentment es compta amb la col·laboració de la gendarmeria francesa.

A Pau ens espera el compatriota Lluís Vidal Bertran i els seus fills Jean i Arnaud, residents a Sauvagnon, que esdevenen uns excel·lents guies en la visita del Castell-Palau d'Enric IV.

La coral actua a la Cité Secours Saint Pierre. La interpretació de «L'Empordà» mou els oients a puntejar la popular sardana. En l'esmentat alberg, l'expedicionari Mn. Josep Aribau hi celebra la missa.

Al Castell de Lurdes es fa una cantada davant la fornícula de la Mare de Déu de la Pietat d'Igualada, obsequi d'un grup de cantaires de la coral.

A l'anada a Cauterets, el nostre autocar sofreix un accident, quan un jove motorista perd el control, s'estavella contra la part davantera del vehicle. Va patir ferides

lleugeres, però deixant trinxada la màquina. Un comunicat amistós va saldar l'ensurt.

La nit del dilluns s'assisteix a l'excel·lent espectacle *Marie* en el pavelló metàl·lic aixecat a la prada del santuari.

Cants de comiat en el hall de l'hotel i sortida en direcció a Andorra.

A la sobretaula del darrer àpat del viatge a l'hotel Comtes d'Urgell d'Andorra, es brinda amb cava i es reparteixen regals als guanyadors dels jocs i concursos celebrats durant el viatge.

14 d'agost. El bisetmanal *Igualada, periòdic de l'Anoia* publica en les edicions d'avui i del 21 d'agost sengles reportatges de l'anada a Lurdes de la nostra entitat.

24 d'agost. Se celebra a l'església parroquial de Montserrat una missa d'acció de gràcies per les noces d'or de la cantaire Guadalupe Cussó i Josep Farré, en la qual participa el nostre cor. Oficia Mn. Josep Sabaté.

6 de setembre. El coordinador de la nostra agrupació coral, LdRC, representant de la nostra entitat en el Consell Pastoral de Santa Maria, és nomenat secretari d'aquest consell.

8 de setembre. El CPSMI comença la represa dels assaigs del nou curs 1992-1993.

12 de setembre. A la basílica, missa de casament de Domingo Jordán Pardo i Isabel León Cor, amb cants a càrrec del nostre cor.

20 de setembre. El cor titular s'encarrega dels cants de la missa de la Fira d'Igualada que se celebra a la basílica i que presideix l'arxiprest, Mn. Joan Raurell. Hi assisteixen les parelletes d'«hereu i pubilla» dels pobles de la comarca, que fan l'ofrena dels fruits del camp.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. Una representació de la nostra agrupació coral assisteix a Sant Hilari Sacalm a la primera missa de Mn. Joaquim Fàbregas, nou vicari de Santa Maria d'Igualada.

18 d'octubre. A la basílica. Mn. Joaquim Fàbregas, nou vicari de la parròquia, celebra la seva missa nova, acompanyat a l'altar pels mossens Joan Raurell i Carles Giol. Els cants són a càrrec del nostre cor, dirigit per MdRM i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori.

21 de novembre. Una nodrida representació de la nostra entitat assisteix al sopar de músics i cantors al restaurant Canaletes. Josep Montaner, en nom dels organitzadors, té un record pel seu pare en el vint-i-cinquè aniversari del seu traspàs. A les postres, una vintena de violinistes entren a la sala interpretant diverses composicions populars.

Show dedicat a l'Expo'92 de Sevilla ofert a les postres del dinar de la festa de santa Cecília, organitzat pel CPSMI

22 de novembre, festa de Santa Cecília. Actes del programa oficial:

Assistència corporativa del CPSMI a la missa que se celebra a la basílica, presidida per Mn. Joan Raurell. També hi participa la Schola Cantorum. Cant de l'himne patronal.

En sortint, a la sala Anoia, actuació individual i conjunta en l'acte homenatge al Mtre. Joan Montaner en el vint-i-cinquè aniversari del seu traspàs. El nostre cor canta «La filla del marxant» i, finalment, amb La Llàntia i la Schola Cantorum, «Recordant nostra terra».

Cantaires, familiars i amics de la nostra entitat es reuneixen en un dinar al restaurant Canaletes. La sala menjador està ambientada amb temes de l'Expo'92 que enguany es va celebrar a Sevilla del 20 d'abril al 12 d'octubre. La presideix una reproducció de la Giralda, juntament amb una trentena de banderes de diferents països, envoltada de flors i garlandes, oferint un magnífic aspecte. Cada taula significa un pavelló i així s'indica amb el rètol i la fotografia corresponent.

A les postres, espectacle dedicat a aquesta exposició internacional mitjançant una successió de paròdies amb cants, balls, teatre i folklore. Es presenta el *rap* musical del nostre cor.

DIVERTIDA SOBRETAULA INSPIRADA EN L'EXPO DE SEVILLA. Copiem de la *Circular interior* núm. 47 (16-2-1993) del cor el comentari detallat de la festa d'avui:

«... L'accés a la sala resultà complicat, car hom havia de passar abans pels controls policials (Paquita Valls) i

rebre les instruccions de l'hostessa recepcionista (Dori Izquierdo). Superats els tràmits legals, hom s'apostà en el seu respectiu lloc i se serví el dinar.

»A les postres, un petit accident domèstic provocà la divertida aparició de les "dones de la neteja" (Rosa M. del Rio i M. Teresa Calaf), que muntaren un còmic i hilarant esquetx.

»Després, cant de l'"Himne a santa Cecília" i inici de l'espectacle, que fou presentat amb molta propietat per Ester i Laura Plazas, les quals s'han revelat com unes excel·lents speakers.

»Primer número: desfilada de visitants il·lustres encapçalats pels Reis de l'Orient (Pilar Alegre, Montserrat Aribau i Rosa Vilanova), seguits pels ambaixadors de Rússia (Coni Torrents), Índia (Anna Rodríguez), Mèxic (Dori Izquierdo), Escòcia (M. Àngels Riba), Xina (Angelina Cobeta), Marroc (Ferran Dalmasas), Estats Units (Mercè del Rio), Tailàndia (M. Rosa del Rio T.), Filipines (Imma Vidal), País del "Nunca Jamàs" (Imma del Rio) i Aràbia (Leonard del Rio).

»Després es donà pas al bel canto amb la superba actuació de Montserrat Caballé (Paquita Valls) i Josep M. Carreras (M. Rosa Serarols), en una romança de la *Cançó d'amor i de guerra*, essent obsequiats amb unes originals i vegetarianes toies.

»Irromperen a la sala els olímpics, amb arquer, torxa i bandera (Josep del Rio, Joan Dalmasas, Imma Vidal, M. Rosa i Imma del Rio T.), però ben aviat foren foragitats per haver-se equivocat d'escenari.

»Li arribà el torn al rap, a càrrec de les presentadores (Ester i Laura Plazas), que enfervorí tota la sala.

»Impactant l'actuació de la Lola Flores (M. Josep Lumbreras), amb una sensacional interpretació plena d'art, gràcia i talent, ben digna de "la Faraona", a la qual acompanyava el seu quadre flamenc (Imma Vidal i M. Rosa i Imma del Rio T.).

»La gran sorpresa de la tarda fou l'actuació de Los Manolos (Maria i Mercè del Rio, Teresa Calaf, Aurèlia Rosich, Coni Torrents i Anna Rodríguez), la qual desbordà l'entusiasme amb "bravos", visques i altres crits.

»La traca final: un complet quadro flamenc (M. Josep Lumbreras, Teresa Calaf, Rosa M. del Rio C., Aurèlia Rosich, Anna Rodríguez, Coni Torrents, Mònica Hontoria, Rosa Vilanova, Ester i Laura Plazas, M. Àngels Riba, M. Rosa i Imma del Rio T., M. Rosa Serarols i Imma Vidal) amb una gran i espectacular exhibició de cante i ball que va posar alegria i ritme a l'espectacle.

»A remarcar igualment les oportunes intervencions de les rapsodes Guadalupe Cussó i Paquita Valls, que foren molt agraïdes.»

26 de novembre. Josep Montaner, fill del mestre Joan Montaner, adreça a Mercè del Rio, presidenta del CPSMI, la carta que transcrivim tot seguit.

JOSEP MONTANER DÓNA LES GRÀCIES.

«Estimades amigues:

»Només unes ratlles per expressar-vos el meu agraïment i el de la meva família pels actes que vàreu tenir a bé dedicar a la memòria del meu pare, amb motiu del vint-i-cinquè aniversari del seu traspàs.

»Ens entendreu i omple de satisfacció veure que el seu record perdura viu entre vosaltres.

»Us estic també molt reconegut per haver-me ofert la direcció conjunta de les tres corals en la cantada del passat dia 22, Santa Cecília.

»Per a mi va ser molt emotiu, ja que sé que l'emoció que vàrem compartir tots junts interpretant "Recordant nostra terra", fou deguda al fet que en aquells moments el vàrem sentir present enmig de tots, puix, més que a mi, el vostre pensament hi veia allí el meu pare, com si fos ell mateix qui ens dirigís encara a tots plegats.

»Ben igual que vosaltres, ell en el seu actual indret també s'haurà sentit il·lusionat i commogut en rebre, una vegada més, el vostre record i estimació.

»A tot el cor, moltes gràcies.»

30 de novembre. A la basílica, en substitució de la novena de la Puríssima es resen les vespres i tot seguit hi ha la missa, cantada pel cor titular, que hi participará diàriament.

8 de desembre, festa de la Puríssima. Amb l'acostumada solemnitat se celebra a la basílica la missa vespertina en honor de la patrona de la parròquia de Santa Maria i del cor homònim, que s'encarrega dels cants, sota la direcció de

MdRM i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. És presidida pel rector, Mn. Joan Raurell.

15 de desembre. A la basílica se celebra la missa exequial en sufragi de Roser Roura Jaume, excantaire i fundadora del CPSMI, que va morir a l'edat de vuitanta-quatre anys. El cor participa en els cants de la missa.

18 de desembre. Participació del nostre cor, juntament amb la resta de corals igualadines, en les cantades populars nadalenques a la plaça de l'Ajuntament. Coca i torrons per a tothom.

20 de desembre. Concert de Nadal amb la Schola Cantorum, al teatre del Cercle Mercantil.

En la seva intervenció per separat, la nostra agrupació coral, sota la direcció de MdRM, ofereix el repertori següent: «Bona nit», «La pastoreta» (primera audició), «Les dotze van tocant» (solista: Rosa M. del Rio), «Hosanna» de *L'Estel de Natzaret*, «El bon rabadà», «El pobret alegre», «Alçat, Jerusalem» (primera audició) i «Joia en el món» (primera audició). Aquest repertori està falcat amb fragments poètics de Josep M. de Sagarra, Antoni Canals, Ramon Pàmies, Josep M. Folch i Torres i Joan Alavedra.

Actuació conjunta: «Ha nascut el Déu Infant», «El primer Nadal», «Jesus bleibet», «Salm 150», de César Franck», i «Al·leluia» del *Messies* de Händel. Aquesta darrera part és dirigida alternativament per MdRM i Leo Massó. Organista: Lluís Victori. Presentador: LdRC.

OFRENA DEL CONCERT. En la presentació del programa les dues entitats escriuen:

«Torna Nadal amb la il·lusió de sempre. Amb un any més a l'esquena. Potser amb més trencacolls, però amb renovada esperança.

«El 92 ha estat un any molt dens en esdeveniments de tota mena, i ara que som a les acaballes, hom dibuixa amb més força la incertesa d'un atur que es fa difícil i aclaparador, les bromes del qual ens agradaria poder esvaïr ben aviat.

»Amb aquestes perspectives s'aferma més encara el missatge pasqual de la solidaritat, de l'amor i de la germanor. El mateix que fa 1992 anys portà el Nen del pessebre.

»I, com Alavedra i Casals, repetirem amb més delit aquell desig entranyable de "Pau als homes de bona voluntat!" Us ho direm cantant amb notes d'al·leluia. I és que no sabríem pas entendre un Nadal sense cançons.

»Si la música sempre ens agermana i per Nadal és tot el poble que canta, Catalunya esdevé una gran coral.

»Us convidem a fruit d'aquest concert que us hem preparat. I, de bell nou, com ahir, si Déu vol com demà, farem dels nostres sentiments una gran sardana en la qual cap tothom i ningú no hi sobrer. Benvinguts!»

EXCEL·LENT CONCERT DE NADAL. La revista *Vida...* (24-12-1992) publica aquest comentari, del qual copiem uns fragments:

Concert de Nadal amb la Schola Cantorum i el CPSMI, al teatre del Cercle Mercantil

«Diumenge passat, a les sis de la tarda, dues de les corals més tradicionals de la nostra ciutat, les cinquantesenars Schola Cantorum i Cor Parroquial de Santa Maria, van oferir un innovador concert de Nadal al teatre del Cercle Mercantil.

»Acompanyat a l'orgue pel competent Lluís Victori i amb els sempre encertats comentaris de Lleonard del Rio, va encetar l'actuació el Cor Parroquial de Santa Maria amb un renovat repertori de cançons, totes elles interpretades per la coral i dirigides amb el gust acostumat de la Sra. Maria del Rio.

»[...] Per cloure la vesprada musical, les dues corals van oferir una lluïda interpretació conjunta, en què cal destacar la bona sintonia i la seva afinació. La novetat de la interpretació conjunta dels dos cors, el nou repertori de cançons ofertes, el nou marc en què se celebrava i la bona actuació de les corals van fer que el concert del Nadal'92 esdevingués excel·lent.

»Els aplaudiments del nombrós públic assistent en són la prova més fidedigna.»

24 de desembre. Cants del CPSMI en la missa del gall a la basílica.

En sortint, torronada sorpresa al local d'assaig. Cants entorn del pessebre i regals de l'arbre de Nadal. Recital poètic amb Laura i Ester Plazas i LdRC.

27 de desembre, festa de la Sagrada Família. A l'església parroquial de la Soledat, missa solemne, presidida per Mn. Joaquim Fàbregas amb cants del nostre cor, que acaba la seva actuació amb l'«Himne a la Sagrada Família».

Concert a la residència P. Vilaseca a instàncies del Departament Municipal de Cultura.

El repertori és el següent: «Bona nit», «Una pastoreta», «Les dotze van tocant», «Hosanna» de *L'Estel de Natzaret* i «Joia en el món».

La segona part comença amb un recital poètic a càrrec dels presentadors Ester Plazas, Laura Plazas i LdRC, dedicat a autors anoiencs. Després el nostre cor tanca el programa amb «La filla del marxant», «El panameño», «Duetto buffo di due gatti» i «Montserrat».

Hi són presents les regidores M. Teresa Farrés, de Cultura i Festes, i Montserrat Cantarell, de Serveis Socials.

CONCERT A LA RESIDÈNCIA PARE VILASECA. El bisetmanari *Igualada, periòdic de l'Anoia* (30-12-1992) publica la nota que transcrivim:

«Propiciat per l'ajuntament, el Cor Parroquial de Santa Maria oferí diumenge passat dia 17 un concert a la residència "P. Josep M. Vilaseca". Hi foren presents les regidores M. Teresa Farrés i Montserrat Cantarell.

»En la primera part, i sota la direcció de Maria del Rio, el cor oferí un seguit de cançons que foren del gust dels residents i familiars que emplenaven la sala d'actes.

»La segona part l'ocupà un recital poètic d'autors. Hi hagué dues dedicatòries, una per a Carme Botines i l'altra per a Enriqueta Puig. El Cor Parroquial tancà la vetllada amb quatre noves composicions.

»Els residents i acompanyants sortiren molt satisfets i agraïts de l'acte que els havia estat dedicat.»

31 de desembre. Cants del CPSMI en la missa de fi d'any que se celebra al Roser, presidida per Mn. Josep Aribau.

En sortint, torronada al local social.

En el transcurs de 1992 el Cor Parroquial de Santa Maria ha editat dotze circulars informatives.

* * *

1993 /

Pelegrinatge a Santiago de Compostel·la

En l'any Xacobeo, el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada programa un pelegrinatge de quinze dies a Santiago de Compostel·la. Es sens dubte l'estrella dels actes d'enguany.

La crònica del viatge és densa i agraïda. Transcrivim part del text publicat en la *Circular interior del Cor*, núm. 57 (31-8-1993), titulada «A les portes de les noces de marfil»:

«Hem de donar compte del viatge a Galícia. Deixar escrit que ha anat molt bé em sembla poc. I a fe que no m'ha agradat mai magnificar les coses. Però és que si generalment les nostres excursions ens acostumen a sortir rodones (perquè les treballem a fons, dit sigui de passada), aquesta vegada no trobo paraules per a definir-la. Formarem un grup molt compacte i homogeni, malgrat les diferències d'edat i maneres de fer i de pensar. Tothom va fer pinya i procurà aportar la seva col·laboració sense

reserves. Un *cum laude* a la Penya de la Conya Ramoneta, que es va superar i no ens va deixar parar ni un moment.

Remarquem el concert de sis cançons a la Ràdio Autònoma de Galícia. Especial record per a l'actuació al teatre de la Universitat Laboral de Gijón i, com a més popularment acollida, la realitzada al santuari de Covadonga. També cantàrem a les catedrals de Burgos, Orense, Santiago de Compostella i Santander. Col·legiata de San Isidoro (Lleó), ermita de la Guía (Vigo), Santo Domingo de la Corunya, San Francisco de Betanzos i a la rambla lleonesa de l'Arco de Santa María, entre altres llocs.

Procurarem donar-ne l'oportuna referència, encara que difícilment podrà ser fidel ressò del que es va esdevenir en aquests quinze dies de súper tot.

Alguns dels cantaires i amics que es van quedar han manifestat que seguien a través del programa l'itinerari. També nosaltres els teníem presents de forma constant i continuada. És la correlació d'afecte que fa possible la continuïtat de la nostra entitat i la vivifica. És el fruit d'una estimació profunda, noble i lleial que ens dóna una gran seguretat i fermesa en el nostre tarannà. És una mica allò de la cançó que en aquest viatge ens ha ensenyat la Celerina: "Estima i seràs feliç, / estima i tot canviarà. / Estima i descobriràs, / l'alegria d'estimar." Ll.»

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. Cants del CPSMI en la missa en honor del patró de l'Antic Gremi de Traginers d'Igualada, celebrada a la basílica.

7 de febrer. Missa a la basílica com a cloenda de les noces d'or del *Diari d'Igualada*, cantada pel cor titular amb la col·laboració de l'organista Lluís Victori.

26 de febrer, primer divendres de Quaresma. Inici dels divendres de pregària al Sant Crist. Trasllat de la imatge a l'altar major. Enguany el tradicional «Miserere» s'adapta a les actuals normes litúrgiques i queda incorporat a la missa formant un bloc unitari. Presideix el Dr. Josep M. Guix, bisbe de Vic. Cants a càrrec del nostre cor, que continuarà participant-hi cada divendres quaresmal.

27 de febrer. La nostra entitat i la Schola Cantorum es reuneixen en un berenar-sopar de confraternització, commemoratiu del concert de Nadal.

DINAR DE COMPANYYONIA AMB LA SCHOLA CANTORUM. Copiem de la *Circular interior del Cor* (núm. 49, 2-3-1993):

«Prop d'un centenar de persones ens reunírem dissabte passat a l'hotel Canaletes per tal de celebrar un acte de companyonia amb la Schola Cantorum, commemoratiu del concert de Nadal.

»L'aspecte gastronòmic, molt complet, i la sobretaula, molt divertida, mitjançant uns jocs per equips. Potser tot plegat resultà una sorpresa per a la gent de la Schola que no coneixien el nostre tarannà. Proves com, per exemple, pelar patates, clavar claus, cosir botons i muntar llanternes

despertaren la hilaritat i divertiren tothom. No hi mancà una cantada amb popurri inclòs, i tot plegat acabà amb el cant dels adéus i el passiu-ho bé.»

14 de març. Un bon grup de cantaires participa en l'assemblea parroquial que organitza el Consell Pastoral de Santa Maria a Pereres (Veciana).

21 de març. La cantaire i pianista Coni Torrents, titulada pel Conservatori del Liceu de Barcelona, aconsegueix el certificat del 1r curset de direcció coral que de l'octubre de 1992 al març de 1993 és impartit per Manel Cabero a l'Escola de Música d'Igualada. En l'acte de clausura del curset, a l'auditori del Museu Comarcal, l'esmentada senyora dirigeix «El corn del caçador».

4 d'abril, Diumenge de Rams. A la tarda, viacrucis solemne cantat pel CPSMI a la basílica.

7 d'abril. Cants del nostre cor en la missa exequial per Joan Beumalada Busquet, espòs de la cantaire Celerina Solé, que se celebra a l'església parroquial de la Llacuna.

8 d'abril, Dijous Sant. Hora eucarística a la basílica, amb la participació del cor titular.

9 abril, Divendres Sant. Al Roser, acte commemoratiu de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Hi intervenen Mn. Joan Raurell i dues religioses vedrunes, que parlen l'acció de Càritas avui (presons i drogoaddicció). Cants a càrrec de la nostra agrupació coral.

14 d'abril. Cants del CPSMI en la missa de cloenda de les festes del Sant Crist a la basílica i retorn de la imatge a la seva capella. Oficiant, Mn. Joan Raurell.

24 d'abril. Missa vespertina de festa major a la parròquia de Montserrat, presidida per Mn. Josep Sabaté, solemnitzada pel nostre cor.

25 d'abril. Festa major de la veïna localitat d'Òdena. El cor igualadí té cura dels cants en l'ofici solemne que se celebra a l'església parroquial de Sant Pere, presidit per Mn. Antoni M. Bausili, rector; l'homilia és a càrrec de Mn. Jaume Barrolet, que fou rector de la parròquia els anys 1952 -1959. S'inaugura una imatge de sant Pere, apòstol.

En acabar l'eucaristia, el CPSMI ofereix un concert amb aquest repertori:

«Invocació a sant Pere» (primera audició), «Cant de la senyera», «En Pere Gallerí», «Una pastoreta», «El poll i la puça» (primera audició), amb les veus de Teresa Calaf, Imma del Rio, Guadalupe Cussó, M. Josep Lumbreras i Mercè del Rio, «El flabiol» (solista: M. Rosa Serarols), «Duetto buffo di due gatti», amb Imma del Rio i Magda Vidal, «Menudo menú», «Muntanyes del Canigó», «La Marsuliana», «Estudiantil» (primera audició) i «És la Moreneta» (primera audició). La direcció és de MdRM i l'acompanyament al piano de Coni

Torrents i Magda Vidal. El bisetmanari *Igualada* parla d'un concert «molt celebrat i aplaudit».

Presentadors: Ester i Laura Plazas i LdRC, els quals abans de començar el concert estrenen la lectura d'una evocació poètica referida a la inauguració de la imatge de sant Pere, escrita per Antoni Canals a instàncies del nostre cor. L'autor, que és present a l'acte, rep una càlida ovació.

1 de maig. Cants en la funció del mes de Maria i en la missa vespertina amb motiu de l'inici del mes de maig a la basílica. Tradicional repartiment de roses. Majorales: Magda Vidal, Rosa Dalmasas, Imma i Rosa del Rio.

El rector de la parròquia, Mn. Joan Raurell, decideix donar a la funció mariana una nova estructura, adaptant-la a les vespres i demanant a la nostra coral que hi participi només els dissabtes. Es trenca una tradició diària, iniciada en 1939 i mantinguda ininterrompudament fins avui.

La nova configuració de l'acte serà la següent: Salutació del celebrant. Cant de l'himne. Antífones cantades: «Som a la casa del Senyor», «Glòria i lloança per sempre» i «El Senyor ha fet en mi meravelles». Pregàries resades i parenostre. Oració i benedicció final. Cant de comiat «Himne a santa Maria».

ITINERARI MARIÀ DOMINICAL. *La nova estructura del mes de Maria, ordenada pel rector de la parròquia, propicia que el Cor Parroquial de Santa Maria organitzi per als diumenges de maig un itinerari a diferents santuaris marians. Així és previst de visitar Montserrat, Meritxell d'Andorra, la Verge dels Desemparats d'Igualada i el santuari dels Àngels de Girona.*

2 de maig. La nostra entitat propicia una anada a Montserrat. Es frueix d'un dia ben assolellat. Havent dinat, cantada al cambril de la Verge, fet que motiva que una colla de pelegrins emplenin el recinte, atrets per la interpretació coral. El monjo encarregat de la sagristia, sorprèn per l'actuació, felicita la directora.

9 de maig. Cants del CPSMI en la visita espiritual a la Llar del Sant Crist amb motiu de la festa patronal de la Mare de Déu dels Desemparats.

14 de maig. Missa d'acció de gràcies a la basílica, presidida per Mn. Antoni M. Bausili, per l'aniversari d'Eduard Mercadé, igualadí resident a Barcelona. L'acompanyen un grup d'amics de l'antic Centre Catòlic, que després es reuneixen en un dinar. Els cants de la missa són a càrrec de nostre cor.

15 de maig. Excursió a Andorra organitzada per la nostra entitat. A la tarda pugem al santuari de Meritxell per fer-hi la visita espiritual i el mes de Maria. Esdevé una actuació molt emotiva, presenciada per un nombrós grup de visitants francesos. En les pregàries es té present una cantaire malalta i també el marit d'una altra companya molt delicat de salut. Participen en les lectures Ester Plazas, Imma Vidal, Laura Plazas, M. Rosa del Rio T. i Teresa Calaf.

Viatge a Girona. L'expedició del CPSMI a les escales de la catedral

En acabar, les cantaires reben un exemplar dels «Goigs de la Mare de Déu de Meritxell» i la directora és convidada a signar en el llibre del santuari.

23 de maig, festa de l'Ascensió. Tradicional aplec de Rubió, que compta amb la participació del nostre cor. A dos quarts de dotze del migdia, concert popular. A la una, missa cantada.

L'ORIGINAL VERSIÓ DE «EL POLL I LA PUÇA». La *Circular interior del Cor* núm. 56 (8-6-1993) comenta: «[...] Prop de les 12 del migdia oferirem un concert, essent especialment agraïda l'originalíssima versió —made in CPSMI— de “El poll i la puça» i la sardana «És la Moreneta». Després participarem en els cants de la missa, en el transcurs de la qual hi hagué la benedicció de panets, que a la sortida foren distribuïts als assistents. La nostra directora, Maria del Rio, se sentí molt satisfeta de com havia anat el concert i els cants de la missa.»

APARCAR EL COTXE A RUBIÓ. En la secció «Cinc de barreja» de *Igualada, periòdic de l'Anoia* (26-5-1993), Lleonard del Rio escriu:

«... A Rubió hi hagué una gran gentada. Com en el centre d'Igualada qualsevol dia feiner, el problema fou poder aparcar el cotxe. El matí assolellat convidava a sortir i com que la gent ja comença a tenir ganes d'escampar la boira ho va aprofitar.

»La bonica església es féu una vegada més insuficient per a encabir tothom. Després es formà una llarga cua per a recollir el pa beneït.

»El bon ambient durà tot el dia, i és que l'Aplec de l'Ascensió de Rubió esdevé cada any el més lluït de la comarca [...]»

30 de maig. Anada de la nostra entitat a la ciutat de Girona. Visita a la catedral, tresor capitular, claustre i museu d'ornaments litúrgics; després, Banys Àrabs, monestir de Sant Pere de Galligants, església de Sant Nicolau i excolegiata de Sant Fèlix.

A migdia l'expedició es desplaça al santuari dels Àngels, on es dina. A les postres s'improvisa una divertida xerinxola per celebrar l'onomàstica d'un directiu del cor.

Acabat, a l'església es fa el mes de Maria, al qual s'afegeix un grup gironí i altres visitants que s'han desplaçat en aquell indret per guanyar el jubileu. La capella es fa petita.

De retorn a Girona es recorre el Call i la rambla de la Llibertat, i cap a Igualada.

31 de maig. A la basílica, amb motiu de la cloenda del mes de Maria, cants del cor titular en les vespres solemnes i missa. Repartiment de roses.

19 de juny. La coral té una mesa petitòria en la col·lecta contra el càncer, que és presidida per la vicepresidenta primera, Coni Torrents. S'aconsegueix la millor recaptació de la jornada, motiu pel qual l'Associació Local contra el Càncer publica en els mitjans informatius una nota de felicitació.

22 de juny. Presentació a la sala d'actes de la Caixa de Pensions del vuitè volum de l'*Anuari Igualadí*, que correspon a 1987. Hi intervenen Josep Vidal (en nom de l'empresa editora), Josep Romeu (prologuista), LdRC (director de la col·lecció) i Jordi Aymamí (alcalde).

La vetllada acaba amb la presentació, a càrrec de Carolina Riba, d'una curiosa i ben interessant sessió de diapositives, explicant l'evolució urbanística del passeig de Verdguer des dels seus inicis

El llibre inclou 24 esments del CPSMI.

31 de juliol - 13 d'agost. Santiago de Compostel·la és fita de molts camins, i aquest '93 és Any Jubilar. La nostra entitat organitza un pelegrinatge a la capital gallega del 31 de juliol al 13 d'agost, visitant Aragó, Castella, Lleó, Galícia, Astúries, Cantàbria, País Basc i Navarra. La cap d'expedició és Mercè del Rio, i el coordinador general, LdRC.

UNA ALCALDESSA CADA DIA. El primer dia del viatge, després del sopar a l'hotel España de Burgos, el grup encarregat de la gresca i animació, anomenat «Penya Ramoneta», organitza una vetllada lúdica en el transcurs de la qual es lliuren les credencials a les cantaires que han estat nomenades comentaristes de la ruta. La «Penya» les bateja amb el nom de «alcaldessa del dia»: són abillades amb una banda blava i portadores del bordó de pelegrí amb la carmanyola, la vieira, la imatge de sant Jaume i la senyera.

Formen aquest grup: Ester Plazas (Saragossa, Logronyo, Santo Domingo de la Calzada i Burgos), Imma

del Rio (Carrión de los Condes i Lleó), Montserrat Aribau (Virgen del Camino, Astorga, Ponferrada i Orense), Josefina Farré (Sant Jaume de Galícia), Laura Plazas (La Toja, Pontevedra i Vigo), Dori Izquierdo (Virgen de la Roca, Santa Tecla, Tui i la Corunya), Coni Torrents (Meiràs, El Ferrol i Ribadeo), Rosa Vilanova (Gijón, Villa de Jovellanos, Santa María del Naranco i Oviedo), Imma Vidal (Covadonga i Santander), M. Rosa del Rio T. (Loiola i Pamplona) i Anna Rodríguez (Leire, Xabier i Osca).

EL DISCURS DE LA PRESIDENTA DE LA PENYA RAMONETA. Copiem de la *Circular del Cor Parroquial de Santa Maria*, núm. 58 (7-9-1993):

«... A les postres del sopar del segon dia a l'Hotel Riosol de Lleó, la cantaire Anna Rodríguez, flamant presidenta de la Penya de la Conya Ramoneta, demana atenció i sol·licita la presència de les seves companyes Josefina Farré, Coni Torrents i Aurèlia Rosich, perquè com a còmplices i penyistes li facin costat. A continuació ens etziba el discurs següent:

»"Senyores, senyors, amics: Haig de presentar-me oficialment. No és una cosa que m'agradi gaire, perquè, com anireu veient en el viatge, jo sóc extremadament tímida i molt vergonyosa. En altres paraules, que encara que tingui moltes altres qualitats —una bona estatura, tinc els ulls blaus, sóc rossa, elegant i ben feta, gràcies al fet que la mare naturalesa m'ha afavorit amb unes bones proporcions anatòmiques—, tinc el defecte de ser molt tímida i tenir molta vergonya. No com d'altres que conec, que ja fan cara de chiste, són molt divertides, i de vergonya en tenen molt poca, o sigui que són molt poca-vergonyes. Jo no.

»"En aquestes circumstàncies, un mal dia que jo no hi era em varen elegir presidenta de la Penya de la Conya Ramoneta, que és un invent que va néixer en el viatge a Itàlia, gràcies a les males arts de la Josefina, la Coni, la Rosa Maria, l'Aurèlia, la Teresa i alguna altra.

»"La meua elecció com a presidenta de tan honorable club va ser una designació autocràtica, feta a dit, amb complicitat i traïdoria, després d'un dinar de molta altura, celebrat a l'hostatgeria del santuari dels Àngels de Girona.

»"Segons m'han explicat, la meua predecessora i unes quantes còmplices més que ja he anomenat em varen embarcar. Com he dit, jo no hi era, però en l'assaig del cor del dimarts següent em vaig trobar avassallada i amb tot fet, donat i amanit.

»"Les que van marxar em van passar la pilota, el bastó de comandament i la caixa de cabals, amb la fortuna d'una pela d'aquelles que en diem puces. I, amb aquestes perspectives, jo em vaig fer càrrec de la presidència de la Penya de la Conya Ramoneta.

»"Però aquí estic, disposada a fer complir la llei de l'embut, de la diversió, del bon humor i també ara que hem arribat a Logronyo, a fer complir la llei de la "canya", vull dir de la "conya"... o del que sigui.

»"Així, doncs, com a presidenta de la superjunta de la Penya de la Conya Ramoneta, el primer que he fet ha estat proclamar el ban que ara mateix us distribuïran perquè tot-hom se'n doni per assabentat.»

N. de la R. Per no ferir sensibilitats, hem decidit no reproduir l'esmentat ban en aquestes pàgines. Si algú té interès a llegir-lo, el pot trobar en la *Circular del Cor Parroquial de Santa Maria*, núm. 58.

ELS TRES DIES D'ESTADA A SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA. Si bé tot el viatge mereix una àmplia crònica, comentarem els tres dies d'estada a Santiago de Compostel·la, que són les jornades centrals del pelegrinatge. Després de la tradicional abraçada a l'apòstol, es visiten les seves despulles a la cripta, i s'assisteix a la missa del pelegrí, que celebra Mn. Josep Aribau, a la capella catedralícia del Pilar. No foren forasters ni el rés ni els cants en llengua catalana, atesos els milers de visitants d'arreu. Se signa en el llibre oficial dels pelegrinatges i tot seguit es fa un recorregut cultural-monumental per l'interior i exterior del temple, sortint per la Porta Santa. Hom no oblida la cerimònia «Santo dos Croques», ni la massiva i espectacular funció incendiària del botafumeiro, ni la fotografia record a la plaça de les Plateries amb el «zapatones». Visita a la col·legiata de Santa Maria de Sar. També s'assisteix a una exhibició de muñeiras. Recorregut pels típics carrers de la ciutat, sense oblidar la popular Casa de la Troya. Concert a la Ràdio Autònoma Gallega.

CONTINUACIÓ DEL VIATGE. Entrem per l'autopista a l'Aragó. Breu parada a Saragossa per desdejunar i visitar la Seu Vella i el Pilar. Continuació fins a Logronyo, on parem a dinar. Represa cap a Nájera i Santo Domingo de la Calzada (breu parada), Belorado, Villafranca, Montes de Oca, Ibeas de Duarros i Burgos. Sopar i dormir a l'hotel España.

El viatge continua amb unes temperatures excel·lents per les Ries Altes i Baixes, on es roman uns quants dies. Esmentem la simpàtica visita a la Ciudad de los Muchachos, molt a prop d'Ourense, amb unes instal·lacions peculiars. No hi manquen els banys a les costes atlàntiques, entre les quals mereix una especial nota la de Vigo, malgrat que les caletes esdevenen un formiguer humà de banyistes.

Punt i a part mereixen, entre altres, les actuacions corals al gran teatre de la universitat de Gijón i a la basílica de Covadonga, que es convertí en el centre d'atenció de la gran gentada que s'aplegava en aquell monument a la Santiña.

Tot seguit donem detall del dia a dia.

1 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostel·la. Desdejuni i visita a la catedral de Burgos i assistència a missa. Havent dinat, sortida en direcció a Villanueva de Argaño, Osorno, Carrión de les Condes (breu parada), Terradillos de Templanos, Sahagún, Mansilla de las Mulas, Villarnente i Lleó. Sopar, visita nocturna i dormir a l'hotel Riosol.

2 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostel·la. Desdejuni i visita a la catedral i altres llocs d'interès. Dinar. Continuació de la ruta cap a La Virgen del Camino (breu parada) i Astorga (breu parada). Puerto de Manzanal, Torre del Bierzo, Ponferrada (breu parada), Garracedo del

Pelegrinatge a Santiago de Compostel·la. El grup del CPSMI davant de la catedral

Monasterio, Villamartín, Freixidó, Puebla de Trives, Castro Candelas, Alto de Couso i Ourense. Sopar i allotjament a l'hotel Parque. Visita a la ciutat de nit.

3 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostel·la. Desdejuni visita al pont vell, la catedral, Las Burgas. A Benposta, visita a la Ciudad de los Muchachos del P. Silva Havent dinat, sortida cap a Sant Jaume de Galícia passant per Lalín, Silleda i travessant el riu Ulla. Allotjament a l'hotel Gelmírez de Santiago de Compostel·la. Sopar i recorregut nocturn abans d'anar a dormir.

4 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostel·la. Al matí, visita la catedral i missa cantada. Se signa en el llibre oficial de les peregrinacions. A la tarda, recorregut pel nucli antic.

5 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostel·la. Desdejuni i matí lliure. Havent dinat, sortida en direcció a l'illa de la Toja (breu parada). Vorejant la ria Arosa, ens dirigim a Pontevedra (breu parada) i Vigo, on ens allotgem a l'hotel Coia. Sopar, recorregut nocturn i dormir.

6 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostel·la. Jornada completa a Vigo. Recorregut pel port i la zona marinera o Berbés, parc zoològic i platges. La ria ens permet de trobar les illes Cíes; recorregut en autocar visitant Castro, la Guia i Castrelos.

En qualitat de coordinador de la nostra entitat, LdRC publica en el periòdic *Igualada* una crònica enviada per fax des de Sant Jaume de Galícia amb aquest títol: «Molts catalans i fins i tot d'altres igualadins a Santiago».

7 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostel·la. Sortida de Vigo després del desdejuni. Voregem la costa atlàntica, visitant la Virgen de la Roca, a Bayona. Dinem a la ciutat fronterera de Tui. A la tarda entrem a Portugal pel pont internacional. Continuació del viatge per autopista fins a la Corunya, on ens instal·lem a l'hotel Atlàntico. Sopar, recorregut pel paisatge urbà de la Marina i dormir.

INSPECCIÓ POLICIAL I COMISSAMENT DE COCA.

Quan estem a punt d'entrar a l'autopista ens donen l'alerta i ens obliguen a deturar l'autocar. Per l'altaveu ens adverteixen: «No us mogueu, és un control policial. Tothom quiet!» I heus aquí que entren dos polis —molt ben uniformats— que ens cominen a aixecar els braços enlaire i a sotmetre'ns a una exhaustiva inspecció.

—«¿Ustedes vienen de Portugal?», ens pregunten amb un to no gaire simpàtic. Contestem afirmativament. «¿Y cómo andamos de contrabando?» Quedem freds.

—«Què s'han cregut! Nosaltres fem turisme i no pas aquestes trapelleres.»

—«Pues oigan, que nos han dado un chivatazo.»

—«Un chivatazo?»

—I aral De què?

—«De que algunos de ustedes llevan droga.»

—«Però què diu? Per qui ens han pres? ¿Coca, nosaltres? Però què es pensa?»

—«Tú, Gutierrez, empieza a registrar», diu el més alt amb força mala pata.

I vet aquí que miren i remiren seient per seient i resulta que tenien raó. Sota d'un parell de seients troben coca de pinyons i xocolata. S'enfaden molt i ja tens que emmanillen dos matrimonis, mentre els obliguen a repartir el botí per tot el cotxe,

La cosa acabà aquí, però ves per on els dos polis s'assemblaven molt, però molt, a l'Aurèlia i a la Coni. La farsa havia estat molt ben interpretada.

8 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostella. Tot el dia a la Corunya. Visita a la Torre d'Hèrcules i Punta do Seixo Branco. Recorregut urbà. Castells de Santa Cruz i San Antón i platja de Santa Cristina.

9 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostella. Després de desdejunar sortim en direcció a Meirás (Torres i Palau), Sada i Betanzos (breu parada), Pontedeume. Dinar a El Ferrol per visitar el barri de Santa Magdalena. Continuem per les Ríes Altes passant per Ortigueira, Viveire, Foz i Ribadeo, on comença la cornisa cantàbrica. Ens installem al Parador Nacional de Turisme. Sopar. Visita nocturna a la ciutat i dormir.

10 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostella. Sortida de Ribadeo després de desdejunar. Continuació de la ruta per la Costa Verde vorejant Tapia de Casariego, Navia, Luarca, Canero, Soto de Luiña, Cudillero, Soto del Barco, Avilés i Gijón, on dinem al restaurant-sidreria Valentín. Visita a la Villa de Jovellanos. A la tarda arribem a Oviedo, visita turística als punts més típics i a Santa Maria del Naranco. Allotjament a l'hotel La Gruta, sopar i dormir.

11 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostella. Desdejuni i recorregut per la ciutat. Havent dinat, sortida cap a Pola de Siero, Nava, Infiesto, Arriondas, Cangas de Onís i Covadonga (breu parada). Continuació per Llanes, La Franca, San Vicente de la Barquera, Comillas, Santillana

del Mar i Santander. Pernoctem a l'hotel Santemar. Visita nocturna.

12 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostella. Desdejuni. Visita a la ciutat (catedral i universitat). Platja de Santemar. Dinar. Sortida cap a Solares, Colindres, Castro Urdiales, Bilbao, Amorebieta, Durango, Eibar, Azcoitia i Loiola (visita al monestir). Continuem per Azpeitia, Tolota, Puerto de Azpiroz, Lecumberri, Echarrri i Pamplona. Hotel Maisonnave, sopar, visita nocturna i dormir.

13 d'agost. Pelegrinatge a Santiago de Compostella. Desdejuni i sortida cap a Leyre. Embassament de Yesa, visita al Castillo de Javier. Continuació pel port de Santa Bàrbara, Ayerbe i Plasencia del Monte, on dinem. Visita a Osca. A la tarda, ruta de retorn per Barbastre, Binèfar, Lleida i Igualada.

En qualitat de coordinador de l'entitat, LdRC signa en el periòdic *Igualada* d'avui l'article «Crònica des de Santander», enviat per fax.

4 d'octubre. El CPSMI reprèn l'activitat amb l'inici del nou curs 1993-94, en el transcurs del qual celebrarà les noces de marfil.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. Cants en la missa patronal del barri de la Font Vella, que se celebra a la basílica. Presideix Mn. Joan Raurell.

20 de novembre. Un grup de cantaires del nostre cor participa en el seminari de descoberta de repertori que té lloc al Museu Comarcal d'Igualada, dirigit pel músic i director de cors, Alfred Cañamero. Aquest acte té el suport de la Federació Catalana d'Entitats Corals, del Departament Municipal de Cultura i de l'Escola de Música d'Igualada.

20 de novembre. Se celebra al restaurant Canaletes el 23è Sopar de Músics i Cantaires, al qual assisteix un bon grup de cantaires de la nostra coral. Josep Montaner, en nom dels organitzadors, dóna la benvinguda i agraeix la presència dels representants musicals de Lecco. Després hi ha l'actuació de Violins Màgics, que interpreten la música d'unes cançons que són corejades pels assistents. La vetllada acaba amb un animat ball.

21 de novembre. El CPSM assisteix corporativament a la missa de en honor de santa Cecília que se celebra a la basílica. Cant de l'«Himne» a la santa, conjuntament amb la Schola Cantorum. Els banderers d'enguany són els components de la Banda de Música d'Igualada en el seu desè aniversari.

A primera hora de la tarda la nostra entitat celebra un dinar de germanor a l'hotel Canaletes per commemorar la festa de Santa Cecília, que pròpiament s'escau l'endemà. Reuneix un centenar de comensals. A les postres, *karaoke* i sobretaula sorpresa.

LA FESTA EXPLICADA EN LA CIRCULAR DEL COR. Copiem de la *Circular interior*, núm.66 (30-11-1993):

«Es revelà la sorpresa gairebé en entrar al restaurant. Un parell de televisors estratègicament col·locats, un tercer monitor i l'equip de so configuraven els elements del karaoke. Un gran rètol deia: *Saloon*; sobre les taules, uns originals centres amb sengles campaments d'indis i vaquers; un escenari; el piano; el bar tasca ben assortit; garlandes de verd amb llaços vermells; les torretes...

»L'espectacle, doncs, fou sobre el Far West, d'acord amb l'ambientació incloent-hi una sessió de *karaoke* —ben participada—, que s'anà alternant amb uns aguts esquetxos que feren les delícies dels assistents, els quals també hi col·laboraren de forma entusiasta.

»Al prec dels presentadors anaren apareixent tots els personatges del *saloon*: el pianista, la mestressa del bar i les noies, les quals, mitjançant unes enganxines, s'encarregaren de canviar la personalitat de cadascun dels presents... Iniciant l'espectacle, el xèrif i els seus ajudants entraren a la sala per hissar la bandera dels EUA, cerimònia que es féu dempeus i als acords de l'himne americà. La policia advertí el seu zel en favor de la llei i l'ordre, i tragué una colla de cartells amb unes cares ben conegudes i el típic "Es busquen". Poc després, irrompé en el *saloon* una banda de pistolers que intentà deixar netes les butxaques dels comensals, enduent-se'n un bon botí. Més endavant sofrírem una invasió d'indis i algú es quedà sense cabellera. Poc després la policia aconseguí "pescar" els atracadors, els quals foren obligats a restituir totes les coses robades. També s'identificaren els personatges dels cartells. El festival acabà amb l'actuació d'un alegre can-can. [...]

»Cal remarcar la bona disposició de tots plegats, l'encert dels actuants, el vestuari adient —alguns models, confeccionats expressament per a aquesta ocasió—, l'oportuna caracterització i finalment la bona tasca portada a terme per l'Àrea de Festes.»

30 de novembre. Cants del cor titular en l'inici de la novena de la Immaculada, a la basílica.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. Cants del nostre cor en la cloenda de la novena de la Puríssima —en la qual ha participat diàriament— i missa vespertina a la basílica en la seva festa patronal. És presidida pel P. Josep M. Sanromà, monjo de Montserrat, i concelebrada pels mossens Joan Raurell i Joaquim Fàbregas.

23 de desembre. A la plaça de l'Ajuntament, inauguració del pessebre, obra de Teresa Lladó, i cantades nadalenques, amb la participació de la nostra entitat i la resta de corals igualadines. Coca i suca-mulla.

24 de desembre. A les onze de la nit, a la basílica, com un acte previ a la missa del gall, se celebra la vetlla de la Nit de Nadal.

Espectacle dedicat al Far West a les postres del dinar del CPSMI en les santa Cecília

LA VETLLA DE NADAL A LA BASÍLICA. El temple té una simbòlica ambientació. Es compta amb la col·laboració de Flor-Alba. La il·luminació i el típic pessebre, a càrrec de Jaume Martínez. En la part polifònica hi intervé el Cor Parroquial de Santa Maria, dirigit per Maria del Rio, que alterna la seva actuació amb els fidels. Participen en les lectures: Montserrat Amenós, Antònia Cortès, Josefina Pàmies, Ester Plazas, Laura Plazas, Lleonard del Rio T., Xavier Lluç, Xavier Pujol i Pere Roig.

Actuen d'enllaç Paquita Fontanet i Joan Sanuy. Es compta també amb la col·laboració d'altres grups de la parròquia (catequesi, visitadors de malalts, consell d'economia, etc.). La idea, muntatge i coordinació és de Lleonard del Rio C.. La síntesi argumental d'aquesta vetlla es basa en textos de Josep Lligades, Joan Alavedra, Lleonard del Rio i Basilissa Sanahuja.

A les dotze de la nit comença la missa del gall, que compta amb els cants del Cor Parroquial de Santa Maria.

En sortint, en el local d'assaig, inauguració del pessebre i vigília festiva amb coca, torrons i cava.

31 de desembre. Missa de fi d'any que se celebra al Roser, organitzada per l'Adoració Nocturna i presidida per Mn. Josep Aribau. Participació del nostre cor. Després, torronada.

En el transcurs de 1993 el CPSMI ha editat vint-i-dues circulars informatives.

* * *

1994 /

Hem arribat als cinquanta-cinc anys

«El dia 1 de maig de 1939, Maria del Rio, Mercè del Rio, Maria Martí i altres companyes cantaven a la Mare de Déu en el seu mes. Molt tímidament, però amb una gran il·lusió i entusiasme, havia nascut oficialment una coral al servei de la parròquia.

Ningú no podia entrellucar que aquell incipient cor pogués nodrir una llarga, constant i dilatada història i que després d'onze lustres continués ferm, capaç i decidit.

A la fidelitat, perseverança i esforç de les capdavanteres cal afegir-hi la col·laboració, la voluntat i la generositat d'una llarga llista de noms i cognoms que s'hi han anat incorporant amb el pas del temps. Fins i tot avui es dona la circumstància que hi són presents diverses generacions.

El diumenge 1 de maig de 1994 les dues Maries, la Mercè i un altre grup de cantaires —aquesta vegada molt més nombrós que l'any 1939— saludaven de bell nou la Mare del cel. Havien passat cinquanta-cinc anys.

El Cor Parroquial de Santa Maria continua fent camí. Fins quan? No està pas al nostre abast la resposta, perquè es evident que els camins del Senyor són inescrutables. Diguem, doncs, que fins que Déu vulgui o que consideri que podem fer algun servei. I, mentrestant, donem-li gràcies.

Aquest 1 de maig de 1994 hem estat fidels una vegada més. Fidelitat sí, però més que a la tradició, ho hem estat a la devoció mariana, que és el que ha d'omplir-nos realment.

Ester Plazas, la qual, juntament amb Rosa Lloret, tingué a càrrec seu les lectures del primer dia, llegí aquesta especial pregària: «En encetar el mes de maig, el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada se sent especialment motivat pel patronatge maternal de Maria, essent així que la data d'avui esdevé el cinquanta-cinquè aniversari de la nostra fundació: les noces de marfil. En agrair a Maria Immaculada els favors rebuts al llarg de la nostra història, volem tenir un singular record per totes les companyes que han format part de la coral. Que aquesta efemèride sigui fita i esperó per a mirar endavant amb ferma, confiança, tremp i generositat. [...] Ll.»

Aquest text que acabem de transcriure correspon a l'editorial que publica la *Circular interior del Cor* núm. 76 (10-5-1994).

MEDALLA DE LA CIUTAT AL MÈRIT CULTURAL
A MARIA DEL RIO

Un altre fet important d'aquesta anualitat és l'atorgament de la medalla de la ciutat al mèrit cultural a Maria

del Rio, directora i fundadora del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada. Josep Vidal ha estat l'instructor de l'expedient. La nominació és aprovada per unanimitat en el ple municipal del 30 d'agost, presidit per l'alcalde Jordi Aymamí, d'acord amb el nou reglament d'honors.

Es tracta d'una distinció ben merescuda i que des de fa molts anys li havia estat sol·licitada per diversos conductes, institucions i persones; amb motiu del cinquantenari, la petició fou avalada fins i tot per l'alcalde Manuel Miserachs. És motiu, doncs, de joia i de satisfacció aquest lliurament que ve a coronar una vida de treball seriós, constant i generós.

El lector podrà trobar en el dia a dia del darrer quadrimestre detallada informació, així com les declaracions de diverses personalitats en l'Apèndix 1 d'aquest mateix llibre.

Recordem que l'Ajuntament d'Igualada, el 27 de juliol de 1964, va distingir també amb la medalla de la ciutat el nostre CPSMI.

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. El CPSMI solemnitzava l'ofici de l'Antic Gremi de Traginers que se celebra a la basílica en honor del seu patró. Presideix l'igualadí Mn. Marià Castells, rector de Montgrony, acompanyat pels mossens Joan Raurell i Josep Aribau.

A l'ofertori es fa la benedicció de panets i després es procedeix a la benedicció d'una nova imatge de sant Antoni, obra de Teresa Riba.

Com és tradicional, a l'hora de la consagració es procedeix a la cerimònia de «treure atxa», mentre les banderes gremials fan l'acatament. La missa acaba amb el cant dels goigs.

5 de febrer. Quatre cantaires del nostre cor assisteixen al curset d'animadors de cant que dirigeix el mestre de música Leo Massó.

18 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica, trasllat de la imatge del Sant Crist d'Igualada des del seu altar propi a l'altar major. Vespres, «Miserere» i missa. Presideix l'arxiprest, Mn. Joan Raurell, i el cor titular s'encarrega dels cants, com continuarà fent cada divendres quaresmal.

19 de febrer. Una representació de la nostra entitat assisteix al sopar dels vint-i-cinc anys de la coral Gatzara que té lloc al restaurant de la Scorpia.

5 de març. En el local d'assaig del CPSMI comença un curset d'impostació de la veu dirigit per Leo Massó.

12 de març. La cantaire i pianista Coni Torrents Gubianes, titulada pel Conservatori del Liceu de Barcelona, aconsegueix el certificat del 2n curset de direcció coral que de l'octubre de 1993 al març de 1994 és impartit per Manel Cabero a l'Escola de Música d'Igualada.

El CPSMI visita a l'ex-cantaire Antonieta Soteras, en la residència de Vic

13 de març. A l'església de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui el nostre cor solemnitza la missa del trenta-unè aniversari dels traspàs de Mn. Amadeu Amenós i també fa memòria dels benefactors difunts de la Tossa. Es distribueix una estampa amb tots els noms.

27 de març, Diumenge de Rams. El cor titular realça amb els seus cants el solemne viacrucis que se celebra a la basílica de Santa Maria.

31 de març, Dijous Sant. A les onze de la nit, cants del nostre cor en la vetlla eucarística que se celebra a la basílica.

1 d'abril, Divendres Sant. La nostra agrupació coral participa en els cants de l'acte commemoratiu de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada que se celebra a l'església del Roser. Es llegeixen uns textos evangèlics, una crònica de la destrucció de la imatge original i de la seva reposició i uns fragments de la conferència pronunciada pel P. Evangelista Vilanova amb motiu de les festes quadricentenàries.

6 d'abril. El CPSMI intervé en els cants de la missa vespertina de cloenda de les festes del Sant Crist, oficiada per Mn. Joan Raurell. Retorn processional de la imatge a la seva capella.

17 d'abril. Un grup de cantaires assisteix en representació de la nostra entitat a la I Assemblea Interparroquial d'Igualada que se celebra a la sala d'actes de l'Escola Pia.

23 d'abril. El nostre cor anima amb els seus cants la missa patronal de la parròquia de Montserrat. Presideix Mn. Josep Sabaté i pronuncia l'homilia el P. Josep M. Sanromà, monjo de Montserrat. Estrena del «Sanctus» de la «Missa In honorem Divini Pastoris Matris». Prèviament, l'Associació de Veïns fa la tradicional ofrena floral.

1 de maig. A la basílica, el cor titular participa en les vespres del mes de Maria.

Avui les lectures són a càrrec de Rosa Lloret i Ester Plazas. Actuen de majorales repartint roses M. Àngels Roca, Laura Plazas, Ester Plazas i M. Rosa del Rio.

Amb aquesta participació musical, el cor comença la celebració de les noces de marfil: els cinquanta-cinc anys d'existència.

7 de maig. Cants de la nostra agrupació coral en les vespres del mes de Maria a la basílica. Les lectures són a càrrec de Mercè Cuadras (excantaire) i M. Dolors Ribera. Una de les peticions és aquesta: «Perquè les cantaires del CPSMI aprenguem a fer de la nostra activitat un servei exemplar de corresponsabilitat comunitària.»

8 de maig. El CPSMI participa en el cants de la missa de la festa patronal de la Mare de Déu dels Desemparats, a la Llar del Sant Crist. Hi assisteix la colònia valenciana. En acabar, aperitiu.

14 de maig. A la basílica, el cor titular participa en les vespres del mes de Maria. Tenen a càrrec seu les lectures: Rosa Mosella (excantaire) i Imma Vidal. Entre altres peticions figura aquesta: «Perquè les cantaires del CPSMI fem del nostre testimoni un exemple viu, sincer i transparent, sense que ens frenin les aparences ni ens condicioni el tarannà del viure d'avui.»

15 de maig, festa de l'Ascensió. Aplec a Rubió. El nostre cor, dirigit per Maria del Rio Montfort i Coni Torrents Gubianes⁴, la qual també té cura de l'acompanyament a l'orgue, s'encarrega del concert i cants en la missa, en el transcurs de la qual hi ha la benedicció i repartiment del típic panet. Presideix Mn. Miquel Codina.

4. A partir d'aquí, per mor de la brevetat, reduïrem generalment el nom d'aquesta professora (en què Coni ja és la reducció habitual de Maria Concepció) a la sigla CTG.

Repertori del concert: «El concert», «El corn del caçador», «El tell», «Huellas en la arena», «Todas las mañanitas», «La ronda del sabater», «Déu lloat en la natura» (primera audició) i «És la Moreneta».

21 de maig. La nostra entitat coral participa en els cants de les vespres del mes de Maria que se celebra a la basílica. Les lectures són a càrrec de Lola Fillat (excantaire) i M. Rosa del Rio. S'hi afegeix aquesta pregària: «Perquè les cantaires del CPSMI tinguem ben present el que deia sant Agustí, que cantar bé és resar dues vegades. Que el nostre servei a la liturgia sigui, doncs, conscient, sentit i ben treballat.»

22 de maig. La nostra entitat organitza una anada al santuari del Far (Susqueda, la Selva), en la qual participen una seixantena de persones. Salutació coral a la catedral de Vic. Visita i concert sorpresa dedicat a l'excantaire Antonieta Soteras, acollida a la residència de les Germanetes dels Pobres. Dinar i festa popular a Rupit. A la tarda, pujada al santuari de la Mare de Déu del Far per fer-hi el mes de Maria.

VISITA SORPRESA A L'EXCANTAIRE ANTONIETA SOTERAS. De la crònica de l'excursió publicada a *Igualada, periòdic de l'Anoia* (28-5-2019), en copiem aquests fragments:

«La Coral volgué dedicar una visita sorpresa a l'excantaire Antonieta Soteras Pons, que es troba acollida junt amb el seu pare a la magnífica residència de les Germanetes dels Pobres de Vic. Al saló teatre, se li oferí un concert amb una dotzena de cançons sota la direcció de Maria del Rio i Coni Torrents. La presentació, a càrrec d'Ester Plazas, Laura Plazas i Leonard del Rio.

»L'Antonieta Soteras agrai emocionada la gentilesa amb unes sentides paraules. Després afegí: "Estic molt ben atesa i cuidada, però no us puc amagar que enyoro la nostra ciutat. Per anys que passin, Igualada sempre serà casa meva."»

UN CARRER PER A LA PRESIDENTA DE LA PENYA RAMONETA. Un «carrer» a Rupit per a la presidenta de la Penya de la Conya Ramoneta. Ningú no podia imaginar el xou que es va muntar a les postres del dinar a Can Marçal de Rupit amb motiu del traspàs del càrrec d'Anna Rodríguez com a presidenta de la «Penya de la Conya Ramoneta» a Rosa M. del Rio C. És un comiat espectacular amb un divertit cerimonial, ben ocorrent, amb regals i sorpreses.

A la sortida del restaurant es demana a tota la colla que es centri al carrer per tal de dedicar un homenatge popular a l'expresidenta Anna Rodríguez. Les alcaldesses del viatge a Galícia hi van en comitiva abillades de gala, lluint les respectives bandes. Sota una balconada s'hi ha col·locat una artística placa amb la llegenda «Carrer Anna Rodríguez», coberta amb la corresponent cortina.

Nombrosos veïns i turistes van engruixint sorpreses i bocabadats el grup igualadí, tallant fins i tot el trànsit, a l'expectativa d'un acte insòlit. L'homenatjada i la nova presidenta, després de retirar la cortina de la placa, són

convidades a pujar al balcó, on pronuncien uns desconcertants discursos entre aplaudiments i crits de «visca!». L'una i l'altra no deixen res per verd. Rodríguez demana que, en lloc d'un carrer, se li aixequi un monument en una gran plaça, com el de Colom a Barcelona. El cant de «L'Empordà» posa punt final a la festa.

Les màquines fotogràfiques no paren de recollir l'«esdeveniment». El públic, cada vegada més nombrós, no entén res del que veu. L'Anna Rodríguez no para de signar dedicatòries.

28 de maig. El CPSMI participa en els cants de les vespres del mes de Maria a la basílica. Josefina Pàmies (excantaire) i Teresa Calaf tenen cura de les pregàries, entre les quals hi ha aquesta: «Durant aquest mes de maig, el CPSMI està intensificant les seves activitats en diversos santuaris marians de Catalunya. En aquestes sortides sempre es procura que no hi manqui la gresca de bona llei i el bon humor. Que tant en la vida ordinària com en els moments de lleure i esplai sapiguem fer de l'alegria el sant i senya de la nostra vida.»

31 de maig. Cants en la cloenda de les vespres solemnes del mes de Maria, a la basílica, a càrrec del cor titular. Llegem les lectures la cantaire Rosa Vilanova.

Essent el dia darrer i seguint la tradició d'uns anys ençà, es fa el repartiment de roses. En aquesta ocasió es llegeix prèviament aquesta petició: «Les roses reben llum, calor, aire, aigua... i donen alhora bellesa, aroma, color i alegria. Això és la vida: un continuat donar i rebre. Que les flors que en aquest darrer dia de maig repartirà el CPSMI ens convidin a tots plegats a fer realitat precisament això: donar i rebre amb sincera prodigalitat solidària.»

Angelina Cobeta, Dori Izquierdo, Rosa Lloret i Dolores Ribera són les cantaires encarregades de la distribució de flors.

22 de juny. Cants a càrrec del nostre cor en la missa exequial per Anna Pomés Jorba, vídua d'Antoni Lloret Benas, de noranta anys. Se celebra a l'església de la Soledat.

29 de juny, festa de Sant Pere. La parròquia de Sant Pere d'Òdena inaugura una imatge de la Verge-Mare deguda a l'escultor manresà Ramon Majà. Abans de la benedicció, el cor igualadí, convidat a solemnitzar la festa amb els seus cants, interpreta «Oh Verge i Mare de Déu». La direcció és de MdRM i l'acompanyament al piano de CTG. En el transcurs de l'eucaristia el cor canta la missa «In honorem Divini Pastoris Matris», a tres veus, els motets «Au, pren alè», «Ave verum» i «Alcem les veus» (primera audició).

En acabar la celebració s'ofereix un concert. LdRC, presentador juntament amb Ester Plazas i Laura Plazas, fa una glossa dels patrons de Catalunya, acabant amb la recitació de «La santa espina», de Guimerà. També es dedica una especial salutació a les noves cantaires que s'estrenen: Isabel Calaf, Marisol Caparrós i Josefina Vilanova.

PRIMERA PART. Obre el repertori la «Invocació a sant Pere», patró de la parròquia. Tot seguit, s'estrena com a

Cantada a la Sainte-Chapelle en el viatge París del CPSMI

codirectora coral CTG, amb el cànon «El concert» i dues cançons alemanyes en primera audició: «El corn del caçador» i «El tell».

SEGONA PART. Sota la direcció de MdRM, contempla en el repertori diverses peces en primera audició, com les havaneres «Las mañanitas» (primera audició), amb el duet d'Imma del Rio i M. Rosa del Rio, i «Huellas en la arena» (primera audició); l'estrena de «Ronda del sabater» i «Déu lloat en la natura». Tota la segona part és acompanyada al piano per CTG. La sardana «És la Moreneta», que tanca el programa, és aplaudida amb el públic dempeus i mereix l'honor d'un bis.

3 de juliol. Cants del CPSMI en la missa de les noces d'or de Mn. Pere Bruch Capdevila, a l'església de la Sagrada Família. Hi concelebreu els mossens Joan Raurell, Jaume Serra, Miquel Masats i Esteve Dilmé, com també fra Lluís de Reus. Es canta el «Te Deum». Mn. Pere Bruch és capellà de la Casa Provincial de les Vedrunes, de la Clínica de Sant Josep i de la Llar del Sant Crist.

NOCES D'OR DE MN. PERE BRUCH. Copiem uns fragments de la crònica de *Vida...* (7 juliol 1994):

«Cuidaren de la part musical les cantores del Cor Parroquial de Santa Maria, que al final entonaren el "Te Deum", tal com es féu també el dia de la seva missa nova, el 4 de juny de 1944, a Sant Boi de Lluçanès, el seu poble.

»Tothom pogué participar en els cants amb uns fulls editats expressament per a l'ocasió. També es cantà en

llatí el Credo, i el cant d'entrada fou de tema marià, aquell tan popular en altres temps: "Oh Verge i Mare de Déu, jo m'oferec per fill vostre..."»

10 de juliol. CTG assisteix aquesta setmana al curs intensiu de direcció coral dirigit per Conxita García. És organitzat per la Federació de Cors de Clavé i té lloc a la seu social del Cor La Llàntia.

17 de juliol. Celebració dels vint-i-cinc anys del casament de LdRC i CTG. Missa al santuari de la Mare de Déu de la Pietat, presidida per Mn. Joaquim Font i concelebrant-hi Mn. Joan Raurell, amb cants a càrrec del nostre cor amb l'acompanyament a l'orgue de M. Teresa Torrents i clarinet i tenora de Ricard Morros.

En sortint es fa un dinar de germanor, en el qual és present la nostra entitat. Sota la direcció de la mateixa CTG, s'interpreten tres cançons: «El concert», «El corn del caçador» i «La ronda del sabater» (aquesta darrera cançó, amb lletra de LdRC i música de MdRM).

Una de les moltes sorpreses de la sobretaula és l'estrena d'uns goigs escrits pel Lleonard dedicats a la seva esposa Coni, amb música de MdRM.

3 d'agost. Dins el programa d'actes de les noces de marfil, la nostra entitat emprèn demà un viatge de vuit dies a França, amb destí a París, fent parada i fonda especialment a EuroDisney i Futuroscope. A tal objecte s'edita un programa de 40 pàgines amb un detallat full de ruta, complementat amb informació dels llocs i ciutats que es

Grup del CPSMI i acompanyants en el parc temàtic Futuroscope (França)

visitaran, cançoners i altres notes d'interès. És destinat a la cinquantena d'expedicionaris i llurs familiars.

La cap d'expedició és Mercè del Rio. El coordinador del viatge, LdRC. Els comentaris turístics en ruta són a càrrec de Josefina Farré, Ester Plazas, Laura Plazas, Imma del Rio, M. Rosa del Rio T., CTG, Imma Vidal i Rosa Vilanova. La comissió d'animació és formada per Josefina Farré, Adoració Izquierdo, Anna Rodríguez, Aurèlia Rosich i CTG. L'enllaç permanent de l'expedició amb Igualada, Guadalupe Cussó.

EDITORIAL DEL FULL DE RUTA. «París, la ciutat universal per excel·lència, esdevé eix del nostre primer viatge estival. El segon serà, si Déu vol, a les festes de sexenni de Morella, els dies 27 i 28 d'agost. I tot plegat, dintre els actes de les nostres noces de marfil fundacionals.

»«París bé val una missa» era el lema del convers Enric de Navarra en ser proclamat rei de França, i l'emperador Carles V va afirmar que «París no és una ciutat, sinó un món». La capital francesa es disposa a acollir-nos quatre dies complets i encara una altra nit.

»En aquest programa hem intentat resumir el suggestiu ventall de propostes que ofereix la capital del Sena. Ben segur que n'hi ha moltes més, i també és cert que en quatre dies serà impossible d'abastar-ho tot. Sí, però, que en podem conèixer els trets més característics.

»A més, Aurenja (Orange), Lió, Fontainebleau, Bordeus, Lurdes... i dos atractius i divertits plats més: EuroDisney i Futuroscope. Però si tot plegat és prou abellidor, hi ha un altre aspecte que mereix remarcar-se: l'ambient de companyonia i amistat que ha de presidir aquests dies de

convivència. No cal pas reiterar allò que hem repetit tantes vegades, en el sentit que l'èxit de l'excursió depèn de la bona disposició de cada un de nosaltres, però parlant de París potser és oportú emular la famosa consigna dels Tres Mosqueters —les cuites dels quals Alexandre Dumas va situar al Palau del Louvre—: «Un per a tots i tots per a un.» En un ambient de família com és el que traspuen les nostres excursions, aquest podria ser també el sant i senya de la nostra expedició.

»Un per a tots i tots per a un vol dir també esforçar-nos a pensar en els altres i és sinònim de generositat. I si, a més, hi sabem posar una engruna de bon humor, bingo!»

4 d'agost. El CPSMI, amb motiu de les noces de marfil, surt de viatge per França. Es desdijuna a Figueres. S'entra a França per la Jonquera. Dinar a Aurenja. Sopar i dormir a Lió.

5 d'agost. Viatge a França, segona jornada. Desdijuni a Lió. Dinar a Fontainebleau. Dormir a París.

6 d'agost. Viatge a França, tercera jornada. Petit concert a la Sainte-Chapelle de París. Jornada completa a la capital.

7 d'agost. Viatge a França, quarta jornada.. Dia complet a París.

8 d'agost. Viatge a França, cinquena jornada. Desdijuni París. Dinar pic-nic a EuroDisney. Sopar i dormir París.

9 d'agost. Viatge a França, sisena jornada. Dia complet a París.

10 d'agost. Viatge a França, setena jornada.. Desdejuni a París. Dinar, sopar i dormir a Euroscope.

11 d'agost. Viatge a França, vuitena jornada. Desdejuni a Euroscope. Dinar Bégles-Bordeaux. Sopar i dormir a Lurdes.

12 d'agost. Viatge a França, segona jornada. Desdejuni a Lurdes. Dinar a Bossòst. Lliurament de premis dels 3rs Jocs Florals en autobús. 1r Premi, «La utopia», d'Ester Ventura; 2n Premi, «Amor», de Rosa Vilanova; 3r Premi, «El problema», de CTG. 1r Accèssit, Dolors Ortínez; 2n Accèssit, Roser Castelltort; 3r Accèssit, Laura Plazas; 4t accèssit, Ester Plazas. Retorn a Igualada.

APUNTS D'UN VIATGE A PARÍS. Espigolem uns quants fragments de la crònica publicada a *Igalada, periòdic de l'Anoia* (19-8-1994), signada per Ll. del R. C.

CONCERT A LA SAINTE-CHAPELLE DE PARÍS. «L'actuació coral al saló principal de la Sainte-Chapelle de París, entusiasma el nombrós auditori i fou motiu de càlides felicitacions.

»«Quin regal més inesperat!», em comentaven uns estrangers apropant-se al nostre grup per donar l'enhorabona a la directora, Maria del Rio, i a les cantaires, després del petit concert.

»El marc era extraordinari. Les veus igualadines emplenaren la impressionant obra mestra arquitectònica, construïda en el segle XIII sota el regnat de sant Lluís, mentre la llum de la tarda es filtrava per un multicolor mosaic de les més antigues vidrieres parisenques. I, mentre hom escoltava amb generosa atenció els expedicionaris igualadins, se'ns feia un nus a la gorja per la bellesa i sumptuositat del lloc i per l'encertada interpretació coral.»

AL COR DE PARÍS. «A París, el nostre quarter general estava situat al cor de la ciutat —Hotel Mercure Ronceray/Opera—. Justament al Boulevard Montmartre, al costat mateix del Museu Grevin.

»No cal dir que en els nostres diaris recorreguts ja se'ns feren familiars edificis tan carismàtics com el teatre de l'Opera, els Jardins de les Tulleries, la plaça de la Concòrdia, la plaça Vendôme, la Madeleine, el Palau de la Borsa, les Galeries Lafayette, els Camps Elisis...

»Llarg i exhaustiu seria relatar la llista de visites a llocs d'interès cultural, monumental o artístic. Fem-nos ressò només de les visites col·lectives al castell i jardins de Fontainebleau, Museu del Louvre, Museu de l'Exèrcit de l'Hotel Nacional des Invalides —on es troba la tomba de Napoleó—, la Tour Eiffel, Notre-Dame, Arc de Triomf i Place de l'Étoile, Palau de Versalles, la referida Sainte-Chapelle, el bonic passeig amb els bateaux-mouches i l'anada al parc de Loisers.»

EURODISNEY I FUTUROSCOPE. «Dues jornades ben diferents de la resta del viatge foren les dedicades a

EuroDisney i a Futuroscope. D'una banda, la màgia subjugant de Wald Disney, els seus personatges i els seus escenaris cinematogràfics; de l'altra, l'atracció del futurista espectacle del món de la imatge.

L'anada a EuroDisney esdevingué una sortida lúdica divertidíssima i ben aprofitada. El grup de jovent convertiren en un repte personal abastar totes les atraccions, i gairebé ho aconseguiren. La resta també s'ho passà molt bé, i les càmeres fotogràfiques funcionaren a tot drap immortalitzant les carrosses de les desfilades, els mítics personatges del cel·luloide, les botigues del Nain Street, la fantasia de la Bella i la Bèstia fets espectacle, etc.

»Futuroscope és una altra cosa. Un món distint també del que estem acostumats. L'arquitectura futurista ja et depara un insòlit escenari: cinema en relleu, cinema dinàmic, cinema 360 graus, gyrotour.. i a la nit, a l'amfiteatre del llac, la simfonia de les aigües. Un espectacle de saltants d'aigua sincronitzats amb música i il·luminació amb raigs làser, en una barreja de fantasia i color.»

EL BON HUMOR. «El bon humor fou tothora present en el viatge. Com és habitual, un grup s'encarregà de l'animació preparant continuades sorpreses que s'anaren estalvonant especialment en els recorreguts en autocar, per fer més lleuger el trajecte quilomètric. Esmentem els 3rs. Jocs Florals en Bus. La sobretaula del darrer dia, per exemple —a l'Hosteria Catalana de Bossòst— esdevingué una animada tertúlia amb premis, sorpreses i regals per a tothom. I la taula continuà a l'autobús, convertit en una sala de festes.»

27 d'agost. Viatge de dues jornades a les festes del 50è aniversari de Morella, organitzat per la nostra entitat. Aquestes festes tan singulars se celebren cada cinc anys.

El poble — capital de la comarca dels Ports — és petit i no pot donar cabuda a tants centenars de visitants com hi arriben, motiu pel qual l'expedició s'hostatja a l'hotel Roca de Vinaròs. El matí es dedica a la platja, aprofitant les excel·lents temperatures. A la tarda hom es desplaça amb l'autocar a Morella per contemplar els carrers artísticament adornats amb treballs de paper arrissat. Al vespre, retorn a Vinaròs per a sopar i dormir.

28 d'agost, diumenge. Cants en la missa matinal al santuari de la Misericòrdia de Vinaròs i retorn a Morella per dedicar-hi tota la jornada. Dinar al Mesón del Pastor.

A la tarda hi ha una gran desfilada anomenada Retaule dels Gremis de les Arts i els Oficis, en la qual participen nombroses colles artesanals i una vistosa comparsa que tanquen les autoritats, entre elles el bisbe de Mallorca. El contrast entre la miscel·lània de personatges de la rua i el nodrit seguici oficial és evident. Regidors municipals, directius gremials, juntes, representacions i un llarg etcètera de «forces vives», tots plegats amb vestit fosc, camisa de coll fort i corbata els homes, i amb pinta i mantellina de gala les dones. I, per acabar, la banda de música amb un repertori de marxes i pasdobles.

L'alcalde Jordi Aymamí lliura la Medalla de la ciutat d'Igualada, a la professora MdRM

IGUALADA HOSPITALÀRIA. *El rector del santuari de la Misericòrdia de Vinaròs ens explica una vivència esdevinguda fa una colla d'anys: «Anava amb un grup de noies a peu a Montserrat i, en passar per Igualada, vaig celebrar missa a la vostra basílica, però tenia els peus nafrats i em feien tan mal que fins i tot un matrimoni se n'adonà. "Què li passa, mossèn?", em varen dir. I em feren anar a casa seva. La senyora em va rentar els peus i em va curar les ferides, a més de preparar-nos esmorzar per a tota la colla. No els he vist més, però sempre quedaré agraït.*

»Ja veuen, doncs, que tinc un bon record d'Igualada. Per això m'ha fet molt goig que poguéssiu solemnitzar amb aquests bonics cants la missa i participar, com heu fet, en les lectures i pregàries.»

30 d'agost. El ple de l'Ajuntament d'Igualada, presidit per Jordi Aymamí Roca (PSC), aprova per unanimitat la concessió de distincions honorífiques a quinze persones i entitats, entre elles MdRM, directora-fundadora del CPSMI.

El cap de l'oposició, Ramon Tomàs, abans de l'aprovació i preveient la unanimitat, expressa la satisfacció de CiU, perquè «avui és un dia important, ja que acordarem distingir unes persones i entitats amb les quals estem en deute». Després de felicitar els qui seran guardonats, recorda els fets que el dia 5 de setembre de l'any 1989 van impedir la concessió d'uns honors a unes persones i entitats que ara, juntament amb altres —un cop aprovat el nou reglament—, veuran finalment reconeguda la seva trajectòria de manera oficial per la seva ciutat.

L'alcalde, Jordi Aymamí, destaca la satisfacció unànime, anunciant que l'equip de govern volia defugir el debat polèmic.

Distincions aprovades: títol de «Fill predilecte d'Igualada a títol pòstum», a Mn. Josep Còdol; «Medalla de la ciutat», a la revista *Vida...*, Jordi Savall, MdRM, Ignasi Castellort, Salvador Riba, Schola Cantorum, Miquel Ball, Antònia Enrich, Pere Pascual, Josep M. Torras, Manuel Canals, Teresa Nogué, Ateneu Igualadí i Unió Excursionista de Catalunya-Anoia.

6 de setembre. Es reprenen els assaigs després del parèntesi vacacional.

En data d'avui el CPSMI està format així: directora, MdRM; sotsdirectora, CTG.

SOPRANOS PRIMERES: Montserrat Aribau, M. Teresa Calaf, Isabel Calaf, Marisol Caparrós, Anna Costas, Josefina Farré, M. Josep Lumbreras, Ester Plazas, Dolors Ribera, Imma del Rio, M. Rosa del Rio T., M. Àngels Roca, M. Rosa Serarols, Paquita Valls, Magda Vidal i Imma Vidal.

SOPRANOS SEGONES: Pilar Alegre, Maria Martí, Concepció Mensa, Maria Polo, Rosa M. del Rio C. i Anna Rodríguez.

CONTRALTS PRIMERES: Elvira Climent, Angelina Cobeta, Laura Plazas, M. Àngels Riba, Teresa Ratera, Delfina Soteras, Josefina Vilanova i Rosa Vilanova.

CONTRALTS SEGONES: Guadalupe Cussó, Mònica Hontoria, Adoració Izquierdo, Rosa Lloret, Mercè del Rio, Aurèlia Rosich i Celerina Solé.

7 de setembre. El *Diari d'Igualada*, periòdic de l'Anoia anuncia que divendres vinent es lliuraran honors a quinze persones i entitats igualadines, entre les quals figura MdRM, de la qual es dona la referència següent:

MARIA DEL RIO MONTFORT. Nascuda l'any 1917, a disset anys culminà el professorat de piano, cursà harmonia i composició. Juntament amb la seva germana Mercè, fundà el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, al qual ha dedicat tota la seva vida i del qual ha estat sempre la directora, havent arribat a les noces d'or de l'entitat. També fundà, juntament amb la seva germana, la Coral del Casal d'Avis d'Igualada. Ha escrit dues misses polifòniques i altres obres corals, peces de piano, goigs i sardanes.

8 de setembre. LdRC, en qualitat de coordinador del nostre cor, és entrevistat en el programa «En fresc» de Televisió Igualada per Francina Castellort. En la llarga conversa es tracta preferentment del programa d'actes del cinquanta-cinquè aniversari, com ara els recents viatges de França i a Morella, i el pròxim espectacle *Els dotze mesos de l'any*, a celebrar aviat.

9 de setembre. Solemne lliurament de la «Medalla de la ciutat al mèrit cultural» a la professora de música MdRM, directora i fundadora del CPSMI, i a altres catorze personalitats, segons l'acord de tots els regidors. L'acte té lloc al saló de sessions municipal, amb la presència del consistori en ple, presidit per l'alcalde, Jordi Aymamí.

L'INFORME DE L'INSTRUCTOR DE L'EXPEDIENT. L'instructor de l'expedient, Josep Vidal, diu, entre altres coses:

«Ara fa 55 anys, el Cor Parroquial de Santa Maria, lligat estretament amb la seva directora Maria del Rio Montfort, iniciava la seva empresa. Eren temps difícils, tot just acabada la guerra civil. Una empresa incipient, modesta i senzilla, la qual, de mica en mica, es va anar forjant amb bon tremp, fins a assolir una identitat pròpia, avui ja reconeguda arreu,

Interpretació de la "Dansa de Castellersol" en l'espectacle "Els dotze mesos de l'any" en les noces de marfil del CPSMI

pels seus èxits que s'estalonen l'un a l'altre, d'una manera prolífica, impossible de poder enumerar en aquest curt espai.

«Tot ha estat possible gràcies a l'esforç, la constància, la professionalitat, la capacitat musical, el lliurament íntegre, sense afany de lucre, de la senyoreta Maria del Rio, la qual, a més a més, col·labora generosament en totes les activitats per a les quals ha estat sol·licitada, tant personalment com amb el seu Cor Parroquial de Santa Maria.»

EMOCIONADES PARAULES DE MARIA DEL RIO. L'homenatjada agraeix emocionada la distinció i afegeix:

«He procurat tota la meva vida posar voluntàriament al servei de la col·lectivitat igualadina la meva activitat professional, amb l'objectiu de donar culte a Déu a través de la música. De manera recíproca, aquest vessant pedagògic també m'ha enriquit i m'ha donat la satisfacció de poder compartir amb els altres la grandesa i la bellesa d'un art que ens fa a tots més sensibles i més humans.

«Aquesta distinció municipal m'honora perquè porta el nom de la meva ciutat, i l'ofereixo als qui, d'una manera o altra —entitats, escoles i particulars— han treballat amb mi en favor del conreu de la música, pel bé de la ciutat d'Igualada, i d'una manera especial a la meva germana Mercè, que m'ha ajudat en tot i per tot, i a les cantaires i excantaires del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, al qual he dedicat 55 anys de la meva vida.»

18 de setembre. La cantaire Rosa Vilanova és nomenada per a entrar a formar part del Consell Pastoral de la

Parròquia de Santa Maria en representació del cor titular. Substitueix el coordinador, LdRC.

25 de setembre. El nostre cor participa en la missa de la fira, que se celebra a la basílica. En acabar, hi ha la recepció de les parelletes d'«hereus i pubilles» i l'ofrena de fruits del camp.

8 d'octubre. La parròquia de Santa Maria, del Consell Pastoral de la qual LdRC és el secretari, organitza una romeria a Montserrat. Actes: vigília, celebració penitencial vespertina a la basílica de Santa Maria d'Igualada. Dissabte: sortida a les quatre de la tarda; a les cinc, a la sala d'actes del monestir, conferència-col·loqui a càrrec del monjo Cebrià Pifarré sobre «L'Església catalana». A les sis, a l'atri de la basílica, amb la presència de l'escolania, rebuda de la romeria juntament amb les parròquies de Sant Baldiri de Sant Boi de Llobregat i de Montgat; a tres quarts de set, participació en la pregària de vespres de la comunitat monàstica; a les vuit del vespre, sopar al restaurant Self Service; a tres quarts de deu, a la plaça Abat Oliba, inici de la vetlla de pregària, que acabarà amb la celebració de l'eucaristia a l'interior de la basílica. En acabar, retorn a Igualada.

Hi participa un bon grup de cantaires del CPSMI.

12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar. El nostre cor solemnitza amb els seus cants la missa de les festes del barri de la Font Vella en honor de la seva patrona, que se celebra a la basílica. Acaba amb l'himne del barri.

29 d'octubre. Josep Cuela signa a *Igualada, periòdic de l'Anoia* una entrevista a LdRC, coordinador de l'espectacle *Els dotze mesos de l'any* —que és presentarà demà al teatre del Cercle Mercantil amb motiu de les noces de marfil del la nostra entitat i de la Schola Cantorum—. Es tracta d'un muntatge basat en una glossa del nostre calendari folklòric i un recordatori de les festes populars.

30 d'octubre. Amb motiu de les noces de marfil (1939-1994) es presenta al teatre del Cercle Mercantil un nou espectacle de cant, dansa, folklore i poesia titulat *Els dotze mesos de l'any*.

L'organitza la nostra coral i compta amb la participació del CPSMI, dirigit per MdRM; de la Schola Cantorum (SC), dirigida per Leo Massó; de l'Aula de Cultura Física (ACF), dirigida per M. Dolors Climent; de Bitrac Dansa (BD), dirigit per M. Misericòrdia Pàmies i Ignasi Vilanova, i dels rapso-des Adoració Aliberch, M. Teresa Ratera i Jaume Ferrer.

La idea del guió és de Jaume Ferrer, autor del text en prosa. El text poètic és d'Antoni Canals. La coordinació general, de LdRC.

Primera part. *Introducció*: «Vangelis», de *Conquest of Paradise* (ACF). *Novembre*: «Déu lloat en la natura», de Beethoven (CPSMI). *Desembre*: «Ha nascut el Déu infant», de Joan Just (CPSMI i SC). *Gener*: «Cats», de *Suite from Cats* (ACF). *Febrer*: «El ecos de la vall», d'Àngel Obiols (CPSMI). *Març*: «Christus factus est», de Josep M. Bastida (SC). *Abril*: «Farandola», de *Cançó d'amor i de guerra* (BD).

Segona part. *Introducció*: «Persuasió», de *Poeta i camperol* (ACF). *Maig*: «Maig», de Miquel Jordana (CPSMI i SC). *Juny*: «La segada», de Joan Just (SC). *Juliol*: «La Marsuliana» (CPSMI). *Agost*: «Festa major», música popular (BD i ACF). *Setembre*: «Himne de l'arbre fruiter», d'Enric Morera (SC). *Octubre*: «Les fulles seques» (CPSMI i SC). *Epíleg*: «Dansa de Castellterçol» (CPSMI, SC i BD).

Per a més detalls, vegeu el text que reproduïm tot seguit, publicat per *Igualada, periòdic de l'Anoia* (5-11-1994) i signat per LdRC, coordinador general de l'espectacle.

«**HEM FET CIUTAT.** Quedi clar d'entrada que aquest article no pretén de cap manera ser una crítica de l'espectacle. No és el meu intent fer de Juan Palomo; no n'he fet mai. El que voldria reflectir en aquest text són unes vivències. Donar-vos la meva versió particular d'aquest espectacle del qual sóc art i part —si no pare de la criatura, almenys padrí—. L'escrit és, doncs, clarament partidista, encara que intentaré ser noble i honest.

»En primer lloc, goso qualificar l'estrena de *Els dotze mesos de l'any* d'èxit rotund per les circumstàncies que assenyalaré a continuació: omplírem el teatre —l'aforament i l'escenari— amb un públic molt receptiu i uns actuant ben disposats. Presentàrem un espectacle complicat, de qualitat i ofert a un ritme dinàmic i continuat sense esperes ni pauses.

»Tot i el llarg repertori, a les vuit del vespre nit ja érem al carrer. Hem fet ciutat sumant esforços, demostrant que les entitats igualadines poden reeixir molt dignament des

del punt de vista artístic i que el resultat pot equiparar-se al de qualsevol empresa professional. Hem contribuït a difondre, no solament la cultura del nostre país, sinó que hi hem fet una aportació important conreant i divulgant una colla de valors tradicionals que són la seva essència més ancestral. Podria continuar, però no m'hi atreveixo, perquè tampoc no voldria caure en un narcisisme massa descarat

»**VALOREM PROU EL QUE TENIM A CASA?** Si he escrit el paràgraf que precedeix és per fer entendre a qui correspongui que val la pena valorar el que tenim a casa. Massa sovint ens enlluernem amb el de fora. Pagarem cents de mils de pessetes per portar un espectacle forà i, en canvi, regatejarem l'esforç dels de casa. Quedi clar que no parlo per ningú en concret i que en aquest cas, pel que fa a la regidoria municipal de Cultura, hem rebut tot l'ajut que hem demanat —dit sigui de passada, tampoc no ha estat excessiu—, però crec que ens passa massa sovint el que deixà escrit mossèn Cinto: «lo de casa se t'empolsa i amb lo dels altres te presums». Dit d'una altra manera, ens gastarem un dineral amb quatre bestieses i, en canvi, quan es tracta d'ajudar determinades iniciatives ens ho pensarem dues vegades.

»**L'ESPECTACLE ENTRE CAIXES.** Imagino que *Els dotze mesos de l'any*, vistos des de dintre l'escenari, foren molt diferents que vistos des de fora. Però si tu, amic lector, fores del nombrós grup de conciutadans que ens donares suport amb la teva assistència, et complaurà —imagino— conèixer aquesta versió.

»L'assaig general del divendres havia funcional amb força agilitat. Tant és així que algú va comentar-me: «Malament. Quan l'assaig general va tan rodó és un mal presagi. Tampoc no hi ha hagut crits, ni soroll, ni nervis...» Home, la processó m'anava per dins, per què enganyar-nos? Però, efectivament, quan a les dotze de la nit acabà l'assaig, tots anàrem un xic més tranquils. Hi havia coses per millorar, evidentment; calia fer un examen rigorós de les mancances, passar-les al paper, cercar les alternatives i trobar la millor sortida. Cada detall, per minso que sigui, té una importància capital.

»**HI HEM TREBALLAT AMB GANES.** El diumenge la gent va complir. A les cinc gairebé tots els actuant eren a punt. Havíem de començar amb puntualitat. Estàvem satisfets perquè coneixíem que el públic havia respost anticipadament i amb escreix. «Serà molt bonic?», ens preguntaven, i la resposta era ben sincera. «Hi hem treballat amb moltes ganexes. Em sembla que sí; esperem no defraudar-vos.» La responsabilitat era, doncs, més gran encara, car no podíem pas desencilar tan generosa acollida.

»**MÉS DE CENT CINQUANTA PERSONES A L'ESCENARI.** Tots plegats érem conscients igualment de la dificultat de moure'ns —més de cent cinquanta persones— pel limitat espai dels camerinos i passadissos de l'escenari. Cada grup tenia un lloc assignat i val a dir que fins al final tothom

La cantaire CTG lliura com totes les seves companyes una rosa vermella a MdRM en el dinar homenatge que se li dedicà

va respectar-ho. No és quelcom extraordinari? Treballàrem a teló obert. Entre l'una i l'altra intervenció coral o de dansa, els recitadors actuaven des de la llotja del prosceni. Es feia necessari un silenci absolut per no destorbar la lectura; doncs també s'aconseguí, i l'amable públic n'és fidel testimoni.

»**AIXÓ VA BÉ.** Mentre els recitadors llegien el seu paper, a l'escenari s'anava configurant la pròxima actuació. Tot-hom estava a punt. Ordenadament. Sense preses. El que s'esdevenia entre caixes era un altre espectacle, paraula. Emocionant.

»I conforme avançava l'espectacle creixia encara més l'interès dels actuants. Es notava, es palpava la satisfacció d'uns i altres. Hi ha cops que no es necessiten paraules. Parlaven els ulls, l'expressió, el cos... Això va bé! Ens n'estem sortint ben airosos.

»La mitja part representà un breu respir, però, fidels al rellotge, reprenguérem aviat el fil conductor.

»Llum i so feliçment conduïts anaven enllaçant un mes i l'altre, una actuació i una altra. És important, bàsica també, la bona sincronització en la il·luminació, la música, la veu...

»**UN VARIAT VENTALL D'ESTILS.** El programa contemplà diversos estils musicals pel que fa al cant coral, abraçant un variat repertori que va des d'obres clàssiques a altres de populars, amb especial atenció al folklore català i a compositors de casa nostra. Pel que fa a la dansa, les dues entitats oferiren una bonica mostra de la seva escola: ballet clàssic, una, i dansa catalana, l'altra, amb una agraïda incursió a balls típicament igualadins.

»La poesia, molt a l'abast de tothom. Sonora i entenedora, com les introduccions prèvies. Una recordança del calendari tradicional, amb remarc dels trets més populars i de les festes més entranyables.

»GRÀCIES!

»Un èxit rotund, he dit al començament, però un èxit de tots, perquè el resultat ha estat una suma d'esforços i voluntats. Tots plegats érem conscients del repte que

representava atènyer una iniciativa d'aquesta naturalesa. Per això n'estem particularment satisfets i en donem les gràcies als qui ens han ajudat a fer-ho possible: públic i actuants. D'aquesta faisó no dolen esforços. Gràcies.»

19 de novembre. Una nodrida representació de la nostra entitat assisteix al tradicional sopar de músics i cantaires que se celebra al restaurant Canaletes amb motiu de la festa de Santa Cecília, patrona de la música.

55è ANIVERSARI I MEDALLES DE LA CIUTAT. Copiem de *Igualada, periòdic de l'Anoia* (23-11-1994): «... A les postres, Josep Montaner en nom dels organitzadors va agrair la nombrosa presència i felicità el Cor Parroquial de Santa Maria i la Schola Cantorum pels seus cinquanta-cinquens aniversaris fundacionals. També féu esment de les medalles de la ciutat atorgades recentment a persones i entitats relacionades amb la música: Maria del Rio, Antònia Enrich, Ignasi Castelltort, Jordi Savall i la Schola Cantorum. [...]»

20 de novembre. A la basílica, ofici solemne en honor de santa Cecília. En acabar, interpretació de l'«Himne» a la santa, conjuntament el CPSMI i la Schola Cantorum, amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Són portadors de la bandera gremial els components de la Coral Gatzara en el seu vint-i-cinquè aniversari.

27 de novembre. MdRM rep un homenatge popular amb motiu d'haver estat guardonada amb la medalla de la ciutat. Transcrivim la crònica de *Igualada, periòdic de l'Anoia* (30-11-1994), que constitueix una fidel crònica de l'esdeveniment.

»**HOMENATGE POPULAR A MARIA DEL RIO.** Diumenge passat, propiciat pel Cor Parroquial de Santa Maria, tingué lloc un homenatge a Maria del Rio i Montfort, amb motiu d'haver estat guardonada amb la medalla de la ciutat d'Igualada.

»**L'AUDICIÓ DE SARDANES.** Al migdia l'Agrupació Sardanista d'Igualada s'adherí a la festa dedicant-li l'audició de sardanes de la plaça de l'Ajuntament, a càrrec de la cobla La Principal del Vallès.

»La quarta sardana fou "Cantaires d'Igualada", de la qual és autora Maria del Rio. Cal dir especialment que la ballada d'aquesta sardana fou molt participada, afegint-s'hi les cantaires del Cor. En acabar la interpretació un dels músics va comentar: "L'haurem de tocar més sovint, aquesta sardana, que veig que hi ha molta gent que la balla."

»El dissabte, per les emissores municipals i a través de Ràdio Montbui, els sardanistes Lluís Pont, Teresa Aguilera i Carme Riba dediquen l'emissió a glossar la personalitat musical de Maria del Rio.

»**EL DINAR HOMENATGE.** A primera hora de la tarda tingué lloc a l'Hotel Canaletes un dinar d'homenatge que reuní uns cent setanta comensals. Formaren la presidència, a

més de l'homenatjada Maria del Rio, els seus germans Lleonard i Mercè; l'arxiprest, Mn. Joan Raurell; el rector de la Sagrada Família, Mn. Jaume Serra; la regidora de Cultura, Maria Teresa Farrés; la regidora Francina Castelltort i el seu marit Sebastià Murcia; l'instructor de la medalla de la ciutat, Josep Vidal, i la seva esposa Maria Altarriba, i l'exalcalde i protector de la coral, Francesc Matosas.

»Es disposà en un lloc visible un quadre amb el diploma i la medalla de la ciutat.

»**MEMORIAL, ADHESIONS I POESIES.** Enceta la sobretaula Lleonard del Rio agraint la nodrida assistència. Tot seguit, Jaume Ferrer va llegir el poema "Les noies d'Igualada", de Vicenç Fusté, president honorari de l'Orfeó de Sants i secretari general del I Aplec d'Orfeons de Catalunya a Montserrat [vegeu Apèndix 2].

»Les cantaires Ester i Laura Plazas que s'encarregaren de la coordinació de les diverses intervencions, llegeixen una selecció de les múltiples adhesions rebudes.

»Els rapsodes Adoració Aliberch, M. Teresa Ratera i Jaume Ferrer llegeixen poesies que el P. Maties Boada, Lurdes Estruch i Josep Rossell, respectivament, dedicades a Maria del Rio.

»**BREU CONCERT I OFRENA FLORAL.** El Cor Parroquial de Santa Maria, dirigit per Coni Torrents, li dedicà un petit concert amb "El corn del caçado", "El tell" i "La ronda del sabater".

»Un dels moments més emocionants de la festa és quan, en acabar el breu concert, totes les cantaires feren obsequi a Maria del Rio, una a una, d'una rosa vermella. També li lliuren un artístic gerro com a record. Tot seguit, la vicepresidenta tercera de la coral, Paquita Valls, llegí en nom de les seves companyes una poesia.

»A continuació Maria del Rio rebé l'obsequi de les excantaires en forma d'una columna de marbre, i en nom d'elles fou Maria Costas la que explicà el sentit del regal com a pilar on pot assentar-se l'esperit i el suport de la coral cinquantenària.

»**PARLAMENTS DE PERSONALITATS I REPRESENTACIONS.** En la tanda de parlaments feren ús de la paraula Antònia Enrich, Josep Vidal, Josep Montaner, Joaquim Galiana, M. Àngels Salgado, Josep Elias, Francina Castelltort, Esteve Corbella, Ramon Gilabert, Ignasi Vilanova, Jesús Enrique, Josep M. Susanna, M. Teresa Farrés i Mn. Joan Raurell.

»L'homenatjada, que durant tot l'acte restà visiblement emocionada, agraià al final, públicament, les nombroses atencions de què havia estat objecte.»

30 de novembre. Comença la novena de la Puríssima a la basílica, que continua diàriament fins al dia 8 de desembre i en la qual participa el cor titular.

8 de desembre, festa de la Puríssima. Al vespre, a la basílica, conclusió del novenari, en el qual ha participat diàriament el nostre cor. Tot seguit, missa vespertina,

presidida per l'arxiprest, Mn. Joan Raurell, amb cants a càrrec del mateix cor, dirigit per MdRM i CTG, acompanyats a l'orgue per Lluís Victori. La celebració desperta una concorreguda assistència de fidels.

18 de desembre. Dins els actes commemoratius del 40è aniversari de la parròquia de la Sagrada Família, a dos quarts de sis de la tarda, en el seu temple, es presenta *Els pescadors de Nadal*, poema original de Rafael Llop, amb música de Mercè Torrents. És interpretat pel grup de rapsodes següent: Adoració Aliberch, Jaume Ferrer, Maria Teresa Ratera i LdRC. La part musical, amb el CPSMI, dirigit per MdRM, amb l'acompanyament a l'orgue de CTG, que interpreta, entre altres nades tradicionals, tres peces del referit poema: «Cançó de l'aigua i el mar», «Cançó de pescadors» i «Cançó de bressol».

La revista *Vida...* parla d'un acte «l'actuació del qual, embadalí el nombrós públic assistent, amb un silenci que tallava. En resum: un acte d'alt nivell religiós-cultural». El bisetmanari *Igualada*, per la seva banda, hi afegeix: «L'atenció amb què se seguí el recital és la nota més remarcable i que avala la felicitat de l'execució.»

23 de desembre. En l'avinentsa del Nadal i sota la direcció d'Antònia Enrich tenen lloc les cantades de Nadal a la plaça de l'Ajuntament, en la qual participa, entre altres grups, el nostre cor. S'inaugura el pessebre, obra d'Emili Miramunt i Ignasi Vich. En acabar, se serveix coca i moscatell per a tothom, gentilesa del Gremi de Flequers.

24 de desembre. Vetlla de Nadal a la basílica. Muntatge literari-musical amb fragments del *Poema de Nadal* de Josep M. de Sagarra i altres textos del Centre de Pastoral Litúrgica en un muntatge de LdRC, el qual té cura de la coordinació de la vetllada. Ho organitza el Consell Pastoral de la parròquia.

La part musical, a càrrec del cor titular, dirigit per MdRM amb la col·laboració a l'orgue de CTG. El monitor dels cants populars és Florenci Oliva. Intervenien en la lectura: Montse Amenós, Antònia Cortès, Xavier Lluch, Teresa March, Joana Moncunill, Rosa Mosella, Josefina Pàmies, Ester Plazas, Laura Plazas, Xavier Pujol i Lleonard del Rio T. Es compta també amb la col·laboració de Maria Martí i Joan Sanuy.

Tot seguit, en el mateix temple, té lloc la missa del gall, presidida per l'arxiprest, Mn. Joan Raurell.

En sortint, en el local d'assaig del cor, cants davant el pessebre i piscolabis amb coca i torrons.

31 de desembre. Organitzada per l'Adoració Nocturna té lloc a l'església del Roser la tradicional missa fi d'any solemnitzada pel nostre cor.

En el transcurs de 1994 el Cor Parroquial de Santa Maria ha editat vint-i-una circulars informatives.

* * *

1995 /

Maiglàndia

El Cor Parroquial de Santa Maria és convidat a cloure el programa del cicle inaugural del remodelat teatre municipal de l'Ateneu. Ho fa presentant l'espectacle *Maiglàndia*, amb el qual tanca també la commemoració de les seves nocces de marfil. Es compta, a més de l'actuació del cor organitzador, amb un recital poètic del rapsode Ricardo Ardévol i de l'Orquestra Joventut Percussionista de Catalunya de l'Orfeo Laudate.

«Estem joiuos —diu la invitació— del programa que us podem oferir i ens complau convidar-vos-hi amb el convenciment que passareu una bella estona.

»El nostre CPSMI ha volgut d'aquesta manera correspondre a la invitació municipal amb un gran espectacle, perquè considera un remarcable esdeveniment la recuperació d'aquest important teatre, en el qual tantes vegades ha actuat en el transcurs de la seva història.

»*Maiglàndia* és terra de fantasia, de música, de cançons i de poesia. Un espectacle variat, amè i atractiu. Us hi esperem a tots.»

La valoració que d'aquest espectacle en fan els mitjans de comunicació és extremadament falaguer. *La Veu de l'Anoia* el qualifica així: «Hom coincidí que aquest fou un dels millors concerts que s'han fet a Igualada en els darrers anys.»

2 de gener. La professora de música i compositora MdRM figura en el *Diccionari biogràfic de compositors de sardanes*, editat per la Unió de Colles Sardanistes de Catalunya.

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. El CPSMI solemnitza amb els seus cants l'ofici solemne que té lloc a la basílica en honor del patró de l'Antic Gremi dels Traginers d'Igualada. Com a final es canten els goigs del sant anacoreta, lletra de Mn. Antoni Malalts i música de Joan Just.

18 de gener. Una representació de la nostra entitat asisteix a l'església parroquial de Lurdes de Vic a la missa exequial en sufragi de Francesca Farràs Casanovas, de setanta-vuit anys d'edat, mare de Mn. Joan Raurell, rector de Santa Maria d'Igualada i arxiprest de l'Anoia. Aquesta eucaristia, presidida pel mateix mossèn Joan, és concelebrada per un nombrós grup de sacerdots, entre ells Mn. Joan Torra, vicari episcopal de l'Anoia-Segarra.

21 de gener. Amb el patrocini del Departament Municipal de Cultura i Festes, el nostre cor continua el curset de tècnica i impostació de la veu per al cant vocal, dirigit pel mestre Leo Massó. Consta de deu sessions, s'imparteix els dissabtes a la tarda de cinc a vuit i continuarà durant els mesos de febrer, març i abril.

26 de gener. La Fundació Sant Crist d'Igualada recorda el primer aniversari del traspàs de Mn. Josep Códol i Margarit mitjançant una celebració eucarística. Té lloc a l'altar del Sant Crist de la basílica. Concelebrin M. Joan Raurell i Mn. Antoni M. Bausili.

Els cants són a càrrec del cor titular, que interpreta, a l'ofertori, «A Maria», motet que a petició del malaguanyat prevère ja fou interpretat pel mateix cor en la seva missa nova, celebrada igualment en aquell temple.

4 de febrer. Sopar de retrobada al restaurant Canaletes amb els participants en l'espectacle *Els dotze mesos de l'any*: CPSMI, Schola Cantorum, Aula de Cultura Física, Bitrac Dansa i Grup de Rapsodes. La festa acabà amb el joc del barrufets, que fou acollit amb molt bon humor i resultà molt participat, especialment pel jovent.

3 de març, primer divendres de Quaresma. A la basílica, de pregària al Sant Crist d'Igualada: vespres, «Miserere», missa i trasllat de la imatge. Presideix la funció el prior eclesiàstic, Mn. Joan Raurell. Col·labora en els cants el cor titular. Aquesta participació es repetirà cada divendres quaresmal.

8 d'abril. En el nostre local d'assaig té lloc la cloenda del curset de vocalització i impostació de la veu per al cant coral dirigit per Leo Massó, celebrat des del proppassat gener. Com a final, se serveix un pisco labis.

9 d'abril, Diumenge de Rams. A la tarda, cants del nostre cor en el viacrucis solemne que té lloc a la basílica.

13 d'abril, Dijous Sant. Cants a càrrec de la nostra agrupació coral en la vetlla de pregària que se celebra a la basílica.

14 d'abril, Divendres Sant. Cants del CPSMI en la commemoració de la suor de sang del Sant Crist a l'església del Roser.

19 d'abril. Dimecres de Pasqua. Intervenció del cor titular en la missa de cloenda de les festes del Sant Crist, que se celebra a la basílica. Retorn de la imatge a l'altar propi.

30 d'abril. Festa patronal de la parròquia del barri de Montserrat. Cants del cor igualadí en la missa presidida pel rector, Mn. Josep Sabaté. Després s'ofereix per primera vegada en la mateixa església un concert.

EL COR DE SANTA MARIA EN LA FESTA DE MONTSERRAT. Copiem de la revista *Vida...* (4-5-1995):

«L'església parroquial del barri de Montserrat resultà insuficient per a encabir els nombrosos fidels que participaren en la missa dominical de diumenge passat, dia 30 d'abril, en la commemoració de la festa de la Moreneta.

»L'ofici fou solemnitzat amb els cants del poble i del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, dirigit per Maria del Rio i Concepció Torrents.

»Aquesta mateixa coral va oferir posteriorment un atractiu concert, que fou molt celebrat pels assistents. El caire divertit de les cançons, els comentaris previs i la bona disposició de tots plegats aconseguiren un ambient propici per a gaudir de la bona interpretació i simpatia en unes cançons populars —entre elles dues preestrenes—, acabant amb la sardana “És la Moreneta”, d’Antoni Carcellé.

»En acabar, tot foren felicitacions i enhorabones per a les cantaires en un clima d’amable cordialitat.»

1 de maig. Comença a la basílica el mes de Maria, seguit de la missa vespertina, amb els cants del cor titular i el repartiment de roses als assistents. Continuarà els dies 6, 13, 20, 27 i 31 del mateix mes.

14 de maig. El nostre cor presenta al teatre de l’Ateneu l’espectacle *Maiglàndia* com a final del programa d’actes organitzats amb motiu de la remodelació d’aquest teatre municipal. La sessió també serveix per a cloure la programació de les noccs de marfil de la coral.

Actuants: CPSMI, dirigit per MdRM i CTG amb l’acompanyament al piano de M. Teresa Torrents, amb el rapsode Ricard Ardèvol i l’Orquestra Joventut Percussionista de Catalunya de l’Orfeó Laudate, dirigida per Àngel Colomer i del Romero. Presentadors: Ester i Laura Plazas i LdRC.

El repertori de cançons ofert en la primera part pel cor és el següent: «Xiula» (primera audició), «Cançó humorística de Cocentaina» (primera audició), «És la Moreneta», «Els ecos de la Vall», «Memory» (primera audició), «Déu lloat en la natura», «Menudo menú» i «Va’, pensiero».

En aquesta ocasió les cantaires estrenen nous vestits, realitzats per Josep Posas i l’Escola Genny.

«**MAIGLÀNDIA**», UN ÈXIT ROTUND. *La Veu de l’Anoia* (19-5-1995), que titula així el comentari de l’espectacle *Maiglàndia*, afirma:

«Diumenge passat, dia 14 de maig, més de dues-centes persones es van aplegar al teatre de l’Ateneu per poder gaudir de l’acte igualadí que tancava el cicle inaugural de l’edifici. En aquest cas es tractava d’un espectacle organitzat pel Cor Parroquial de Santa Maria d’Igualada que combinava cant coral, recitació i música orquestral.

»En primer lloc, actuà el Cor Parroquial de Santa Maria i a continuació el conegut rapsode i actor Ricard Ardèvol. Per últim, l’Orquestra Joventut Percussionista de Catalunya de l’Orfeó Laudate dirigits per Àngel Colomer oferiren una tria de peces excel·lentment interpretades. Hom coincidí que aquest fou un dels millors concerts que s’han fet a Igualada en els darrers anys.

»Així, doncs, una combinació prou encertada, en què el que més destacà fou la música de la jove orquestra catalana.»

TRENCAR ESQUEMES DELS CLÀSSICS CONCERTS. La revista *Vida...* publica la crònica de Leonard del Rio que transcrivim:

«Presentar un espectacle que trenqui els esquemes tradicionals és sempre un risc. De totes maneres, la nostra coral ha pretès d’un temps ençà desmarcar-se dels tòpics clàssics, uniformes i monogràfics, i oferir alternatives, si no innovadores, almenys variades i diferents. *Maiglàndia* intentava precisament això, i crec que s’arribà a aconseguir amb èxit. Almenys aquesta fou la meua impressió i el que surava en l’ambient en acabar l’espectacle. Pensem que si el públic és variat i heterogeni, també cal que ho sigui l’espectacle, i per sobre de tot, distès i amable, cosa que no suposa, ans al contrari, una minva de la seva qualitat.

»Aquest fou el plantejament inicial i m’atreviria a aventurar que així ho va entendre el públic que en bon nombre participà diumenge a la tarda en aquest complet festival de cant, poesia i percussió. L’Ateneu feia goig i el públic ben aviat es va fer seu l’espectacle. I aquesta circumstància que intèrprets, actors, músics i cantaires copsaren de seguida provocà una simbiosi d’afecte i compenetració admirable. “Quin bon públic que tenim!”, ens deien complaguts els actuants. Vibrar, sentir, viure l’espectacle en aquesta conjuntura afavoreix innegablement els resultats.

»A l’hora de planejar la presentació, que vaig compartir de bona gana amb Ester Plazas i Laura Plazas, pensàvem que havíem de trobar un guió conductor senzill, distès i desenfadat, sense perdre en cap moment la cortesia i l’atenció que mereixien públic i intèrprets. Ens veiérem feliçment correspostos. Començàrem amb una breu paròdia. Es recordà que aquest mes té per al Cor Parroquial de Santa Maria d’Igualada una especial significació, perquè va ser un maig de fa 56 anys quan, a redós del temple de Santa Maria, va néixer la coral.

»La primera part, dedicada al cant, anà a càrrec del grup amfitrió, amb un variat repertori de diversos estils, cançó humorística, sardana, comèdia musical, òpera i altres obres de grans compositors.

»El Cor Parroquial de Santa Maria d’Igualada —que estrenava nou vestuari— actuà amb l’acompanyament al piano de M. Teresa Torrents. Oferí tres estrenes, dirigides per M. Concepció Torrents, d’entre les quals cal destacar “Memory” del popular musical nord-americà *Cats*, amb aranjament de David Cullen. Maria del Rio dirigí la resta del concert coral. Especialment les dues darreres cançons foren molt aplaudides. Algú em comentava la curiositat d’un repertori internacional, ja que s’havia cantat en castellà, anglès, italià i, evidentment, en català.

»La segona part l’ocupà Ricard Ardèvol, un home per al qual sembla que no passin els anys, ja que conserva i manté un jovial dinamisme i una excel·lent presència. Però la vertadera sorpresa la propicià l’Orquestra Joventut Percussionista de Catalunya, una formació musical d’una cinquantena de nois i noies d’entre 14 i 22 anys que s’han acreditat en el nostre país i a l’estranger interpretant música catalana en aquest vessant tan antic com innovador que és la percussió.

»El Cor Parroquial de Santa Maria d’Igualada obsequià amb artístics regals i rams de flors la Sra. Maria Teresa

Espectacle "Maiglàndia" organitzat pel CPSMI en el teatre municipal de l'Ateneu

Torrents, el Sr. Ricard Ardèvol i els responsables de les diferents formacions que intervingueren en l'espectacle.

»Acabo aquesta crònica amb les paraules que vaig pronunciar al final del concert: "No fa gaire temps, els presentàvem l'espectacle *Els dotze mesos de l'any*, que meresqué igualment el seu beneplàcit. Ara ha estat aquest *Maiglàndia* de cançó, poesia i percussió. I tenim el goig d'avançar-los que estem treballant en un nou projecte especialment suggestiu. I és que la seva presència ens anima a continuar endavant cada vegada amb més entusiasme. Avui hem passat una vetllada agradabilíssima en la seva companyia. Gràcies a tots, amics, i a reveure.»

28 de maig, festa de l'Ascensió. El CPSMI participa en l'aplec de Rubió. Intervé en un concert i a continuació en els cants de la missa. En acabar, distribució dels panets beneïts a l'ofertori.

Repertori del concert: «Xiula», «Cançó humorística de Cocentaina», «El corn del caçador», «El tell», «La ronda del sabater», «L'hereu Riera», «Els ecos de la vall», «Els tres tambors», «Jovenívola» i «Menudo menú». Direcció: MdRM i CTG.

UN APLEC SENSE EL FAMÓS RETAULE. En la secció «Placeta del Rei» de *Igualada, periòdic de l'Anoia* (3-6-1995), Ll. del R.C. escriu aquest comentari:

«Diumenge passat a Rubió es va celebrar l'Aplec de l'Ascensió, jo diria el més típic i tradicional de la nostra comarca. Té la força d'un veïnat que el viu intensament i que en fa partícip tota la contrada. No és, doncs, un aplec postís, organitzat per uns simpatitzants, sinó que surt del mateix poble.

»Com cada any, Rubió va ser una festassa, i la gentada va fer major, de llarg, que la capacitat de l'església per al concert del Cor de Santa Maria d'Igualada i la celebració

de l'eucaristia, en el transcurs de la qual es van beneir els 1.500 quilos de pa, que posteriorment serien distribuïts a tothom. Enguany els administradors —càrrec que s'estableix de forma rotatòria— van ser els de Cal Pallerols, de Sant Puvim.

»La sorpresa dels visitants va ser majúscula en contemplar la desaparició del famós retaule de grans dimensions que presidia l'altar major de l'església de Santa Maria. Només hi queda la reproducció bancal, l'original de la qual, com se sap, està dipositada —ben a disgust dels anoiencs— al Museu Episcopal de Vic.

»Ben aviat Miquel Archela —que és un dels entusiastes col·laboradors de l'aplec— ens va aclarir que el retaule s'havia retirat per restaurar-lo, i una part ja es trobava a Jorba, totalment enllestida [...].»

31 de maig. El CPSMI canta en la cloenda del mes de Maria, en les vespres i subsegüent eucaristia que tenen lloc a la basílica. En acabar, repartiment de roses per part de les majorales.

JOSEP M. SUSANNA, NOU ALCALDE. *El 28-5-1995 són convocades les eleccions municipals, que a Igualada donen aquest resultat pel que es refereix als escons aconseguits: CiU, 9; PSC-PSOE, 7; IC-EV, 2; PP, 2, i ERC, 1. Atesos els resultats, el 17-6-1995 pren possessió com a nou alcalde Josep Maria Susanna Domingo (CiU). Substitueix Jordi Aymamí Roca (PSC-PSOE).*

30 de juliol. La nostra entitat es desplaça a les Valls d'Andorra en una excursió turística com a cloenda del curs 1994-95. A la tarda, visita i salutació coral a l'ermita de la Santa Creu de Canillo.

Expedicionaris del viatge al País dels Isards i Pirineu aragonès organitzat pel CPSMI

12 d'agost. El bisbe de Vic, Josep M. Guix, nomena nou rector de la parròquia de Santa Maria d'Igualada Mn. Salvador Mundó Roviró, que començarà a exercir les seves funcions el 31 d'aquest mateix mes.

Nascut a Gurb l'any 1935, fou ordenat prevere el juny de 1958. L'any següent és nomenat vicari de Santa Maria de Sallent. Com a superior del Seminari Menor de Vic, l'any 1962 comença una llarga dedicació a la formació de seminaristes, per a ser superior del Major en 1965, concretament en l'etapa de Filosofia. Passat el Teologat a Barcelona, és nomenat superior dels estudiants vigatans l'any 1970. L'any 1974 és elegit vicari episcopal de pastoral del bisbat pel prelat Dr. Ramon Masnou, en substitució de Mn. Jaume Camprodon, nomenat bisbe de Girona. Abans de venir a Igualada exerceix el seu ministeri a Torelló, com a rector de la parròquia de Sant Feliu, càrrec que ocupa des de 1979.

Mn. Salvador Mundó serà a partir de l'any 2000 l'arxiprest de l'Anoia-Segarra.

15 d'agost, festa de l'Assumpció. El CPSMI solemnitza amb els seus cants la missa major de Copons, que, presidida per Mn. Josep Aribau, se celebra a l'església parroquial de Santa Maria de la veïna localitat anoienca.

24 d'agost. A la basílica té lloc una missa de comiat de Mn. Joan Raurell Farrás com a rector de Santa Maria d'Igualada i arxiprest de l'Anoia. Els cants van a càrrec del nostre cor i de la Schola Cantorum.

Al vespre se celebra un sopar de benanada al restaurant Canaletes, al qual assisteixen representants dels grups parroquials, entre ells una colla de cantaires del cor, i altres representacions.

Mn. Joan Raurell és destinat a Sant Feliu de Torelló. Cal esmentar que durant el seu rectorat s'han dut a terme les obres de restauració de la basílica i la commemoració quadricentenària de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada.

1 de setembre. Pren possessió com a nou rector de la parròquia de Santa Maria Mn. Salvador Mundó, que substitueix Mn. Joan Raurell.

8 de setembre. La nostra entitat, amb un bon grup d'acompanyants, realitza del 8 a l'11 de setembre una excursió al país dels isards i al Pirineu aragonès.

Se surt d'Igualada a mitja tarda per arribar al poblet de Biescas, on s'installa el quarter general. Sopar i dormir.

9 de setembre. Viatge al país dels isards i Pirineu aragonès, segona jornada. Sortint de Biescas i per l'embassament de Búbal, Sallent de Gállego, Panticosa i el Formigal s'arriba a l'estació turística d'Artoise. Amb un petit tren hom es desplaça fins al poble de Fàbregas per pujar a la telecabina i recórrer el vessant de la muntanya fins al cim més alt del Pirineu. Dinar a Sallent de Gállego, visita al poble i retorn a Biescas per assistir a la missa vespertina que cantem davant una nodrida concurrència. Sopar i dormir.

UN RECTOR SOCI DEL BARÇA. *Entre altres actuacions a Sallent de Gállego i a Panticosa, la coral igualadina va solemnitzar la missa vespertina a l'església parroquial de San Salvador de Biescas, que s'omplí totalment. En sortint, felicitacions dels assistents i del veïnat, que gaudí d'un concert d'alta qualitat musical. El senyor rector és el qui més content estava i, per demostrar la seva simpatia envers aquella coral catalana i fer-se un xic mereixedor de l'obsequi musical rebut, va sorprendre'ls amb la següent declaració: «Jo també sóc soci del Barça.»*

Fins aquí, tot normal: és un fet que s'ha repetit moltes vegades. Arreu del món et trobes amb algun català i amb gent que se sent més culer que tu mateix. Ben mirat, però, de rectors socis culers no en trobes gaires, i com el de Biescas, ben segur que cap més. Ell mateix ho va explicar: resulta que un matrimoni com tants n'hi ha que en morir, en no tenir fills ni parents pròxims, fan donació de la seva fortuna o dels seus béns a un hospital, a una institució benèfica, a l'Església o a la parròquia del poble, en aquest cas van testar, precisament, a favor de la parròquia. Però amb una clàusula condicionant ben singular: una petita part de la donació s'havia de destinar inexcusablement a sufragar l'import de la quota de soci del Futbol Club Barcelona a favor del rector de Biescas, sigui qui en sigui el titular. I així any rere any. Deu-n'hi-do, no us sembla?

10 de setembre. Viatge al país dels isards i Pirineu aragonès, tercera jornada. Sortida cap a la vall d'Ordesa i visita al Parc Nacional. Retorn a Biescas per dinar. A la tarda, sortida cap a Panticosa. Retorn a Biescas per sopar i dormir.

11 de setembre. Viatge al país dels isards i Pirineu aragonès, quarta jornada. Sortida cap a San Juan de la Peña. Dinar a Jaca (hotel Mur) i visita a la ciutat. A la tarda, retorn a Igualada.

15 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors. El fins ara rector de la parròquia igualadina de la Soledat, Mn. Joan Valls, presideix una concelebració eucarística de comitat. Després els feligresos li dediquen un sopar a l'Ateneu.

Per a substituir-lo ha estat nomenat rector de la Soledat l'igualadí Mn. Joaquim Font, que en el seu darrer destí era rector arxiprest de Prats de Lluçanès.

13 d'octubre. Cants del CPSMI en la missa de casament d'Emili J. Argelès Fernández i Anna Colet Llansana, als Caputxins.

14 d'octubre. Intervenció del nostre cor en la missa de casament de Sílvia Sánchez Caparrós i Antoni Vélez Laguna, als Caputxins. Oficiant, P. Maties Boada.

29 d'octubre. Concert de sarsueles del CPSMI amb l'Agrupació Coral La Llàntia a Castellbisbal dins el 1r Cicle de Concerts de Tardor. La vetllada té lloc al Casal Cultural Recreatiu.

En una primera part, La Llàntia canta un fragment de les sarsueles *Gigantes i cabezudos*, *La canción del olvido* i *Cançó d'amor i de guerra*. En la segona part, els dos cors interpreten conjuntament «Farandola» i «Coro de bohemios». Acompanyament al piano: M. Teresa Torrents. Direcció general: Josep Montaner.

10 de novembre. Missa a la basílica, amb el cor titular, amb motiu de la visita pastoral del bisbe Josep M. Guix.

19 de novembre. El Cor Parroquial de Santa Maria assisteix corporativament a la missa en honor de santa Cecília que se celebra a la basílica i canta l'«Himne» a la santa.

Dinar al restaurant Canaletes amb motiu de la pròxima festa de Santa Cecília. La sobretaula és dedicada al centenari del cinema.

SOBRETAULA DEDICADA AL CINEMA. Copiem de *Vida...* (23-11-1995):

«... Prop d'un centenar de comensals es reuniren a l'Hotel Canaletes en un dinar de germanor. En acabar, com és tradicional, hi hagué un divertit espectacle, protagonitzat per les mateixes cantaires. Enguany es dedicà a la commemoració del centenari del cinema, i per aquest motiu la sala estigué oportunament ambientada amb cartells, fotogrames, decorats, rompiments i altres detalls escenogràfics. A remarcar l'exposició de fotogrames de pel·lícules de tots els temps i una atractiva col·lecció d'estrelles cinematogràfiques. Amb tots aquests ingredients es presentà una original desfilada de mítics personatges del món del cel·luloide, entre els quals el públic hagué de dilucidar a través d'una votació —recordeu que la festa coincidí amb la de les eleccions autonòmiques— a qui corresponia l'Òscar del Cinema 1995. No hi mancà tampoc una projecció cinematogràfica.

»Una vetllada viscuda amb molt bon humor i camaraderia. [...]»

25 de novembre. Una representació del CPSM assisteix al sopar de músics i cantors que té lloc al restaurant

Canaletes amb motiu de la proppassada festa de Santa Cecília. Es compta amb la presència de l'alcalde, Josep M. Susanna, i del president nacional del Sindicat de Músics Espanyols, Gaspar Sala.

30 de novembre. El cor titular participa en l'inici de la novena de la Immaculada que té lloc diàriament a la basílica fins al 8 de desembre.

8 de desembre, festa de la Puríssima. A la basílica, participació en la missa vespertina, presidida per Mn. Salvador Mundó.

Cants: «Formosa sou, Maria», «Gloria», «Sanctus» i «Benedictus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Adoro te», «Sedejant» i «Himne a santa Maria d'Igualada». Direcció: MdRM i CTG, amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori.

18 de desembre. Cants del nostre cor en la missa funeral que se celebra a la basílica en sufragi de la cantaire Maria Polo i Quesada, de seixanta-tres anys d'edat, vídua d'Antoni Florencia Arandaens.

22 de desembre. A la plaça de l'Ajuntament, inauguració del pessebre realitzat per Àlvar Ymberton i tot seguit cantada de nades populars dirigides per Montserrat Forn i Roser García. Hi participen totes les corals igualadines. En acabar, coca i moscatell. L'acte és organitzat pels departaments municipals de Cultura i Festes.

24 de desembre. A la basílica, vetlla de Nadal amb recitació de poemes de Jacint Verdaguer. Tot seguit, missa del gall amb cants del cor titular.

31 de desembre, festa de la Sagrada Família. A dos quarts d'una del migdia, a l'església de la Soledat, el CPSMI participa en la concelebració eucarística, organitzada per l'Associació de la Visita Domiciliària de la Sagrada Família. Prèdica a càrrec de Mn. Vicente de Paz.

A les dotze de la nit, cants del nostre cor en la missa de final d'any celebrada a l'església del Roser, organitzada per l'Adoració Nocturna.

En el transcurs de l'any 1995 el Cor Parroquial de Santa Maria ha editat cinc circulars informatives.

PADRÓ MUNICIPAL. A 31 de desembre de 1995 el padró municipal d'Igualada és de 32.460 habitants.

* * *

1996 /

El concert de Cors de Sarsueles, amb La Llàntia

Adherint-se a la celebració del 120è aniversari de l'Agrupació Coral La Llàntia, el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada celebra juntament amb els bons amics cantaires claverians un concert de cors de sarsueles al teatre del Cercle Mercantil. L'esdeveniment aconsegueix un bon èxit de d'interpretació i de públic, com a coronació d'una esforçada i voluntariosa tasca d'assaig de gairebé un any i mig. Un treball en què tothom s'ho va passar d'allò més bé i en què la concurrència va fruir de bona gana.

Copiem del llibre de La Llàntia *Tres segles de cant (XIX, XX i XXI)*, escrit per Josep Riba Gabarró:

«Hi ha alguns fets, entre els que es produeixen en la vida de les entitats, que es fixen en la seva història com a punts de referència, cèlebres, d'inesborrable memòria, i que configuren les joies del seu patrimoni artístic i cultural. En el cas de La Llàntia, un dels moments brillants ha estat el Concert de Cors de Sarsueles.

»Aquest concert, que dedicaren a la memòria del mestre Joan Montaner, esdevingué efectivament un èxit esplendorós, que compartiren amb el CPSMI. Els distints cors de sarsueles seleccionats es preparen amb rigor i autoexigència, virtuts encomanades per Josep Montaner, un Josep entusiasta, «enèrgic, imperatiu i essencialment perfeccionista» (així el descriví Jaume Ferrer en les seves *Arrels...*).

»Com en els vells, i bells, temps de les sarsueles, es feren incomptables, esgotadors i inacabables assaigs. I, en aquest punt, La Llàntia agrai l'extraordinària col·laboració del Cor Parroquial. Quasi totes les obres programades eren escrites per a cor mixt. Les veus femenines eren, doncs, indispensables per a poder fer realitat el concert. L'agraïment, però, va més enllà. El que La Llàntia no ha deixat mai de valorar —els seus portaveus ho han manifestat públicament— és que, al llarg de més d'un any, MdRM i la seva germana Mercè posaren la «seva» coral a disposició de La Llàntia —de Josep Montaner, en definitiva—, de manera incondicional, per tal que es fessin els assaigs necessaris o més, la qual cosa repercutia en la dificultat d'adaptació a l'organigrama d'assaigs particulars del CPSMI. D'altra banda, Maria, i també Mercè, així com l'actual directora CTG, demostraren un saber fer de gran classe, immillorable, perquè, deixant de banda la seva condició individual, formaren part del conjunt coral com unes cantaires més, des del primer assaig, i així mateix el dia de l'actuació. Val a dir que l'entusiasme de La Llàntia fou compartit també, efusivament i calorosament, per totes les components del CPSMI. A mesura que anaven passant els dies d'assaig, i sota la influència apassionada

de Josep Montaner, la singularitat de cada coral es diluïa i l'aire s'amarava d'una sensació d'unitat, tant pel que fa a arribar a la meta artísticament pretesa com en la recordança que el concert es dedicava a la memòria d'una persona estimada.»

14 de gener. Concert del vint-i-cinquè aniversari dels Verdums al teatre del Cercle Mercantil. Hi participen, a més dels amfitrions, les corals Infantil Gatzara, Juvenil Xalest, Cor de Cambra EMMI, Schola Cantorum i CPSMI. Aquest darrer interpreta «Memory» i «Va', pensiero». La direcció és de CTG i MdRM, i l'acompanyament al piano, de M. Teresa Torrents. Com a cants en comú s'interpreten «Som el dia de Nadal», «La Mare de Déu», «Sant Josep i sant Joan», «El bon Jesuïta» i «A vint-i-cinc de desembre».

16 de gener. En l'assemblea general del nostre cor, a proposta de la directora, MdRM, la cantaire CTG és nomenada codirectora.

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. A la basílica, cants del cor titular en l'ofici de l'Antic Gremi de Traginers en honor del seu patró.

23 de febrer, primer divendres de Quaresma. Comença la pregària al Sant Crist d'Igualada a la basílica. L'acte és presidit per Mn. Salvador Mundó, rector de la parròquia i prior eclesial. Trasllat de la imatge des del seu altar propi fins al manifestador de l'altar major. Vespres, «Miserere» i missa vespertina. La nostra agrupació coral s'encarrega dels cants, com ho farà la resta dels divendres quaresmals.

31 de març, Diumenge de Rams. A la tarda, el CPSMI solemnitzava el viacrucis que se celebra a la basílica.

4 d'abril, Dijous Sant. El mateix cor participa en els cants de l'hora santa a l'església gran.

5 d'abril, Divendres Sant. Al Roser, commemoració de la suor de sang del Sant Crist amb la intervenció del nostre cor. Lectura de la carta pastoral *L'Espòs de Sang*, de Josep Torras i Bages, en complir-se el 150è aniversari del seu naixement.

10 d'abril. A l'església de Santa Maria, missa de cloenda de les festes del Sant Crist i retorn de la imatge al seu cambril, amb els cants a càrrec del cor titular. Presideix Mn. Salvador Mundó.

28 d'abril. CTG és nomenada directora de Cors Units del Casal dels Avis d'Igualada. Avui aquesta agrupació ofereix un concert en ensaïm amb el conjunt Amistat, dintre les festes de Primavera del Casal de la Gent Gran.

30 d'abril. Missa i concert en la festa patronal de l'església del barri de Montserrat, amb la col·laboració del CPSMI. Presideix Mn. Josep Sabaté.

1 de maig. El nostre cor intervé, a la basílica, en els cants de la funció del mes de Maria, vespres i missa vespertina. No hi manca el repartiment de roses als fidels. Aquesta participació es repetirà els dies 4, 11, 18, 25 i 31 del mateix mes.

19 de maig, festa de l'Ascensió. La nostra entitat participa novament en l'Aplec de Rubió. S'intervé abans de la missa, en el transcurs de la qual es fa la benedicció dels panets que són distribuïts als assistents; hi ha un acte cultural previ, tot plegat en el marc del mateix temple.

PRIMERA PART. El rapsode i presentador de Televisió Igualada LdRC, amb l'acompanyament al piano de CTG, ofereix un recital de poesia dels autors Josep M. de Sagarra, Josep Vicenç Foix, Joan Maragall, Eduard Aulés, Andreu Coll, Josefina Pons, Josep M. Borràs, Ignasi Castellort i Monserrat Sagués.

SEGONA PART. Concert coral amb aquest repertori: «Regina coeli», «Humorística», «El corn del caçador», «El concert», «La Marsuliana», «És la Moreneta», «Va', pensiero» i «L'Empordà».

31 de maig. A la basílica, el cor titular participa en la funció del darrer dia del mes de Maria, seguida de les vespres i la missa vespertina. Presideix Mn. Salvador Mundó. Com és costum, la coral distribueix pomells de flors als feligresos.

20 de juliol. El nostre cor solemnitzava, a la basílica, la missa de casament de Juan Vélez i Isabel Samos.

15 d'agost, festa de l'Assumpció. El CPSMI solemnitzava la missa major de Copons, que presideix Mn. Josep Aribau. Cants: «Lloem el Senyor», «Au, pren alè», «Vós heu passat vora l'aigua» i «Virolai».

22 d'agost. Al claustre de l'Escola Pia i dins els actes de la festa major, la Cobla Sant Jordi, dirigida per Jordi León, ofereix un concert organitzat per l'Agrupació Sardanista d'Igualada. Com a obertura de la segona part s'estrena el poema simfònic *Catalunya*, de Miquel Asins, primer premi «Joan Montaner i Guix» del Certamen Internacional de Composicions Musicals del cinquantenari del nostre cor.

A petició de Lluís Pont, presentador de la vetllada, LdRC, en qualitat de coordinador de la coral, té cura de l'oferiment de la composició premiada. Comenta que aquella convocatòria obeï al fet que la música és un llenguatge universal i això permetia fer participar tot el món de la joia cinquantenària del cor igualadí, alhora que difondre la música i els compositors de casa nostra.

ESTRENA DEL POEMA SIMFÒNIC «CATALUNYA». Coïncidim de la crònica d'aquesta estrena que publica el nou butlletí de la coral *El trumfo* (1-10-1996):

«... L'execució d'aquesta obertura per la Cobla Sant Jordi resultà acurada, precisa i entusiasta. Els entesos —a l'acte hi van concórrer nou compositors de sardanes— la qualificaren de molt ben feta, innovadora i avantguardista.

Concert del CPSMI a l'església de Torelló, amb motiu de la visita a Mn. Joan Raurell

»L'autor havia explicat que els temes que la configuren, sense ser populars, tenien cadència i vol, i que no es tracta d'una música descriptiva, sinó més aviat evocadora.

»En acabar la interpretació de Catalunya, la nostra presidenta, Mercè del Rio, lliurà al mestre Jordi León, en nom de la coral, un record en pell. El director de la Cobla Sant Jordi va dir públicament: "Gràcies per aquest obsequi immerescut, encara que el veritable regal me l'han fet vostès en permetre estrenar aquesta obra, perquè això sí que és música de debò."

»El nostre Cor Parroquial de Santa Maria va accedir a la petició d'estrenar aquest primer premi perquè coneixia la bona traça de l'Agrupació Sardanista i la qualitat de la Cobla Sant Jordi.

»Acabem aquesta crònica fent esment del treball realitzat per la nostra codirectora Coni Torrents en la transcripció de les partitelles per a la cobla.»

«CATALUNYA», UNA OBRA DE MOLTA QUALITAT. La revista *Vida...* insereix en la seva edició del 5-9-1996 una ressenya del concert, de la qual espigolem aquests fragments:

«Del programa destacava l'estrena de l'obertura Catalunya, de Miquel Asins Arbó, primer premi Joan Montaner Guix del Certamen Internacional de Composicions Musicals organitzat pel Cor Parroquial de Santa Maria amb motiu del seu cinquantenari.

»L'estrena de l'obertura Catalunya inicià la segona part del programa i hom convidà Lleonard del Rio, coordinador del Cor de Santa Maria i secretari del jurat del Certamen Internacional, a fer la presentació de l'obra. Aquest comentà que la qualitat de les obres per a cobla mogué el jurat a atorgar un primer premi i un accèssit. El premi, triplement dotat, correspongué a Miquel Asins per l'obra Catalunya. L'execució d'aquesta obertura per la Cobla Sant Jordi fou acurada, precisa i entusiasta.»

1 de setembre. La nostra entitat, acompanyada d'un grup d'igualadins, es desplaça a Torelló per dedicar la jornada a Mn. Joan Raurell, exrector de Santa Maria d'Igualada.

En el trajecte d'anada, breu parada al santuari de la Mare de Déu de la Gleva (les Masies de Voltregà), on l'expedició és atesa pel responsable d'aquesta església, Mn. Carles Izquierdo —que havia estat rector de la Sagrada Família d'Igualada—. Visita guiada a l'església, declarada bé cultural d'interès local, i a les dependències on féu estada entre 1893 i 1895 el poeta Jacint Verdaguer, després de la seva expulsió de l'entorn de marquès de Comillas.

A Torelló es participa en els cants de la missa solemne a la parròquia de Sant Feliu i, en acabar, s'ofereix, davant una nombrosa assistència, un concert dedicat a Mn. Joan Raurell.

«UN CAMÍ D'AGERMANAMENT ENTRE TORELLÓ I IGUALADA». El presentador de l'acte, Lleonard del Rio, diu:

«Els he de ser franc. Quan vàrem acomiadar mossèn Joan, el Cor Parroquial de Santa Maria va decidir visitar-lo ben aviat en el seu nou destí, però les diverses activitats i compromisos han anat retardant fins avui aquesta visita. Jo crec que ha estat positiu, aquest ajornament, perquè d'aleshores ençà, a través de mossèn Salvador i del mateix mossèn Joan, hem anat coneixent moltes més coses de Torelló i dels torellonencs, i això fa que en aquesta visita ens sembli que ens sigui un lloc més proper i, si m'ho permeteu, més estimat.

»Els deia que estem fressant un camí d'agermanament, i això ens plau. Per aquest motiu ens agradaria que en aquest petit concert que ara els oferirem hi veiessin una mà amiga que cerca l'encaixada per fer més fermes els lligams de simpatia i cordialitat entre Torelló i Igualada. Amb aquest esperit, amb aquesta voluntat, em plau de presentar-los tot seguit l'històric Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.»

El repertori és el següent: «Regina coeli», «Xiula», «El concert», «Agora non», «Humorística», «El corn del caçador», «El tell», «La filla del marxant», «Va', pensiero» i «És la Moreneta». La direcció és alternativa entre CTG i MdRM. El públic, molt agraït, ovaciona dempeus la darrera cançó, que mereix un bis.

Després d'un generós aperitiu als locals del Casal, hom s'aplega en un dinar a Can Vilaseca, que transcorre amb bona gresca i cordialitat. No hi manquen unes cantades, el brindis de Manuel Mateu V. ni els jocosos acudits d'Amadeu Bosch. En acabar, Mn. Joan Raurell agraeix la col·laboració i els serveis del nostre cor en els seus onze anys d'estada entre els igualadins.

A la tarda, hom visita Mn. Josep Molas, antic capellà de l'Hospital d'Igualada i en l'actualitat regent del santuari de Rocaprevera, situat al puig de les Tres Creus (Torelló).

Un dia esplèndid ajuda a fer més plaent aquest viatge.

EL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA A TORELLÓ. Copiem de la ressenya publicada al setmanari *Vida...* (12-9-1996):

«... El concert, dirigit alternativament per Maria del Rio i Coni Torrents, fou molt agraït i constà de deu cançons d'estil ben variat, entre les quals destacaven les populars catalanes.

El programa va acabar amb la interpretació de la sardana "És la Moreneta", que el públic va ovacionar dempeus.

»A la tarda es visità Rocaprevera, santuari molt estimat a Torelló i a tota la conca del Ges. El grup fou rebut i atès per Mn. Josep Molas, que havia estat rector de l'Espelt i capellà de l'Hospital d'Igualada. En aquella esglesiola s'interpretaren unes cançons marianes, davant d'un públic part del qual s'havia interessat en finir el concert per aquesta nova actuació.»

3 de setembre. El CPSMI reprèn l'edició d'un butlletí informatiu intern (en format de 20x13 cm), després d'un parèntesi d'un any i escaig. Ara s'anomenarà *El Trumfo* i manté la numeració de les anteriors circulars. El primer número de la segona època és el 94.

PRIMER EDITORIAL DE «EL TRUMFO». Signa l'editorial el coordinador, Leonard del Rio Campmajó, que actuarà com a director de la revista.

«Com sabeu, el nostre butlletí és un òrgan intern d'informació que vol tenir una doble finalitat: servir de recordatori de les diverses activitats de la coral i alhora deixar-ne constància per a la història. [...] Un altre dels seus objectius és que la seva edició esdevingui un nexa d'unió i d'amistat entre les cantaires i llurs famílies, per tal que tots plegats puguem participar de les mateixes inquietuds i activitats. En aquest sentit, resta obert a qualsevol suggeriment i col·laboració que pugui representar un enriquiment en la bona convivència coral i enaltiment dels valors col·lectius. [...]»

En aquest primer número es publica la llista de les actuacions corals i activitats realitzades des de la darrera *Circular* (4-4-1995) fins a l'agost de 1996.

LLISTA DE CANTAIRE ACTUALS. També s'hi publica la llista de les cantaires que formen part del cor en data 3-9-1996. És el següent:

DIRECTORES: Maria del Rio i Coni Torrents.

SOPRANOS PRIMERES: Montserrat Aribau, M. Teresa Calaf, Marisol Caparrós, M. Teresa Costa, Isabel Cubí, Josefina Farré, Glòria Gateu, Ester Plazas, Elisabet Puñal, Dolors Ribera, Imma del Rio, M. Rosa del Rio, M. Àngels Roca, M. Rosa Serarols, Paquita Valls.

SOPRANOS SEGONES: Pilar Alegre, Maria Martí, Concepció Mensa, Rosa M. del Rio C., Anna Rodríguez, Montserrat Segué.

CONTRALTS PRIMERES: Elvira Climent, Angelina Cobeta, Laura Plazas, M. Àngels Riba, Delfina Soterias, Rosa Vilanova.

CONTRALTS SEGONES: Adoració Izquierdo, Rosa Lloret, Mercè del Rio, Aurèlia Rosich, Celerina Solé, Josefina Vilanova.

1 d'octubre. En el número 95 del butlletí *El Trumfo* es comença a publicar per capítols la «Història del Cor Parroquial de Santa Maria».

11 d'octubre. Viatge al Canigó i a l'Alt Empordà. Amb un temps esplèndid i assolellat es desenvolupa aquesta excursió els dies 11, 12 i 13 d'octubre de 1996, organitzada per la nostra entitat; s'afegeixen al viatge una bona colla de familiars i amics. El bon humor i la companyonia són la tònica de l'excursió.

El primer dia, després de sopar a l'hotel Goya de Roses, es dedica una festa d'aniversari als companys expedicionaris Amadeu i Júlia, que compleixen cinquanta-un anys de casats. Llaminaures, endreces, cants, globus de colors, pastís de noccs i altres sorpreses. Són convidats a protagonitzar una actualitzada versió de la coneguda escena del sofà de *Don Juan Tenorio*, que els «nuvis» interpreten amb molta propietat i simpatia. L'original vetllada acaba amb una sorollosa traca.

12 d'octubre. Viatge al Canigó i a l'Alt Empordà. Un bon grup de valents puja a peu al Canigó, i la resta, en jeeps. Arribats al monestir de Sant Martí, es participa en la missa que se celebra a la cripta, seguida d'una visita guiada a les dependències monacals. La coral ofereix una salutació musical. Dinar a Vernet-les-Bains i, tot seguit, visites a Vilafranca de Conflent i Sant Miquel de Cuixà.

13 d'octubre. Viatge al Canigó i a l'Alt Empordà. El darrer dia es participa en l'eucaristia dominical a l'església de Santa Maria de Roses, al final de la qual s'interpreten unes cançons. El rector proposa de contractar-nos per a una nova ocasió. Després l'expedició es desplaça a Figueres per visitar el museu Dalí. De retorn passem per Ampuriabrava i l'última tarda es dedica a Roses.

19 d'octubre. En el Cercle Mercantil, el nostre cor participa en el festival del dia de la Salut Mental, juntament amb altres entitats igualadines. Interpreta quatre cançons: «Xiula», «Humorística», «La ronda del sabater» i «L'Empordà». Ho organitza el Centre de Dia de l'Hospital General d'Igualada.

31 d'octubre. Convidats pels bons amics de la Coral La Llàntia, les cantaires del CPSMI s'afegeixen a la castanyada que se celebra el teatre de l'Aurora.

S'hi fa present la castanyera —que hom comenta que s'assembla amb la cantaire Celerina Solé—, ben proveïda de castanyes que reparteix als assistents, els quals les degusten amb panellets i un bon xarel·lo. No hi manca un concert que serveix de primer assaig general per a la pròxima audició del recital de sarsueles.

A la festa hi són convidats els familiars dels components d'ambdues corals.

17 de novembre. Cants del nostre cor en la concelebració eucarística tinguda a la sala d'actes del col·legi dels Maristes pels mossens Domènec Cubí, Joaquim Font i Ferran Xuclà amb motiu de la trobada dels antics alumnes de Catalunya, organitzada per la renovada Associació Local d'Exalumnes.

Participació de la CPSMI en el concert de sarsueles del 120è. aniversari de la Coral La Llàntia

24 de novembre. A l'església de la Soledat, missa en honor de santa Cecília, patrona de la música, presidida per Mn. Joaquim Font. Cant de l'«Himne» a la santa pel CPSMI i la Schola Cantorum. Lectures i pregàries a càrrec d'Ester Plazas, Laura Plazas i Rosa Lloret.

La celebració aplega representants de les diferents entitats i col·lectius musicals de la ciutat. L'Agrupació Coral La Llàntia és l'abanderada de la festa.

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Puríssima, seguida de la missa vespertina. Continuarà diàriament fins al 8 de desembre. Hi intervé el cor titular.

1 de desembre. L'Agrupació Coral La Llàntia commemora el seu 120è aniversari organitzant, amb la col·laboració del nostre cor, un concert de sarsueles dedicat a la memòria de Joan Montaner (1914-1967). Té lloc al teatre del Cercle Mercantil. També hi participa l'Orquestra Clàssica de Barcelona i la Rondalla d'Igualada.

DEDICATÒRIA AL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA.

En el programa de l'acte, la coral amfitriona dóna les gràcies al nostre cor femení amb aquestes paraules: «... El Cor Parroquial de Santa Maria és una altra entitat igualadina prou coneguda amb més de 55 anys de trajectòria, impulsat des de la fundació per la seva directora Maria del Rio Monfort i la seva germana Mercè. Actualment comparteix tasca en la direcció la senyora Concepció Torrents Gubianes. Amb el Cor Parroquial de Santa Maria sempre hi hem

estat vinculats amb llaços d'amistat i hem fet actuacions conjuntes. I per materialitzar aquest concert ens han brindat de nou, sense regateig ni dedicació ni esforços, la seva entusiasta i altruista participació, totalment necessària per a poder oferir les obres a veus mixtes tal com estan concebudes.»

Sota la direcció de Josep Montaner, s'interpreten quinze números de les sarsueles següents: *Gigantes i cabezudos*, *La rosa del azafrán*, *La montería*, *La alegría de la huerta*, *Cançó d'amor i de guerra*, *Los gavilanes*, *Don Gil de Alcalá*, *La canción del olvido*, *Luisa Fernanda* i *Bohemios*.

Actuen com a solistes: M. Teresa Calaf, Rosa M. del Rio, Imma del Rio, M. Rosa del Rio, Jaume Bernadí, Josep Bernadí, Josep Bernadí, Agustí Bernadí, Joan Bernadí i Gustau Rubio.

La coordinació escènica, de LdRC. Com a responsable de la coordinació de la Comissió Organitzadora del 125è aniversari, Josep Asbert.

Els càlids aplaudiments d'un públic lliurat i entusiasta corroboren l'encert de la vetllada. Per bé que les ovacions es fan evidents, només es bisa el cor de *Bohemios* i, com a colofó del concert, el final de *Cançó d'amor i de guerra*.

La presentació de l'acte és a càrrec de Jaume Ferrer, i els comentaris de les diferents sarsueles, de Manuel Mateu V.. En acabar, el president de La Llàntia, Josep Asbert, pronuncia unes paraules d'homenatge a Antònia Torres, vídua Montaner, a la qual es lliura un ram de flors; també la coral amfitriona obsequia Josep Montaner. Finalment, l'alcalde, Josep M. Susanna, tanca l'acte amb unes breus paraules.

UNA EVOCACIÓ D'UNA ÈPOCA QUE MOLTS RECORDEN ENCARA. Carles Maria Balsells escriu a *Regió 7* (4-12-1996):

«Un Mercantil ple com mai va aplaudir llargament el concert de cors de sarsueles per mitjà del qual La Llàntia commemorava els cent vint-i-cinc anys de la seva fundació.

»No va ser un acte nostàlgic, tot i que la nostàlgia hi planava. Va ser més aviat una evocació d'una època igualadina que molts —moltíssims, com es va veure— recorden encara. El públic que va assistir al concert va fer viu i visible el triple homenatge: als homes de La Llàntia, a la memòria del qui en fou durant molts anys director —el mestre Montaner— i a l'Elenc Artístic del Centre Catòlic, que va marcar a la ciutat una època artística memorable.

»Per això es va omplir com mai el Mercantil. Era previsible. Recordar és bellíssim a vegades i hi ha èpoques, a tots els pobles, que deixen petjada. La música hi ajuda. La música i les paraules. Que les sarsueles agradaven, tenien un públic i el tindrien encara després de veure el Mercantil l'altra tarda, de veure la gent que l'emplenava i de saber, com es va dir, la que havia quedat sense poder anar-hi, no és agosarat afirmar-ho.

»A dalt, a l'escenari ple, La Llàntia, el Cor Parroquial de Santa Maria, la Tuna d'Igualada, l'Orquestra Clàssica de Barcelona. I en el gest del director, del Montaner fill, alguns hi veien l'ombra del pare que s'homenatjava. A baix, plenísim, una gentada que seguia l'acte amb un silenci devot. Hi havia qui movia els llavis seguint les lletres que a dalt cantaven, d'altres potser ho feien amb el cor i a algú se li escapava, sense voler, una llàgrima. La música té aquestes coses inexplicables. De fet, tothom sabia que la tarda aniria d'evocació i d'homenatge. Preciosa tarda. Eren cent vint-i-cinc anys de La Llàntia.»

UN TREBALL ESMERÇAT DURANT MOLTS MESOS. En un article de *Vida...* (5-12-1996), signat per «Traspunt», s'afirma: «[...] Cal dir que tant la Coral La Llàntia com el Cor Parroquial de Santa Maria van saber traduir al llarg de disset fragments de sarsueles el treball esmerçat durant tot el temps de preparació. No crec que existeixin dubtes: el cor d'homes i el cor de dones van actuar, possiblement, a la major alçada que se'ls hagi vist. Hi havia il·lusió, cantaven amb alegria i cantaven bé. Molt bé. [...]»

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica, final de la novena i missa vespertina, presidida per Mn. Salvador Mundó. Cants del cor titular amb acompanyament a l'orgue de Lluís Victori.

15 de desembre. Té lloc a l'hotel Amèrica un dinar per celebrar el concert de sarsueles, al qual assisteixen els cantaires de les agrupacions La Llàntia i CPSMI. A les postres, Josep Asbert, president de La Llàntia, agraeix les col·laboracions rebudes i lliura diverses plaques commemoratives, entre elles al nostre cor, que és recollida per la presidenta, Mercè del Rio. També es lliuren sengles toies a les directores MdRM i CTG. Aquesta darrera pronuncia

unes paraules d'agraïment, remarcant l'experiència que ha suposat el treball conjunt de les dues corals.

PARAULES DE JOSEP MONTANER, DIRECTOR DE «LA LLÀNTIA». Després Josep Montaner, que fou qui dirigí el concert, fa un discurs de cloenda dedicant una primera part al Cor Parroquial, i especialment a Maria i Mercè del Rio. Diu, entre altres coses:

«Ja he explicat en altres ocasions que la meua coneixença del Cor Parroquial es remunta a les èpoques en què hi havia per entremig el meu pare.

»Recordo aquelles representacions de *L'Estel de Natzaret* l'any 1950, també amb el suport masculí de La Llàntia, i en les quals jo mateix i també l'amic Lleonard vàrem cantar formant part de la Coral Escolar dels Germans Maristes [...]. També recordo els concerts de conjunt amb La Llàntia que culminaren en el Palau de la Música de Barcelona. N'hi ha d'altres a mencionar, com l'espectacular representació de *Bohemios* amb motiu del 25è aniversari del vostre cor.

»Les figures de la Maria i la Mercè aviat formaren part de les imatges que m'anava formant de les persones que tenien una relació continuada amb el meu pare, de les quals es desprenia un corrent mutu de simpatia, col·laboració, respecte i admiració. El que no em podia imaginar en aquell temps és que arribaria un dia en què jo mateix podria viure aquelles sensacions que observava en ells. Això es va produir per primera vegada amb motiu de brindar-me, el Cor Parroquial, la direcció de *L'Estel de Natzaret* en versió de concert, dins les seves festes del 50è aniversari [...]. Va ser una experiència inoblidable, tant pel concert en si mateix com pels llaços que vaig establir amb el Cor Parroquial [...]. Durant uns dies, unes setmanes, vaig compartir amb el Cor Parroquial un sentiment d'afecte, de lliurament; quasi, per dir-ho simbòlicament, d'enamorament, tan intens, que, malgrat que sabia que després del concert perdria aquella relació continuada, mai més l'oblidaria.

»Sortosament l'experiència s'ha pogut repetir gràcies a la renovada bona disposició en preparar el concert de cors de sarsueles, i, degut al fet que hem passat molts més dies junts —ja que els assaigs han estat molt més llargs—, aquelles sensacions, aquelles vivències s'han intensificat encara molt més. Són encara més inoblidables.

»Mai no us podré agrair el vostre entusiasme, la vostra cordialitat i el vostre lliurament [...]»

20 de desembre. A la plaça de l'Ajuntament, cantades de Nadal amb el nostre cor conjuntament amb la resta de corals igualadines. S'inaugura el pessebre realitzat per Josep Alonso. Coca i moscatell per a tothom.

24 de desembre. A la basílica, vetlla de Nadal i missa del gall. Cants a càrrec del cor titular alternant amb el grup Laude.

En sortint de missa, cantaires, familiars i amics són convidats a un ressopó amb coca i moscatell.

31 de desembre. A l'església del Roser, missa de fi d'any organitzada per l'Adoració Nocturna, amb els cants de la nostra agrupació coral. Celebra Mn. Josep Aribau.

En el transcurs de 1996 s'han editat cinc números de El Trumfo, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria.

* * *

1997 /

La Moreneta i el mes de maig

El butlletí *El Trumfo*, núm. 106 (1-5-1997), publica l'editorial titulat «La Moreneta i el mes de maig» amb el text que transcrivim:

«El mes de maig ens porta un nou aniversari. Això vol dir que la nostra coral ja té cinquanta-vuit anys. I la commemoració coincideix tradicionalment amb el mes de Maria, sota el patrocini de la qual ens apleguem. Però enguany l'aniversari adquireix unes connotacions especials, perquè el nostre poble celebra una advocació particularment estimada, la de Montserrat en el cinquantè aniversari de la seva proclamació com a patrona de Catalunya. I el nostre Cor Parroquial de Santa Maria n'ha estat especialment devot, de la Moreneta.

»Ara que s'està rememorant la història de la nostra coral ens adonarem que Montserrat ha estat sovint en nostre Sinai i que, ja des dels primers anys, les visites a la santa muntanya són sovintejades. I els cants a la Verge Bruna han estat contínuament en repertori. Que sigui per molts anys!»

12 de gener. El CPSMI ofereix el tradicional concert de Nadal als establiments assistencials de la ciutat.

14 de febrer, primer divendres de Quaresma. Comença a la basílica la pregària al Sant Crist d'Igualada. Trasllet processional de la venerada imatge al manifestador de l'altar major. Sota la presidència de Mn. Salvador Mundó, prior eclesial, té lloc la missa vespertina amb la funció del «Miserere». Participació en els cants del CPSMI, que continuarà setmanalment durant tot el període quaresmal.

7 de març. La nostra entitat assisteix, a l'Ateneu, al pa amb tomàquet organitzat pel Centre de Dia de l'Hospital General d'Igualada. També hi són presents les altres entitats que van prendre part en el festival del 19 d'octubre proppassat.

15 de març. L'equip de direcció del nostre cor, format per MdRM, Mercè del Rio i CTG, participa en la Trobada Diocesana d'Animadors de Cant que se celebra a l'església de

la Sagrada Família, dirigida per Mn. Pere Soldevila i Maria Tresserra.

23 de març, Diumenge de Rams. La nostra agrupació coral solemnitza la benedicció de palmes i rams i l'ofici matinal a l'església parroquial de Veciana.

A la tarda participa en el solemne viacrucis que se celebra a la basílica igualadina.

27 de març, Dijous Sant. A l'església gran, cants del cor titular en l'hora santa.

28 març, Divendres Sant. Commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, a l'església del Roser. Cants pel CPSMI, que acaben amb la veneració de la imatge mentre es canten els goigs.

2 d'abril. Cloenda de les festes del Sant Crist a la basílica. Missa vespertina presidida per Mn. Salvador Mundó i retorn de la imatge al seu altar propi, amb cants pel cor titular.

19 d'abril. Excursió de la nostra entitat a Salou i Port Aventura els dies 19 i 20 d'abril.

Se surt d'Igualada a primera hora de la tarda i s'arriba a Salou prop del capvespre. L'expedició s'installa a l'hotel Belvedere de la turística població tarragonina, on se sopa i es pernocta.

20 d'abril. A primera hora, després del desdèjuni, s'emprèn l'anada a Port Aventura, on es roman fins a les nou del vespre.

Port Aventura presenta en la seva tercera temporada una proposta amb espectacles totalment renovats i la instal·lació de dues noves muntanyes russes (Stampida i Totnahawki), en la zona temàtica del Far West, compartint l'oferta amb la Mediterrània, Polinèsia, Xina, Mèxic i SésamoAventura. De tota manera, l'atracció emblemàtica del parc és el Dragon Khan, una muntanya russa dissenyada per Bolliger & Mabilard, amb 1.250 m de llargària, 45 d'alçada i amb el *looping* més alt creat fins aquella data.

El grup d'Igualada frueix durant tot el dia de les més diverses propostes i el jovent, i fins i tot uns quants adults, s'atreveixen a pujar a l'esmentat Dragon Khan.

A l'hora de dinar el nostre autocar recull els igualadins per traslladar-los a l'hotel Belvedere i retornar-los tot seguit al parc temàtic.

Si la vigília havia estat un dia plujós, avui el temps és un xic més bonancenc i permet fruir de Port Aventura, de les desfilades, espectacles i atraccions. Sopar i dormir.

21 d'abril, diumenge. Desdèjuni i, prop de migdia, cants en la missa que se celebra a l'església parroquial de Sant Ramon de Salou. A l'ofertori es canta l'«Ave Maria» de Bottazzo i, com a comiat, el «Regina coeli».

Dinar de comiat. A la tarda, recorregut per la població i passejada amb el tren miniatura. Al capvespre, retorn a Igualada per Montblanc.

26 d'abril. Al matí, el CPSMI solemnitzava al matí la missa de casament d'Anna Maria i José Antonio que se celebra a la basílica.

Al capvespre hi ha una missa a l'església barri igualadí de Montserrat en honor de la seva patrona, la Moreneta. La presideix Mn. Josep Sabaté i la solemnitzava el nostre cor. En acabar l'eucaristia, s'interpreta la «Salve de Montserrat» i la sardana «Montserrat».

1 de maig. MDRM, directora de la nostra agrupació coral, publica a la revista *Vida...*, a petició del responsable d'aquest setmanari, l'article que transcrivim:

«LA PERSONALITAT DE MN. GENÍS PADRÓS. »Per bé que la perspicàcia del sacerdot va assumir ben aviat la raó de ser del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, el seu tarannà i la seva —diguem-ne— filosofia, amb el pas dels anys es va anar dimensionant en el mutu respecte i la recíproca bona relació i col·laboració.

»Mossèn Genís es féu un igualadí més i s'integrà plenament en el viure de la ciutat, fent-se també responsable de l'ampli patrimoni local, que sentia com a propi, i no diguem ja de tot el llegat religiós i confessional. Home d'Església, donà personalitat i espiritualitat a tots els seus moviments i els potencià. Dotà d'un local fix per als assaigs la nostra coral i seguí amb interès el seu desenvolupament agraint públicament i en reiterades ocasions la dedicació de les nostres cantaires i el servei parroquial.

»Mossèn Genís actuava sempre amb molta cautela i discreció, i amb molt de tacte; però també amb seguretat. Era moderat, comprensiu i exempt d'arrauxaments.

»El temps —inexorable— va anar fent més sòlida i ferma aquesta bona entesa, i el seu mestratge apostòlic anà pouant assaonadament. La correspondència que guardem d'aquests darrers anys suposa el preuat testimoni d'una qualificació que ens honora i estimula.»

1 de maig. A la basílica, cants del cor titular en l'inici del mes de Maria i en la missa vespertina. Actuen de majorales les cantores M. Àngels Cabestany, Rosa Lloret, Celerina Solé i Paquita Valls, que s'encarreguen del tradicional repartiment de roses. Les seves companyes Rosa Lloret i Rosa Vilanova llegeixen les lectures de la missa.

11 de maig, festa de l'Ascensió. Un any més, el nostre cor és convidat a l'Aplec de Rubió. Els actes comencen amb un acte artístic-cultural que té lloc a l'església.

En la primera part, el rapsode LdRC, acompanyat al piano per CTG, presenta un recital poètic amb composicions de Josep M. Borràs, Antoni Canals, Joan Maragall, Montserrat Segués i Josep M. de Sagarra.

En la segona part, concert del CPSMI amb aquest programa: «Salve de Montserrat», «La pastoreta», «Agora non», «Oda al vi», «Ronda del sabater», «Menudo menú» i «Montserrat».

Interpretació de l'havanera de "D. Gil de Alcalà" a càrrec de Imma i Maria Rosa del Rio i el CPSMI, a l'església de Carme, en el concert de sarsueles amb la Coral La Llàntia

A continuació, cants de la missa, en el transcurs de la qual es fa la benedicció del pa.

La capacitat de l'església esdevé insuficient un any més per l'afluència de fidels, que premien amb un càlid aplaudiment les actuacions igualadines.

25 de maig. Multifestival solidari amb la finalitat de recollir diners per a un projecte d'ajuda al tercer món. Hi participen els alumnes de l'Escola Religiosa d'Igualada (ERI) i un grup d'entitats relacionades amb la món de la música i la dansa. Té lloc al pavelló de l'Escola Pia.

Es compta amb la col·laboració de Tot Circ, Esbart Dansaire de Vilanova del Camí, Companyia Dell'Arte, Agrupació Coral La Llàntia, CPSMI, alumnes de 5è i 6è de les Escolàpies i de la Divina Pastora i els de 1r d'ESO de l'Escola Pia.

El nostre cor interpreta «La pastoreta», «Syahamba», «Menudo menú» i «Montserrat».

31 de maig. Al matí, a la basílica, missa de casament de Josep M. Moix Fabregat i Marta Felip Segura, presidida per Mn. Vicenç de Paz. Cants del cor titular. La cantaire Imma del Rio, amiga dels nuvis, els obsequia amb «La cançó de la rosa».

Al vespre, també a la basílica, final del mes de Maria. El mateix cor hi ha participat cada dissabte del mes abans de la missa vespertina. Avui es pren part en la missa cantada i en acabar hi ha repartiment de roses a càrrec de les majorales Rosa Lloret, M. Àngels Riba, Celerina Solé i Paquita Valls.

8 de juny. Anada de la nostra entitat a les Valls d'Andorra. En arribar a les Escaldes, tal com s'havia anunciat, el grup

es fracciona i uns quants baixen per anar de compres i la resta fan una excursió a Arinsal, on es visiten les pistes d'esquí i l'església romànica de Sant Andreu (s. XVIII), on es fa una cantada. De retorn a les Escaldes encara hi ha temps per a «visitar» botigues.

Particularment a l'hora de dinar es dedicà una festa de simpatia al matrimoni format per Veremon Bertran i Maria Vilarrúbias, amb motiu de les noces d'or recentment complertes, lliurant-los un pastís commemoratiu i un pergami amb aquest text: «Diploma al mèrit matrimonial als enamorats esposos Maria Vilarrúbias i Pons i Veremon Bertran i Torras, per haver sofert amb paciència i resignació cinquanta anys d'amor sense tirar-se els plats pel cap. Comissió de Festes CPSMI. Andorra, 8 de juny 1997».

La gresca continua en el viatge de retorn. Es reparteix un full de cançons populars amb unes lletres fetes *ex professo* i especialment dedicades.

15 de juny. El Circuit Anoienc organitzat per l'Associació d'Igualadins Forans amb la col·laboració del Consell Comarcal de l'Anoia. Itinerari: Barcelona, Piera, els Prats de Rei (museu i torre de la Manresana), església de Sant Jaume Sesoliveres, la Torre de Claramunt, Masquefa i Barcelona.

La primera visita és al Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Masquefa. Tot seguit, hom es desplaça a Piera per desdejunar.

Després, als Prats de Rei, són atesos per l'alcalde, Maria Bertran, que els fa de guia en el Museu Arqueològic Municipal Josep Castellà; església parroquial; santuari de la Mare de Déu del Portal; torre de la Manresana, i ermita romànica de Sant Andreu.

De retorn es visita l'ermita de Sant Jaume Sesoliveres i, a continuació, hom es dirigeix a la Torre de Claramunt per dinar en el nou complex esportiu La Lluna. Encapçala l'àpat el president del Consell Comarcal i alcalde de la Torre, Ramon Ferri.

Després, a l'església de Sant Joan de la Torre (s. XVIII), el CPSMI els dedica un concert, dirigit per MdRM i CTG, amb aquest repertori: «Salve de Montserrat», «Ronda del sabater», «Agora non», «Cançó humorística», «Una pastoreta», «Siyahamba», «La filla del marxant», «Menudo menú» i «Montserrat». Per tal de correspondre als càlids aplaudiments s'interpreta l'«Himne a Santa Maria d'Igualada». Actuen de presentadors d'aquest recital Ester i Laura Plazas i LdRC.

L'HIMNE DELS IGUALADINS FORANS. *El delegat a Igualada de l'Associació d'Igualadins forans, Leonard del Rio, escriu la lletra de l'himne de l'esmentada associació, titulat «Volguda Igualada», que pot cantar-se amb la música de «L'emigrant». Aquesta lletra fou distribuïda en el transcurs de l'excursió i és interpretada en el concert, conjuntament per tots els expedicionaris i el Cor Parroquial de Santa Maria.*

7 de juliol. Mor, a l'edat de noranta anys, l'excantaire i cofundadora del CPSMI, Teresa Castellà i Valls, reconeguda

poetessa, autora dels poemaris *Veler de somnis* (1952) i *Poemes d'avui i de sempre* (1986); molts dels seus treballs han estat publicats en la premsa local. El lector podrà llegir-ne alguns en l'Apèndix 2 d'aquest llibre.

Teresa Castellà havia estat cap de corda de la tercera veu. Era constant en els assaigs i suposava un bon puntal en les diverses actuacions en els prop de cinquanta anys en què havia format part del cor. Darrerament les seves col·laboracions se centraven únicament a l'església, especialment en el mes de Maria. La Teresa escrivia sempre que se li demanava les presentacions dels concerts.

La missa funeral té lloc demà a la basílica, en la qual el nostre cor interpreta uns quants motets, entre ells «Donzella, Mare de Déu», de la qual la finada és autora d'unes noves estrofes.

13 de juliol. Dins els actes de la Festa Major de Carme, el CPSMI i l'Agrupació Coral La Llàntia ofereixen a l'església parroquial una nova audició del concert de sarsueles, amb l'acompanyament al piano de Josep Mata. Una inesperada malaltia de Josep Montaner obliga CTG i Josep Bernadí, codirectora i sotsdirector d'ambdues corals, respectivament, a fer-se càrrec de la direcció coral.

El públic, que omple a vesar el temple, aplaudeix de bona gana i amb entusiasme i obliga a bisar els fragments de *Cançó d'amor i de guerra* i de *Bohemios*.

En acabar, els cantaires són convidats a una suca-mulla.

«UN ACTE D'EXTRAORDINÀRIA QUALITAT». Copiem un fragment de la nota que publica el setmanari *Vida...* (17-7-1997): «Cal dir que el concert de Carme complagué enormement el públic que omplia totalment el temple, el qual aplaudí amb entusiasme i acomiadà dempeus les corals en acabar el complet repertori, obligant a bisar la darrera interpretació de cada part. El regidor de Cultura de Carme, Sr. Riba, ho qualificà com un acte d'extraordinària qualitat.»

18 de juliol. El nostre cor solemnitza amb els seus cants la cerimònia de casament de Susanna Vilaseca i Fidel Homs, que té lloc a l'església de Rubió.

9 d'agost. Mor a l'edat de noranta-sis anys Carme Mir Gagonells, viuda de Josep Gubianes Peiró. L'endemà passat té lloc la missa exequial a l'església de la Sagrada Família, amb cants del CPSMI i de Cors Units del Casal d'Avis, corals que dirigeix la seva néta CTG.

15 d'agost, festa de l'Assumpció. Cants a càrrec del la nostra agrupació coral en l'ofici de la Festa Major de Copons, presidit per Mn. Josep Aribau. Hi assisteixen les autoritats civils de la localitat.

25 d'agost. Cants del CPSMI en la missa exequial de Maria Solé i Dalmau, de noranta anys d'edat, viuda de Segundo Cobeta i Burgo i mare de la cantaire Angelina.

26 d'agost. El nostre cor participa en els cants de la commemoració del centenari de la mort de santa Teresa Jornet, fundadora de les Germanes dels Ancians Desemparats. La solemne eucaristia és presidida pel bisbe de Vic, Josep M. Guix. En acabar s'ofereix en primera audició l'«Himne de santa Teresa». Després, al claustre, se serveix un pisolabis i hom obsequia les cantaires amb un clauer del centenari.

27-30 d'agost. CTG participa en el V Curset per a Organistes d'Església, organitzat per la Comissió de Música Sagrada de la Delegació Diocesana de Pastoral Sacramental i Litúrgia de l'arquebisbat de Barcelona. impartit a Montserrat. Professors: Ramon Oranies, Josep M. Vivancos i Josep Urdeix.

6 de setembre. Participació de la nostra agrupació coral en els cants de la missa de la 10a Trobada Fillolenc i dinar de germanor, organitzada per l'Associació de Veïns i Amics del barri de Fillol de Tous.

21 de setembre. Celebració de l'acabament de les obres de remodelació de l'església de Clariana, que ha quedat molt ben agençada. Té lloc una missa d'acció de gràcies, que presideix el bisbe de Vic, Josep M. Guix, acompanyat pel rector de Tous, Mn. Vicenç Blanco. Els cants, a càrrec del CPSMI, sota la direcció de MdRM i acompanyament a l'orgue de CTG. En sortint, aperitiu. Acte molt concorregut pels veïnat i forasters.

23 de setembre. La nostra entitat enregistra a la basílica cinc cançons per al Certamen Nadalenc de Xixona. Dirigeix MdRM; a l'orgue, CTG. Repertori: «Pregària a la Verge del Remei», «Villanesca espiritual», «Jovenívola», «La filla del marxant» i «Nadal, Nadal».

5 d'octubre. Commemoració del centenari del naixement del mestre Joan Just. Té lloc a l'Escola de Música d'Igualada, que a partir d'ara portarà el nom de l'esmentat músic.

Després d'unes paraules d'Antònia Enrich, alcaldessa accidental, i de dom Cassià M. Just, abat emèrit i fill de l'homenatjat, es descobreix una placa que deixa constància de la nova denominació de l'escola.

Per acabar, el CPSMI, La Llàntia, la Schola Cantorum, la Coral Mixta de la Schola Cantorum, la Coral Xalest i les Corals de Cambra i Juvenil del Centre interpreten «La segada», de Joan Just, amb l'acompanyament de les cobles Ressò, Nocturna i Ciutat d'Igualada.

10 d'octubre. Amb motiu del Dia de la Salut Mental se celebra al teatre del Cercle Mercantil el festival *Tots som una persona*, com a cloenda dels actes organitzats pel Centre de Dia de l'Hospital d'Igualada.

Hi prenen part l'Aula de Cultura Física, l'Agrupació Folklorica Igualadina, l'Esbart Igualadí, l'Estudi dell'Arte, La Llàntia i el nostre cor. Aquest interpreta «Cançó humorística», «Syahamba», «La filla del marxant» i «Montserrat».

El festival és conduït per Èlia Ferrer, Adoració Dalmases, Leonard del Rio T. i Ramon Riera.

31 d'octubre. Convidat per La Llàntia, la nostra entitat s'afegeix a la castanyada que se celebra al Teatre L'Aurora. La festa resulta ben divertida i animada, amb diverses intervencions personals dels cantaires d'ambdues corals.

16 de novembre. El CPSMI organitza, amb la col·laboració de l'Aula de Cultura Física i la Rondalla Novaunió, l'espectacle de tarda *Cançons, guitarres i estudiantines*, que se celebra al teatre del Cercle Mercantil. És un acte dedicat a les cantaires Elvira Climent, Angelina Cobeta i Aurèlia Rosich amb motiu de ser distingides amb el títol de «Cantaire d'honor» la primera, i de «Cantaires de mèrit» les altres dues.

El festival és presentat per Jesús Enrique, Ester Plazas, Laura Plazas i LdRC, que comencen amb un simpàtic, distès i divertit esquetx.

PRIMERA PART. Actuació del nostre cor, sota la direcció de MdRM i CTG, amb aquest repertori: «Villanesca espiritual: Oh Verge» (s. XVI), «La segada», «El corn del caçador», «Les campanes», «Syahamba», «El tell», «La filla del marxant», «La filadora», «Jovenívola», «Els ecos de la vall» i «La Marsuliana». Les cantaires homenatjades reben rams de flors.

SEGONA PART. És a càrrec de la Rondalla Novaunió, dirigida per Felipe Peña, i ofereix «Carrascosa», «Mazurca i minueto de don Juan», «Espanya cañí», «La paloma» i «Per tu ploro». A continuació, l'Aula de Cultura Física, sota la direcció de M. Dolors Climent, executa «La danza», segons coreografia d'Anna Ortiz i Teresa Vallès.

TERCERA PART. Hi intervenen de nou el nostre cor i la Rondalla Novaunió, que interpreten conjuntament la següent selecció de cançons: «Ronda de las estrellas», «Fonseca», «Las cintas de mi capa», «Ronda del silbidito», «Rianxeiras segovianas», «Maribel», «La aurora» i «Clavelitos». Aquesta darrera cançó, participada per tot el públic de la sala.

EL PÚBLIC CONNECTÀ DES DEL COMENÇAMENT DE LA VETLLADA. El setmanari *La Veu de l'Anoia* (21-11-1997) publica, amb el títol «El Mercantil s'omplí de cançons, guitarres i estudiantines», la crònica següent:

«Amb la platea plena de gom a gom, diumenge passat, al teatre del Cercle Mercantil, es desenvolupà l'espectacle *Cançons, guitarres i estudiantines*, que protagonitzaren el Cor de Santa Maria d'Igualada, la Rondalla Novaunió i l'Aula de Cultura Física.

»La primera cosa que cal destacar és que el públic va connectar de seguida amb l'espectacle, que es desenvolupà de manera àgil en tres parts de mitja hora cadascuna.

»La primera part fou protagonitzada pel Cor Parroquial de Santa Maria, dirigit per Maria del Rio i Coni Torrents. Abans d'interpretar «Jovenívola» es lliuraren tres rams de flors a les cantaires homenatjades amb motiu dels 50 i 25 anys d'activitat coral, respectivament.

»[...] La tercera part, protagonitzada conjuntament per la Rondalla Novaunió i el Cor Parroquial de Santa Maria, fou especialment celebrada, perquè es tractava de cançons molt conegudes pel públic, evocadores de records i nostàlgies.

»El públic en general sortí molt satisfet de l'espectacle. Els comentaris que es pogueren escoltar així ho asseguraven. Fou, en efecte, un espectacle brillant i emotiu. [...]»

23 de novembre. A la basílica, missa matinal en honor de santa Cecília. En acabar, cant de l'«Himne» a la santa a càrrec del CPSMI i la Schola Cantorum.

Dinar al restaurant Canaletes en la celebració de la patrona de la música i en homenatge a tres cantaires distingides: amb el títol de «Cantaire d'honor», Elvira Climent Garcia, i «Cantaire de mèrit», Angelina Cobeta Solé i Aurèlia Rosich Torrens. Els distintius els són lliurats a la sobretaula.

LA PRESIDENTA FELICITA LES HOMENATJADES. La presidenta del cor, Mercè del Rio, en l'acte de lliurament de les designacions pronuncia aquestes paraules:

«Benvolgudes Elvira, Angelina i Aurèlia. Sabeu que les coses senzilles sovint són les més sinceres i que quan es comparteixen amb les persones que s'estimen encara prenen un caràcter més entranyable. Avui us trobeu entremig d'aquesta gran família que és el nostre Cor Parroquial, ampliada amb un grup d'amics i amigues que, com vosaltres, senten l'art de la música.

»Les meves paraules han de ser primerament de felicitació, i en segon lloc de gratitud. Felicitació per la vostra constància. Gratitud per la vostra adhesió i companyonia de tants anys. Heu arribat a una fita important i per això la coral, tota la coral, en fa festa i us en fa homenatge, perquè vol que en serveu un record material. De totes maneres, jo afegiria que el millor record ha de ser el que guardeu en el vostre cor, aquell que us ha d'omplir de joia per tot el que heu fet de bo. Estic convençuda que el cant i la música us hi han ajudat.

»Durant tots aquests anys d'activitat coral heu estat fidels als principals objectius del Cor Parroquial: solemnitzar amb el cant coral les funcions religioses i fer de la música un element apostòlic. Evidentment que això haurà deixat pòsit en la vostra personalitat. Doneu-ne gràcies a Déu. Gaudiu a pler de la festa i contagieu-nos la vostra joia, que l'alegria és el millor sant i senya de les persones de bé.»

Hi ha parlaments també de Jesús Enrique, Felipe Peña i Mn. Jaume Serra. Les companyes Montserrat Segué i Paquita Valls dediquen una poesia a les homenatjades, i Emiliano Sola declama el poema «Sorpresa nocturna», que Mn. Josep M. Borràs dedicà al nostre cor.

La Rondalla Novaunió obsequia els assistents amb un concert de fi de festa, que és celebrat i corejat per tothom.

30 de novembre. Concert de sarsueles al Casal Cultural i Recreatiu de Castellbisbal, amb el CPSMI i La Llàntia. És acompanyat al piano per Josep Mata i dirigit per Josep Montaner. Actua de presentador Jaume Ferrer.

AMBAIXADORS DEL CANT CORAL D'IGUALADA. Copiem de la crònica publicada per *La Veu de l'Anoia* (5-12-1997):

«[...] El públic assistent que va omplir l'espai destinat dins el pavelló del Casal escoltà i seguí tot el programa amb gran atenció, i dedicà entusiastes i vibrants aplaudiments a les dues corals, a les quals obligà a fer el bis del "Coro de Bohemios".

»Aquest acte era inclòs en el 3r Cicle de Concerts de Tardor que, amb el suport de l'Ajuntament de Castellbisbal, organitza la Coral La Unió d'aquesta localitat, amb la col·laboració de la Federació de Cors de Clavé.

»Francesc Pelfort, director de l'esmentada coral, va pujar al final del concert a l'escenari per lloar les corals igualadines, a les quals féu lliurament d'una placa commemorativa de l'esdeveniment.

»En acabar, molts espectadors esperaren la sortida dels intèrprets per felicitar-los personalment. Sempre resulta reconfortant que entitats que representen la ciutat —en aquest cas La Llàntia i el Cor Parroquial— obtinguin èxits i reconeixements en poblacions foranes, ja que d'aquesta manera donen a conèixer la ciutat i es converteixen en ambaixadors de l'activitat cultural d'Igualada.»

30 de novembre. Al capvespre, a la basílica, novena de la Puríssima, que compta amb la participació diària del cor titular.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció.

Cants del nostre cor en la missa de dos quarts de dotze del migdia a la basílica, amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Al vespre, abans de la missa vespertina, conclusió de la novena.

19 de desembre. Cantades nadalenques a la plaça de l'Ajuntament, amb la nostra i altres corals igualadines. La direcció és confiada a Jordi Marimon, amb l'acompanyament al piano de Frederic Marí. Ramon Brunet és l'autor del tradicional pessebre. Després hi ha coca i torrons per a tothom, gentilesa del Gremi de Flequers d'Igualada.

24 de desembre. Missa del gall a la basílica amb el cor titular i el Grup Laude. Aquest any se suprimeix la vetlla de Nadal instituïda en 1993.

En acabar, el cor es reuneix al local social per celebrar la vigília nadalenca amb xerinola, cants davant el pessebre construït per les mateixes cantaires, coca, torrons i xarel·lo.

28 de desembre, festa de la Sagrada Família. Participació del CPSMI en la missa a l'església de la Soledat. És organitzada per l'Associació de la Visita Domiciliària de la Sagrada Família.

28 de desembre. Es presenta al teatre de l'Ateneu el disc compacte *Aires d'Igualada*, editat per la Cobla Orquestra Nocturna, que inclou catorze sardanes, entre elles «Cinquantenari (1939-1989)», de MdRM, dedicada a les noces d'or de la coral.

31 de desembre. Cants del nostre cor en la missa de mitjanit que té lloc a l'església de la Soledat, organitzada per l'Adoració Nocturna.

En el transcurs de l'any 1997 s'han editat quinze números de El Trumfo, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria.

* * *

1998 /

Portugal: dos objectius

El mes d'agost el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada va fer una excursió a Portugal. Copiem el text de l'editorial del programa que es va editar per als expedicionaris i llurs famílies:

«Des de l'anada a París, l'agost de 1994, no s'havia programat cap altre viatge llarg. Sí que s'han realitzat en aquest parèntesi altres sortides més curtes, de dos o tres dies (Morella/Vinaròs; país dels isards; Canigó i Alt Empordà; Salou i Port Aventura), que han funcionat molt bé.

»Reprenem, doncs, amb aquesta anada a Portugal el que podríem dir els viatges LP, i amb dos objectius concrets: l'Expo'98 i Fàtima.

»1998 ha estat declarat per l'assemblea de l'ONU l'Any Internacional dels Oceans, coincidint amb la commemoració dels 500 aniversari de l'arribada del navegant portuguès Vasco de Gama a les costes de l'Índia; dos motius per a rendir homenatge al mar i, alhora, conscienciar la comunitat internacional de la necessitat de protegir-lo davant els perills que el sotgen i el contaminen. Això és el que vol ser aquesta darrera exposició universal del mil·lenni. Lisboa s'ha bolcat materialment en la seva organització i s'ha transformat per acollir quinze milions de visitants.

»I el CPSMI tornarà, després de trenta-sis anys, a Fàtima, no solament per carregar les piles de l'espiritualitat, sinó per donar testimoni de la seva raó de ser i per donar gràcies dels favors de cada dia. A les portes del seixantè aniversari fundacional, la nostra coral manté ben vives i profundes les seves arrels.

»L'estada a Fàtima coincideix amb els dies 12 i 13, que són els dedicats als pelegrinatges d'arreu del món, motiu pel qual podem participar en els actes que s'organitzen mensualment per commemorar la data de les aparicions de la Verge Blanca als tres vidents.

»Evidentment, hem de gaudir de ple d'aquestes jornades de convivència, que han de servir per a enriquir-nos a tots. Però la pluralitat d'edats, maneres de fer i de pensar ens obliga a ser plenament conscients que això no serà possible sense que cada un de nosaltres hi posi el seu

granet de bona voluntat, tolerància i generositat. Aquesta és la premissa fonamental.

»Si, a la tornada, el balanç és satisfactori, serà perquè tots els expedicionaris ho haurem fet possible. Altrament, també tots plegats en serem responsables. Tinguem-ho en compte.»

20 de gener, festa de Sant Sebastià. El CPSMI, dirigit per MdRM amb l'acompanyament a l'orgue de CTG, solemnitza la missa de la Festa Major de Copons, que presideix Mn. Josep Aribau.

27 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica, «Miserere» al Sant Crist d'Igualada, seguit d'una missa oficiada pel rector i prior eclesiàstic, Mn. Salvador Mundó. Prèviament es fa el trasllat de la imatge des del seu cambril fins a l'altar major. Intervé en els cants el cor titular. Aquesta actuació continuarà els dies 6, 13, 20 i 27 de març.

27 de febrer. Una representació de la nostra entitat és present en l'homenatge a la cantaire Celerina Solé que té lloc a l'hotel Amèrica amb motiu de jubilar-se de la seva tasca docent.

28 de febrer. La cantaire Rosa Vilanova, representant de la nostra agrupació coral en el Consell Pastoral d'Igualada, assisteix a l'acte central de l'assemblea extraordinària de la parròquia i a la conferència pronunciada pel vicari episcopal Mn. Joan Torra sobre «La corresponsabilitat en l'Església». Els actes tenen lloc a l'Escola Pia.

Coincidint amb aquesta assemblea es difon un full que resumeix les activitats pastorals i els serveis que s'ofereixen a la comunitat. En l'àmbit de la litúrgia hi figura, no cal dir-ho, el CPSMI.

17 de març. El nostre cor comença en el seu local social un curs d'iniciació al solfeig, impartit per CTG, dedicat a les cantaires. L'objectiu és que hom es vagi familiaritzant amb la lectura de les cançons i alhora enriquint-se personalment.

5 d'abril, Diumenge de Rams. Al captard, el cor titular participa amb els seus cants en el solemne viacrucis que té lloc a l'interior de la basílica.

9 d'abril, Dijous Sant. Se celebra a la basílica l'hora santa de mitjanit, en la qual el nostre cor interpreta motets eucarístics.

10 d'abril, Divendres Sant. A l'església del Roser, commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Lectura de quatre fragments de la *Història del Sant Crist*, del P. Romuald Diaz, en la qual s'intercalen textos de la Passió i el cant de les cinc llagues.

Intervé en els cants la nostra agrupació coral, que a l'acabament de l'acte canta els goigs mentre hom s'acomiada procedint a la veneració de la imatge.

Aquest santcríst objecte de l'adoració dels fidels ha estat cedit per la Fundació «la Caixa» i dipositat al Roser. És una de les millors reproduccions que es coneixen en mida reduïda, adquirida abans de la guerra civil per l'aleshores director de l'entitat bancària Sebastià Ferrer i que era exposada en una de les dependències de la biblioteca d'aquesta entitat.

14 d'abril, Dimarts de Pasqua, festa del Sant Crist d'Igualada. A la tarda, en acabar la processó, té lloc a la basílica la participació del CPSMI en la veneració de la imatge. Els cants són dirigits per CTG i acompanyats a l'orgue per Lluís Victori. Després la coral solemnitza la missa vespertina, que presideix el compatriota P. Josep M. Morros, escolapi.

15 d'abril. Se celebra a la basílica la missa de cloenda de les festes del Sant Crist, que presideix Mn. Salvador Mundó, prior eclesiàstic. En acabar, retorn de la imatge al seu altar propi. Els cants van a càrrec del cor titular.

25 d'abril. En la proximitat de la diada de la Mare de Déu de Montserrat la parròquia igualadina d'aquest nom celebra la seva festa patronal, amb una missa presidida pel rector, Mn. Josep Sabaté. És solemnitzada amb els cants del nostre cor, que, en acabar, ofereix un petit concert interpretant «La filla del marxant», «En Pere Gallerí» i «És la Moreneta». L'església està curulla de roses, aportacions del veïnat i de l'associació del barri.

1 de maig. A la basílica, cants del cor titular en l'inici del mes de Maria, que continua cada dissabte de maig i acabarà el dia 31.

6 de maig. Mor l'excantaire M. Teresa Trull i Alemany, de setanta-un anys d'edat. El nostre cor participa en els cants de la missa funeral que té lloc a l'església de la Soledat.

8 de maig. Cants del mateix cor en la missa funeral que se celebra a la Sagrada Família per Alfons García i Girona, de seixanta-sis anys d'edat, marit de la cantaire Teresa Calaf.

24 de maig. Excursió a la Garrotxa amb la nostra entitat. A Santa Pau es fa una volta turística amb el tren pel parc natural de la zona volcànica. Visita al conjunt artístic monumental de la localitat i molt particularment al nucli urbà medieval, oferint una cantada a l'església parroquial. Tot seguit es fa un itinerari per la Fageda d'en Jordà. La primera part de la jornada acaba amb un recorregut pel nucli antic d'Olot.

A la tarda, després de dinar al restaurant del parc natural de la Moixaina i degustar les populars patates de la Deu, hom es desplaça al santuari de la Salut de Sant Feliu de Pallerols, on els igualadins són atesos per capellà custodi, Mn. Mel, que explica les característiques històriques d'aquell lloc, des d'on es contempla una gran vista panoràmica de la Garrotxa i de la Vall d'en Bas. S'ofereix un concert a l'església.

El temps, que s'entreveia rúfol i plujós, resulta excel·lent, de manera que no sols permet de realitzar el programa

previst, sinó que acompanya benigne i oportú, sense que la pluja ni la calor afeixuguin en cap moment.

31 de maig. A tres quarts de vuit del vespre, a la basílica, cants del cor titular en la darrera jornada de la funció del mes de Maria. Hi intervenen com a majorales les cantaires M. Àngels Cabestany, Isabel Cubí, Rosa Lloret, Elisabet Puñal i Paquita Valls.

6 de juny. Cants del nostre cor en la missa de casament de Lluís Comas Vernet i Blanca Cubí Mestres a la basílica de Santa Maria. Direcció: MdRM. Organista: CTG.

13 de juny. S'inaugura a Montserrat un monòlit dedicat a l'escriptor Josep M. Folch i Torres (1880-1950) en el marc del VI Romiatge de Puiggraciós. A invitació de la Fundació Folch i Torres, el CPSMI recull signatures d'adhesió, les quals, juntament amb les de tot Catalunya, s'apleguen en un àlbum que es conservarà a l'Arxiu-Museu del castell de Plegamans.

6 de juliol. Cants del nostre cor en la missa exequial de Carme Callizo i Orús, de vuitanta-cinc anys d'edat, Vda. Aguilera, a la Sagrada Família.

16 de juliol. Intervenció del mateix cor en la missa exequial de Manuela Parra García, de noranta-tres anys d'edat, Vda. López, a la Sagrada Família.

23 de juliol. Manuel Mateu publica a *Vida...* un article titulat «Uns goigs de la Cerdanya amb veus igualadines», fent referència al cant dels goigs dedicats a la Transfiguració del Senyor que el CPSMI va enregistrar l'any 1989.

31 de juliol. Mercè del Rio, presidenta del nostre cor, és entrevistada per Josep Elias en el programa «El cafè d'en Josep» que realitza setmanalment a Onda Ràdio.

7 d'agost. La nostra entitat organitza un viatge a Portugal visitant Fàtima i l'Expo'86. Se surt d'Igualada avui per a retornar el 16 del mateix mes.

Itinerari: Igualada, Medinaceli, Talavera de la Reina, Cáceres, Alcántara, Santarem, Lisboa, Alcobça, Fàtima, Batalha, Coïmbra, Salamanca, Sòria i Igualada.

Leonard del Rio Campmajó publica en el butlletí *El Trumfo*, núm. 123 (1-9-1998), un resum detallat del viatge, que copiem íntegrament:

PROLEGÒMENS DEL VIATGE. «El nostre Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, que viatjà aquest mes d'agost a Portugal, actuà a Alcántara i Coïmbra aconseguint una excel·lent acollença. També es feren altres actuacions a tall de salutació coral en altres localitats.

»A Alcántara l'expedició fou rebuda i complimentada per l'alcalde de la localitat, Jacinto Cuño, el qual esdevingué un eficaç i documentat guia que acompanyà els igualadins en la visita al cèlebre pont romà i especialment a la monumental presa hidràulica, de la qual facilità tota mena de detalls.

L'expedició del CPSMI a l'avinguda d'Igualada d'Alcàntara, amb l'alcalde Jacinto Cuño

»Es dedicaren tres dies a Lisboa per visitar l'Expo i la capital lusitana.

»A Fàtima es coincidí amb el Pelegrinatge Internacional, extraordinària manifestació de fe, que omplí de gom a gom l'àmplia esplanada i els seus encontorns en un àmbit insòlit de contrastos i de llengües.

»Tot es desenvolupà feliçment i cal dir que el balanç d'aquestes jornades de convivència fou avaluat com a molt positiu.

»**EL PROGRAMA I EL LLIBRET DE CANÇONS.** La preparació ha estat minuciosa, atenent tot tipus de detalls. Com és habitual, es confeccionà un diari de ruta, en el qual, a cada jornada, es comentaven les particularitats i els trets més importants de cadascuna de les localitats del recorregut. L'opuscle, de 28 pàgines, donava compte, a més, de les característiques de l'itinerari, d'hotels i altres informacions complementàries.

»També, en ruta, es repartí als expedicionaris un altre llibret, de 16 pàgines, distribuït en dues parts: "Pregàries del matí" i "Lloances del capvespre", i "Cançoner internacional". La primera part es basava amb els textos del llibre *Pregàries d'avui i de sempre*, de Bernabé Dalmau, que s'utilitzaren per a fer més viva la preparació del pelegrinatge. La segona era un complet repertori de cançons del grup Kairoi que serviren per a falcar els textos citats, les oracions del matí i el rosari.

»La pregària matinal era prologada periòdicament amb la sardana "Cinquantenari (1939-1989)", de Maria del Rio.

»A més s'hi intercalaren poemes espirituals d'Antoni Canals, Montserrat Maristany, Manuel Mateu, Josefina Pons i Leonard del Rio.

»**SARAGOSSA, MEDINACELI.** Sortírem en direcció a Saragossa. Desdejuni, visita al Pilar i completa passejada pels

carrers de la capital aragonesa, que hom aprofità per a fer les primeres compres.

»A primera hora de la tarda s'arribava a Medinaceli, on s'admira l'entorn històric de l'antiga capital ducal, l'arc romà i s'ofereix una cantada en l'església del popular sant Crist.

»Primer dinar del viatge al confortable i atractiu restaurant Nico. La Celerina Solé queda encarregada de beneir la taula en els àpats del viatge.

»**LA PROVA DEL FOC.** Al capvespre arribàrem a Talavera de la Reina, on es pernoctà a l'hotel Beatriz. Havent sopat, en un dels salons de l'hotel organitzàrem una jocosa xerimola: la temuda "prova del foc".

»La Isabel C., que s'estrenava en els viatges LP (Long Play) de la coral, fou aquesta vegada la "víctima propiciatòria" i, val a dir-ho, sabé jugar amb una excel·lent disposició i bon humor.

»La comissió de *meigas* —oportunament disfressades— endegaren una divertida paròdia de foc i màgia, que la Isabel va "sofrir" i superar amb traça i amb la seva proverbial simpatia.

»Hom comentava que les components d'aquesta estrofolària comissió tenien una especial retirada amb l'Anna Rodríguez —que oficiava de bruixa major—, la Dori Izquierdo, la M. Teresa Calaf, la M. Rosa Serarols, la Rosa M. del Rio i la Coni Torrents. Després de les desbaratades premonicions, interrogatoris i entabanadors conjurs, col·locaren uns collarets "a la carta" a tots els expedicionaris i els distribuïren el "Ban per al bon ordre, higiene i salut pública dels viatgers", que fou llegit solemnement. Tot acabà amb el "salt del foc".

»Llavors, aquells a qui els vingué de gust ho remataren en el ball que tenia lloc en un altre dels salons de l'hotel. L'endemà hi hagué qui matinà i ho aprofità per a fer turisme cultural.

»L'EMBRUIX DEL "CÁCERES VIEJO". Deixàrem les Castelles per a entrar a Extremadura i, poc després de migdia, arribàrem a Cáceres per instal·lar-nos a l'hotel Alcántara. Visita obligada, tarda i nit, al Cáceres Viejo, interessant i valuós conjunt arquitectònic declarat per la Unesco patrimoni de la humanitat.

»Malgrat la calor, imposava la majestuositat dels palaus, esglésies i altres edificis senyorials. I més d'un es proveí de les apetitoses *yemas de Santa Clara*, elaborades per les mans artesanes de les monges del mateix convent.

»I sobretot, la nit màgica d'aquelles pedres mil·lenàries, vestigis de la història.

»La gran plaça era un formiguer de persones; les càlides temperatures convidaven a seure a les terrasses i refrescar la gola.

»La confortabilitat de l'hotel Alcántara ens reféu tarda i nit de la xafogor i de la caminada.

»ALCÁNTARA, CÀLIDA I ACOLLIDORA. El diumenge, de bon matí, sortírem cap a Alcántara. A l'entrada de la població ja ens esperava Mariano Acosta, el bon ambaixador que des de feia uns quants dies estava a l'aguait de la nostra visita.

»Ben aviat ens saludava l'alcalde, Jacinto Cuño, convidant-nos amb un agraït refrigeri a l'hotel Puente Romano, just al costat de l'avinguda d'Igualada, i amb Mn. Gregorio Salgado, el capellà del barri de Fàtima que aquells dies es trobava en el seu poble natal, Mata de Alcántara. Fotos de rigor al davant del monòlit que dona nom a l'avinguda d'Igualada.

»Començava una jornada amable i agradabilíssima, agombolada amb retrobades de diversos compatriotes que havien aprofitat les vacances per a visitar llurs familiars. Francament, en cap moment no ens sentírem forasters, ans al contrari.

»L'alcalde ens acompanyà en una detallada visita al Pont Romà, feliçment conservat, i a la gran presa hidràulica, mostrant-nos les seves impressionants instal·lacions. S'afegiren a la visita diversos regidors i altres personalitats.

»A primera hora de la tarda s'assistí a la missa major, a l'església d'Almocóvar —de façana romànica i presidida per unes pintures sobre taula de Luis Morales (s. XVI)—, plena de gom a gom. La cerimònia fou concelebrada i en el seu transcurs s'administrà el baptisme a cinc nadons. La nostra coral, dirigida per Maria del Rio i amb l'acompanyament a l'orgue de Coni Torrents, solemnitzà amb els seus cants l'eucaristia. En acabar, els alcantarins prorromperen en aplaudiments, palesant la seva simpatia amb cordials mostres d'afecte.

»En sortint de missa, l'ajuntament ens obsequià amb un ric aperitiu i nosaltres hi corresponguérem amb un breu concert: «Cançó humorística», «És la Moreneta» i el «Virolai». Es pronunciaren sengles parlaments, i la nostra presidenta, Mercè del Rio, lliurà a l'alcalde un record en pell amb el campanar de la nostra basílica i el nostre escut; un llibre *Anuari Igualadí* en el qual es dona compte de la inauguració de l'avinguda d'Igualada a Alcántara, i una capsa de coques d'Igualada.

»Després cap a dinar, però això ens costà una feixugosa caminada. Ens acompanyaren a la taula Mn. Gregori Salgado, Mariano Acosta i, a les postres, el rector d'Alcántara.

»Era prevista, a la tarda, una visita al reconstruït convent de Sant Benet, però s'acabà de dinar molt tard i s'hagué de suspendre la visita, ja que ens esperava un llarg quilometratge.

»L'EXPO LISBOETA, SIMPLEMENT DIFERENT. El capvespre del diumenge 9 entràrem a Portugal. Calia retardar una hora el relloctge per adaptar-nos a l'horari lusità. Sopàrem, molt bé per cert, a l'hotel Alfageme de Santarem, i cap a les deu de la nit arribàrem a Lisboa, per a allotjar-nos a l'hotel Miraparque, davant mateix del parc Eduard XII. La sarsuela *Bohemios* ens amenitzà el viatge.

»El dilluns i el dimarts es dedicaren íntegrament a l'Expo. El primer dia fins a les set de la tarda, i el segon fins a la matinada, després de l'espectacle multimèdia *Aqua Matrix*, que diàriament s'ofereix a l'estany central. Per cert que, segons informava la megafonia, en aquella segona jornada l'Expo havia batut el rècord de visitants: 95.000 entrades.

»El reclam dels grans pavellons continua tenint ganxo i hom agraeix, per exemple, la particular versió de l'espectacle que s'ofereix al pavelló de la Utopia. D'altra banda, a la sortida del pavelló dels Oceans, hom no pot menys que equiparar-lo a l'excel·lent Aquari del Maremàgnum barceloní. Però les comparacions sempre resulten odioses.

»I després d'haver sofert hores i hores d'espera, hom es conforma a visitar també algunes de les mostres d'alguns països menys concorreguts. I novament les màquines de retratar funcionaren de valent.

»La nit del dilluns dia 10, havent sopat iniciàrem un recorregut nocturn amb autocar, que ens permeté de conèixer els principals punts d'atracció de la capital lusitana.

»El dimecres dia 12, un guia natiu ens acompanyà —molt bé, per cert— per altres indrets: la Torre de Betlem, el monestir dels Jerònims —on es féu una salutació coral—, l'Estufa Fria, i les barriades més característiques. Dinàrem en el restaurant dels Jardins do Campo Grande (prop de l'estadi de l'Sporting).

»FÀTIMA I L'ESVOLETEC DELS MOCADORS BLANCS. El qui això subscriu havia estat a Fàtima en altres ocasions, però la impressió d'aquesta vegada fou totalment diferent. La petita localitat de Beira s'havia convertit en un bullidor de gent. La causa: la coincidència amb el pelegrinatge internacional que té lloc els dies 12 i 13 de cada mes.

»Situàrem el nostre quarter general a l'Hotel de les Irmãs do Amor de Deus, inaugurat el proppassat mes de maig. Era també el corollari del nostre pelegrinatge, preparat i ben participat en el viatge de les vigílies, amb les tradicionals lloances de capvespre i els cants del grup Kairoi.

»Els autocars omplien els pàrquings. Establiments hotelers i pensions estaven a vessar. L'ambient dels carrers,

La missa internacional en el gran empostissat de la basílica de Fátima (Portugal), en la que hi participà el CPSMI

bigarrat i colorista, semblava desdibuixar la tradicional sobrietat d'aquest lloc. Però, quan hom s'anava acostant al santuari, tot prenia un altre sentit. Tanmateix, no podem pas parlar de turisme comercial; en tot cas, de pelegrins de sostre obert i carmanyola.

»Tot era auster, pobre, adust com les mateixes cares colrades de la majoria d'aquells pelegrins, de semblant senzill. Una senzillesa que es reflectia igualment en la manera de vestir i en la seva mirada profunda i esperançadora. Amb tots els respectes, però a diferència d'altres concorreguts santuaris, Fátima és el revers de la moneda.

»No hi ha atxeres, ni candelers, sinó una fornall que va cremant ciris i anònims exvots.

»El sol queia de valent encara, però milers i milers de persones anaven omplint la gran esplanada, nua d'arbrat i d'imatgeria. Tot s'aglutinava entorn de la capelleta de les Aparicions i el rés del rosari era un murmurí viu —no pas monòton— mentre penitents de totes les edats la circumdaven avançant de genollons.

»Després la processó de les torxes i, en el gran altar aixecat a l'escalinata central, la concelebració eucarística universal: França, Espanya, Estats Units, Alemanya, Itàlia, Xile... En acabar començava una vetlla nocturna que continuaria ininterrompudament fins l'endemà.

»A les portes d'accés a la basílica i sota les voltes, centenars de pelegrins hi passaven la nit, amb una manta i un fardell per coixí. En tenien prou.

»El dijous 13 a mig matí hi hagué els actes de comiat. De nou, processó, rosari, eucaristia, benedicció dels malalts i un emotiu esvoletec de mocadors blancs per

acomiar-se de la Verge Blanca, de la pau i de l'esperança.

»A la tarda, Fátima ja era ben bé una altra cosa. Els centenars d'autocars de pelegrins havien emprès el camí de retorn i el petit poblet esdevenia de nou tranquil i pacífic, quiet i silenciós. Auster...

»Els àpats a Fátima els férem a l'hotel Irmãs Dominicanas.

»Hi hagué qui volgué conèixer més coses de Fátima i, descomptant hores al descans, recorregué altres indrets històric de la vida dels tres vidents.

»**ALCOBAÇA, BATALHA I COÏMBRA.** Des de Fátima visitàrem els monestirs d'Alcobaça i Batalha, a Leiria; dues joies arquitectòniques declarades patrimoni universal. A més, Batalha es trobava en festa i els carrers restaven guarnits amb arcades de coloraines. En la coincidència d'aquesta jornada festiva la visita ens resultà gratuïta.

»Som al dia 14. Arribàrem a Coïmbra per dinar en el remodelat hotel Bragança, el mateix establiment que feia trenta-dis anys ja havia allotjat també la coral igualadina.

»A la tarda, hom pogué fruit especialment de la visita a Portugal dos Pequeninos, deliciosa miniatura de monuments i cases típiques portugueses. I novament fotos i més fotos per captar l'originalitat d'aquella ciutat de conte.

»Al captard, el Cor Parroquial de Santa Maria solemnitzava la missa que se celebrà a l'església de la Santa Cruz, fundada fa més de vuit-cents anys pel primer rei de Portugal. En sortint, noves felicitacions.

»Després de sopar, cadascú escollí la seva alternativa, que anà des d'una passejada fins a la Universitat, a la

ballaruga que un grup sud-americà amenitzà precisament davant l'esmentada església de la Santa Cruz.

»**SALAMANCA I LA FESTA DE L'ASSUMPCIÓ.** El dissabte dia 15 deixarem Portugal i continuarem la ruta en direcció a Salamanca per instal·lar-nos al Gran Hotel, just en el centre monumental de la capital lleonesa, fet que ens permeté de recórrer amb facilitat tot l'important i singular conjunt arquitectònic. Alguns ho arrodoniren passejant amb el trenet que els facilità el recorregut turístic més còmodament.

»Era la festa de l'Assumpció i a l'hora de dinar es festejaren l'onomàstica de la Maria del Rio i de l'Assumpció Vich, a més de l'aniversari de la Maria Vilarrúbias de Bertran, a les quals sorprenguérem amb un petit obsequi. Les homenatjades van fer córrer el xampany, el vi i les lllaminadures.

»**CONCURS DEL PATACÓ.** Els llargs trams de viatge amb l'autocar s'amenitzaren amb jocs, cantades i diverses sorpreses, com els regals que tothom va tenir en sortint de Portugal.

»I el concurs del patacó. Calia respondre un seguit de preguntes i cada resposta correcta era premiada amb un patacó. En acabar, el qui més patacons havia aconseguit rebia el premi. El temari, Catalunya, Igualada i la història de la nostra coral.

»Els premis del concurs del patacó consistien en uns punts de llibre, amb les inicials de la coral, fets per la M. Rosa del Rio T., i una angelets pintats per la Rosa M. del Rio C.

»**BURGO DE OSMA, EL PARADOR DE SÒRIA I A CASA.** Deixarem la capital salmantina per iniciar el camí de retorn cap a les Castelles. Som al diumenge dia 16. La Dori Izquierdo ens il·lustra de forma molt amena sobre aquest recorregut i suggereix una breu parada a Burgo de Osma, l'antiga Uxana dels arevac. La vila —seu episcopal compartida amb Sòria— es trobava en plena festa gran. Preciós. Poguérem contemplar en tota la seva esplendor la catedral (ss. XIII-XIV) amb el seu impressionant retaule major.

»El dinar de comiat el celebrarem al Parador de Turisme de Sòria i amb un menú típic del país. En nom de la coral es lliuraren uns artístics obsequis a la nostra presidenta, Mercè del Rio, com a cap d'expedició, i al qui això signa, com a coordinador del viatge, que va agrair la gentil sorpresa.

»Represa del viatge de tornada. Ara en el vídeo ens passen la sarsuela *Bohemios*. Parada a l'Aragó, i a les deu de la nit en punt, arribada a Igualada entre cantades i molta gresca.

»És l'hora d'anar desfent, a poc a poc, la troca dels records.»

25 d'agost. En el transcurs de l'assaig setmanal es lliura un record del viatge a Portugal a les cantaires que no hi han pogut assistir.

28 d'agost. El CPSMI solemnitzà la missa de cloenda del centenari de la mort de santa Teresa de Jesús Jornet, que se celebra a la capella de la Llar del Sant Crist presidida pel bisbe de Vic, Josep M. Guix.

6 de setembre. 10a Trobada Fillolena. El nostre cor canta en la missa a l'església de Sant Cristòfor de Fiol, que presideix Mn. Josep Grau. Acabat, les components del cor són convidades a un dinar campestre, al terme del qual ofereixen una cantada.

13 de setembre. Festa Major de Clariana. Cants del mateix cor en la missa que celebra Mn. Vicenç Blanco, el qual s'acomia com a rector amb motiu de la seva jubilació.

En acabar es canten «Syahamba», «Cançó humorística» i «És la Moreneta» i LdRC ofereix un recital de l'obra poètica de Mn. Blanco acompanyat a la guitarra per Josep del Rio. Després hi ha un vermut popular.

2 d'octubre. El Cercle Mercantil, amb motiu del seu centenari, edita un llibre que aplega la història de l'entitat i les activitats dutes a terme al seu teatre, escrit per M. Teresa Miret. El CPSMI hi té dinou referències, a més d'algunes fotografies i portades de programes d'actes celebrats.

4 d'octubre. En el teatre de l'Ateneu, concert de cloenda dels actes commemoratius de l'aniversari del naixement del músic Joan Just Bertran. Hi participen la Schola Cantorum, el nostre cor i el grup instrumental de l'Escola de Música.

El cor femení interpreta quatre cançons harmonitzades pel mestre Just: «La filla del marxant», «En Pere Gallerí», «La cançó del pobre» i «El dimoni escuat». Finalment, les dues corals canten conjuntament, amb acompanyament de cobla, «Cirerer florit» i «La segada», totes dues de Joan Just.

31 d'octubre. La Llàntia celebra al teatre de l'Aurora la seva tradicional castanyada, a la qual convida la nostra entitat. També hi són presents els rapsodes de Poesia Viva. Cantaires i recitadors protagonitzen una entretinguda vetllada, que acaba amb un animat ball.

8 de novembre. Concert del CPSMI al convent de les religioses Carmelites Descalces. Les monges corresponen a la cantada amb la sardana «Carmel d'Igualada», de la G. Montserrat Maristany.

21 de novembre. Mor a Igualada Ignasi Castellort i Miralda (Igualada, 9-4-1914 – 21-11-1998), lletrista, músic, compositor, poeta, fotògraf, mestre de català, redactor i corrector del *Diari d'Igualada*, corresponsal de *La Vanguardia* i cronista de la ciutat que popularitzà el pseudònim d'Iñigo. En reconeixement a la tasca artísticocultural realitzada, l'ajuntament el distingí amb la medalla de la ciutat

El polifacètic Sr. Castellort havia estat un extraordinari col·laborador del nostre cor, al qual havia acompanyat al

Concert de festa major del CPSMI en l'església de Clariana

piano en múltiples concerts. La missa funeral tindrà lloc a la basílica el dilluns dia 23.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. Ofici solemne a la basílica i cant de l'«Himne» a la santa a càrrec del cor titular i la Schola Cantorum.

Dinar de germanor de la nostra entitat. Té lloc al restaurant Canaletes. Durant l'àpat es fa un sorteig d'obsequis i un regal personal a totes les cantaires, gentilesa d'Argentària.

A la sobretaula se celebra la festa de les figures musicals, en què són distingides les cantaires següents: *pentagrama*, Montserrat Segués, Imma del Rio i M. Rosa del Rio; *pentagrama i rodona*, Glòria Gateu, M. Àngels Riba i Delfina Soterias; *pentagrama, rodona i blanca*, Anna Rodríguez, Adoració Izquierdo, Montserrat Aribau, Angelina Cobeta i Aurèlia Rosich; *pentagrama, rodona, blanca i negra*, CTG: *pentagrama, rodona, blanca, negra i corxera*, Rosa Lloret; *pentagrama, rodona, blanca, negra, corxera i semicorxera*, Rosa M. del Rio, M. Teresa Calaf i M. Rosa Serarols; *pentagrama, rodona, blanca, negra, corxera, semicorxera i fusa*, Concepció Mensa, Paquita Valls i Elvira Climent; *pentagrama, rodona, blanca, negra, corxera, semicorxera, fusa i semifusa*, Mercè del Rio, Maria Martí i MdRM.

També es lliura un escut de la coral amb marmolina i un bany daurat a les cantaires que fa menys de deu anys que són a la coral.

Després s'ofereix un concert, sota la direcció de MdRM i CTG, amb aquest programa: «Syahamba», «Cançó humorística», «La filla del marxant», «En Pere Gallerí», «La cançó del pobre», «El dimoni escuat» i «L'Empordà».

La vetllada acaba amb el que s'anomena «Show Orquestral», amb cinc burlesques imitacions en forma de paròdia. Primerament, l'«Orquestra Simfònica de Viena» — amb una originalíssima selecció d'instruments — interpreta la popular «Marxa Radetzky», de Strauss, que és oportuna-ment corresposta pel públic. En segon lloc hi ha l'actuació de «Pau Casals», executant el «Cant dels ocells», que compta amb una sorollosa piuladissa. Tot seguit, l'eminent diva «Montserrat Caballé», acompanyada per l'esmentada

orquestra, ofereix el «Caga-tió». Finalment actuen el conjunt de rock «Els Llufats» amb dues peces clàssiques: «La Macarena» i el «Ball de rams», de l'Opus 999 de Strauss.

LA FESTA DE LES FIGURES MUSICALS. Copiem de la crònica publicada a *Vida...* (17-12-1988): «En ocasió de la commemoració de santa Cecília, un centenar de persones, entre elles un grup de cantaires de La Llàntia, van acompanyar el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada en la nova "Festa de les figures musicals", que se celebrà a l'Hotel Canaletes. L'acte es desenvolupà en acabar un dinar de germanor i consistí en el lliurament d'uns pentagrames —artístic treball de figures musicals— a les cantaires actuals amb més de deu anys de permanència en la coral. En total, en la jornada inaugural d'aquesta festa foren distingides vint-i-dues cantaires. Després d'unes paraules de Mercè del Rio, la coral, sota la direcció de Maria del Rio i Coni Torrents, oferí un recital de vuit cançons. En la darrera, "L'Empordà", s'hi afegiren els cantaires de La Llàntia que participaven en la festa, la qual esdevingué una bona trobada de germanor.»

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Puríssima, que compta amb la participació diària del cor titular.

8 de desembre, festa de la Puríssima, patrona de la basílica i del cor. A dos quarts d'una del migdia hi ha la missa solemne, cantada pel nostre cor.

18 de desembre. Les cantades de Nadal a la plaça de l'Ajuntament, en les quals participen anualment totes les corals igualadines, se suspenen per la tragèdia provocada per l'esfondrament a Igualada de la nova escola Genny.

22 de desembre. Mor Francesc Matosas Roca, de noranta-set anys d'edat. Havia estat impulsor del CPSMI i n'era un bon col·laborador. Va formar part de les juntes de les festes dels vint-i-cinc i dels cinquanta anys del cor. Fou alcalde d'Igualada i diputat provincial.

24 de desembre. Cants en la missa del gall a l'església gran, amb el cor titular i el Grup Laude.

27 de desembre, festa de la Sagrada Família. Missa a la Soledat, organitzada per la Visita Domiciliària i presidida pel rector, Mn. Joaquim Font. Cants a càrrec de la nostra agrupació coral.

31 de desembre. Missa de mitjanit que se celebra a la capella del Santíssim de l'església de la Soledat, organitzada per l'Adoració Nocturna, amb la col·laboració del CPSMI.

Durant l'any 1998 el Cor Parroquial de Santa Maria ha editat tretze números del butlletí El Trumfo.

* * *

1999 /

60è Aniversari

El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada arriba, al mes de maig, al seu seixantè aniversari, amb la seva directora i fundadora, la professora Maria del Rio Montfort al capdavant. Dotze lustres ininterromputs d'activitat incansable —amb una fidelitat i constància exemplars— al servei de l'Església, l'apostolat i expandint el nom de la ciutat d'Igualada arreu de Catalunya, l'Estat espanyol, França, Portugal i Itàlia.

La commemoració, que comença amb el mes de Maria, continua amb un pelegrinatge de quatre dies a Lurdes de França —és la vuitena vegada que el cor visita aquest santuari marià—, amb excursions per la Vall d'Aran, Luchon (*Fête des fleurs*) i Vaquèira-Beret. Continua amb un viatge a les Valls d'Andorra, amb un concert al santuari de la Mare de Déu de Canòlic (Sant Julià de Lòria). Participació en el II Festival Internacional de Cant Popular «Europa... i els seus cants», celebrat a Barcelona. I el concert de Nadal al teatre del Cercle Mercantil amb la Schola Cantorum.

La commemoració del seixantè aniversari s'anirà desenvolupant fins al maig de l'any 2.000 amb més actes. Ara bé, en contrast amb l'espectacularitat i solemnitat de les festes cinquantenàries de 1989-90, aquesta vegada la celebració es vol viure d'una manera més íntima i particular, encara que no menys dinàmica i activa, i això sí, oberta a les excantaires i a les persones amigues que sempre han estat al costat de la coral.

3 de gener. Tradicional cantada nadalenca del CPSMI als centres assistencials de la ciutat.

6 de gener. La revista setmanal *Vida...* presenta un nou format i ho fa a la plaça de Cal Font, en el transcurs d'un festival artístic en el qual participen les corals i grups de dansa igualadins.

PRESENTACIÓ DEL NOU FORMAT DEL SETMANARI «VIDA...». Copiem la ressenya publicada per l'esmentat setmanari (14-1-1999):

«Dimecres passat, la revista *Vida...* va presentar un canvi de format, amb dimensions de tabloide i la incorporació del color. Milers de persones participaren en una gran festa, que va tenir la intervenció d'una cinquantena d'entitats i col·lectius de la Conca d'Òdena.

»A la plaça, els moments culminants foren els de les intervencions dels grups de danses i de les corals. Feien patxoca el centenar llarg de cantaires de totes les edats que omplien l'ample escenari. Hi prengueren part les corals Gatzara, Xalest, Verdums, Cor Parroquial de Santa Maria, Schola Cantorum, Coral Mixta i La Llàntia. Fou el director d'aquesta, Josep Montaner, qui dirigí aquesta gran massa

coral —amb tots els riscos i dificultats que això comporta— que interpretà les cançons nadalenques “Fum, fum, fum”, “Les dotze van tocant”, “El dimoni escuat” i “El noi de la mare”, arrencant molts entusiastes aplaudiments de la concurrència. Fou precisament un dels moments amb més nombre de gent present a la plaça.»

19 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica, pregària al Sant Crist d'Igualada. Trasllat processional de la imatge des del seu altar de la capella fonda fins al manifestador de l'altar major. Funció del «Miserere» i missa, presidits per Mn. Salvador Mundó, rector i prior eclesiàstic.

Enguany participen en la lectura de les monicions, lectures i pregàries d'aquests divendres quaresmals els ordes religiosos de la ciutat. Avui hi és present la comunitat dels Germans Maristes.

La part musical dels cinc primers divendres és a càrrec del cor titular.

28 de març, Diumenge de Rams. A la tarda, el nostre cor participa en els cants del viacrucis solemne que se celebra a la basílica.

1 d'abril, Dijous Sant. A la basílica, hora santa nocturna amb cants eucarístics a càrrec de la nostra agrupació coral.

2 d'abril, Divendres Sant. A l'església del Roser, commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada amb la participació de la nostra entitat. Lectura de la Passió i cants de l'«Adoració de les cinc llagues» i dels goigs. Veneració de la imatge.

6 d'abril, festa del Sant Crist d'Igualada. A la tarda, en acabar la processó té lloc a la basílica la multitudinària veneració de la imatge del Sant Crist, seguida de la missa vespertina, presidida per Mn. Joan Cortès. El CPSMI té cura dels cants d'aquests dos actes.

7 d'abril. Missa de cloenda de les festes del Sant Crist, celebrada a la basílica, presidida per Mn. Salvador Mundó, amb cants del cor titular. Retorn processional de la imatge al seu altar propi mentre es canten els «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

26 d'abril. Cants del nostre cor en la missa de vigília de la festa de la Mare de Déu de Montserrat, a la parròquia del mateix nom, presidida per Mn. Josep Sabaté.

1 de maig. Participació de la nostra agrupació coral en el mes de Maria i en la missa vespertina que comença avui a la basílica i que continuarà cada dissabte de maig. Repartiment de roses.

31 de maig. A la basílica, cloenda del mes de Maria i missa vespertina. Els cants, a càrrec de la mateixa coral. Repartiment de roses.

Cants del CPSMI en el primer divendres de pregària al sant Crist d'Igualada en el cor de la basílica

JORDI AYMAMÍ, ALCALDE DURANT DOTZE ANYS. *El 13 de juny de 1999 hi ha eleccions municipals. A la nostra ciutat, Jordi Aymamí Roca aconsegueix l'alcaldia amb la coalició Entesa per Igualada, formada pel PSC-PSOE i ICV. Obté 10 regidors, als quals s'afegeixen els 2 regidors d'ERC i aconseguint així la majoria necessària. D'aquesta manera és com desbanca l'anterior alcalde, Josep Maria Susanna Domingo (CiU).*

Aymamí serà alcalde d'Igualada amb l'Entesa fins al 2011, obtenint tres victòries electorals consecutives.

3 de juliol. Noces d'or sacerdotals de Mn. Josep Aribau. A l'església de Santa Maria de Copons, de la qual és rector, celebra una missa d'acció de gràcies, amb cants del CPSMI.

24 de juliol. El nostre cor, conjuntament amb la rondalla Novaunió, solemnitzava la missa de casament de la filla d'un dels components d'aquesta formació, celebrada als Caputxins. S'interpreta «Va', pensiero», «El cant dels ocells» i l'«Ave Maria» de Schubert.

15 d'agost, festa de l'Assumpció. A Copons, el mateix cor té cura dels cants de la missa solemne, que presideix el rector de la parròquia, Mn. Josep Aribau.

27 d'agost. Lurdes, Luchon, Vielha, Vaquèira-Beret, fites d'unes jornades de pregària i d'esplai, organitzades per la nostra entitat com a inici dels actes commemoratius del seixantè aniversari fundacional. El viatge, realitzat del 27 al 30 d'agost, es desenvolupa amb aquestes coordinades, amb l'afegit d'una gran dosi de bom humor, cantades a dojo i un càlid i impressionant ambient familiar. Són quatre dies de convivència ben animada, intensa i plural, amb uns objectius comuns.

Ruta blanca de la pau amb la pregària a flor de llavi, mentre l'autocar fa camí per la Gascunya. S'arriba a Lurdes per sopar i allotjar-se a l'hotel Corona.

Lurdes: la ruta blanca de la pau, en feliç anotació de l'excantaire Antonieta Soterias; salut, amor, fe i esperança i

«qui tingui fam i set d'amor que no deixi d'escoltar el clam de la Senyora a la Bernadeta».

APUNTS DE TOTS COLORS:

—El bon humor, com de costum, és un dels trets més destacats del viatge a Lurdes de França. Tothom s'ho passa d'allò més bé amb les sorpreses i jocs preparats, amanits amb acudits i altres històries.

—En el viatge d'anada ens sorprèn un equip format per una «metgessa» i la seva «ajudant». Amb molta professionalitat, fan una exhaustiva revisió de la salut dels expedicionaris, indicant-los la recepta més adient.

—La comissió de festes regala «francs» a dojo, i també se'n lliuren a través d'uns concursos realitzats a l'autocar. De retorn de Luchon, hom pot jugar a la ruleta. Finalment, el «capital» aconseguit es bescanvia per uns pràctics i singulars obsequis.

—En el saló Pub de l'hotel Baricuaba de Vielha té lloc l'obligada prova del foc per a les cantaires que s'estrenen en els viatges L. P. de la coral. Prèviament i per famílies es procedeix a una petada de globus i, després d'un ritu una mica kafkià però molt jocós, reben el bateig de foc: Pilar A., M. Àngels C., Marisol C., Angelina C., Sira R., Rosa V. i Josefina V. Tothom es diverteix molt.

28 d'agost. Dia segon: Lurdes. Impressionant el monumental viacrucis, tot cantant a una sola veu. La benedicció dels malalts, a l'església subterrània de Pius X, mentre la pluja cau intensa i voraç. La processó de les torxes, avançant lentament entre aquella babel humana, recorrent l'avinguda de la Verge Coronada, entonant les estrofes de l'Ave, escrites expressament per a aquest pelegrinatge. L'impressionant silenci de la Cova, mentre la gernació espera pacientment per acostar-se a la deua del miracle, lloc on s'esdevingueren les aparicions; i als peus de la Verge, ciris i oracions s'eleven suplicants.

És la vuitena vegada en el transcurs de la seva història que el CPSMI peregrina a Lurdes. Per què?, preguntarà algú. La resposta és molt simple, tant, que potser hi haurà qui no l'acabarà de capir: per pregar. I, com diu la bona amiga Antonieta: «Avui, que sembla que pregar ha passat de moda, és enfortidor veure com, a Lurdes, gent de totes les nacionalitats s'abracen en un mateix sentit de fe i amor evangèlic.»

29 d'agost. Dia tercer: Luchon. Sortida de Lurdes després de desdejunar. Es dina a l'Hotel du Lac de Luchon, on ens instal·lem.

La visita a Luchon coincideix amb la popular *Fête des fleurs*, que compleix el seu centenari. Hom recordava una data especialment emotiva per al nostre cor quan en 1958 es participà en la desfilada i s'actuà al Gran Casino, davant els prínceps Rainier i Grace Kelly de Mònaco, que presidien les festes.

Luchon (o, oficialment, Bagnères-de-Luchon), la localitat d'Occitània al departament francès de l'Alta Garona, té l'encanteri d'un ubèrrim jardí públic, que la qualifica per

mèrits naturals com la «reina dels Pirineus», un dels seus punts més admirables.

La jornada dominical, completa, va acompanyada d'un clima agradable i assolellat, però lluny de la feixuga calor estiuenca que estem sofrint a casa nostra. Hi ha una bona colla que, en acabar la desfilada de les carrosses de flors, participen activament en una divertida i esbojarrada batalla de flors —no apta per a gent molt circumspecta—, i de bona gana, certament.

De nit s'arriba a Vielha i es pernocta a l'hotel Baricuaba i Riu Nere, on l'expedició s'installa.

30 d'agost. Dia quart: Vielha i Vaquèira-Beret. Som a la darrera etapa del viatge. Al matí, visita a les pistes d'esquí de Vaquèira-Beret. Després de dinar a Luchon, retorn a Igualada. Es viu una jornada excel·lent, amb un cel net i clar que permet fruir, des dels cims de les estacions muntanyenques, d'una privilegiada panoràmica. A la tarda s'aprofita l'estada a la turística Vielha per a recórrer el notable patrimoni monumental —incloent-hi la romànica església major de Sant Miquel, on no manca una cantada—. I, evidentment, voltar per les botigues i endur-se encara algun record del viatge.

Ja de tornada s'ofereix una cantada a l'església del Pont de Suert.

I, amb el viatge de retorn, acaba el joc de la ruleta i el repartiment de regals que permeten fer més amena la tornada. El bon record d'aquest viatge serà un esperó, i sobretot la satisfacció que l'efemèride sexagenària ha començat amb bon peu.

5 de setembre. XI Trobada Fillolena. Participació del CPSMI en els cants de la missa que celebra Mn. Josep Grau a l'esglésiola de Sant Cristòfor de Fiol.

16 de setembre. A Barcelona, participació del nostre cor en el II Festival Internacional de Cant Popular «Europa... i els seus cants», organitzat pel Courtial International de Roma i patrocinat per l'Associazione Internazionale Amici della Musica Sacra. La direcció artística d'aquesta manifestació és a càrrec de l'alemany Michael Rinscheid, músic i director coral, i del català Manuel Cabero, pedagog de la direcció coral, mestre de capella de Santa Maria del Pi i director de la Coral Universitària de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona.

La coral igualadina hi participa atenent la invitació del president de la Federació Catalana d'Entitats Corals, com un acte més del seixantè aniversari fundacional. També hi prenen part dues altres formacions catalanes: el Cor de Cambra Scherzo de Vila-seca i la Lieder Càmera de Sabadell.

L'actuació té lloc a la nit, a la basílica de Santa Maria del Pi. Sota la direcció de MRM, s'hi presenten dues cançons: «Jovenívola» i «Aires de Aragón», amb solo d'Imma del Rio. Cal dir que són unes interpretacions molt aplaudides pel públic, que omple l'ampla nau del temple. En

aquesta mateixa sessió hi intervenen l'esmentat Cor de Cambra de Vila-seca i les corals italianes Scaricalasino», de Monghidoro, el Coro Istelotte, de Dorgali, i el Coro Stella Alpina, de Verona.

18 de setembre. Una representació de la nostra entitat assisteix al sopar del II Festival Internacional «Europa i els seus cants», celebrat en un restaurant del Port Olímpic.

19 de setembre. Convidada per la Rondalla Novaunió, el nostre cor assisteix a una costellada a la masia de Can Menjapalla de Tous.

3 d'octubre. El CPSMI actua al santuari de la Mare de Déu de Canòlic, a les Valls d'Andorra.

L'esmentat santuari està situat en un privilegiat coster, a 1.529 m d'altitud —als vessants de llevant de la serra Plana—, damunt la riba dreta del riu Aós, al camí de Bixessarri a Civís pel coll de Canòlic, des d'on pot contemplar-se una panoràmica excepcional.

La coral hi interpreta un petit concert marià, dedicat a la patrona d'aquella contrada parroquial de Sant Julià de Lòria. La imatge de la Verge és una talla de fusta policromada del darrer terç del segle XII.

La resta de la jornada —a part del dinar de germanor— té un programa discrecional.

19 d'octubre. Gaspar Vilarrúbias enregistra la cançó «Ronda del sabater» del nostre cor per a l'edició del casset *Badana de versos*. La música d'aquesta cançó és de MdRM. Es tracta d'un casset que contindrà trenta-cinc poemes de LdRC.

31 d'octubre. Els cantaires de La Llàntia es reuneixen al teatre de l'Aurora per celebrar la típica castanyada. Hi conviden la nostra entitat i el grup Poesia Viva.

Després de sopar hi ha diverses interpretacions cantades i recitades, i la festa acaba amb un animat ball.

Hi hagué un especial record per a la cantaire Celerina Solé, que es troba ingressada a l'hospital. La Celerina era habitualment la popular «castanyera», i la seva presència era sempre molt esperada i agraiada.

6 de novembre. Cants de la nostra agrupació coral en el casament Pelfort-Garrido celebrat als Caputxins.

JORDINA MIRANDA, PIANISTA. La cantaire Gina Miranda Aranda, col·labora com a pianista del CPSMI.

21 de novembre. Vigília de la festa de la patrona de la música, santa Cecília. Al matí s'assisteix corporativament, a la basílica, a la missa, que presideix Mn. Salvador Mundó. En acabar s'interpreta l'«Himne» a la santa, alternant amb la Schola Cantorum.

En sortint, concert vermut al vestíbul de l'Ateneu, amb l'actuació de la Banda de Música d'Igualada.

El CPSMI en el II Festival Internacional "Europa... i els seus cants" a l'església del Pi de Barcelona

28 de novembre. A primera hora de la tarda la nostra entitat, acompanyada d'una colla d'amics, es reuneix en un dinar de germanor al restaurant Canaletes. Hi són presents Mn. Salvador Mundó i Mn. Joaquim Font, rectors de Santa Maria i de la Soledat, respectivament, que, juntament amb la presidenta, Mercè del Rio, i les directores, MdRM i CTG, ocupen la taula principal. També s'afegeix a la celebració un grup de cantaires de La Llàntia. No hi manca el brindis, corejat per tota la sala.

Després del cafè, la presidenta, Mercè del Rio, lliura el títol de «Cantaire de mèrit» a Montserrat Aribau Riba pels seus vint-i-cinc anys en la coral. La seva companya Paquita Valls li dedica un breu poema.

Tot seguit s'atorguen les figures musicals a les cantaires tal com es detalla: *quadrada*, a Maria Martí Vidal, Mercè del Rio Montfort i MdRM, pels seus seixanta anys d'activitat coral; *fusa*, a M. Teresa Calaf Farrés i M. Rosa Serarols Solé, pels seus quaranta-cinc anys d'activitat coral, i *pentagrama*, a Ester Plazas Ventura, Laura Plazas Ventura i Rosa Vilanova Briansó, pels seus deu anys d'activitat coral. A continuació hom obsequia totes les cantaires i es fa un divertit sorteig de regals per a tothom.

La festa, que es desenvolupa amb molt bon humor, acaba amb unes cantades del «Poupurri Corroquial» i el «Trumfem bé», amb unes lletres molt particulars. El cant dels adéus posa punt final a la trobada.

TRUMFEM BÉ. *En al·lusió al butlletí del cor El Trumfo, una de les cançons de comiat del dinar de germanor de la festa del 28-11-1999 fou el popular «Passiu-ho bé» amb aquesta*

lletra: «Passi-ho bé i passi-ho bé, / passi-ho bé i moltes gràcies. / Passi-ho bé, / para-passi-ho bé, / passi-ho bé, fins l'any que ve! // Trumfem bé i trumfem bé, / trumfem bé i bona festa. / Trumfem bé i trumfem bé, / trucu-trumfem bé. / Trumfem bé, per poc calé! // Passi-ho bé i...»

30 de novembre. A la basílica, el cor titular participa en la novena de la Puríssima que avui comença i que continuarà diàriament fins al dimecres dia 8.

8 de desembre, festa de la Puríssima. Cants del nostre cor en l'ofici solemne de dos quarts d'una del migdia a l'església gran, amb acompanyament a l'orgue de Lluís Victori.

18 de desembre. Poesia Viva presenta al teatre de l'Aurora un muntatge sobre *L'Estel de Natzaret*. Els cants procedeixen de l'enregistrament del concert ofert pel CPSMI i la Schola Cantorum en 1989.

19 de desembre. Té lloc al teatre Cercle Mercantil un concert nadalenc del nostre cor, conjuntament amb la Schola Cantorum, en l'avinentsa del seixantè aniversari d'ambdues corals. Feia deu anys que no el presentàvem, si bé s'hi havia cantat conjuntament en moltes altres ocasions, com ara en l'espectacle *Els dotze mesos de l'any*, organitzat amb motiu de les nostres noces de marfil.

El programa fou presentat per Ester Plazas i Antoni Miranda. El nostre cor ocupa la primera part, amb sis cançons «Nadal, Nadal», «El pobret alegre», «Bona nit»,

«Somnis nadalencs» (primera audició), «Santa nit» i «El dimoni escuat». Totes les peces són dirigides per MdRM, llevat de «Somnis nadalencs» que ho és per CTG, amb l'acompanyament al piano de Jorgina Miranda; aquesta cançó-dedicatòria és prologada per la poesia «L'amistat» de LdRC, que recita ell mateix.

LES GRATIFICANTS PARAULES D'ESTEVE CORBELLA. Esteve Corbella adreçà una emotiva carta a Coni Torrents justificant la seva absència en el concert per raó d'una inoportuna grip. La carta, que és llegida públicament per Ester Plazas, agraeix la invitació del cor i diu entre altres coses: «Gràcies també per incloure en el vostre programa la senzilla melodia dels meus "Somnis nadalencs", amb una acurada harmonització de l'amic Joan Paradell i amb unes paraules molt profundes de Roser Torra, monja del monestir de Sant Benet de Montserrat. Estic segur que la vostra actuació, amb aquests cants, serà una de les felicitacions més entranyables d'aquest Nadal. Que per molts anys pugueu continuar cantant i treballant en aquesta tasca social, gens reconeguda i tan necessària en la nostra societat!»

La segona part va a càrrec de la Schola Cantorum, dirigida per Frederic Prat. En la tercera actuen conjuntament totes dues corals i ofereixen, en direcció alternativa (MdRM i Frederic Prat), el repertori següent: «El primer Nadal», «El noi de la mare», «Aclarida» i «Ha nascut el Déu Infant».

El cert és que la interpretació i consegüent dedicatòria a l'amic Esteve Corbella és una referència destacada en tots els mitjans locals de comunicació: *Vida...* (23-12-1999) publica la crònica, amb una fotografia del nostre cor, i la titula «Emotiva dedicatòria a Esteve Corbella en el transcurs del concert de Nadal de diumenge passat al Mercantil». *Regió 7* (25-12-1999) inclou una nota titulada «El Cor Parroquial homenatja l'autor Esteve Corbella». I *La Veu de l'Anoia* (24-12-1999), en una completa i elogiosa crònica, titula «Schola Cantorum i Cor Parroquial en un lluït concert».

MÉS MENTIDERS QUE ELS DIARIS. *El butlletí El Trumfo*, núm. 132 (11-1-2000), publica, juntament amb la crònica del concert de Nadal, unes notes que titula «Més mentiders que... el diari!»:

«El diari Regió 7 en la seva edició del 17 de desembre, en anunciar el nostre concert de Nadal, diu: «... Tot seguit amb l'acompanyament al piano es podrà sentir "Santa nit", de Gruber, i "El dimoni escuat", de Just.» Tots sabem que la cançó que s'oferia al piano era només «Somnis nadalencs», i cap més per la nostra part.

El setmanari *La Veu de l'Anoia*, també en l'anunci del concert (17 de desembre), parla de 6è aniversari de la Schola Cantorum i del Cor Parroquial de Santa Maria. Adoneu-vos de la importància del menystingut zero.

El setmanari *Vida...* va il·lustrar el comentari del concert amb una fotografia el peu de la qual deia «El Cor Parroquial de Santa Maria, dirigit per Coni Torrents» ...i la que dirigia era Maria del Rio.»

23 de desembre. Cantades de Nadal a la plaça de l'Ajuntament. Hi participen vuit formacions corals, entre elles el CPSMI. Són dirigides per Núria Monclús, amb l'acompanyament al piano de Nina Pallarès. Al final, i amb l'habitual col·laboració del Gremi de Flequers, es reparteix coca i mistela a tothom.

24 de desembre. A l'església gran, cants del cor titular en la missa del gall, conjuntament amb el Grup Laude.

Avui Joan Pau II dona inici a les celebracions de l'Any Jubilar obrint la Porta Santa de la basílica de Sant Pere de Roma després de celebrar la missa de Nadal. El ritu ha estat simplificat pel Papa, en comparació amb jubileus anteriors.

27 de desembre, festa de la Sagrada Família. Participació del nostre cor en els cants de la missa oficiada a l'església de la Soledat, presidida pel rector, Mn. Joaquim Font.

31 de desembre. Cants de la nostra agrupació coral en la missa de mitjanit celebrada a la Soledat i organitzada per l'Adoració Nocturna.

En el transcurs d'aquest any 1999 que s'acaba s'han editat cinc números de El Trumfo, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria.

* * *

2000 /

Homenatge de comiat a Maria del Rio Montfort

L'11 de juny té lloc un homenatge a la fundadora i directora Maria del Rio Montfort, en l'avinentsa de deixar, per raons d'edat, la direcció del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada. Sens dubte, un comiat que esdevé una mostra ben palesa de gratitud, després de tota una vida —seixanta anys!— dedicada al cant coral de manera totalment altruista i desinteressada.

Des de ben jove Maria del Rio Montfort fou una avantatjada en la música i la seva indubtable professionalitat i competència —sia com a compositora sia com a directora coral— ha estat reconeguda per personalitats musicals diverses, crítics i altres experts. Disciplina, seguretat, mestria i bon gust han estat els trets que hom ha elogiat del seu talent musical, en contrast amb un caràcter discret, dubitatiu, condescendent i amable. I tot plegat, rubricat amb una dedicació exemplar assaonada per l'esforç, el tremp i la constància, atenen uns ideals consegüents i irrenunciables.

CONI TORRENTS ASSUMEIX LA DIRECCIÓ DEL CPSMI

La professora i directora coral CTG (Igualada 1948) es fa càrrec en solitari l'any 2000 del CPSMI en deixar MdRM la direcció, per raons d'edat. Seguint la tradició familiar, s'inicià en el conreu de la música, amb els professors Enriqueta Puiggrós, Joan Just i Josep Mª Oriol, i harmonia i composició amb Jordi Torra, al Conservatori de Música d'Igualada. També amb el mestre Joan Montaner. Més tard al Conservatori del Liceu de Barcelona, finalitzà els estudis musicals amb el mestre Pere Vallribera. Posteriorment cursà direcció coral amb Conxita Garcia, sota el tutelatge d'Enric Ribó; igualment amb Manuel Cabero. Cantaire de la CPSMI des de 1965. L'any 1994 és nomenada sots-directora i el 1996 co-directora.

MdRM, que juntament amb un grup de cantaires va fundar el CPSMI, ha estat al capdavant de l'entitat des del primer dia, incansablement i ininterrompudament, aconseguint una trajectòria brillant i prestigiosa, quallada de treball i d'èxits, tal com testimonia la crònica històrica. També —per què no dir-ho?— de dificultats, gelosies i incomprensions.

És just que en aquest moment històric en què ha donat l'alternativa en la direcció coral d'aquesta obra predilecta, totes les cantaires que en el transcurs dels anys ha dirigit li dediquin un càlid i ben especial homenatge de gratitud.

És impossible, evidentment, poder correspondre a tanta generositat i llarguesa, però l'acte del dia 11 de juny fou una forma d'atendre simbòlicament aquesta necessitat que a tots ens omple el cor de remerciar tant d'afany, dedicació i afecte.

4 de gener. Coni Torrents Gubianes és nomenada directora titular del CPSMI en deixar el càrrec MdRM.

11 de gener. En el butlletí *El Trumfo*, núm. 132, CTG publica una carta oberta a totes les cantaires com a directora titular de la coral.

A L'HORA DE REBRE L'ALTERNATIVA. Transcrivim uns fragments de l'esmentada carta:

«Benvolgudes amigues: Des del 4 de gener d'aquest 2000 m'ha estat confiada la responsabilitat de la direcció coral de la nostra entitat. La nostra presidenta Mercè m'ho va demanar. En principi vaig acceptar-ho autoimposant-me un període d'un any, al terme del qual faré un balanç per veure si les expectatives que m'he plantejat s'han acomplert o si, altrament, cal fer un altre plantejament.

»Em sembla just, en aquest moment, posar en relleu l'extraordinària dedicació i treball que des de la fundació fins avui hi ha esmerçat Maria del Rio; una feina impagable que jo entenc que cal considerar i agrair públicament. Recullo, doncs, el testimoni amb respecte, responsabilitat i la decisió de tirar endavant amb un nou estil, evidentment, el futur de la coral. Però en aquest moment de rebre l'alternativa no vull oblidar la importantíssima tasca portada a terme en aquests seixanta anys per Maria del Rio i crec que això caldria materialitzar-ho d'alguna manera.

»Com és lògic en responsabilitzar-me de la part coral, treballaré d'acord amb el meu estil particular, amb la meua manera de fer, que serà possiblement distinta d'aquella a què estem acostumats. No vull dir amb això si millor o pitjor, simplement diferent, perquè cadascú ha viscut el temps que li ha tocat viure i ha begut l'ensenyament en fonts distintes.

»Per a mi fer-me càrrec de les cançons em suposarà un esforç, perquè m'agrada preparar els assaigs i, per tant, això requereix dedicar un temps a la preparació. En justa correspondència, també demano a les cantaires l'esforç de col·laboració, que sintetitzaré amb la breu normativa que detallo [...].»

25 de febrer. Mor, a l'edat de vuitanta-dos anys, l'empresari igualadí Manuel Valls Rius, bon col·laborador del CPSMI. La missa funeral se celebrarà demà a la basílica.

10 de març, primer divendres de Quaresma. Pregària al Sant Crist d'Igualada en l'avinentsa de celebrar l'Església l'Any Jubilar.

Té lloc a la basílica, presidit per Mn. Salvador Mundó, rector de la parròquia i prior eclesiàstic. Trasllet solemne de la imatge des de la seva capella fins al manifestador de l'altar major. «Miserere» i missa vespertina, amb la participació del cor titular.

Enguany aquest acte és itinerant per les diverses esglésies de la ciutat: Sagrada Família, Soledat, Caputxins i Fàtima, amb la participació de l'esmentada coral. Com és tradicional, el sisè divendres la funció litúrgica es fa al santuari de la Pietat, amb cants a càrrec de la Schola Cantorum.

16 d'abril, Diumenge de Rams. A la tarda, cants del nostre cor en el viacrucis solemne a la basílica.

21 d'abril, Divendres Sant. A l'església del Roser té lloc l'acte commemoratiu de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Es llegeixen uns textos de la Santa Creu de Roma i unes consideracions consegüents a la representació mística. Es resa l'oració de l'Any Jubilar. El CPSMI canta l'«Adoració de les cinc llagues» i els «Goigs del Sant Crist d'Igualada» durant la veneració de la imatge. Els fidels omplen el temple.

25 d'abril, festa del Sant Crist d'Igualada. En l'audició de sardanes de migdia a la rambla de Sant Isidre, que ofereix la Cobla Nocturna, s'interpreta «Cinquantenari (1939-1989)», de MdRM.

A la tarda desfilen en la processó d'homenatge al Sant Crist les banderes d'entitats i gremis locals, entre elles la nostra senyera. Són bandereres les cantaires M. Àngels Cabestany, Marisol Caparrós, Isabel Cubí, Rosa Lloret, Mercè del Rio, Sira Roset i Paquita Valls. Enguany l'esmentada processó té un increment de participants que es calcula en un miler de persones.

En acabar hi ha a la basílica la veneració de la imatge, seguida de la missa vespertina, que és presidida per Mn. Pere Oliva, rector de Sant Feliu de Torelló. El cor titular té cura dels cants d'aquests dos actes. Hom obsequia els fidels amb uns clauers del Sant Crist.

26 d'abril. Missa vespertina de cloenda de les festes del Sant Crist d'Igualada amb cants del nostre cor. El rector arxiprest, Mn. Salvador Mundó, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig, presideix l'eucaristia. Després es fa el solemne retorn de la sagrada imatge al seu cambril.

29 d'abril. Cants de la nostra agrupació coral en un casament celebrat a la basílica i beneït per Mn. Pere Roig.

En la missa vespertina, cants de la mateixa coral, dirigida per CTG, a l'església de Montserrat, en la festa litúrgica de la Moreneta. És presidida pel rector, Mn. Josep Sabaté. Una nodrida assistència omple el temple de gom a gom.

En acabar, cantada de quatre cançons: «Maig benvingut», «La claueta», «Nit de muntanya» i «La gavina».

L'Associació de Veïns del Barri de Montserrat fa una ofrena floral a la Verge. També una colla de feligresos aporten flors per adornar l'altar, convertit en un autèntic jardí.

En acabar, les cantaires són obsequiades amb un pica-pica a les dependències parroquials.

1 de maig. A la basílica, cants del cor titular en la funció del mes de Maria, seguida de la missa vespertina. Continuarà cada dissabte del mes, a un quart de nou del vespre, amb la participació del cor, llevat dels dies 20 i 27, que se suprimeix a causa de l'administració del sagrament de la confirmació.

13 de maig. Cants del CPSMI en la missa de casament de la cantaire Ester Plazas amb David Mora, a la Sagrada Família. Beneeix la unió Mn. Jaume Serra.

31 de maig. A la basílica, cants del cor titular en la cloenda de la funció vespertina del mes de Maria.

Les cantaires es reuneixen en un ressopó a la taverna Lizarran de la plaça del Pilar.

4 de juny, festa de l'Ascensió. Aplec de Rubió. A dos quarts de dotze del migdia, recital del poemes per LdRC. A les dotze, cants del nostre cor en la missa, en el transcurs de la qual hi ha la tradicional benedicció del pa de Rubió.

8 de juny. Amadeu Caballé escriu a *Vida...* (8 juny 2000) l'article titulat «Maria del Rio, tota una lliçó». Podeu llegir-lo en l'Apèndix 1 d'aquest llibre.

11 de juny. Homenatge a MdRM en deixar la direcció del CPSMI després de seixanta anys. En una nota informativa ella havia demanat que l'homenatge que se li preparava fos «una festa especialment familiar, i no pas oficial, en la qual siguin presents les persones que vulguin ser-hi per simpatia i perquè estimen la coral».

El dinar se celebra al restaurant Canaletes i compta amb la presència de més de dos-cents comensals. A l'acte s'hi afegeix l'alcalde d'Igualada, Jordi Aymamí, que pronuncia unes paraules de felicitació pel merescut homenatge.

MARIA DEL RIO MONTFORT, UNA VIDA DEDICADA A LA MÚSICA. La festa comença amb una original benedicció de taula a càrrec de Manuel Mateu, el qual també fou l'autor de la dedicatòria del programa del concert que vindrà després. En acabar el dinar, Leonard del Rio, nebot de l'homenatjada, en qualitat de coordinador del cor, pronuncia la síntesi biogràfica de Maria del Rio que transcrivim:

UN HOMENATGE D'AMISTAT I SIMPATIA.

«Senyores, senyors, amics:

»Estem molt contents, perquè, tal com havia demanat insistentment la tieta, la Maria del Rio, ens hem retrobat en un acte d'amistat i simpatia, lluny de protocols oficials. Per dir-ho d'alguna manera, en una gran família. En efecte, tots els qui sou aquí heu vingut, suposo, no pas per compliment, sinó perquè estimeu la Maria del Rio i voleu afegir-vos a aquest homenatge que li dedica el Cor Parroquial de Santa Maria en ocasió d'haver deixat, per raons d'edat, la direcció coral després d'una vida dedicada a la música.

»Un homenatge que creiem que és just i obligat en aquest moment històric en què ha donat l'alternativa d'aquesta seva obra predilecta, a la qual ha dedicat seixanta anys d'esforç voluntariós i il·lusionat, de manera totalment desinteressada.

»Sabem que serà impossible, evidentment, correspondre a tanta generositat i llarguesa, però no hi ha dubte que l'acte d'avui és una forma d'atendre simbòlicament aquesta necessitat que a tots ens omple el cor, de remerciar tant d'afany, dedicació i afecte.

»I en aquest moment, en el zenit d'aquest homenatge, entusiàsticament correspost per cantaires, excantaires, familiars, col·laboradors i amics —ens hem aplegat més de dues-centes persones—, voldria remarcar els trets que m'han semblat més destacats d'aquesta vida dedicada a la música i a la ciutat d'Igualada.

»Maria del Rio, a les monges de la Divina Pastora, va ser una alumna avantatjada, com ho palesen les màximes qualificacions aconseguides no solament en la seva carrera musical, sinó també en la resta de les assignatures escolars. Així, a més de destacar excepcionalment en la música, demostrà notable habilitat artística en altres arts, com el dibuix, la pintura, tota mena de manualitats i en el repujar en pell.

»En la seva joventut participà de manera activa en el teatre d'afeccionats, als Carlins, on destacà en l'encarnació de dificultosos primers papers, entre els quals cal esmentar la seva creació com a protagonista de l'obra Joana d'Arc. Més endavant, en paral·lel amb aquesta afició, és remarcable la direcció musical en obres de teatre líric, algunes vegades acompanyant fins i tot amb el piano o bé dirigint els respectius conjunts orquestrals. També fou directora musical de l'Agrupació Art i Alegria d'Igualada.

»Un altre vessant ciutadà fou el d'animar les festes veïnals. Mereixen especial menció les festes del carrer de Sant Sebastià i la que esdevingué tradicional confecció de catifes de flors en la diada de Corpus.

»A disset anys aconseguí el professorat de piano amb "excel·lent amb distinció", a l'acreditada Acadèmia Ainaud de Barcelona. L'any 1939 cursà harmonia i composició amb el mestre Joan Just Bertran. El fill d'aquest malaguanyat músic, l'abat emèrit de Montserrat dom Cassià M. Just Riba, manifestà públicament en acabar el concert donat al monestir pel Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, amb motiu de les noces d'or d'aquesta entitat: "Jo, quan era un adolescent a Igualada, vaig sentir parlar d'una persona estimada

Maria del Rio amb els seus germans Lleonard i Mercè

pel pare que es formava musicalment i que va tenir aquesta iniciativa tan bonica de fundar el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, amb un sentit profundament cristià, amb un sentit de rigor musical, de comunicació de la bellesa, i que ha tingut aquesta continuïtat..."

»Efectivament, l'any 1939, a iniciativa de Mn. Amadeu Amenós, rector arxiprest d'Igualada, Maria del Rio, juntament amb la seva germana Mercè i un grup de cantaires, entre elles Maria Martí Vidal, avui també entre nosaltres, va fundar el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, al qual ha dedicat tota la seva vida, com hem dit, i val la pena remarcar-ho avui pel que té d'insòlit, de forma totalment generosa i desinteressada, això és, sense cobrar mai ni cinc.

»La història del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada faria prolixa aquesta síntesi, però sí que cal ressaltar que el que s'ha aconseguit ha estat gràcies a la voluntat ferma, a l'esforç i a la dedicació de la seva directora. I aquí caldria citar el llarg i dens florilegi d'activitats que han acreditat l'entitat i la ciutat d'Igualada, a Catalunya, a l'Estat espanyol i fins i tot en altres països. Potser només convé remarcar molt especialment l'audiència concedida pel sant pare Joan XXIII, en el transcurs de la qual va beneir la senyera de la coral i autoritzà que aquesta pogués lluir una llaçada, la inscripció de la qual ho recordarà a tots els qui la contemplin.

»El 27 de juliol de 1964 l'Ajuntament d'Igualada distingia l'esmentada coral amb la medalla de la ciutat al mèrit cultural, i el 2 de setembre de 1994 el ple municipal d'Igualada atorgava a Maria del Rio Montfort, per unanimitat, la medalla de la ciutat a títol personal.

»Ha estat professora de música i fundadora de la coral escolar de les MM. Escolàpies. També ha col·laborat amb les corals de Capellades i de Vilanova d'Espoia; aquesta darrera la fundà i dirigí durant vuit anys. També fundà i dirigí la Coral del Casal de la Gent Gran d'Igualada.

»Durant nou anys consecutius aconseguí el primer premi provincial en el concurs de cant coral organitzat per la Secció Femenina. L'any 1975 presentà a concurs la Coral Mixta d'Igualada i sota la seva direcció es classificà en el primer lloc de la fase catalana, celebrada a Sitges.

»Ha format part de múltiples jurats de música. Ha assistit a cursos internacionals de música, especialment sacra, polifònica i coral.

»Ha compost dues misses polifòniques per a veus iguals i nombroses obres de cant coral, majorment de música religiosa. També és autora de diverses sardanes per a piano i cobla.

»Amb motiu de la festa de Santa Cecília de l'any 1988, Maria del Rio, i de mans de Josep Montaner, rebé l'homenatge dels músics i cantaires d'Igualada per la seva tasca ininterrompuda en favor de la música i el cant coral. L'any següent era proclamada "Igualadina de l'any 1988". Eren els primers reconeixements públics de la seva llarga i fecunda trajectòria artístic-docent.

»Maria del Rio ha col·laborat gràcilment en totes les activitats i actuacions per a les quals ha estat sol·licitada, tant personalment com amb el seu Cor Parroquial de Santa Maria.

»L'amic Josep Vidal, instructor de la medalla de la ciutat a Maria del Rio, escrivia en el seu informe: "Potser cal anotar, independentment dels èxits artístics aconseguits, la tasca social i humana portada a terme per les germanes Del Rio, presidida per unes constants d'apostolat, sant i senya d'aquesta activitat formativa, d'altra banda ben enriquidora des del punt de vista formatiu, cultural i artístic. I hem escrit 'germanes Del Rio' —deia Josep Vidal— perquè creiem que és just i obligat alhora referir que tota l'activitat coral/musical portada a terme per Maria del Rio s'ha vist coadjuvada per la seva germana Mercè —també instructora de música i professora coral, especialitzada en grups infantils i juvenils—, de caràcter més extravertit i

obert, la qual ha estat el seu esperó i l'ha anada estimulant moralment.»

»Ens ha semblat que ara i aquí era obligada aquesta esquemàtica referència històrica. I gosaria a afegir que tots els qui sou aquí, d'una manera directa o indirecta, teniu vivències i records —bons records— de la vostra relació amb el Cor Parroquial i sobretot amb Maria del Rio.»

En acabar, convida a fer ús de la paraula les persones que es detallen: els mossens Joaquim Font i Salvador Mundó, Josep Montaner, Josep Vidal, Manuel Mateu V., Jesús Enrique, Sebastià Borràs, Josep Asbert, Guadalupe Cussó, Joan Patró, Paquita Valls, Josep Mussons i Joan Valls P.

A continuació, les rapsodes Adoració Aliberch i Teresa Ratera llegeixen treballs poètics d'Antoni Canals, Jaume Tort i Antonieta Soterias.

ADHESIONS A L'HOMENATGE. Les cantaires Ester Plazas i Laura Plazas s'encarreguen de llegir una selecció d'adhesions entre les quals citem les següents:

Dom Cassià M. Just, músic i abat de Montserrat (1966-1989): «Del fons del cor m'uneixo a l'homenatge que esteu preparant per al proper diumenge per demostrar la gratitud de tots per la fundadora d'aquesta coral que ha dedicat seixanta anys de la seva vida a la nostra entitat, tan estimada a Igualada, i que ha prestat un servei tan qualificat a la música i a les celebracions litúrgiques de les nostres parròquies.

»En la impossibilitant de fer-me present en la festa, després d'una intervenció quirúrgica, vull expressar-vos la meva adhesió tot recordant la col·laboració de la vostra fundadora amb el mestre Just, el meu pare.»

Mn. Salvador Mundó, rector de Santa Maria: «Rebi una nota ben alta per la seva grandiosa comesa al davant del Cor Parroquial de Santa Maria.»

Jordi Aymaní, alcalde d'Igualada: «El meu reconeixement és el de tota la ciutat per una vida de dedicació al món de la cultura i per una trajectòria admirable.»

Xavier Badia, primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament d'Igualada i president de la Comissió de Cultura: «Avui, a Igualada, la música és un dels puntals de la vida cultural ciutadana, i aquest fet no hauria estat possible sense l'aportació de persones que han fet de la seva vida una entrega i una contribució totals a la música. Les seves facetes d'instrumentista, directora i compositora posen de manifest una vida de música total.»

Francina Castellort, exregidora de Cultura de l'Ajuntament d'Igualada: «Maria, l'admiro per dedicar-se a la música, que és un art que no he entès mai. L'admiro per la seva senzillesa i alhora la seva seguretat davant del públic. L'admiro per la seva dedicació a les persones que sempre ha presidit la seva vida, i que m'ha servit d'exemple quan he intentat dedicar-me a la política.»

Esteve Corbella, exdirector de la Schola Cantorum: «Amb el goig d'una estimació profunda.»

Josep Montaner, músic i director de La Llàntia: «Amiga sincera, col·laboradora incondicional, exemple constant i

tantes coses més. No dubto que, des del cel, el meu pare també s'adhereix com tots nosaltres al seu homenatge.»

Antònia Enrich, professora de música i directora de la Coral Infantil Gatzara i de la Coral Juvenil Xalest: «Molts anys de treballs de dedicació en un ambient potser poc valorat.»

Mn. Joaquim Font, igualadí, rector emèrit de la parròquia de la Soledat i ex-arxiprest del Lluçanès: «El currículum de la Maria ens ha dat moltes lliçons. La seva perseverança ens ha guiat a la devoció al Sant Crist i a santa Maria, fonts de pau i de germanor nostrada.»

Mn. Antoni Maria Bausili, igualadí i rector d'Òdena i de l'Espelt: «Que el Déu de l'harmonia et pagui tot el bé que has escampat tot fent cantar i enlairant el cor al Creador i a la Verge.»

Xavi Sanz, metge i musicòleg: «Les teves harmonies ens esperonen.»

Adoració Aliberch, rapsoda: «Persones com vostè, i tots els seus, tan plens de bondat, discreció i talent, són els que fan possible de debò el caràcter d'una ciutat i que els que hi vivim l'estimem i ens hi sentim bé. Sens dubte vostè passarà a la història de la nostra ciutat amb tot mereixement.»

Sebastià Borràs, actor i director teatral, cronista i publicista: «Maria, la gran princesa, / ha escoltat cants amb dolcesa / d'una coral que mou fressa. / Seixanta anys! És dit de pressa! / Lliurament, seny i tendresa, / any rere any. Quina proesa! / Clamem, doncs, amb gola encesa: / Per molts seixanta, mestressa!»

Miguel Rosa, poeta: «... y desoyendo pájaros y riscos, armonizó sus sueños, y los convirtió en música, María.»

Josep Asbert, president de l'Agrupació Coral La Llàntia: «En el seu bon fer de cada dia, ens hem emmirallat per portar a terme la nostra tasca.»

Amadeu Caballé, dibuixant, comentarista d'art i articulista: «La teva vida i la tasca en el cant coral són una lliçó exemplar.»

Jaume Ferrer, escriptor, periodista i rapsode: «Amb tot l'afecte i reconeixement per la vostra tasca, d'una entitat germana en la cultura igualadina.»

Josep Vidal, exregidor i administrador del periòdic *Igualada*: «... sota la teva direcció, ens heu fet fruit de les vostres interpretacions musicals i sentir-nos orgullosos com a igualadins, perquè heu passejat arreu amb èxit i a major glòria el nom d'Igualada.»

Josep Elias, periodista: «Moltes felicitats d'un exescolanet, que ha fet durant molts anys el mes de Maria amb els cants del Cor Parroquial de Santa Maria.»

Jaume Travesset, professor de català: «Sou d'aquells que amb la seva tasca desinteressada contribuïu a l'imparable avenç dels pobles, a pesar dels governs i avatars que els toca suportar. Us estimo.»

Josep M. Prat: «Li voldríem manifestar també el nostre més sincer i cordial reconeixement per la tasca duta a terme al capdavant del Cor Parroquial, encoratjant la seva successora a continuar en la línia de treball, saber fer i discreció que ha marcat tan profundament el caràcter del cor.»

Lluís Solà: «Tota una vida esmerçada en la dedicació a la música sacra, bé val la pena celebrar-ho i donar-ne gràcies.»

M. Àngels Ribalta, vídua de Miquel Llacuna: «Que la joia d'aquest 11 de juny del 2000 perduri tots els dies de la teva vida.»

AGRAÏMENT DE LES CANTAIREs. En nom de les seves companyes del cor, Paquita Valls diu: «Gràcies Maria, per tot el que ens ha ensenyat. Gràcies per la paciència i amor que sempre ha tingut. Gràcies per les alegries i festes que hem celebrat. Gràcies pel bon gust i serenor amb què ens ha distingit. Gràcies per la fe sincera que ens ha inculcat. Mil gràcies per tot.

»Que el seu esforç i dedicació de tota una vida els trobi recompensats amb la joia immensa que sols Déu sap donar a les persones escollides. Que aquest homenatge que avui li dediquem el vulgui rebre, com una corona d'amor i gratitud, de part de totes les cantaires que l'estimem.»

«EL GRAN TRUMFO ETS TU, MARIA! TU SÍ QUE ETS LA GRAN TRIOMADORA, I NO T'HO HAS CREGUT MAI». La cantaire Guadalupe Cussó Mendía parla en l'homenatge a Maria del Rio, en nom de les excantaires, pronunciant aquestes paraules:

«L'amic Leonard m'ha demanat que digués unes paraules, en nom de totes les excantaires, dedicades a la nostra homenatjada. Però, si tenia de dir tot el que hi ha per explicar de la nostra directora, ni amb un exemplar de *La Vanguardia* no en tindria prou.

»Tampoc no puc presentar-la, perquè a la Maria del Rio tots la coneixem prou bé. Però sí que vull explicar una mica el que ha fet la Maria pel Cor Parroquial, que sols ho hem vist i viscut la seva família i les cantaires.

»La Maria hi ha gaudit molt. Però els sacrificis i hores que hi ha esmerçat són incomptables. Els dies d'assaig els sabien totes. És un dia a la setmana. Però quan es preparava un concert o un concurs, llavors ja eren cinc els dies de la setmana: un dia per a les primeres; un altre per a les segones; un altre per a les terceres, i un per a les quartes, i el dia de l'assaig general per a lligar-ho tot.

»En tenir d'anar-hi dos dies per setmana, totes arufàvem el nas. Però ella hi anava tots els dies i, sempre, contenta i satisfeta, i encara ens deia: "Gràcies maques. Sou molt bones minyones."

»Jo, des del 1958 fins al 1995, en els quals hi vaig cantar, no l'havia vist mai a faltar ni un sol dia. En canvi, les cantaires, el dia que no en faltava una, en faltaven tres, per diferents motius. I això ha estat durant seixanta anys, que aviat és dit.

»Maria, has estat per al Cor Parroquial la fundadora, la mestra, l'ànima i, a més d'això, la confident de les cantaires, perquè, quan alguna tenia algun problema particular, en tu trobava l'amiga i la consellera. Però no és sols la docència que ha impartit, sinó també la seva faceta festiva i alegre, que no és poca.

»Els nostres llargs viatges, diverses vegades a Lurdes, dues a Roma, dues a Santiago de Compostel·la, dues a

MdRM rep entre d'altres obsequis del CPSMI un bastó amb el puny de plata que li lliura la cantaire Maria Martí, component del grup fundador del Cor

Fàtima, sempre els realitzàvem per vacances. L'època era la propícia. Era la nostra festa major, i a la nostra festa major no hi faltaven els nostres gegants. La nostra directora s'aixecava i ja teníem la comparsa armada. Allò no hi havia qui ho parés, mirant qui podia fer-la més sonada o més grossa. Era una autèntica festa major.

»Ara també haig de parlar de mi. Sento gran admiració per totes les belles arts. M'agraden molt totes, però jo, pobrissona de mi, sóc negada en tots els seus vessants.

»En entrar al Cor Parroquial i gràcies al bon fer de la Maria —de la qual cosa ja he deixat constància escrita—, havent lligat en els assaigs una partitura difícil, a quatre veus, o dues, això és igual, i deixant-la brodada, com a ella li agradava, la Maria, entusiasmada, ens deia: "Sou uns trumfos!" Déu meu! Jo, triomfant en la música! Si no conec ni una nota, i amb una veu com un corn o un contrabaix. Quin do té aquesta dona! I és veritat. Al teu costat hem triomfat totes. Però el gran trumfo ets tu, Maria. Tu sí que ets la gran triomfadora, i no t'ho has cregut mai. En nom de totes les excantaires, que som més de tres-centes, de tot cor, i en nom de totes et dic: gràcies, gràcies, moltes gràcies, Maria.»

ELS OBSEQUIS DE LES CANTAIREs, EXCANTAIREs I AMICS. Les cantaires i excantaires li regalen un gerro de cristall i un bastó amb un punt de plata i una dedicatòria. La cantaire Maria Martí en fa l'ofertament amb aquestes paraules: «Durant seixanta anys has senyalat el nostre camí amb la batuta del seny, de la constància, de la professionalitat i de l'art. Continua, a partir d'ara, guiant-nos amb aquest bastó, símbol d'autoritat i de maduresa, pel camí de la vida.»

Maria del Rio rep també dos nous regals en nom de les persones de la sala i de molts altres amics. Es tracta d'un llibre de dedicatòries i signatures, i d'una còmoda butaca.

El llibre, amb cobertes de pell, l'encapçala en la tercera pàgina un dibuix de l'artista Amadeu Caballé. El contingut del llibre és repartit en tres parts: en la primera hi signen les autoritats civils i religioses que han participat directament

L'al·legòric pastís del dinar homenatge a MdRM pels seus 60 anys d'activitat musical

L'alcalde Jordi Aymamí en l'homenatge d'amistat i simpatia a MdRM després de 60 anys d'activitat al capdavant del CPSMI

en la festa; en la segona, les cantaires i excantaires, i en la tercera, els familiars, col·laboradors i amics.

En el lliurament del sofà, la cantaire M. Teresa Calaf llegeix aquesta dedicatòria: «Molts dels que som aquí i moltes altres persones que no han pogut venir han fet una colla d'aportacions per tal que Maria del Rio tingui un record material d'aquest homenatge. I hem pensat que, després de tota una vida tan activa, és el moment de reposar. Doncs això. En nom de tots plegats rebí l'obsequi d'aquesta butaca articulada.»

A l'hora de les postres fa acte de presència la rondalla Novaunió, que s'adhereix a la festa.

LES PARAULES DE CONI TORRENTS I EL CONCERT D'HOMENATGE. L'acte acaba amb un concert del Cor Parroquial, dirigit per Coni Torrents, que és la successora del càrrec que ha deixat Maria del Rio. L'actual directora pronuncia aquestes paraules:

«Bona tarda a tothom. Com ja sabeu, des del gener d'aquest any m'he fet càrrec de la direcció del Cor Parroquial de Santa Maria. Aquest cor ha estat sempre per a la Maria la nineta dels seus ulls. L'ha estimat tant que hi ha dedicat tota la seva vida.

»Per això, en recollir el testimoni de mans de la Maria, vull donar-li les gràcies per la confiança de deixar-me aquesta coral tan preuada i estimada per ella.

»Amb molta il·lusió, però també amb molt respecte, vaig rebre aquest testimoni. Sé que l'empresa no és fàcil, però també sé que des del primer moment les persones que formem la coral han estat i estan al meu costat. Això m'esperona a tirar endavant i mirar al futur alegre, per continuar amb l'empremta de la nostra fundadora.

»Deia que no és fàcil, perquè els temps són molt diferents, però intentaré mantenir la ideologia per la qual va ser fundat el cor: l'Església, la cultura i la ciutat. I altres entitats tindran la nostra col·laboració quan ens la demanin.

»He dit moltes vegades, i ho repeteixo, que una obra no és l'esforç d'una persona, sinó l'esforç d'un conjunt de persones. Per això espero i confio que entre totes podrem continuar avançant en aquesta empresa, perquè efectivament la unió fa la força.

»Gràcies a tots i endavant. Per molts anys!»

Particularment emotiva és la interpretació de «La claueta», en el transcurs de la qual les cantaires envolten tot cantant la taula presidencial —en la qual hi havia els germans de l'homenatjada— i lliuren a MdRM unes orquídiades.

Al final, ella fou convidada a dirigir les dues darreres cançons, «Jovenívola» i «L'Empordà». En la primera cançó s'hi afegeixen les excantaires, i en la segona, a més a més, tots els cantors d'altres corals.

Tots els assistents reben un record de ceràmica, en el qual figura el primer anagrama de la coral, realitzat per l'artista igualadí Jordi Llucià. Hi figura també la inscripció: *Homenatge a Maria del Rio, una vida dedicada a la música.*

LA CRÒNICA DE SEBASTIÀ BORRÀS A LA REVISTA «VIDA...». Copiem del setmanari *Vida...* (15 juny 2000):

«Diumenge passat, les components del Cor Parroquial de Santa Maria, acompanyades d'un bon nombre de familiars i simpatitzants, s'aplegaren al restaurant de l'Hotel Canaletes per tal d'homenatjar Maria del Rio i Montfort, la qual durant seixanta anys ha estat al capdavant del cor.

»Hi ha un sonet de Mn. Josep M. Borràs que parla del naixement d'un mar d'estrelles dalt del cel, després de les noces d'una estrella amb un estel. En aquest cas, com glossà el seu nebot Lleonard del Rio, qui propicià el casament fou, l'any 1939, el recordat arxiprest de Santa Maria Mn. Amadeu Amenós. D'aquell casament entre la Maria del Rio i el Cor Parroquial, amb el testimoni de la Mercè del Rio i de la Maria Martí, en nasqueren una munió de veus cantaires que al llarg dels anys han anat nodrint el cor i solemnitzant les celebracions litúrgiques igualadines,

especialment a la basílica, i també a totes a les que han estat invitades. Només calia dir-ho.

»Les distincions al Cor Parroquial anirien arribant a partir dels seus vint-i-cinc anys d'existència. En Leonard n'està escrivint la història i hi destacarà l'audiència concedida pel sant pare Joan XXIII, el qual beneí la senyera de la coral; el juliol de 1964 l'Ajuntament d'Igualada distingia el Cor Parroquial de Santa Maria amb la medalla de la ciutat al mèrit cultural; el setembre de 1994 el ple municipal d'Igualada, per unanimitat, atorgava a títol personal a Maria del Rio i Montfort la medalla de la ciutat. Són dades per a la història com també la classificació de la Coral Mixta, dirigida per la Maria del Rio, a Sitges, en el primer lloc de la fase catalana, o bé el reconeixement dels músics i cantaires igualadins el 1988, any en què fou proclamada "Igualadina de l'any". Tot això i més es recordà diumenge passat. Fou alhora un homenatge i un relleu. La història que continua amb l'esforç de totes i cada una de les senyores que afinen les seves veus per continuar la tasca de lloar santa Maria i també per oferir concerts arreu i fora del país.»

20 de juny. En acabar l'assaig, el CPSMI en ple es desplaça al domicili de Maria i Mercè del Rio per fer-los lliurament del reportatge fotogràfic de l'homenatge de l'11 de juny. És una visita sorpresa, que agraeixen, ja que encara no havien vist cap foto.

23 de juny. Catalunya Ràdio emet en el seu espai sardanístic l'audició de «Cinquantenari (1939-1989)», de MdRM, fent una glossa de la personalitat de l'autora.

24 de juny. A la basílica, cants del cor titular en la missa de casament de Jordi Sendra i Mireia Pujol, cerimònia oficiada per Mn. Salvador Mundó.

4 de juliol. A la capella fonda de l'església gran, missa d'acció de gràcies pels seixanta anys de MdRM al capdavant del nostre cor. Presideix el rector arxiprest, Mn. Salvador Mundó. Es compta amb una nodrida assistència de familiars, col·laboradors i amics. Paquita Valls va pronunciar aquestes paraules: «Com van escriure en el llibre record uns bons amics i col·laboradors de la nostra coral, la Maria, durant aquests seixanta anys, ha sabut fer de la música una professió de fe, dedicada al servei de la ciutat i del culte. Ha estat la guidora fidel de molts passos i de qui-sap-les trajectòries. Ha ennoblit la música i el cant, el nostre esperit, enlairant-lo per damunt de les coses materials. I Igualada, la música, tots, som deutors del seu mestratge. Donem-ne gràcies a Déu en aquesta eucaristia que ara comença.»

A l'ofertori, Adoració Izquierdo presenta una flor; MdRM, la seva batuta, i Mercè del Rio i Maria Martí, el pa i el vi.

Sota la direcció de CTG s'interpreten en el transcurs d'aquesta missa: «Regina coeli», «Adoro te, o panis caelice», «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Entre Iliris» i «Himne a santa Maria». L'acompanyament a l'orgue és de Jorgina Miranda. En acabar es venera la imatge del Sant Crist.

En sortint se serveix un refrigeri.

5 de juliol. Es distribueix el butlletí *El Trumfo* núm. 135, de 4 de juliol, en el qual es publica una «Carta oberta a les cantaires», signada per la directora CTG. «En aquests mesos al capdavant de la coral —escriu entre altres coses—, sé l'esforç que ha suposat, tant per a vosaltres com per a mi mateixa, aquest canvi, i us agraeixo la vostra incondicional cooperació. Sé que puc continuar comptant amb totes vosaltres. Com que altres anys per diverses circumstàncies (preparació de viatges, concursos o actuacions puntuals) no havíem pogut fer vacances, aquest any ens les mereixem. Per tant, us desitjo que us ho passeu molt bé en aquest període estiuenc.»

23 de juliol. L'emissora Catalunya Ràdio, en el seu espai sardanista, dedica l'audició a composicions d'aniversari. S'emet la sardana «Cinquantenari (1939-1989)», composta per MdRM amb motiu de les noces d'or del CPSMI.

1 de setembre. Canvis a les parròquies igualadines. Mn. Josep Massana Cortina, fins ara director del Col·legi Sant Miquel dels Sants de Vic, és nomenat rector de la parròquia de la Soledat d'Igualada i alhora vicari de la parròquia de Santa Maria.

Substitueix a la Soledat Mn. Joaquim Font Gassol, el qual, després de cinc anys com a titular, es retira a Piera, atesa la seva jubilació canònica. També farà altres serveis, com l'atenció espiritual de diversos geriàtrics i confessor a la parròquia de Santa Maria de la nostra ciutat.

D'altra banda, Mn. Salvador Mundó, rector de la parròquia de Santa Maria, serà també vicari de la Soledat i capellà de l'església de la Mare de Déu de Fàtima.

3 de setembre. Cants del nostre cor, dirigit per CTG, en la missa de l'aplec de Fiol, que se celebra a l'església de Sant Cristòfor i presideix Mn. Josep Grau. La capella és insuficient per a albergar els fidels.

8-11 de setembre. Nou pelegrinatge de la nostra entitat a Lurdes de França, participant en els actes que se celebren al santuari.

De tornada, visita al santuari de Torreciudad, al municipi aragonès de Secastella, a prop de la localitat de Lo Grau. És un temple promogut en 1975 pel fundador de l'Opus Dei. El cor fa una cantada a la Verge dels Àngels que presideix el santuari.

12 d'octubre. El nostre cor organitza una excursió a Saragossa amb motiu de les festes del Pilar i a altres localitats aragoneses, com Calataiud, Monasterio de Piedra, Tarassona, Acanyís, Belchite i Fuentedetodos. Se surt avui d'Igualada per a retornar el dia 15.

Arribats a Saragossa es dina en un restaurant molt proper a la gran plaça, on durant tot el dia es fa l'ofrena de flors a la Mare de Déu per part de les més diverses representacions. Aquesta ofrena floral és el punt culminant de

les celebracions i la major manifestació de la devoció popular envers la Pilarica. Centenars de milers de persones abillades amb qualsevol dels vestits tradicionals d'Aragó o d'altres llocs del món porten durant tot el dia, fins a mitja tarda, flors a la Verge situada al centre de la plaça de les Catedrals, en una gran estructura piramidal. Un batalló de voluntaris teixeix un enorme mantell per a una imatge mariana. Aquesta ofrena floral data de l'any 1958.

Després ens traslladem a Calataiud per instal·lar-nos a l'hotel Fornos, situat al cor mateix del principal passeig d'aquesta localitat, bonica i neta.

13 d'octubre. Segona jornada de l'excursió aragonesa. Al matí ens traslladem a Nuévalos per visitar el Monasterio de Piedra. Un sol tímid però agraït ens acompanya en el recorregut per aquell meravellós paisatge on l'aigua juga amb la natura, oferint una atractiva simfonia. Es visita l'antic monestir cistercenc i el Centre d'Interpretació Piscícola.

Retornem a Calataiud per dinar i dediquem la tarda a visitar el recinte històric de la ciutat, les seves importants esglésies, el conjunt islàmic fortificat (s. IX) i el Mesón de la Dolores.

14 d'octubre. Tercera jornada de l'excursió aragonesa. Al matí anem a Tarassona. Aquí ens acompanya durant tot el dia una lleugera pluja. Tot i això, paraigües en mà, fem el recorregut turístic per la ciutat, que fou important poblat romà i seu episcopal visigoda.

Dinem a Tarassona mateix i tot seguit ens desplaçem a Saragossa, que encara es troba de ple en les seves festes principals.

Per tal de treure partit d'aquesta tarda, després d'haver assistit a missa a la basílica, el guia ens recomana el Museu dels Tapissos (ss. XV i s. XVI) i la remodelada Seu. Una meravella.

Deixem Saragossa al capvespre del dirigir-nos a Alcarràs a sopar i dormir.

15 d'octubre. Quarta i última jornada de l'excursió aragonesa. És diumenge. De bon matí fem una ràpida visita a Alcanyís i ens dirigim a Belchite, on podem contemplar els estralls de la guerra civil espanyola, que convertí en ruïnes la ciutat. Després a Fuentedetodos, poble natal de Goya, visitem la casa on va néixer i el seu museu del gravat.

Havent dinat emprenem el viatge de tornada a casa.

23 d'octubre. CTG és la nova representant de la nostra entitat en el Consell Pastoral de la Parròquia de Santa Maria. Substitueix la cantaire Rosa Vilanova. Ambdues assisteixen a la primera reunió del nou curs 2000-2001, que comença avui.

31 d'octubre. Un any més, La Llàntia celebra en el seu local social la tradicional castanyada, a la qual convida el nostre cor. Després de sopar té lloc una fi de festa en què participen diversos cantaires i rapsodes. Un acte ple de simpatia i cordialitat.

5 de novembre. El Gremi de Flequers de l'Anoia celebra la festa patronal de Sant Honorat. Hi ha una missa a l'església de Gràcia de la Tossa de Montbui, presidida per Mn. Joan Vila, rector de Montbui, amb cants de la nostra agrupació coral sota la direcció de CTG. S'ofereix en primera audició la versió catalana «Sons d'alegria» de Händel i l'«Anyell de Déu» d'A. Cagigós.

Després els agremiats es reuneixen a l'hotel Amèrica en un dinar de germanor. Durant aquesta jornada es fa la presentació de l'entrepà de l'Anoia.

19 de novembre. A la basílica, ofici en honor de santa Cecília amb l'assistència corporativa del CPSMI. En acabar, cant de l'«Himne» a la santa juntament amb la Schola Cantorum.

En sortint, cercavila amb la Banda de Música fins a l'Escola Municipal de Música, acompanyant la bandera gremial, que enguany s'ha confiat a la Coral Infantil Els Verdums.

En la salutació del programa de la festa, Xavier Badia, tinent d'alcalde de Cultura i Benestar, fa una referència explícita a la nostra entitat.

30 de novembre. A l'església gran, cants del cor titular en la funció diària de la novena de la Puríssima.

1 de desembre. CTG forma part del Consell Consultiu de l'Institut Municipal de Cultura que ha d'elaborar el Pla d'Acció Cultural d'Igualada.

8 de desembre, festa de la Puríssima. A la basílica, a dos quarts d'una del migdia, missa solemne i final de la novena. Excepcionalment els cants són dirigits per MdRM, amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. El repertori és el següent: «Kyrie», «Gloria» i «Sanctus» de la «Missa «In honorem sancti Hieronymi», «Tota pulchra», amb solo de Rosa M. del Rio, i «Himne a santa Maria».

22 de desembre. A la plaça de l'Ajuntament, inauguració del pessebre realitzat per Raquel Camacho. A continuació, al saló de sessions —a causa de la pluja— tenen lloc les tradicionals cantades nadalenques, en les quals prenen part les corals igualadines.

En acabar es reparteix coca i moscatell a tothom.

24 de desembre. Cants del nostre cor en la missa del gall que se celebra a la basílica.

31 de desembre. Se suprimeix la missa de la nit de fi d'any que organitzava l'Adoració Nocturna i en la qual anualment participava en els cants la nostra agrupació coral.

En el transcurs d'aquest any 2000 que s'acaba s'han editat set números de El Trumfo, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria.

PADRÓ MUNICIPAL. A 31 de desembre del 2000 el padró municipal d'Igualada és de 32.516 habitants.

* * *

2001 /

Homenatge sorpresa a la Presidenta Mercè del Rio

El mes d'abril d'aquest any 2001 el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada va organitzar a Miralles una festa per celebrar l'arribada de la primera primavera del nou segle. En l'anunci de *El Trumfo* es diu en to distès i desenfadat que «la cosa promet i que ben segur que la festa serà de les que fan història». I s'afegeix de seguida: «Matisem: ben bé història potser no, però tot apunta que ens ho passarem bé. I és que diuen que per a passar-ho bé només falten ganes. Doncs, les ganes hi seran, evidentment —que s'abstingui de venir-hi la gent trista, deprimida, excessivament seriosa, els carques i els malhumorats—; hi haurà molta gresca. Hem de deixar clar que a fer gresca —sana i de la bona— gairebé ningú no ens guanya. Hi haurà de tot i força.» Fins i tot es programà el joc de l'amic invisible, un bingo i altres idees lúdiques

Aquest era el propòsit inicial, però un cop es posà fil a l'agulla les mateixes cantaires van acordar donar-hi un nou tomb. I, sense deixar el bon humor i el bon ambient, va sorgir la idea de dedicar un homenatge sorpresa a la presidenta Mercè del Rio, pel gran treball esmerçat i per l'extraordinària dedicació duta a terme en els seixanta-dos anys d'existència del cor. La iniciativa fou molt ben acollida per totes les cantaires. La Mercè, la incansable treballadora i eficaç organitzadora dels viatges que enjoiien la història del CPSMI, mereix un reconeixement de gratitud. La Mercè és una dona de caràcter obert, decidit, enèrgic, alegre, engrescador i extraordinàriament piadós.

I heus aquí que ben aviat es posà fil a l'agulla treballant discretament perquè l'afectada no s'adonés que se li preparava un homenatge sorpresa. I, malgrat el risc de deixar-nos algú, el telèfon va córrer convidant col·laboradors i amics, que de seguida s'hi van afegir encantats. La festa prenia una nova dimensió.

El resultat fou estupend, perquè tot va sortir rodó i l'afectada va veure's gratament sorpresa; unes mostres d'afecte i simpatia que calaren fort en l'íntima sensibilitat de la Mercè i van aconseguir emocionar-la profundament. Un reconeixement ben merescut.

18 de gener. Mor Josep Vidal i Bertran, de setanta-vuit anys d'edat. Era un actiu col·laborador del CPSMI, que havia format part de la junta de les noccs d'or i fou el jutge instructor de la medalla de la ciutat a Maria del Rio Montfort.

Copiem de la nota necrològica publicada en el butlletí *El Trumfo*, núm. 140 (6-3-2001): «... El nostre Cor Parroquial es pot satisfer d'haver-lo tingut com un bon col·laborador en diversos aspectes. La seva presència en les nostres festes era sempre molt celebrada i sovint les seves ocurrencies

servien per a animar les sobretaules “familiars”. D'altra banda, el Sr. Vidal era un home bo, de fe profunda, que estimava la ciutat i les seves tradicions. Un fidel devot del Sant Crist i un concitudatà exemplar. Al cel sia!»

2 de març, primer divendres de Quaresma. A la basílica, pregària al Sant Crist d'Igualada, encapçalada per Mn. Salvador Mundó, rector, arxiprest i prior eclesiàstic, acompanyat del diaca Mn. Pere Roig.

Després del processional trasllat de la imatge des del seu altar de la capella fonda fins al manifestador de l'altar major, es fan la funció del «Miserere» i la missa vespertina. Hi participa, com és tradicional, el cor titular.

31 de març. A la capella dels GG. Maristes se celebra una missa, oficiada per Mn. Joan Costa, en sufragi de l'antic alumne i directiu Josep Vidal Bertran, organitzada per l'Associació d'Antics Alumnes. El nostre cor té cura dels cants, afegint-se d'aquesta manera a la pregària i al condol amb la família.

PRIMERA PRIMAVERA DEL NOU SEGLE. «*Ves per on, enguany el Cor Parroquial de Santa Maria celebrarà la flamant primera primavera del nou segle. Això és nou. La cosa promet i ben segur que la festa farà història, perquè tot apunta que ens ho passarem d'allò més bé. I és que ja sabeu que, per a passar-ho bé, només falten ganes. I com que a fer gresca —sana i de la bona— ningú no ens guanya, prepareu-vos, que hi haurà de tot i força. Ànims, doncs, que a Ca l'Escolà ja ens esperen!*» (del butlletí *El Trumfo*, núm. 140, 6-3-2001).

1 d'abril. Festa de la primera primavera del segle i diada de les Figures Musicals a Ca l'Escolà de Santa Maria de Miralles. Dinar de germanor, que aplega un centenar de persones (tothom portava el regal per a l'amic invisible). Celerina Solé va dirigir el cant de benedicció de la taula. Tot seguit se serví el primer plat, mentre es lliurava a cadascun dels comensals un detall floral preparat per Adoració Izquierdo.

RECONeixEMENT A MERCÈ DEL RIO PELS 62 ANYS D'ACTIVITAT. En acabar el primer plat, el coordinador, Leonard del Rio Campmajó, va pronunciar unes paraules de salutació dient:

«Això de muntar una festa per commemorar la primera primavera del segle és una excusa. Una bona excusa en primer lloc per a retrobar-nos i passar-nos-ho bé tots plegats, però segonament una excusa per a celebrar un altre esdeveniment: l'homenatge que les cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada volen dedicar a la seva presidenta Mercè del Rio Montfort.

»Ella, ho sabeu prou bé, ha estat per a la coral el motor que l'ha fet funcionar. L'excel·lent complement de la seva germana, la Maria, o, si voleu dir-ho d'una altra manera, la Maria ha estat el complement de la Mercè.

»El Cor Parroquial ha arribat on ha arribat, i ha assolit les remarcables fites del seu historial gràcies a aquest binomi tan excepcional: Maria-Mercè, Mercè-Maria.

»No és el moment de fer discursos, però sí l'hora de posar en relleu la voluntat col·lectiva de retre aquest homenatge d'agraïment just, merescut i ben guanyat. Diguem a cor: Felicitats!, i fem-ho com una gran coral.»

Tots a l'una li cantaren: «Felicitats! Felicitats!» A continuació, en nom de les cantaires se li lliurà un ram de flors. I, com un constant degoteig durant tot el dinar, anaren arribant obsequis per a la Mercè, de familiars i amics.

PLUJA D'ADHESIONS A L'HOMENATGE. No hi mancà l'enigmàtic obsequi de les «tres trumfetes» amb aquesta dedicatòria: «Les tres trumfetes ataquen de nou! Evidentment no podien faltar a l'homenatge a la Srta. Mercè per agrair-li tot el que ha fet pel Cor Parroquial i per Igualada. Accepti aquests vídeos i que s'ho passin molt bé.»

Com a mostra de les moltes adhesions i enhorabones, copiem la dedicatòria que acompanya un ram de flors de les germanes Solernou Prat: «Benvolguda Mercè: Volem d'alguna manera ser presents en aquests moments per agrair-li totes les hores que hem estat amb el cor. Quants records ben bonics i dies de viatges tan ben organitzats que mai no oblidarem! Gràcies a la seva empenta i al seu entusiasme. Ha sigut el timó del nostre cor, i volem demanar-li que continuï amb tot el seu ànim, com sempre ha fet. Amb la nostra estima, Anna Maria i Maria Teresa».

I encara l'escrit d'adhesió de Josep Asbert, president de La Llàntia, justificant la seva absència:

«En nom de l'Agrupació Coral La Llàntia i en el meu propi vull donar-li la més sincera enhorabona per aquest homenatge que tan merescudament s'ha guanyat, ja que la seva tasca en el món coral és molta i enriquidora. Va ser de les fundadores del Cor Parroquial, juntament amb la seva germana i altres, com també va tenir cura de la presidència de la coral.

»Són moltes les hores de dedicació i esforç que ha esmerçat per la coral. Tant de bo que tots els que estem en el món coral tinguéssim aquesta voluntat i perseverança. Per molts anys! Josep Asbert».

També ens volem fer ressò de l'escrit que li adreçà la família Montaner-Aliberch, tot i que tant el Josep —director de La Llàntia— com la seva esposa Adoració van ser presents en la festa. Diu així la dedicatòria:

«Benvolguda Mercè: Estem assabentats de l'homenatge que se li tributa i ens hi sentim plenament identificats.

»Han estat molts anys de tasca ininterrompuda, amb la música i el cant, en el Cor Parroquial.

»Han estat molts anys de relació continuada, amb amistat i estimació envers la família Montaner.

»Música... cant... amistat... estimació... quines vivències tan enriquidores!

»Ha estat un plaer poder-les compartir.

»Per tot això, moltes gràcies i per molts anys més. Família Montaner».

Homenatge sorpresa a Mercè del Rio, presidenta del CPSMI en la festa celebrada a Ca l'Escolà de Miralles

M. Teresa Calaf fa el brindis reiterant l'enhorabona i agraint les moltes coses que la Mercè ha fet per les cantaires i la coral.

A les postres hi ha el repartiment de regals de l'amic invisible. Després es juga al bingo i, per acabar la folga, tots els comensals canten a l'homenatjada una cançó amb música de «la Macarena de los Del Rio», amb una lletra especialment dedicada.

PARLAMENTS I CONCERT. Tot seguit, parlaments i accions individualitzades de Rafi Pérez, Guadalupe Cussó i Josep Montaner.

A continuació, ofrena d'un petit concert, dirigit per Coni Torrents, amb aquest repertori: «Maig benvingut», «La marxa dels moliners», «Nit de muntanya» i «La claueta».

Abans de la darrera cançó, la cantaire Paquita Valls, vicepresidenta del cor, diu:

«Mercè, Déu li ha donat un caràcter jovial, sempre alegre, molta energia i una actitud obligada, sabent superar barreres i mirar sempre endavant. Els seus amors preferits són el Sant Crist d'Igualada que adora devotament i el Cor Parroquial que és la seva vida i l'estima amb deliri.

»A totes nosaltres, moltes vegades, Mercè, ens ha fet de mare, de germana, d'amiga, interessant-se per les nostres inquietuds, donant-nos sempre el consol de la fe i bons consells. Gràcies, Mercè. No podem tenir millor presidenta.

»El seu cap sempre barrina quina en pot fer, i amb moltes dificultats i molts sacrificis ha portat el nostre Cor Parroquial arreu del món, honorant sempre Igualada i el nostre Sant Crist. Mercè, vostè és com una flor exquisida, sense pretensions, però la seva flaire penetra, penetra... Així és la nostra presidenta. Demanem al bon Déu que li doni llarga vida per a poder-la tenir temps i temps al nostre costat. Visca la nostra presidenta.

UNA AGULLA D'OR I BRILLANTS. La coral lliura a la presidenta Mercè una agulla d'or i brillants amb el primer escut de l'entitat. Mercè del Rio —a qui acompanyava la seva

El CPSMI dirigit per CTG a les escales de l'altar de la basílica de Santa Maria

germana Maria, primera directora i també fundadora de la coral—, visiblement emocionada, agraeix les atencions de què és objecte. Posteriorment, Mercè del Rio publica en *El Trumfo*, núm. 141 (8-5-2001) aquesta carta d'agraïment:

«Benvolguts amics i amigues: El diumenge 1 d'abril vàrem celebrar la Festa de la Primavera a ca l'Escolà de Miralles, amb una sorpresa afegida i per a mi totalment inesperada: cantaires, excantaires i amics del Cor Parroquial em vàreu dedicar un homenatge. Vaig quedar tan parada que no vaig saber com reaccionar. Encara ara, passats una colla de dies, no acabo de pair-ho, perquè va ser tan bonic, tan extraordinari, tan ben preparat, que, quan hi penso, se'm posa la pell de gallina. Perquè tot plegat va anar de sorpresa en sorpresa i en un crescendo continuat. I, junt amb tot plegat, les mostres d'afecte i simpatia, repetides una vegada i una altra. Impensable, inoblidable.

«És per això que tinc necessitat de donar les gràcies a tots els que em vàreu acompanyar en la festa, i els que, d'una manera o altra, heu volgut col·laborar en el magnífic obsequi que guardaré com a record inesborrable d'aquesta jornada.

«Dono gràcies a Déu per tot plegat, ja que, si quelcom de positiu he fet, ha estat gràcies a ell i a la intercessió de Maria, la seva gran mitjancera. Tota la història del nostre Cor Parroquial ha tingut com a sant i senya aquest patrocini. El mèrit, doncs, no és pas meu, ja que amb més

o menys traça he estat un simple instrument de la divina Providència.

»Vull també, en aquest moment, posar en relleu la bona feina que ha portat a terme la meva germana, la Maria, gràcies a la professionalitat de la qual la coral ha pogut assolir metes insospitades,

»El que sí que us puc assegurar és que tant ella com jo mateixa hem treballat amb tot el nostre amor i amb tota la dedicació de què hem estat capaces, pensant que era una aportació a la tasca apostòlica que ens va recomanar mossèn Amadeu, el nostre incansable impulsor.

»I estic contenta, perquè veig que deixo la coral en bones mans, i demano a Déu que el seu futur sigui ben falaguer i esperançador.

»És una satisfacció que en èpoques de canvis com els que vivim —no exempts de dificultats i d'incomprensions— hom pugui sentir el caliu d'una amistat, cordialitat i afecte que us honoren i ens gratifiquen. Gràcies de tot cor.

»Rebeu una cordial i entranyable salutació. Mercè del Rio Montfort, presidenta del Cor Parroquial de Santa Maria».

13 d'abril, Divendres Sant. Commemoració de la suor de sang del Sant Crist, a l'església del Roser. Se celebra el viacrucis amb cants del CPSMI. Presideix la cerimònia Mn. Salvador Mundó.

17 abril, festa del Sant Crist d'Igualada. Al matí, després de l'ofici, es presenta a l'Ateneu el vídeo *Amb els braços ben oberts*, realitzat per Pep Mas i del qual és autor el prior del Sant Crist LdRC. El vídeo mostra una síntesi històrica del miracle de la sagrada imatge fins als nostres dies.

A la tarda, el nostre cor desfila en la processó pels carrers del nucli antic de la ciutat amb l'estendard portat per les cantaires Antònia Font, Rosa Lloret i Rafi Pérez. En acabar, a la basílica, hi ha la multitudinària veneració de la imatge — es calcula en unes 1.500 persones— i la missa vespertina, que és oficiada pel P. Lluís Planas, monjo de Montserrat. La coral dirigida per CTG, participa en els cants d'aquests dos actes i ofereix en primera audició el sonet verdaguerià «Al Sant Crist d'Igualada», musicat per Daniel Mestres.

18 d'abril. A la basílica, cants del cor titular en la missa vespertina de cloenda de les festes del Sant Crist, presidida per Mn. Salvador Mundó. Retorn de la imatge al seu altar propi.

28 d'abril. Missa vespertina de vigília en ocasió de la Festa Major del Barri de Montserrat, a l'església parroquial del mateix nom. El temple es converteix en un jardí de flors, aportació del veïnat i de l'Associació de Veïns. Presideix l'eucaristia el rector, Mn. Josep Sabaté, amb cants a càrrec del CPSMI, que al final ofereix un petit concert.

1 de maig. Cants de la nostra agrupació coral en la missa d'inici del mes de Maria que se celebra a la basílica. Tradicional repartiment de flors. El cor també hi intervindrà els pròxims dissabtes 12 i 19 i el darrer dia de maig.

12 de maig. A la basílica de Santa Maria té lloc la unió matrimonial dels joves Joaquim López i Mònica Cunillera, solemnitzada amb els cants del nostre cor.

19 de maig. Cerimònia de casament de Toñi i David, celebrada a l'església gran amb cants del mateix cor.

31 de maig. A la basílica, cants del cor titular en la missa de cloenda del mes de Maria; repartiment de roses.

Al vespre les cantaires es reuneixen en un sopar al restaurant Canaletes.

15 de juny. Mor a l'edat de seixanta-cinc anys l'industrial igualadí Francesc Panicello Vilavert, col·laborador del CPSMI. Pare d'una excantaire —la Núria—, havia finançat la roba d'un dels uniformes de les cantaires que ell mateix havia dissenyat.

16 de juny. El nostre cor, dirigit per CTG, ofereix un concert a la residència d'avis P. Vilaseca, dintre la commemoració de les festes del 25è aniversari. En acabar, les cantaires són obsequiades amb un refrigeri.

24 de juny, festa de Sant Joan. Convidada per l'Ajuntament d'Òdena, la nostra entitat solemnitza els actes religioses

de la fira i festa major de la veïna localitat anoienca. Cants en la missa solemne que celebra el rector, Mn. Antoni M. Bausili, a l'església parroquial.

Tot seguit, el rapsode LdRC ofereix un petit recital de poesies a fi de cobrir el temps necessari perquè les cantaires procedeixin a preparar-se per al concert i posar-se l'uniforme.

A continuació, el cor, dirigit per CTG, interpreta aquest repertori: «La claueta», «Marxa dels moliners», «Xiula», «Syahamba», «A la plana», «Rosa de bardissa» (que es dedica a la cantaire Marisol Caparrós, que acaba de ser àvia d'un nen), «Cançó humorística», «Nit a muntanya», «Quan jo tenia pocs anys» i «Canticorum júbilo».

Cal dir que el públic, no molt nombrós, aplaudeix de bona gana i en acabar acomiada dempeus la coral.

27 d'agost. La directora del nostre cor, CTG, assisteix a Montserrat al IX Curset per a Organistes d'Església, organitzat per la Comissió de Música Sagrada de la Delegació Diocesana de Pastoral Sacramental i Litúrgia de l'arquebisbat de Barcelona. Professorat: Josep Urdeix d'Ordal (director), Domènec Cols, Francesc Farràs, Josep M. Vivancos, Ramon Oranies, Pere Pagès, Odiló Planàs i Catalina Terrats.

2 de setembre. Cants del CPSMI en la missa de l'Aplec de Fiol, presidida per Mn. Josep Grau. Els veïns i amics fillolencs omplen a vessar la capella. Després hi ha una arrosada popular molt concorreguda.

8 de setembre. Anada a l'Hermitage (França), Taizé i Ars en viatge organitzat per la Federació Catalana d'Antics Alumnes Maristes. Hi assisteix un bon grup de cantaires de la nostra entitat.

Sortida d'Igualada. Desdejuni a Le Village Catalan. Dinar en picnic. Arribada a l'Hermitage, casa bressol de l'Institut Marista. Allotjament i sopar.

9 de setembre. Viatge a l'Hermitage. Sortida en direcció a Taizé, on s'assisteix a la missa dominical. Després de dinar en picnic, anada a Ars per visitar la casa i l'església de Sant Joan Maria Vianney. Retorn a l'Hermitage.

10 de setembre. Viatge a l'Hermitage. Matí dedicat a la Grand-Chapelle. Eucaristia amb la comunitat i visita a la casa. A la tarda, ruta Champagnat La Valla, La Bessat i Le Rosey.

11 de setembre. Viatge a l'Hermitage. Desdejuni i comiat. Sortida a Fourvière. Dinar a Figueres, on ens assabentem de l'atemptat a les Torres Bessones de Nova York. Retorn a Igualada.

15 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors. Cants del nostre cor en la missa amb motiu de la festa patronal de la parròquia de la Soledat.

7 d'octubre. Una representació de la nostra entitat assisteix, al restaurant Canaletes, al dinar inaugural de les festes del 125è aniversari de la Coral La Llàntia.

14 d'octubre. Cants del CPSMI en la missa que se celebra a la Soledat, presidida per Mn. Josep Massana, en ocasió de la festa patronal de l'Associació de Viudes.

21 d'octubre. A Monistrol de Montserrat, la nostra agrupació coral participa en la Trobada de Cors Parroquials de la Catalunya Central. Hi prenen part el cors titulars de les parròquies de Sant Pere de Monistrol, Bagà, Sant Esteve de Balsareny, Moià, Santa Maria d'Igualada, Cardona i Coral Evangèlica Unida de Terrassa.

El nostre cor, sota la direcció de CTG, interpreta «Regina coeli», «Ave Maria» i «Xiula». El cant del «Virolai» tanca el gran concert.

L'alcaldeessa de Monistrol, Àngels Queraltó, i el rector, Mn. Andreu Sala, pronuncien unes paraules d'agraïment i estímul. Es reparteixen unes plaques commemoratives i CTG, en rebre la d'Igualada, manifesta públicament el desig de les cantaires de fer obsequi d'aquest record a la fundadora i primera directora del cor, MdRM, que es troba entre el públic, fet que és correspost amb un càlid aplaudiment per part de tothom.

Els responsables de la trobada, Rosa Mari Molina i Antoni Valiente, conviden la nostra coral a l'organització de la trobada de l'any vinent, fet que és acceptat i ratificat amb un llarg aplaudiment.

Després hi ha un suculent pa amb tomàquet.

EL REPTE. *La I Trobada de Cors Parroquials de la Catalunya Central, celebrada a Monistrol de Montserrat, ha estat un èxit. A invitació dels organitzadors, el Cor Parroquial de Santa Maria s'ha compromès a organitzar per a l'any vinent la II Trobada. El repte és important, i ja ens aventuren la: el 20 d'octubre. Tenim un any per a preparar-la. Hi ha il·lusió i entusiasme i hem d'intentar deixar ben alt el nom de la nostra ciutat. Ho aconseguirem? Comencem a posar fil a l'agulla...*

31 d'octubre. Un grup de cantaires de la nostra entitat participa en la castanyada de La Llàntia, celebrada al seu local social.

11 de novembre. Festa del Gremi de Flequers en honor de sant Honorat. Missa a l'església de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui, presidida per Mn. Joan Vila, amb cants del CPSMI, dirigit per CTG.

Dinar al restaurant Canaletes i homenatge a quatre flequers anoiencs. En el transcurs de la trobada, el gremi presenta el nou producte anomenat «tirabuixó de l'Anoia», amb el qual són obsequiades totes les cantaires.

18 de novembre. Celebració anticipada de la festa de Santa Cecília. En acabar l'ofici de la basílica, presidit per Mn.

Salvador Mundó, cant de l'«Himne» a la santa amb el cor titular i la Schola Cantorum. Enguany actuen de banderers els cantaires de l'Agrupació Coral La Llàntia.

En sortint hi ha una cercavila fins a l'Escola de Música, on se serveix un refrigeri.

31 de novembre. Participació diària en els cants de la novena de la Puríssima que se celebra a la basílica i que comença avui.

8 de desembre, festa de la Puríssima, titular de la parròquia i del nostre cor. Sota la direcció de CTG, cants en la conclusió de la novena i en la missa solemne de les dotze del migdia, amb l'acompanyament a l'orgue per Lluís Victori. Aquesta eucaristia, presidida per Mn. Salvador Mundó, té lloc a la basílica.

21 de desembre. Inauguració a la plaça de l'Ajuntament del pessebre monumental realitzat pels alumnes de l'Escola d'Arts i Oficis Gaspar Camps.

A continuació, cantada de nades conjunta amb les corals següents: CPSMI, Agrupació Coral La Llàntia, Cors Units del Casal de la Gent Gran, Verdums, Gatzara, Xalest, Coral Mixta, Schola Cantorum i Si, fa, sol... i totes les corals igualadines.

En acabar, coca i moscatell per a tothom, gentilesa del Gremi de Flequers.

24 de desembre. A la basílica, missa del gall, presidida per Mn. Salvador Mundó, acompanyat per Mn. Josep M. Juncà i el diaca Mn. Pere Roig. S'encarreguen dels cants el cor titular i el Grup Laude.

30 de desembre, festa de la Sagrada Família. A la Soledat, Mn. Josep Massana presideix la missa, organitzada per l'Associació de la Visita Domiciliària de la parròquia. Cants a càrrec del nostre cor amb l'acompanyament a l'orgue i direcció de CTG. Del repertori ofert es recupera la «Cançó de bressol» de *Els pescadors de Nadal* i s'acaba amb l'«Himne a la Sagrada Família».

Es distribueix una estampa recordatori amb el conjunt escultòric de la Sagrada Família que figura a la dreta de l'altar major de l'església de la Soledat.

En el transcurs d'aquest any 2001 que s'acaba s'han editat quatre números de El Trumfo, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria.

* * *

2002 /

II Trobada de Cors Parroquials de la Catalunya Central

Tots guardem un bon record de la I Trobada de Cors Parroquials de la Catalunya Central, tinguda l'any passat a Monistrol de Montserrat, on se'ns confià el testimoni de l'organització de la pròxima edició a Igualada. Vam acceptar el repte amb molta il·lusió, però tanmateix amb un gran respecte. Per aquest motiu, aquest mes de gener ja hem iniciat les gestions: contactes amb l'Ajuntament d'Igualada i amb el Consell Comarcal de l'Anoia; elaboració del logotip i consegüent cartell; llista d'adreces per a fer les invitacions, començar a formalitzar les inscripcions, i iniciar la recerca de col·laboracions per a ajudar al finançament de la trobada.

Calia avançar en el projecte, vetllar els detalls de l'organització, perquè estava en prestigi el nom de la ciutat. Leonard del Rio Campmajó es féu càrrec de la coordinació general, al capdavant d'un bon equip.

En principi va semblar que valia la pena perllongar la trobada durant tota la jornada i especialment retrobar-nos en una missa a la basílica, participant tots plegats en els cants. Això va comportar evidentment organitzar un dinar de germanor i, per fer-lo més atractiu, vam recórrer a les indústries i comerços igualadins per tal que els cantaires vinguts d'arreu de Catalunya poguessin, a través d'un sorteig, retornar a llurs localitats amb un obsequi. La resposta fou ben generosa.

En total hi van participar vuit corals i els actes, que començaren de bon matí, van tenir el seu zenit en el magne concert de la tarda —gratuït—, ofert pels tres-cents cantaires al teatre de l'Ateneu, davant un nombrós públic que omplia el gran local. Com es va anunciar, aquest concert es plantejà com un testimoniatge, i no com una competició, cosa que suposà un valor afegit.

Mn. Salvador Mundó, rector de la parròquia de Santa Maria, escrivia en la salutació del programa:

«L'Església sempre ha donat al cant un paper destacat en les celebracions litúrgiques i, sobretot en l'etapa postconciliar, ha maldat per fer-la especialment popular per tal que arribés a tots els sectors i que tothom pogués participar-hi.

»No hi ha dubte que el cant, a més de solemnitzar les funcions religioses, dona sentit de germanor i acostava a Déu, i és que, en frase atribuïda a sant Agustí, «qui canta prega dues vegades».

»Per tot plegat, aquesta trobada ens dona ocasió per a agrair la col·laboració de tots els que, moguts per l'afecció al cant, feu un servei a les nostres comunitats.

»M'agradaria que l'estada a Igualada us fos ben plaent i que en servéssiu un bon record.»

La II Trobada aconseguí un èxit rotund.

13 de gener. Cants nadalencs del CPSMI a la Llar del Sant Crist i repartiment de llamins als avis aïllats.

20 de gener. El CPSMI ofereix un petit concert a la residència P. Vilaseca, amb un repertori de cançons de Nadal.

15 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica, pregària al Sant Crist d'Igualada. La imatge de l'Espòs de Sang és traslladada processionalment des del seu altar propi fins al manifestador de l'altar major. Cants en la funció del «Miserere» i en la missa vespertina a càrrec del CPSMI. Presideix Mn. Salvador Mundó, prior eclesiàstic, rector i arxiprest. Enguany les escoles religioses de la ciutat s'encarreguen de les lectures i pregàries cada divendres quaresmal.

22 de febrer. Segon divendres de pregària al Sant Crist d'Igualada, a l'església del Roser. Col·labora en els cants el nostre cor. En acabar, es projecta l'audiovisual *Amb els braços ben oberts*, realitzat per Josep Mas amb text del prior LdRC.

1 de març. Tercer divendres de pregària al Sant Crist d'Igualada, a l'església del Roser. Col·labora en els cants la nostra agrupació coral.

8 de març. Quart divendres de pregària al Sant Crist d'Igualada, a l'església del Roser. Col·labora en els cants el mateix cor.

15 de març. Cinquè divendres de pregària al Sant Crist d'Igualada, a l'església del Roser, amb l'habitual col·laboració del nostre cor.

21 de març. El CPSMI i la Schola Cantorum, amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, enregistren el cant del «Crec en un Déu», per emetre'l en la festa del Sant Crist.

23 de març. Surt a la llum pública el llibre *Els goigs de la comarca d'Anoia*, escrit per M. Antònia Bisbal, M. Teresa Miret i Conxa Moncunill.

Hi ha referències de diversos goigs musicats per MdRM, com els dedicats a la Mare de Déu del Carme que es venera a la parròquia anoienca de Sant Martí de Carme (lletra de Mn. Antoni Malalts); a sant Martí, titular de la parròquia anoienca de Carme (lletra de Joan Castells), i a sant Sebastià, compatriò del barri de Capdevila d'Igualada (lletra del P. Josep Poch).

En l'apartat de goigs humorístics i profans hi figuren els dedicats a CTG, escrits pel seu espòs LdRC i musicats també per MdRM i que foren estrenats pel nostre cor en ocasió del vint-i-cinquè aniversari del casament Del Rio-Torrents.

24 de març. La nostra entitat organitza un viatge en autocar a Olesa per anar a veure la representació de la Passió,

que s'ofereix en sessió matinal. S'hi afegeix una bona colla de familiars i amics.

28 de març, Dijous Sant. Participació del CPSMI en els cants de la missa i en l'hora santa a l'església parroquial de la Soledat.

29 de març, Divendres Sant. Tradicional commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, a l'església del Roser. Acte presidit per Mn. Salvador Mundó, prior eclesiàstic, rector de Santa Maria i arxiprest de l'Anoia-Segarra. Pràctica del viacrucis i cant de l'«Adoració de les cinc llagues» i dels goigs a càrrec del nostre cor.

2 d'abril. A la tarda, la nostra entitat assisteix a la processó d'homenatge al Sant Crist d'Igualada, amb el seu estendard, portat per Antònia Font, Rafi Pérez, M. Àngels Riba i Celerina Solé. Assisteix a la corrua el P. Josep M. Soler, abat de Montserrat.

En acabar, a la basílica, la mateixa entitat solemnitza amb els seus cants la veneració de la imatge —els organitzadors parlen de la participació en aquest acte d'un miler de fidels— i, tot seguit, missa vespertina, oficiada per l'igualadí P. Josep Maria Sanromà, monjo de Montserrat i superior del Miracle.

Es reparteix als fidels un record en pell amb el sonet escrit per Jacint Verdaguer dedicat al Sant Crist igualadí, en la commemoració de l'any verdaguerià.

3 d'abril. A la basílica, cants del cor titular en la missa vespertina que celebra Mn. Salvador Mundó com a cloenda de les festes del Sant Crist. En acabar es retorna la imatge al seu cambril, mentre es canten els goigs.

14 d'abril. II Festa de la Primavera del nostre cor. Té lloc al restaurant Queralt del Bruc amb l'assistència d'un centenar de persones.

L'acte serveix per a presentar el cartell de la Trobada de Cors Parroquials de la Catalunya Central que tindrà lloc a Igualada el pròxim 20 d'octubre, organitzat per la nostra entitat. N'és autora la dissenyadora gràfica i cantaire M. Rosa del Rio.

La vicepresidenta del cor, Paquita Valls, pronuncia unes paraules de salutació.

Figuren en la taula principal Maria i Mercè del Rio, fundadores de la coral, i la segona presidenta del cor. També CTG, directora, acompanyada del seu espòs i coordinador, LdRC; Mn. Joaquim Font, i el germà marista Josep Aleu. Esmentem també la presència de Josep Asbert i Josep Montaner, president i director de La Llàntia, respectivament, i de Felipe Peña, director de la rondalla Novaunió.

La cantaire Marisol Caparrós s'encarrega del brindis. Havent dinat, l'autora del cartell de la pròxima segona trobada coral, M. Rosa del Rio, presenta i explica el cartell, en què ha combinat els elements anunciadors de la segona concentració de cors, sintetitzant-hi la simbologia d'Igualada, Catalunya, la creu parroquial, la música, etc. Hom

Presentació del cartell de la 2ª Trobada de Cors Parroquials de la Catalunya Central, realitzat per M. Rosa del Rio

l'obsequia amb un ram de flors.

A la sobretaula, actuacions del pianista Xavier Sanz i dels rapsodes Eusèbia Fanega, LdRC i Narcís Viarnés.

Regals i sorpreses se succeeixen durant tota la vetllada. La festa acaba amb el «Cant dels adéus».

27 d'abril, festa de la Mare de Déu de Montserrat. A la parròquia del mateix nom se celebra la diada patronal amb els cants del CPSMI. Hi ha una missa vespertina, presidida pel rector, Mn. Josep Sabaté, i tot seguit es fa un recital de cançons amb aquest programa: «Rosa vera», «Els ecos de la vall», «Salve de Montserrat» i «Maig benvingut».

L'altar s'omple de flors per gentilesa del veïnat. En acabar se serveix un pisolabis.

28 d'abril. A l'esplanada del pàrquing —Av. del Mestre Montaner— hi ha una matinal de sardanes en homenatge a Joan Montaner i Guix, dins els actes del 125è aniversari de la Coral La Llàntia. Hi intervenen Bitrac Dansa i l'Agrupació Folklorica Igualadina.

El festival acaba amb la interpretació de la sardana d'Ignasi Castelltort (lletra) i Joan Montaner (música) «Recordant nostra terra», a càrrec de la Cobla Ressor i els cantaires de La Llàntia, CPSMI, Schola Cantorum i Coral Mixta, tots plegats dirigits per Josep Montaner, fill de l'homenatjat.

1 de maig. Comença a l'altar del Sant Crist de la basílica la funció del mes de Maria, en la qual participa el cor titular, que canta també durant la missa vespertina que presideix Mn. Salvador Mundó. Tradicional repartiment de roses.

Així mateix, intervé en els cants de la funció religiosa pròpia d'aquest mes de maig els dissabtes 4 i 11.

31 de maig. Cloenda del mes de Maria a la basílica abans de la missa vespertina. Tal com es féu el primer dia, hi ha un repartiment de roses.

En sortint, les cantaires es reuneixen en un sopar al restaurant Cal Parera.

2 de juny. En el teatre de l'Ateneu Igualadí el cor La Llàntia ofereix el concert *Cançons des del cor* com un dels actes finals de la commemoració del 125è aniversari. És presentat per LdRC.

Com a final del programa hi ha una actuació conjunta amb el nostre cor, la Schola Cantorum i la Coral Mixta, que interpreten, sota la direcció de Josep Montaner, la sardana «Recordant nostra terra».

Els organitzadors lliuren a entitats i col·laboradors participants rams de flors, essent la directora CTG la qui rep el del CPSMI.

14 de juny. Se celebra al restaurant Canaletes un dinar de cloenda dels actes del 125è aniversari de La Llàntia. Hi assisteix una representació de la nostra entitat, amb la seva directora CTG, que intervé en el torn de parlaments. En nom dels col·laboradors és LdRC qui pronuncia unes paraules.

15 de juny. Celebració dels noranta anys de l'excantaire Anna Costas. A la basílica té lloc una missa d'acció de gràcies, en la qual col·labora el nostre cor.

La residència P. Josep M. Vilaseca commemora el quinzenès aniversari fundacional. El mateix cor, sota la direcció de CTG, és convidat a solemnitzar la missa, que presideix Mn. Josep Grau, per als acollits.

9 de juliol. Darrer assaig del curs 2001-2002.

14 de juliol. En la proximitat de la festa de la Mare de Déu del Carme, el CPSMI ofereix un concert a les religioses del monestir de les Carmelites de Jorba, dirigit per CTG. En acabar es fa obsequi a la comunitat d'un record en pell.

Per tal de celebrar el final de curs 2001-2002 les cantaires fan un aperitiu al Bar de l'Estació.

31 de juliol. Mor a l'edat de vuitanta-tres anys el poeta i bon col·laborador del nostre cor, Antoni Canals Enrich. Recordem que és l'autor dels poemes «Som els d'Igualada!» i «Poema nadalenc» que la nostra agrupació va presentar amb notable èxit en diversos muntatges.

27 d'agost. El CPSMI reprèn els assaigs en l'inici del curs 2002-2003.

1 de setembre. Aplec de Fillol. El nostre cor és convidat a participar en la missa de la 14a Trobada Fillolenc, que celebra Mn. Josep Grau. Com cada any, l'església es fa insuficient per a encabir els fidels.

3 de setembre. La nostra entitat protagonitza a la basílica una sessió fotogràfica, a càrrec de Carles Aguilera, per a il·lustrar el programa de la II Trobada de Cors Parroquials.

16 de setembre. Mor a l'edat de vuitanta-un anys Manuel Mateu i Vives, actiu col·laborador del nostre cor. Va ser membre de la junta de les festes del vint-i-cinquè aniversari.

Cloenda del concert "Cançons des del cor" en el 125è aniversari de La Llàntia, amb la Schola Cantorum i el CPSMI

També fou l'autor del guió del nostre espectacle *L'Estel de Natzaret, en concert*.

Es participa en els cants de la missa en sufragi de la seva ànima que se celebra el dia 23 a la basílica, organitzada pels priors del Sant Crist i oficiada per Mn. Salvador Mundó.

20 de setembre. Coordinat per Pilar Cuerva, l'Editorial Efadós S.L. del Papiol comença la publicació de recerca documental en facsímils anomenada *L'Abans*, recull gràfic d'Igualada dels anys 1870-1965. El CPSMI hi tindrà cinc referències. A més, a la pàgina 172 s'hi publicaran dues fotografies de l'escenificació de *L'Estel de Natzaret* a càrrec de l'Agrupació Art i Alegria, filial del nostre cor, i a la pàgina 581 una altra fotografia de la mateixa agrupació.

20 d'octubre. El repte de l'organització de la II Trobada de Cors Parroquials de la Catalunya Central se supera amb bona nota.

Hi participen els grups següents: Coral Mare de Déu del Portal dels Prats del Rei, Cor Parroquial de Monistrol de Montserrat, Cor Parroquial de Sant Martí de Sesgueioles, Cor Parroquial de Moià, Schola Cantorum d'Igualada, Cor Parroquial de Bagà, Coral de Sant Esteve de Balsareny i, no cal dir-ho, el nostre cor, que actua d'amfitrió.

S'editen uns esplèndids programes, amb una ressenya i la corresponent fotografia de cada coral, i es distribueixen els cartells dissenyats *ex professo* per la cantaire i dissenyadora gràfica M. Rosa del Rio. Es compta amb la col·laboració del municipi, de diverses entitats d'estalvi i d'empreses igualadines.

La jornada comença amb la recepció i benvinguda de les corals participants a càrrec de Mn. Salvador Mundó, rector arxiprest, el qual fa una síntesi històrica de l'església gran, del retaule major i de la devoció de la ciutat al Sant Crist.

Després hi ha la recepció a l'Ajuntament d'Igualada, atesa pel regidor de Cultura, Xavier Badia, acompanyat per la regidora Antònia Enrich. Prèvies paraules de LdRC,

coordinador de la trobada, Badia celebra l'esdeveniment remarcant la tradició musical de la ciutat i obsequiant cada coral amb un exemplar del llibre d'Antoni Dalmau *Pels camins de la història d'Igualada*. L'acte acaba amb el cant de «L'emigrant».

A dos quarts d'una, assistència corporativa i participació en els cants de la missa dominical de la basílica, presidida per Mn. Joan Torra, vicari episcopal, acompanyat per Mn. Salvador Mundó. El celebrant fa referència al sentit ecumènic del cant en les cerimònies religioses. Actua de monitor dels cants Antoni Miranda, i a l'orgue, Lluís Victori.

A les dues del migdia té lloc al restaurant Canaletes el dinar de germanor. A la sobretaula es fa un nodrit sorteig de regals, gentilesa dels comerços i indústries de la ciutat.

A les cinc de la tarda, a l'Ateneu, assaig de les cançons de conjunt.

L'EXTRAORDINARI CONCERT DE GERMANOR. A les sis de la tarda, concert de germanor al teatre municipal de l'Ateneu, ple de gom a gom. És presentat per M. Teresa Ratera i Leonard del Rio.

L'inicia el Cor Parroquial de Santa Maria, dirigit per Coni Torrents i amb acompanyament organístic de Jorgina Miranda; interpreta «Salve de Montserrat», «Entre Iliris» i «Quem vidistis, pastores?».

En segon lloc actua la Coral Mare de Déu del Portal dels Prats de Rei, dirigit per Jaume Casamitjana i amb acompanyament organístic de Roger Costa. Presenten «Et incarnatus» i «Nunc dimittis», de Valentí Miserachs, i l'«Ave Maria» de Tomàs L. de Victòria.

En tercer lloc, el Cor Parroquial de Monistrol de Montserrat, dirigit per Raül Beneitez, acompanyat per Jordi Beneitez (violí) i Marta Playàs (flauta travessera), ofereix «Les clarors de la nit», de César Geoffray, «Adéu a Montserrat», popular, i «La marxa dels sants», de Wenwe Schneider. Aquesta coral —organitzadora de la primera trobada— lliura a Coni Torrents una placa commemorativa.

En quart lloc, intervé el Cor Parroquial de Sant Martí de Seseu, dirigit per Teresa Escolà i amb Maribel Sibila a l'orgue. Canta «Laudate Dominum», de Valentí Miserachs, «El nom de Maria», arranament de Valentí Miserachs, i «Oh cel blau», de Lluís Millet.

La darrera actuació de la primera part és a càrrec del Cor Parroquial de Moià, dirigit per Ignasi Albert, amb «Cantata núm. 140» de Johann Sebastian Bach, «Al·heluia» de Giovanni Pierluigi da Palestrina, i «Déu lloat per la natura», de Beethoven.

Obre la segona part la Schola Cantorum d'Igualada, amb Antoni Miranda en la direcció i l'acompanyament de Jorgina Miranda a l'orgue. Interpreten «Pregària a la Verge del Remei», de Lluís Millet, i «Ave Maris Stella», de Valentí Miserachs.

Continua el programa el Cor Parroquial de Bagà, sota la direcció de Ramon Quintana i l'acompanyament a l'orgue d'Eulàlia Gendrau. Presenten «Signora delle cime», de Giuseppe de Marzi, «Zum Eingang», de la «Missa alemanya» de Schubert, i l'«Al·heluia» d'Esteve Salas.

Tanca el programa d'actuacions per separat la Coral Sant Esteve de Balsareny, dirigida per Mn. Joan Bajona, que ofereix «Viva lllum d'alba», de Jo Akepsimas, «Vós sou, Senyor», arranament de Rolf Memmel, i «Himne a l'Assumpta», de Llorenç Riu.

Cal esmentar que totes les actuacions són escoltades amb atenció i molt aplaudides per un públic amatent.

APOTEÒSICA CLOENDA. Com a colofó, totes les corals s'apleguen per interpretar unes cançons de conjunt. Val a dir que l'ampli escenari resulta insuficient, oferint una estampa inèdita amb la gran munió de cantaires.

Els presentadors conviden Mn. Salvador Mundó, rector de Santa Maria, i Xavier Badia, primer tinent d'alcalde i president de la Comissió Municipal de Cultura, a pronunciar unes paraules. Aquestes són d'encoratjament per la tasca duta a terme pels cors parroquials.

Tot seguit hom convida ambdues autoritats a lliurar, en nom dels organitzadors, unes plaques de record a totes les corals participants.

Leonard del Rio remarca el fet insòlit per a Igualada d'una trobada de corals tan concorreguda i subratlla el signe material de germanor en aquesta cantada de conjunt.

Finalment, els prop de tres-cents cantaires, sota la direcció de Coni Torrents i amb acompanyament a l'orgue de Jorgina Miranda, interpreten «Gràcies», de M. Schneider, «Marxem en pau», d'O. Verkruyssen, i el «Virolai», de Josep Rodoreda, al qual s'afegeix el públic dempeus, lliurat i entusiasta.

A continuació hi ha una sucumulla als jardins de l'Ateneu, gentilesa del Consell Comarcal de l'Anoia. Després el comiat amb el «Cant dels adéus».

Totes les corals són obsequiades amb un DVD del concert realitzat per Joan Vila. També Joan Balsells enregistra el concert que s'emet per Anoia TV.

31 d'octubre. Un grup de cantaires de la nostra entitat assisteix a la castanyada de La Llàntia.

10 de novembre. Festa del Pa, organitzada pel Gremi de Flequers de l'Anoia. Cants en la missa que se celebra a la capella de la Llar del Sant Crist, a càrrec del nostre cor i del grup Aixafa-rocs, dirigits per CTG amb l'acompanyament a l'orgue de Jorgina Miranda. Programa: «El seu camí», «Senyor, el nostre cor», «Al·heluia» de Taizé, «Entre Iliris», «Sant», «Pare nostre», «Anyell de Déu», «Gràcies, Senyor» i «Virolai».

Després hi ha un dinar a l'hotel Amèrica, en el qual es presenta el «Paculet», nou producte alimentari.

17 de novembre. A la basílica, missa en honor de santa Cecília, amb cants de la Schola Cantorum. Al final, cant de l'«Himne» a la santa amb el CPSMI.

Els banderers d'enguany són els cantaires de Cors Units del Casal de la Gent Gran, que protagonitzen una cercavila abans i després de l'ofici.

Actuació de totes les corals participants en el concert de la 2ª Trobada de Cors Parroquial, sota la direcció de CTG

30 de novembre. Comença a la basílica la novena de la Puríssima, amb cants a càrrec del cor titular.

8 de desembre, festa de la Puríssima. A migdia, missa concelebrada solemne presidida per Mons. Josep M. Guix, bisbe de Vic, que es troba a Igualada en la seva visita pastoral. L'acompanyen els mossens Salvador Mundó, Josep Massana i una desena de sacerdots.

La celebració coincideix amb l'inici de les festes mil·lenàries de l'església de Santa Maria (1003-2003). El programa porta per lema «Mil anys, molts camins, un sol poble».

A l'ofertori es presenta la «llàntia del mil·lenari», que, situada a l'altar major, cremarà durant les festes més importants de l'any que comença. En acabar, el bisbe imparteix la benedicció papal.

Els cants són a càrrec del nostre cor, dirigit per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori.

El temple s'omple com en les grans solemnitats i compta amb la presència de les autoritats municipals.

Un parell de pancartes a les parets laterals del presbiteri, així com una altra d'exterior al campanar, donen testimoni de l'esdeveniment dels mil anys.

20 de desembre. CTG dirigeix les tradicionals cantades de Nadal a la plaça de l'Ajuntament amb totes les corals igualadines, entre elles la nostra i Cors Units, de les quals és la directora. Acompanyament al piano: Isidre Solé. També s'inaugura el pessebre. Després es reparteix coca i mistela a tothom.

24 de desembre. Per diverses circumstàncies, la nostra entitat acorda no participar en la missa del gall, trencant-se així una inveterada tradició.

29 de desembre, festa de la Sagrada Família. A la Soledat, missa presidida per Mn. Josep Massana. Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Jordina Miranda, el nostre cor s'encarrega dels cants. Pel que fa al

repertori, es recupera l'«Hosanna» de *L'Estel de Natzaret*, que s'interpreta com a cant d'entrada; a l'ofertori, «Entre lliris», i a la comunió, «El primer Nadal». Aquesta eucaristia és organitzada per l'Associació de la Visita Domiciliària de la Sagrada Família. Es distribueix una estampa de record, amb la traducció al català de l'himne de les laudes de la festa realitzada per Mn. Josep M. Bellpuig.

En el transcurs de l'any 2002 que s'acaba s'han editat tres números de El Trumfo, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria.

* * *

2003 /

En el decés de la presidenta Mercè del Rio

És evident que la història del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada no es pot escriure sense el nom de la Sra. Mercè del Rio Montfort. S'ha dit i repetit —i és ben cert— que el pal de paller dels primers seixanta anys de l'entitat coral ha estat el binomi Maria i Mercè del Rio, les dues germanes que, en una feliç comunió de sentiments i treball, ho han fet possible; una història desenvolupada en l'ambient d'uns anys propicis, però tampoc exempts de dificultats de tota mena.

Mercè del Rio fou una entusiasta proselitista moguda pel seu zel apostòlic i una excel·lent gestora i promotora. Des del seu càrrec de professora de música en diversos centres d'ensenyament s'especialitzà en corals juvenils i

procurà integrar els seus components en les adultes, amb preferència, és clar, al Cor de Santa Maria. D'aquesta manera moltes cantaires s'havien iniciat sota el seu mestratge durant els anys escolars i juvenils i havien continuat en el Cor Parroquial.

La capacitat de gestió i administració de la Mercè aconseguí que el CPSMI pogués desenvolupar-se amb una economia suficient i fluida. Maldava per buscar ajuts i col·laboracions arreu i controlava amb rigor les despeses. Així les coses, i a diferència d'altres corals, les cantaires mai no han hagut d'abonar cap quota per formar part del cor.

A més, es revelà com una experta organitzadora de viatges per a l'esbarjo de les cantaires. Viatges —ben agosarats per cert— i excursions organitzades amb tota classe de detalls, amb il·lusió i ganes de desenvolupar una activitat lúdica i alhora cultural per Itàlia, França, Portugal i, no cal dir-ho, per tot l'Estat espanyol, i sempre amb el nexa imprescindible de l'oració. La pregària en emprendre el viatge, les oracions del matí i aquells rosaris de tarda mentre l'autobús endrapava carretera. El cor ha recorregut una gran quantitat de santuaris marians i gairebé tot Catalunya. Però la seva gran flaca era el santuari de Lurdes de França, on s'ha peregrinat una vintena de vegades.

Una de les grans satisfaccions —quasi una gosa-dia— era que el papa Joan XXIII beneís personalment l'estendard del CPSMI en el transcurs del viatge a Roma l'any 1972. L'entossudiment de la Mercè ho aconseguí. A més a més, es va actuar davant d'ell a Castel Gandolfo.

La Mercè apuntalava tota la seva vida, totes les seves accions, tots els seus projectes, totes les seves iniciatives en una fe profunda, devota i decidida, amb convicció, més enllà del què diran i a vegades a contrarellotge del tarannà progressista exempt d'espiritualitat. Apostolat generós de servei als altres, amb la il·lusió d'acostar ànimes a Crist a través de Maria; aquest era un dels seus objectius en la seva professió —infermera visitadora— i més enllà de tot l'entorn familiar i amical en què podia o intentava influir, i naturalment en les «seves» cantaires del CPSMI. I val a dir que, en molt bona part, trobà feliç correspondència a aquest afecte que ella havia sembrat tan amorosament.

Ara el Senyor l'ha volguda més a prop seu. Ens ha deixat el seu record, el testimoni generós d'una colla de valors perennes.

12 de gener. El CPSMI ofereix un concert nadalenc a la Llar del Sant Crist, obsequiant amb llaminadures els avis acollits.

2 de febrer, festa de la Candelera. El nostre cor, dirigit per Coni Torrents Gubianes, dona un concert a la Residència P. Vilaseca en ocasió de l'aniversari de Vida Creixent. Es desenrotlla aquest programa: «Salve de Montserrat», «Regina coeli», «Marxa dels moliners», «Tumbai», «Quan jo tenia pocs anys», «A la plana», «Oh dolces campanes», «Nit de muntanya», «La Moreneta» (amb l'acompanyament al piano de Pilar Alegre) i «Virolai».

VIDA CREIXENT DÓNA LES GRÀCIES. Vida Creixent envia al Cor Parroquial la carta d'agraïment que transcrivim:

«En nom de Vida Creixent de la nostra ciutat ens plau agrair la vostra col·laboració en la festa de la Mare de Déu de la Candela que vam tenir el goig de celebrar a la Residència P. Vilaseca. La vostra actuació fou compartida amb els residents i tingué l'escalf i la intimitat que es pretenia. Estem segurs que tots recordarem la diada amb complaença. Les felicitem també, per la part que correspon, en el seu èxit. Tot es va desenvolupar a satisfacció de tothom.

»També la residència P. Josep M. Vilaseca ens ha manifestat la seva complaença. És molt important i lloable que un cor que gaudeix amb l'art de la música es recordi de les persones grans que conviuen en una residència i els faci arribar la seva estimació amb els seus cants tan entranyables.

»L'enhorabona a totes i molt especialment a la vostra directora Coni Torrents. També volem fer-les arribar a les fundadores, les germanes Maria i Mercè del Rio. Que per molts anys puguem gaudir amb el Cor Parroquial i, per la nostra part, confiem que en una propera ocasió podrem seguir comptant amb la vostra estima i col·laboració. - Josep M. Prat, president».

18 de febrer. En el local social de la nostra entitat i durant el transcurs d'un sopar de germanor es projecta el vídeo de la II Trobada de Corals de la Catalunya Central, realitzat per Joan Vila. La directora, CTG, li lliura un obsequi com a record. Aquest vídeo es regala a tots el grups corals que van participar en la trobada.

7 de març, primer divendres de Quaresma. Comença a la basílica la pregària setmanal al Sant Crist d'Igualada. Presideix el «Miserere» i la missa vespertina Mn. Salvador Mundó. Hi participa el cor titular, dirigit per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Gina Miranda. Es canta també el sonet verdaguerià «A Igualada en el centenari del Sant Crist».

Prèviament hi ha el trasllat processional de la imatge al manifestador de l'altar major.

18 d'abril, Divendres Sant. A l'església del Roser, commemoració del prodigi de la suor de sang del Sant Crist, en acte matinal presidit per Mn. Salvador Mundó. Cants a càrrec del nostre cor.

22 d'abril, festa del Sant Crist. Participació del CPSMI en la processó, amb l'estendard portat per Rafi Pérez, M. Àngels Riba i Àngela Ubach. A la basílica, en acabar el seguici processional, cants en la veneració de la imatge i després en la missa vespertina, presidida per Mn. Joaquim Font.

23 d'abril. A l'església gran, cants del cor titular en la missa de cloenda de les festes del Sant Crist d'Igualada, oficiada per Mn. Salvador Mundó acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig. Retorn de la imatge al seu cambriol. La direcció del cants és de CTG, amb Jorgina Miranda a l'orgue.

25 d'abril. Després d'una llarga malaltia, soferta amb molt tremp i cristiana resignació, mor la presidenta del CPSMI, Mercè del Rio Montfort (Igalada, 13-3-1919 – 24-4-2003). Ha viscut vuitanta-quatre anys donant-se als altres, estimant i fent el bé.

Cofundadora del nostre cor, del qual ha estat una activa dinamitzadora. En constituir-se la junta de la coral sota la presidència de Mn. Amadeu Amenós, fou nomenada secretària, i també exercí la mateixa funció en les noves directives encapçalades per Mn. Miquel Fitó i Mn. Genís Padrós. Assolí la presidència en 1984 i fou ratificada en el càrrec en elaborar-se els estatuts referendats per la Generalitat de Catalunya en 1990.

També ha estat professora de música en diversos grups i col·legis —citem l'Institut d'Ensenyament Mitjà Pere Vives Vich— i directora de corals escolars i privades. Infermera visitadora de professió molt coneguda, havia dut a terme una important tasca social.

Exalumna de la Divina Pastora, en la seva joventut actuava en el grup de teatre del Centre Tradicionalista, d'on era militant. Havia format part d'una de les primeres colles sardanistes de la postguerra i de l'Agrupació Folklorica Igaladina. També de l'Orfeó d'Igalada, del quartet vocal Montserrat, del Cor Seràfic, de la Joventut Femenina d'Acció Catòlica, de l'Assemblea Local de la Creu Roja, de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lurdes i, durant molts anys, instructora de música de la Secció Femenina.

Remarcable la seva activitat en diversos grups eclesials als quals pertanyia, especialment la catequesi dominical —de la qual havia estat delegada— i particularment en obres assistencials. Havia promogut les festes del carrer de Sant Sebastià i en especial les tradicionals catifes de flors en la diada de Corpus.

Especialment devota del Sant Crist d'Igalada i de la Mare de Déu de la Pietat, estimava la seva ciutat, la seva història i les seves tradicions, i participava en totes aquelles activitats per a les quals s'havia demanat la seva col·laboració.

UNA SELECCIÓ DE LES MOSTRES DE CONDOL. Copiem tot seguit el testimoniatge d'alguns amics i compatriotes:

—Mn. Joan Raurell: «Benvolguda Coni i cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria.

»Voldria dir-vos que he pregat per la Mercè, presidenta de l'entitat. Al cel sigui i que intercedeixi per tots nosaltres. Recordo amb afecte els assajos als baixos de la rectoria. Molts dimarts m'adormia al so de les vostres cançons. Això si jo no anava massa tard. També recordo les trobades preparatòries als assajos i celebracions. Ens permetia una sincronia perfecta entre el cor i l'altar.

»L'apostolat de la Maria i la Mercè a través del cant i la música bé mereix ser reconegut i recompensat. Que sigui el Senyor qui ho faci amb escreix. Jo només puc dir: Gràcies per tot!»

—Paquita Valls: «Recordada Mercedes: Tinc el cor trist, no puc fer-me la idea que no és ja entre nosaltres,

Mor Mercè del Rio Montfort, presidenta, cofundadora i activa dinamitzadora del CPSMI

Cada dia que passa l'enyoro més, recordant els dies feliços que al seu costat passàrem juntes.

»Per a mi ha sigut com una mare amorosa, com una amiga fidel i una presidenta admirable, lluitadora sempre per la veritat i la fe, ensenyant-nos el bon camí amb la paraula i l'exemple, sempre lluitadora en el seu càrrec, bondadosa. Portava dintre del seu cor un amor infatigable al seu Cor Parroquial, que fou la seva vida. Totes les cantores tenim d'agrair al bon Déu la gràcia d'haver-nos donat una presidenta tan eficaç, ja que el seu anhel era treballar per nosaltres i fer-nos felices. Gràcies, Mercè.

»No dubto que la seva arribada al cel fou apoteòsica, envoltada de cants celestials i als braços de la Verge Maria i del bon Déu. S'ho mereixia, descansi en pau!

»Li prego, Mercè, que en la seva nova estada no ens oblidis i continuis ajudant-nos i dirigint-nos tal com feia en vida.

»Mil gràcies, Mercè. Adéu-siau, mareta, Mercè, adéu-siau. Que al cel sigui!»

—José Lezuan: «Fue una mujer dotada de una simpatía, de una capacidad de trabajo y espíritu de entrega singulares, a la sombra siempre del hacer pausado, franciscano, de María, su hermana.

»Me ruegas "una oración por su eterno descanso". Tengo para mí que los santos no han de menester plegarias y a mi entender lo son aquellos que tuvieron la rara habilidad de preservar su infancia, es decir, los calificados como "pobres de espíritu" en las bienaventuranzas. Mercedes militaba en esta cofradía de elegidos. Merecía, pues, el reino de los cielos. Más que rezar por ella, debemos, creo y desde ahora, ponernos bajo su protección.»

—Josep Mercader: «Era una noia que tenia sempre temps i ganes de fer activitats, per l'Església, per la seva Igalada i per formar les noies, culturitzant-les de totes maneres: musicalment, professionalment i moralment. Això sí, ella portava una batuta i la seva germana la instrumentava amb molt encert. Es complementaven admirablement!»

—Lola Fillat: «Has transitat sense por, cantant, pels camins del món. Ben segur que ara ja ho estàs fent per l'infinit, envoltada d'estols de serafins.»

—Juan Antonio Garcia-Urgelés: «Gran amiga y mejor igualadina. Nuestro pesar a toda la familia, al Coro Parroquial de Santa María e instituciones vinculadas. Rezaremos por ella.»

—Sira Roset: «Va ser una dona extraordinària, que abans de pensar en ella ho donava tot.» Generosa, sollicita, amable, treballadora... Ho tenia tot per oferir a la gent. Era responsable en la feina, diligent i acurada en els gestos. Va estar lluitant per la vida fins al límit de les seves forces. Es va lliurar en cos i ànima als altres i a pregar per ells, ja que era molt devota i enamorada del Sant Crist.

»Trobarem a faltar molt la seva rialla espontània. Per ella i amb ella seguirem aquí, recordant la seva imatge latent en cada cor cantaire. Mercè, estimada Mercè, no l'oblidarem mai tots els que la vàrem conèixer.»

Jordi Aymamí: «La Mercè ha estat una bona igualadina que estimava la ciutat. El meu condol per a la família i per al Cor Parroquial de Sant Maria.»

Josep Miserachs: «Com a veí, com a president del Consell Comarcal de l'Anoia i sobretot com a igualadí, voldria manifestar el més sentit condol pel traspàs de Mercè del Rio. Reconeguda és la seva aportació cultural, musical però sobretot humana. Sé que aquestes paraules no omplen el buit deixat, però vegeu-hi, us ho prego, el reconeixement més sincer i la solidaritat més sentida.»

Antoni Dalmau: «Formava part indestruïble d'aquest paisatge igualadí. I és que, a poc a poc, se'ns van morir aquelles persones que ens semblaven inseparables de la Igualada que ens va veure néixer.»

SEBASTIÀ BORRÀS EN EL SETMANARI «L'ENLLAÇ». Finalment, copiem les paraules que el periodista i amic Sebastià Borràs Guadalaviart li va dedicar en el setmanari *L'Enllaç* (30-4-2003):

«Acabava de sentir una disquisició sobre "les obres i les sobres" quan m'arribà la notícia de la mort de Mercè del Rio, la Mercedes com la coneixia tothom popularment. Ho fou, de popular. A tot l'Anoia, i fins més enllà, era a bastament coneguda. Inseparable de la seva germana Maria, romandrà en el record de tantes i tantes noies que al llarg dels anys han passat pel Cor Parroquial. La germana mort se l'endugué a engruixir cors celestials i separà de la família un dels components més actius. Féu el darrer viatge vestida d'alba i ens deixà el record de les seves obres. Els cants del Cor Parroquial de Santa Maria ressonaren com mai en el comiat celebrat a la basílica.

»La disquisició a la qual em referia girava entorn d'aquella frase, amb reminiscències bíbliques, sobre si ha de ser per les obres, que cal conèixer, i no pas per les dites. La Mercè, en aquest aspecte, n'ha estat un bon exemple, ja que, tant professionalment exercint d'infermera, com en l'organització del lleure i aficions musicals, féu difícil destriar on acabava el professionalisme i on començava

el donar-se, i viceversa. Escreix en lliurament. Segur que reposa en pau.»

26 d'abril. Funeral a la basílica per Mercè del Rio Montfort i, tot seguit, enterrament. Presideix l'eucaristia Mn. Salvador Mundó, acompanyat pels mossens Joaquim Font, Josep Massana, Antoni M. Bausili, P. Lluís de Reus i el diaca Mn. Pere Roig.

L'HOMILIA DE LA MISSA FUNERAL. L'homilia és a càrrec de Mn. Joaquim Font, que diu, entre altres coses:

«La Mercè del Rio, que al cel sia, ha marxat cap a la Casa del Pare. Se n'ha anat, però no ens ha deixat. Com resa l'Església en el prefaci dels Sants —tenim motius per a pensar que ja en forma part—, "d'aquest núvol lluminós de testimonis que ens acompanya sempre".

»El seu esperit de fe, com el seu bon humor cristià, comunicatiu —i segons en quins moments de la malaltia, heroic— ens fa esperar aquesta realitat, perquè ha marxat ben preparada cap a la Vida definitiva.

»Ha deixat una estela lluminosa d'optimisme i alegria cristiana. Jo diria herència ja dels seus pares, conservada, augmentada i transmesa. Les excursions del Cor Parroquial han escrit pàgines ben eloqüents en aquest sentit. Tothom ho sap. Igualment les celebracions festives del grup són testimoni que "un sant trist és un trist sant". Ha sigut un treball d'equip amb els germans —no cal dir amb la Maria, fundadora i directora—, com amb els altres familiars, cantaires de primera hora i recents, amics que ho hem compartit: tots amb la joia comunicativa.

»La infermera visitadora de la Seguretat Social, la Mercè, ha consolat, animat i servit moltes famílies. Hi ha moltes anècdotes de les persones que ho visqueren més de prop.

»Igualment, les sardanes, el teatre, les estades igualadines anyals a Montserrat, són un bon record i una lliçó inoblidables. També el seu entusiasme exultant en conduir el Cor Parroquial era contagiós i creixent.

»L'amor al Sant Crist d'Igualada, a la Verge Immaculada, santa Maria, i l'estimació cristiana de la pàtria, ho portava sempre al cor. Essent-ne apòstol.

»Guiats per la fe i l'esperança, li diem: A reveure!»

En el presbiteri hi figura l'estendard de la coral. Cants a càrrec del CPSMI, dirigit per CTG i amb l'acompanyament de Jorgina Miranda. Heus ací el repertori: «Regina coeli», «Senyor, tingueu pietat», «El Senyor és el meu pastor», «Sedejant», Sant, sant, sant», «Anyell de Déu», «Entre Iliris» i «Oh dolça Mareta».

VESTIDA DE BLANC. *La Mercè va volar cap al cel en vigílies del diumenge «in albis». En el recordatori del seu comiat hi figurava el poema que transcrivim a continuació, escrit pel seu nebot Leonard:*

*Vestiu-me de blanc, que avui és festa,
despunta l'albada d'un nou jorn,
i amb l'alforja a punt, la feina llesta,
gaudiré amb delit del nou Sojorn.*

*Vestiu-me amb el blanc de la puresa,
aquell que complau el meu Amat,
sense afegitons, amb senzillesa,
amb fe vehement i humilitat.*

*Vestiu-me de blanc, que ja s'atansa
l'estel rutilant, en zèfir lleu
—música i cançons—, i tinc frisança
de gustar de prop l'escalf de Déu.*

26 d'abril. Cants del nostre cor en la missa vespertina patronal de la festa de la Mare de Déu de Montserrat, a l'església del mateix nom, presidida per Mn. Josep Sabaté.

En acabar, petit concert amb aquest repertori: «Nit de muntanya», «A la plana», «Marxa dels moliners», «Oh dolces campanes» i «Oh dolça Mareta».

1 de maig. Com és tradicional, a la basílica, el cor titular participa en la funció del mes de Maria cada dissabte de maig, abans de la missa vespertina celebrada a la capella del Sant Crist. El primer dia i el darrer, també es canta la missa.

23 de maig. Les entitats corals La Llàntia i el CPSMI fan arribar als mitjans de comunicació la nota següent:

«UN DESAFORTUNAT OPUSCLE. Acabem de llegir l'opuscle que ha editat l'Ajuntament de Montbui, amb el patrocini de la Diputació de Barcelona, titulat "Guia d'entitats de cultura popular de la comarca de l'Anoia", en el qual figuren només 37 grups. Realment ignorem per què s'ha fet aquesta selecció, essent així que hi ha nombrosos oblitats, entre ells les entitats sotasignants amb 125 i 65 anys d'existència i activitat.

»Pel que fa a Igualada, si els responsables d'aquesta publicació s'haguessin molestats a consultar la pàgina web de l'Ajuntament, s'haurien adonat que en l'apartat d'entitats culturals n'hi figuren 114, entre elles una vintena directament vinculades a la música coral i/o instrumental. Referint-nos més concretament a corals, n'hi manquen sis d'Igualada i, pel que fa a la comarca, tampoc hi ha les de Capellades, Hostalets de Pierola, Masquefa, Prats de Rei i Sant Martí de Sesgueioles, entre altres. Malaguanyada inversió.

»És una llàstima que una bona iniciativa com aquesta sigui incompleta, oi més tenint en compte la riquesa cultural que en nombre d'entitats i associacions té la nostra comarca. - Agrupació Coral La Llàntia i Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.»

31 de maig. Cloenda del mes de Maria a la basílica, amb cants en la missa vespertina.

Després les cantaires es reuneixen en un sopar al restaurant Cal Parera, de la plaça del Pilar.

1 de juny, festa de l'Ascensió. El nostre cor és convidat un any més a participar en l'Aplec de Rubió. A dos quarts d'onze s'ofereix un concert i a continuació cants en la missa, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Jorgina Miranda. Es fa el tradicional repartiment del pa beneït. L'alcalde de la localitat, Miquel Archela, obsequia les cantaires amb un *pin* de Rubió. Esdevé una festa molt lluída i participada.

ROMÀ CASANOVA, NOU BISBE DE VIC. El 13 de juny del 2003 és nomenat bisbe de Vic Mons. Romà Casanova Casanova, nascut a Deltebre (26-5-1956) i fins ara arxiprest de Flix. *Substitueix Josep M. Guix.*

22 de juny. Concert matinal de fi de curs de la nostra agrupació coral a l'església de la Llar del Sant Crist, dirigit per CTG. S'ofereix un repertori amb algunes cançons amb lletra de Jacint Verdaguer en la cloenda dels actes del centenari de la seva mort, entre elles «Cançó a la Moreneta», «A Igualada, en el centenari del Sant Crist», «Adéu a Montserrat» (primera audició), «Sedejant», «Els goigs a sant Taló» (primer audició) i «Virolai». El concert és complementat amb cançons d'altres autors: «Nit de muntanya», «A la plana» i «Regina coeli».

En sortint, les cantaires es reuneixen en un suculent aperitiu al Bar de l'Estació.

24 d'agost, festa de Sant Bartomeu. Es difon el número 4.950 del *Full Dominical d'Igualada*, commemorant el centenari de la publicació, fundada el 23 d'agost de 1903. Es tracta d'una edició extraordinària de 24 pàgines, amb diversos treballs, escrits per una selecció d'articulistes.

Hi ha un article, signat per M. Teresa Miret, titulat «100 anys de vida religiosa a través dels llibres», en el qual hi ha una referència al CPSMI. En l'apartat «Art, música i literatura» es dona compte del llibre *Coro Parroquial de Santa Maria de Igualada. Bodas de plata fundacionales, 1939-1964*, Ed. Pons, Igualada 1965, 66 pàgines.

5 de setembre. El ple de l'Ajuntament d'Igualada aprova el nomenament de LdRC, coordinador del nostre cor, com a membre del Consell de Govern de l'Institut Municipal de Cultura.

7 de setembre. Una gran tromba d'aigua obliga a suspendre la participació coral en el tradicional Aplec de Fillol. Malgrat tot, la directora CTG a l'orgue i el nostre coordinador LdRC salven el compromís.

15 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors. La nostra agrupació coral participa en els cants de la missa patronal de la Soledat. Presideix la concelebració el rector, Mn. Josep Massana, acompanyat d'un grup de sacerdots, entre ells l'igualadí P. Lluís Planas, monjo de Montserrat,

que pronuncia l'homilia. Es compta amb un bon nombre de fidels.

31 d'octubre. Una representació de la nostra entitat assisteix a la castanyada que organitza La Llàntia i que se celebra al seu local social.

4 de novembre. El butlletí informatiu del CPSMI, *El Trumfo*, que dirigeix LdRC, arriba al número 150.

LES 150 EDICIONS DEL BUTLLETÍ «EL TRUMFO». Al respecte hi podem llegir:

«Hi ha costum de festejar les xifres rodones. No perquè siguin millors o pitjors que les altres, però sembla que tenen quelcom especial. Avui aquest butlletí arriba a l'edició núm. 150. Doncs, Déu n'hi do!

»Aquest butlletí de caire intern ha tingut continuïtat no sempre regular i contempla dues èpoques ben determinades. La seva missió és bàsicament informativa: ser portaveu de les activitats que realitza la coral, i es complementa amb informacions de la "família cantaire" i altres articles.

»Començà molt modestament l'1 d'octubre de 1989 amb un sol full imprès a doble cara. La capçalera diu: "Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada", i com a subtítol: "Nota informativa", el qual més endavant es modificarà com a "Circular informativa" i finalment com a "Butlletí interior".

»El 3 de setembre de 1996 (núm. 94) s'entra en una segona època. Canvia de format (mides 21x15 cm) i s'anomena *El Trumfo*, nom encunyat familiarment per la fundadora directora Maria del Rio, la qual, quan els assaigs o les actuacions surten rodones, acostuma a animar les cantaires dient-los: "Sou uns trumfos!"

»L'edició del 27 d'agost de 1999 (núm. 130) ja consta de 20 pàgines i es presenta grapada. En la capçalera hi figura a partir d'aquest número el nou anagrama del cor, estrenat amb motiu del seixantè aniversari.

»A partir de l'1 de gener del 2003 (núm. 146) es millora sensiblement la impressió, especialment pel que fa a les fotografies.

»El tiratge actual és de 100 exemplars, que es distribueixen a cantaires, familiars i amics.»

En aquest mateix butlletí es publica com a primícia el text íntegre de l'oratori *Mil anys de Santa Maria d'Igualada*, en quatre actes, del qual és autor Antoni Dalmau Ribalta. Serà musicat per Mons. Valentí Miserachs Grau per a veus solistes, cor i orquestra. Aquesta obra clourà els actes del mil·lenari de l'església de Santa Maria i serà interpretat per totes les corals igualadines, entre elles quals el nostre cor. Inicialment és prevista la seva estrena per al pròxim 29 de novembre, però a l'hora de la veritat la pressa del temps aconsella d'ajornar-la al 28 de març del 2004.

8 de novembre. Cinquè aniversari de la Festa del Pa de l'Anoia. Hi ha una missa vespertina a la capella de la Llar

Ma. Teresa Calaf, M.ª Rosa Serarols i Paquita Valls, reben el títol de «cantaire d'honor» del CPSMI

del Sant Crist, amb cants del CPSMI i el conjunt Aixafa-rocs, dirigits per CTG.

Després els associats es reuneixen en un sopar a l'hotel Amèrica.

23 de novembre. El nostre cor assisteix corporativament a la basílica a l'ofici en honor de santa Cecília, patrona de la música, ofici que acaba amb l'«Himne» a la santa. La bandera gremial es confia a dues agrupacions: la Xalest, en el seu trentè aniversari, i a la Banda de Música, que ha arribat als seus quinze anys. En sortint de l'església hi ha una cercavila fins al vestíbul de l'Ateneu, on se serveix un aperitiu.

Dinar de germanor de la nostra entitat als salons del restaurant Canaletes. A les cantaires, amics i familiars s'hi afegeixen el director i president de La Llàntia, Josep Montaner i Josep Asbert, amb les respectives esposes. També hi són presents els mossens Salvador Mundó, Josep Massana, Josep Sabaté i Joaquim Font, com també els components del conjunt Aixafa-rocs.

EL NOSTRE DINAR DE GERMANOR DE SANTA CECÍLIA.

La directora Coni Torrents dóna la benvinguda al centenar de comensals amb aquestes paraules:

«Beneïu, Senyor, la trobada coral, / amb vostra santa paraula. / Ens partirem el pa i la sal, / i dinarem amb vós de cap de taula. / Llesqueu el pa d'amor i el vi d'honor / per alimentar nostra existència / i sigui la vianda de l'amor / el goig de fruit amb vostra presència. / Festegem amiat, cançons i afanys / amb bona i agradable companyia; / que la festa segueixi amb harmonia. / Ben de cor a tots. Que per molts anys!

»Enhorabona, doncs, cantaires homenatjades, Anna, Dori, M. Rosa, Paquita i M. Teresa.

»En iniciar, però, aquesta festa voldria tenir un record especial per a la Mercè. Serà la primera vegada en seixanta-quatre anys que no ens acompanya físicament. Ja ha

passat el relleu. Però estigueu convençuts tots plegats que està contenta de saber de la nostra presència i de veure la germanor amb què continua la seva obra. I és feliç.

»També unes paraules de record per una cantaire que per malaltia no pot estar entre nosaltres: l'Antònia. El nostre confort i l'esperança d'una bona recuperació.

»Una salutació als mossens i també al president i al director de la Coral La Llàntia, que una vegada més ens han volgut fer costat, junt amb les seves esposes. Gràcies de cor, amics.

»Gràcies igualment a familiars i amics que amb la vostra presència ens feu costat, donant-nos caliu i afecte. I singularment a un grup de músics amics i a les seves esposes que fa pocs dies van compartir les cançons de la Festa del Pa del Gremi de Flequers de l'Anoia, a la capella del Sant Crist, i que avui han acceptat la nostra invitació per a ajudar-nos a amenitzar tots junts la sobretaula. Bon profit.»

A l'hora de les postres s'atorguen els títols de «Cantaire de mèrit» a Dori Izquierdo i Anna Rodríguez, i de «Cantaire d'honor» a M. Teresa Calaf, M. Rosa Serarols i Paquita Valls. També es lliura a tots els presents una insígnia de plata de la coral. Les cantaires obsequien amb sengles rams de flors CTG i Maria del Rio Montfort.

Actua el grup Aixafa-rocs, que dedica la cançó «Oh!, Conil!» a la directora del cor, amb una lletra especialment confegida.

30 de novembre. Comença la novena de la Puríssima a la basílica, amb cants pel cor titular.

8 de desembre, festa de la Puríssima, patrona de la parròquia de Santa Maria i de la seva coral. El nou bisbe de Vic, Romà Casanova, presideix, a la basílica, la missa d'acció de gràcies com a cloenda del mil·lenari de l'església gran. L'acompanyen els rectors de les tres parròquies igualadines i una desena de sacerdots, religiosos i diaques.

El temple s'omple de gom a gom, remarcant-se la presència de l'alcalde, de diversos regidors i dels membres de la Comissió del Mil·lenari.

Els cants són a càrrec del cor esmentat, dirigit per CTG, amb acompanyament de l'organista Lluís Victori.

En l'homilia el prelat diocesà fa una referència històrica a la butlla del papa Silvestre II, tramesa a l'abat Otó de Sant Cugat, on reconeix, entre altres possessions, la «cella de Santa Maria d'Agolada», un document que es guarda a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. «La celebració del mil·lenari —diu— és motiu per a recordar les profundes arrels cristianes del nostre poble.»

Al final de la missa s'inaugura una làmina de bronze commemorativa de l'efemèride i s'entona l'«Himne a santa Maria».

Un dels moments més emotius és l'apagament de la llàntia que es va encendre en aquesta festivitat fa un any i que ha cremat en tots els actes commemoratius celebrats a la basílica.

Després el bisbe és rebut al saló municipal de plens per l'alcalde Jordi Aymamí.

19 de desembre. A la plaça de l'Ajuntament s'inaugura el monumental pessebre, obra de l'artista local Teresa Riba. A continuació hi ha les tradicionals cantades nadalenques, dirigides per Joan Mas, amb les corals següents: CPSMI, La Llàntia, Cors Units del Casal de la Gent Gran, Schola Cantorum, Coral Mixta, Rondalla Novaunió, Centro Cultural Extremeño, Casa de Andalucía del Anoia, Si Fa Sol, de Montbui, juvenil Xalest i infantils Verdums i Gatzara. Com a comiat es reparteix coca i moscatell a tothom.

28 de desembre, festa de la Sagrada Família. Missa solemne a l'església de la Soledat, presidida pel P. Lluís de Reus, caputxí, acompanyat pel rector, Mn. Josep Masana, el qual fa una introducció. Aquesta eucaristia és organitzada per l'Associació de la Visita Domiciliària de la parròquia.

Un any més es confien els cants a la nostra coral, dirigida i acompanyada a l'orgue per CTG. D'entre el repertori de cants que s'interpreten esmentem «Joia en el món», «El noi de la mare», «Santa nit», «Adeste, fideles», «Gràcies, Senyor» i «Himne a la Sagrada Família». LdRC, coordinador del cor, dirigeix els cants de l'assemblea. Es distribueix una estampa com a record de la festa. Hom qualifica l'actuació coral com a molt reeixida. Coincideixen en la valoració tant la directora com l'opinió rebuda dels feligresos que omplen totalment el temple.

En el transcurs d'aquest any 2003 que s'acaba s'han editat cinc números de El Trumfo, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria.

* * *

2004 /

65è aniversari fundacional

En aquest any 2004 hem arribat al nostre 65è aniversari de la fundació del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada; una data important que és fruit d'una dedicació singular, gràcies a l'esforç i al treball de diverses generacions. El canvi en la direcció del cor a partir de l'any 2000 en la persona de Coni Torrents Gubianes suposa una nova etapa, hereva d'un patrimoni valuós.

La coral ha viscut des d'aquell any 1939 èpoques molt brillants i altres de més discretes i difícils, però en cap moment no s'ha interromput l'activitat. Per això és remarcable el testimoni i la il·lusió de la nova directora, que assegura una nova època en la història del cor.

El CPSMI participa en l'estrena de l'oratori "Mil anys" a la basílica

L'actual professora i responsable de la direcció hi ha aportat un bagatge important de quaranta anys com a cantaire a les ordres de Maria del Rio Montfort, en els darrers anys complementant la direcció de la coral, una carrera de música avalada pel Liceu de Barcelona i diversos cursos d'especialització en el mestratge musical. Però una coral necessita un grup de cantaires sense el qual no té raó de ser, i aquí es posa en relleu la importància de les veus de què es disposa. Una coral és un col·lectiu en el qual ningú no és imprescindible individualment i tothom és necessari. I el CPSMI ha continuat, sota la direcció de CTG, potser amb un tarannà diferent—ni millor ni pitjor—, però igualment responsable i entusiasta que el de la seva predecessora.

Entre les activitats d'aquesta anualitat cal destacar la participació en l'Oratori del Mil·lenari, un esdeveniment ciutadà insòlit, difícilment repetible, tant per la singularitat de l'obra com per la gran massa de persones i entitats que hi intervenen. També la celebració de la festa de Santa Cecília, patrona de la música, a la qual van ser convidades particularment totes les excantaires.

26 de febrer. Mor l'industrial igualadí Josep Mercader Riba, a l'edat de setanta-sis anys, bon col·laborador i simpatitzant del CPSMI. La seva esposa, Paquita Gomà, apadrinà la senyera de la coral (1960).

27 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica, actes en honor del Sant Crist d'Igualada, presidits per Mn. Salvador Mundó, prior eclesiàstic. Trasllat processional

de la imatge des del seu altar de la capella fonda fins al manifestador de l'altar major. Funció del «Miserere» i missa vespertina. Cants pel cor titular, dirigit per CTG i amb acompanyament a l'orgue de Lluís Victori.

Com cada any, durant tots els divendres quaresmals el mateix cor intervé en les misses a l'església del Roser, amb la col·laboració de l'esmentat organista. S'encarrega de dirigir els cants del poble Florenci Oliva. Aquest any es demana als gremis de la ciutat que llegeixin les lectures i facin les ofrenes.

3 de març. El compatrici i bon amic del cor, Josep Mussons, presenta el llibre *El Barça vist per dins*, editat per Pagès (Lleida). L'autor dedica un capítol a comentar una anècdota que va viure el nostre cor a Biescas en el transcurs del viatge al país dels isards, realitzat del 8 a l'11 de setembre de 1995.

28 de març. A l'església gran, estrena de l'Oratori del Mil·lenari, lletra d'Antoni Dalmau R. i música de Valentí Miserachs. El temple resulta insuficient per a donar cabuda als ciutadans que volen presenciar l'estrena. Es calcula una assistència de prop de dues mil persones.

El rector, Mn. Salvador Mundó, agraeix les col·laboracions. Ocupen els primers bancs els bisbes Romà Casanova i Josep M. Guix, titular i emèrit respectivament de la seu de Vic, juntament amb altres autoritats i representacions.

A l'altar major, un gran entarimat dona cabuda als 230 cantaires de les corals La Llàntia, Schola Cantorum, CPSMI, Capella de la Tossa, Xalest, Mixta, Exaudio, Aqualata, Cor

de Cambra de l'Escola de Música i les infantils Verdums i Gatzara. Actuen de solistes Núria Mas (soprano), Marta Valero (mezzosoprano), Ferran Campabadal (tenor), Toni Marsol (baríton) i Joan Sebastià Colomer (baix). La part orquestral, a càrrec de la Jove Orquestra Simfònica de l'Anoia, i a l'orgue, Lluís Victori. La direcció general és de Valentí Miserachs.

L'obra es reparteix en quatre parts i es basa, en línies generals, en la història de Santa Maria d'Igualada.

L'ESPECTACULAR ENTARIMAT DE LA CORAL. Per tal de donar cabuda als 230 intèrprets cantaires de la macrocoral igualadina per a l'estrena de l'Oratori del Mil·lenari, es munta a tall d'esglaonat una espectacular bastida a l'altar major. Tot plegat per a facilitar als cantaires una bona i més còmoda i accessible visió del director, i viceversa, malgrat que es tapaven els atlants de la part baixa del magnífic retaule. L'espectacular entarimat també donava una major vistositat a la coral. I tot plegat —amb la imatgeria de fons— aconseguia un resultat molt vistós i espectacular. Les corals infantils es col·locaren en els altars laterals.

Les cantaires del Cor de Santa Maria, situades en el nivell més alt, tenien a tocar el manifestador del Sant Crist. Una vivència ben singular.

UNA APOTEÒSICA ESTRENA. L'estrena de l'oratori *Mil anys* és rebuda amb un gran entusiasme i aplaudida apoteòsicament. El nombrós públic assisteix atent i emocionat a l'audició; tant és així que, en el moment en què el director convida els presents a sumar-se al cant popular de l'«Himne a santa Maria d'Igualada», les veus s'entretallen i el que esdevenia una magna coral es trenca per l'emotivitat del moment, balbucejant els llavis i deixant parlar el cor.

El magnífic retaule barroc de Santa Maria que fa de dossier a la munió de músics i cantaires hi juga també la seva part, il·luminant-se esglaonadament fins a aconseguir la seva màxima esplendor.

Realment és un repicó brillant i espectacular a la cloenda de la commemoració mil·lenària de l'església de Santa Maria d'Igualada, extraordinàriament participada.

UN CD OBSEQUI DEL COR A LES SEVES CANTAIRE. *D'aquesta interpretació de l'oratori Mil anys se'n fa un enregistrament en directe que es comercialitzà en CD. El Cor Parroquial de Santa Maria n'adquireix una bona quantitat per fer-ne obsequi a les cantaires. El record d'una gran jornada.*

3 d'abril. Cants del CPSMI en el funeral, tingut a l'església de la Sagrada Família, de la cantaire Antònia Font Gumà, que va morir ahir dia 2, a l'edat de cinquanta-un anys. La cerimònia del comiat ha estat multitudinària, atès l'afecte que la finada s'havia guanyat en vida.

9 d'abril, Divendres Sant. A la tarda, cants del nostre cor en el viacrucis que se celebra a l'església del Roser en commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada.

L'acte, que acaba amb la veneració de la imatge i el cant dels goigs, és presidit per Mn. Salvador Mundó. Com cada any, l'acte es veu molt concorregut i s'omple tota la nau del temple.

13 d'abril, Dimarts de Pasqua, festa del Sant Crist. A la tarda, la nostra entitat assisteix a la processó amb el seu estendard. Enguany són les bandereres Anna Huertas, Rafi Pérez i Àngela Ubach.

En acabar, a la basílica es té cura dels cants en la multitudinària veneració de la imatge i posterior missa vespertina, que presideix el P. Pere Codina, claretià.

14 d'abril. Se celebra a la basílica la missa vespertina de cloenda de les festes del Sant Crist. És presidida pel rector i prior eclesiàstic, Mn. Salvador Mundó. En acabar, retorn de la imatge a la seva capella. Els cants són a càrrec del cor titular.

24 d'abril. A la parròquia de Montserrat, amb motiu de la festa patronal, cants del nostre cor en la missa presidida per Mn. Josep Sabaté.

En acabar, breu concert amb aquest repertori: «Au, pren alè», «Dalt del tren», «Per valls daurades» i «Rosa de bardissa».

Els veïns omplen l'església de flors. En acabar se serveix un pisolabis.

1 de maig. Cants del CPSMI en la missa vespertina de la basílica i en l'inici de la funció del mes de Maria. També s'hi participa els dissabtes dies 8, 15, 22 i 29 d'aquest mes i el darrer dia.

8 de maig. Participació del nostre cor en un casament celebrat a la basílica.

28 de maig. Cants del mateix cor en la missa funeral, presidida per Mn. Jaume Serra a l'església de la Sagrada Família, per la cantaire M. Rosa Serarols i Solé, que ha mort a l'edat de setanta-quatre anys, víctima d'una ràpida malaltia. Les seves companyes M. Teresa Calaf i Paquita Valls llegeixen les lectures i les pregàries de la missa, i en acabar el coordinador, LdRC, fa una semblança biogràfica de la finada.

Era «Cantaire d'honor», títol que li fou atorgat el novembre passat. Va formar part del cor de 1943 a 1956 i, després d'un parèntesi motivat per raons familiars, s'hi tornà a incorporar en 1989 i fins avui. Era una de les solistes del cor i havia format part de la junta directiva de les festes cinquantenàries.

30 de maig. La nostra entitat celebra la III Festa de la Primavera, enguany a la veïna localitat de Capellades. El grup s'hi desplaça en autocar.

Es dina al restaurant Dalt i Baix de la plaça d'Àngel Guimerà. La cantaire Teresa Calaf dedica el brindis a la directora i al seu marit, que acaben de ser avis. Hi ha

una llarga sobretaula amb diversos jocs, regals, sorpreses i jocosos paròdies per part de les mateixes cantaires. Obsequis florals als assistents i un emotiu record per la malaguanyada companya Maria Rosa Serarols mitjançant una poesia escrita per la cantaire Marisa de la Torre.

En acabar es fa un petit concert als jardins del Museu Paperer, al costat de la popular bassa capelladina.

31 de maig. A l'església gran, cants del cor titular en el darrer dia de la funció del mes de Maria. Participació igualment en la missa vespertina.

Sopar de confraternització a la plaça de l'Ajuntament servit per Cal Gat Vist.

24 de juny. El setmanari *Catalunya Cristiana* publica una crònica de LdRC amb el títol «El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada festeja el mes de maig». Fa referència a la participació en el mes de Maria a la basílica i també a la festa de la Primavera de Capellades.

24 de juliol. Cants del nostre cor en el casament de Félix Pasqual Montagut i Maria Varela Alemany, que beneeix Mn. Pere Roig a la basílica.

28 de juliol. Casament de Llorenç Rubio i Montserrat Sainz, a l'església gran, beneït per Mn. Salvador Mundó. El cor titular intervé en els cants de la missa nupcial.

31 d'agost. Comença el nou curs amb la represa dels assaigs.

Cantaires del curs 2004-2005: Pilar Alegre, Montserrat Aribau, M. Àngels Cabestany, M. Teresa Calaf, Angelina Cobeta, Marisol Caparrós, Antònia Font (†), Anna Huertas, Adoració Izquierdo, Rosa Lloret, Maria Martí, Rafi Pérez, M. Àngels Riba, Imma del Rio, M. Rosa del Rio, M. Rosa Serarols (†), Anna Rodríguez, Aurèlia Rosich, Celerina Solé, Marisa de la Torre, Àngela Ubach, Paquita Valls, Josefina Vilanova i Rosa Vilanova. Directora: CTG.

1 de setembre. L'Ajuntament d'Igualada edita el llibre *25 anys d'Ajuntaments democràtics*, que resumeix el període municipal 1979-2004. En l'apartat d'esdeveniments hi ha una referència a la participació del nostre cor en la solemne missa de les festes inaugurals del Mil·lenari de Santa Maria i en l'oratori de cloenda.

5 de setembre. A Fiol, cants del CPSMI en la missa de la XVI Trobada Fillolenc, que presideix Mn. Josep Grau a l'esglesia de Sant Cristòfor, la qual resulta insuficient per a acollir la feligresia i els nombroses visitants.

En sortint hi ha un dinar de veïns i altres actes lúdics.

15 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors. Cants del nostre cor en la concelebració eucarística de la festa patronal de la Soledat. Presideix Mn. Josep Massana, acompanyat d'una bona colla de preveres.

Cantades de Nadal amb les corals igualadines a la plaça de l'Ajuntament, dirigides per CTG

18 de setembre. L'església de la Soledat rep per primera vegada la visita de l'actual bisbe de Vic, Romà Casanova, en ocasió de la inauguració dels nous locals parroquials. Presideix a darrera hora de la tarda l'ofici solemne, acompanyat de l'arxiprest de l'Anoia-Segarra i rector de Santa Maria, Mn. Salvador Mundó, de Mn. Josep Massana, amfitrió i rector titular de la parròquia, de Mn. Joan Valls i Mn. Joaquim Font, antics rectors de la Soledat, i del grup de sacerdots que col·laboren habitualment en les tasques parroquials.

La part musical és a càrrec de la nostra agrupació coral, dirigida i acompanyada a l'orgue per CTG. S'interpreten, entre altres cants: «Regina coeli», «Oh Verge Maria», «Càntic a Maria» i, per acabar, els «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat».

Mn. Josep Massana agraeix la correspondència dels fidels —el temple s'omple de gom a gom— i es fa ressò de l'esforç i col·laboració aconseguits per a construir els nous locals parroquials, que posa al servei de la ciutat.

Hi és present, en representació municipal, el tinent d'alcalde d'Urbanisme, Antoni Pàmies.

El bisbe Casanova beneeix les noves dependències, situades a l'edifici annex al temple. Aquestes acullen la nova rectoria, el despatx parroquial i sales per a les habituals activitats eclesials: reunions, catequesi, conferències, exposicions, etc. Un ascensor facilita l'accés a les diferents plantes de l'edifici. A remarcar la recuperació d'un antic i artístic vitrall, que s'ha situat a l'entrada.

3 d'octubre. Una bona representació de la nostra entitat s'afegeix als actes organitzats per festejar el vint-i-cinquè aniversari de Mn. Jaume Serra com a rector de la parròquia de la Sagrada Família d'Igualada.

Es dona la circumstància que una bona quantitat de cantaires del nostre cor pertanyen a l'esmentada parròquia i fins i tot algunes d'elles formen part del Consell Pastoral, organitzador de l'homenatge.

9 d'octubre. A la Residència P. Vilaseca s'organitzen uns actes de comiat a cinc religioses missioneres del Cor de Maria, comunitat que des de fa disset anys ha col·laborat en les tasques sanitàries i deixa Igualada a causa de la manca de vocacions.

Avui a la capella de la Residència hi ha una missa d'acció de gràcies, presidida per Mn. Josep Grau i cantada pel CPSMI.

30 d'octubre. Una representació de la nostra entitat assisteix a la castanyada que organitza La Llàntia en el seu local social.

6 de novembre. Festa del Pa de l'Anoia. Missa vespertina, que se celebra a la capella de la Llar del Sant Crist en honor de sant Honorat, oficiada per Mn. Joaquim Font. El nostre cor i el grup de folk Aixafa-rocs s'encarreguen dels cants, dirigits per CTG. Repertori: «Glòria, glòria, al·leluia», «Mou, Senyor, la meva ànima», «Senyor, tingueu pietat», «Sou el nostre Déu», «Lloa el Senyor, ànima meva», «Al·leluia, al·leluia», «Que Jesús vingui amb mi», «Sant, sant, sant», «Parenostre», «Jo vull la pau», «El vell camí rocós», «Tots junts vencerem», «Virolai», «Imagineu» i «Aquesta terra és nostra terra».

En acabar, els agremiats es reuneixen en un sopar a l'hotel Amèrica.

21 de novembre. Se celebra, un dia abans de la diada habitual, la festa de Santa Cecília. Les cantaires Rafi Pérez, Marisol Caparrós i M. Àngels Riba són les portadores de la bandera gremial de músics i cantaires en l'avinentsa del seixanta-cinquè aniversari coral. Es compta, en la cercavila, amb la Banda de Música d'Igualada.

A les onze del matí té lloc, com és habitual, a la basílica l'ofici solemne, presidit per Mn. Salvador Mundó. El cor titular hi assisteix corporativament i comparteix en acabar el cant de l'«Himne» a la santa amb la Schola Cantorum.

A dos quarts d'una del migdia, en el Teatre Municipal l'Ateneu hi ha un concert coral en el qual intervien les corals infantils Gatzara i Verdums, el nostre cor (que interpreta «Rosa de bardissa»), l'Agrupació Coral La Llàntia, la juvenil Xalest, la Coral Cors Units del Casal de la Gent Gran, el Cor de Cambra de l'Escola Municipal de Música, la Schola Cantorum i el Cor de Noies Exaudio. Per acabar, totes les corals estrenen l'«Himne a santa Cecília», lletra de Maria Enrich i música de Concepció Ramió.

21 de novembre. Dinar de germanor de la nostra entitat, que aplega un centenar de comensals. Es commemora el seixanta-cinquè aniversari i la festa de les notes musicals, lliurant-se els títols de «Cantaire de mèrit» a M. Àngels Riba i Imma del Rio, i de «Cantaire d'honor» a CTG, Rosa Lloret i Aurèlia Rosich. La trobada té lloc al restaurant Canaletes. S'hi afegeix un bon grup d'excantaires.

Hi són presents els mossens Salvador Mundó, Josep Massana, Jaume Serra, Joaquim Font, Antoni M. Bausili,

Josep Sabaté, el marista Josep Aleu, el director de La Llàntia Josep Montaner, el president dels «forans» Josep Mussons i el regidor Carles Tarrida.

LES ARRELS DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA.

Enceta l'acte el coordinador Lleonard del Rio recordant els inicis del cor i afegeix:

«Com totes les entitats al llarg de la seva història, s'han passat èpoques més brillants i d'altres més discretes i difícils, però en cap moment, i crec que això és important, el Cor Parroquial de Santa Maria no ha interromput la seva activitat.

»D'aquell grup fundacional ens queda la mateixa directora Maria del Rio, que avui no pot acompanyar-nos, i una cantaire, Maria Martí Vidal, que encara és al peu el canó i a la qual i com a símbol de les diferents generacions que ha confegit la història de la nostra coral volem fer en aquesta avinentesa un obsequi floral com a petit homenatge de fidelitat i afecte.»

CTG lliura un ram de flors a Maria Martí, enmig d'aplaudiments.

Es convida a fer el brindis del dinar el president de l'entitat amiga La Llàntia, Josep Asbert, el qual fa vots per la perseverança coral.

Després es llegeixen les adhesions rebudes, entre les quals cal destacar la de l'exrector Mn. Joan Raurell i de l'abat emèrit de Montserrat dom Cassià M. Just.

RECORDS DEL DIRECTOR DE LA LLÀNTIA. Tot seguit fan ús de la paraula Josep Montaner, director de La Llàntia, que recorda el bon regust de les actuacions conjuntes entre les dues corals al Palau de la Música de Barcelona (1956) juntament amb l'Esbart Dansaire d'Igualada dirigit per Veremon Bertran —també present en el dinar— i la Coblà Igualada.

EL PRESIDENT DELS FORANS I EL REGIDOR DE CULTURA. Va parlar a continuació Josep Mussons, president d'honor dels Igualadins Forans, que té un especial record per a Maria i Mercè del Rio.

Finalment, Carles Tarrida, regidor municipal de Cultura, que ostenta la representació de l'alcalde d'Igualada, elogia les diverses generacions de cantaires que han donat vida a l'entitat.

CONI TORRENTS, MÉS DE QUARANTA ANYS COM A CANTAIRE. Acte seguit, es lliuren els títols de «Cantaire d'honor» i «Cantaire de mèrit». Prèviament el coordinador subratlla:

«D'uns anys ençà la coral ha instituït uns guardons per a premiar la dedicació i la fidelitat. En uns temps molt diferents dels anys fundacionals, cada dia és més important, i vol més esforç, complir el compromís de pertànyer a una coral. I aquesta és una realitat incompresa per la majoria d'organismes oficials que s'omplen la boca parlant de cultura i fan ben poc per animar-la i afavorir-la. La nostra

societat és cada dia més mesquina i individualista i les activitats de grup cada vegada són més efímeres, esporàdiques i insolidàries. Tothom va per ell.

»Per això sembla digne d'elogi l'esforç en la continuïtat de les corals —totes—, de les quals el nostre país, Catalunya, havia estat un excel·lent planter.

»Una coral és el millor exponent de germanor i d'amistat, perquè esdevé la suma de moltes individualitats, i això el Cor Parroquial de Santa Maria ho valora i ho premia simbòlicament amb el lliurament d'aquests guardons.

»I avui es dona la circumstància que premiem una trajectòria especial en la persona de Coni Torrents, la qual ha viscut més de quaranta anys com a cantaire i des de fa quatre anys com a responsable en la direcció coral. Li lliura el títol de "Cantaire d'honor" una de les persones més significatives pel que fa a la fidelitat, constància i organització: Maria Teresa Calaf.»

MÉS TITOLS DE CANTAIRE D'HONOR I DE MÈRIT. Coni Torrents rep el guardó i un ram de flors que li lliura Carles Tarrida, i agraeix la distinció dient que «si totes volem la continuïtat de la coral, cal ser exigents amb nosaltres mateixes i fer-ho complint amb entusiasme i ganes». La mateixa directora, acompanyada de Teresa Calaf, lliura els altres guardons de «Cantaire d'honor» a Rosa Lloret i Aurèlia Rosich, «que són exemples —afirma— del que us he dit: fidels, constants i que han demostrat la seva responsabilitat i estima a la coral». També hi ha el lliurament de «Cantaire de mèrit» a M. Àngels Riba i Imma del Rio.

La coral dedica un breu concert als assistents interpretant «Rosa de bardissa», «Agora non», «A la plana» i «Regina coeli».

Es lliura als comensals un record en ceràmica del seixanta-cinquè aniversari. També hi ha altres regals per a tots els assistents, i la vetllada acaba amb el «Cant dels adéus».

Catalunya Cristiana publica un article titulat «El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada festeja el 65è aniversari». Igualment, els mitjans locals de difusió en fan una bona crònica.

30 de novembre. A la basílica, comença la novena de la Puríssima, en la qual participa diàriament el cor titular.

RECORD PER A LES CANTAIRE DIFUNTES. La missa que se celebra a continuació s'aplica en sufragi de les cantaires difuntes. Repertori de cants: «Viva llum d'alba», «Regina coeli», «Formosa sou, Maria» i «Himne a santa Maria d'Igualada».

En la pregària dels fidels, Teresa Calaf llegeix aquesta intenció: «Preguem avui molt especialment per les nostres companyes cantaires que en el decurs d'aquests seixanta-cinc anys d'existència ens han deixat i ara viuen la joia de la resurrecció plena. Si el cant ens va unir i agermanar en aquesta vida terrena, que sigui també el cant el llaç d'unió espiritual en la comunió dels sants, i vigília de la retrobada definitiva a dalt del cel.»

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. Cants del CPSMI dirigit per CTG, amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, en la missa patronal de dos quarts d'una del migdia a la basílica. Repertori: «Poble de Déu, poble en marxa», «Noia del poble» i «Himne del mil·lenari» (primera audició). Del citat himne se'n distribueix a la fel·ligresia un miler d'exemplars numerats. Participen en les pregàries i les ofrenes els grups de la parròquia. En sortint de l'església es distribueix als assistents una llaminadura.

23 de desembre. En atenció a la commemoració del seixanta-cinquè aniversari del nostre cor, les cantades de Nadal a la plaça de l'Ajuntament són dirigides per CTG amb l'acompanyament d'Isidre Solé, pianista-organista de la nostra agrupació.

Hi prenen part les corals següents: CPSMI, La Llàntia, Cors Units, Schola Cantorum, Exaudio, Mixta, Centro Cultural Extremeño, Capella de la Tossa, juvenil Xalest, infantils Verdums i Gatzara.

Inauguració del pessebre instal·lat a la mateixa plaça, realitzat pels alumnes de 2n d'accessoris de moda de l'Escola Municipal d'Art Gaspar Camps sota la direcció de Teresa Riba.

Per acabar, coca i moscatell per a tothom, gentilesa del Gremi de Flequers de l'Anoia.

26 de desembre. L'Associació de la Visita Domiciliària de la Sagrada Família de la parròquia de la Soledat celebra la festa anyal. Hi ha una missa solemne a les dotze del migdia a l'església, presidida per Mn. Josep Massana. Un any més, intervé en els cants el nostre cor, dirigit i acompanyat a l'orgue per CTG.

En acabar s'ofereix un breu concert de cinc nades populars: «Fum, fum, fum», «Aclarida», «Els pescadors de Nadal», «El noi de la mare» i «Canticorum jubilo», falcades amb fragments del *Poema de Nadal* a càrrec del rapsode LdRC.

En el transcurs de l'any 2004 que s'acaba, s'han editat quatre números de El Trumfo, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria.

* * *

2005 /

Punt i a part?

Arribats al mes de juliol del 2005, el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, coronats feliçment els seixanta-sis anys d'existència i amb una activitat ininterrompuda, s'autoimposa una revisió a fons i una anàlisi detallada de les previsions i disponibilitats reals de futur. Ho aconsellen una sèrie de circumstàncies i sobretot el convenciment de la directora, Coni Torrents Gubianes, que és necessària una remodelació interna i donar a la coral un nou enfocament.

S'argumenta que l'evolució de la societat fa que la manera de pensar i actuar d'avui sigui totalment diferent de la d'anys enrere, i radicalment distinta de quan el CPSMI es va fundar, l'any 1939. Amb respecte i fidelitat als objectius fundacionals, hom considera que avui tot plegat és molt més complex, la vida avança per camins molt més dificultosos en tots sentits. Així s'exposa en l'editorial de *El Trumfo* núm. 157 (2 juliol 2005), titulat «Punt i a part».

L'article de referència parla també d'economia: «... La subsistència de la coral ha estat una tasca esforçada i altruïsta que s'ha anat subvenint mitjançant concerts i altres actuacions, donatius i gràcies també a una administració rigorosa. Les cantaires no han pagat mai cap quota i les directores no han cobrat mai ni cinc. [...] Malauradament, en el transcurs de la seva dilatada història, el CPSMI, llevat de puntuals i escasses excepcions, sempre s'ha hagut d'espavilar sense l'ajut de ningú, i l'important i valuós llegat aconseguït ho ha estat gràcies al treball i la tenacitat de les mateixes cantaires i directores.

»No es pot generalitzar, però cal dir-ho sense embuts: en aquesta història els qui haurien d'haver fet més costat —en tots sentits— al CPSMI són els qui han intentat posar més bastons a les rodes. El poble d'Igualada, en canvi, sempre ha estat al nostre costat, especialment en els esdeveniments importants. Una mostra no gaire llunyana foren les festes cinquantenàries, que meresqueren una extraordinària correspondència. Per citar només una data, aquestes festes mogueren, gràcies a l'ajut dels igualadins, un pressupost de prop de catorze milions de pessetes, dels quals dos milions foren aportacions de la indústria igualadina per al Certamen Internacional. [...]»

L'editorial parla també de l'escassa valoració que mereix el treball senzill però continu i esforçat dels qui sense fer gaire soroll van fent camí, mantenint viva una flama històrica fins i tot en situacions adverses. I acaba dient: «El debat està obert, però serà a partir del nou curs quan posarem fil a l'agulla per a aquesta anàlisi profunda i alternativa. Calibrarem voluntats, possibilitats, suports i col·laboracions. Seria una llàstima que Igualada hagués de tancar una pàgina important de la història de la seva cultura.»

11 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica, pregària al Sant Crist d'Igualada. Processionalment es trasllada la imatge a l'altar major mentre el CPSMI, sota la direcció de CTG i a l'orgue Lluís Victori, interpreten els goigs A continuació comença el «Miserere» i la missa vespertina. Presideix Mn. Salvador Mundó, prior eclesiàstic. Les lectures, les ofrenes i les pregàries són a càrrec de la Comissió de Pastoral de la Salut de l'arxiprestat. Les cantaires i els assistents a la funció litúrgica són obsequiats amb una medalla de plata amb el Sant Crist d'Igualada i la Mare de Déu de la Pietat, gentilesa de Joan Castellort, de Cal Fanaler.

Els altres divendres de Quaresma aquest acte té lloc a l'església del Roser, llevat del sisè, que se celebra al santuari de la Pietat.

27 de febrer. Es presenta al Palau de la Música de Barcelona l'oratori *Mil anys*, estrenat a la nostra basílica el 28 de març de l'any passat. Hi participen els mateixos actants que en la primera audició igualadina, entre ells el nostre cor.

Aquesta sessió és possible gràcies a la Comissió del Mil·lenari de Santa Maria. Acompanyen l'ambaixada igualadina nombrosos conciutadans en diversos autocars i cotxes particulars, entre ells l'alcalde d'Igualada i bona part dels membres de la corporació municipal. També hi és present l'arquebisbe responsable de la basílica de Santa Maria la Major de Roma, desplaçat expressament d'Itàlia per assistir a l'acte.

El Palau s'omple. Fa goig. La compatriota Montse Gené, periodista, dóna la benvinguda i situa l'acció. Els actants, des de l'ampla galeria de l'escenari, ofereixen uns estampa de gran solemnitat. El públic assisteix atent i ben predisposat a gaudir de la matinal. Plana una atmosfera de complicitat entre públic i actants. I tothom hi frueix. Cantaires i músics, més fiançats que el dia de l'estrena, també es donen amb gust i amb més puixança.

El públic escolta amb atenció i l'audició vibra especialment quan sonen els compassos extrets de les melodies del mestre Millet, que evocuen els «Goigs del Sant Crist d'Igualada» i l'«Himne a santa Maria», o el «Cant a les cinc llagues», referents obligats de la música religiosa igualadina; i encara molts no poden contenir l'emoció en sentit brandar les campanes de la basílica —evidentment, gràcies a un enregistrament— en un dels moments més impressionants de l'obra.

L'oratori adquireix el seu clímax en la tercera i quarta parts, quan lletrista i compositor ens proposen «l'expressió pura de l'ànima col·lectiva de la ciutat» entrelaçant veus i diàlegs amb una música entranyable. Aquest esclat testimonial, brillant i emotiu s'acreu en el feliç *concertato* del darrer quadre, que predisposa a l'himne final que canta «a l'amor que ens agermana, ... a la fe que ens il·lumina a l'empara dels turons de Montserrat», i al «futur que construïm a cada instant».

L'ORATORI «MIL ANYS» ÉS UNA PROFESSIÓ DE FE I D'AMOR. «L'oratori *Mil anys* és una obra emblemàtica

Cantaires del CPSMI en l'oratori "Mil anys", al Palau de la Música Catalana

plena de la nostra música popular religiosa», declara Margarida Roca, coordinadora d'aquest esdeveniment, i en acabar el concert es mostra molt satisfeta de l'experiència viscuda: «Ha estat un acte molt emotiu i de molta qualitat. Els solistes han estat molt encertats, l'orquestra estava molt ben preparada, i les veus dels cantaires de les corals estaven molt ben compenetrades.»

Acabem amb les declaracions dels seus autors, Dalmau-Miserachs: «Aquesta obra és una professió de fe i d'amor que, havent volgut contribuir inicialment a alimentar en el cor dels igualadins la "torxa flamejant" del seu heretatge pairal, aspira també a compartir idèntics sentiments amb totes les persones que tinguin l'oportunitat d'escoltar-la.»

Convidem el lector a llegir l'article «A propòsit de l'audició de l'oratori *Mil anys* al Palau de la Música Catalana», que publiquem en l'Apèndix 3 d'aquest llibre.

25 de març, Divendres Sant. A l'església el Roser, viacrucis cantat pel nostre cor en la commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, amb Mn. Salvador Mundó. Veneració de la imatge i cant dels goigs.

29 de març, festa del Sant Crist d'Igualada. A la tarda, participació de la nostra agrupació coral en la processó, que compta amb la presència del bisbe Romà Casanova.

S'hi fan presents les insígnies basilicals i una bona colla de banderes i estendards de diversos barris, gremis, associacions i entitats. La senyera del cor és portada per Rafi Pérez, Rosa Lloret i M. Àngels Ribà. Quan el tàlem entra a la placeta del Pilar, un xàfec precipita el retorn a la basílica.

Arribats a l'església gran comença la massiva veneració de la imatge de l'Espòs de Sang, que s'allarga fins a les vuit del vespre, en una excepcional corrua de fidels. El cor titular, dirigit i acompanyat a l'orgue per CTG, interpreta els «Goigs del Sant Crist d'Igualada», el «Cant de les cinc llagues» i altres motets. Després es canta en la missa vespertina que celebra Mn. Joan Valls, exrector de la Soledat. A l'ofertori s'estrena una lletra de LdRC, adaptada amb versió igualadina, del motet «Creu del Crist», música de Mn. Domènec Cols. La reproduïm tot seguit.

CREU DEL CRIST.

Creu de Crist, joia preuada.
Creu d'amor, Crist d'Igualada.
Creu de Crist que ens ha salvat.

Creu de Crist, mort i victòria.
Creu de Crist, camí de glòria.
Creu de Crist que ens ha salvat.
Creu de Crist, joia preuada...

Els autors de l'oratori "Mil anys", amb els directors de les corals participants, en l'audició del Palau de la Música barcelonina

Creu de Crist, arbre de vida.
 Creu de Crist, de sang tenyida.
 Creu de Crist, pau i combat.
 Creu de Crist, joia preuada...

Creu de Crist, de nostra història.
 Creu de Crist, viva memòria.
 Creu de Crist, fe i llibertat.
 Creu de Crist, joia preuada...

30 de març. Cants del CPSMI en la missa vespertina de cloenda de les festes del Sant Crist que se celebra a la basílica, presidida per Mn. Salvador Mundó. En acabar, cant dels goigs mentre es retorna la imatge a la seva capella.

MOR JOAN PAU II. El 2 d'abril de 2005, a vuitanta-quatre anys d'edat, lliura la seva ànima Déu el sant pare Joan Pau II —Karol Józef Wojtyła— (Wadowuie, República de Polònia, 18-5-1920 - Ciutat del Vaticà, 2-4-2005). Ha estat el primer papa no italià després de 455 anys. Ha exercit el seu pontificat de 1978 al 2005. Era anomenat popularment «sant Joan Pau el gran».

Les components del nostre cor guarden un record inesborrable de la seva persona quan l'1 d'agost de 1990 les rebia en l'audiència general. En aquella ocasió el summe pontifex fou saludat pel cor igualadí amb el cant del

«Regina coeli» davant els aplaudiments dels prop de set mil pelegrins que emplenaven la sala Pau VI del Vaticà. Una imatge de la Mare de Déu de la Pietat, l'estendard del cor i diversos obsequis igualadins figuraven a l'estrada presidencial, al costat del seient de Joan Pau II.

16 d'abril. Mor a setanta-nou anys l'artista i publicista Amadeu Caballé Solé, bon amic i excel·lent col·laborador del CPSMI. El funeral tindrà lloc el dilluns dia 18 a l'església de la Soledat.

NOU PAPA BENET XVI. Per a substituir Joan Pau II és elegit, el 19 d'abril del 2005, Benet XVI (Joseph Aloisius Ratzinger) nascut a Marktl am Inn (Baviera, Alemanya) el 16-4-1927.

23 d'abril. A l'església de Montserrat, missa vespertina en honor de la Moreneta, patrona del barri del mateix nom. És oficiada per Mn. Josep Sabaté, rector de la parròquia. Els cants són a càrrec del nostre cor, que en acabar ofereix un breu concert de cinc cançons: «Nit a muntanya», «Agora non», «Rosa de bardissa», «Regina coeli» i «Canticorum jubilo».

1 de maig. A la basílica comença el mes de Maria, amb cants del cor titular en la funció devota i posterior missa

Darrer assaig del CPSMI en el seu local social, dels baixos de la rectoria de Santa Maria

vespertina. El mateix cor hi participa també els dies 14, 21, 28 i 31 de maig.

31 de maig. Final de mes Maria a la basílica en una funció presidida pel caputxí P. Nicolau, que oficia a continuació la missa vespertina. Cants a càrrec del cor esmentat abans, que acaben, com és tradicional, amb «Adéu-siau, Maria». Es compta amb la direcció de CTG i la col·laboració d'Isidre Solé a l'orgue, que des d'avui s'incorpora com a pianista-organista del cor.

Després les cantaires es reuneixen en un sopar a Cal Ble, que es desenvolupa en un ambient de germanor i cordialitat. A les postres la cantaire Marisa de la Torre llegeix una bonica poesia dedicada, amb el títol «Madre, ¿por qué te has ido?».

ISIDRE SOLÉ, PIANISTA. *S'estrena com a pianista el músic Isidre Solé Solernou, que alleugerirà la tasca de la directora en les actuacions del cor. Isidre Solé ja col·labora en la Coral Cors Units que dirigeix també CTG.*

4 de juny. Cinquantenari de la parròquia de la Sagrada Família. Col·laboració del CPSMI en els cants de la solemne missa vespertina presidida pel rector, Mn. Jaume Serra. Del programa de cançons interpretades citem el «Dona nobis pacem» que s'ofereix en primera audició, fent de directora CTG, i d'organista, Isidre Solé. Amb aquesta actuació es clausura l'exposició d'imatges de la Mare de Déu que s'ha mantingut oberta des del dimarts 31 de maig.

26 de juny. Participació del nostre cor en la Festa Major d'Òdena. Commemoració patronal de sant Pere apòstol. Cants en la missa concelebrada pels mossens Antoni M. Bausili —rector— i Esteve Dilmé. Direcció i acompanyament a l'orgue: CTG. Els motets interpretats són els següents: «Que el vostre amor», «Au, pren alè», «Dona nobis pacem», «Panis angelicus» i «Virolai».

En acabar l'eucaristia, LdRC presenta el concert i

comenta les cançons recordant que amb aquest acte es clausura el programa commemoratiu de les noces d'or de Mn. Bausili.

PRIMERA PART, cançons de muntanya: «Oh dolces campanes», «Nit a muntanya», «Unim les veus», «Quan bufa la tempesta» i «Rosa de bardissa».

SEGONA PART, polifonia: el cor compta amb el coixí de l'orquestra formada pels professors Isidre Solé (piano), Josep Realp (trompeta), Manuel Morera (clarinet) i Josep Albiol (saxofon). Repertori: «Salve de Montserrat», «Agora non», «Sola està la nit» i «Sons d'alegria».

Cal destacar la bona interpretació del conjunt del programa executat, ratificada amb càlids aplaudiments del públic (més d'un centenar de persones). La darrera cançó ha de ser bisada atenent a la complaença del públic que, dempeus, dedica un llarga i entusiasta ovació.

Aquest concert s'havia preparat amb molt interès, intensificant els assaigs. De fet, s'aconseguí un resultat més que satisfactori.

Posteriorment, cantaires i músics s'apleguen en un dinar de fi de curs al restaurant Sal i Sucre de l'hotel Ciutat d'Igualada.

28 de juny. La nostra entitat distribueix uns cartells publicitaris amb aquest text: «Home, dona, noi, noia. T'agrada cantar? Vine al Cor de Santa Maria! Assagem els dimarts de 3/4 de 9 a 2/4 d'11 del vespre. Iniciem el curs el proper 4 d'octubre. Si t'animes ens pots trucar al 93..... T'hi esperem!»

MN. MASSANA, NOU ARXIPREST DE L'ANOIA-SEGARRA. *El rector de la parròquia de la Soledat i vicari de Santa Maria, Mn. Josep Massana Cortina, és nomenat arxiprest de l'Anoia-Segarra. Substitueix Mn. Salvador Mundó.*

15 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors. Ofici solemne a la parròquia de la Soledat, presidit pel seu rector, Mn. Josep Massana, acompanyat per dotze sacerdots i religiosos, entre ells els mossens Salvador Mundó i Jaume Serra, rectors de les parròquies de Santa Maria i de la Sagrada Família, respectivament. Pronuncia l'homilia Mn. Joan Valls, el qual comenta que fa deu anys justos que deixà la parròquia igualadina per fer-se càrrec d'un nou destí.

El CPSMI té cura dels cants d'aquesta concelebració eucarística i compta amb la direcció de CTG i l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Entre els motets interpretats cal citar «Glòria, al·leluia», «Aclama Déu», «Dona nobis pacem», «Panis angelicus», per a acabar amb els «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat» i el «Càntic a Maria».

4 d'octubre. El nostre cor enceta oficialment el curs 2005-2006 i es converteix en cor mixt, ja que des d'avui incorpora homes entre els seus cantaires. Adopta el nom de Coral de Santa Maria d'Igualada. Els primers cantaires són LdRC, Emili Argelès i Josep Nadal.

DES DEL NOU CURS 2005-2006 SOM JA OFICIALMENT LA CORAL DE SANTA MARIA. La inclusió d'homes en el cor femení per antonomàsia, trencant una tradició (encara que de moment tímida i discreta) i el canvi de nom de Coral de Santa Maria d'Igualada, deixant enrere el de Cor Parroquial, implica el començament d'una nova etapa històrica per a la veterana entitat igualadina.

Queda molt clar que això no suposa cap obstacle per a mantenir la fidelitat dels objectius fundacionals.

A poc a poc s'aniran afegint més homes a la formació i d'aquesta manera es podrà nodrir el repertori amb cançons per a veus mixtes, que li donaran més riquesa i varietat.

Som, doncs, davant un nou camí, un nou repte que dibuixa un futur inèdit, diferent, tanmateix imprevisible i probablement més agosarat.

29 d'octubre. Una representació de la nostra entitat assisteix a la castanyada que La Llàntia celebra al seu local.

18 de novembre. Mor a l'edat de vuitanta-vuit anys el P. Ireneu (Jesús) Segarra Malla, músic, director de cant i monjo de Montserrat. El pare Ireneu va col·laborar en les festes cinquantenàries del CPSMI formant part del jurat internacional de Composicions Musicals (1989).

20 de novembre. Comencen els actes en honor de santa Cecília amb una cercavila acompanyada per l'Orquestra Simfònica de l'Anoia (JOSA), que enguany és la portadora de la bandera gremial, en el seu quinzè aniversari.

L'ofici se celebra a la basílica presidit pel rector, Mn. Salvador Mundó, i les cantaires Rosa Lloret i Rosa Vilanova s'encarreguen de les lectures. En acabar, la coral titular, que hi assisteix corporativament, canta, juntament amb la Schola Cantorum, l'«Himne» a la santa.

En sortint, en els jardins de l'Ateneu les corals adultes, juvenil i infantils d'Igualada interpreten conjuntament el «Cant a santa Cecília», sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al teclat d'Isidre Solé.

A primera hora de la tarda un centenar de persones s'apleguen al restaurant Canaletes en un dinar de germanor, que transcorre amb bona companyonia i bon humor. L'àpat és amenitzat per música de braseria pel grup Sonata Show.

Cal destacar l'assistència dels mossens Josep Massana, Salvador Mundó, Joaquim Font i Antoni M. Bausili; de Josep Montaner i Josep Asbert de La Llàntia; de Josep Mussons de l'Associació d'Igualadins Forans, i del germà marista Josep Aleu. A les postres s'hi afegeix el regidor de Cultura, Carles Tarrida.

D'antuvi es reparteix un díptic de cançons i es canta la benedicció de la taula amb una lletra adient personalitzada per a la coral.

En el transcurs del dinar apareixen per sorpresa un parell de personatges de la faràndula: un diable i una ballarina.

Es dedica una cançó —acompanyats per l'acordionista Josep Arauz— a la parella formada per Jaume Brunet i

M. Rosa del Rio, que compleixen en aquesta mateixa data mig any de casats. Després hi ha el sorteig de dues dotzenes d'ampolles de cava.

AIXEQUEM LA COPA PER AFINAR LA VEU! El brindis és a càrrec de Rosa Lloret, que pronuncia prèviament aquestes paraules:

«En aquesta festa de la patrona de la música, santa Cecília, aixequem la copa de cava perquè se'ns afini la veu, perquè no se'ns escapi cap gall (que en els temps que correm s'ha d'anar molt en compte amb els pollastres), i per la nostra Coral de Santa Maria, per tots els que ens acompanyen i per tots els que no ens han pogut acompanyar. Perquè el cava no s'acabi i l'any vinent ens puguem retrobar.

»I ara, si us plau, poseu-vos drets. Agafeu la copa del cava i repetiu amb mi: Copes amunt, / copes avall, / copes al mig. / I com que som igualadins, / tot cap a dins.»

Es procedeix tot seguit a obsequiar les novel·les cantaires Rafi Pérez i Anna Huertas. També el flamant pianista Isidre Solé.

LLIURAMENT DELS TÍTOLS DE CANTAIRE D'HONOR I DE MÈRIT. Tot seguit es fa el lliurament dels títols de «Cantaire de mèrit» i de «Cantaire d'honor».

El coordinador de la coral, Leonard del Rio, s'encarrega de fer una glossa biogràfica de les homenatjades —farcida d'anècdotes, vivències i records— i justifica l'absència, a causa d'un accident domèstic, de Pilar Alegre, que hauria de rebre el títol de «Cantaire de mèrit» (en acabar la festa se li fa a mans a casa seva). La directora, Coni Torrents, acompanyada de Teresa Calaf, procedeixen a lliurar el títol corresponent i un ram de flors a les «Cantaires de mèrit»: M, Àngels Cabestany, Marisol Caparrós, M. Rosa del Rio, Celerina Solé, Josefina Vilanova i Rosa Vilanova.

És ara quan el regidor de Cultura, Carles Tarrida, pronuncia unes paraules d'encoratjament, manifestant la bona disposició municipal a fer costat a les diverses entitats i al món de la cultura, posant en relleu la col·laboració municipal en l'arranjament de l'orgue de Santa Maria.

Per la seva banda, Mn. Salvador Mundó fa vots perquè aquestes distincions siguin llavor de futur.

El mossèn i el regidor lliuren a Angelina Cobeta el títol de «Cantaire d'honor» i el ram de flors, respectivament.

A continuació hi ha un animat i divertit fi de festa, amenitzat per Sonata Show, al qual s'afegeixen algunes cantaires. El «Cant dels adéus» clou a mitja tarda la vetllada.

23 de novembre. Cant de l'«Himne a santa Cecília», conjuntament amb la Schola Cantorum, en el funeral de M. Misericòrdia Pallarés Gasen, de vuitanta-quatre anys, celebrat a la basílica.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. Amb el lema «Tots junts fem comunitat», la parròquia de Santa Maria festeja solemnement la seva diada patronal. La missa de migdia, organitzada pel Consell Pastoral, té

un especial relleu. La nostra agrupació, que també celebra la seva jornada patronal, s'encarrega, com és tradicional, dels cants d'aquesta eucaristia, sota la direcció de CTG i acompanyada a l'orgue per Lluís Victori, donant-se la circumstància que s'estrena com a grup mixt. També hi pren part el cor infantil Sole et Luna [sic].

Es compta amb una bona assistència de fidels. Presideix Mn. Salvador Mundó, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig.

S'inicia la cerimònia amb la processó d'entrada, en la qual participen tots els grups de pastoral de la parròquia. En nom de la coral hi prenen part les cantaires Maria Àngels Cabestany i Marisol Caparrós. En la processó de les ofrenes representen l'entitat Josefina Borràs i Lídia Ribé.

Com a cant d'entrada s'interpreta «Poble de Déu, poble en marxa». Després, entre altres cançons, l'«Ave verum», el «Càntic a Maria» i l'«Himne del mil·lenari».

En acabar la missa, el tenor Carles Prat ofereix un breu concert amb l'acompanyament al piano de Quim Andújar.

LES CELEBRACIONS ONOMÀSTIQUES. *Val la pena deixar-ne constància perquè és una de les iniciatives que han sorgit espontàniament. I és que d'un temps ençà, de tant en tant, hi ha la celebració onomàstica d'alguna cantaire, i això vol dir que l'assaig acaba amb un agrait piscolabis.*

23 de desembre. A la plaça de l'Ajuntament, inauguració del pessebre realitzat per Janice Lafarga. Després d'unes paraules de salutació i els desitjos d'unes bones festes per part de l'alcalde, Jordi Aymamí, té lloc l'acostumada cantada de nadalles amb les corals igualadines sota la direcció de CTG i amb el pianista Isidre Solé. Finalment es reparteix coca i moscatell a tothom.

26 de desembre. Té lloc a l'església de la Sagrada Família el funeral de Felipe Peña Lorente, director de la Rondalla Novaunió, amb qui el nostre cor havia col·laborat en diferents concerts, entre els quals cal citar el de *Cançons, guitarres i estudiantines* ofert en el teatre del Cercle Mercantil l'any 1997. Va morir ahir, dia de Nadal. Un grup de companys de les diverses formacions de rondalles que havia dirigit hi participen, juntament amb la directora de la nostra coral, CTG, posant una nota molt emotiva —amb nadalles i cançons de rondalla— a la missa pel seu etern descans.

En el transcurs de l'any 2005 que s'acaba s'han editat cinc números de El Trumfo, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria.

PADRÓ MUNICIPAL. *A 31 de desembre del 2005 el padró municipal d'Igualada és de 35.933 habitants.*

* * *

2006 /

Maria del Rio s'adormí en la pau del Senyor

El 6 de març d'aquest any 2006 ens deixà Maria del Rio Montfort, la fundadora i primera directora del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada. A l'edat de vuitanta-nou anys, s'adormí en la pau del Senyor.

Deixa enrere una dedicació exhaustiva a la música i al cant coral des de ben jove. A disset anys aconseguí el títol de professora de piano —amb «excel·lent *cum laude*»— i durant seixanta-un anys esmerçà tota la seva energia en la seva obra predilecta: el Cor Parroquial de Santa Maria, amb una trajectòria brillant i generosa que fruità amb inesperats èxits arreu de Catalunya, de l'Estat espanyol i àdhuc en altres països.

L'impuls d'aquell venerable sacerdot que fou Mn. Amadeu Amenós al capdavant de la primera parròquia igualadina va ser decisiu per a la creació del cor, una obra exemplar que abraçava dos objectius: el servei a l'Església i el servei a la ciutat d'Igualada. I tot plegat s'aconseguí amb escreix, amb total fidelitat i entusiasme. En poden donar testimoni els resultats aconseguits que el lector pot comprovar en la cronologia d'aquest llibre i que poden ratificar les generacions de cantaires i els compatriotes que ho van viure. Un conjunt de coses dutes a terme «amb una gran senzillesa», com digué Mn. Salvador Mundó en l'homilia de la missa exequial. Efectivament, la seva reconeguda i qualificada professionalitat la dugué sempre amb una gran discreció i simplicitat, les dues virtuts que fan grans les persones. Un caràcter que amagava una forta personalitat.

L'any 1964 l'Ajuntament d'Igualada va atorgar la medalla de la ciutat al seu CPSMI, i en 1994 era la mateixa Maria la qui rebia aquesta medalla, que s'afegia a altres reconeixements i homenatges amb què la ciutadania l'havia distingida.

Podríem estendre'ns en altres trets de la seva activitat musical com a professora, compositora i directora coral d'altres formacions. En l'Apèndix 1 d'aquest llibre el lector hi trobarà una síntesi biogràfica de la seva persona. Reposi en la pau del Senyor.

1 de gener. Festa de la Sagrada Família a la Soledat.

La Coral de Santa Maria d'Igualada participa en la missa solemne organitzada per la Visita Domiciliària de la parròquia. L'eucaristia és presidida pel rector i arxiprest, Mn. Josep Massana, el qual pronuncia l'homilia fent referència a les benaurances en la cruïlla del nou any. Els fidels omplen el temple.

Del programa de cants, dirigits per Coni Torrents Gubianes, amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé,

cal remarcar dues cançons ofertes en primera audició: «Tu, Jesús» i «Déu ha nascut en una establia».

15 de gener. Una seixantena de persones participen en l'anada a Mataró organitzada per la nostra entitat. Ho motiva l'assistència a la representació dels populars *Pastorets de Mataró*.

L'expedició arriba al matí a la capital del Maresme i és rebuda al col·legi marista de Valldemia pel director de l'escola, germà Xavier Giné, que el curs passat ho era d'Igualada. Després de la fotografia de grup a les escales del pati de l'escola, es desdèjuna i a continuació hom es desplaça a la basílica de Santa Maria, on els dona la benvinguda el rector de la parròquia, Mn. Joan Barat, que durant molts anys ha exercit el seu ministeri a Igualada i Capellades.

Pels volts de migdia s'assisteix a la missa dominical a la capella del Santíssim Sagrament. Tenen cura de les lectures i pregàries Concepció Cuadras, Narcís Selva, Magí Puig i Xavier Giné. La coral igualadina s'encarrega dels cants. S'interpreten «Càntic a Maria». «Dona nobis pacem», «Tu, Jesús» i «Déu ha nascut en una establia». Aquesta capella, fidelment restaurada, conté una colla de pintures i llueix un mosaic de tipus romà amb al·legories patriòtiques i d'arts i oficis propis del temps de la Renaixença.

En acabar l'eucaristia, s'inicia una visita guiada als punts més emblemàtics de la basílica mataronina. Comença a la nau central i continua per la capella de les santes Juliana i Semproniana, patrones de la ciutat, el martiri de les quals data de l'època romana (any 304), quan Mataró era lluro, i la festa de les quals se celebra encara amb molta esplendor. Després es passa a la capella del Roser, que conserva un dels pocs retaules del barroc català que no es cremaren durant la guerra civil. I finalment, a la capella dels Dolors, una altra joia barroca que conté en les seves parets i sostres la més gran mostra de pintura de l'escola italiana, realitzada pel pintor Viladomat.

En sortint es visita l'atractiva exposició de diorames realitzada per l'Associació de Pessebristes de Mataró.

Havent dinat, un grup d'expedicionaris, acompanyats pel germà Giné, visiten les instal·lacions del col·legi Valldemia, mentre la resta allarga la sobretaula amb una divertida xerxina.

A les cinc de la tarda tothom assisteix, a la Sala Cabanes, a la representació dels populars *Pastorets*, basats en el text de *L'Estel de Natzaret*. L'espectacular versió mataronina aplega un centenar llarg d'actants, una vintena de músics a l'orquestra i un centenar més de tècnics i altres serveis. Inevitable i extraordinàriament emotiu per als igualadins, el record llunyà d'aquells «Estels» que s'havien representat durant tants anys en els escenaris de casa nostra. I més propera, la memòria d'aquell extraordinari *Estel en concert* que va oferir el Cor Parroquial de Santa Maria, el gener de 1989, al teatre del Cercle Mercantil.

A les nou del vespre, l'autocar emprèn viatge de retorn cap a Igualada, amb cants i molta gresca.

MdRM, fundadora i primera directora del CPSMI

10 de febrer. Mor a Capellades, on havia nascut, l'excantaire Elvira Climent García, a l'edat de vuitanta-sis anys, «Cantaire d'honor» de l'any 1997.

La nostra coral, sota la direcció de CTG i amb Lluís Victori a l'orgue, és present en la missa funeral celebrada a l'església de la Sagrada Família d'Igualada i té cura dels cants. Les seves companyes cantaires Teresa Calaf i Rosa Lloret s'encarreguen de les lectures.

3 de març, primer divendres de Quaresma. Comencen a la basílica els dies de pregària al Sant Crist d'Igualada. A les vuit del vespre s'inicia la processó de trasllat de la venerada imatge des de la seva capella pròpia al manifestador de l'altar major, mentre la coral titular —que, com és tradicional, s'encarrega dels cants— entona els «Goigs del Sant Crist d'Igualada». Seguidament comencen els cants del «Miserere» i el de les «Cinc llagues». Tot seguit, presidida pel rector de la parròquia i prior eclesial, Mn. Salvador Mundó, se celebra la missa. Les ofrenes i les lectures són a càrrec dels representants del barri del Sant Crist (enguany hom convidava a participar en els divendres quaresmals les associacions de veïns dels barris de la ciutat).

En el curs de la celebració la CSMI interpreta el salm «Compadu-vos», «Glòria i lloança», «Creu del Crist d'Igualada», «Sant», «Dona nobis pacem», «Ave verum» i, per acabar, el sonet musicalitzat «Al Sant Crist d'Igualada».

Cants en la missa funeral per MdRM, al cor de la basílica de Santa Maria

6 de març. A dos quarts de tres de la tarda, s'adorm en el Senyor la directora i fundadora del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, Maria del Rio Montfort. Una malaltia des de feia prop d'un any l'havia prostrada en una cadira de rodes. El 28 de febrer va sofrir una aturada respiratòria i hagué de ser ingressada d'urgència; l'endemà fou traslladada al departament de cures paliatives de l'Hospital Comarcal, on va morir. Demà passat se celebrarà la missa de comiat a la basílica de Santa Maria i posteriorment rebrà cristiana sepultura al cementiri d'Igualada.

8 de març. A la basílica comença a les onze del matí la missa exequial per MdRM. La presideix el rector, Mn. Salvador Mundó, acompanyat de l'arxiprest de l'Anoia-Segarra, Mn. Josep Massana, i dels mossens Joaquim Font, Josep Aribau i Pere Roig.

Al presbiteri hi figura l'estendard de la coral amb un crespó negre. Sobre el fèretre, el primer escut de la coral fet amb un coixí de flors.

Els seus familiars, nombrosos amics, excantaires i altres igualadins omplen la nau central del temple. També hom té ocasió de saludar Mn. Joan Raurell, que havia estat rector arxiprest de Santa Maria.

ELS CANTS DE LA MISSA. La Coral de Santa Maria, sota la direcció de la neboda de la finada, Coni Torrents, acompanyada a l'orgue per Lluís Victori, té cura dels cants. S'hi afegeixen, en una mostra de simpatia i afecte, diversos membres de la Schola Cantorum. S'interpreta com a cant d'entrada l'«Himne a Santa Maria d'Igualada»; després el salm «El Senyor és el meu pastor» i «Glòria i lloança a vós, oh Crist Senyor nostre»; a l'ofertori, «Tu, Jesús»; «Sant» i «Anyell de Déu»; a la comunió, «Ave verum» i «Com la cèrvola», i com a final, els «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

Després de la comunió Mn. Pere Roig anuncia: «Tot seguit l'organista Lluís Victori interpretarà "Sedejant", una composició original de Maria del Rio Montfort inspirada en un text eucarístic de Jacint Verdaguer. És una melodia dolça i intimista que palesa el gaudi, la fruïció de l'esperit.

Jesús convida a nodrir-nos de les aigües de l'Amor, que són font de vida eterna. Escoltem-la amb atenció com a homenatge a la seva autora.» La interpretació d'aquesta composició fou molt emotiva i escoltada amb continguda emoció.

L'HOMILIA. Mn. Salvador Mundó pronuncia l'homilia dient entre altres coses: «Avui ens trobem convocats aquí a la basílica per la mort de la Maria. Ella ha acabat el seu camí entre nosaltres [...]. Sabem prou bé que la seva professionalitat és el tret més remarcable de la seva vida. Directora i fundadora l'any 1939 del Cor Parroquial de Santa Maria amb la finalitat de dignificar el cant religiós fent que la música de les cerimònies litúrgiques fos agradable i atractiu. [...] Dedicà hores i hores de la seva vida al cant amb voluntat i entusiasme. Va fruit cantant i ensenyant a valorar el cant. [...] Tota aquesta inestimable tasca ha esdevingut molt profitosa no sols per a la parròquia de Santa Maria sinó per a tota la ciutat d'Igualada. Cal que recordem, també, que tota aquesta seva activitat musical sempre l'ha duta a terme amb una gran senzillesa. La senzillesa era la qualitat que més apreciava i que l'ha acompanyada tota la seva llarga vida [...]. D'aquesta manera la nostra germana Maria, que avui enterrem, ha fet el seu camí. Continuaran en nosaltres, juntament amb els sons de la seva música, totes les seves bones obres i el bon record que ens ha deixat.»

LES PREGÀRIES. Els seus renebots Lleonard i Josep (el seu fillol) llegeixen l'epístola i les pregàries respectivament. Transcrivim aquestes darreres:

«Diuen que cantar és pregar dues vegades. La tieta Maria va dedicar tota la seva vida a la música, i particularment a la direcció coral i a l'Església. Que el Senyor tingui en compte aquesta dedicació plena i generosa, ara que ha estat cridada a fruit de la misericòrdia eterna.

»El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada ha estat part integrant de la vida de la Maria del Rio. Ben segur que ella estarà contenta si en aquest moment dediquem un record a totes les seves cantaires. També a la resta de cantaires d'altres grups corals que ella havia dirigit.

»Nascuda en un carrer del nucli antic, la Maria del Rio estimava Igualada, la ciutat que la va veure néixer i que l'ha vista morir. Havia treballat per ennoblir-la, amb manifestacions veïnals, amb activitats culturals i artístiques de tota mena, amb el teatre i evidentment amb la música. Demanem que el seu exemple arrelhi en el cor de tots els ciutadans per construir cada dia un poble més humà, més culte i més solidari.

»Maria del Rio, com a professora de música i també com a directora coral, inculcava als seus alumnes i a les seves cantaires el gust per la bellesa, la sensibilitat per l'harmonia i el gaudi per desvetllar l'atracció dels valors artístics. Que el seu record sigui una continuada acció de gràcies per tot el que ens envolta.

»Jesús ens ha dit que «els humils seran exalçats»; així, doncs, la recompensa val ben bé la pena. La bonesa de cor i el caràcter humil i introvertit de la Maria del Rio, tot

i la seva manifesta i avantatjada capacitar intel·lectual, és una lliçó per a tots plegats. Procurem, doncs, aprendre el seu exemple.

»La tieta Maria estimava la família. Havia declinat en diverses ocasions càrrecs i distincions per donar una millor vellesa als seus pares i als seus germans. Mirem també nosaltres de fer pinya amb aquesta cèl·lula fonamental de la nostra societat que és la família.»

Es lliura a tothom un recordatori en forma de díptic, amb la fotografia de la difunta al davant i, al darrere, la reproducció d'una pintura de l'artista Marcial Fernández del retaule major de la basílica. A les pàgines interiors, una síntesi biogràfica que reproduïm en l'Apèndix 1.

MOSTRES DE CONDOL: DE L'ABAT DE MONTSERRAT, P. CASSIÀ M. JUST.

Entre les moltes mostres de condol rebudes, cal remarcar la del P. Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat, el qual expressa el condol a la família amb el prec explícit de fer-lo extensiu a totes les cantaires.

DE L'ALCALDE D'IGUALADA, JORDI AYMAMÍ. Destaquem igualment la carta de l'alcalde d'Igualada, Jordi Aymamí Roca, adreçada al seu nebot Lleonard del Rio, que transcrivim:

«Benvolgut, en assabentar-me del traspàs de la teva “tieta” Maria (a.c.s.), t'expresso en nom propi i del consistori que presideixo la meua més sentida condolença, que faig extensiva als altres familiars i també a les cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.

»És en aquesta avinentesa que com a alcalde de la ciutat vull retre un personal i emocionat record a qui, l'any 1994, va ser atorgada la Medalla de la Ciutat.

»La Maria forma part per sempre més de la nostra història, del nostre patrimoni cultural: com a fundadora i directora del Cor de Santa Maria, al qual, mentre la salut li ho va permetre, va dedicar-se altruísticament, en cos i ànima; com a compositora i com a pedagoga; sense oblidar que també, juntament amb la seva germana Mercè, va fundar la Coral del Casal d'Avis d'Igualada.

»En aquests moments tan durs que us toca viure, vull que sapigueu que estic al vostre costat, al mateix temps que us faig arribar tot el meu suport i el coratge necessari per a superar aquests difícils moments.

»Rebeu tu i els teus, junt amb aquest condol, l'expressió del meu sincer afecte. Jordi Aymamí Roca».

DE L'EXCANTAIRE I POETESSA MONTSERRAT SEGUÉS.

«Carta de comiat a la mestra Maria del Rio», escrita per l'excantaire, poeta i publicista Montserrat Segué Susanna, inserida en el setmanari *L'Enllaç* (30-3-2006). Diu així:

«Maria: Tinc al davant un bonic recordatori que m'han tramès el teu nebot Lleonard i Coni. En ell, el teu rostre de posat bondadós. I en els meus ulls, un vel de llàgrimes que he d'anar eixugant mentre escric aquest adéu a una persona que he estimat molt i que es feia estimar. I és que

aquesta admiració afectuosa em ve ja de molt lluny. En els anys de la meua infantesa, quan vaig començar a cantar en el Cor Seràfic del pare sant Francesc, als Caputxins, amb l'inoblidable pare Romuald, que tant bé va fer per als nens i nenes d'Igualada.

»Tu, Maria, amb la teua germana Mercè, l'ajudàreu a perfeccionar els nostres cants i la formació d'aquella coral de veus blanques infantils.

»Ja més grandeta, vaig integrar-me al Cor Parroquial de Santa Maria, sota la teua direcció, fins l'any 50, en què em vaig casar. Llavors, les tasques de la llar, els deures de mare i el treball m'impediren continuar a la coral, però mai vaig deixar de seguir-ne l'ascendent trajectòria. Quantes vegades em delia de no poder participar en els vostres concerts, en els vostres viatges i els vostres èxits!

»Amiga meua: com que t'escric de forma col·loquial i et sento tan a prop aquesta tarda, et diré d'una manera anecdòtica el molt que em va agradar que en la boda del meu germà Francesc m'acompanyessis a l'harmòni i m'animmessis a cantar la “Pregària a la Verge del Remei”. Jo feia temps que no cantava sola. Estava una mica espantada. Però tu em digueres que podia fer-ho. Això m'animà, i va sortir bé; m'ho demostrares amb aquell somriure d'aprovaçió que jo tant coneixia.

»Ara ens has deixat, però jo mai no t'oblidaré. Tampoc no t'oblidarà la ciutat d'Igualada. Ja formes part dels nostres conciudadans il·lustres. Et concediren la Medalla de la Ciutat l'any 1994. T'ho mereixies, t'ho havies guanyat a pols!

»Fa uns vint-i-cinc anys anàrem a viure al Xaró. Aviat vaig formar part de la Coral La Lira, de la Pobla de Claramunt. També de la Coral La Unió, de Castellbisbal, ambdues federades als Cors de Clavé.

»L'any 1996 retornàrem a Igualada i em faltà temps per a tornar a cercar el caliu del Cor de Santa Maria.

»Era gratificant retrobar-nos totes, tu, mestra meua, i les antigues companyes. Tres anys inoblidables! Fins que un inesperat atropellament em deixà una greu seqüela per a desplaçar-me, i adéu-siau il·lusions... La vida és així...

»Ja quasi és fosc i he de deixar-te. T'haig de dir adéu, però no pas per sempre. Serà un adéu per un instant...

»Sobre el rosat ponent escric una pregària per a tu. La primera que vaig aprendre. Pare nostre que esteu en el cel... Accepta-la amb la primera rosa d'aquesta primavera que just ha començat. Fins quan Déu vulgui... – Montserrat Segué».

DEL PROFESSOR JOSEP LEZAUN. Transcrivim la correspondència generada amb motiu d'aquest decés entre el professor Josep Lezaun i en Lleonard del Rio, nebot de la Maria:

«Mi buen amigo: Hace ya algunos días, recibí el recordatorio en el que viene un resumen biográfico con motivo del reciente fallecimiento de tu tía.

»Todos sabemos, claro, que este acontecer ha de sucedernos inevitablemente a todos. Eso no quita para que se haga verdad, cada vez, la afirmación de que la despedida definitiva de un ser querido produzca un recorte en

nuestra realidad personal. A estas alturas ando yo bastante diezmado. Cada vez es más amplio el vacío en mi alrededor, lo que no deja de producir un cierto vértigo.

»Admiraba yo a María, por todo cuanto representaba en la actividad musical de vuestra ciudad, pero, sobre todo, por esa su sencillez franciscana que la constreñía a pasar desapercibida. Era uno de esos directores que, concluida la interpretación de una obra, muestran a los componentes de su coral al público, como si dijeran: son ellas, no yo...

»Mi relación con tu tía no fue lo que podríamos decir demasiado frecuente, pero siempre cordial.

»Cuando Cristo estableció la primera de las Bienaventuranzas, no me cabe duda ninguna que se refería a las "Marías" que pasarían, en este mundo nuestro, de puntillas, vestidas con esa virtud tan rara como es la modestia. Creo sinceramente que nuestra amiga era millonaria en silencio interior. No le faltaba razón a Saint-Exupéry cuando afirmaba: "L'amour commence où il n'est plus de dons à attendre."

»Permíteme que os acompañe en estos momentos de despedida. Estoy convencido de que allá arriba María se ocupa ya de formar una coral, que empezó a organizar Mercè en espera de la llegada de su hermana.

»Una cosa: me gustaría tener una fotocopia de esa Salve Regina a la que aludes en tu apunte biográfico. Si puede ser, te lo agradeceré "de tot cor".

»Un abrazo a todos los tuyos. Para ti, mi afecto de siempre. José».

RESPOSTA DE LLEONARD DEL RIO AL PROFESSOR LEZAUN. «Apreciado amigo: Cada vez que recibo una carta suya, es para mí un motivo de satisfacción y de recuerdo. Son escritos con contenido, "amb suc i bruc" y de una gran riqueza humana y literaria. Una lección de buen hacer y bien decir. Gracias.

»La muerte de la "tieta" María ha supuesto también para los que la hemos acompañado, una enseñanza de entereza, de conformidad, y de contención frente al dolor de sus achaques y dolencias. Especialmente en los últimos meses, en que ha hecho del sufrimiento una virtud. Se ha enfrentado a la muerte con serenidad y una lucidez mermada por los años, eso sí, pero con firmeza y resignación. Y se ha ido sin hacer ruido, con una mirada transparente y penetrante, con este "silencio interior" que apunta en su carta, y las manos llenas al reencuentro jubiloso de sus hermanos, con quienes compartió tantas inquietudes y tanta vida. Nos deja su testimonio ejemplar y su música.

»Aprovecho la ocasión para acompañarle gustoso la fotocopia de la Salve Regina que me pide en su carta.

»Con la cordialidad, el afecto la admiración de siempre. Lleonard».

LA SALVE REGINA DE MARIA DEL RIO MONTFORT. Respuesta del professor José Lezaun:

«Querido amigo: Recibí tus líneas del 21 de este mes, y adjunta, la composición musical que te pedía. Tu gentileza es conmovedora. Gracias una vez más.

»He pasado un ratito leyendo la partitura; es como su autora: sencilla y a la vez profunda, cual una pieza gregoriana "traducida" por J.S. Bach. Canto llano, le dicen a esa música, florilegio de compositores que nunca firmaron sus obras. Canto hecho, se diría, para la planicie horizontal del campo castellano. De hecho, María lo dejó claro en el interviú que recoge el número 161 de *El Trumfo*: "... imitacions en forma de fuga. Aquest és el tipus de música que m'agrada compondre ..."

»Guardaré esta obrita como una preciada reliquia de una mujer a la que gustaban "todos los pájaros, con tal de que cantaran, que tenía cuanto necesitaba y no apetecía nada..., que era feliz solo en función de la felicidad de cuantos le rodeaban...". Una vida, en fin, activa y escondida, rara avis en este mundo nuestro habituado a cualquier chiquilicuatro avente su mediocridad a fuerza de gritos y empujones.

»Gracias nuevamente por tu envío. A mi vez quiero corresponder con mi abrazo de afecto sincero. Para los tuyos, mi cordial saludo. José».

SELECCIÓ D'ALTRES CONDOLENCES REBUDES:

—De Joan Vich, president del Consell Comarcal de l'Añoia: «... Som conscients que en aquests moments no hi ha paraules que puguin apaivagar aquest sofriment, però, tot i així, amb aquestes breus línies, el que volem és transmetre't, a tu i a la teva família, tot el nostre suport.»

—De Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat: «... El mateix dia de la notícia en vam parlar amb el P. Abat Cassià i sé que ell us va donar el condol. Ara també te'l faig arribar jo, dient-te que l'he encomanada a Déu i que tinc molts bons records d'infantesa de les actuacions del Cor Parroquial de Santa Maria, on tots hem nascut a la fe. [...]»

—De la Gna. Àngela de la Santa Faç, superiora del Convent de les Carmelites:

«... Des que hem rebut la notícia de la pujada al cel de la seva estimada tieta Maria, pensem que dolç deurà ser el seu encontre amb el Senyor i la Verge; ella que tantíssimes vegades havia cantat les seves lloances i sempre participava en els actes litúrgics donant solemnitat a les festes de les nostres esglésies.

»Enmig de la pena i del buit que sempre deixa la mort d'un ésser estimat, quin consol i quina pau deuen experimentar en pensar que ha estat una catòlica al cent per cent i vostès han col·laborat amb ella per donar relleu als actes litúrgics i no litúrgics! Nosaltres tenim molt presents les vegades que vingueren per fer-nos participar dels seus cants. [...]»

—Del Dr. Salvador Coll, canonge de la catedral de Girona: «... Jo vaig conèixer la Sra. Maria en el pelegrinatge a l'Hermitage del 2001 i em va encantar veure unes senyores plenes de vitalitat i exemplaríssimes. Ho confirma la seva "laude" feta amb amor i bons sentiments [...]»

—De Mn. Vicenç Esmarats: «... Realment pel text del recordatori es veu que fou una dona excepcional, en els estudis, especialment en la música, en la composició, en la direcció de cors, en la seva disponibilitat, en la col·laboració

desinteressada amb la parròquia, i amb altres parròquies que sol·licitaren el seu ajut. Admirable per les moltíssimes actuacions a Espanya i a l'estranger i, amb el que s'endevina, la seva obertura a favor dels altres.

»Suposo que tots els familiars n'esteu orgullosos i en servareu un record molt viu. [...]»

RESSÒ DE LA NOTÍCIA EN ELS MITJANS INFORMATIUS.

Pel que fa als mitjans de comunicació, esmentem que es feren ressò d'aquest òbit diversos periòdics, entre ells *La Vanguardia*, *Catalunya Cristiana*, *Diari d'Igualada*, *Regió 7*, *La Veu de l'Anoia*, *Ràdio Igualada*, *Full Diocesà* i *L'Extra*. Copiem el que varen escriure aquests dos darrers:

—Del número de *Full Diocesà Solsona-Vic* del 2-4-2006:

«El dia 6 de març, quan li faltaven només dinou dies per a complir vuitanta-nou anys, va morir Maria del Rio i Montfort, compositora, professora de música i directora-fundadora del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.

»La professionalitat musical fou el tret més destacable de la seva vida. També era notable la seva habilitat en altres arts, com ara el dibuix, la pintura, el teatre. Un altre vessant fou l'animació de les festes veïnals.

»El maig de 1939, juntament amb la seva germana Mercè, fundà el Cor Parroquial de Santa Maria de Igualada, a iniciativa de Mn. Amadeu Amenós. També va dirigir les corals del Col·legi del Mare del Diví Pastor i el de les MM. Escolàpies i dels Caputxins d'Igualada, així com de les parròquies de Capellades i Vilanova d'Espoia.

»Va compondre dues misses polifòniques, una "Salve Regina" i nombroses obres de cant coral —majorment motets religiosos—, peces per a piano i sardanes per a cobla.

»El gener de l'any 2000, deixa la direcció del Cor Parroquial. Una malaltia anà minant a poc a poc el seu cos i l'obligà a romandre en una cadira de rodes, fins al moment de ser cridada a la Casa del Pare. La missa exequial a la basílica de Santa Maria suposà un comiat multitudinari.»

—Del setmanari *L'Extra*, núm. 159 (8-14 març 2006):

«Igualada acaba de perdre una personalitat musical, amb el traspàs de la Maria del Rio Montfort, fundadora i directora que fou del Cor Parroquial de Santa Maria, tasca a la qual s'entregà en cos i ànima al llarg de més de mig segle. Pràcticament seixanta anys va estar al capdavant del cor, fins que la seva neboda, Coni Torrents, agafà el relleu.

»Tota la seva vida l'emprà a fomentar la música i el cant. Una labor que Igualada, en el seu dia, ja li va reconèixer, atorgant-li la Medalla de la Ciutat.

»Nascuda a Igualada (1917), ha retornat a la Casa del Pare, des de la seva ciutat nadiua.

»Junt amb la seva germana Mercè, l'any 1939, fundà la coral femenina, que ha tingut cura de les celebracions de la basílica, però a la vegada ha estat una formació coral que ha donat nombrosos concerts en diferents llocs del país. També fou distingida amb la Medalla al Mèrit Cultural.

»No cal resumir la llarga trajectòria professional de la difunta, per ser sobradament coneguda, apreciada i premiada, però també cal destacar la seva vessant compositora,

havent deixat nombroses obres musicals i corals per a ser interpretades, la qual cosa demostra la seva capacitat creativa.

»Testimoniem als seus familiars el nostre condol.»

Les corals La Llàntia i Cors Units tenen en els respectius assaigs una especial recordança per MdRM, dedicant-li un minut de silenci.

14 d'abril, Divendres Sant. Commemoració, a l'església del Roser, de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, presidida per Mn. Salvador Mundó. Solemne viacrucis amb cants per la nostra coral, sota la direcció de CTG i amb Isidre Solé a l'orgue. L'acte matinal acaba amb la veneració de la imatge i el cant dels goigs.

18 d'abril, Dimarts de Pasqua, festa del Sant Crist d'Igualada. A la tarda, la senyera de la nostra agrupació coral, portada per Rosa Lloret, Rafi Pérez i M. Àngels Riba, desfila en la processó pública d'homenatge a l'Espòs de Sang. També hi assisteixen amb llurs banderes i estendards el Casal de la Gent Gran, Cors Units, Gremi de Músics i Cantors, La Llàntia, Schola Cantorum, Cofradia de Jesús Nazareno, Cofradia de los Dolores, Agrupació Folklorica Igualadina, Associació de Veïns del Barri de Santa Caterina, Carme i Travessies, Associació de Veïns del Barri de la Font Vella, Associació d'Exalumnes del Col·legi del Diví Pastor, Gremi d'Electricitat, Gas i Aigua, Gremi de Blanquers i Gremi de Traginers. Tanca el seguici la Banda de Música d'Igualada.

Un cop acabada la processó de retorn a la basílica, els fidels igualadins —durant més de tres hores— passen en doble filera a venerar la imatge del Sant Crist, mentre la coral titular, dirigida per CTG i amb l'acompanyament de Lluís Victori, interpreta diversos motets al·lusius a la festa. En acabar, Mn. Joan Raurell presideix l'eucaristia, amb els cants de l'esmentada coral.

19 d'abril. A l'església gran, missa de cloenda de les festes del Sant Crist, oficiada per Mn. Salvador Mundó i amb cants de la coral titular, dirigida per CTG amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé. Del programa de cants citem: «Creu del Crist d'Igualada», «Prop teu» i «Pregària a la Verge del Remei». Després de l'eucaristia es retorna en processó la imatge del Sant Crist al cambril de la seva capella, mentre es canten els goigs.

29 d'abril. Profusament adornada de flors, aportació del veïnat, l'església del barri de Montserrat celebra la seva festa patronal en honor de la Moreneta. El rector, Mn. Josep Sabaté, presideix l'eucaristia davant una munió de feligresos que omplen totalment el temple. Els cants, com és habitual, a càrrec de la nostra coral, la qual en acabar ofereix un concert amb aquest repertori: «Laudate Dominum», «Càntic a Maria», «Prop teu», «Pregària a la Verge del Remei», «Dona nobis pacem», «Rosa de bardissa» i «Tu, Jesús». Els assistents premien amb càlids aplaudiments l'actuació i obliguen a bisar la cançó que tanca el programa.

SUPRESSIÓ DEL MES DE MARIA. *A partir d'aquest any 2006, la parròquia de Santa Maria decideix suprimir la funció religiosa del mes de Maria. Acaba, doncs, una tradició que el Cor Parroquial de Santa Maria havia mantingut, des de la seva fundació en 1939, cada mes de maig ininterrompudament.*

7 de maig. La nostra entitat celebra la V Festa de la Primavera a Sant Martí de Sesgueioles, on es desplaça en autocar, acompanyada d'una bona colla de familiars.

A l'arribada, després de les salutacions de rigor, es fa un assaig conjunt amb el Cor Parroquial d'aquesta localitat, que dirigeix Teresa Escolà, essent així que és previst cantar conjuntament la missa dominical a l'església de Sant Martí.

A les dotze del migdia, en el temple parroquial, Mons. Valentí Miserachs, acompanyat d'un altre sacerdot, presideix l'eucaristia. Es dona la circumstància que un matrimoni santmartinenc —Valentí i Basilisa— celebra les seves noces d'argent.

Entre els cants interpretats esmentem «Laudate Dominum», «Déu vos salve, Maria», «Maig-amor». La cantaire Rafi Pérez té a càrrec seu el salm. La missa acaba amb el «Virolai».

EL CONCERT A L'ESGLÉSIA DE SANT MARTÍ. A continuació, a la mateixa església, la Coral de Santa Maria ofereix un concert. El presenta la directora santmartinenca Teresa Escolà amb unes amables paraules de salutació. Explica l'avinentsa de la trobada coral que té com a precedent la II Trobada de Cors Parroquials celebrada l'any 2002 a Igualada.

Li respon Lleonard del Rio, coordinador igualadí, dient entre altres coses: «... a vosaltres, com a nosaltres, us agrada passar-ho bé cantant, intentant transmetre els valors de la música i de la cultura del nostre poble, mitjançant el cant coral. És aquesta una manera ben clara d'estimar el país. Però, a més a més, nosaltres formem part d'un cor parroquial, i creiem i volem ser testimonis de fe, esperança i amor i fer de la música una lloança a Déu. És amb aquesta il·lusió que us presentem aquest concert, amb molt entusiasme, però també amb molta senzillesa, perquè ens agradaria convertir-nos en una gran família d'amics, en la qual ens sentíssim un més de la colla.»

Sota la direcció de Coni Torrents i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé es presenta aquest repertori: «Salve de Montserrat», «Prop teu», «Càntic a Maria», «Dona nobis pacem», «Pregària a la Verge del Remei», «Rosa de bardissa» i «Tu, Jesús». A continuació la coral igualadina fa un obsequi al matrimoni que festeja les noces d'or i també deixa un record al Cor de Sant Martí. El concert acaba amb la interpretació conjunta de «Marxem en pau». Els santmartinencs obsequien amb unes flors Teresa Escolà, Coni Torrents i Isidre Solé.

En sortint, el grup es concentra al davant de l'edifici de l'ajuntament. L'alcalde de la localitat, Josep Piqué, lliura a la coral un plat de ceràmica com a record.

A continuació s'inicia una breu però interessant ruta informativa pel poble, il·lustrada amb les explicacions del jove Marc Piqué. Especial interès desperta la visita al campanar, que, com se sap, es troba separat de l'església.

EL DINAR DE GERMANOR. Després hi ha un dinar de germanor d'ambdues corals al restaurant Les Llenegues. A les postres, jocs i molta gresca, allargant la sobretaula amb una petita competició per grups. L'equip guanyador és el format per Mariona Adzet, Pilar Alegre, Coni Torrents, Carme Pallarès i Jaume Vila; cadascun rep la «medalla del Nobel». També hi ha la lectura del conte *El conde Sisebuto*, amb les veus de M. Teresa Palau, Maria Domingo, Emili Argelés i Lleonard del Rio. Els cantaires de Sant Martí obsequien els igualadins amb unes artístiques peces de ceràmica.

Finalment, davant de l'església es fan unes fotografies de grup per acomiadar la jornada. Un dia molt agradable i ben aprofitat, del qual resta un bell record.

PER PISCINES, POUS I CORRIOLES... Amb el títol precedent, Lleonard del Rio publica en el *Diari d'Igualada* (12-5-2006) un article, del qual copiem: «... Diumenge, el bon guiatge del jove Marc Piqué ens va donar en poca estona una colla d'informacions ben interessants. Iniciarem l'itinerari a la plaça que hi ha al costat de l'església parroquial, on hi ha la font d'en Donadeu, la qual, junt amb altres fonts, abastava la població fins que es va crear el servei públic a domicili. Després ens desplaçarem fins al carrer Vell, on es conserva una portalada de la vila d'art ogival, i enfilarem cap al curiós campanar sense església, que, per cert, mostra una grossa (i diria que preocupant) esquerda. El recorregut va acabar a la capella del Roser. Però hi hagué temps per a conèixer alguns trets més reculats de la seva història, els orígens de la població dins el primitiu terme del castell de Vilallonga, els distints emplaçaments veïnals a causa dels diferents dominis, el desvetllament de la parairia, les fires amb les consegüents renyines amb els veïns de Calaf, i altres notícies més actuals, com la bona salut del poble, la seva economia i les noves edificacions.»

11 de juny. Els components de la Federació Catalana d'Associacions d'Antics Alumnes dels Col·legis Maristes de Catalunya es desplacen a Igualada per dedicar un homenatge al seu president d'honor, LdRC.

A dos quarts d'onze del matí s'assisteix a la missa que se celebra a l'església parroquial de la Soledat, en el transcurs de la qual la CSMI s'encarrega dels cants.

Després l'expedició viatja a Rubió per visitar els molins i l'església. Es fa un recorregut pel Museu del Traginer.

Finalment, a les postres del dinar que té lloc al Racó del Traginer, es lliura una placa a LdRC «en agraïment per la gran tasca duta a terme durant els anys que ha presidit l'esmentada Federació (1999-2005)».

9 de juliol. En les vigílies de la festa de la Mare de Déu del Carme, la nostra entitat visita les religioses de la comunitat

La CSMI en acabar la missa solemne de la Immaculada

de Carmelites Descalces de Santa Teresa per oferir-los un concert.

Sota la direcció de CTG i amb Isidre Solé al teclat interpreta el programa següent: «Pregària a la Verge del Remei», «Prop teu», «Maig-amor», «El tell», «Dona nobis pacem», «Ave Maria», «Ave verum», «Tu, Jesús», «Rosa de bardissa», «Laudate Dominum» i «Salve de Montserrat».

La religiosa Montserrat Maristany llegeix el seu poema «Mira dins teu, oh cor». I a continuació les monges s'afegeixen a la cantada amb tres cançons: «Si sabia...», «Et vull a tu», «Per sempre», de la qual és autora l'esmentada Gna. Montserrat.

APERITIU DE FI DE CURS 2005-2006. Acabat la coral es trasllada al restaurant Canaletes per celebrar el final de curs 2005-2006 amb un complet aperitiu. Hi ha diverses intervencions i el coordinador, Lleonard del Rio, fa un balanç del curs. La directora, Coni Torrents, per la seva banda comenta: «Hem començat per bon camí i crec que estem en una bona línia. La clau de tot plegat ha estat l'entusiasme amb què uns i altres hem afrontat aquesta nova etapa: la incorporació en la coral de l'Isidre Solé com a pianista i de les veus masculines.» I conclou dient: «S'ha treballat amb ganes i hem aconseguit els objectius proposats.»

11 de juliol. La CSMI celebra el darrer assaig del curs 2005-2006.

29 d'agost. La nostra coral reprèn les activitats i els assaigs del nou curs.

EL NOU CURS 2006-2007. La Coral de Santa Maria d'Igualada està formada, durant el curs 2006-2007, com es detalla: directora, Coni Torrents; pianista, Isidre Solé S.; cantaires, Pepita Abril, Dolors Alegre, Pilar Alegre, Emili Argelés, Montserrat Aribau, Josefina Borràs, M. Àngels Cabestany, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Angelina Cobeta, Marisol Caparrós, Núria Castro, Concepció Cuadras, Francesc Ferrer, Anna Huertas, Rosa Lloret, Maria Martí, Josep Nadal, Rafi Pérez, M. Àngels Riba, Lydia Ribé, Lleonard del Rio, M. Rosa del Rio, Anna Rodríguez, Aurèlia

Rosich, Celerina Solé, Isidre Solé C., Mari Soterias, Núria Soterias, Roser Viadiu i Rosa Vilanova.

2 de setembre. Cants de la nostra coral en la missa de casament d'Ivan Carrasco Roig i Mireia de la Torre Mansilla, celebrada a la basílica.

5 de setembre. Assemblea i eleccions per a renovar la junta directiva.

La mesa és presidida per Maria Martí, CTG i Isidre Solé. En acabar les votacions i fet el veredict, queda proclamada la nova junta, constituïda així: president, LdRC; vicepresidenta, M. Teresa Calaf; tesorera, Rosa Vilanova; secretària, Concepció Cuadras, i relacions públiques, Marisol Caparrós.

9 de setembre. A l'església parroquial de la Sagrada Família té lloc el funeral per la cantaire Lydia Ribé Samaniego, que va morir ahir a l'edat de cinquanta-nou anys. El presideix Mn. Jaume Serra. Participa en els cants la CSMI.

17 de setembre. Festa patronal de la Soledat. A les dotze del migdia té lloc a l'església parroquial la missa solemne a honor de la patrona.

PARAULES DE MN. JOSEP MASSANA. El rector i arxiprest Mn. Josep Massana, que presideix l'eucaristia, explica als fidels que omplen el temple que «enguany la celebració s'ha traslladat al diumenge immediat, per tal que pugui ser viscuda com una festa de tots, treballadors en actiu i jubilats, famílies arrelades de generacions en els nostres barris i famílies noves, establertes de poc, entre nosaltres». I dóna el «Déu vos guard!» amb aquestes paraules: «Sigueu tots benvinguts a la nostra festa, reconfortats pel testimoni coratjós de Maria al peu de la creu i segurs de la seva intercessió sol·licita, amables, sempre amatent.»

Acompanyen Mn. Massana el P. Pere Codina, claretà, que predica l'homilia; el P. Lluís de Reus, caputxí, i els mossens Joaquim Font i Josep Aribau.

La CSMI ofereix aquest repertori: «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «Continuaré caminant» (salm), «Al·heluia», «Laudate Dominum», «Sant», «Dona nobis pacem», «Ave verum» i, com a comiat, els «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat d'Igualada».

30 de setembre. Els pares escolapis editen el llibre *L'Escola Pia a Igualada. Assaig històric (anys 1732-2002)*, redactat per l'antic alumne Gabriel Castellà (Igualada, 2-4-1872 – 29-9-1959), pare de l'excantaire i poeta Teresa Castellà.

En el text del manuscrit original, un equip de persones —Joan Farrés, Joan Florensa, Magí Puig i Rosa M. Sánchez— hi ha introduït algunes petites modificacions amb voluntat de millorar la presentació i s'hi han afegit algunes dades interessants.

A la pàgina 261 s'hi inclou una fotografia de la nostra coral.

19 de novembre. Assistència corporativa a la missa solemne, presidida per Mn. Joan Costa, en honor de santa Cecília, patrona de la música a la basílica. En acabar, la Schola Cantorum i la CSMI interpreten l'«Himne» a la santa. La bandera gremial és portada per la Coral Exaudio, en el seu desè aniversari.

En acabar l'eucaristia hom es desplaça a la pista de l'Ateneu, on, juntament amb les altres corals igualadines, s'interpreta el «Cant a santa Cecília», de Concepció Ramió.

A la tarda la nostra entitat organitza un dinar de germanor al restaurant Canaletes, que compta amb la presència dels components del Cor Parroquial de Sant Martí de Sesgueioles i de la Rondalla Novaunió.

D'antuvi, els comensals han de descobrir, a través d'un puzle, el músic que dona nom a la seva taula.

La trobada gastronòmica comença amb unes paraules de benvinguda a càrrec de Marisol Caparrós, responsable de relacions públiques, que és l'encarregada de conduir la festa. Celerina Solé dirigeix el cant de benedicció de la taula.

La vicepresidenta, M. Teresa Calaf, té a càrrec seu el brindis, que deriva en una divertida paròdia sobre els afers de corrupció a Màlaga.

A l'hora del cafè, la secretària, Concepció Cuadras, anuncia el lliurament d'uns records de ceràmica als amics santmartinecs i als components de la rondalla. La directora, CTG, fa a mans un obsequi al pianista Isidre Solé.

Arriba el torn de parlaments, que comencen Josep Asbert i Josep Montaner, president i director de La Llàntia, respectivament. Ve després M. Carme Vargas, presidenta de Novaunió; Teresa Escolà, directora del Cor de Sant Martí de Sesgueioles; Josep Massana, arxiprest d'Anoia-Segarra i rector de la Soledat; Carles Tarrida, regidor municipal de Cultura i Festes, i el president de la coral amfitriona, LdRC.

MOLTS PROJECTES EN CARTERA. Lleonard del Rio celebra la bona acollença que mereix la festa —un centenar de persones—, que s'ha convertit en tradicional. Té un record per a la directora fundadora Maria del Rio, que ens va deixar el passat 6 de març, i anuncia un memorial en l'aniversari del seu traspàs, als Caputxins, església molt vinculada als inicis de la nostra coral. També dedica un record a les cantaires que ens han deixat darrerament: Elvira Climent, Lydia Ribé, Joaquima Torras i Glòria Gateu. Del Rio afegeix:

«Us parlo per primera vegada com a president d'aquesta coral que tant estimo, i vull afegir que, juntament amb tot l'equip directiu, estem treballant de valent per aconseguir reafirmar la nostra cohesió, la nostra personalitat i el nostre futur. Hi ha molts projectes en cartera i estem il·lusionats per poder-los assolir. I és que tenim una gran sort: la categoria social dels cantaires. [...] M'enoja constatar la satisfacció de poder comptar amb una coral en què els valors religiosos, assistencials, solidaris, culturals, artístics i cívics són sant i senya dels seus components. I poder treballar amb persones d'aquesta idiosincràsia és realment un privilegi. Lamentablement, avui, això moltes vegades no es té en compte ni es valora. [...]

»Moltes vegades ens dolem de la manca d'implicació ciutadana, que tothom va a la seva, que es viu d'esquena a la col·lectivitat, i no són valorades ni ajudades entitats com la nostra que va fent camí sense escarafalls amb molta voluntat i perseverança. Mentre es pugui (i això implica no sols bones paraules, sinó ajuts econòmics, perquè avui tot val diners i sense diners no es va enlloc), mentre es pugui, deia, aquestes entitats veteranes i prestigioses intentaran continuar, però és possible que arribi un dia en què tots plegats haurem perdut la il·lusió i aleshores el país lamentarà no haver-les tingut en compte. Seria injust, en aquest context, no agrair les col·laboracions puntuals que hem rebut. I aquí vull referir-me sense embuts i per posar un exemple a les atencions que des del primer dia ens ha donat Mn. Massana. No hi estàvem acostumats. Moltes gràcies. Col·laboracions puntuals que també hem rebut d'altres persones que avui ens acompanyen i que també agraim en el que valen.

»Reitero la meua satisfacció a tots plegats per aquesta acollença. Novament gràcies als amics del Cor Parroquial de Sant Martí i de la Rondalla Novaunió per la seva companyia. Gràcies també als nostres professionals de la música Coni i Isidre per la vostra altruista dedicació. I gràcies de tot cor a les cantaires de la Coral de Santa Maria per ser com sou, per la vostra vàlua, per la vostra fidelitat i pel vostre continuat esforç. Catalunya, n'estic convençut, necessita gent com vosaltres. L'enhorabona!»

CONCERT CORAL I DE RONDALLA. Tot seguit s'ofereix un concert coral i de rondalla. S'inicia amb «La claueta» i a continuació s'interpreta «Barcarola», «El tell», «La nit», «Rosa de bardissa» i «Sanctus» de la «Missa sancti Hieronymi», tot plegat dirigit per Coni Torrents amb l'acompanyament d'Isidre Solé. S'hi incorporen els cantaires del Cor Parroquial de Sant Martí i Coni Torrents cedeix la direcció a Teresa Escolà per a interpretar «Laudate Dominum». Ara és la Coral de Santa Maria la que ofereix «Joia» i prossegueix la Rondalla Novaunió, dirigida per Silvestre Arbonès i amb la intervenció del solista Joan Sánchez; presenten «Las mañanitas», «Clavelitos», «Serenata tapatia», «Islas Canarias» i «Llegó el amor», cançons que són corejades per tots els assistents.

JOCS EN EQUIP I SORTEIG DE REGALS. La festa prossegueix amb el tradicional sorteig d'ampolles de cava i una colla de divertits jocs, en els quals participen tots els comensals repartits en equips per taules. Els guanyadors són l'equip format per Adoració Aliberch, Josep Montaner, Coni Torrents, Mariona Adzet i Teresa Gubianes.

Una gran rotllana amb el «Cant dels adéus» posa punt final a la festa, que s'allarga fins més enllà de les set de la tarda.

SUPRESSIÓ DE LA NOVENA DE LA IMMACULADA. *Enguany el rector de Santa Maria, Mn. Salvador Mundó, decideix suprimir la novena de la Immaculada, patrona de la primera parròquia igualadina. Acaba, doncs, una altra tradició inveterada en la qual ha participat des dels seus inicis la coral igualadina.*

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A l'església gran, a dos quarts d'una del migdia, la parròquia de Santa Maria celebra la seva diada patronal amb una missa solemne, presidida per Mn. Joan Vila, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig. El lema de la diada d'enguany és «Fem parròquia, creixem en la fe».

MN. SALVADOR MUNDÓ, CONVALESCENT. *El celebrant, Mn. Vila Costa, en el seu «Déu vos guard» lamenta l'absència de Mn. Salvador Mundó, «que des de fa dotze anys anima i acompanya la nostra comunitat parroquial per camins d'esperança i a qui un accident inoportú manté encara en el llarg procés de convalescència. Confiem que ben aviat pugui continuar caminant amb nosaltres, amb aquella senzillesa i bonhomia que tots coneixem i que ens el fa tan proper i familiar».*

Tot seguit té lloc la processó d'entrada amb els grups i moviments de la parròquia.

En el transcurs de la missa, sota la direcció de CTG i acompanyats a l'orgue per Lluís Victori, la coral titular interpreta «Poble de Déu, poble en marxa», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «Senyor, cantaré tota la vida», «Al·luia», «Crec en un Déu», «Laudate Dominum», «Sant», «Amén», «Dona nobis pacem», «Càntic a Maria» i «Himne del mil·lenni». En acabar la missa, l'organista Lluís Victori interpreta la «Marxa de pompa i circumstància per a gran orquestra», d'Edgar.

Per acabar, la CSMI, situada a les escales del presbiteri, ofereix «La claueta», «Rosa de bardissa», «Blue moon» i «Salve de Montserrat».

14 de desembre. La vicepresidenta de la nostra entitat, M. Teresa Calaf, assisteix al plenari de l'Institut Municipal de Cultura que se celebra a la sala de la biblioteca pública.

22 de desembre. Una intensa pluja aigualix les tradicionals cantades nadalenques a la plaça de l'Ajuntament. Els cantaires han d'aixoplugar-se sota les voltes i el director d'enguany, Josep Miquel Mindan, ha de dirigir sota un paraigua. Com a novetat s'inclou en el repertori «Per Nadal, cada ovella al seu corral», d'Agnès Casadesús (Igualada, 2-11-1891 – 20-10-1984). També s'inaugura el pessebre realitzat per Josep Bacardit.

31 de desembre, festa de la Sagrada Família. A la Soleïtat, missa solemne a les dotze del migdia presidida per Mn. Josep Massana. Els fidels omplen el temple. Els cants són a càrrec de la nostra coral, dirigida per CTG i amb Isidre Solé a l'orgue. LdRC actua com a monitor del poble.

Del repertori cal destacar com a cant d'entrada el cànon «Déu ha nascut en una establia»; a l'ofertori, «Hosanna» de *L'Estel de Natzeret* (primera audició); versió catalana del «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi»; a la comunió, «Tu, Jesús», i com a comiat, després de l'«Himne a la Sagrada Família», «Sons d'alegria».

En el transcurs de l'any 2006 que s'acaba s'han editat quatre números de *El Trumfo*, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria. A partir de l'edició publicada el 4 d'abril 2006 s'hi incorporen fotografies en color.

* * *

2007 /

El llegat de Maria del Rio

Fa un any que ens va deixar Maria del Rio, la fundadora i primera directora del Cor Parroquial de Santa Maria. El nou president, en l'editorial del butlletí *El Trumfo* núm. 165 (1-3-2007), afirma: «Estic convençut que la Maria del Rio estaria satisfeta d'aquest nou rumb, d'aquest esforç que, sense perdre l'essència d'uns principis fonamentals, ha agafat la nostra coral. Ha costat, però hem tirat endavant gràcies a l'esforç solidari de tots els qui han estat fidels i conseqüents. Ara podem albirar un immediat futur més falaguer. Com s'explica en una altra secció d'aquest butlletí, som la segona entitat coral més veterana en la història d'Igualada. Un extraordinari llegat.»

Efectivament, s'ha donat un nou enfocament al cor, que ara s'anomena Coral de Santa Maria d'Igualada. Des d'aquest curs el cor s'ha fornit amb la incorporació de nous cantaires —homes i dones— que cobreixen les baixes que s'havien produït; això comporta inicialment una revisió del repertori. Una nova junta, amb renovat dinamisme, està treballant amb noves activitats, tal com el lector pot comprovar en el dietari d'enguany i en els pròxims. Es respira un bon ambient i ben aviat s'haurà de preveure un nou local d'assaig, donat que hi ha un important projecte de remodelar la rectoria de la parròquia de Santa Maria, en els baixos de la qual s'assaja cada dimarts.

Vetllant sempre amb un gran respecte pel passat històric, es procura impulsar nous aires, atès el tarannà que ens toca viure. Cal, doncs, continuar amb un nou impuls, perquè la vida continua i ens toca a nosaltres d'adaptar-la als temps que vivim, transformar-la si cal, sempre en positiu, això sí. Aquesta és l'aportació que hom creu que cal que la coral faci per a la història, encara que sigui una contribució discreta i humil si voleu, però eficaç. El bon funcionament d'un col·lectiu com el nostre necessita la voluntat, la generositat i la tolerància de tots plegats. Aquest és l'esperit que ens anima, gràcies al qual val la pena de treballar amb noves iniciatives.

14 de gener. La junta directiva en ple i un grup de cantaires i excantaires de la CSMI es fan presents en els dos actes de presentació del llibre *Agrupació Coral La Llàntia*.

Tres segles de cant (XIX, XX, XXI), editat per l'entitat cantaire amiga.

D'una banda, a migdia i al teatre de l'Aurora. Autor, col·laboradors i autoritats prenen la paraula per explicar i valorar el treball realitzat. Presideix la matinal l'alcalde, Jordi Aymamí, juntament amb altres directius. Josep Riba, autor del llibre, comenta que La Llàntia és l'entitat coral més veterana d'Igualada, amb 130 anys d'existència, seguida pel CPSMI i la Schola Cantorum amb 67 anys. Com a final de la presentació hi ha una cantada a càrrec de la coral amfitriona, dirigida per Josep Montaner i amb l'acompanyament al piano de Mònica Carvajal.

A primera hora de la tarda, a l'hotel Amèrica se celebra un animat dinar de germanor. Especialment emotiu és el brindis corejat pels cantaires de La Llàntia, al qual s'afegeix la resta de comensals. A les postres hi ha sorteig de regals, repartiment de distincions i diversos parlaments.

AL·LOCUCIÓ DEL PRESIDENT DE LA CORAL DE SANTA MARIA. En el torn de paraules, Lleonard del Rio, com a president de la Coral de Santa Maria, digué entre altres coses:

«El gran pensador català Eugeni d'Ors parlava sovint amb fruïció de la santa continuïtat. La Llàntia és una de les agrupacions nostrades que pot vantar-se amb propietat d'aquest qualificatiu. Les diferents generacions han sabut fer de corretja transmissora dels valors claverians, i el nostre desig és que aquesta roda transmissora continuï per molts anys. No cal dir que aquest és un fet que no està a les vostres mans; perquè el futur sempre és una incògnita.

»Vosaltres —Josep Asbert, cantaires— heu fet realitat el moment que us ha tocat de viure i esteu posant les bases per a l'esdevenidor. I heu tingut la bona pensada de materialitzar en certa manera aquests 130 anys d'existència en un llibre que té la garantia d'un acurat historiador, l'amic Josep Riba Gabarró. Un document que formarà part de la història igualadina i que pot ser mirall per a futures generacions. Em consta l'interès i la minuciositat amb què s'ha treballat. Hi ha hagut un equip de persones, encapçalat per Josep Montaner, que han volgut bastir amb tota mena de detalls aquest treball d'orfebreria de Riba Gabarró. També l'aportació de l'amic Jaume Ferrer. El resultat ha estat excel·lent i val la pena de festejar-ho. Enhorabona!

»La Coral de Santa Maria d'Igualada, legítima hereva del Cor Parroquial, se sent honorada de poder compartir amb vosaltres l'amistat i alguns trets comuns de les respectives històries, que arrenquen fins i tot abans del memorable concert del Palau de la Música de 1956. [...]

»Em vénen a la memòria alguns presidents que ja ens han precedit, com Romà Tusal, Salvador Vilanova, Joaquim Galiana i Josep M. Valls. Amb quin goig quan, sota la intel·ligent batuta del mestre Montaner, s'acoblaben les veus de les tres formacions corals: La Llàntia, el Cor Parroquial de Santa Maria i la Coral dels Germans Maristes! Hi havia en aquestes persones i en molts altres cantaires de La Llàntia

una sensibilitat especial de col·laboració i estima —que jo sempre he agraït— envers el Cor de Santa Maria. Aprofito l'avinentesa per a donar-vos-en les gràcies.»

Per acabar la festa, La Llàntia ofereix una nova cantada, que conclou amb «Recordant nostra terra», sardana a la qual s'afegeixen, a invitació del amfitrions, cantaires d'altres formacions presents a la sala.

EL LLIBRE DE LA LLÀNTIA. *El volum (668 pàgines) arrenca amb una referència a Josep Anselm Clavé, l'associacionisme i les influències claverianes a Igualada, anteriors a la fundació de La Llàntia, amb un capítol dedicat al Centre Coral Apolo, popularment anomenat «el Coro Vell». Tot seguit comença la narració històrica de La Llàntia en 1876. A partir d'aquí i cronològicament es va donant compte amb detall de les activitats desenvolupades fins al desembre del 2003. Completen el volum diversos apèndixs i un agraït capítol d'il·lustracions: fotografies, programes i altres documents.*

El nostre Cor de Santa Maria hi és ahludit amb molta profusió —amb 67 referències en el text i amb 11 fotografies—, donades les col·laboracions hagudes des de 1947.

10 de febrer. Trobada a Can Bordis de Jorba. La nostra entitat s'aplega en una lúdica i agraïda jornada d'amistat, gràcies a la gentilesa del pianista Isidre Solé; una experiència insòlita que a tothom deixa un excel·lent gust de boca (i mai millor dit); una trobada molt concorreguda i activa, en la qual no manquen, a més a més dels cants, sorpreses i molta gresca.

Els cantaires s'encarreguen d'aportar els diferents plats del menú, en unes elaboracions particulars. No hi falta un copiós entremès, ni uns deliciosos peus de porc (gràcies, Mari Soteras), ni unes atractives postres elaborades pel mateix amfitrió, que es revelà com un autèntic pastisser.

LA DEDICATÒRIA A L'AMFITRIÓ ISIDRE SOLER SOLERNOU. Hi ha brindis cantat acompanyant el cava i una dedicatòria coral dedicada a l'Isidre Solé, als compassos del conegut pasdoble «València» amb una lletra que diu així:

«L'Isidre és el nostre gran pianista d'aquesta noble coral. / L'Isidre és un home solidari, bon xicot i ben formal. / L'Isidre viu a Jorba, a Can Bordis, i és un músic excel·lent. / Isidre, generós i responsable i t'estima molta gent.

»Te'n vas anar a Suècia a buscar-te la vida / com un nou don Quixot a descobrir nous mons. / Després de moltes trifulgues i de mils d'experiències / a l'estranger triomfares com un gran campió.

»Isidre, a Estocolm ai quantes coses, quants amors vas despertar! / Isidre, quantes noies, quantes dones et van voler enamorar! / Isidre, els suecs i les sueques hi posen molta passió, / però fixa't que la dona catalana és de totes la millor.»

EL JOC DELS BARRUFETS. Especial felicitació al Jaume Vila, que celebra el seu aniversari. Després del dinar hi ha temps per al «joc dels barrufets», que dona com a guanyador l'equip format per Dolors Alegre, Pilar Alegre, Dori Izquierdo i M. Àngels Riba. El segon lloc és per a Pepita Abril, M. Àngels Cabestany, Núria Castro i Rosa Lloret. I en tercera posició es classifiquen Montserrat Aribau, Eduard Riba i Isidre Solé.

La trobada acaba abans del capvespre, deixant a tots molt bon record i moltes ganes de repetir-la.

23 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica comença la pregària al Sant Crist d'Igualada. Trasllat processional de la imatge des de la seva capella al manifestador de l'altar major, acompanyat pels fidels amb torxes i la bandera portada pels priors. «Miserere» i missa vespertina, presidida per Mn. Josep Massana, arxiprest de l'Anoia-Segarra, acompanyat de Mn. Pere Roig. El celebrant es refereix en l'homília a aquesta cerimònia tan igualadina, viscuda per tantes generacions, preparatòria de l'esperança de la Pasqua.

Canta la CSMI, dirigida per CTG i amb l'acompanyament de l'organista Lluís Victori: «Goigs del Sant Crist d'Igualada», «Adoració de les cinc llagues», «Perdó, Senyor», «Salve, Mare!», «Ave verum» i «Al Sant Crist d'Igualada».

4 de març. Es commemora als Caputxins l'aniversari del traspàs de MdRM. S'escull aquesta església conventual perquè havia estat germen i viver del Cor Parroquial de Santa Maria.

La missa és presidida pel P. Lluís de Reus. També s'aplica per l'ànima de les cantaires que han mort durant el curs 2005-2006, que són Elvira Climent, Glòria Gateu, Lydia Ribé i Joaquina Torras.

La coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé, s'encarrega dels cants d'aquesta eucaristia i, en acabar, ofereix un concert des del presbiteri. El temple s'omple de fidels, familiars i simpatitzants, assolint així una notable assistència.

JUSTIFICACIÓ DEL MEMORIAL DE MARIA DEL RIO. Abans d'iniciar el concert, el president Lleonard del Rio pronuncia unes paraules de justificació:

«Demà passat s'escau el primer aniversari del traspàs de la fundadora de la nostra coral, Maria del Rio. I és un deure de gratitud dedicar-li una recordança per perpetuar la seva memòria. La meva vinculació familiar m'obliga a ser moderat en aquestes paraules com a president de la Coral de Santa Maria. Però és evident que ens trobem davant una dona singular, nascuda per a la música i lliurada de forma generosa al servei del cant coral a la seva ciutat, i molt particularment a l'església. Diria que el seu caràcter discret i reservat amagava una forta personalitat. [...]

»Em fa especial il·lusió comentar que fou precisament a l'aixopluc de la comunitat caputxina i molt particularment en aquesta església on Maria del Rio va iniciar en certa

manera la seva dilatada activitat com a directora coral. Els caputxins foren la llavor d'aquesta coral, que avui els temps i les circumstàncies han convertit en una formació mixta, com un pas endavant d'aquesta formació que és a punt d'assolir els seus seixanta-vuit anys d'existència, que la situen com el tercer cor més veterà en la història de les corals igualadines.»

EL REPERTORI DEL CONCERT. A continuació, la secretària, Concepció Cuadras, llegeix una síntesi biogràfica de Maria del Rio i s'encarrega de presentar les obres del programa, que són: «La claueta», «Maig benvingut», «El tell», «Barcarola», «La nit», «Rosa de bardissa», «Boga, boga!» i «Himne a santa Maria d'Igualada».

En acabar, el P. Lluís de Reus pronuncia unes paraules d'agraïment a públic i cantaires.

24 de març. Casament a Santa Maria de Sandra Aguado, de Vilanova del Camí, i Francesc Gel, de Badalona. Celebrant: Mn. Josep Massana. Cants: CSMI.

25 de març. Anada als monestirs de Montserrat i Sant Benet amb la nostra entitat. Un temps agradable i plàcid acompanya els romeus durant tota la jornada.

En arribar, després d'anar a besar la Moreneta, es desdijuna i la gent es reparteix en grups. S'atenen diverses alternatives: museu; audiovisual *Montserrat de portes endins*; degustació de licors típics; etc.

Assistència al cant de la Salve. Després l'Esbart Dansaire de Banyeres del Penedès representa en el presbiteri de l'altar major la passió, mort i resurrecció de Crist.

Dinar al restaurant Abat Cisneros. Xerinxola de sobretaula i felicitació a la cantaire Encarna Cànovas en la seva onomàstica; cantades i actuacions individuals de M. Àngels Cabestany i Rafi Pérez.

A la tarda, l'autocar trasllada l'expedició igualadina al monestir de Sant Benet, on el compatriota Mn. Josep Aribau presideix la missa cantada per la coral, amb aquest programa: «Salve, Mare!», «Laudate Dominum», «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi» (en versió catalana), «Dona nobis pacem», «Ave verum» i «Salve de Montserrat». Hi ha pregàries per un cantaire malalt i per alguns familiars. Es visiten algunes instal·lacions del monestir.

La tornada, per Can Massana, ràpida i divertida entre acudits i cançons.

27 de març. Una bona representació de la coral visita, a la Clínica de Sant Josep on està acollida, l'excantaire Guadalupe Cussó. Amb motiu del seu noranta-dosè aniversari, se li ofereix un petit concert. L'acompanya la seva filla, Josefiña Farré.

PARAULES D'HOMENATGE A GUADALUPE CUSSÓ. «Quan l'amistat és de debò i està ben arrelada —li diu el president Lleonard del Rio— no pot morir. I aquest és el cas de la Guadalupe Cussó, de la seva família i la nostra Coral de Santa Maria. Un afecte recíproc ha estat sant i

Grup de cantaires de la CSMI en el petit concert a l'ex-cantaire Guadalupe Cussó

senya de la seva vida. [...] La Guadalupe va ser molts anys cantaire; abans ja ho eren les seves filles Maria Rosa i Josefina, i jo sempre recordaré que ella, la Guadalupe, s'hi va incorporar en uns moments difícils —totes les entitats tenen els seus alts i baixos— i hi va fer un excel·lent servei com a cantaire i també com a membre de la junta que va ser més endavant. [...]

»Quan se'ns va proposar de venir a fer aquest concert per felicitar la Guadalupe en els seus noranta-dos anys, tothom hi va estar d'acord. I és que una de les virtuts que honoren la Coral de Santa Maria és la de ser agraits. Així, doncs, aquí ens teniu, Guadalupe, per compartir una estona amb tots vosaltres i convidar-vos a cantar amb nosaltres. [...]»

En acabar el recital, Marisol Caparrós, responsable de relacions públiques, li lliura un obsequi en nom de la coral, mentre tots plegats coregen joiosament: «Per molts anys!»

6 d'abril, Divendres Sant. Se celebra a l'església del Roser la commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. La presideix Mn. Salvador Mundó i consisteix en l'exercici del viacrucis cantat per la nostra coral. Després es fa la veneració de la imatge mentre es canten els «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

10 d'abril, Dimarts del Sant Crist. La CSMI participa en la processó de la tarda amb la seva senyera, portada per LdRC, Marisol Caparrós i Concepció Cuadras. També hi desfilen les banderes i estendards d'altres entitats, associacions i gremis i les insígnies basilicals. El Sant Crist, sota tàlem, és portat per sacerdots igualadins. La Banda de Música d'Igualada, que tanca el seguici, interpreta la «Suite de la processó del Sant Crist d'Igualada», composició de Jordi Marcè que avui s'estrena.

En acabar, a la basílica hi ha la multitudinària veneració de la imatge del Sant Crist. S'encarrega dels cants la coral titular, que també participa en la missa vespertina, la qual es presideix pel P. Lluís Planas, monjo de Montserrat. La direcció dels cants és de CTG, acompanyada a l'orgue per Lluís Victori. Actua de monitor dels cants del poble Florenci Oliva.

11 d'abril. A l'església gran, cants de la nostra coral, amb CTG a la direcció i Isidre Solé a l'orgue, en la missa vespertina de cloenda de les festes del Sant Crist, presidida per Mn. Salvador Mundó, acompanyat pel diaca Pere Roig. En acabar la cerimònia, retorn de la imatge a la seva capella.

23 d'abril. A l'auditori de la Biblioteca Central es presenta el llibre *El dia que ens robaren la infantesa. Memòria històrica d'una nena de set anys (1934-1941)*, de la cantaire Montserrat Segués. Assisteix a l'acte una representació de la nostra entitat.

24 d'abril. L'endemà de la diada de Sant Jordi, els cantaires de la CSMI són obsequiats amb un piscolabis i amb un llibre, gentilesa de la família Del Rio - Torrents.

ACABA L'ANY JUBILAR. *Amb la festa de la Moreneta acaba l'any jubilar (2006-2007) declarat pel papa Benet XVI amb motiu del 125è aniversari de la proclamació i coronació canònica de la Mare de Déu de Montserrat com a patrona de Catalunya i de la concessió del títol de basílica menor al santuari que l'acull.*

28 d'abril. La nostra coral és convidada, un any més, a participar en la festa patronal de l'església del barri de Montserrat. Se solemnitza la missa de vigília, que presideix Mn. Josep Sabaté.

En acabar, hi ha un petit concert, amb «Prop teu», «Barcarola», «Laudate Dominum», «Rosa de bardissa» i «Boga, boga». Totes les cançons són molt aplaudides, i les cròniques periodístiques remarcaran que els assistents elogiaren la bona interpretació.

Després els cantaires són obsequiats amb un adient refrigeri.

22 de juny. En commemoració del desè aniversari de Rondalla Novaunió se celebra un festival al Centre Cívic Montserrat. Hi són presents les regidores Montserrat Mateu i Francina Gabarró en representació dels Ajuntaments d'Igualada i Vilanova del Camí, respectivament. També Josep Sabaté i Montserrat Riera, responsables del centre.

La CSMI comença la seva actuació interpretant la cançó-felicitaçió «Ja són deu anys!», escrita a ritme de mambo especialment per a aquest aniversari. Després ofereix «Barcarola», «La nit», «Rosa de bardissa» i «Boga, boga».

Marisol Caparrós, en nom de la coral, lliura un obsequi al president de Novaunió, Joan Sánchez.

També hi intervenen el Trio Néixer i la mateixa Rondalla Novaunió. Totes tres formacions aconsegueixen d'entusiasmar un públic que omple a vessar el local.

El presentador, LdRC, interpreta, juntament amb Gabriel Carreño, «Pel teu amor (Rosó)», amb l'acompanyament al piano de CTG, a la guitarra de Celestino Cajucom i a l'harmònica de Ramon Closa.

Del Rio també recita durant l'actuació de la rondalla l'«Oda a la guitarra», de Miguel Rosa, amb l'acompanyament de Celes Cajucom.

Per acabar, hom convida a pujar a l'escenari tots els participants, a fi de cantar tots junts «Clavelitos», cançó que és corejada per tota la sala.

Lliurament de plaques de record als actuant i obsequi al presentador. Un pisolabis serveix per a posar punt final a la festa.

23 de juny. Les corals igualadines —entre elles la nostra— s'apleguen a la plaça de l'Ajuntament per donar la benvinguda a la caravana de la Flama del Canigó, procedent del coll d'Ares. S'interpreta «Els segadors», sota la direcció de Josep M. Mindan. És una iniciativa de la regidoria municipal de Cultura i Festes.

1 de juliol. A Piera, fi de curs de la CSMI per commemorar el seixanta-vuitè aniversari.

Cants en la missa solemne a l'església parroquial, presidida per Mn. Ramon M. Bosch, rector i degà. Entre el repertori, «Salve, Mare!», «Prop teu», «Laudate Dominum», «Sanctus» (polifònic), «Dona nobis pacem», «Ave Maria» i «Marxem en pau».

En acabar s'ofereix un concert amb aquest repertori: «Tu, Jesús», «Barcarola», «La nit», «Rosa de bardissa» i «Boga, boga!». Els assistents aplaudeixen amb enardiment i obliguen a repetir la peça que tanca el programa. El rector de la parròquia obsequia els cantaires amb un exemplar del llibret *El Sant Crist de Piera*, de Mireia Serra i Pilarín Bayés. Es venera el Sant Crist en el seu cambri i es contemplen les pintures d'alguns altars fetes per l'igualadí Miquel Llacuna Alemany (Igualada, 13-12-1917 – 6-9-1967). Els igualadins són atesos en tot moment pel músic Josep Mata i Mn. Bosch.

Tot seguit, l'expedició igualadina, acompanyada per Casimir Font, es desplaça a la Residència Sant Bonifaci, de la qual tenen cura les religioses Missioneres Filles del Cor de Maria. La coral els presenta un breu concert, dedicat especialment al grup d'igualadins que s'hi troben acollits. La darrera cançó, «Boga, boga!», es dedica a la superiora de la comunitat, Gna. Josefa Ugartemendia, que és filla de Bascònia.

Dinar de germanor a La Cantina. El cantaire Josep Nadal fa el brindis i bufen les espelmes del pastís del 68è aniversari les cantaires més veteranes: Montserrat Aribau, Teresa Calaf, Angelina Cobeta i Rosa Lloret. Es dona la circumstància que la cantaire Mari Soterias és germana dels propietaris, motiu pel qual els igualadins són objecte d'una colla d'atencions, a les quals la coral correspon amb unes cançons, entre elles una versió personalitzada que es titula «La cantina». La festa acaba amb la imposició d'unes simbòliques medalles als propietaris del restaurant.

2 juliol. Maria Enrich, nomenada nova regidora municipal de Cultura i Festes de l'Ajuntament d'Igualada, rep la visita de LdRC, president de la Coral de Santa Maria, que l'informa de l'activitat que s'està duent a terme. La protocol·lària entrevista esdevé molt cordial.

Visita i concert del CSMI a la residència Sant Bonifaci de Piera

3 juliol. Darrer assaig de la temporada 2006-2007.

15 juliol. Dinar de germanor amb música, cants, acudits, poesies i ball, organitzat per la rondalla Novaunió i a la qual és convidada la CSMI. També hi són presents els responsables del Centre Cívic Montserrat, on se celebra la festa.

La trobada és per festejar la vetllada del desè aniversari celebrada el propassat 22 de juny.

A les postres, els components de la Rondalla Novaunió bufen les espelmes del pastís d'aniversari, i el president Joan Sánchez, acompanyat de la seva esposa, talla el dolç.

La nostra coral coreja la cançó dedicada a la Rondalla que es va presentar en el festival.

Tot seguit se succeeixen a l'escenari actuacions de tota mena, entre elles les de Rafi Pérez, Marisol Caparrós i LdRC.

La música i la veu de Gabriel Carreño amenitzen un animat ball. Finalment, una sardana interpretada amb música de guitarres i el «Cant dels adéus» posen punt final a la vetllada.

28 d'agost. Represa dels assaigs en l'inici del curs 2007-2008.

29 d'agost. El president de la nostra entitat —que ho és també de Poesia Viva—, LdRC, és nomenat membre del Consell Rector de l'Institut Municipal de Cultura.

15 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors. Missa vespertina amb la nostra coral en la diada patronal de la Soledat, presidida per Mn. Narcís Riba, vicari general del bisbat, acompanyat de Mn. Josep Massana, P. Lluís de Reus, Josep Aribau i el diaca Pere Roig.

Mossèn Narcís en les paraules de salutació fa una referència a l'assaig previ de la coral, recordant que ell, en qualitat d'organista, havia format part durant uns quants anys de l'equip parroquial.

Cants de la missa: «Canta al teu Déu» (primera audició), «Senyor, tingueu pietat» (solistes: M. Àngels Cabestany, Núria Castro i Concepció Cuadras), «Glòria», «La Mare de Déu dels Dolors» (salmista: Rafi Pérez), «Prop teu», «Laudate Dominum», «Sanctus» (polifònic), «Anyell de Déu» (solistes:

Dolors Alegre, M. Teresa Calaf i Mari Soterias), «Ave Maria» (polifònica) i «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat».

27 de setembre. A la basílica, casament de M. José Caro i Pep Núñez, amb cants de la coral titular.

7 d'octubre. Per gentilesa de l'Obra Social Caixa de Terrassa, els nostres cantaires són convidats al concert del cor Lieder Cambra de Sabadell, que fan al teatre de l'Ateneu.

4 de novembre. Anada a Lleida amb la nostra entitat en una ruta programada pel germà Josep Aleu, el qual actua de guia durant tota la jornada. Enguany la capital del Segrià ha estat nomenada capital de la cultura catalana.

A l'arribada es recorre el carrer Major, amb visites a l'Institut d'Estudis Ilerdencs, la Catedral Nova i la Paeria.

A darrera hora del matí, visita a l'Acadèmia Bibliogràfica-Mariana. A les dotze del migdia, a la capella de la Verge Blanca de l'esmentada Acadèmia —coneguda com «la capella sixtina de l'art marià»—, cants en la missa que oficia el director, Mn. Salvador Gené. Les lectures i les pregàries són a càrrec dels cantaires Pilar Alegre, M. Teresa Calaf, Marisol Caparrós, Concepció Cuadras, Emili Argelés, Josep Nadal i Rosa Vilanova. A remarcar les felicitacions i elogis que rep la directora, CTG, per part dels assistents a la celebració eucarística.

El mateix Mn. Gené fa de documentat cicerone de les diverses instal·lacions de la casa, amb un especial accent a l'esmentada capella; també el teatre i l'excepcional paraninf, on la coral fa una acuradíssima interpretació del «Laudate Dominum». Tothom queda gratament impressionat d'aquesta visita, un dels tresors artístics lleidatans.

A la tarda, després de dinar en el menjador de l'Acadèmia, l'expedició igualadina es desplaça a la Seu Vella —el mirador de la ciutat que acull el perímetre emmurallat més gran d'Europa—. Tot plegat mereix una acurada visita guiada.

Prop de les vuit del vespre es reprèn el retorn a Igualada.

6 de novembre. En ocasió de l'onomàstica del president, durant l'assaig dels dimarts la coral li dedica per sorpresa la interpretació de la cançó «Bombolles de sabó», amb lletra del mateix LdRC i música del company pianista Isidre Solé.

18 de novembre. En la proximitat de la festa de la patrona de la música, santa Cecília, esmorzar al vestíbul de l'Ateneu. Cercavila amb els grallers de Mal de Cap, la Rondalla Novaunió (banderers d'enguany) i la Banda de Música d'Igualada.

A migdia, a la basílica, hi ha un aperitiu musical i a continuació Mn. Salvador Mundó celebra l'ofici, que acaba amb el cant de l'«Himne a santa Cecília», que interpreten conjuntament la coral titular i la Schola Cantorum.

En sortint, a la plaça de l'Ajuntament, les corals igualadines, dirigides per Concepció Ramió, ofereixen el «Cant a santa Cecília».

Actuació del CSMI en el paraninf de l'Acadèmia Bibliogràfica-Mariana de Lleida

25 de novembre. Com a continuació de les celebracions de Santa Cecília, la nostra entitat organitza un dinar de germanor al restaurant Canaletes, dinar que es desenvolupa en un ambient excel·lent, bon humor i moltes ganes de gresca. Cal destacar la presència de Mn. Josep Massana, arxiprest de l'Anoia-Segarra, i de Josep Montaner, director de La Llàntia.

Obre la festa la secretària, Concepció Cuadras, amb unes paraules de benvinguda. Durant l'àpat no hi manca un brindis musical, que va a càrrec de Marisol Caparrós i d'Isidre Solé C. A les postres es fa el tradicional sorteig d'ampolles de cava.

En acabar el dinar, el president, LdRC, pronuncia unes paraules assenyalant el caràcter cordial i festiu de la trobada. Comenta que l'any que ha quedat enrere ha estat positiu per molts conceptes i també per les activitats lúdiques, artístiques i culturals, entre elles la trobada a Can Bordis de Jorba, l'anada a Piera, la participació en les festes del desè aniversari de la rondalla Novaunió i el viatge a Lleida. I acaba dient: «El pròxim curs 2008-09 arribarem al setantè aniversari fundacional i caldrà festejar-lo com es mereix. Per això ja hem començat a treballar per furnir un bon repertori i preparar una commemoració potent.»

Tot seguit la coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament d'Isidre Solé S., ofereix un petit concert de quatre cançons: «Siyahamba», «Cal que neixin flors a cada instant», «La sardana de les monges» (primera audició) i «Boga, boga!».

A continuació hom convida tots als comensals a cantar «Pel teu amor» i Montserrat Ventura llegeix una de les seves composicions poètiques: «La marioneta». Tot plegat és el prolegomen d'un divertit xou: Pilar Alegre i Montserrat Aribau presenten una jocosa paròdia de muntanya. Per la seva banda, Pepita Abril, Marisol Caparrós, M. Àngels Cabestany, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, M. Àngels Riba, CTG, Emili Argelés, Francesc Ferrer, Josep Nadal, LdRC i Isidre Solé C., acompanyats al piano per Isidre Solé S., escenifiquen quatre coneguts fragments de sarsuela.

Així acaba una festa ben viva i participada que deixa a tothom complagut.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. Al matí, ofici a la basílica en honor de la patrona de la parròquia, presidit per Mn. Salvador Mundó, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig.

El conjunt de grups que formen la comunitat parroquial es fan presents en els rètols que penjen de les baranes del presbiteri, així com en les pregàries. Concepció Cuadras llegeix la corresponent a la nostra coral, que diu: «Senyor, feu que els qui formem part de la CSMI contribuïm en tot moment a ser portadors de joia i esperança.»

En l'homilia, Mn. Mundó es refereix als costosos treballs que actualment es realitzen als triforis del costat esquerre de la basílica i que en els primers mesos d'enguany arribaran al final, donant pas a una exposició permanent d'orfebreria litúrgica. Per a poder accedir-hi s'ha instal·lat un ascensor a la sagristia de la capella del Sant Crist. El rector explica que el cost inicial de les obres s'ha disparat i que calen donatius populars per a assumir-lo.

Com és tradicional, la CSMI —que també té per patrona la Verge Immaculada— té a càrrec seu els cants de la missa, encara que també hi ha la coral infantil Sole et Luna [sic] que canta una cançó després de la comunió. Els cants dirigits per CTG s'inicien amb l'«Himne a santa Maria» i s'acaben amb l'«Himne del mil·lenari». Es recupera el «Gloria» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», amb l'acompanyament de Lluís Victori.

En acabar es reparteix el que s'anomena el «dolç» de la parròquia.

A les sis de la tarda, també a la basílica, Gaspar Vilarrúbias presenta l'audiovisual *Mil anys*, gravació de l'oratori de Dalmau-Miserachs en el qual va intervenir la nostra coral.

21 de desembre. Cantades de Nadal a la plaça de l'Ajuntament amb les corals igualadines, que són dirigides per CTG en nom de la Rondalla Novaunió —que celebra el seu desè aniversari—. L'acompanyament al teclat és d'Isidre Solé S. El repertori de cançons és el següent: «La pastora Caterina», «Santa nit», «El rabadà», «El noi de la mare», «Per Nadal, cada ovella al seu corral» i «Fum, fum, fum».

Prèviament hi ha unes paraules de l'alcalde, Jordi Aymamí, felicitant a tothom per les pasqües nadalenques i als components de la Rondalla Novaunió pel seu desè aniversari. Aquests interpreten «Carrascosa».

Inauguració del pessebre realitzat per Teresa Riba i Xavier Vives.

En acabar hi ha coca i mistela per a tothom, gentilesa del Gremi de Flequers.

30 de desembre, festa de la Sagrada Família. Missa a la Soledat, organitzada per l'Associació de la Visita Domiciliària de la Sagrada Família de la parròquia i presidida pel rector, Mn. Josep Massana. S'ofereix en sufragi de Mn. Josep M. Bellpuig i Vila (1914-2007), que havia estat vicari de la parròquia els anys 1941 i 1942.

Cants de la nostra coral, dirigida per CTG amb la col·laboració d'Isidre Solé a l'orgue. Programa: «Salve, Mare!» «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «Feliços els fidels del Senyor», «Al·leluia», «On aneu, pastorets?» (primera audició), «Sant» (polifònic), «Prenostre», «Dona nobis pacem», «Els àngels de la glòria» (primera audició), «Déu ha nascut en una establia» i «Himne a la Sagrada Família».

En acabar la celebració, els comentaris sobre l'actuació del cor són molt satisfactoris.

En el transcurs de l'any 2007 que s'acaba s'han editat sis números de El Trumfo, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria.

* * *

2008 /

Viure l'avui

L'editorial de *El Trumfo* del mes d'abril d'enguany, que signa el president Lleonard del Rio Campmajó, ens serveix de davantal per a aquesta anualitat. El transcrivim:

«La nostra coral ha arribat als seixanta anys de vida no pas perquè s'hagi planificat així, sinó perquè ha estat voluntat de Déu. I és que no es pot viure abstret en el que passarà demà, sinó que cal treballar l'avui, amb alegria i entusiasme. Aquesta és la realitat de la vida. I és del que hem viscut que haurem de donar comptes.

»Hi ha una norma de vida, amb la qual estic completament d'acord, que diu: «Fes servir les copes de cristall; no guardis el teu millor perfum, empra'l cada vegada que en tinguis ganes.» Fes allò que pensaves fer «un dia d'aquests». Dit d'una altra manera, que no hem de guardar res per a una ocasió especial, perquè cada dia que vivim n'és una, d'ocasió especial. La vida és una successió de moments per a fruit i no solament per a sobreviure. En conseqüència, cal cercar Déu i aprendre a conèixer-lo ara, avui; passar més temps amb la família; fruit cantant i compartint l'amistat; i aquí podem afegir-hi un llarg etcètera, sempre tenint en compte que el temps passat ja no el

podem recuperar, i tampoc no sabem si podrem atènyer l'esdevenidor.

»Som al darrer trimestre d'un curs que acaba amb un balanç satisfactori. Gaudim a ple del que ens resta i donem-ne gràcies a Déu.»

22 de gener. Pere Aloy entrevista LdRC, president de la Coral de Santa Maria d'Igualada, per al programa «El protagonista ets tu!» del Canal 26 de la Televisió Catalana. Comenta el bon moment que viu l'entitat i avança els diversos projectes previstos per al 2008.

3 de febrer. La nostra coral que dirigeix CTG és convidada a participar en la missa de la Candelera i Sant Blai, a la església preromànica de la Tossa de Montbui. El rector de Montbui, Mn. Josep M. Pujol, presideix l'eucaristia davant una massiva presència de fidels. Una colla de cistelles de fruits situades davant la mesa de l'altar són beneïdes en el transcurs de la missa.

El repertori de cants és el següent: «Canta al teu Déu», «El Senyor m'il·lumina i em salva» (solista; Rafi Pérez), «Prop teu», «Tu, Jesús», «Sant» (polifònic), «De vós davalla» (primera audició), «Ave Maria» i «Goigs de la Mare de Déu de la Tossa», mentre es fa la veneració de la imatge.

En acabar se sortegen dos coloms, recordant l'ofrena de presentació de Jesús al temple, i una panistra de fruits secs. També es lliura a la Llar del Sant Crist un cove amb vint quilos de fruita beneïda, donatiu dels assistents a la festa.

SEMBLAVA LA RAMBLA. *Pràcticament com sardines a la llauna estàvem els cantaires encofurnats en el lateral de l'esglesiola de la Tossa. Però el més empipador del cas fou que a més haguérem de «sofrir» les continuades entrades i sortides de la sagristia a l'altar d'una colla d'ajudants de la missa. Realment, allò semblava la Rambla! («Els tres peus al gat», de El Trumfo, núm. 171).*

8 de febrer, primer divendres de Quaresma. Els priors organitzen els tradicionals dies de pregària al Sant Crist d'Igualada, que comencen avui a la basílica. Acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig, presideix Mn. Salvador Mundó, prior i rector de la parròquia. Hi participa la coral titular.

L'acte s'inicia amb el cant dels goigs. S'elimina la processó de trasllat de la imatge, essent així que s'estan realitzant a la capella fonda unes obres de remodelació i reforma. Després es canten el «Miserere» i l'«Adoració de les cinc llagues», continuant amb la celebració eucarística el salm «Compadiu-vos, Senyor», «Glòria a vós», «De vós davalla», «Sant» i «Anyell», «Quan desvetllarem els cors» (primera audició) i «Al Sant Crist d'Igualada». La direcció dels cants és de CTG, i l'acompanyament a l'orgue, de Lluís Victori.

1 de març. CTG i LdRC assisteixen al Seminari de Vic a una trobada diocesana d'animadors de cant. La sessió és a càrrec de Mn. Josep M. Pujol, director del Secretariat de Música de Vic.

Expedicionaris de l'excursió del CSMI a Món Sant Benet

9 de març. Es commemora a l'església conventual dels Caputxins el segon aniversari de la mort de Maria del Rio. Els actes consisteixen en una missa cantada, oficiada pel P. Lluís de Reus, guardià del convent, i un breu concert a l'acabament.

La nostra coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé, interpreta els cants següents: «Sempre que m'invoqui», «Senyor, tingueu pietat», «Som del Senyor» (amb solo de Rafi Pérez), «Glòria i lloança», «Laudate Dominum», «Sanctus» (polifònic), «De vós davalla», «Quan desvetllarem els cors» i «Virolai». En el concert —presentat per Concepció Cuadras—: «Syahamba», «Cal que neixin flors a cada instant», «L'ona», «Boga, boga!» i «La sardana de les monges».

L'agrupació estrena noves carpetes i uns elegants mocadors de coll.

En acabar el concert, el pare Lluís agraeix la participació i el memorial i fa vots per la continuïtat de la coral com a testimoni d'homenatge a la fundadora MdRM.

DECÉS DE CASSIÀ M. JUST. *La matinada del 12 de març, al monestir de Montserrat, mor a l'edat de vuitanta-un anys l'abat emèrit Cassià M. Just Riba. L'any 1989 havia renunciat al càrrec abacial.*

12 de març. La nostra entitat viatja al complex cultural anomenat Món Sant Benet (Bages). Es tracta de l'únic monestir de Catalunya on les diferents èpoques han deixat la seva empremta al llarg de mil anys.

Es fa un recorregut pels espais residencials habilitats per la família del pintor Ramon Casas (Barcelona, 4-1-1866 – 20-2-1932). És el que s'anomena la visita modernista, en la qual, a través d'un muntatge multisensorial, hom es trasllada a un dia de la vida del pintor i l'acompanya a les sumptuoses estances convertides a partir de 1907 en casa d'estiueig amb l'assessorament de l'arquitecte Puig i Cadafalch. A través de projeccions en indrets inesperats s'explica la vida diària d'una família burgesa catalana, situant-la en el moment històric que passava el nostre país.

Després es fa l'itinerari anomenat «Mil anys en un monestir», visitant la part romànica, gòtica i barroca per fer-se una idea de l'evolució social de Catalunya al llarg d'un mil·lenni. I tot plegat amb locucions i impactants efectes de llum, com quan a l'entorn d'un altar pren vida un celebrant virtual i les parets s'omplen d'iconografies en moviment. Visita també a la cripta, al claustre i al celler.

En acabar de dinar al restaurant La Fonda es visita la Fundació Alícia, centre dedicat a la investigació tecnològica en cuina i a la divulgació dels bons hàbits alimentaris.

A mitja tarda, hom es desplaça a la col·legiata-basilica de Santa Maria de la Seu de Manresa. Visita guiada en què es mostren en el soterrani els vestigis d'un claustre romànic, un pòrtic del segle XI i la portalada (s. XII) amb timpà i capitells. Claustre actual i les sales museístiques. El recorregut acaba a la cripta, que conté les relíquies dels patrons de la ciutat.

Prop de les deu del vespre s'arriba a Igualada.

18 de març, Dimarts Sant. Amb motiu de la Diada Sacerdotal celebrada a Vic, és homenatjat Mn. Salvador Mundó, rector de Santa Maria d'Igualada, pels seus cinquanta anys de sacerdoti.

21 de març, Divendres Sant. La nostra coral participa en els cants, falcant les estacions del viacrucis amb motets penitencials, en la commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada que té lloc a l'església del Roser. Presideix Mn. Salvador Mundó, prior eclesial i rector de Santa Maria, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig. Els feligresos omplen el temple. La funció litúrgica acaba amb el cant dels goigs mentre es procedeix a la veneració de la imatge.

25 de març, festa del Sant Crist d'Igualada. La nostra agrupació coral participa en els actes de la tarda de la diada fent-se present a la processó amb l'estendard (banderers: Concepció Cuadras, Marisol Caparrós i LdRC). A la sortida del seguici la sagrada imatge, sota tàlem, és portada fins a la plaça de l'Ajuntament pel bisbe Romà Casanova i allí es canta el «Crec en un Déu»; a continuació els portants són els sacerdots igualadins.

En acabar, a la basilica hi ha la veneració de l'Espòs de Sang, probablement «l'acte més emotiu del dia —es diu en el llibre *A l'entorn d'Igualada*, de Joan Farrés—, amb la participació de milers de fidels». Els cants són a càrrec de la coral titular, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori.

El mateix cor té cura de solemnitzar la concelebració eucarística vespertina que presideix el P. Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat, acompanyat dels mossens Salvador Mundó, Antoni M. Bausili, Pere Oliva i Pere Roig. En l'homilia el P. Dalmau té un record pels seus companys suara traspassats, els monjos igualadins Cassià M. Just i Romuald Díaz.

26 de març. Com és tradicional des de fa uns quants anys, el dimecres de Pasqua té lloc la missa de cloenda de les

Trobada d'esplai i germanor de la CSMI a Can Bordis de Jorba

festes del Sant Crist d'Igualada. Enguany aquesta celebració s'aplica en sufragi dels compatriotes Cassià M. Just Riba i Romuald Díaz Carbonell, benedictins de Montserrat traspassats el darrer 12 de març.

La missa és presidida per l'arxiprest de l'Anoia-Segarra, Mn. Josep Massana, acompanyat dels mossens Josep M. Pujol, Joan Costa, Antoni M. Bausili, Pere Roig i els caputxins PP. Luis, Antoni i fra Jordi.

En l'homilia, el celebrant principal subratlla el caràcter dialogant de l'abat Cassià i la humilitat del pare Romuald, malgrat la seva autoritat com a bibliista; «com amb els deixebles d'Emaús, el Senyor continua fent-se trobadís en les cruïlles dels nostres camins».

La CSMI s'encarrega dels cants de la missa, que són aquests: «Himne a santa Maria», «Que el vostre amor», «Prop teu», «Tu, Jesús», «Sant», «Dona nobis pacem», «Quan desvetllarem els cors» i «Virolai».

5 d'abril. Trobada de la nostra entitat a Can Bordis. L'objectiu és passar un dia d'esplai i de germanor a l'acollidora finca, gentilesa del pianista Isidre Solé, cosa que s'aconsegueix amb escreix.

Quin goig aquella llarga taula tan curulla! Comptem també amb la companyia dels respectius consorts. Aquesta vegada la junta va decidir encarregar una colla de barres de pa farcides, que amb l'aperitiu i les delicioses postres d'elaboració artesana del mateix amfitrió, el bon mestre pastisser Isidre, configuren el menú. A més, la companya Mari Soteras ens sorprèn novament amb un esplèndid guisat de peus de porc, per als bons gurmets. Total, per a llepar-se'n els dits!

Brindis musical, naturalment a càrrec de l'altre Isidre Solé, i, a l'hora del café i copa, actuació dels solistes Pepita Abril, M. Àngels Cabestany, Marisol Caparrós, Emili Argelés, Francesc Ferrer i Isidre Solé C.

La sorpresa és la presentació d'una nova poesia d'en LdRC titulada «Maria», musicada per l'Isidre Solé S.

La gresca continua amb un bingo, que regala una dotzena de llonganisses.

6 d'abril. Convidats per l'Associació d'Exalumnes Maristes es participa en la festa anyal.

Els actes s'inicien al matí amb una missa presidida per l'exalumne Mn. Joaquim Font i solemnitzada amb els cants de la nostra coral, amb aquest programa: «Crist ha ressuscitat», «El Senyor m'il·lumina i em salva» (solista: Rafi Pérez), «Prop teu», «Tu, Jesús», «Sant», «Anyell», «Quan desvetllarem els cors» i «Goigs de sant MarceHí».

Després hi ha l'esmorzar de germanor i, abans de celebrar-se l'assemblea general, un concert amb el repertori següent: «Syahamba», «Cal que neixin flors a casa instant», «L'ona», «Boga, boga!» i «La sardana de les monges».

Totes les cançons són escoltades amb atenció i molt aplaudides. En la interpretació de «La sardana de les monges» s'hi afegeix tot la gent de la sala.

26 d'abril. Vigília de la festa de la Mare de Déu de Montserrat, patrona de l'església i del barri del mateix nom. Mn. Josep Sabaté, titular de la parròquia, oficia la missa, cantada per la nostra agrupació coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al piano d'Isidre Solé.

En acabar s'ofereix un concert amb aquestes cançons: «Syahamba», «Cal que neixin flors a cada instant», «Cant a la llibertat» (amb solos de Marisol Caparrós i Francesc Ferrer), «Bombolles de sabó» (preestrena), «L'ona» i «La sardana de les monges».

Les aportacions dels veïns omplen de flors l'altar. La junta de l'Associació de Veïns del barri fa el lliurament solemne d'una toia a la Moreneta.

25 de maig. Té lloc a la basílica un acte commemoratiu del cinquantè aniversari del Casal Interparroquial d'Igualada. Es tracta del repartiment de premis del Certamen Literari que s'ha convocat per a aquesta efemèride.

La sessió és presidida per Jaume Serarols, president del Casal, i per Mn. Josep Massana, rector i arxiprest, el qual pronuncia un atractiu discurs de cloenda parlant de la poesia.

Com a complement d'aquest acte hi ha l'actuació de la Schola Cantorum i de la CSMI, que s'inicia amb la interpretació conjunta de l'«Himne a santa Maria» i «L'última primavera», sota la direcció de CTG i David Andújar i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Després hi ha l'actuació unitària.

La nostra agrupació coral accedeix a les escalinates del presbiteri pel passadís central cantant «La claueta». Ve, després d'unes paraules de felicitació i adhesió de LdRC, l'anunci de les tres cançons a interpretar: «Cant a la llibertat», «La sardana de les monges» i «Boga, boga!».

29 de maig. Té lloc a l'auditori de la Biblioteca Central la presentació del poemari *Gresol de focs*, de LdRC, president de la nostra entitat. Les il·lustracions són de Sebastià Borràs.

La presentació és a càrrec de Jaume Ferrer, president de Poesia Viva d'Igualada. També hi intervenen les rapsodes Adoració Aliberch i Elisabet Bonet. La CSMI sota la

L'actuació de la CSMI, en el 50è. aniversari del Casal Interparroquial d'Igualada

direcció de CTG canta «Boga, boga!», «Cant a la llibertat» i «Bombolles de sabó» (aquesta darrera cançó, que s'ofereix amb caràcter d'estrena, és un poema d'en Lleonard musicat a tres veus per Isidre Solé Solernou). Igualment hi intervenen la regidora de Cultura, Maria Enrich, i els prologuistes Joan Vich i Eduard Miró. Entre els assistents hi ha el gramàtic Josep Ruaix, corrector del llibre.

1 de juny. L'arxiprest Mn. Josep Massana, fins ara rector de la parròquia de la Soledat, és nomenat també rector de la parròquia de Santa Maria, en substitució de Mn. Salvador Mundó, que deixa el càrrec per motius de salut i es trasllada a la Casa Sacerdotal de Vic. El bisbe Romà Casanova el nomenarà canonge de la catedral vigatana.

L'ARXIPREST MN. MASSANA, NOU RECTOR DE SANTA MARIA.

Mn. Josep Massana Cortina va néixer a Calders (Moianès) en 1942. Cursà estudis eclesiaístics complets i magisteri al Seminari de Vic. Ordenat prevere en 1966, exercí un any de vicari a les parròquies de Santa Maria i Sant Joan d'Oló. En 1967 és nomenat professor de religió a l'Institut d'Ensenyament Mitjà Lluís Peguera de Manresa, on durant vint anys alterna la tasca docent amb el servei a la parròquia de la Mare de Déu del Carme, juntament amb les de consiliari de dos agrupaments escoltes, la gestió dels cursos per a futurs professors de religió i l'animació dels equips d'acolliment de parelles de la comarca. Entre els anys 1975 i 1981, a més de la tasca docent, participa en els equips de formació de responsables del moviment escolta catòlic, tant a nivell regional com nacional, i es llicencia en Filosofia i Lletres, especialitat de Pedagogia, per la Universitat de Barcelona. De 1981 a 1987 exerceix la tasca de consiliari general, a nivell de Catalunya, del moviment escolta catòlic (Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi) i alhora comparteix la direcció de l'Escola de Formació del mateix moviment educatiu. De 1987 al 2000 exerceix la direcció del Col·legi Sant Miquel dels Sants de Vic, fundació privada gestionada conjuntament per l'Ajuntament de Vic, el bisbe, l'Associació de Pares i el professorat. Pel

setembre del 2000 és nomenat rector de la parròquia de la Soledat d'Igualada. Des del 2002 és també membre del Consell Presbiteral del bisbat, i en el 2005 fou nomenat arxiprest de l'Anoia-Segarra.

17 de juny. A causa de les obres de demolició de la rectoria de Santa Maria, on la coral tenia el seu local d'assaig, ens traslladem a una àmplia sala de la rectoria de la parròquia de la Soledat. Hem d'agrair la bona acollença dispensada per Mn. Josep Massana.

LA HISTÒRIA DELS LOCALS D'ASSAIG. *El primer local d'assaig del Cor Parroquial de Santa Maria fou el pis de cal Del Rio, al carrer de Sant Sebastià, 20. Però el cor s'anà fent gran i fou quan trobà aixopluc a Cal Rovira (carrer Nou), compartint l'estatge amb l'Escola Nocturna Femenina.*

Des de feia quaranta-nou anys ocupàvem els baixos de la rectoria de Santa Maria. El rector de la parròquia, Mn. Miquel Fitó, l'assignà en exclusiva al cor, atès que hi assajava l'Agrupació Folklorica Igualadina, la qual va traslladar-se al Casal. Aleshores es procedí a arranjjar-lo i adequar-lo curosament. S'inaugurà l'any següent amb una valuosa i visitada exposició iconogràfica d'imatges marianes i goigs anoiencs, en adhesió a les festes del IX Centenari de la Parròquia de Santa Maria. Ara, degut a les obres que es duen a terme a la casa rectoral de Santa Maria i gràcies a la gentilesa de Mn. Josep Massana, el Cor de Santa Maria es trasllada als locals de la parròquia de la Soledat.

19 de juny. A la sala d'actes de la Soledat, presentació de *Maleïdes guerres. Una llum d'esperança per a la pau*, muntatge coral, poètic i visual realitzat per LdRC. Unes colpidores imatges, unes cançons de pau i un selecció de poesies de diversos països són els ingredients de la vetllada de reflexió per la pau i contra la guerra.

La selecció del repertori coral s'inicia amb l'estrena de la cançó «Volem la pau», de la cantaire Marisol Caparrós. Després continuen fins a set cançons, falcades per comentar i poesies d'autors de diversos països, com Armènia, Anglaterra, Itàlia, França, Catalunya, etc. Les diferents intervencions acaben amb la lectura d'un fragment del «Manifest a favor de la vida, de la pau i de la igualtat», signat per Federico Mayor Zaragoza, Adolfo Pérez Esquivel, Mario Soares i Pere Casaldàliga.

Intervenien en les lectures els cantaires M. Teresa Calaf, Roser Viadiu, Pilar Alegre, Rosa Lloret, Isidre Solé C., Francesc Ferrer, Montserrat Aribau, Emili Argelés, Marisol Caparrós, Josefina Borràs, Josep Nadal, Concepció Cuadras i LdRC. Les projeccions són a càrrec de Lleonard del Rio jr.

Després de cada lectura, cadascun dels cantaires encén un llantió vermell, que diposita en una lleixa, motiu pel qual es diu: «En el fons del cor de tots plegats flameja, com el foc d'aquests llantions, l'esperança de la pau.»

Maria Rosa del Rio s'encarrega de confegir el muntatge visual amb un cinquantena de diapositives sobre el tema de la guerra. Imatges documentals, colpidores i ben

expressives de la devastació produïda pels conflictes bèl·lics que han atemorit la humanitat.

La direcció musical és de CTG, acompanyada al piano per Isidre Solé. La direcció general, de LdRC.

En acabar, Jaume Farrés, coordinador d'Igualada Solidària, que va formar part de la plataforma «Aturem la guerra», pronuncia unes paraules.

6 de juliol. Acte de fi de curs a la residència Amma de Vilanova del Camí.

Abans del concert, Francesc Vives, director de la residència, s'encarrega de fer la presentació de la nostra coral, donant la benvinguda als cantaires i agraint-los la seva col·laboració. Tot seguit, sota la direcció de CTG i amb Isidre Solé al teclat, s'ofereix un programa de deu cançons. Cal remarcar l'escenificació de tres peces de sarsuela, que fan les delícies dels residents i que guanyen entusiastes aplaudiments. En són els intèrprets —oportunament abillats per a l'ocasió— Pepita Abril, M. Àngels Cabestany, Marisol Caparrós, Concepció Cuadras, Francesc Ferrer, Josep Nadal, Elisabert Puñal, LdRC i Isidre Solé C. El recital acaba amb la interpretació de quatre peces polifòniques.

Després, a la capella del centre es canta en la missa que celebra Mn. Joaquim Font. Entre el repertori, l'estrena de «Maria», amb les veus solistes de Marisol Caparrós, Isidre Solé C., Pepita Abril, LdRC i Rafi Pérez.

EL XOU LÍRIC. *La sorpresa del xou líric no deixà indiferent ningú, i menys encara el repartiment de clavells a tot el públic. En acabar el concert, moltes felicitacions. Una senyora de la residència es va acostar a un component de la coral i li va dir: «Me habéis emocionado. Especialmente cuando he oído el chotis. Soy de Madrid y los sentimientos han podido más. Aún estoy temblando. De verdad que intentaba cantar y no podía. He estado todo el rato llorando de emoción y de alegría al oír esta canción. No sabéis cuanto os lo agradezco. No tengo palabras. A todos, muchas gracias. ¡No tenéis ni idea de lo feliz que me habéis hecho!»*

6 de juliol. A la tarda, la nostra entitat es reuneix al Frankfurt Bela de Vilanova del Camí, propietat de l'amiga cantaire Rafi Pérez, on es degusta un complet berenar-sopar, que es desenvolupa amb folga i xerinxola fins al captard.

10 de juliol, festa de Sant Cristòfor. A la basílica, la coral titular canta la missa, presidida per Mn. Josep Grau, acompanyat de Mn. Pere Roig, delegat episcopal de la Pastoral de la Carretera, que pronuncia l'homília.

En el presbiteri s'hi col·loca la bandera gremial, de la qual és portadora l'Estació de Servei M. Vercher. Hi assisteix un bon grup d'agremiats i feligresos. S'interpreten diversos motets, entre ells «Glòria, glòria, al·heluia», «Beneïrem el Senyor», «Jo vull la pau», «Quan desvetllarem els cors», per a acabar amb el «Virolai». Resulta una actuació agraïda.

2 de setembre. La nostra coral reprèn els assaigs.

Composició de l'entitat durant el nou curs 2008-2009: directora, CTG; pianista, Isidre Solé S.; cantaires, Pepita Abril, Dolors Alegre, Pilar Alegre, Emili Argelés, Montserrat Aribau, Josefina Borràs, M. Àngels Cabestany, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Marisol Caparrós, Núria Castro, Angelina Cobeta, Concepció Cuadras, Josefina Fernández, Francesc Ferrer, Josep Herrero, Rosa Lloret, Paquita Martínez, Josep Nadal, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Isidre Solé C., Núria Soteras, Mari Soteras, Roser Viadiu i Rosa Vilanova.

14 de setembre. Se celebra a l'església parroquial de la Soledat la festa patronal, a la qual assisteix, convidat per Mn. Josep Massana, el rector cessant de la parròquia de Santa Maria, Mn. Salvador Mundó, a qui es dedica un acte de comiat. La festa té lloc en la missa solemne de les dotze del migdia.

Aquesta eucaristia és presidida per Mn. Josep Massana, acompanyat pel P. Lluís de Reus, Mn. Josep Aribau i l'esmentat Mn. Mundó, el qual pronuncia l'homenatge. Refereix, a més de l'apunt doctrinal, unes dades històriques de la fundació i desenvolupament de l'església de la Soledat, així com de la necessitat d'atendre la seva conservació.

La CSMI s'encarrega dels cants, segons aquest programa: «Salve, Mare!», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria» (polifònic), «Mare de Déu dels Dolors» (salmista: Rafi Pérez), «Al·lèluia», «Crec en un Déu», «Ave verum»; «Sant», «Prenostre», «Dona nobis pacem», «Quan desvetllarem els cors», «Càntic a Maria» i «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat».

Al terme de la concelebració, Mn. Massana agraeix la col·laboració de Mn. Mundó i elogia la tasca que va fer a Igualada. Li lliura uns obsequis en nom del Consell Parroquial de la Soledat.

L'homenatge s'acomia amb aquestes paraules: «Són tretze anys que he pogut estar al servei pastoral de la parròquia de Santa Maria d'Igualada. Durant aquests temps m'he sentit molt acompanyat per la vostra comprensió i ajuda. És per tot això que el meu comiat em condueix a una sincera manifestació d'agraïment a Déu i a tots vosaltres.» Els fidels, que omplen el temple, li dediquen un càlid aplaudiment.

21 de setembre. L'arxiprest de l'Anoia-Segarra i rector de la Soledat, Mn. Josep Massana, celebra en el transcurs d'una missa dominical la seva entrada com a rector de Santa Maria.

PARAULES DE MN. JOSEP MASSANA, NOU RECTOR DE SANTA MARIA. En la seva presentació diu, entre altres coses:

«Diumenge passat, Mn. Salvador Mundó ens va dir adéu a la parròquia de la Soledat, [...] amb la senzillesa i discreció amb què ha viscut aquests anys entre nosaltres. Tenim molt a agrair-li.

» Mossèn Salvador s'ha acomiadat i ara em toca a mi, per voluntat del senyor bisbe, la responsabilitat i el repte de caminar amb tots vosaltres.

» La Parròquia de Santa Maria fa molt de respecte: pel seu propi pes en el cor de la ciutat, perquè aquí hi ha algunes de les associacions de veïns més dinàmiques de la nostra població i perquè la basílica de Santa Maria aglutina entorn seu tot un seguit de celebracions emblemàtiques.

» Quan mossèn Salvador va quedar immobilitzat per un accident, ara fa dos anys, ja vaig poder fer-me càrrec de la diversitat i complexitat de les tasques que recauen en la parròquia de Santa Maria. Avui s'hi afegixen, a més, les obres dels nous locals parroquials: obres necessàries, a punt de començar. Només puc dir-vos que dedicaré totes les energies al servei de les dues parròquies que tinc encomanades: Santa Maria i la Soledat.»

5 d'octubre. Comença l'enderroc de l'immoble de la rectoria de Santa Maria, on la nostra coral tenia des de feia quaranta-nou anys el seu local social.

8 de novembre. Una representació de la nostra entitat assisteix a la castanyada que l'Agrupació Coral La Llàntia celebra al seu local social.

9 de novembre. La CSMI solemnitza l'ofici de Festa Major de Sant Martí de Tous, que presideix Mn. Joan Costa, en una lluida actuació. La direcció és de CTG amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S. Després hi ha un pisolabis, en el transcurs del qual s'ofereix en primera audició la cançó «Arc iris».

23 de novembre. Organitzada per l'Institut Municipal de Cultura se celebra, en col·laboració amb les entitats musicals de la ciutat, la festa patronal de Santa Cecília (que pròpiament s'esqueia ahir).

A primera hora del matí hi ha un esmorzar a l'Ateneu, seguit de l'assaig del «Cant a santa Cecília». A continuació hi ha una cercavila amb la Banda de Música d'Igualada i els Grallers del Bisbalet, que són els portadors de la bandera gremial.

La missa que se celebra a la basílica, presidida per Mn. Josep Massana, rector de Santa Maria, és cantada per la Schola Cantorum, que en acabar, juntament amb la coral titular, interpreta l'«Himne» a la santa.

En sortint, representants de totes les corals ofereixen a la plaça de l'Ajuntament el «Cant a santa Cecília», sota la direcció de Carles Prat.

30 de novembre. La nostra entitat celebra la festa de Santa Cecília al restaurant Canaletes. Es compta amb una notable assistència. Entre els comensals cal destacar la presència de Mn. Josep Massana, arxiprest i rector de Santa Maria; Mn. Josep Sabaté, rector de la parròquia de Montserrat; Ramon Vergés, Dídac Cayuela i Josep Montaner, president, vicepresident i director, respectivament,

de La Llàntia, i Joan Sánchez, president de la Rondalla Novaunió.

La vicepresidenta, M. Teresa Calaf, s'encarrega de la benedicció de la taula. L'àpat es desenvolupa en un ambient distès i divertit, interromput amb diversos gags protagonitzats pels mateixos cantaires. Primer amb la presència d'un grup de policia antidroga, que fa una minuciosa inspecció fins a trobar el que cercava (algú comenta la casual aparença dels agents de l'ordre amb Emili Argelés, Francesc Ferrer, Josep Nadal i Isidre Solé C.). Després, unes dones del servei de la neteja fan anar en doina tot el menjador (hi ha qui assegura que les protagonistes s'assemblen a la Pepita Abril, l'Encarna Cànovas i l'Elisabet Puñal). Finalment, la presència d'unes obsequioses cambres (que hom comenta que s'assemblen a la Marisol Caparrós i a la Concepció Cuadras). Tothom s'ho passa molt bé i riu de bona gana.

A les postres, Marisol Caparrós i Paquita Martínez s'encarreguen del sorteig de regals: llibres, cava i altres obsequis.

El president, LdRC, en la seva tradicional dissertació parla de les cinc noves incorporacions: «La coral creix, i això és important, com ho és el sentit de família que ens caracteritza»; agraeix la generosa dedicació de la directora i del pianista i comenta que som a les portes del setantè aniversari fundacional. També reagraia Mn. Josep Massana per la disponibilitat i simpatia demostrada envers la coral.

A continuació hi ha un petit concert, amb aquest repertori de sis noves cançons: «Volem la pau», «Cant a la llibertat», «Moreniña, por te vere», «Nit de muntanya», «Bombolles de sabó» i «Arc iris», de la pel·lícula *El mago de Oz*.

La festa acaba amb més sorpreses i més divertiments, amb la presentació d'un faceciós *mariachi* mexicà format per Pepita Abril, Emili Argelés, M. Àngels Cabestany, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Marisol Caparrós, Concepció Cuadras, Josefina Fernández, Francesc Ferrer, Josep Herrero, Josep Nadal, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Isidre Solé C. i Isidre Solé S.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica, l'ofici solemne, que té un relleu especial en el 950è aniversari de la consagració de l'altar major i que és presidit pel bisbe de Vic, Romà Casanova, esdevé el colofó d'una colla d'actes commemoratius. Una gran aflluència de fidels omple l'ampla nau.

La nostra coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, té cura dels cants.

La processó d'entrada s'inicia amb el cant de l'«Himne a santa Maria d'Igualada». Després es llegeix l'acta de consagració, signada pel bisbe Guillem. Tot seguit el bisbe encén la llàntia del mil·lenari mentre s'entona «Viva l'illuminat». La missa comença amb el cant del «Senyor, tingueu pietat» i immediatament s'interpreta el «Gloria» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi».

HOMILIA I OFRENES. Mons. Romà Casanova diu en l'homilia: «Han passat nou-cents cinquanta anys des d'aquella primera consagració. El mateix Senyor que va aplegar la seva Església entorn de l'altar de santa Maria i de sant Pere, avui ens convoca en el seu temple.»

Després s'entona el «Crec en un Déu» i es fa la processó de les ofrenes. Paquita Martínez i Núria Soteras, en nom de la coral, presenten un teclat i pronuncien aquestes paraules: «La Coral de Santa Maria d'Igualada us ofereix, Senyor, aquest teclat, símbol de la música que acompanya les nostres actuacions. Avui celebrem la festa parroquial de la Puríssima, i la nostra coral, que des de la seva fundació l'any 1939 la té per patrona, voldria que l'harmonia que pot difondre la música d'aquest instrument fos l'eco de l'harmonia que necessitem per a viure en pau, germanor i solidaritat tots els pobles de la terra, començant per les nostres famílies, grups de pastoral i altres col·lectius més propers.»

A l'ofertori s'interpreta «Laudate Dominum». Vénen després el «Sant» i l'«Anyell». A la comunió, «De vós naixerà, oh Maria», i a la postcomunió, «Gràcies, Senyor». L'«Himne del mil·lenari» posa punt final a la celebració.

19 de desembre. Concert a la Residència P. Josep M. Vila-seca. L'acte se celebra sota el tendal instal·lat aquests dies per a acollir les diferents activitats nadalenques.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al teclat d'Isidre Solé S. es presenta un concert de setze cançons de diferents estils, des de peces dels grans clàssics fins a d'altres ben populars o tradicionals. Especialment del gust dels residents és l'actuació teatralitzada de tres temes de sarsuela, ambientats els cantaires amb mocadors, pintes, *parpugas* i «mantons» de Manila. Es barregen entre el públic repartint clavells i marcant-se uns punts de ball en un ambient divertit i molt agraït. A instàncies de la directora, el públic s'afegeix a la cantada en un original popurri de cançons catalanes. Tanquen el concert tres nades nostrades.

La nota emotiva de la tarda és la dedicatòria d'una cançó a l'excantaire Pilar Cortès, acollida en aquell centre, a qui la vicepresidenta fa ofrena d'un obsequi.

En definitiva, una tarda amena i divertida que complau els residents.

19 de desembre. Al capvespre, a la plaça de l'Ajuntament es fa l'acostumada cantada de nades, amb la participació de totes les corals igualadines. En acabar, coca, torrons i moscatell per a tothom.

28 de desembre, festa de la Sagrada Família. A l'església parroquial de la Soledat, missa organitzada per l'Associació de la Visita Domiciliària. Presideix Mn. Josep Massana. Els fidels omplen la nau del temple.

Programa de cants: «Poble de Déu, poble en marxa». «Senyor, tingueu pietat», «Feliços els fidels» (salmista: Rafi

Pérez), «Al·leluia», «On aneu, pastorets?», «Sant», «Anyell», «Els àngels allà a la glòria» i «Himne a la Sagrada Família».

En acabar la missa, Mn. Massana explica l'important projecte de reforma del temple de la Soledat, les obres del qual en la seva primera fase començaran el pròxim mes de gener.

En el transcurs de l'any 2008 que s'acaba s'han editat quatre números de El Trumfo, butlletí intern del Cor Parroquial de Santa Maria.

* * *

2009 /

Interioritats en arribar al setantè aniversari

El mes de maig d'enguany la Coral de Santa Maria d'Igualada arriba al setantè aniversari fundacional. Una nova fita important, fruit d'una voluntat, d'una exigència i d'un respecte de què estem particularment joiosos. Ho recordà el president Leonard del Rio Campmajó en el dinar de germanor del 29 de novembre, que, a més dels cantaires amfitrions, comptà amb l'assistència d'excantaires, familiars, amics i representacions de diverses entitats amigues.

«Mai no deixaré de lloar l'esperit de germanor i camaraderia que hem arribat a aconseguir, perquè, quan és l'hora de sumar esforços i treballar de valent, tothom fa pinya i compleix amb generositat i entusiasme.»

El president es referí també a la nova etapa que la coral va emprendre com a formació mixta fa quatre anys: «Anem sumant en positiu dia rere dia —va dir— amb nous cantaires, fent camí amb il·lusió i amb ganes.»

Els actes de la commemoració que hem assolit han estat marcats per una dinàmica activitat. Celebracions, commemoracions, intercanvis, trobades, i un tret remarcable d'ordre interior si voleu, però que evidencia la responsabilitat, la voluntat i el lliurament de tots els qui formem la coral: l'assiduitat en l'assistència i la puntualitat tant a l'hora de començar els assaigs com en el moment de plegar; un tret —deixeu-m'ho dir— que no es gaire habitual en aquests verals.

Aquesta beneïda habitud ens permet de treballar a fons i sense interrupcions en el conreu de les cançons. Un tret del qual tots plegats també ens sentim justament satisfets.

Això ens porta a estimar cada dia més la música, a ser un grup compromès a l'hora de treballar i al mateix temps a esdevenir actius, alegres i divertits en els moments de lleure. Evidentment, una cosa no està pas renyida amb l'altra.

1 de febrer. Malgrat un matí fred i amb molta boira, una gentada s'aplegà a l'església de la Tossa de Montbui per celebrar (amb un dia d'anticipació) la festa de la Candelera i de Sant Blai. Hi ha missa, presidida per Mn. Josep M. Pujol, rector de Montbui, amb benedicció de candeles i fruits del camp.

La CSMI, sota la direcció d'Isidre Solé S., que també s'encarrega d'acompanyar amb el teclat, solemnitza els cants. El programa és el següent: «El seu camí», «Senyor, tingueu pietat», «Tant de bo que avui sentíssi» (salmista: Rafi Pérez), «Al·leluia», «Salve, Maria», «Sant», «Anyell», «El pescador» i «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui».

A l'hora de la veneració de la imatge es reparteix a tothom una almosta d'avellanes.

15 de febrer. Amb motiu de la visita pastoral que el bisbe de Vic, Romà Casanova, realitza a la comarca d'Anoia té lloc a la basílica la missa estacional, que presideix el prelat.

Hi participen tots els grups de la parròquia, i la coral titular alterna els cants amb el grup Laude. La cantaire Núria Soteras té a càrrec seu la pregària referida a la nostra agrupació.

En el nostre programa de cants reforcem les actuacions del poble, amb el qual actua de monitor Antoni M. Prat. A la comunió interpretem el «Panis angelicus» i, com a comiat, l'«Himne a santa Maria». Dirigeix CTG i Lluís Victori s'encarrega de l'acompanyament a l'orgue.

19 de febrer. La nostra entitat festeja la diada del dijous gras en el domicili dels directius Del Rio - Torrents. Hi ha de tot, bona teca i molta xerinola. Algú suggereix que ja es podria afegir aquesta celebració a les festes tradicionals de la coral.

27 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica se celebra la pregària al Sant Crist d'Igualada, en un acte presidit pel prior eclesiàstic, Mn. Josep Massana, rector de Santa Maria i de la Soledat, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig.

La coral titular, dirigida per CTG i amb Lluís Victori a l'orgue, té cura de la part musical. Amb el cant dels «Goigs del Sant Crist d'Igualada» es fa la processó de trasllat de la imatge des de la seva capella pròpia fins al manifestador de l'altar major, on romandrà durant tot el període quaresmal.

Tot seguit s'inicia el «Miserere» amb el «Perdó, Senyor» i l'«Adoració de les cinc llagues». En la missa que se celebra a continuació s'interpreten, entre altres peces, «Ulls del bon Jesús» i «Panis angelicus», per a acabar amb el sonet verdaguerià musicalitzat «Al Sant Crist d'Igualada».

7 de març. En representació de la nostra entitat, CTG i LdRC participen, al Seminari de Vic, en l'onzena matinal diocesana de treball per als animadors de cant en la litúrgia, que és dirigida pel teòleg i músic P. Jordi-Agustí Piqué.

8 de març. Tercer memorial Maria del Rio en l'aniversari del seu traspàs, a l'església dels PP. Caputxins. La missa

és presidida pel P. Lluís de Reus i els cants van a càrrec de la nostra coral: «Sempre que l'invocui», «Continuaré caminant», «Glòria i lloança», «Tu, Jesús», «Senyor que comparteixes» i «Virolai».

En acabar, a les escales del presbiteri s'ofereix un concert amb comentaris de Concepció Cuadras. Direcció, CTG, i piano, Isidre Solé S. Repertori: «Som catalans», «Cant a la llibertat», «D'un temps, d'un país», «Moreniña, por te vere», «Arc iris» i «Marxem en pau».

Al final el pare Lluís pronuncia unes paraules d'agraïment a la nostra agrupació.

15 de març. En el teatre de l'Ateneu, ple de gom a gom, es dedica un homenatge a LdRC, en el qual participen tretze entitats artístiques, entre elles la CSMI. Amb l'acompanyament d'un grup orquestral interpreta «Bombolles de sabó» i «Boga, boga!».

21 de març. Sessió de Poesia Viva al teatre de l'Aurora en què la nostra coral, dirigida per CTG i amb Isidre Solé S. al teclat, presenta el muntatge *Una llum d'esperança per a la pau*, que s'estrenà el 19 de juny de l'any passat. Música, paraules, cançons, imatges, símbols i poesia captiven l'atenció del públic, que ovaciona llargament l'impactant espectacle. Respecte a la primera sessió (any 2008) s'amplia sensiblement el muntatge visual amb el doble d'imatges.

Com a novetat, l'artista Josep M. Bertran cuida l'ambientació creant un original lampadari (sobre el qual sobrevola un ocell amb un branquilló d'olivera al bec) que es va omplint de llantions mentre avança l'espectacle.

Especialment emotiva és l'evocació de Pau Casals i el seu «Cant dels ocells» mentre es reparteixen a tothom rams d'olivera.

Intervenien en la recitació els cantaires Pilar Alegre, Emili Argelés, Josefina Borràs, Teresa Calaf, Marisol Caparrós, Concepció Cuadras, Francesc Ferrer, Rosa Lloret, Josep Nadal, LdRC, Isidre Solé C., Núria Soteras, Roser Viadiu i Rosa Vilanova. Projectió d'imatges: Pin del Rio. Il·luminació i so: Xavier Amat.

La sessió de l'Aurora resulta original, emotiva, agraïda i presentada amb elegància i sobrietat. En resum, una vetllada deliciosament reflexiva i reivindicativa.

REEIXIDA LLUM D'ESPERANÇA PER LA PAU. El setmanari *L'Enllaç* (28-3-2009) publica una crònica de la vetllada. En copiem un fragment: «L'espectacle *Una llum d'esperança per la pau*, que presentà la Coral de Santa Maria sota la direcció de Coni Torrents i amb l'acompanyament al teclat d'Isidre Solé, cridà l'atenció per la seva originalitat, el seu missatge i el seu desenvolupament. “La guerra és fàcil i la pau difícil —es digué— i cal construir-la cada dia.” Sobre aquesta tesi, els mateixos cantaires llegiren treballs poètics d'autors de diverses nacionalitats, falcats per una selecció de cançons que convidaven a la pau. Akepsimes, Teodorakis, Verkruysse, Llach, Raimon, entre altres, foren els autors de les cançons interpretades. Mentrestant, a la pantalla es projectaven en una primera part imatges de la guerra i els seus calamitosos

Espectacle “Maleïdes guerres. Una llum d'esperança” presentat per la CSMI, a Poesia Viva

efectes, i en la segona, testimonis de pau, bonança i llibertat. Un artístic i original lampadari realitzat per Josep M. Bertran s'anava omplint de llantions mentre anava avançant l'espectacle, que va acabar amb una evocació de Pau Casals i el seu “Cant dels ocells” —mentre es repartien a tothom rams d'olivera—, i la lectura d'un manifest a favor de la pau.»

22 de març. La nostra entitat participa en el XXVII Aplec de Cant Coral que se celebra a l'església parroquial de Sant Pere de Riudebitlles, davant un públic que omple la nau del temple.

Hi participen, a més de la CSMI, la Societat Coral El Raïm, de Sant Cugat Sesgarrigues, la Coral de Sant Esteve Sesrovires i els amfitrions, la Coral Sant Pere de Riudebitlles.

Els igualadins tanquen el concert amb una extraordinària actuació, interpretant «Laudate Dominum», «Moreniña, por te vere», «Arc iris», «Canta a la llibertat» (amb solos de Marisol Caparrós i Francesc Ferrer), «Bombolles de sabó» i «Boga, boga!». La direcció és de CTG i l'acompanyament al teclat d'Isidre Solé S. El nombrós públic dedica càlids aplaudiments per una actuació que cal qualificar de brillant i memorable, atesa l'ovació que dempeus posa punt final a l'acte.

Com a cloenda, totes les corals interpreten de conjunt «El rossinyol» i «Som catalans».

Una esplèndida berenada per a cantaires i acompanyants, gentilesa de la Coral Riudebitlles, posa el colofó a la trobada.

10 d'abril, Divendres Sant. A l'església del Roser, commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Mn. Josep Massana, rector de Santa Maria i de la Soledat i prior eclesiàstic, presideix el viacrucis, que és falcat amb els cants de la nostra coral.

Els fidels —que omplen el temple— veneren la imatge mentre es canten els «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

14 d'abril, festa del Sant Crist. En la processó de la tarda, la senyera de la nostra agrupació desfila juntament amb la resta de banderes i estendards dels gremis i associacions

El CSMI, presenta l'atractiu muntatge "Una llum d'esperança"

de la ciutat. En són portadors Concepció Cuadras, Marisol Caparrós i LdRC. A la plaça de l'Ajuntament es fa l'habitual estació de la Creu, mentre es canta el «Crec en un Déu», reforçat per un enregistrament conjunt de la nostra coral i la Schola Cantorum. Al seu pas per l'església del Roser es fa l'encensament de la imatge.

En arribar el seguici a la basílica, les banderes i estendards se situen al presbiteri i comença la multitudinària veneració del Sant Crist. La coral titular, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, s'encarrega dels cants, que són els següents: «Goigs del Sant Crist d'Igualada», «Adoració de les cinc llagues», «El seu camí», «Ulls del bon Jesús», «Creu del Crist d'Igualada i «Donem olor de Crist» (primera audició).

Immediatament després hi ha la missa vespertina — també cantada per la nostra coral—, celebrada per Mn. Manuel Valls, sacerdot vinculat familiarment a Igualada i popularment conegut per ser l'oficiant de la missa dominical que retransmet TVE-2.

15 d'abril. Cloenda de les festes del Sant Crist d'Igualada amb una missa vespertina celebrada a la basílica i presidida per Mn. Josep Massana, prior eclesiàstic, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig. En acabar es fa la processó de retorn de la venerada imatge des de l'altar major fins al seu cambril de la capella fonda.

25 d'abril. Trobada campestre de la nostra entitat a Castellolí, convidats pel cantaire Francesc Ferrer i la seva esposa Montserrat Carulla.

En caravana de cotxes particulars ens desplaçem fins a la finca propietat del matrimoni amfitrió, on gaudim d'una

agradable i animada festa, acompanyats també d'un grup d'amics de la família.

Mentre uns col·laboren a enllestir els detalls del dinar, altres fan tertúlia en els bonics jardins de la casa. Després compartim plat i taula degustant entre altres requisits, unes delicioses mongetes del ganxet, acompanyades de carn a la brasa. A les postres, uns saborosos pastissos casolans posen el contrapunt a la jornada gastronòmica.

Cançons i divertiments a dojo, en un ambient alegre i jovial, i l'obsequi d'un bonsai a la mestressa i amfitriona.

25 d'abril. Al capvespre té lloc a l'església de Montserrat la celebració anticipada de la festa patronal de la Moreneta. Presideix l'eucaristia el rector de la parròquia, Mn. Josep Sabaté. L'altar és ple de flors, gentilesa de la feligresia i de l'Associació de Veïns.

Les lectures són a càrrec dels companys Concepció Cuadras i Emili Argelés. Cuidem dels cants de la missa i en acabar oferim un concert, que és presentat per M. Teresa Calaf i que consta de les següents cançons: «Volem la pau», «Nit de muntanya», «D'un temps, d'un país», «Moreniña, por te vere», «Arc iris» i «Marxem en pau».

Després compartim una suca-mulla.

5 de maig. En acabar l'assaig del dimarts, la coral dedica un acte de simpatia i cordialitat al president LdRC, singularitzant el gran homenatge que va rebre el 15 de març proppassat i fent-lo extensiu també a la seva esposa, la directora CTG.

Davant la sorpresa dels distingits, diversos cantaires llegeixen textos d'homenatge, que al final lliuren emmarcats mentre interpreten «Paraules d'amor». La dedicatòria

és la següent: «Dos sonets d'agraïment, amb versos alexandrins amb estrambot, al nostre president i a la nostra directora, artistes per naturalesa».

El matrimoni Del Rio - Torrents agraeix amb emoció aquests detalls, totalment desconcertats per l'agradable gentilesa.

PARAULES D'AGRAÏMENT. En *El Trumfo* núm. 176 (7-7-2009) Coni i Leonard escriuen aquestes paraules d'agraïment: «MOLTES GRÀCIES. Ara que ja han passat una colla de dies de l'agradabilíssima sorpresa que ens vàreu dedicar, ens agradaria aprofitar aquestes pàgines de *El Trumfo* per a agrair-vos el bonic detall que heu tingut. La vida es configura especialment de petites mostres d'afecte com aquesta, que són les que compten a l'hora de la veritat.

»La coral ja havia participat en l'extraordinari espectacle ofert el 15 de març a l'Ateneu. Amb aquella aportació ja havíeu complert. Però vàreu voler ratificar els vostres sentiments i manifestar un desig més íntim, un desig especial. Celebrar-ho "a casa" i dir en veu alta que els vostres sentiments anaven més enllà d'aquell acte multitudinari. I volguéreu estendre la joia d'aquell homenatge a la Coni, en una mostra més de la vostra atenta sensibilitat.

»"Aquest acte —vàreu dir molt bé— té el valor que surt dels nostres cors; és el nostre sentiment envers vosaltres dos." Quin valor més apreuat i quina delicadesa més pregon! Són paraules que ho resumeixen tot.

»Gràcies, moltes gràcies per ser com sou. Per ser els i les millors!»

15 de maig. Mor a l'edat de vuitanta-nou anys l'industrial adober Antoni Vila Mensa, bon amic i col·laborador de la CSMI.

23 de maig. L'Associació d'Exalumnes Maristes, que presideix el nostre company cantaire Josep Herrero, ens convida a participar en la festa anyal, que aquesta vegada se celebra al mateix col·legi al capvespre. Es compta amb la presència del tinent d'alcalde i exalumne Antoni Pàmies; del director del col·legi, Gmà. Manel Martín; del president d'Ademar Catalunya, Jordi Cunillera, i dels directius de l'associació.

A les set de la tarda hi ha una missa —molt concorreguda, per cert—, que presideix Mn. Joan Costa. L'actuació de la nostra coral es comparteix amb un conjunt musical marista. En acabar es canten els «Goigs de sant Marcellí Champagnat».

Després es fa una fotografia de grup a les escales del parvulari i tot seguit un sopar, que transcorre en un càlid ambient. Després del café, la nostra agrupació, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al teclat d'Isidre Solé S., ofereix un concert amb aquest programa: «Volem la pau», «Arc iris», «El camell» (primera audició), «D'un temps, d'un país» i «Moreniña, por te vere». Totes les cançons són molt aplaudides, especialment la darrera; hom comenta que aquest concert deixa gust de poc.

Directius de la CSMI desfilant amb la senyera en la processó del sant Crist d'Igualada

En la tanda de parlaments, el regidor Antoni Pàmies elogia la tasca artístic-cultural de la nostra entitat.

D'altra banda, el cronista Sebastià Borràs escriurà a *L'Enllaç* (28-5-2009): «... la Coral de Santa Maria d'Igualada, dirigida per Coni Torrents, obsequià els presents amb un repertori de cançons populars de diferents països, molt ben executades.»

Seguidament se celebra l'assemblea anual i, per acabar, es reparteixen a tothom unes torretes de flors.

TREBALLAR A FAVOR DE LA MÚSICA I EL CANT CORAL. *El regidor municipal Antoni Pàmies parla de la riquesa que representa per a una ciutat com Igualada disposar d'entitats —com la Coral de Santa Maria— que treballen a favor de la música i el cant coral i esmercen hores i hores a fruit d'una activitat que comporta també voluntat, treball i constància. Una circumstància que ve reforçada igualment pel conjunt de grups i associacions que dediquen el seu temps d'oci a una tasca col·lectiva i de servei als altres. És important subratllar aquest esforç en una època en què la gent viu d'una manera més egoista, d'esquena a la societat, quedant-se a casa sense voler complicar-se la vida. «Igualada —conclou el Sr. Pàmies— és de les ciutats amb un cens més alt d'entitats de tot Catalunya.»*

26 de maig. A l'edat de noranta-quatre anys ens deixa l'excantaire Guadalupe Cussó Mendía. Va formar part de la comissió organitzadora de les noces de plata (1964) i de les noces d'or (1989). També va intervenir en l'elaboració dels estatus de la coral i el 26 de setembre de 1989 fou elegida membre de la junta, dins la qual treballà en l'àrea

de tresoreria fins a l'any 1995. La CSMI l'acompanya en els cants de la missa del seu comiat a l'església de la Soledat.

27 de juny. Una bonica i entranyable festa ens regala la companya cantaire Montserrat Aribau a Clariana celebrant amb una arrossada el seu vuitantè aniversari.

A primera hora de la tarda tots plegats fem cap a la casa pairal clarianenca, on se'ns ofereix un refrigeri. Després, a la sala d'actes del poble, hi ha un dinar de germanor, amb una esplèndida paella. L'àpat s'enceta amb el cànon «Gràcies, Senyor».

A les postres es brinda amb cava per la salut i longevitat de l'amfitriona i tot seguit s'ofereix una cantada amb aquest repertori: «Oh dolces campanes», «Els vuitanta anys de la Montserrat» (versió personalitzada del la música de «Oh quin gran goig!») i «El camell».

Tot seguit la relacions públiques de la coral, Marisol Caparrós, li lliura un obsequi en nom de la coral, precedit per una dedicatòria. També el president LdRC li dedica unes paraules d'afecte i de felicitació.

ELS VUITANTA ANYS DE LA MONTSERRAT ARIBAU. *En la festa del vuitantè aniversari de la nostra companya cantaire Montserrat Aribau li dediquem aquesta lletra, cantada amb la música del cànon «Oh quin gran goig!»: «Fer vuitanta anys, quina festa, / Montserrat, quina joia! / Fer vuitanta anys, quina festa, / Aribau, quina joia! / Diem per molts anys, / que sigui enhorabona. / Oh quins plats d'arròs, / que a tots ens enamoren!»*

28 de juny. Mor a Vic, el 28-6-2009, el bisbe emèrit de la diòcesi, Josep M. Guix Ferreres. Havia nascut a la Coromina, Cardona, el 19-10-1927. Fou bisbe auxiliar de Barcelona des del 26-11-1968. El 20-6-1983 és nomenat bisbe titular de Vic, substituint Ramon Masnou.

El juny de 2003 el Sant Pare accepta la seva renúncia i el nomena administrador apostòlic de la diòcesi fins al setembre del mateix any, en què és substituït per Romà Casanova.

La CSMI dóna compte del seu òbit recorda i agraeix públicament la relació d'afecte, els contactes haguts i les seves col·laboracions envers l'entitat. Recordem, per exemple, que amb motiu de les noces d'or de la nostra entitat va presidir la junta d'honor.

10 de juliol. Se celebra a la basílica la missa del Gremi de Conductors de l'Anoia, amb motiu de la festa de Sant Cristòfor. És presidida per Mn. Enric García, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig, responsable de la Delegació Diocesana de la Pastoral del Trànsit. Hi assisteixen, entre altres directius, els banderers d'enguany de l'empresa Fremo, Turbo Diesel Injecció, que col·loquen la bandera a la barana del presbiteri.

Mn. Pere Roig recorda en l'homilia l'eslògan de la companya 2009 de responsabilitat en el trànsit: «Dóna color a la teva vida, compte amb els punts negres!» També fa una síntesi biogràfica del sant, amb una reflexió sobre l'evangeli, que

entronca amb la importància de la prudència en la conducció. Comenta que d'uns anys ençà ha baixat la sinistralitat a la carretera, però que hem de conscienciar-nos tots plegats sobre el respecte a la vida. En aquest sentit, fa una invitació a santa Maria del Bon Viatge, la capella de la qual es troba en el cim de la Panadella i on se celebra un aplec anual.

La nostra coral és l'encarregada dels cants i, en acabar, ofereix l'estrena dels «Goigs de sant Cristòfor, patró del automobilistes d'Igualada i comarca», amb lletra de LdRC i música de CTG.

Dues referències periodístiques:

AnoiaDiari.cat: «Cal dir que la Coral de Santa Maria en féu una excel·lent interpretació, per la qual fou molt felicitada.»

Full Dominical d'Igualada: «La Coral de Santa Maria en féu una lluïda i acurada interpretació [dels goigs], que féu delir tots els assistents.»

11 de juliol. Festa de final del curs 2008-2009 a Can Bordis (Jorba).

A mig matí una colla de companys i companyes s'avança per tal de preparar la disposició de les taules i de l'àpat.

La trobada congrega més d'una trentena de persones, a les quals se n'afegeixen unes quantes més a l'hora de les postres.

La festa s'inicia amb la cantada d'un cànon de benedicció de la taula i, tot seguit, la relacions públiques, Marisol Caparrós, pronuncia unes paraules d'agraïment a l'amfitrió, l'amic Isidre Solé S., que una vegada més ens acull a casa seva per passar una diada ben animada i distreta.

El dinar de germanor és a base d'un autoservei, amb una alta selecció de plats cuinats pels mateixos cantaires, amb més d'una vintena d'aportacions d'elaboració pròpia.

A l'hora del café, el president LdRC lliura una fotografia emmarcada com a record de l'actuació coral en el festival del passat 15 de març a l'Ateneu. I a continuació comença una animada sobretaula combinant un repertori de cançons dirigides per CTG amb l'acompanyament al piano d'Isidre Solé, com també diverses actuacions personals. Especialment emotiva resulta la interpretació de «La mare» a càrrec de les solistes Pepita Abril, Dolors Alegre i Marisol Caparrós; també hem de remarcar l'actuació de M. Àngels Cabestany en cant i piano, més l'estrena per Marisol Caparrós de la cançó «Records», de la qual és autora.

Posa punt final a la vetllada el divertit conte *La Maria, el Salustia i la xocolata desfeta*, ideat i escrit per LdRC, en el qual tota la coral té una participació activa, en una impressionant moguda. Com a comiat de la jornada, el tradicional «Cant dels adéus».

3-8 d'agost. Té lloc a Montserrat la II Trobada d'Animadors de Cant per a la Litúrgia, sota la direcció de Raül Martínez, Manuel Raventós i Andreu M. Martínez i de la qual és responsable Gregori Estrada. Hi assisteixen CTG i LdRC.

1 de setembre. La CSMI reprèn els assaigs del nou curs 2009-2010.

2 de setembre. Mor a l'edat de quaranta-dos anys el cantaire Josep Herrero Enrich. La coral l'acompanyarà amb els seus cants el comiat, que tindrà lloc demà passat al tanatori.

La nostra entitat escriu en l'editorial de *El Trumfo* (núm. 177) on es dona la notícia: «Ens costa dir-te adéu, Josep, oi més quan per l'edat —42 anys— podíem esperar encara molts bons fruits de la teva voluntariosa activitat. És hora, doncs, d'agrair la teva aportació generosa i manifestar amb aflicció que et trobarem a faltar.»

13 de setembre. Concelebració eucarística a l'església parroquial de la Soledat en la festa, anticipada, de la patrona. Presideix el P. Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat, acompanyat pels sacerdots Josep Massana, Lluís de Reus, Josep Aribau i el diaca Pere Roig.

Té cura dels cants la nostra coral, que ofereix en primera audició el «Prenostre» d'Odiló Planàs i «La pau us dono» de Gregori Estrada i que acaba amb els «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat d'Igualada».

Coincidint amb aquesta celebració s'inauguren cinc nous vitralls, que donen vida i color al temple. Mn. Massana explica, en acabar l'eucaristia, que simbolitzen els dies de la creació.

17 de setembre. La nostra agrupació participa en els cants de la missa funeral per Joan Marimon Claramunt, de setanta-un anys, marit de la cantaire Roser Viadiu Pons. Té lloc al temple parroquial de la Sagrada Família. L'acomia-dem amb el cant «Vell pelegrí».

26 de setembre. Missa funeral a l'església de la Sagrada Família per Dolors Montfort Xufre, de vuitanta-sis anys, mare de l'excantaire Isabel Cubí. L'acompanyen els cants de la CSMI.

13 d'octubre. La directora de la nostra agrupació, CTG, comença a impartir un curset de llenguatge musical per als cantaires.

22 d'octubre. Excursió a Osona i visites als exrectors de Santa Maria d'Igualada mossens Joan Raurell i Salvador Mundó.

Esmorzar a l'àrea de Gurb, on ens rep Mn. Joan Raurell, en l'actualitat arxiprest del Ter-Collscabra, que es converteix en un excel·lent guia en el recorregut per la zona que té sota la seva jurisdicció. La visita al gran casal fortificat de Montesquiú, amb orígens en el segle XIII, entre densos boscos de roures i pi roig del parc natural del Bisaura, és seguida amb interès.

Després l'expedició es dirigeix a Folgueroles per visitar la casa natal de Jacint Verdager. Les imatges que s'exposen sintetitzen la vida difícil i complicada del gran poeta des del seu naixement fins a la seva mort. En sortint, una pluja menuda obliga a fer servir els paraigües. Dinar en un restaurant del passeig de Vic, on retrobem Mn. Salvador Mundó, avui canonge de la seva vigatana.

Després de l'àpat de germanor es fa una visita guiada al Museu Episcopal, on hom ens mostra algunes peces de la nostra comarca, com ara una talla que presidia la desapareguda capella de Sant Bartomeu d'Igualada, del fragment del retaule de Rubió o de la pila baptismal de la basílica de Santa Maria.

Mn. Mundó ens il·lustra tot seguit, amb uns comentaris molt ben documentats, les dependències de la catedral: les pintures de Sert, la cripta, l'antic retaule gòtic i el claustre. Cantada davant l'altar major i, en acabar la visita, recorregut discrecional pels encontorns de la zona comercial de la gran plaça de Vic. La gent es dedica a proveir-se dels productes típics vigatans a les botigues del gran mercadal porticat.

La nostra entitat, per tal d'agrair les atencions dels mossens que ens acompanyen, els obsequia amb sengles caps de «Coques d'Igualada».

Malgrat que el temps no ha estat gaire falaguer, la jornada cultural ha valgut la pena. El sol tebi de l'octubre vol a darrera hora acomiadar els igualadins, quan ja és el moment d'emprendre el retorn cap a casa.

UNA VISITA MASSA BREU. «*La visita al Museu Episcopal es fa en dos grups —igualmente com a Folgueroles—. No hi hagué temps per a recrear-se amb tota l'exposició. Fins i tot a alguns els passaren desapercebudes les valuosos peces que s'hi guarden de la nostra comarca d'Anoia. Val a dir que ni la guia va saber respondre a la pregunta del lloc on es trobava el fragment del retaule de Rubió. I això que està situat en un punt preferent de la planta baixa» (de El Trumfo, núm. 178).*

14 de novembre. L'Agrupació Coral La Llàntia celebra en el seu local d'assaig la tradicional castanyada, a la qual assisteix una representació de la nostra entitat. Hi ha un record per als esposos Jaume Ferrer i M. Teresa Riba, que commemoren el cinquantè aniversari del seu casament.

20 de novembre. La professora CTG, directora de la nostra coral, és entrevistada a Ràdio Igualada per Jordi Còdol amb motiu de la pròxima festa de Santa Cecília.

21 de novembre. En el teatre de l'Aurora, Poesia Viva d'Igualada dedica la seva sessió mensual a «El cant coral i la poesia».

En la segona part hi ha l'actuació de la Coral Riudebitlles, dirigida per Marta Rodríguez i amb l'acompanyament al piano de Ramon Gumera, adherint-se al setantè aniversari de la CSMI. En acabar, actuació separada de cada coral i, finalment, actuació conjunta amb «Canticorum júbilo» i «Som catalans».

CANT CORAL EN LA SESSIÓ MENSUAL DE POESIA VIVA. El setmanari *L'Enllaç* (26-11-2009) publica un comentari de la sessió mensual de Poesia Viva, del qual copiem aquest fragment: «La segona part fou ocupada per la Coral Riudebitlles. Foren presentats per Lleonard del Rio, president de

Poesia Viva, el qual comentà la correspondència amical de entitat riudebitllenca amb la Coral de Santa Maria, nascuda arran de l'Aplec de Corals del darrer mes de març. Els de Sant Pere de Riudebitlles oferiren un repertori de dotze cançons de diferents estils que complagueren l'auditori que omplia el teatre. [...] Finalment, les dues corals esmentades interpretaren dues cançons de conjunt.»

21 de novembre. Organitzat per l'Institut Municipal de Cultura, s'instal·la a la rambla de Sant Isidre un escenari per a un concert de capvespre en el qual participa la quasi totalitat de corals igualadines en la vigília de la diada de Santa Cecília.

La nostra agrupació ofereix les següents cançons: «Moreniña, por te vere», «La família» (preestrena), «Boga, bogal» i «El constipat» (preestrena), atès que comptàvem amb la presència a Igualada de la Coral Riudebitlles, amb la qual havíem actuat aquella mateixa tarda, cloem la nostra participació amb l'actuació conjunta de les dues obres ofertes conjuntament al teatre de l'Aurora: «Canticorum júbilo» i «Som catalans».

El bon temps fa que molts compatriotes, que potser no acostumen a assistir als concerts que es programen habitualment a la ciutat, quedin gratament sorpresos del bagatge cultural amb què compta Igualada.

Aquest concert resulta molt agraït, amb la participació d'uns tres-cents cantaires procedents de les següents entitats: Cor Infantil de l'EMMI, Coral Mixta de la Schola Cantorum, Coral Verdums, Coral Gatzara, Coral Xalest, Coral Exaudio, Coral Cors Units, CSMI, Coral Riudebitlles i un grup de cant modern amb alumnes de l'EMMI.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. A la basílica, ofici en honor de la patrona de la música, presidit per Mn. Josep Massana, acompanyat pel diaca Pere Roig. La coral titular, que hi assisteix corporativament, canta en acabar l'himne cecilià de Mn. Lluís Romeu, juntament amb la Schola Cantorum.

La bandera gremial es confia a la nostra agrupació i a la Schola Cantorum en el setantè aniversari d'ambdues entitats. Abans de començar la missa, actuen de banderers Elisabet Puñal, Josep Nadal i Màrius Galtés, i a la sortida, Paquita Martínez, Elisabet Puñal i Josep Nadal.

«L'OFICI PATRONAL DE SANTA CECÍLIA. De sempre, el pal de paller de la festa de Santa Cecília ha sigut l'ofici solemne, amb un fort arrelament entre les entitats corals igualadines. D'uns anys ençà es constata que tot el que està vinculat al tema religiós no està de moda i l'ofici de la patrona de la música no n'és cap excepció.

»En l'actualitat aquesta presència és pràcticament nul·la, llevat de la Schola Cantorum i la Coral de Santa Maria. Enguany, tampoc no hi assisteix cap representant de l'ajuntament.

»Estant així les coses, no és de sorprendre que, en acabar la celebració, els habituals de la missa

dominical comencin a desfilat i no es tingui l'atenció d'esperar que s'acabi l'"Himne" a la santa i el temple quedi buit. Lamentable, però, és així» (de *El Trumfo*, núm. 178).

29 de novembre. A cavall de les festes de Santa Cecília, patrona de músics i cantaires, i de la Puríssima, patrona de la coral, se celebra al restaurant Canaletes el tradicional dinar de germanor, que també forma part de la celebració del setantè aniversari, motiu pel qual té unes característiques extraordinàries.

Cantaires, excantaires, familiars i amics de la CSMI viuen una tarda entranyable, amable i divertida, en la qual no manquen els cants, i una sensacional fi de festa que fa les delícies de tothom.

Cal esmentar la presència de l'arxiprest de l'Anoia i rector de Santa Maria i de la Soledat, Mn. Josep Massana, així com de representants de l'Agrupació Coral La Llàntia, Poesia Viva i Rondalla Novaunió.

D'entrada, unes mostres de bon humor suposen una original benvinguda amb l'«aperitiu de la crisi» —crispetes i aigua de roses—, servit per unes elegants cambres que s'assemblaven molt a la Concepció Cuadras i a la Marisol Caparrós. L'aperitiu —dit sigui de passada— no tingué res a veure amb el dinar de germanor servit per l'hotel Canaletes, que resulta complet i deliciós.

Salutació inicial i cant de la benedicció de la taula. A l'hora del cava, brindis per Isidre Solé C., corejat per tots els comensals. Després del cafè, distribució d'un número de *El Trumfo* i breu parlament del president LdRC, amb un especial record per als companys que ens han deixat. Acabat s'ofereix el concert de sobretaula, amb set cançons, algunes de les quals ho són en primera audició. Heus ací el programa: «Moreniña, por te vere», «El camell», «La mare» (solistes: Dolors Alegre, Pepita Abril i Marisol Caparrós), «Arc iris», «D'un temps, d'un país» i «Constipat - La família».

Com a final es presenta un divertit xou segons un guió escrit per LdRC, que compta amb la col·laboració de l'artista Rafael Vilella en el disseny i confecció del vestuari. Alguns personatges: l'Agutzil (LdRC); l'Excm. Sr. Alcalde (Isidre Solé C.); l'Excma. Sra. Alcaldessa (Elisabet Puñal); el Jutge Garson (Isidre Solé S); el Marquès del Gran Pebràs (Josep Nadal); la Marquesa del Rovelló (Encarna Cànovas) i la seva filleta Hermenegilda (Marisol Caparrós); la Il·lma. Sra. Baronessa del Gran Ducat de l'Escarxofa (Pepita Abril) i la seva filla Rigoberta, Duquesa de l'Ou Ferrat (M. Àngels Riba); la Infermera de la SS de l'Institut Català de la Salut (Concepció Cuadras), i Dos Números de la Benemèrita Guàrdia Civil, l'u (M. Àngels Cabestany) i el dos (M. Teresa Calaf).

Després de les presentacions, hi ha la lectura d'una colla d'expedients judicials a diversos comensals (que queden sense efecte, atesos els foscos interessos de l'alcalde davant les pròximes eleccions). Les vacunacions de la grip A, B i C a una colla de convidats. La gran desfilada. El discurs de l'alcalde i la desbandada general. En definitiva, un espectacle fresc, divertit i ple de bon humor. Filmadores

i màquines de retratar dels assistents a la festa treballen de valent per captar les imatges, situacions i esquetxos que es van produint.

8 de desembre, festa de la Puríssima. Amb el lema «Vivim la fe, creixem en solidaritat» se celebra a la basílica, a dos quarts d'una, la missa solemne cantada, presidida per Mn. Josep Massana, amb l'acompanyament de Mn. Pere Roig. Hi participen tots els grups de la parròquia. La cantaire Núria Soterias s'encarrega d'una lectura i la cantaire Roser González fa l'ofrena floral.

La coral titular, dirigida per CTG i amb l'acompanyament de l'organista Lluís Victori, té cura dels cants, que comencen amb l'«Himne a santa Maria d'Igualada» i continuen amb altres peces: «Glòria a Déu», «La pau us deixo», «De vós naixerà». Acaben amb l'«Himne del mil·lenari».

El temple s'omple com en les grans solemnitats.

18 de desembre. La CSMI ofereix un concert de nades catalanes a la sala d'actes de la Residència P. Josep M. Vilaseca. L'objectiu del repertori és mantenir vives aquestes cançons populars. Els residents, que omplen la sala, aplaudeixen de bona gana el recital i fins i tot, a invitació de la directora CTG, s'afegeixen a la cantada. Hi ha uns petits detalls d'obsequi per a les residents excantaires Pilar Cor-tès i Celerina Solé.

Al capvespre té lloc a la plaça de l'Ajuntament la cantada popular de nades amb les entitats corals igualadines, entre elles la nostra. Prèviament l'alcalde, Jordi Aymamí, felicita a tothom les festes i agraeix la participació dels cantaires. Un nombrós públic es fa present a la plaça per presenciar aquest acte. Després hi ha coca i mistela per a tothom.

27 de desembre, festa de la Sagrada Família. A l'església parroquial de la Soledat, missa solemne, presidida per Mn. Josep Massana, acompanyat pel monjo benedictí P. Bernabé Dalmau, que pronuncia l'homilia.

Participa en els cants la nostra agrupació amb aquest repertori: «Himne a la Sagrada Família», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria a Déu a dalt del cel», «Feliços els fidels del Senyor», «A l'Heluia», «El noi de la mare», «Pare nostre», «Sant», «La pau us deixo, a l'Heluia», «Fidels, atanseu-vos» i «Déu ha nascut en una establia».

En el transcurs de l'any 2009 que s'acaba s'han editat cinc números de El Trumfo, butlletí intern de la Coral de Santa Maria.

* * *

2010 /

Coni Torrents, deu anys com a directora

En acabar la commemoració del setantè aniversari arriba un altre aniversari rodó: Coni Torrents Gubianes compleix el desè aniversari com a directora de la Coral de Santa Maria d'Igualada; una escaiença que passa desapercebuda si no fos per l'entrevista que Josep Nadal li dedica en la revista *El Trumfo* (núm. 182, 14-9-2010). En transcrivim uns fragments:

«—Com se sent després de dirigir la Coral de Santa Maria durant deu anys?

»—Sorpresa. No m'havia plantejat mai poder arribar a dirigir una coral. Menys encara un cor del prestigi de la Coral de Santa Maria.

»—Com es va produir el relleu?

»—Quan vaig entrar a la coral, l'any 1965, jo era una cantaire com les altres. El que passa és que, com que tinc la carrera de professora de música, la Maria del Rio em va demanar que acompanyés algunes peces al piano. Mentrestant em va entrar el cuquet d'aprendre a dirigir cant coral i se'm va presentar l'oportunitat d'estudiar amb la professora Conxita García —aleshores directora del Cor Jove de l'Orfeó Català— i més tard amb el mestre Manuel Cabero. Després, de mica en mica, vaig anar assumint la sotsdirecció fins a arribar a la responsabilitat total l'any 2000.

»—Quin balanç podríem fer d'aquesta etapa?

»—Eminentment positiu, en línies generals. Com totes les entitats, també la nostra ha sofert alternances pròpies del pas del temps. Per això crec que va ser un encert incorporar-hi veus masculines; aquest punt marca una fita en la història de la coral.

»—Ara que no és popular fer una tasca altruista en una societat, avui que a tothom l'empeny l'afany lucratiu i l'èxit econòmic, vostè, en canvi, dirigeix dues corals, cosa que li costa temps, esforç i diners...

»—La veritat és que m'hi trobo com en família. Els cantaires són amics i tot plegat m'agrada. Sí que és cert que porta molta feina, temps i paciència, però són uns esforços que valen la pena. Quan ho valores, t'adones que els resultats d'una feina ben feta són positius. Cantar, treballar la música, conrear sentiments és posar de festa el nostre llenguatge.

»—En què ha canviat la coral en aquests deu anys?

»—La coral que jo vaig començar a dirigir era molt diferent. Primer, en la manera de fer. És evident que cadascú hi aporta el seu tarannà, i en aquest sentit la meua aportació deu haver-hi tingut quelcom a veure. Aquest fet, ben natural, cadascú pot valorar-lo de la seva manera. Ja he dit que la incorporació dels homes ha estat important.

Des del punt de vista humà, avui som una pluralitat de persones, cadascuna de les quals pensa a la seva manera i tenim la gran virtut d'intentar comprendre'ns i respectar-nos. Des del punt de vista coral, anem, de mica en mica, fent un repertori a to amb un grup mixt, fet que en certs estils ha suposat començar de zero. Ens hem d'adaptar a les nostres particularitats. [...]»

19 de gener. Assemblea general de la nostra entitat. S'elegeixen per votació com a nous membres de la junta els cantaires Elisabet Puñal i Francesc Ferrer.

25 de gener. Sol·licitat per l'AUGA es presenta al teatre municipal de l'Ateneu l'espectacle *Una llum d'esperança per a la pau*, que mereix una excel·lent acollença. El muntatge combina imatges audiovisuals, música, cançons, poesia i efectes especials.

UN RECORD PER A GHANDI EN EL DIA DE LA PAU. Sebastià Borràs publica a *L'Enllaç* (28-10-2010) la crònica que transcrivim:

«Dilluns passat, dia 21, l'alumnat d'AUGA, al teatre municipal de l'Ateneu, gaudí de l'espectacle de música i cant ofert per la Coral de Santa Maria d'Igualada titulat *Una llum d'esperança per a la pau*.

»Leonard del Rio Campmajó, president de la coral, llegí una introducció en la qual es va dir que el proper dissabte era el dia dedicat a la pau, recordant la figura de Ghandi, i que la coral celebrava poder oferir a l'AUGA el seu muntatge de cant, poesia i records d'arreu del món, el que feia al flagell de la guerra contraposada al desig universal de pau.

»La Coral de Santa Maria d'Igualada, que dirigeix Coni Torrents, creà aquest muntatge de referències contínues a la pau el primer trimestre de l'any passat, comptant amb l'acompanyament al teclat d'Isidre Solé S. i un muntatge escènic de Josep M. Bertran, senzill i efectista.

»El colom de la pau sobrevolant un original lampadari que s'enfila amunt per oferir llums de pau complementà, sòbriament i simbòlica, la projecció d'imatges d'estralls bèl·lics quan la pau es bandeja per donar pas a les guerres. Un muntatge de M. Rosa del Rio que dona pas, més endavant, gairebé al final, a les imatges plaents de la pau. Josep M. Bertran cuidà del lliurament dels llantions després de cada recitació o lectura entre cants. Lectures i recitacions anaren a càrrec dels cantaires Pepita Abril, Emili Argelés, Josefina Borràs, Teresa Calaf, Marisol Caparrós, Concepció Cuadras, Fina Fernández, Francesc Ferrer, Rosa Lloret, Josep Nadal, Leonard del Rio C., Isidre Solé C., Núria Soteras i Rosa Vilanova.

»De tots és coneguda la trajectòria musical de la Coral de Santa Maria d'Igualada, dirigida per Coni Torrents, i de com, gràcies a la transformació en coral mixta i amb l'acompanyament al teclat o piano d'Isidre Solé S., propicià que la directora comptés amb més registres de veus, els quals li permeteren atrevir-se amb un més ampli repertori i excel·lir en les interpretacions musicals d'aquest delicat òrgan que és la veu humana.

»Fent flamejar com els llantions l'esperança de la pau, es cantaren, entre d'altres, cançons d'autors tan coneguts com són Akepsinas, Llach, Raimon, Teodorakis i Verkruyse. Una variada representació de música i treballs poètics europeus i indoeuropeus.

»L'alumnat, que seguí amb interès i aplaudiments cada una de les interpretacions corals, com també les lectures i encesa i col·locació dels llantions, pogué gaudir encara d'una emotiva part final. La projecció de la famosa intervenció de Pau Casals a la seu de l'ONU parlant de pau i Catalunya i la seva interpretació al violoncel del popular català "Cant dels ocells". En aquest moment les cantaires oferiren a l'alumnat d'AUGA branquillons d'olivera. Clogué la classe la lectura del manifest en favor de la vida, la pau i la igualtat entre éssers humans i un cant de comiat: "Anem cantant per les places..."

»La coordinació i muntatge anà a càrrec de Pin del Rio, amb la inestimable col·laboració de l'equip tècnic del teatre municipal de l'Ateneu Igualadí.

»Els llantions havien assolit el cim de l'escala i la pantalla lluia el colom de la pau alhora que Leonard del Rio C. agràia els aplaudiments en nom de la Coral de Santa Maria d'Igualada, bo i fent referència novament a la desitjada pau entre homes i països.»

31 de gener. Cants a l'església de la Tossa de Montbui en la missa (anticipada) de la Candelera i de Sant Blai. Presideix la celebració Mn. Josep M. Pujol. A l'ofertori hi ha la benedicció de fruits i candeles. En acabar, els fidels veneren la imatge de la Mare de Déu de Gràcia i se'ls reparteix una almosta d'avellanes mentre la coral canta els goigs.

Repertori: «Quan desvetllarem els cors», «Senyor, tingueu pietat», «El Senyor és el Rei de la glòria» (salmista: Rafi Pérez), «Al·leluia», «Crec en un Déu», «Laudate Dominum», «Sant», «La pau us deixo, al·leluia», «Ave Maria», «Goigs de la Mare de Déu de la Tossa de Montbui».

9 de febrer. Se celebra un festival solidari en favor d'Haití, per ajudar els damnificats del terratrèmol que fa poques setmanes va castigar durament aquell poble. Té lloc al teatre municipal de l'Ateneu i compta amb el patrocini de l'Ajuntament d'Igualada.

Presentat per Joan Valls Piqué, hi participen les entitats següents: Agrupació Coral La Llàntia, Bitrac Dansa, Casa de Andalúcia, CSMI, Cors Units, Esbart Igualadí, Grup de Play Back, Poesia Viva, Aula de Cultura Física, Trio Néixer, Tuna Novaunió, Unió Cultural Extremenya i Veterans de l'Agrupació Folklorica Igualadina.

La nostra actuació va consistir en la interpretació de les peces «D'un temps, d'un país» i la humorística «La família».

En total, es recapten 3.680 euros, que es transfereixen a l'ONG marista SED, per a destinar-los a la reconstrucció de dues escoles-orfenats que han quedat totalment destrossades pel sacseig, sense poder donar acolliment, alimentació ni docència.

19 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica, pregària al Sant Crist d'Igualada. Trasllat de la imatge a l'altar major, «Miserere» i missa vespertina celebrada per Mn. Josep Massana, acompanyat pel diaca Pere Roig. Actua de monitor del poble Florenci Oliva.

Com és tradicional, hi participa la coral titular, sota la direcció de CTG i amb l'organista Lluís Victori. Programa de cants: «Goigs del Sant Crist d'Igualada», «Perdó, Senyor», «Adoració de les cinc llagues», «Compadiu-vos de mi», «Glòria i lloança», «El seu camí», «Sant», «De vós davalla», «Ave verum», «Al Sant Crist d'Igualada».

20 de febrer. Mor l'excantaire i poetessa Lurdes Estruch Vives, a vuitanta-tres anys d'edat. La cerimònia de comiat tindrà lloc demà diumenge. La Lurdes va ser cantaire del Cor Parroquial de Santa Maria des dels seus inicis i durant molts anys; després d'un llarg període s'hi tornà a integrar. Pel que fa a la seva poesia, en podem trobar mostres en la col·lecció «Igualada literària» i sobretot en el llibre *Camí obert* (1992). L'atreia la natura i molts dels seus treballs —majorment inèdits— són dedicats als animalons.

21 de febrer. Convidada per l'Associació de la Gent Gran de Jorba, la nostra entitat presenta l'espectacle *Tutti frutti lyric*, dirigit per CTG i acompanyat al teclat per Isidre Solé S. L'acte té lloc a la sala polivalent. Es tracta d'un espectacle variat en ritmes i estils.

Concepció Solé, presidenta de l'associació, pronuncia unes paraules de benvinguda, que són correspostes per LdRC, el qual actua com a presentador de la vetllada.

La primera part consta de nou cançons: «Som catalans», «El camell», «Siyahamba», «Fem florir en els cors», «Jo vull la pau», «La mare» (solistes: Pepita Abril, Dolors Alegre i Marisol Caparrós), «Cal que neixin flors a cada instant», «Marieta de l'ull viu» (primera audició) i «La sardana de les monges».

La segona part està formada per cançons de tot el món. Comença amb el «Castizo popurri madrileño», «Los nardos», «Las Leandras», «El mantón de Manila», havanera de *La verbena de la Paloma*, i el xotis «Madrid». Tot plegat, escenificat per un grup de cantaires degudament abillats: elles de *chulapas*, amb el típic *mantón* de Manila, i ells amb el mocador del coll i la clàssica *parpusa*. La presentació d'aquests números sorprèn tothom, és molt celebrada i acaba amb un repartiment de clavells.

Continua la segona part amb «Moreniña, por te vere», «Cant a la llibertat», «Over the rainbow», «D'un temps, d'un país», «La família» i «Boga, boga!». El públic s'identificà ben aviat amb els cantaires, integrant-se en certs moments a la cantada i posant en relleu la seva correspondència i simpatia, que es traduí en càlids aplaudiments.

Posteriorment, la presidenta de l'associació jorbenca adreça aquesta carta a la direcció de la coral:

«En nom de tota la junta directiva de l'Associació de la Gent Gran de Jorba, dono les gràcies a tots els components de la Coral per la bona tarda que vàrem passar. No

va ser possible parlar amb cadascun dels cantaires, però diem a tots: Moltíssimes gràcies.

»Les opinions que vàrem recollir dels nostres socis és que els va encantar, i això ens omple de satisfacció.

»Ens hauria agradat poder atendre-us millor, però per problemes d'espai no va ser possible. Demano disculpes.

»Moltíssimes gràcies a tots i l'enhorabona per la feina ben feta.

»Cordialment, Concepció Solé».

27 de febrer. CTG i LdRC assisteixen a Vic a la matinal diocesana de treball per als animadors de cant en la litúrgia que organitza el Secretariat de Música. L'acte central és a càrrec del compositor Mn. Miquel Barberà, director del Secretariat de Música Sacra i degà president del capítol de la catedral de Tarragona.

7 de març. Quart memorial Maria del Rio a l'església dels PP. Caputxins. Missa presidida pel P. Lluís de Reus i cantada per la nostra coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S. Després, concert.

En aquesta eucaristia hi ha un també un record per als companys cantaires i excantaires que han mort en el decurs del darrer any: Guadalupe Cussó, Lourdes Estruch i Josep Herrero.

En acabar s'ofereix un concert des de les escales del presbiteri amb «El camell», «Cal que neixin flors a cada instant», «La mare» (solistes: Pepita Abril, Dolors Alegre i Marisol Caparrós), «D'un temps, d'un país» i «La sardana de les monges».

400 ANYS DELS CAPUTXINS A IGUALADA. Després d'aquesta sardana, la presentadora, Concepció Cuadras, diu:

«Un recent article del pare Lluís publicat en el *Full Dominical d'Igualada* ens recorda que la comunitat caputxina fa quatre-cents anys que és a Igualada.

»Els caputxins van arribar a petició de les autoritats civils, per ocupar-se dels empestats d'una epidèmia que castigà la nostra ciutat. Igualada, agraïda per aquest servei, va demanar al provincial caputxí que hi fundés un convent. I així es va fer.

»La nostra coral voldria agrair simbòlicament la bona feina que durant quatre segles han fet aquests religiosos al servei de la ciutat. Per aquest motiu hem preparat un senzill i breu acte de gratitud a la Verge que presideix aquesta església caputxina. L'iniciem al so de les campanes que toquen a festa.»

Tot seguit els cantaires avancen en dues fileres, una per cada costat fins al final de l'església, on recullen un llantió encès i, tot cantant «Oh dolces campanes», continuen avançant a doble fila pel centre fins a envoltar la mesa de l'altar.

LA PROCESSÓ DE LES CAMPANES. Acabada la cançó, Lleonard del Rio, president de la coral, llegeix aquesta oració:

«Verge Immaculada, que presidiu aquesta església. La nostra coral ve avui a oferir-vos un cant de gratitud per tants favors que per la vostra intercessió se'ns confereixen.

»Fa quatre-cents anys que els caputxins romanen entre nosaltres dispensant pau i bé al poble d'Igualada. Gràcies, doncs, Maria, per ajudar-nos a mantenir viva la flama del seu favor.

»Maria de tot el món, Immaculada Concepció, com a president d'aquesta coral que es troba sota la vostra protecció i empara, i en nom de tots els seus cantaires, voldria pregar-vos que continueu vetllant per la nostra ciutat i oferir-vos per acabar el nostre memorial d'avui el cant de l'«Himne a Santa Maria d'Igualada», la cançó més entranyable i més igualadina de tot el nostre repertori. Perquè, com ahir, avui i demà continuareu essent: «Del poble igualadí, l'estel del dia, / que a vostra llum els ulls obrí / i fins al cel us vol seguir, santa Maria.»»

El cant de l'«Himne a santa Maria» posa punt final al concert.

El guardià de la comunitat, P. Lluís de Reus, agraeix l'agradable sorpresa d'aquest comiat.

10 de març. Reunió extraordinària de la junta de la nostra entitat, en la qual com a novetat es crea la figura de cap de corda en les persones d'Elisabet Puñal (sopranos), Rosa Vilanova (contralts) i Francesc Ferrer (tenors i baixos).

30 de març. Els priors del Sant Crist d'Igualada presenten a l'auditori de la Biblioteca Central el llibre *A l'entorn del Sant Crist d'Igualada. Cronologia de fets històrics, socials i religiosos (1590-2009)*, escrit per Joan Farrés. A més de l'autor, intervé en aquest acte Antoni Dalmau R. Aquesta obra convida a fer un recorregut per la història entorn de la figura de l'Espòs de Sang. En l'índex onomàstic del llibre, la nostra coral hi queda reflectida en quaranta-una pàgines (una o més vegades), citada amb els diferents noms que ha tingut en el decurs de la seva història.

2 d'abril, Divendres Sant. Commemoració de la suor de sang del Sant Crist a l'església del Roser. És presidida pel diaca Mn. Pere Roig. Com és costum, la CSMI hi intervé falcant amb motets quaresmals les estacions del viacrucis. En acabar es procedeix a la veneració de la imatge mentre s'interpreten els goigs.

6 d'abril, Dimarts de Pasqua, festa del Sant Crist. En l'ofici del matí, les cantaires Elisabet Puñal i Encarna Cànovas participen en la cerimònia de les ofrenes.

En la processó de la tarda, Encarna Cànovas, Josep Nadal i Elisabet Puñal són els banderers que desfilen amb la senyera de la nostra entitat.

De retorn del seguici a la basílica té lloc la multitudinària veneració de la imatge de l'Espòs de Sang, solemnitzada amb els cants de la coral titular, dirigits per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Després hi ha la missa cantada, que presideix Mn. David Compte, vicari general de la diòcesi i delegat de Joventut.

S'ofereixen en primera audició «O quam amabilis», el cànon «El Senyor és el meu pastor» i «Canticorum jubilo».

7 d'abril. Se celebra a la basílica la cloenda de les festes del Sant Crist d'Igualada amb una missa que presideix l'arxiprest i prior eclesiàstic, Mn. Josep Massana, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig.

La nostra coral, dirigida per CTG i amb Isidre Solé S. a l'orgue, interpreta aquest repertori: «Himne a santa Maria», «Senyor, tingueu pietat» (del *Llibre Vermell de Montserrat*), «Que el vostre amor» (salmista: Florenci Oliva), «Al·leluia de Taizé», «Donem olor del Crist», «Sant» (polifònic), «Prenostre», «Dona nobis pacem», «Tu, Jesús», «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

En acabar, retorn processional del Sant Crist al seu cambril.

24 d'abril. A la parròquia del barri de Montserrat, missa vespertina en honor de la Moreneta, en vigílies de la seva festa. És oficiada pel rector, Mn. Josep Sabaté, amb cants de la CSMI.

L'altar fa goig, ple a vessar de roses, obsequi de diversos feligresos.

Després de l'eucaristia hi ha un concert amb «El camell», «La mare», «Marieta de l'ull viu», «La família» i «Canticorum jubilo». El públic aplaudeix de gust l'actuació i, en acabar, diverses persones ens fan arribar la seva enhorabona.

26 d'abril. A la basílica, plena com en les grans solemnitats, té lloc una missa d'acció de gràcies per la beatificació del P. Josep Tous, franciscà nascut a Igualada i fundador de les religioses de la Mare del Diví Pastor.

Presideix el bisbe de Vic, Romà Casanova, acompanyat de desenes de sacerdots. En l'homilia el prelat fa un repàs de la vida del P. Tous, posant l'accent en la seva vinculació amb la nostra ciutat i proposa que sigui anomenat Josep d'Igualada, el seu nom de religiós.

La part musical corre a càrrec de la coral titular, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori.

Entre la feligresia, la mare general i nombroses religioses de la institució, així com també alumnes i exalumnes. Semblantment, una notable representació caputxina, quatre exprovincials i el vicepostulador de la causa de beatificació. Remarquem la presència de la noia colombiana curada de la seva malaltia visual.

MÀXIMES AUTORITATS ECLESIALS A IGUALADA.

El secretari d'Estat vaticà, cardenal Tarcisio Bertone, es desplaça el dilluns 26-4-2010 a Igualada amb motiu de la beatificació del compatriota Josep Tous Soler, fundador de la Congregació de les Caputxines de la Mare del Diví Pastor, en una visita a la casa natal del carrer de Sant Josep. L'acompanya el cardenal Lluís Martínez Sistach, el bisbe de Vic i les autoritats locals.

El cardenal Bertone beatificà el diumenge 25-4-2010, a l'església de Santa Maria del Mar de Barcelona, l'esmentat frare caputxí.

La CSMI en els cants de la missa al santuari de Torreciudad

L'endemà dilluns se celebra a la basílica igualadina la missa d'acció de gràcies esmentada, amb la participació de la Coral de Santa Maria.

8 de maig. Coincidint amb la Festa Major de Castellolí, el company cantaire Francesc Ferrer i la seva esposa Montserrat Carulla inviten la nostra entitat a una trobada campestre a la finca de la seva propietat.

L'amfitriona cuina unes exquisides mongetes i el seu marit s'encarrega de coure la botifarra i la cansalada. L'àpat és precedit d'un aperitiu i una bona amanida. La gent de la coral també hi aporten unes delicioses postres i altres complements.

En escaure's l'aniversari de la secretària de la coral, Concepció Cuadras, no hi manca un pastís sorpresa. La cantada del «Per molts anys» no es fa esperar, i es fa extensiu també a la cantaire Pepita Abril, que a la vigília també havia complert anys.

En acabar el dinar, Dolors Alegre i Roser González lliuren en nom de la coral un obsequi als amfitrions, mentre tots plegats els cantem una sardana amb una lletra especial escrita per Marisol Caparrós.

La sobretaula continua amb la lectura d'una nova versió del conte de *La Caputxeta Vermella*, escrita per LdRC i interpretada per Concepció Cuadras, Pepita Abril, Emili Argelés i el mateix autor. Per arrodonir-ho, es fa una nova cantada.

Total, una vetllada plaent, agradable i divertida, que va complaure tothom.

9 de maig. La CSMI participa en la festa de l'Associació d'Antics Alumnes Maristes que se celebra al col·legi. Cal remarcar la presència del germà Manuel Martín, director

del centre; de Jordi Riba, exalumne i segon tinent d'alcalde de l'Ajuntament d'Igualada, i de Joan Vives i el germà Gerardo Llera, directius de la Federació Ademar Catalunya.

A dos quarts de deu hi ha l'eucaristia, que presideix el P. Lluís de Reus, en la qual es fa memòria dels exalumnes i simpatitzants difunts des de la darrera assemblea. La coral solemnitza la missa amb aquests cants: «Crist ha ressuscitat», «Senyor, tingueu pietat», «El Senyor és el meu pastor» (salmista: Rafi Pérez) «Al·leluia de Taizé», «Vós sou el meu Déu» (primera audició), «Sant», «Anyell», «Tu, Jesús» i «Goigs de sant Marcel·lí Champagnat». La capella s'omple a vessar.

Després de l'esmorzar de germanor oferim el concert sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al teclat d'Isidre Solé S. Repertori: «Som catalans», «Cant a la llibertat» (solistes: Marisol Caparrós i Francesc Ferrer), «Cal que neixin flors a casa instant», «La mare» (solistes: Dolors Alegre, Pepita Abril i Marisol Caparrós), «Marieta de l'ull viu», «La família» i «Canticorum jubilo».

22 de maig. La nostra entitat peregrina a Torreciudad a invitació d'un grup de la parròquia de la Sagrada Família d'Igualada.

En arribar al santuari s'assisteix a la projecció d'un audiovisual en què es posa en relleu la majestuositat del bonic retaule que presideix l'església.

Després hom es dirigeix en processó cap a l'església portant en un baiard guarnit de flors la imatge de la Mare de Déu de la Pietat. El rector dóna la benvinguda i es fa l'ofrena floral. En nom de la coral la realitzen Elisabet Puñal i Encarna Cànovas.

Cap a les dotze del migdia fa l'entrada al temple un pelerinatge d'Olot amb la imatge de la Mare de Déu del Tura.

Concert de la CSMI en la festa patronal de sant Pere, a Òdena

A la una, presentat per LdRC, comença a l'església un petit concert de tres cançons: «Cal que neixin flors a cada instant», «Laudate Dominum» i «Canticorum jubilo». Immediatament comença la missa, que canta la coral.

A continuació, dinar al restaurant El Tozal.

A la tarda es participa en el rés d'una part del rosari pel passeig de l'esplanada, acompanyant les dues imatges marianes de la Pietat d'Igualada i del Tura d'Olot. La processó termina a l'església, on hi ha la solemne exposició del Santíssim.

Després s'empren el camí de retorn a Igualada.

TORRECIUDAD, UN TROS DE CEL TRASPLANTAT A LA TERRA. El *Full informatiu de la parròquia de la Sagrada Família d'Igualada* (núm. 104, del 30-5-2010) publica la crònica següent:

«Torreciudad és un tros de cel trasplantat aquí a la terra. La jornada del dissabte 22 de maig, primaveral, plàcida, lluminosa, suposà una vivència excepcional per a la seixantena de feligresos de la parròquia de la Sagrada Família i de la Coral de Santa Maria, que fruïren del goig d'un camí vers la pau i l'harmonia que hom pot descobrir en aquell paratge aragonès.

»La força emotiva del cant polifònic ressonà deliciosament per les parets de la majestuosa nau eclesial, que empenya a fer convergir la mirada vers l'extraordinari retaule. El motet "Senyor, sou el meu Déu", per exemple, ajustadament interpretat en l'ofertori de la celebració eucarística, ressona encara en la intimitat de tots els cors; era la prolongació de la joiosa lloança —aquell valent "Canticorum jubilo" de Haendel— amb què la coral d'Igualada tancava el brevíssim concert.

»Mn. Jaume Serra, rector de la nostra parròquia, presidí la santa missa, acompanyat per Mn. Javier de Mora, rector del santuari, i Mn. Xavier Bisbal, diaca igualadí. Prèviament hi hagué l'entrada processional al santuari, acompanyant

la imatge de la Mare de Déu de la Pietat, amb els cants de la Salve Regina, de la Pregària igualadina a la Verge de la Pietat i de l'Himne a Santa Maria d'Igualada, entre d'altres; i l'ofrena floral. Les visites a la cripta, a la capella de les confessions, a l'exposició de les marededéus, a l'ermita, etc. complementaren el matí. I a la tarda, el rosari pel passeig de l'esplanada i la solemne exposició del Santíssim.

»L'expedició retornà a Igualada, amarada de goigs i sentiments pregons.LI.»

23 de maig, solemnitat de Pentecostès. A l'església gran, la nostra coral solemnitza la missa de migdia de Pasqua Granada. Presideix Mn. Josep Aribau i actua de monitor dels cants Antoni M. Prat. S'interpreten, entre altres peces: «Veniu, Esperit Sant» (primera audició); «Vós sou el meu Déu», «Esperit de Pentecosta» i «Himne a Santa Maria d'Igualada».

25 de maig. A la parròquia de la Sagrada Família, cants en la missa exequial per Maria Farrés Torras, vídua Perramon, que va morir a l'edat de noranta-set anys.

29 de maig. Concert a l'església parroquial de la Trinitat Vella de Barcelona, amb el Cor Antoni Pérez Moya de l'Orfeó de Sants i la coral amfitriona titular de l'esmentat temple.

El concert és presentat per Rafel Navarro i Cesi Manzano, que llegeixen una síntesi biogràfica de cada cor. El primer a actuar és el Cor Antoni Pérez Moya de l'Orfeó de Sants, dirigit per Alfred Cañamero.

La nostra coral actua en segon lloc, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al teclat d'Isidre Solé S. Es presenta aquest programa: «Laudate Dominum», «Moreniña, por te vere», «Cant a la llibertat» (solistes: Marisol Caparrós i Francesc Ferrer), «Over the rainbow», «D'un temps, d'un país», «Boga, boga!» i «Canticorum jubilo». Totes les cançons citades són molt ben acollides per un públic amant del cant coral i molt ben disposat, que omple l'església. Els aplaudiments van *in crescendo* conforme avança l'actuació i tenen el seu esclat amb el «Boga, boga!». Hom ens acomiada amb una càlida ovació.

La tercera part correspon a la Coral Trinitat Vella, dirigida per Miguel Àngel Àrias. Val a dir que també mereixen molts aplaudiments.

En acabar el concert, els directors són obsequiats amb rams de flors, i els cantaires, convidats a una suca-mulla.

EL GEST. *En el viatge de retorn a Igualada, la directora Coni Torrents —molt contenta i complaguda de com havia anat l'actuació— va tenir paraules de felicitació i enhorabona per a la coral. Tingué el detall de sortejar el ram de flors que li havien lliurat, entre els cantaires. Va resultar afavorida Marisol Caparrós.*

3 de juny. A la basílica, exèquies de Rosa Marimon Prat, de vuitanta-cinc anys d'edat, vídua de Magí Cuadras Salanova i mare de la cantaire Concepció.

3 de juny. A la parròquia de Jorba, missa funeral per Eugènia García Burón, de setanta anys d'edat, esposa del cantaire Isidre Solé Corbella. Va morir el abans-d'ahir. La CSMI l'acompanya en els cants del seu comiat.

MAS BUSQUÉ, RECTOR DE LA SAGRADA FAMÍLIA. *El 18 de juny del 2010 és nomenat rector de la parròquia de la Sagrada Família l'igualadí Mn. Josep Maria Mas Busqué. Substitueix Mn. Jaume Serra.*

27 de juny. La parròquia d'Òdena celebra la seva festa patronal en honor de sant Pere apòstol. El programa d'actes s'inicia avui amb una missa solemne i un concert, i acabarà el 4 de juliol amb una eucaristia en honor dels beats P. Ignasi Casanovas, escolapi, de Can Brunet, i Joan Crisòstom, marista de Cal Pelfort de l'Espelt.

Avui diumenge la concelebració és presidida pel rector, Mn. Antoni M. Bausili, i pel vicari episcopal de Pastoral, Mn. Joan Casas, que s'encarrega de l'homília.

La nostra coral participa en els actes d'aquest dia, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé. Cants de la missa: «Poble de Déu, poble en marxa», «El Senyor m'il·lumina» (salmista: Rafi Pérez), «O quan amabilis», «Dona nobis pacem» i «Panis angelicus».

Concert: «Laudate Dominum», «Constipat - La família», «Over in the rainbow», «Moreniña, por te vere», «La mare» (solistes: Pepita Abril, Dolors Alegre i Marisol Caparrós), «D'un temps, d'un país», «Marieta de l'ull viu», «Boga, boga!» i «Canticorum júbilo».

Un públic molt atent premia amb càlids aplaudiment l'actuació.

1 de juliol. El butlletí del darrer trimestre de Torreciudad dóna compte de l'actuació de la CSMI el proppassat 22 de maig, il·lustrant-la amb una fotografia.

4 de juliol. A l'església parroquial de la Sagrada Família, cants en la missa de casament de Sílvia Piqué Borràs i Joan Victori Beneyto. Beneeix l'enllaç Mn. Jaume Serra (en el seu darrer acte com a rector d'aquesta la parròquia). Després de la cerimònia hi ha un petit concert amb aquest repertori: «Laudate Dominum», «Cal que neixin flors a casa instant», «Arc iris», «D'un temps, d'un país» i «Canticorum júbilo».

10 de juliol. A la basílica, missa en honor de sant Cristòfor, patró dels conductors. Presideix el rector de la parròquia, Mn. Josep Massana, acompanyat de Mn. Pere Roig, diaca i responsable de la Pastoral del Trànsit.

Els banderers d'enguany són els directius de l'empresa Garatge Montserrat, que situen la bandera gremial al presbiteri.

Cants a càrrec de la coral titular, que acaba amb els goigs del sant, estrenats l'any passat en aquesta mateixa data; avui se'n distribueix a tothom un exemplar: lletra, LdRC; música, CTG, i il·lustracions d'Enric Cuadras.

10 de juliol. A primera hora de la tarda la nostra entitat es reuneix a Can Bordis (Jorba) per celebrar la festa de fi de curs.

Elisabet Puñal, Encarna Cànovas i Roser González són les encarregades de disposar les taules, tenir la teca a punt i dirigir l'esdeveniment gastronòmic. La relacions públiques, Marisol Caparrós, dóna el tret de sortida agraint la bona acollença a l'amfitrió Isidre Solé S. i el treball de l'equip organitzatiu. El cant de «Gràcies» és un altre dels prolegòmens del dinar, que comença amb un aperitiu regat amb bons vins. Ve després la vianda, acompanyada de fresques hortalisses, i, per acabar, un deliciós pastís complementat amb llaminadures i afruitat d'ou ferrat.

Després d'unes paraules del president LdRC comença un animat concert de sobretaula amb coral i solistes i algunes actuacions al piano.

Tot plegat acaba amb una originalíssima versió del «Joc de la ruleta», amb una especial moneda personalitzada. El jurat del joc és format per Concepció Cuadras, Mariona Adzet i Joan Talavera. Finalment, els tres primers llocs són per a Roser Viadiu, Dolors Alegre i M. Teresa Calaf.

Amb el «Cant dels adéus» es posa fi a la festa quan el rellotge ja marca un quart de vuit del vespre.

UN PROBLEMA DOMÈSTIC. *Algú es va quedar tancat al lavabo i, amb la tabola que hi havia, ningú no s'adonà dels trucs de la porta, fins que al cap d'una bona estona hom advertí l'incident. Tot se solucionà feliçment i amb bon humor.*

25 de juliol. La parròquia de Sant Pere de Jorba organitza, dins el programa de la festa major, la inauguració de l'Alberg de Sant Jaume.

L'esmentat alberg està situat a la plaça de la Font, 3, en els baixos de les dependències de la rectoria. Acollirà els pelegrins del Camí de Sant Jaume. Tot plegat és una iniciativa de Mn. Enric García, responsable de les parròquies de ponent.

El bisbe de Vic, Romà Casanova, presideix els actes, que s'inicien amb una missa solemne que compta amb la participació de la CSMI. Els fidels omplen l'església de gom a gom.

En sortint hi ha una cercavila amb gegants i grallers i es procedeix a la benedicció i inauguració de l'alberg.

LA VENTAFocs DE LES ESGLÉSIES. *Els músics i cantaires comptem ben poc, pel que es veu. Les escales que donen accés al cor solen ser la ventafocs de les esglésies. La de Jorba no és cap excepció. Alguna cantaire no es va atrevir a pujar-hi i s'hagué de quedar a baix. Però val a dir que aquesta vegada, un cop a dalt, trobarem un espai net i perfectament habilitat. Bona llum i les cadires ben disposades. Tot plegat és d'agrair. No estem gaire acostumats a aquests detalls. Gràcies, mossèn Enric!*

26 d'agost. Es reprenen els assaigs de cara a les imminents activitats previstes.

La nostra entitat està formada en el nou curs 2010-2011 per les següents persones: directora, CTG; pianista, Isidre Solé S.; cantaires, Pepita Abril, Dolors Alegre, Pilar Alegre, Emili Argelés, Josefina Borràs, Dolors Buchaca, M. Àngels Cabestany, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Marisol Caparrós, Angelina Cobeta, Concepció Cuadras, Josefina Fernández, Alfons Ferrer, Francesc Ferrer, Maria Monraveta, Roser González, Rosa Lloret, Paquita Martínez, Josep Nadal, Pilar Palau, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Isidre Solé C., Núria Soteras, Mari Soteras, Berta Torres, Mercè Travesset, Roser Viadiu, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias.

28 d'agost. A Jorba, cants en la missa de casament de Josep Piqué Permanyer i Anna Solé Garcia. Beneeix l'enllaç Mons. Valentí Miserachs, acompanyat pels mossens Enric Garcia, Joan Sanglas i Jaume Casamitjana. A continuació, a la mateixa església, hi ha un petit concert amb aquest repertori: «Laudate Dominum», «La família», «La mare», «D'un temps, d'un país» i «Canticorum júbilo».

2 de setembre. Mor a l'edat de vuitanta-dos anys la poetessa i excantaire Montserrat Segués Susanna. L'endemà tenen lloc les seves exèquies i el posterior enterrament.

La Montserrat havia format part de la nostra coral en dues èpoques: des de 1943 fins a 1950, i després, des del febrer de 1996 fins que s'hagué de retirar a causa d'un accident. Com a poetessa, en 1969 va publicar el poemari *Espigolant subtilses*; també té diversos treballs en el llibre de poesia femenina *Les cinc branques* (1975) i en algunes revistes i periòdics locals. En el 2007 va publicar el llibre *El dia que ens robaren la infantesa. Memòria històrica d'una nena de set anys (1934-1941)*.

19 de setembre. A l'església parroquial de la Soledat, a dos quarts d'onze del matí té lloc la missa solemne patronal (que pròpiament s'esqueia el dia 15). Presideix Mn. Joan Prat, acompanyat del rector i arxiprest, Mn. Josep Massana, i d'altres cinc sacerdots.

La CSMI s'encarrega dels cants, amb aquest repertori: «Canta al teu Déu», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria» (polifònic), «Mare de Déu dels Dolors» (salmista: Rafi Pérez), «Al·luia de Taizé», «Crec en un Déu», «Vós sou el meu Déu», «Sant», «Anyell», «O quam amabilis» i «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat».

19 d'octubre. Comença el segon curset de llenguatge musical, impartit per la directora C TG i dedicat als cantaires.

20 de novembre. Convidada per l'Ajuntament d'Igualada, la nostra entitat va a Montserrat per acompanyar les autoritats locals en el lliurament del ciri votiu a la Moreneta. El motiu de la invitació es haver complert el setantè aniversari.

S'assisteix a la missa conventual i, en els primers bancs, acompanyant l'alcalde, Jordi Aymamí, hi ha representants de la nostra coral i també de l'Agrupació

Folklorica Igualada i Bitrac Dansa, que semblantment han commemorat el seu aniversari fundacional.

A l'ofertori, la directora CTG participa en la processó de les ofrenes.

Acabada la missa, els romeus són rebuts a la sala d'actes del monestir per l'abat, dom Josep M. Soler, el qual es felicita de la nombrosa presència respecte a anys anteriors. També destaca la fidelitat igualadina d'acudir a Montserrat i els lligams de la ciutat amb el santuari.

Concepció Cuadras, que actua com a presidenta en funcions, lliura a l'abat Soler un petit monòlit de cristall amb l'anagrama de la coral, dissenyat en 2D. «És per a nosaltres una satisfacció poder-li fer aquest obsequi com a primícia, ja que és la primera persona a qui es lliura. Ho fem de cor i amb tota la nostra estima.»

20 de novembre. La tarda/vespre d'aquest dissabte, la rambla de Sant Isidre s'omple de cançons en la proximitat de la festa de Santa Cecília, patrona de la música i del cant coral. Hi participen en total dotze grups.

La CSMI ofereix dues cançons: la popular «Marieta de l'ull viu» i la sardana «És la Moreneta».

Després del concert hom obsequia els cantaires amb xocolata desfeta i pastissos.

LA CORAL DE SANTA MARIA, UNA DE LES MÉS NOMBROSES. *El setmanari La veu de l'Anoia (26-11-2010) publica una crònica d'aquest acte i escriu, entre altres coses. «La Coral de Santa Maria, una de les més nombroses, va sorprendre amb cants molt alegres i un "Baixant de la font del gat" participat pel públic.»*

21 de novembre. Se celebra a la basílica, amb un dia d'anticipació, el tradicional ofici de Santa Cecília. La coral titular hi assisteix corporativament i al final interpreta, juntament amb la Schola Cantorum, l'«Himne» a la santa.

Dinar al restaurant Canaletes celebrant el final del setantè aniversari i fent un homenatge a la Coni pels seus deu anys al capdavant de la coral. Hi assisteixen representants de la Coral La Llàntia i de la rondalla Novaunió, així com Maria Enrich, regidora de Festes, i Josep Massana, arxiprest de l'Anoia-Segarra.

CONI TORRENTS, DEU ANYS COM A DIRECTORA. La relacions públiques, Marisol Caparrós, fa la presentació de la festa i diu:

«Aquest homenatge és per a la senyora Coni Torrents, directora de la Coral de Santa Maria d'Igualada.

»Les paraules que diré són en nom de tots els qui formem la coral: Estimada Coni, començo així perquè tu saps que tots t'estimem, i tenim motius de sobres per a fer-ho. Fa deu anys que estàs al capdavant d'aquesta coral, i sota la teva direcció i amb l'esforç de tots hem aconseguit moltes coses importants i positives. No és fàcil, la teva tasca. Preparar cançons d'estils tan diferents com les que canta en aquest moment la coral requereix esforç, temps i molta

paciència, i d'això últim tots podem donar fe que la Coni en té un sac ple.

»Una altra cosa digna de mencionar sobre la nostra directora és que ens ensenya solfa, que en això anem una mica fluixets. Després, abans de començar a assajar, ens fa fer estiraments de gimnàstica, vocalització i, per últim, “la moto”. [...] Podríem dir moltes més coses de la Coni, ja que cada setmana ens en porta una de nova.

»Estem convençuts que al teu costat ens queden moltes coses per fer i per aprendre, cosa que t'agraïm molt.

»Per últim, tota la coral et vol dir que ens sentim molt orgullosos de tenir-te com a directora i de cantar amb la Coral de Santa Maria d'Igualada. Gràcies i per molts anys!»

L'homenatjada rep un original quadre d'Alexis Llaràs, que li lliura Elisabet Puñal, membre de la junta i mare de l'artista dibuixant, en el qual figuren en còmic tots els components de la coral amb llurs afeccions d'esplai. També en nom de l'entitat rep un ram de flors que li fa a mans Rafi Pérez.

Després fan ús de la paraula M. Teresa Calaf, Elisabet Puñal, Concepció Cuadras, Roser González, Josep Nadal i Rafi Pérez. També els fills de CTG s'afegeixen a l'homenatge, essent Pin del Rio qui parla en nom dels seus germans.

Es lliura a tots els cantaires un cub de cristall amb l'escut de la coral gravat en 2D, dissenyat per M. Rosa del Rio T. També es lliura un detall floral a les «Cantaires d'honor».

A continuació s'ofereix un concert, amb aquest repertori: «Som catalans», «Cant a la llibertat», «Marieta de l'ull viu», «Ai aquells ullets tan negres!» (primera audició), «O quam amabilis», «Pregària a taula» (primera audició), «Canticorum júbilo» i «És la Moreneta».

Vénen després altres actuacions individuals i un sorteig de regals.

La festa acaba amb un divertit xou, participat per tots el comensals.

ELS 45 ANYS DE LA DIRECTORA CONI TORRENTS. Copiem del setmanari *L'Enllaç* (25-11-2010):

«... Maria Enrich Murt elogià la longevitat de la Coral de Santa Maria i el dinamisme que s'hi endevinava amb la profusió d'activitats portades a terme. I animà els cantaires a continuar endavant sense defallences. També felicità les entitats amigues que s'havien afegit a la festa, mostra de la bona i sana entesa que ha de prevaldre en el ric teixit associatiu local [...].

»En acabar l'àpat, el president Lleonard del Rio s'adreçà als assistents en l'habitual parlament en què va agrair la presència de tots els comensals i tingué un especial record per als companys que ens han deixat en el decurs de l'any: Josep Herrero, Lurdes Estruch i Montserrat Segué. Parlà de les activitats portades a terme en els darrers dotze mesos: cinquanta-tres en total. Es referí a la bona harmonia i esperit de família que regnava en aquest col·lectiu, tant a l'hora de l'assaig com en la vida ordinària. [...]

»Parlà —Del Rio— dels 45 anys que la Coni forma part de la coral, primer com a cantaire, després com a

Homenatge a CTG pels seus deu anys com a directora

sotsdirectora (maig 1994) i des de fa deu anys (gener 2000) com a directora i responsable musical. Va agrair a ella i al pianista Isidre Solé Solernou la generosa i altruista col·laboració, paraules que foren subratllades amb un càlid aplaudiment.»

ADHESIÓ DEL PRESIDENT DEL CONSELL COMARCAL DE L'ANOIA. El president del Consell Comarcal de l'Anoia adreça a la directora Coni Torrents una carta amb aquestes paraules:

«Benvolguda: Em plau fer-vos arribar, en nom propi i de la Corporació que presideixo, la més sincera felicitació per aquests deu anys com a directora de la Coral de Santa Maria d'Igualada.

»És una satisfacció veure com, en la vostra trajectòria musical, la dedicació i esforç personal han contribuït a durvos al capdavant d'aquesta entitat cultural.

»Així mateix, haver aconseguit aquesta fita és un estímul per a continuar treballant, amb aquest entusiasme i amb aquesta passió per la música.

»Endavant i per molts anys!

»Cordialment,

»Marc Castells Berzosa

»President del Consell Comarcal de l'Anoia».

8 de desembre, festa de la Puríssima. A la basílica, missa en honor de la patrona de la parròquia i de la coral titular. Presideix l'eucaristia Mn. Josep Massana, acompanyat del diaca Mn. Pere Roig. Hi participen els grups de pastoral de la parròquia, que s'encarreguen de les ofrenes.

La coral és dirigida per CTG amb Isidre Solé S. a l'orque. Entre les cançons del repertori remarquem: «Himne a santa Maria», «Pregària a taula», «Càntic a Maria» i «Himne del mil·lenari».

17 de desembre. Cantada de nades a la plaça de l'Ajuntament, organitzada per l'Institut Municipal de Cultura. L'alcalde, Jordi Aymamí, ho aprofita per a felicitar les festes. Hi participen les corals igualadines, entre elles la nostra. Dirigeixen Elena Bové i Mercè Gabaldon, amb l'acompanyament al piano de CTG.

26 de desembre, festa de la Sagrada Família. A l'església parroquial de la Soledat, missa solemne, organitzada per l'Associació de la Visita Domiciliària i presidida per Mn. Josep Massana, acompanyat per Mn. Josep Aribau. Diversos assistents elogiaven la bona actuació coral.

En acabar, els cantaires es desplacen al Bar del Rec per gaudir d'un esplèndid i copiós aperitiu i festejar les pasqües nadalenques. Es lliuren regals de Nadal a la directora i al pianista.

30 de desembre. La nostra agrupació ofereix als acollits a la Residència P. Vilaseca un concert titulat «Tutti frutti musical». El programa és el següent: «Som catalans», «Cant a la llibertat», «El camell», «La mare», «Constipat - La família», «Ai aquells ullets tan negres!», «Marieta de l'ull viu», «Moreniña, por te vere», «Canticorum jubilo» i «És la Moreneta». Direcció, CTG; pianista, Isidre Solé S.; presentació de les cançons, LdRC.

Hi ha una especial dedicatòria a les excantaires residents Pilar Cortès i Celerina Solé. La vicepresidenta, M. Teresa Calaf, els lliurà, en nom de la coral, un obsequi.

En el transcurs de l'any 2010 que s'acaba s'han editat cinc números de El Trumfo, butlletí intern de la Coral de Santa Maria.

PADRÓ MUNICIPAL. A 31 de desembre del 2010 el padró municipal d'Igualada és de 39.149 habitants.

* * *

2011 /

Els editorials de «El Trumfo»

Tal com s'esdevingué l'any passat, aquest 2011 ha estat un any amb molta activitat. Es mantenen a més a més les periòdiques celebracions onomàstiques en el mateix local d'assaig amb què els cantaires volen felicitar els companys. Són unes festes que donen caliu a l'ambient familiar que es respira i que ajuda a mantenir l'amistat i la companyonia.

Avui portem a aquest davantal alguns fragments dels editorials del butlletí *El Trumfo* d'enguany:

«... Darrerament s'ha treballat amb ganes, i els assaigs han estat intensos; i aquí hem d'agrair una vegada més la feina de la nostra directora. Tenim encara pendants d'acabar algunes cançons que hem començat a assajar i que han d'enriquir el nostre repertori. De totes maneres aquesta temporada —seguint la línia del curs passat— hem presentat nombroses cançons en primera audició: «És la Moreneta» (nova versió), «Ai aquells ullets tan negres!», «Pregària a taula», «Ulls verds», «El capità», «El llop de mar», «Cantant de goig»... la recuperació de «Gràcies», «Viva llum d'alba» i alguns salms nous. Aquesta dinàmica de fornir el registre del programa és important, perquè ajuda a donar una flexibilitat coral a l'hora d'abastar nous temes» (*El Trumfo*, núm. 184).

«... És important referir-me avui al continuat degoteig de nous cantaires que es van incorporant a la coral. És un fet que ens plau i ens estimula. Amb la benvinguda més cordial i el desig que trobin una bona acollença, els hem de recordar que cal paciència i voluntat per a anar aprenent i assimilant de mica en mica totes les cançons. No és una feina fàcil. Per això cal escoltar amb atenció. Cantar en una coral és afegir-se, fer pinya, en un treball col·lectiu» (*El Trumfo*, núm. 185).

«... Des del punt de vista ciutadà, les eleccions municipals han capgirat el color polític de l'equip de govern de l'ajuntament. Tenim nou alcalde, Marc Castells, i també nou responsable de l'àrea de cultura, Josep Miserachs. Els desitgem molts encerts en aquesta nova comesa, alhora que agraïm als cessants Jordi Aymamí i Maria Enrich, alcalde i regidora de Cultura respectivament, les atencions que han dedicat a la nostra coral en el seu mandat. En democràcia, l'alternança política hauria de suposar un estímul per a avançar vers una societat més justa, dinàmica i avançada» (*El Trumfo*, núm. 186).

«... Del resum de les activitats realitzades des de l'estiu voldria remarcar l'encert d'haver contactat amb Barcelona Classic Academy, cosa que ens ha permès de col·laborar en l'òpera collage L'home del paraigua i que té en perspectiva altres interessants projectes. En aquest sentit, ha estat significatiu observar les reaccions d'algunes corals arran d'aquesta col·laboració» (*El Trumfo*, núm. 187).

1 de gener, Cap d'Any. Al matí, a la basílica, missa solemne, presidida per l'arxiprest, Mn. Josep Massana. La Coral de Santa Maria d'Igualada intervé en els cants, oferint el repertori següent: «Himne a santa Maria», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «Que Déu s'apiadi de nosaltres» (salmista: LdRC), «Al·leluia», «Crec en un Déu», «O quam amabilis», «Sant», «Prenostre», «Fidels, atanseu-vos» i «Marxem en pau». La direcció, de Coni Torrents Gubianes i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, al qual es lliura el prisma de cristall amb l'emblema de la coral.

A primera hora de la tarda se surt d'Igualada per assistir a l'extraordinària representació del *Pessebre vivent* de Corbera de Llobregat, en viatge organitzat per la nostra entitat, al qual s'afegeix un bon grup d'igualadins. Essent així que s'arriba d'hora, hi ha temps de fer unes visites culturals, com ara al patrimoni artístic de l'església parroquial romànica del segle XII, que es conserva en bon estat.

Quant a la representació del *Pessebre vivent*, es tracta d'una manifestació cultural popular —amb més de dos-cents actors— que ha esdevingut patrimoni immaterial. El seu escenari és el paisatge natural de la penya del Corb.

Tots plegats vam sortir molt satisfets del desplaçament a Corbera, en què cal remarcar les atencions rebudes per part del fill la nostra companya cantaire Rosa, Jhonny Ventura Lloret, que és membre del Patronat del Pessebre.

30 de gener. Participem en la missa de la Candelera (anticipada) a la Tossa de Montbui, que Mn. Josep M. Pujol celebra a l'església preromànica.

Malgrat el dia rúfol, el temple s'omple de gom a gom. La cerimònia comença amb la benedicció de fruits i espelmes per a continuar amb l'eucaristia dominical.

La nostra coral, dirigida per CTG i amb Isidre Solé S. al teclat, canta, entre altres peces: «Viva llum d'alba», «Pregària a taula», «O quam amabilis» i, per acabar, els «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia» mentre els fidels van a venerar la imatge.

En sortint, sorteig d'obsequis i recapta de fruita beneïda per lliurar-la a un centre benèfic d'Igualada.

A primera hora de la tarda els cantaires es reuneixen en un dinar de germanor a Jorba.

26 de febrer. La CSMI ofereix un concert en la sessió mensual de Poesia Viva que té lloc al teatre de l'Aurora.

En la primera part hi ha l'habitual «roda de poetes», amb la participació de diversos espectadors que reciten poesies pròpies o d'altres autors.

En la segona part hi ha el recital poètic del rapsode barceloní Amancio Rodríguez de la Morena.

La coral igualadina ocupa la tercera part, que s'inicia amb «Som catalans»; aquesta cançó és falcada amb fragments poètics nacionalistes a càrrec dels cantaires (barrejats entre el públic) M. Teresa Calaf, Josep Nadal, Concepció Cuadras i Emili Argelés. A continuació vénen les cançons «Canticorum júbilo», «Ai aquells ullets tan negres!», «Constipat - La família», «La mare» (amb les veus

solistes de Pepita Abril, Dolors Alegre i Marisol Caparrós —amb una emotiva interpretació—, «Marieta de l'ull viu», «Ulls verds» i «És la Moreneta» (mentre a l'escenari es projectaven imatges de Montserrat).

El públic aplaudeix de bona gana les diferents obres interpretades i molt especialment les dues últimes cançons.

Remarquem l'ambientació de Tomàs Berzosa, amb l'escut de la coral falcat per uns grans rams de flors.

Obsequi de rams de flors per a la directora CTG i el pianista Isidre Solé S., lliurats per Adoració Aliberch i Sebastià Borràs, i d'un record de ceràmica per a la coral que recull la vicepresidenta M. Teresa Calaf de mans de Tomàs Berzosa.

5 de març. Matinal d'animadors de cant al Seminari de Vic. Hi assisteixen, en nom de la nostra entitat, la directora CTG i el president LdRC. Actua de ponent dom Jordi Guàrdia Romeu, monjo de Montserrat i professor de música.

6 de març. L'església conventual dels PP. Caputxins és el marc del cinquè memorial Maria del Rio Montfort, fundadora i primera directora del cor. La missa per la seva ànima és oficiada pel P. Lluís de Reus.

Entre el programa de cants citem: «Jesucrist, vós sou la llum del món», «Senyor, sigueu la meua roca salvadora», «Al·leluia!, tots esperem de vós», «Pregària a taula», «Gràcies» i «Virolai».

Tot seguit, els cantaires, situats a les escales del presbiteri, ofereixen el tradicional concert, en el qual es presenten en primera audició les havaneres «El llop de mar» i «El capità». La direcció musical és de CTG amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S. Actua de presentadora Concepció Cuadras.

EL P. LLUÍS DE REUS ELOGIA L'ACTUACIÓ DE LA CORAL. En acabar, el pare Lluís agraeix la deferència de la commemoració en aquest temple «que des dels principis ha vist créixer el Cor de Santa Maria», diu textualment, i esmenta la coincidència d'haver tancat els dos actes (missa i concert) amb una evocació de la Moreneta i en recordança de la fundadora de la coral, que també portava el nom de Maria. Elogia la interpretació de l'havanera «Ulls verds», de Ricard Viladesau, «un dels millors compositors de sardanes que ha tingut el país», comenta. I anima directora i cantaires a continuar aquesta tasca artístic-cultural que es duu a terme, sense defalliments, amb enteresa, senzillesa i constància, i amb l'esperit de servei que dóna realment valor a qualsevol iniciativa.

7 de març. A l'església parroquial de la Sagrada Família se celebra la missa exequial per Jaume Jorba Gabarró, que va morir abans-d'ahir dissabte dia 5 a l'edat de vuitanta-un anys. Era l'espòs de la cantaire Rosa Vilanova i un bon amic de la nostra coral. L'acomiadem cantant, entre altres obres, «Escolta el nostre amén», els «Goigs del Sant Crist d'Igualada» i el «Virolai». Presideix la cerimònia Mn. Josep M. Mas, rector de la parròquia.

La Coral de Santa Maria i els acompanyants a la Passió d'Esparraguera

11 de març, primer divendres de Quaresma. Comencen a la basílica les pregàries setmanals al Sant Crist d'Igualada.

Després del trasllat de la imatge de l'Espòs de Sang des de la seva capella fins al manifestador de l'altar major, mentre la nostra agrupació coral canta els «Goigs del Sant Crist d'Igualada», comença el «Miserere». Cant del «Perdó, Senyor» i «Adoració de les cinc llagues». Tot seguit, eucaristia presidida per Mn. Josep Massana, prior eclesiàstic i rector de la parròquia.

La coral interpreta «Compadriu-vos, Senyor», «Glòria i lloança», «Vós sou el meu Déu», «Sant», «Parenostre», «Anyell», «Ulls del bon Jesús» (amb solo de Marisol Caparrós) i «Al Sant Crist d'Igualada». La direcció coral és de CTG i l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Actua de monitor del poble Florenci Oliva.

13 de març. Festa popular al parc de l'estació vella del passeig de Verdaguer amb motiu del desè aniversari del setmanari *L'Enllaç dels Anoiencs*.

A darrera hora del matí hi ha una cercavila a càrrec de diversos grups d'animació pels carrers de la ciutat, que acaba al parc de l'estació del passeig esmentat. A continuació, en aquest mateix lloc es fa una cantada conjunta de diverses corals, sota la direcció de Frederic Prat.

El programa contempla dos grups: les corals infantils i les corals joves i adultes. Aquestes segones, entre les quals figura la CSMI, interpreten «El llop de mar» i «El cant del poble». La festa acaba amb l'execució del «Cànon de la pau».

17 de març. Els cantaires assistents al segon curset de llenguatge musical es reuneixen en un sopar.

26 de març. A l'església de la parròquia de la Sagrada Família té lloc la missa funeral per Ramon Guixà Ribes, que va morir a l'edat de setanta-nou anys. L'acte és solemnitzat amb els cants de la nostra coral.

10 d'abril. La nostra entitat es desplaça amb dos autocars a Esparraguera a veure *La Passió*. Es tracta del relat bíblic de la vida pública, passió, mort i resurrecció de Jesús feta espectacle, que s'ofereix en sessions de matí i tarda, amb la participació d'un centenar de personatges i figurants, veïns del mateix poble. La jornada es completa amb el dinar al restaurant Ibarra i una visita guiada a les instal·lacions del teatre.

22 d'abril. Presidida pel diaca Mn. Pere Roig se celebra a l'església del Roser la commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Es practica el viacrucis, falcat pels cants de la nostra agrupació coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S. Per acabar, es fa la veneració de la sagrada imatge, mentre la coral interpreta els «Goigs del Sant Crist». Una munió de fidels omple l'església.

26 d'abril, festa del Sant Crist. A la tarda surt la tradicional processó d'homenatge a Jesús Crucificat, pels carrers del nucli antic. Hi desfilen banderes i estendards, entre ells la senyera de la nostra coral, de la qual són banderers els cantaires Isidre Solé C., Roser Viadiu i Mari Soterias.

En retornar la comitiva a la basílica té lloc la concorreguda veneració de la imatge, mentre el nostre cor, sota la direcció de CTG i acompanyada per l'organista Lluís Victori, interpreta els «Goigs del Sant Crist», «Ulls del bon Jesús», «Adoració de les cinc llagues», «Donem olor del Crist» i «Al Sant Crist d'Igualada».

Després la coral solemnitza la missa vespertina que presideix Mn. Joan Prat. En aquesta ocasió s'ofereix en primera audició de «Cantant de goig».

29 d'abril. Se celebra a la basílica la missa de cloenda de les festes del Sant Crist. La presideix el rector de la parròquia i prior eclesiàstic, Mn. Josep Massana. La coral titular s'encarrega dels cants. En acabar hi ha el retorn processional de la imatge al seu cambriol de la capella fonda, mentre s'entonen els goigs.

30 d'abril. La parròquia de Montserrat celebra la seva festa patronal en honor de la Moreneta amb una missa presidida per Mn. Josep Sabaté. L'església s'omple de gom a gom i l'altar esdevé un jardí de roses aportades pel veïnat.

Cants a càrrec de la CSMI, que després de l'eucaristia ofereix un concert de vuit cançons, culminant amb la sardana «És la Moreneta», calorosament aplaudida amb el públic dempeus.

El concert acaba amb la felicitació de la coral a Mn. Josep Sabaté per la celebració dels seus cinquanta anys com a sacerdot.

Esmentem que en aquesta ocasió els cantaires, oportunament uniformats, estrenen la nova insígnia de l'entitat, dissenyada per l'excantaire Maria Rosa del Rio.

Finalment, la parròquia obsequia els cantors amb una nodrida suca-mulla.

21 de maig. A l'església parroquial de la Sagrada Família, funeral pel company cantaire i vocal de la junta Francesc Ferrer Riera, que va morir el dijous dia 19 a l'edat de setanta-cinc anys. Els cants de la missa, acompanyats a l'orgue per Lluís Victori, són a càrrec de la CSMI i de la Schola Cantorum, ja que Francesc Ferrer també era cantaire d'aquesta agrupació. En acabar, els presidents d'ambdues entitats, Antoni Miranda i LdRC, pronuncien unes paraules de record del finat.

28 de maig. Convidada per la Coral Cors Units, la nostra entitat participa en la trobada de corals a l'auditori Agustí Soler de Navarcles. Hi actuen també el Cor del Club Catalunya de Caixa de Manresa, L'Esplai de Súria, Les Veus de Castellnou, el Casal de Santpedor i el Cor Navarclí.

Els Cors Units i la nostra coral actuen junts sota la direcció de CTG i amb Isidre Solé S. al teclat. Interpreten «Llop de Mar», «Marieta de l'ull viu» i «És la Moreneta». Tots els grups junts clouen la trobada amb el «Cant del poble» i «L'alegre adéu-siau».

29 de maig, Festa anyal dels exalumnes maristes. Cants en la missa presidida pel caputxí P. Lluís de Reus. S'interpreten «Salve, Mare», el salm «Aclama Déu» (salmista: Rafi Pérez), «Pregària a taula», «Panis angelicus» i «Goigs de sant Marcel·lí Champagnat».

Després d'esmorzar, tómbola de regals i concert amb aquest repertori: «Cant del poble», «Oda al vi», «Llop de mar», «El capità», «Ulls verds» i «És la Moreneta». Totes les peces són molt aplaudides.

31 de maig. Missa funeral per Manolita Caparrós Gramaje, de vuitanta-set anys d'edat, vídua de Josep Aranda Visitaçió. És la mare de la cantaire Marisol Caparrós. Celebra Mn. Josep Massana, rector de les parròquies de Santa Maria i de la Soledat.

La CSMI comparteix els cants amb la Schola Cantorum i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. S'acaba amb el cant de «L'última primavera».

1 de juny. Té lloc al tanatori la cerimònia de comiat de Maria Solé Tort, de noranta-un anys d'edat i vídua de Josep Palomas Jorba. És la mare política de la cantaire Paquita Martínez. Les exèquies són oficiades per Mn. Josep Grau. Intervé en els cants la nostra agrupació amb «Escolta el nostre amén», «El Senyor és el meu pastor», «Pregària a taula», «Virolai» i «La vall del riu vermell».

3 de juny. En el transcurs d'una solemne missa concelebrada a l'església de la Soledat, el bisbe de Vic, Romà Casanova, administra el sagrament de la confirmació a una trentena de nois i noies. El nostre cor canta «Esperit de Pentecosta», «Glòria i lloança a Crist» (solista: Rafi Pérez), «Pregària a taula», «O quam amabilis» i «Marxem en pau».

9 de juny. Excursió a la Costa Brava organitzada per la nostra entitat. Resulta un èxit rodó, afavorit per una temperatura excel·lent i fruit d'una jornada assolellada.

A la sortida d'Igualada es reparteix als expedicionaris un programa detallat de les activitats del dia, amb comentaris sobre les visites previstes.

Després de desdejunar s'arriba a Solius per contemplar l'atractiva col·lecció de diorames de la infantesa de Jesús.

Tot seguit hom es trasllada a la Casa Màgica i Museu de la Il·lusió i de la Curiositat de Santa Cristina d'Aro. El grup és amablement atès pel seu propietari, l'il·lusionista internacional Xavier Sala Costa «Xevi», el qual pronuncia unes paraules de benvinguda que són correspostes pel seu amic LdRC. Es recorren amb detall les diverses sales de la gran masia catalana de 1850, convertida en una exposició de màgia de tot el món. Aquesta mostra és l'única d'aquest tema existent, no tan sols a Catalunya, sinó a la resta de l'Estat.

Tarots, pòsters, baralles de diferents formats, autòmats, olis, dibuixos, gravats, llibres i objectes de màgia, aparells d'il·lusionisme i un llarg etcètera omplen les diferents sales exposades a la consideració del públic.

Abans d'acabar la visita, l'expedició igualadina s'acomodada a la sala teatre, on el mag Xevi ofereix un espectacle de la seva especialitat. Aleshores els igualadins dediquen un petit homenatge a l'amfitrió, a càrrec dels rapsodes Jaume Ferrer i LdRC.

La visita es perllonga més enllà de l'horari previst, en els jardins de la propietat, on en Xevi accedeix a fotografiar-se una vegada i una altra amb els qui li ho demanen.

Tot seguit es dina al restaurant La Terrassa, de Platja d'Aro, i acabat es fa una visita guiada al nucli antic de l'històric castell i al popular Museu de la Nina. Aquest espai compta amb una exposició d'unes vuit-centes peces provinents de diferents països.

De retorn es dedica una estona a recórrer carrers, botigues i platja de la zona comercial de la localitat.

L'expedició retorna a Igualada després d'una jornada ben gratificant.

MARC CASTELLS, NOU ALCALDE D'IGUALADA. *En les eleccions municipals del 2011, la llista encapçalada per Marc Castells Berzosa (Igualada, 23-11-1972), de CiU, assoleix 6.561 vots i 10 regidors. Aquest resultat —a un regidor de la majoria absoluta— permet a Marc Castells assolir l'alcaldia d'Igualada que el socialista Jordi Aymamí mantenia des de 1999. Castells és escollit alcalde l'11 de juny de 2011, amb els 10 vots de CiU i els 2 d'ERC-Ri, grup amb el qual pactà el govern de la ciutat. Marc Castells revalidarà l'alcaldia en les eleccions del 2015 i del 2019, aquesta darrera vegada amb JuntsxCat. Castells ha estat president del Consell Comarcal de l'Anoia entre el 3-11-2009 i el 22-7-2011. Des del 28 de juny del 2018 a l'11 de juliol de 2019 serà president de la Diputació de Barcelona.*

11 de juny. Especialment convidats per la Coral Cors Units, es participa, al teatre de l'Ateneu, en les Festes de Primavera.

Hi intervenen l'esmentada coral —que també dirigeix CTG—, la Rondalla Novaunió i el nostre cor.

S'interpreten per separat quatre cançons: «Constipat - La família», «Oda al vi», «Ulls verds» i «Boga, boga!», i de conjunt, les dues corals, «El llop de mar», «Marieta de l'ull viu» i «És la Moreneta». La direcció va a càrrec de CTG.

Després es comparteix un berenar-sopar de germanor.

12 de juny, festa de la Pentecosta. A darrera hora del matí té lloc a la basílica la corresponent missa solemne, presidida per Mn. Marc Bosch, capellà de l'Opus Dei.

Els cants són a càrrec de la coral titular, amb aquest ordre: «Esperit del Senyor», «Un sol Senyor», «Glòria», «Quan envieu el vostre alè», «Crec en un Déu», «Pregària a taula», «Sant», «Prenostre», «Anyell», «L'esperit del Senyor» i «Marxem en pau».

La direcció és de CTG i l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S., actuant de monitor de cants del poble Antoni M. Prat.

El mateix diumenge, cantaires i familiars es reuneixen en un dinar de germanor a La Taverna per commemorat el setanta-dosè aniversari fundacional.

Ens acompanya Mn. Josep Massana, arxiprest i rector de Santa Maria i de la Soledat, al qual, a l'hora de les postres, el president LdRC imposa la nova insígnia de la coral.

No hi manquen el brindis d'Isidre Solé C., corejat per tots els presents, i un notable ambient de festa —incloent-hi globus—, que es perllonga fins a mitja tarda.

15 de juny. Amb la voluntat de fer passar una bona estona a les religioses i als avis allí acollits, la nostra agrupació ofereix un concert a la Llar del Sant Crist.

El programa contempla dotze cançons de diferents ritmes i estils i té lloc a la sala-menjador d'aquesta institució.

A instàncies de la directora CTG, els espectadors s'afegeixen a alguns cants populars del repertori.

26 de juny, festa de Corpus. La CSMI participa en la multitudinària celebració que té lloc, a la tarda, a l'església parroquial de la Sagrada Família; la hi ha convidada el rector, Mn. Josep M. Mas.

Cants en la missa, i tot seguit comença una processó pels voltants del temple amb la custòdia portada pels preveres sota tàlem. Al darrere, la nostra agrupació que canta motets eucarístics davant els diversos altars preparats pel Club Valldaura, Club Isard i Agrupament de Guies i Scouts d'Europa. Clou el seguici la Banda de Cornetes i Tambors de la Confraria del barri de Fàtima.

El recorregut acaba a la plaça de l'església, que es fa insuficient per a encabir tothom, on hi ha instal·lat un altar davant la façana de la rectoria.

«LA QUALITAT DE LA CORAL VA CREIXENT DIA A DIA». El setmanari *L'Enllaç dels Anoiencs* (30-6-2011) publica una detallada crònica, de la qual espigolem: «Una veritable multitud va respondre a la convocatòria de la celebració de Corpus Christi, diumenge passat a la tarda, que després d'una colla d'anys tornava a ser de tota la ciutat. [...] Arribada l'hora, i tot a punt, comença la solemne celebració de l'eucaristia, enguany presidida per primera vegada pel nou rector, Mn. Josep M. Mas, i concelebrada per Mn. Joan Prat, Mn. Marc Bosch, Mn. Antoni M. Bausili i el P. Antoni Moya. [...] La Coral de Santa Maria hi participava per primera vegada, uniformada de gala per a l'ocasió i demostrant la seva qualitat musical i coral que va creixent dia rere dia.»

28 de juny. La nostra formació celebra el darrer assaig del curs 2010-2011. En finalitzar té lloc el comiat de Montserrat Aribau, que deixa el cor després de cinquanta-quatre anys de permanència activa.

Aribau comenta els bon records que li ha suposat la seva fidelitat com a cantaire i remarca anècdotes i vivències, els concerts, les festes, els viatges i la bona companyonia existent.

El president LdRC li imposa la nova insígnia de la coral i explica que la Montserrat es va incorporar a l'entitat en el curs 1941-42 i hi va romandre fins l'any 1955, que va ser quan, ja casada, anà a viure fora d'Igualada. L'any 1970, de retorn a la nostra ciutat, es reincorporà a la coral. Després Del Rio comenta que l'any 1999 se li havia atorgat el títol de «Cantaire de mèrit» i que proposaria a la junta i a l'assemblea la concessió del títol de «Cantaire d'honor». Aquest anunci desvetlla un gran aplaudiment.

A continuació, Marisol Caparrós, relacions públiques, li lliura un ram de flors i pronuncia unes amables paraules recordant els molts anys de convivència.

Tota la coral interpreta un cant en honor seu. Finalment l'homenatjada obsequia els cantaires amb un berenar.

2 de juliol. La casa pairal de Can Bordis de Jorba acull un any més el final de curs de la nostra entitat.

Elisabet Puñal i Encarna Cànovas són les encarregades de disposar de la minestra i les taules del dinar per

a una quarantena de comensals. Les diverses provisions de l'àpat es fan gràcies a Teresa Calaf, Marisol Caparrós, Concepció Cuadras, Fina Fernández, Elisabet Puñal, Isidre Solé C., Núria Soteras i CTG.

Després de dinar, el president LdRC pronuncia l'habitual discurs fent un balanç de la intensa activitat desenvolupada darrerament. També anuncia la incorporació a la directiva d'Isidre Solé C. en substitució del finat Francesc Ferrer.

Lliurament d'obsequis per a l'amfitrió Isidre Solé S.: un ram de flors i un quadre amb un muntatge fotogràfic de diverses actuacions de la coral, fet per Joan Talavera,

No hi manca el sorteig d'una seixantena de regals, cedits per una colla de col·laboradors.

En la fi de festa hi participen Berta Torres, Pepita Abril i LdRC («La trifulca»), Josefina Borràs, Isidre Solé C., Celerina Solé, Teresa Calaf i Roser González («Duetto di due gatti»), Dolors Alegre, Fina Fernández i Emili Argelés («Nosotros») i el sextet Josep Nadal, Dolors Buchaca, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Elisabet Puñal i Mari Soteras («La, la, la» amb una lletra molt especial). Les diferents intervencions són falcades o acompanyades al piano per CTG i Isidre Solé S.

La festa acaba amb el joc per parelles «Gesture by sparkler» i el «Cant dels adéus».

1 d'agost. CTC i LdRC assisteixen a Montserrat a un curset d'animació per a la litúrgia, impartit per Lluís Vilamajó.

18 d'agost. Dins el programa de la Festa Major d'Igualada té lloc un concert de cobla al claustre de l'Escola Pia, organitzat per l'Agrupació Sardanista a càrrec de la Cobla Ciutat de Girona, dirigida per Marcel Sabaté.

Entre el repertori hi ha «Cinquantenari (1939-1989)» —sardana dedicada als cinquanta anys del nostre cor—, programada en homenatge a la seva autora, Maria del Rio Montfort. El presentador, Lluís Pont, fa una síntesi biogràfica de la compositora assenyalant els trets més destacats de la seva trajectòria artística. Hi correspon amb unes paraules LdRC.

Assisteix a l'acte un grup de cantaires de la coral.

30 d'agost. Represa dels assaigs de la nova temporada.

La CSMI està formada en el curs 2011-2012 per les següents persones: directora, CTG; pianista, Isidre Solé; cantaires, Pepita Abril, Dolors Alegre, Pilar Alegre, Emili Argelés, Josefina Borràs, Dolors Buchaca, M. Àngels Cabestany, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Marisol Caparrós, Angelina Cobeta, Concepció Cuadras, Josefina Fernández, Alfons Ferrer, Roser González, Rosa Lloret, Paquita Martínez, Maria Montraveta, Josep Nadal, Pilar Palau, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Isidre Solé, Celerina Solé, Núria Soteras, Mari Soteras, Berta Torres, Mercè Travesset, Roser Viadiu, Rosa Vilanova, Josep M. Vilarrúbias i Pere Vilarrúbias.

La CSMI en la festa de la capella de Gràcia d'Igualada

1 de setembre. Marc Castells agraeix per carta l'enhorabona que li ha fet arribar la nostra entitat pel seu nomenament com a alcalde d'Igualada.

EL NOU ALCALDE REMARCA LA BRILLANT TRAJECTÒRIA CORAL. Heus ací les paraules de Marc Castells adreçades al president Lleonard del Rio:

«Benvolgut. És per a mi un gran honor i satisfacció rebre un escrit com el que m'heu adreçat felicitant-me per aquesta nova etapa, tant personal com professional, que tot just enceto al capdavant de l'Ajuntament de la nostra ciutat. Cartes d'agraïment com la vostra, i més venint d'una entitat tan representativa i amb una trajectòria tan brillant com la Coral de Santa Maria d'Igualada, fan més viva encara la il·lusió i les ganes de treballar per la nostra ciutat i m'ofereixen l'oportunitat també d'obrir-vos les portes d'aquest Ajuntament i dels representants de la Corporació per a tot el que puguem fer en col·laboració amb la vostra entitat, que, s'hi m'ho permeteu, he de dir que omple de joia i orgull la ciutat d'Igualada.

»Rebeu amb aquesta carta tot el meu afecte i reconeixement. Atentament, Marc Castells Berzosa. Igualada, setembre de 2011».

8 de setembre, festa de la Nativitat de Maria. A la capella de Gràcia, Mn. Massana oficia una missa i comença amb unes interessants descripcions de les característiques de l'esglesiola. Explica que la imatge de la Mare de Déu que presideix el recinte és de pedra i que és la mateixa que figurava a la fornícula de la muralla. Aquesta imatge fou trencada a trossos durant la guerra civil de 1936-39; posteriorment es pogué recuperar i refer. Les altres imatges de la capella són les dels sants dels carrers veïns: Roc, Miquel i Jaume, a més dels metges Cosme i Damià, que són els patrons de Sarral (Conca de Barberà), d'on eren originaris els primers propietaris de la capella. A la paret frontal hi ha els escuts d'Igualada i de Sarral.

Cantada de la CSMI en el dinar de la festa patronal a "La taverna"

La nostra coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé, s'encarrega de solemnitzar la missa amb aquests cants: «Salve, Mare!», «El Senyor m'illumina i em salva» (salmista: Marisol Caparrós), «Pregària a taula», «Càntic a Maria» i «Virolai».

Després de la missa hi ha un petit concert, que mereix càlids aplaudiments. S'interpreten «Rosa de bardissa», «Ulls verds» i «És la Moreneta».

APLAUDIMENTS AFEGITS. *La capella de Gràcia és petita i té poca capacitat. Acabada la missa, amuntegats a l'entorn de l'altar, oferirem el petit concert. Aleshores es produí un fet curiós: els vianants que passaven per la placeta de Sant Miquel, en sentir cantar, es van anar aturant al cap del carreró fins a formar-se un bon grup de persones que escoltà l'actuació. En acabar s'afegiren als aplaudiments.*

18 de setembre. La parròquia de la Soledat celebra la seva festa patronal (que pròpiament s'esqueia tres dies abans). A darrera hora del matí, oficia una missa el P. Enric Castells, nou vicari i ecònom de la comunitat dels PP. Caputxins d'Igualada, acompanyat per Mn. Josep Massana, rector i arxiprest, i pel P. Lluís de Reus, caputxí.

S'encarrega dels cants la nostra coral, sota la direcció de CTG i amb Isidre Solé S. a l'orgue. D'entre el repertori cal esmentar l'estrena, en aquell lloc, del motet «Sedejant», de Maria del Rio, interpretat a veus mixtes. Com a cloenda, cant dels «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat».

25 de setembre. Convidada pels organitzadors, la CSMI participa en els cants de la missa de la 58a Fira de Setembre Multisectorial, que se celebra a la basílica. Hi ha l'ofrena dels fruits del camp per les parelletes de la comarca. La missa és oficiada pe Mn. Josep Massana, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig.

Iniciem el repertori d'aquesta eucaristia amb l'«Himne a santa Maria», si bé prèviament durant l'entrada de les parelletes d'«hereu i pubilla» cantem «Canticorum jubilo». La celebració acaba amb el cant del «Virolai».

Finida la cerimònia, el president de la Fira d'Igualada, Pere Carles, té la gentilesa de pujar dalt al cor per felicitar la nostra directora, en nom propi i de l'alcalde d'Igualada, per l'excel·lent actuació.

22 d'octubre. Una vintena de cantaires de la nostra agrupació prenen part en l'òpera *collage L'home del paraigua*, que es presenta al Teatre Municipal de l'Ateneu, dirigida per Joan Martínez. També hi participen altres entitats igualadines però amb menor nombre de participants. El concert és a benefici de la Fundació Vicente Ferrer. Estructurada en tres actes, l'obra glossa la singular figura del filantrop Vicenç Ferrer, amb un espectacular muntatge.

29 d'octubre. En el vestíbul i teatre de l'Ateneu s'enregistra un *lipdub* en commemoració del vintè aniversari de la Jove Orquestra Simfònica de l'Anoia (JOSA). Hi intervé la CSMI.

5 de novembre. Una representació de la nostra formació assisteix a la castanyada que celebra La Llàntia al seu local social.

6 de novembre. Un nodrit grup de cantaires de la nostra entitat participa, a Barcelona, en els cants de l'aniversari de la basílica de la Sagrada Família, formant part d'una macrocoral. La missa solemne és presidida per Mons. Lluís Martínez Sistach, cardenal arquebisbe de Barcelona. El temple s'omple amb prop de cinc mil persones.

19 de novembre. La CSMI canta a la rambla de Sant Isidre en un concert en què també intervenen la resta de cors

igualadins amb motiu de la festa de Santa Cecília (que s'escau al cap de tres dies). S'interpreten «Volem la pau» i «Ulls verds». L'acte és promogut per l'Ajuntament d'Igualada.

20 de novembre. Assistència corporativa en la missa en honor de santa Cecília, celebrada a la basílica. En acabar, acompanyats a l'orgue per Lluís Victori, el nostre cor i la Schola Cantorum interpreten l'«Himne» a la santa.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. A l'església parroquial de la Soledat se celebra una missa vespertina en honor de la patrona de músics i cantors. La presideix Mn. Josep Massana, rector i arxiprest, el qual en l'homilia posa en relleu, entre altres coses, el paper solidari dels cantaires i l'enriquiment que suposa formar part d'una coral.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S., la nostra agrupació interpreta: «Al·luia, som a la casa del Senyor», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria» (polifònic), «Al·luia de Taizé», «Vós sou el meu Déu», «Sant», «Parenostre», «Anyell», «Vós heu passat vora l'aigua» i «Himne a santa Cecília».

En acabar es fa en el local d'assaig un sopar de celebració.

27 de novembre. Dinar de germanor a cavall de les festes de Santa Cecília i de la Immaculada Concepció, patrona de la nostra coral. Té lloc al restaurant La Taverna i reuneix un centenar de comensals. Hi és present Mn. Josep Massana, arxiprest d'Anoia-Segarra i rector de les parròquies de Santa Maria i de la Soledat. Lliurament dels títols de «Cantaire d'honor» a Montserrat Aribau, i de «Cantaire de mèrit», a Elisabet Puñal.

Cal esmentar que les cantaires estrenen un nou *look* en el seu uniforme, gràcies a la bona traça de Tomàs Berzosa, a qui es lliura el prisma de cristall de la coral. També es fa a mans un altre «prisma» a Josep M. Bertran per la seva col·laboració en l'espectacle *Una llum d'esperança per a la pau*. Igualment hi ha un simpàtic obsequi per als companys Mercè Travesset i Alfons Ferrer, que molt recentment han estat avis per tercera vegada.

A l'hora del cafè hi ha la paròdia de la inesperada visita de «doña Cayetana, duquesa de Alba» i del seu flamant marit, «Alfonso Díez Carabantes», que aquests dies han estat notícia (hom assegura que tenen una gran semblança amb els amics Tomàs Berzosa «ella», i Encarna Cànovas «ell»).

73 ACTIVITATS DES DE LA FESTA DE SANTA CECÍLIA DEL 2010. Acabat el dinar, el president LdRC pronuncia l'habitual parlament. En reproduïm un fragment: «Des de la darrera festa de Santa Cecília, la Coral de Santa Maria ha dut a terme setanta-tres activitats diverses, entre concerts, altres actuacions, misses, festes i festetes. Si feu números observareu que això suposa una mitjana de sis actes mensuals, que de seguida és dit. Continuem essent una de les entitats igualadines amb més activitats i, per tant, amb més dinamisme i participació ciutadana.»

A continuació es procedeix al lliurament dels títols de «Cantaire de mèrit» a Elisabet Puñal i el de «Cantaire d'honor» a Montserrat Aribau.

Després, en el petit escenari hi ha un concert coral amb «Volem la pau», «El capità», «Digue'ns, tardor» i «Ulls verds».

La vetllada té encara una fi de festa presentada per Alfons Ferrer. Hi intervenen: Eusèbia Fanega, Narcís Selva, LdRC, Josefina Borràs, Isidre Solé C., Montserrat Ventura, M. Teresa Calaf, Roser González, Pepita Abril, Fina Fernández, Emili Argelés, Josep Nadal, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras i Elisabet Puñal. Al piano, CTG i Isidre Solé S.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. Té lloc a la basílica un ofici solemne presidit pel bisbe de Vic, Romà Casanova, acompanyat pels mossens Josep Massana, Joaquim Font i Pere Roig.

Els cants són a càrrec de la coral titular, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. S'inicien amb l'«Himne a santa Maria» i acaben amb l'«Himne del mil·lenari».

Acabat, hom es trasllada a la rectoria de Santa Maria per inaugurar els nous locals parroquials i una exposició dedicada a l'artista Miquel Llacuna (Igualada, 13-12-1915 – 6-9-1967).

19 de desembre. Mor l'excantaire Anna Costas Jorba, a noranta-nou anys d'edat. Pel desembre de 1990 va rebre el títol de «Cantaire de mèrit». Demà a la basílica la nostra formació participarà en els cants de la missa de comiat.

23 de desembre. Cantada de nades a la plaça de l'Ajuntament. És presentada per Ada Jover, dinamitzadora de cultura. Hi prenen part els grups que es detallen: La Llàn-tia, Cor de Cambra i Cor infantil de l'Escola de Música, CSMI, Cors Units, Verdums, Gatzara, Xalest, Marlet, Mig To, Mixta, Exaudio, Schola Cantorum i Capella de Música de la Tossa.

S'interpreten «La pastora Caterina», «Santa nit», «El rabadà», «El noi de la mare», «Fum, fum, fum» i «El cant dels ocells» (aquesta darrera, en commemoració dels 40 anys del discurs de Pau Casals a les Nacions Unides).

Després hi ha coca i cava per a tothom.

27 de desembre. En acabar l'assaig es fa una petita festa familiar en el transcurs de la qual hom obsequia la directora CTG i el pianista Isidre Solé S. per llur altruista i generosa dedicació a la nostra coral.

En el transcurs de l'any 2011 que s'acaba s'han editat quatre números i un suplement de El Trumfo, butlletí intern de la Coral de Santa Maria d'Igualada.

* * *

2012 /

La congregació del P. Vilaseca arriba a l'Anoia

Sens dubte, la notícia que obre el dietari d'enguany és una data important. Es refereix a la jornada històrica en què s'oficialitza la presència de la primera comunitat de Pares Josefins a Catalunya, i més concretament a la ciutat d'Igualada i als seus voltants, donat que el fundador d'aquesta congregació religiosa és el nostre compatriota Josep Maria Vilaseca Aguilera, nascut a Igualada en 1831.

El P. Vilaseca sortí cap a Mèxic en 1853, prengué l'hàbit de la congregació de la Missió a Paüls (Baix Ebre) i en 1856 fou ordenat sacerdot. Des d'aquest moment es lliurà durant més de mig segle a treballar a favor de les ànimes mexicanes.

Dels diversos aspectes de l'apostolat del P. Vilaseca destaca un període, 1869-1873, com el més important. Creà la Biblioteca Religiosa, instal·là una impremta i fundà la revista *El Propagador de la Devoció a San José*, encara en curs de publicació. Creà també el Colegio Clerical per a la formació del clergat, que dirigí durant tretze anys, i, l'obra màxima, fundà la Congregació de Germanes Josefines i la Congregació de Missioners Josefins.

Tota aquesta tasca, enmig de moltes dificultats a causa de la situació política del país mexicà. En 1873 fou empresonat i exiliat. L'any següent retornà a Mèxic. Continuà les obres fundades, que s'anaren ampliant amb la creació d'escoles, hospitals, orfenats, missions, etc., segons les necessitats del moment. Morí en 1910 a l'edat de setanta-nou anys.

L'efemèride de la creació d'una comunitat de Pares Josefins a l'Anoia fou celebrada a la basílica de Santa Maria amb una missa d'acció de gràcies (excessivament llarga, sigui'ns permès de dir-ho), en la qual es va encarregar a la coral titular la part musical.

Tot i que l'església feia goig, potser l'esdeveniment mereixia millor resposta, pel que fa a l'assistència de fidels. La mateixa presència del bisbe i dels dirigents missioners josefins ja remarca la importància de la festa. No cal dir que el temple de Santa Maria és molt gran, però vam trobar a faltar-hi la gent vinculada a grups i moviments eclesials de la ciutat.

S'anuncià que l'«Himno al P. José María Vilaseca», la lletra del qual es va llegir abans (per cert, diguem-ho entre parèntesis, de manera força deficient), ja havia sonat fa anys a la nau de l'església gran. En realitat, tal himne ha estat cantat sempre pel nostre cor, però mai a l'església.

En efecte, aquest himne s'oferí en primera audició a la sala d'actes de «la Caixa» el 23 d'octubre de 1983 en el transcurs d'un concert ofert per la nostra coral, que precedí la presentació de l'audiovisual *Vida i obra del P. Josep*

M. Vilaseca i també el vam interpretar a la sala del grup Convivència del Casal, en una vetllada dedicada a la memòria del fundador de les esmentades congregacions religioses.

1 de gener, Cap d'Any. Jornada històrica en ocasió de l'entrada al bisbat de Vic dels Missioners de Sant Josep, fundats per compatriota P. Josep M. Vilaseca Aguilera (Igualada, 19-1-1831 - Ciutat de Mèxic, 3-4-1910).

A la basílica igualadina se celebra una solemne missa, presidida pel bisbe de Vic, Romà Casanova, acompanyat per una vintena de sacerdots. A més de la clerecia local concelebre els missioners josefins P. Julio Salcedo, general de la congregació; P. Antonio Rivera, procurador general; els pares provincials de Mèxic i Centreamèrica, i també els PP. Miguel Guillem i Miguel Angel Ojeda (i hi assisteix el germà Milton Pin), que integren la primera comunitat josefina anoienca, a la qual s'han confiat les parròquies de Fàtima (Igualada), la Poble de Claramunt i Sant Martí de Tous.

En el transcurs de l'acte es dona a conèixer el perfil biogràfic de Josep M. Vilaseca, glossat pel mateix bisbe Casanova. El superior general de l'orde llegeix l'acta de la fundació a l'Anoia.

La Coral de Santa Maria d'Igualada, sota la direcció de CTG i acompanyada a l'orgue per Lluís Victori, tenen a càrrec seu la part musical de la cerimònia. Actua de monitor dels cants del poble Antoni M. Prat. El repertori és el següent: «Honor i glòria» (primera audició), «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «Que Déu s'apiadi de nosaltres», «AHeuia», «Crec en un Déu», «Laudate Dominum», «Sant», «Anyell», «El cant dels ocells» i «Himno al P. José María Vilaseca».

3 de gener. Cants de la CSMI en la missa funeral celebrada a l'església de la Soledat en sufragi de la cantaire Dolors Alegre Soteras, vídua de Josep Casadó Escrivà i casada en segones núpcies amb el company cantaire Jaume Puig Raspall.

La finada, que era filla de la Poble de Claramunt, va morir a l'edat de setanta-cinc anys, víctima d'accident, la matinada del 2 de gener.

El president LdRC pronuncia unes emotives paraules de comiat. L'acte resulta una extraordinària manifestació de dol.

8 de gener. Amb l'acostumada solemnitat, té lloc a l'església de la Soledat la celebració de la festa de la Sagrada Família (escaiguda amb anterioritat), titular de la Visita Domiciliària. Al matí s'oficia una missa solemne, presidida per Mn. Josep Massana, rector de la parròquia i arxiprest de l'Anoia-Segarra.

La nostra coral s'encarrega dels cants, que comencen amb l'«Himne a la Sagrada Família» i acaben amb «Alça't ja, Jerusalem!».

26 de gener. Vetllada musical de la nostra entitat a la Residència P. Vilaseca, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al piano d'Isidre Solé S.

És presentada per Concepció Cuadras. En la primera part hi intervenen Isidre Solé C. («Soy de Aragón»), Fina Fernández i Emili Argelés («Nosotros»), Pepi Abril i LdRC («La trifulca») i M. Teresa Calaf i Roser González («Duetto di due gatti»).

La segona part del concert és dedicada a la memòria de la companya Dolors Alegre, que va morir fa pocs dies víctima d'accident; l'anunci de la presentadora desferma un càlid aplaudiment. El repertori és el següent: «Himno al P. Vilaseca», «Constipat – La família», «Brindis» «Santa Lucia» (primera audició), «El capità», «Digue'ns, Senyor», «Ulls verds» i «És la Moreneta».

S'imposa l'emblema de la coral a la cantaire Rosa Valero i es lliura un obsequi a una de les residents, l'excantaire Pilar Cortès.

La sala s'omple d'amics, familiars i residents. Es demana públicament que no espain tant les visites, perquè tothom s'ho passa molt bé en les vetllades que presenta la coral.

2 de febrer, festa de la Candelera. Com a diada patronal de Vida Creixent, a l'església de la Sagrada Família es resa el rosari, es beneeix una imatge de la Mare de Déu de la Candela —obra de l'escultora igualadina Teresa Riba— i se celebra una missa. Presideix la festa el rector de la parròquia, Mn. Josep M. Mas. S'hi afegeixen els membres de la Legió de Maria. Les baixes temperatures no són impediment perquè s'enregistri una bona assistència de fidels.

Després de la benedicció de la imatge i abans de començar la missa es fa una processó a l'entorn de l'església.

La coral —oportunament uniformada—, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, participa en la processó i en la missa interpretant l'«Himne de Vida Creixent» i els «Goigs de la Puríssima». A la comunió es canta «Sedejant» i, per acabar, els «Goigs de la Mare de Déu de la Candela».

Després la nova imatge és traslladada a la seva capella per a rebre la veneració dels fidels.

FA MOLT FRED (2-2-2012). *Les temperatures han baixat sensiblement, amb continuades amenaces de neu. Tant és així que hom tem que se suspendrà la festa. En arribar a l'església trobem l'organista tocant amb l'abric posat i les mans i els peus gelats. Hi era des d'abans de les set, per mor dels cants del rosari. Poc abans de les vuit —hora en què comença la missa— es va encendre la calefacció. El fred empeny i la processó per l'exterior del temple va més de pressa del compte.*

5 de febrer. Ni el fred ni el clima advers no intimiden els nombrosos fidels que es desplacen fins a l'ermita de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui per assistir a la festa de la Candelera i de Sant Blai (que s'esqueien en dies precedents).

La petita església s'omple com cada any de gom a gom per participar en la missa que presideix Mn. Josep M. Pujol, acompanyat dels mossens Gregori i Teòfil, que, procedents

de Ruanda, fa quinze dies que han arribat a Catalunya per completar la seva formació i ajudar les parròquies.

La nostra coral dona relleu a la commemoració amb el cant. Dirigeix CTG amb l'acompanyament d'Isidre Solé S. Programa: «Poble de Déu, poble en marxa», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «El Senyor és el Rei de la glòria» (salmista: Rafi Pérez), «Al·leluia», «Crec en un Déu», «Laudate Dominum», «Sant», «Prenostre», «Anyell», «Sedejant» i «Goigs de la Mare de Déu de la Tossa».

Com és habitual es fa el repartiment de candeles i la benedicció de fruits del camp, recaptant donatius en espècie per a ser lliurats a la Llar del Sant Crist. Igualment es fan els típics sorteigs de fruits secs i d'un tortell, i es reparteix, durant la veneració de la Verge, una almosta d'avellanets.

6 de febrer. Carta signada pel rector, Mn. Josep M. Mas, i pel responsable de Vida Creixent, Joan Vila, agraint la participació coral. En copiem uns fragments:

«Ens mou a escriure-us la present la necessitat d'agrar-vos la col·laboració que vàreu aportar a les festes que el nostre moviment d'Església, Vida Creixent, dedicat a la gent gran i jubilats, va organitzar per honorar la nostra advocada, la Mare de Déu de la Candela. [...]

»Ens plau molt haver comptat amb la vostra col·laboració. L'enhorabona a tots, i especialment a la vostra directora, la Sra. Coni Torrents, i al Sr. Lluís Victori. Ens va emocionar molt, al final de l'entronització de la Mare de Déu, sentir-vos cantar amb les vostres veus els goigs a llaor de la Mare de Déu de la Candela. A tots, moltes gràcies! [...]

16 de febrer. Després de l'assaig, la nostra entitat celebra joiosament el dijous llarder. Esdevé una celebració simpàtquíssima, que comença amb la projecció del reportatge del dinar de la darrera festa de Santa Cecília.

Després hi ha el berenar-sopar, en què les cantaires mostren les seves habilitats en l'elaboració de truites, acompanyades d'embotits, d'un bon pa amb tomàquet i unes delicioses coques de pinyons i pa de pessic per postres. I tot plegat, ruixat amb cava i moscatell. Esmentem les protagonistes d'aquestes arts culinàries: M. Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Roser González, Elisabet Puñal, Mercè Travesset i Rosa Valero.

24 de febrer, primer divendres de Quaresma. S'inicien a la basílica els dies de pregària al Sant Crist d'Igualada.

L'acte comença amb el trasllat processional de la imatge des del seu cambril fins al manifestador de l'altar major, on romandrà fins al dimecres de Pasqua.

Tot seguit el prior eclesiàstic i rector de la parròquia, Mn. Josep Massana, dirigeix el «Miserere» i a continuació oficia la missa vespertina.

Com és habitual, la coral titular s'encarrega dels cants, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Actua de monitor dels cants del poble Florenci Oliva.

Vilè. Memorial MdRM a l'església dels Caputxins

LES NOVES ESCALES AL COR DE LA SOLEDAT. Mn. Josep Massana, rector de la parròquia de la Soledat —en els locals parroquials del qual assagem—, ens dóna l'agradable sorpresa que s'han refet les escales que menen al cor de l'església. L'1 de març les podem estrenar. És un detall que agraim i del qual caldria que hom prengués exemple, ja que en la majoria de les esglésies les escales del cor són mostra fefaent de deixadesa i descurança.

3 de març. CTG assisteix a Vic a la matinal per a animadors de cants. El ponent, Mn. Valentí Miserachs, presentat pel gramàtic Mn. Josep Ruai, tracta sobre «Algunes reflexions romano-catalanes sobre la música sacra».

4 de març. A l'església dels Caputxins se celebra el sisè memorial Maria del Rio.

En primer lloc s'assisteix a la missa, que és oficiada pel P. Joan Giró (Lluís de Reus) i solemnitzada amb els cants de la CSMI.

Acabada l'eucaristia i després del cant del «Virolai», la CSMI se situa a les escales del presbiteri per oferir un concert.

Repertori del concert: «Canticorum jubilo», «Sense vent» (primera audició), «Digue'ns, Senyor», «Santa Lucia», «Ulls verds» i «Salve, Maria» (primera audició). Direcció: CTG. Acompanyament al piano; Isidre Solé S.

Abans de la darrera cançó el president Leonard lliura el prisma de cristall de la coral al P. Lluís de Reus.

LES PREGÀRIES DE LA MISSA. El cantaire Josep Nadal llegeix les pregàries, entre elles aquestes:

«Preguem per Maria del Rio Montfort, mestra de música i fundadora de la Coral de Santa Maria d'Igualada, en el sisè aniversari del seu traspàs. Que l'exemple de la seva disponibilitat i dedicació a la música, especialment religiosa, ens mogui a superar-nos cada dia en la recerca i conreu dels valors fonamentals de l'art i de la cultura.

»Preguem pels cantaires de la Coral de Santa Maria, Francesc Ferrer i Dolors Alegre, que en el decurs d'aquest darrers dotze mesos s'han avançat en el camí de la

fe i de l'amor. Que el Senyor els hagi acollit en la seva misericòrdia.»

PRESENTACIÓ DEL CONCERT. La presentadora, Concepció Cuadras, comença dient:

«Fa sis anys que va morir Maria del Rio, la fundadora de la Coral de Santa Maria d'Igualada, i d'aleshores ençà li dediquem any rere any una recordança en aquesta església conventual on precisament en els temps fundacionals va germinar la nostra entitat. D'això fa setanta-dos anys.

»La Coral de Santa Maria està vinculada als Caputxins des de fa prop de quinze quinquennis. En el decurs de la nostra història hi podem trobar moltes pàgines relacionades amb aquest convent franciscà, amb els seus moviments i amb les seves activitats apostòliques. I no solament amb el d'Igualada, sinó també amb d'altres llocs on l'Orde Caputxí té la seva seu, com ara Arenys de Mar i Sarrià. També la coral havia comptat en certes ocasions amb la col·laboració d'alguns religiosos caputxins que han excel·lit en el món de la música [...].»

15 de març. Excursió de la nostra entitat al monestir de Poblet i a l'Espluga de Francolí, amb una seixantena de persones.

Se surt d'Igualada abans de les vuit del matí. Esmorzar a l'Hostal del Senglar de l'Espluga de Francolí i arribada al monestir de Poblet, on som atesos pel monjo igualadí Salvador Batet, que ens acompanya i complimenta en el recorregut a les diverses dependències de l'abadia.

L'EMOTIU CONCERT AL MONESTIR DE POBLET. D'antuvi, i després de la recepció, saludem el també compatriota G. Josep (Ramon) Biosca, i la Coral interpreta l'«Himne a Santa Maria d'Igualada», essent així que ell pertanyia a la parròquia de Santa Maria. Sorprès i emocionat pel detall, conversa uns moments amb el grup. Posteriorment, sota la direcció de Coni Torrents, s'ofereix una cantada a l'empara de la sòbria i esplèndida nau abacial. S'interpreten «Laudate Dominum», «Salve, Maria», «Canticorum jubilo» i «Pescador d'homes». Les acoblades veus prenen especial ajustament en la magnífica acústica que agombolen les alteroses arcades. Cantar en aquell ambient esdevé una singular delectança. Entre cançó i cançó el rapsode Jaume Ferrer recita uns fragments poètics del P. Jordi Bou, monjo de Poblet. El concert acaba amb «Pugem a la barca».

Hom obsequia els monjos Biosca i Batet amb diversos documents igualadins i el prisma de cristall de la coral.

Abans de dinar, visita llampec al Museu del Vidre de Vilobí. Dinar al referit Hostal del Senglar i, a les postres, cantada per felicitar, en la imminència de la seva onomàstica, els Joseps i Pepites de la coral.

A la tarda i repartits en dos grups, visitem alternativament les Coves de l'Espluga i el Museu de la Vida Rural. A la sala de concerts de les coves, nova cantada, en què es posa de manifest l'esplèndida sonoritat ambiental de l'insòlit escenari.

ELS TRES PEUS AL GAT. *El marc extraordinari pel monestir de Poblet ens permet de cantar molt de gust, en un ambient distès i acollidor.*

El compatrici fra Salvador Batet exerceix de guia amb traça i disponibilitat manifesta.

Aquest dia, en la visita al Museu del Vidre es posa de relleu que el que prima és el negoci. La demostració del bufat no permet gaires recreacions. Com si els mestres vidriers anessin a preu fet: un cop fetes les vendes tanquen caixa adduint que calia anar a dinar.

LA CARTA DE FRA SALVADOR BATET. Posteriorment, fra Salvador Batet adreçaria una carta al nostre president Lleonard del Rio, de la qual copiem uns fragments:

«Celebro que passéssiu una bona jornada i que gaudíssiu de les visites que vàreu fer per les nostres terres. Per a mi és motiu de joia el fet de retrobar-me amb algun compatrici igualadí, i ho és encara més quan es tracta no solament d'un, sinó d'un bon grup, com vàreu ser vosaltres. Per molts anys!

»També us agraeixo la simpàtica i cordial salutació "Del poble igualadí..." amb què vàreu rebre fra Josep (Ramon) Biosca; el va emocionar de veritat. Li va fer reviure la devoció i entusiasme dels anys cinquanta (del segle xx), quan vivia a la seva parròquia de Santa Maria, just abans d'entrar al cenobi de Poblet, ja fa seixanta-tres anys.

»També us agraeixo el recital de poesia i cants corals que em vàreu oferir. En Jaume Ferrer recita excel·lentment, com sempre. També el simpàtic obsequi del DVD sobre Igualada i el llibre de fotos d'en Josep Bou, uns presents que em faran recordar la meua ciutat i estimar-la cada cop més. També el teu llibre de poesia *Gresol de focs*. Crec que la poesia és una bella eina per a aprendre a rimar la vida i fer-la cada cop més harmoniosa i plena.

»Desitjo i prego per vosaltres i per totes les vostres famílies i necessitats, perquè les vostres veus alegrin molta gent i per sobre de tot lloin Déu, el qui és Senyor de tots. [...] - Fra Salvador Batet, monjo de Poblet».

6 d'abril, Divendres Sant. Presidida i dirigida pel diaca Mn. Pere Roig, se celebra a l'església del Roser la commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. Es practica el viacrucis alternat en cada estació pel cant d'un motet penitencial a càrrec de la nostra coral. En acabar hi ha la veneració de la imatge, mentre es canten els «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

10 d'abril, Dimarts de Pasqua, festa del Sant Crist d'Igualada. A la tarda, en el transcurs de la processó en honor de la sagrada imatge, pels carrers del nucli antic, la nostra senyera desfila juntament amb les banderes i estendards dels gremis i entitats. En són banderers els cantaires Roser González, Elisabet Puñal i Jaume Puig. Esmentem la presència en aquesta manifestació del bisbe de Vic, Romà Casanova, i de l'alcalde de la ciutat, Marc Castells.

De retorn, quan el seguici processional entra a la basílica, la coral titular canta els «Goigs del Sant Crist».

Posteriorment, mentre es procedeix a la multitudinària veneració de la imatge, s'interpreten els cants de l'«Adoració de les cinc llagues», «Donem olor de Crist», «Ulls del bon Jesús» (solista: Elisabet Puñal) i «Al Sant Crist d'Igualada».

En acabar, cants en la missa vespertina, presidida pel P. Mateu Sanclimens, guardià dels PP. Caputxins d'Igualada, acompanyat del diaca Pere Roig.

11 d'abril. A l'església gran té lloc la cloenda de les festes del Sant Crist, amb una missa oficiada per Mn. Josep Massana. Canta la coral titular, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S., iniciant l'actuació amb «Glòria, glòria, al·leluia!» i acabant amb els «Goigs del Sant Crist» mentre es retorna la imatge al seu altar propi.

15 d'abril. Convidats per la Coral Pregona de Vilanova del Camí, es participa en la III Trobada de Corals que se celebra a Can Papasseit. A més del grup amfitrió hi pren part el Cor de Cambra Sant Bartomeu.

La nostra agrupació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament pianístic d'Isidre Solé S., ofereix aquest programa: «Canticorum jubilo», «Marieta de l'ull viu», «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i Emili Argelés), «La família», «Moreniña, por te vere» i «És la Moreneta». El públic aplaudeix amb entusiasme premiant la bona actuació.

Per acabar, tots els participants, dirigits per Clara Puig, interpreten el cànon «Vent del vespre».

28 d'abril. Missa vespertina a la parròquia del Barri de Montserrat per celebrar la diada patronal de la Moreneta, escaiguda el dia abans.

L'Associació de Veïns i una gran quantitat de fidels omplen de flors el temple.

Presideix la missa Mn. Josep Sabaté, i la CSMI sota la direcció de CTG té cura dels cants. Després, situats al presbiteri i presentats per M. Teresa Calaf, oferim un concert amb aquest programa: «Salve, Maria», «Sense vent» (recitat: Josefina Borràs), «Digue'ns, Senyor», «Santa Lucia» (recitat: Concepció Cuadras i LdRC), «Over the rainbow», «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i Emili Argelés), «Oda al vi» i «És la Moreneta». Aquesta darrera cançó és corejada pel públic, que omple a vessar el temple i que acomiada la coral dempeus i amb càlids aplaudiments.

27 de maig, festa de la Pentecosta. Al matí, a la basílica, cants en la solemne missa a càrrec de la coral titular, dirigida per CTG amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. El celebrant, Mn. Gregori, de Ruanda, en acabar l'eucaristia felicita els cantaires i s'acomia de la feligresia, essent així que aquesta mateixa tarda s'incorpora a la parròquia de Balenyà, on ha estat destinat.

A primera hora de la tarda la nostra entitat es reuneix al restaurant La Masia en un dinar de germanor commemoratiu del setanta-tresè aniversari.

A l'hora del cafè, la cantaire Berta Torres llegeix unes poesies pròpies, i després el president LdRC pronuncia

Homenatge de comiat de la CSMI a la cantaire Angelina Cobeta Solé

unes emotives paraules d'elogi de la cantaire Angelina Cobeta Solé, que deixa la coral després de més de seixanta anys d'activitat. CTG li lliura unes flors i Marisol Caparrós llegeix l'ofrena.

31 de maig. La Residència P. Vilaseca celebra el vint-i-cinquè aniversari amb una colla d'actes, entre ells un concert a càrrec de la nostra agrupació.

És presentat per LdRC, el qual felicita els directius, personal i acollits i comenta les cançons a interpretar, que són les següents: «Salve, Maria», «Sense vent» (recitació: Josefina Borràs), «Digue'ns, Senyor», «Nit a muntanya», «Santa Lucia» (recitació: Teresa Calaf i LdRC), «Over the rainbow», «Cant a la llibertat» (solistes: Marisol Caparrós i LdRC), «Va', pensiero», «Oda al vi», «És la Moreneta», «La pobresa», de *L'home del paraigua* (primera audició). La direcció és de CTG i l'acompanyament al piano d'Isidre Solé S. Una novetat d'aquest concert és la incorporació d'instruments de percussió.

Hom comentava que s'havia assistit a un dels actes més agraïts de les festes. Ho ratificaren els nombrosos aplaudiments rebuts.

PERCUSSIÓ. *En el concert a la Residència (31-5-2012) s'estrenen sonalls, pandereta, caixa xinesa, tambor, triangle, etc., que serveixen per a donar més ritme i espectacularitat a algunes de les cançons interpretades. Una novetat agraïda.*

21 de juny. CTG i LdRC participen, en representació de la nostra entitat, en el concert «Estimem la música 2012» del Dia Internacional de la Música, tingut en el Palau de la Música Catalana.

5 de juliol. Darrer assaig del curs 2011-2012 de la CSMI.

7 de juliol. Festa de fi de curs a Can Bordis de Jorba, per gentilesa del seu propietari i amic company Isidre Solé S. Hi assisteixen els cantaires i llurs parelles. L'equip de cuina, dirigit per Elisabet Puñal i format per Encarna Cànovas, Concepció Cuadras i M. Teresa Calaf, amb la col·laboració d'Isidre Solé C. i Alfons Ferrer, s'encarreguen de preparar el dinar de germanor.

Marisol Caparrós, en qualitat de cap de relacions públiques, dóna a tothom la benvinguda, especialment a les noves incorporacions. El cantaire Josep Nadal fa l'ofertament del cava, i es canta el «Brindis» de Mozart, que coreja tota la coral.

En acabar el dinar, Rosa Valero i Marisol Caparrós lliuren uns obsequis a l'amfitrió en nom de la coral. LdRC imposa l'emblema de l'entitat a la nova cantaire Mariona Adzet, que és obsequiada amb un ram de flors.

La trobada continua amb una vetllada artística en què intervenen de Josep M. Vilarrúbias, Mercè Travesset, Alfons Ferrer, Isidre Solé C., Pepita Abril, Josefina Borràs, Fina Fernández, Emili Argelés, Mariona Adzet, Josep Nadal, LdRC, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Elisabet Puñal, Rosa Valero, CTG i Isidre Solé S.

Després de la coral interpreta tres cançons: «Avui» (primera audició), «Va', pensiero» i «El capità».

La festa acaba amb el joc de la ruleta, que reparteix un centenar de regals.

8 de juliol. Missa solemne a la basílica en la Jornada de Reflexió sobre el Trànsit, en la proximitat de la festa de Sant Cristòfor. És presidida pel rector, Mn. Josep Massana, acompanyat pel delegat diocesà de Pastoral del Trànsit, Mn. Pere Roig.

La coral titular té cura dels cants, entre els quals cal citar la primera audició del «Sant» de l'abadia de Chevetogne (Bèlgica). L'eucaristia finalitza amb el cant dels «Goigs de sant Cristòfor».

10 de juliol. Darrer assaig del curs 2011-2012.

4 de setembre. Configuració de la CSMI en el nou curs 2012-2013: directora, CTG; pianistes, Maite Torrents i Isidre Solé S.; cantaires, Pepita Abril, Mariona Adzet, Pilar Alegre, Emili Argelés, Josefina Borràs, Dolors Buchaca, M. Àngels Cabestany, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Marisol Caparrós, Concepció Cuadras, Josefina Fernández, Alfons Ferrer, Roser González, Rosa Lloret, Maria Monttraveta, Josep Nadal, Pilar Palau, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Gemma Serarols, Isidre Solé C., Celerina Solé, Núria Soteras, Mari Soteras, Milagros Sucarrats, Mercè Travesset, Berta Torres, Rosa Valero, Roser Viadiu, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias.

8 de setembre, festa de la Nativitat de la Mare de Déu. A la capella de Gràcia, missa a migdia, presidida per Mn. Josep Massana i amb cants de la nostra coral. En acabar, breu concert: «Sense vent» (recitació: Josefina Borràs), «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i Emili Argelés) i «Va', pensiero».

15 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors. A dos quarts de dotze del migdia, missa patronal a la Soledat, presidida pel P. Miquel Guillén, responsable de la primera comunitat de Pares Josefins establerta a la nostra comarca des del passat 1 de gener, i concelebrada per catorze sacerdots.

Festa de fi de curs a cal Bordis: paròdia dels gat

L'arxiprest i rector de la parròquia, Mn. Josep Massana, comenta que aquest gest vol significar l'estima a la Congregació Josefina per la seva generosa col·laboració diocesana, alhora que és expressió del seu agraïment a la diòcesi que els procurà el seu fundador P. Josep M. Vilaseca. El mateix P. Guillén pronuncia l'homília.

El nostre cor solemnitzava la celebració, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S. El programa de cants és el següent: «Honor i glòria», «Senyor, tingueu pietat» (polifònic), «Glòria», «Salveu-me, Senyor, per l'amor que em teniu» (salmista: Rafi Pérez), «A Heluia», «O quam amabilis», «Sant» (polifònic), «Parenostre», «Anyell», «Sedejant» i «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat».

29 i 30 setembre. Per primera vegada la nostra entitat és present en un estand a la Fira d'Igualada, en ocasió de la 69a edició d'aquesta manifestació. Un logotip gegant, la senyera i un monitor en el qual s'anaven succeïnt imatges de concerts i altres activitats de l'entitat són els principals elements de l'estand.

Hi són presents un bon grup de companys i companyes per a atendre els nombrosos visitants. Resulta una experiència molt positiva.

Les xifres oficials parlen de 28.000 visitants i de la felicitat inicial de la campanya «Un aliment, una entrada», destinada a recollir productes per al Banc d'Aliments, que dona com a resultat un recapte de més de sis tones de productes alimentaris.

L'ANY DE LA FE. L'11 d'octubre del 2012 el papa Benet XVI inaugura l'Any de la Fe, en el cinquantè aniversari del Concili Vaticà II. Un temps que cerca redescobrir la força conciliar per a la sempre necessària renovació de l'Església, i conduir els homes lluny del desert en el qual molt sovint es troben les seves vides. La Coral de Santa Maria incorporarà al seu repertori el «Credo, Domine» de l'«Himne de la fe».

13 d'octubre. En l'avinentosa del pont del Pilar, la nostra entitat celebra a Fiol una jornada de cant i lleure que aplega una cinquantena de persones entre cantaires i familiars. El bon temps afavoreix que els actes siguin ben aprofitats, en un bonic entorn paisatgístic. A mig matí se celebra una

intensa sessió d'assaig, treballant cançons per a la pròxima temporada.

A primera hora de la tarda se serveix en el refugi una gran arrissada, precedida d'una variada amanida. L'equip de cuina, format per Elisabet Puñal i Alfons Ferrer, compta amb la col·laboració de M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras i Mercè Travesset. Tots plegats posen en relleu la seva bona traça gastronòmica.

En l'animada sobretaula hi ha una pluja d'idees per al projecte del programa de les pròximes festes del setanta-cinquè aniversari fundacional.

Després hi ha una sessió de jocs ben diversos i la diada acaba amb el «Cant dels adéus».

BARRETS I DAVANTALS. *Els nostres caps de cuina es presentaren (13-10-2012) amb uns artístics i espectaculars barrets d'elaboració pròpia, com també uns davantals un xic atrevits, importats d'Itàlia.*

17 de novembre. La pluja obliga a suspendre el concert *La música al carrer*, en què havíem de participar amb una exhibició a l'aire lliure, juntament amb la resta de corals igualadines.

18 de novembre. A la basílica, la CSMI assisteix corporativament a la missa en honor de santa Cecília, en la proximitat de la seva festa. En acabar canta, conjuntament amb la Schola Cantorum, l'«Himne» a la patrona de la música.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. Organitzada per la nostra coral, té lloc a l'església parroquial de la Soledat una missa, presidida per Mn. Josep Massana. En la seva homília exemplifica el martiri de la santa romana amb aquestes paraules: «Per als màrtirs, l'única cosa important és donar testimoni de la seva vida», i fa un recordatori dels màrtirs de la guerra civil. Més endavant, enllaçant-ho amb la música, comenta: «La música que surt del cor eixampla la capacitat d'estimar.»

Entre el repertori de cants: «Quan desvetllarem els cors», «Beneeix el Senyor, ànima meva», «Ave, Maria», «Pregària a taula» i «Himne a santa Cecília».

En acabar hi ha un berenar-sopar per als cantaires, al local d'assaig.

25 de novembre. Amb l'acostumada cordialitat, alegria i germanor té lloc el dinar celebratiu de les festes de Santa Cecília i de la Immaculada. Es fa al restaurant Canaletes. Destaquem la presència de Mn. Josep Massana i d'una representació dels amics de la Coral La Llàntria.

L'acte s'inicia amb el cant de la «Pregària a taula» i després pronuncia unes paraules de benvinguda la relacions públiques de l'entitat, Marisol Caparrós. A l'hora del brindis, Concepció Cuadras desitja bons auguris i molta felicitat a tothom. Isidre Solé C. entona el conegut fragment de *Marina*, que és corejat per tots els assistents.

Paròdia del "Yellow submarine" en el dinar de la CSMI

A les postres el president LdRC parla, en la seva habitual intervenció, de les pròximes noces de platí de la coral: «Tothom hi tindrà un lloc, en aquesta efemèride. Esperem poder connectar amb tota la ciutat i molt especialment amb totes les persones que al llarg dels anys han format part directament i indirecta de la nostra coral. Sapigueu, amics, que hi estem treballant amb il·lusió.»

Seguidament es lliura el títol de «Cantaire de mèrit» a Rafi Pérez, a qui s'ofereix també un ram de flors, entre els aplaudiments de tota la sala.

Seguidament es presenta un petit concert, interpretant «Avui», «Ronda del sabater», «Nit a muntanya», «Va', pensiero» i «La puntaire» (primera audició).

Enguany la fi de festa és extraordinària. Esmentem que tots els intèrprets ho fan caracteritzats segons el seu personatge. Intentarem detallar-lo: Tomàs Berzosa («Vostè se'n fot!»); quartet format per Pepita Abril, Marisol Caparrós, Jaume Puig i Rosa Valero («Funiculi, funiculà»); Berta Torres («Festa de Santa Cecília»); Isidre Solé C., amb la participació de tota la sala («Vell riu nostre»); Montserrat Ventura («Poema a la llengua catalana»); Pepita Abril («Yo vendo unos ojos negros»); Josep M. Vilarrúbias («Un dia qualsevol»); Narcís Selva («La Ciseta»); CTG i LdRC («Como una ola») i finalment els Beatles: Emili Argelés, Alfons Ferrer, Josep Nadal i Isidre Solé C., amb la participació especial de Mariona Adzet («Yellow submarine»). CTG i Isidre Solé S. s'alternen en el teclat acompanyant les parts musicals. Es compta amb la col·laboració extraordinària de Josep M. Bertran en l'atrezzo d'aquesta darrera part de la festa. És d'elogiar l'excel·lent participació de tots els actuant. que permeten posar el colofó a una tarda agraïda, amena i divertida.

50 ANYS DELS BEATLES. *En el final de festa del dinar del Canaletes no hi mancà un record de la commemoració dels cinquanta anys dels Beatles. Fou l'actuació estel·lar del grup format per Emili Argelés, Alfons Ferrer, Josep Nadal i Isidre Solé C., amb la inestimable col·laboració de Mariona Adzet interpretant el seu famós tema «Yellow*

submarine». Si tots els números del xou van agradar, cal dir que especialment aquest darrer número desvetllà un calorós aplaudiment.

1 de desembre. La nostra entitat participa al Palau Sant Jordi de Barcelona en l'espectacle *L'home del paraigua*, de Joan Martínez, afegint-se als diversos grups d'arreu de Catalunya, que sumen un total de més de 2.000 actuant.

Es tracta d'una òpera *collage* inspirada en la vida i obra de Vicenç Ferrer, en un espectacle vibrant, ple d'emoció, que la dansa, la música (solistes i cors), els audiovisuals projectats en una pantalla de notables dimensions i moltes sorpreses converteixen en un esdeveniment inoblidable. La representació, repartida en tres actes, té una durada de prop de tres hores. Tot plegat es presenta sota la batuta del seu creador i director, Joan Martínez.

Entre el públic, una bona representació igualadina. Realment, una experiència molt interessant i engrescadora.

«UNA EXPERIÈNCIA INCOMPARABLE DE CREATIVITAT I GERMANOR». Posteriorment, el músic Joan Martínez va adreçar una carta a la coral agraïnt la seva participació i dient entre altres coses:

«El passat dissabte 1 de desembre, envoltats per l'esperit olímpic del '92, un bon grapat d'artistes d'arreu vam poder viure una experiència incomparable de creativitat i germanor.

»Amb l'excusa d'interpretar l'obra inspirada en la vida de l'etern Vicenç Ferrer, vam ser protagonistes de la constatació del que som capaços d'assolir quan tots remem en la mateixa direcció. [...]

»Dissabte passat va ser un dia d'acció. Un dia capaç de sintetitzar l'experiència i els coneixements de tots els que érem al Sant Jordi per dur a bon port una nau que va partir de terra fa quasi tres anys.

»Durant aquest temps moltes persones han navegat amb nosaltres: més de tres mil artistes i més de dotze mil persones de públic han gaudit d'aquest profund i original projecte artístic que es diu *L'home del paraigua*.

»Voldria felicitar-vos un per un pel vostre art, la vostra dedicació, paciència i energia. [...]

»El món és ple de persones creatives, meravelloses i amb molt de talent que, com tots vosaltres, ho demostren sempre que se'ls en dóna l'oportunitat. Som uns grans artistes, com va quedar demostrat! - Joan Martínez Colàs».

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. Amb gran esplendor, la parròquia de Santa Maria i la coral homònima celebren llur diada patronal.

La solemne missa de les dotze del migdia, presidida pel rector i arxiprest Mn. Josep Massana, acompanyat del diaca Mn. Pere Roig, compta amb la nostra participació, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Actua com a monitora dels cants del poble Margarida Roca.

A l'ofertori i en l'avinentsa de l'Any de la Fe, representants de setze grups parroquials ofrenen llantions. Roser

González i Mari Soteras ho fan en nom de la nostra entitat, mentre es llegeix aquesta pregària: «La Coral de Santa Maria, amb constància i tenacitat, frueix amb cada nou ritme i ens anima amb nous acords i harmonies.»

L'actuació comença amb l'«Himne a santa Maria» i acaba amb l'«Himne del mil·lenari».

21 de desembre. Les tradicionals cantades de Nadal congreguen a la plaça de l'Ajuntament una munió de cantaires i de públic. S'interpreten nades clàssiques i després es reparteix coca i moscatell a tothom.

30 de desembre, festa de la Sagrada Família. Al matí, a l'església de la Soledat s'oficia una missa, presidida per Mn. Josep Massana, acompanyat de Mn. Josep Aribau, i propiciada per la Visita Domiciliària de la Sagrada Família de la parròquia. En la reflexió homilètica, el celebrant es refereix a la difícil convivència familiar dels temps actuals, en què cal donar preferència a l'atenció als fills i a la necessitat de recuperar els valors adquirits. La nostra coral s'encarrega dels cants, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S.

A migdia la nostra entitat es reuneix al Casino Foment en un animat aperitiu per festejar les pasqües nadalenes. Després els cantaires es reparteixen en dos equips, que competeixen en una simpàtica maratón de nades.

En el transcurs de l'any 2012 que s'acaba s'han editat quatre números i un suplement de El Trumfo, butlletí intern de la Coral de Santa Maria.

* * *

2013 /

Les noces de platí

La Coral de Santa Maria d'Igualada assoleix enguany una fita extraordinària: les noces de platí. Una data joiosa que sintetitza un bagatge cultural, curull d'amistats i de cançons, perquè setanta-cinc anys ininterromputs són un bon tros d'història igualadina.

Com a acte preliminar hi ha per Pentecosta la presentació del logotip d'aquest faust aniversari, dissenyat per l'excantaire M. Rosa del Rio.

L'acte inaugural de les festes serà la diada patronal de la Immaculada Concepció. El 8 de desembre, un solemne ofici, presidit pel bisbe de Vic, Romà Casanova, en el marc de la nostra arxiprestal basílica i davant una concurrència de fidels que omple tots els bancs del temple, és l'extraordinari començament. L'acte suposa un gran esdeveniment ciutadà.

Els amics cantaires del MC Barcelona Chamber Choir s'afegeixen a la nostra coral, i tots plegats, sota la direcció de Joan Martínez i amb la col·laboració a l'orgue de Lluís Victori, oferim un magne repertori coral.

L'ampla nau de la basílica vibra com mai amb les notes entusiastes de la «Missa dels amics perduts», els nostres «Himne a santa Maria» i «Himne del mil·lenari», i especialment amb l'estrena del motet «Benaurada». Tots plegats hi fruïm de debò.

En l'avinentsa de la festa es distribueix un número extraordinari de cent pàgines de *El Trumfo*, butlletí de la coral, que aplega, juntament amb el programa de les festes, la llista de cantaires i excantaires que han passat per la coral i altres informacions commemoratives, més una sèrie d'articles de diverses autoritats, representacions, entitats i periodistes dels mitjans informatius locals. També en aquesta data es fa pública la convocatòria d'un certamen poètic sobre música i cant coral.

Ve després, a les envistes de Nadal, una emotiva trobada gastronòmica plena de sorpreses en què no falta un monumental pastís, com també diversos reconeixements, distincions i records.

El balanç d'aquests primers actes commemoratius pot qualificar-se d'un encert en tots els sentits. Els actes continuaran durant l'any 2014 amb renovada il·lusió. En definitiva, la celebració d'aquesta efemèride representa, sens dubte, un premi a l'entusiasme i a la constància que ens empeny a contagiar la nostra alegria a amics, benefactors i conciutadans.

1 de gener, Cap d'Any. A la basílica de Santa Maria, cants en la missa, presidida per Mn. Josep Massana, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig. Eclesialment és la festa de Santa Maria Mare de Déu i la Jornada Mundial de la Pau. Se'n fa ressò el president de l'assemblea quan diu: «L'Església ens convida a celebrar la pau, i a unir esforços per millorar el món.»

La coral titular, sota la direcció de Coni Torrents Gubianes i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, solemnitza aquesta eucaristia. Actua de monitor dels cants del poble Antoni M. Prat.

24 de gener. Ple total i gent dreta a l'auditori de la Biblioteca Central amb motiu de la vetllada literàrio-musical dedicada al P. Josep M. Vilaseca, organitzada per la nostra entitat. Es commemora el 182è aniversari del naixement de l'apòstol igualadí, fundador a Mèxic de la Companyia de Missioners Josefins i de la corresponent branca femenina.

Encert d'organització que es veu correspost, donat que es fa pedagogia de la personalitat i de l'obra d'un compatriota. L'atenció del públic evidencia l'interès, i la conferenciant posa en relleu l'estudi i el coneixement de la seva figura.

Obre la sessió el president, Lleonard del Rio Campmajó, que justifica l'acte i explica que la ponent, Carolina Riba Gabarró, és una anoiencia que ha treballat per difondre la vida i obra de Josep M. Vilaseca.

Carolina Riba exposa la biografia sobre unes vinyetes de còmic de l'artista mexicà José M. Cardoso. Tot seguit el josefí P. Milton Antonio Pin interpreta a la guitarra una composició pròpia dedicada al seu fundador. A continuació Carolina Riba desenvolupa la conferència, que titula «L'obra del P. Vilaseca present en el segle s. XXI. Els camins de la providència», il·lustrant-la amb fotografies i dibuixos. La dissertació interessa als assistents, donat que l'enfocament del tema té especial relació amb Igualada i la seva gent.

Marisol Caparrós i Rosa Vilanova lliuren, en nom de la coral, sengles regals a conferenciant i intèrpret.

Per acabar, la nostra formació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament al piano d'Isidre Solé S., ofereix un breu concert de cançons religioses amb aquest ordre: «Pregària a taula», «Credo, Domine» de l'«Himne de la fe» (primera audició), «Canticorum júbilo», «Laudate Dominum» i «Himne al P. Vilaseca».

2 de febrer, festa de la Candelera. El grup Vida Creixent d'Igualada edita els goigs en honor de la seva advocada, la Mare de Déu de la Candela, en l'avinentsa del desè aniversari de la seva fundació. Al dors de l'estampa hi figura un apunt històric en el qual s'esmenta l'actuació del nostre cor, dirigit per CTG, en les festes inaugurals, celebrades a la Residència P. Josep M. Vilaseca.

3 de febrer. Amb motiu de les festes de la Candelera i Sant Blai, missa a la Tossa de Montbui, presidida per Mn. Josep M. Pujol. Les cistelles de fruits del camp donen un insòlit color al presbiteri.

Com cada any la diada congrega fidels d'Igualada i dels diversos pobles de la comarca. Segons els organitzadors, es calcula que enguany hi assisteixen més de dues-centes persones.

L'oficiant comenta de forma molt planera i entenedora el significat de la celebració i també fa referència a l'Any de la Fe.

Els cants són a càrrec de la CSMI i comencen amb un cant a la Verge, «Honor i glòria»; continuen amb «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «Senyor, cantaré tota la vida» (salmista: Rafi Pérez), «Al·heluia», «Crec en un Déu», «Pregària a taula», «Sant» de Chevetogne, «Prenostre», «Anyell», «Credo, Domine» i «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui».

7 de febrer. En el local d'assaig la nostra entitat celebra el dijous llarder. L'aportació de truites, embotits i altres menes i begudes per part dels mateixos cantaires configura el sopar. Són aportacions de Pepita Abril, Dolors Buchaca, Alfons Ferrer, Roser González, Pilar Palau, Celerina Solé, Isidre Solé C., Isidre Solé S., Berta Torres, Mercè Travesset, Rosa Valero i Josep M. Vilarrúbias. Elisabet Puñal oficia com a coordinadora.

Enguany s'afegeix a la festa el primer concurs de disfresses capil·lars. Per votació popular de tots els cantaires es lliuren els premis següents: Maria Montraveta (a la

disfressa més elegant), Alfons Ferrer (a la disfressa més original) i Josep M. Vilarrúbias (a la disfressa més divertida).

15 de febrer, primer divendres de Quaresma. Pregària al Sant Crist d'Igualada. Presideix Mn. Josep Massana, acompanyat de Mn. Jordi Castellet i del diaca Mn. Pere Roig. Trasllat de la imatge des del seu altar propi fins al manifestador de l'altar major, mentre la nostra coral, que és l'encarregada dels cants de la vetlla, entona els «Goigs del Sant Crist d'Igualada». Directora: CTG. Organista: Lluís Victori. Monitor dels cants del poble: Florenci Oliva.

«Miserere»: salm penitencial «Perdó, Senyor» i cant de l'«Adoració de les cinc llagues». Missa vespertina: «Compadiu-vos de mi, Déu meu», «Glòria i lloança», «Sant» de Chevetogne, «Dona nobis pacem», «Vós heu passat vora l'aigua» i «Al Sant Crist d'Igualada».

20 de febrer. Concert de la nostra agrupació a la Residència P. Vilaseca. En la primera part hi intervenen els solistes i rapso-des següents: Isidre Solé C., Pepita Abril, Jaume Puig, CTG, Rosa Valero, Josep M. Vilarrúbias, Josefina Borràs, Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Roser González, Elisabet Puñal, Celerina Solé, Rafi Pérez i Isidre Solé S.

En la segona part, repertori coral amb les cançons següents: «Santa Lucia», «L'ona», «Ronda del sabater», «En estol», «Sense vent», «Nit a muntanya», «Va', pensiero» i «La puntaire».

Es lliura un obsequi de record a l'excantaire resident Josefina Lladó.

2 de març. CTG i LdRC assisteixen al Seminari de Vic a la quinzena matinal diocesana per als animadors de cant en la litúrgia. El ponent és el professor Josep Barcons Serrat.

3 de març. Setè memorial Maria del Rio a l'església dels PP. Caputxins. Missa presidida pel P. Lluís de Reus (Joan Giró). Dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue del P. Mateu Sanclimens, la nostra coral interpreta «Credo, Domine», «Senyor, tingueu pietat», «El Senyor és compassiu i benigne» (salmista: Rafi Pérez), «Glòria i lloança», «Pregària a taula», «Sant», «Prenostre», «Anyell», «Sedejant», «On hi ha veritable amor» i «Virolai».

En acabar, els cantaires baixen al presbiteri per oferir un petit concert, que és presentat per Concepció Cuadras. Prèviament, el P. Mateu Sanclimens, en qualitat de guardià del convent, pronuncia unes paraules.

Amb acompanyament al teclat per Isidre Solé S., es presenta aquest programa: «Nit a muntanya», «Ronda del sabater», «Cant a la llibertat», «Va', pensiero» i «La puntaire».

El públic aplaudeix les diferents actuacions i molt especialment les dues últimes.

NOU PAPA FRANCESC. *Renúncia voluntària de Benet XVI el 28-2-2013, que es converteix en Papa Emèrit. El 13 de març del 2013 és elegit el seu successor, Francesc, jesuïta (Jorge Mario Bergoglio) nascut a Buenos Aires (Argentina) el 17-12-1936.*

14 de març. Excursió de la nostra entitat al monestir de l'Estany, Museu de l'Art de Vic, Món Màgic del Tren i església de Santa Eugènia de Berga. Malgrat la nevada de la vigília, el temps ofereix una jornada esplèndida i totalment assolellada.

El primer destí és el monestir de Santa Maria de l'Estany, on s'arriba vorejant un bonic paisatge nevat que flanqueja la carretera comarcal. La guia explica amb detall la història d'aquest monument medieval, del qual resten l'església, les sales del museu i l'extraordinari claustre romànic.

Tot seguit l'expedició es desplaça a Vic per visitar el Museu de l'Art de la Pell i conèixer la col·lecció d'Andreu Colomer. Una tipologia heterogènia de gran bellesa artística procedent d'èpoques diverses que mostren una gran varietat de tècniques del treball de la pell.

Es dina al restaurant Arumí de Santa Eugènia de Berga, on no manquen el brindis ni les cantades.

La tarda es dedica a l'edifici que acull el Món Màgic del Tren, del qual és propietari el mateix senyor Arumí del restaurant, que ens complimenta durant tota la visita. Es tracta d'una instal·lació nova al nostre país, destinada a fer conèixer el món del ferrocarril en miniatura, que captiva els visitants. Particularment atractiva és la primera planta, on s'exhibeix una gran maqueta de 250 metres quadrats en la qual circulen prop d'una vuitantena de trens sobre un miler de metres de via i enmig d'un paisatge completíssim i plural que resulta un reflex de la vida mateixa.

Abans de marxar de Santa Eugènia es visita l'església, d'estil romànic, bastida en el segle xi. El rector, Mn. Manel Torrents, ens explica la història d'aquest temple parroquial. La coral hi interpreta uns motets polifònics.

29 de març, Divendres Sant. Commemoració de la suor de sang del Sant Crist a l'església del Roser, que, com és habitual, s'omple de fidels. El diaca Mn. Pere Roig dirigeix el viacrucis, falcat per motets quaresmals a càrrec de la Coral de Santa Maria. En acabar es fa la veneració de la imatge mentre es canten els «Goigs del Sant Crist».

2 d'abril, festa del Sant Crist. Les cantaires Rafi Pérez, Rosa Valero i Dolores Buchaca són les bandereres de la CSMI en la processó de la tarda pels carrers del nucli antic, en homenatge a l'Espòs de Sang. Hi és present el bisbe de Vic, Romà Casanova.

De retorn a la basílica hi ha la multitudinària veneració de la sagrada imatge, en la qual la nostra formació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, s'encarrega de la part musical. També té cura dels cants de la missa que tanca la jornada, presidida pel P. Miquel Guillén, Josefí.

LA PROCESSÓ I LA VENERACIÓ DE LA IMATGE. Minva l'assistència a la processó d'aquesta tarda (2-4-2013), segurament a causa del fort vent. No, en canvi, la veneració de la imatge de l'Espòs de Sang, que es veu molt concorreguda —els priors comptabilitzen més de mil dues-centes

persones—. La nombrosa concurrència obliga a retardar l'inici de la missa de les vuit del vespre. La xifra és important i posa en relleu l'encert d'aquesta iniciativa, nascuda accidentalment un any en què s'hagué de suspendre la processó per culpa de la pluja.

3 d'abril. Cloenda de les festes del Sant Crist. Missa vespertina a la basílica, celebrada per Mn. Josep Massana, prior eclesiàstic, arxiprest i rector de Santa Maria, acompanyat del diaca Mn. Pere Roig.

La coral titular, dirigida per CTG i amb Isidre Solé S. a l'orgue, té a càrrec seu els cants, que s'interpreten d'acord amb aquest programa: «Credo, Domine», «Senyor, tingueu pietat», «Que el vostre amor», «Al·leluia», «Tot per vós» (solistes: Teresa Calaf, Marisol Caparrós i Rafi Pérez), «Sant», «Prenostre», «Anyell» i «Cantant de goig».

Després de l'eucaristia es fa el retorn de la imatge al seu cambriol mentre s'entonen els goigs.

23 d'abril, festa de Sant Jordi. La coral obsequia la gent amb llibres, gentilesa d'un matrimoni anònim amic de l'entitat. Regal d'una rosa a la directora i als pianistes.

27 d'abril, festa de la Mare de Déu de Montserrat. Canthem la missa a la parròquia homònima en la seva festa patronal. La presideix el rector, Mn. Josep Sabaté. L'altar esdevé un jardí de roses ofrenades a la Moreneta per l'Associació de Veïns i de la feligresia. Els fidels omplen el temple a vessar.

En acabar l'eucaristia, en la qual ha tingut cura dels cants la nostra agrupació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S., ofereix un concert amb Maite Torrents al piano.

Presentat el programa per M. Teresa Calaf, hom interpreta «Som catalans», «Llop de mar», «La mare» (solistes: Pepita Abril, Concepció Cuadras i Marisol Caparrós), «Ulls verds», «Cant a la llibertat» (solistes: Emili Argelés i Concepció Cuadras), «Va', pensiero» i «És la Moreneta», que el públic ovaciona dempeus. Per tal de correspondre als nombrosos aplaudiments s'ofereix el *divertimento* «Constipat - La família», que és celebrat novament pel públic.

El president, LdRC, pronuncia unes paraules d'agraïment a Mn. Josep Sabaté pels vint anys ininterromputs en què l'entitat participa en aquesta festa, i li lliura el prisma de cristall de la coral.

MAITE TORRENTS, NOVA PIANISTA DE LA CORAL. En la festa de la Mare de Déu de Montserrat s'estrena com a pianista de la Coral de Santa Maria la professora M. Teresa (Maite) Torrents Gubianes, docent del Conservatori Municipal de Música d'Igualada.

28 d'abril. La nostra entitat es desplaça a la Llacuna. La jornada, freda i plujosa, no és impediment perquè l'actuació resulti rodona. Es canta la missa i posteriorment s'ofereix un concert a la mateixa església, convidats per l'ajuntament.

Concert de la CSMI a l'església parroquial de La Llacuna

La vila celebra la 20a Festa de la Potada Popular, una manifestació gastronòmica recuperada en la qual els diferents restaurants del municipi elaboren en directe peus de porc a la catalana. Enguany aconseguen vendre tots els plats.

Com hem escrit, l'actuació de la CSMI se centra en la missa del migdia i en el concert de Sant Jordi. L'amable receptivitat del públic llacunenc fa que tots plegats, públic i cantaires, frueixin d'unes hores que deixen un agradabilíssim record.

L'eucaristia és presidida per Mn. Joan Mata. Cants des del cor de l'església: «Credo, Domine», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «El Senyor m'il·lumina i em salva» (salmista: Rafi Pérez), «Al·leluia», «Pregària a taula», «Sant» de Chevetogne, «Anyell», «Tot per vós» (solistes: Teresa Calaf, Marisol Caparrós i Rafi Pérez) i «Canticorum jubilo».

Tot seguit els cantaires baixen al presbiteri per oferir un concert. És presentat per LdRC, que fa una glossa de la diada de Sant Jordi i cita uns versos de Mn. Climent Forner.

El programa de cants és ben acollit i participat. El detall: «Som catalans», «Llop de mar», «Moreniña, por te vere», «Ulls verds», «La mare» (solistes: Pepita Abril, Marisol Caparrós i Concepció Cuadras), «Sense vent», «Cant a la llibertat» (solistes: Marisol Caparrós i LdRC), «Va', pensiero» i «És la Moreneta». Cal subratllar la interpretació de la penúltima peça, que tot el públic ovaciona dempeus. També és molt aplaudida la sardana «És la Moreneta», que tanca el programa. Per correspondre a les atencions dels assistents es canta la divertida cançó «Constipat - La família», que arrodoneix la cantada.

La direcció coral és de CTG, i l'acompanyament a l'orgue i al piano, de Maite Torrents.

L'alcalde de la Llacuna, Joan Parera, clou l'acte felicitant la coral per l'encert i l'emoivitat del repertori ofert. La regidora de Cultura lliura un ram de flors a la directora.

A continuació, en el Centre Cívic, els cantaires són obsequiats amb un aperitiu i tant l'alcalde com la regidora renoven l'enhorabona per l'actuació i es comprometen a convidar la coral en una nova avinentesa.

La jornada acaba amb un dinar al restaurant Cal Tiquets.

9 de maig. Vetllada artística *Primavera: poesia i cançó* a l'Espai Cívic Centre d'Igualada.

Presentats per Concepció Cuadras, hi intervenen els poetes Marisa de la Torre i LdRC, que falquen llurs recitacions amb l'actuació individual i conjunta de Cors Units i CSMI. Ambdós grups són dirigits per CTG, amb l'acompanyament al teclat de Maite Torrents i d'Isidre Solé S. Són molt aplaudits. També cal remarcar la frescor i el dinamisme de les poesies llegides a dues veus.

Les corals en la primera i en la segona part presenten una actuació per separat, mentre que en la tercera actuen conjuntament. El públic, que omple totalment la sala, celebra el variat programa. Deixem constància de les cançons interpretades per la nostra formació: «Moreniña, por te vere», «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i LdRC), «Ulls verds» i «La puntaire». I en l'actuació conjunta, «Som catalans», «Marieta de l'ull viu», «Funiculí, funiculà», «La mare», «El llop de mar», «Canto a Murcia» (primera audició; solista: LdRC), «Va', pensiero» i «És la Moreneta».

11 de maig. Actuació de la nostra entitat a Can Papasseit dins els actes de la Setmana de la Gent Gran de Vilanova del Camí i en homenatge a les persones nascudes l'any 1926. Ho organitza l'Associació de Pensionistes i Jubilats de Vilanova del Camí. A l'acte hi assisteix l'alcalde de la localitat, Joan Vich.

Actuació nostra amb aquest repertori: «Moreniña, por te vere», «Ulls verds» «Canto a Murcia» (solista: LdRC), «Va', pensiero» i «La puntaire». Després, conjuntament amb la Rondalla Novaunió, cantem «Resistiré», «Clavelitos» i «Adiós con el corazón».

19 de maig, festa de Pasqua Granada. A la basílica, la coral titular canta en la missa solemne, que presideix Mn. Josep Aribau.

Sota la direcció de CTG i amb Lluís Victori a l'orgue s'ofereixen entre altres cançons: «L'Esperit del Senyor», «Un sol Senyor», «Quan envieu el vostre alè», «Au, pren alè», «Tot per vós» (solistes: M. Teresa Calaf, Marisol Caparrós i Rafi Pérez) i «Esperit de Pentecosta».

Després de dinar a La Cantina de Piera, presentació del logotip del setanta-cinquè aniversari, dissenyat per l'excantaire M. Rosa del Rio. No hi manca el brindis, cantat per Isidre Solé C. i corejat pels assistents.

A la sobretaula el president LdRC fa una mica d'història dels primers anys de la coral i augura unes noces de platí reeixides. La festa acaba amb una cantada.

20 de maig. Convidats per l'Associació de la Gent Gran, participem, a l'Ateneu, en els actes de la Primavera, dintre la programació de l'Auga.

La primera part és a càrrec de Cors Units. En la segona, la nostra coral interpreta «Moreniña, por te vere», «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i LdRC), «Ulls verds» i «La puntaire». La tercera part és conjunta de les dues corals, executant «Som catalans», «Marieta de l'ull viu», «Funiculí, funiculà», «La mare» (solistes: Pepita

Abril, Concepció Cuadras i Coni Torrents), «El llop de mar», «Canto a Murcia» (solista: LdRC, «Va', pensiero» i «És la Moreneta». La direcció va a càrrec de CTG, i l'acompanyament al piano, d'Isidre Solé S.

El públic ovaciona l'actuació coral, que ratifica amb elogiosos comentaris. Directora i pianista són obsequiats amb sengles rams de flors.

31 de maig. A les vuit del vespre, a l'església parroquial de la Soledat comença la missa de confirmació presidida pel bisbe Romà Casanova. Després de l'homilia els quinze confirmands renoven les promeses del baptisme i el prelat procedeix a la imposició de mans i a la crismació. La CSMI s'encarrega dels cants.

5 de juny. Un grup de cantaires de la nostra entitat es desplaça a Cervera per assistir a la representació de *La bella dorment*, a càrrec del Ballet Rus, en el gran teatre de la Passió.

10 de juliol. A la basílica el Gremi d'Automobilistes d'Igualada assisteix a la missa en honor del seu patró sant Cristòfor. És presidida per Mn. Josep Massana, acompanyat pels mossens Jordi Castelltet i Pere Roig. Aquest darrer pronuncia l'homilia basant-se en el lema de la jornada: «Quina llum et guia? La fe és la que et fa responsable». Els banderers d'enguany són els responsables de Tallers Queraltó, que col·loquen la bandera gremial a la barana del presbiteri.

La coral titular té cura dels cants, que comencen amb el «Credo, Domine» i acaben amb els «Goigs de sant Cristòfor». A la comunió s'ofereix en primera audició «Convidats prenem el pa».

13 de juliol. Festa de fi de curs 2012-2013 de la nostra formació i dinar de cloenda a Can Bordis.

La cantaire Concepció Cuadras fa la salutació agraint la bona disponibilitat de l'amfitrió, el pianista Isidre Solé S. A continuació es demana la presència de l'equip de cuina, encapçalat per Elisabet Puñal, a qui la vicepresidenta, Teresa Calaf, imposa la medalla de «xef» i es lliuren diplomes als seus col·laboradors Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer i Isidre Solé C.

La cantaire Roser Viadiu s'encarrega del brindis, que és ratificat amb el cant del fragment adequat de la sarsuela *Marina*.

El president, LdRC, imposa la insígnia de la coral a les noves cantaires Gemma Serarols Vilella i Milagros Sucarrats Puyalto.

AGRAÏMENT A ISIDRE SOLÉ PELS SET ANYS D'ACOLLIMENT. Rosa Vilanova obsequia Isidre Solé S. amb un muntatge fotogràfic realitzat per Joan Talavera. «Ja fa set anys —diu— que l'amic Isidre ens acull a casa seva, i per a nosaltres suposa una gran satisfacció, perquè ens hi trobem molt bé i encara ens ho passem millor. És una trobada que ja esperem [...]. L'Isidre té la discreció dels grans

homes i una enorme generositat, que el fan especialment valuós. Estem de sort, perquè en la nostra coral n'hi ha una bon colla, de persones extraordinàries, i l'Isidre n'és una. [...]»

REPARTIMENT D'OBSEQUIS I L'ESPERAT XOU. Tot seguit es procedeix al repartiment d'obsequis a tots els qui han acolorit el tiquet de la festa; una novetat. I comença l'esperat xou, que presenta amb bona traça Jaume Puig. Comença amb una paròdia de l'escena del sofà de *Don Juan Tenorio*, interpretada per Mercè Travesset (Frigida), Alfons Ferrer (Xuti), Coni Torrents (Aynés) i Lleonard del Rio (Don Juan Tenorio). Seguidament hi ha les intervencions de Josefina Borràs («Cançó de l'enamorada» i «The voice of the heart»), Isidre Solé C. («Oh Mari»), Berta Torres i Elisabet Puñal («Solamente una vez»), Celerina Solé («No em deixis, amor!»), Pepita Abril («La Violetera»), Josep M. Vilarrúbias («poema patriòtic»), Pepita Abril, Gemma Serarols i Milagros Sucarrats («Amapola»), Fina Fernández i Emili Argelés («Déjame dormir, mamá»). Per acabar, una paròdia «infernàl» amb Dolors Buchaca, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Roser González, Isidre Solé C., Rosa Valero i Rosa Vilanova. Com és habitual, Coni Torrents i Isidre Solé S. s'encarreguen de les ambientacions musicals i els acompanyaments al piano.

Acabat l'espectacle hi ha el sorteig d'una setantena de regals, seguit d'una divertida i original gimcana.

Un breu concert de tres cançons posa punt final a la trobada.

16 de juliol. Es fa el darrer assaig del curs 2012-2013.

20 de juliol. Un repicó a la festa de final de curs: els cantaires Alfons Ferrer i Mercè Travesset conviden els cantaires a una sardinada particular, a la terrassa de la seva llar. Una agraïda vetllada gastronòmica que acaba amb la projecció d'uns vídeos de la festa de Can Bordis tinguda la setmana anterior.

29 d'agost. Comencen els assaigs del nou curs.

La nostra coral durant el curs 2013-2014 està formada així: directora, CTG; pianistes, Maite Torrents i Isidre Solé S.; cantaires, Pepita Abril, Mariona Adzet, Pilar Alegre, Emili Argelés, Josefina Borràs, Dolors Buchaca, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Marisol Caparrós, Concepció Cuadras, Josefina Fernández, Alfons Ferrer, Josep García, Roser González, Rosa Lloret, Paquita Martínez, Maria Montraveta, Josep Nadal, Pilar Palau, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Gemma Serarols, Isidre Solé C., Celerina Solé, Núria Soteras, Mari Soteras, Milagros Sucarrats, Mercè Travesset, Berta Torres, Rosa Valero, Roser Viadiu, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias.

1 de setembre. Anada a Fiol en la 25a Trobada Fillolena. Cants en la missa, presidida per Mn. Josep Grau davant d'una gran assistència de fidels, que fan insuficient l'església de Sant Cristòfor.

En sortint, a l'esplanada i sota un gran tendal per a protegir-se de la calorada que regala la jornada assolellada, se serveix una arrossada popular.

En acabar, s'enceta un final de festa en el qual participa la coral amb tres cançons.

9 de setembre. Missa cantada per la CSMI a la capella de Gràcia amb motiu de la festa de la Nativitat la Mare de Déu (escaiguda el dia anterior). La presideix Mn. Josep Massana. Del programa de cants anotem: «Himne a santa Maria», «Salve, Maria», «Lletania de la fracció», «Vós heu passat vora l'aigua» i «Virolai».

Després de la missa es canten les peces següents: «Oda al bon vi», «Ulls verds» i «La puntaire».

La direcció dels cants és de CTG, i l'acompanyament al teclat, d'Isidre Solé S.

10 de setembre. El cantaire Jaume Puig Raspall és elegit per unanimitat nou membre de la junta de la nostra entitat per a ocupar la vacant de Marisol Caparrós.

15 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors. A dos quarts d'onze del matí, a l'església parroquial de la Soledat, missa en honor de la patrona. La presideix el P. Mateu Santcliments, guardià del convent dels PP. Caputxins, acompanyat per diversos sacerdots, entre ells el rector de la parròquia, Mn. Josep Massana.

La CSMI solemnitza la celebració. Del repertori, recordem: «Honor i glòria», «Salveu-me, Senyor, per l'amor que em teniu» (salmista: Rafi Pérez), «Laudate Dominum», «Lletania de la fracció», «Convidats prenem el pa» i «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat».

En acabar, Mn. Massana agraeix la participació coral i presenta el nou diaca, Mn. Eduard Flores Serradell, que serà ordenat prevere a mitjans del pròxim mes d'octubre. També felicita Mn. Josep Aribau, col·laborador de la parròquia, per seu norantè aniversari.

25 de setembre. L'auditori de la Biblioteca Central es fa insuficient per a encabir el nombrós públic que assisteix a la presentació del llibre *Estimada Coni. 100 poemes d'amor*, de LdRC. La vetllada compta amb la presència de Marc Castells, alcalde d'Igualada; de Josep Miserachs, primer tinent d'alcalde i responsable de Cultura; de Josep Ruaix, sacerdot, gramàtic i escriptor, i de Mn. Josep Massana, arxiprest, entre altres personalitats i representacions.

L'acte s'inicia amb l'actuació de la nostra coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents. S'interpreten «Oda al vi», «Ulls verds», «Va', pensiero» i «El cant de la senyera» (primera audició).

A continuació es projecta el curtmetratge *Porfidiosa nostàlgia*, basat en el treball de LdRC que aconseguí el primer premi de poesia Òmnium Cultural del Solsonès (2010).

Tot seguit hi ha un selecte recital de poesies del nou llibre a càrrec dels rapsodes Adoració Aliberch, Elisabet Bonet i Jaume Ferrer.

Amb el torn de parlaments acaba l'acte.

28 i 29 de setembre. Avui i demà la nostra entitat té un estand a la plaça del Pilar amb motiu de Fira Anoia.

El segon dia a migjorn es rep la visita de les autoritats i representacions, encapçalades per l'alcalde, Marc Castells, i el president de Fira, Joan Domènech, els quals són complimentats pels membres de la junta del cor.

Val a dir que la desfilada de visitants és contínua durant les dues jornades.

15 d'octubre. La directiva de la nostra formació és rebuda a l'ajuntament per l'alcalde d'Igualada, Marc Castells, i el regidor de Promoció Cultural, Josep Miserachs. En l'entrevista es tracta de la commemoració de les festes del setanta-cinquè aniversari de la fundació del cor.

20 d'octubre. A la catedral de Vic, multitudinària ordenació sacerdotal de Mn. Eduard Flores Serradell, amb cants de la nostra coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Jaume Noguera. Presideix Mons. Romà Casanova, bisbe de la diòcesi. L'acompanyen una vuitantena de preveres i una bona colla de diaques i acòlits. Omplen l'ampla nau del temple molts fidels de Ripoll i d'Igualada.

Programa de cants: «He nascut en un poble», «Senyor, tingueu pietat» (solista: LdRC), «Glòria», «Crist el Senyor» (salmista: Rafi Pérez), «A l'Heluia», «Donem gràcies al bon Déu», «Vosaltres sou els meus amics», «Laudate Dominum», «Sant», «Prenostre», «Lletania de la fracció», «A l'Heluia! Tots esperem» i «Virolai». Mn. Josep M. Pujol actua de monitor dels cants del poble.

ACCIÓ DE GRÀCIES DEL NOVELL PREVERE. Al final de la celebració litúrgica el prevere acabat d'ordenar, mossèn Eduard, dóna les gràcies a tots els qui l'han ajudat a arribar al sacerdoci, i ho fa d'una manera molt simpàtica i cordial, relacionant-ho amb una recepta gastronòmica.

A l'hora d'agrair les col·laboracions de la celebració, esmenta la nostra entitat amb aquestes paraules:

«Gràcies a la Coral de Santa Maria d'Igualada per haver-nos acompanyat amb els vostres cants i haver-nos ajudat a pregar. I l'enhorabona pels vostres setanta-cinc anys d'existència [...].

»He canviat de poble, he canviat de gent, de rector... però junts continuem treballant per la nostra Església.»

I acaba manifestant: «Gràcies per haver vingut, gràcies per ser a prop meu un cop més. Espero ser un bon servent, per a tothom! Que la Mare de Déu sota l'advocació d'Auxiliadora i sant Eudald i sant Bartomeu m'hi ajudin. Gràcies!»

EL NOU PREVERE. Mn. Eduard Flores Serradell va néixer a Ripoll l'any 1982. Cursà els estudis eclesiàstics al Seminari Major Interdiocesà de Barcelona. És ordenat prevere el 20 d'octubre de 2013 a la catedral de Vic, on la Coral de Santa Maria d'Igualada s'encarrega dels cants. Les parròquies de Santa Maria i de la Soledat d'Igualada són el seu primer destí com a vicari.

La CSMI en l'ordenació sacerdotal de Mn. Eduard Flores Serradell, a la catedral de Vic

27 d'octubre. Després de la seva ordenació sacerdotal a la catedral de Vic, Mn. Eduard Flores celebra la seva primera missa a l'església de la Soledat d'Igualada, acompanyat dels mossens Josep Massana, Joaquim Font i Josep Aribau. Els seus pares i familiars ocupen els primers bancs del temple.

Per raó d'uns treballs a realitzar en el cor del temple, la CSMI, que s'encarrega de la part musical de l'eucaristia, se situa a baix entre els fidels en un lateral al costat de l'ambó de l'evangeli.

En l'homília el missacantant es refereix a la fermesa i valentia de sant Pau i remarca la necessària senzillesa i humilitat que emana dels textos bíblics.

Al terme de la concelebració, Mn. Josep Massana felicita mossèn Eduard, l'obsequia amb el llibre *Cercar a Déu a Montserrat*, del monjo igualadí Bernabé Dalmau, i té unes amables paraules d'acolliment.

Mn. Eduard Flores hi correspon amb uns mots d'agraïment, posant en relleu especialment la forja de la seva personalitat gràcies als seus pares, als seus formadors i a tots aquells que li han fet costat en aquest acte, explicitant la bona disposició de la nostra coral. Els fidels li dediquen un càlid aplaudiment.

9 de novembre. Una representació de la nostra entitat assisteix a la castanyada de La Llàntia que se celebra als locals de l'Ateneu.

18 de novembre. Per gentilesa del Grup Alimentari Guissona, la nostra formació és convidada a la inauguració

del Centre Comercial BonÀrea, de Jorba. És el tercer més gran d'aquest grup a Catalunya, amb 500 m² i un bufet-restaurant de 820 m² amb capacitat per a 400 persones. A aquestes instal·lacions cal sumar-hi una gasolinera, una cafeteria i una botiga «24 hores» que estan operatives des de l'agost del 2012. El nou centre dóna feina a 29 persones.

L'acte és presidit pel director-gerent, Jaume Alzina, acompanyat de l'alcalde de Jorba, Josep M. Palau, i la directora dels Serveis Territorials del departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat, Bàrbara Minoves.

Després l'empresa serveix a la coral un dinar de germanor.

19 de novembre. S'inaugura a la Biblioteca Central l'exposició «Els nostres músics: les corals», en la qual és present la nostra agrupació.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. Cants de la CSMI en la missa vespertina tinguda a l'església de la Soledat en honor de la patrona de la música.

Acompanyat de Mn. Josep Aribau, presideix l'eucaristia Mn. Josep Massana, el qual en l'homília comenta: «Necessitem testimonis autèntics. Junts hem d'aconseguir un món més just. Construir un món de pau buscant l'entesa, respectant cada poble... Jerusalem vol dir ciutat de la pau.» I en referència la festivitat cecilianiana diu que «és possible trobar harmonia, però cal una voluntat de servei».

La direcció dels cants és a càrrec de CTG i amb l'acompanyament al teclat de Maite Torrents. El cant de l'«Himne» a la santa posa punt final a la funció religiosa.

La CSMI estrena "Benaurada!" en la inauguració del 75è aniversari

Després els cantaires es reuneixen per a un sopar familiar al local d'assaig.

24 de novembre. A la basílica, una altra missa en honor de santa Cecília. La coral titular, que hi assisteix corporativament, canta juntament amb la Schola Cantorum l'himne final.

30 de novembre. Concert a l'església gran a benefici de Càritas. Hi prenen part, per aquest ordre: Cors Units, Coral Merlet, Capella de Música de la Tossa, Coral Mig To, Coral Si, Fa, Sol, CSMI, La Llàntia i Schola Cantorum.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents, la nostra formació presenta «Nit de muntanya» i «Va', pensiero». Ambdues interpretacions són molt aplaudides.

Per acabar, totes les corals canten el «Cánon de la pau», sota la direcció de Pau Carol.

Es recapten 2.572'57 euros.

4 de desembre. El president de la nostra entitat, LdRC, és entrevistat a Ràdio Igualada amb motiu de les pròximes festes del setanta-cinquè aniversari fundacional.

8 de desembre, festa de la Puríssima. Comencen els actes de les noces de platí del nostre cor amb un solemne ofici a la basílica, presidit per Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic, assistit per cinc sacerdots. En representació de l'ajuntament hi són presents els tinents d'alcalde Josep Miserachs i Jordi Segura.

La part musical suposa un esdeveniment extraordinari amb la interpretació de la «Missa dels amics perduts», de Joan Martínez, cantada per la CSMI i el Barcelona Chamber Choir, amb l'acompanyament a l'orgue per Lluís Victori, i tots plegats dirigits pel seu autor. La cantaire Rafi Pérez té cura de les estrofes del salm.

Abans de començar la missa s'ofereix «Locus iste» i «Regina coeli», del mateix director Martínez Colàs. S'estrenen dues noves obres de l'esmentat compositor:

«Benaurada!», amb lletra de LdRC (musicada especialment per a aquesta festa), i «Qui manducat».

L'eucaristia s'inicia amb l'«Himne a santa Maria» i acaba amb l'himne final de l'oratori *Mil anys*. Actua de monitora dels cants del poble Margarida Roca.

Es llegeix aquesta pregària: «Una vegada més ens acompanya en els cants la Coral de Santa Maria, nascuda i crescuda a redós de la nostra basílica, que enguany celebra el 75è aniversari. Que pugui continuar acompanyant les celebracions de les nostres parròquies amb aquella harmonia que ens disposa a la lloança i acció de gràcies al Creador. Amb tots vosaltres, preguem al Senyor.»

Abans d'acabar la concelebració, el rector, Mn. Massana, agraeix la presència del bisbe de Vic i felicita els cantaires.

LA CORAL AGRAEIX LA PRESÈNCIA DEL BISBE DE VIC.

Lleonard del Rio, president de l'entitat musical, regradia així mateix Mons. Casanova per la seva presència amb aquestes paraules:

«Us voldríem agrair, senyor bisbe, en nom de la Coral de Santa Maria, que hàgiu volgut ser present en aquesta celebració, per a nosaltres tan important. La vostra presència presidint la solemne eucaristia de la festa de la Immaculada, patrona de la parròquia i de la nostra coral, ha estat per a nosaltres un honor i un estímul, en l'escaiença del nostre 75è aniversari. Quan, a través de Mn. Josep Massana, us férem arribar la nostra invitació, la vostra resposta va ser afirmativa i immediata, sense regateig. Tenint en compte la vostra ajustada agenda, aquesta finesa suposa un detall més en la vostra grandesa i generositat. Que per molts anys, monsenyor Romà, pugueu continuar dirigint la nostra diòcesi i ens pugueu acompanyar en el nostre camí.

»Ens ha complagut que fos avui, en l'inici del programa commemoratiu, perquè nosaltres tenim per patrona la Verge Immaculada i, d'altra banda, la coral va néixer i créixer sota el seu esguard, aixoplugats —com diu el poeta— per la "volta gegantina d'aquesta església parroquial de Santa Maria, on hem après a creure i estimar". És adient, doncs, que fos el dia de la parròquia el del començament de les nostres festes. [...]

»Continuarem fins que Déu vulgui essent fidels al nostre compromís de servei a l'Església, tal com proclamen els nostres estatuts.»

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció.

En l'avinentsa d'aquesta data, la CSMI distribueix un número extraordinari (de 100 pàgines) del butlletí *El Trumfo*, amb l'avançament dels actes previstos per a commemorar el setanta-cinquè aniversari del cor, una síntesi històrica, llista de cantaires i excantaires, etc.

Entre les habituals informacions cal esmentar que conté articles signats per les persones següents: Marc Castells, alcalde d'Igualada; Mn. Josep Massana, rector de les parròquies de la Soledat i Santa Maria i arxiprest

Els cantaires de la CSMI, amb el bisbe Romà Casanova i altres celebrants

de l'Anoia-Segarra; Xavier Boquete, president del Consell Comarcal de l'Anoia; Josep Miserachs, primer tinent d'alcalde de Promoció Cultural; Sebastià Borràs, periodista; Antoni Dalmau R., director de la *Revista d'Igualada*; Josep Elias, periodista; Maria Enrich, escriptora i exregidora de Cultura; Jesús Enrique, radiofonista i cofundador de L'Aula, escola de dansa; M. Teresa Farrés, exregidora de Cultura; Jaume Ferrer, publicista; Antoni Miranda, president de la Schola Cantorum; Jordi Puiggròs, director de *La Veu de l'Anoia*; Joan Antoni Sánchez, president d'honor de la tuna Novaunió; Pepita Segura, directora de *L'Enllaç dels Anoïencs*; Jaume Singla, periodista; Joan Valls, periodista; Ramon Vergés, president de l'Agrupació Coral La Llàntia; Ignasi Vilanova i M. Misericòrdia Pàmies, directors de Bitrac Dansa.

15 de desembre. Segon acte de les festes de les nocces de platí. Dinar de Nadal al restaurant Canaletes, que enregistra una notable assistència. A les taules, al costat del nom de cadascú, un petit tió, realitzat per Elisabet Puñal, i la copa de cava de l'aniversari, especialment esgrafiada per Mercè Travesset, que hom s'enduu com a record.

La festa comença amb el cant «Pregària a taula». A les postres es presenta el nou cava brut, elaborat per a aquesta efemèride per la firma Ventura Solé de Sant Sadurn d'Anoia. Isidre Solé C. s'encarrega d'entonar el «Brindis» de *Marina*, que és corejat per tots els comensals. El trio Josep&Joan hi posa música d'ambient en directe.

Abans del cafè la vicepresidenta, Teresa Calaf, anuncia un acte de regraciament a la directora Coni, al president

Leonard i als pianistes Maite i Isidre. La cantaire Josefina Borràs fa la dedicatòria en nom dels seus companys. Tot seguit la secretària, Concepció Cuadras, lliura a LdRC i a CTG una artística placa commemorativa. Després se serveix un monumental pastís elaborat per Confiteria Closa.

LLIURAMENT DE DISTINCIONS. Immediatament, actuant com a presentador Jaume Puig, es procedeix a lliurar un ram de flors a Maria Martí Vidal, única cantaire supervivent de la fundació del Cor Parroquial de Santa Maria. Ve després la imposició de la insígnia de la coral a Maite Torrents i a Josep García. També es lliura el prisma de cristall amb l'anagrama de la coral als darrers cantaires que s'hi ha incorporat: Mariona Adzet, Alfons Ferrer, Josep García, Maria Montraveta, Mercè Travesset, Rosa Valero, i a la pianista Maite Torrents.

Es fa també l'atorgament dels títols de «Cantaire de mèrit» a les persones que l'any 2005 s'integraren a la coral quan aquesta es convertí en grup mixt: Pepita Abril, Concepció Cuadras. Josep Nadal, Emili Argelés, Josefina Fernández, Lleonard del Rio, Isidre Solé C. i Isidre Solé S..

PARAULES DEL CANTAIRE JOSEP NADAL. En nom dels distingits, Josep Nadal diu:

«Per a tots nosaltres és un goig fora mida rebre aquest guardó, que tan encertadament es va crear per felicitar la dedicació, l'encert i la constància, i que podríem qualificar com a ètic, social i festiu.

»Pensem que és lloable ser avaluat, però ser reconegut pels teus mateixos companys és encara més destacat.

El president i la directora amb el pastís del 75 aniversari

Només amb això ja es veu la maduresa cívica de la fraternal unitat de tots nosaltres. Jean de la Bruyère, escriptor i moralista francès (s. XVII), ja va dir que “quasi ningú no pensa per ell mateix en les virtuts de l'altre”. Sincerament, molt agraïts a tota la coral. Amb el microclima de saludable amabilitat i respecte que caracteritza el nostre saludable tarannà, ha estat possible una convivència exemplar que, com veiem, dóna molts fruits.»

LLIURAMENT DELS TÍTOLS DE «CANTAIRE D'HONOR».

Finalment, es lliura el títol de «Cantaire d'honor» a Pilar Alegre, M. Àngels Riba i Rosa Vilanova. Aquesta darrera agraeix les distincions: «En nom de les meves companyes i en el meu propi, us voldríem donar les gràcies per aquest títol de “Cantaire d'honor”, que, com el mateix títol diu, és un honor poder rebre'l, i a més a més, dintre d'aquest dinar de Nadal, segon acte del nostre 75è aniversari, i que durant aquests anys ininterromputs de la coral, ben poques cantaires han tingut el goig i l'honor de rebre. Una vegada més, moltes gràcies. [...]»

UN CARRER AMB EL NOM DE MARIA DEL RIO MONTFORT. El president, Leonard del Rio, clou l'acte oficial dient:

«Fidelitat, lleialtat, perseverança, dedicació i esforç. Cinc qualificatius bàsics en un col·lectiu tan divers i plural com ho és una entitat com la nostra. Jo n'hi afegiria un altre encara més valuós: estimació.

»Heu estimat i estimeu la coral, i ja sabeu que en tots els ordres de la vida l'amor és el més important.

»Cada un de vosaltres heu fet possible un bon tros d'història de la nostra coral. Enhorabona. Pel que fa a les flamants cantaires d'honor, la Pilar en forma part des de l'octubre de 1989; la M. Àngels des de 1981, i la Rosa des de 1991. Totes tres han donat testimoni del seu afecte envers el nostre col·lectiu cantaire. [...]

»Que per molts anys puguem continuar amb aquesta il·lusió i aquest entusiasme.

»Deixeu-me aprofitar l'avinentsa per a subscriure el suggeriment que la M. Teresa Calaf fa en el programa de les nostres festes, de demanar a l'Ajuntament d'Igualada un carrer dedicat a la nostra fundadora.

»Coincideixo amb la M. Teresa que “aquesta sí que és una assignatura que té pendent la nostra ciutat”. La Maria “se'l mereix sobradament —diu la M. Teresa—, per la seva tasca generosa i esforçada en favor de la música i el cant coral” [...].

»És obvi que subscric particularment el suggeriment de la Maria Teresa, però haig d'afegir que, donats els lligams familiars amb Maria del Rio, haig d'abstenir-me d'encapçalar cap iniciativa al respecte. Per ètica, tot i que ho considero un acte de justícia, entenc que no puc moure ni un dit per propiciar aquest suggeriment que aplaudeixo i que m'agradaria que pogués arribar a bona fi. El repte està llançat. ¿Hi haurà algú, o alguns, capaços de recollir-ne el testimoni? Que la celebració del 75è aniversari ens porti a consolidar amb més força si cal la missió i els objectius de la Coral de Santa Maria d'Igualada. Amics i amigues, per molts anys!»

La proposta de dedicar un carrer a la fundadora del cor, presentada per M. Teresa Calaf i reiterada per LdRC, és acollida amb una llarga ovació per tota la sala.

A continuació, Alfons Ferrer i Isidre Solé C. efectuen una tómbola de regals per a ajudar a sufragar les despeses de les festes.

Un animat ball amenitzat pel trio Josep&Joan tanca la celebració.

20 de desembre. Cantades de Nadal a la plaça de l'Ajuntament amb totes les corals igualadines sota la direcció de CTG i amb el pianista Isidre Solé. No hi manca l'arbre i el pessebre.

Prèvies paraules de l'alcalde Marc Castells, el repertori és aquest: «Les dotze van tocant», «Santa nit», «El rabadà», «El noi de la mare», «El petit vailet» i «Fum, fum, fum».

Després, coca i vi bo per a tothom.

29 de desembre, festa de la Sagrada Família. A l'església parroquial de la Soledat, missa presidida per Mn. Josep Massana, el qual en l'homília posa l'accent, entre altres aspectes, en la pèrdua del sentit de família, que atribueix a la falta de respecte mutu i de confiança, que ens ha d'ajudar a créixer. També diu que cal entendre la família en el sentit més ampli del mot i que som nosaltres els qui hem de fer el primer pas.

Sota la direcció de CTG, acompanyada a l'orgue per Maite Torrents, la nostra coral té cura dels cants de la litúrgia amb aquest repertori: «Joia en el món», «Senyor, tingueu pietat» (recitació: LdRC), «Glòria», «D'un cap a l'altre de la terra» (salmista: Rafi Pérez), «Al·leluia», «Vós sou el meu Déu», «Sant» de Ghevetogne, «Prenostre», «Lletania de la fracció», «Cançó dels pastors» (primera audició) i «Himne a la Sagrada Família».

En sortint de missa els cantaires es reuneixen per a un animat aperitiu al restaurant del Rec, en un acte de companyonia i amistat que s'aprofita per a fer obsequi d'uns detalls de Nadal a la directora CTG i als pianistes Maite Torrents i Isidre Solé S.

En el transcurs de l'any 2013 que s'acaba, s'han editat cinc números —entre ells quals l'extraordinari que ja s'ha esmentat— de El Trumfo, butlletí intern de la Coral de Santa Maria.

* * *

2014 /

Extraordinària commemoració del 75è aniversari

«És hora de felicitar-vos una vegada més, amics cantaires, per la consecució d'aquest extraordinari programa [del 75è aniversari coral] tan ric, tan dens i tan brillant que hem dut a terme.

»Des del 8 de desembre passat, en què vàrem encetar amb tota solemnitat les festes sota l'esguard de la Immaculada, ha estat un total de seixanta-sis actuacions i actes de tota mena. [...]

»I deixeu-m'ho dir: tot el que hem fet, ho hem realitzat amb una dignitat i qualitat excepcionals. Hem demostrat que, gràcies a l'entusiasme de tots plegats, la crisi no ha estat un fre, i que des del punt de vista d'entitat l'hem poguda superar amb esforç i molta dedicació.

»Ens queden encara alguns actes que seran la cirereta del pastís d'aquest aniversari, i que si Déu vol celebrarem l'any vinent. Però d'això ja hi haurà temps de parlar-ne.»

Amb aquestes paraules d'agraïment s'expressava Lleonard del Rio Campmajó, president de la Coral de Santa Maria d'Igualada, en el transcurs del darrer acte commemoratiu: «El màgic dinar del 75è aniversari».

Efectivament, és, aquest, un any d'activitat molt intensa, com mereixia l'efemèride d'un esdeveniment tan important.

Donant un llambregada al programa d'enguany, si tots els actes organitzats mereixeran una gran acollença ciutadana, hem de destacar per la seva qualitat el «Cicle

de poemes de la Coral de Santa Maria»; l'acte final del «Certamen poètic sobre música i cant coral»; el concert d'havaneres a la Rambla; la magna jornada «Tot un dia a Montserrat», amb l'extraordinari concert a la basílica, i la magnífica exposició «75 anys» a la sala de l'auditori de la Biblioteca Central, amb catorze grans plafons, la senyera i una colla de documents i records històrics.

L'Ajuntament d'Igualada atorga a la Coral de Santa Maria la distinció d'estrenar la rèplica del penó de la ciutat en els actes de la festa major; un reconeixement que es va acceptar amb complaença. A partir d'ara aquest honor es confiarà a l'entitat que celebri un aniversari important, essent així que, en paraules de l'alcalde Marc Castells, «el penó exerceix la representació d'Igualada».

Mirant enrere t'adones de la bona feina duta a terme per aquesta entitat que, com recordava el primer tinent d'alcalde, Josep Miserachs, evocant un escrit de Ramon Solsona, «va néixer humil, amb la humilitat del qui, amb tot i el seu valer, desconeix els seus propis mèrits». I afegeix el responsable municipal de cultura: «Ha continuat amb aquesta humilitat, però això no obsta perquè la seva grandesa hagi estat paradigmàtica.»

1 de gener, Cap d'Any. Missa a la basílica, presidida per Mn. Eduard Flores, acompanyat pel diaca Pere Roig.

És solemnitzada amb els cants de la CSMI, dirigida per Coni Torrents Gubianes i amb l'acompanyament de l'organista Lluís Victori. Actua de monitor dels cants del poble Antoni M. Prat.

Dins el repertori de cançons cal esmentar «Honor i glòria», «D'un cap a l'altre de la terra» (salmista: Rafi Pérez), «Benaurada!», «Cançó dels pastors», «La pau us deixo» i «Himne a santa Maria».

Notem que el *Full Diocesà* publica una crònica il·lustrada amb una fotografia, que porta per títol «La Coral de Santa Maria d'Igualada inicia el seu 75è aniversari». Es fa ressò especialment de l'ofici solemne celebrat el 8 de desembre a la basílica de Santa Maria, presidit pel bisbe Romà Casanova.

6 de gener. Fira de Reis. La CSMI s'ha proposat en aquest curs commemoratiu del setanta-cinquè aniversari ser present en totes les fires i mercats de la contrada. Per aquest motiu, instal·la avui, diada de Reis, una paradeta davant les antigues oficines de cultura, al carrer de Santa Maria. L'objectiu és comercialitzar el cava brut Ventura Soler etiquetat per a l'ocasió amb el logotip de la coral i altres productes que s'han preparat amb motiu d'aquest aniversari.

17 de gener, festa de Sant Antoni Abat. Convidada per l'Antic Gremi dels Traginers d'Igualada, la nostra coral ofereix un concert de capvespre a l'auditori del Museu Comarcal de l'Anoia. L'acte s'inscriu en el programa commemoratiu dels «tonis».

Presentat per LdRC, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament de Maite Torrents (que estrena un nou teclat Yamaha, propietat de la coral), s'ofereix el repertori

següent: «Som catalans», «Llop de mar», «Moreniña, por te vere», «Ulls verds», «La mare», «Nit a muntanya», «Canto a Murcia», «Sense vent», «Cant a la llibertat», «La puntaire», «Va', pensiero», «És la Moreneta» i «Cant de la senyera», que fou escoltat dempeus. Solistes: Pepita Abril, Emili Argelés, Teresa Calaf, Rafi Pérez i LdRC.

El públic premia amb aplaudiments les diverses interpretacions i, a invitació de la directora, també participa activament en algunes obres.

En acabar, el president del Gremi de Traginers, Magí Molas, felicita amb emoció continguda directora i cantaires. Les pubilles del gremi obsequien la coral amb el llibre *La història dels traginers d'Igualada*, de Josep Ribà.

30 de gener. Organitzat per la nostra entitat comença a l'auditori de la Biblioteca Central el «Cicle de poetes de la Coral de Santa Maria». Aquesta primera sessió és dedicada a l'excantaire Montserrat Segués (Igualada, 1928-2010).

SATISFACCIÓ PEL CICLE DE POETES DE LA CORAL.

En la presentació, el president Lleonard del Rio remarca la satisfacció que suposa poder endegar un cicle d'aquesta naturalesa i comptar amb cantaires tan qualificades que estimaven la música i la poesia, amb l'afegitó que en aquells anys reculats la dona estava circumscrita —gairebé exclusivament— a les tasques de la llar.

«En la nostra coral diversos companys han destacat en la poesia —a més de la música i el cant— i també en altres arts, fet que posa en relleu la seva sensibilitat envers la creativitat, la cultura i la bellesa. Advertim que tots els poetes que seran homenatjats en aquestes sessions tenen obra publicada i serem els mateixos cantaires els qui intervin-drem en els recitals.»

SALUTACIÓ, BIOGRAFIA, RECITAL POÈTIC I CONCERT.

En la primera part, després de la lectura d'una síntesi biogràfica de Montserrat Segués, la coral, dirigida per Coni Torrents i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents, canta «Ulls verds», «Sense vent» i «La puntaire».

En la segona part hi ha un recital poètic, amb una selecció, feta per Lleonard del Rio, de poesies de l'homenatjada, en la qual participen els cantaires Josep Nadal, Rosa Valero, Dolors Buchaca, Narcís Viarnés, Rosa Vilanova, Concepció Cuadras, Lleonard del Rio, Josefina Borràs i Eusèbia Fanega.

En la tercera part, concert instrumental amb els professors Maite Torrents (piano) i Josep M. Oriol (flauta travessera). Interpreten «Valls», de X. Boliart, «Andante», de la Sonata núm. 15 de Mozart, «Tema de la Simfonia del Nou Món», d'A. Dvorák, «Vals dels patinadors», d'E. Waldteufel, i «Marxa del toreador» de Carmen, de Bizet.

Un públic molt atent i disposat frueix d'aquesta vetllada, variada i atractiva, i aplaudeix calorosament les diverses intervencions. Entre els assistents, alguns familiars de l'homenatjada, Montserrat Segués Susanna.

La Coral de Santa Maria presenta en aquesta sessió una col·lecció de cinc punts de llibres dissenyats pel dibuixant Pere-Jaume Ferrer.

CANTAIRES I RAPSODES. Agradabilíssima sorpresa l'actuació dels recitadors del «Cicle de poetes de la Coral de Santa Maria». Alguns s'estrenaven en aquesta feina i cal dir que estigueren a l'alçada de les circumstàncies. I és que a la coral hi ha gent amb fusta d'artista. Enhorabona!

2 de febrer, festa de la Candelera. Amb motiu d'aquesta diada i ajuntant-hi la de demà, Sant Blai, anem a la Tossa de Montbui en un matí fred però clar i lluminós, fet que propicia la presència d'una gran gentada, que un any més s'aplega a l'església preromànica. Aquesta es fa petita per a encabir tants fidels.

50è ANIVERSARI DE LA MORT DE MN. AMADEU. *Es commemora el cinquantè aniversari de la mort de Mn. Amadeu Amenós i, abans de començar la celebració, el president Lleonard fa una allocució recordant que el venerable sacerdot fou el promotor de la Coral de Santa Maria. Explica que el canonge igualadí va treballar en la remodelació de l'ermita de la Tossa, en el seu primer destí com a vicari de Santa Margarida de Montbui. «Fou en aquells anys —digué Del Rio— quan mossèn Amadeu es va adonar de la desgraciada restauració que s'havia fet en aquesta església romànica i va descobrir que, picant els arrebossats que cobrien els murs i el guix que desfiguraven les columnes, i derrocant altres postissos innobles, sorgiria la ingènua gràcia de l'església reconstruïda, en el carener de l'any 1000, pel gran bisbe Abat Oliba.»*

LA MISSA DELS FRUITS I LES CANDELES. Tot seguit, Mn. Josep M. Pujol, rector de Montbui, oficia la missa, utilitzant el calze de mossèn Amadeu que es guarda al Museu de la Tossa. Comença la cerimònia amb la benedicció de les candeles i la fruita.

En l'homília, Mn. Pujol encoratja els assistents a ser com arbres que donen bons fruits. A l'hora de les ofrenes es llegeix aquesta pregària: «Fem un record de la Coral de Santa Maria, impulsada per mossèn Amadeu, perquè els seus projectes cristians de futur tinguin continuïtat.»

La Coral de Santa Maria d'Igualada, sota la direcció de Coni Torrents i amb l'acompanyament al piano d'Isidre Solé, s'encarrega dels cants de la missa, entre els quals citem: «Viva llum d'alba», «El Senyor és el rei de la glòria» (salmista: Rafi Pérez), «Benaurada!», «Sedejant» i «Goigs de la Mare de Déu de la Tossa».

A la tarda, la CSMI, especialment convidada per l'artista Josep M. Bertran Albareda, visita en el seu propi domicili els seus diorames pessebrístics. El grup és atès pel mateix artista i la seva esposa Maria Teresa.

La col·lecció d'enguany consta de sis escenes elaborades amb tot detall. Una vertadera filigrana, feta amb gust i molta traça, com ens hi té acostumats el seu autor.

Després ens mostra altres treballs de la seva producció, com és la seva col·lecció de titelles (pallassos, bruixes i dimonis) i altres manualitats com felins, dracs i figures mitològiques.

22 de febrer. La nostra entitat es desplaça en autocar a la Masia Ventura Soler de Sant Sadurní d'Anoia per celebrar una arrossada. En les caves d'aquesta propietat és on s'ha elaborat el vi escumós especialment etiquetat del nostre setanta-cinquè aniversari.

A l'arribada, l'expedició és amablement rebuda pel propietari, Josep M. Ventura. Prèviament, l'equip format per Alfons Ferrer, Elisabet Puñal, Mercè Travesset i Encarna Cànovas ja s'ha avançat per a preparar la gran paella.

La coral esmerça el matí en una intensa sessió d'assaig a l'aire lliure, en plena natura.

Quan l'arròs ja és a punt, tothom s'acomoda en una llarga taula, disposada amb un delicat treball de Mercè Travesset i Elisabet Puñal.

Dinar a l'aire lliure fruit d'una temperatura magnífica i un sol esplèndid que ajuda a arrodonir l'arrossada. Aquesta és complementada amb una bona amanida i acaba amb unes delicioses postres: coques de nous i xocolata, realitzades per Roser González, i lioneses amb maduixa, regades amb xocolata. Naturalment no hi manca ni el vi ni el cava Ventura Soler, i tot plegat, arrodonit amb cafè i copa.

Després hi ha una entretinguda i participada sessió de jocs de taula.

Abans de marxar s'ofereix una cantada al propietari de la finca i als seus familiars, als quals es lliura el prisma de cristall de les noces de platí i una toia de flors.

Cap a les sis de la tarda es retorna a Igualada, entre cançons i xerinoles

27 de febrer. Segona sessió del Cicle de Poetes de la CSMI a l'auditori de la Biblioteca Central. És dedicada a l'excantaire Lurdes Estruch (Igualada, 1927-2010).

Després d'una síntesi biogràfica de l'homenatjada, s'inicia la primera part amb l'actuació de la nostra agrupació, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents, que ofereix un concert de salutació amb tres cançons: «Nit a muntanya», «Over the rainbow» i «Va', pensiero».

En la segona part, recital poètic, segons la selecció feta per LdRC, de l'obra de Lourdes Estruch. Hi participen els cantaires Pepita Abril, Josefina Borràs, Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Eusèbia Fanega, Roser González, Jaume Puig, LdRC, Narcís Viarnés i Josep M. Vilarrúbias.

Tercera part: concert instrumental amb els professors Maite Torrents (piano) i Joan Diego Granados (trompeta). Interpreten: «Concert en mi bemoll major (allegro, andante, allegro)», de Haydn; «Tema d'amor de Romeo i Julieta», de Nino Rota; «My buddy polka», d'Ervin Kleffman, i «Cançó napolitana», de Txaikovski.

La sala fa goig, i el públic —amb familiars de l'homenatjada— gaudeix d'aquesta nova mostra de bon gust i qualitat.

1 de març. CTG i LdRC assisteixen al curset d'animadors de cant que es fa al Seminari de Vic.

7 de març, primer divendres de Quaresma. A tres quarts de vuit del vespre se celebra a la basílica la pregària al Sant Crist d'Igualada.

Trasllat processional de la imatge des del seu cambril fins al manifestador de l'altar major, mentre la coral titular interpreta els goigs. Seguidament, «Miserere» i missa presidida per Mn. Eduard Flores, acompanyat de Mn. Josep Massana i el diaca Mn. Pere Roig.

La direcció dels cants és de CTG, amb Lluís Victori a l'orgue. S'interpreta el salm del «Perdó», l'«Adoració de les cinc llagues» i, en la missa, «Glòria i lloança», «Sant», «Anyell de Déu», «Convidats prenem el pa» i «Al Sant Crist d'Igualada».

16 de març. Vuitè memorial Maria del Rio als Caputxins. La missa, presidida pel P. Mateu Santclimens, és solemnitzada per la nostra agrupació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents.

El celebrant fa referència al memorial que se celebra en el setanta-cinquè aniversari de la formació coral. En les pregàries, que són a càrrec de la cantaire Concepció Cuadras, es dediquen uns textos a MDRM, Mn. Amadeu Amenós i a les noces de platí de l'entitat.

En finalitzar l'eucaristia, el cor se situa a les escales del presbiteri i ofereix un concert —presentat per Concepció Cuadras— amb aquest repertori: «Nit a muntanya», «Llop de mar», «D'un temps, d'un país», «Ulls verds», «Benaurada!» i «Cant de la senyera». LdRC llegeix la poesia «Dol», que la seva autora, Teresa Castellà, dedicà al venerable sacerdot igualadí en la seva mort.

20 de març. La nostra agrupació es desplaça a Ripoll en una excursió opcional preparada per Mn. Eduard Flores. En l'expedició hi figuren també familiars i amics. Tot el grup estrena uns atractius mocadors del coll amb l'anagrama del setanta-cinquè aniversari.

En arribar a la vila que és «bressol de Catalunya» es fa una detallada visita guiada al famós monestir, amb especial atenció a la singular portalada. La coral fa una cantada des de l'altar major interpretant «Benaurada!» i «Rosa d'abril». Al punt de migdia i mentre les campanes del temple toquen les dotze hores, la formació igualadina —que es troba al claustre— interpreta el «Cant de la senyera».

Després hom es desplaça al Museu Etnogràfic, on es visiona un audiovisual i es recorren les sales, amb especial atenció a les col·leccions dedicades a la pagesia i a la mostra d'armes de foc.

Dinar al restaurant La Teuleria (Sant Joan de les Abadesses). En acabar l'àpat, nova cantada de sobretaula.

A la tarda, visita al monestir de Sant Joan de les Abadesses (fundat l'any 887). És un monument declarat bé cultural d'interès nacional que fins a l'any 945 va ser l'únic monestir femení de Catalunya. En recórrer les instal·lacions es pot admirar el magnífic grup escultòric del Santíssim Misteri, el claustre gòtic i l'interessant museu.

El grup d'expedicionaris de la CSMI a Ripoll

Després d'un temps lliure per a conèixer els principals carrers de Ripoll i adquirir les típiques «carícies» i «moixaines», es retorna a Igualada.

EL CANT DE LA SENYERA. *Era gairebé obligat «El cant de la senyera» en la vila «bressol de Catalunya». El bonic claustre, amb la magnífica torre al fons i la bandera catalana flamejant, són el març ideal. No comptàvem, però —i fou un detall afegit—, que en ser al punt de les dotze del migdia les campanes brandessin durant l'execució de la cançó. Entranyablement emotiu.*

Uns funcionaris municipals que ens van sentir (l'edifici de l'ajuntament és a tocar del monestir) ens comentaren que se'ls havia posat la pell de gallina.

21 de març. Mor la cantaire Pilar Alegre Vilanova, a l'edat de setanta-vuit anys, vídua de Joan Caballé. L'any 2005 fou nomenada «Cantaire de mèrit» i el proppassat 2013 «Cantaire d'honor».

La missa exequial, amb cants a càrrec del nostre grup, tindrà lloc demà dissabte a la Soledat. En acabar LdRC, en qualitat de president li dedicarà unes paraules de comiat.

27 de març. Tercera sessió del Cicle de Poetes de la CSMI. És dedicada a l'excantaire Teresa Castellà (Igualada, 1907-1997).

Després d'un síntesi biogràfica de l'homenatjada comença la primera part, amb l'actuació de la coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents. Presenta un petit concert amb «Llop de mar», «D'un temps, d'un país» i «Cant de la senyera».

En la segona part té lloc el recital de l'obra de Teresa Castellà a càrrec de la rapsoda i excantaire Teresa Ratera, seguint un guió de LdRC.

En la tercera part de la vetllada, un concert instrumental a quatre mans amb les pianistes Maite Torrents i M. Teresa Roig, professores del Conservatori. Repertori: «Allegro de la Simfonia núm. 7» de Beethoven i deu peces dels «Valsos, op. 52» de Brahms. Els aplaudiments del nombrós públic

que omple la sala propicien un bis i les pianistes interpreten «Petita dansa hongaresa», també de Brahms.

Una sessió molt agraïda i ben corresposta.

30 de març. La nostra entitat és present en un estand del Mercat del Colleccionista de Vilanova i la Geltrú.

18 d'abril, Divendres Sant. A darrera hora del matí té lloc a l'església del Roser la commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, esdevinguda el 20 d'abril de 1590.

Mn. Pere Roig dirigeix la pràctica del viacrucis i la nostra coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S., hi falca els cants penitencials.

Els fidels omplen l'històric temple. L'acte conclou amb la veneració de la imatge de l'Espòs de Sang, mentre el cor canta els «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

22 d'abril, Dimarts de Pasqua. Un temps plàcid i assolellat afavoreix la celebració de la festa del Sant Crist d'Igualada.

A la tarda hi ha la tradicional processó pels carrers del nucli antic, amb una bona participació de fidels. La nostra agrupació s'afegeix al seguici amb la senyera —portada per la junta en ple—, juntament amb les altres banderes dels gremis i entitats de la ciutat. Enguany, amb motiu del setanta-cinquè aniversari, són banderers els components de la junta en ple.

De retorn a la basílica hi ha la multitudinària veneració de la imatge i posteriorment la missa vespertina, que enguany presideix Mn. Joan Mir, exvicari de Santa Maria d'Igualada i en l'actualitat rector de Viladrau i administrador de Seva i el Brull.

La coral titular s'encarrega de la part musical dels dos actes del capvespre, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament de l'organista Lluís Victori.

En la cerimònia del besamans a l'Espòs de Sang es canten els «Goigs del Sant Crist», l'«Adoració de les cinc llagues», el sonet verdaguerià musicalitzat «Al Sant Crist d'Igualada» i «Donem olor del Crist». En l'eucaristia el programa és el següent: «Glòria», de M. Barberà (primera audició), «El Senyor m'illumina i em salva» (salmista: Rafi Pérez), «Benaurada!», «Sant» de Chevetogne, «Parenostre», «Lletania de la fracció», «Sedejant» i «Regina coeli» (primera audició de l'arranjament per a veus mixtes).

24 d'abril. Quarta sessió del Cicle de Poetes de la CSMI, a l'auditori de la Biblioteca Central. És dedicada a l'excantaire Rosa Campmajó (Igualada, 1909-1966) i al seu fill LdRC (Igualada, 1952).

La vetllada s'inicia amb l'habitual salutació coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents. S'interpreten «Regina coeli», «Benaurada!» i «És la Moreneta».

EMOTIU RECORD DE L'EXCANTAIRE POETA ROSA CAMPMAJÓ. En la segona part hi ha l'habitual recital poètic segons guió del mateix Leonard, el qual comenta: «Comprendreu que em fa una especial il·lusió aquest

reconeixement a la meua mare. La vaig perdre quan tenia vint-i-tres anys, però el seu record m'ha acompanyat tota la meua vida. [...] La Rosa Campmajó Mateu es va incorporar a la Coral de Santa Maria, juntament amb una colla de companyes amigues, l'any 1955, per contrarestar la creació d'una coral mixta que anava sostraint cantaires de la Coral de Santa Maria. Hi va cantar fins l'any 1965, que va morir [...].»

Del Rio va explicar que només es llegirien poemes de la seva mare Rosa Campmajó, amb la finalitat de no restar-li el protagonisme que es mereix. Les recitacions són a càrrec de Concepció Cuadras, Mercè Travesset, Alfons Ferrer, Josefina Borràs, Emili Argelés, Fina Fernández i Coni Torrents.

Malgrat el que havia manifestat el Lleonard, el seu amic i acreditat rapsode Jaume Ferrer va voler afegir-se al recital i llegir "Memòria i benanança", que és un poema que Del Rio va dedicar a la seva mare i que va resultar premiat amb la Flor Natural en els Jocs Florals 2013 a l'ajuntament de Barcelona. No cal dir que Ferrer ho féu amb un expressiu sentiment i una dicció perfecta.

Prèviament a la seva intervenció, Jaume Ferrer va dir públicament que havia estat una vertadera sorpresa la lectura dels poemes de Rosa Campmajó, ja que mai no s'havia fet pública la producció poètica d'aquesta igualadina.

En la tercera part hi ha el concert instrumental a càrrec dels professors Maite Torrents (piano) i Josep M. Oriol (flauta travessera). S'interpreta "Vivace" i "Cantabile i allegro" de G.P. Telemann; "Sonatina en do major", d'A. Diabelli (primer temps), i "Sonata núm. 4 en do major" de G.F. Händel (1r temps, larghetto; 4t temps, allegro, i 5è temps, gavota). Per correspondre als aplaudiments de la nombrosa assistència s'ofereix un tango de Xavier Boliart.

EL LLACET BORDEUS. *En la quarta sessió d'aquest cicle, els homes de la coral estrenaven llacet de color Bordeus i, a tenor dels comentaris, feien un pam de goig. Afegiu-hi el bon gust i l'elegància de les cantaires, tant en el vestir com en el pentinat. El conjunt feia patxoca i cridà l'atenció per la seva distinció i airostat. Aquest fou un comentari molt generalitzat entre els assistents.*

25 d'abril. Se celebra a la basílica la missa vespertina de cloenda de les festes del Sant Crist d'Igualada. És presidida pel prior i arxiprest Mn. Josep Massana, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig.

Els cants són a càrrec de la coral titular, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents.

En acabar l'eucaristia hi ha la processó de retorn de la imatge a la seva capella. La coral es desplaça del cor a l'altar del Santíssim, on canta els «Goigs del Sant Crist d'Igualada». Després de l'encensament, hom procedeix a la veneració de l'Espòs de Sang en el seu cambril habitual.

26 d'abril, vigília de la festa de la Mare de Déu de Montserrat. És la patrona de l'església del barri del mateix nom, motiu pel qual l'Associació de Veïns i els feligresos omplen

de flors l'altar. El rector de la parròquia, Mn. Josep Sabaté, celebra la missa vespertina, i la CSMI s'encarrega dels cants.

En acabar, presentat per M. Teresa Calaf, hi ha un concert —que és molt celebrat—, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament de Maite Torrents. S'ofereix aquest repertori: «Regina coeli», «Over in the rainbow», «Sense vent», «D'un temps, d'un país», «Benaurada!», «La puntaire» i «El cant de la senyera».

11 de maig. Festa dels Antics Alumnes Maristes. Els actes comencen amb una missa a la capella del col·legi, presidida per Mn. Antoni M. Bausili. La nostra coral s'encarrega dels cants, que acaben amb els «Goigs de sant Marcel·lí Champagnat».

Després de la fotografia de rigor a les escales del parlari, hi ha l'esmorzar de germanor.

En acabar, el cor, sota la direcció de CTG i acompanyada al piano per Maite Torrents, ofereix un concert amb aquest programa: «Over in the rainbow», «Sense vent», «Ulls verds», «D'un temps, d'un país», «La puntaire» i «Cant de la senyera».

17 de maig. Segona edició de l'espectacle *Primavera, poesia i cançons*, ofert a la sala d'actes de l'Espai Cívic Centre. És presentat per Concepció Cuadras.

La Coral Cors Units i la nostra agrupació, dirigides per CTG i amb l'acompanyament d'Isidre Solé S. i de Maite Torrents, actuen primer per separat i després de conjunt, falcades per les recitacions dels poetes Marisa de la Torre i LdRC. Aquests ofereixen també la representació de l'entremès *Mañana de sol*, dels germans Álvarez Quintero. La cantaire Roser González regala als dos rapsodes una pluja de clavells vermells.

La CSMI ofereix aquest repertori: «Over in the rainbow», «Sense vent», «Ulls verds», «D'un temps, d'un país» i «La puntaire». El programa coral de l'actuació conjunta és el següent: «Bésame mucho», «Pots somiar una mica amb mi?», «Llop de mar», «Va', pensiero» i «Cant de la senyera».

Overbooking a la sala, amb un públic entusiasta i molt lliurat, el qual, atesos els aplaudiments, s'ho passa molt bé.

19 de maig. Es reuneix el jurat del Certamen de Poesia Breu sobre Música i Cant Coral, convocat amb motiu de les festes del setanta-cinquè aniversari de la CSMI. És format per Maria Enrich, Antoni Dalmau R., Joan Valls i LdRC, que actua de secretari. També hi figura Concepció Cuadras, secretària de la coral.

29 de maig. Fase final del Certamen de Poesia Breu sobre Música i Cant Coral convocat per la nostra entitat dins els actes de les noces de platí. Té lloc a l'auditori de la Biblioteca Central. L'acte compta amb el patrocini de «la Caixa» i amb l'assistència destacada de Josep Miserachs, primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament d'Igualada; Montserrat Lobato, directora de la biblioteca; membres del jurat tècnic, i junta de la coral. La sala s'omple a vessar.

Hi concorren treballs d'Alella, Artés, Barcelona, Calders, Calella, Castellfollit del Boix, Igualada, Lleida, Montblanc, Quart de Poblet (València), Santa Margarida de Montbui, Tarragona, Tàrraga, Viladecans i Vilafranca del Penedès.

El jurat tècnic del certamen, format per Maria Enrich, Antoni Dalmau R., Joan Valls i LdRC, que també actua de secretari, ha seleccionat per a la fase final els catorze treballs que segons les bases opten al premi de la votació popular. Corresponen als següents autors: Imma Fuster, de Barcelona; Silveri Lecina, d'Igualada; Montserrat Sala, de Castellfollit del Boix; Josep Àngel Fontanet, de Lleida; Maria Bonafont, de Barcelona; Frederic Cuscó, de Vilafranca del Penedès; Núria Prades, de Barcelona; Roser Viadiu, d'Igualada; Josefina Maymó, d'Alella; Josep Miracle, de Calella; Gòria Ganga, de Tarragona; Oriol Solà, de Santa Margarida de Montbui; M. Montserrat Ventura, d'Igualada, i Josep Fàbrega, de Calders.

La vetllada s'inicia amb unes paraules de benvinguda del president de la coral. Tot seguit els rapsodes Adoració Aliberch i Jaume Ferrer llegeixen amb bona traça els catorze treballs finalistes. Ho fan alternativament i en dues rondes.

VOTACIÓ POPULAR. Hom convida el públic a assenyalar, en la butlleta que s'ha facilitat a l'entrada, les tres poesies que considerin millors.

Recollides las butlletes es procedeix a l'escrutini de la votació popular. Mitjançant un programa informàtic, els assistents a la vetllada podien seguir el resultat de la votació.

El recompte dona com a guanyadors: primer classificat, Imma Fuster, a qui s'atorga el trofeu i dotze ampolles de cava brut 75è aniversari; segon classificat, Roser Viadiu, premiada amb trofeu i sis ampolles de cava brut 75è aniversari, i tercer classificat, Josep Àngel Fontanet, a qui correspon el trofeu i tres ampolles de cava brut 75è aniversari.

A continuació es lliura un diploma i una ampolla de cava del 75è aniversari a tots els poetes finalistes.

VEREDICTE DEL JURAT TÈCNIC. El secretari fa lectura seguidament de l'acta del jurat tècnic. Els seus membres en fan l'oportuna valoració. Veredictes:

El primer premi correspon a Josep Miracle pel seu treball «Partitura íntima»; li corresponen 200 euros, trofeu i una peça artística de ratllat sobre vidre, realitzada per la cantaire Mercè Travesset.

El segon premi és per a Imma Fuster per la seva poesia «L'amiga més fidel»; la dotació és de 150 euros, trofeu i una labor artística efectuada en puntes de coixí per la cantaire Roser Viadiu.

I el tercer premi s'atorga a Frederic Cuscó per «Cant amic»; s'enduu 100 euros, trofeu i una labor artística amb punt de creu feta per la cantaire Fina Fernández.

Els rapsodes Adoració Aliberch i Jaume Ferrer llegeixen les tres poesies premiades.

Lliurats els premis, Josep Miserachs, primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament d'Igualada, clou l'acte felicitant els guanyadors i els organitzadors, en un atractiu discurs sobre la música i la poesia, il·lustrant-lo amb interessants vivències de notables compositors.

S'edita i es distribueix un llibret amb les poesies finalistes. En l'Apèndix 3 d'aquest llibre publiquem les poesies guardonades amb els tres primers premis del jurat tècnic.

L'ESCRUTINI DE LA VOTACIÓ POPULAR. *Pin del Rio va idear un programa informàtic per tal que els espectadors poguessin seguir a través d'una gran pantalla l'escrutini de la votació popular. Així s'anaven sumant a la vista del públic els vots que els assistents havien atorgat a cada poesia, alhora que els talls de colors d'un «formatge» s'anaven engruixint segons els resultats obtinguts.*

8 de juny, festa de la Pentecosta. A la basilica, participació de la coral titular en els cants de la missa solemne, sota la direcció de CTG i acompanyats a l'orgue per Maite Torrents. Aquesta eucaristia és presidida per Mn. Josep Massana, arxiprest i rector de la parròquia.

A la tarda hi ha el dinar de germanor al restaurant El Bruc de la Cafeteria Queralt, que aplega cantaires, ex-cantaires, familiars i acompanyants. L'àpat acaba amb un pastís commemoratiu, presentat amb un singular nota còmica, parodiant l'actualitat.

Hom invita la cantaire Roser Viadiu a llegir el treball finalista del Certamen Poètic classificat en segon lloc en la votació popular.

VALORACIÓ DEL CERTAMEN POÈTIC 75è ANIVERSARI. Tot seguit el president Lleonard del Rio pronuncia un discurs fent referència a l'extraordinària vetllada del Certamen Poètic:

«Estem vivint encara amb eufòria l'èxit aconseguït dijous passat, 29 de maig, en el solemníssim acte de la fase final del Certamen de Poesia Breu; un encert que cal afegir al magnífic i insòlit Cicle de Poetes de la Coral de Santa Maria.

»Uns èxits que són fruit d'un treball col·lectiu, en què tots plegats vàrem posar l'esforç, la voluntat i el cor. I és que és així com es fan les coses. Això és el que ens fa grans i únics. Val la pena de remarcar-ho. [...]

»El resultat fou espectacular. En acabar l'acte, ja surava en l'ambient aquell aire de satisfacció entre el públic assistent, que es resistia a abandonar la sala. Però és que, a més a més, els mateixos membres del jurat —persones de reconegut prestigi— manifestaven la seva satisfacció per la boníssima organització i pel munt de detalls de l'acte. [...]

»No cal dir que tot plegat em satisfà, m'honora i us en vull donar les gràcies.»

CONI TORRENTS I LES NOCES DE PLATÍ. «És, aquest que acabo de comentar, un nou pas endavant en aquesta apassionada cursa que està suposant la commemoració

de les nostres noces de platí. Una successió de celebracions i activitats que està sorprenent la ciutat, per la seva coherència i el magnífic treball d'equip que duem a terme.

»«Canteu molt bé», em deia el cantaire d'una coral amb qui vàrem coincidir aquesta setmana en un viatge a Conca. Doncs sí senyor, té raó, gràcies a Déu portem una bona ratxa. I tots plegats ens en sentim joiosos. [...]

»La Maria del Rio Montfort, després de seixanta anys de treball va tenir la gran sort de poder traspasar el seu testimoni a la Coni Torrents Gubianes, cantaire des de 1965 i professora de música pel Conservatori del Liceu de Barcelona. [...] Fa, doncs, divuit anys que la Coni treballa al capdavant de la coral amb l'entusiasme del primer dia, continuant la labor altruista marcada per la seva predecessora. [...]

»La coral és una gran família, un equip en què ningú no és indispensable però tots som necessaris. [...]

HOMENATGE A LES DUES CANTAIRE MÉS VETERANES. «Avui, en aquesta festa d'aniversari —75 anys no es compleixen cada dia—, volem homenatjar dues de les cantaires més veteranes. Elles ja fa anys que es van guanyar el títol de “Cantaire d'honor”, però no volem desaproveitar aquesta singular efemèride per dedicar-los un nou i meregut homenatge. Elles són M. Teresa Calaf i Rosa Lloret. [...]

Tot seguit es fa lliurament a les cantaires citades d'uns rams de flors i d'unes plaques, gest que és ratificat amb un càlid aplaudiment. La companya cantaire Berta Torres els dedica una poesia.

A continuació la secretària, Concepció Cuadras, anuncia, en nom de la coral, l'obsequi d'un ram de flors a la directora Coni Torrents. Ho fa amb aquestes paraules:

«Estimada Coni, et volem agrair molt sincerament la teva paciència, la persistència, la constància que tens envers la coral i els cantaires. Mai no et podrem agrair prou tot el que fas per la coral, ja que a vegades som un xic indisciplinats, però saps com a l'hora de la veritat hi posem el cor i totes les ganes perquè les coses surtin bé.

»Et volem fer aquest obsequi per agrair-te que estiguis sempre al nostre costat. T'estimem.» Elisabet Puñal li lliura les flors.

La festa continua amb unes projeccions d'Alfons Ferrer sobre les darreres activitats realitzades. I Eusèbia Fanega i Narcís Viarnés reciten «El parque de María Luisa», de Juan Antonio Cabestany, i «Profecia», de Rafael de León.

Una mica de ballaruga posa punt final a la celebració.

12 de juny. Concert de la CSMI a la residència AMMA en el transcurs d'una matinal rebuda amb entusiasme pels allí acollits. Fins i tot algunes cançons fan i humitejar els ulls dels oients. Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents, s'interpreta aquest repertori: «Bésame mucho», «Over in the rainbow», «Pots somiar una mica amb mi», «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció

Cuadras i Emili Argelés), «Ulls verds», «Canto a Murcia» (solista: LdRC), «La puntaire» i «Cant de la senyera».

Tots plegats sortim molt contents de l'actuació. Els residents agraeixen la gentilesa de la visita amb càlids aplaudiments i evidents mostres de simpatia.

15 de juny. La coral titular canta a la basílica la missa de FirAnoia, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. El celebrant és Mn. Josep Massana, acompanyat del diaca Mn. Pere Roig.

S'afegeix a aquesta eucaristia el Gremi de Blanquers d'Igualada en ocasió de la festa patronal de Sant Antoni de Pàdua (que s'esqueia dos dies abans), com també la Peña Esportiva Blanc-i-blava, que celebra el seu seixantè aniversari.

Directius i representants de les entitats esmentades ocupen els primers bancs.

En acabar la cerimònia, les parelletes d'«hereu i pübilla» de la comarca entren al temple per fer l'ofrena dels fruits del camp.

22 de juny, festa de Corpus. Aquesta solemnitat té a l'església parroquial de la Sagrada Família la seva esplendor amb la missa i la processó de la tarda. Presideix els actes Mn. Joan Prat, acompanyat dels mossens Xavier Argelich, Enric Ramírez i Florenci Gras.

La nostra coral, sota la direcció de CTG i acompanyada a l'orgue per Maite Torrents, té cura dels cants.

Després de l'eucaristia s'inicia la processó pels carrers d'aquell entorn, amb la custòdia sota tàlem, mentre s'entonen motets eucarístics. El seguici s'atura davant els altars muntats a l'efecte, on es fa l'encensament i corresponent benedicció. És aquí on s'interpreta «Tu, Jesús», «Pregària a taula», «Laudate Dominum» i «Canticorum júbilo». Finalment s'entona la «Salve Regina» i, de retorn a dins del temple, «Crist triomfa».

29 de juny. Missa estacional, presidida pel bisbe de Vic, Romà Casanova, com a cloenda de la segona visita pastoral a la parròquia de Santa Maria. El prelat és acompanyat pels mossens Josep Massana, Joan Casas, Pere Roig, Oriol Pallàs i Jordi Salas. Al final es fa l'exposició del Santíssim i benedicció. S'encarrega dels cants la coral titular.

2 de juliol. Concert matinal de la nostra agrupació a la Residència P. Vilaseca. Ofereix el mateix repertori del proppassat 12 de juny.

5 de juliol. Vetllada íntima de poesia dedicada als cantaires de la nostra entitat, sobre l'obra poètica de LdRC. Té lloc a la sala gran de cal Del Rio - Torrents. Hi participen: Pepita Abril, Mariona Adzet, Emili Argelés, Josefina Borràs, Dolors Buchaca, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Eusèbia Fanega, Fina Fernández, Alfons Ferrer, Maria Montraveta, Josep Nadal, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Isidre Solé C.,

Milagros Sucarrats, CTG, Maite Torrents, Mercè Travesset, Rosa Valero, Roser Viadiu, Narcís Viarnés i Rosa Vilanova. En acabar se serveix un berenar.

8 de juliol. La CSMI fa el darrer assaig del curs 2013-2014.

9 de juliol. Concert matinal al Centre de Dia Arian atenent el prec dels seus dirigents. S'ofereix un programa variat, amb cançons de diversos estils, que són molt agraiades i participades.

10 de juliol, festa de Sant Cristòfol, patró dels conductors. Missa a les nou del matí a la basílica, solemnitzada amb els cants de la coral titular. Celebra Mn. Eduard Flores, acompanyat dels diaques Florenci Gras i Pere Roig. Aquest darrer pronuncia l'homilia en qualitat de delegat del Trànsit de la diòcesi vigatana.

S'asseuen als primers bancs els regidors municipals Jordi Segura i Jordi Pont i els representants del Parc de Bombers d'Igualada, que enguany són els banderers.

La coral és dirigida per CTG, amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents. Per acabar s'interpreten els «Goigs de sant Cristòfor».

En sortint els cantaires es reuneixen en una cafeteria de la plaça de l'Ajuntament per esmorzar.

12 de juliol. Tradicional festa de fi de curs a Cal Bordis de Jorba en la seva vuitena edició, per gentilesa del bon amic i pianista Isidre Solé S. Consta del tradicional dinar de germanor i l'esperat xou de sobretaula.

L'equip de cuina, dirigit per Elisabet Puñal amb la col·laboració d'Encarna Cànovas i les aportacions de M. Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer, Isidre Solé C. i Mercè Travesset, disposa la teca i les llargues taules artísticament adornades amb detalls florals.

La secretària, Concepció Cuadras, dona la benvinguda a tothom i agraeix l'acolliment de l'Isidre, un any més, a l'ampla sala-menjador de casa seva.

En el dinar no hi manca la cantada del brindis a càrrec d'Isidre Solé C., corejat per tots els assistents.

En l'habitual intervenció del president LdRC es parla de la importància dels assaigs i també de les sessions de lectura de poesia, «que ajuden —diu— a flexibilitzar la dicció, a gaudir de l'expressió vocal i corporal i a comunicar-nos amb pausa, claredat i soltesa davant el públic».

A continuació es fa el sorteig de vint-i-quatre ampolles de cava i de l'especial obsequi de la xarxa d'establiments Super Mas.

Jaume Puig actua de coordinador de l'espectacle i comença amb una divertida introducció. Aquests són els companys que actuen en solitari: Berta Torres, Josefina Borràs, Alfons Ferrer, Elisabet Puñal, Josep M. Vilarrúbias i Isidre Solé C. A més, CTG entrevista «Luís van Beethoven» (LdRC). Maite Torrents interpreta al piano un parell de tangos: «La cumparsita», de Gerardo Martos, i «Aquella lágrima tuya», d'Ignasi Castellort. Mariona Adzet i Josep Nadal escenifiquen l'esquetx «A l'òptica». Es presenta el conjunt vocal

Boys and Girls, format per Pepita Abril, Emili Argelés, Josep Garcia, Jaume Puig, Gemma Serarols, Milagros Sucarrats i Rosa Valero, sota la direcció de CTG. Posa punt final a la vetllada una paròdia en quatre temps i en versió lliure, titulada *Somni d'una nit d'estiu*, escrita i dirigida per LdRC. Es compta amb la participació de Pepita Abril, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer, Roser González, Maria Montraveta, Josep Nadal, Jaume Puig, Elisabet Puñal, Isidre Solé C., Mercè Travesset, Rosa Valero i Rosa Vilanova. Veu en off: Mariona Adzet. Pianistes: CTG, Maite Torrents i Isidre Solé S.

Una jornada amena i amb molt bon humor, que acaba cap a les vuit del vespre.

19 de juliol. La sardinada de cal Ferrer-Travesset suposa el repicó del final de curs.

Els amfitrions, Mercè i Alfons, s'esmercen en l'elaboració d'aquesta suculent menja. La trobada, preparada amb tota mena de detalls —incloent-hi un punt de llibre—, es desenvolupa amb l'habitual bon ambient amistós i es complementa amb altres plats. No hi falten les cantades ni el brindis amb el cava del setanta-cinquè aniversari. Finalment, es projecta la pel·lícula de la tarda poètica i de la festa de Can Bordis.

21 de juliol. L'alcalde, Marc Castells, i el primer tinent d'alcalde i regidor de Cultura, Josep Miserachs, convoquen els cantaires al saló de plens de l'Ajuntament d'Igualada per proposar a la nostra entitat ser portadora de l'estrena de la rèplica de la bandera de la ciutat durant la pròxima festa major, acompanyant la imatge de sant Bartomeu. La invitació és acceptada i ratificada amb un aplaudiment.

L'honor de ser nomenats banderers del penó, l'atorga l'ajuntament a l'entitat que celebri un aniversari important, ja que el penó exerceix la representació d'Igualada.

Després el president, LdRC, ho aprofita per a lliurar a Castells i Miserachs un record de les nocces de platí.

6 d'agost. Festa Major de Sant Salvador de Guardiola. D'extraordinari cal qualificar l'acolliment que el veïnat dedica a la CSMI a l'església parroquial, convidada per l'igualadí P. Josep Morros, rector de la localitat i arxiprest del Bages Sud.

L'esmentat sacerdot presideix la missa solemne, acompanyat per Mn. Xavier Bisbal, també igualadí.

La coral participa en aquesta eucaristia sota la direcció de CTG i acompanyada al teclat per Maite Torrents.

S'interpreten: «Poble de Déu, poble en marxa», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «El Senyor m'il·lumina i em salva» (salmista: Rafi Pérez), «Al·leluia», «Benaurada!», «Sant», «Anyell de Déu», «Sedejant» i «Virolai». En acabar, els feligresos, que omplen el temple, irrompen en un entusiasta aplaudiment.

Tot seguit els cantaires ocupen les escales del presbiteri per oferir un concert. S'encarrega de les presentacions Mariona Adzet. Després M. Teresa Calaf lliura a l'escolapi P. Morros un record del setanta-cinquè aniversari.

Concert de la CSMI en la festa major de San Salvador de Guardiola

El repertori del concert és el següent: «Pots somiar una mica amb mi?», «Ulls verds», «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i Emili Argelés), «Canto a Murcia» (solista: LdRC), «És la Moreneta», «Va, pensiero», «Cant de la senyera» i «La puntaire». Si bé totes les cançons són molt aplaudides, hem de destacar especialment l'acollença que el públic dedica al «Cant a la llibertat» i el «Canto a Murcia». Tots plegats sortim molt satisfets d'aquesta actuació, tant per la singular atenció dels oients com per les felicitacions rebudes.

A migdia compartim plat i taula al restaurant Ca La laia, de Sant Salvador de Guardiola.

COM SARDINES ENLLAUNADES! *Sí, sí, com sardines a la llauna hagueren de col·locar-se els cantaires per a cantar la missa a Sant Salvador de Guardiola. I encara mancà espai; tant és així que alguns s'enfilaren sobre els bancs per poder-s'hi encabir. Afegiu-hi la calor agostenca. Els ventalls funcionaven sense repòs.*

17 d'agost. CTG i LdRC participen fins al dissabte 23 en la Trobada d'Animadors de Cant Coral que se celebra a Montserrat.

21 d'agost. Dins el programa de la Festa Major d'Igualada té lloc al saló de plens municipal l'acte oficial de lliurament del penó de la ciutat. El rep de mans de l'alcalde, Marc Castells, la presidenta en funcions de la CSMI, M. Teresa Calaf, que el lliura al banderer Josep M. Vilarrúbias i pronuncia unes paraules d'agraïment. Una notable presència de cantaires fa costat a la presidenta en funcions.

24 d'agost, festa de Sant Bartomeu, patró d'Igualada. De bon matí el penó, portat per cantaires de la nostra entitat, desfila amb les autoritats locals per anar a ofici. En arribar a la basilica, la bandera és col·locada a la barana del presbiteri de l'altar major.

A la tarda es participa amb el penó en la processó de Sant Bartomeu, al davant de les autoritats i darrere el baïard del sant.

Acompanyen el banderer Josep M. Vilarrúbias els companys cantaires Concepció Cuadras, Jaume Puig, Isidre Solé C. i Rosa Vilanova.

2 de setembre. Represa dels assaigs de cara a la nova temporada.

Configuració de la nostra agrupació en el curs 2014-2015: directora, CTG; pianistes, Maite Torrents i Isidre Solé S.; cantaires, Pepita Abril, Emili Argelés, Josefina Borràs, Dolors Buchaca, M. Teresa Calaf, Tofi Calvache, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Josefina Fernández, Alfons Ferrer, Josep García, Roser González, Rosa Lloret, Paquita Martínez, Maria Montraveta, Josep Nadal, Pilar Palau, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Gemma Serarols, Isidre Solé C., Celerina Solé, Núria Soteras, Mari Soteras, Milagros Sucarrats, Mercè Travasset, Berta Torres, Rosa Valero, Roser Viadiu, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias.

6 de setembre. Concert d'havaneres a la rambla de Sant Isidre amb motiu de la «36a botiga al carrer», organitzada per Igualada Comerç.

La CSMI en el recital d'havaneres a la rambla de Sant Isidre

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al teclat de Maite Torrents, durant una hora la nostra coral ofereix dalt d'un empostissat muntat per a aquesta ocasió un recital d'havaneres.

Heus ací les cançons interpretades: «Pots somiar una mica amb mi?», «La bella Lola» (primer audició en versió castellà), «Perdut en la immensa mar blava» (primera audició), «Funiculí, funiculà», «La gavina» (primera audició), «D'un temps, d'un país», «El capità», «La paloma», «Llop de mar», «La puntaire», «Mare, vull ser pescador», «Ulls verds», «El meu avi» (primera audició), «La bella Lola» (primera audició en versió catalana) i «Cant de la senyera».

La Rambla és plena de gent i a les parades de les botigues el trànsit és tens. Davant l'empostissat la desfilada és contínua, i, mentre alguns s'hi aturen una estona, d'altres aguanten drets tota l'actuació, i encara hi ha qui escolta assegut a les taules dels bars.

Al davant se serveix durant tota l'actuació rom cremat.

Els cantaires, que estrenen l'uniforme d'estiu, acaben molt satisfets de la cantada.

7 de setembre. Missa estacional a la Soledat, presidida pel bisbe de Vic, Romà Casanova, com a cloenda de la visita pastoral a aquesta parròquia. Acompanyen el prelat els mossens Josep Massana, Joan Casas, Josep Aribau i Jordi Salas. Els cants són a càrrec de la CSMI.

REFERÈNCIA EN EL «FULL DIOCESÀ». Copiem del *Full Diocesà* de Vic (14-12-2014): «[...] El dia 7 de setembre a l'església de Ntra. Sra. de la Soledat missa estacional. El Cor de Santa Maria perfilava el cant, la gent resava respectuosament. L'actitud s'adeia a l'evangeli del dia (Mt 18): "On n'hi ha dos o tres de units en el meu nom, jo sóc enmig d'ells." L'homilia ho ressaltava, els cants ho embellien i els fidels ho vivien. Fou una celebració devota i agradosa. [...] - Joan Casas Griera, prev.»

8 de setembre, festa de la Nativitat de la Mare de Déu.

Se celebra amb una missa i un concert a la capella de Gràcia. La presideix l'arxiprest, Mn. Josep Massana.

Després s'ofereix un concert de quatre cançons: «El capità», «Pots somiar una mica amb mi?» —que es dedica a la cuidadora de la capella, Anna Viadiu—, «D'un temps, d'un país» i «Cant de la senyera».

15 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors.

L'església parroquial de la Soledat celebra la seva festa patronal amb una missa solemne. La presideix el P. Francesc-Miquel Sánchez, acompanyat pel rector i arxiprest, Mn. Josep Massana, pels josefins PP. Miquel Guillén i Josep Lluís Ybarra, per Mn. Josep Aribau i pel diaca Mn. Pere Roig.

El repertori de cants, que és a càrrec de la nostra coral, comença amb «Canta al teu Déu» i acaba amb els «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat». Direcció: CTG. Organista: Maite Torrents.

21 de setembre. D'excel·lent en tots sentits cal qualificar la jornada «Tot un dia a Montserrat», organitzada per la nostra entitat dins les festes del setanta-cinquè aniversari. Reuneix més d'un centenar d'igualadins. Un programa dens i ben aprofitat que comença de bon matí i acaba a darrera hora de la tarda.

Desplaçats amb autobús, s'accedeix al monestir pel cremallera des de Monistrol, vessant poc habitual per als anoiencs i que permet fruit d'unes vistes excepcionals.

Arribats a la basílica s'assisteix a la missa conventual, on el president LdRC pronuncia unes paraules de salutació. Dues igualadines s'encarreguen de les lectures: Concepció Cuadras i Lloïl Bertran. Deu membres de la coral participen en la processó de les ofrenes, en què es presenten, a més del pa i del vi, diversos objectes vinculats a les noces de platí.

Cantada de la CSMI a l'altar major de la basílica del monestir de Montserrat

En acabar la celebració i després del cant de la Salve per l'Escolania, la coral igualadina obsequia la Moreneta amb un breu concert de tres cançons, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents. S'interpreten l'«Himne a santa Maria d'Igualada», «Sedejant» i «Benaurada!». Els nombrosos visitants, que omplen la nau basilical, aplaudeixen amb goig les interpretacions.

Tot seguit hi ha la recepció monacal a la sala gran de l'abadia, atesa pel monjo igualadí P. Lluís Planas. El nostre president explica la vinculació des dels anys fundacionals del nostre cor amb Montserrat i obsequia el P. Planas amb uns presents de casa nostra. Aquest agraeix el detall i explica algunes vivències igualadines, aprofundint una visió catequètica basada en el salm 121: «Quina alegria quan em digueren...»

Després de dinar a un dels restaurants del monestir —on no manca el brindis d'Isidre Solé amb el cava de la coral—, l'expedició igualadina torna a Monistrol amb el cremallera per a desplaçar-se amb l'autocar al monestir de Sant Benet, on la coral ofereix una nova cantada.

Atesos per la Gna. Regina Guberna, cantaires i acompanyants poden conèixer les característiques de l'església i del cenobi. També es visiten altres dependències, especialment els porxos del convent, on es poden contemplar les boniques ceràmiques que sintetitzen les regles de sant Benet i que la seva autora, la germana Regina, explica amb detall.

Després d'una fotografia de família, amb el fons de les muntanyes de Montserrat, es retorna a Igualada. L'entitat compta en aquesta jornada amb l'ajut del BBVA.

12 d'octubre. A la tarda, a la catedral de Vic, el bisbe Romà Casanova ordena de prevere Mn. Florenci Gras. L'acompanyen una cinquantena de sacerdots i assisteixen a la cerimònia nombrosos familiars i amics, molts d'ells procedents d'Igualada, essent així que Mn. Florenci col·labora com a diaca en els serveis parroquials de la Sagrada Família de la nostra ciutat. També hi ha gent de Sant Sadurn de Callús, d'on és fill, i de Sant Hipòlit de Voltregà, parròquia on ha estat destinat; a més, s'encarregarà de Vinyoles, Orís i Saderra.

La coral igualadina, dirigida per CTG, s'encarrega dels cants de la celebració, d'acord amb aquest programa: «Canta al teu Déu», «Senyor, tingueu pietat» (solista: LdRC), «Glòria», «Crist el Senyor» (salmista: Rafi Pérez), «A l'Heluia», «Donem gràcies al bon Déu», «Lletanies», «Vosaltres sou els meus amics», «Crec en un Déu», «Benaurada!», «Sant», «Prenostre», «Fracció del pa», «Vós heu passat vora l'aigua» i «Noia del poble».

Mn. Josep M. Pujol s'encarrega de dirigir els cants del poble.

«EL SENYOR ET CRIDA QUAN MENYS T'HO ESPERES». *Acabada la cerimònia, el novell sacerdot Mn. Florenci diu entre altres coses: «Certament, la meva ordenació de prevere m'arriba en una edat adulta (60 anys), però el Senyor et crida quan menys t'ho esperes. Dono les gràcies ben de*

cor a tots els qui m'han ajudat en el camí iniciat.» També dóna gràcies als qui l'han acompanyat, fent una explícita referència a la Coral de Santa Maria d'Igualada.

18 d'octubre. Tradicional ofrena de la ciutat d'Igualada del ciri votiu a santa Maria de Montserrat en el seu monestir. La protagonitza l'alcalde, Marc Castells, abans de començar la missa conventual que se celebra a la basílica. Ho fa amb aquestes paraules:

REMEMORACIÓ HISTÒRICA DE L'OFRENA DEL CIRI VOTIU. «L'any 1515 els consellers d'Igualada demanaren protecció de la Mare de Déu de Montserrat contra la pesta que assolava la població.

»Enguany l'Ajuntament d'Igualada, acompanyat de les entitats Coral de Santa Maria d'Igualada i Club de Futbol Igualada, que en el transcurs de l'any 2014 celebren el 75è aniversari; el Club Excursionista UEC de l'Anoia, que celebra 50 anys; l'Associació Trobada de Puntaires de l'Anoia i els Grallers d'Igualada, que en celebren 25, venim a complir el deure anyal d'ofrenar el ciri votiu a la Mare de Déu en agraïment per haver deslliurat la nostra ciutat de l'estrall de la pesta i per demanar-li que protegeixi tots els ciutadans d'Igualada i de l'Anoia.

»Sabem que ens cal, com abans, continuar pregant per tal de fer front a les necessitats que avui tenim.»

Als primers bancs del temple, juntament amb les autoritats igualadines, s'hi asseuen els representants de les entitats esmentades, les quals participen en la processó de les ofrenes.

Després de l'ofici, el pare abat, dom Josep M. Soler, rep a la sala de la façana de l'abadia l'expedició d'Igualada. El president de la CSMI pronuncia unes paraules en aquest acte.

19 d'octubre. El novell sacerdot Mn. Florenci Gras celebra la seva primera missa a l'església parroquial de la Sagrada Família, concelebrant amb el rector, Mn. Josep M. Mas. Els familiars del missacantant es col·loquen en els primers bancs.

La cerimònia és solemnitzada amb els cants de la nostra coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents. Aquest és el repertori: «Canta al teu Déu», «Senyor, tingueu pietat», «Cantem amb veu exultant», «A l'Heluia», «Crec en un Déu», «Benaurada!», «Sant», «Prenostre», «Fracció del pa», «Vós heu passat vora l'aigua» i «Noia del poble».

En acabar l'eucaristia es lliuren uns llibrets als nens i nenes de catequesi i després hom obsequia Mn. Florenci amb un quadre de fotografies, gentilesa de la parròquia.

25 d'octubre. A la sala del soterrani de la rectoria de Santa Maria, LdRC fa una conferència sobre «Itinerari per la Igualada mariana», falcada amb els cants de la CSMI que es detallen: «Goigs de la Immaculada», «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia», «Goigs a llaor de Madona Bruna»,

«Moreneta en sou», «Goigs de la Mare de Déu de la Pietat», «Himne a santa Maria d'Igualada» i «Benaurada!».

S'edita un facsímil de l'«Himne a santa Maria d'Igualada», que es distribueix als assistents. També s'inaugura una exposició de goigs marians igualadins de la col·lecció del cantaire Alfons Ferrer.

30 d'octubre. La nostra agrupació ofereix un concert d'hanereres al Centre de Dia L'Estada, amb aquest programa: «Pots somiar una mica amb mi?», «La gavina», «Boig per tu» (primera audició), «El capità», «Mare, vull ser pescador», «Ulls verds», «El meu avi», «La bella Lola» i «La puntaire». Els avis i àvies residents s'ho passen molt bé i frueixen de la cantada.

6 de novembre. S'inaugura l'exposició «75 anys» organitzada per la CSMI a la sala de la Biblioteca Central, com una activitat més de la commemoració del faust aniversari. Entre les autoritats i representacions assistents a la inauguració esmentem Josep Miserachs, primer tinent d'alcalde i responsable municipal de Cultura; Mn. Josep Massana, arxiprest de l'Anoia-Sagarra i rector de Santa Maria i de la Soledat; Montserrat Lobato, directora de la biblioteca; M. Teresa Miret, exdirectora de la biblioteca; Marta Vives, directora de l'Arxiu Comarcal; Ramon Vergés, president de La Llàntia; M. Misericòrdia Pàmies i Ignasi Vilanova, directores de Bitrac Dansa, i junta directiva en ple del cor.

L'acte s'inicia amb l'actuació coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents. S'interpreten «La gavina», «Ulls verds», «Boig per tu», «El meu avi» i «La bella Lola».

UNA EXTRAORDINÀRIA EXPOSICIÓ COMMEMORATIVA. Tot seguit, Lleonard del Rio, president de l'entitat, fa la presentació de la mostra. Explica, entre altres coses:

«Us presentem una exposició temàtica, perquè és impossible compendiar d'altra manera setanta-cinc anys de vida.

»En aquest laboriós procés de sintetitzar setanta-cinc anys d'història, hem tingut la sort de poder comptar amb unes persones expertes, gairebé de la feina, que ens han ajudat en aquest treball. Són els bons amics Maria Teresa Miret i Pau Llacuna. Ells ens han assessorat, ens han donat idees i tot plegat ens ha facilitat extraordinàriament la labor. Moltes gràcies, Maria Teresa i Pau.

»En el recull de fotografies, hem comptat amb Coni Torrents Gubianes, la nostra directora, que ha tingut la feinada de fer una primera tria d'entre els prop de 4.000 documents del nostre arxiu. Després Maria Teresa Miret ha fet la selecció definitiva.

»El treball de muntatge dels catorze panells ha anat a càrrec de l'excantaire Rosa del Rio, dissenyadora informàtica, especialitzada en el món del grafisme i de la imatge i assessora gràfica de la coral; un treball laboriosíssim que li ha donat moltes hores de feina, que ella ha dut a terme amb la seva professionalitat habitual.

»Per a la materialització d'aquest treball hem comptat amb l'empresa Fotografia Roig.

»Hem tingut també la col·laboració de Marta Vives, al capdavant de l'equip personal de l'Arxiu Comarcal.

»Una vegada més, hem trobat en aquesta casa, en la nostra Biblioteca Central i en la seva directora Montse Lobato, tota mena d'ajuts i facilitats.

»No vull deixar d'esmentar la bona amiga Carme Marcé, que ha estat una col·laboradora bàsica a l'hora de disposar i situar els diferents elements de l'exposició, sota la direcció, una vegada més, de Maria Teresa Miret.

»Tot un treball d'equip formidable que ens dona com a resultat la magnífica mostra que podeu contemplar.

»A tots, moltes gràcies i que en pugueu gaudir.»

«LA GRANDESA PARADIGMÀTICA DEL COR DE SANTA MARIA». Tanca l'acte el primer tinent d'alcalde i regidor de Cultura de l'Ajuntament d'Igualada, Josep Miserachs, que valora els setanta-cinc anys de la coral fent seves les paraules de Ramon Solsona, que havia estat president de la coral, dient que l'entitat havia nascut humil («amb aquella humilitat del qui, tot i el seu saber, desconeix els seus propis mèrits»), en el si del barri antic, a l'aixopluc de l'església gran. «Ha continuat amb aquesta humilitat —afegeix Miserachs—, però això no obsta perquè la seva grandesa hagi estat paradigmàtica.» Després Miserachs parla de Joan Llacuna i Lleonard del Rio, dos poetes del nucli antic que tenen poesies pariones —«Orèade» i «Nàiade»— i obsequia Lleonard, en l'avinentsa de la seva onomàstica, amb les obres completes del poeta del carrer de l'Aragall.

La mostra presenta catorze grans plafons amb l'ordre següent: «La fundació», «Les directores», «Els vestits», «Les esglésies», «Els concerts», «Els viatges», «El teatre», «Els muntatges», «Els agermanaments», «Les festes», «Els vint-i-cinc anys», «Els cinquanta anys», «Els setanta-cinc anys» i «La cronologia». No hi manquen l'artística senyera de la coral i una colla de documents i records històrics.

L'EXPOSICIÓ. Copiem de *El Trumfo*, núm. 202:

«Extraordinària l'exposició "75 anys". Un treball acurat com ens hi té acostumats la coral, en totes les manifestacions d'aquesta efemèride. Selecció de fotos, muntatge, redacció de textos. Aquí cal remarcar la bona feina de tot un equip, però en particular de Coni Torrents i M. Rosa del Rio.

»El joc de l'autorecerca és habitual, malgrat comprovar que els anys no passen debades, i la sorpresa de descobrir cares i persones que hom ja tenia en l'oblit o que ja ens han deixat. Però és la constatació que, malgrat tot, la vida continua.»

13 de novembre. Cinquena i última sessió del Cicle de Poetes de la CSMI, a l'auditori de la Biblioteca Central.

És dedicada a l'excantaire Antonieta Soterias, que des de fa cinquanta-cinc anys està prostrada en una cadira de rodes, afectada per una terrible poliomièlitis.

En la primera part, després d'una breu síntesi biogràfica de l'Antonieta, la nostra formació, dirigida per CTG i amb

l'acompanyament al piano de Maite Torrents, interpreta «El capità», «Mare, vull ser pescador» i «Canto a Murcia».

En la segona part, seguint un guió dirigit i coordinat per LdRC, s'ofereix un recital poètic amb la participació de Mariona Adzet, Emili Argelés, Josefina Borràs, Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Eusèbia Fanega, Alfons Ferrer, Josep Nadal, Jaume Puig, Mercè Travesset, Rosa Valero i Narcís Viarnés.

La tercera part consisteix en un concert instrumental a càrrec de Ricard Morros Torrents (clarinet) i Maite Torrents Gubianes (piano). Presenten «Tres intermezzi» (opus 13), de Charles Velliers Stanford; «Havanera», de Ravel, i dues peces cubanes de Joan Junco.

Una tarda molt emotiva, especialment pel que fa al recital de la segona part, en la qual el públic —entre el qual hi ha una colla d'excompanys de la Fràter igualadina— omple totalment la capacitat de la sala.

EL BALANÇ DEL CICLE DE POETES. *Extraordinàriament positiu és el balanç del Cicle de Poetes de la Coral de Santa Maria, que s'ha celebrat a l'auditori de la Biblioteca Central. Els elogis del públic assistent ha estat unànime en tots sentits, pels acurats detalls d'organització, selecció, amenitat, estructura, execució i qualitat. En podem restar ben joiosos.*

Pel que fa a la darrera sessió, va colpir especialment la segona part. I més d'un oient va manifestar que se li havien escapat les llàgrimes davant un testimoni tan impressionant. I és que són moltes les persones que coneixen l'Antonieta i la recorden amb molt d'afecte.

15 de novembre. El poble de Jorba viu una jornada excepcional amb l'homenatge que la CSMI dedica al seu conveí Isidre Solé Solernou, pianista de l'entitat organitzadora. L'acte forma part de la commemoració del setanta-cinquè aniversari. Hi col·labora l'Associació de la Gent Gran de Jorba.

El programa s'inicia amb una missa cantada a l'església parroquial, presidida per Mn. Enric García, el qual posa en relleu la bona entesa i col·laboració que en tot moment ha trobat amb l'Isidre en la part musical de les celebracions eucarístiques.

Després, en el teatre Joventut Jorbenca i amb la sala plena, s'ofereix un concert, dirigit per CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents. Es presenta el següent repertori: «Pots somiar una mica amb mi?», «Mare, vull ser pescador», «Boig per tu», «Ulls verds», «Sense vent» (recitació: Josefina Borràs), «Canto a Murcia» (solista: LdRC), «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i Emili Argelés), «Va', pensiero», «És la Moreneta» i «Cant de la senyera». Entremig del concert el cantaire Isidre Solé C. canta la sardana «Ets tu la meva vida». El nombros públic aplaudeix amb entusiasme les diverses interpretacions i acomiada dempeus els cantaires.

A continuació, en una sala annexa se serveix un abundós aperitiu. Posteriorment un centenar de persones s'apleguen en un sopar. A l'hora de les postres hi ha

diversos parlaments, a càrrec de Mn. Enric García, rector de la localitat, Concepció Soteras, presidenta de l'Associació de la Gent Gran, LdRC, president de la coral amfitriona, i Josep M. Palau, alcalde de Jorba,

«MAI NO M'HAURIA IMAGINAT AQUEST HOMENATGE». Després ve el lliurament d'obsequis. Per part de la Coral de Santa Maria es fa a mans d'Isidre Solé S. una caricatura realitzada per Alexis Llaràs, un ram de flors i un diploma dibuixat per Pere-Jaume Ferrer.

Sensiblement emocionat, l'Isidre agraeix l'homenatge, la nodrida assistència i les continuades mostres d'afecte rebudes.

«Estic molt joiós —diu— d'aquest homenatge que em dediqueu. Mai no m'ho hauria pogut imaginar. Això demostra la vostra generositat i la vostra amable cordialitat. La diada d'avui, la recordaré sempre més.

»Principalment vull compartir-la amb la Coni. Sense ella jo no seria aquí. Ha sigut una companya de treball immillorable durant quinze anys, amb assaigs i actuacions. Primerament amb la Coral Cors Units del Casal de la Gent Gran d'Igualada, i posteriorment també amb la digna Coral de Santa Maria, de la qual, quan jo era petit, el meu pare ja feia molts elogis. Sobre la parròquia de Jorba, fa 110 anys que ha disposat d'organista, amb el Paquito de Cal Bordis —el meu pare— amb la seva coral; i després he continuat jo.

»Vull contar-vos una anècdota: l'any 1959, en la Festa Major de Santa Maria del Camí, varen coincidir les Corals de Santa Maria de Jorba i d'Igualada. [...]»

L'Isidre, sensiblement commogut, no pot acabar el seu discurs, però esclata un entusiasta aplaudiment de tots els assistents que rubrica l'estima que desvetlla en tothom.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. Com ja fa uns quants anys, la CSMI festeja la patrona de la música amb una missa cantada a l'església parroquial de la Soledat. La presideix el rector i arxiprest, Mn. Josep Massana, el qual fa referència a la jornada de Crist Rei i també a la commemoració de santa Cecília.

Entre les pregàries de la missa es llegeix la següent: «Per tots els qui ens apleguem avui en la joiosa celebració de la festa de Santa Cecília. Que ella ens ajudi a fer de la nostra vida una melodia harmònica, creativa, serena i responsable en tot moment.»

El programa de cants comença amb «Crist triomfa» i prossegueix amb «Cançó de la Moreneta» (primera audició), «Tot per vós» i acaba amb l'«Himne a santa Cecília».

A continuació, en el local d'assaig els cantaires es reuneixen en un sopar, que es desenvolupa amb l'habitual gatzara. No hi manca el brindis amb el cava de la coral, a càrrec d'Isidre Solé C. i corejat per tothom. Dues sorpreses: l'arribada d'un tió de xocolata (sembla que convidat per M. Teresa Calaf) i l'àlbum de fotos de la jornada «Tot un dia a Montserrat». Tant una cosa com l'altra agraden molt.

23 de novembre. A la basílica té lloc avui, diumenge, la missa en honor de santa Cecília. L'ofici Mn. Josep

Massana. En aquesta ocasió, la coral titular comparteix els cants amb la Schola Cantorum interpretant conjuntament, a l'ofertori, l'«Ave verum» i, en acabar, l'«Himne a santa Cecília». Per separat, la Schola canta el «Glòria», dirigida per Josep M. Mindan, i a la comunió és el nostre cor qui ofereix «Benaurada!», sota la direcció de CTG, acompanyada a l'orgue per Maite Torrents. En acabar, les dues corals deixen constància de l'acte amb una fotografia a les escales del presbiteri.

28 de novembre. Amb motiu de la jornada inaugural de l'Associació Parkinson «Som tots», té lloc a l'auditori del Museu de la Pell una vetllada en la qual participa la Coral Mig To i la CSMI, interpretant quatre cançons cadascuna.

La nostra agrupació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents, presenta «Ulls verds», «Canto a Murcia», «Va', pensiero» i «És la Moreneta». Per acabar, ambdues entitats canten el «Cànon de la pau».

Diversos especialistes en la malaltia de Parkinson fan les seves al·locucions.

30 de novembre. En el restaurant Canaletes la nostra entitat celebra el «Màgic dinar de cloenda» del setanta-cinquè aniversari, que constitueix un brillant colofó de les festes.

Hi són presents cantaires, familiars, excantaires, amics i representacions de l'Agrupació Coral La Llàntia, Schola Cantorum i Agrupació Folklorica Igualadina. La festa es desenvolupa amb l'habitual cordialitat i bon humor que caracteritza les trobades de la coral.

Amb bona puntualitat, la secretària, Concepció Cuadras —que s'encarrega de conduir la festa—, pronuncia salutació de benvinguda.

«ÉS HORA DE FELICITAR-NOS PER AQUESTA EXTRAORDINÀRIA CELEBRACIÓ COMMEMORATIVA».

En acabar, Concepció Cuadras cedeix la paraula al president, Lleonard del Rio, que s'expressa així:

«Poques paraules em queden per afegir a les que he anat pronunciant en el decurs d'aquest any. Però és hora de felicitar-vos una vegada més, amics cantaires, per la consecució d'aquest extraordinari programa tan ric, tan dens i tan brillant que hem dut a terme.

»Des del 8 de desembre passat, en què vàrem encetar amb tota solemnitat les festes sota l'esguard de la Immaculada, han estat un total de seixanta-sis actuacions i actes de tota mena. [...]

»I deixeu-m'ho dir: tot el que hem fet ho hem realitzat amb una dignitat i qualitat excepcionals. Hem demostrat que, gràcies a l'entusiasme de tots plegats, la crisi no ha estat un fre, i que des del punt de vista d'entitat l'hem poguda superar amb esforç i molta dedicació.

»Ens queden encara alguns actes, que seran la cirereta del pastís d'aquest aniversari, i que si Déu vol celebrarem l'any vinent. Però d'això ja hi haurà temps de parlar-ne.

»No m'allargaré més. Només agrair a la Coni la seva dedicació generosa i entusiasta. En l'època que estem vivint trobaríem molt poques persones que treballessin amb

La Schola Cantorum i la CSMI en l'ofici de santa Cecília a la basílica

tanta vocació i altruisme. Gràcies, Coni; comprenc, tal com em deies ahir, que estaves esgotada. [...]»

UN RECORD PER ALS PUNTALS D'AQUEST 75è ANIVERSARI.

Tot seguit es lliurà un record al grup de persones que han estat els puntals d'aquest setanta-cinquè aniversari: Coni Torrents, M. Teresa Calaf, Jaume Vila i Concepció Cuadras, Rosa Vilanova, Isidre Solé C., Elisabet Puñal, Jaume Puig, Isidre Solé S., Alfons Ferrer i Mercè Travesset, M. Rosa del Rio, Joan Talavera i Maite Torrents. També hi ha uns detalls florals per a Coni Torrents, Isidre Solé S., Maite Torrents i Maria Martí.

Es reparteix a tots els presents un llibret commemoratiu a tot color de l'exposició «75 anys», realitzat per la dissenyadora gràfica M. Rosa del Rio.

Al final del dinar es fa el brindis amb el cava de l'aniversari, que enceta el cantaire Isidre Solé C., i també hi ha una gran tómbola de regals, gentilesa d'una colla d'empreses i establiments comercials amics.

Tot seguit es presenta un pastís sorpresa, amb una colla d'imatges d'algunes de les activitats més destacades de l'aniversari.

DUES INSÍGNIES D'OR I BRILLANTS. La vicepresidenta, M. Teresa Calaf, fa ofrena en nom dels cantaires d'una insígnia d'or i brillants a Coni Torrents i a Lleonard del Rio, que ho agraeixen vivament emocionats.

Finalment hi ha l'actuació de l'il·lusionista Xevi, que engresca i entusiasma amb els seus jocs i les seves divertides facècies, aconseguint amb amenitat i bona traça fer-hi participar activament els comensals.

En resum, una celebració a l'alçada de l'efemèride commemorativa, brillant i digne colofó de tot un any d'intensa activitat.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A les dotze el migdia, a la basílica se celebra la missa en honor

de la patrona de la parròquia i de la coral titular. La presideix el rector i arxiprest, Mn. Josep Massana, acompanyat per Mn. Joan Bernat i pel diaca Mn. Pere Roig.

El cor, dirigit per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, s'encarrega dels cants. Programa: «Himne a Santa Maria d'Igualada», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «Senyor, cantaré tota la vida» (salmista: Rafi Pérez), «Al·heluia», «Crec en un Déu», «Sota la vostra protecció» (primera audició), «Sant», «Prenostre», «Anyell», «Noia del poble» i «Himne del mil·lenari».

19 de desembre. A la plaça de l'Ajuntament, cantades de Nadal amb totes les corals igualadines —també amb la nostra, no cal dir-ho—, dirigides per Laia Cuadras. L'alcalde, Marc Castells, ho aprofita per a felicitar les festes. Després, coca i xarel·lo per a tothom, gentilesa del Gremi de Flequers de l'Anoia.

28 de desembre, festa de la Sagrada Família. A l'església parroquial de la Soledat se celebra la missa, presidida per Mn. Josep Massana. La nostra coral ofereix aquest repertori: «Joia en el món», «Senyor, tingueu pietat», «Sant» i «Anyell» de la «Missa de Sant Martí de Tous», «Feliços els fidels del Senyor» (salmista: Rafi Pérez), «Sota la vostra protecció», «Prenostre», «Ave verum» i «Himne a la Sagrada Família». La direcció dels cants és de CTG amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents.

En sortint, aperitiu de Nadal al restaurant Canaletes, amb brindis, cafè i copa. Per acabar d'arrodonir la trobada, els cantaires, repartits en dos equips, competeixen amb un animat concurs de nadales. Obsequis a la nostra directora i als pianistes.

En el transcurs de l'any 2014 s'han editat sis números de El Trumfo, butlletí intern de la Coral de Santa Maria. També, el llibret de les poesies finalistes del Certamen Poètic sobre Música i Cant Coral, convocat amb motiu del setanta-cinquè aniversari de la Coral de Santa Maria d'Igualada (1939-2014). A més, cinc programes del Cicle de Poetes i un del «Recital poètic», «Tot un dia a Montserrat» i «Homenatge a Isidre Soler Solernou. Opuscle de l'exposició «75 anys».

* * *

2015 /

La cirereta del 75è aniversari: el gran creuer

El 30 de novembre de l'any passat la Coral de Santa Maria d'Igualada celebrava la cloenda de les festes del setanta-cinquè aniversari, amb un balanç de cent activitats.

El regidor de Cultura, Josep Miserachs Nadal, en un històrica entrevista publicada en El Trumfo (núm. 205, setembre 2015) ho valorava així: «Ha estat una mostra entusiasta a favor del cant en la litúrgia de Santa Maria. Una mostra plena d'amor als igualadins. Ha estat la capacitat d'agermanar, de compartir a través de la joia del cant.

»En destacaria la gran quantitat d'activitats, la participació entusiasta de tothom, la voluntat d'obrir-se a tota la ciutat, i també la vocació d'alegria i de passar-s'ho bé.»

Però la idea dels directius de la coral és posar el que en diríem el repicó a l'efemèride. I això es tradueix en un creuer per la Mediterrània visitant la Costa Smeralda i les ciutats, poblacions o indrets de Nàpols, Pompeia, Capri, Roma, Florència, Pisa, Villefranche i Montecarlo.

Fer un creuer pot semblar una fita agosarada per a una coral modesta com la nostra; però, tenint en compte les celebracions d'aniversari precedents (amb visites a Madrid, Roma, Santiago de Compostella, París, Lisboa...), ens adonem de seguida que cal seguir el mateix tarannà i una manera de fer innovadora, original i atractiva. La commemoració de quinze lustres mereix un final espectacular com aquest.

El resultat, una nova aventura, viscuda amb molta harmonia, que deixa un record inesborrable.

Un bon amic, Jaume Busqué, sabadellenc il·lustre, que ha seguit amb interès la trajectòria de la Coral de Santa Maria, escriu: «Heu arribat a la cloenda del 75è aniversari. Tres quarts de segle de voluntats i de fermesa. Sols podeu comparar-vos amb l'atleta que ha seguit sense defallença la cursa projectada. El recorregut ha estat llarg, el camí ha estat la bellesa i l'amor i la devoció a Santa Maria. A tot arreu heu deixat la vostra veu i les vostres melodies. En el vostre recorregut heu fet Pàtria i Ciutadania, i heu imprès pàgines glòries a la història d'Igualada. «Poble que canta, no mor.» Continueu aquest camí. Continueu-lo amb entusiasme, perquè en aquest caminar hi trobareu sempre present Igualada. Enhorabona!»

Hem de remarcar també en aquesta anualitat un parell més d'activitats destacades: el pelegrinatge a Lurdes de França (octubre) i l'homenatge a Coni Torrents Gubianes pels seus cinquanta anys com a cantaire i quinze com a directora (desembre).

1 de gener, Cap d'Any. Presidida per Mn. Josep Massana, se celebra a migdia, a la basílica, la missa de la diada. La coral

titular de Santa Maria, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, interpreta la «Missa de sant Martí de Tours». El cant d'entrada és «Joia en el món»; el salm, «Que Déu s'apiadi de nosaltres» (salmista: Rafi Pérez), seguit de l'«Al·leluia»; a l'ofertori, «Sota la vostra protecció»; després el «Prenostre»; a la comunió, «Ave verum», i com a comiat, l'«Himne a santa Maria d'Igualada».

CANTEU MOLT BÉ. *Sovint trobes persones que et diuen: «Feia temps que no us havia sentit, i m'heu agradat molt. Canteu molt bé! Això succeï també el dia de Cap d'Any. Una agraïda satisfacció i un repte.*

2 de gener. La cantaire M. Dolors Buchaca Pujol crea el WhatsApp «Cants i alegria» per a facilitar els contactes de la gent de la coral. És obert a tots els cantaires.

3 de gener. La nostra entitat es desplaça a Girona en una excursió recreativa.

Arribats a la ciutat «tres cops immortal», es fa una visita guiada al Museu del Cinema, dedicant especial atenció al «cinema abans del cinema», que descobreix el món màgic i fascinant de les imatges i dels espectacles audiovisuals que van fer possible la invenció del setè art.

A la tarda, després de dinar al restaurant Stop Self, es fa un recorregut per la muralla gironina i acabat s'assisteix a l'espectacle dels *Pastorets de Girona* al magnífic Teatre Municipal. Joan Ribas, director del grup de teatre Proscenium i responsable d'aquesta representació, acompanya l'expedició durant tota la jornada.

13 de gener. Assemblea general ordinària. LdRC presenta la seva dimissió i demana el relleu com a president. Els socis li demanen unànimement que continuï uns quants anys més; ell, finalment, accedeix a la petició.

1 de febrer. Jornada freda, la del primer diumenge de febrer, a la Tossa, però com cada any molt concorreguda per a celebrar la festa de la Candelera i de Sant Blai (amb anticipació). La missa, que se celebra a l'església preromànica, és presidida per Mn. Josep M. Pujol. Abans de l'ofertori hi ha la benedicció de les espelmes i dels fruits del camp.

Els cants són a càrrec de la nostra agrupació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament al teclat per Maite Torrents. Comencen amb «Honor i glòria» i acaben amb els «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia», mentre els fidels veneren la imatge de la Verge.

12 de febrer. Celebració del dijous llarder al local d'assaig. El sopar consisteix en una colla d'aportacions de truites i pastissos fets amb bona traça per les cantaires M. Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Fina Fernández, Roser González, Pietat Merino, Pilar Palau, Rafi Pérez, Gemma Serarols i Rosa Valero. També es compta amb les col·laboracions de Pepita Abril, Josefina Borràs, M. Dolors Buchaca, Encarna Cànovas, Alfons Ferrer, Jaume Puig, M. Àngels Riba, Isidre Solé C., Milagros Sucarrats i Mercè Travesset.

Com a colofó té lloc el segon concurs de disfresses capil·lars. La votació popular dona com a guanyadors dels tres primer premis LdRC, Roser González i Rafi Pérez, respectivament.

18 de febrer. El periodista Jordi Quintana entrevista a Ràdio Igualada LdRC i Alfons Ferrer per parlar de la coral.

20 de febrer, primer divendres de Quaresma. Comemorant el 423 aniversari del prodigi de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, a la basílica se celebra la pregària a l'Espòs de Sang. Hi ha el trasllat processional de la imatge des del seu cambril fins al manifestador de l'altar major, on romandrà fins a acabar les festes.

Com és tradicional, participa en els cants la coral titular de Santa Maria, dirigida per CTG i amb l'acompanyament de l'organista Lluís Victori. Dels cants del poble se n'encarrega Margarida Roca. Les lectures i pregàries s'han confiat a la comissió organitzadora de la cavalcada dels Reis d'Igualada.

Presideix la celebració l'arxiprest, rector i prior eclesial Mn. Josep Massana, acompanyat per Mn. Eduard Flores, el P. Francesc Miquel Sánchez i el diaca Mn. Pere Roig. Tal celebració continuarà els següents divendres quaresmals.

21 de febrer. Es presenta a l'església de la Soledat l'espectacle *Mozart entre flors*, a càrrec de Barcelona Clàssic Concert, que dirigeix i protagonitza el tenor Joan Martínez Colàs, acompanyat de la soprano Laia Camps i la mezzosoprano Merche Handrich, amb el coixí pianístic de Mònica Lao.

Aquest espectacle, en gira per Catalunya des de fa més d'un any, passa per Igualada en una versió molt especial, perquè compta amb la participació de la nostra coral, interpretant el «Lachrymosa» del *Rèquiem* de Mozart i el motet «Ave Verum», a què s'afegeix —atesos els càlids aplaudiments— el cant de «Benaurada!», dirigit pel seu mateix autor, Martínez Colàs.

L'espectacle acaba amb la mort del compositor (Mozart), moment en què els integrants de la coral igualadina s'acosten al presbiteri llançant una flor al geni de Salzburg, ja moribund, en una emotiva acció teatral, mentre s'interpreten les peces ressenyades, tan escaients i sensibles.

L'espectacle va valer la pena i es traduí en una vetllada brillantíssima i de qualitat.

«LACHRYMOSA». *La preparació del «Lachrymosa», feta amb tan pocs assaigs, va suposar un repte per a la coral igualadina; però tots plegats hi van posar esforç i interès. La bona feina i convicció de la Coni, com també l'ajut del Joan, aconseguen de materialitzar amb èxit el projecte.*

Es dona la circumstància que el temple estrena a la part alta de l'absis frontal —el que emmarca el baldaquí i l'altar— dos nous vitralls i finestrals. El de l'esquerra, el colom, símbol de l'Esperit, i el de la dreta, la creu de Crist, enmig d'estels.

Participants de la CSMI en el creuer per la Mediterrània

15 de març. Novè memorial Maria del Rio, a l'església dels Caputxins. Cants en la missa i concert.

L'eucaristia és presidida pel P. Martí Rossell. A l'ofertori es fa esment de l'aniversari del decés de la nostra fundadora i es prega per la companya cantaire Pilar Alegre, que va morir l'any passat.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, la nostra formació interpreta, entre altres cançons, «Sempre que us invoqui», «Que el vostre amor», «Convidats prenem el pa», «Ave verum» i «Virolai».

En el concert s'ofereix el programa següent: «Pots somiar una mica amb mi?», «La gavina», «El capità», «Boig per tu», «Mare, vull ser pescador», «Funiculí, funiculà», «El meu avi» i «La puntaire». Totes les cançons foren molt aplaudides, en especial «Funiculí, funiculà», que es presentà en una original posada en escena.

Molt bé els cants de la missa, i el concert resulta ben rodó, amb un programa popular i agraït. La coral és acomiadada amb el públic dempeus.

16 de març. La Comissió pro Carrer Maria del Rio (1917-2006) és rebuda a l'ajuntament per l'alcade, Marc Castells, i el primer tinent d'alcade, Josep Miserachs, regidor d'Entorn i Promoció Cultural, per a presentar els dossiers de signatures de particulars i entitats en favor d'aquesta iniciativa.

L'entrada de tal documentació a les oficines municipals està timbrada pel registre amb data 10-3-2015. En total, s'han recollit més d'un miler de signatures i vint-i-dues cartes d'adhesió d'altres tantes entitats igualadines.

Són presents en aquest acte els membres de l'esmentada comissió: Mercè Travesset, Alfons Ferrer, Concepció Cuadras, Jaume Puig i Isidre Solé. També hi són convidats, en representació de la família, CTG i LdRC.

24 de març. El cantaire Alfons Ferrer és nomenat membre de la junta de la CSMI.

28 de març. Tercera arrossada a Sant Genís (Jorba) de la nostra entitat. Amistat, companyonia i bon humor són els trets més remarcables de la trobada.

Cap a les dotze del migdia comencen a arribar els cantaires, familiars i acompanyants. Fa hores que l'equip de cuina, format per Encarna Cànovas, Alfons Ferrer, Elisabet Puñal i Mercè Travesset, ha començat la taleia de preparar una gran paella ben assortida. L'Isidre Solé C., que actua de coordinador general, responsable i cap de sala, ofereix a la colla garrafes d'oli de Can Gibert —que s'esgoten de seguida—; també ampolles de cava del 75è aniversari i punts de llibre de la coral.

Al voltant de dos quarts d'una la nostra agrupació ho aprofita per a assajar.

Abans de les dues de la tarda l'arròs ja és a punt i tothom assegut a la llarga taula. Tot plegat fa un pam de goig: els plats ben curulls, regats per un bon vi i, com a complement, unes amanides amb productes de la terra. Gelat per a tothom i deliciosos pastissos, d'aportació artesana de les cantaires Concepció Cuadras, Roser González, Gemma Serarols i Rosa Valero. I encara unes llaminadures de xocolata de la Teresa Calaf.

A la sobretaula hi ha jocs de taula diversos que es perllonguen fins ben entrada la tarda.

Es reparteix un punt de llibre plastificat a tots els assistents com a record de la jornada.

3 d'abril, Divendres Sant. Commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada a l'església del Roser. L'acte és presidit per Mn. Josep Massana, prior eclesiàstic. Es practica el viacrucis, falcat amb motets penitencials a càrrec de la nostra coral. En acabar, els fidels —que un any més omplen el temple— veneren la imatge de l'Espòs de Sang mentre es canten els goigs.

7 d'abril, Dimarts de Pasqua. La tarda de la festa del Sant Crist té lloc pels carrers del nucli antic la tradicional processó. La venerada imatge és portada sota tàlem pel bisbe de Vic, Romà Casanova, i per sacerdots igualadins. Hi assisteix una representació del consistori municipal. També hi desfilen les banderes i estendards de diferents entitats igualadines, entre elles la senyera de la CSMI, a càrrec dels banderers cantaires Jaume Puig, Pietat Merino i Milagros Sucarrats.

En arribar el seguici a la basílica hi ha la multitudinària veneració de l'Espòs de Sang mentre la nostra formació interpreta diversos himnes i cançons.

Després comença la missa vespertina, presidida per Mn. David Compte. Els cants, a càrrec de la mateixa coral sota la direcció de CTG i l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Actua de monitor de cants del poble Florenci Oliva.

8 d'abril. A la basílica de Santa Maria, cants en la missa vespertina de cloenda de les festes del Sant Crist i retorn

de la imatge al seu cambril. Presideix Mn. Josep Massana. Directora CTG. Organista Maite Torrents. Monitor cants del poble, Florenci Oliva.

23 d'abril, festa de Sant Jordi. Amb motiu d'aquesta diada els cantaires són obsequiats amb un llibre a escollir, per gentilesa d'un generós col·laborador.

25 d'abril. Com cada any en aquestes dates, la nostra entitat participa en les festes patronals de l'església del barri de Montserrat en honor de la Moreneta. És en el transcurs de la missa vespertina que presideix Mn. Josep Sabaté.

El temple, ple de gom a gom, respira la flaire de la gran quantitat de roses, aportació de la feligresia i de l'Associació de Veïns del barri, que també edita un punt de llibre com a record.

En acabar s'ofereix un concert, que és presentat per M. Teresa Calaf i que mereix l'entusiasta aplaudiment del públic. Repertori: «Moreneta en sou», «Boig per tu», «Mare, vull ser pescador», «Funiculè, funiculà», «El meu avi» i «És la Moreneta».

27 d'abril, festa de la Mare de Déu de Montserrat. Al final de la missa celebrada a la capelleta del passatge Galí per Mn. Josep Massana, la CSMI interpreta els goigs propis d'aquesta esglesiola, amb lletra d'Antoni Dalmau J. i música de Joan Just.

16-23 de maig. Com a cirereta del pastís de les festes del setanta-cinquè aniversari, la nostra entitat participa en un creuer per la Mediterrània, organitzat per l'agència OVER Fer Frans d'Igualada.

PRIMERA JORNADA. Sortida a darrera hora de la tarda del port de Barcelona amb el vaixell *M/V Sovereign* de Pullmantur, dirigit pel comandant Antonio Francisco Toledo. En ser dins del vaixell i abans d'accedir a la cabina i desfer les maletes, hom es dirigeix directament al restaurant El Duero per a sopar. Primera sorpresa: sobre les taules reservades per a l'expedició igualadina, un imprès amb l'anagrama del setanta-cinquè aniversari de la Coral de Santa Maria.

Havent sopat, l'obligatori exercici d'emergència, i assistència discrecional a l'espectacle *Por muchos años* al teatre Broadway.

SEGONA JORNADA. El diumenge 17 és dedicat a la navegació —cal recórrer 365 milles nàutiques fins a Òlbia (Sardenya, Itàlia)— i les més de tres mil persones que omplen el vaixell es reparteixen per les diverses estances (bars, piscines, solàrium, discoteques, sales de joc...); un veritable formiguer. Els igualadins assisteixen a la missa —és la festa de l'Ascensió— que celebra el P. Antonio, el capellà del vaixell (Leonard del Rio llegeix una lectura i Alfons Ferrer ajuda a distribuir la comunió). Com a activitats específiques de la jornada, avui se celebra «la nit del capità», que té per objecte presentar tota la tripulació, complementada amb l'espectacle *Quartier Latin*.

TERCERA JORNADA. Així com els dos primers dies hi ha mar moguda, el dilluns 18 es caracteritza per la bona temperatura i la bona mar. L'excursió és a la Costa Smeralda, la més famosa de l'illa de Sardenya, i més concretament Òlbia, la principal ciutat de la província de Gallura. Aquest matí ens deixa també el record de la visita al paradisiac Porto Cervo, enclavament turístic per a personatges adinerats i famosos, caracteritzat pel luxe que envolta el seu port amb súper-restaurants, embarcacions d'esbargiment, camps de golf i botigues de les marques més prestigioses. La passejada en autocar permet vistes extraordinàries de les suggestives platges, a l'entorn de boniques urbanitzacions. Retorn al vaixell per a dinar. Havent sopat, la coral organitza un recital poètic a la sala de conferències amb el rapsode igualadí Jaume Ferrer, que complau tothom. L'espectacle de la nit és *La magia del cine*.

QUARTA JORNADA. Dimarts, 19. *El Sovereign* arriba al port de Nàpols i en autocar som traslladats fins a Pompeia. Es visita la ciutat antiga, destruïda per l'erupció del Vesuvi l'any 79 dC. En les restes del famós teatre romà, la coral canta el «Funiculè, funiculà», davant la sorpresa i els aplaudiments de tota l'expedició. Després, amb un *joet-foit*, desplaçament a l'illa de Capri. Es dina al passeig del port de Marina Grande i a la tarda es puja en funicular fins a la piazzetta central, que conserva la seva estructura urbana i és plena de botigues luxoses, grans hotels i frondosos jardins. De retorn al vaixell i després de sopar, l'espectacle *El rock nunca muere*.

CINQUENA JORNADA. Després de navegar de nit 164 milles s'arriba al port de Chivitavecchia. Avui és dimecres, dia 20. Ens esperen Roma i Sant Pere del Vaticà. Impressionant tot el centre de la capital italiana, declarada patrimoni de la humanitat. No hi manca la visita a la basílica vaticana.

De tornada al vaixell, es viu una nit molt especial. Tot el grup igualadí vesteix de gala per commemorar el final de les festes del setanta-cinquè aniversari. A les postres del sopar, pastís al·legòric. El president Leonard i la directora de la Coral de Santa Maria Coni, bufen les espelmes. Es brinda amb cava mentre el cantaire Isidre Solé C. entona el «Brindis» de *Marina*, que és corejat per tots els expedicionaris. Per acabar-ho d'arrodonir, felicitacions personals del capità i del director de l'hotel a bord. Tot plegat, molt emotiu, davant l'atenció i els aplaudiments de la resta de comensals. Espectacle nocturn al teatre; especialment emotiu quan durant la funció es presenten dues obres del nostre repertori «Over the rainbow» i «Lachrymosa». Després la festa continua al saló «Rendez-vous» amb un animat carnaval tropical.

Aquesta nit el *Sovereign* haurà de recórrer 171 milles per a arribar a la regió de la Toscana.

SISENA JORNADA. Dijous, dia 21. Arribats al port de Liorna (en italià, Livorno), un autocar ens trasllada a Florència, bressol mundial de l'art i l'arquitectura. Cau una pluja menuda que obliga a proveir-se de paraigua o impermeable.

Visita guiada al centre històric: cúpula del duomo de Santa Maria, Ponte Vecchio, basílica de la Santa Creu, Palazzo Vecchio, museus, etc.

Havent dinat, l'autocar ens porta a Pisa, la ciutat de la famosa torre inclinada, que ens rep amb un temps assolat: construccions de marbre blanc que destaquen sobre la gespa verda; el baptisteri, la catedral...

De nou al vaixell per sopar i fruit de la representació de *Histoire d'amour*. Aquesta nit deixem la costa italiana per arribar a la Côte d'Azur francesa. Ens separen del pròxim destí 144 milles.

SETENA JORNADA. És divendres, dia 22, quan arribem a la zona de Fontvieille. Unes llanxes ens acosten a terra ferma. La primera ciutat és Villefranche, una vila de pescadors entre Niça i Canes. D'allí viatgem al principat de Mònaco: jardins, catedral, Montecarlo i unes espectaculars panoràmiques. Tornem al vaixell per fruit d'una tarda lliure. Al capvespre, sopar, i una bona colla encara ho aprofita per a tranuitar unes hores, malgrat que cal deixar llestes les maletes perquè demà entrem en el darrer dia, però ens queden encara per recórrer 261 milles.

I VUITENA JORNADA. Deixem enrere una nit mogudeta. Un mar també nostàlgic ha volgut acomiadar-nos amb una certa crispació, però tothom arriba sa i estalvi. Arribats al port de Barcelona s'ha coronat la darrera escala. Cal, doncs, recollir els equipatges. L'autocar ens espera per a retornar a Igualada. El creuer ha valgut la pena.

EL CREUER. Importantíssima la bona organització per tal que tot rutllés a la perfecció dintre el vaixell *Sovereign*. Afegiu-hi una extrema amabilitat i atenció per part del personal de servei, en tots els departaments. Tot plegat a càrrec de les més de tres-centes persones que formaven l'equip, provinents de tot el món, a les qual cal sumar els càrrecs responsables de cada departament.

Altres aspectes són els detalls de què la Coral de Santa Maria d'Igualada va ser objecte. Ja es comenta en la crònica: el sopar especial de benvinguda amb pastís al·legòric inclòs i les felicitacions personals del capità i del director. Afegim-hi que en la primera pàgina del *Diario de a bordo* que es distribueix a tots els passatgers diàriament hi figura el logotip del setanta-cinquè aniversari de la Coral de Santa Maria d'Igualada. Uns detalls agraiats i inesperats.

Una darrera anècdota: des de la cantada a les ruïnes del teatre de Pompeia, el guia ens bateja amb el nom de «La corral catalana», sobrenom que fem nostre en la resta del viatge.

24 de maig, festa de Pentecostès. Com s'ha esdevingut en el darrer quinquenni, a invitació del rector de la parròquia, la coral titular de Santa Maria participa en els cants de la missa de la Segona Pasqua a la basílica. Enguany aquesta eucaristia és presidida per Mn. Josep Massana, acompanyat dels diaques Pere Roig i Joan Bernat.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament de Maite Torrents s'ofereix aquest repertori: «Esperit de Pentecosta», «Glòria», «Quan envieu el vostre alè» (salmista: Rafi Pérez), «Al·luia», «Crec en un Déu», «Au, pren alè», «Sant» i «Anyell» de la «Missa de sant Martí de Tours», «Prenostre» i «Laudate Dominum».

Després de la missa es procedeix a la solemne benedicció de la imatge de santa Joaquina de Vedruna, fundadora de les Germanes Carmelites de la Caritat —que tenen dues comunitats a Igualada—. L'actual coordinadora general de l'orde, Gna. Maria Teresa Llach, pronuncia unes paraules en record de la santa. Finalment, la CSMI interpreta el cant «A la nostra Catalunya», escrit en honor de la santa barcelonina.

«M'AGRADARIA QUE FÓSSIM LA MILLOR CORAL DEL MÓN». A migdia la coral es desplaça al restaurant Queralt del Bruc, per dinar. A les postres, Leonard del Rio pronuncia un parlament com a president de la coral. Transcrivim la darrera part d'aquesta dissertació:

«Què és el que ens cal per a tirar endavant? Unitat, fidelitat, respecte els uns als altres, comprensió, tolerància, generositat i sobretot moltes ganes d'avançar tots junts. [...] Jo estic convençut que si estimem la coral farem l'esforç de practicar tots aquests valors, i això redundarà en benefici propi.

»Si us he demanat tot això és perquè m'agradaria que fóssim la millor coral del món, i que tothom pogués emmirallar-se en la nostra manera de fer i de ser. Que la gent digués amb admiració: "Quina colla més extraordinària són aquests i aquestes cantaires de la Coral de Santa Maria d'Igualada!" Però com que per a mi ja ho sou, deixeu que us felicit de tot cor i que us digui ben joïós: Moltes gràcies, amics i amigues cantaires.

»Visca la Coral de Santa Maria d'Igualada!»

10 de juny. A l'edat de quaranta-set anys mor Josep Miserachs Nadal, primer tinent d'alcalde i regidor d'Entorn i Promoció Cultural de l'Ajuntament d'Igualada. Miserachs, des que es féu càrrec de la regidoria municipal, sempre havia fet costat a la coral i fou present en tots els actes organitzats; a més, era un entusiasta valedor de la proposta de dedicar un carrer a Maria del Rio Montfort, fundadora i primera directora del nostre cor.

LES DARRERES DECLARACIONS DE JOSEP MISERACHS. *Quatre dies abans de morir, el nostre company i redactor de El Trumfo Josep Nadal va aconseguir en el lliure de l'hospital les darreres declaracions del regidor Josep Miserachs. Un valuós document que fou publicat a la revista núm. 205 (pp. 61-65) i que transcrivim íntegrament en l'Apèndix 3 d'aquest llibre.*

11 de juny. La nostra entitat es desplaça en autocar a Barcelona per oferir un concert als acollits a la casa central de les Germanetes dels Pobres de la plaça de Tetuan. El motiu

és complaure l'excantaire Antonieta Soteras, resident en aquest establiment benèfic.

L'acte té lloc al saló teatre del centre. Després d'unes paraules de salutació a religioses i residents per part del president LdRC, comença el concert d'homenatge. És presentat per Concepció Cuadras i Jaume Puig. La direcció coral és de CTG, i l'acompanyament al piano, de Maite Torrents.

El repertori, molt divertit i variat, alterna cançons de diferents països, com Estats Units, Itàlia, Grècia, etc. i de les comunitats autònomes d'Aragó, Galícia, Madrid, València i Catalunya. També són escenificats alguns fragments de sarsuela, que, com la resta del programa, són molt ben acollits. Detallem el repertori: «Que tengas dulces sueños», «Constipat - La família», «Moreniña, por te vere», «Duetto cómico» (solistes: Rafi Pérez i LdRC), «La bella Lola», «Funiculi, funiculà», «Va', pensiero», «Duetto buffo di due gatti» (solistes: Roser González i M. Teresa Calaf), «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i Emili Argelés), «Canto a Murcia» (solista: LdRC), «Popurri» de les sarsueles *Las Leandras*, *La verbena de la Paloma* i pasdoble «Madrid»; per acabar, la sardana «És la Moreneta».

Abans de la darrera cançó, el president explica el perquè de l'homenatge i llegeix una poesia montserratina de la mateixa Antonieta.

La vicepresidenta, M. Teresa Calaf, li lliura en nom de la coral un ram de flors d'amistat i simpatia, que ella agraeix emocionada.

Per cloure el concert i atenent els aplaudiments de religioses i residents, s'ofereix el bis del «Canto a Murcia».

20 de juny. L'agraïda experiència de l'any passat de celebrar una vetllada poètica mou els organitzadors a presentar-ne una segona edició. La participació en aquest recital és exclusiva per als cantaires.

L'acte té lloc a la sala gran de cal Del Rio - Torrents. Hi prenen part Pepita Abril, Dolors Buchaca, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras (que també actua com a presentadora), Eusèbia Fanega, Alfons Ferrer, Roser González, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Isidre Solé C., Milagros Sucarrats, CTG, Mercè Travesset, Narcís Viarnés i Rosa Vilanova.

Després tots els rapsodes comparteixen un berenar.

21 de juny. Amb motiu de la celebració de FirAnoia té lloc a la basílica un ofici solemne presidit per l'escolapi P. Andreu Trilla. La corporació municipal, dirigents de la Fira i altres representacions ocupen els primers bancs. També hi són presents les parelletes d'«hereu i pubilla» dels pobles de la comarca, que fan les ofrenes dels fruits el camp.

La coral titular de Santa Maria, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament de l'organista Lluís Victori, s'encarrega dels cants, amb aquesta selecció: «Tota la terra es prosterna» (primera audició), «Senyor, tingueu pietat», «Sant» i «Anyell» de la «Missa de sant Martí de Tours», «Glòria» de Barberà, «Enaltiu el Senyor» (salmista: Rafi

Pérez), «Al·leluia de Taizé», «Crec en un Déu», «Laudate Dominum», «Prenostre», «Benaurada!» i «Virolai». Antoni M. Prat actua de monitor dels cants del poble.

6 de juliol. Mor a l'edat de vuitanta-cinc anys l'excantaire Josefina Vilanova Briansó, vídua d'Antoni Lladó. El 20 de novembre del 2005 va rebre el títol de «Cantaire de mèrit». El funeral tindrà lloc demà a l'església parroquial de la Soledat.

10 de juliol. Ofici solemne a la basílica en honor de sant Cristòfor, patró dels automobilistes, presidit per Mn. Eduard Flores, acompanyat de Mn. Joan Bernat i Mn. Pere Roig, aquest darrer, delegat diocesà del Trànsit. Hi assisteixen els banderers de l'empresa Autograma, amb la bandera gremial.

Dirigeix la coral titular CTG i l'acompanyament d'orgue és de Maite Torrents. Programa de cants: «Tota la terra es prosterna», «Senyor, tingueu pietat», «El Senyor m'illumina i em salva» (salmista: LdRC), «Al·leluia», «Laudate Dominum», «Sant», «Prenostre», «Anyell», «Sedejant» i «Goigs de sant Cristòfor».

Finalment, concelebrants, banderers, coral i altres representacions posen a les escales de l'altar major per a una fotografia com a record de la celebració.

11 de juliol. Els cantaires de la nostra entitat s'apleguen en la festa de fi de curs a Can Bordis. Dinar de germanor, xou de sobretaula, sorteig de regals i subhasta. Arranjat amb molt bon gust, el gran saló fa goig.

El dinar de germanor és elaborat per l'equip de cuina dirigit per Elisabet Puñal, amb la col·laboració d'Encarna Cànovas i les aportacions de Concepció Cuadras, Isidre Solé C., Isidre Solé S. i Mercè Travesset. No hi manca el popular «Brindis» de *Marina* a l'hora del cava.

Després del discurs del president es lliura un obsequi a l'amfitrió, Isidre Solé S., que l'agraeix.

Tot seguit comença una tómbola de regals en què col·laboren: Pepita Abril, Dolors Buchaca, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Fina Fernández, Alfons Ferrer, Josep García, Roser González, Rosa Lloret, Pilar Palau, Jaume Puig, Elisabet Puñal, Gemma Serarols, Milagros Sucarrats, CTG, Maite Torrents, Rosa Valero, Roser Viadiu i l'empresa Súper Mas.

A continuació comença el tradicional xou de sobretaula, combinat amb divertits jocs: aparellaments, recollida d'objectes, endevina endevineta, les cintes, el gust, el nus de la corbata, etc. Cal destacar les actuacions individuals de Pepita Abril, Concepció Cuadras, Jaume Puig i Gemma Serarols. El número final és la simpàtica presentació de «La família Drap», formada per Mercè Travesset, Rosa Valero, Encarna Cànovas, Dolors Buchaca, Isidre Solé C. i Alfons Ferrer. L'acompanyament al piano dels diferents números va a càrrec de CTG, Maite Torrents i Isidre Solé S.

Tothom s'ho passa molt bé i la jornada s'acaba a darrera hora de la tarda.

18 de juliol. La sardinada a casa dels companys Alfons Ferrer i Mercè Travesset s'ha convertit ja en el repicó del final de curs. Consisteix en una variada selecció de plats que giren a l'entorn de les sardines escabetxades.

No hi manquen les cantades i algunes divertides escenificacions que perllonguen la vetllada fins a primera hora de la matinada.

Es reparteix un punt de llibre com a record, amb una nova lletra adaptada a la música de «La gavina». El títol és «A la sardina escabetxada» i el text és el que transcrivim tot seguit: «Oh sardina encisadora, / quina menja més subtil, / m'enllepoleixes la gola / amb un gust tan exquisit. / I és que la Mercè és la reina / de tan esplèndid guisat, / quan ella es posa a la cuina / ningú la pot superar. // Quan la sardineta / ben escabetxada / tu l'hagis tastada / sentiràs quelcom ben viu, / allò que es belluga / dintre la panxeta / i et dóna un gustet / que et posa a mil. // Oh sardina voluptuosa, / quina flaire que he sentit! / Quan me la poso a la boca / m'estremeixo de delit. / És la trobada esperada / amb la parella feliç / on en aquesta terrassa / un se sent al paradís. // Quan la sardineta...»

23 d'agost. Coincidint amb el dia gran de la Festa Major d'Igualada, la nostra entitat és convidada a participar en els cants de la missa que TVE retransmet per a tot Catalunya a través del segon canal; la invitació ve concretament del director d'aquest programa, Ignasi Miranda.

La coral, doncs, es fa present al monestir de les Dominiques de Sant Cugat.

Aquesta eucaristia és presidida per Mn. Carles Cahuana. Després del cant d'entrada, «Tota la terra es prosterna», el celebrant adreça unes paraules de benvinguda als cantaires igualadins, esmentant la celebració del setanta-cinquè aniversari i la festa major igualadina.

La nostra agrupació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, continua la seva actuació amb el repertori següent: «Senyor, tingueu pietat» del *Libre Vermell de Montserrat*; «Glòria», «Tasteu i veureu» (salmista: Rafi Pérez), «A l'elúia», «Benaurada!».

En el moment de les ofrenes els nens Marc, Èlia i Anna Badia, i Jordi i Núria Brunet fan les ofrenes del pa i del vi i del símbol de les noces de platí.

Concepció Cuadras i LdRC llegeixen les lectures, i Jaume Puig, les pregàries, entre les quals figuren aquestes: «Per la ciutat d'Igualada, que avui celebra la festa major. Perquè pugui avançar en els seus valors socials i espirituals.» I també: «Per la nostra Coral de Santa Maria, que continui fidel al servei de l'Església i de la societat de la qual forma part.»

Després de l'ofertori, els cants continuen amb el «Sant» de Chevetogne», «Lletania de la fracció», «Sedejant» i «Himne a santa Maria d'Igualada».

De retorn a Igualada amb l'autocar, els cantaires reben pels mòbils múltiples felicitacions per la feliç actuació oferta.

31 d'agost. Represa de les activitats de cara al nou curs.

Configuració de la CSMI en la temporada 2014-2015:

La CSMI, en la missa retransmesa per TVE-2, a Sant Cugat del Vallès

directora, CTG; pianistes, Maite Torrents i Isidre Solé S.; cantaires, Pepita Abril, Mariona Adzet, Joan Bernadí, Miquel Bernadí, Josep Brugat, Dolors Buchaca, M. Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer, Josep García, Roser González, Rosa Lloret, Paquita Martínez, Pietat Merino, Maria Monraveta, Josep Nadal, Pilar Palau, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Gemma Serarols, Isidre Solé C., Celerina Solé, Irene Salvadó, Núria Soteras, Milagros Sucarrats, Mercè Travesset, Rosa Valero, Roser Viadiu, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias.

8 de setembre, festa de la Nativitat de la Mare de Déu.

Se celebra a la capella de Gràcia la missa del dia, presidida per Mn. Josep Massana. Els cantaires Jaume Puig i Concepció Cuadras llegeixen la lectura i les pregàries. La CSMI s'encarrega dels cants, entre els quals hi ha «Déu és en vós, Maria» (primera audició), «Sota la vostra protecció», «Tot per vós» (solista: Rafi Pérez) i «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia». En acabar l'eucaristia s'interpreten tres havaneres: «El llop de mar», «Mare, vull ser pescador» (que es dedica a la companya Berta Torres) i «El meu avi».

15 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors.

A dos quarts de dotze del migdia comença a l'església parroquial de la Soledat la missa de la festa patronal. És oficiada pel rector i arxiprest, Mn. Josep Masana, acompanyat pels sacerdots Josep M. Mas, Josep Aribau i Eduard Flores, i pels diaques Pere Roig i Joan Bernat.

Abans de l'ofertori es llegeix aquesta pregària: «En nom dels cantaires de la Coral de Santa Maria demanem a la Mare de Déu de la Soledat que ens ajudi a viure en harmonia interior i en bon convivència entre germans, i a transmetre amb el cant i amb la vida un missatge d'esperança i de pau.»

La nostra agrupació solemnitza l'ofici. Del repertori citem: «Honor i glòria», «Sota la vostra protecció», «Tu, Jesús» i «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat». La direcció és

de CTG, i l'acompanyament a l'orgue, de Maite Torrents i d'Isidre Solé S.

16 de setembre. A les quatre de la tarda, a la basílica, missa funeral per la cantaire Berta Torres Ribera, de setanta-set anys, que va morir el dilluns dia 14 víctima d'un càncer. Mn. Josep Massana, acompanyat per Josep M. Mas, concelebreu l'eucaristia.

Es comparteix la interpretació dels cants entre la CSMI i la Schola Cantorum.

En acabar la cerimònia, Anna, filla de la difunta, llegeix una poesia de la seva mare. El president LdRC, fent-se ressò del sentiment dels seus companys cantaires, pronuncia unes paraules de condol.

4 d'octubre, festa de Sant Francesc d'Assís. Els caputxins celebren la diada patronal a la seva església amb una solemne concelebració. És presidida pel superior de la comunitat, P. Francesc Miquel Sánchez, acompanyat dels PP. Martí Rossell (vicari), Jordi Seuba i de fra Jordi Marquet i fra Felipe Ramírez. Hi assisteixen també les comunitats religioses franciscanes de la Mare del Diví Pastor d'Igualada i de Capellades.

La nostra coral té cura dels cants, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents. El programa és el següent: «Oh Pare bo», «Senyor, tingueu pietat», «Glòria», «Senyor, sou la meua heretat» (salmista: Rafi Pérez), «Al·luia», «Crec en un Déu», «Benaurada!», «Prenostre», «Sedejant», «Del cel en el viatge». En acabar, la feligresia dedica un aplaudiment als cantaires.

A l'atri del temple es comparteix un pica-pica amb tots els assistents.

10-12 octubre. La nostra entitat peregrina a Lurdes de França durant tres dies. Es desdijuna a Montañana (Osca) i s'entra al país veí per Les. S'arriba a la «ciutat blanca de la pau» —Lurdes— a punt de dinar a l'hotel Mirasol Abadie, quarter general del viatge.

La proximitat de l'hotel al santuari (uns dos-cents metres) fa que periòdicament passem per la zona de les botigues, plenes de records i reclams. Un esquer que ben pocs poden esquivar.

EL VIACRUCIS MONUMENTAL. Després d'un petit descans, fem via cap al popular santuari per accedir al camí de la Creu, recorre els mil cinc-cents metres i pregar davant les quinze monumentals estacions. L'exercici del viacrucis és especialment singular, perquè participen en les diferents lectures els cantaires, falcades amb cants i deprecacions, seguint el guió del llibre *El calvari avui*, de Francesc Gamisans. En acabar es visiten la basílica de la Immaculada i la cripta.

Havent sopat assistim a la tradicional processó mariana de les torxes.

ACTES DEL DIUMENGE. El diumenge 11, després del desdijuni, s'assisteix a la missa internacional a la basílica

de Sant Pius X. L'eucaristia és presidida per un cardenal emèrit i concelebrada per un nombrós grup de sacerdots.

S'inicia a dos quarts de deu i és retransmesa per la televisió francesa. Un acte solidari impressionant en què convergeix gent dels més diversos països i que és ofert en francès, anglès, italià, alemany i espanyol. Particularment entranyable és el gest de la pau, en aquell ambient d'unitat, de reciprocitat i de pregària. En acabar la missa, la Coral de Santa Maria dedica unes cançons a la Verge, entre elles «Benaurada!».

Després de dinar es visita la gruta de Massabielle, lloc on es van esdevenir les aparicions de la Senyora a la nena Bernadeta Soubirous. Hom s'afegeix a la llarga cua de pelegrins d'arreu fent camí per venerar la imatge de la Immaculada Concepció que presideix aquell entorn. Al costat, les fonts d'aigua que brolla de la roca i que els pelegrins s'enduen en ampolles i garrafes.

A la tarda, després d'una visita a la basílica del Roser, s'assisteix a la processó, benedicció i adoració eucarística que té lloc a la basílica subterrània de Sant Pius X. La Coral de Santa Maria és convidada a participar en el cor que ha de dirigir els cants d'aquesta cerimònia. Es comparteix aquest honor amb un cor francès, un d'italià i un tercer oriental. Es tracta d'una funció solemníssima amb un gran participació de malalts i fidels.

Al vespre es participa en la processó de les torxes pels jardins del passeig de la gran esplanada del santuari.

LES GRUTES DE BÉTHARRAM. El dilluns, després de desdijunar, deixem l'hotel per dirigir-nos amb l'autocar cap a les impressionants grutes de Bétharram, al municipi de Pau de Gave. Es tracta de la cova més àmplia de França i la segona d'Europa, que comprèn els municipis d'Asson i Lestelle-Bétharram. La visita —guiada— es realitza a peu en el primer tram, per a prendre després una barca pel riu soterrat, a 80 metres sota el nivell del mar, i pujar finalment al tren que mena a la sortida, en un tram de 800 metres. Es tracta en total d'un conjunt de vint-i-cinc grutes.

A continuació s'inicia el camí de retorn fent l'itinerari invers. Es dina a l'hotel Garona de Bossòst i, després d'una distesa sobretaula, es reprèn la tornada cap a Igualada, on s'arriba prop de les deu de la nit.

ELS MOCADORS DEL 75è ANIVERSARI. *Bona pensada, la dels mocadors del coll del setanta-cinquè aniversari. És un distintiu d'identitat arreu i identifica el grup. Tampoc no manquen en l'anada a Lurdes, ja que tots els expedicionaris —incloent-hi els acompanyants— llueixen aquesta peça. El mocador és un reclam identificatiu que provoca diversos comentaris i contactes amb altres pelegrins. Des del matrimoni que explicava: «Nosaltres també pertanyem a una coral», als qui s'enjoïaven de ser conterrànies i ens deien: «Som de Girona. Quina il·lusió trobar-nos amb catalans, gent de la nostra terra!» Altres preguntaven: «¿Cantores de Igualada?, ¿dónde está Igualada?» I també estrangers que volien saber els nostres orígens després de sentir-nos cantar a la basílica subterrània.*

30 d'octubre. La cantaire Mercè Travesset de Ferrer és entrevistada a *La Veu de l'Anoia* per Jaume Singla. En l'interviu es parla de la proposta d'un grup de cantaires de la nostra coral, que ha endegat una campanya perquè la nostra fundadora Maria del Rio Montfort, tingui un carrer a Igualada.

Al respecte la Mercè comenta: *«Va ser una bona idea de la sots presidenta M. Teresa Calaf. Vàrem crer un grup de treball de quatre cantaires per a recollir documentació, suports d'entitats igualadines, signatures i ho vàrem portar tot a l'Ajuntament d'Igualada. L'enyorat regidor Josep Miserachs Nadal ens donava suport i ens hauria agradat que fos una realitat durant la celebració del 75è aniversari, però ho ha pogut ser. Esperem que la proposta ben aviat es materialitzi doncs la Maria del Rio va ser una persona que va treballar molt per Igualada, i ho va fer de forma discreta. És mereix que la ciutat li dediqui un carrer.»*

21 de novembre. A la catedral de Barcelona és beatificat l'igualadí Lluís Estruch Vives (fra Eudald d'Igualada), germà de l'excantaire Lurdes (1926-2010). Era el benjamí dels vint-i-cis caputxins assassinats a Catalunya durant la persecució religiosa de la guerra incivil espanyola. Tenia divuit anys.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. A la basílica, la CSMI participa, juntament amb la Schola Cantorum, en els cants de la missa en honor de la patrona de la música. Presideix Mn. Josep Massana, acompanyat del diaca Mn. Pere Roig. Cantem per separat «Sedejant», dirigits pe CTG i acompanyats a l'orgue per Maite Torrents. La celebració es clou amb el tradicional «Himne a santa Cecília».

29 de novembre. La nostra entitat participa en el concert solidari pro refugiats *Un cant amic*, que organitza la Coral Mixta i que se celebra a l'església gran.

Presentats per Margarida Roca, inicia el concert la coral amfitriona, per a continuar amb la Gatzara, La Llàntia, Merlet, Mig To, Verdums, La Tossa. Tanca l'actuació unitària la nostra agrupació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, interpretant «Cal que neixin flors a cada instant», «Salve de Montserrat» i «Benaurada!».

Finalment, les vuit corals participants canten el «Cànon de la pau».

6 de desembre. A la tarda els cantaires de la nostra formació es desplacen a Cervera amb un autocar per assistir, al teatre de La Passió, a l'actuació dels Sirex/Mustang.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció, titular de la parròquia de Santa Maria i de la coral homònima, que col·loca al presbiteri el seu estendard.

Solemne ofici presidit per Mn. Josep Massana, rector i arxiprest, acompanyat pels mossens Joan Bernat i Pere Roig. Hi són presents tots els grups de la parròquia, que fan ofrena d'una branca d'olivera. Elisabet Puñal i Jaume Puig són els representants de la coral encarregats d'aquest

present. Ho fan amb aquestes paraules: «Procurem fer del cant un lloc de trobada, de festa i de pregària, al servei de les nostres parròquies i de la nostra ciutat.»

Dirigits per CTG i acompanyats per l'organista Lluís Victori, interpretem l'«Himne a santa Maria d'Igualada», «Senyor, tingueu pietat», «Senyor, cantaré tota la vida» (salmista: Rafi Pérez), «A Heluia», «Crec en un Déu», «Tota la terra es prosterna», «Sant», «Parenostre», «Anyell de Déu», «Déu vos salve, Maria Immaculada» i «Himne del mil·lenari». Margarida Roca dirigeix els cants del poble.

En acabar la missa es festeja la reobertura de la porta lateral (de migjorn) de la basílica, tapiada després de la guerra civil. Inauguració de la instal·lació de la maqueta del retaule major, realitzada per l'ebenista Atanasi Perramon Playà a petició de l'arquitecte Cèsar Martinell Brunet (1940), recuperada l'any 2010 per gentilesa de la família Perramon i restaurada per Ramon Farrés Borràs (1919-2014).

13 de desembre. Cantaires, familiars i amics de la Coral de Santa Maria es reuneixen al restaurant Canaletes en el dinar d'abans de Nadal, que serveix d'excusa per a dedicar un homenatge sorpresa a la directora CTG que des de fa quinze anys és la titular de la coral i n'ha complert cinquanta com a cantaire.

Hi assisteixen l'alcalde d'Igualada, Marc Castells, acompanyat de la seva esposa, Gemma Mir; el compositor terrassenc Joan Martínez i la seva esposa, Laia Camps; el president de La Llàntia, Ramon Vergés; els fills i néts de l'homenatjada, i Mn. Eduard Flores, que és portador de les lletres que ha escrit l'arxiprest Mn. Josep Massana, el qual no hi pot ser present Aquest és el text:

PARAULES DE MN. JOSEP MASSANA. «L'enhorabona, Coni! M'han dit que celebres avui, amb el teu incansable i entusiasta Lleonard, segurament amb els fills i néts que hi puguin ser, i amb la vitalitat immensa de la Coral de Santa Maria, 50 anys de cant compartit i 15 de portar la direcció de la coral.

»M'hauria agradat molt d'acompanyar-vos físicament, amb la senzillesa i familiaritat de tantes altres ocasions. Però avui, malauradament, no m'és possible. No puc deixar de ser activament en el pelegrinatge diocesà a la catedral de Vic, obrint la porta simbòlica que ens engresca a fressar l'Any Jubilar de la Misericòrdia, una actitud que prou falta fa en el nostre món, tan incert com imprevisible.

»I això no és obstacle per a ser, en esperit, al costat vostre, amb l'engrescament i entusiasme dels millors moments.

»Coni, mai no oblidaré la teva veu, aguda i vibrant, mantenint amb seguretat un to difícil, per damunt de les veus de la coral, i la insistència incansable en els ritmes, canviants com la vida, enjogassats en l'havanera i amb els ressons infinits de "Madonna delle nevi". No calen més exemples. Només destacar la teva inesgotable capacitat d'engrescament, de superar amb èxit els moments difícils en el cant coral, d'animar els cansats, d'aconseguir que tots els cantants gaudeixin, tant en els assaigs com en els concerts,

Reconeixement de la CSMI a la seva directora CTG

d'aquella joia fonda que ens envaeix quan, modulant la veu, trobem en els acords harmònics una font d'immensa pau, de bona entesa i de bellesa contrastada que voldríem respirar sempre en el nostre món i que, malauradament, sovint trobem a faltar.

»Gràcies, Coni, pel teu cant ardit, que dóna seguretat i confiança a tots i a totes, cantants que gaudeixen vibrant i ondulant-se a ritme de barca.

»Gràcies, Coni, per preservar i desplegar amb nova vitalitat el bagatge preuat que et confià la inoblidable Maria del Rio, ampliant amb noves veus i nous ritmes la permanent vitalitat de la Coral de Santa Maria.

»Gràcies, Coni, per fer del Cor de Santa Maria, amb el suport escènic i organitzador del teu estimat Lleonard, un lloc de plàcida trobada, de festes imprevisibles, d'homenatges incomputables i, sobretot, d'una convivència animosa i ben travada, que convida a seguir caminant per la vida amb bon humor, molta gresca i una companyonia que mai no agrairem prou.

»Gràcies, Coni, pel teu somriure lluminós, que engresca la coral i aporta calidesa i entusiasme en tants ambients diversos que, amb el cant coral, ompliu d'entusiasme i de pau.

»Per molts anys, Coni!

»Cordialment,

»Mn. Josep Massana, rector de les parròquies de Santa Maria i la Soledat d'Igualada».

Diversos comensals també fan ús de la paraula per remarcar la tasca i la personalitat de CTG: la poetessa Montserrat Ventura; el president de La Llàntia, Ramon Vergés; el músic i compositor Joan Martínez Colàs, i l'alcalde, Marc Castells. També Josep del Rio Torrents parla en nom dels seus germans, que li lliuren una torreta de flors.

PARAULES DE LES CANTAIRE PER A LA SEVA DIRECTORA. Moment especialment emotiu és quan un o una representant de cada veu dedica unes elogioses paraules a l'homenatjada i tots plegats l'obsequien amb una fotografia de les darreres actuacions: Montserrat, Sant Cugat (TVE), Lurdes i Igualada. Són Fina Fernández, Dolores Buchaca, Jaume Puig i Mercè Travesset.

Hi ha tot seguit la intervenció de Concepció Cuadras, secretària de la coral, que, resumint-ho, diu:

«Et voldria dir tantes coses que no sé com començar. Però sí comentar-te en nom propi (i crec que també reflecteixo el pensar de les meves companyes i companys de la coral) que tot el que m'has ensenyat, Coni, en aquests anys que fa que formo part de la coral, no té preu, i també que és immens el mèrit que tens de dirigir una coral on quasi ningú no sap música.

»Sé que t'ho hem dit mil vegades, però és veritat: t'agraïm infinitament la paciència que tens amb nosaltres i la teva manera de dir les coses sense enfadar-te. Quan ens vols fer aprendre una cançó i no ens en sortim, ja llançaríem la tovallola i plegaríem; tu, en canvi, ens animes dient que perseverem, que ja sortirà, i al final ho aconseguixes.

»Sempre tens una paraula amable per a tothom. Ens dius les coses sense alçar el to de veu, sense enfadar-te. Quan has de dir-nos que hi ha algú que no ho fa bé o que s'equivoca, ets tan educada que no assenyaless mai ningú per no fer-nos quedar malament.»

Després de la intervenció de la secretària, la vicepresidenta, M. Teresa Calaf, li fa ofrena d'una artística placa commemorativa, i Concepció Cuadras li lliura un ram de flors.

L'ALCALDE D'IGUALADA S'ADREÇA A LA CORAL. Tanca el torn de parlaments l'alcalde d'Igualada amb uns mots encomiàstics per a la Coni, agraint la seva tasca, i en segon lloc recomana a la coral: «Continueu estimant la música amb aquesta passió i entusiasme, perquè val la pena treballar per Igualada i per la cultura.»

La trobada havia començat amb el cant de «Pregària a taula». A les postres del dinar —l'hora del cava—, la soprano Laia Camps i el tenor Joan Martínez-Colàs interpreten el «Brindis» de *La Traviata*.

El president, LdRC, felicita la seva esposa Coni i comenta que en aquest any 2015 la coral havia dut a terme trenta-quatre activitats. Anuncia que, com és tradicional, es lliuren uns obsequis nadalencs a la directora, CTG, i als pianistes, Maite Torrents i Isidre Solé S.

Hi ha una tómbola de regals i com a fi de festa l'actuació de Maria Antònia Pujol i Olga Torra amb un concert de tenora sobre cançons catalanes.

18 de desembre. Les corals igualadines s'apleguen a la plaça de l'Ajuntament per oferir les tradicionals cantades de Nadal. Són dirigides per Jaume Orpí, de la Coral Terra Nostra.

27 de desembre, festa de la Sagrada Família. A l'església parroquial de la Soledat celebra missa el rector i arxiprest, Mn. Josep Massana, acompanyat de Mn. Josep Aribau. La CSMI s'encarrega dels cants, entre els qual figuren «Hosanna», «Feliços els fidels del Senyor», «Pregària a taula», «Benaurada!» i «Himne a la Sagrada Família».

En el transcurs de l'any 2015 que s'acaba s'han editat tres números de *El Trumfo*, butlletí intern de la Coral de Santa Maria. A més, un programa de la Vetllada Poètica i un cançoner per al pelegrinatge a Lurdes.

PADRÓ MUNICIPAL. *A 31 de desembre del 2015 el padró municipal d'Igualada és de 38.751 habitants.*

* * *

2016 /

Balanç del curs i altres activitats destacades

«Quaranta activitats, l'edició de tres butlletins informatius i vuitanta-vuit sessions d'assaig és el balanç global del curs 2015-2016 que acaba de cloure la Coral de Santa Maria d'Igualada.» Així ho resumia el seu president, Leonard del Rio Campmajó, en el transcurs de la festa de cloenda d'aquesta temporada celebrada el dissabte 2 de juliol d'enguany en la trobada de fi de curs a Can Bordis de Jorba. I afegia: «Aquest important resum ha estat gràcies a la quarantena de persones que formeu la coral i la viviu amb una intensitat extraordinària perquè us l'estimeu. I això és el més important.» I tot seguit va agrair especialment la destacada aportació de la junta, de la directora Coni Torrents Gubianas i dels pianistes Isidre Solé i Maite Torrents.

En aquest any que ens ocupa es participa (el 22 de setembre) per segona vegada en els cants de la missa dominical que emet TVE-2 per a tot el nostre país. Novament vam ser testimonis de la gran audiència que mereix aquesta transmissió. En el viatge de retorn en autocar, foren especialment gratificants els *mails* i *whatsapps* de felicitació que s'anaven rebent de diversos punts del país. Alguns compatriotes, forans especialment, es feien ressò de l'emoció que els suscitava la interpretació de l'himne a santa Maria d'Igualada.

Una altra activitat destacada és el Cicle Cultural de Tardor, que es va organitzar per als mesos d'octubre i novembre. Unes sessions que resultaren de qualitat i que foren molt concorregudes, les quals van comptar amb la col·laboració de les corals amigues Mig To i La Llàntia. Sumar és sempre important.

1 de gener, Cap d'Any. A la basílica de Santa Maria, seguint el costum dels darrers anys, la coral titular solemnitzava la missa del migdia.

Presideix aquesta eucaristia el rector i arxiprest, Mn. Josep Massana, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig. En l'homília, el celebrant posa accent en la jornada de la pau i en la festa de la maternitat de Maria.

El cor, sota la direcció de CTG i acompanyat a l'orgue per Lluís Victori, interpreta aquests repertori: «Honor i glòria», «Senyor, tingueu pietat» (recitatiu: LdRC), «Glòria», «Que Déu s'apiadi de nosaltres» (salmista: Rafi Pérez), «A Heluia», «Crec en un Déu», «Pregària a taula», «Sant» (polifònic), «Anyell», «Hosanna» i «Himne a santa Maria d'Igualada». Monitor dels cants del poble, Antoni M. Prat.

3 de gener. La nostra entitat és convidada a participar en el cicle «El sant misteri de Nadal» que té lloc a la seu d'Ègara, «catedral» paleocristiana formada pels temples de Sant Pere, Sant Miquel i Santa Maria. D'aquestes dues darreres esglésies encara en queden vestigis, i la de Sant Pere —on té lloc el concert de tarda— exerceix com a parròquia.

El cicle, que va començar el 19 de desembre de l'any passat, és organitzat pel bisbat de Terrassa, amb el suport de l'ajuntament de la ciutat. En aquest esdeveniment hi han intervingut diverses corals de renom, qualificats organistes, pianistes, solistes i cantautors, a part d'altres promotors culturals i religiosos.

La nostra coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, ofereix un variat repertori de dotze cançons —profanes i religioses—, que complau el selecte públic.

El programa és el següent: «Salve de Montserrat», «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Arc iris», «Oda al vi», «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i Emili Argelés), «Ulls verds», «D'un temps, d'un país», «Canto a Murcia» (solista: LdRC), «És la Moreneta», «Va', pensiero», «Cant de la senyera» i «Benaurada!».

Hom qualifica el repertori ofert de selecte i consistent, atesa la qualitat de les peces interpretades. La direcció i els cantaires són molt felicitats. En acabar són obsequiats amb una berenada.

La freda vetllada no permet la visita a l'espectacular complex visigòtic del segle v.

FA 69 ANYS. *En començar la vetllada, després d'unes paraules de salutació del president, Leonard del Rio, es comenta que el 12 de gener de 1947 les esglésies de Sant Pere i el teatre Amics de les Arts de Terrassa ja havien acollit un primer concert de l'aleshores Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada. Era la primera actuació que es feia fora de la comarca de l'Anoia. Una actuació que va tenir igualment una càlida acollença per part del públic i un destacat ressò en la premsa regional.*

10 de gener. Excursió a Berga per assistir, en el Teatre Municipal, a la representació dels pastorets de Serafí Pitarra *El bressol de Jesús*, a càrrec del grup La Farsa.

23 de gener. Celebració anticipada per part de Vida Creixent en honor de la seva advocada la Mare de Déu de la Candela. Se celebren a l'església parroquial de la Sagrada Família. Després de la missa vespertina el president de la nostra coral, LdRC, pronuncia el pregó de les festes.

Coral de Santa Maria. D'esquerra a dreta. Darrera: M. Teresa Calaf, Elisabet Puñal, Josefina Fernández, Milagros Sucarrats, Pietat Merino, Rosa Vilanova, Rafi Pérez, Roser Viadiu, Alfons Ferrer, Lleonard del Rio, Josep Garcia, Isidre Solé C. i Isidre Solé S. Davant: Pilar Palau, Gemma Serarols, Pepita Abril, Rosa Valero, Concepció Cuadras, M. Àngels Riba, Maite Torrents (pianista), Coni Torrents (directora), Encarna Cànovas, Dolors Buchaca, Josep M. Vilarrubias, Rosa Lloret, Mercè Travesset i Jaume Puig.

31 de gener. Concert de la nostra agrupació a l'església de la Sagrada Família dins les festes de Vida Creixent. Dirigeix CTG, amb l'acompanyament al teclat de Maite Torrents.

El repertori de cançons és el següent: «Salve de Montserrat», «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Arc iris», «Oda al vi», «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i Emili Argelés), «Ulls verds», «D'un temps, d'un país», «Canto a Murcia» (solista: LdRC), «La sardana de les monges», «Va', pensiero», «Benaurada!», «Cant de la senyera» i «Goigs de la Mare de Déu de la Candelà».

4 de febrer. Celebració del dijous llarder amb un sopar assortit de truites i pastissos elaborats pels cantaires. I com a complement, embotits variats, vins i cava.

Cal esmentar la col·laboració de Dolors Buchaca, Teresa Calaf, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer, Pietat Merino, Maria Montraveta, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, Gemma Serarols, Isidre Solé C., Isidre Solé S., Milagros Sucarrats, Mercè Travesset, Rosa Valero i Josep M. Vilarrúbias.

Hi ha un concurs de disfresses capil·lars, amb notable participació, i a les postres té lloc la votació popular i l'escrutini corresponent. El veredicté és el següent: primer premi *ex aequo* per als grups «Abella Maia» (Dolors Buchaca, Encarna Cànovas, Alfons Ferrer, Elisabet Puñal, Isidre Solé C., Isidre Solé S., Mercè Travesset i Rosa Valero) i «Tres senyorettes» (Pietat Merino, Milagros Sucarrats i Roser Viadiu); segon premi, per a «La bruixeta» (CTG), i tercer premi per a «Cleopatra» (M. Teresa Calaf). La vetllada es desenvolupa amb l'habitual bon humor i acaba amb el «Cant dels adéus».

7 de febrer. Festa de la Candelera i Sant Blai (que s'esqueien dies abans) a la Tossa de Montbui. Com cada any,

una notable gentada omple a vessar l'església de la Mare de Déu de Gràcia en la missa que presideix Mn. Josep M. Pujol i en el transcurs de la qual es beneeixen els fruits del camp i les candeles.

La nostra formació s'encarrega dels cants, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament de Maite Torrents. En acabar es fa la veneració de la imatge mentre es canten els goigs de la patrona de la Tossa de Montbui i es reparteix una almosta d'avellanes.

Després, un bon grup de cantaires es queden a dinar al Refugi de l'Ermità.

12 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica té lloc, a la tarda, la tradicional pregària al Sant Crist d'Igualada, que comença amb el trasllat de la venerada imatge des de la seva capella pròpia fins al manifestador de l'altar major mentre es canten els goigs. A continuació, dintre la funció del «Miserere» es canten el motet penitencial «Perdó, Senyor», el «Cant de les cinc llagues» i el responsorial «Compadiu-vos de mi, Déu meu».

Tot seguit el prior eclesiàstic, Mn. Josep Massana — que presideix l'acte —, celebra l'eucaristia, acompanyat de Mn. Eduard Flores, el caputxí P. Francesc-Miquel Sánchez i el diaca Mn. Pere Roig. El grup convidat a fer les lectures és l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lurdes. Florenci Oliva actua de monitor dels cants del poble. La nostra coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, s'encarrega dels cants. Entre altres peces, s'ofereix en primera audició un «Ave verum» de Maria del Rio.

14 de febrer. A l'església de la Soledat se celebra la festa de la Mare de Déu de Lurdes, en presència de dirigents i malalts de l'Hospitalitat.

El bisbe de Vic, Romà Casanova, presideix la concelebració, acompanyat dels mossens Josep Massana i Josep M. Mas i el superior dels caputxins del convent d'Igualada, P. Francesc-Miquel Sánchez.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents s'ofereix el repertori següent: «Poble de Déu, poble en marxa», «Senyor, tingueu pietat», «El Senyor m'il·lumina i em salva» (salmista: LdRC), «Glòria i lloança», «Crec en un Déu», «Sant», «Prenostre», «Anyell», «Sedejant» i «Ave de Lurdes».

Al terme de la concelebració, fidels i membres de l'Hospitalitat dediquen un aplaudiment a la coral.

23 de febrer. Assemblea ordinària de la nostra entitat, que té lloc al local d'assaig. S'estudia la celebració d'un Cicle Cultural de Tardor i d'una possible Trobada, a Igualada, d'Animadors de Cant de Montserrat. S'informa també de l'edició d'uns bonics adhesius per col·locar en els cotxes.

25 de febrer. Un grup de tretze cantaires organitza un sopar per a tota la coral en el mateix local d'assaig per commemorar llurs onomàstiques.

6 de març. Missa cantada als Caputxins en el desè memorial Maria del Rio. És presidida per P. Francesc-Miquel Sánchez, superior del convent d'Igualada. També hi ha un record per a les cantaires i excantaires que ens han deixat des del passat 2015.

En acabar l'eucaristia, concert des de les escales del presbiteri, presentat per Concepció Cuadras. El programa consta de deu cançons religioses de les quals és autora la fundadora del cor, Maria del Rio. L'ordre és el següent: «Bone Pastor» (primera audició), «Goigs de la Mare de Déu del Carme», que es venera a la veïna localitat anoienca de Carme (primera audició), «Ave Maria», «Salve, Maria» (solistes: M. Teresa Calaf i Rafi Pérez), «Sedejant», «Mon ànima us crida» (primera audició), «Ave verum» i «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», en versió catalana.

En el transcurs del concert s'imposa la insígnia de la coral a la nova cantaire Tofi Calvache.

25 de març, Divendres Sant. Viacrucis cantat per la CSMI a l'església del Roser en commemoració de la suor de sang del Sant Crist, prodigi esdevingut en aquest mateix temple el 20 d'abril de 1590. El camí de la creu és dirigit per Mn. Josep Massana, prior eclesiàstic. L'acte acaba amb la veneració del Crucifix per part dels conciutadans que, un any més, omplen el temple, mentre es canten els goigs.

29 de març, Dimarts de Pasqua. La tarda d'aquesta diada del Sant Crist d'Igualada, té lloc la tradicional processó pels carrers del nucli antic de la ciutat. El bisbe de Vic presideix el seguici i és el portador, en el primer tram del recorregut, de la imatge, que desfila sota tàlem; en la resta del trajecte es confia el santcrist a altres sacerdots, fills de la capital de l'Anoia.

Hi participen les banderes gremials, d'entitats i associacions igualadines. Per part de la nostra entitat són banderers els cantaires Pilar Palau, Mercè Travesset, Jaume Puig i Isidre Solé C.

De retorn a la basílica es procedeix a la multitudinària veneració del Sant Crist, mentre la coral titular, dirigida per CTG i amb l'acompanyament de Lluís Victori, organista de l'església gran, interpreta motets i cants igualadins; també en el transcurs de la missa vespertina que celebra a continuació el compatriota Mn. Pere Oliva, arxiprest de Vic.

Esmentem l'estrena, a l'ofertori, del cant «Vós i jo», de Rosa Campmajó i MdRM.

30 de març, dimecres de Pasqua. Com a cloenda de les festes del Sant Crist té lloc a la basílica una missa vespertina, presidida per Mn. Josep Massana, acompanyat de Mn. Eduard Flores i Mn. Pere Roig.

Solemnitza la celebració la participació de la nostra formació amb els seus cants. Dirigida per CTG i amb l'acompanyament de l'organista Maite Torrents s'interpreten, entre altres peces, «Regina coeli», «Mon ànima us crida» i «Bone Pastor». Després de la comunió la coral es trasllada a la capella fonda per cantar els «Goigs del Sant Crist» mentre en processó es retorna la imatge al seu cambril, on és venerada pels fidels.

16 d'abril. La nostra entitat celebra una arrossada a Argençola. Un temps magnífic ajuda a arrodonir la trobada en un dels indrets més bonics de la comarca de l'Anoia.

Després de la concentració d'arribada, la jornada comença amb un assaig a l'aire lliure. Es treballen diverses cançons, que han de fornir els pròxims con certs.

A primera hora de la tarda hi ha una mostra de pastissos artesanals realitzats per les cantaires Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Roser González, Gemma Serarols i Rosa Valero, en la qual les diferents protagonistes comenten la seva elaboració.

Ve a continuació l'espectacular arrossada guisada per l'equip de cuina de la coral, sota la direcció d'Alfons Ferrer i Elisabet Puñal, amb la col·laboració d'Encarna Cànovas, Mercè Travesset i Isidre Solé C. És compartida per més d'una trentena de comensals. No hi manca ni el cava ni el tradicional brindis a càrrec del company Isidre Solé C. Després del cafè, els habituals jocs d'entreteniment per a arrodonir la sobretaula.

A les cinc de la tarda es visita la bonica església parroquial de Sant Llorenç, d'estil neoclàssic (s. XIX), amb el seva esvelta torre de campanar poligonal. És el punt més alt del municipi. En aquest lloc s'expliquen les característiques arquitectòniques del temple, així com l'emplaçament i situació geogràfica peculiar del terme, nuclis de població i estructura administrativa municipal. Per acabar, s'ofereix un breu concert de tres cançons.

En sortint, hom pot contemplar l'excel·lent panoràmica de la vall argençolenca. Cap a les sis de la tarda es retorna a Igualada després d'haver viscut una jornada ben complaent.

28 d'abril. A la llar d'avis P. Josep M. Vilaseca, la CSMI inicia un cicle dedicat als ancians de les residències.

Concepció Cuadras té cura de la presentació de la vetllada. Repertori: «Regina coeli», «Salve de Montserrat», «Ets tu la meua vida» (Isidre Solé C.), «París, oh lalà!», poesia de LdRC, «Mi pelo» (Rafí Pérez), «Duetto buffo di due gatti» (M. Teresa Calaf i Roser González), «Canto a Murcia» (solista: LdRC), «La gavina», «El meu avi», «El canó de Palamós» (primera audició), «La sardana de les monges» i «Cant de la senyera». La direcció és de CTG amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents.

El concert és dedicat a la companya Celerina Solé, que deixa la coral per malaltia. Ella agraeix públicament la gentilesa.

DEL CONCERT A LA RESIDÈNCIA. Copiem de la secció «Els tres peus al gat» del butlletí *El Trumfo* (núm. 207): «Molt agraït resultà per als residents el nostre concert. Entusiasmats per l'actuació, tot eren elogis i mostres de regreïment: “Que bé que ho heu fet! Ens ho hem passat d'allò més bé!”

Certament el repertori era distès i variat. Cançons dinàmiques, alegres i amb aquella punxa de bon humor, com, per exemple, «els gats», que van engrescar tot l'auditori.

»“Cada dia canteu més bé! Us asseguro que sou un dels millors grups que han passat per aquesta casa. Si us plau, no trigueu tant a tornar.”»

30 d'abril. Se celebra la festa de la Mare de Déu de Montserrat (escaiguda pròpiament tres dies abans) al barri del mateix nom. Missa vespertina —presidida pel rector, Mn. Josep Sabaté— i posterior concert.

Cants de la missa: «Regina coeli», «Senyor, tingueu pietat», «Que us lloïn les nacions» (salmista: Rafí Pérez), «A-Heluaia», «Déu vos salve, Maria» (solista: M. Teresa Calaf), «Sanctus» (polifònic), «Anyell de Déu», «Bone Pastor» i «Virolai».

«LA FESTA DE LA MORENETA PREN UNA DIMENSIÓ ESPECIAL». Abans de començar el concert, M. Teresa Calaf diu: «La festa de la Mare de Déu de Montserrat és una diada molt significativa per als catalans, però en aquest barri pren una dimensió especial. L'allau de flors que regaleu any rere any a la nostra patrona converteix aquesta església en un jardí. Un jardí flairós que encomana germanor i solidaritat i que, gràcies al vostre rector, Mn. Josep Sabaté, ens deixeu compartir amb els nostres cants. Us ho agraim!»

L'ordre del concert és el següent: «Salve de Montserrat», «La gavina», «El canó de Palamós», «Canto a Murcia» (solista: Lleonard del Rio), «La sardana de les monges» i «Cant de la senyera».

Atenent els aplaudiments del públic s'interpreta fora de programa «El meu avi», que és corejat pels assistents.

3 de maig. Segon concert del cicle dedicat als avis de les residències, a càrrec de la CSMI. Se celebra al casal geriatric AMMA de Vilanova del Camí.

És presentat per Concepció Cuadras i s'ofereix el mateix repertori interpretat a la residència Pare Vilaseca, llevat d'alguns canvis pel que fa als solistes.

La cantada mereix molt bona correspondència per part dels residents, que elogien l'actuació. Agraïment, simpatia i fins i tot participació en algunes de les cançons del programa.

Aquest concert coincideix amb el Dia de la Mare, i les germanes Torrents Gubianes regalen un pom de roses vermelles a la seva mare Maria Teresa, que es troba acollida en aquest centre.

5 de maig. El tercer i últim concert del cicle dedicat als avis de les residències és esperat amb fruïció al centre de dia L'Estada. La nostra coral interpreta, amb poques variants, el mateix repertori ofert els dies 28 d'abril i 3 de maig. Tothom s'ho passa molt bé. L'ambient és agraït, distès i entusiasta. Realment aquestes actuacions són molt gratificants i plenes de simpatia.

8 de maig, festa de Pentecostès. Com ja comença a ser tradicional d'uns anys ençà, aquesta solemnitat té per a la CSMI una significació especial, amb els cants de l'ofici a la basílica i el dinar de germanor. Enguany s'afegeixen a l'eucaristia els directius de l'Antic Gremi de Pagesos, ja que la jornada coincideix amb la diada de Sant Isidre Llaureador.

La missa és presidida pel rector i arxiprest Mn. Josep Massana, acompanyat del diaca Mn. Pere Roig.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents el repertori és el següent: «Senyor, tingueu pietat», «Sant» i «Anyell» de la «Missa de sant Martí de Tours», «Crist ha ressuscitat», «Un sol Senyor», «Glòria», «Quan envieu el vostre alè», «A-Heluaia», «Crec en un Déu», «Au, pren alè», «Prenostre», «Vós i jo» i «Esperit de Pentecosta».

Després hom es desplaça al restaurant Queralt del Bruc. Amb el fons de les muntanyes de Montserrat, cantaires i acompanyants posen per als fotògrafs a fi de captar unes boniques imatges.

A continuació hi ha el dinar de germanor, en el qual no manca el brindis a càrrec d'Isidre Solé C., amb unes paraules prèvies d'Emili Argelés.

COMIAT A LA CANTAIRE ROSA LLORET POMÉS. A les postres, el president Lleonard del Rio dedica unes paraules de comiat a la cantaire Rosa Lloret Pomés, que deixa la coral per raons d'edat. Era una benanada anunciada que a tothom va doldre, malgrat que la vida imposa sovint decisions irreversibles. «La Rosa —diu Del Rio— fa cinquanta-un anys que ha estat a la coral i sens dubte això ha marcat la seva vida. S'ha fet mereixedora dels títols de “Cantaire de mèrit i d'honor” i la seva dedicació i bonesa han marcat una convivència exemplar. És hora d'agraïr-li tot el que ens ha aportat.» I afegeix més endavant: «La coral, que és una escola de cant oberta a tothom, necessita cantaires lleials i responsables com la Rosa Lloret. La coral no és un lloc per a venir-hi a passar l'estona, sinó un punt

de trobada on el cantaire compromès podrà descobrir una colla d'objectius que pivoten a l'entorn de la música. La finalitat és enriquir-se d'una sèrie de valors per als quals el cant serveix d'eix vertebrador [...]» Rosa Lloret agraeix les paraules que se li dediquen, l'afecte i amistat de tots, l'excel·lent convivència i les mostres d'amistat rebudes.

Després tots els cantaires participen en una original pluja d'acudits que desvetlla molts somriures i resulta molt celebrada.

11 de juny. La III Vetllada Poètica de la CSMI suposa una reeixida activitat que complau tothom i que representa un important avenç amb l'objectiu d'afiançar de cara al públic la dicció, el fet de saber estar en una funció tan important com és el treball de grup.

El títol de la vetllada és *La música de la poesia* i cal dir que s'evidencia un notable pas qualificatiu en referència a les edicions anteriors. L'acte, de caire privat, té per escenari la sala gran de cal Del Rio - Torrents.

La cantaire Rosa Valero actua de presentadora i coordinadora de la sessió. En la primera part es presenta en caràcter d'estrena *La volta del món d'un murri*, obra en vers escrita i narrada per LdRC, que compta amb la col·laboració de Concepció Cuadras, Eusèbia Fanega, Alfons Ferrer, Jaume Puig i Narcís Viarnés. El relat explica a grans trets la vida del capelladí Antoni Lluçà Bussé (1890-1930), un murri que sovint s'escapava de la presó i del manicomi, que havia fet tots els papers de l'auca; estafador d'alta volada que va plomar mitja dotzena d'esposes en diversos països, fent-se passar amb èxit per marquès, empresari o fins i tot pel mateix rei *Alfons XIII*.

En la segona part és el torn individual dels rapodes-cantaires, d'acord amb aquest ordre: Josep M. Vilarrúbias, Rosa Vilanova, Narcís Viarnés, Roser Viadiu, Rosa Valero, Mercè Travesset, Maite Torrents, CTG, Isidre Solé C., Isidre Solé S., Gemma Serarols, LdRC, M. Àngels Riba, Elisabet Puñal, Jaume Puig, Pietat Merino, Fina Fernández, Eusèbia Fanega, Josep García, Alfons Ferrer, Concepció Cuadras, Encarna Cànovas, Tofi Calvache, Dolors Buchaca i Emili Argelés.

Després se serveix un berenar-sopar.

23 de juny. Mor a l'edat de noranta-un anys Mn. Joaquim Font Gassol (Igualada, 13-5-1925 — 23-6-2016), rector emèrit de la parròquia de la Soledat. Ordenat sacerdot el 22 de maig de 1949, fou nomenat vicari de Roda de Ter, però al cap d'uns quants passà a exercir de vicari mestre a Sant Hilari Sacalm.

L'any 1953 començà la seva etapa com a vicari de la Soledat, d'on esdevingué ecònom l'any següent. L'any 1967 és nomenat rector-arxiprest de Prats de Lluçanès; en la reforma dels arxiprestats fou elegit arxiprest del Lluçanès durant dos mandats.

L'any 1975 retorna a Igualada com a rector de la parròquia de la Soledat, substituint Mn. Joan Valls. Durant cinc anys en fou el rector, fins a la seva jubilació. El substituï Mn. Josep Massana.

Era un bon amic i excel·lent col·laborador del Cor Parroquial de Santa Maria. Fou un dels primers membres igualadins de l'Opus Dei. Hom el definia com «un home senzill i humà, un amic i bon conseller».

30 de juny. La Companyia Enfoc Musical, amb la col·laboració de la CSMI, ofereix a l'auditori de la Biblioteca Central l'espectacle *Òpera secreta*, amb l'objectiu d'acostar al gran públic les millors partitures líriques.

La vetllada —notablement concorreguda— és organitzada amb el suport de l'Ajuntament d'Igualada i la Biblioteca Central. El regidor de Cultura, Pere Camps, en una originalíssima presentació, comenta que un dels propòsits del seu departament és treballar per incentivar la cultura ciutadana.

La síntesi de l'obra la protagonitzen una parella de treballadors —encarnats pel tenor Joan Martínez-Colàs i la soprano Laia Camps Farrés— que, recollint l'attrezzo d'una representació anterior, evoquen d'una manera distesa i entretinguda a partir dels elements que troben en escena les àries i duos de conegudes òperes.

Així es poden escoltar amb gust i bona traça fragments tan populars com «La donna è mobile», «Quando me'n vo», «Una furtiva lagrima», «Vesti la giubba», «Lascia ch'io pianga», «E lucevan», «O mio babbino», «Nessun norma», «Papageno, Papagena», «Là ci darem la mano». Afegiu-hi el conegut «Panis angelicus» de César Franck i l'«Ave Maria» de Schubert, amb l'acompanyament al piano de Mònica Lao (que també s'encarregà de l'ambientació audiovisual).

Els solistes compten amb el coixí de la CSMI en els cors de les peces operístiques «Casta diva», «Nessun dorma», «Libiamo ne'ieti calici» i «Va', pensiero».

El públic agraeix amb càlids aplaudiments les diferents intervencions i fins i tot, a invitació dels actuant, s'afegeix a alguns cants del repertori.

Per cloure el programa, solistes i coral ofereixen *Les set cambres*, estrena d'una obra d'estil innovador i avantguardista del mateix Joan Martínez-Colàs, director de l'espectacle operístic, dedicada a santa Teresa de Jesús, amb una sòbria interpretació i innovadors efectes gestuals.

En sortint hi ha cava per a tothom.

2 de juliol. A l'àmplia sala de Can Bordis se celebra la festa de cloenda del curs 2015-2016 de la nostra entitat.

Consisteix en un dinar de germanor dirigit per un equip gastronòmic encapçalat per Elisabet Puñal, seguit d'un divertit xou de sobretaula. En el transcurs de la festa es dedica un acte de reconeixement a l'amfitrió Isidre Solé S. i a Rosa Lloret, que per raons d'edat deixà la coral després de cinquanta anys de permanència. També s'organitza una tómbola d'aportacions dels mateixos cantaires per incrementar l'economia de la coral. I se subhasta una extraordinària cistella donada per l'empresa amiga Súper Mas.

Disposades les llargues taules, Concepció Cuadras, que s'encarrega de coordinar la trobada, dóna la benvinguda —a l'avançada— als companys i companyes que

La CSMI en l'espectacle "Òpera secreta" a l'auditori de la Biblioteca Central

celebraran la seva onomàstica els mesos de juliol i agost, als quals es dedica una cantada. No hi manca el cant de la benedicció de la taula i l'habitual brindis a les postres de l'àpat a càrrec d'Isidre Solé C. i corejat per tothom.

Després del cafè, el president LdRC fa un balanç dels actes duts a terme durant el curs. També comenta el comiat de la companya cantaire Rosa Lloret i Concepció Cuadras li fa a mans un ram de flors. Lloret, sorpresa i emocionada, agraeix les paraules que se li dediquen i la gentilesa dels regals.

Igualment hi ha l'obsequi a l'amfitrió Isidre Solé S. d'un àlbum de fotografies del setanta-cinquè aniversari, realitzat per Mercè Travesset. El matrimoni Ferrer-Travesset regala a cadascun dels comensals una fotografia personal de la darrera vetllada poètica.

Una de les sorpreses de la tarda és la presentació, en caràcter d'estrena, de «La Ciseta», poesia de LdRC musicada pel compositor Isidre Solé S., que l'acompanya al piano i que és interpretada per Isidre Solé C.

Seguidament s'inicia el xou de sobretaula, coordinat per Concepció Cuadras. S'hi presenten esquetxos còmics, poesies serioses i humorístiques, cançons de diversos estils i imitacions en directe (res de *play-back*) des d'en Josep Carreras fins a Lola Flores, passant pel Duo Dinámico. Impactant l'entrada dels «divos» i el nou grup anomenat «Les delfines». Són actuant de la sobretaula Pepita Abril, Dolors Buchaca, Tofi Calvache, Encarna Cànovas, Alfons Ferrer, Josep Garcia, Elisabet Puñal, Jaume Puig, LdRC, Gemma Serarols, Isidre Solé C., Mercè Travesset, Rosa Valero i Josep M. Vilarrúbias. L'acompanyament pianístic, a càrrec de CTG, Maite Torrents i Isidre Solé S.

XAVIER BISBAL, NOU RECTOR DE LA SAGRADA FAMÍLIA. *El 4 de juliol del 2016 és nomenat rector de la parròquia de la Sagrada Família Mn. Xavier Bisbal Talló. Substitueix Mn. Josep Maria Mas.*

7 de juliol. La CSMI celebra el darrer assaig del curs 2015-2016.

9 de juliol. A invitació de la família Ferrer-Travesset té lloc la quarta trobada de la «Sardinada», que es desenvolupa en un ambient distès i divertit com és norma d'aquest col·lectiu. Amb el protagonisme de la sardina escabetxada, el

sopar és dirigit per l'amfitriona Mercè Travesset i compta amb la col·laboració d'Encarna Cànovas i Elisabet Puñal.

Es reparteix als assistents un punt de llibre, amb la poesia «La sardinada de Can Ferrer», signada per Joglar. La trobada s'allarga fins a primera hora de la matinada després de contemplar el castell de focs i el Nigh Glow.

10 de juliol. A l'església de la Sagrada Família se celebra el solemne ofici de sant Cristòfor, patró dels automobilistes. Hi són presents els directius del gremi i els representants d'Autoreparacions Santi S.L. (ARS), banderers d'enguany.

L'eucaristia és presidida per Mn. Jean de Dieu Ndizenye, el qual s'acomia de la feligresia, donat que se'n va un mes de vacances al seu poble de Ruanda, on per primera vegada des que fou ordenat prevere podrà veure els seus familiars. L'acompanya en la celebració el diaca Mn. Pere Roig, delegat de la Pastoral del Trànsit del bisbat de Vic, el qual pronuncia l'homilia.

Els cants són a càrrec de la nostra coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents. S'interpreten, entre altres composicions, «Tota la terra es prosterna», «Laudate Dominum», «Sedejant» i, en acabar, els «Goigs de sant Cristòfor».

1 d'agost. Mor l'igualadí Sebastià Borràs Guadalaviart, de vuitanta-set anys, polifacètic activista cultural, que fou un bon amic i actiu col·laborador de la CSMI.

6 d'agost. Una bona representació de la nostra entitat assisteix al monestir de Poblet a l'administració del sagrament de l'orde sacerdotal al monjo igualadí Salvador Batet, en acte presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol.

23 d'agost. S'inaugura a la sala d'exposicions de la Biblioteca Central la mostra «Comença la funció», dedicada al teatre d'aficionats a Igualada (1939-1975), en el qual figura l'Agrupació Art i Alegria, creada com a secció del CPSMI i que va tenir una intensa activitat durant els anys 1962-1968.

En aquesta ocasió també s'edita un llibret de 62 pàgines, escrit per M. Teresa Miret, en el qual es pot llegir el comentari següent:

AGRUPACIÓ ART I ALEGRIA D'IGUALADA. «Aquest grup era la secció de teatre del Cor Parroquial de Santa Maria i va néixer impulsat per Lleonard del Rio. La part femenina era integrada bàsicament per les cantaires més joves de la coral i s'hi van afegir una colla de nois.

»Abans de formar-se com a grup, el cor havia col·laborat en cors de sarsueles i Pastorets i cal destacar la representació de Madre Alegria, el 26 de novembre de 1960, al Saló Rex, amb un repartiment encapçalat per la directora Maria del Rio en el paper de protagonista.

»La direcció escènica anava a càrrec de Narcís Viarnés Vallés i M. Lluïsa Campmajó Mateu. De la direcció artística se'n cuidava Lleonard del Rio; de la musical, Maria del Rio Montfort, i de la coreogràfica, M. Rosa Farré Cussó.

»La seva obra més popular, amb sis representacions, va ser El castell encantat, de la cantaire Rosa Campmajó Mateu, que es va representar també a Barcelona. Van actuar a la Cooperativa La Victoria, al teatre de les Escolàpies, al Saló Rex i en diferents localitats de la comarca. Tenien també una secció infantil. En total, formaven el grup una cinquantena de components.

»L'any 1966 va organitzar un col·loqui sobre el teatre català, amb intervenció de tots els directors de grups escènics igualadins, en el Cellar d'Art de la Poble de Claramunt.»

30 d'agost. La CSMI reprèn els assaigs en l'inici del curs 2016-2017.

Configuració de la formació en aquesta temporada: directora, CTG; pianistes, Maite Torrents i Isidre Solé S.; cantaires, Pepita Abril, Emili Argelés, Dolors Buchaca, M. Teresa Calaf, Tofi Calvache, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Josefina Fernández, Alfons Ferrer, Josep García, Roser González, Pietat Merino, Maria Montraveta, Pilar Palau, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Gemma Serarols, Isidre Solé C., Celerina Solé, Núria Soteras, Milagros Sucarrats, Mercè Travesset, Rosa Valero, Roser Viadiu, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias.

3 de setembre. A la basílica, la coral titular participa en la missa d'acció de gràcies pels cinquanta anys de sacerdoci de Mn. Josep Massana, rector de les parròquies de Santa Maria i de la Soledat i arxiprest d'Anoia-Segarra. La cerimònia esdevé molt solemne, amb una nombrosa assistència de fidels, que gairebé omplen la nau basilical.

Acompanyen l'esmentat sacerdot —que presideix la celebració— els seus companys preveres Fèlix Guàrdia, Salvador Mundó, Josep M. Pujol, Josep Aribau, Eduard Flores i el diaca Pere Roig.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, s'interpreten: «Poble de Déu, poble en marxa», «Laudate Dominum», «Benaurada!» i «Himne a santa Maria». També col·laboren en la part musical les germanes Ita i Teresa Oliva, amb la flauta i la guitarra respectivament.

MN. JOSEP MASSANA S'ADREÇA A LA FELIGRESIA. En acabar la missa, Mn. Josep Massana adreça uns mots d'agraïment als parroquians. Comença dient:

«Fa setze anys que vaig aterrar en aquesta ciutat. Primer a la parròquia de la Soledat i després afegint-hi la parròquia de Santa Maria. Al llarg d'aquests anys hi he compartit moltes il·lusions i esperances, però també moments difícils, de sofriment i d'incertesa. Moltes iniciatives, moltes obres, molt de camí compartit. [...]

»En primer lloc, gràcies a Mn. Salvador Mundó per la seva capacitat d'acolliment, per la seva discreció, per la seva serenitat. Al seu costat, sempre m'he sentit a casa.

»Agraeixo també de cor la presència de Mn. Fèlix Guardia. D'ell vaig aprendre com acompanyar els adolescents en el camí de la maduració humana i cristiana: primer a l'Institut Peguera de Manresa, després immergint-nos en

els agrupaments escoltes i, encara, proposant-me reptes educatius que mai no hauria somniat. Gràcies, Fèlix, pel teu acompanyament, tan discret com encoratjador.

»I, posats a parlar de companys, podria aturar-me en tots aquells amb qui comparteixo la responsabilitat pastoral d'aquesta zona. Tinc molt per agrair-los, però ens allargaríem massa. Tanmateix, no em puc estar d'esmentar la sort de tenir un col·laborador magnífic: mossèn Eduard, sempre calmat i disponible, amb molta iniciativa i amb una gran capacitat de treballar en equip, que no és poc, en els temps que corren!

»Però vull centrar-me especialment en tot allò que he après de vosaltres, parroquians i ciutadans de la nostra estimada ciutat, després de setze anys de bona convivència.»

REFERÈNCIA A LA CORAL DE SANTA MARIA D'IGUALADA. Aquí Mn. Massana anomena diverses entitats igualadines, citant així mateix «les molt diverses corals de la nostra ciutat, sempre promptes a col·laborar en accions solidàries, desinteressades. Tot un model, admirable», i afegeix:

«I, parlant de corals, no oblidó la singularitat de la coral que avui ens acompanya, la Coral de Santa Maria, sota el lideratge incansable de Coni Torrents.

»A més de la promoció cultural, aquesta coral ens aporta un magnífic sentit de família, de bona convivència, que manifesten en les festes, en les celebracions, en les trobades, en les sortides, com ocasions que són també de fer pinya. La música és molt, però no ho és tot.

»També vull agrair especialment la disponibilitat total del nostre organista, titular de la basílica, Lluís Victori, no sols per omplir d'harmonia les celebracions dominicals i festives d'aquesta basílica, sinó també per la cura extraordinària amb què ha vetllat sempre pel manteniment i millora d'aquest magnífic orgue històric [...].»

Després, en els locals parroquials de Santa Maria, se serveix un pica-pica i es renoven les felicitacions a Mn. Massana, que és obsequiat per part dels Consells Parroquials de la Soledat i de Santa Maria i de la feligresia.

8 de setembre, festa de la Nativitat de la Verge. Com és tradicional, se celebra a la capella de Gràcia una missa amb motiu d'aquesta diada. És presidida pel rector de la parròquia, Mn. Josep Massana.

Els cants són a càrrec de la nostra coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament de Maite Torrents. D'entre el repertori ofert cal citar «Honor i glòria» i «Salve, Maria» (solista: M. Teresa Calaf) i «Ave verum». Al final s'interpreten els «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia».

Per acabar s'ofereix un breu concert de tres havanes: «Ulls verds», «La gavina» i «El canó de Palamós».

15 de setembre, festa de la Mare de Déu dels Dolors. A la parròquia de la Soledat, solemne missa vespertina en la diada patronal. La CSMI participa en els cants de la concelebració, presidida per rector i arxiprest Mn. Josep

Massana, acompanyat dels preveres Josep Aribau i Eduard Flores. A l'hora de les ofrenes es llegeix aquesta pregària: «En nom dels cantaires de la Coral de Santa Maria, demanem a la Mare de Déu de la Soledat que ens ajudi a viure en harmonia interior i amb bona convivència entre germans, i a transmetre en el cant i en la vida un missatge d'esperança i de pau.»

La coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, interpreta entre altres cançons: «Déu sigui amb vós, Maria», «Càntic a Maria» i «Benaurada!», i acaba amb els «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat».

Mn. Josep Massana abans de concloure l'eucaristia adreça uns paraules d'agraïment, entre altres col·laboradors, a la coral, dient: «Moltes gràcies, també, a la Coral de Santa Maria, sempre entusiasta, sempre a punt. Gràcies, amics i amigues, per acompanyar-nos en tantes celebracions festives, gràcies pels vostres cant, plens de vida i d'entusiasme.»

24 de setembre. El monjo de Poblet, l'igualadí P. Salvador Batet, celebra la seva primera missa a l'església parroquial de la Sagrada Família. L'acompanyen catorze preveres.

Nombrosos feligresos, amics i familiars omplen la nau central del temple. Els pares del neocelibrant, Salvador i Maria Àngels, se situen als primers bancs, i la mare, seguint una antiga tradició, li purifica les mans en el moment de l'ofertori.

Es compta amb els cants de la nostra coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents. En acabar la missa s'interpreta l'«Himne a la Sagrada Família», que és corejat pels assistents.

El P. Salvador Batet dona les gràcies als qui l'han acompanyat en aquest acte —esmentant singularment la col·laboració de la nostra coral— i manifesta la joia d'aquesta festa pel fet que es tracta de la parròquia on va créixer, es va formar i alimentà la seva fe. Per la seva banda, el nou rector de la parròquia, Mn. Xavier Bisbal, amic i company, li recorda que aquesta continua essent «casa seva» per a tot el que li convingui. Es reparteix una estampa recordatori.

25 de setembre. La CSMI participa en la missa que retransmet RTVE-2 des del monestir de les Germanes Dominiques de Sant Cugat del Vallès.

La missa és presidida per Mn. Carles Cahuana, que té paraules d'afecte envers els cantaires igualadins. A l'ofertori, es presenta, juntament amb el pa i el vi, una fotografia de la coral igualadina corresponent a l'anterior visita, l'agost del 2015.

El cor, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, interpreta un repertori de motets polifònics de Valentí Miserachs, Odiló Planàs i MdRM; d'aquesta darrera autora, a més, s'estrena el «Gloria» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi» adaptat per a veus mixtes. La cerimònia acaba amb l'«Himne a santa Maria d'Igualada».

Aquestes retransmissions —dirigides per Ignasi Miranda— tenen una àmplia audiència per tot el Principat.

Això provoca que en el viatge de retorn es rebin *mails* i *whatsapps* de felicitació des de diversos punts del país, per part d'igualadins forans. La majoria es fan ressò de l'emoció que els ha suscitat la interpretació de l'«Himne a santa Maria d'Igualada».

6 d'octubre. Especialment convidada per la direcció del nou Centre de Dia Montserrat, la nostra entitat ofereix un concert matinal a la sala d'actes d'aquest establiment.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents, obre el programa l'havanera «Mare, vull ser pescador». El repertori prossegueix amb diverses intervencions personals d'Isidre Solé C., LdRC, M. Teresa Calaf i Roser González. A continuació, tota la coral arrodona la cantada amb «L'amistat», «Arc Iris», «D'un temps, d'un país», «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i LdRC), «El canó de Palamós», «Ulls verds», «La puntaire» i «Cant de la senyera».

Els assistents manifesten la seva gratitud i complaença per l'actuació.

22 d'octubre. Els cantaires Alfons Ferrer i Mercè Traveset es desplacen a la Sénia per assistir —en nom de la coral— a la XXXV Trobada d'animadors de cants per a la litúrgia que se celebra avui i demà en aquella localitat. A les postres del darrer àpat, es presenta la proposta de la nostra formació d'agafar-ne el relleu perquè Igualada sigui la seu d'aquesta trobada el pròxim any 2017.

23 d'octubre. Coincidint amb el primer aniversari del traspàs de la cantaire Berta Torres Ribera, la seva família organitza una missa en sufragi de la seva ànima. La CSMI hi participa, convidada per l'espòs de la finada, Josep M. Villarrúbias, també cantaire. Presideix la cerimònia Mn. Josep Massana. L'acte té lloc a la basílica. En acabar es distribueix un punt de llibre com a recordatori, amb un parell de treballs de la difunta.

27 d'octubre. Primera sessió del Cicle Cultural de Tardor organitzat per la CSMI a l'auditori de la Biblioteca Central.

La directora de la institució, Montse Lobato, pronuncia unes paraules de salutació fent-se ressò del programa. Tot seguit la cantaire Concepció Cuadras, que actua de presentadora, explica que aquest cicle vol ser un exponent de germanor entre les corals i les diverses entitats igualadines. En aquest sentit, agraeix la col·laboració de Mig To, el grup convidat a aquesta vetllada. També comenta que, «malgrat que la nostra sigui una coral al servei de l'Església —d'on va néixer fa setanta-set anys—, també ha fornit el seu repertori amb altres cançons populars com les que avui oferirem».

Cada formació interpreta cinc cançons, i és la nostra la que enceta el programa, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents. Ho fa amb l'estrena del cant «L'amistat», lletra de LdRC i música de Joan Martínez-Colàs. Aquesta cançó —la lletra de la qual figura en el programa de mà— és una invitació a l'afecte i

Primera sessió del Cicle cultural de tardor de la CSMI amb el cor Mig To

a la companyonia, i posa en relleu diversos aspectes que l'afavoreixen. El repertori continua amb «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i Emili Argelés), «D'un temps, d'un país», l'havanera «Mare, vull ser pescador» i la sardana «La puntaire».

El grup Mig To, dirigit per Laia Cuadras, ocupa la segona part. Ofereix: «L'emigrant», «Hymne à la nuit», «Va', pensiero» i les dues cançons sud-africanes «Shosholoza stimela» i «Ipharadis!».

Abans d'entrar en la tercera part es fa, per part de la coral amfitriona, el lliurament d'obsequis florals a les directores i a la pianista; a més, Laia Cuadras rep de mans del president LdRC el regal del prisma de cristall de la CSMI. Per la seva banda, Mig To hi correspon igualment amb uns delicats presents.

Posen fi a la vetllada «Avui», de la comèdia musical *L'aniversari*, i «No sentiu cantar la gent?», de l'espectacle *Els miserables*. Aquestes obres són dirigides alternativament per CTG i Laia Cuadras. L'acompanyament al piano és de Maite Torrents.

El nombrós públic aplaudeix amb entusiasme les diverses actuacions i surt justament satisfet de la vetllada.

PLE TOTAL EN LA PRIMERA SESSIÓ DEL CICLE DE TARDOR. El diari *Regió 7* (10-11-2016) en publica aquest comentari: «La primera sessió del Cicle Cultural de Tardor organitzat per la Coral de Santa Maria d'Igualada aconsegueix omplir de gom a gom l'auditori de la Biblioteca Central. L'acte es va iniciar amb unes paraules de benvinguda de la directora de la institució, Montse Lobato. En aquesta ocasió, Mig To fou la coral convidada. Cal destacar l'estrena del cant "L'amistat", de Leonard del Rio i Joan Martínez Colàs, sota la direcció de Coni Torrents i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents. Cada coral va presentar un variat repertori en què es van poder escoltar diverses havaneres, sardanes i fins i tot dues cançons sud-africanes.»

8 de novembre. A vuitanta-set anys d'edat mor el músic i director coral Esteve Corbella Morera. Era un bon amic de la nostra agrupació, a la qual en reiterades ocasions havia manifestat el seu afecte i simpatia. Els seus lligams es remunten als anys que va dirigir la Schola Cantorum, amb la qual i sota la seva direcció havíem ofert diversos concerts, particularment en els cicles nadalencs, fins a 1990. Com a compositor ens deixa diverses cançons i també sardanes per a cobla. El 17 de desembre de 1989 el nostre cor el distingí amb l'ensenyà daurada.

12 de novembre. Un grup de cantaires de la nostra entitat s'afegeixen al sopar-castanyada que celebra l'Agrupació La Llàntia a l'Ateneu.

22 de novembre, festa de Santa Cecília. La CSMI solemnitza la missa vespertina que se celebra a l'església parroquial de la Soledat, presidida pel rector i arxiprest, Mn. Josep Massana. L'oficiant remarca els valors de la música com a símbol de l'harmonia que ha de ser comú denominador de la nostra vida i de les relacions amb els altres.

Després, en el local d'assaig es fa un ressopó per commemorar les onomàstiques dels cantaires que les celebren durant el segon semestre.

En aquesta trobada es presenta el diploma esgrafiat en vidre, realitzat per la cantaire Mercé Travesset, que es lliurarà dijous vinent a l'Agrupació Coral La Llàntia amb motiu del seu 140è aniversari.

24 de novembre. A l'auditori de la Biblioteca Central se celebra la segona i última sessió del Cicle Cultural de Tardor, organitzat per la nostra formació. En aquesta avinentesa és l'Agrupació Coral La Llàntia l'entitat convidada

La directora de la biblioteca, Montse Lobato, obre l'audició comentant que aquesta activitat tanca la programació commemorativa de Santa Cecília. Tot seguit, Concepció Cuadras, que actua com a presentadora de la

vetllada, sintetitza la motivació d'aquesta iniciativa tan extraordinàriament corresposta, i presenta els actuants.

Les dues corals ofereixen cinc cançons cadascuna. «L'amistat», «El canó de Palamós», «Arc iris», «Ulls verds», «Cant de la senyera», per part del nostre grup, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents. «Cant a la vinya», «Paraules d'amor», «Els Degotalls», «Maite» i «Vaixell de Grècia», per part de l'Agrupació Coral La Llàntia, dirigida per Josep Bernadí i amb Mònica Carvajal al piano.

Tot seguit l'escenari és ocupat per la setantena de cantaires d'ambdós cors i la coral amfitriona lliura rams de flors als directors CTG i Josep Bernadí i a les pianistes Maite Torrents i Mònica Carvajal.

FELICITACIÓ A LA LLÀNTIA PEL SEU 140è ANIVERSARI.

Ara Leonard del Rio, president de la Coral de Santa Maria, s'adreça a La Llàntia i els diu, entre altres coses: «Amics cantaires, sabeu bé l'afecte i companyonia que des de fa molts anys ha unit aquestes corals, veteranes en anys però joves en esperit i entusiasme. En un temps en què tot dura tan poc i s'abaten tantes ales d'esperit, 140 anys d'existència i d'acció en una tasca que exigeix esforç i que no té cap recompensa material que l'estimuli, és una realitat admirable i digna de tota lloança.» Els dedica la poesia «Ja fa 140 anys que feu història!», que llegeix i lliura emmarcada a Ramon Vergés, president de La Llàntia. Després afegeix: «I ara, bon amic, la nostra coral et vol lliurar un altre record que perpetui aquesta vetllada i aquest vostre 140è aniversari. És un original diploma gravat sobre vidre, realitzat per la nostra companya Mercè Travesset, que t'oferim amb la mateixa il·lusió amb què l'hem preparat.»

Per acabar, les dues corals interpreten «Llop de mar» i «Recordant nostra terra», peces dirigides alternativament per llurs directors i acompanyades per les pianistes d'ambdós grups. Una càlida ovació premia totes dues interpretacions.

Els equips de Televisió Canal Taronja Anoia enregistren aquesta sessió.

La vetllada no deixa indiferent ningú i hom elogia la qualitat de l'acte i l'acurada organització. La Biblioteca Central s'omple a vessar.

La CSMI fa públic un comunicat lamentant que la capacitat de la sala no permetés una major aflluència d'espectadors i que diverses persones se n'haguessin de tornar a casa.

CICLE CULTURAL DE TARDOR. *L'organització dels dos concerts que s'oferiren a l'auditori de la Biblioteca Central fou un encert. I el nombrós públic que va assistir a les sessions aplaudí, elogià i corroborà la iniciativa. Les tres corals participants estigueren a l'alçada de les circumstàncies i cal felicitar-les efusivament, perquè el balanç fou altament qualificat. Els comentaris dels espectadors així ho adveren. Tothom hi va fruir de debò.*

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basilica de Santa Maria, ofici solemne en honor de la patrona de la parròquia i de la coral titular. A l'acte hi assisteixen tots els grups pastorals actius i una notable quantitat de fidels.

COHERÈNCIA, CONFIANÇA I SENTIT DE FAMÍLIA. El rector arxiprest, Mn. Josep Massana, presideix l'eucaristia. En l'homilia, el celebrant comenta que la Verge va respondre amb entusiasme, coratge i fidelitat a la crida del Senyor, amb plena disponibilitat: «Maria va ser coherent tota la seva vida, amb confiança plena i total; i fiançà el seu testimoni.» A l'ofertori, per part de la coral presenten l'ofrena les cantaires Roser Viadiu i Pietat Merino, que llegeixen aquesta pregària: «A la Coral de Santa Maria ens apassiona el cant, però també promoure el sentit de família, de bona convivència, que ens ajuda a tots a reprendre el camí amb nova esperança.»

La coral s'encarrega, com és tradicional, dels cants, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Entre el repertori s'interpreta el «Gloria» i el «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi»; a l'ofertori, el «Càntic a Maria»; a la comunió, «Benaurada!» i, com a final, l'«Himne del mil·lenari».

11 de desembre. Tota l'entitat, acompanyada de familiars, excantaires i amics, es reuneix en el tradicional dinar d'abans de Nadal al restaurant Canaletes. Les taules són decorades amb bon gust, destacant els angelets realitzats per Mercè Travesset i Elisabet Puñal.

El president, LdRC, dóna la benvinguda amb aquestes paraules: «Voldria agrair a tots l'assistència a aquest dinar de germanor, i vull fer-ho especialment per la presència de Mn. Josep Massana, el nostre rector i arxiprest, a qui hem d'agrair la seva gentilesa, la seva categoria humana i els continus detalls en favor de la coral. De tot cor, mossèn, moltes gràcies.»

DEDICATÒRIA A LA PEPITA I AL JOAN EN LA SEVES NOCES D'OR.

Tot seguit, la coordinadora de la festa, Concepció Cuadras, es refereix a les nocces d'or del matrimoni Martínez-Abril. I és que es dóna la coincidència que la cantaire Pepita Abril i el seu marit Joan Martínez celebren avui, dia per dia, els seus cinquanta anys de casats. Amb aquest motiu l'àpat esdevé un homenatge a la parella, que és obsequiada amb diverses flors, sorpreses i regals. La companya Rafi Pérez els dedica la cançó «El aniversario», de Luis Lucena.

Especialment divertida —a la sobretaula— és una original versió dels Pastorets, dedicada al nuvis cinquantenaris, incloent-hi el següent cuplet: «Avui onze de desembre / és un dia important, / per a aquesta gran parella / que ara tinc aquí al davant. / I en aquest aniversari / de les seves nocces d'or / els donem l'enhorabona: / Felicitats de debò! / Bons amics, de tot cor, / que sigui per molts anys! / I visquen els nuvis, / la Pepi i el Joan!»

Record del centenari d'«Els pastorets» de Folch i Torres en el dinar d'abans de Nadal

Intervenen en la representació pastorívola: Dolors Buchaca, M. Teresa Calaf, Tofi Calvache, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer, Josep García, Roser González, Jaume Puig, Elisabet Puñal, LdRC, Isidre Solè C., CTG, Mercè Travesset, Rosa Valero, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias. Els comensals coregen els cants de l'obra que figuren en el programa, acompanyats al piano per Maite Torrents. En acabar, els actors lliuren als «nuvis» unes copes de vidre esgrafiades amb les seves iniciats, la data de l'aniversari i les sigles de la coral (realitzades per la cantaire Mercè Travesset), enmig dels aplaudiments de tots. La Pepita i el Joan hi corresponen amb unes paraules d'agraïment i reparteixen una cucurulla de llamins a cadascú.

Semblantment, la directora CTG i els pianistes Maite Torrents i Isidre Solé S. són objecte d'un reconeixement nadalenc.

Assisteix a la festa Mn. Josep Massana, que pronuncia una dissertació que podeu llegir íntegra en l'Apèndix 3 d'aquest llibre, amb el títol «A les portes del Nada 2016».

Hi ha finalment una concorreguda tómbola d'obsequis, gentilesa de diverses indústries i comerços anoiencs.

En resum, una festa molt entranyable, dinàmica, viscuda amb molta intensitat, en la qual tots plegats ens ho passem molt bé.

23 de desembre. Cantades de Nadal a la plaça de l'Ajuntament, amb les corals igualadines. No hi manca la nostra. En el 140è aniversari de l'Agrupació Coral La Llàntia, es confia la direcció a Josep Bernadí amb l'acompanyament al teclat de Mònica Carvajal. S'interpreten «Les dotze van tocant», «Joia en el món», «El noi de la mare», «Fum, fum, fum», «Santa nit», «El rabadà» i «Himne del patge Faruk». En acabar hi ha coca i xarel·lo per a tothom.

En el transcurs de l'any 2016 s'han editat tres números de El Trumfo, butlletí intern de la Coral de Santa Maria. A més, un programa de la Vetllada poètica i un cançoner per als Pastorets.

* * *

2017 /

Igualada, seu de la Trobada d'Animadors de Cants

La Trobada d'Animadors de Cants per a la litúrgia de Montserrat celebrada a Igualada és la notícia que volem destacar per la seva importància, la complexa organització i la bona difusió aconseguida. Quan es va acceptar la proposta es valorà especialment la projecció i el benefici que suposaria per a la nostra ciutat un esdeveniment d'aquesta naturalesa.

Tot seguit es va formar una comissió de treball per a analitzar i dissenyar un programa que desvetllés l'interès dels futurs participants, per tal que s'enduguessin una impressió favorable de continent i contingut. Es treballà de valent.

En la trobada de l'any següent, el 2018, a Lloret de Mar —a la qual va assistir una representació de la Coral de Santa Maria d'Igualada—, foren una bona colla els assistents que ens parlaven de l'excel·lent organització i bon record que els va merèixer la trobada igualadina.

En els mesos d'estiu, Montserrat és des de 1970 l'epicentre d'unes sessions dedicades als animadors de cants per a la litúrgia recollint l'esperit del Concili Vaticà II en el sentit d'incorporar les llengües vernacles a les celebracions. L'objectiu «és la formació de les persones de fe que estimen la música, a qui agrada cantar, a qui mou un gran esperit de fe per posar-se davant d'altres cristians i motivar-los a cantar». Des de 1984, com a colofó d'aquestes sessions se celebra a la tardor una trobada general que té per objecte resseguir la geografia dels països catalans.

La trobada igualadina congrega unes cent cinquanta persones d'arreu de Catalunya. Els temes més complexos són l'allotjament (a l'hotel Amèrica) i la manutenció (restaurants Canaletes, l'Ateneu i Sesoliveres), que finalment es resolen eficaçment. L'acte central és la concelebració

eucarística del diumenge, presidida pel bisbe de la diòcesi, Romà Casanova, acte que omple la basílica de Santa Maria. També és rellevant el concert de cant religiós que s'ofereix el dissabte a l'església del Roser. Pel que fa al vessant cultural, es visiten el Museu de la Pell, l'adoberia de Cal Granotes, La Llar del Sant Crist, La Casa de la Festa i les exposicions «Fulgèntia», «Catifes de ciment» i «L'home i l'aigua».

Tot el programa es duu a terme amb rigorosa puntualitat.

1 de gener, Cap d'Any. Se celebra a la basílica l'ofici solemne de la diada, presidit per Mn. Josep Massana, rector i arxiprest, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig. Compta amb els cants de la coral titular, sota la direcció de Coni Torrents Gubianes i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Actua de monitor de cants del poble Antoni M. Prat.

Del programa cal subratllar el cant d'entrada «Mare santa del Redemptor» (primera audició) i, a la comunió, l'estrena del motet «Mon ànima us crida», de Maria del Rio, de la qual també s'interpreta el «Gloria» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi». A l'ofertori, el cànon «La pau us deixo» (primera audició). S'acaba amb l'«Himne a la Sagrada Família».

8 de gener. La nostra entitat es desplaça en autocar a la Sala Cabanyes de Mataró per assistir a la representació de *L'Estel de Natzaret*. S'hi afegeixen alguns components de l'Agrupació Coral La Llàntia i altres amics i familiars.

L'obra, oferta amb el teatre ple durant tota la temporada, complau els espectadors per la bona interpretació i l'espectacularitat de les escenes. La coral igualadina és saludada públicament a la mitja part de l'espectacle. Hi actua com a extra el cantaire Alfons Ferrer.

S'escolleix aquesta representació perquè el 6 de gener es va complir el cinquantè aniversari de la darrera funció de *L'Estel* al Saló Rex d'Igualada, a càrrec de l'Agrupació Art i Alegria, grup de teatre filial de la coral igualadina, que va tenir una notable activitat durant la dècada dels anys seixanta del segle xx.

14 de gener. Una representació del nostre grup es desplaça a Montserrat per oficialitzar la Trobada General d'Animadors de Cant per a la Litúrgia celebradora els pròxims dies 28 i 29 d'octubre. L'organització es farà conjuntament amb les parròquies de Santa Maria i de la Soledat.

5 de febrer. Se celebra a l'església de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa de Montbui la missa de la Candelera i de Sant Blai (que s'han escaigut els darrers dies), organitzada per la Fundació La Tossa amb el suport del consorci del mateix nom. El diumenge ventós i fred no és obstacle perquè la festa enregistri una assistència massiva.

Abans de començar, el president, Carles M. Balsells, agraeix la participació de la CSMI; també ho fa el sacerdot en acabar la missa.

La CSMI, el celebrant i l'organista, en acabar la missa de Cap d'any

El celebrant, Mn. Josep M. Pujol, explica en l'homília la gènesi d'aquesta tradició, fruit de diverses cultures que s'ha anat configurant com la festa de la Il·lum, atesa la dita evangèlica «vosaltres sou la Il·lum del món». També fa referència al compromís de la pròxima campanya de Mans Unides. «Un terç del nostre aliment —comenta— acaba a les escombraries, mentre que 800 milions de persones continuen patint fam al món.»

Sota la direcció de CTG, es canta la «Missa de sant Martí de Tours» i, a més a més, els motets «Mare santa del Redemptor», «Benaurada!», «Vós heu passat vora l'aigua» i, com a final, els «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia de la Tossa» durant el besamans a la Verge.

Els donatius dels fruits beneïts que fan els assistents es lliuren a la Llar del Sant Crist. També se sortegen una panera i un tortell.

26 de febrer. Té lloc a l'església conventual dels Caputxins l'onzè memorial Maria del Rio amb una missa i un concert.

La celebració eucarística és presidida pel P. Francesc-Miquel Sánchez, superior de la comunitat caputxina, el qual fa referència a la compositora, pedagoga i fundadora de la coral igualadina. També hom en fa memòria a l'hora de les pregàries, així com també dels excantaires, col·laboradors i amics que han mort el darrer any.

La nostra coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, té a càrrec seu la part musical de la missa, interpretant-se el «Gloria» i el «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», de Maria del Rio.

Després, des del presbiteri, hi ha l'anunciat concert, presentat per la cantaire Concepció Cuadras, amb un repertori molt variat: «L'amistat», «El canó de Palamós», «L'última primavera», «Rere les finestres» (primera audició), «Pots somiar una mica amb mi?», «Sense vent» i «No senti cantar la gent?». Per tal d'atendre els aplaudiments i les mostres d'afecte del públic es bisa «Rere les finestres».

Els mitjans locals d'informació se'n fan ampli ressò.

Fotografia de X. Pallarès en la missa de la Candelera a La Tossa

28 de febrer. La nostra entitat celebra el dimarts de Carnaval, celebració ajornada del dijous anterior (dijous llarder) a causa d'un assaig general per a l'actuació del diumenge als Caputxins.

El local d'assaig és l'escenari de la festa, amb un animat sopar d'exquises truites i pastissos elaborats per les mateixes cantaires. La col·laboració culinària és en aquesta ocasió ben extraordinària, ja que hi participen amb distintes elaboracions vint-i-dues persones, oferint les més variades menges, tant pel que fa als guisats com a la pastisseria.

En aquesta vetlla es fa també el cinquè concurs de disfresses capil·lars, que un any més desvetlla la imaginació més singular. El veredict, per votació popular, és el següent: primer premi, per a «Les tres bessones» (Pietat Merino, Milagros Sucarrats i Roser Viadiu); segon premi per al grup «Bruixes i bruixots» (Dolors Buchaca, Encarna Cànovas, Alfons Ferrer, Elisabet Puñal, Isidre Solé C., Mercè Travesset i Rosa Valero), i tercer premi compartit *ex aequo* entre «Els nemo», (M. Teresa Calaf i Concepció Cuadras) i «La Cubanita» (Roser González).

Tothom s'ho passa molt bé, amb una gran dosi de bon humor i divertiment.

3 de març, primer divendres de Quaresma. Té lloc a la basílica la pregària a honor del Sant Crist d'Igualada.

Processionalment es trasllada la imatge de l'Espòs de Sang des del seu cambriol de la capella fonda fins al manifestador de l'altar major mentre es canten els goigs.

Després del «Miserere» comença la missa, que presideix Mn. Josep Massana, prior eclesiàstic. Les religioses de la comunitat de germanes Vedrunes tenen a càrrec seues lectures i les ofrenes.

La coral titular s'encarrega dels cants, amb l'acompanyament de Lluís Victori.

4 de març. CTG i LdRC, directora i president de la nostra entitat, respectivament, assisteixen a la 19a matinal diocesana de treball per als animadors i cantaires en la litúrgia,

que se celebra al Seminari de Vic. El ponent, Ramon Vilar Herms, desenvolupa una ponència sobre el cant gregorià.

9 de març. Les corals Mig To i CSMI, sota la direcció de Laia Cuadras i CTC, acompanyades al piano per Maite Torrents, col·laboren en l'acte de presentació del poemari *Estimats fills*, de LdRC, a l'auditori de la Biblioteca Central. Ple a vessar de públic, entre el qual es troba el sacerdot, gramàtic i escriptor Josep Ruai, que ha revisat el text d'aquest volum.

Les dues corals ofereixen conjuntament tres cançons: «Va', pensiero»; «Avui», del musical *L'aniversari*, i «No sentiu cantar la gent?», del musical *Els miserables*. Els aplaudiments del públic el fan mereixedores del bis.

L'autor del poemari obre el torn de parlaments i cedeix la paraula a la prologuista, M. Teresa Miret. Després és la rapsoda Maria Santfores Salla qui recita uns poemes del llibre que es presenta. LdRC és obsequiat amb un ram de flors pels seus fills.

Continua la vetllada —que és conduïda per Lleonard del Rio T., fill de l'autor del llibre— amb l'actuació coral. Pere Camps, regidor de Cultura, posa punt final a l'acte literari.

En acabar se serveix un refrigeri mentre LdRC signa exemplars del seu poemari.

RIGOROSÍSSIMA PUNTUALITAT. *«Tocaven les set del vespre quan el presentador iniciava la vetllada. Una notable atenció per part del nombrós públic que omplia l'auditori. Ens agrada ser rigorosos en aquest aspecte i la gent de la coral ho té molt assumit.*

»La vetllada tingué una durada de gairebé una hora, fet que hem d'agrair malgrat que els comentaris foren que l'actuació de les corals l'havien trobada curta. Potser és millor així, oimés si venia afegit amb enhorabones i elogis per la bona actuació aconseguida. Ens en podem felicitar» (de El Trumfo, núm. 210).

25 de març. Prop d'un centenar de cantaires es reuneixen a Montmaneu en una gran arrossada per celebrar l'èxit del Cicle Cultural de Tardor 2015, organitzat per la CSMI, en la qual participen el Cor Mig To i l'Agrupació La Llàntia. La companyonia, la cordialitat i el bon humor són la tònica de la jornada.

La forta tempesta de la vigília i sobretot la nevada que cau la matinada d'aquest dissabte no són obstacle perquè la trobada resulti extraordinàriament reeixida. L'Ajuntament de Montmaneu, amb una exemplar diligència, s'encarrega de fer fàcil l'accés al poble i de netejar els carrers. El sol de migdia s'afegeix a una jornada que hom augurava complcada. Sortosament no és així.

Cap a les dotze del migdia l'alcalde montmaneuenc, Àngel Ferrer, pronuncia un càlid discurs de benvinguda als cantaires i acompanyants i lliura una placa com a record als organitzadors. LdRC, president de la nostra agrupació, agraeix el detall i hi correspon també amb uns obsequis.

Es fa tot seguit la visita al poble i a la una del migdia els

cantaires celebren un assaig a la sala d'actes municipal. A continuació se serveix el dinar: amanida, arròs, postres, pa, vi, cava i cafè. En la sobretaula hi ha un intercanvi d'obsequis entre el Cor Mig To i la CSMI. Després es fa un sorteig de regals.

La festa es clou amb un concert coral, que compta amb la presència de l'alcalde, membres del consistori i nombrosos veïns de la localitat.

L'inicia la nostra formació, que interpreta «Ulls verds», «Rere les finestres» i «La puntaire». Després s'hi afegeixen els cantaires de Mig To i La Llàntia i el repertori continua amb «El llop de mar», «Recordant nostra terra», «Avui» i «No sentiu cantar la gent?», per a acabar amb el «Cant dels Segadors». Tot el programa és dirigit per CTG, amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents, llevat de la sardana «Recordant nostra terra», que s'ofereix sota la batuta de Josep Bernadí.

El «Cant dels adéus», corejat per públic i cantaires, posa punt final a l'esplèndida jornada.

INEVITABLE. *La neu acumulada als vorals dels carrers convidava a una guerra de pilotes de neu. I alguns ho van ben aprofitar. No hi ha manera. Som com nens...*

2 d'abril. El nostre cor commemora el centenari del naixement de Maria del Rio Montfort amb una missa cantada a l'església de la Soledat.

En iniciar la cerimònia, el celebrant, P. Andreu Trilla, escolapi, fa avinent l'esmentada efemèride, i a l'ofertori, Concepció Cuadras llegeix aquesta pregària: «Per la professora MdRM, pianista, compositora, pedagoga i fundadora de la nostra coral, en l'avinentesa del centenari del seu naixement. Que el Senyor faci fructificar la seva sembra cultural i religiosa a través del cant coral i li tingui en compte el servei a la música de l'Església durant seixanta anys, fet amb perseverança, generositat i discreció.»

La coral, sota la direcció de CTG i amb acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, té a càrrec seu la part musical, interpretant-se peces de MdRM, entre elles l'estrena de la versió per a veus mixtes del «Kyrie» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Bone Pastor» i «Vós i jo».

Especialment convidat, assisteix a aquest memorial Jordi Barón Escriche, responsable de cultura i esports del Consell Comarcal de l'Anoia.

10 d'abril. La comissió organitzadora de la Trobada General d'Animadors de Cants per a la Litúrgia, a celebrar l'octubre vinent a Igualada, es reuneix als locals parroquials de Santa Maria d'Igualada amb el germà Andreu Martínez i la germana Natàlia Aldana, de Montserrat, per planificar i aclarir detalls de l'esdeveniment. En la reunió també hi és present Mn. Josep Massana, rector de Santa Maria i de la Soledat.

11 d'abril. Assemblea extraordinària de la nostra entitat. Entre els temes que es tracten figura l'oficialització de la nova denominació de l'associació com a Coral de Santa

Maria d'Igualada per tal d'adaptar-se a la legislació vigent en el registre de la Generalitat de Catalunya.

14 d'abril, Divendres Sant. Amb una nombrosa assistència de fidels, té lloc a l'església del Roser la commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada.

El prior eclesiàstic, Mn. Josep Massana, presideix el viacrucis, falcat per diversos motets penitencials a càrrec de la nostra coral, sota de la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents.

Xavier Pedraza s'encarrega de la lectura de la meditació.

L'acte acaba amb la veneració de la imatge, mentre la coral interpreta els goigs.

18 d'abril. Dimarts de Pasqua i festa del Sant Crist d'Igualada. La nostra entitat participa, amb el seu estendard, en la processó de la tarda en homenatge a l'Espòs de Sang —que desfila sota tàlem— pels carrers de la ciutat. Enguany en són portadors els cantaires Alfons Ferrer Casulleras, Josep Garcia Muñoz i Isidre Solé Corbella.

En acabar el seguici processional es procedeix a la multitudinària veneració de la imatge a la basílica.

El nostre cor, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, s'encarrega dels cants, interpretant els «Goigs del Sant Crist d'Igualada», el «Cant de les cinc llagues», «Donem olor del Crist» i el «Al Sant Crist d'Igualada».

A continuació, cants en la missa vespertina, que presideix l'igualadí P. Salvador Batet, monjo de Poblet i que té lloc al mateix temple. Entre els cants d'aquesta eucaristia remarquem «Bone Pastor», «Sedejant» i l'«Himne del mil·lenari». Tant el celebrant com els priors agraeixen públicament la participació coral.

22 d'abril. A la basílica, missa vespertina com a cloenda de les festes del Sant Crist 2017. És presidida per Mn. Eduard Flores.

La cor titular té cura dels cants, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents. Durant l'aspersió s'interpreta amb caràcter de reestrena el «Kyrie» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi» de Maria del Rio, de la qual també es canten els motets polifònics «Vós i jo» i «Ave verum».

En acabar es retorna processionalment la imatge de l'Espòs de Sang al seu altar propi mentre s'interpreten els «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

27 d'abril, festa de la Mare de Déu de Montserrat. A primera hora de la tarda, la nostra formació ofereix un concert al Centre de Dia del Consorci Sociosanitari d'Igualada en honor de la patrona de Catalunya.

Dirigida per CTG i amb Maite Torrents al piano, interpreta aquest programa: «L'amistat», «Em dónes força!» (amb M. Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Josep García, Rafi Pérez, Jaume Puig, LdRC, Gemma Serarols i Isidre Solé C. (primera audició), «El canó de Palamós», «Pots

somiar una mica amb mi?», «Rere les finestres», «Sense vent», «Marieta de l'ull viu», «No sentiu cantar la gent?», «La puntaire» i «Virolai».

29 d'abril. A l'església de la Mare de Déu de Montserrat del barri de mateix nom se celebra la festa patronal. Com és tradicional, els fidels i l'Associació de Veïns fan ofrena d'una gran quantitat de roses convertint l'acollidora església en un flairós jardí.

La CSMI, que des de fa vint-i-quatre anys participa en aquesta festa convidada pel rector, Mn. Josep Sabaté, té cura dels cants de la missa.

En acabar s'interpreta un petit concert. CTG i Maite Torrents, directora i pianista respectivament, tenen a càrrec seu la major responsabilitat coral.

Val a dir que s'aconsegueix un feliç resultat. El concert és molt celebrat i entusiasma el públic, que aplaudeix amb complaença.

M. Teresa Calaf, que actua de presentadora, diu entre altres coses: «Ha acabat la missa i ara toca el breu concert. Serà, com cada any, un tast del nostre repertori, amb les darreres novetats que hi hem incorporat. Accepteu-les amb la mateixa il·lusió amb què us les oferim. I, també com cada any, us diem: Afegiu-vos, si us ve de gust, a la cantada, i a veure si entre tots aconseguim sumar per tal de donar a la festa un esclat de joia i alegria.»

Programa: «L'amistat», «Ulls verds», «Pots somiar una mica amb mi?», «Sense vent», «Em dónes força!» (amb M. Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Josep García, Rafi Pérez, Jaume Puig, LdRC, Gemma Serarols i Isidre Solé C.), «Rere les finestres» i «La puntaire».

El president de la coral, LdRC, agraeix l'atenció de l'amfitrió Mn. Josep Sabaté durant aquests gairebé cinc lustres i el felicita pels seus cinquanta anys al capdavant de la parròquia igualadina. Aquest anunci provoca un càlid i afectuós aplaudiment per part de tots els assistents.

17 de maig. Convidada per la direcció de la Residència P. Josep M. Vilaseca en el seu trentè aniversari, la CSMI ofereix un concert davant una nombrosa concurrència de residents, personal assistencial i directiu del centre, així com diverses representacions oficials. Té lloc a l'aire lliure en els jardins del mateix establiment.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al teclat de Maite Torrents s'ofereix aquest programa: «L'amistat», «Ulls verds», «Marieta de l'ull viu», «Em dónes força!», «Rere les finestres», «No sentiu cantar la gent?» i «La puntaire».

El concert aconsegueix una bona atenció i resulta molt agraït. Especialment participades són les havaneres, el popular cuplet (corejat per tot el públic) i la sardana final.

Com a cloenda de la matinal, l'alcalde d'Igualada, Marc Castells, anuncia futures millores per a la residència. També hi intervenen la directora tècnica del CSSI, M. Àngels Riba; el gerent, Jordi Ferrer, i la tinent d'alcalde i regidora municipal d'Acció Social i Igualtat, Carme Riera.

La festa acaba amb un aperitiu.

4 de juny, festa de Pentecostès. Aquesta diada serveix per a commemorar el setanta-vuitè aniversari fundacional de la CSMI.

A migdia es participa en la missa solemne de la basílica, que celebra el rector i arxiprest Mn. Josep Massana, acompanyat del diaca Mn. Pere Roig.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents s'inicia la celebració amb l'«Aleluia», per a continuar amb el «Senyor, tingueu pietat» i el «Glòria». Rafi Pérez és la salmista amb el cant responsorial. A l'ofertori s'interpreta «Au, pren alè», i a la comunió, «Vós i jo». S'acabà amb l'himne «Esperit de Pentecosta».

A continuació es fa una interessant visita a l'exposició «Fulgèntia», situada a la galeria esquerra del trifori de l'església, a la qual s'afegeixen diversos feligresos. Mn. Josep Massana explica amb tot detall les peces més remarcables d'aquesta col·lecció d'art religiós, entre les quals destaca la creu processional major de Santa Maria d'Igualada, una de les tres més importants del país. Una bona lliçó que permet de valorar la importància del nostre patrimoni avial.

Després hom es desplaça al restaurant Queralt del Bruc per compartir el tradicional dinar de germanor. Prèviament, les típiques fotos de grup amb el fons de la muntanya de Montserrat. A les postres el president, LdRC, comenta la gran activitat duta a terme des de Cap d'Any, amb disset actuacions diverses, i acaba dient als cantaires: «Deixeu-me demanar, doncs, bàsicament dues coses: que us estimeu la coral i que sigueu generosos procurant compartir tot el que de bo estigui al vostre abast.»

A continuació Del Rio imposa la insígnia de la coral a la nova cantaire Irene Salvadó, enmig dels aplaudiments dels assistents.

Després es projecta un reportatge de la jornada de final de curs del 2016, a Can Bordis, realitzada per Alfons Ferrer.

La festa acabar amb una pluja d'acudits i el «Cant dels adéus».

9 de juny. Al tanatori municipal té lloc l'acte de comiat de Clementa Cànovas Martínez, germana de la cantaire Encarna. La CSMI l'acompanya amb els cants.

20 de juny. La nostra entitat participa, amb la resta de cors igualadins, en el «Cant de la pau» que es fa a la plaça de Cal Font en el Dia Mundial dels Refugiats, després de la lectura d'un manifest reivindicatiu.

22 de juny. A invitació de les Germanetes dels Ancians Desemparats, la nostra agrupació solemnitza la missa que se celebra a la basílica, presidida per Mons. Romà Casanova, en el transcurs de la qual es fa la entronització de la imatge de santa Teresa de Jesús Jornet Ivars. Com a comiat es canta en primera audició l'«Himne» a la santa. Dirigeix CTG, amb acompanyament a l'orgue de Lluís Victori.

24 de juny. Mor a la Llar del Sant Crist l'excantaire Rosa Lloret Pomés, de vuitanta-cinc anys d'edat, vídua de Joan

Ventura. La missa exequial —presidida per Mn. Josep Masana— té lloc el dilluns dia 26 a l'església de la Soledat, amb la participació de la CSMI. Rosa Lloret era una cantaire molt apreciada que va deixar el cor el juliol del 2016. Hi havia ingressat en 1951 i va continuar-hi ininterrompudament, llevat d'un breu parèntesi per raó del naixement dels seus fills. L'any 1990 fou distingida amb el títol de «Cantaire de mèrit» i en el 2004 amb el de «Cantaire d'honor». Al terme del funeral el president, LdRC, li dedicà unes paraules de comiat.

8 de juliol. El dinar de fi de curs que se celebra a Can Bordis suposa, un any més, un èxit de convivència, correspondència i divertiment.

D'entrada, s'agraeix la bona disponibilitat del pianista de la coral i amfitrió, Isidre Solé S., a qui s'obsequia amb un record. També hom anomena les responsables del dinar de germanor, Elisabet Puñal i Encarna Cànovas, futures candidates a «Master chef 2018», i els lliura el diploma corresponent. El tradicional brindis és a càrrec d'Isidre Solé C., corejat per tothom.

Després hi ha l'acostumat sorteig de regals aportats pels mateixos cantaires. Tothom s'enduu un record de la festa.

A continuació s'inicia l'esperat xou de sobretaula, que esdevé un dels més complets, variats i animats dels darrers anys.

Hi participen els cantaires següents: Isidre Solé C., Roser González i Jaume Puig, Pepita Abril, M. Dolors Buchaca, Encarna Cànovas, Elisabet Puñal, Mercè Travesset, LdRC, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer, Anna Enrich i Rosa Valero, a més de la mateixa directora CTG i els dos pianistes Maite Torrents i Isidre Solé S., en catorze números distints. Cant coral, solistes, pianistes, divertits esquetxos, rapsòdia, sarsuela, muntatges poètics i musicals, fins i tot un sàinet, *La botigueta de la Mercè*, escrit per a l'ocasió per LdRC i interpretat per Pietat Merino, Roser Viadiu, CTG i Milagros Sucarrats, configuraren una completa vetllada lúdica. Es clou amb una cantada d'agraïment a l'amfitrió, Isidre Solé Solernou —una marxa-pasdobla amb una lletra especialment dedicada—, en el desè aniversari d'aquests dinars anuals.

Els cantaires demostren bona fusta d'actors en les seves intervencions. Especialment agraïda és la successió de facècies, que desvetllen la hilaritat de tothom.

La jornada es perllonga fins prop de les set del vespre i acaba amb el cant dels adéus.

10 de juliol. A la basílica, cants en la missa de les nou del matí en honor de sant Cristòfor. És presidida per Mn. Eduard Flores, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig. Es compta amb l'assistència del Gremi d'Automobilistes de l'Anoia. Dirigeix els cants CTG, amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents. La celebració acaba amb els anoiencs «Goigs de sant Cristòfor».

13 de juliol. La nostra entitat organitza una excursió a la Seu d'Urgell per conèixer quatre punts estratègics de la comarca de l'Alt Urgell: la catedral romànica de Santa

Maria (s. XII), l'única d'aquella època que es conserva a Catalunya; el parc olímpic del Segre; la fàbrica de llanes de Pont d'Arsèguet, i l'empresa de productes làctics La Reula a Fígols d'Organyà.

L'expedició arriba a la capital del formatge a les deu del matí i es dedica a recórrer les botigues del porticat carrer Major. Després hi ha la visita guiada a la catedral, al museu i al singular claustre, que té adossada l'església de Sant Miquel (s. XI), convertida en sala de concerts i on la coral ofereix una cantada.

A continuació hom es desplaça al Parc Olímpic del Segre, construït durant els Jocs Olímpics de Barcelona 1992; un escenari per a la pràctica d'activitats aquàtiques: piragüisme, ràfting, hidrotrineu, barques amb rem, etc.

Després de dinar a l'hotel Avenida de la Seu, l'expedició igualadina es dirigeix a la fàbrica de llanes d'Arsèguet, de principis del segle XX i que encara funciona i on s'expli-ca el procés de la llana.

Ja de retorn, a Fígols d'Organyà es visita la granja familiar La Reula, amb la seva explotació ramadera i l'elaboració dels seus productes làctics frescos i controlats, sense additius afegits, només amb fruita d'altres artesans dels Pirineus.

RECTORS «IN SOLIDUM». *El bisbe de Vic, Romá Casanova, nomena Mn. Xavier Bisbal Talló i Mn. Eduard Flores Serradell rectors in solidum de les parròquies de Santa Maria i de la Sagrada Família.*

15 de juliol. La cinquena sardinada a Cal Ferrer-Travesset, dedicada exclusivament als cantaires, és el repicó de les festes de final de curs. En el complet sopar, no hi manquen les sardines escabetxades, regades amb uns bons vins i el cava del setanta-cinquè aniversari de la coral.

Com és tradició, es reparteix com a record un punt de llibre amb una poesia signada per Joglar escrita per a aquesta ocasió.

Havent sopat es projecta el DVD del darrer dinar de Can Bordis, que recull l'enregistrament complet del divertit xou de sobretaula. La vetllada es perllonga fins a primeres hores de la matinada.

26 de juliol. Alfons Ferrer i Joan Talavera es desplacen al monestir de Sant Benet de Montserrat per presentar als assistents de la primera tanda del curset d'animadors de cants per a la litúrgia la 36ª Trobada General que se celebrarà a Igualada el mes d'octubre vinent.

2 d'agost. Les components de la comissió organitzadora de la 36ª Trobada General, Dolors Buchaca i Mercè Travesset, presenten als assistents de la segona sessió del Curset d'Animadors de Cants per a la litúrgia de Montserrat el programa dels actes a celebrar a Igualada. La sessió té lloc al monestir montserratí de Sant Benet.

16 d'agost. Al monestir de Sant Benet, LdRC i CTG presenten als assistents de la tercera tanda del Curset

Excursió de la CSMI a l'Alt Urgell i a la seva capital La Seu

d'Animadors de Cants per a la Litúrgia que se celebra a Montserrat els actes celebradors a Igualada en la 36ª trobada general d'enguany.

27 d'agost. A mitjans de l'any passat, Mn. Josep Massana, arxiprest i rector de les parròquies de Santa Maria i de la Soledat, demanà al bisbe de Vic que, per raons de salut, li reduís les seves responsabilitats pastorals. Això es materialitzarà en el nou curs que és a punt de començar; concretament el pròxim 16 de setembre.

HOMILIA DE FESTA MAJOR DEL RECTOR CESSANT DE SANTA MARIA. Mn. Josep Massana en l'ofici de festa major pronuncia el seu darrer sermó com a rector de la basílica. Parla del patronatge de sant Bartomeu, «un gran model per al nostre món d'avui, també per a la nostra ciutat: coherent i conseqüent, ben lluny dels posicionaments oportunistes que tan sovint respirem i patim».

I ho enllaça amb els actes de la Festa Major d'Igualada: «Fa respecte veure i viure com el patrocini de sant Bartomeu ha marcat, durant moltes generacions, el camí de la nostra ciutat. Passejar la seva imatge, senzilla i acollidora, pels carrers d'Igualada fou no sols l'expressió brillant de festa compartida, sinó també l'expressió de l'afinitat i sintonia amb uns valors que la ciutat volia promoure i enfortir. I el ball de l'Àliga, amb acatament al sant, tot un símbol d'un poble que volia i vol ser lliure, sense esclavatges feudals, ni colonials, al servei d'uns valors compartits, que obrien uns camins de bona convivència, en justícia i llibertat. [...] En els darrers anys hem viscut, ho sabeu prou, l'impuls entusiasta, renovador, d'amplis sectors de joves de la nostra ciutat que ens conviden a donar nova vida i nous horitzons a les festes patronals de Sant Bartomeu. [...]

»Avui, quan el nostre poble demana un tracte just i manifesta la millor voluntat de gestionar al nostre aire projectes i recursos, necessitem recuperar també la capacitat de fer pinya, de sumar esforços i voluntats, de no desqualificar les aportacions d'altres grups, sinó en tot

cas de matisar-les i completar-les, mirant només el bé de tots [...]»

5 de setembre. Represa dels assaigs per a la nova temporada.

Configuració de la CSMI durant el curs 2017-2018: directora, CTG; pianistes, Maite Torrents i Isidre Solé S.; cantaires, Pepita Abril, Joan Bernadí, Miquel Bernadí, Josep Brugat, Dolors Buchaca, M. Teresa Calaf, Tofi Calvache, Encarna Cànovas, Pepita Casanellas, Concepció Cuadras, Anna Enrich, Alfons Ferrer, Josep García, Roser González, Pietat Merino, Maria Montraveta, Pilar Palau, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Irene Salvadó, Gemma Serarols, Isidre Solé C., Núria Soterias, Milagros Sucarrats, Mercè Travesset, Rosa Valero, Roser Viadiu, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias.

8 de setembre, festa de la Nativitat de la Mare de Déu.

Té lloc a la capella de Gràcia una missa per festejar aquesta diada. Els cants són a càrrec de la nostre coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé S. La celebració acaba amb el cant dels «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia».

A continuació s'ofereix un breu concert d'havaneres, amb aquest repertori: «La bella Lola» (en versió catalana), «Mare, vull ser pescador» (que es dedica a la Sra. Anna Viadiu, Vda. Vilaseca, cuidadora de la capella), «La gavina» i «El meu avi».

El públic, que a precés del presentador s'afegeix a la cantada, es mostra molt receptiu i premia amb entusiasme el popular repertori.

16 de setembre. A la basílica, missa vespertina de presa de possessió dels rectors *in solidum* de Santa Maria i Sagrada Família, mossens Xavier Bisbal (també com a moderador de la cura pastoral) i Eduard Flores. És presidida pel bisbe de Vic, Romà Casanova, acompanyat de Mn. Josep Massana, rector cessant de Santa Maria, pels nous rectors *in solidum* i altres sacerdots.

En l'homília, el prelat explica el significat d'aquests nomenaments i demana a la feligresia que ajudi els mossens Xavier i Eduard en el seu ministeri. Seguidament aquests fan el jurament de fidelitat i la professió de fe.

El bisbe acompanya els nous rectors al baptisteri, al confessionari i a l'altar, signes i seus de la celebració dels sacraments. Membres de les dues parròquies —Santa Maria i Sagrada Família— llegeixen les lectures.

La coral titular, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, intervé en els cants següents: «Senyor, tingueu pietat» del *Llibre Vermell de Montserrat*, «Al·leluia de Taizé», «Laudate Dominum», «Sant», «Prenostre» i l'«Himne a Santa Maria». Aquesta actuació s'alterna amb la del grup Laude.

Les intervencions de Mn. Josep Massana i de Mn. Xavier Bisbal són ratificades amb una llarga ovació d'afecte i simpatia.

A l'acte hi assisteixen l'alcalde d'Igualada, Marc Castells, i diversos representants municipals.

Després, als locals parroquials de Santa Maria es fa un aperitiu, en el transcurs del qual els nous rectors reben les felicitacions de la nombrosa feligresia.

COMIAT DE MN. JOSEP MASSANA COM A RECTOR DE SANTA MARIA. Al final de l'eucaristia Mn. Josep Massana pronuncia les paraules d'agraïment que transcrivim:

«Gràcies, senyor bisbe, per deixar-me reduir les responsabilitats pastorals, per raons de salut; gràcies per confiar la responsabilitat de la parròquia i basílica de Santa Maria a dos bons amics i col·laboradors, mossèn Eduard i mossèn Xavier, que ja coneixen la gent i les necessitats de la parròquia. No cal dir que els faré costat i els ajudaré en tot el que pugui.

»Gràcies també a tots els qui estimeu de cor Santa Maria, ja sigui perquè hi continueu vivint, ja sigui perquè Santa Maria és un referent de la vostra infància i de la vostra fe, especialment a través de la devoció al Sant Crist. L'any 2007 vaig haver de fer-me càrrec provisionalment, de la parròquia de Santa Maria, arran del greu accident que patí Mn. Salvador Mundó, com recordareu. I l'any 2008, quan Mn. Mundó va demanar de ser rellevat del càrrec per causa dels persistents problemes de salut que li impediaven una vida normal, se'm va confiar la gestió personal d'aquesta parròquia. I, sortosament, en els tres últims anys he tingut la sort de poder comptar amb el suport magnífic, extraordinari, de Mn. Eduard Flores. Moltes gràcies, Eduard, moltes gràcies a tots els qui heu ofert la vostra ajuda i col·laboració desinteressada a Santa Maria, la parròquia mare de la ciutat. Per la meua part, quedo a la vostra disposició per a tots els serveis que estiguin al meu abast, incondicionalment.»

XAVIER BISBAL AGRAEIX LA CONFIANÇA REBUDA. Per la seva banda, Mn. Xavier Bisbal, moderador de la cura pastoral, agraeix la confiança rebuda i afegeix que «per a un igualadí és natural estimar i responsabilitzar-se de la cura de la basílica i del culte al Sant Crist. Entenem que aquest nomenament implica treballar d'una nova manera, en equip i comunió, i que la suma és més important que agregar individualitats. Ens sentim petits davant la història de segles de la basílica». I recorda els sacerdots que l'han precedit en el càrrec: Amadeu Amenós, Miquel Fitó, Genís Padrós, Joan Raurell, Salvador Mundó i Josep Massana.

17 de setembre. A la parròquia de la Soledat se celebra la festa patronal (que pròpiament s'esqueia dos dies abans) amb una missa solemne presidida per Mn. Josep Massana, rector i arxiprest, acompanyat de Mn. Josep Aribau.

Al final de la celebració, Mn. Massana comenta les característiques i el significat dels símbols de les dues grans llànties de forja que hi ha prop del presbiteri. També explica el projecte de neteja dels vitralls de la Passió, després de les proves positives fetes en el de la Verònica.

La nostra coral, sota la direcció de CTG i acompanyada a l'orgue per Maite Torrents, interpreta com a cant d'entrada «Honor i glòria»; a l'ofertori, «Laudate Dominum»; a la

comunió, «Benaurada!», i com a final, els «Goigs de la Mare de Déu de la Soledat».

6 d'octubre. A la basílica de Santa Maria, concert de cors d'òpera sota la direcció de Josep M. Mindan amb motiu de la I Trobada de la Federació de Cors Joves de Catalunya. Hi participen les corals La Llàntia, Schola Cantorum, Coral Mixta d'Igualada, Coral Merlet, Coral Mig To, CSMI, Coral Jovenil Xalest, com també l'Orquestra Simfònica de l'Anoia.

S'aprofita el concert per a dedicar un homenatge a Joan Montaner en el cinquantenari de la seva mort, interpretant-se la seva obra «Cant a Igualada», amb lletra d'Antoni Carner.

EL CANT A IGUALADA. «El "Cant a Igualada" es va estrenar el 8 de juny de 1969 sota la batuta del director de La Llàntia, Eduard Mora, en un concert d'homenatge pòstum a Joan Montaner. L'acte se celebrà al teatre del Centre Nacional (avui, Ateneu Igualadí). Hi van intervenir les entitats següents: Cor del Col·legi Germans Maristes, Lira Poblense, Pueri Cantors de MM, i PP. Escolapis, Coral de Santa Maria (CPSMI), Coral Mixta de la Schola Cantorum, Agrupació Folklorica Igualadina, Agrupació Coral La Llàntia i Orquestra La Principal de Bages (augmentada amb músics locals que s'adheriren a l'homenatge)» (de El Trumfo, núm. 112).

28 d'octubre. Unes cent cinquanta persones vingudes d'arreu de Catalunya participen en la 36ª Trobada General d'Animadors de Cants per a la Litúrgia de Montserrat que se celebra avui i demà a Igualada, organitzada per la nostra agrupació.

Tot el programa es desenvolupa amb rigorosa puntualitat.

Els actes s'inicien el dissabte al matí amb la visita als museus de la ciutat i a l'adoberia de Cal Granotes. A primera hora de la tarda hi ha el dinar de retrobament al restaurant Canaletes. Després, a la basílica, paraules de benvinguda a càrrec de Mn. Eduard Flores, rector *in solidum* de Santa Maria, i ràpida visita a la basílica.

Al vespre, després d'un amical sopar a l'Ateneu, s'ofereix un concert de música religiosa a l'església del Roser. La coral amfitriona interpreta, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, la missa «In honorem sancti Hieronymi», de Maria del Rio, i dos motets polifònics, «Laudate Dominum» i «Benaurada!». En la segona part es presenta una audició participativa amb els assistents a la Trobada de Cants que consta de set cançons religioses, dirigides per Andreu Martínez, Manuel Raventós, Cinta Ollé, Mercè Cano i Albert Pàmies, el qual també actua d'organista.

LA COMISSIÓ ORGANITZADORA DE LA TROBADA GENERAL. Està formada per Dolors Buchaca, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer, Lleonard del Rio, Joan Talavera, Coni Torrents i Mercè Travesset. Col·laboradors: Encarna Cànovas, Tofi Calvache, Roser González, Pietat Merino, Elisabet Puñal, Isidre Solé C., Rosa Valero i Jaume Vila.

29 d'octubre. Els actes del diumenge de la Trobada General d'Animadors de Cants compten amb la presència de Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic, que presideix l'ofici solemne a la basílica i també el dinar de comiat.

Comencen amb una visita guiada a la Llar del Sant Crist, on es recorren les principals instal·lacions, amb particular atenció a la capella.

A les dotze del migdia, a la basílica de Santa Maria s'inicia una solemne missa en la qual concelebreu diversos sacerdots i que, naturalment, presideix el bisbe. Aquest, en l'homília, comenta el bon servei que desenvolupen els animadors de cants, als quals agraeix la seva disponibilitat, remarcant el caràcter d'unitat que suposa la música coral pròpia de la litúrgia. L'ofici adquireix una singular solemnitat amb els cants de la gran massa coral, dirigida per la Comissió de Trobades, acompanyada pels organistes Lluís Victori i Albert Pàmies.

Després Mn. Josep Massana atén els visitants en un interessant recorregut per l'exposició «Fulgèntia».

A primera hora de la tarda, hom es reuneix al restaurant Sesoliveres en el dinar de cloenda, que presideix Mons. Romà Casanova, acompanyat de Maribel Cuadras, regidora de Govern Obert i Ensenyaments Artístics de l'Ajuntament d'Igualada; Jordi Barón, responsable de cultura i esports del Consell Comarcal de l'Anoia, i altres representacions. A l'hora del cafè, LdRC, president de la CSMI, lliura figures com a recordatori a les autoritats que presideixen l'àpat i es reparteix a tots els assistents una foto postal del concert de la vigília.

A l'hora de les postres s'anuncia que la pròxima Trobada General se celebrarà a Lloret de Mar.

Amb el «Cant dels adéus» i «Els segadors» es dona per acabada la 36ª Trobada d'Animadors de Cants, celebrada a Igualada.

Els mitjans informatius locals i provincials es fan ampli ressum d'aquesta trobada.

BALANÇ DE LA TROBADA GENERAL. *La celebració a Igualada d'aquesta trobada ha donat vida a la ciutat (restaurants, comerços i altres serveis), i la valoració dels organitzadors és molt positiva, ratificada per les felicitacions rebudes per part dels assistents. L'esforç del treball i el cost material (assumit totalment per la Coral de Santa Maria) han valgut la pena.*

L'organització va cuidar els detalls, com ara la puntualitat, que fou un dels trets que ajudaren a arrodonir l'intens programa. Durant els dos dies es va llogar un autocar per a traslladar els expedicionaris, els quals agrairen també les visites, el confort, els àpats i l'allotjament.

Hem de subratllar la disponibilitat que vam trobar en tot moment arreu, i d'una manera especial la bona entesa i suport de la parròquia de Santa Maria.

14 de novembre. Se celebren en el local d'assaig de la coral les onomàstiques de l'any amb un sopar de germanor. Durant l'àpat es projecta un completíssim reportatge

de la 36ª Trobada General d'Animadors de Cants celebrada a Igualada, realitzat per Alfons Ferrer.

18 de novembre. Els cantaires de la CSMI celebren la IV Trobada Poètica a la sala gran de cal Del Rio - Torrents. L'acte és presentat per Rosa Vilanova. Compta amb la participació activa dels cantaires Pepita Abril, Dolors Buchaca, Tofi Calvache, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Eusèbia Fanega, Alfons Ferrer, Josep Garcia, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Isidre Solé C., Isidre Solé S., Milagros Sucarrats, CTG, Maite Torrents, Mercè Travesset, Rosa Valero, Roser Viadiu, Narcís Viarnés, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias. En acabar se serveix un berenar-sopar per gentilesa de la família amfitriona.

26 de novembre, festa de Crist Rei. A la basílica igualadina, la coral titular és l'encarregada de participar en els cants de l'ofici solemne de la diada i també en honor de santa Cecília, patrona de la música (la festa de la qual s'esqueia quatre dies abans).

La celebració, presidida per Mn. Josep Massana, rector de la Soledat, compta amb l'assistència d'una representació municipal en la persona de la regidora Maribel Cuadras, acompanyada pels dirigents de l'esmentada coral, Maite Torrents, organista i assessora coral, i Alfons Ferrer, responsable de publicitat i relacions públiques.

En l'homília, el celebrant es refereix a la commemoració cecilianiana remarcant la notable riquesa músico-coral de la ciutat i la necessària entesa per aconseguir bons resultats harmònics. També fa referència a la festa de Crist Rei, posant en relleu la figura del Bon Pastor que vetlla pel seu ramat.

El nostre cor, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament de Lluís Victori, organista titular de la parròquia, ofereix com a cant d'entrada el salm 116 «Crist triomfa» (polifònic), el «Kyrie» i «Gloria» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi». El salm responsorial és «El Senyor és el meu pastor», i el cant de pau, el cànon «La pau us deixo». A la comunió, «Ave verum», i per acabar, l'«Himne a santa Cecília».

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. A la basílica de Santa Maria se celebra la seva festa patronal de la parròquia i de la coral titular. S'intervé en els cants del solemne ofici, presidit per Mn. Xavier Bisbal, acompanyat de Mn. Eduard Flores —que pronuncia l'homília—, de Mn. Josep Aribau i del diaca Mn. Pere Roig. A la cerimònia hi participen els grups de pastoral de la parròquia, que a l'ofertori munten un rètol de poliespan a les escales del presbiteri amb la frase «Tots fem parròquia».

En aquesta avinentesa la nostra agrupació interpreta la missa «In honorem sancti Hieronymi» completa i adaptada a veus mixtes, de la qual ja hi hagué una preestrena en el concert del Roser de la Trobada d'Animadors de Cants de Montserrat. La direcció és de CTG amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. De la resta del repertori cal

Cloenda de la 36ena. Trobada general d'animadors de cants per a la litúrgia de Montserrat

esmentar l'«Himne a santa Maria» com a cant d'entrada; «Benaurada!» a l'ofertori; «El Senyor ha fet en mi meravelles», a la comunió, i, com a cant de comiat, l'himne final de l'oratori *Mil anys*.

En representació de l'alcalde de la ciutat hi assisteix la regidora Maribel Cuadras, acompanyada per Maite Torrents, organista i assessora de la coral, Alfons Ferrer, responsable de publicitat i de relacions públiques, i Jordi Segura, dels priors del Sant Crist.

L'estendard de la coral és col·locat al presbiteri.

10 de desembre. Amb un ambient càlid i cordial la nostra entitat, a l'hotel Canaletes, el pre-Nadal, amb un dinar de germanor, al qual assisteixen cantaires i acompanyants, entre ells la regidora municipal Maribel Cuadras i els rectors de les tres parròquies igualadines, Mn. Josep Masana, Mn. Xavier Bisbal i Mn. Eduard Flores.

S'encarrega de conduir la festa la secretària, Concepció Cuadras, amb una salutació de benvinguda esmentant el detall nadalenc que s'ha distribuït entre els comensals, elaborat per Elisabet Puñal segons disseny de Mercè Traveset.

Tot seguit el president, LdRC, anuncia que recentment la Generalitat de Catalunya ha donat llum verda a la modificació dels estatuts i que l'entitat ja s'anomena oficialment Coral de Santa Maria d'Igualada. Comenta que en aquest any 2018 la coral enfila ja els setanta-nous anys d'existència ininterrompuda, de servei a l'Església i a la ciutat d'Igualada.

Després d'una benedicció de taula cantada, començà a servir-se el dinar, i a les postres hi ha el tradicional brindis cantat per Isidre Solé C. i corejat per tothom.

OBSEQUIS A L'EQUIP DIRECTIU. A l'hora del cafè, Concepció Cuadras anuncia el lliurament d'obsequis nadalencs a la directora Coni Torrents i als organistes Maite Torrents i Isidre Solé S. La presentadora afegeix:

«Hem parlat de la Coni, i ara voldria reiterar-me en la seva personalitat, perquè la Coni és l'*alma mater* de la

coral. Sense ella no hauríem continuat ni avançat en aquest cant ascendent que estem assolint. Perquè és difícil treballar amb una colla de cantaires que en la seva majoria no sabem solfeig ni música.

»I ella, amb la seva constància, amb el seu esforç, amb la seva dedicació intenta educar-nos en aquest art del cant i de la polifonia, sàviament, amb mestratge, serenament, sense defalliment ni estridències.

»Oimés en una tasca altruista i desinteressada, que ha dut a terme des de ja fa quinze anys sense defallir, assajant dos dies a la setmana i dedicant temps i esforç a preparar amb cura els assaigs, triar les cançons, programar les audicions, etc.

»Coni, ja saps que t'estimem i t'agraïm de cor tot el que fas per la coral, encara que potser alguna vegada no sapiguem correspondre a la teva magnificència [...].»

I amb aquestes paraules, Coni Torrents, rep l'obsequi d'un ram de flors.»

També és obsequiat el president, Lleonard del Rio, per correspondre a la seva feina al capdavant de la coral. Aquest ho agraeix, sorprès i commogut, valorant la importància dels detalls tan característics de la coral i ponderant els resultats d'un col·lectiu unit per la voluntat d'un treball responsable i engrescador.

Tot seguit se celebra una participada tómbola de regals, gentilesa d'empreses i comerços locals i comarcals.

També hi ha una cantada de nades, incloent-hi una sorpresa, i la festa acaba amb el «Cant dels adéus».

22 de desembre. Cantada de nades a la plaça de l'Ajuntament amb les corals igualadines. Hi participen: Cors Units, Cor de Cambra de l'ECMMI, Capella de Música de la Tossa, Exaudio, Gatzara, Merlet, Mig To, La Llàntia, CSMI, Mixta, Rondalla Novaunió, Schola Cantorum, Terra Nostra, Verdums, Xalest i Gospel de Xauxa. La direcció és d'Ona Alonso, Claudina Canals i Carla Rodríguez.

S'interpreten «El noi de la mare», «El rabadà», «Santa nit», «Joia en el món», «Fum, fum, fum» i «Himne del patge Faruk».

El Gremi de Flequers de l'Anoia obsequia tothom amb coca i moscatell.

31 de desembre, festa de la Sagrada Família. La nostra coral canta en la missa que se celebra solemnement a l'església de la Soledat. Presideix la celebració Mn. Josep Massana, rector de la parròquia, acompanyat de Mn. Josep Aribau. En l'homilia, fa referència a la família, manifestant que calen camins d'entesa, solidaritat i col·laboració. «Ens cal compartir i fer confiança», afegeix.

El cor, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrens, s'encarrega dels cants, que comencen amb «Joia en el món»; a l'ofertori, «Sota la vostra protecció» (primera audició); a la comunió, «Mon ànima us crida». Tanca l'actuació l'«Himne a la Sagrada Família».

AGRAÏMENT A LA CORAL DE SANTA MARIA. Mn. Massana en acabar la missa té paraules d'agraïment per a la Coral de Santa Maria elogiant la seva constància i entusiasme: «Aquesta coral —comenta— es fa present en totes les iniciatives ciutadanes solidàries, i avui ens acompanya quan celebrem amb tota l'Església la festa de la Sagrada Família, donant-nos testimoni de convivència amical i familiar exemplars, en un món, lleuger com la marinada.» I dona les gràcies a la Coral de Santa Maria «per unir-nos en el cant, en l'esperança, en el coratge, mentre celebrem i agraïm el testimoni engrescador de la Sagrada Família.»

Esmentem la presència en aquesta commemoració de la regidora municipal, Maribel Cuadras, que és convidada a afegir-se a la fotografia de grup en acabar la celebració.

En el transcurs de l'any 2017 s'han editat tres números de El Trumfo, butlletí intern de la Coral de Santa Maria. A més, un programa de la Vetllada Poètica.

* * *

2018 /

Un any amb una activitat molt intensa

Seguint la línia ascendent dels darrers anys, el 2018 esdevé una temporada amb una intensa activitat, en la qual destaca la participació per primera vegada en la història del cor de la solemnització l'ofici del dimarts de Pasqua, festa del Sant Crist d'Igualada. Ja tocava. L'actuació de la Coral de Santa Maria va resultar un èxit rotund, gràcies al treball, la il·lusió i l'entusiasme de tots els cantaires. Fins i tot l'entitat va voler tenir un detall en el programa,

presentant l'estrena d'un nou motet dedicat a l'Espòs de Sang, especialment escrit per Leonard del Rio Campmajó i musicat per Joan Martínez Colàs.

Els monopolis, les exclusives no acostumen a ser mai bons, oimés tractant-se d'una festa ciutadana. Així i tot, cal aclarir que la Coral de Santa Maria d'Igualada mai ho havia reivindicat ni havia fet tampoc cap gestió al respecte. La invitació a cantar l'ofici fou una iniciativa dels priors.

Altres actes singulars i ben correspostos d'aquesta anyadat foren: el concert *Tresors de la lírica*, que se celebrà a la Soledat; la commemoració del setanta-novè aniversari en la festa de Pentecosta; l'arrossada i concert a Sant Martí de Sesgueioles; l'anada a Mollerussa i al Soleràs; la trobada i festival de fi de curs al teatre de la Unió Joventut Jorbenc, i la festa de Santa Cecília celebrada a l'església de la Soledat; també el dinar de pre-Nadal en el qual es lliuraren onze títols de «Cantaire de mèrit i d'honor».

Capítol a part mereix l'extraordinària acollença de la reestrena de *L'Estel de Natzaret*, presentas amb el títol *Pàgines d'or vell*, conjuntament amb l'Agrupació Coral La Llàntia i un grup d'actors, a l'església parroquial de la Sagrada Família.

El setembre de 2018 la Coral de Santa Maria iniciava la commemoració del vuitantè aniversari fundacional. Una fita important, oimés tenint en compte que l'entitat no ha estat inactiva en cap moment, ans sempre fidel als objectius fundacionals: el temple, l'art i la ciutat d'Igualada. En parlarem l'any vinent, si Déu vol.

1 de gener, Cap d'Any. La CSMI participa en els cants de la missa solemne de la basílica, presidida per Mn. Josep Massana, acompanyat del diaca Mn. Pere Roig.

DESITJOS PER A UN ANY DE BONA CONVIVÈNCIA. En la commemoració de la Jornada de la Pau (que coincideix amb la diada de Cap d'Any), Mn. Massana diu en l'homilia: «Desitgem a cada un de vosaltres i de les vostres famílies que sigui un any de bona convivència, un any en què ens animem a descobrir i fressar nous camins, un any en què prevalgui la veritat en la informació, la justícia en el món del treball, la solidaritat que arriba allà on els poders públics no poden o no volen arribar.» I conclou: «Un any de seny, en què, sense renunciar als nostres objectius com a poble, fem passos segurs de responsabilitat i d'exigència.»

La direcció és de Coni Torrents Gubianes, i l'acompanyament a l'orgue, de Lluís Victori. El cant de responsorial «Que Déu s'apiadi de nosaltres» és interpretat per la salmista Rafi Pérez. Del repertori ofert destaquem «Sota la vostra protecció», a l'ofertori, i «Mon ànima us crida», a la comunió.

«Que el nou any sigui per a tots ple d'esperança, de fermesa, de coherència i de pau!», exhorta el president de l'assemblea abans de la benedicció solemne. També agraïx als cantaires de la coral i a l'organista Lluís Victori «que amb una constància exemplar cada setmana ens acompanya en el cant, amb el suport entranyable del magnífic orgue que honora la nostra basílica».

La missa acaba amb «Joia en el món» i altres nades, mentre es procedeix a la veneració de l'Infant Jesús.

2 de gener. La nostra entitat s'adhereix a la candidatura «Igalada, ciutat europea de l'esport 2019».

4 de febrer. Malgrat el temps hivernal, plujós i amb molt fred, l'església preromànica de la Tossa de Montbui s'omple de fidels per donar continuïtat a la festa de la Candelera i de Sant Blai (que pròpiament s'esqueien els dies anteriors), festa d'antiquíssimes arrels que se celebra des de fa molts anys en aquest indret. La missa és presidida per Mn. Josep M. Pujol. Hi ha la tradicional benedicció de candeles i de fruits del camp.

La nostra agrupació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament al teclat de Maite Torrents, s'encarrega de solemnitzar-la. Ofereix com a cant d'entrada «Tota la terra es prosterna»; a l'ofertori, «Sota la vostra protecció»; a la comunió, «Viva llum d'alba», per a acabar —en la veneració de la imatge— amb els «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia».

La trobada, organitzada per la Fundació La Tossa en col·laboració amb el Consorci, té com a complement el sorteig d'una panera i un tortell, com també la recapta de fruits beneïts per a la Llar del Sant Crist.

8 de febrer. La CSMI celebra un any més el dijous llarder amb un sopar elaborat pels mateixos cantaires. També el concurs de disfresses capilars, que arriba a la sisena edició. Tot plegat, amb l'habitual ambient festiu i cordial. Hi assisteix com a convidada d'honor la regidora municipal Maribel Cuadras.

Concepció Cuadras i Elisabet Puñal s'encarreguen de coordinar la trobada gastronòmica, que compta amb l'aportació activa de vint cantaires. No hi manca una gran varietat de truites casolanes, embotits i una selecció de pastissos d'elaboració artesanal, tot regat amb refrescos, vi, cava i licors.

Una trentena de cantaires participen en el concurs de disfresses capilars. Resulten premiats per votació popular, amb el primer premi: el tercet «Carnaval de Venècia» (format per Pietat Merino, Milagros Sucarrats i Roser Viadiu); el segon premi correspon a la disfressa «Conillet de la sort» (de CTG); el tercer premi se l'enduu el quartet «Dijous llarder» (de Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Maria Montraveta i Jaume Vila). Els premiats reben el diploma corresponent i un obsequi simbòlic.

16 de febrer, primer divendres de Quaresma. Comencen a la basílica els dies de pregària al Sant Crist d'Igalada, organitzats pels priors. La vetlla és presidida per Mn. Eduard Flores, rector *in solidum* de la parròquia de Santa Maria, acompanyat dels sacerdots Xavier Bisbal, Francesc-Miquel Sánchez i del diaca Pere Roig.

En primer lloc es fa el trasllat processional de la imatge des del seu altar propi fins a l'altar major mentre la coral titular canta els «Goigs del Sant Crist».

La CSMI celebra el dijous llarder i el VIè. Concurs de disfresses capilars

Després del cant del «Miserere» comença la missa vespertina.

Representants de les parròquies de Santa Magdalena de l'Espelt, Sant Pere d'Òdena i Sant Vicenç de Castellolí tenen a càrrec seu les pregàries i les ofrenes.

L'esmentada coral s'encarrega dels cants de la missa, sota la direcció de CTG i Maite Torrents i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. Per acabar s'interpreta el sonet verdaguerià musicat «Al Sant Crist d'Igalada». Els pròxims divendres de pregària a l'Espòs de Sang tindran lloc a l'església del Roser.

EL PLA B. «La nostra organista es va estrenar com a directora en preveure un pla B i estalviar l'hipotètic retard de la directora titular. No hi hagué tardança, però la Coni va insistir que la Maite s'estrenés en la direcció d'alguns cants. En clau de bon humor, algú parlà del Duo Dinámico en versió femenina» (de El Trumfo, núm. 213).

4 de març. Dotzè memorial Maria del Rio, als Caputxins. És organitzat per la CSMI.

El caputxí P. Jesús Romero, guardià del convent, presideix la missa cantada. Es té un record també pels cantaires i excantaires que ens han deixat en els darrers dotze mesos. En començar la missa, el celebrant es fa resò d'aquests sufragis.

Els cants són a càrrec de l'esmentada coral, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue i al piano de Maite Torrents. A la comunió s'ofereix en primera audició «Jesús dels homes guia», de la cantata 147 de Bach.

Eixint de missa hi ha el tradicional concert des de les escales del presbiteri que comença amb «Feu florir en els cors», cànon de Mozart, primera audició amb una nova lletra d'inspiració franciscana. Ve després «Oda al vi», «Funiculi, funiculà», «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i Josep García), «Rosa de bardissa», «Ulls verds» i «La puntaire».

La presentació és a càrrec de Concepció Cuadras, que explica, en la salutació, que l'església dels Caputxins havia estat en certa manera el bressol del nostre cor ara

El CSMI en l'ofici del Sant Crist en el transcurs del qual s'estrena "Espòs de Sang" de Joan Martínez Colàs i Leonard del Rio

fa setanta-nou anys, abans de convertir-se en el titular de l'església gran.

En acabar, el guardià P. Jesús Romero dedica unes paraules a la nostra agrupació agraint la participació i manifestant la seva disponibilitat per a noves actuacions.

FUNICULÌ, FUNICULÀ. «Pel que fa al concert, una de les cançons que més va triomfar fou "Funiculì, funiculà", presentada en una original coreografia» (de *El Trumfo*, núm. 213).

17 de març. Concert a la Soledat titulat «Tresors de la lírica», amb la intervenció de la soprano Laia Camps Farrés, el tenor Joan Martínez Colàs i la CSMI.

«TRESORS DE LA LÍRICA», UN CONCERT DE QUALITAT. Copiem la crònica signada per Joglar publicada a *L'Enllaç* (15-3-2018):

«Amable, variat i de qualitat fou el concert ofert dissabte passat dia 17 a l'església de la Soledat per la soprano Laia Camps i el tenor Joan Martínez, amb la col·laboració de la Coral de Santa Maria d'Igualada.

»"Tresors de la lírica" —aquest era el nom de la vetllada— va captivar el públic assistent, que no va regatejar aplaudiments per la brillant actuació d'una selecció de fragments d'òpera i sarsuela, ben conegudes, a les quals s'afegiren peces tan populars com "O' sole mio" i "Granada", molt ben executades totes dues pel tenor Joan Martínez.

»El president de la coral amfitriona, Leonard del Rio, va obrir la vetllada amb unes breus paraules agraint la col·laboració de l'Ajuntament d'Igualada i especialment la de la parròquia de la Soledat en la persona de Mn. Josep Massana.

»De l'ample repertori ofert voldríem destacar especialment els duos "Parigi o cara", de *La Traviata* (Verdi), i "Là ci darem la mano", de *Don Giovanni* (Mozart), així com "O mio babbino caro", de *Gianni Schicchi* (Puccini) per part de Laia Camps, i "No puede ser", de *La tabernera del puerto* (Sorzóbal) en la veu de Joan Martínez.

»La resta del programa, interpretat també molt

encertadament, amb fragments de *Norma* (Bellini), *Le nozze di Figaro* (Mozart), *La verbena de la Paloma* (T. Bretón), *La tempranica* (J. Jiménez) i la deliciosa havanera de *Don Gil de Alcalá* (M. Penella).

»Esplèndida la interpretació de les tres peces finals del concert en les quals participà la Coral de Santa Maria: "Evocació dels Pirineus", de *Cançó d'amor i de guerra* (R. Martínez Valls) i en el "Brindis" de la sarsuela *Marina* (Arrieta) i de l'òpera *La Traviata* (Verdi). Atenent l'atenció del públic s'arrodoní el concert amb el "Va', pensiero", de *Nabucco* (Verdi).

»Cal felicitar singularment els excel·lents solistes per la seva feliç interpretació: propera, deferent i cordial.»

30 de març, Divendres Sant. Un any més, l'església del Roser s'emplena de fidels en el viacrucis commemoratiu de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada. La cerimònia és presidida per Mn. Xavier Bisbal, prior eclesiàstic, acompanyat del diaca Mn. Pere Roig.

La nostra coral, dirigida per CTG amb Maite Torrents a l'orgue, acompanya els cants, amb una selecció de salms i motets, falcant uns textos adaptats amb accent igualadí per Mn. Xavier Bisbal. Es canta el «Crec en un Déu» i, finalment, hi ha la veneració de la imatge, amb el cant dels «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

3 d'abril, Dimarts de Pasqua. Festa del Sant Crist d'Igualada, que compta amb la presència del bisbe de Vic, Romà Casanova, presidint els actes principals.

En el solemne ofici del matí a la basílica concelebraren una trentena de sacerdots. El temple s'omple de fidels com en les grans festivitats. El bisbe Casanova pronuncia l'homilia fent referència al contingut d'una de les estrofes dels «Goigs del Sant Crist», de Marià Serra: «... les cinc llagues, font divina, de la nostra llibertat...» El prelat vigatà posa en relleu la simbologia dels braços oberts del crucificat i el cor sagnant de generositat i amor envers la seva fillada.

Els cants són a càrrec de la coral titular, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori. S'interpreta la missa polifònica «In honorem sancti Hieronymi». A l'ofertori hi ha l'estrena del motet «Espòs de Sang», escrit per a aquesta ocasió per a veus mixtes i orgue —letra de LdRC i música de Joan Martínez-Colàs—, que és dirigit pel mateix compositor; és una obra d'aire pasqual amb ritme de sardana. A la comunió, «Crist ha ressuscitat». Després Elisabet Farrés interpreta el sonet verdaguerià musicalitzat «Al Sant Crist d'Igualada». La missa acaba amb la benedicció solemne i el cant dels «Goigs del Sant Crist d'Igualada» en versió polifònica.

Al terme de l'ofici, i a la mateixa basílica, el grup Mezzos ofereix un concert vocal.

A la tarda, assistència a la processó pels carrers del nucli antic. L'estendard de la nostra entitat és portat per CTG, Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Jaume Puig i Josep García. En el seguici processional s'acompanya la imatge del Sant Crist, sota tàlem, portat per sacerdots

igualadins. De retorn a la basílica hi ha la veneració de la imatge i la missa vespertina, amb cants a càrrec de la Schola Cantorum.

UN ESDEVENIMENT HISTÒRIC. *Per primera vegada en la història de la festa del Sant Crist d'Igualada, la Coral de Santa Maria solemnitza amb els seus cants l'ofici del Dimarts de Pasqua en honor de l'Espòs de Sang.*

La notícia és important en els annals de la coral i significativa per a la trajectòria d'una formació que s'ha desenvolupat tota la vida a l'entorn de l'església parroquial de Santa Maria, «la llar pairal igualadina on hem après a creure i estimar».

La Coral de Santa Maria va voler tenir un detall per a la festa: l'estrena del motet «Espòs de Sang», escrit i musicat especialment per a aquesta ocasió, per a ser interpretat en l'ofertori de l'ofici. Aquest fet es comunicà als priors, però aquests no van tenir ni l'atenció d'anunciar-ho enlloc, ni valorar-ho, ni tenir-ho en compte; tant és així que fins i tot es vetà la partitura d'aquest motet entre les ofrenes de la missa.

7 d'abril. A la basílica, missa vespertina de cloenda de les festes del Sant Crist d'Igualada.

LA CORAL DE SANTA MARIA EN LA CLOENDA DE LES FESTES DEL SANT CRIST. Copiem la nota publicada a *L'Enllaç* (12-4-2018):

«Dissabte passat, dia 7 d'abril, se celebrà la missa vespertina de cloenda de les festes del Sant Crist d'Igualada, que fou presidida per Mn. Xavier Bisbal, prior eclesiàstic i rector in solidum de Santa Maria.

»El cants anaren a càrrec de la Coral de Santa Maria d'Igualada, dirigits per Coni Torrents i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents. S'encetaren amb el motet "Espòs de Sang", de J. Martínez-Colàs, estrenat el proppassat dia 3 d'abril, dimarts de Pasqua. De la resta del repertori ofert cal destacar el "Glòria" polifònic de M. Barberà i l'"Ave Verum" de Mozart a l'ofertori. El "Sant" i l'"Anyell" foren de V. Miserachs. A la comunió s'interpretà "Sedejant", de M. del Rio.

»El president de l'assemblea, Mn. Xavier Bisbal, anima els fidels a perseverar en la devoció al Sant Crist durant la resta de l'any, després de la participada presència d'igualadins en les celebracions d'aquests darrers dies.

»En acabar l'eucaristia es retornà processionalment la imatge al seu altar propi, mentre es cantaven els "Goigs del sant Crist", de Millet.»

14 d'abril. Arrossada a Sant Martí de Sesgueioles. Una jornada interessant i ben aprofitada, seguida d'un concert popular, agraït i molt participat, són els trets més remarcables de la trobada que la nostra entitat celebra a la veïna localitat de Sant Martí de Sesgueioles.

A mig matí, davant l'ajuntament, es fa la benvinguda oficial, amb el corresponent intercanvi d'obsequis i la imposició a l'alcalde, Rosa Narbona, del mocador de la trobada. Després dels parlaments de rigor, l'acte acaba amb el cant de «Els segadors».

A continuació es comença el recorregut turístic pels llocs més característics del poble. Es visita l'església parroquial, on s'interpreta «Laudate Dominum», una composició del santmartinenc Mn. Valentí Miserachs. Després hom es desplaça als populars safareigs públics, a l'església del Roser (en fase de rehabilitació) i al famós campanar.

La pluja fa acte de presència en acabar la passejada i ja a l'interior de les instal·lacions del Centre Polivalent La Fàbrica hi ha un breu assaig de cançons. A primera hora de la tarda, l'annual arrossada comarcal, que enguany arriba a la sisena edició.

A dos quarts de sis de la tarda l'alcalde, Rosa Narbona, a qui acompanya la primera tinent d'alcalde, Anna Sala, responsable de Benestar Social, i la regidora Montserrat Franch, cap de la regidoria de Cultura i Educació, presenta la coral i anuncia el concert.

LdRC s'encarrega de la presentació de les cançons, fent una evocació del poema *Margaridó* que el polifacètic Apelles Mestres va dedicar al poble.

La coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents, inicia el repertori, que consta de les cançons següents: «La gavina», «Oda al vi», «El meu avi», «És la Moreneta», «La mare» (solista: Rafi Pérez), «Funiculè, funiculà», «Mare, vull ser pescador», «Marieta de l'ull viu», «Ulls verds», «Va`, pensiero» i «La puntaire».

Tot plegat resulta un èxit rotund, que pels càlids aplaudiments d'un públic que s'afegeix a la cantada en les composicions més populars. Algunes peces mereixen l'honor del bis. El cant de «Els segadors» clou la vetllada, prèvia recitació d'unes estrofes de l'«Himne a Catalunya» d'Apelles Mestres.

S'edita i es distribueix a tots els assistents un punt de llibre commemoratiu.

25 d'abril. El company cantaire Alfons Ferrer Casulleras presenta a la llibreria Llegim... del passatge Galí una mostra de la seva col·lecció de goigs de la contrada anoiensa, dedicats a la Moreneta.

A la capelleta de Montserrat del mateix passatge, la CSMI s'afegeix a la inauguració de l'exposició i interpreta els «Goigs de la Madona Bruna», propis d'aquesta església, i el popular «Virolai».

Són presents a l'acte els regidors Pere Camps i Maribel Cuadras, el rector *in solidum* de Santa Maria, Mn. Eduard Flores, i la copropietària de la llibreria, Isabel Casas.

28 d'abril. La nostra coral participa en la festa de la Mare de Déu de Montserrat (que pròpiament s'esqueia ahir) a la parròquia igualadina del mateix nom.

18 de maig. Mor l'excantaire Montserrat Aribau Riba, de noranta-nou anys d'edat, vídua de Ramon Taixé Turull.

La Montserrat, amb una llarga trajectòria com a cantaire, ja formà part de l'aleshores Cor Parroquial de Santa Maria des de l'any 1941 i, després d'uns anys d'absència fora d'Igualada, va tornar en 1970 amb tota la família i

Cantaires de la nostra Coral participants en la V^a Vetllada Poètica

s'incorporà novament a l'agrupació, mentre que l'edat li ho va permetre. L'any 1999 rebé el títol de «Cantaire de mèrit», i el 2011, el de «Cantaire d'honor».

La missa funeral tindrà lloc demà dissabte a l'església parroquial de la Soledat, presidida per Mn. Josep Massana, acompanyat pel germà de la finada, Mn. Josep Aribau. Per exprés desig de la Montserrat l'acompanya amb els cants la CSMI amb un programa que la mateixa difunta va triar. És aquest: «Himne a santa Maria», «El Senyor és el meu pastor», «Vós sou, Senyor, la llum del meu cor», «Sant, sant sant», «Unint les mans, germans», «Vós heu passat vora l'aigua» i «Rosa d'abril».

20 de maig, festa de Pentecostès. La jornada commemorativa del setanta-novè aniversari fundacional s'inicia amb la participació en la missa solemne de les dotze que se celebra a l'església gran, presidida per Mn. Josep Massana, rector de la Soledat, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig. Hi assisteix Maribel Cuadras, regidora municipal de Govern Obert i Ensenyaments Artístics.

El celebrant remarca en l'homília la importància de Pasqua Granada, una de les més importants del calendari litúrgic.

La nostra formació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, s'encarrega dels cants propis de la missa del dia: «L'esperit del Senyor», «Esperit de Pentecosta» i «Au, pren alè». La salmista, Rafi Pérez, té cura del cant responsorial. La celebració acaba amb el «Canticorum júbilo» de Händel.

Després de la missa, dins del cicle «Coneixem a fons Santa Maria?» —promogut per la coral—, Mn. Josep Massana explica amb detall les característiques dels àngels músics del retaule major i dedica l'atenció a diversos altars laterals, com el de sant Isidre, sant Ignasi, sant

Antoni M. Claret i sant Josep, aportant dades referides a la seva construcció, comentades amb amenitat i bona traça que desperten l'atenció dels assistents.

A primera hora de la tarda, cantaires i acompanyants es reuneixen en un dinar de germanor al restaurant Queralt del Bruc, mentre es projecten imatges de diverses actuacions captades pel cantaire Alfons Ferrer. No hi manca l'acostumat brindis d'Isidre Solé C., precedit d'unes paraules del company cantaire Miquel Bernadí, que recorda l'efemèride del setanta-novè aniversari i té un record per la fundadora Maria del Rio.

A continuació s'estrena el «joc del trumfo llampec» —per parelles—, que fa passar una estona molt divertida a tothom i que acaba amb un repartiment d'obsequis per a les parelles guanyadores: Rosa Vilanova i Maria Montraveta (primers classificats). Miquel Bernadí i Carme Llucià (segons), i Isidre Solé C. i Encarna Cànovas (tercers).

3 de juny. La nostra entitat és convidada a participar en la festa del Corpus igualadí que se celebra la parròquia de la Sagrada Família. Una festa ben corresposta especialment per la feligresia igualadina. És presidida per Mn. Eduard Flores, acompanyat per Mn. Xavier Bisbal, ambdós rectors *in solidum* i un grup de sacerdots.

Com a cant d'entrada s'interpreta «Tota la terra es prosterna». Salm responsorial: «Ets sacerdot per sempre, com ho fou Melquisedec» (salmista: Rafi Pérez). A l'ofertori, «Ave Verum»; a la comunió, «Sedejant», i en la postcomunió i durant l'exposició del Santíssim, «Pange, lingua» i l'himne eucarístic «Canem tots a l'amor».

Tot seguit s'inicia la processó amb la custòdia sota tàlem per l'entorn de l'església, en la qual participa l'estendard de la CSMI i les banderes de l'Adoració Nocturna

i del grup Escolta de la Sagrada Família. La pluja que ha caigut tota la tarda cessa poc abans de començar el seguici processional i respecta la processó; fins i tot en alguns moments lluí el sol.

De retorn al temple s'imparteix la benedicció i es canta el «Tantum ergo».

La direcció dels cants és de CTG, acompanyada a l'orgue per Maite Torrents.

14 de juny. Té lloc a l'església parroquial de la Sagrada Família una missa en sufragi de Jesús Ferrer, germà besó del cantaire Alfons, relacions públiques de la coral. En Jesús va morir el 6 de juny a l'edat de seixanta-sis anys i va rebre sepultura a Tàrrega, on vivia darrerament.

L'eucaristia en sufragi d'aquest capelladí —que havia viscut a Igualada durant quinze anys— és presidida per Mn. Xavier Bisbal. La nostra coral participa en els cants.

16 de juny. Presentat per la cantaire Mercè Travesset, se celebra aquest capvespre a la sala gran de cal Del Rio - Torrents, la Vetllada Poètica, que arriba a la cinquena edició.

Hi participen per aquest ordre (determinat per sorteig): Gemma Serarols, Alfons Ferrer, Rafi Pérez, Maite Torrents, Isidre Solé S., Elisabet Puñal, Rosa Vilanova, CTG, Dolors Buchaca, Rosa Valero, Roser Viadiu, Isidre Solé C., LdRC, Narcís Viarnés, Josep Garcia, Tofi Calvache, Jaume Puig, Mercè Travesset, Milagros Sucarrats, Josep M. Vilarrúbias, Concepció Cuadras, Eusèbia Fanega i Pietat Merino.

Acabat el recital se serveix un berenar-sopar.

24 de juny, festa de Sant Joan. La CSMI és convidada a participar en una festa familiar prop de Sant Martí de Tous per commemorar l'aniversari dels esposos i cantaires Pepita Casanellas i Joan Bernadí.

Hi són presents també els veterans de l'Agrupació Folklorica Igualadina i els components de la Coral La Llàntia i de la Rondalla Novaunió. La vetllada es desenvolupa en un ambient agradableíssim a l'ampla esplanada de la pairalia, entre cantades, danses i un abundós berenar.

1 de juliol. La nostra coral canta en la missa solemne de dos quarts d'una del migdia celebrada a la basílica i dedicada a la Jornada de Responsabilitat en el Trànsit. En l'avinentsa de la proximitat de Sant Cristòfor, també se celebra en honor del patró dels automobilistes, organitzada pel Departament de Pastoral de la Carretera del bisbat de Vic.

És presidida per Mn. Eduard Flores, rector *in solidum*, acompanyat pel diaca Mn. Pere Roig, delegat diocesà del Trànsit.

La coral intervé sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents. Del programa interpretat cal esmentar el «Gloria» i el «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «O quam amabilis» i «Jesus Bleibet». L'eucaristia acaba amb els «Goigs de sant Cristòfor».

7 de juliol. Festa de fi de curs 2017-2018 de la nostra agrupació al saló teatre Unió Joventut Jorbenca. Consisteix en

un dinar de germanor i en una vetllada teatral. Aplega, a més dels cantaires, familiars i amics. Destaquem la presència de Mn. Eduard Flores, rector *in solidum* de Santa Maria, i de la regidora municipal Maribel Cuadras.

El dinar és elaborat per l'àrea gastronòmica, que presideix Elisabet Puñal, amb la col·laboració d'Encarna Cànovas, Mercè Travesset, Concepció Cuadras i Isidre Solé C., que s'encarrega del celler.

A Concepció Cuadras se li encomana la conducció del guió de la festa. Després del cant de la benedicció de la taula, comença a servir-se el dinar. A l'hora del brindis, cant del cànon de Mozart. S'aprofita l'ocasió del cant del «Brindis» de Mozart per a obsequiar la directora CTG amb unes flors en agraïment a la seva voluntariosa dedicació.

A l'hora de les postres s'imposa la insígnia de la coral a tres nous cantaires: Josep Brugat, Miquel Bernadí i Joan Bernadí, acompanyats de llurs esposes, Irene Salvadó, Carme Llucià i Pepita Casanellas, respectivament.

Tot seguit es fa una cantada d'agraïment a Isidre Solé S., que durant molts anys ha estat l'amfitrió dels dinars de final de curs. També es dedica un homenatge de simpatia als esposos Del Rio - Torrents en l'escaiença dels seus quaranta-nou anys de matrimoni.

Un sorteig amb una cinquantena de regals posa punt final a la primera part de la festa.

En la segona part no hi falta l'esperat xou de sobretaula, protagonitzat pels mateixos cantaires. Hi intervenen: Joan Bernadí, Miquel Bernadí, Josep Brugat, Dolors Buchaca, Tofi Calvache, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer, Josep Garcia, Pietat Merino, Elisabet Puñal, Rafi Pérez, LdRC, Gemma Serarols, Isidre Solé C., Milagros Sucarrats, CTG, Maite Torrents, Mercè Travesset, Rosa Valero, Roser Viadiu i Josep M. Vilarrúbias.

La majoria d'aquests actors debuten per primera vegada i tots plegats evidencien la seva bona disposició i ganes d'agradar, que tothom agraeix.

Es presenten un total de divuit números, majorment humorístics, molt variats: cançons de diversos estils, rapsòdia, diàlegs còmics, monòlegs, acudits escenificats, gestualitats, petits grups corals, esquetxos i fins i tot una simpàtica obreta de teatre, *La sala d'espera*, escrita especialment per a l'ocasió.

La vetllada té un final de luxe amb l'actuació de la soprano Maria Jesús M. de Arenzana, que sorprèn tothom per la seva magnífica veu. Interpreta quatre fragments d'òpera, que mereixeren càlids aplaudiments. L'acompanya al piano Maite Torrents. Ambdues són obsequiades amb el prisma de cristall de la coral.

El «Cant dels adéus» rebla una tarda amena, divertida i molt participada.

8 de juliol. Se celebra a l'església de la Mare de Déu del Bon Viatge el tradicional aplec, al qual és convidada la CSMI.

La missa cantada és oficiada per Mn. Enric García. Sota la direcció de CTG al teclat de Maite Torrents, s'interpreten entre altres cants polifònics: «Gloria» i «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Tota la terra es

“Paròdia d’una mosca” en el show de sobretaula de l’acabament del curs de la CSMI

prosterna», «Laudate Dominum», «Jesus bleibet» i «Goigs de la Mare de Déu del Bon Viatge».

Un cop acabat l’ofici, la coral ofereix un concert d’havaneres que acaba amb el «Cant de la senyera». És molt ben acollit pels feligresos, que omplen a vessar l’església i que premien el cor amb entusiastes aplaudiments.

Un variat vermut, gentilesa de l’hotel Bayona de la Panadella, arrodoneix la festa.

14 de juliol. Es té la tradicional «sardinada» que el matrimoni Ferrer-Travesset ofereix als cantaires. Després de l’àpat, la vetllada s’allarga fins a primera hora de la matinada. Es distribueix un punt de llibre com a record, amb una poesia escrita per a l’ocasió per Joglar.

4 de setembre. Comença la temporada d’assaigs. Aquest nou curs s’assolirà el vuitantè aniversari fundacional.

Configuració de la nostra coral durant el curs 2018-2019: directora, CTG; pianista, Maite Torrents; cantaires, Joan Bernadí, Miquel Bernadí, Josep Brugat, Dolores Buchaca, M. Teresa Calaf, Tofi Calvache, Encarna Cànovas, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer, Josep García, Roser González, Pietat Merino, Maria Montraveta, Pilar Palau, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Irene Salvadó, Gemma Serarols, Isidre Solé C., Núria Soteras, Milagros Sucarrats, Mercè Travesset, Rosa Valero, Roser Viadiu, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias.

8 de setembre, festa de la Nativitat de Maria. A la capella de Gràcia s’oficia una missa, presidida per Mn. Eduard Flores. Els cants són a càrrec de la nostra agrupació, sota la direcció de CTG i amb l’acompanyament a l’orgue de Maite Torrents. S’interpreta la «Missa de sant Martí de Tours» i els motets següents: «Des del món», «Ave Maria» i «Càntic a Maria». Com a comiat, els «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia» d’aquesta capella.

1 d’octubre. En l’aniversari dels fets ocorreguts l’1 d’octubre del 2017, a Igualada, com en la majoria de localitats de Catalunya, se celebren actes de record.

A la nostra ciutat, la commemoració es fa a darrera hora de la tarda. A la façana de l’Ateneu es descobreix una

placa commemorativa mentre els Moixiganguers aixequen un pilar. Prèviament es llegeix un manifestat de la plataforma 1 d’Octubre.

A continuació, en el teatre hi ha l’actuació del cantautor Pau Alabajos i es projecta un vídeo de Dani Ortínez que recorda aquella data. Clouen la vetllada «El cant de la senyera» i «Els segadors», a càrrec dels cantaires dels diversos cors locals, entre ells la CSMI.

17 d’octubre. Mor a la residència de les Germanetes dels Pobres de Barcelona, on estava acollida, l’excantaire Antònia Soteras Pons. Tenia setanta-quatre anys. El Cor Parroquial de Santa Maria l’havia distingida amb la insígnia daurada

De molt jove, l’Antoneta (amb aquest nom era coneguda) va formar part de la nostra formació. A catorze anys va sofrir una poliomielitis greu, que la deixà paraplàgica. Tot i la greu malaltia estudià i treballà a casa seva fins que les forces li ho impediren. Arran de la mort de la seva mare, es traslladà juntament amb el seu pare, molt gran i dèbil, a la residència de l’esmentada institució a Vic, i després fou traslladada a Barcelona.

L’Editorial Claret li publicà dos llibres de poesia i prosa: *Lluminosa solitud* (1992) i *L’esclat de l’ànima* (1999). El seu perfil biogràfic figura en el llibre *Antologia de la poesia igualadina del segle XV al XXI* (2016), escrit per LdRC i editat per l’Ajuntament d’Igualada.

L’Antoneta en tot moment s’interessà per la CSMI, que li dedicà diversos actes de reconeixement i afecte.

18 d’octubre. Excursió a Mollerussa (Segrià) i al Soleràs (Garrigues). En contra de tots els pronòstics climàtics, la jornada gaudeix d’unes excel·lents temperatures. Llueix el sol i fins a la tarda, quan l’expedició igualadina, està dinant no fa acte de presència la pluja.

Amb l’acostumada puntualitat se surt d’Igualada i poc abans de les deu del matí ja som al Museu del Vestit de Paper de Mollerussa. En visita guiada recorrem les diverses sales, admirant les magnífiques obres d’art que suposa el més d’un centenar de vestits elaborats artesanalment amb delicada paciència i traça. És una visita que captiva tothom.

Tot seguit es continua cap al Soleràs, on, acompanyats de l’alcalde de la localitat, Jordi Sarlé, recorrem les instal·lacions de la popular cooperativa, on s’explica el procés de manufactura de l’oli. La direcció obsequia els expedicionaris amb un refrigeri i una ampolla d’oli i hom ho aprofita per a fer algunes compres. A continuació, a l’església neoclàssica del poble, el primer tinent d’alcalde i regidor de Cultura, Manel Marsan, explica algunes característiques d’aquesta parròquia. La nostra coral, sota la direcció de CTG i amb l’acompanyament a l’orgue de Maite Torrents, ofereix un concert de cinc havaneres, que és molt aplaudit pels nombrosos assistents, veïns i acompanyants.

Tot seguit l’autocar trasllada els igualadins fins a l’esplanada de les ermites, on, després d’unes fotografies de grup, es degusta un aperitiu, gentilesa de l’Ajuntament del Soleràs.

Lliurament dels títols de Cantaire d'honor i de mèrit

Finalment hi ha un dinar de germanor al restaurant La Garbinada de Granyena de les Garrigues. A l'hora de les postres, LdRC, president de la nostra entitat, agraeix a l'alcaldede les atencions rebudes i li regala el prisma de cristall de la coral. Jordi Sarlé regracia el detall i comenta la seva satisfacció per la visita, fent memòria dels molts anys que havia estat professor en col·legis d'Igualada i de l'Anoia.

La seixantena d'expedicionaris retornen a Igualada molt satisfets del viatge.

21 d'octubre. Una representació de la nostra associació, formada per CTG, Mercè Travesset, LdRC i Alfons Ferrer, participen a Lloret de Mar en la 37 Trobada General d'Animadors de Cants per a la Litúrgia de Montserrat, agafant el relleu de la celebrada l'any passat a la nostra ciutat. Alguns dels assistents parlen del bon record que els deixà la seva participació en la trobada igualadina.

27 d'octubre. La CSMI assisteix a l'església parroquial de la Sagrada Família a la missa en sufragi d'Antonietta Soteras Pons que va morir a l'edat de setanta-quatre anys a la Residència de les Germanetes dels Pobres de Barcelona el propassat dia 17. La cerimònia és presidida per Mn. Xavier Bisbal. Els cantaires l'acomien amb el cant de «La vall del riu vermell».

1 de novembre, Tots Sants. En aquesta solemnitat i dins la commemoració del vuitantè aniversari fundacional, la nostra coral participa en l'ofici major a l'església de la Sagrada Família, presidit pel seu titular, Mn. Xavier Bisbal.

El nostre grup, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, inicia la seva actuació amb «Tota la terra es prosterna». De la resta del repertori esmentem: «Aquests són els qui vénen per veure-us de cara, Senyor» (salmista: Rafi Pérez), «Laudate Dominum», «Benaaurats» (solista: Josep Brugat) i «Canticorum jubilo».

DETALLS EN L'UNIFORME. Els cantaires estrenen una particularitat en l'uniforme: els homes, un detall de butxaca que fa joc amb llacet color bordeus, i les dones, un elegant penjoll daurat.

22 de novembre, festa de Santa Cecília, patrona de la música. Amb aquest motiu, la CSMI participa en els cants de la missa vespertina que el rector, Mn. Josep Massana, presideix a l'església de la Soledat.

En aquesta ocasió, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, s'interpreta en versió catalana la missa «Misa de la juventud», del compositor espanyol Cristóbal Halffter. A l'ofertori es canta el motet «Pregària a taula», del músic alemany Heinrich Shütz (s. XVII); a la comunió, una polifonia d'Ireneu Segarra i, per acabar, l'«Himne a santa Cecília».

En acabar l'eucaristia es fa la fotografia de grup, i el president, LdRC, imposa el *pin* de la coral a la nova cantaire Pepita Casanellas i a la regidora municipal Maribel Cuadras, en correspondència a la seva col·laboració.

Després els cantaires es reuneixen en un sopar per celebrar les onomàstiques dels qui fan el sant durant el segle semestral.

8 de desembre, festa de la Puríssima. Tant la parròquia de Santa Maria com la coral homònima la tenen per patrona. Hi ha a la basílica una missa concelebrada, presidida per Mn. Eduard Flores, acompanyat per Mn. Xavier Bisbal —tots dos rectors *in solidum*— i el diaca Mn. Pere Roig.

Hi assisteixen en lloc preferent la regidora municipal Maribel Cuadras, acompanyada per Alfons Ferrer, cap de relacions públiques de la coral, i Jordi Segura, representant del Consell Parroquial.

A l'ofertori hi ha la processó de les ofrenes, en la qual prenen part tots els grups de pastoral de la parròquia.

“Nadal, pàgines d’or vell” amb La Llàntia i la CSMI i un grup d’actors locals

Els cants d’aquest solemne ofici són a càrrec de la coral titular, sota la direcció de CTG i amb l’acompanyament a l’orgue de Lluís Victori. S’interpreta la «Missa in honorem sancti Hieronymi».

En iniciar-se les ofrenes es produeix una apagada total de llum que dura fins al final del cànon, motiu pel qual el cor canta *a cappella* «Benaurada!» i el «Sanctus». El cant de comunió és el «Magnificat» i, com a final, l’«Himne del mil·lenari».

16 de desembre. Ple total en l’ampla nau central de l’església de la Sagrada Família, per assistir a la nova representació de *L’Estel de Natzaret* amb l’espectacle pluridisciplinar titulat *Nadal, pàgines d’or vell*.

El públic s’ho passa molt bé i segueix atentament tota la funció; la majoria, amb aquella inefable nostàlgia que donen l’afecte, el record i els anys.

Esmentem la presència del rector, Mn. Xavier Bisbal; regidora municipal, Maribel Cuadras; president de la Coordinadora de Pastorets de Catalunya, Leonard del Rio T., i director del grup de teatre de Capellades, Pep Vallès.

Són protagonistes de la vetllada la nostra formació i l’Agrupació Coral La Llàntia, dirigides respectivament per CTG i Josep Bernadí, amb la participació de les pianistes Maite Torrents i Mònica Carvajal.

Pel que fa als intèrprets, hi pren part Adoració Aliberch com a conductora del guió. Els tres personatges centrals són Josefina Pàmies (Sant Miquel), Jaume Ferrer (Naïm) i Josep M. Morros (Satanàs), que capturen amb el seu bon dir l’atenció del públic. I el duet còmic LdRC (Jonàs) i Joan Bernadí (Mathathies), els dos pastors que desperten el somriure dels espectadors, particularment en la brega de la mort de l’ase. Tots plegats —una vuitantena de persones entre cantaires i actors— ocupen el presbiteri, flanquejats pels estendards de les dues corals.

D’acord amb el guió de Jaume Ferrer, l’espectacle comença amb un resum històric pastorívol igualadí (1940-2018). Es comenta que s’havien representat a la nostra ciutat una desena de títols. Pel que fa als grups que representaren *L’Estel de Natzaret*, hom esmenta EDI, Branca Femenina d’A.C., Branca Masculina d’A.C., Elenc Artístic Montserrat, Romaní, Aqualata, Grup Escènic Igualada, Art i Declamació, Albada, Art i Alegria i PP. Caputxins.

Després hi ha un comentari introductor de *L’Estel de Natzaret* i d’alguns dels actors, particularment els de les representacions que s’havien fet al teatre del Centre Catòlic.

I a tall de justificació s’explica que «la iniciativa d’aquest *Nadal, pàgines d’or vell* no pretén ressuscitar res, sinó senzillament recordar un ahir que ja és nebulosa, avantsala d’un adéu que no es pronunciarà. Un regal de poesia, música i cant. Unes pàgines que són d’or vell a punt de desaparèixer, no de totes les biblioteques però sí del record viu de la gent. Perquè record i gent acabaran —acabarem— per finir, a l’uníson».

En l’hora i mitja que dura la sessió s’ofereixen el tens diàleg de Miquel i Satanàs, amb els cants dels diables; l’anunci i les noces de Josep i Maria; les temptacions de Naïm; el popular conte de la «Tarda d’estiu»; el cant de la mort de l’ase; el retorn del fill pròdig; l’ambaixada dels pastors; camí de Betlem; la desesperació de Satanàs, i el portal de Betlem amb el «Glòria» triomfant.

En acabar es reparteixen flors als intèrprets, directors, pianistes i presidents de les entitats corals. Com a punt final, després d’unes paraules de Mn. Xavier Bisbal, es bisa el «Glòria» amb la participació de tothom.

21 de desembre. Divuit cors igualadins —entre ells el nostre— s’apleguen a la plaça de l’Ajuntament per participar en les tradicionals cantades nadalenesques. També

s'inaugura el pessebre. El Gremi de Flequers de l'Anoia reparteix coca i moscatell per a tothom.

23 de desembre. La festa de pre-Nadal de la nostra entitat compta, al restaurant Canaletes, amb la presència de l'alcalde d'Igualada i president de la Diputació, Marc Castells, acompanyat de la seva esposa, Gemma Mir, i el regidor de Cultura, Pere Camps; també la del rector de Santa Maria i de la Sagrada Família *in solidum*, Mn. Eduard Flores.

Concepció Cuadras, que s'encarrega de conduir la vetllada, dona la benvinguda als comensals, esmentant el detall nadalenc que és el regal a tothom elaborat per Mercè Travesset.

A l'hora de les postres Isidre Solé C. entona el «Brindis» de *Marina*, que és corejat pels assistents.

En acabar l'àpat es lliuren obsequis nadalencs d'agraïment a la directora CTG, a la pianista Maite Torrents i al president LdRC.

Hi ha una gran tómbola amb una setantena de regals oferts per diverses empreses i comerços, i, en l'avinentesa de la proximitat del Nadal, tots els presents interpreten tres nades. La festa acaba amb el «Cant dels adéus».

REIVINDICACIÓ D'UN CARRER PER A MARIA DEL RIO. Tot seguit i aprofitant la presència de l'alcalde, Mercè Travesset, en nom de la Comissió pro carrer de Maria del Rio, li qüestiona el seu silenci a la sol·licitud adreçada el març del 2015, en què es demanava que es titulés una via pública amb el nom de la directora-fundadora de l'agrupació coral, Maria del Rio Montfort. Ho fa amb aquestes paraules:

«Permeteu-me, amics que, com a responsable de la Comissió pro Carrer Maria del Rio Montfort, aprofiti l'avinentesa de la presència del nostre alcalde Marc Castells i del regidor de cultura Pere Camps i m'adreci a ells per fer-los unes consideracions.

»La nostra Coral de Santa Maria és una longeva entitat cultural, senzilla i discreta, respectuosa i ben acreditada, amb un dels més importants historials artístics de la ciutat.

»Sortosament, gaudim de la simpatia i adhesió de gran part de la ciutadania, fet que hem pogut comprovar reiteradament quan hem demanat col·laboracions, ajuts i correspondència. Igualada sempre ens ha respost generosament i positiva, d'això n'estem molt contents i agraïts.

»Voldríem dir el mateix del nostre ajuntament, amb el qual sempre hem col·laborat quan se'ns ha demanat i on hem trobat bona acollida. Però no sempre han atès les sol·licituds que els hem adreçat. Em refereixo concretament a la demanda de dedicar un carrer a la nostra fundadora, la professora Maria del Rio Montfort. Una sol·licitud validada i ratificada per més d'un miler de ciutadans i vint-i-dues entitats igualadines, que va ser presentada el 16 de març de l'any 2015, i de la qual, d'aleshores ençà, no hem sabut res més.

»Creiem que és el vostre deure, senyor alcalde, atendre les peticions dels ciutadans i que tenim dret a una resposta oficial. Mereixem una explicació com a entitat, per tal de fer-la extensiva a tota aquesta munió d'igualadins i entitats que van ratificar la sol·licitud del carrer pro Maria del Rio.

»Només cal que us recordi que fóreu elegit per a gestionar el dia a dia de la ciutat d'Igualada.

»Dit això, sabeu que podeu comptar amb la meua —la nostra— cordialitat i afecte. Moltes gràcies.»

«VUITANTA ANYS ININTERROMPUTS D'ACTIVITAT CORAL». Després prengué la paraula el president de la Coral, Leonard del Rio, dient que la trobada d'avui «és molt important, perquè forma part de la celebració d'aquests vuitanta anys ininterromputs d'activitat coral». I afegeix, «una història generosa feta amb il·lusió, entusiasme i dedicació de servei a l'església local i a la ciutat, amb la pràctica d'uns valor morals, espiritual i culturals, fiançats per l'amor a la terra que ens ha vist néixer i créixer».

LLIURAMENT DE TÍTOLS DE CANTAIRE D'HONOR I DE MÈRIT. A continuació es lliuren els títols de «Cantaire de mèrit» a Encarna Cànovas, Alfons Ferrer, Roser González, Jaume Puig, Mercè Travesset i Roser Viadiu. I els de «Cantaire d'honor» a Concepció Cuadras, Rafi Pérez, Elisabet Puñal, Leonard del Rio i Isidre Solé C.. Per a cadascun es fa una petita glossa.

L'ALCALDE PROMET TRACTAR EL TEMA DEL CARRER A MARIA DEL RIO LA PRÒXIMA LEGISLATURA. Després de les fotografies de rigor, és l'alcalde d'Igualada, Marc Castells, qui pronuncia un breu parlament de felicitació. «Sou una de les entitats més actives d'Igualada i cal que continueu en aquesta línia perquè la ciutat necessita gent com vosaltres.» I en referència al tema del carrer que li havia plantejat la Sra. Travesset, comenta que se'n parlarà en la pròxima legislatura. Aquesta resposta fou rebuda amb desplaença pels comensals.

TIRAR PILOTES FORA. *Ateses les desafortunades declaracions de l'alcalde Marc Castells pensem que molt segur es devia sentir l'alcalde de revalidar la proxima legislatura. Potser ignorava que els vots els hi donaven tots els igualadins. D'això se'n diu tirar pilotes a fora, perquè la pobra resposta no s'aguanta per enlloc.*

30 de desembre, festa de la Sagrada Família. A l'església de la Soledat se celebra amb una missa solemne presidida per Mn. Josep Massana. Els cants són a càrrec de la nostra coral, sota la direcció de CTG i l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents.

ESPECIAL AGRAÏMENT A LA CORAL DE SANTA MARIA. En acabar la celebració, el Mn. Massana pronuncia aquestes paraules:

«Permeteu-me avui un agraïment molt especial a la Coral de Santa Maria. Des de la confiança que ens dona la vivència familiar de la festa d'avui, compartim amb tots i cadascun de vosaltres la constància de l'entrenament setmanal, la satisfacció per una convivència distesa i solidària d'uns amb els altres, els reptes per harmonitzar, amb la calidesa necessària, cada celebració que acompanyeu

animadament, la satisfacció de veure-us organitzar les trobades vostres, sempre festives i innovadores, sense posar límits a la vostra imaginació i creativitat desbordants.

»Des de la Soledat, ja sabeu que us acollim sempre amb joia i sentit de família i que mai no podem agrair-vos prou la vostra disponibilitat envers les nostres festes.

»Coni, gràcies per l'entusiasme i tenacitat en els assaigs, en les veus i en els registres.

»Leonard, gràcies per la creativitat que va des de la sensibilitat i bon humor del dia a dia fins a les pessigolles amables dels "Tres peus al gat".

»Maite i Isidre, gràcies per oferir sempre el recolzament amable d'aquells acords que donen seguretat i avançant els ritmes i tonalitats que donen vida a la música coral.

»Crec que mereixeu tots un bon aplaudiment.»

I la feligresia esclata en un aplaudiment.

En el transcurs de l'any 2018 s'han editat tres números de El Trumfo, butlletí intern de la Coral de Santa Maria. A més, un programa de la Vetllada Poètica i un altre de l'espectacle Nadal, pàgines d'or vell.

* * *

2019 /

Vuitantè aniversari fundacional

Amb la joia que suposa assolir la fita del vuitantè aniversari fundacional, la Coral de Santa Maria d'Igualada ha continuat el programa iniciat el setembre de l'any passat en encetar el curs 2018-2019.

I és que setze lustres són tota una vida, i el balanç, ben afalagador. Dintre una modèstia exemplar, la coral ha protagonitzat en la seva història episodis importantíssims, tant en l'àmbit del país com a fora de les nostres fronteres, difonent arreu amb dignitat i bon fer el nom d'Igualada.

No cal dir que en aquesta llarga trajectòria no hi han mancat trencacolls ni dificultats, majorment a conseqüència de gelosies, curiosament per part dels sectors més afins. No ha estat un camí de roses, però en cada topall s'ha obert una finestra engrescadora, gràcies a la providència d'algun il·lustre valedor.

La Coral de Santa Maria és una entitat dinàmica i viva, i actualment amb un dels índexs d'activitat més alts de la ciutat.

L'objectiu de commemorar aquest faust aniversari està en la mateixa línia en què sempre s'ha mogut la nostra entitat, sense estridències. Amb una excepció, potser: les espectaculars festes del cinquantè aniversari.

La direcció de l'agrupació ha volgut dedicar aquest vuitantè aniversari a tots els cantaires, car ells n'han de

ser els protagonistes i receptors. I tot plegat amb un ritme il·lusionat i dinàmic. Així s'ha esdevingut des del començament del curs 2018-2019.

Però hi ha un adagi que diu: «L'home proposa i Déu disposa.» Quan s'arribava al tram final, a punt de desenvolupar la darrera part del programa que arrodoniria les festes, una sobtada malaltia de la directora i una delicada intervenció quirúrgica del president obliguen a posposar els actes més significatius de la cloenda.

Pel novembre es reprèn l'activitat amb un resultat ben notable i brillant. Una agraïda i extraordinària trobada a l'hotel Bayona de la Panadella, i especialment la solemníssima celebració de la diada patronal de la Puríssima —amb l'entusiasta col·laboració dels bons amics i excel·lents músics Joan Martínez i Lluís Victori—: un extraordinari colofó al faust aniversari. Donem-ne gràcies a Déu.

1 de gener, Cap d'Any. A la basílica de Santa Maria, la coral titular solemnitza la missa del dia, presidida per Mn. Eduard Flores, acompanyat del diaca Mn. Pere Roig.

El repertori de cants és el següent: «Himne a Santa Maria», «Kyrie» i «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Glòria», «Que Déu s'apiadi de nosaltres» (salmista: Rafi Pérez), «Al·leluia», «Crec en un Déu», «Mon ànima us crida», «Anyell», «Benaürats» (solista: Josep Brugat) i «Joia en el món». La direcció, a càrrec de Coni Torrents Gubianes i comptant amb la col·laboració de l'organista Lluís Victori.

«ANY NOU, VIDA NOVA. Acabarem l'any cantant i estrenarem el 2019 també cantant. Tant de bo que la música ens ajudi a amorosir l'amargor d'aquest món tan enrarit que ens ha tocat de viure.

»Esforcem-nos a ser positius i a deixar enrere malentesos, enveges, mentides i discrepàncies» (de la secció «Els tres peus al gat» del butlletí El Trumfo, núm. 216).

17 de gener. El setmanari *L'Enllaç* publica la nota, que transcrivim, signada per Vida Creixent:

«FESTES DE LA CANDELERA. Ja s'estan ultimant els preparatius de les festes per a lloar la Mare de Déu de la Candela, advocada de Vida Creixent d'Igualada, que en aquesta ocasió comptarà amb l'agermanament de la Coral de Santa Maria d'Igualada, la qual enguany compleix el vuitantè aniversari de la seva fundació.

»Parlant de fites, aquest any Vida Creixent complirà setze anys que està sota l'advocació de la Mare de Déu, una efemèride que ens porta a l'any 2003 que vam celebrar-la a la Residència igualadina Pare Josep M. Vilaseca i consistí en un concert interpretat per la Coral de Santa Maria d'Igualada. [...]

»Us espera a tots a les festes, Vida Creixent».

20 de gener. A l'església parroquial de la Sagrada Família d'Igualada, després de la missa de migdia, comencen les

En els cants de la missa de Vida Creixent a l'església de la Sagrada Família

festes de Vida Creixent en honor de la Mare de Déu de la Candela. Presenta l'acte Jaume Ferrer, que explica que Vida Creixent s'agermanarà amb la CSMI, entitat que ha estat nomenada Candelera d'honor. Tot seguit els cantaires Concepció Cuadras, Josep García, Pietat Merino i Jaume Puig llegeixen el pregó escrit per l'escriptor i president de la Coral, Leonard del Rio Campmajó.

CAL CERCAR L'ESTEL I SEGUIR-LO EN L'OBSCURITAT.

Els pregoners comencen la lectura agraint la gentilesa dels amfitrions i parlen de com hem de mantenir viu el record del Nadal:

«Cal cercar l'estel i seguir-lo en l'obscuritat de la nit; superar els obstacles; fugir dels Herodes; tirar endavant; retrobar camins, pregar i recomençar cada dia.»

I anoten: «Demanem la claredat de l'estel, la música dels àngels, la bondat de cor, l'amistat, la fidelitat, l'abraçada amb els enemics, amb les persones que no ens cauen bé, compartir els nostres béns amb els pobres, i un llarg etcètera.»

La segona part del pregó és dedicada a Simeó i Anna, els patrons de Vida Creixent. A continuació hi ha un capítol que fa referència a la tempraça davant les noves tecnologies i, en la part final, es recorda la presència contínua de Déu. Tot plegat s'il·lustra amb un conte.

Els assistents premien els quatre cantaires amb un fort aplaudiment.

PROCLAMACIÓ DE LA CORAL COM A CANDELERE

D'HONOR. El rector moderador de la parròquia, Mn. Xavier Bisbal, diu que amb la lectura del pregó queden inaugurades les festes.

Tot seguit, Jaume Ferrer explica com es desenvoluparà la cerimònia de proclamació de la Coral de Santa Maria d'Igualada, que és Candelera d'Honor per a tot aquest any 2019.

El president, Leonard del Rio, encén la candela de les festes i amb el «Cant dels goigs de llaor de la Mare de Déu de la Candela» s'inicia la processó vers la capella pròpia d'aquesta imatge, on s'inaugura l'exposició de cartells de Vida Creixent. Amb el bes del medalló de la Verge de la Candela finalitza l'acte inicial de les festes.

20 de gener. En la secció «Parlem de sardanes» del setmanari *L'Enllaç* es publica una nota, signada per Joaquim Bacardit, sobre els compositors sardanistes Isidre Solé S. i M. Teresa Torrents, col·laborador i pianista de la coral respectivament.

27 de gener. A primera hora de la tarda, la CSMI ofereix un concert a l'església de la Sagrada Família dina les festes de Vida Creixent d'Igualada.

Després d'una introducció de Jaume Ferrer, portaveu d'aquest grup de pregària, comença el recital amb el següent ordre: «Goigs de la Mare de Déu de la Candela», «L'amistat», «Oda al vi», «Cant a la llibertat» (solistes: Concepció Cuadras i Josep García), «El meu avi», «La mare» (solista: Rafi Pérez), «La puntaire», «Ulls verds», «Mare, vull ser pescador», «Espòs de Sang», «Va', pensiero», «És la Moreneta» i «Cant de la senyera».

EL CONCERT DE LA CORAL DE SANTA MARIA. *L'Enllaç* (31-1-2019) publica un comentari sobre Vida Creixent que copiem tot seguit:

«El concert, sota la direcció de la Coni Torrents, i al piano la seva germana, Maite Torrents, s'inicià amb els "Goigs de la Mare de Déu de la Candela, advocada de Vida Creixent d'Igualada". Vingueren després dotze cançons més, totes elles molt boniques, conegudes, ben interpretades, que van fer les delícies dels oients, els quals aplaudiren cadascuna satisfets.

»El "Cant a la llibertat" i "La mare" van servir perquè els solistes, Concepció Cuadras, Josep García i Rafi Pérez, es poguessin lluir amb les seves interpretacions. La pianista Maite destacà la seva mestria al piano en la introducció del fragment de Nabucco, i en les dues últimes, "És la Moreneta" i "El cant de la senyera", el públic hi participà aplaudint.

»Fou un bon concert i un bon agermanament, al compàs de les cançons, amb el ritme que marcà la directora de la coral, Coni. Gràcies, coral! Al final del concert, Vida Creixent obsequià directora i pianista amb una flor.»

2 de febrer, festa de la Candelera. La CSMI canta la missa de la diada a l'església de la Sagrada Família.

La celebració forma part de les festes patronals de Vida Creixent i s'inicia amb una breu processó amb el baiard de la Mare de Déu portat per les cantaires Dolors Buchaca, Encarna Cànovas, Elisabet Puñal i Rosa Valero, precedides per la Candelera d'Honor, M. Teresa Calaf, vicepresidenta, en representació de la coral. En el curs de la processó s'interpreta l'«Himne de Vida Creixent».

Finalitzada la cerimònia de les candeles, s'inicia la missa solemne, oficiada per Mn. Xavier Bisbal. Es canta el «Gloria» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «El Senyor és el rei de la glòria» (salmista: Rafi Perez) i l'«Al·leluia».

En l'homilia, Mn. Bisbal destaca l'esperança com a significat de la festa, virtut molt necessària en un moviment dedicat a la gent gran com és Vida Creixent.

En la processó de les ofrenes hi participen Josep Garcia i Pietat Merino, Josep M. Vilarrúbias i Fina Ruiz. S'encarrega de les pregàries Joan Vila. L'eucaristia continua amb els cants del «Sant», «Parenostre», «Anyell» i «Sedejant».

La direcció dels cants és de CTG, i l'acompanyament a l'orgue, de Lluís Victori.

Amb l'apagada de la candela de les festes, a càrrec de la sotspresidenta de la coral, M. Teresa Calaf, es donen per acabades les celebracions d'enguany.

3 de febrer. A la Tossa de Montbui se celebra la Candelera (amb un dia de retard) i la festa de Sant Blai, amb la participació de la nostra coral.

A dos quarts de dotze del migdia es fa la inauguració de l'exposició de goigs de la col·lecció del cantaire Alfons Ferrer. La coral interpreta una estrofa dels goigs de la Mare de Déu de Gràcia.

A les dotze del migdia, amb l'ermita plena de gom a gom, s'inicia la celebració de l'eucaristia, amb la benedicció de les candeles i els fruits, a càrrec de Mn. Josep M.

Pujol. El nostre cor, dirigit per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, té cura dels cants, entre els quals ofereix el «Gloria» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi», «Benaurada!», «Jesus bleibet» i, per acabar, els «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia».

6 de febrer. En el transcurs d'un dinar de Vida Creixent al restaurant Canaletes, es lliura un diploma d'agraïment a la nostra entitat que dona fe del seu nomenament com a Candelera d'Honor del 2019.

PARAULES DE CORRESPONDÈNCIA I AGRAÏMENT. La regidora municipal Maribel Cuadras, en nom de Vida Creixent, lliura el diploma a Leonard del Rio, president de la Coral de Santa Maria, el qual agraeix l'obsequi amb aquestes paraules:

«Per a la nostra coral ha estat un goig aquest agermanament i la participació en les vostres festes, oimés en la coincidència d'aquest any que celebrem el vuitantè aniversari fundacional. [...]

»I gràcies també, Vida Creixent, que aquesta vegada heu estat instrument de Déu per a regalar-nos el goig d'aquestes festes, organitzades amb tant zel i entusiasme, amb tant detall i dedicació. Heu fet el que heu pogut, i si la correspondència no ha estat tan generosa com esperàveu, nosaltres en tenim prou amb el vostre afecte i la vostra simpatia i amistat.»

La coral obsequia els presents amb un clauer del seu vuitantè aniversari i un exemplar del número 215 del seu butlletí *El Trumfo*.

Tot seguit es projecta la pel·lícula *Candelera 2003*, filmada per Joan Vila. És un reportatge que recull la primera festa de Vida Creixent celebrada a la Residència P. Josep M. Vilaseca, en què la CSMI participà amb un concert.

14 de febrer. La nostra entitat celebra l'assemblea general ordinària anual, sota la presidència de LdRC.

D'antuvi, la secretària, Concepció Cuadras, fa un resum de les cinquanta-cinc activitats realitzades des de la darrera assemblea i informa del programa previst fins a final de curs.

Rosa Vilanova, responsable de tresoreria, explica el vessant econòmic i comenta que som una entitat sense quotes, i afegeix que, en els temps que vivim, això fa més difícil la gestió. En aquest sentit, expressa l'agraïment de la coral a la bona voluntat de Mn. Josep Massana, que ens acull a les dependències parroquials de la Soledat; també és important la generosa disponibilitat de la directora i de la pianista.

El president remarca que, tenint en compte el nombre d'actes duts a terme, als quals s'han d'afegir als dos assaigs setmanals, la nostra es converteix en l'entitat més activa d'Igualada. Demana que, després dels anys de dedicació que hi ha aportat, prioritzant fins i tot interessos particulars i familiars, algun company o companya el substitueixi en la presidència de l'associació. L'assemblea insisteix que ha de continuar en el càrrec.

21 de febrer. Vida Creixent publica en el setmanari *L'Enllaç* la nota següent:

FESTES DE LA CANDELERA. «Les festes de la Candelera, organitzades per Vida Creixent d'Igualada, amb bon agermanament amb la Coral de Santa Maria, ja s'han acabat, i des d'aquestes línies ens plau donar les gràcies de tot cor a la coral i a tothom qui ens ha ajudat a fer-les possibles. A la Coral i a tots ells: Moltes gràcies!»

28 de febrer. En un ambient festiu i de plena animació se celebra en el local d'assaig el dijous llarder.

Abans de sopar, el president LdRC llegeix el pregó de Carnestoltes. A continuació, en unes taules ben disposades, tothom pot fruit d'un saborós assortiment de menges pròpies de la jornada i uns exquisits pastissos preparats per les expertes mans de les mateixes cantaires. I tot plegat, convenientment regat per un bon celler.

Col·laboren en l'elaboració d'aquests requisits M. Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Pietat Merino, Elisabet Puñal —que s'encarrega també de la coordinació del sopar—, Irene Salvadó i Rosa Valero. S'hi han d'afegir les aportacions de Miquel Bernadí, Dolors Buchaca, Encarna Cànovas, Alfons Ferrer, Jaume Puig, Isidre Solé C., Milagros Sucarrats, CTG, Maite Torrens, Mercè Travesset, Roser Viadiu i Rosa Vilanova.

A les postres es procedeix a la votació del setè concurs de disfresses capil·lars, mitjançant unes butlletes que s'han repartit. El veredicté és el següent: primer premi *ex aequo* per a Maite Torrents (Maria Callas) i per al trio Pietat Merino, Milagros Sucarrats i Roser Viadiu (les vídues); segon premi per a LdRC (rei Carnestoltes), i tercer premi *ex aequo* per a Rosa Vilanova (cap sioux), per al duo Pepita Casanellas i Joan Bernadí, per al quartet M. Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Maria Montraveta i Jaume Vila (els escacs), i per al grup format per Dolors Buchaca, Alfons Ferrer, Elisabet Puñal, Isidre Solé C., Mercè Travesset i Rosa Valero (els hawaïans).

FRAGMENTS DEL PREGÓ DEL DIJOUS LLARDE: «*Cantaires de la coral, / benvinguts al carnaval! / Oblideu per una estona / que sou una gent normal. / Avui amb tanta disfressa, / bons amics, ja tot s'hi val. // Caldrà fruit una miconia, / caldrà passar-ho molt bé. / Ben trobats i enhorabona / en aquest dijous llarder! // I sens donar-hi més voltes / contaré què em porta aquí: / Sóc el Rei del Carnestoltes / i no penso dimidir. / Perquè jo no sóc polític, / ni tan sols d'ajuntament, / ni tampoc del Consell mític, / ni tinc sou al Parlament. / I com que em passa pels nassos / parlaré clar als quatre vents. / Atenció, i els "mandamassos" / que m'escoltin ben atents...*»

3 de març. Se celebra a l'església dels Caputxins el tretzè memorial Maria del Rio Montfort, fundadora i primera directora del CPSMI. Els actes consisteixen en una missa cantada i un petit concert des de les escales del presbiteri. La direcció dels cants és de CTG, i l'acompanyament a l'orquestra, de Maite Torrents.

El celebrant, P. Francesc Miquel Sánchez, comenta la intenció de la missa d'aniversari, que coincideix amb una trobada de catequesi. Majoritàriament, les peces i motets interpretats en aquesta eucaristia són de la compositora igualadina MdrM, com a honorança al seu record.

En les pregàries de l'ofertori es fa memòria igualment de la commemoració dels vuitanta anys fundacionals i es té un record per a les excantaires que ens han deixat aquest darrer any.

El cant del «Virolai» posa punt final a la missa, i a continuació s'ofereix el concert, presentat per Concepció Cuadras.

El repertori és el que es detalla: «El canó de Palamós», «Gelosa d'una gavina» (primera audició), «El meu avi», «És la Moreneta» (solista: M. Teresa Calaf), «Espòs de Sang», «Va', pensiero» i «Cant de la senyera», que el públic aplaudeix dempeus.

En acabar, el P. Francesc Miquel felicita la coral per l'emotiva recordança i manifesta la disponibilitat dels Caputxins per a acollir qualsevol iniciativa d'aquesta entitat.

8 de març, primer divendres de Quaresma. La CSMI enceta els dies de pregària al Sant Crist d'Igualada a la basílica en temps quaresmal.

Després del trasllat de la imatge al manifestador de l'altar major —mentre es canten els goigs— comença l'eucaristia, que presideix el rector de Santa Maria de Piera, Mn. Ramon Bosch, acompanyat dels rectors *in solidum*, Mn. Xavier Bisbal i Mn. Eduard Flores, els caputxins P. Francesc M. Sánchez i fra Toni Morales, més el diaca Pere Roig.

Sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orquestra de Lluís Victori s'interpreten els cants del «Miserere» i, durant la missa, el «Sanctus» (polifònic), «Prenostre», «Anyell», «Vós heu passat vora l'aigua» i el «Al Sant Crist d'Igualada».

6 d'abril. La setena arrossada de la nostra entitat té lloc als Prats de Rei, amb un complet programa organitzat amb la col·laboració de l'ajuntament d'aquesta vila de l'Alta Segarra. La jornada es desenvolupa al caliu d'una singular acollença i mostres d'afecte i simpatia per part dels vilatans pradencs.

A l'arribada, hom es concentra a l'esplanada de la torre de guaita de la Manresana (s. XI), d'origen romànic i declarada bé d'interès cultural. S'assisteix a la projecció d'un audiovisual i tot seguit es visita la veïna capella de Sant Andreu.

Després, a la plaça Major, hi ha la recepció oficial per part de l'alcaldeessa, Cristina Mas. El president de la coral igualadina, LdRC, pronuncia unes paraules de confraternització i de bon veïnatge, recordant una celebrada actuació coral realitzada a instàncies de Mn. Esteve Prat l'any 1991 amb motiu de la darrera representació del *Pessebre vivent*. Tot seguit lliura a Cristina Mas, actual alcaldeessa, un obsequi artesanal, amb l'escut de la coral gravat sobre vidre, realitzat per la cantaire Mercè Travesset. També li fa a

Concert de la CSMI en la 7a. arrossada celebrada als Prats de Rei

mans els seus darrers poemaris i li imposa el fulard de la coral davant l'aplaudiment dels expedicionaris.

Cristina Mas, per la seva banda, dóna la benvinguda als cantaires i hi correspon amb tres novetats editorials: *El llibre d'orgue dels Prats de Rei, 1-O, un dia, mil emocions i Segarra Sigara, cruïlla entre Ibèria i Hispània*. L'acte oficial acaba amb el cant de «Els segadors».

Tot seguit els expedicionaris es desplacen al santuari de la Mare de Déu del Portal i després a l'església parroquial de Santa Maria, on són complimentats per Lluïsa Vilaseca de Casamitjana i Mn. Carles Riera. Aquest darrer lliura a la coral els llibres *La veu d'un campanar i A Mn. Esteve Prats i Llussà*. La coral ofereix a cadascuna de les esglésies la interpretació d'una cançó: «Sota la vostra protecció» i «Laudate Dominum», respectivament. Després es fa una visita guiada al Museu Arqueològic Municipal Josep Castellà.

A primera hora de la tarda té lloc l'arrossada i, en acabar, no hi manquen els tradicionals jocs de sobretaula.

Al capvespre s'ofereix a la Sala Municipal Polivalent un concert coral, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament al piano de Maite Torrents. En total, són dotze peces, en les quals no falten cançons tradicionals catalanes, havaneres, sardanes i obres dels grans mestres. El nombrós públic no regateja els aplaudiments i participa en alguns moments en la cantada. La vetllada acaba amb el «Cant de la senyera» i «Els segadors», que el públic escolta dempeus.

L'Ajuntament dels Prats de Rei ha editat un punt de llibre com a record de la trobada.

EL TUIT DEL CONCERT. *El concert dels Prats de Rei resultà molt ben acollit, gràcies a un públic molt ben disposat i atent que el qualificà de magnífic. Resultà evident que hi van fruir per la bona interpretació, ajudada per la diversitat del repertori. La coral també en guarda un esplèndid*

record. El mateix vespre, el primer tinent d'alcalde, Marc Sendiu, va difondre un tuit donant compte del concert, en el qual va incloure fragments de dues cançons: «Marieta de l'ull viu» i la sardana «És la Moreneta». En poca estona es van comptabilitzar prop de 150 contactes.

19 d'abril, Divendres Sant. A darrera hora del matí, a l'església del Roser té lloc la commemoració de la suor de sang del Sant Crist d'Igualada, que enregistra una bona assistència de fidels.

L'acte és presidit per Mn. Xavier Bisbal, rector moderador de Santa Maria i prior eclesiàstic, i consisteix en l'exercici del viacrucis, falcat amb motets penitencials.

Sobre un text preparat pel mateix Mn. Bisbal es comenten les catorze estacions, amb contínues referències a l'Espòs de Sang i a la Mare de Déu de la Pietat.

Com és costum, la Coral de Santa Maria, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, té cura dels cants.

En acabar es canta el «Crec en un Déu» i després es venera la imatge del Sant Crist, mentre s'interpreten els «Goigs del Sant Crist d'Igualada».

23 d'abril, Dimarts de Pasqua. Els cantaires Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, Mercè Travesset i Isidre Solé C. són els banderers de la nostra entitat en la processó de la festa del Sant Crist. El bisbe Romà Casanova presideix el seguici que acompanya la imatge de l'Espòs de Sang igualadí, la qual desfila sota tàlem.

De retorn a la basílica es procedeix a la multitudinària veneració, mentre la coral canta els «Goigs del Sant Crist», «Cant a les cinc llagues», «Donem olor del Crist», «Benaurats» (solista: Josep Brugat) i «Al Sant Crist d'Igualada».

A continuació la mateixa coral s'encarrega dels cants de la missa vespertina que oficia l'igualadí Mn. Joan Prat Jorba. A l'ofertori s'interpreta «Espòs de Sang»; a la

La CSMI en la festa patronal de la Moreneta en el barri de Montserrat

comunió, «Vós i jo», i com a comiat, l'«Himne del mil·lenari». La direcció és de CTG, i l'acompanyament, de Lluís Victori, organista titular de la basílica.

28 d'abril. A les onze del matí, a l'església del barri de Montserrat se celebra la festa patronal (que pròpiament s'esqueia el dia anterior), presidida per Mn. Xavier Bisbal. L'altar s'omple de flors, com és costum, gràcies a l'aportació veïnal. El celebrant té un emotiu record per a Mn. Josep Sabaté, capellà responsable durant cinquanta-un anys de la parròquia, que va morir el darrer 9 de març. La nostra agrupació, dirigida per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, té cura dels cants de la missa, que acaben amb el «Virolai» a la Moreneta.

A dos quarts d'una del migdia, a la basílica, té lloc la cloenda de les festes del Sant Crist, amb el retorn de la imatge al seu altar propi. Presideix el prior eclesial, Mn. Xavier Bisbal, el qual en l'homilia remarca la commemoració del setanta-cinquè aniversari de la reposició de la venerada imatge, destruïda en la contesa de 1936-1939.

Participa en els cants el nostre cor, sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament de l'organista Lluís Victori. Es presenta aquest programa: «Tota la terra es prosterna», «Com la cérvola», «Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi» (salmista: Rafi Pérez), «Al·leluia», «Crec en un Déu», «Espòs de Sang», «Sanctus» (polifònic), «Parenostre», «Lletania de la fracció» i «Ave verum».

Al final de l'eucaristia es retorna processionalment la imatge del Sant Crist al seu altar propi mentre es canten els goigs —amb la col·laboració de Maite Torrents— i la imatge és venerada pels fidels.

La circumstància de les dues actuacions matinals el diumenge de Pasqüetes mou la directiva de la coral a convidar els cantaires a un dinar de germanor. Cal afegir-hi també la coincidència amb la jornada electoral al Congrés i al Senat de l'Estat.

Per aquest motiu els cantaires s'apleguen al bufet del restaurant Canaletes per compartir un dinar de germanor. No hi manca cordialitat i animació, ni el brindis del cava amb la intervenció d'Isidre Solé C.

En acabar tothom és obsequiat amb un clauer com a record del vuitantè aniversari.

1 de maig. Els mitjans locals de comunicació es fan ressò de la fita del vuitantè aniversari de la CSMI. També el setmanari *Catalunya Cristiana* (núm. 2072, del 9-5-2019) publica el text següent, il·lustrat amb una fotografia:

«**LA CORAL DE SANTA MARIA D'IGUALADA ASSOLEIX EL 80È ANIVERSARI.** Aquest mes de maig es compleix el vuitantè aniversari de la fundació de la Coral de Santa Maria d'Igualada, quan la professora Maria del Rio Montfort, juntament amb la seva germana Mercè i un grup de noies, el va fundar, a instàncies de Mn. Amadeu Amenós, aleshores rector de la parròquia de Santa Maria. Eren els anys immediats a la guerra civil, en què les esglésies havien sofert saqueig i destrucció a conseqüència de la desfeta bèl·lica.

»Inicialment la seva activitat es desenvolupà en el temple, col·laborant igualment en altres esglésies, però ben aviat van ampliar el seu repertori amb peces de concert del folklore popular i dels grans mestres, traspasant el seu àmbit d'actuació a altres localitats i fins i tot més enllà de les nostres fronteres.

»La coral, que ha tingut una trajectòria ininterrompuda en el temps, ha continuat fidel als objectius fundacionals al servei de l'Església i de la ciutat que la va veure néixer i créixer.»

5 de maig. Missa estacional a la basílica presidida pel bisbe de Vic, Romà Casanova, acompanyat per Mn. Eduard Flores, rector *in solidum*, Mn. Joan Casas, el diaca Pere Roig i el seminarista Lluís Vidal.

La CSMI en els cants de la missa de la Puríssima a la basílica

A l'ofertori els diferents grups de la parròquia presenten llurs ofrenes. Per part nostra ho fan els cantaires Encarna Cànovas i Alfons Ferrer, que llegeixen aquest text: «La Coral de Santa Maria, mitjançant la música, expressem els nostres sentiments, ens unim com a família i solemnitzem amb els nostres cants algunes de les celebracions de la parròquia.»

El nostre cor actua sota la direcció de CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, oferint, entre altres motets, quatre peces de polifonia: «Glòria», «A l'elúia», «Benaurets» (solista: Josep Brugat) i «Espòs de Sang». Comparteix els cants amb el grup Laude.

OBLIGAT PARÈNTESI. *La Coral de Santa Maria entra en un obligat parèntesi de cinc mesos i escaig degut a la malaltia i a unes delicades operacions quirúrgiques sofertes per la directora, Coni Torrents Gubianes, i pel seu marit, Lleonard del Rio Campmajó, president de l'entitat. Això obliga a suspendre temporalment la continuació del programa previst. El pròxim mes de novembre es reprèn l'activitat.*

5 de novembre. Represa dels assaigs per al curs 2019-2020.

Configuració de la nostra formació durant el curs 2018-2019: directora, CTG; pianista, Maite Torrents; cantaires, Pepita Abril, Joan Bernadí, Miquel Bernadí, Josep Brugat, Dolors Buchaca, M. Teresa Calaf, Tofi Calvache, Encarna Cànovas, Pepita Casanellas, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer, Josep García, Roser González, Pietat Merino, Maria Montraveta, Pilar Palau, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Irene Salvadó, Gemma Serarols, Isidre Solé, Núria Soterias, Milagros Sucarrats, Mercè Travasset, Rosa Valero, Roser Viadiu, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias.

7 de novembre. A l'edat de noranta anys lliura la seva ànima al Creador l'excantaire Paquita Valls Escobedo, vídua de Rafael Roca Sitges. La missa funeral, presidida per Mn. Xavier Bisbal, té lloc l'endemà divendres a l'església parroquial de la Sagrada Família.

La Paquita, seguint la nissaga familiar, va entrar en el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada en 1946. Després d'un parèntesi per raó de la seva maternitat, s'hi

reincorporà. En 1989 va entrar a formar part de la junta directiva i en fou tesorera i vicepresidenta. En 1990 rebé el títol de «Cantaire de mèrit», i en el 2003, el de «Cantaire d'honor». Es mantingué activa fins a l'any 2006.

15 de novembre. El setmanari *La Veu de l'Anoia* publica una llarga entrevista a CTG i LdRC, directora i president de la nostra coral, respectivament, signada per Cristina Roma. Es pot llegir íntegrament en l'Apèndix 1 del present llibre.

En aquest mateixa edició es dedica «El personatge de la setmana» a la CSMI, amb el text següent: «El passat mes de maig va fer vuitanta anys que un grup de noies, amb Maria del Rio Montfort al capdavant, van crear la Coral de Santa Maria. Per molts anys!»

17 de novembre. A l'hotel Bayona de la Panadella la nostra entitat celebra un dinar de germanor en commemoració del vuitantè aniversari fundacional. És un acte important.

EXTRAORDINÀRIA CELEBRACIÓ DEL 80È ANIVERSARI DE LA CORAL DE SANTA MARIA. Els setmanaris comarcals *L'Enllaç dels Anoiencs* (21-11-2019) i *La Veu de l'Anoia* (22-11-2019) en publiquen una detallada crònica, signada per Joglar, que transcrivim quasi íntegrament:

«La Coral de Santa Maria d'Igualada en ple, acompanyada per familiars i amics, visqueren diumenge passat, dia 17 de novembre, una festa extraordinària amb motiu de la commemoració del seu vuitantè aniversari. El saló principal del restaurant de l'Hotel Bayona de la Panadella fou el seu esplèndid marc. Els actes es desenvoluparen en un ambient festiu, de càlida companyonia i amistat.

»En arribar, els comensals foren obsequiats amb un present commemoratiu, dissenyat per M. Rosa del Rio, la qual rebé un obsequi en agraïment per les seves habituals col·laboracions gràfiques i d'assessorament artístic.

»Els directius de la coral i els pianistes foren acompanyats, entre altres, per Pere Camps, regidor municipal de Promoció Cultural d'Igualada; Mn. Josep Massana, rector de la Soledat; Maribel Cuadras, exregidora i col·laboradora de la coral, i Eduard Flores, rector in solidum de Santa Maria, respectivament; com també el compositor, cantant i mestre de música terrassenc Joan Martínez Colàs. Semblantment es comptà amb la presència de l'antic director de La Llàntia, Josep Montaner, a qui acompanyava la seva esposa Adoració.

»HOMENATGE A LA DIRECTORA CONI TORRENTS. D'entrada, la presentadora, Concepció Cuadras —que cuidà amb bona traça de la coordinació de la vetllada— pronuncià aquestes paraules: «És per a nosaltres un motiu de satisfacció que la nostra directora, Sra. Coni Torrents, pugui estar avui entre nosaltres compartint la joia d'aquesta festa. [...] És per això que volem agrair-li l'esforç que suposa la seva presència i dir-li que l'estimem i esperançem que ben aviat pugui recuperar-se de la seva malaltia. [...]». Tot seguit se li lliurà una magnífica toia de flors.

»Beneí la taula Mn. Josep Massana, amb unes paraules

Cantaires de la CSMI guardonats en la festa del 80è. aniversari fundacional en acabar el dinar de germanor commemoratiu

d'afecte envers la Coral: "Amb tots vosaltres, cantants, familiars i amics —va dir entre altres coses—, demanem de cor al Senyor que beneeixi no sols els aliments que ens disposem a compartir, sinó, sobretot, que no ens falti la sensibilitat i el coratge per a continuar unint esforços per millorar la convivència i la creativitat en tots els nostres ambients."

»En el transcurs de l'àpat que se serví a continuació, no hi mancà el tradicional brindis a càrrec del cantaire Isidre Solé Corbella.

»En acabar es llegí un breu apunt històric de la coral, i es comunicà que s'havien fet arribar unes flors a la Sra. Maria Martí Vidal, única cantaire fundadora supervivent, que per raons d'edat havia declinat la invitació a ser present en la festa.

»NOUS NOMENAMENTS DE "CANTAIRE DE MÈRIT".

Tot seguit, la directora, Coni Torrents, acompanyada de la vicepresidenta, Teresa Calaf, procedí —per acord de la junta— a lliurar els títols de "Cantaire de mèrit" i un detall floral a les cantaires següents: Dolors Buchaca Pujol, Maria Montraveta Oliveres, Pilar Palau Noguera, Gemma Serarols Vilella, Milagros Sucarrats Puyalto i Rosa Valero Pérez. Prèviament, el president, Lleonard del Rio, féu una glossa personalitzada de cada cantaire.

»**RECONeixEMENT ALS NOSTRES PIANISTES.** També foren obsequiats amb unes artístiques ceràmiques els pianistes de la coral Isidre Solé Solernou, ja jubilat, i Maite Torrents Gubianes, ben activa encara i que per molts anys. Les lliuraren Coni Torrents i el regidor Pere Camps. Els féu a mans unes flors la tresorera, Rosa Vilanova.

»"Amb un lliurament generós i eficaç, i amb una implicació plena —comentà el president Del Rio—, han aconseguit magnificar les nostres actuacions. Els hem d'agrair la seva integració, el seu mestratge i la seva disponibilitat.

»**LLIURAMENT DE RECORDS DE SIMPATIA.** Digué Lleonard del Rio: "Dintre el nostre col·lectiu, hi ha cantaires que, atesa la seva antiguitat en la coral, han estat distingits amb els títols de 'Cantaire d'honor' i 'Cantaire de mèrit'. Volem, però, que avui tothom pugui celebrar aquests joiosos

vuitanra anys [...]; per això lliurarem un record de simpatia als cantaires que fa més poc temps que s'han incorporat a la Coral. [...]" Són Joan Bernadí Roma, Miquel Bernadí Simó, Josep Brugat Solà, Tofi Calvache Jiménez, Pepita Casanel·las Solé, Josep Garcia Muñoz, Pietat Merino Urgell i Irene Salvadó Segura.

»Tots ells van rebre una ceràmica i un pomell de flors.

»**SOCIS D'HONOR.** La secretària de la coral va llegir l'acord de l'assemblea de 8 de març del 2018 en la qual es ratificava per unanimitat la proposta de Mercè Travesset i Concepció Cuadras de nomenar Socis d'Honor el matrimoni Del Rio - Torrents, president i directora de la coral, respectivament, dintre les festes del vuitantè aniversari.

»En féu l'oferiment la cantaire Mercè Travesset, que acabà dient: "Coni i Lleonard, no deixeu de ser com sou, ni deixeu mai de tenir aquest immens amor per la coral. L'enhorabona per aquests vuitanta anys ininterromputs. Que, si Déu vol, sigui per molts més anys, i que nosaltres ho puguem veure."

»Tot seguit, Concepció Cuadras lliurà l'artística placa a Coni Torrents i Lleonard del Rio. Aquest agrai la distinció i afegí; "L'important de la coral sou vosaltres, amigues i amics cantaires. Vosaltres sou els qui doneu vida a la Coral de Santa Maria, perquè sou indispensables per a dotar de forma i veu el nostre col·lectiu. La raó de ser d'una coral són les persones que en formen part, i, com us hem dit altres vegades, ningú no és imprescindible però tothom és necessari."

»**EL REGIDOR PERE CAMPS CLOU LA VETLLADA.** El regidor Pere Camps va cloure la vetllada posant en relleu la qualitat humana d'aquesta coral, que traspua i enriqueix l'entitat. Felicità directius i cantaires per l'esdeveniment i els desitjà un futur ben pròsper seguint amb aquesta línia històrica que ennobleix la ciutat.

»Mostra del bon ambient que es respirava és que hom es resistia a abandonar la sala. Els comiats es perllongaren una bona estona, emplaçant-se a la represa dels assaigs de la pròxima setmana.»

19, 23 i 30 novembre. Assaigs extraordinaris sota la direcció Joan Martínez Colàs per a preparar l'actuació del

dia de la Puríssima, patrona de la coral. El mestre Martínez Colàs substitueix provisionalment la directora titular CTG, convallescent de la seva malaltia.

1 de desembre. A la basílica, la CSMI participa en els cants de la presentació del Sínode Diocesà per l'Esperança, organitzada pel bisbat de Vic. L'acte, seguit d'una missa, és presidit pel bisbe de Vic, Romà Casanova, acompanyat dels sacerdots de l'arxiprestat. El temple s'omple del tot.

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. La parròquia de Santa Maria i la coral titular celebren la seva festa patronal. A la basílica hi ha un ofici solemne a migdia, presidit per Mn. Xavier Bisbal, acompanyat per Mn. Eduard Flores —que pronuncia la homilia— i per Mn. Josep Aribau. A l'ofertori es fa la processó de les ofrenes, en la qual participen tots els grups parroquials llegint una pregària i oferint un element material de la seva activitat. Per part del nostre cor ho fan els cantaires Pepita Casanellas i Alfons Ferrer llegint aquest oferiment: «Des de la Coral de Santa Maria demanem al Senyor que ens refermi el coratge de mantenir viva l'esperança. Amb el seu ajut, no ens mancarà mai la seva força.»

Els cants de la missa són a càrrec de l'esmentada agrupació, dirigida pel mestre Joan Martínez i acompanyada a l'orgue per Lluís Victori. S'interpreta el cant d'entrada «Honor i glòria», «Senyor, cantaré tota la vida els vostres favors» (salmista: Rafi Pérez), el «Gloria» i el «Sanctus» de la «Missa in honorem sancti Hieronymi»; a l'ofertori, «Ave verum», i a la comunió, «Benaurada!» en una felicíssima interpretació.

Abans d'acabar l'eucaristia, la parròquia i el seu Consell Pastoral fan un reconeixement a la persona de Maria Martí Vidal, excantaire fundadora, la qual durant més de vuitanta anys ha estat al servei de l'església de Santa Maria. Se li fan a mans uns obsequis personals i els feligresos li dediquen un llarg aplaudiment.

El cant de l'«Himne a santa Maria» posa punt final a la celebració.

Sobre aquesta festa s'edita un opuscle amb la lletra de les lectures i dels cants de la missa. S'esmenta que aquests són a càrrec de la CSMI, sota la direcció de Joan Martínez i amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori.

Després de l'eucaristia la nostra entitat regala uns poms de flors al director, a l'organista, a les cantaires col·laboradores Laia Camps i Merche Handric. També a la directora CTG i a la secretària Concepció Cuadras per llur onomàstica.

20 de desembre. La pluja va fer la guitza a les cantades nadalenques que tradicionalment s'ofereixen a la plaça de l'Ajuntament les vigílies de Nadal. Però no aconseguí suprimir-les, perquè trobaren un marc idoni: la basílica de Santa Maria. Sota la direcció de Frederic Prat i amb l'acompanyament del pianista Josep Xaubet, s'interpretaren «El noi de la mare», «El rabadà», «Santa nit», «Joia en el món», «Fum, fum, fum», «El cant dels ocells» i l'«Himne al patge Faruk».

22 de desembre. Moltes sorpreses en el dinar de pre-Nadal que celebra la nostra associació al restaurant Canaletes.

La cantaire Concepció Cuadras, secretària de l'entitat, té càrrec seu la coordinació del guió de la trobada, que s'inicia amb un elogi de la pagesia catalana, en forma d'antics proverbis tradicionals, prèvia l'habitual benedicció de la taula. Hi ha obsequis per a tots els comensals; el tradicional brindis, corejat per tothom, amb un particular record per a cantaires, familiars, amics i col·laboradors a càrrec d'Alfons Ferrer i Isidre Solé C.; una gran tómbola amb prop d'una setantena de regals, cedits per empreses i comerços anoiencs; un reconeixement de la tasca de la directora CTG, de la inestimable col·laboració de la pianista Maite Torrents i del treball del president LdRC.

No hi manca la consuetudinària cantada del repertori nadalenc del nostre país. El «Cant dels adéus» clou la vetllada.

ELS DETALLS. *La vida és plena de detalls que ajuden a fer-la més gratificant. Això ho sap prou bé la Coral de Santa Maria, que procura tenir-ho en compte en tot moment.*

Tal com es féu en el dinar del vuitantè aniversari, en el de pre-Nadal, la coral va regalar a tots els comensals un petit obsequi. Si a l'hotel Bayona va ser una artística tassa amb el logotip dels vuitanta anys, al restaurant Canaletes fou un caseta nadalenca, de fusta, il·luminada interiorment.

En el transcurs de l'any 2019 s'han editat dos números de El Trumfo, butlletí intern de la Coral de Santa Maria.

* * *

2020 /

La Coral de Santa Maria sofreix les primeres conseqüències del Covid-19

A casa nostra, fins a arribar la pandèmia, havíem viscut relativament bé. Quan a primers d'any sentírem pels mitjans de comunicació que el virus Covid-19 castigava durament la Xina i altres zones asiàtiques, ho veiem molt lluny, sense preveure que la infecció pogués arribar a casa nostra.

Però heus aquí que, al cap de poques setmanes, les alertes ja rondaven per Itàlia i ben aviat arribaren al nostre país.

Igualada és una de les primeres localitats afectades i el problema cau com una llosa sobre tota la Conca d'Òdena. Metges, infermers i sanitaris es veuen desbordats.

Festa de Cap d'any a la basílica en acabar la missa solemne cantada per la CSMI

Han de reforçar serveis i horaris, amb el risc que això comporta. No donen l'abast. Alguns malalts contagiats són evacuats a diversos hospitals forans. I comencen a caure les primers víctimes mortals. La ciutat viu aterrida, espantada, commocionada, mentre que el coronavirus s'estén amb una puixança desfermada.

Bo cal dir que la Coral de Santa Maria d'Igualada, des del primer dia del confinament perimetral anoienc, suspèn l'activitat. El whatsapp serà a partir d'ara l'utilíssim contacte que ajudarà a mantenir-nos en contacte.

No han passat ni dues setmanes del confinament a què es troba submergida la ciutat i els seus voltants quan rebem, el 21 de març, la tràgica notícia de la mort a l'Hospital de Vic del nostre company Isidre Solé C., víctima del maleït virus. La desgraciada notícia va escampar-se immediatament per la coral, davant l'estupor de tots plegats.

Ben aviat coneixem que també altres companys cantaires estan internats en centres hospitalaris. Ho anem seguint atents i preocupats per la seva gravetat.

Tretze dies més tard, ens deixa un altre estimadíssim company cantaire, en Miquel Bernadí. Fou el divendres dia 3 d'abril. La infortunada notícia ens cala fortament a tots, perquè, gràcies a la bona disposició de la Carme, la seva esposa, anàvem seguint amb interès la lluita forà mida entre la vida i la mort, que fluctuava amb incertesa.

Seguim les diverses incidències. L'agent viral campa al seu aire i s'estén arreu. Alguns cantaires sofreixen la malaltia i sortosament la poden superar, però d'altres famílies de la nostra coral que es veuen igualment afectades perden algun familiar. Les notícies que ens arriben d'arreu del país en el segon trimestre són realment tràgiques.

Per a més fatalitat, el Covid-19 castiga d'una manera forassenyada la importància de viure el dol. Els familiars de les víctimes de la pandèmia són tractats bruscament, fent que aquesta última partença sigui molt difícil de tancar. Hom ha enyorat el ritual de l'adéu, la vetlla i la cerimònia. En definitiva, el respecte pels difunts. No s'han pogut acomiadar com cal. Han hagut de fer-ho apressament, a corre-cuita, sense poder organitzar els sentiments i veure-hi amb més claredat.

Per això, a mitjan mes de setembre, la coral organitza unes emotives exèquies, a l'església de la Soledat, pels nostres companys Isidre i Miquel, amb la voluntat que serveixi de bàlsam, de memòria i de consol.

Aquesta és la síntesi d'una anualitat que comença amb força i acabat amb desconhort.

1 de gener, Cap d'Any. A la basílica de Santa Maria d'Igualada, ofici del dia, amb la intervenció de la coral titular.

La nostra formació, dirigida per Coni Torrents Gubianes, compta amb la col·laboració de Lluís Victori, organista de l'església gran. S'interpreten: «Salve, Mare!», «Senyor, tingueu pietat» de la melodia «Laudeamus virginem» del *Llibre Vermell de Montserrat*, «Senyor, cantaré tota la vida» (salmista: CTG), «Al·luia», «Crec en un Déu», «Tota la terra es prosterna», «Sant», «Prenostre», «Anyell» de la *Missa del Papa Joan* i «Benaaurats» (solista: Josep Brugat).

En acabar hi ha la veneració de l'infant Jesús, mentre hom canta «Fidels, atanseu-vos» i «Joia en el món».

14 de gener. La nostra entitat fa una visita guiada a les obres de reforma de l'església parroquial de la Soledat per conèixer-ne els trets més destacats. El mateix rector, Mn. Josep Massana, explica els aspectes més significatius de l'important restauració: el sentit del temple neogòtic, els vitralls, el baldaquí, el baptisteri, l'accés i tota la simbologia vinculada a la Mare de Déu de la Soledat, reflectida especialment en les dues llànties del transsepte. Una visita molt interessant que serveix per a conèixer les principals característiques d'una remodelació tan laboriosa.

2 de febrer, festa de la Candelera. Com és tradicional, la CSMI participa en els cants de la missa d'aquesta diada, complementada amb la de l'endemà, Sant Blai, que se celebra a la Tossa de Montbui, acte que congrega nombrosos fidels. La missa és presidida per Mn. Josep M. Pujol. El nostre cor, dirigit per CTG i amb l'acompanyament a l'orgue de Maitte Torrents, interpreta: «Salve, Mare», «Glòria», el salm responsorial «El Senyor és el Rei de la glòria» (salmista: Rafi Pérez), «Benaurada!», «Tu, Jesús» i «Benaaurats» (solista:

Cantaires de la CSMI, en la festa de la Candelera a la Tossa de Montbui

Després d'uns anys de treball en obres de remodelació, l'església de la Soledat presenta avui un aspecte extraordinari, gràcies a la dedicació del seu rector Mn. Josep Massana

Josep Brugat). Finalment es canten els «Goigs de la Mare de Déu de Gràcia», mentre els fidels veneren la imatge de la Verge i reben una almosta d'avellanes.

En el transcurs de la celebració es procedeix a la benedicció de candeles i de fruits de les cistelles que s'han col·locat al presbiteri davant l'altar donant un atractiu color a la festa. Els donatius de fruita es lliuren a la Llar del Sant Crist d'Igualada. Se sortegen entre els assistents una panera i un tortell.

A la sala del refugi s'inaugura una exposició de Mercè Cartañà titulada «Una ullada a la il·lustració científica» d'Orquídiades de l'Anoia (GOA).

Les bones temperatures afavoreixen l'afluència de visitants, tant és així que l'ampla esplanada es veu col·lapsada de turismes per la gran gentada, havent de recórrer a la vorera de la carretera que dona accés al cim de la muntanya.

28 de febrer, primer divendres de Quaresma. A la basílica, inici dels dies de pregària al Sant Crist d'Igualada, que es faran setmanament durant el període quaresmal.

Els cants són a càrrec de la coral titular, dirigida per CTG i amb l'acompanyament de Lluís Victori.

Mentre es canten els goigs es trasllada processionalment la imatge del Sant Crist des del seu altar propi fins al manifestador de l'altar major.

Amb el cant del «Miserere» i el motet «Perdó, Senyor» comença la devota funció. Es continua amb el «Cant a les cinc llagues», la «Déu vos salve, Maria» i el «Glòria al Pare».

Tot seguit hi ha l'eucaristia, presidida pel rector in *solidum* Mn. Eduard Flores, el qual pronuncia l'homilia. L'acompanyen el prior eclesiàstic, Mn. Xavier Bisbal, Mn. Josep Aribau, el caputxí fra Josep Anand Renald i el diaca Mn. Pere Roig.

El repertori de cants és el següent: «Compadiu-vos de mi, Déu meu», «Glòria i lloança», «Sant» de Chevetogne, «Prenostre», «Anyell», «Vós i jo» i «Al Sant Crist d'Igualada».

4 de març. Mor a l'edat de 96 anys l'aparellador i empresari Veremon Bertran Torras, vdo. de Maria Antònia Vilarrubias Pons. Era un bon amic i col·laborador de la nostra entitat.

7 de març. En aquesta data la nostra agrupació està configurada així: directora, CTG; pianista, Maite Torrents; cantaires, Pepita Abril, Joan Bernadí, Miquel Bernadí, Josep Brugat, Dolors Buchaca, M. Teresa Calaf, Tofi Calvache, Encarna Cànovas, Pepita Casanellas, Concepció Cuadras, Alfons Ferrer, Josep García, Roser González, Pietat Merino, Maria Montraveta, Pilar Palau, Rafi Pérez, Jaume Puig, Elisabet Puñal, M. Àngels Riba, LdRC, Irene Salvadó, Gemma Serarols, Isidre Solé C., Núria Soterias, Milagros Sucarrats, Mercè Travesset, Rosa Valero, Roser Viadiu, Rosa Vilanova i Josep M. Vilarrúbias.

CORONAVIRUS. El 12 març es detecta a Igualada un notable focus del virus Covid-19. Les autoritats decreten que els ciutadans de la Conca d'Òdena —Igualada, Vilanova del Camí, Jorba, Òdena i Santa Margarida de Montbui

Processó de llantions en el funeral pels dos cantaires de la CSMI, que s'endugué la pandèmia

(prop de 66.000 persones)— quedin confinats a partir de les nou del vespre.

El gran creixement de casos nous de coronavirus en el brot que comença aquesta setmana a l'hospital de Igualada arriba en un dia a passar de 20 a 58. Tot plegat obliga a prendre aquesta mesura extraordinària.

La CSMI decideix suprimir els assaigs *sine die*.

21 de març. Mor a l'Hospital de Vic, on va ser traslladat fa uns pocs dies per l'afecció vírica, Isidre Solé Corbella, cantaire de la CSMI. Tenia vuitanta-tres anys. La notícia provoca una gran commoció entre els cantaires. L'Isidre va integrar-se a la coral l'any 2007. Actiu i treballador, dinàmic i entusiasta, els darrers anys va formar part de la junta directiva com a vocal. En el 2013 fou nomenat «Cantaire de mèrit», i en el 2018, «Cantaire d'honor».

3 d'abril. Mor a l'Hospital de Bellvitge, on estava internat, el cantaire de la Miquel Bernadí Simó, de setanta-cinc anys d'edat, víctima de la pandèmia. La família coral queda consternada en conèixer la seva defunció, per les moltes qualitats que l'acompanyaven: senzill, discret, amable, enamorat de la música i plenament integrat a la nostra entitat, des del seu ingrés l'any 2017.

1 de maig. La CSMI compleix vuitanta-un anys de la seva existència. Una notícia que lamentablement arriba després d'haver perdut molt recentment dos recordats i apreciats companys, víctimes del virus que ja aterreix tot el món.

15 de maig. Com la majoria d'entitats, la nostra ha d'interrompre els assaigs, per raons sanitàries, i deixar sense efecte els compromisos que tenia programats.

Malgrat tot, en commemoració del vuitanta-unè aniversari fundacional, es vol recordar aquesta important efemèride mitjançant el que s'anomena «Galeria fotogràfica de la coral», difosa a través del grup de whatsapp que funciona entre els cantaires. Des d'avui i fins al 3 d'octubre s'envia diàriament un document històric amb el corresponent comentari, repassant els trets més destacats de la nostra agrupació, des de l'any 1939, quan va néixer amb el nom de Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.

20 de setembre. La CSMI dedica una emotiva missa en sufragi dels cantaires Isidre Solé Corbella i Miquel Bernadí Simó, víctimes del Covid-19. L'acte té lloc a l'església de la Soledat, que en aquesta diada celebra la festa patronal (en la proximitat del dia propi, que és el 15). Al presbiteri s'hi col·loca una fotografia dels esmentats difunts.

La cerimònia és presidida pel rector de la parròquia, Mn. Josep Massana, el qual en la salutació d'entrada evoca l'excantaire fundadora Maria Martí—que des de fa unes quantes setmanes es troba acollida a la Llar del Sant Crist—, la qual recentment ha arribat a l'edat de cent anys.

També hi ha un record pels excantaires i familiars que ens han deixat en el transcurs dels darrers dotze mesos: Paquita Valls, Maria Rosa Vilaseca, Albert Samper, Guillem Llaràs, Teresa Cuadras, Xavier Robles, Amadeu Morros i Ramon Segura.

En aquesta missa es fa igualment memòria de Maria del Rio, fundadora i directora durant seixanta anys de la coral, en el catorzè aniversari del seu traspàs.

«LA PANDÈMIA ENS HA ROBAT L'EXPRESSIÓ DEL DOL». Abans de començar la missa, el president de la Coral, Leonard del Rio, recorda: «El nostre bisbe, Mons. Romà Casanova, va dir que aquest temps de pandèmia, no solament ens ha robat vides, sinó també l'expressió del dol. És per això que la nostra coral fa seu aquest dolor, pregant pels nostres difunts en aquesta eucaristia i portant, alhora, consol a les famílies amigues.» S'encarreguen de les lectures els cantaires Concepció Cuadras i Alfons Ferrer.

LA PROCESSÓ DELS LLANTIONS. Especialment emotiva és durant l'ofertori la processó dels llantions, portats pels familiars d'Isidre Solé C. i Miquel Bernadí, i per tots els cantaires de la Coral de Santa Maria.

El president de l'assemblea, Mn. Josep Massana, subratlla la circumstància pandèmica i el simbolisme de la flama dels llantions amb la seva comunió i recordança.

Els cants, en els quals participa tota l'assemblea, són dirigits per Coni Torrents. Es compta amb la col·laboració a l'orgue dels germans Arnau i Èric del Rio, que falquen les diverses parts de l'eucaristia amb peces de Corelli, Bach, Gounod i Boëllman.

Assistència dels cantaires de la CSMI en la missa patronal de la Immaculada

«QUE AQUEST SUFRAGI SIGUI BÀLSAM, MEMÒRIA I CONSOL». Abans d'acabar la celebració, Concepció Cuadras i Leonard del Rio, secretària i president, respectivament, llegeixen unes paraules dedicades als companys difunts. Després es canta el «Virolai».

En la seva intervenció, Cuadras evoca la simpatia i unes vivències dels dos companys víctimes d'aquesta desgraciada pandèmia. Del Rio, per la seva banda, fa una detallada anàlisi de les nefastes conseqüències que ha sofert Igualada i també té un record per a l'Isidre i per a en Miquel i altres familiars. Acaba dient: «Aquest Covid ha castigat d'una manera forassenyada la importància de viure el dol. Els familiars de les víctimes d'aquest virus han estat tractats brusquement, fent que aquesta última partença sigui molt difícil de tancar. Hem enyorat el ritual de l'adéu, la vetlla i la cerimònia. En definitiva, el respecte pels difunts. No hem pogut acomiadar-los com cal. Hem hagut de fer-ho apressadament, a corre-cuita, sense poder organitzar els sentiments, i veure-hi amb més claredat.

»Esperem que aquests sufragis que acabem d'oferir pels nostres companys Isidre i Miquel serveixi de bàlsam, de memòria i de consol. I, molt important: ens cal viure l'esperança cristiana del retrobament.

»Amigues, amics, que al cel ens puguem veure!»

3 d'octubre. Avui acaba la «Galeria fotogràfica de la coral» que ha enviat als cantaires, a través del grup de whatsapp, un total de cent quaranta fotografies històriques amb el corresponent comentari.

24 d'octubre. Mor a la Llar del Sant Crist la Sra. Maria Martí Vidal, la darrera cantaire fundadora del Cor Parroquial de Santa Maria, on va romandre seixanta-set anys. El desembre de 1990 va rebre el títol de «Cantaire d'honor».

TOT RECORDANT MARIA MARTÍ VIDAL. El setmanari *Catalunya Cristiana*, en el seu núm. 2.149 (29-10-2021), publica l'article següent, signat per Leonard del Rio en qualitat de president de la Coral de Santa Maria:

«El 26 d'octubre es va celebrar a la basílica de Santa Maria d'Igualada la missa funeral per la centenària igualadina Maria Martí Vidal. No hi havia familiars, però sí moltes persones que l'apreciàvem de cor. Gent propera a la sensibilitat religiosa; tothom cantava, cosa poc freqüent en els enterraments.

»Més de vuitanta anys com a sagristana d'aquella església parroquial, terciària franciscana des de molt jove-neta i la darrera del grup de cantaires fundadores del Cor Parroquial de Santa Maria.

»Discreció i fidelitat. Heus aquí dos qualificatius que em vénen a la memòria en evocar la personalitat de la Maria Martí Vidal. Però ben segur que trobaríem moltes altres equivalències: senzillesa, moderació, bona disposició, seny, perseverança...

»Després de la desfeta de la guerra (in)civil —febrer de 1939— la Maria va formar part del grup fundador de l'esmentat cor. Unes noies que anaven a cantar en les misses que se celebraven als hospitals, a les presons o a les places, perquè els temples havien estat desvalisats o destruïts per la fúria iconoclasta, i van fer del cant un servei a la litúrgia i al país. Abans, d'això se'n deia apostolat, i ara ho podríem traduir com a catequesi, que és sinònim d'apostolat, propagació, missió.

»Doncs bé, la Maria Martí va continuar fidel, durant seixanta-set anys, cantant a la Coral de Santa Maria, sense cap interrupció. Fins que l'any 2007, per raons d'edat, va deixar el seu compromís com a cantaire, malgrat continuar participant en les festes i altres esdeveniments. Fins i tot, en aquests darrers anys, quan havíem d'assajar els vespres a la basílica, la Maria ens obria i ens tancava les portes del

temple. Voleu una prova més tangible de fidelitat?

»Els centenars de cançons que amb tant entusiasme la Maria Martí ha cantat, poden esdevenir ara la clau de volta que l'ajudin a fruir de la imperible felicitat perpètua.»

8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció. Des de fa vuitanta-un anys la nostra coral de Santa Maria festeja la seva patrona a l'església gran. És una data important en el calendari, motiu pel qual els cantaires la viuen amb especial intensitat.

Any rere any hem solemnitzat amb els cants la missa solemne, que coincideix també amb el Dia de la Parròquia al temple titular.

Aquesta tradició enguany es veu trencada a causa de l'epidèmia que sofreix la població a conseqüència del Covid-19. Les restriccions són molt estrictes i el bisbat, amb molt bon criteri, ha prohibit aquests mesos els assaigs de les corals d'església. Creiem que és una decisió prudent i encertada, malgrat que ens dolgui. Sempre val més prevenir que curar. D'altra banda, el nostre cor ja ha sofert dues víctimes d'aquesta malaurada pandèmia i el seu record és viu i entranyable.

De tota manera, enguany els cantaires són presents corporativament, entre la feligresia, participant en l'eucaristia de la missa solemne de dos quarts d'una del migdia. És una manera de solidaritzar-nos i fer-nos presents en la festa patronal, que ben segur també complau la Verge.

En acabar es fa una fotografia de grup a les escales del presbiteri.

En el transcurs de l'any 2020 s'ha editat un número de El Trumfo, butlletí intern de la Coral de Santa Maria.

PADRÓ MUNICIPAL. A 31 de desembre del 2020 el padró municipal d'Igualada és de 40.742 habitants.

* * *

APÈNDIXS

APÈNDIX 1

DEDICAT A LES DUES DIRECTORES QUE HA TINGUT LA CORAL EN LA SEVA HISTÒRIA:
MARIA DEL RIO MONTFORT I
M. CONCEPCIÓ (CONI) TORRENTS GUBIANES

Vis a vis

**MARÍA DEL RÍO.
LAS AGRUPACIONES ARTÍSTICAS DE IGUALADA**

De unos años a esta parte se vienen cultivando en Igualada con todo fervor y maestría varios aspectos del folklore catalán y español, en general.

La fama de las agrupaciones igualadinas no sólo ha traspasado las fronteras comarcales, sino también las nacionales, puesto que el Coro Parroquial de Santa María fue solicitado para una actuación en Lourdes.

Mañana, por primera vez, se presentarán en el Palacio de la Música de Barcelona. Charlamos con María del Río, alma de este coro parroquial.

—¿Cómo y cuándo surgió?

—Terminada la guerra de liberación, faltaban en nuestra iglesia arciprestal los elementos más indispensables para dar la debida solemnidad a las funciones religiosas. Era entonces arcipreste el inolvidable doctor Amadeo Amenós. I gracias a su celo comenzamos a formar nuestro coro.

—¿Qué papel asumió usted dentro de él?

—La dirección musical. Soy profesora de música.

—¿Se limitaron ustedes en un principio a cantar cosas religiosas?

—Sí. Queríamos únicamente dignificar el culto. Después, además de cantos religiosos, empezamos a ensayar otros folklóricos y, sin darnos cuenta, empezó a difundirse la voz y nos empezaron a llamar de distintos sitios. [...]

*María Pilar Comín
(del diari La Vanguardia, 12-5-1956)*

**SRTA. MARÍA DEL RÍO, 25 AÑOS DIRECTORA
DEL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA**

En el vigesimoquinto peldaño anual de una agrupación coral femenina, cierta lógica o estimación de valores se impone a la consideración de quienes integran la entidad musical y de cuantos han seguido la ascendente trayectoria de su existencia y actuación en la ciudad de su creación y arraigo, en los contornos o sectores regionales y en las lejanas nacionales o extranjeras. En la linde de una celebración justificada por su mismo contenido meritorio, el balance debe ser —al mismo tiempo— bendición y júbilo sobre una estela de merecimientos colectivos y pórtico de más altas aspiraciones estéticas, abierto a las posibilidades del Coro de Santa María.

Veinticinco años palpitan ya historia de organización, actuaciones, programaciones de diversa índole, viajes allende, fronteras nacionales, cantoras beneméritas que evocan con nostalgia su participación en el coro e inmarcesibles vivencias de amistad, elementos bienhechores, efemérides triunfales, obstáculos vencidos, encrucijadas y situaciones menos gratas, periodos transitorios de perfecta renovación. Hay, en este mojón conmemorativo, perspectiva, visión, experiencia, balance: la memoria tiene ya peana desde la cual otear el pasado y aconsejar inmediatez de porvenir y largo futuro.

Es de justicia destacar un hecho primordial en el global proceso de estos primeros 25 años del grupo femenino Coro

de Santa María: la continuidad invariable —en el tiempo y en la persona— de la dirección del mismo en la Srta. María del Río. La sola perduración temporal —en idéntica mano— de la batuta o índice de orientación estética de las voces agrupadas en la unidad polifacética del canto, constituye ya de por sí un valor que entraña motivación conmemorativa: fue dirección continua y ascensional, mantenida por unánime plebiscito de adhesión.

Pero la vertiente más intensa, valiosa y plurivalente se halla en la faceta personal de la dirección del Coro de Santa María. Cien y mil públicos han rubricado con plácemes y espontaneidad las actuaciones de esta agrupación femenina y han aplaudido —con singular matización o captación— a la inteligente y dinámica Srta. María del Río. Pero en esta dirección de vigesimoquinto aniversario latén méritos incuestionables que sola esta misma efeméride puede y debe pregonar: sobre la eficiencia direccional en aspectos o planes artístico-estéticos (perfección individual de la misma directora en técnica y estilos musicales, criterio selectivo de piezas para los programas, labor ímproba de ensayos para conjuntar en la unidad harmónica la pluralidad de elementos vocales, depuración de la canción popular o ejecución grandiosa y expuesta de lo clásico, etc.) hubo en la concreta dirección de la Srta. María del Río tareas y finalidades que, sobre el vuelo ingente del arte musical y más allá de su misma misión social y pedagógica, han comunicado a su actuación —previsora, íntegra e infatigable— características de excepcional exponente.

Al mantenimiento de la organización coral y a la simple cohesión de los elementos femeninos en lenta y natural sucesión, la dirección «maternal» y solícita de la Srta. María del Río ha aportado siempre alta intuición y logro de valores espirituales que han impreso a su batuta artística un signo de justa consideración: la música ejecutada por «su» coro, objetivo artístico o fin para los públicos, no ha sido —sin más— actividad colectiva, coordinación de impulsos, ideales los sentimientos. Hubo más, mucho más, bajo la realidad de todas esas magníficas realidades.

En la dirección que glosamos, el máximo exponente de intencionalidad se cifró en un «apostolado» acogedor, benéfico, influyente y oportunísimo en el área inmediata de las mismas componentes del Coro de Santa María: las virtudes del arte musical obraron la primera eficiencia —interna o personal, externa o expansiva— en todas las almas femeninas que en el coro hallaron calor de amistad, comprensión humana, luces inesperadas, elevación, ejemplaridad, oportunidades de irradiación personal y coyuntura de horizontes humanos con anchurosa proyección espiritual. La dirección de la Srta. María del Río acertó a coronar la cúspide de todos los cantos de «su» coro con largo epifonema que —como gota en ingente cauce fluvial o como nota ambiciosa en la euritmia divina de los valores humanos— conjuntara eternamente todas «sus» voces en la música del Creador. En esta suprema aspiración apostólica —meta ultraartística, frontera divina— estimamos y colocamos la peculiar y extraordinaria idiosincrasia de la serena pero ineludible y vigorosa dirección de la Srta. María del Río.

Su ímproba aplicación personal a estas finalidades que absorben la total dedicación de una vida, no ha sido —por fortuna— empresa de soledad y peregrinación de desierto; la obediente entrega de las cantoras a la sinuosidad de la batuta fue siempre masiva colaboración en la superior intencionalidad. Y en la cálida, fusionada compenetración de ideales artístico-espirituales, la dirección ha experimentado doquiera y constantemente la indeclinable asistencia fraternal de la Srta. Mercè del Río, eslabón y entronque entre el índice musical de la dirección y el área de las voces del Coro de Santa María de Igualada.

Reiteramos dos ideas espoleadoras: el balance de conmemoración —positivo, espléndido, meritorio— traza un pórtico de venideras posibilidades a esta entidad coral hacia los perennes valores de la música y ...las cimas espirituales de divina y apostólica trascendencia.

P. José Poch Gallart, Sch. P.

(del programa de les festes de les noces d'argent 1964)

El coro y su directora

CONVERSANDO CON LA SRTA. MARÍA DEL RÍO

Mañana se inician los actos que el Coro Parroquial de Santa María ha organizado con motivo de la conmemoración de los 25 años de existencia. Su directora, la Srta. María del Río, ha vivido plenamente consagrada durante este período a la dirección del coro.

—¿Dónde estudió usted música?

—Cursé la carrera en el colegio de la Divina Pastora, bajo la dirección de la Rda. M. Remedios Palahí. Más adelante estudié armonía en el Conservatorio de Música del Centro Nacional, con el malogrado maestro Joan Just.

—¿Cómo llegó la formación del coro?

—Al terminarse la guerra de liberación y al acercarse el mes de mayo, nos reunimos un grupo de señoritas para organizar un coro que cantara a la Virgen en aquel mes. El Rdo. Manuel Calafell, que actuaba entonces como

organista de la parroquia, me encomendó la dirección del mismo, por cuanto la escasez de sacerdotes en aquella época no le permitía a él atenderlo, por necesitarse su presencia en otros lugares. Más tarde, Mn. Amadeo Amenós, entonces arcipreste, al ver nuestra buena voluntad nos alentó a continuar y ampliar el grupo de cantoras.

—¿Con cuántas voces se creó?

—No éramos más que ocho o diez.

—¿Siguen algunas de las de entonces?

—Sí, son cuatro las que durante 25 años han continuado conmigo sin interrupción: Rosario Roura, Teresa Castellá, María Martí y mi hermana Mercedes.

—¿Cuántas son en la actualidad?

—Lo formamos 33 voces. Este ha sido el número que, aproximadamente, ha formado el coro durante sus 25 años de existencia.

—¿Recuerda usted el primer concierto?

—Fue en Tarrasa, atendiendo a una invitación de la masa coral de aquella ciudad, con la que habíamos establecido anteriormente contacto en unos concursos anteriores. Por cierto que nos sorprendió el éxito obtenido en aquella primera salida importante del coro, puesto que los organizadores del concierto creían que el hecho de ostentar el nombre de Coro Parroquial restaría categoría y público. Por suerte pudimos demostrar que con dicho título también se pueden dar conciertos aceptables. El público correspondió de manera extraordinaria y el éxito fue completo.

—El Coro Parroquial ha cruzado varias veces la frontera española. ¿En cuántos países han actuado?

—Aparte de recorrer muchas regiones españolas, como Baleares, Madrid y el norte de la península, hemos viajado por Portugal, Andorra, Francia e Italia.

—¿Cuál fue la mejor acogida?

—Se hace difícil contestar esta pregunta. Por donde hemos estado, sólo hemos encontrado afecto y buena voluntad. Fue emotiva la acogida de Bagnères-de-Luchon, durante su fiesta de la Batalla de las Flores, y, por descontado, ¡qué inolvidable la benevolencia de Su Santidad el Papa Juan XXIII, en Castelgandolfo, cuando se dignó bendecir nuestro estandarte!

—Srta. Del Río, ¿han alcanzado la meta propuesta?

—No nos hemos propuesto ninguna meta. Nuestra labor durará mientras Dios quiera y nos dé aliento para seguir su apostolado.

—¿Cuáles son las actividades actuales del coro?

—La principal es participar en los actos litúrgicos de la Iglesia cuando sea necesario. Además, efectuamos conciertos y excursiones.

—¿Qué representan para usted estos 25 años?

—Sólo puedo decir que doy gracias a Dios por haberme permitido en este tiempo hacer algo en su favor, si es que ese algo merece la pena. Y también creo que representan un motivo de satisfacción por haber podido convivir con todas las que han pasado por el coro, encontrando en ellas afecto y amistad, a todas las cuales no puedo menos que agradecer muy sinceramente la confianza y la benevolencia con que me han tratado.

Por nuestra parte, vaya la más sincera felicitación al Coro Parroquial por sus 25 años de existencia y deseamos que por muchos años siga desarrollando su magnífica labor.

Jesús Enrique de Pedro
(del setmanari Igualada, 26-5-1965)

SRTA. MARIA DEL RÍO, MILAGRO DE CONTINUIDAD

El corazón tiene un calendario que canta sus fechas al son de una cajita de música íntima i reposada; y el calendario del corazón tiene pocas fechas, pero esenciales, que marcan la orientación de toda una vida. Quiero decir que estas escasas fechas que agrupa el corazón tienen un denominador común, un fervor idéntico, un aire especial que las uniforma en una misma esencia y que forman su vida propia.

O muchas vidas, en una vida plural, cuando unidas en coro se descubre en las mismas fechas una idéntica ternura y un mismo gozo interior.

Veintiocho años palpitan ya historia de organización, actuaciones, programaciones de diversa índole, viajes allende fronteras nacionales, cantoras beneméritas que evocan con nostalgia su participación en el coro e inaccesibles vivencias de amistad, elementos bienhechores, efemérides triunfales, obstáculos vencidos, encrucijadas y situaciones menos gratas, períodos transitorios de perfecta renovación. Hay, en este mojón conmemorativo, perspectivas, visión, experiencia, balance: la memoria tiene ya peana desde la cual otear el pasado y aconsejar inmediatez de porvenir y largo futuro.

Es de justicia destacar un hecho primordial en el global proceso de estos primeros veintiocho años del Coro de Santa María: la continuidad invariable —en el tiempo y en la persona— de la dirección del mismo de la Srta. María del Río. La sola perduración temporal —en idéntica mano— de la batuta o índice de orientación estética de las voces agrupadas en la unidad polifacética del canto, constituye ya de por sí un valor que entraña motivación conmemorativa: fue la dirección continua y ascensional, mantenida por unánime plebiscito de adhesión.

Pero la vertiente más intensa, valiosa y plurivalente se halla en la faceta personal de la dirección del Coro de Santa María. Cien y mil públicos han rubricado con plácemes y espontaneidad las actuaciones de esta agrupación femenina y han aplaudido —con singular matización o captación— a la inteligente y dinámica Srta. María del Río. Pero en esta dirección de vigésimo octavo aniversario latén méritos incuestionables que sólo esta misma efeméride puede y debe pregonar: sobre la eficiencia direccional en técnica y estilos musicales, criterio selectivo de piezas para los programas, labor ímproba de ensayos para conjuntar en la unidad armónica la pluralidad de elementos vocales, depuración de la canción popular o ejecución grandiosa y expuesta de lo clásico, etc., hubo en la concreta dirección de la Srta. María del Río tareas y finalidades que, sobre el vuelo ingente del arte musical y más allá de su misión social y pedagógica, han comunicado a su actuación —previsora, íntegra e infatigable— características de excepcional exponente.

Al mantenimiento de la organización coral o a la simple cohesión de los elementos femeninos en lenta y natural sucesión, la dirección «maternal» y solícita de la Srta. María del Río ha aportado siempre alta intuición y logro de valores espirituales que han impreso a su batuta artística un signo de justa consideración: la música ejecutada por su coro, objetivo artístico o fin para todos los públicos, no ha sido —sin más— actividad colectiva o de coincidencia de impulsos, ideales o sentimientos. Hubo más, mucho más, bajo la realidad de todas estas magníficas realidades.

En la dirección que glosamos, el máximo exponente de intencionalidad se cifró en un apostolado acogedor, benéfico, influyente y oportunistísimo en el área inmediata de las mismas componentes.

Esta ímproba aplicación personal a estas finalidades que absorben la total dedicación de una vida, no ha sido —por fortuna— empresa de soledad y peregrinación de desierto: la obediente entrega de las cantoras y la cálida y fusionada compenetración de ideales artístico-espirituales ha experimentado constantemente la indeclinable asistencia fraternal de la Srta. Mercedes del Río, eslabón y entronque entre el índice musical y el área de voces.

Infundiendo alma y vida, voz y canción, reflejo e imagen, sigue proliferando el milagro asombroso de la continuidad, el cáliz y sépalos.

Evocar estos seis años últimos de vida musical es revivir un largo enamoramiento renovándolo al son de una cajita de música con que despierta el calendario del corazón.

«Nació humilde —decía el malogrado escritor y buen amigo Ramón Solsona—, con la humildad del que con todo y su valer desconoce sus méritos.» Y acertó.

De Santa María tomó el nombre y con la invocación de María se iniciaron y han seguido sus deliciosos conciertos. Y no solo eso, sino que también sus pasos y andares van en pos de este milagro que se llamó María. Sus acordes han llenado los abruptos recovecos de Montserrat —atenuando con respeto su música— a los pies de la Moreneta, y han salido sendas allá, y mar allá, y montañas allá, hacia Fátima y Begoña, pasando por el Pilar y Guadalupe y el Lluch mallorquín; y se han recreado en las blancuras y azules de la azucena de Lourdes. Ante todas las hornacinas de una misma madre, han sonado en el aire y en el corazón emocionadas endechas y se han ahogado penas en lágrimas de ternura.

Sus grandes amores, Templo y Arte, arraigaron muy hondo en su corazón y desbordaros desmesuradamente en todas sus empresas.

No exento el grato sabor de las fiestas de la bendición del estandarte, bendecido personalmente por el Papa Juan XIII (obtuvieron de Su Santidad el que su *senyera* pueda ostentar un corbata igualmente bendecida por Él y cuya inscripción lo recordará a todos cuantos la contemplan), no exento este grato sabor vinieron los extraordinarios festejos de las bodas de plata. Conciertos de homenaje al coro y a su directora, con la participación de todas las masas corales igualadinas. Representaciones teatrales. Gala lírico-folklórica. Sesiones de cine.

Edición de un lujoso programa-memoria de sus cinco lustros de actuación continuada. Etc. Etc. Preferentemente, previa autorización por la Superioridad del expediente, el M. I. Ayuntamiento, «vistos los méritos que concurrían en la mencionada agrupación coral, procedió a conceder y prender en su estandarte la «medalla de la ciudad al mérito artístico».

Sus singladuras le llevaron a Francia, Andorra, Italia y Portugal, donde señorearon con gallardía el nombre de nuestra ciudad y el de España, granjeándose en las principales ciudades hermanas el entusiasmo y la simpatía de los públicos más heterogéneos. Pero su ferviente deseo es hacer llegar a toda la península el eco sonoro de sus canciones, el sabor de nuestro folklore, y el abrazo de esta tierra a toda la rica y variada policromía regional. Y así, realiza una salida a Mallorca, dos viajes al centro de España, y una gira por nuestras tierras nórdicas.

Y podríamos seguir: actuaciones locales y provinciales, colaboraciones diversas, excursiones, primeros premios... Blanes, Barcelona, Montserrat... Largo y prolijo sería sintetizar el historial vivido en esta segunda fase, que nos ha marcado el periódico de la ciudad en su conmemoración extraordinaria. En lo que quizá sí debiera hacer hincapié es

que, a pesar de los «posibles» pesares, en modo alguno se ha descuidado este ritornelo que sabe y huele y suena a Ave María. Y este es el aire de estos años que han agrupado corazones y melodías, voces y entusiasmos.

En letras de oro quedan enmarcadas en el memorial histórico de Igualada las patentes muestras de la labor realizada.

Una mención especial, en esta rápida ojeada, a la memoria de dos personalidades igualadinas, amigos y bienhechores del coro, que Dios se llevó a su eterno descanso: el buenísimo sacerdote Mn. Amadeo, fundador y ángel tutelar del Coro Parroquial, presidente de honor, y el ilustre patricio D. Ramón Solsona Cardona, escritor y mejor amigo. El coro halló siempre en ellos el consejo, el aliento y la ayuda necesarias en todo momento. Justo es, pues, este recuerdo emocionado y agradecido a que se hicieron acreedores.

Reiteramos dos ideas espoleadoras: el balance de conmemoración —positivo, espléndido, meritorio— traza un pórtico de venideras posibilidades hacia los perennes valores de la música y... las cimas espirituales de divina y apostólica trascendencia.

Andamos tan escasos de quijotismo —no de quijotadas— que cabría venerar a quienes escogieron, por haberse enamorado de su grandeza, esta arriesgada profesión con la sencillez con que se acometen estas andanzas de locura sublime, sin más apetencias que la perspectiva larga y reconfortante del deber cumplido.

P. Ramón Castelltort Miralda (1967)

Tu i jo

MARIA DEL RIO MONTFORT

Neix a Igualada el 25 de març de 1917. Estudia la carrera de piano i professorat superior de música al Col·legi de la Divina Pastora, amb la professora M. Remei Palahí, religiosa. A divuit anys aconseguix la titulació corresponent a la qualificació d'excel·lent amb distinció a l'Acadèmia Ainaud de Barcelona. L'any 1938 cursa particularment amb el mestre Joan Just harmonia i composició.

L'any 1939 funda, conjuntament amb la seva germana, el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, del qual és la directora, grup que ha actuat en diverses capitals espanyoles i àdhuc a Portugal, França i Itàlia.

Ha estat professora de música del Col·legi de les MM. Escolàpies. Ha assistit a cursos internacionals de música polifònica i religiosa.

Ha compost diverses obres musicals, particularment de caràcter religiós.

- El tret principal del teu caràcter?
- *La inquietud. El meu cap sempre cavil·la.*
- El teu principal defecte?
- *La tímidesa.*
- La qualitat que més valors d'una persona?
- *La senzillesa.*
- Què és per a tu l'amistat?
- *Una relació d'afecte i d'estimació, pura i desinteressada, que ens acompanya tant en els moments bons com en els que no ho són.*
- El somni de la teva vida?
- *Tinc tot el que em cal i no desitjo res.*
- On t'agradaria viure?
- *A casa, sigui on sigui, però amb els meus.*
- Un color?
- *El groc.*
- Una flor?
- *La margarida.*
- Un ocell?
- *Tots els que canten.*
- Un autor per interpretar?
- *Franz Liszt.*
- Una música per escoltar?

- *La simfònica de Beethoven i la polifònica de Palestrina i Victòria.*
- Un gènere musical per dirigir?
- *Tots en general, encara que molt especialment el que en diríem imitacions en forma de fuga. Aquest també és el tipus de música que m'agrada compondre.*
- Una vivència que t'agradaria reviure professionalment?
- *Les agradables, totes. Potser per emotiva l'actuació davant de Joan XXIII a Castel Gandolfo.*
- T'agrada la pintura?
- *Sí, és una de les afeccions que com a esplai també m'agraden realitzar. Igualment com altres manifestacions artístiques. Quan era més jove i disposava de més temps gaudia treballant en diverses tècniques, des del dibuix fins al repujat en pell. De fet, m'entusiasma tot el que suposa una activitat creativa.*
- Quins greuges estàs més inclinada a perdonar?
- *Els que són produïts per les rauxes.*
- Què és el que més rebutges?
- *Les persones que enraonen endebades, les crítiques, les que només veuen la part negativa de les coses, les que no saben fer-se càrrec d'una determinada situació.*
- Quins dons voldries tenir?
- *La facilitat d'expressar-me en públic.*
- Com és habitualment el teu esperit?
- *Atuït i neguitós.*
- La teva antipatia?
- *No en tinc, d'antipatia, per a ningú.*
- Com t'agradaria morir?
- *Amb coneixement. Ben preparada i adonant-me que ha arribat l'hora del traspàs definitiu.*
- Què hauries volgut ser?
- *El que sóc.*
- Ets feliç?
- *En la mesura que ho són els qui m'envolten.*
- El teu lema?
- *Actuar amb rectitud de consciència.*

Leonard IV

(dins Igualada, periòdic de l'Anoia, 22-6-1985)

Àlbum familiar

MARIA DEL RIO MONTFORT: 49 ANYS VIVINT PEL COR

La Maria del Rio és tota una institució a Santa Maria. I a tot Igualada. Ella, juntament amb d'altres, va fundar l'any 39 el Cor Parroquial de Santa Maria. I des d'aleshores n'ha estat l'única directora.

Es pot dir que tota la carrera de música —totes les assignatures, aprovades amb excel·lent— i piano l'ha dedicada íntegrament al cor. Al seu cor. Caldria comptar els quaranta-nou anys un per un per a adonar-se de l'esforç que representa tant de temps dedicat a una obra sense cap remuneració. Encara que, com que ho fa per fer apostolat, sap que la seva recompensa serà la més gran que es pugui rebre. Encara que sortosament això va per a llarg.

En honor a la veritat i sense treure cap mèrit a la Maria del Rio, sinó més aviat incrementar-lo, val a dir que no ha estat sola en aquesta tasca. Són moltes les dones que l'han ajudada dia a dia, especialment la seva germana Mercè.

De les fundadores només en queden cinc, i encara canten.

En la seva primera actuació important els canviaren el nom. Els organitzadors tenien por de no omplir. Davant la seva protesta —coneixent-la, sabem de la seva radicalitat— l'hi retornaren. La sala es va emplenar de gom a gom, i les noies del cor cantaren com els àngels. Amb el cor, és clar.

- Com es va produir la fundació del Cor Parroquial de Santa Maria?
- *Després de la guerra civil, pel maig de l'any 39, no hi havia gairebé esglésies. S'havien desmuntat i les misses es feien mentrestant a la plaça del Pilar. Per ajudar a crear ambient religiós i perquè ens feia molta alegria tornar a escoltar missa lliurement, vàrem crear amb altres companyes el cor. Cantàvem a tot arreu on hi havia missa.*

Amb el temps ens varen començar a anomenar Cor Parroquial de Santa Maria. També cantàvem a Sant Agustí amb els presos, a l'Hospital amb els malalts. A tot arreu on ens cridaven. No ens hem negat mai a cantar per a ningú.

— Quantes dones éreu en els primers temps?

— *Força. Potser una trentena. Era a causa de la gran alegria que teníem de tornar a tenir misses després de tres anys de guerra.*

— Us ha ajudat en qualsevol moment algun mestre de música?

— *No. Sempre ens ho hem fet nosaltres soles. Per a nosaltres el cor ha estat una forma de fer apostolat, la nostra manera de fer apostolat.*

— A part de Santa Maria, on més heu cantat?

— *A molts llocs. El primer lloc fou Terrassa, abans de tenir uniforme. A Terrassa ens varen batejar com el «Cor de Santa Cecília», perquè deien que amb el nom de Cor Parroquial no tindríem gent. Els vàrem obligar a retornar-nos el nostre nom. Finalment ens anomenaren Cor Parroquial de Santa Cecília, que és la patrona de la música. Vàrem tenir un gran èxit. Les vegades que hem cantat en concursos, sempre hem guanyat el primer premi. També hem cantat a l'estranger. Ens fa un gran orgull haver cantat davant el papa Joan XXIII, que ens va beneir l'estendard. Fou a Castel Gandolfo. També hem cantat a Portugal i a França. Però organitzar un viatge per a una coral és molt car i complicat. I nosaltres no hem cobrat mai ni una pesseta de ningú.*

— Quines relacions teniu amb l'arxiprest de Santa Maria?

— *Molt bones. De fet, en quaranta nou anys només n'hem tingut quatre de diferents: Mn. Amadeu Amenós, Mn. Miquel Fitó, Mn. Genís Padrós i l'actual Mn. Joan Raurell. Amb tots ells hem mantingut una relació de col·laboració. El més important fou, però, mossèn Amadeu, que va ser un veritable cofundador. Ens animava constantment, ens esperonava per a anar a cantar a tot arreu on ens convidaven.*

— Quantes dones queden de les fundadores?

— *De les dels primers temps, només en queden cinc.*

— Quantes noies han passat pel Cor Parroquial de Santa Maria durant aquests anys?

— *Dues-centes cinquanta o tres-centes.*

— ¿Us ajuda a cantar, el fet de disposar de l'orgue de Santa Maria, que té una gran qualitat musical?

— *Sí. En certa manera. Ara bé, nosaltres cantem a Déu. No importen gaire els mitjans de què disposem. L'amor a Déu ens fa cantar millor. Trobem a faltar Lluís Velázquez, que ens afinava el piano que tenim per a assajar, que és molt vell. Ara ningú no el sap afinar. Ens el varen regalar després de la guerra i encara és el mateix.*

D'aquell maig de 1939 ha passat molt de temps, han canviat moltes coses. El treball i l'obra callada de la Maria del Rio i la seva germana Mercè continua invariable, senzill, de puntetes. Ara s'estilen més les corals amb veus mixtes. Però el Cor Parroquial no és solament una coral, és també un apostolat.

La Maria del Rio no ho diu, però ha compost dues misses i una salve. Una de les misses és dedicada a mossèn Amadeu. També ha compost altres peces que canten al cor.

Maria del Rio ha sigut mestra de música de les Escolàpies, però ha dedicat tota la seva tasca musical al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.

*Jaume Singla Sangrà
(dins La Veu de l'Anoia, 15-4-1988)*

Punt ciutadà

DOBLE CINQUANTENARI

Potser no seré capaç d'expressar en aquesta columna tota la importància del cinquantenari del Cor Parroquial de Santa Maria. Que en té, i molta. I cal posar-lo amb justesa dins l'ambient artístic i cultural de la nostra ciutat i en aquella parcel·la on la constància, la continuïtat i el nivell qualitatiu tenen llició d'exemple. Coses difícils, sens dubte. Però que sobrepassen el qualificatiu de meritòries per a entrar en el d'admirables.

Vint-i-cinc anys en una tasca cultural sol ésser remarcable, i de manera especial si la mà guiadora, fundadora a més, ha estat sempre al davant. La seva personalitat dona un segell inconfusible. Però assolir el mateix durant cinquanta anys, ja és cosa poc corrent. Quasi sorprèn. Pot afirmar-se amb convenciment que, com qui diu, és tota una vida dedicada a la tasca cultural i que aquesta igualment ha viscut la circumstància de tenir sempre la mateixa mà guiadora des de la data

fundacional. I la seva personalitat viva i eficaç durant aquest llarg període, en el cas del Cor Parroquial de Santa Maria, queda inserida indiscutiblement dins l'àmbit històric-cultural de la ciutat.

No és parlar per parlar, ni escriure per quedar bé. És exposar una realitat inqüestionable. Perquè, si el cinquantenari del cor és cosa efectiva que s'iniciarà en el mes de maig propvenent, aquell també serà el de la personalitat de Maria del Rio, la seva directora, lligada indissolublement durant aquesta parcel·la d'anys a l'existència de la coral femenina. Ara per ara cal sentir respecte per l'efemèride i també cal unir dins el concepte del cinquantenari tant el conjunt de persones que formen el cor com a qui des de l'inici s'ha responsabilitzat dirigint-les. Se celebrarà el cinquantenari del Cor Parroquial, cert, però també se celebrarà, malgrat que no s'esmenti explícitament, el cinquantenari de Maria del Rio en aquesta activitat. I això em sembla que és tant o més important dins la tasca de conjunt.

Poques persones poden sentir aquesta satisfacció. Íntima, molt íntima en el cas de Maria del Rio, ja que no és inclinada a rebre l'afalac públic. Però potser per aquest motiu serà més autèntic i viu el seu goig. Pot restar-ne orgullosa.

Amadeu Caballé Solé

(dins Igualada, periòdic de l'Anoia, 20-4-1988)

Punt ciutadà

EMOTIVITAT EN UNS ROSTRES

La festa fou més entranyable del que hom podia suposar. I això que un no ha tingut mai participació en l'activitat del cant coral. Però adonar-se dels molts lligams que, durant cinquanta anys, en aquesta tasca cultural s'obtenen de manera efectiva, és cosa que no deixa indiferent. El Cor Parroquial de Santa Maria ha fet camí, suposo que amb alts i baixos, però l'ha seguit sense defallença durant aquest mig segle que, de veritat, ha deixat arrels profundes en molts igualadins. I una atenció respectuosa en molts de nosaltres que hem crescut, durant aquest mateix període, per camins diferents.

La part entranyable del sopar d'inici del cinquantenari, personalment la vaig veure, potser de forma imprevista però sí molt real, no en les nombroses paraules de felicitació sincera que ressonaren d'un cantó a l'altre de la sala, sinó just amb les poques paraules i essencialment en el rostre expressiu, dificultosament expressiu perquè l'emoció impedí d'abocar a fora tot el que sentia, de Maria del Rio i Montfort. I és que sobre d'ella s'abocaren les felicitacions per la feina cultural feta amb esforç encomiable i que, al marge de la seva modèstia personal, l'ha de fer sentir orgullosa amb tot mereixement. Un rostre, el de Maria del Rio, del qual no tinc capacitat literària per a descriure tot el que em suggerí; solament la càmera cinematogràfica, si el captà, podria mostrar-nos en diferit el llenguatge de la veritat visual.

En ell, diria, hi hagué el fet cert, reflectit en els ulls i en el moviment tens de les faccions, d'una emoció que en aquell moment vivia l'agraïment sincer de les autoritats i d'una representació del poble igualadí. Al seu costat, la seva germana Mercè compartia en bona part els agraïments públics; era un altre rostre, també expressiu i emocionat però en el qual es pogué abocar amb paraules espontànies i sinceres tota l'alegria que sentia. Un rostre era lligat amb l'altre, mútuament es donaven suport a l'hora de rebre homenatge i afecte. Mentre encara un altre, un tercer, el del nebot a prop, reflectia intens el sentiment de joia i afecte familiar que comparteix, també amb emoció, el reconeixement mostrat a la Maria i a la Mercè.

Amadeu Caballé Solé

(dins Igualada, periòdic de l'Anoia, 4-5-1988)

EL COR, DE MARIA I DE MERCEDES

Em trobo a l'acollidor menjador d'un entresol del carrer de Sant Sebastià, just davant el forn. Carrer nostàlgic d'antigues —ai!— catifes de flors de processó de Corpus, quan, a Catalunya, Corpus era Corpus i era un Dijous, amb majúscula i amb Amor. Associar el carrer de Sant Sebastià amb el cognom *Del Rio* resulta fàcil als igualadins de soca-rel. Maria del Rio, una de les fundadores i directora del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, em rep amablement, en aquella estança plena de records penjats a les parets i damunt els mobles. S'hi poden veure també —no es resignen a morir— diversos rams de flors, símbol d'un acte mil per cent emotiu —diuen els cronistes— que

va tenir lloc ja fa uns quants dies i que va aplegar cantaires i amics —cantaires d'ara i d'abans— com a inici joiós dels actes del cinquantenari del cor. I insubstituïble, com a moble central, un piano. Un piano silenciós, però que ens podria parlar, ben segur, de llargues hores musicals viscudes: hores de velles melodies, i també de noves melodies que, qui sap, potser s'hauran escoltat per primera vegada en el marc d'aquelles quatre parets, notes nascudes de l'entranya negra i blanca del seu teclat.

Maria somriu. Un somriure noble, només mig insinuat, com el somriure d'aquell qui ve de tornada de moltes coses. Maria del Rio, de setanta-un anys, manté encara la responsabilitat del cor —cor i música que han estat la seva vida— i es preocupa dels pròxims concerts —a Rubió, a Barcelona— i de si podran o no podran anar-hi totes les «noies». És la imatge de la serenitat reflexiva. I pensa en el «mes de maig» al temple de Santa Maria, on el cant diari —ara i sempre— no manca. Sense «mes de maig» no hi hauria, probablement, Cor Parroquial. «Ahir mateix —em diu— no sabia pas com ens en sortiríem. Tothom té les seves obligacions, i un minut abans de començar érem ben poques. Finalment vam ser disset. I que bé que va anar!»

Mercedes, la germana petita, només dos anys més jove que Maria, és el contrapunt. Enraonadora, alegre, dinàmica, extravertida. «Ens diuen que ens complementem.» I així és. Mercedes és tota ella una explosió de paraules. Comenta viatges, concerts, anècdotes, es recorda dels presents i dels absents, i de la benedicció de Joan XXIII a l'estendard. És viu el record de mossèn Amadeu: el cor va néixer, això és clar, per voluntat d'aquell sant baró, sacerdot d'Igualada. Maria afegeix: «I si el cor continua és per la seva fidelitat als principis: per apostolat.» Certament, els èxits mundans —i això que n'han tingut— no sembla pas que els importin gaire. L'apostolat, en canvi, sí. «Les nostres portes són obertes, abans i ara, a tothom qui s'acosti cercant caliu humà i espiritual.» «Tornarem a Roma!», pronostica la Mercedes. Roma, llum, guia i camí del Cor Parroquial de Santa Maria.

Jaume Ferrer Piñol
(dins La Veu de l'Anoia, 13-5-1988)

Cinquanta anys de lloable tasca

PARLANT AMB LA DIRECTORA DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA, MARIA DEL RIO MONTFORT

*«Durant aquests cinquanta anys, sobretot s'ha volgut
fer una tasca pastoral d'apostolat»*

Mig segle de vida de qualsevol activitat suposa, solament per aquest fet, la lògica alegria i satisfacció —per altra banda, certament admirable i alhora paradoxal— de veure com perdura el que havia sorgit en una altra època, substancialment diferent de la present. Si bé és cert que la continuïtat està subjecta a les característiques de qui ho porta a terme, a l'assumpte que ho desenvolupa i a les condicions en què es desenrotlla, malgrat que els darrers deu anys tot plegat ha evolucionat de tal manera que fins i tot la nostra personalitat no ha restat insensible als canvis que s'han esdevingut, no sembla possible explicar com un modest però sorprenent Cor Parroquial hagi sobreviscut a la puixant tecnificació que ho envaeix i alhora ho canvia tot: modes, costums, afeccions... Però si, a més a més, és de les característiques del de la basílica de Santa Maria d'Igualada, encara resulta més inversemblant la seva subsistència.

Si hi ha algú que honestament ens en podria parlar d'allò més bé, és una de les fundadores i ànimes de la coral, Maria del Rio Montfort.

—*Jo no sóc gran cosa, sóc molt simple* —ens comença dient en rebre'ns a casa seva amb la sincera modèstia i senzillesa que sempre l'ha caracteritzada.

DEIXEBLA BRILLANT I EMPRENEDORA

Si el proppassat 25 de març feia setanta-un anys, amb la il·lusió, però, de quan en tenia divuit i va aconseguir, fent dos cursos cada any, amb la qualificació d'excel·lent amb distinció, el professorat a l'Acadèmia Ainaud de Barcelona, la seva sòlida formació musical la va completar l'any 1938 amb l'eximi i benivolgut mestre Joan Just (a.c.s.), l'any següent, el maig del 39, juntament amb la seva germana Mercè, esperonades per l'aleshores arxiprest de Santa Maria, l'estimat mossèn Amadeu (a.c.s.), més tard canonge de la seu de Vic, fundava el Cor Parroquial de la basílica d'Igualada, compost per dones, com sabem.

Gràcies al coratge de les components i als seus excel·lents dots musicals com a directora i compositora alhora, també va crear, l'any 1945, un grup coral de secció femenina que guanyà nou anys consecutius els primers premis de grups corals de Barcelona.

CONEGUDES A TOT ESPANYA I A L'ESTRANGER

Molt agraïda i il·lusionada de parlar del deure que més li plau, ens explica:

- *Durant la guerra, després de tres anys sense veure una església, en acabar el conflicte vam veure-les totes enderrocades. Com que era un moment religiós, ens hi vam donar; vam posar-nos al seu servei en allò que sabíem fer millor: cantar. Acudíem a la plaça de l'Ajuntament, a la del Pilar, als ambulatoris, a la presó, a l'hospital de sang —on ara és el Garcia Fossas—, a Correus... a tots els indrets on calia portar una mica d'alegria i consol a la sempre feixuga postguerra. Aquest és el motiu —continua dient més decidida que mai, després de perdre una mica la tímidesa— pel qual el Cor de Santa Maria no s'ha limitat a les actuacions a la parròquia, sinó que ha sortit a fora i ha col·laborat sempre que se li ha demanat amb totes les entitats d'Igualada i en tots els llocs que ens ho han sol·licitat, perquè cal pensar que mai no hi ha hagut un no per a ningú.*

EL REGAL DE JOAN XXIII

Val a dir que han tingut actuacions remarcables arreu de l'Estat espanyol, a Portugal, França i Itàlia.

- *S'han fet actuacions a fora de casa nostra per donar un estímul a les cantaires, amb la intenció d'augmentar l'interès i la constància que requereix el cant coral.*
- Quines en destacaria?
- *Les que recordem amb més alegria són, entre altres, la cantada a la tradicional Batalla de Flors de Luchon, després d'haver actuat a Lurdes, Andorra, al Cercle Català de Madrid, i sobretot recordo el deliri d'aconseguir un llaç per a l'estendard i la benedicció de Joan XXIII en l'audiència que ens va concedir.*

NO HO FAN PER A RES MÉS

- Per què ho han fet i encara ho fan amb el mateix estímul del primer dia?
- *Perquè ens hem sentit, ja que ho podem fer, amb l'obligació de prestar un servei a la ciutat en l'aspecte espiritual. Durant aquests cinquanta anys sobretot s'ha volgut fer una tasca d'apostolat. No ho hem fet per a res més.*
- És un fi admirable, propagar la devoció cristiana per mitjà d'una activitat que esdevé espectacle, i a més gratuït!
- *No s'ha cobrat mai res, perquè, gràcies a Déu, no ho necessitem. Ho hem fet i ho fem desinteressadament.*
No és estrany que, per això, durant el rectoral de Mn. Miquel Fitó (a.c.s.), agraït per la sol·licitud i abnegació del Cor Parroquial, els facilités un local a la Casa Rectoral, per als assaigs.
Si pel maig de 1939 van ser els difícils anys de la postguerra per a començar una activitat cultural que, a més, ha rebut la medalla de la ciutat al mèrit cultural, el passat mes de Maria sembla fet a mida per a encetar el seu cinquantenari, aprofitant l'avinentsa de l'Any Marià.
- *Aquest és un trumfo que havien d'aprofitar* —ens comenta.

EL VALUÓS AJUT DE LA MERCÈ

No voldríem oblidar pas, però, la persona que més directament ha influït en la tasca exemplar de la Maria: la seva germana Mercè.

- *Ha estat i és la millor col·laboradora, perquè així com jo vetllo per la part artística, la Mercè té cura de la part material, de la infraestructura, millor dit.*
És un equip que s'entén molt bé, perquè mentre l'una toca l'orgue i dirigeix, l'altra fa de relacions públiques
- Penseu que hi haurà continuïtat?
- *La continuïtat no està en mans nostres, sinó a les de Déu. És Déu qui ha de preveure la continuïtat. No podem fer castells sobre el que passarà, perquè solament som instruments de Déu al seu servei.*

LLIBRE DEL CINQUANTENARI

I acaba dient-nos:

— *El recull de totes les activitats que s'hagin fet, de totes les referències que hagin sortit en els mitjans d'informació, de totes les fotografies que hagin generat els actes, de totes les col·laboracions que s'hagin rebut i de tots els articles que s'hagin publicat, serà el contingut del llibre del cinquantenari.*

Tal com diu molt encertadament el vicepresident de la coral, en Ramon Solsona Cardona, «*el cor va néixer humil perquè no tenia altra finalitat que esmerçar-se a donar culte als seus dos preuats amors: el Temple i l'Art. Però la perfecció de la seva interpretació fou tal que ben aviat va haver d'anar als pobles de la comarca, fins que el sol·licitaren altres països*». D'aquesta manera ens defineix, en poques paraules, la personalitat d'un cor que, abans que tot, actua per amor a l'art i a Déu.

Moltes gràcies pel vostre exemplar lliurament a tan elogiable servei, perquè, entre moltes coses més, sou model del que han de fer els qui s'estimen veritablement la tasca ben feta per amor als altres.

Mercès, per molts anys.

*Josep Nadal Mir
(dins la revista Vida..., 15-9-1988)*

MARIA DEL RIO MONTFORT

No és pas dona de gaires paraules. Ens consta que tot aquest enrenou que comporta la celebració cinquantenària del Cor Parroquial de Santa Maria li ha pres moltes nits. I també que amb les satisfaccions dels èxits i de la multitudinària correspondència hi ha trobat aparionades preocupacions, angúnies i maldecaps. I és que la Maria és patidora per naturalesa. Potser per la mateixa exigència que imprimeix al seu habitual quefer, potser per la responsabilitat d'unes actuacions, per allò que cada vegada és necessari redoblar esforços... i és que aquesta commemoració cinquantenària té cada vegada el llistó més alt. I la Maria hi pateix, no pot fer-hi més. «*És que són molts anys —ens diu— i les forces ja no em segueixen. Em sento cansada. Ja no dono per a tot...*» No para ni un moment. Té un temperament inquiet i treballador. El seu cap sempre barrina. Però és que el ritme d'activitats que suposa aquestes noces d'or és per a esgotar el més pintat. Tot i això, hem vist, en un assaig al qual assistírem accidentalment, com la Maria es transformava, s'acreixia extraordinàriament, es rejuvenia. Les mans al piano, i tot el cos lliurat de ple a la música. Atenent amb el cap, amb la mirada, amb el gest, ara aquella entrada, ara aquell ritme, ara aquella matisació...

Maria del Rio fou una alumna avantatjada, com ho palesen les màximes qualificacions aconseguides en tota la seva carrera musical. També en la resta de les assignatures escolars. A més a més de la seva professionalitat musical reeixí amb afeció i notable habilitat en altres arts, com el dibuix, la pintura i tota mena de manualitats. També en el teatre com a actriu, i més endavant en paral·lel amb aquesta activitat tingué a càrrec seu la direcció musical d'obres de teatre líric, acompanyant al piano o bé dirigint el respectiu conjunt orquestral. En els anys seixanta-setanta fou la directora musical de l'Agrupació Teatral Art i Alegria d'Igualada.

L'any 1939, tot just acabada la guerra civil, a instàncies de l'aleshores arxiprest Mn. Amadeu Amenós, fundà juntament amb la seva germana el Cor Parroquial de Santa Maria, al qual ha dedicat de forma totalment generosa i desinteressada tota la seva vida. Amb independència dels èxits artístics aconseguits, cal anotar aquí la tasca social i humana portada a terme. Tot plegat ha comportat l'assistència continuada, durant cinquanta anys, als assaigs, que regularment són setmanals però que en l'avinentesa d'un concert es multipliquen.

Maria del Rio ha col·laborat gràcilment en totes les activitats i actuacions per a les quals ha estat sol·licitada, tant personalment com amb el seu Cor Parroquial de Santa Maria.

Ha estat professora de música, aconseguint la majoria de les seves alumnes destacades qualificacions. També fou professora de piano de l'Acadèmia de Dansa dirigida per Rosa Seuba i de l'Acadèmia de Gimnàstica i Rítmica dirigida per Josefina Pàmies.

Maria i Mercè del Rio obtenen el juny de 1945 el títol d'excel·lent com a instructores nacionals de música de la S.F. i es fan càrrec del departament local de música i funden una coral que es veurà reiteradament prestigiada amb premis provincials i nacionals. El setembre de 1948, Maria del Rio és nomenada professora de música del col·legi de les Escolàpies, on, a més d'impartir classes de piano, crea una coral escolar que és premiada en diversos concursos. Col·labora durant molts anys amb la Coral de Capellades, i també amb la Coral Parroquial de Vilanova d'Espoia, la qual funda i dirigeix durant vuit anys. L'any 1975 presenta a concurs la Coral Mixta d'Igualada i, sota la seva direcció, queda classificada en el primer lloc de la fase catalana. L'any 1982 funda amb la seva germana l'actual Coral del Casal d'Avis.

Ha format part de múltiples jurats de música. També ha assistit a cursos internacionals, especialment de música coral sacra i polifònica.

Té una nombrosa producció de composicions corals, especialment de motets religiosos. És autora també de dues misses polifòniques i de peces per a piano, especialment sardanes.

Li preguntem si li fa il·lusió haver estat nominada «Igaladina del mes d'abril de 1988» i ens reitera: *«Il·lusió? Sí, molta, però tinc els meus dubtes de si en sóc mereixedora.» Per què? «La meva tasca al capdavant del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igalada és i ha estat fruit d'un treball col·lectiu. Les prop de dues-centes cantaires que en aquests cinquanta anys l'han nodrit han estat realment les seves protagonistes. És, doncs, en nom de tot el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igalada que accepto complaguda aquesta distinció, i els en dono les gràcies. És també en aquest sentit que valoro i estimo les paraules d'estímul i les col·laboracions que ens ofereix la ciutat. Una vegada més, gràcies, moltes gràcies.»*

(Del suplement de Igalada, periòdic de l'Anoia, dedicat al V Sopar de Tast de l'Anoia i Elecció de l'Igaladí de l'Any, 8-4-1989)

MARIA DEL RIO MONTFORT, DIRECTORA DEL CINQUANTENARI DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA, «IGUALADINA DE L'ANY 1988»

Atordida per la designació, els aplaudiments i les enhorabones, Maria del Rio Montfort rebia el títol de «Igaladina de l'any 1988» en la festa de dissabte passat. Foren moments d'emoció dificultosament continguda. Hem esperat unes quantes hores per a l'entrevista.

- Sorpresa pel nomenament?
- *Molt, francament. No m'ho esperava. Fins i tot un dels meus nebots m'havia dit abans de començar el sopar: «Tieta, quan senti que nomenin l'Igaladí de l'Any, vostè s'aixeca i el va a felicitar. Molta serenitat, que això no és res més que un joc. Són tretze persones amb criteris propis que cal respectar i acceptar ben esportivament.» I jo encara li vaig contestar: «Que ets beneit! Estigues tranquil, que no m'ho penso gens ni gota, que pugui sortir jo.» La sorpresa ha estat majúscula. [...]*
- Però vostè era una de les candidates amb més possibilitats.
- *Quan vàrem ser al Mercantil, la gent m'ho deia, però és clar jo no m'ho podia creure. No, no. Hi havia persones amb mèrits ben remarcables i ben representatives en el camp de la indústria, del periodisme, de la cultura, de l'oci, de les tradicions, de l'esport... Gairebé tots em van venir a donar l'enhorabona pel nomenament. A alguns no tenia el gust de saludar-los personalment però havia llegit les seves declaracions i sabia la gran activitat portada a terme. Cadascú en el seu camp ha fet una labor ben positiva. Tots eren mereixedors del premi, sense cap dubte.*
- Però la seva era una tasca de més de cinquanta anys...
- *Una tasca de bona voluntat, potser... poca cosa més.*
- Tota una vida.
- *Em sembla que ja ho vaig dir públicament, o almenys vaig intentar dir-ho, perquè no sóc dona de moltes paraules i menys per a parlar en públic, però aquesta és una distinció que agraeixo en nom de tot el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igalada, de les cantaires que n'han format part, de la meva germana Mercè especialment, que és la que m'ha ajudat a tirar endavant sense defallença durant tots aquests anys. És un premi que m'agradaria esgrunar i repartir a totes les noies sense excepció. A totes les que han nodrit la coral des del primer dia. Penseu ara mateix que mossèn Amadeu i moltes persones que ens han precedit estaran contentes i joioses d'aquest reconeixement, tal com ho estan manifestant tants amics i amigues que participen igualment del goigs d'aquesta enhorabona.*
- Una tasca llarga i fecunda, la del Cor Parroquial de Santa Maria...
- *Una tasca senzilla, de bona fe, de servei, que ha intentat ser fidel als postulats del nostre principal impulsor, mossèn Amadeu.*
- Una tasca esforçada. Una mostra en poder ser als assaigs, que són setmanals, durant cinquanta anys.
- *Sí. Llevat de les vacances d'estiu i d'algun altre període accidental. Els assaigs són setmanals, però en l'avinentsa d'un concert aquesta activitat es multiplica. És evident que darrere de cada actuació, a l'església o on sigui, ha d'haver-hi una preparació.*

- I la directora ha de ser-hi present...
- És clar. Sense directora no hi ha assaig. Gràcies a Déu no he fallat mai, per bé que la meva germana també m'ajuda.
- Durant molts anys ha anat fent classes de música i de cant en altres escoles i a particulars. També ha dirigit altres corals?
- Sí, però ara ja sóc gran i ho he deixat tot. Ja no podia. Actualment, el Cor Parroquial de Santa Maria i la feina de casa són les meves úniques activitats. I en tinc ben bé prou per a arribar-hi. De sempre he estat molt casolana, i pels de casa he deixat moltes proposicions professionals, algunes ben abel·lidors. Però no em sap gens de greu, al contrari. Amb la meva família ho tinc tot. Deixeu-me dir que en certa manera les noies del nostre Cor Parroquial són igualment una perllongació d'aquesta relació d'amistat i estima familiar.
- Què ha suposat la celebració del cinquantenari?
- Ha estat molt important. L'entestament d'una colla de persones (el meu nebot entre elles) de voler deixar solemne constància històrica del Cor Parroquial de Santa Maria, ha arrabassat totes les previsions, amb una projecció inimaginable. I ho dic, no per una satisfacció personal, que també hi és com a responsable d'un col·lectiu ciutadà, sinó pel que ha significat de col·laboració i participació extraordinàries. Els igualadins estimem les nostres coses, les nostres institucions; segurament aquesta celebració no serà cap excepció en el context urbà. Aquesta solidaritat potser pot sorprendre algú que hi sigui aliè o bé que no estigui integrat plenament en aquest sentir. En el nostre cas particular, aquesta correlació d'afectes ben manifesta s'ha dimensionat gràcies a la bona feina de la Comissió Organitzadora del Cinquantenari. Han treballat de ferm i la resta de la coral hi ha plantat el coll. També altres persones amigues, moltes, hi han afegit l'esforç moral i altres col·laboracions sense regateig. A totes els en dono les gràcies. Tot plegat suposa una gran satisfacció, que preval per sobre d'altres circumstàncies. Déu faci que puguem assolir el final d'aquesta efemèride amb la mateixa alegria i esplendor.

La traça i la discreció de la nostra entrevistada, Maria del Rio Montfort, ha bandejat qualsevol personalisme. Per aquest motiu aquest entrevistador creu que és de justícia deixar constància de la meritíssima personalitat humana i professional de Maria del Rio, sense la qual no haurien estat possibles tan excel·lents consecucions. Per molts anys!

RED.

(dins Igualada, periòdic de l'Anoia, 12-4-1989)

INFORME PER A LA CONCESSIÓ DE LA MEDALLA DE LA CIUTAT A MARIA DEL RIO MONTFORT

El 30 d'agost de 1994 el ple municipal de l'Ajuntament d'Igualada acordà per unanimitat atorgar la Medalla de la Ciutat al Mèrit Cultural a la professora Maria del Rio Montfort, directora i fundadora del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada. Josep Vidal Bertran, que actuà com a jutge instructor, va emetre el següent informe:

«Molt Il·lustre Senyor Alcalde, senyors Regidors del Consistori Municipal, senyores i senyors:

»En primer lloc, crec que és de justícia agrair al Consistori haver donat curs al prec que fèiem, en el seu dia, uns igualadins que signàvem la petició per a la concessió de la Medalla al Mèrit Cultural a la senyoreta Maria del Rio i Montfort. Comptàvem amb l'adhesió incondicional de les cantaires antigues i actuals del Cor Parroquial de Santa Maria i la d'un bon nombre d'igualadins que han seguit atents i complaguts la seva trajectòria al capdavant de l'esmentat Cor Parroquial, del qual és també fundadora juntament amb la seva germana Mercè. És de tothom sabut que una empresa no pot assolir grans èxits si no disposa d'un bon encarregat o director. Ara fa cinquanta anys, el Cor Parroquial, lligat estretament, com hem dit abans, amb la seva directora, Maria del Rio, iniciava la seva empresa. Eren temps difícils, tot just acabada la guerra civil. Una empresa incipient, modesta i senzilla, la qual, de mica en mica, va anar forjant amb bon tremp, fins a assolir una identitat pròpia, avui ja reconeguda arreu pels seus èxits que s'estalonen l'un a l'altre d'una manera prolífica, impossible de poder-los enumerar en aquest curt espai.

»Destaquem-ne, però, alguns: el Palau de la Música de Barcelona, el Cercle Català de Madrid, les catedrals de Vic i Barcelona, la Capella Clàssica de Manacor, el Casino de Luchon (davant els prínceps de Mònaco i com a cloenda de la Batalla de les Flors), a Roma, Castel Gandolfo, en l'audiència concedida per Joan XXIII, i de nou a Roma davant Joan Pau II, el Certamen Internacional d'Havaneres de Torrevieja i recentment a la Sainte-Chapelle de París, etcètera. Reeixides actuacions que han prestigiat el nom de la ciutat i que valgueren al Cor Parroquial, ja l'any 1964, l'atorgament de la Medalla de la Ciutat. Ho deia una de les cantaires veteranes: "Algunes vegades hem pecat d'immodèstia o vanitat quan, després d'una actuació, se'ns acosta gent de procedència diversa preguntant-nos: 'D'on sou, noies, que ho feu tan bé?' Llavors se'ns encén la flama de l'orgull en pregonar la nostra identitat igualadina: 'Som d'Igualada!'"

»Tot ha estat possible gràcies a l'esforç, la constància, la professionalitat i capacitat musical, el lliurament íntegre sense afany de lucre de la senyoreta Maria del Rio, la qual, a més a més, col·labora generosament amb totes les activitats per a les quals ha estat sol·licitada, tant personalment com amb el seu Cor Parroquial de Santa Maria. El Pare Abat de Montserrat, Cassià Just i Bertran, precisava en una ocasió: "Només amb un sentit profundament cristià, amb un sentit de rigor musical i de comunicació de la bellesa ha tingut aquesta continuïtat." I ho escrivia també Ramon Solsona i Cardona: "El temple —la basílica de Santa Maria— i l'art foren tota la seva aspiració, dignificar els cants religiosos, agermanar-los amb l'art, fer que la música fos atractiu i agradable per als fidels." Totes aquestes són qualitats, i moltes més, que adornen la persona i valoren la tasca al llarg de cinquanta-cinc anys de la nostra homenatjada, Maria del Rio Montfort, a la qual, juntament amb la resta de nomenats avui per a rebre la Medalla de la Ciutat i als qui ja foren honorats en anys anteriors, ens plau de felicitar-los, felicitant-nos també, com a igualadins, perquè la nostra estimada ciutat els ha fet justícia, reconeixent els seus mèrits. De la Maria del Rio, concretament i per acabar, podríem dir molt escaientment, tractant-se d'una mestra i compositora musical, que tot el que ha fet ho ha tocat bé. Moltes gràcies.»

*Josep Vidal Bertran,
Jutge instructor de la Medalla de la Ciutat al Mèrit Cultural*

L'HOMENATGE POPULAR A MARIA DEL RIO MONTFORT

El Cor Parroquial de Santa Maria organitza el 27 de novembre de 1994 un homenatge popular a Maria del Rio Montfort amb motiu de la concessió de la Medalla de la Ciutat al Mèrit Cultural.

Una colla de persones li envia mostres d'adhesió, de les quals referim les següents:

- «[...] En nom propi i també en el dels meus companys de Consistori, us explico la més sentida i cordial enhorabona, al mateix temps que m'ajunto a aquest emotiu i merescut homenatge que avui es dedica a una personalitat com la vostra, que ha esmerçat altruísticament tota una vida dedicada a la música i, d'una manera tan especial, al Cor Parroquial de Santa Maria.
»Rebeu, doncs, en aquesta avinentesa, benvolguda Maria, l'expressió del meu sincer reconeixement i consideració. L'enhorabona i que sigui per molts anys! Jordi Aymamí Roca, alcalde d'Igualada.»
- «... Per molts anys per la seva llarga tasca de formació de tantes i tantes persones que durant aquests llargs anys hauran participat dels seus ensenyaments en un afer tan noble com és la música. Mn. Joan Valls Pont, rector de la Soledat.»
- «Considero justa i oportuna aquesta iniciativa envers una persona que ha dedicat tants afanys, i durant tant de temps, a favor de la música i, en definitiva, de la nostra estimada ciutat. Antoni Dalmau Ribalta, vicepresident del Parlament de Catalunya.»
- «[...] No hi ha dubte que el Cor Parroquial de Santa Maria és una entitat amb una tasca, present i passada, que enalteix i enriqueix el patrimoni cultural igualadí, i no hi ha dubte, també, que en aquesta lloable tasca hi ha tingut un paper destacat i preeminent el guiatge de la seva directora, la senyora Maria del Rio, acompanyada tothora de les cantaires, i sobretot de la seva germana Mercè.
»Ara, en l'hora dolça del guardó, els desitjo ben de cor que gaudeixin de les felicitacions i que per molts anys continuïn en la seva tasca.
»L'enhorabona, senyora Maria!
»Endavant, Cor Parroquial de Santa Maria [...] Flora Sanabra Villarroya, diputada, secretària primera del Parlament de Catalunya».
- «Vull felicitar-te per aquest homenatge que t'han dispensat les cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria, i tota la ciutat, amb motiu d'haver estat guardonada amb la Medalla de la Ciutat d'Igualada.
»Sens dubte la proximitat de les festa de Santa Cecília, patrona de la música, encara han contribuït a fer més llúida la celebració.
»Malgrat el meu interès, em va ser impossible acompanyar-te en aquesta celebració. T'ofereixo, però, la meva amistat i el suport de l'entitat que represento.
»Rep una salutació ben cordial.
»Atentament, Manuel Mateu i Ratera, president de l'Ateneu Igualadí».
- «Havent estat distingida, molt merescudament per cert, amb la Medalla de la Ciutat pel Molt Il·lustre Ajuntament, em plau felicitar-vos, en nom del nostre Consell Directiu i propi, per la concessió de tan prestigiosa recompensa.
»Enhorabona.

- »Molt cordialment, Lluís Basas Teixidó. President del Club Natació Igualada».
- «[...] aprofito aquesta avinentesa per a demanar-vos que traslladeu a la vostra directora la meva més sincera felicitació. Xavier Badia Cardús, tinent d'alcalde de l'àrea de Benestar Social i Regidor d'Ensenyament».
- «[...] Tothom a Igualada coneix i valora la Sra. Maria com a directora coral, i la seva infatigable i continuada tasca musical després de tants anys.
- »Avui estem contents tots plegats, perquè a més hem conegut una mostra de la seva faceta en el conreu de la música popular. Hem escoltat i ballat una de les sardanes compostes per a cobla, "Cantaires d'Igualada", dedicada a les companyes del Cor Parroquial. Així s'agermanen música per a interpretar, cantar, escoltar i ballar, les grans flaques i els motius més vitals per la senyora Maria.
- »De part de l'Agrupació l'encoratgem a treballar, si escau, encara més en la sardana, faceta en la qual ha demostrat posseir gran talent i sensibilitat. Per molts anys! Agrupació Sardanista d'Igualada».
- «[...] Gràcies a l'amor al cant que tu, estimada mestra, vares saber inculcar-me, puc gaudir, avui que ja sóc gran, de la immensa satisfacció de continuar cantant. [...] Montserrat Segué Susanna, excantaire».
- «Srta. Maria del Rio, directora del Cor Parroquial de Santa Maria. Benvolgudes amigues totes: Diuen que les millors amistats són aquelles que romanen fidels en el temps.
- »Certament, amb vosaltres he tingut la ocasió de comprovar que l'amistat no sols és fidel en el temps sinó també constant.
- »Sempre m'heu tingut present en tots els actes en què la llarga vida del Cor Parroquial us dóna sovint motius de commemoració. I haig de reconèixer que jo no he correspost a la vostra cordial i sincera insistència.
- »No em va ser possible d'acompanyar-vos en l'homenatge que ben merescudament heu dedicat a la Maria. Però no voldria deixar d'expressar que m'he sentit molt a prop en totes i cadascuna de les ocasions en què m'heu anat convidant.
- »De la manera que jo sé, i sense pretendre fer soroll, voldria deixar una petita petjada en la vostra catifa de flors tan especial, que no són pas flors de les que es marceixen, sinó que —com si es tractés de flors perennes— el cant coral, les vostres veus, omplen constantment de color i alegria els llocs per on passeu.
- »Moltes gràcies per tenir-vos com a amigues, i enhorabona a totes per la vostra tasca. La meva felicitació més sincera voldria passar desapercebuda i de puntetes, el reconeixement institucional i oficial ja el teniu de sobres. La meva és aquella que surt sincerament del cor i que no té cap altra pretensió que sumar-se a la vostra festa.
- »Ben cordialment, Maribel Nogué Felip, excantaire».
- «Li dono la més sincera enhorabona per la Medalla de la Ciutat d'Igualada que tan mereixedorament li han atorgat. [...] Magda Vidal, excantaire».
- «[...] Creiem que la teva persona quedarà molt enlairada en aquesta festa, en la qual es valora tant la teva persona com la tasca artística musical duta a terme al llarg dels anys.
- »Si tots els igualadins fossin com tu, la nostra ciutat encara seria més gran, més pròspera i més famosa. [...] Josep Pons Majoral, expresident de l'Associació d'Igualadins Forans».
- «[...] És una sort tenir persones que, com tu, han sabut dedicar els seus esforços, desinteressadament, al servei el altres i en profit de la ciutat. La teva tasca ha estat valuosa i perdurarà. Estem segurs, Maria, que has sabut escriure un bon fragment de la història igualadina, tant en el camp de la música com en el de l'apostolat exemplar. Per molts anys! Afectuosament, Manuel Mateu Vives i Carme Ratera de Mateu».
- «[...] La seva és una dedicació a la música coral que bé es podria dir que abasta tota la seva vida. Es neix músic. I sortosos els qui, tant per gràcia, com per voluntat, o per ambdues coses ben conjuminades, han pogut tirar endavant aquesta vocació. Vostè és d'aquestes darreres, car des que la conec brega tenaçment en aquest art meravellós de la sintonia de les veus, amb un repertori extens i variat tant pel material com per les èpoques que li són característiques. Déu en sigui beneït! Aquí sí que es pot ben dir que no es tracta d'un *hobby* sinó d'una entera i professional dedicació. Tot i que la Medalla arriba ja bastant enllà dels seus anys musicals, se la mereix, car Igualada li és deutora d'un nivell musical digne, eficient i mantingut.
- »Quantes coses decauen amb el temps. La Coral o Cor Parroquial s'ha mantingut i es manté viu i eficient gràcies a la seva tenacitat i competència. Igualada li ha volgut demostrar i agrair amb aquesta rúbrica ciutadana feta pels seus responsables actuals que es fan ressò d'una ben merescuda popularitat. [...] P. Lluís de Reus, superior del Convent dels Caputxins d'Igualada».
- «Maria, ja era hora! Finalment l'Ajuntament d'Igualada s'ha decidit a refrendar un sentiment popular àmpliament compartit.
- »L'atorgament de la Medalla de la Ciutat a la teva persona és un acte de justícia. Però tu tens la virtut de saber mirar molt més enlaire i somrius tímidament pensant que el premi et vindrà de molt més amunt. T'avanço l'enhorabona.
- »Amb l'admiració i l'afecte de sempre, Joan Armengol Costa, periodista i presentador de TVE».

MARIA DEL RIO, TOTA UNA LLIÇÓ

Ja la donà quan l'elegiren «Igaladina de l'any 1988». I la donà per la personalitat en la qual la modèstia, convertida en virtut paral·lela a la desinteressada dedicació al cant coral com a faceta entranyable de la seva vida, eren qualitats rellevants en el seu fer diari. Posem-hi, en això, que la creació del ja històric Cor Parroquial de Santa Maria féu iniciar per a ella i per a la coral una de les tasques ininterrompudes de més continuada influència cultural (la música i el cant coral hi tenen el llistó ben alt), a la nostra ciutat.

Sobre les actuacions de la Coral de Santa Maria hi ha lògics alts i baixos de seixanta anys d'existència, però sobre la persona de la fundadora (constància, paciència i interès docent per millorar dia a dia, any darrere any, el grup femení del qual avui se'n compten dues generacions), no es pot humanament cercar-hi fissures. Quan la van elegir «Igaladina de l'any» (hom era secretari del jurat i recorda que valorar-la no oferí controvèrsia), hauria estat un tort i una manca d'ètica no elegir-la i defensar-la amb l'honradesa de la sinceritat. Ara, potser més que mai, després de seixanta anys de tirar davant la coral i quan per raons d'edat demana el relleu, és just i lògic homenatjar-la merescudament. Una ocasió en la qual Maria del Rio i Montfort, malgrat la condició del relleu, continua donant la seva persona, una de les lliçons humanes més significatives dins el món cultural igualadí: modèstia i estima per sempre a la música i al cant coral. L'homenatge es farà diumenge en trobada i àpat de germanor, al qual, des d'aquestes pàgines, s'adhereix el que signa.

Potser un dels homenatges més sincers que molts podem fer-li, al marge del multitudinari que diumenge rebrà en agrupament festiu i afectuós, serà recordar-la imaginativament sempre davant la coral. I, en el futur, en les actuacions del Cor Parroquial de Santa Maria veure reflectit en els rostres de les cantants la recordança i l'estima envers la fundadora. Sense ella, al cap i a la fi, ni la coral ni les cantants no serien avui fites singulars del món cultural nostre.

(Ah!, Coni, respectuosament, et desitjo èxit llarg en agafar el relleu de la tieta. Coratge, que la tasca, no per responsable, és menys engrescadora. L'exemple de la fundadora et guiarà.)

Amadeu Caballé Solé
(dins Vida..., 8-6-2000)

M. CONCEPCIÓ TORRENTS GUBIANES

Directora de la Coral Cors Units

És la Sra. M. Concepció Torrents Gubianes —familiarment, Coni— l'esposa de Lleonard del Rio. Viuen a la casa pairal del carrer de la Concepció, número 38, coneguda popularment per cal Monyo. Tenen quatre fills.

- Entre els teus estudis destaca la música. D'altra banda, formes part d'una família molt considerada i plural en el món musical. Com vas preveure què significaria un relleu en aquelles nobles dedicacions?
- *Vaig entrar en el món de la música gràcies a la gran afecció que hi tenia el meu pare, al cel sigui, que era un enamorat dels teclats i especialment del jazz. Era un home que li agradava la música, i un bon pianista. El recordo assegut al piano, fent sonar les partitures amb una força i una il·lusió incontenibles. Fou per poc temps, ja que, malauradament, una malaltia irreversible el va anar consumint i ens va deixar quan jo només tenia disset anys. Tot i això, en tinc un excel·lent record i sovint penso que estaria molt joiós si veiés la meva dedicació cada vegada més intensa i activa a aquest art que és el món màgic de la música.*
Quan em vaig casar, el Lleonard em va estimular perquè acabés el darrer curs de la carrera. Jo estudiava al Conservatori del Liceu de Barcelona amb el mestre Pere Vallribera, una gran personalitat pel qual sentia admiració i respecte. I tinc el goig de dir que em vaig sentir corresposta per ell amb un delicat afecte. Després d'aconseguir el títol de piano, composició i harmonia, he continuat estudiant, fent una colla de cursets de cant coral que han ajudat a configurar la meva professió. De totes maneres considero que, en aquest art, com en molts d'altres, cada dia hem d'anar aprenent coses noves.
- Més tard et vas fer càrrec de la direcció de la històrica Coral Parroquial de Santa Maria. Segurament hi vas trobat un devesall de peces musicals, algunes inèdites amb autoria de la tieta Maria.
- *Efectivament. Aquests darrers anys he compartit amb la tieta Maria la direcció del Cor Parroquial, però la meva feina era més aviat complementària, ja que era ella la que portava el timó. En el món del cant coral cadascú te el seu estil i el seu tarannà, i en una coral s'ha d'anar a l'una. Amb això vull dir que jo vaig intentar complementar i seguir criteris, la disposició i l'estil que ella tenia. I em va servir per a observar i anar, de mica en mica,*

analitzant el seu excel·lent treball, fruit de molts anys d'experiència i d'una formació sòlida i ben qualificada. Maria del Rio ha demostrat una gran capacitat per a la música coral i s'ha guanyat un just prestigi. Així, doncs, a l'hora d'agafar el relleu (des del primer de gener d'enguany) ho he fet amb molt de respecte. I és a partir d'aquest moment quan he de donar a la coral el meu segell propi en el sentit d'adaptar-la al que jo sento i com ho sento. Sense bandejar res, al contrari, però endegant el que jo entenc que cal potenciar i donar-hi un aire nou, ni millor ni pitjor, simplement diferent i que s'adapti al meu criteri i a la manera que a mi m'han ensenyat i jo he entès cada partitura. Això és una feina de temps, en la qual em cal treballar amb intensitat i molta dedicació i esforç.

Pel que fa al repertori i a l'arxiu, de moment estem inventariant tot el que hi ha, que és molt. De mica en mica ens anirem posant al dia.

— També et vas fer càrrec de la direcció de la coral Cors Units del Casal de la Gent Gran. Les seves possibilitats potser són molt diferents.

— *A mi, la gent de la coral Cors Units m'han robat el cor. I ells ho saben. Ja quan me'n vaig fer càrrec, em van demostrar la seva bona disposició i el seu afecte. I això és molt important. N'estic molt cofoia, per bé que encara ens falta fer molt camí, però la coral que vaig trobar i l'actual diria que són molt diferents, que l'he transformada. Avui, i a les proves em remeto, l'experiència de les trobades amb altres grups de gent gran, puc afirmar que estem entre les millors de Catalunya. Així de clar. I afegeixo tot seguit que encara hem d'avançar molt més qualitativament. Però Déu n'hi do, tenint en compte el temps i les circumstàncies. I ens ho hem fet sols, perquè poc ajut hem trobat, diguem-ho tot. Si poguéssim fer més sortides, més actuacions, tot plegat ens serviria per a anar-nos consolidant. Però, avui per avui, les coses són així.*

I del que també estic contenta, molt contenta, és de la qualitat humana dels i de les cantaires. Són gent molt maca.

Deixi'm afegir que hem ampliat i millorat sensiblement el repertori i que també estic molt contenta de la bona col·laboració que he trobat, primer, amb el senyors Josep Jordana i Joan Ferran i, ara amb el mestre Eduard Mora.

— Diuen que els poetes han perdut, bastants, el sentit de la musicalitat de les seves composicions. El teu marit, el Leonard, ha sobresortit com a rapsode i poeta (a més de com a actor) i tu, la seva dona, ets musicòfila. Com viviu, doncs, l'encaix poesia-música? Compartiu els mateixos criteris o bé reivindiqueu més musicalitat en la poesia?

— *Ja he explicat que, quan em vaig casar, el meu marit em va animar perquè acabés la carrera de música. I és que a en Leonard també li agrada tot el que és art. Tota la vida ha viscut immers en ambients artístics i val a dir que és un home amb una gran sensibilitat i molt exigent en totes les seves activitats. Ens complementem molt bé, perquè ell també m'ha encomanat aquest rigor en totes les coses. Ens exigim mútuament. Ara, d'uns anys ençà, un cop alliberat de l'editorial periodística, sense deixar d'escriure per al diari —que és un dels seus molt hobbies—, s'ha dedicat amb èxit a la poesia. És cert que té bons companys que l'animen i als quals, en un moment determinat, sap que pot consultar —entre ells vostè mateix— i això l'estimula.*

En realitat, és molt bonic poder compartir inquietuds, i a casa ho fem perquè hi ha un interès mutu en tot el que fem l'un i l'altre. Diria que ens ajudem i ens complementem perfectament.

— Dins l'arqueologia dels sons, ¿poncellen, també, conreus musicals els teus fills? Gairebé hauria de ser un procés irreversible?

— *No. Cal dir que tots quatre tenen molt bona predisposició per a la música. En Leonard jr. és casat amb una noia la família de la qual també són músics i ho comparteix igualment com el meu marit. Les dues filles, l'Imma i la Mía, canten a la coral. I en Josep, el benjamí, és estudiant de l'Escola de Música i toca un parell d'instruments. Però que quedi clar que tot ha s'esdevingut naturalment, sense forçar ningú.*

— Sou una família que obriu les finestres a l'art i l'orienteu vers els vostres conciutadans. Ho reconeixeu com a mèrit conscient?

— *Fem el que ens agrada. No ens hi ha obligat ningú. Però tots tenim el deure de donar i compartir. Altrament seria, penso, una actitud egoista i mesquina.*

— Es diu que qui mai no plora no pot ser sortós. Ara aneu a saber quina par del brogit correspon a cada gota de l'aigua del mar. Segurament que tots formem un part alíquota en el mar de la vida.

— *Hem d'intentar ser feliços i veure les coses de manera positiva. I això és molt fàcil de dir i més difícil de fer, però és així. Jo crec que tot plegat es resumeix a estimar amb generositat i viure en positiu. Mirar endavant i buscar l'harmonia en tot el que ens envolta. I si a més hi pot haver una pinzellada musical, doncs, millor que millor. No li sembla?*

Antoni Prat Gelabert

(dins Butlletí del Casal de la Gent Gran d'Igualada,
núm. 96, segon trimestre del 2000)

SÍNTESI BIOGRÀFICA DE MARIA DEL RIO MONTFORT

Una vida dedicada a la música i al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada

Maria del Rio Montfort neix al carrer de Sant Sebastià, núm. 20, d'Igualada, el 25 de març de 1917. Filla de Lleonard del Rio Santacana, industrial adober, i de Josefa Montfort Ferrer, botiguera. És la tercera de quatre germans, dos nois, Lleonard i Josep, i una noia, Mercè. Estudia al col·legi Mare del Diví Pastor, on s'inicia en la música i cursa solfeig i piano per obra de la religiosa M. Remei Palahí.

UNA ALUMNA AVANTATJADA

La professionalitat musical serà el tret més destacable de la seva vida. Fou d'antuvi una alumna avantatjada, com ho palesen les màximes qualificacions aconseguides en la seva carrera musical i curiosament també en la seva etapa escolar en la resta de les assignatures. Tot i això, a més del seu reeiximent en la música, és notable la seva habilitat artística en altres arts, com ara el dibuix, la pintura, el repujar en pell i tota mena de manualitats.

EL TEATRE I LA PARTICIPACIÓ VEÏNAL

En la seva joventut participà de forma activa en el teatre d'aficionats, on destacà en l'encarnació difícil de primers papers, entre els quals cal esmentar la seva creació com a protagonista d'una obra sobre Joana d'Arc. Més destacable, la direcció musical en obres de teatre líric, algunes vegades acompanyades fins i tot amb el piano, o bé dirigint el respectiu conjunt orquestral.

Un altre vessant ciutadà ha estat l'animació de les festes veïnals. Mereixen especial atenció, en aquest sentit, les festes del carrer de Sant Sebastià i la que esdevingué tradicional confecció de catifes de flors en la diada de Corpus.

PROFESSORA DE PIANO, HARMONIA I COMPOSICIÓ

A disset anys aconseguí el professorat de piano amb «excel·lent amb distinció» a l'acreditada Acadèmia Ainaud de Barcelona. L'any 1939 cursa harmonia i composició amb Joan Just Bertran. El fill d'aquest malaguanyat músic, l'abat de Montserrat, Cassià M. Just Riba, manifestava públicament en acabar el concert donat al monestir pel Cor Parroquial de Santa Maria amb motiu de les noces d'or d'aquesta entitat: «Jo, quan era un adolescent a Igualada, vaig sentir a parlar d'una persona estimada pel pare que es formava musicalment i que va tenir aquesta iniciativa tan bonica [de fundar el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada], amb un sentit profundament cristià, amb un rigor musical de comunicació de la bellesa, i que ha tingut aquesta continuïtat [...]» (*Igualada, periòdic de l'Anoia*, 5-10-1988).

UNA DEDICACIÓ ALTRUISTA

Efectivament, l'any 1939, a iniciativa de Mn. Amadeu Amenós, rector-arxiprest de Santa Maria d'Igualada, la jove professora Maria del Rio, juntament amb la seva germana Mercè, fundà el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, al qual ha dedicat tota la seva vida de manera totalment generosa i desinteressada.

Maria del Rio també havia format part de l'Orfeó d'Igualada, que li estrenà una de les seves primeres composicions, «La cançó del lladre». També havia dirigit les corals del Col·legi Mare del Diví Pastor, de l'Hospital, dels Caputxins i del Col·legi de les Escolàpies.

LA MEDALLA DE LA CIUTAT AL COR DE SANTA MARIA

La història del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada faria prolixa aquesta síntesi, però sí que cal ressaltar que el que s'ha aconseguit ha estat gràcies a la voluntat, esforç i dedicació de la seva directora. Les remarcables fites assolides pel Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada són justament de Maria del Rio, i aquí caldria citar el llarg anuari d'activitats

que han acreditat la ciutat d'Igualada a Catalunya, a l'Estat espanyol i àdhuc en altres països.

L'Ajuntament d'Igualada, el 27 de juliol de 1964, distingia l'esmentada entitat coral amb la Medalla de la Ciutat al Mèrit Cultural.

EL TÀNDEM MARIA I MERCÈ AL SERVEI DE L'ESGLÉSIA

Potser cal anotar, independentment dels èxits artístics aconseguits, la tasca social i humana duta a terme per les germanes Del Rio, presidida per unes constants d'apostolat, sant i senya d'aquesta activitat formativa, d'altra banda ben enriquidora des del punt de vista formatiu, cultural i artístic. I hem escrit «germanes Del Rio» perquè creiem que és just i obligat alhora referir que tota l'activitat coral i musical realitzada per Maria del Rio s'ha vist coadjuvada per la de la seva germana Mercè —també instructora de música i directora coral, especialitzada en grups infantils i juvenils—, de caràcter més extravertit i obert, la qual ha estat el seu esperó i l'ha anada estimulant moralment.

Quin és el vertader *leitmotiv* del Cor Parroquial de Santa Maria? Ens ho explica l'escriptor Ramon Solsona Cardona, entusiasta promotor d'aquesta entitat: «El temple —la basílica de Santa Maria— i l'art fou tota la seva aspiració en néixer; dignificar els cants religiosos, agermanar-los amb l'art, fer que la música en les cerimònies religioses fos atractiva i agradable per als fidels.» El servei a l'Església fou, doncs, l'objectiu central de Maria del Rio, sempre a disposició de la parròquia per a solemnitzar els actes de culte que es consideressin convenients.

ALGUNES ACTUACIONS DESTACADES

A tall d'exemple, i entre molts altres trets destacables de l'actuació i prestigi del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, cal esmentar les actuacions al Cercle Català de Madrid, Ajuntament de Lisboa, Palau de la Música de Barcelona, Teatre Principal de Blanes, catedrals de Vic i Barcelona, Seu de Manresa, Sarrià de Barcelona, Bilbao, Galícia i Andorra, Teatre Romea de Barcelona, basílica de Lurdes, Gran Casino de Luchon (davant els prínceps de Mònaco, Rainier i Grace Kelly), Les Arts de Terrassa, teatre de l'Orfeó de Sabadell, Cambra de la Propietat Urbana de Lleida, santuari de les Escaldes i Meritxell d'Andorra, Universitat de Coïmbra, basílica de Fàtima, Santiago de Compostella, Casa Ciutat de la Corunya, Universitat Laboral de Gijón, Font-romeu (Alta Cerdanya), Sainte-Chapelle de París, Bellver de Cerdanya, Roma, Ciutat del Vaticà, Castel Gandolfo (en el transcurs de l'audiència concedida per Joan XXIII, en què el papa va beneir la senyera de la coral i va autoritzar que aquesta pogués lluir una llaçada amb una inscripció que ho recordarà a tots els qui la contemplin). L'any 1990 van actuar novament a Roma, en l'audiència concedida per Joan Pau II.

En 1956 el Cor Parroquial de Santa Maria fou l'únic cor femení admès en la primera Romeria d'Orfeons de Catalunya, celebrada a Montserrat, trobada impulsada per les «noies d'Igualada», com familiarment les anomenaven els membres del Secretariat Central de Barcelona. L'any 1991 fou l'única coral catalana que va participar en el Certamen Internacional d'Havaneres de Torrevella (Alacant).

L'extraordinari programa commemoratiu de les noces d'or de l'entitat implicà un continuat homenatge a la tasca excepcional de Maria del Rio. En poden donar fe les cròniques publicades en la premsa local.

Cal esmentar en aquest context el Certamen Internacional de Composicions Musicals, amb participació de nombrosos països. Els organitzadors volgueren que un dels premis portés el nom de Maria del Rio.

PIANISTA I PROFESSORA

Maria del Rio ha col·laborat generosament en totes les activitats i actuacions per a les quals ha estat sol·licitada, tant personalment com amb el seu Cor Parroquial de Santa Maria.

Ha estat professora de música, i la majoria dels seus alumnes han aconseguit destacades qualificacions, fins i tot alguns d'ells han reeixit en el camp concertístic. Fou professora de piano de l'Acadèmia de Dansa dirigida per Rosa Seuba i, després, de l'Acadèmia de Gimnàstica i Rítmica de la Secció Femenina, dirigida per Josefina Pàmies.

El juny de 1945, Maria i Mercè del Rio, amb el títol d'excel·lent, són nomenades instructores de música de la Delegació Nacional de la Secció Femenina i funden una coral que es veurà reiteradament prestigiada amb primers premis provincials i nacionals,

Esmentem que Maria del Rio fou la pianista que acompanyà en molts dels seus concerts el campió mundial d'harmonica, l'igualadí Ramon Closa Pérez. També fou la directora musical de l'Agrupació Teatral Art i Alegria d'Igualada.

ESCOLÀPIES, CAPELLADES I VILANOVA D'ESPOIA

El setembre de 1948, Maria del Rio és nomenada professora de música del Col·legi de les Escolàpies, on, a més d'impartir classes de piano, funda una coral escolar que és premiada en diversos concursos.

A sol·licitud de la parròquia de Capellades, col·labora desinteressadament amb la coral de la veïna vila i també amb el Cor Parroquial de Vilanova d'Espoia, el qual funda i dirigeix durant vuit anys, fins que ha de deixar-ho per raons familiars.

L'any 1975 presenta a concurs la Coral Mixta d'Igualada i sota la seva direcció es classifica en el primer lloc de la fase catalana en la competició celebrada a Sitges.

Ha format part de múltiples jurats de música i ha estat sol·licitada per a desplaçar-se a Madrid i a l'estranger, atencions que anà declinant una vegada i una altra, atès el seu caràcter introvertit. Malgrat això, ha assistit a cursos internacional de música, especialment sacra, polifònica i coral.

L'any 1982, juntament amb la seva germana Mercè, funda la Coral del Casal d'Avis d'Igualada.

COMPOSITORA

Ha compost dues misses polifòniques, una «In honorem Divini Pastoris Matris», dedicada a l'escola igualadina on cursà la seva carrera musical, i una altra «In honorem sancti Hieronymi», que ofrena a Mn. Amadeu Amenós amb motiu de les seves noces sacerdotals. És autora igualment d'una «Salve Regina» i de nombroses obres de cant coral, majorment motets religiosos. Ha compost la música dels goigs de sant Sebastià —patró del carrer igualadí on va néixer— i de la Mare de Déu del Carme i de sant Martí, patrons de la veïna localitat anoienca de Carme. També és autora de peces de piano, especialment sardanes. El 2 d'octubre de 1988 la cobla Triomfal d'Igualada li estrenà a la plaça del monestir de Montserrat la sardana per a cobla «Ciquantenari (1936-1989)». El 2 de desembre de 1990 la Cobla Principal del Llobregat, en el transcurs del magne espectacle *Catalunya en concert*, li estrenà «Cantaires d'Igualada», sardana que dedicà especialment a les companyes cantaires amb més de cinquanta o vint-i-cinc anys d'activitat coral.

«IGUALADINA DE L'ANY 1988» I MEDALLA DE LA CIUTAT

Amb motiu de la festa de Santa Cecília de l'any 1988, Maria del Rio Montfort rebé l'homenatge dels músics i cantaires d'Igualada per la seva ininterrompuda tasca a favor de la música i el cant coral. Era, després del nomenament de «Igualadina del mes d'abril de 1988», el primer reconeixement públic i personal a la seva llarga i fecunda trajectòria artístic-docent.

L'any següent era proclamada pel jurat «Igualadina de l'any 1988».

El ple municipal extraordinari de l'Ajuntament d'Igualada del 30 d'agost de 1994 li concedia per unanimitat la Medalla de la ciutat d'Igualada, que li fou lliurada el dia 9 de setembre del mateix any en un solemne acte al saló de sessions de la casa consistorial.

DEIXA LA MÚSICA A 82 ANYS

Les darreres actuacions rellevants de Maria del Rio al capdavant del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada foren el setembre de 1999, a l'església de Santa Maria del Pi de Barcelona, participant en el II Festival Internacional «Europa... i els seus cants», i en el concert de Nadal celebrat al Cercle Mercantil conjuntament amb la Schola Cantorum.

El gener de l'any 2000, després d'una tasca de seixanta anys, Maria del Rio deixava exclusivament la direcció coral a Coni Torrents Gubianes, que ja n'havia estat sotsdirectora i que des de l'any 1996 ja actuava com a codirectora. L'11 de juny del 2000 la coral li dedica un emotiu homenatge.

El Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada ha continuat la seva trajectòria i a partir de l'octubre de 2005 s'ha convertit en cor mixt, prenent el nom de Coral de Santa Maria d'Igualada.

L'avançada edat ha anat minant a poc a poc el cos de Maria del Rio i l'ha obligada a romandre en una cadira de rodes. El 6 de març de 2006, Déu l'ha cridada al seu costat per a fruit de l'eterna benaurança. Les seves despulles reben sepultura al cementiri d'Igualada.

(Del butlletí *El Trumfo*, núm. 161, 4-4-2006)

CONI TORRENTS GUBIANES, DIRECTORA DE LA CORAL DE SANTA MARIA

«Amb “Maleïdes guerres” no preteníem oferir un simple concert, sinó quelcom que anés molt més enllà: fer una sessió reflexiva i reivindicativa d'un problema que ha acompanyat la humanitat des dels seus inicis.»

- L'última actuació amb motiu de la reflexió «Maleïdes guerres» fou molt lluïda.
- *Era un concert pensat de fa molt de temps i treballat amb il·lusió i molta cura. Calia engalzar imatges, lectures i cants en un gest a favor de la pau, i tot plegat protagonitzat per la gent de la mateixa coral. En altres paraules, fer-hi la nostra aportació amb el suport d'uns documents visuals, mitjançant les coses que estíem, la música i la paraula.*
No preteníem oferir un simple concert, sinó quelcom que anés molt més enllà: fer una sessió reflexiva i reivindicativa sobre un problema vergonyant que ha acompanyat la humanitat des dels seus inicis i al qual, encara que no ens ho sembli, cadascú pot aportar quelcom. Precisament Montserrat Caballé, en unes recents declaracions, ha dit que «la música és una de les millors eines per a assolir la pau».
Vàrem intentar treballar-ho a fons, amb una selecció de cançons escollides, la tria d'uns textos universals i una col·lecció d'imatges significatives, en un muntatge professional molt colpidor i efectiu. Però tampoc no podíem ni volíem quedar-nos només en la denúncia. El subtítol era ben definidor, i deia «Una llum d'esperança per a la pau». Així, doncs, el concert acabava amb un cant sobre el desig de conscienciar-nos i fer pinya cap a una nova fita, en la qual hom ha d'esdevenir actor més que no pas espectador. I cal dir que tots els cantaires hi van aportar el seu esforç i que tots plegats estem molt satisfets dels resultats.
- Va sorprendre, perquè no s'esperava que fos tan reeixida...
- *Va sorprendre el públic perquè suposo que un acte com ara aquest fa que fins i tot els mateixos espectadors s'hi sentin implicats. Va ser el recordatori d'una denúncia d'aquest món nostre tan afeixugat per les diferències, per la misèria, la fam i la por que les guerres provoquen. Però tothom en va sortir amb la convicció d'una necessitat: que l'esperança és l'última cosa que hem de perdre. En aquest sentit, Jaume Farrés, d'Igualada Solidaria, ens va dir, en les paraules de cloenda, que cal començar a treballar per la pau ja des de casa nostra mateix, procurant una bona convivència amb els qui ens envolten.*
- Devien assajar molt més del que és habitual...
- *Sempre que es preveu una actuació puntual s'acostumen a intensificar els assaigs, per intentar arrodonir la preparació al màxim. En aquest sentit, m'agrada subratllar que hi ha molta bona voluntat i ganes. Actualment la coral es troba en un bon moment, molt unida, i als cantaires no els dol esmerçar més temps en l'assaig.*
- Com explicariu la paradoxa d'assajar tant de gust si això és el més feixuc de qualsevol activitat?
- *Ja t'he dit que hi ha molt bon ambient. Ens ho passem bé assajant i fent broma (algunes vegades una mica massa). Crec que, si agrada el que fas, i ho fas amb gust, res no és feixuc. Repeteixo, la disposició dels cantaires —ells i elles— a l'hora de treballar és tan bona com a l'hora de passar-s'ho bé. Tot es qüestió d'una bona entesa i un xic de disciplina.*
- L'entesa entre homes i dones és bona?
- *Som en el segle XXI i crec que avui és la cosa més natural del món. A més, Déu va crear l'home i la dona perquè visquéssim junts. Diria que és una entesa bona, recíproca i enriquidora, contemplada, és clar, des del respecte, l'alternança i la diversitat. I que quedi clar que continuem fidels als principis per als quals va ser creada la coral, al maig de 1939, perquè és evident que una cosa no té res a veure amb l'altra.*
- Quins són els pròxims projectes?
- *Hem acabat el curs. El dijous dia 10 de juliol hem tingut la darrera actuació de la temporada, i ara ens mereixem unes vacances. El curs vinent encetarem el nostre setantè aniversari fundacional. Em consta que la junta té esbossades un colla d'iniciatives, però en tot cas no sóc jo qui pot respondre aquesta pregunta. La meua feina és bàsicament la direcció coral, el forniment d'un repertori adient i tot el que concerneix la part musical. En aquest sentit, ja s'han començat a assajar nous temes que ens cal arrodonir la temporada vinent. Tingues en compte que hem de treballar amb dos vessants: el repertori religiós, ja que som una entitat al servei de l'Església, i el programa d'altres cançons per a concerts, i això ens obliga a treballar un temari molt més ampli.*

Josep Nadal Mir
(del setmanari L'Enllaç, 10-7-2008)

EMOTIU HOMENATGE A LA NOSTRA DIRECTORA CONI TORRENTS PELS SEUS DEU ANYS AL CAPDAVANT DE LA CORAL

PARAULES DE LA CANTAIRE MARISOL CAPARRÓS

Aquest homenatge és per a la senyora Coni Torrents Gubianes, directora de la Coral de Santa Maria d'Igualada. Les paraules que diré ho són en nom de tots els qui formem part de la coral.

Estimada Coni, començo així perquè tu saps que tots t'estimem, i tenim motius de sobra per a fer-ho. Fa deu anys que estàs al capdavant d'aquesta coral, i sota la teva direcció i amb l'esforç de tots hem aconseguit moltes coses importants i positives. No és fàcil, la teva tasca, preparar cançons d'estils tan diferents com les que canta en aquest moment la coral requereix esforç, temps i molta paciència, i d'això últim tots podem donar fe que la Coni en té un sac ple.

Una altra cosa digna de mencionar sobre la nostra directora és que ens ensenya solfeig, que en això anem una mica fluixets. Abans de començar a assajar ens fa fer estiraments de gimnàstica, vocalització i per últim «la moto». Sí, ho han entès bé, «la moto». Amb la boca fem «la moto», i no vegin vostès com arrenca la coral a cantar després de tants exercicis. Podríem dir moltes més coses de la Coni, ja que cada setmana ens en porta una de nova.

Estem tots convençuts que al teu costat ens queden moltes coses per fer i per aprendre, cosa que t'agraïm molt.

Per últim, tota la coral et vol dir que ens sentim molt cofois de tenir-te com a directora i de cantar amb la Coral de Santa Maria d'Igualada. Gràcies i per molts anys!

PARAULES DE LA CANTAIRE CONCEPCIÓ CUADRAS

Estimada Coni, amb aquest senzill, però emotiu homenatge que et dediquem tota la Coral de Santa Maria per aquests deu anys sota la teva direcció, per tantes i tantes hores, dia rere dia, tota la teva entrega, la teva disponibilitat, el teu somriure, la teva paciència; sí, sobretot la teva paciència, perquè quan una cançó no ens surt, i nosaltres els cantaires no podem més i et diem que la deixem, que la treguis del repertori, tu ens dones coratge, la força que ens falta, fins que surt.

No sóc poeta ni escriptora, tampoc no voldria que ningú pensi que t'estic ensabonant (com vulgarment es diu), però m'agradaria remarcar la meua entrada a la coral, no per a res sinó per demostrar com l'estimes, ja que no vas parar de demanar-m'ho, i no a mi sola, sinó a qui veus apte per a cantar. Vaig acceptar. Jo creia que, sense saber música ni cantar com una artista, no era mereixedora de poder estar en una coral. Personalment, crec que això té molt valor, perquè, encara que molts components de la Coral no sabem música, tu ens fas aprendre les cançons, i les cantem molt dignament. Això té molt mèrit, per a una directora; fins i tot ens fas aprendre solfeig perquè encara ho fem millor.

En nom de tots els meus companys i companyes et donem les gràcies i volem felicitar-te de tot cor.

Repeteixo, per molts anys, t'estimem!

PARAULES DE LA CANTAIRE ROSER GONZÁLEZ

Fa poc més d'un any que sóc a la coral i he de dir que m'hi trobo molt bé. Hi ha un ambient formidable i una colla de gent molt maca. Ens ho passem molt bé i ens divertim moltíssim.

Sincerament, no m'imaginava trobar-me amb aquestes persones tan fantàstiques i meravelloses.

Vull afegir-me a l'homenatge que dediquem a la Coni i dir-li que li agraiem tot el que ens dona, i sobretot la seva paciència i el seu bon fer. Li donem les gràcies per ser tan propera i tan accessible; és la nostra directora, però el seu bon caràcter fa que la vegem com una companya més; per això ens trobem molt bé al seu costat.

Moltes gràcies, Coni. Una abraçada i que Déu et doni molta salut i vitalitat perquè ens puguis «aguantar» molts anys.

PARAULES DEL CANTAIRE JOSEP NADAL

Maria Concepció Torrents Gubianes, Coni per als amics, és, gràcies a Déu, la nostra directora, la responsable musical de la Coral de Santa Maria d'Igualada. Li ho agraiem, especialment perquè ja fa, d'això, deu lloables anys.

Ho és, per altra part, de la millor manera que es pot ser: sense fer soroll, amb molta mà esquerra, amb molta competència i amb responsabilitat. Sí, amb la consciència, per tant, d'haver agafat el relleu d'una altra directora que destacà, entre altres coses, per la seva constància a fer bé la seva tasca: l'entranyable fundadora María del Rio (a.c.s.).

La nostra estimada Coni és, abans que tot, com veiem, perseverant: incessant animadora, juntament amb el seu marit Leonard, a fer entretinguts els assaigs i les sortides; incondicional renovadora, ja que cada dos per tres cantem peces noves; tenaç mestra, perquè sembla que no es cansi mai de corregir amb un somriure sincer, i no oblidem que és, més que tot —i aquí rau el seu mèrit més gran—, veritable amiga, car sap en cada moment com tractar cadascú. Tots tenim experiència d'haver rebut escaients consells seus.

Coni, no saps prou bé la mesura en què ajudes a viure millor a qui et coneix i et tracta. Tenim la sort que la teva generosa personalitat l'hagis projectada a la coral i que, a més a més, els qui integrem la coral que tu dirigeixes amb tant encert siguem instrument per a fer arribar la teva veu, els nostres cants arreu. La teva és una veu més, que ja és entonació per ella mateixa: a cau d'orella, aconselles; en falset, ens rectificues, i en públic ens honores.

Coni, per moltes paraules que et diguéssim no et podríem fer entendre tot allò que representes per a nosaltres.

Coni, tu ets per a nosaltres alhora i quan convé, mestra, alumna, amiga, germana i fins i tot mare.

Moltes gràcies i per molts anys.

(Del butlletí El Trumfo, núm. 183, 14-12-2010)

27 PREGUNTES A CONI TORRENTS GUBIANES

Un amor? *En Leonard.*

Una passió? *La música.*

Una habilitat? *L'enginy, la perícia.*

Una debilitat? *El mar.*

Una cançó? *«Como una ola».*

Un autor? *Georg Frederic Händel.*

Una composició? *La simfonia del Nou Món, d'Antonín Dvorak.*

Un/a cantant? *Qualsevol que sàpiga transmetre emocions.*

Un plat de cuina? *L'escudella de Nadal.*

Una flor? *L'orquídia.*

Un animal de companyia? *Cap.*

Un desamor? *Els que són conseqüència de l'enveja.*

Una virtut? *La paciència, la persistència, la constància.*

Un vici? *Pensar-m'ho massa abans de fer les coses.*

Una fòbia? *Les mosques, els mosquits, ah!, i les rates.*

Una pregària? *Déu vos salve, Reina i Mare de misericòrdia...*

Un líder? *Jesucrist, sens dubte.*

Un desig? *Procurar ser millor cada dia.*

Una afecció? *Llegir.*

Una obsessió? *Inculcar el que he après.*

Una alegria? *Els meus quatre fills.*

Un desengany? *Alguns que m'han colpit, i molt.*

Un caprici? *Viatjar.*

Un invent? *Els electrodomèstics.*

Una preocupació? *El món en què hauran de viure els néts.*

Un record? *El meu pare. Va morir massa jove.*

Un lema? *Mirar sempre endavant.*

(Del butlletí El Trumfo, núm. 187, 1-11-2011)

La 5 i la 6

CONI TORRENTS GUBIANES

- S'ha de dir la veritat encara que dolgui?
- *Sí, sempre.*
- On vas néixer?
- *A la Rambla Carlos VII, núm. 25, 1r, d'Igualada; avui Rambla Nova.*
- Tres coses per a desar en una caixa que no s'obrirà fins d'aquí a cinquanta anys?
- *Penso que d'aquí a cinquanta anys, poc interès els despertarà el que hi puguin trobar. El que m'agradaria deixar és quelcom immaterial: el record d'haver estat una bona persona.*
- El lloc més lluny on has viatjat?
- *A Praga.*
- Menjar que no pots ni veure?
- *El fetge.*
- Quines són les teves dèries?
- *Llegir, estudiar, viatjar... créixer com a persona.*
- En què et consideres experta?
- *En res. Cada dia aprenc.*
- ¿La gent és bona, dolenta, regular...?
- *Majoritàriament bona, però hi ha de tot, en la vinya del Senyor.*
- Tothom té el que es mereix?
- *No. Hi ha gent que s'ho passa molt malament sense merèixer-ho.*
- Si un mag et concedís un desig, què demanaries?
- *La pau al món. Cal erradicar la violència.*
- El lloc més insòlit on has dormit?
- *Al bosc, a terra, sota el tàlem de les estrelles.*
- Tres ingredients d'un paradís?
- *L'aigua, el sol, la natura.*
- La part del teu cos que t'agrada menys?
- *Els peus.*
- L'últim gripau que t'has hagut d'empassar?
- *La vida no és una bassa d'oli; sempre en surten, de contratemps, però això ens fa més forts.*
- De què i de qui estàs enamorada?
- *De què? Del mar. De qui? D'en Lleonard.*
- Amb qui t'agradaria compartir un sopar romàntic?
- *Amb un altre Lleonard, el Di Caprio.*
- Quin ha estat el dia més feliç de la teva vida?
- *Per sort n'he tingut molts, de dies feliços. Se'm fa difícil d'escollir-ne un.*
- Què és el que et fa pujar la mosca al nas?
- *Quan estic segura que tinc raó i no me la donen.*
- Una trapelleria de la teva infantesa?
- *Ballar sobre una taula quan anava al parvulari.*
- Quina de les teves joguines recordes amb més afecte?
- *Una nina grossa que es deia Arianne.*
- El dia en què has passat més por?
- *Ara no en tinc, de por, però quan era petita sempre mirava sota el llit abans d'anar a dormir.*
- Alguna assignatura pendent?
- *M'hauria agradat estudiar medicina.*
- Si poguessis, què recuperaries del teu passat?
- *Les bones estones de conversa amb el pare. Quan va morir, jo tenia disset anys.*
- Un record que t'hagi marcat positivament o negativament?
- *Positivament, l'efecte que he trobat en la gent de la coral, per exemple. Negativament, les desavinences familiars que han afectat molt el meu marit.*
- Què s'hauria d'inventar?
- *S'hauria de reinventar la justícia.*
- ¿Blanc, negre, vermell?

- *Amb el blanc tot lliga. S'hi poden fer moltes combinacions.*
- Què faries si et toqués un bon pessic de la loteria?
- *Què més voldria!, però com que sóc afortunada en amors, no ho seré mai en el joc.*
- Què et diu la consciència?
- *Que cal fer tant bé com es pugui.*
- Com t'agradaria morir?
- *No ho sé. Ja arribarà. Que es pot triar?*
- Has estat totalment sincera?
- Sí.

(Del butlletí El Trumfo, núm. 207, maig 2016)

LA CORAL DE SANTA MARIA D'IGUALADA CELEBRA EL 80È ANIVERSARI DE LA SEVA FUNDACIÓ

Entrevista a Coni Torrents Gubianes i Leonard del Rio Campmajó, directora i president, respectivament, de la Coral de Santa Maria d'Igualada.

- Aquest diumenge, 17 de novembre, la Coral de Santa Maria celebra el seu vuitantè aniversari. Són molt ja anys... Com va començar tot plegat?
- (Leonard) Era l'any 1939, tot just acabada la guerra (in)civil, després de la persecució iconoclasta que va destruir temples i esglésies. Un grup de noies, sota la direcció d'una joveníssima professora Maria del Rio Montfort, es va aplegar per col·laborar en el culte i dignificar els càntics religiosos i fer que en les cerimònies del culte la música fos agradable i atractiva per als fidels. Encoratjades pel rector de la parròquia de Santa Maria, Mn. Amadeu Amenós Roca, van dur a terme una tasca excel·lent fent del cant religiós un servei. Nosaltres situem la data d'inici en el maig de 1939, en què diàriament es cantava l'anomenat «mes de Maria». Modest en els seus començaments, el cor va creure que la seva missió estava acompanyada en quedar reduïda en els estrets àmbits dels temples igualadins. Però ben aviat van anar expandint-se en ser sol·licitades a altres localitats del nostre país, i fins i tot més enllà, aconseguint un palès reconeixement avalat amb nombrosos primers premis (durant dotze anys consecutius) i l'admiració de públics i auditoris selectes. Arran d'això, sense deixar la música religiosa, el cor es va anar nodrint d'altres gèneres lírics per a formar programes de concert. Així la cançó popular, el folklore i molt especialment el del nostre país, com també les melodies orfeòniques dels grans mestres, aconseguiren que les cantaires sabessin expressar tota l'emotivitat i tota l'ànima que els comunicava l'experta batuta de la seva directora. Les principals localitats catalanes, altres de l'Estat espanyol, França, Portugal i Itàlia pogueren donar-ne testimoni.
- Fins l'any 2000 la coral va ser dirigida per la Maria del Rio Montfort, la seva fundadora, que va passar el relleu a la Coni Torrents, que encara hi està al capdavant. Quins canvis ha viscut la coral durant aquests prop de vint anys?
- (Coni) Voldria remarcar la inestroncable continuïtat de la coral en aquests vuitanta anys. El cor ha anat evolucionant en el temps i ara fa quinze anys es convertí en grup mixt. Jo vaig entrar a la coral com a cantaire l'any 1965. Durant quinze anys vaig compartir la direcció amb la Maria, fins que, per raons d'edat, em va passar el testimoni. Fa vint-i-sis anys que estic al capdavant de la coral.
Des de la seva fundació han passat per la Coral de Santa Maria quatre generacions, amb un total de tres-cents cantaires.
De totes maneres, malgrat la transformació lògica pautaada pel temps, la coral ha continuat fidel en tot moment als objectius fundacionals que marquen els estatuts i que són estar el servei de l'Església i de la ciutat.
- Quants cantaires formen part de la coral actualment?
- (Coni) Sempre ens hem mogut més o menys en les mateixes xifres: de trenta a quaranta veus.
- Hi va havent relleu generacional de cantants en la coral?
- (Coni) Ens mantenim en la xifra indicada. Som una coral adulta i sempre hem estat oberts a tothom, demanant evidentment unes mínimes qualitats d'afinació, fidelitat i concòrdia. No exigim cap altra mena de preparació.
- Quin tipus de gèneres musicals es treballen en la coral?
- (Coni) Gairebé les mateixes de sempre. Principalment, la cançó catalana i les partitures dels grans mestres. També treballem un ampli programa d'havaneres. El repertori és molt extens i hi ha molt per poder escollir.

Sempre he tingut la sort de poder comptar amb la inestimable col·laboració d'uns bons pianistes, primerament amb l'Isidre Solé Solernou i actualment amb la meva germana Maite Torrents, i també, en les actuacions a la basílica, amb el qualificat organista Lluís Victori Boladeras. Aprofito l'ocasió per a agrair-los l'excel·lent disponibilitat i col·laboració que ens ofereixen.

- Amb quin criteri es fa la tria de les cançons que conformen cada concert?
- (Coni) Depèn sempre del tipus de públic a qui vagi adreçat, i també si l'actuació és a l'aire lliure o en un local tancat.
- Cada quan són els assaigs i on els dueu a terme?
- (Coni) Dos per setmana: els dimarts i els dijous de set a nou del vespre —i amb una rigorosa puntualitat—, als locals parroquials de la Soledat. De totes maneres cal dir que en l'actualitat estem sofrint un parèntesi d'uns mesos, degut a la meva malaltia i la del meu marit.
- Diumenge celebren l'aniversari fundacional. Quins actes s'han preparat?
- (Lleonard) La commemoració ja va començar en estrenar el curs 2018-19. El programa ha estat molt variat. En aquesta ocasió, la junta directiva ha volgut que fossin especialment els cantaires —que són els qui treballen— els qui frueixin singularment de la celebració. Ara estem preparant amb molta il·lusió la nostra festa patronal de la Immaculada; si Déu vol, cantarem en la missa solemne del diumenge 8 de desembre a la basílica. Com que la Coni en aquests moments no està en condicions de portar la direcció, dirigirà la coral el bon amic Joan Martínez Colàs, un gran professional amb qui ja hem treballat en altres ocasions. Ens acompanyarà l'habitual organista de la basílica Lluís Victori Boladeras.
- Quines són les principals activitats que duu a terme la coral al llarg de l'any?
- (Lleonard) Moltes. A part de les actuacions en les festes religioses, celebrem el pre-Nadal, el dijous llarder i un original concurs de disfresses capil·lars; la missa i el dinar de Pentecostès; el Recital Poètic, que ja compta amb quatre edicions; les arrossades i concerts en diferents pobles de la comarca; la sardinada; el festival de fi de curs, i un llarg etcètera. Cada any fem prop d'un centenar d'activitats.
- Igualada compta amb un nombre important de corals i cors, tant masculins com femenins i mixtos. Teniu bona relació entre vosaltres?
- (Lleonard) Tenim contactes, més sovintejats amb alguns grups que amb d'altres. De fet, l'any 2016 vàrem organitzar un Cicle de Tardor a l'auditori de la Biblioteca Central, amb diverses entitats i professionals de la música, que va suposar un èxit rotund.

Cristina Roma
(dins La Veu de l'Anoia, 15-11-2019)

APÈNDIX 2

*TREBALLS POÈTICS QUE S'HAN DEDICAT A
LA CORAL DE SANTA MARIA I A LES SEVES DIRECTORES*

AUCA D'UNA ANADA A MONTSERRAT

Perquè quedi d'aquell dia
reflectida l'alegria,

perquè d'un jorn tan feliç
no s'esborri mai l'encís,

en farem la relació
com una auca de debò.

Un magnífic cotxe ens rep
p'ró alguna crida el «Josep»,

i a Montserrat falta gent,
que allí finirà el turment.

Arribant, primera cosa,
visitar la Verge «hermosa».

Quan som dins, què s'esdevé?
La Jaume no es troba bé.

Doncs anem, sortim a fora,
que la cosa ja empitjora,

p'ró tot el mal li han calmat
amb coques de Montserrat.

En altar provisional
cantà el Cor Parroquial.

Doncs la missa començava.
Nostre arxiprest celebrava.

«Que hi canten els serafins?»,
deia la gent allà dins.

Doncs és que a l'ànima plena
duem de joia serena.

Al migdia, un gran concert,
i ningú, ningú se'l perd.

Fins un senyor lleidatà
una foto ens va tirar.

«Aplausos», enhorabones
i paraules molt rebones

que estimulen sense engany
per lluitar amb més afany.

Bon dinar i vi molt fresc
prop del pare sant Francesc.

Però el sol escaldava
i la gana s'escapava:

sort que vingué la Botines
que sens trapes ni cortines

ens deia cada ocurrència
que no li ensenya cap ciència.

Després, prou!, serietat,
que el senyor rector ha parlat.

Que un conte ens explicarà
per a després de dinar.

I sabeu què ens ha portat?:
un treball documentat,

d'aquells que els historiadors
hi troben intenses flaires;

un treball molt exquisit
que la Franquesa ha llegit.

Per molts anys, senyor arxiprest,
publicat el volem prest!

El rosari en acabar,
altre concert començà.

Llavors sí, un èxit franc
amb el Cor ganing, ganang!

Doncs un senyor entusiasta
que nostres cançons abasta

ens va convidar a totes
amb cafè amb llet i copes.

Quin soroll, quina tabola!
Nostre goig no corre, vola.

Que amb nostre tan bell cantar
tots els cors veiem vibrar.

Després de sopar rabent,
cap a la plaça corrent.

I vam fer *La carbonera*,
que és sarsuela de primera.

Els ballets també dansaren,
que a tothom molt agradaren.

«Aquest “Coro” d’Igualada
—diu que deia la gentada—

sap fer de tot i no es cansa:
comèdia, cançons i dansa.»

La «Mercedes», belluguet,
com sempre sembla un coet.

Però un coet lluminós
que aclareix el cel boirós.

Maria del Rio, amunt!,
que la febre ja és a punt

de posar nostra coral
al cim de l’estel més alt.

Quan la nit fou ben entrada
comença la desfilada.

Del concurs la més galana
fou la Maria Jordana.

(P’rò un altre any farem que els llaços,
els pugueu plegar a cabassos,

a veure si així guanyem
les que el premi ens mereixem.)

Prò abans hi va haver la por
d’uns fantasmes de debò

que amb uns queixals plens de puntes
se’ns volien menjar juntes.

«Vés-te’n, fantasma malvat,
que ja farem més bondat!»

Ai Mateu, ai pobre Artigas,
quantes penes i fatigues!

Que per fer la fantasmada
vau suar la cansalada.

També vingué la parella
dels gegants de la Font Vella.

Tots gentils, majestuosos,
amb uns mantells preciosos.

En veure'ns tan honorades
vam quedar emocionades.

A Igualada quan tornem,
la visita els tornarem.

Que l'albada mig confosa
pintava el rocam de rosa.

La Carmeta, ben lleugera,
ja es llevava la primera.

—És que sentires diana
en despuntar la «mañana»?

A les vuit cap a la cova,
que la Verge el cor ens roba.

Però falta la Roser;
ai Senyor!, a on deu ser?

La Roser és pel mató,
per aquí ens guia el pastor.

I, el pare Jaume al davant,
el rosari anem resant.

La tarda de Sant Joan
va ser càlida i brillant.

Unes noies trapaceres
allí dalt feien «caceres».

Abans l'ensurt hi hagué
quan va caure el moneder.

—Ai, Roser, no ploris gens,
que hi ha uns joves molt valents

que baixaran a l'abisme
amb perill de cataclisme!—

Mentre dinàvem, refum!,
ens ve el general Bum-bum.

Al bell mig del restaurant
també vam entonar un cant

que va ser l'admiració
de tota la gernació.

Però avall, que fa drecera,
que la Valls diu que ens espera

i el viacrucis, devotes,
també vàrem fer-lo totes.

I després, per comiat,
a rosari havem anat;

rosari dels escolans,
quins consells dónes més grans!

Mes quan l'auto ja arrencava,
nostre Cor, com sanglotava!

I la Verge Moreneta
li ha dat tan forta estreta

que al final s'hi ha quedat
per tota l'eternitat.
Amén.

*Teresa Castellà Valls
(29 i 30 de juny de 1946)*

PENYORA D'AMISTAT

*A Maria del Rio Montfort,
directora del Cor Parroquial de Santa Maria*

Com la nostra directora
no n'hi ha cap més al món;
nostre cor vibra i s'arbora
així que la veu al front.

Si amb això ja sents la flaire
de la rosa del seu cant,
què serà quan alci enlaire
la batuta triomfant?

Llavors sí, com una estrella
s'esbadella la cançó;
nostres ulls fits en els d'ella
per copsar el sentit millor.

Amb un aire de regina
el compàs ens va marcant.
La tonada esdevé fina
com l'oreig damunt del camp.

Després esdevé més forta,
i amb un to apassionat
vibra el prec que reconforta
o bé un cant enjogassat.

Tot recobra nova vida,
tot és bell i ple d'encants,
tot té una gràcia exquisida
si al teclat posa les mans.

Mentre una veu sospira:
«Maria del Rio, amunt!»,
que el meu cor, que tant l'admira,
vol seguir-te punt per punt;

que si bé resulta, amiga,
que com l'ocell saps fugir,
jo sé que el teu cor abriga
un xic d'afecte per mi.

És per'xò que el meu cor polsa
el meu vers més inspirat...
P'ró ha callat la veu tan dolça,
que el concert ha començat...»

Com la nostra directora
no n'hi ha cap més d'igual;
la gent diu sempre a tothora:
«Qui pogués ésser cantora
d'aquest Cor Parroquial?!»

Teresa Castellà Valls
(15-8-1948)

A TU, MARIA DEL RIO, COM A FERMANÇA D'UNA CÀLIDA AMISTAT

I tota esporuguida i tremolosa
vas escoltar el meu vers amb atenció;
hi havia en el teu rostre un tint de rosa
i en els teus ulls espurnes d'emoció.

Era il·lusió de veure't honorada
per tanta gent que et varen aplaudir?
O l'emoció de veure't tan aimada
per l'amiga que un jorn et féu sofrir?

Això voldria jo, que compreguessis
tot l'amor de germana que et vull dar;
un amor sense fi perquè poguessis
tot el passat per sempre ja esborrar.

Mes tot ja s'ha esborrat, ¿veritat, amiga?
Que en el teu bes, avui, has segellat
nostra amistat que ja per sempre ens lliga
amb llaçada de pau i caritat.

Teresa Castellà Valls
(15-8-1948)

US HEM LLOAT, SANTA MARIA...

A les meves companyes cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria en acabar el mes de maig

Us hem lloat, Maria, tots els dies
en aquest mes de maig que ara ha finit;
us hem dit nostres penes i alegries,
us hem dat tot l'amor del nostre pit.

Us hem dit que éreu Verge la més pura,
i que la rosa amb més perfum sou vós,
i que la llum del vostre esguard fulgura
damunt del nostre viure neguitós.

Us hem ofrenat flors, càntics i besos;
qui sap si alguna llàgrima també.
I els nostres precés sempre han sigut atesos,
perquè sabeu, oh Mare!, el que ens convé.

Però avui sentim una recança:
el maig ara ha finit i vós marxeu
mentre es desclou la flor de l'enyorança
damunt del nostre cor... No us allunyeu!

Que res no ens abelleix! Enamorades
us seguirem les ànimes constants.
I cap no es perderà, ben enllaçades
amb la tèbia dolçor de nostres mans.

Teresa Castellà Valls

(setmanari Igualada, 4-6-1949, i Hoja Dominical de Igualada, 5-6-1949)

SORPRESA NOCTURNA

*A les noies del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada,
que el dia 11 d'agost de 1949 em varen dedicar unes cançons*

L'estiu se'n va
bo i fent bracet amb una estrella clara
deixant vermells de somni en cada cara
i una flor mig marcida a cada mà.
Altiua, a poc a poc, puja la lluna
pels graons d'una escala sense fi,
i els estels, com infants, busquen la pruna
que penja d'aquell arbre gegantí.
L'agost ens diu adéu;
encaixant amb la seva mà calenta,
la sang és molt valenta
i no diu res, perquè el moment és greu.
P'ró si l'estiu se'n va
i no queda ni una ombra en mig de l'era,
qui porta aquest perfum de primavera
i encén pels caminets un riure clar?

La lluna plora d'enveja,
els estels s'han amagat;
per l'aspra camí hi perleja
un doll de felicitat.
Són elles! Són les cantores
que encenen enmig l'espai
estrelles encisadores
que no s'havien vist mai!
Com violins plens de vida,
com violes fetes d'or,
arrenquen la flor ensopida
que naixia enmig del cor.

I van cantar cançons que no es perdien,
perquè diu que els acords eren tan fins
que aquelles harmonies que teixien
els àngels les portaven cel endins.
I tot el poble era una boca closa
i un silenci imponent a dintre el pit,
i ni un grinyol d'ocell vingué a fer nosa
a l'espectacle immens d'aquella nit!

Després... mentre les noies feien via
pel blanc camí que mena a la ciutat,
diu que a l'hort de la meva rectoria
algú estava plorant, mig amagat...

*Mn. Josep M. Borràs Codina
(Vilanova del Camí, 31-8-1949)*

HOMENATGE

*A la directora del Cor Parroquial de Santa Maria, Srta. Maria del Rio Montfort,
com a penyora d'una més fervent i càlida amistat*

La meua poesia és un xic trista;
dels versos meus, quin és el que et plaurà?
Per tu no vull res gris ni pessimista,
per tu jo ho vull tot blau, d'aquell tan clar.

Per tu tot sigui campaneig de glòria,
alba d'abril, poncelles, madrigals,
i arpegis que pregonin la victòria
del teu art que assoleix els cims més alts.

Sempre, en ton llavi, primavera hi rigui,
que mai el dol son averany escrigui
sobre el teu front ungit de serenor...

Mentre les mans, com ales de gavina,
ens marquin el compàs que ens encamina
devers un món tot música i cançó.

*Teresa Castellà Valls
(setmanari Igualada, 8-2-1950)*

INTRODUCCIÓ DEL CONCERT QUARESIMAL A SANT MARTÍ DE TOUS

Al Cor Parroquial de Santa Maria

Sou moltes i una sola: com la rosa
de fulles convergents en el botó...
Porteu a la «garganta» tremolosa
un poema de lletra i de cançó.

I aneu pel món, ocells germans de l'alba,
fent almoïna sonora amb vostra veu;
i, humils, vestiu la mantellina balba
per encobrir la caritat que feu...

Compliu l'heroica tasca femenina:
fer aixecar els ulls al musical encís...
I donar un tast de la sentor divina
que només trobarem al paradís!

AL POBLE DE TOUS

De tant trepitjar terra ens tornem terra
i no capim la parla de l'esp'rit.
i... cal mirar les fites de la serra
on es fonen les ombres de la nit.

Avui que el cel decanta damunt vostre
sota la ufana d'un vivent desmai,
poseu el cor ben al costat del rostre
i escolteu la musica de l'espai!

I JO...

I jo només diré tot el que et porta
—poble de Tous—, per bressolar-te, el Cor
que canta i aconsella i aconhorta
tot el plany del capvespre moridor.

Seré la cinta blava, la que lliga
remor de cançons i pau del prat,
rosella avergonyida i groga espiga,
el poble i el pagès... amb la ciutat.

*P. Josep Poch Gallart, escolapi.
Concert al teatre d'Acció Catòlica de Tous (19-3-1951)*

A SANTA MARIA

Amb motiu de les noces d'argent del Cor Parroquial de Santa Maria

Avui, igual que ahir, igual que sempre,
el meu cant és per tu, santa Maria.

Avui, igual que ahir, el meu llavi s'obre
per dir-te una amorosa lletania.

Des d'aquell jorn tan gris de la infantesa
en què la mort la mare se m'enduia,
que tu has sigut la llum de ma existència
i el meu consol quan el meu cor llanguia.

Tot ho he perdut. El sers que més aimava
vers un altre hemisferi s'encaminen,
deixant-me un buit immens, mentre la terra
cada any un maig florit ens anuncia.

P'rò veig la teva imatge pura i dolça
sempre amb el ulls oberts, plens de tendresa,
esguardant a ses filles, que li entonen
«vida, dolcesa i esperança nostra».

Vint-i-cinc anys fa avui Santa Maria,
com ho remembra el cor curull de joia.
Avui l'«església gran» s'omplirà tota
de flames de versicle i crits d'hosanna.

Mon vers no et sap cantar. Sols barboteja
com un infant perdut. Jo que voldria
confegir unes rimes lluminoses
per retre honor al teu mantell de Reina.

Cobejava frescors de primavera
i uns cants inèdits amb esclat de vida,
i vora meu llua ja el presagi
de les primeres neus d'algun desembre.

Mes a prop teu, oh Verge!, tot s'oblida,
la teva veu dins l'ànima ressona:
«No escriguis cap més clau al pentagrama,
reprèn el cant d'ahir: estima i resa.»

Cansada ja de tantes rutes falses,
sense branca, ni font, ni cants d'aloses,
vinc a cercar una ombra protectora,
recer de pau que l'esperit somnia.

I et pregaré, oh Verge, Lliri intacte!
Ja que l'haurem lloat aquí a la terra,
l'acompanyem un jorn dalt de la glòria
amb els llavis florits d'avemaries.

Teresa Castellà Valls

(del programa de les festes del 25è aniversari, 23-5-1965)

CLOENDA

Qui ha seguit nostres petjades
durant els vint-i-cinc anys

sap molt bé que les cantades
han sigut fruit dels afanys.

Vàrem obrir un breviari
tot blanc —borralló de neu—
i hem escrit en el diari
l'història, senzill i breu.

En ell s'hi veu l'alegria
del nostre Cor Parroquial,
que, cantant de nit i dia,
ha assolit un ideal.

S'han aplacat les tempestes,
s'ha lluitat com a guerrers.
Avui, p'ò, aquestes gestes
s'han enllaçat amb llores.

...

¿No sentiu bategar d'ales,
en el cel, munió d'ocells?
No veieu lluir bengales
molt a prop dels passerells?

És que al matí les campanes
han escampat a tot vent
repicant gentils, galanes,
les nostres noces d'argent.

Rosa Campmajó Mateu

(del programa de les festes del 25è aniversari, 23-5-1965)

AL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA EN LES SEVES NOCES D'ARGENT

Durant vint-i-cinc anys la nau del temple
ha sigut el ressò, l'aglutinant,
altaveu d'un exemple:
l'amor dels vostres cors fet cants.
Cada tomb del retaule,
des del cim, on l'apòstol Bartomeu
segueix encara parlant-nos de Déu,
fins l'ara de la taula,
el guarneixen cadències d'unes veus
en constant lletania.
És el tribut fervent de cada dia
del Cor Parroquial prostrat als peus
de la Verge Maria.
Que aquests vint-i-cinc anys d'amor,
de perenne, de mística vivència
siguin pel vostre Cor
promesa d'eterna presència,
enllà, en el Cor dels àngels del Senyor.

Manuel Mateu Vives

(del bisetmanari Igualada, 29-5-1965)

AL CEL SIGUI

A la memòria de Rosa Campmajó Mateu, cantora del Cor Parroquial de Santa Maria

Et veig ja sense vida, i no ho puc creure;
per més que et cridem, Rosa, no ens respons.
La Verge avui t'ha dit: «Vine'm a veure,
que els aires de la terra no et són bons.»

I esguardes ja una Pàtria tan bonica,
un cel tan pur, tan blau i transparent
que el cor se't va adormint de mica en mica,
i als braços de Maria vas caient.

I dintre la nit freda de desembre
—amb quin dolor nostra ànima ho remembra!—
tu vas seguir la ruta d'un estel.

Ens dol que hakis marxat. Fores tan bona!
Jo crec que avui la teva veu ressona
en la coral angèlica del cel.

Teresa Castellà Valls
(del bisetmanari Igualada, 7-1-1967)

DES DEL BRESSOL D'UN CÀNTIC

Aquí fou un dels llocs on s'estrenaren
—quan el cenobi era encara en runes—
aquelles veus de flama de les noies
del COR PARROQUIAL.
Quins temps aquells!

Hi havia pressa
per aixecar parets, però més encara
per afermar en els cors aquella fe,
provada en el gresol, jamai retuda.

Miraven el futur amb esperança
—la ment desbloquejada i ben oberta—
aquell estol pacífic de cantaires
que, tot fent pinya entorn d'una batuta,
volien amb els cants donar alegria
al Cor de Déu, després del llarg silenci.

Tot el poble cantava a través d'elles.

No era el lluïment que els empenyia;
era l'impuls de fe, eren les ganes
de plaure a Déu, de desvetllar l'eufòria
per la glòria d'ell en el seu temple.

La pietat del poble s'esponjava.

Com recordo els seus cants —com els enyoro!—,
caliu d'aquelles misses matineres
dels Dijous Eucarístics d'Igualada!
Sí, aquells cants senzills, devots, que el poble
—que amb ells la seva pietat nodria—
amb son als ulls, mig d'esma, corejava...

Quantes llavors galanament sembrades
en el jardí dels cors! ¿Qui mai podria,
ni amb l'últim crit de les computadores,
esbrinar-ne el volum i l'eficàcia?

Cinquanta anys han sembrat, i no reposen.

L'amor empeny, les ànimes esperen.
Dormen anhels, mig recoberts de cendra.

Bufarà l'Esperit damunt la brasa,
i la flama, abraçant la vostra lira,
al concert s'unirà de les estrelles.

*Maties Boada i Ràfols,
caputxí del Convent d'Igualada (30-5-1988)*

NADAL 1988

Cinquanta notes daurades.
El misteri d'una nit.
El cel blau de l'infinit.
Llumenetes estelades.

Una llesca i una bresca.
Un Cor ben igualadí.
Efluvis de romaní.
Grèvol, boix i molsa fresca.

Pinavets coberts de gebre.
Flocs de neu com papallons.
Una joia que m'enfebra.

Una garba de cançons.
Un Nen balb dins d'un pessebre.
Un cistelló de petons.

*Lleonard del Rio Campmajó
(25-12-1988)*

RECORDANT LES NOIES D'IGUALADA

Al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada en el seu cinquantenari

Canten els àngels a trenc d'albada.

Canta l'alosa l'urc autumnal.
Canta la prada la pau nostrada.
Canten les verges el prec vespral.

Canta que canta és la troballa
de qui acarona amb el seu cant
la Verge, Mare, que els embolcalla;
que per tots prega al Déu Infant.

No és sortilegi la fe en Maria;
és la cantúria que us surt del cor,
lloant la Mare, de nit i dia,
amb psalms litúrgics cercant conhort.

Maria és Mare, Reina i Princesa,
t'atrau i et besa i et broda un cant:
Cant de les Noies que n'és promesa,
l'Amor per norma i a cada instant.

De la Parròquia preneu volada
i són veus blanques que el Cor sosté;
Cor de les Noies —i d'Igualada—
que amb els seus càntics sembren el bé.

I aixequen ànims i ajunteu ritmes,
unint veus mixtes d'un gran esclat,
que en romeria de prec i rimes
el País canta dalt Montserrat.

És Catalunya que així s'expressa;
la Verge ho copsa dins son recer.
Somriu als joves i de goig vessa
pel Cor de Noies de bell planter.

Bella jornada. Llarga campanya.
Magna és la sembra que heu cultivat.
Cants de la terra en cleda estranya
que el poble estima adelerat.

Vestida en festa, vostra Igualada,
és la Parròquia un joliu clam;
lloant la data assenyalada,
sorgeix un Glòria d'enardit flam.

Flama que exalta l'èpica gesta:
cinquantenari magnificat!
Goig a Maria, per la conquesta,
i honor al Pare que us ha guiat.

Vicenç Fusté i Farigola
(maig 1989)

ELOGI DEL CANT CORAL

A les cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria, que compleixen 50 i 25 anys d'activitat coral

Quan del fang es deixondia,
per l'alè del Creador,
del primer batec el ritme
d'un cor fet per a l'amor,
l'Univers es féu paraula
i cada ésser tendra veu,
i, pel cant embolcallada,
la Natura féu el ple.

En cada ésser hi ha un cor, i un cor que canta,
és tot el món com una gran coral,
i l'home n'és el tornaveu que enlaira
la silent melodia i en fa un art.
Mes ben sovint el cor del món gemega
i el seu cant esdevé complanta i plor,
i ha de ser l'home qui, amb gosat respecte,
transmuti bellament el plany en goig.

Bellament, com feu vosaltres,
bellament, com tants i tants
que amb els cants i les corrandes,
en el si de les corals,
elevant la ment del poble
i arborant els cors pansits,
fan que l'aura de la joia
llisqui més ànima endins.

¿És que mai no heu sentit esgarripança,
les veus harmonioses escoltant
dels esplets ufanosos de cantaires
que són orgull del poble català?
¿No heu notat com respira Catalunya
per la boca i el cor d'aquests amics,
com cada nota de llur cant traspua
la fe d'un poble que no vol morir?

Que avui sigui una gran festa
de la veu que es torna cant,
cant que prega i que gemega,
cant que ajuda a caminar.
Que estriجلي la natura,
perquè amb goig pugui cantar,
la suau i fina pluja
de l'estètic cant coral.

*P. Maties Boada Ràfols,
caputxí (9-12-1990)*

VULL DESVETLLAR L'AURORA

Amb estima i admiració.

*Per a la MARIA DEL RIO I MONTFORT, directora del Cor Parroquial de Santa Maria, guardonada
amb la Medalla de la Ciutat d'Igualada*

«Desvetlleu-vos, oh arpa i lira meva,
vull desvetllar l'aurora», diu el salm.
Perquè en la nit dels cors, buida d'estrelles,
hi ha una alba oculta que hem de desvetllar

amb melodia, per domar la fera
que sembra desacords en l'íntim cant,
i redimir de llast l'arrel primera
plantada en un terror lliure de mal.

¿I no és això el que has fet tota la vida
amb el teu COR PARROQUIAL, Maria,
condecorada avui per la Ciutat?

Tots hi som, en el cor de la Medalla
que en el teu pit per sempre lluirà
amb l'Aplec admirable de cantaires.

*Maties Boada i Ràfols,
caputxí (27-11-1994)*

PARTITURA ÍNTIMA

*Primer premi del Certamen Poètic sobre Música i Cant Coral convocat amb motiu del 75è aniversari de la
Coral de Santa Maria d'Igualada (29-5-2014)*

I

¿No sents, amic, com batega el teu cor,
com marca amb ritme pausat els compassos
i broda el pentagrama sons i traços
que tenen sentiments de goig o enyor?
El cor és una víscera, un tresor
fràgil amb moviment i el contrapunt
que de tot en fa notes d'harmonia.
Escolta'! És la veu que dins teu nia,
és l'introït d'un ignot impuls fecund
que t'obre els finestrals del més profund.

II

Tot és música, tot! Si el sents que canta
amb preludis de festa i res l'espanta
et diu que en cada to neix un somrís,
si el que sents són batecs greus de complanta
clama que, enmig del cel que es torna gris,
una llàgrima hi ha en la partitura.
Sap el solfeig del mar que mai s'atura,
callats nocturns per si vol serenor
i uns madrigals si és l'amor que fretura...
Batecs del cor, sou la meva cançó.

*Josep Miracle Collmalivern
(Calella)*

L'AMIGA MÉS FIDEL

*Segon premi del Certamen Poètic sobre Música i Cant Coral convocat amb motiu del 75è aniversari
de la Coral de Santa Maria d'Igualada (29-5-2014)*

*En la música tots els sentiments tornen al seu estat pur, i el món esdevé música feta realitat.
Artur Schopenhauer*

Ara que sento l'escalfor del sol
i torno a enamorar-me de la vida,
vull dir-vos que em calia aixecar el vol
i veure'm els instants del món que em crida.

Vaig caure al pou glaçat de la foscor
i no veia el camí fulgent d'abans,
mes la música em regalà claror
i també, altre cop, somni a les mans.

I és que el silenci —tant que m'agradava!—
havia esdevingut dens i punyent,
i amb dolços sons la música trencava
embolcallant-me el cor i el pensament.

Música suau, divina simfonia,
l'amiga més subtil i més fidel.
M'he guarit amb el bres de l'harmonia
i he pogut, de puntetes, tocar el cel.

Creieu-me, amics, avui em fa feliç
dir-vos que torno a viure amb gran delit.
La música m'ha dut un nou somrís
i una carícia per a l'esperit.

*Imma Fuster Tobella
(Barcelona)*

APÈNDIX 3

ARTICLES DEDICATS A LA CORAL DE SANTA MARIA D'IGUALADA

EL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA DE IGUALADA

Modestamente, humildemente, sin más aspiraciones que el cultivo del arte y la dignificación del culto en su templo parroquial, nació la agrupación coral femenina que más tarde había de llamarse Coro Parroquial de Santa María. Finida nuestra guerra de liberación, faltaban en nuestra iglesia arciprestal los más indispensables elementos para dar la debida solemnidad a las funciones religiosas. Mas el celo del entonces señor arcipreste, Rdo. Amadeo Amenós, hoy canónigo de la santa iglesia catedral de Vic, y el fervor religioso de la maestra de música, Srta. María del Río, de recio temperamento artístico, suplieron esta deficiencia. Con tenacidad y abnegación admirables, ofrecieron sus voces para mayor realce y honor del divino culto.

La calidad musical de la institución creada por una inteligente batuta no podía permanecer mucho tiempo encerrada dentro de los límites del templo. Los fieles se daban cuenta de que la agrupación, que iba creciendo en número de componentes, adquiriría un verdadero valor artístico. Sus elementos fueron solicitados para concursar en torneos provinciales en Barcelona, logrando alcanzar el tercer premio el primer año de concurrir y el primero en el teatro Comedia el año siguiente, logrando mantenerse en el mismo lugar durante ocho años consecutivos.

Era, pues, conveniente e indiscutible la conveniencia de sus actuaciones en el más amplio horizonte de los conciertos profanos, enfrentándose y soportando la crítica de los públicos más exigentes. Así, sus admiradores preparamos una excursión artística a Tarrasa, que debía ser la consagración de nuestro coro. Debía dar un gran concierto de música folklórica y religiosa en el local social de aquella ciudad, institución orfeónica de merecida fama en toda Cataluña. Era un gesto de audacia y una prueba que no dejaba de ofrecer sus peligros y, no obstante, el éxito fue tan rotundo como inesperado. La benevolencia con que fue recibido el coro lo convirtió en respeto y cálidos elogios aquel público de fino sentido, avezado a aquilatar los auténticos valores.

La moral del coro creció enormemente con aquel triunfo. Su resonancia llegó a la comarca y provocó una invitación del Centro Católico de Capellades para un concierto. Luego se organizó el primer concierto local en el gran escenario del Centro Nacional de esta localidad. Muchos de nuestros compatriotas que desconocían el coro, por lo menos en este aspecto concertista, quedaron hondamente sorprendidos y desde luego maravillados. El coro acababa de triunfar, también en su patria.

Desde aquel momento nuestro conjunto coral se volvió más y más ambicioso de gloria. Perdió un poco su modestia en beneficio de su misma calidad, aceptando cuantas invitaciones recibía más allá de nuestras fronteras comarcales. Así dos años consecutivos tomó parte en los concursos de orfeones en San Esteban Sesrovires por la renombrada marca de champán Canals & Nubiola, consiguiendo en ellos el primer premio de agrupaciones femeninas. La resonancia de estos éxitos provocó las excursiones a Santa Coloma de Queralt, Navás, Tárrega, Piera, Tous, Sarriá y Manresa. Cabe consignar que una de las actuaciones que han extendido más la fama de nuestro coro es la que ha hecho en sus frecuentes excursiones veraniegas a Montserrat. Los asiduos visitantes de la montaña sagrada y los mismos monjes conocen y estiman al coro en lo que vale y varias veces ha sido solicitado por el personal del monasterio para solazarse con sus audiciones.

Es memorable en el historial del coro la excursión artística a Mallorca, en mayo de 1951, actuando en Radio Mallorca, en el local social de la Capilla Clásica de Manacor, en el monasterio de Lluch, en Pollensa y en Sóller, cosechando en todas partes muestras de admiración y elogios.

Como también es notable la excursión a Lourdes, en agosto del año actual.

*Mn. Amadeo Amenós Roca,
Presidente del Coro Parroquial de Santa María (1954)*

PARLA EL MESTRE BALCELLS DESPRÉS DE SENTIR EL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA

La direcció d'aquesta simpàtica revista igualadina m'ha demanat unes ratlles per tal d'exposar la meva impressió referent als actes celebrats pel Cor Parroquial de Santa Maria a la vila de Capellades el dia 7 de setembre. M'és plaent d'acceptar aquesta invitació, perquè em donarà ocasió d'exposar la meva opinió, i ho faré amb el sincer afecte que sento per les coses d'Igualada, i més si es tracta de temes que fan referència al seu art i a la seva espiritualitat.

Vaig sentir el Cor Parroquial. Al temple, cantant una missa original de la seva directora, Srta. Maria del Rio, i a la tarda, en un concert ben complet, cantat al Centre Catòlic.

Si bona fou la impressió al matí, aquesta fou superada en el concert, puix que en tot moment cantaren les obres amb una magnífica afinació, ben matisades i amb perfecta disciplina rítmica per part de les coristes. El programa, com queda dit, era extens, variat i comprenia diferents caràcters —potser alguna obra, si bé molt aplaudida, no era prou acceptable—, demostrant-se, però, en totes el bon estil i preparació del conjunt per part de la seva mestra directora, que demostra posseir bones condicions de compositora en la missa cantada original seva i en l'execució de totes les composicions.

Donada aquesta opinió de conjunt dels dos actes celebrats pel Cor Parroquial de Santa Maria, podria acabar complint així amb el que m'han demanat. Sigui'm permès, però, d'exposar una suggerència inspirada en l'admiració que em causà fer coneixença artística amb aquest estol de voluntarioses cantaires i per l'estimació que em mereix la ciutat d'Igualada. [...]

El Cor Parroquial de Santa Maria és de creació espontània pel generós entusiasme de la seva directora, i col·laboradores i abnegades cantaires. Elles, inspirades a cantar lloances al Senyor, han sembrat bona llavor, que ja ha fruitat de manera esplèndida. I si tantes bones mostres donen de la seva perseverança, fins a arribar al brillant resultat artístic dels actes comentats ací, penso jo, si aquest cor ara és una realitat, no pas un projecte, ¿per què no organitza un bon nucli de socis protectors, que amb una junta de govern autoritzada poguessin aportar elements per al seu millor desenrotllament, no sols en l'ordre material —adquisició de partitures, còpies per a les coristes, lloc apropiat per assaig—, i en l'ordre moral demostrar a directora i coristes que per a Igualada i els igualadins la seva magnífica obra no passa desapercebuda? Redossant-se al voltant d'aquest estol de cantaires per demostrar-los que en el pelegrinatge musical no estan pas soles, i servint la junta per a aportar bones orientacions per tal d'expandir la seva acció enfora de la ciutat, estimularien així el nou ingrés d'elements col·laboradors i el millor compliment de tots, en la confiança que, sentint-se acompanyades espiritualment, la seva obra devindria més perfecta i potent i aportaria, a ben segur, dies de satisfacció per als components i de grans èxits per al bon nom d'Igualada i de l'art coral de Catalunya.

*Joan Balcells García,
compositor i director-fundador de l'Orfeó Gracienc de Barcelona
(revista Vida..., núm. 22, octubre 1947)*

«AYUDEMOS AL CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA»

Una vida dedicada al arte, una firme voluntad femenina, enamorada de la música y celosa de la dignificación del culto divino creó el Coro Parroquial de Santa María de nuestra ciudad. María del Río, mujer fuerte, temperamento paliado por su gran modestia, fue reuniendo a su alrededor un grupo de entusiastas colaboradoras, cultivando pacientemente sus voces, instruyéndolas en el arte y consiguiendo formar con ellas la entidad musical que ha enervorizado a los fieles en el templo y a deleitado a los públicos en las salas de concierto. El elogio que el maestro Balcells ha hecho del coro en la revista *Vida...* es como el espaldarazo de suficiencia que acaba de darse a la joven directora en su obra. Es admirable el camino recorrido en poco tiempo por el coro, pero es más sorprendente que haya podido recorrerlo sin más ayuda que el propio esfuerzo de directora y coristas. El maestro Balcells, admirado por esto y entendiendo que la ciudad no puede dejar que María del Río y su obra queden abandonadas a sí mismas, sugiere la necesidad de la creación de un patronato que obtenga protectores y aportaciones materiales para tal obra. Tiene razón el maestro y nos duele que haya surgido la idea de una voz ajena, aunque autorizada. Si no nos hemos adelantado a la iniciativa debemos por lo menos secundarla. El Coro Parroquial de Santa María debe tener todos los medios de vida para su crecimiento, expansión y decoro artístico, y esto la ciudad debe hacerlo sin demora. Si el Coro Parroquial da

honor a la ciudad y eleva su nivel artístico, debe darle en cambio ella todo lo que le falta. Bastante sacrificio es ya de por sí el que representa dedicarse al arte sólo «por amor al arte».

*Ramón Solsona Cardona,
escriptor i periodista
(setmanari Igualada, 15-11-1947)*

Els suggeriments del mestre Joan Balcells i de l'articulista Ramon Solsona foren ben acollits i ben aviat s'organitzà una junta i s'establiren una colla de socis protectors.

La junta quedà formada així: president d'honor, Amadeu Amenós Roca; president, Mn. Miquel Fitó Pitxot; vice-president, Ramon Solsona Cardona; secretària, Mercè del Rio i Montfort; tresorera, Paquita Valls Torrents; vocals, Magí Castellort Miralda i Josep Closa Boyer.

Les crides dels senyors Balcells i Solsona es van traduir en cent quaranta-vuit socis protectors, que col·laboraren amb diferents aportacions periòdiques.

BLOC DE NOTAS DE UN MARAVILLOSO VIAJE A LA CAPITAL DE ESPAÑA

Son las siete de la mañana. Nuestras ramblas bullen. Ilusión. Más ilusión. Rostros resplandecientes...

* * *

La brevedad del tiempo transcurrido parece entrelazar, unir, las notas de los gozos de la Virgen de la Piedad con las de la «Salve» que cantamos ahora, a los pies de la Pilarica. Las vacías naves del amplio templo zaragozano dan una resonancia y una sonoridad totalmente inéditas a este cantar igualadino: «Salve Regina...»

* * *

Primeras sorpresas. Admiración general. Se abre a nuestro ojos el tesoro del Pilar y el de la Seo.

* * *

Dejamos Zaragoza en esta hora maravillosa del despertar de la ciudad. El Monasterio de Piedra nos aguarda. Y nos aguardan un sinfín de bellezas que han de transportarnos a un mundo de ensueño. El continuo cantar del agua, en sus caídas sonoras, parece formar melodía para saludar el coro que la visita. Y el coro corresponde. Dulces cánticos bajo la verde arboleda forman un himno de admiración. Y unas lágrimas. Emotivas lágrimas de quien ha venido desde las áridas tierras mejicanas a visitar la Madre Patria y escucha, de improviso, un canto a la Virgen de Guadalupe.

* * *

La hora azul nos alcanza entrando en Madrid. Y Madrid no tiene parangón en esta hora azul. El colorido de sus luces parece competir con las mismísimas estrellas.

* * *

El primer recuerdo de Toledo es el calor. Sofocante. Nos precipitamos sobre el primer objeto acuoso que nos sale al paso: «barro poroso del botijo, de la alcázar, del cántaro que aprisionamos con las manos, no tanto para elevarlo en el rito del bebedor, como para sentir la húmeda tersura de su piel...».

* * *

Bien valía la pena sufrir lo que sufrimos para ver lo que Toledo nos deja ver. La Casa del Greco, Santo Tomé, la catedral... Riqueza de riqueza. Maravilla de maravilla. El Alcázar... ¡Cuánta emoción! Con voz grave, nuestro jefe de expedición lee las palabras de Moscardó a su hijo, pronunciadas en aquella histórica conferencia telefónica. Nadie logra retener aquí

su emoción y las mejillas se humedecen... «Padre nuestro que estás en los cielos...»

* * *

Palacio Real de Aranjuez. Casita del Labrador. Cuando la barquita inquieta las tranquilas aguas del Tajo empezamos a cantar. Parece una estampa de Wald Disney. Al oído de la canción improvisada, la gente abandona sus mesas, dejan sus espárragos y sus presas —rico y famoso manjar de Aranjuez— para situarse en las barandillas agitando sus pañuelos. Más arriba los del *camping* se sitúan al borde del río, haciendo lo propio. De verdad que estamos viendo una película.

* * *

Ya hay quien ha comido «pinchitos morunos» y quien ha visto Madrid desde el piso 26 del edificio España. Quien ha visto televisión y quien el festival de La Corrala. Otros cuentan su charla con Mary Santpere, la artista catalana que tiene Madrid en un bolsillo.

* * *

Palacio Real, Armería Real, Parque Sindical del Retiro, Chamartín... El todo Madrid, señorial, alegre, bullicioso, ha mantenido abiertos los ojos de la admiración en todos.

* * *

Concierto en Radio España. Concierto en el Círculo Catalán. Sorpresa manifiesta de quienes escuchan por primera vez. La medalla del Círculo como premio a tan magnífica actuación. Éxito. Éxito. Éxito.

* * *

La visita al Museo del Prado es de lo más sabroso y succulento de cuanto nos han presentado en esta larga mesa viajera. José del Corral, el jefe nacional de Prensa y Propaganda de Educación y Descanso, en inolvidables líneas poéticas nos describe los lienzos hasta el punto de hacerles adquirir vida. Gracias, Pepe, por tu maravillosa lección.

* * *

Pablito y Antón, los del Hotel. Ramón el chófer. Se han convertido en figuras populares y sumamente simpáticas que quedan muy unidas a nuestra excursión.

* * *

Dispuestos para el regreso. La alegría en el autocar, simbolizada por la gracia inimitable de Mary y adheridas, va trocándose en nostalgia. Tristeza por lo que se acaba. Por lo que no puede tener continuación más que en el recuerdo...

* * *

Calatayud. Último almuerzo de la gran familia. Unidos, contentos, felices. Discurso de gratitud. Últimas compras y...

* * *

Llegamos a casa. Algarabía. Abrazos. Besos, empezamos a contar cosas. A deshacer el ovillo liado de los recuerdos. Igualada ha estado presente en Madrid. Hemos paseado con orgullo y con gran prestigio el nombre del Coro Parroquial de Santa María de Igualada por la mitad de la geografía hispana. ¡Bien por Educación y Descanso, que cuidó de que esto fuera posible!

X. D.
(setmanari Igualada, 12-6-1957)

CORO PARROQUIAL DE SANTA MARÍA, PINCELADA HISTÓRICA

Nació humilde, con la humildad del que, con todo y su valer, desconoce sus méritos. Al nacer, toda su aspiración se redujo a entregarse al culto de sus dos grandes amores: el Templo y el Arte, dignificar los cánticos religiosos, hermanarles con el arte, hacer que la música en las ceremonias religiosas sea agradable y atrayente para los fieles en lugar de sonar en sus oídos como una disonante algarabía, eso, precisamente eso, es lo que se propuso y fue la suprema aspiración en los inicios del Coro Parroquial de Santa María. Modesto en sus comienzos, el coro creyó que su misión estaba cumplida con quedar reducida a los estrechos ámbitos del templo parroquial. Ni por un momento se pensó que el valor musical de aquella admirable masa de voces femeninas que obedecían a la fina sensibilidad musical e innegable competencia en tan difícil arte por parte de la directora, Srta. María del Río, podían salir de tal reducido límite y expansionarse en la comarca, por la región, más allá de ella, y aún traspasar las fronteras de la misma patria; y no obstante, esto se ha logrado, y no por una pretensión absurda por lo immoderada, sino porque la perfección a que ha llegado esta masa coral ha ido conociéndose y sus actuaciones han sido reclamadas cuando la voz de la fama ha llevado por doquier la admiración y entusiasmo que nuestra masa coral femenina ha producido. Mas no se ha llegado al general reconocimiento del alto valor a que gradualmente ha ido alcanzando el Coro Parroquial sin que antes su escaso repertorio religioso fuera nutriéndose de otros géneros líricos con que formar programas de conciertos para auditorios selectos. Así la canción popular, el folklore y muy especialmente el de nuestra tierra catalana y al propio tiempo las melodías orfeónicas de los grandes maestros hicieron que aquellas voces, poco antes inadecuadas, supieran expresar toda la poesía, toda la emotividad, toda el alma que les ha comunicado a través de su batuta la directora Srta. Del Río.

La expansión del Coro Parroquial en conciertos que se salían de sus habituales límites fue tan modesta como habían sido sus comienzos. Los pueblos comarcanos y algunos otros que habían oído sus actuaciones en el templo fueron los primeros en desear oírlo en sus propios centros, hasta que la visita a Igualada de la Masa Coral de Tarrasa fue en realidad la que lanzó al Coro Parroquial a lo que entonces considerábamos como un acto de audacia, o sea el enfrentarse en Tarrasa con la misma Masa Coral en un magno concierto en su propio domicilio. El éxito no pudo ser más halagüeño y los elogios menos unánimes. Por esto fueron aceptadas dos invitaciones sucesivas en el Centro Parroquial de Capellades, donde precisamente estaba veraneando el renombrado maestro D. Juan Balcells, fundador y director que fue del Orfeó Gracienc. Este insigne maestro supo enseguida apreciar todo el valor contenido en nuestra agrupación musical femenina, de tal modo que en unas manifestaciones hechas a la revista igualadina *Vida...* expresó su entusiasmo y la sugerencia de que el coro recibiera una colaboración del público mediante aportaciones periódicas que le permitieran atender a la adquisición de material y a la constitución de una junta rectora que le sirviera de guía, soporte y afianzamiento para las futuras actuaciones. Y esto pudo ser un hecho gracias a que la sugerencia fue recogida por un artículo del semanario *Igualada* debido a la pluma del que suscribe y que pasó a ser vicepresidente de la junta rectora.

Desde entonces no hay obstáculo para la mayor expansión del coro. Así se dio en el Centro Nacional de Igualada, el concierto de gala de la fiesta mayor, junto con la celebrada arpista Sra. Rosa Balcells. Seguidamente vino la excursión artística a Vic mediante un concierto en la catedral con motivo del centenario de Balmes. También tomó parte en la competición de la casa Canals & Nubiola consiguiendo el primer premio de corales femeninas. En Barcelona fue reclamada su presencia, primero en el Teatro de Acción Católica de Sarriá, después en el Palacio de la Música Catalana junto con la coral La Llàntia, en el Teatro Romea, y por último en el local del Orfeó Mestre Nicolau. Manresa quiso igualmente aplaudir al coro siendo por ello invitado para un concierto en el local de Acción Católica de la Seo. Las aspiraciones del coro cada día fueron más ambiciosas y así se organizó la excursión a Mallorca, siendo invitado a cantar en la emisora de radio de su capital y teniendo el honor de actuar después en el local social de la famosa Capilla Clásica de Manacor. Mas no pararon aquí sus ambiciones, sino que traspasaron las fronteras, y en uno de sus dos viajes a Lourdes cantaron en la misma basílica, y a su regreso en la tradicional Batalla de Flores de Luchon tomó el coro una parte importantísima con gran aplauso de la ingente multitud que allí se congrega todos los años.

Aparte de sus numerosas actuaciones en Montserrat, a instancias del Cor Montserratí, hay que consignar que, a petición del Orfeó de Sabadell, dio un concierto en el local social de la entidad, mereciendo por ello sendas felicitaciones.

Tres actuaciones merecen ser destacadas: la de Lérida, invitadas por la Asociación de Música Leridana; la excursión a Andorra, que fue un verdadero viaje triunfal, y, por fin, el viaje colectivo a Madrid, actuando en el Círculo Catalán con un concierto que mereció grandes elogios por parte del público y sobre todo de su junta directiva.

La máxima ambición, empero, y casi podríamos decir la máxima audacia, fue el viaje colectivo a Roma, no por el viaje en sí, sino por la ilusión de ser recibidas en audiencia por el Papa, que era su más vehemente anhelo. Era eso algo semejante a un sueño irrealizable, pero hay personas que desconocen los obstáculos y la Providencia hizo que su empeño pudiera ser convertida en hermosa y emocionante realidad. No solamente consiguieron la audiencia de un modo totalmente inesperado, sino que aún llegaron a más, o sea a que Su Santidad el Papa Juan XXIII bendijese

personalmente el estandarte que hoy sale a la luz pública y cuya fiesta celebramos solemnemente, sino que este estandarte pueda ostentar una corbata igualmente bendecida por el propio Santo Padre y cuya inscripción lo recordará a todos cuantos lo contemplen. Creo que nuestro amadísimo Santo Padre no podrá olvidar aquellas voces femeninas que emocionadas entonaban cánticos salidos del alma mezclados con el grito vibrante de «España por el Papa».

La especial complacencia con que el Santo Padre recibió el fervoroso homenaje del coro lo atestigua el documento de la Secretaría de Estado del Vaticano que nos honramos en publicar en lugar distinguido.

*Ramón Solsona Cardona, vicepresidente
(del programa de la bendicció de la senyera; Igualada, 20-27 novembre de 1960)*

BENDICIÓN DE UN ESTANDARTE

Después del largo y prolongado período de actuaciones, tanto en la ciudad, lo mismo que en diversos pueblos de la comarca, ciudades de la región de España y allende de nuestras fronteras, obteniendo loables éxitos en todas y cada una de sus actuaciones, el Coro Parroquial de Santa María de Igualada ha decidido la confección de un estandarte.

Este simpático coro, compuesto de 35 a 40 señoritas que en un principio sólo se formó para actuar en la arciprestal iglesia de Santa María de Igualada —de donde tomó su nombre— para dar un mayor realce y solemnidad a los actos y funciones litúrgicas que en la misma se celebraban, fue intercalando en su repertorio motetes y villancicos para solemnizar aún más las fiestas navideñas.

Bajo la experta batuta de la maestra señorita María del Río, dicha agrupación coral femenina fue solicitada a dar conciertos en Tarrasa, Manresa, Sabadell y Barcelona, habiendo tomado parte en un concurso de coros femeninos en el teatro Romea, donde obtuvieron el primer puesto.

En Vich, con motivo del centenario de Balmes, dieron un concierto en la misma catedral, en presencia del Excmo. y Rvdmo. señor Obispo, recibiendo muchos plácemes y felicitaciones. También actuaron en 1950 en la emisora de Radio Mallorca, siendo solicitada su actuación por la Capilla Clásica de Manacor.

Son dignas de mejor encomio sus actuaciones en 1956, durante la Jornada Igualadina en Barcelona, en la iglesia de los Santos Justo y Pastor, durante la santa misa, en sus visitas al Ayuntamiento y Diputación Provincial de Barcelona y las actuaciones en el Palacio de la Música, junto con el coro La Llàntia y el Esbart de Dansaires de Igualada, y las actuaciones que a instancias del Cor Montserratí han venido efectuando en Montserrat, han sido motivo para ser solicitadas a actuar en diversas localidades de la región.

En el año 1957, con ocasión de encontrarse en Madrid, actuaron en la emisora de Radio Juventud y más tarde en un concierto en el Círculo Catalán, presentándoles la señora Rosa María Kucharsky, eminente pianista.

En Andorra actuaron en la santa misa mayor, en la nueva iglesia parroquial de Les Escaldes, en su día de fiesta mayor del año 1958, siendo recibidas más tarde en el hotel donde se hospedaba por don José María de Porcioles, alcalde de Barcelona, al que ofrecieron un recital de canciones.

Son de destacar sus actuaciones en la basílica de Lourdes (Francia), durante la santa misa, y la interpretación de cánticos folklóricos de su extenso repertorio dentro del Chateau Fort de Lourdes ante madame Le Bondididier, directora del museo, y una gran multitud que se congregó allí.

También en la fiesta grande de Luchon (Francia) durante la batalla de las flores, siendo aplaudidas con vivas muestras de afecto y simpatía por parte de la multitud que llenaba los espaciosos jardines del parque.

En agosto del presente año, durante la excursión que efectuaron a Italia, aprovecharon su estancia en la capital para visitar a su santidad Juan XXIII, teniéndose que trasladar a Castel Gandolfo, donde fueron recibidas por su santidad, que pudo escuchar las voces armoniosas y emocionantes del Coro Parroquial de Santa María de Igualada, con la interpretación del «Ave Maria» de Botazzo, recibiendo como recuerdo de dicha visita un lazo con la siguiente inscripción: «Su Santidad Juan XXIII bendice el Coro Parroquial de Santa María de Igualada. 21 agosto 1960».

El nuevo estandarte fue bendecido el día 20 de este mes en la arciprestal basílica de Santa María de Igualada por el arcipreste, reverendo Ginés Padrós, presbítero, presidente del coro, y apadrinado por el alcalde y diputado provincial don José Singla Morera y doña Francisca Gomà de Mercader, estrenándose la misa «In honorem sancti Hieronymi», a tres voces, original de la señorita María del Río, directora del coro.

El canónigo vicense reverendo Amadeo Amenós, presbítero, presidente honorario del coro, con frases de gran elogio manifestó una vez más la labor de proselitismo que viene realizando el Coro Parroquial, exhortándoles a la continuación de tan loable labor.

No puede menos que reconocerse el valor que encierra dicho estandarte, ricamente trabajado, todo con seda natural con oro y plata, en la que aparece la imagen de la Inmaculada Concepción, patrona de la parroquia de Santa María, para que con su presencia se pueda cantar con más fervor:

«Del poble igualadí / sou vós l'estel del dia, / a vostra llum els ulls obrí / i fins al cel us vol seguir, / santa Maria.»

En tan solemne acto, tampoco les faltó la simpatía de toda la ciudad de Igualada que este coro femenino ha sabido granjearse por todas y cada una de las actuaciones en que ha tomado parte en los actos benéficos que se le ha solicitado su colaboración sin regatear sacrificios. Por este motivo el ayuntamiento, haciéndose eco del sentir unánime, ha colaborado también a tan señalado acontecimiento, y como recuerdo de dicha efeméride ofreció un valioso y rico lazo que se colocó en el estandarte durante la recepción que se ofreció al coro en la Casa de la Ciudad.

Seguidamente, también fueron colocadas en el estandarte las cinco medallas y diez corbatas obtenidas en el transcurso de las actuaciones en que dicha agrupación coral femenina tomó parte.

Antonio Soler Rubinat
(Diario de Barcelona, 23-11-1960)

VIATGE A PORTUGAL: UNA CARTA DEL P. LOBATO

Com s'explica en el dietari, el P. Antonio Lobato era el rector de la parròquia de San Fermín de Madrid, que s'afegí a l'expedició del Cor Parroquial de Santa Maria en el viatge a Portugal realitzat de l'11 al 23 d'agost del 1962. El sacerdot madrileny volgué enregistrar les cançons que anava interpreten la coral en el transcurs del viatge. A la tornada, en arribar a la capital d'Espanya, s'acomia. Posteriorment va escriure una carta d'agraïment, de la qual transcrivim uns quants fragments:

Muy apreciables directora y componentes del Coro Parroquial de Igualada:

Ante todo, quiero reiteraros mi más cordial gratitud por vuestras innumerables atenciones y delicadezas, totalmente inmerecidas por mí. ¡Que el Señor os lo premie, como él sabe hacerlo y vosotras os merecéis!

Entre los muchos e inolvidables recuerdos de nuestra peregrinación a Fátima, conservo con todo esmero la hermosa medalla del Santo Cristo de Igualada, y las canciones populares y religiosas del selecto Coro Parroquial, maravillosamente gravadas en la cinta magnetofónica. ¡Como abusé de vuestra amabilidad, tan cansadas y con el aire del dueño del hotel de Madrid! ¡Hasta me dedicasteis la Jota!

Las he reproducido ante bastantes feligreses y les han gustado muchísimo. ¡Qué pena no tener en la parroquia de San Fermín ese maravilloso y desinteresado Coro Parroquial, que tanto contribuye al esplendor del culto, a la gloria de Dios y al bien de las almas...! ¡Si al menos estuviera cerca de esta parroquia para solicitar algunas veces su brillante actuación! Espero confiadamente que si venís a Madrid nos veremos. ¿Por qué no tomáis parte en concursos que se organizan aquí? La distancia ciertamente es una dificultad, pero ¿no se podría vencer? María, lo pensarás despacio y harás un esfuerzo más. Conozco lo que suponen los ensayos, etc. Mas como lo haces con un punto de mira tan elevado, por verdadero apostolado, no quedará sin premio en el Más Allá.

Me agradecería saber el compositor o armonizador de las canciones grabadas, si están todas en un libro o editadas aisladamente y donde. Son: «Cuando era chiquitina», «Niña, si vas a por agua», «Yo no sé qué tiene, madre», «Los gallos cantan al día», «Eres alta y delgada», «Moreniña», «Aires de Aragón», «L'Empordà», «Ave Maria». Y tu «O quam amabilis». ¿No lo tendrás publicado? [...]

P. Antonio Lobato,
Párroco de San Fermín de Madrid (28-8-1962)

UNA PEQUEÑA HISTORIA: EL ESTANDARTE DEL CORO PARROQUIAL

*Al damunt dels nostres cants,
aixequem una senyera,
que els farà més triomfants.*

Nunca había pasado por la mente de las componentes del Coro Parroquial de Santa María tener un estandarte.

Hasta que, a los cuatro lustros de su fundación, aquel excelente igualadino que supo amar tanto a la ciudad, sus instituciones y sus cosas, don Martín Mercader Ferran, hizo la pregunta: «¿Por qué el coro no tiene *senyera*?»

Era el primer surco abierto a una iniciativa que el propio señor Mercader profundizaría a no tardar. Iba a ser a raíz de la venida a Igualada del Orfeón Mestre Nicolau. El Coro Parroquial, atendiendo una sugerencia del ayuntamiento, se había unido a la recepción ofrecida por la ciudad al Orfeón.

Durante el concierto dado por los orfeonistas en la plaza del Generalísimo frente a la Casa Consistorial, el señor Mercader, presente en el acto, señalando el estandarte del Orfeón, incitó por segunda vez a las dirigentes del Coro Parroquial:

—Eso es lo que falta al coro. Una *senyera* que diga a los cuatro vientos vuestra unión y vuestra condición de igualadinas.

—Pero un estandarte vale mucho dinero...

Como si esperase aquella justificación, atajó sencillamente:

—Contad conmigo para la mitad de su importe.

Aquel hombre sensible acababa de abrir una vez más su corazón a la generosidad. El coro ponía ya cuerpo a una idea que no se había atrevido a considerar.

Es cierto que en varias ocasiones había echado en falta su estandarte. ¡Cuántas veces el brazo i el dedo en alto de su directora lo había suplido para recibir un lazo, una cinta o una medalla!

Justamente, en su excursión a Lourdes, el coro, comprendiendo que iba a necesitarlo, quiso llevarse la bandera de la ciudad para ostentarla en Luchon, donde tenían que actuar con motivo de su tradicional Batalla de Flores. Aquel improvisado estandarte fue motivo de vivas expresiones de afecto hacia España y recibido al son de un airoso pasodoble mientras era llevado en alto por tres componentes del coro en su presentación en aquella localidad francesa.

Efectivamente, faltaba una *senyera*. Y ahora que un igualadino cabal permitía con su rasgo convertirla en realidad, la ilusión por disponer de ella cuanto antes hizo concebir un atrevido proyecto en la mente de las responsables del Coro Parroquial. ¿Por qué no aprovechar su proyectado viaje a Roma para estrenarla y lograr que el mismísimo Papa la bendijera? Puestas a convertir en realidad cosas más difíciles, ¿por qué no podría ser así?

Primer paso: solucionar cuanto antes la otra mitad de un presupuesto que llegaba a las 10.000 pesetas. Lo demás – Roma, Juan XIII –, Dios i Mosén Amadeu proveerían.

La primera solución llegó poco después del ofrecimiento del Sr. Mecader. Fue el alcalde D. José Singla, junto con varios concejales, que, al conocer el proyecto y valorando la esforzada y desinteresada labor del Coro Parroquial, que a lo largo de su existencia había dado mucho sin pedir nada a cambio, prometieron la colaboración del ayuntamiento. Al conocer que la mitad del importe estaba ya cubierta, brindaron sufragar el cincuenta por ciento. El estandarte acababa de convertirse en una realidad.

Cuidaron de su confección y su bordado las religiosas Jerónimas de Sarriá (Barcelona), según el proyecto del dibujante igualadino D. Jordi Lluçà Martí. Llevó a cabo la parte metálica la Casa Solà, también de Barcelona, siendo destacable de aquella obra el florón que la remata, cuyo diseño se debe a otro artista igualadino, D. Ignacio Castelltort Jaume.

El conjunto resultó digno del grupo al que representa: trabajo concienzudo y paciente, armonía, dignidad, belleza...

Por fin el Coro Parroquial tenía su estandarte. Y con él se fue a Roma, dispuesto a que se cumpliera la segunda parte de su ambicioso plan: conseguir que Juan XIII lo bendijera personalmente.

A este fin, Mosén Amadeu había empezado a proveer escribiendo al ahora cardenal Albareda, benedictino, entonces prefecto de la Biblioteca Vaticana. Pero como acostumbra a suceder en tales casos, las dificultades empezaron a amontonarse y las negativas se sucedieron. «El Papa se hallaba en Castel Gandolfo.» «Su Santidad no recibía.» «Imposible. Juan XIII no podrá recibirlas.» Desilusión. Desánimo. No obstante, la palabra «fin» no había aparecido todavía en aquella esforzada aventura en la que habían puesto tantas esperanzas.

El coro siguió a Castel Gandolfo. Por lo menos intentarían ver al Papa, aunque fuese de lejos, dando su acostumbrada bendición desde alguna abertura...

Pero la constancia y la fe de nuestras muchachas merecían otro premio. Y lo obtuvieron. Nuestra embajada coral fue admitida y colocada en un lugar preferente en el patio de la residencia papal de Castel Gandolfo, junto con otras representaciones extranjeras, por obra y gracia de un alto dignatario vaticano que llevó hasta el mismo Papa el deseo de aquel coro español.

Mosén Amadeu, desde Igualada, seguía proveyendo con sus oraciones.

Ataviadas con sus características mantillas blancas, destacaban poderosamente en aquel abigarrado conjunto humano. Por los altavoces anunciaron la inminente aparición de Juan XIII, quien «se disponía a bendecir la primera piedra de una iglesia dedicada a san Juan, en Alemania, y el estandarte del coro español allí presente». Lo que sigue, difícilmente puede ser descrito: emoción, lágrimas en los ojos, agradecimiento a Dios que había puesto colofón al viaje... Y, por fin, la aparición de Su Santidad.

El conjunto de mantillas blancas, apiñadas entorno a su estandarte, debió parecerle tan singular a Juan XIII que no pudo menos que dirigirle una paternal mirada y una ancha sonrisa. Después, la voz de S.S. anunciando que se disponía a bendecir el estandarte de la Purísima Concepción de los españoles. Y la mano del Papa describiendo

solemnemente el signo de la cruz. Las igualadinas estaban tocando el cielo con la mano. De sus gargantas salieron al unísono las estrofas del «Virolai». Demostraban su gratitud a la Virgen, su abogada. Siguió luego el «Ave Maria» de Botazzo, escuchada con reverente silencio por cuantos se encontraban allí. Más tarde, Juan XIII haría llegar su expresa y paternal felicitación al coro, culminando así una jornada que había de resultar memorable. También *L'Osservatore Romano* recogería en una próxima edición la visita del coro español.

Pondríamos punto final a esa pequeña historia de la *senyera*, pero hemos de añadir el epílogo a su estreno. Sería imperdonable olvidarlo.

La presentación del estandarte a los igualadinos y su inauguración oficial se celebró en el mes de octubre de 1960 en la basílica de Santa María durante un solemne oficio. Actuaron como padrinos el alcalde de la ciudad, D. José Singla Morera, y la Sra. Paquita Gumá de Mercader. Numerosos igualadinos acompañaron al coro en esa otra jornada importante de su vida. Entre ellos, Mosén Amadeu y el Sr. Mercader, que junto que con el ayuntamiento hicieron posible con oraciones y hechos la espléndida realidad de una *senyera* que ya tenía su pequeña y emotiva historia.

Manuel Mateu Vives

(del programa de les festes de les noces d'argent, 1939-1964)

«LES NOIES D'IGUALADA»

El fet ocorregué amb motiu de les festes commemoratives de setanta-cinquè aniversari de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat.

Catalunya vestia les seves millors gales. I, per tal de millor homenatjar la patrona del Principat, fou disposada una tanda coordinada d'actes de reverència i simpatia a la Verge, a celebrar en la santa muntanya. Per grups específics, pujarien a adorar-la en el seu mateix tron poetes, dansaires, esportistes, congregacions marianes, etc. Dins l'amalgamma montserratina, no hi podia mancar la fillada de cantaires orfeònics. I aquests es donaren cita el diumenge dia 14 d'octubre d'aquell mateix any 1956.

L'orfeonisme català, que en altre temps havia estat unit per una «germanor d'orfeons» que el presidia, evidenciava, ara, la manca d'aquest vincle que preparés, dirigís i propulsés la visita col·lectiva dels orfeons a Montserrat. Circumstancialment, una comissió d'orfeons cinquantenaris s'irrogà la representació, organitzant la Romeria d'Orfeons a Montserrat. Es planificà tot un bastiment d'acurades estructures. Comissions i ponències: de propaganda, d'economia, d'orientació artística, etc. El Sr. Fèlix Millet Maristany presidia aquell ampli ancorament i la seva presència —per ella mateixa i pel fet que ens recolzava l'Orfeó Català, del qual era el president— donava la tònica de solvència i serietat a l'empresa. Però... respondrien els orfeons a la crida?

La intranquil·litat ens dominava durant la impacient espera d'unes inscripcions que asseguressin l'èxit de la romeria i vinguessin a calmar la nostra angúnia.

Totes les improvisacions estan farcides de defectes. Com a anècdota recordem la que se'ns imputà —per part del més acèrrims dogmàtics— pel fet d'haver estat excessivament pròdigs a l'hora de cursar les invitacions, puix que havíem caigut en l'error de fer extensiva la nostra circular enunciativa a altres agrupacions corals, no compreses en les bases de l'orfeonisme. No cal dir que hem al·ludit, aquí, al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.

Passaven els dies, les setmanes i el més impenetrable silenci continuava essent la tònica de la nostra ja intranquil·litzant angoixa. Com el doctor en medicina, esperàvem la reacció favorable després de la intervenció adequada i prescriptiva realitzada, però mentre aquesta no es produïa, confessem ara el nostre desvari.

Un dia ens arriba una carta. Era de les «les noies d'Igualada». I amb ella, a més d'anunciar-nos la seva inscripció i presència a la romeria, ens enviaven una primera tanda d'altres tants benefactors de la localitat que, econòmicament, desitjaven col·laborar a l'èxit del projecte. Frases encomiàstiques. Promeses de noves inscripcions. Sol·licitació continuada d'ensenyes commemoratives per a la seva expedició i venda. Anunci sovintejat de girs postals trametent-nos el producte de les seves recaptés en profit de la romeria...

Passaren els dies, afluint altres entitats amigues. També s'enguixà la subscripció i algunes aportacions sobrepasaven amb escreix les del Cor Parroquial d'Igualada, però, amb tot, l'alenada d'optimisme, la força esperançadora i el goig tranquil·litzador que les seves components ens infonien amb el seu gest inicial, foren d'un valor moral inqüestionable que s'endinsà molt al fons dels cors dels, llavors, comissionats.

La voluntat —que ho pot tot— és la principal virtut per a impulsar tota acció en benefici de qualsevol empresa. L'obra orfeònica del mestre Lluís Millet, que és un compendi d'abnegat sacrifici, fia la seva existència en aquests gests de voluntat individual i col·lectiva. Aquest és el magnífic exemple que ens brindà aquesta agrupació coral de noies a totes les agrupacions mixtes que constitueixen la base de l'orfeonisme del nostre terror.

Per això avui, que de resultes d'aquell esplèndid romiatge —celebrat fa més de vint anys— es vénen sostenint

uns contactes per a la reestructuració d'una autèntica germanor d'orfeons representativa, és alligador rememorar l'anècdota, que és exemple d'abnegació, sacrifici i voluntat, accionats tan magníficament bé pel Cor de Santa Maria d'Igualada. Sobretot quan, en les nostres divagacions, desaprofitem un valuós temps en discriminar la fidelitat de les nostres agrupacions corals, els principis milletians i l'ascetisme orfeònic.

Catalunya és cantora per excel·lència, i Maria, amb els nostres sants patronímics i el mateix Creador, accepten amb delectança totes les invocacions musicades, sigui fetes de veus blanques a mixtes; a l'uníson o bé en forma de polifonia; es diguin orfeons, corals, capelles, «scholes», o bé cors...

Avui, en l'avinentosa d'aquest vint-i-cinquè aniversari del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, tenim el goig de saludar i felicitar, amb ell, aquestes xamoses i valentes «noies d'Igualada».

*Vicenç Fuster Farigola,
secretari de la Comissió Organitzadora de la Romeria d'Orfeons a Montserrat
(del programa de les festes de les noces d'argent, 1939-1964)*

EN LES NOCES D'OR DEL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA D'IGUALADA

Els Amics dels Goigs d'Igualada han volgut adherir-se a les festes del cinquantè aniversari de la fundació del Cor Parroquial de Santa Maria oferint aquesta edició especial de l'«Himne de santa Maria». La lletra és de Mn. Josep Forn, sacerdot i escriptor, i la música, del mestre Lluís Millet.

Escriure amb motiu d'una efemèride com la que ens ocupa, sempre és compromès. Quan una agrupació coral arriba als cinquanta anys de vida, forçosament s'han de portar moltes hores de vol en assaigs i actuacions. És un enfilall que infon respecte.

El cas del Cor Parroquial de Santa Maria és ben singular. Primer ha atès amb puntualitat i constància la participació en les celebracions religioses que la consuetudina de la parròquia d'any en any té programades. Després, amb el mateix anheli que a casa, s'ha fet present en moltes altres parròquies i comunitats, sense tenir mai un no per a ningú. I, per si això fos poc, ha procurat que el seu repertori fos el més variat possible, per a poder fer concerts a dins i a fora de l'església, segons els casos i circumstàncies. Com a botó de mostra de la seva exuberant activitat recordem l'intercanvi amb la Massa Coral de Terrassa, concerts a Capellades, a Vic, a Barcelona, a Manresa, a Mallorca, a Montserrat, a Sabadell, a Lleida, a Andorra, a Madrid, etc.

El secret que ha fet possible el rosari sencer d'anys d'activitat ininterrompuda està en el clima de família i de germanor que el seu impulsor i la junta rectora, ja des dels seus inicis, van saber infondre a l'agrupació, amanyagant en tot moment les noies cantaires. L'assaig setmanal i les actuacions més compromeses s'han vist sempre acompanyades d'activitats lúdiques ben gratificants. Recordem, si més no, la torronada a la sortida de la missa del gall, la vetllada de Santa Cecília, les excursions per tot Catalunya i fora de les nostres fronteres. En aquest capítol, cal fer especial esment del viatge a Roma l'any 1960, en el qual el Cor Parroquial fou rebut pel papa Joan XXIII en la residència papal de Castel Gandolfo. El Sant Pare, complagut, escoltà les veus del nostre Cor Parroquial i beneí la nova bandera de l'agrupació coral amb totes les seves cantaires. Aprofitant l'avinentosa de la publicació de la carta pastoral *Cantem al Senyor un càntic nou*, que el senyor bisbe Josep Maria Guix ha escrit en commemorar-se els cinquanta anys de la mort de Mn. Lluís Romeu, transcrivim les paraules d'encoratjament dirigides als qui tenen la missió d'animar el cant litúrgic: «... mantingueu ben viu l'ideal d'elevat el nivell dels cants destinats al culte diví. Tant de bo fossin sempre dignes de l'acció cultural per la seva qualitat literària i musical, per la seva funcionalitat litúrgica i per la seva eficàcia pastoral. Esforceu-vos a millorar en quantitat i en qualitat la participació dels fidels en els cants de les celebracions, especialment en la celebració de l'Eucaristia.»

Déu faci que la celebració de les noces d'or del Cor Parroquial de Santa Maria estimuli totes les seves components a mantenir ben viu el grau de compromís que sempre les ha caracteritzades, i a assolir amb renovada il·lusió l'eficàcia pastoral que pertoca al cant litúrgic.

Per molts anys!

*Joan Raurell Farràs, prevere
(retall d'història de la nova edició de l'«Himne a santa Maria d'Igualada»,
commemorativa del cinquantenari del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, 1-5-1988)*

EL COR PARROQUIAL DE SANTA MARIA

Sembla que fos ahir i ja farà cinquanta anys que van començar la seva tasca animadora de la vida litúrgica de la més antiga parròquia igualadina. Mig segle entonant cants i lloances, amb les seves afinades i femenines veus, tot seguint les pautes marcades per unes solfes que tenien lletres llatines i catalanes.

Quina participació constant en la vida pastoral igualadina! Sempre que s'ha de glossar una entitat d'aquest caire, cal esmentar l'esforç que manca per a tirar-la endavant. Les hores de bona voluntat i sacrifici esmerçades en assaigs, després d'una llarga jornada laboral, es donen per ben emprades en saber que són l'arma necessària per a assolir una lluída actuació i així realçar la cerimònia.

La continuïtat és producte d'una suma d'interès per les coses. És relativament fàcil encetar una cosa. El difícil és continuar-la, any rere any, setmana rere setmana. És un esforç de cada dia. Saber superar dificultats. Cercar camins de renovació. Albirar nous horitzons. No defallir. Tornar a recomençar per a tirar endavant.

El Cor Parroquial de Santa Maria arriba a les seves noces d'or. És una vertadera fita eclesial. Una fita que no va tenir malauradament l'escolania... que amb les seves veus infantils complementava les cantades de les noies, encapçalades per les germanes Del Rio. Aquestes poden estar satisfetes de la seva tasca. Han estat els puntals del cor. Una agrupació que, a més, ha tingut una projecció vers altres camps. No ha quedat enclaustrada sota les voltes de l'església gran. El seu nom té un prestigi dintre el món coral.

Igualada pot sentir-se orgullosa d'aquestes cantaires. A les nostres pàgines queden anotades moltes de les actuacions locals i foranes. És d'esperar que la commemoració que ara preparen serà tot un èxit. Des d'ara aquests fulls de *Vida...* resten oberts a fer-se ressò d'aquest cinquantenari.

Rebin per endavant el nostre sempre sincer: «Per molts anys!»

Josep Elias Farré
(revista *Vida...*, 10-5-1988)

A propòsit del festival «Música i dansa a la tardor»

VIVÈNCIES DES DE DALT DE L'ESCENARI

Feia anys que no havia intervingut «entre caixes» a dalt de l'escenari. Tanmateix, un sentiment nostàlgic m'hi empeny cada vegada que assisteixo a una representació; més particularment si es tracta de teatre d'aficionats i en l'entreacte tinc ocasió de parlar *in situ* amb maquinistes i actors. El teatre és un món en el qual si t'hi immergeixes amb ganes en surts tocat irremissiblement. Per això, la circumstància accidental del festival de «Música i dansa a la tardor» que em tocà coordinar, em permeté de reviu de bell nou una nova i enriquidora experiència. Nova, car tot espectacle en viu suposa un risc i una aventura. Enriquidora, per la professionalitat dels companys que breguen actualment en la faràndula i que posaren al meu abast tota l'experiència tecnològica amb què es mou avui el teatre.

Així les coses, comprendreu que coordinar un festival d'aquestes característiques del presentat divendres passat era complex i arriscat. Els diferents blocs del programa acollien un centenar de persones a dalt de l'escenari, pertanyents als diferents grups actants. La precarietat de camerinos per a tan nodrit nombre d'actors era un dels primers esculls a salvar. La voluntat i la bona disposició de tothom facilità feliçment les coses. S'habilità una part de l'escenari i la sala destinada a utilitatge. Això permeté uns canvis més ràpids, tot i que obligà els balladors a agençar-se sense sorolls i amb poca llum. La resta dels vestidors els ocuparen els encarregats de la perruqueria i maquillatge, i les noies i nois que disposaven de més temps entre cada actuació.

So i llum serien controlats des de l'exterior, això és, des del fons de la platea, comunicant-se amb l'escenari a través d'aparells auriculars. La planificació general s'havia intentat estudiar una vegada i una altra amb tot detall. També les sortides del presentador i les seves intervencions en *off*.

I tot plegat en un programa plural, variat i dens, confegit amb l'aportació generosa d'agrupacions diverses, cadascuna de les quals presentava el millor del seu repertori. Un important avantatge el suposà el fet de tractar-se de grups i solistes capdavanters amb maduresa i avalada experiència.

Sabíem per endavant que treballaríem amb un teatre ple, perquè a les vigílies ja s'havia venut pràcticament tot el paper de la platea. Omplir l'Ateneu és un fet que malauradament no és gaire habitual a casa nostra. I això suposava un repte important. Calia, si més no, correspondre a la singular atenció que havia despertat l'espectacle. Era, aquesta, una confiança que no podíem pas decebre, i tots plegats érem conscients que el programa havia de desenvolupar-se

amb molta agilitat, donada l'amplitud del repertori.

Era un quart d'onze del vespre. Tot era a punt. El públic anava accedint fluidament a la sala, fet que obligà a retardar uns cinc minuts el començament. S'apagaren els llums, el presentador justificà la vetllada, donà la benvinguda i s'alçà el teló.

No és la meua feina avui, ni és propi que ara i aquí us faci una valoració del festival. És molt distint —ja ho comprendreu— viure'l des de l'altra banda del teló, i, malgrat que l'enregistrament en vídeo m'ha permès de fruir-ne plenament una vegada i una altra, veig molt clar que és ben diferent trobar-se entremig del públic o contemplar la cinta dels qui l'han enregistrat —i a fe que ha estat fidel la càmera—, asseguts en una butaca casolana. Us puc parlar, això sí, de la bona col·laboració que vaig viure entre els diferents actuant, fossin o no del mateix grup; de les corredisses del personal de la tramoia; de la bona feina dels directors; de la professionalitat de la dansarina que s'incorporà al ball sense que hom ho advertís; d'aquelles ajudantes anònimes que tenien el vestit a punt per tal que, en pocs segons, la ballarina pogués transformar-se; d'aquell pentinat fet i desfet en un tres i no res; d'aquella brusa col·locada a l'inrevés; de... tantes i tantes anècdotes salvades hàbilment amb generositat i traça.

El festival anava avançant a bon ritme, tot i la seva llarga durada. El públic, molt atent i solidari, hi corresponia una vegada i una altra. A poc a poc —i això s'advertí d'antuvi— s'anava conformant aquella simbiosi de reciprocitat, aquella comunicació necessària, vital, per a fruir de ple. Es notava en la convicció amb què els actuant anaven desgranant les seves execucions. Vibraven. Penso, deixeu-m'ho dir, que potser tardarem molt temps a veure un espectacle d'aquestes característiques i amb una suma de valors tan qualificada. Amb gent de casa nostra.

Tots en podem estar cofois, d'aquests mèrits col·lectius. El festival *Música i dansa a la tardor* tenia un denominador comú: Igualada; i una dedicatòria específica: la coral femenina que havia complert cinquanta anys. Penso que per als qui estimen aquesta terra que ens ha vist néixer, i per als qui hi han arrelat, això és ben important. No fa?

Leonard del Rio Campmajó

(bisetmanari Igualada, periòdic de l'Anoia, 5-11-1988)

BONA FESTA, MÚSICS I CANTAIRES!

Enguany el departament municipal de Cultura, atenent la iniciativa de la Comissió del Cinquantenari del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, ha coordinat i dimensionat els diferents actes que les entitats corals i musicals de la nostra ciutat organitzaven per a la festa patronal de Santa Cecília. El resultat, un dens i complet programa que s'inicià el passat dia 4 i que acabarà, si Déu vol, el pròxim dia 27. De fet, no s'ha produït cap novetat excepcional, però tot plegat haurà servit per a posar en relleu una ingent suma de valors que exterioritzen l'extraordinària activitat que els igualadins estan duent a terme en aquest art. I el que és més important, sense restar ni un àpex —ben al contrari— a la personalitat de les diverses commemoracions individualitzades. «*Si que en feu, de coses, a Igualada, per Santa Cecília!*», em comentaven diumenge passat els cantaires guissonencs en veure el programa que se'ls distribuï.

El lector ja té ampli detall de les festes en aquestes mateixes pàgines. Com s'observarà, especialment des de diumenge passat i fins dimarts vinent, els concerts i altres espectacles musicals es prodiguen gairebé diàriament. Cal remarcar el sopar de germanor d'aquest vespre, el qual arriba enguany a la seva divuitena edició i que aplegarà dos-cents cinquanta comensals. També l'ofici solemne de demà diumenge a dos quarts de dotze a la basílica, el qual comptarà amb la participació de la Schola Cantorum, havent-se confiat la bandera gremial al Cor Parroquial de Santa Maria.

De sempre, Igualada ha tingut una notable tradició coral. Una colla d'agrupacions adultes en donen testimoni: La Llàntia, el Cor Parroquial de Santa Maria, la Schola Cantorum, la Coral Mixta Schola Cantorum i la Coral del Casal d'Avis. Però també és cert que d'uns anys ençà hi ha una esponerosa i esperançadora florida de corals infantils: Verdums i Gatzara, a més de la juvenil Xalest. En aquesta embranzida hi tenen també un paper ben destacat les dues escoles de música, ben concorregudes, que malden constantment per la seva millora didàctica, fins i tot organitzant cursets de reciclatge i d'especialització. La Banda de Música d'Igualada, avui sortosament ben consolidada i que ha estat possible gràcies a l'esforç i voluntat d'una colla d'actius professors i dirigents de l'Ateneu, dona prestigi i lluïssor. El conjunt del Casal d'Avis és un altre grup modèlic en el seu gènere, i les seves actuacions són molt celebrades.

Han sorgit igualment altres grups musicals, i ara es treballa de valent per la creació d'una cobla juvenil, que esperem escoltar ben aviat.

És just també fer esment dels músics professionals —pensem en aquest moments, per exemple, en la Triomfal, els Violins Màgics, Aquarel·la, etc.—, conjunts de merescuda anomenada, coneguts arreu i molt sol·licitats pel seu bon fer. En el camp dels solistes, cal citar-ne de fama internacional, com ho són els germans Jaume i David Padrós, Jordi Savall i Teresa Llacuna, noms que figuren merescudament ja en les enciclopèdies. També cal anotar el bon amic Mn.

Valentí Miserachs, fill de Sant Martí de Sesgueioles però plenament vinculat a Igualada i del qual esperem amb fruïció el concert que ens oferirà el pròxim dia 30 de desembre de la seva obra *El pessebre dels Prats del Rei*, interpretada per una gran orquestra i coral italianes.

La mostra del que hem escrit és ben eloqüent, per bé que segurament que hi ha altres aspectes rellevants en el panorama musical igualadí que potser no haurem sabut reflectir. Tot plegat, però, ve a ratificar aquest «ressorgiment musical» a què es refereix l'alcalde d'Igualada, Manuel Miserachs en la convocatòria del Certamen de Composicions Musicals que s'està difonent arreu del món i que ha convocat el Cor Parroquial de Santa Maria en el seu cinquantesimari fundacional.

No cal dir que hem de felicitar-nos de totes aquestes bones notícies i esperar que sigui per molts anys. Enhorabona, músics, i bona festa.

Leonard del Rio Campmajó
(bisetmanari Igualada, periòdic de l'Anoia, 19-10-1988)

CONCERT CORAL A LA VILA DE GUISSONA

INTRODUCCIÓ DEL CONCERT

Paraules de Mn. Josep Miquel, director de l'Orfeó Vila de Guissona

Agraïm la presència del senyor alcalde de Guissona, Pelegrí Morera, del senyor regidor de Cultura de Guissona, Jaume Pont, i del senyor regidor de Cultura d'Igualada, Joan Solà, que ha tingut la delicadesa d'honorar-nos amb la seva visita recolzant al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada.

Estem joiosos de trobar-nos un altre cop, amics cantaires d'Igualada. La primera vegada a Núria ens vam conèixer i encetàvem bona amistat. Estima que es va enrobustir amb el bon acolliment que ens dispensàveu en la visita que us vam fer a Igualada. Avui som nosaltres que us hem rebut de cor, perquè la nostra germanor es consolidi, ara ja per sempre.

Aquest concert d'avui està emmarcat pel desè aniversari de la nostra Coral Vila de Guissona. Deu anys de treball, constància i germanor. Aquest aniversari vol ésser, alhora, un homenatge a tots els cantaires que han fet possible aquesta realitat cultural en la nostra vila, i un estímul per a tirar endavant.

També aquest concert d'avui s'enquadra en el cinquantè aniversari de la fundació del vostre Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, i això el distingeix. Us en volem tornar a felicitar. És un goig veure, en aquesta societat tan voluble i inconstant en què vivim, que una entitat com la vostra es mantingui fidel durant tants anys en el conreu de la música i el cant.

Però encara és més valuós constatar que el Cor Parroquial de Santa Maria fou constituït per estar al servei del cant litúrgic i s'hi ha mantingut fidel fins avui. I si és important cuidar els valors culturals, ho és molt més cultivar els valors de l'esperit i la fe, amb el cant. Diuen que qui canta, estima, estima els altres, però qui canta cants religiosos aprèn a estimar a Déu, autor de la vida, i a fer-lo estimar. Així, a aquest ambient materialista en què vivim, vosaltres li comuniquéu l'esperit, i aquest món empobrit interiorment, vosaltres l'empleneu de Déu.

Desitgem que aquesta magnífica labor vagi essent fecunda per molts anys.

PRESENTACIÓ

Paraules del presentador Leonard del Rio, coordinador del Cor Parroquial de Santa Maria

Senyores, senyors, amics, molt bona tarda. És una satisfacció per al Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada compartir amb tots vostès aquesta estona d'esplai en aquesta tarda de Sant Jordi, patró de Catalunya, i en l'avinentsa de les festes commemoratives del desè aniversari fundacional de la Coral Vila de Guissona. Una colla de gent que canta, i molt bé, per cert. I no solament per allò que es diu que «qui canta, els seus mals espanta», sinó perquè cantar és endinsar-se en l'esperit, eixamplar el gaudi de l'amistat, enriquir l'ànima d'artista que tots plegats porten a dins.

Sabíem ja de la vostra cordialitat i simpatia, del vostre bon fer i de la qualitat artística que heu assolit. El concert que el novembre passat donàreu a Igualada, amb motiu de la festa de Santa Cecília, captivà i entusiasjà aquell públic tan nodrit que omplia a vessar l'auditori de «la Caixa».

Però avui heu donat mostres paleses de ser, a més a més, gent hospitalària i oberta, deliciosament acollidora. I

això ens afalaga i ens honora. Perquè ens dóna a entendre que hi ha una correlació d'afectes i de voluntats, de simpatia i familiaritat. Com ahir a Igualada, hem compartit fins i tot plat i taula, i ens acomiadarem barrejant les nostres veus en unes cançons que —n'estem segurs— posaran un brillant colofó al nostre concert. Serà, ens agradaria, un «a reveure si a Déu plau...», perquè en cada trobada —i aquesta ja és la tercera— es fan més fermes, més forts, els lligams de la nostra amistat.

Fullejant ahir el llibre de Guissona, escrit pels vostres il·lustres conciutadans Eduard Camps Cava i Joan Santeulària Pujol, m'adonava d'una colla de circumstàncies pariones entre Igualada i Guissona, les quals van més enllà del veïnatge comarcal.

Del passat històric, per exemple, trobem que tant Igualada com Guissona es veieren envaïdes pels lacetans. En la Guerra del Francès, Guissona hi tingué una forta incidència per causa d'una companyia comandada pel tinent Cava, que lluità valorosament al Bruc. També, com és sabut, els igualadins tingueren un fort protagonisme en aquesta batalla, a la qual acudiren amb el sant i senya de la bandera del Sant Crist d'Igualada. I podríem continuar citant una colla de coincidències històriques.

Sou, els guissonesos, gent culta i esforçada, amb una puixança comercial i industrial ben remarcable. També a casa nostra tenim fama de gent treballadora i, gràcies a Déu com aquí, hom frueix d'un nivell de vida ben acceptable.

Un compatriota vostre, el malaguanyat Ramon Faus Esteve, il·lustre jurisconsult, fou el pregoner de la Fira d'Igualada de l'any 1983.

I recordava aquest matí durant l'ofici, solemníssim, en aquesta vostra antiga col·legiata catedralícia, les paraules del Sr. Joan Rull en acabar el concert tingut a Igualada, en les quals remarcava igualment aquesta coincidència similitud —feliç, diria jo— entre la Coral Vila de Guissona i el Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada. I ens parlava el Sr. Rull amb emoció incontinguda —beneïda emoció!— de les dues magnífiques imatges marianes que presideixen els respectius temples parroquials: la Puríssima d'Igualada i la Verge Assumpta de Santa Maria de Guissona.

Senyores, senyors, no allarguem més aquesta introducció, que el concert ja és a punt. L'hem preparat amb il·lusió i delectança. Amb voluntat de correspondre a uns sentiments qualificats, atents i nobles.

El repertori tindrà tres parts. Dedicarem la primera a la polifonia religiosa. La segona es fornirà de cançons populars, aquelles que han nascut de l'ànima del poble. I, al final, guissonencs i igualadins cantarem un parell de peces tots junts, a tall de comiat.

D'antuvi, gràcies, senyores, senyors, per la seva atenció. Dirigeix el Cor Parroquial de Santa Maria la Srta. Maria del Rio Montfort.

INTERMEDI

Paraules del presentador Lleonard del Rio, coordinador del Cor Parroquial de Santa Maria

Avui els carrers i places de tots els pobles de Catalunya són una festa. Roses, llibres, senyeres que voleien, cors encesos plens de vida i de color... No voldríem trencar pas aquest encís festamajorenc, ans al contrari. Per això ens ha semblat oportú fornir el repertori d'aquesta segona part amb cançons tradicionals catalanes. Perquè la música, tota música, és pregonament popular. Del si del poble nasqué la música, del ritme compassat del treball esmerçat per les mans dels braus pagesos, els primers treballadors del gran obrador de la terra.

Reprenem, doncs, el concert, i ho fem amb una sardana que canta Montserrat, perquè, com diu la cançó, «Montserrat és nostra terra i de la pàtria n'és el cor».

Que les nostres veus, els nostres sentiments, ressonin pels penyals i cingles d'aquesta nostra muntanya, símbol permanent d'una fe, d'un amor i d'una esperança que voldríem encara més vius i esponerosos, com fermes i profundes són les arrels de la nostra Catalunya.

TERCERA PART

Paraules del presentador Lleonard del Rio, coordinador del Cor Parroquial de Santa Maria

I entrem ja en la part final, la clau de volta del nostre concert. Hi hem arribat sense gairebé adonar-nos-en. L'afecte i càlid acolliment, que han estat sant i senya de la vostra companyia, ens ha fet oblidar el rellotge. I tanmateix som ja a la vetlla crepuscular d'aquesta jornada jordiana tan dilectament compartida. I això és d'agrair amics, mossèn.

Perquè hi hem trobat sinceritat i amistat, en el vostre convit, i això ha fet més íntima i més familiar la retrobada. Deixeu-nos, doncs, que en aquest mateix clima de cordialitat i simpatia remarcuem l'escaiença onomàstica del vostre director, Mn. Jordi Miquel. I, és clar, voldríem felicitar-lo. Per a ell i per tots els Jordis, la nostra més cordial

enhorabona. Per molts anys!

I ara deixem que el concert se'n pugui al cim. Cantarem junts fent possible un orfeó massiu que escampi la joia i la il·lusió per tot el poble. Joia en el cor i il·lusió en l'esperit.

Cantem tots junts, sí, que l'art forma els pobles i els conserva, i si cauen en l'oblit d'ells mateixos, ells sols —l'art de la música— els pot deixondir. Ens ho diu Torras i Bages: «Tots els pobles han vingut a la vida entre càntics de fe, o d'amor, o de guerra. Totes les renaixences nacionals han començat sota els encisos de l'art.» Fixeu-vos que bé hi escauen, avui i aquí, les paraules del prelat vigatà. I és que «ni l'esperit religiós ni l'esperit patriòtic no poden viure socialment sense càntics. El cant és l'únic que fa batre a l'uníson els cors i prepara multituds a les grans col·laboracions i als grans sacrificis col·lectius. Quan un poble no canta o no canta les seves cançons, quan el poeta i el músic menyspreen l'element popular i la coneixença dels humils, comença l'esquinç de l'entranya social.»

Cantem, doncs, tots junts, i que el nostre pregon desig de gaubança ressoni ben clar i entenedor per tota la contrada: des de Massorettes a Florejacs, des de Torrefeta a les serres dels Domenges, des de Sant Guim a Tarroja, des del Mas d'en Porta fins a la Font de l'Estany, i àdhuc per tota la plana guissonessa de la qual sou ànima i bressol.

Fem, doncs, una vegada més de la paraula cançó, tal com deia Pau Casals: «Que la música fongui en una abraçada espiritual tots els pobles de la terra.»

L'enhorabona, guissonessos! Per molts anys, mossèn Jordi! Endavant, Coral Vila de Guissona!

Vila de Guissona,

23-4-1989

VISCA LA NOSTRA PRESIDENTA!

En l'homenatge sorpresa a Mercè del Rio Monfort, presidenta del Cor Parroquial de Santa Maria

Mercedes: Déu l'ha dotada amb un caràcter jovial, sempre alegre, enèrgica i obligada, sabent eliminar barreres i mirant sempre endavant. Els seus amors preferits són el Sant Crist d'Igualada, que adora devotament, i el Cor Parroquial, que és la seva vida i que estima amb deliri.

A totes nosaltres, moltes vegades Mercedes ens ha fet de mare, de germana, d'amiga, interessant-se per les nostres inquietuds, donant-nos sempre el consol de la fe i bons consells. Gràcies, Mercedes, no podem tenir millor presidenta.

El seu cap sempre barrina quina una en pot fer i amb moltes dificultats i molts sacrificis ha portat el nostre Cor Parroquial arreu del món, honorant sempre Igualada i al nostre Sant Crist. Mercedes, vostè és com una flor exquisida, sense pretensions, però la seva flaire penetra, penetra... Així és la nostra presidenta. Demanem al bon Déu, que li doni llarga vida per a poder-la tenir temps i temps al nostre costat. Visca la nostra presidenta!

Paquita Valls Escobedo

(butlletí El Trumfo, núm. 141, 8-5-2001)

MERCEDES, A REVEURE!

El 25 d'abril del 2003, després d'una llarga malaltia soferta amb molt tremp i amb cristiana resignació, la nostra presidenta i cofundadora, Mercedes del Rio Montfort, va cloure definitivament el seus ulls humans en la pau del Senyor per a despertar a la joia de la Vida plena.

Ha viscut vuitanta-quatre anys en aquest món terrenal, donant-se als altres, estimant i fent el bé. Per això el seu traspass, malgrat l'enyor entranyable de la seva absència, és motiu de festa, perquè frueix ja de la glòria dels benaventurats, a la presència de Déu i en companyia dels familiars, excantaires i amics que l'han precedida. Des del cel, la nostra nova mitjancera continuarà vetllant per el seu Cor Parroquial i ens aplanarà el camí vers la retrobada definitiva, on ens espera per participar en la coral dels àngels. Caldrà, doncs, que tinguem les cançons ben apreses.

És evident que la història del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada no es pot escriure sense el nom de la Mercedes. S'ha dit i repetit —i és ben cert— que el pal de paller dels primers seixanta anys de la nostra entitat coral ha estat el binomi Maria i Mercedes del Rio, les dues germanes que, en una felicitat comunitat de sentiments i treball, ho han fet possible. Una història desenvolupada en l'ambient d'uns anys propicis, però no pas exempts de dificultats de tota mena.

La Mercedes fou una entusiasta proselitista, moguda per el seu zel apostòlic, i una excel·lent gestora i promotora. Des del seu càrrec de professora de música en diversos centres d'ensenyament, s'especialitzà en corals juvenils i

procurà integrar els seus components en les corals adultes, amb preferència, és clar, al Cor de Santa Maria. D'aquesta manera moltes cantaires que s'havien iniciat sota el seu mestratge en els anys escolars i juvenils havien continuat en el Cor Parroquial.

La seva capacitat de gestió i administració aconseguí que el Cor Parroquial pogués desenvolupar-se amb una economia suficient i fluida. Maldava per buscar ajuts i col·laboracions arreu i controlava amb rigor les despeses. Així les coses, i a diferència d'altres corals, les cantaires no han hagut d'abonar cap quota per a formar part del cor.

A més, es revelà una experta organitzadora de viatges per a la recreació de les cantaires. Viatges —ben agosarats, per cert— i excursions organitzades amb tota classe de detalls, amb il·lusió i ganes de desenvolupar una activitat lúdica i alhora cultural per Itàlia, França, Portugal i, evidentment, per tot l'Estat espanyol, i sempre amb el nexa imprescindible de l'oració. La pregària en emprendre el viatge, les oracions del matí i aquells rosaris a la tarda, mentre l'autocar endrapava carretera. El cor ha recorregut una gran quantitat de santuaris marians, i gairebé tots els de Catalunya. Però la seva gran flaca era el santuari de Lurdes de França, on s'ha peregrinat una vintena de vegades.

Una de les grans satisfaccions —quasi una gosadia— era que el papa Joan XXIII beneís directament l'estendard del Cor Parroquial en el transcurs del viatge a Roma de l'any 1960. L'entossudiment de la Mercedes ho aconseguí, i no solament això, sinó que el pontífex també autoritzà que l'estendard pogués lluir una corbata que ho acredités oficialment. A més a més, es va actuar davant d'ell a Castel Gandolfo.

La Mercedes apuntalava tota la seva vida, totes les seves accions, tots els seus projectes, totes les seves iniciatives en una fe profunda, devota i decidida, amb convicció, més enllà del què diran i a vegades a contrarellotge del tarannà progressista exempt d'espiritualitat. Apostolat generós de servei als altres, amb la il·lusió d'acostar ànimes a Crist a través de Maria; aquest era un dels seus objectius en la seva professió —infermera visitadora— i més enllà de tot l'entorn familiar i amical en què podia o intentava influir, i naturalment en les «seves» cantaires del Cor Parroquial de Santa Maria. I val a dir que en molt bona part trobà felicitat i correspondència a aquest afecte que ella havia semblat tan amorosament.

Cadascuna de les que la van conèixer, cadascuna de les que van trobar en ella amistat, consell i suport, sabrà afegir-hi tot el que no hem sabut recollir i expressar en aquest memorial. Perquè de ben segur que hom guarda vivències i sentiments d'aquella Mercedes franca, oberta, cordial, positiva, sincera i acollidora.

Ara el Senyor l'ha volguda més a prop seu. Ens ha deixat amb el seu record, el testimoni generós d'una colla de valors perennes.

L'acomiadarem sota la dolça mirada de Maria Immaculada, «l'estel del dia del poble igualadí», amb aquelles cançons que tant estimava i que tantes vegades havia cantat fervorosament, trencades per l'emoció continguda d'unes llàgrimes que brollaven del cor. Però ella sabia que no era un comiat sinó un arreuveure confiat i esperançat. S'avançava per preparar-nos el camí vers de la nova Pasqua, per allargar-nos la mà en l'hora de la nostra mort i rebre'ns amb una abraçada maternal, tendra i joiosa a la glòria.

Per als cristians la mort és una festa. Potser per això, al capvespre del mateix dia que les seves despulles havien rebut sepultura, després que la coral hagués participat en els cants de la missa de la Mare de Déu de Montserrat, en un gest pregonament entranyable i emotiu, una cantaire brindà espontàniament per la memòria de la Mercedes. Sovint el cor és l'expressió de l'ànima.

Al·leluia, Mercedes, al·leluia!

(butlletí El Trumfo, núm. 148, 1-7-2003)

APUNT BIOGRÀFIC SOBRE MERCÈ DEL RIO MONTFORT

Mercè del Rio Monfort (Igualada, 25-3-1919 – 25-4-2003), cofundadora del Cor Parroquial de Santa Maria d'Igualada, del qual ha estat un activa dinamitzadora. En constituir-se la junta de la coral, sota la presidència de Mn. Miquel Fitó Pitxot (1947-1960), fou nomenada secretària, i també exercí el mateix càrrec en la nova directiva presidida per Mn. Genís Padrós Pladevall (1960-1983). Assolí la presidència en 1984 i fou ratificada en el càrrec en elaborar-se els estatuts, referendats per la Generalitat de Catalunya en 1990. També havia estat professora de música de diversos grups i escoles, i directora de corals escolars i juvenils. Infermera visitadora de professió, era molt coneguda, havia dut a terme una important tasca social.

Exalumna de la Divina Pastora, en la seva joventut actuava en el grup de teatre del Centre Tradicionalista, d'on era militant. Havia format part d'una de les primeres colles sardanistes de la postguerra i de l'Agrupació Folklorica Igualadina. També de l'Orfeó d'Igualada, del Quartet Vocal Montserrat, del Cor Seràfic, de la Joventut Femenina d'Acció Catòlica, de l'Assemblea Local de la Creu Roja, de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lurdes i, durant molts anys, fou instructora de música de la Secció Femenina.

És de remarcar la seva activitat en diversos grups eclesials als quals pertanyia, entre ells la catequesi dominical —de la que havia estat delegada— i particularment en obres assistencials. Havia promogut les festes de carrer de Sant Sebastià i en especial les tradicionals catifes de flors en la diada de Corpus.

Especialment devota del Sant Crist d'Igualada i de la Mare de Deu de la Pietat, estimava Igualada, la seva història i les seves tradicions, i participava en quantes activitats s'havia demanat la seva col·laboració.

(*butlletí El Trumfo*, núm. 148, 1-7-2003)

EL PROPÒSIT DE L'AUDICIÓ DE L'ORATORI «MIL ANYS» AL PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

L'experiència d'aquesta manifestació artístic-cultural d'aplegar totes les formacions corals igualadines en un macro-orfeó per a interpretar l'oratori *Mil anys* ha constituït un esdeveniment inèdit a la nostra ciutat en el camp musical.

Així mateix, els fruits han estat ben positius i la seva presentació al Palau de la Música Catalana és el floró d'or d'aquesta estrena.

En aquest sentit, puc ratificar l'entusiasme, interès i bona disposició que des del primer dia varen demostrar les cantaires del nostre Cor de Santa Maria, assistint a tots els assaigs.

Certament, la feina no ha estat fàcil —tant pel que es refereix a la preparació com a la direcció coral—, però cal dir que s'han superat amb encert totes les dificultats. En aquest sentit, cal felicitar els organitzadors, i d'una manera molt particular Margarida Roca, que n'ha estat la coordinadora.

L'oratori *Mil anys* ha suposat una gran lliçó de germanor, que seria desitjable que servís per a altres iniciatives. Tot plegat ha de ser un motiu de satisfacció per a tots els qui hi han col·laborat amb dedicació i ganas aportant el seu granet de sorra a aquesta tasca col·lectiva.

Només hem de doldre'ns de tres qüestions que estan al carrer i que ens sembla oportú d'esmentar:

1. Essent així que en l'actuació del Palau s'amplià el nombre de corals participants, calia tenir en compte la Coral Cors Units del Casal d'Avis d'Igualada.
2. La bona relació que de sempre hem mantingut amb l'amic i organista Lluís Victori —que ha col·laborat en diverses ocasions amb el Cor Parroquial de Santa Maria— ens obliga a manifestar públicament el nostre desacord amb la seva substitució per un altre compatriota, que, si bé és una persona ben qualificada, no deixa pas enrere el mestre Victori.
3. L'escassa difusió que l'esdeveniment va merèixer en els mitjans d'informació barcelonins. Calia deixar-ho escrit, si bé tot plegat no resta bons qualificatius a l'important esdeveniment del qual tots plegats ens podem sentir cofois.

Leonard del Rio Campmajó,
coordinador i director de El Trumfo
(*del butlletí El Trumfo*, núm. 156, 12-4-2005)

JOSEP MARIA ORIOL LLANAS

«Es nota que la Coral de Santa Maria la dirigeix la Coni, una persona amb bons coneixements musicals»

Josep M. Oriol Llanas és un excel·lent músic. Professor de flauta travessera i piano, ha estat director del Conservatori Municipal Joan Just Bertran entre els anys 1982 i 1995. També ha destacat com a director de diverses formacions corals i orquestrals. En aquesta entrevista, el mestre Oriol lloa les virtuts de la nostra directora, Coni Torrents Gubianes, que havia estat companya d'estudis. Ens explica:

- Amb la Coni vam coincidir a finals de l'any 1959 als inicis dels estudis de música, encara en vida del mestre Joan Just, fins al curs 1966-1967. Alhora vam estudiar deu anys la carrera de piano.
- Com va anar?
- Molt bé, perquè hi posàvem molt interès. Cal dir que érem pocs alumnes, una mitja dotzena, a diferència d'ara, que són un centenar.
- Què distingia la Coni?

- Era molt bona alumna, estava pel que feia. Sí, recordo que no portava problemes, que era metòdica, seriosa i aplicada a fer sempre la feina.
- La direcció ¿és com el bon vi, que millora amb els anys?
- Sí, perquè l'experiència ajuda molt, com en totes les coses.
- La dona, gaudeix de millors condicions que l'home per a la música?
- No, perquè de bons artistes n'hi ha en tots dos sexes. Abans hi havia més homes, però només era una qüestió social, ara ja no passa.
- És preferible ser jove que adult?
- No, perquè la música no té edat. Sempre hi ets a temps, a dedicar-t'hi.
- Com valora els deu anys de direcció de la Coni al capdavant de la Coral de Santa Maria?
- Molt positivament, perquè no sols ha conservat la tasca que feia la Coral de Santa Maria, sinó que l'ha dignificada encara més.
- Quins trets caracteritzen la manera de dirigir de la Coni?
- Polida, amb gust, molt exigent i ben entesa. Es nota que té mà esquerra.
- I la de Maria del Rio?
- Molta voluntat i amb una dedicació i responsabilitat admirables.
- Coincidències?
- Totes dues han demostrat un màxim interès a fer bé la feina. S'ha de tenir present que portar una coral és molt difícil, exigeix molt sacrifici.

Moltes gràcies per les seves paraules.

Josep Nadal Mir
(del butlletí El Trumfo, núm. 183, 14-12-2010)

LA CORAL DE SANTA MARIA, 75 ANYS DE VOL AIRÓS

Tot rellegint la crònica dels moments estel·lars que ha viscut la Coral de Santa Maria, hom es queda astorat, tant pel dinamisme esmerçat, com pels reptes arduos en l'àmbit estrictament musical, sense oblidar l'entusiasme i la creativitat de tants moments lúdics viscuts a cor, amb aquest sentit de família que s'encomana i que garanteix els relleus, inevitables, en la vostra estimada coral.

L'avinentesa dels setanta-cinc anys és un bon moment per a mirar, dins un silenci admiratiu, el camí fressat, els cims assolits, la plenitud guanyada, sense oblidar el dens teixit de pau i joia que ens deixa sempre el cant coral quan el vivim i difonem deixant-nos bressolar pels ritmes, fascinar pels tons agosarats, arrecerar-nos en els acords llargs, nostàlgics, lleugers com el vol suau d'una papallona.

Des dels dos campanars, sempre veïns i dialogants, de la Soledat i de Santa Maria, he tingut la sort d'acompanyar-vos i de sentir-nos acompanyats no solament amb el vostre cant, sinó també amb la vostra cordialitat i bon humor, i sempre amb l'aspiració incansable de plantejar-vos nous reptes, noves fites, nous horitzons.

Amb molt d'agraïment per les vostres col·laboracions entusiastes i amb la satisfacció dels bons moments compartits, deixeu-me acabar unint-me de cor al vostre setanta-cinquè aniversari, amb el ressò amable del «Cant de novembre» del nostre gran poeta Joan Maragall:

*El vermell dels arbres,
encès per la posta dels sols hivernals,
delita i penetra
lo mateix que aquells verds primaverals.
Germans, alcem els cors, que tot és bell,
el verd i el vermell!
Alcem els cors cantant la vida entera
amb els brots i amb les fulles que se'n van:
gosem el dia sens mirar endarrere,
sense pensar en els dies que vindran.*

Mn. Josep Massana i Cortina,
rector de les parròquies de la Soledat i de Santa Maria
i arxiprest de l'Anoia-Segarra

(del butlletí El Trumfo, núm. 196, 8-12-2013)

VEUS D'IGUALADA

La Coral de Santa Maria és un dels elements més rellevants i significatius de la música, la cultura i la tradició d'Igualada, una coral que ha fet grans esforços per dur el nom de la ciutat arreu, no solament a casa nostra, sinó al conjunt de l'Estat i a la resta del continent. I una institució com és aquesta, amb setanta-cinc anys de trajectòria, evidentment s'ha consolidat també com un actor molt rellevant en el conjunt de Catalunya.

Una coral nascuda l'any 1939, en l'inici d'una època molt difícil per a Catalunya, diu molt del compromís d'aquells que la van crear i de tots els qui l'han mantinguda fidel als seus principis al llarg de les dècades i que avui la mantenen encara viva. La Coral de Santa Maria és un exemple d'adaptació als nous temps, havent esdevingut també, amb l'entrada del nou segle, una coral mixta.

Fa cinquanta anys, l'Ajuntament d'Igualada li va concedir la Medalla de la Ciutat al Mèrit Cultural. Avui, el consistori trasllada a tots aquells que han contribuït a fer més gran la Coral de Santa Maria amb les seves veus la seva més sincera enhorabona i el coratge per a continuar.

Marc Castells Berzosa,
alcalde d'Igualada

(del butlletí El Trumfo, núm. 196, 8-12-2013)

GRANDESA D'ÀNIMA

«*El cant és l'element primordial del culte públic i comunitari.*» Aquestes paraules inicials corresponen a Mn. Genís Padrós amb motiu del vint-i-cinquè aniversari del Cor de Santa Maria. Són unes paraules que condensen de manera plena i exacta el desig que Mn. Amadeu Amenós va encomanar a na Maria del Rio ara fa setanta-cinc anys.

Cinquanta anys després d'aquelles paraules, cal fer balanç i, més enllà de les mereixedores celebracions, comprovar que la vocació de servei a la música, a l'Església i a la intenció apostòlica resten inalterables. I hi resten.

«*Va néixer humil i humil ha de continuar*», pregonava Ramon Solsona, una altra de les ànimes de la coral, sobre el Cor de Santa Maria. La humilitat hi és present, com en tothom que s'enfronta a la bona música. ¿Com es pot cantar, si no és des de la humilitat, Bach, Händel, Mozart i altres genis? Però la humilitat del cor no ens pot fer injustos. Setanta-cinc anys al servei de la música, de la cultura i de la ciutat d'Igualada són prou motius per a sentir un orgull sincer i merescut. Cal fer memòria (abandonem la nostàlgia, que esdevé mala companyia) i reviure les actuacions al Palau de la Música, a Fàtima, a Madrid, a Lurdes i... davant el Sant Pare Joan XXIII després d'haver beneït ell mateix la senyera de la coral enmig d'un exquisit silenci. Setanta-cinc anys de cant requereixen «*el miracle de la perseverança*» que asseverava n'Antoni Carner, compatrici. Setanta-cinc anys encomanant la música requereixen aquell element indispensable per a fer més digerible l'existència: la passió i l'entusiasme. No hi ha música sense passió. La disciplina rítmica i l'afinació no valen res si al darrere no s'hi amaga un nivell d'apassionament elevadíssim, i el cor n'ha sigut exemple. Quanta passió i sentiment traspua la missa «*In honorem sancti Hieronymi*», una de les que la Maria del Rio compongué!

Del cor n'hem ressaltat la humilitat i apassionament, però l'equitat ens obliga a esmentar-ne la generositat (mai un «no» per a ningú) i la faceta de pregonera ambaixadora de la ciutat d'Igualada.

Si ens els inicis el cor gaudia de «*l'àngel tutelar de mossèn Amadeu*» (en paraules d'Antoni Carner), setanta-cinc anys després és el reconeixement de tota una ciutat qui l'acompanya.

Avui, setanta-cinc anys després de l'entusiasta encàrrec, Maria del Rio, «*guiadora fidel que va fer de la música la seva professió de fe*», en paraules de Manuel Mateu Vives, comprovaria que la coral es manté fidel a la dignificació del cant litúrgic i a l'amor al més universal dels llenguatges, la música. «*Qui pot escatir el futur? Hem de deixar-lo en mans de Déu. Ell proveirà si és que convé*», aquesta fou la resposta de la Maria del Rio quan li preguntaren per l'esdevenidor. I serà un futur brillantíssim.

Perquè la música, com un amor curull, sempre perdura. Que sigui per molts anys.

Josep Miserachs Nadal,
primer tinent d'alcalde de Promoció Cultural
(del butlletí El Trumfo, núm. 196, 8-12-2013)

ELS ANYS PASSEN, L'ESPERIT PERDURA

Durant aquests setanta-cinc anys de la Coral de Santa Maria, efemèride que commemorem enguany, hom ha pogut fruit diverses festes amb la coral, tot i no pertànyer-hi, per bé que la veu de la Lola hi hagués participat en alguna ocasió. Molts anys abans que en el logotip hi figuressin el collaret de la noia i el llaçet corbatí del noi, ambdós riallers, agafant de bracet la clau de sol.

Vol dir que vaig conèixer de prop les primeres veus que s'aplegaren entorn del mestratge de la Maria del Rio i l'empenta vital de la Mercè. Soltava, si se'm permet, tot i situar-nos en l'àmbit d'aquells baixos de la rectoria, amb l'entranyable sentor de les seves parets mestres, l'espontània alegria de les trobades amb senzilles suca-mulles que es convertien, màgicament, tot i que potser el mot no escauria en aquell lloc, en sala gran del millor restaurant igualadí.

Més endavant es feren trobades en acreditats establiments igualadins, puix la coral sumava cantaires, familiars i amics. Perdura, però, afortunadament aquella frescor en les endevinalles, jocs, actuacions i acudits que perllongaven les sobretauls. Tot preparat i amb aparent i alhora atractiva senzillesa. D'aquí l'èxit.

La Coni —ara ja no podrà escapar mai més de ser l'estimada Coni, tot hi haver-ho estat sempre— prengué el relleu i tingué el goig de veure i alhora fomentar aquella manera de gaudir d'assaigs, actuacions i lleure. I la coral esdevingué mixta i apostà decididament per oferir un ventall més ampli de composicions en comptar amb un registre vocal més ampli.

El Trumfo és des de fa uns anys el portaveu d'actuacions i efemèrides particulars dels membres actuals i jubilats. Fent-se'n ressò, amb abundosa part gràfica, dóna fe de la perdurabilitat d'aquest esperit treball musical i joia de companyonia de la coral que reflecteix perfectament el «logo». Gràcies a tots per preservar-la i per haver-me permès ser a les vostres festes. Tot un goig. Paraula.

*Sebastià Borràs Guadalaviart,
periodista i corresponal de premsa
(del butlletí El Trumfo, núm. 196. 8-12-2013)*

FIDELITAT

La tradició del cant coral a Igualada és certament molt antiga i, avançat el segle XIX, va tenir dos focus principals d'arrelament i difusió: d'una banda, els cors vinculats a l'Església catòlica i a la litúrgia, més enllà de les capelles i les escolanies, i, de l'altra, els que van anar sorgint a partir de la segona meitat de la centúria com a conseqüència de l'acció benemèrita de Josep Anselm Clavé. Els primers, certament, incloïen dones, mentre que els segons van estar formats essencialment per veus masculines i no va ser fins a una fase relativament tardana que anaren sorgint cors mixtos. Sigui com vulgui, cantar en grup, fos per al simple esbargiment de l'esperit, fos per a fer un servei a la vida religiosa, va ser una activitat en la qual la història igualadina pot mostrar magnífics resultats i llargues trajectòries.

El segle XX, certament, ja va ser tota una altra cosa. En la segona gran fase del moviment coral del nostre país, la renovació sorgida de l'aparició, en el tombant de segle, de cors tan emblemàtics com l'Orfeó Català, l'Orfeó de Sants o l'Orfeó Gracienc, per citar-ne tres de molt representatius, va modificar radicalment el panorama i el model, de manera que la presència de les dones es va normalitzar de manera molt més àmplia. Restava, encara, el clos més proper a l'Església, un refugi d'espiritualitat estricta però també, alhora, un lloc d'esplai i de formació musical.

La Coral de Santa Maria d'Igualada, que ara arriba feliçment al seu setanta-cinquè aniversari, beu d'aquesta darrera font, en un moment històric en què, després de les persecucions del temps de la guerra civil, l'efervescència religiosa assumiria un clímax extraordinari. Era, en aquells anys primers, un cor posat per complet al servei de la nostra església gran, que oferia una alternativa digna i esforçada als cors d'homes que continuaven, tanmateix, senyorejant el panorama del moment. És un fet indiscutible que, en aquella hora concreta, va prestar un servei inapreciable a la vida parroquial.

Després els temps han canviat tant que, francament, costa de creure i de veure. La secularització s'ha apoderat de totes les esferes socials i els cors de signe essencialment religiós han perdut bona part del seu sentit. Era l'hora, doncs, de renovar l'enfocament, de cercar vies d'expansió fora del clos eclesial, d'incorporar veus masculines, d'adaptar i tot el nom a la nova realitat. Però es mantenen, en canvi, elements que continuen tan essencials com van ser-ho el primer dia: l'esforç abnegat, l'esperit de servei, l'anhel de perfecció, en definitiva, el goig pur del cant i la companyonia entre els seus membres. Aquests són els valors que la coral ha tingut sempre; aquests són els que la identifiquen

i que els igualadins estem segurs que prevaldran en la llarga continuïtat que tots li desitgem...

*Antoni Dalmau Ribalta,
director de la revista Igualada
(del butlletí El Trumfo, núm. 196, 8-12-2013)*

CAP AL CENTENARI

La Coral de Santa Maria fa setanta-cinc anys! Aviat és dit, però setanta-cinc anys són molts anys. Acostumats com estem a veure avis i àvies de noranta i escaig, potser setanta-cinc poden no semblar cap meravella, però parlem d'una entitat i no de persones. Quantes entitats assoleixen aquesta fita? Quantes, a més a més, dedicades, senzillament, a solemnitzar actes litúrgics amb el seu cant? Poques...

I la tenacitat i la constància no són solament virtuts de la coral. No hi ha coral sense cantaires. Avui la formen homes i dones, però les veus que durant la majoria d'anys de la seva existència l'han nodrida han estat femenines. Algunes hi devien entrar de molt jovenetes, per casar, i avui encara s'hi poden trobar, convertides en àvies, tan il·lusionades com fidels. Hi ha cares que jo hi he vist sempre, tota la vida. I —no caldria dir-ho— que sigui per molts anys!

No hi ha entitat, no hi ha coral, sense ànima. Ho ha estat durant molts i molts anys la sensibilitat exquisida de Maria del Rio, amb l'empenta i l'entusiasme de la seva germana Mercè. I avui, els valors heretats i augmentats del nebot, Lleonard del Rio, com a president i cantaire, i de la Coni Torrents, la seva esposa, com a directora. Història, present i futur.

I en aquesta història de setanta-cinc anys, no puc deixar de pensar en totes les dones que hi han deixat la veu. Dones que, en uns anys prou tristos i masclistes, se sentien motivades a sortir de casa per anar a assajar i per anar a cantar quan n'eren requerides. Dones que devien tenir més inquietuds que les dissortadament tradicionals dels fogons, els safareigs i l'escombra. Penso que, en aquest sentit, una entitat històrica com la Coral de Santa Maria no sempre és conscient dels valors afegits que ha comportat la seva existència. Enhorabona i cap al centenari.

*Joan Valls Piqué,
periodista i exdirector de Igualada, periòdic de l'Anoia
(del butlletí El Trumfo, núm. 196, 8-12-2013)*

EL COR DE LA CIUTAT

Poques entitats poden ufanar-se d'haver assolit setanta-cinc anys d'existència. Celebrar les noces de platí vol dir arribar a tres quartes parts d'un segle!

Això significa que un aplec de virtuts s'han donat la mà en aquest cor igualadí, que ha portat una vida intensa, amb un incommensurable àlbum de records artístics i culturals. Al llarg de tot aquest temps, una suma de esdeveniments ha enriquit el vostre historial amb concerts, actuacions, sortides, excursions, actes socials i de companyonia, que han anat mantenint el caliu de la vostra existència.

Després de tràngol antireligiós de la guerra civil, Mn. Amadeu Amenós intentà recuperar l'esplendor parroquial de Santa Maria, i va tenir el suport de les germanes Maria i Mercè del Rio, que donaren vida al cor femení que enal·lità les celebracions i rituals de l'església gran, fent més solemnes els seus actes religiosos. Ambdues germanes donen molta activitat al conjunt de cantaires. La Maria, en la part musical, i la Mercè, com a relacions públiques...

Tasques que han heretat la Coni i el Lleonard, nebots seus. Ells quatre han fet possible la continuïtat i l'expansió de la coral, sabent endegar un ambient familiar d'amistat, amb festes, reconeixements, homenatges, reflectits en la seva publicació *El Trumfo*.

Sí, sou el cor de la ciutat! Un cor que batega des de fa setanta-cinc anys. Per això volem parafrasejar el poeta i gosem dir allò que tant heu cantat: «del poble igualadí sou l'estel del dia. Amb vostres cants els cors obrí, i fins al cel us vol seguir, gloriós Cor de Santa Maria».

*Josep Elias Farré,
periodista, exredactor de Vida...*

*(del butlletí El Trumfo, núm.196, 8-12-2013)***A LES PORTES DEL NADAL 2016***Paraules pronunciades per Mn. Josep Massana en el dinar de pre-Nadal*

D'entrada, deixeu-me donar-vos les gràcies per la vostra invitació a aquest dinar fraternal, ja a les portes de Nadal, que ens uneix i anima més enllà de les llums i ombres de cada dia. I em plau de fer-ho com un gest d'amistat i reconeixement a tots i cada un de vosaltres: cantants, familiars i amics de la Coral de Santa Maria, justament quan celebren els cinquanta anys de servei discret, però incansable, a les diverses parròquies i comunitats que m'han estat confiades al llarg i ample d'aquests anys.

Si alguna cosa he après, durant tot aquest temps, és valorar i agrair tots els testimonis que m'oferiu d'engrescament, de joia de viure, del gust per compartir, com és el vostre, a través del cant i d'una convivència viva i engrescadora, que enriqueix les vostres vides amb la joia del cant compartit, que tan bé ens ressaltava, temps ha, el gran poeta Joan Maragall:

«No hi ha quelcom millor que els dominis i els imperis, que una casa gran i pròpia, millor que els anells als dits i diadema als polsos, millor que el pa (Déu meu, millor que el pa!). [...]»

»I, tot d'un plegat, heu obert els ulls als raigs del sol ixent que els feria, i heu esclatat en un cant, [...] vencedors i vençuts del treball, i heu trobat que en aquest cant tots hi delíeu per igual, i que aquesta germanor del cant era més bona que el pa, i que l'or, i que totes les riqueses i tots els dominis del món» (1).

I la vostra experiència en aquesta coral, ben arrelada en la sensibilitat musical de la inoblidable Maria del Rio, té encara una ambició més gran: promoure una convivència festiva, divertida, enjogassada, que, n'estic segur, us ajuda a oblidar els molts trencacolls que a vegades trobem en el nostre camí, i us ajuden a descobrir la joia d'una família molt més gran, amb tota la varietat de recursos i registres que compartiu incansablement. I aquesta, com totes les tasques que ens afecten col·lectivament, cal recordar que no seria possible sense que s'avanci a obrir camins, dreces, miradors, que ens animin i engresquin. I aquí és just esmentar la creativitat d'en Leonard, la sensibilitat i paciència immensa de la Coni, i l'acompanyament, sempre a to, de l'Isidre i de la Maite, juntament amb els dons i recursos de tots i cada un de vosaltres, cantaires ardits!

No voldria cansar-vos més. Deixeu-me acabar amb una intuïció final, encara, del nostre inoblidable poeta Joan Maragall, que ens diu:

«Quan un canta, se sent deslliurat de tota necessitat, de tot temor i de tota ambició, i és que parla en ell aquella part immortal del nostre ésser que no pot patir fam ni fred, que no pot ser vexada ni oprimida per ningú ni per res del món, ni tampoc té necessitat de cap domini per a estar contenta. Quan la mare canta al fill, baldament sia en un reco de misèria, en aquest racó hi entra un consol que desafia qualsevol angúnia. Si un rei cantés en el seu palau, veuríeu caure-li la corona de la testa, i anar baixant ell com encantat, graó per graó, de la seva altura, fins a confondre's, amorosament, amb la multitud del poble, oblidat de tota altra reialesa. Els màrtirs de les causes grans, en canvi, per pobres i obscurs que sien, semblen reis quan van cantant a morir, i moren sense sentir-se'n. Perquè hi ha en nosaltres quelcom més fort que l'egoisme i que la mort, i és el cant de la nostra ànima» (1).

Gràcies a tots i cada un de vosaltres per la vostra col·laboració assídua i per la vostra amistat. I gràcies per convidar-me a compartir amb tots vosaltres aquesta trobada amical.

Mn. Josep Massana Cortina,
rector de les parròquies de la Soledat i de Santa Maria
(11-12-2016)

(1) *Obres completes*, Ed. Selecta, Biblioteca perenne, Barcelona 1947. «Escrits en prosa», «Discursos», pp. 677-678.

APÈNDIX 4

QUADRE D'HONOR

La Coral de Santa Maria d'Igualada, amb el desig de premiar la fidelitat dels cantaires, va crear l'any 1990, les distincions de «Cantaire de mèrit» i «Cantaire d'honor». És una manera d'agrair la generosa perseverança, l'estima i la bona voluntat dels anònims components del col·lectiu musical que amb la seva participació fan possible la continuïtat de l'agrupació.

També figuren en aquesta llista els capdavanters de la Coral i els membres de l'actual junta directiva.

President d'honor:

Il·lustríssim Mn. Amadeu Amenós Roca

Presidents:

Mn. Miquel Fitó Pitxot
Mn. Genís Padrós Pladevall
Mercè del Rio Montfort
Lleonard del Rio Campmajó

Directores:

Maria del Rio Montfort
Coni Torrents Gubianes

Pianistes:

Ignasi Castelltort Miralda
Lluís Victori Boladeras
Coni Torrents Gubianes
Gina Miranda Aranda
Isidre Solé Solernou
Maite Torrents Gubianes

Cantaires d'honor especials:

Maria Martí Vidal
Mercè del Rio Montfort

Cantaires d'honor:

(Els guardonats amb el títol de «Cantaire d'honor» foren prèviament distingits amb el de «Cantaire de mèrit».)

Pilar Alegre Vilanova
Montserrat Aribau Riba
M. Teresa Calaf Farrés
Elvira Climent Garcia
Angelina Cobeta Solé
Concepció Cuadras Marimon
Rosa Lloret Pomés
Maria Martí Vidal

Rafi Pérez Pérez
Elisabet Puñal Miró
M. Àngels Riba Fontanellas
Lleonard del Rio Campmajó
Mercè del Rio Montfort
Aurèlia Rosich Torrents
M. Rosa Serarols Soler
Isidre Solé Corbella
Coni Torrents Gubianes
Paquita Valls Escobedo
Rosa Vilanova Briansó

Cantaires de mèrit:

Pepita Abril Pérez
Emili Argelés Arasa
Dolors Buchaca Pujol
M. Àngels Cabestany Jorba
Encarna Cànovas Martínez
Marisol Caparrós Gramaje
Anna Costas Jorba
Guadalupe Cussó Mendia
Josefina Fernández Barreiro
Alfons Ferrer Casulleras
Roser Gonzalez Moriana
Dori Izquierdo García
Concepció Mensa Quintana
Maria Montraveta Oliveres
Josep Nadal Mir
Pilar Palau Noguera
Jaume Puig Raspall
Rosa M. del Rio Campmajó
Imma del Rio Torrents
M. Rosa del Rio Torrents
Anna Rodríguez Serrano
Gemma Serarols Vilella
Celerina Solé Estadella
Isidre Solé Solernou
Milagros Sucarrats Puyalto
Joguima Torres Torrents
Mercè Travesset Martorell
Rosa Valero Pérez
Roser Viadiu Pons
Josefina Vilanova Briansó

Socis d'honor:

Leonard del Rio Campmajó
Coni Torrents Gubianes

Insígnia daurada:

Esteve Corbella Morera
Antònia Soterias Pons

JUNTA DIRECTIVA ACTUAL

President, Leonard del Rio Campmajó
Vicepresidenta, M. Teresa Calaf Farrés
Secretària, Concepció Cuadras Marimon
Tresorera, Rosa Vilanova Briansó
Comptador, Jaume Puig Raspall
Vocal equipaments, Elisabet Puñal Miró
Vocal relacions públiques, Alfons Ferrer Casulleras

APÈNDIX 5

LLISTA DE CANTAIRES I EXCANTAIRES

A

Pepita Abril Pérez · Victòria Acosta · Mariona Adzet Riba · Teresa Aguilera V. · Francina Aguilera Mateu · Dolors Alegre Soteras · Maria Alegre Prat · Pilar Alegre Vilanova · Paquita Aparicio Maldonado · Anna Arauz Fernández · Cecília Arauz Fernández · Raquel Arbeo Ibarra · Emili Argelés Arasa · Montserrat Aribau Riba · Maria Àngels Arriazu Pujadó · Herminia Artigas Miralda · Teresa Artigas Miralda

B

Antònia Badia Mercadé · Montserrat Badia Mateu · Enriqueta Ballabriga Lemire · Mercè Basas Bacardit · Paquita Basas Bacardit · Teresa Bella Jorba · Dolors Bernades · Joan Bernadí Roma · Miquel Bernadí Simó · Josefina Borràs Garcia · Carme Borràs · Dolors Borràs Fillat · Elena Borràs Fillat · Antònia Bové · Josep Brugat Solà · Maria Alba Brugués Brugués · Montserrat Brugués Brugués · Dolors Buchaca Pujol

C

Maria Rosa Cabado · Maria Àngels Cabestany Jorba · Mònica Cabré Playà · Nuria Cabré Playà · Isabel Calaf de Martí · Maria Teresa Calaf Farrés · Tofi Calvache Jiménez · Maria Lluïsa Campmajó Mateu · Rosa Campmajó Mateu · Teresa Camps Dalmases · Encarna Cànovas Martínez · Isabel Cañavate Martínez · Mercè Cañellas Carbassa · Hermínia Caparrós · Marisol Caparrós Gramaje · Carme Carreras · Fermina Carretero · Isabel Carroquino · Anna Casadesús Farrés · Pepita Casanellas Solé · Maria Casanovas Fort · Teresa Castellà Valls · Paquita Castells · Calamanda Castelltort Gassó · Teresa Castells Camins · Nuria Castro Montfort · Elvira Climent García · Angelina Cobeta Solé · Carme Cònsul Español · Agustina Cor · Maria Corbella Guasch · Marta Corbella · Pilar Cortés Jubert · Rita Cortés Tussal · Maria Teresa Costa Ribera · Anna Costas Jorba · Maria Costas Jorba · Isabel Cruz · Concepció Cuadras Marimon · Gemma Cuadras Vizcarra · Maria Cuadras Rovira · Mercè Cuadras Vidal · Isabel Cubí Montfort · Guadalupe Cussó Mendia

D

Rosa Maria Dalmases del Rio · Maria Dolors Dalmau Rafel · Mercè Dillet · Carme Domènech · Joana Domènech · Anna Maria Duran · Antònia Duran Miserachs

E

Anna Enrich Majoral · Rosa Enrich Orpinell · Dolors Escura · Conxita Estévez Vives · Anna Maria Estruch Masip · Lurdes Estruch Vives

F

Eusebia Fanega Bernáldez · Josefina Fernández Barreiro · Maria Fernández Galván · Maria del Pilar Fernández Vera · Encarnació Fernández Vera · Josefina Farré Cussó · Maria Rosa Farré Cussó · Núria Farré Egió · Rosa Farré · Joana Farrera Fàbregas · Montserrat Farrés · Alfons Ferrer Casulleras · Francesc Ferrer Riera · Margarida Ferrer Cantarell · Margarida Ferrer Llacuna · Lola Fillat Queralt · Antònia Font Gumà · Montserrat Font Gassol · Pepita Font · Pilar Forn · Anna Maria Fraile Rodríguez · Maria Franquesa Homedes · Carmen Freixas Fitó · Isabel Freixas Fitó

G

Pilar Gabaldón Tarín · Montserrat Galiana Guixà · Paquita Galtés Puig · Josep Garcia Muñoz · Glòria Gateu Remolà · Laura Gilabert Perramon · Isabel González Raja · Roser González Moriana · Maria Teresa Gras Miquel · Mercè Grau

H

Pilar Hervàs Castillo · Josep Herrero Enrich · Bebi Hontoria Garcia · Mònica Hontoria Garcia · Anna Huertas Masip

I

Adoració Izquierdo García

J

Àngela Jaume Padrós · Martina Jiménez · Maria Jordana Xaubet · Antònia Jové · Agnès Jover Martí · Paquita Jover Martí · Maria Junyent Segura

L

Josefina Lladó Salat · Mercè Llanas Benedito · Rosa Llenas Carreras · Alícia Llopart Piqué · Rosa Lloret Pomés · Magdalena Llucià Martí · María José Lumbreras Carrero · Carolina Luna Descalzo · Margarida Luna Descalzo

M

Pepita Macià Padullés · Maria Àngels Marimon Fabregat · Maria Martí Vidal · Pepita Martí Miquel · Dolors Martínez Cercós · Maria Martínez Jiménez · Paquita Martínez Rodríguez · Dolors Mateu Llenas · Lurdes Mateu Vives · Joana Medina · Carme Membrado Torres · Pilar Membrado Torres · Concepció Mensa Quintana · Àngela Mercadal Sabaté · Francesca Mercadal Sabaté · Núria Mercader Gumà · Pietat Merino Urgell · Rosa Miquel · Jordina Miranda Aranda · Montserrat Montes · Rosa Montfort Ferrer · Maria Montraveta Oliveras · Assumpció Morera Mateu · Rosa Mosella Oriol

N

Josep Nadal Mir · Maribel Nogué Felip · Ludes Nulet Sarri

O

Montserrat Oliva Segura · Lurdes Orga Jaume · Pepita Orobitg Morera

P

Maria Teresa de Pablo Alonso · Adelina Pacheco · Antònia Padró · Pilar Palau Noguera · Neus Pallarols Pons · Josefina Pàmies Gombau · Núria Panicello · Maria Paradell · Rosa Maria Parés Marimon · Anna Maria Pérez · Rafi Pérez Pérez · Montserrat Planell · Montserrat Plans · Ester Plazas Ventura · Laura Plazas Ventura · Maria Polo Quesada · Maria Àngels Pons Massachs · Lídia Pons · Marisol Pons Blaya · Montserrat Prats Copoví · Carme Puig Sendiu · Enriqueta Puig Oriol · Maria Concepció Puig Oriol · Jaume Puig Raspall · Maria Puig · Elisabet Puñal Miró

R

Maria Teresa Ratera Castelltort · Maria Àngels Riba Fontanellas · Cristina Riba Trepat · Maria Dolors Riba Lloret · Dolors Ribera Pou · Lídia Ribé Samaniego · Imma del Rio Torrents · Leonard del Rio Campmajó · Maria Rosa del Rio Torrents · Mercè del Rio Montfort · Rosa Maria del Rio Campmajó · Roser Robert · Maria Àngels Roca Valls · Anna Rodríguez Serrano · Isabel Rodríguez · Consol Romero Mateos · Sira Roset Torrens · Anna Maria Rossell Rossell · Maria Rossell Farré · Aurèlia Rosich Torrens · Roser Roura Jaume

S

Carme Sabaté Gabarró · Mireia Sabaté Tarragó · Mercè Sala Izcarra · Pilar Sala · Eva Salgado Chía · Isadora Salgado Chia · Irene Salvadó Segura · Carme Sanuy Cortés · Ramona Sanvicente Lledó · Teresa Sardà Sellarés · Monserrat Segué Susanna · Maria Santfores Salla Solà · Gemma Serarols Vilella · Maria Rosa Serarols Soler · Imma Serra Font · Maria Àngels Singla Claramunt · Dolors Sisquella Llacuna · Francesca Sisquella Alcalà · Dolors Solà · Margarida Solà Planell · Maria Solà Dalmau · Celerina Solé Estadella · Carme Solé Bòria · Isidre Solé Corbella · Isidre Solé Solernou · Anna Maria Solernou Prat · Maria Rosa Solernou Botines · Maria Teresa Solernou Prat · Antònia Soteras Pons · Delfina Soteras Ramon · Mari Soteras Romeu · Núria Soteras Ramon · Milagros Sucarrats Puyalto

T

Maria Rosa Temprano Dalmases · Maria Terrade Castells · Dolors Tobar · Anna Maria Torras · Joaquina Torras Torrents · Maribel Torras Tierz · Rosa Torras · Roser Torras · Marisa de la Torre Galeas · Maria Concepció Torrents Gubianes · Berta Torres Ribera · Ignàsia Torres · Montserrat Torres · Roser Torruella Farré · Mercè Travesset Martorell · Teresa Trull Alemany · Dominga Tubella Corcelles

U

Àngela Ubach Tàsies

V

Rosa Valero Pérez · Paquita Valls Escobedo · Paquita Valls Torrens · Roser Viadiu Pons · Ramona Vicente · Imma Vidal Plans · Magda Vidal Collado · Maria Rosa Vigueras · Glòria Vila García · Marisa Vila Vergoza · Josefina Vilanova Briansó · Rosa Vilanova Briansó · Josep Maria Vilarrúbias Serarols · Pere Vilarrúbias Serarols · Maria Rosa Vilaseca Canals · Marisa Vilaseca · Teresa Vilavendrell · Teresa Vilella Mussons · Concepció Vives Serrano · Paquita Vives

APÈNDIX 6

**TÍTOLS, AUTORS, ETC. DE LES PARTITURES INTERPRETADES PER
LA CORAL DE SANTA MARIA D'IGUALADA DE 1939 AI 2020**

A

- A **Betlem me'n vull anar**. Nadala. Cançó tradicional catalana / Harmonització, Joan Just Bertran
A **Jesús**. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
A **Jesús crucificat**. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
A **la nostra Catalunya**. Música, M. Teresa Llach Galilea
A **la plana**. Popular russa / Harmonització, Alain Langrée
A **la Verge**. Música, Josep M. Vilà Gandiol
A **la Virgen de Montserrat**. Música, Francesc Riba Martí / Lletra, Maur Boix Selva
A **las ruinas de un monasterio**. Música, S. Steble
A **Maria**. Música, Lluís Millet Pagés
A **Maria Immaculada**. Música, Robert Goberna Franchi / Lletra, P. Roca M.
A **mon Déu**. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Albada. Música tradicional aragonesa
Al borde de la Alberca. Música, Lluís Blanes Arqués
A un roser. Música, Frederic Alfonso.
Aclama Déu. Música, Albert Taulé Viñas
Aclarida, beneïda. Música, tradicional siciliana / Lletra, Joan Maragall Gorina.
Adeste, fideles. Nadala / Harmonització, Joan Just Bertran
Adeu, petita rosa. Música, Émile Jacques-Dalcroze
Adoramus te, Christe. Música S. XXVI
Adoro te. Música, Josep Muset Ferrer.
Adoro te, o panis celice
Adoració de les cinc llagues. Música, Lluís Millet Pagès / Lletra, Josep Forn Talló
Agora non. Nana asturiana. Música, Amalio López / Lletra, Joaquín Díaz González
Ai aquells ullets tan negres. Música, Ramon Arcusa Alcón / Lletra, Manuel de la Calva Diego
Alegria franciscana. Música, Manuel M. de Lipá
Anem a Betlem. Nadala. Cançó tradicional catalana. / Harmonització, Agustí Cohí Grau
Àngel de la son. Música Joan Lamote de Grignon
Aires de Aragón. Jota. Música tradicional aragonesa. / Harmonització, Joan Just Bertran
Aires de montaña. Música tradicional lleonesa
Al cim del trist Calvari. Música, Antoni Massana Bertran
Alça't ja, Jerusalem. Música, D. Julien / Lletra, Domènec Cols Puig
Al·leluia de Taizé. Música, Jacques Berthier
Al·leluia. Música, Domènec Cols Puig
Al·leluia. Música, Odiló M. Planàs Mas

- Al·leluia. Música, Albert Taulé Viñas
- Al·leluia. Música gregoriana
- Al·leluia, del *Messies*. Oratori. Música, Georg Friedrich Händel
- Al·leluia, psallite. Música, Nemesio Otaño Eguino
- Al·leluia, Crist ens ha salvat. Música, Albert Taulé Viñas / Lletra, Joan Soler Amigó
- Al·leluia, lloem el Senyor (salm 150). Música, Ireneu Segarra Malla
- Al·leluia! Tots esperem de vós. Música, Ireneu Segarra Malla
- Alcem ben forta la veu. Música Odiló M. Planàs Mas
- Al paradís dels àngels. Música, Émile Jacques Dalcroze
- Allà baix a la planúria. Nadala tradicional catalana
- Amb la força del Senyor. Música espiritual negra
- Amb quin goig us exalço, Senyor. Música, Domènec Cols Puig / Lletra, Albert Taulé Viñas
- Amèlia de Valldaura. Música, Antonio J. Ballester Bonilla
- Anda diciendo a tu madre. Música popular segoviana
- Àngel meu (coral alemanya). Música, Johann Sebastian Bach
- Antífonas a la Santíssima Virgen. Música, Josep Masvidal Soteras
- Anyell de Déu. Música, Ireneu Segarra Malla
- Anyell de Déu. Música, Albert Taulé Viñas
- Anyell de Déu. Música, Àngel Ferrer
- Anyell de Déu. Música, Antoni Pérez Simó
- Anyell de Déu. Música, Antoni Cagigós Soro
- Anyell de Déu. Música, Odiló M. Planàs Mas
- Aquí em teniu, Déu meu. Música, Domènec Cols Puig
- Arbre sant. Música, Erich Blütner
- Ària de Mimí, de *Madame Butterfly*. Òpera. Música, Giacomo Puccini / Lletra, Giuseppe Giacosa i Luigi Illica
- Attende, Domine. Música gregoriana
- Au, pren alè. Música, D. Julien / Lletra, Joan Soler Amigó
- Aubada. Cançó tradicional mallorquina. / Harmonització, Toctell
- A vós elevo la meva ànima. Música, Albert Taulé Viñas
- A vós, Mare del Déu nostre. Música antiga melodia / Lletra, M. Colom.
- Ave de Fàtima. Música i lletra popular
- Ave de Lurdes. Música i lletra popular
- Ave Maria. Música, Lluís Romeu Corominas
- Ave Maria. Música, Ramir Escofet Cuscó
- Ave Maria. Música, Johann Sebastian Bach
- Ave Maria. Música, Luigi Bottazzo
- Ave Maria. Música, Charles Gounod
- Ave Maria. Música, César Franck
- Ave Maria. Música, Giovanni Pierluigi da Palestrina
- Ave Maria. Música, Luis Bruyaslos
- Ave Maria. Música, Maria del Rio Montfort
- Ave Maria. Música, Eladio Gallego
- Ave Maria. Música, Gregori M. Sunyol Baluenas
- Ave Maria i Gloria. Música, Juan Baptista Lambert Caminal
- Ave Maria i Gloria. Música, Ramon Godó Dagas
- Ave Maria i Gloria. Música, Joaquim Portas Segura

Ave Regina coelorum. Música, José Manuel López López
Ave verum. Música, Vicente Goicoechea Errasti.
Ave verum. Música, Wolfgang Amadeus Mozart
Ave verum. Música, Maria del Rio Montfort
Avui, de l'òpera collage L'universari. Música, Joan Martínez Colàs

B

Baile de montaña. Música tradicional lleonesa
Ball pla d'Alinyà. Música tradicional catalana. / Harmonització, Josep Coll Ligora
Barcarola. Música, Carl Maria von Weber
Beata Dei genitrix. Música gregoriana
Benaurada! Música, Joan Martínez Colàs / Lletra, Leonard del Rio Campmajó
Benaürats. Música tradicional francesa / Harmonització, D. Puga
Bendita sea tu pureza. Música, Joan Fargas Heras
Beneeix el Senyor, ànima meva. Música, Odiló M. Planàs Mas
Benvingut. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Blancanieves en el país de los enanos. Teatre. Música, Joan Just Bertran / Lletra G. Puig
Boig per tu. Música, Pep Sala / Adaptació, Isidre Solé Solernou
Bombolles de sabó. Música, Isidre Solé Solernou / Lletra, Leonard del Rio Campmajó
Boga, boga! Cançó tradicional basca / Harmonització, Jesús Guridi Bidaola
Bohemios. Sarsuela. Música, Amadeu Vives Roig/ Lletra, Guillermo Perrín i Miguel de Palacios
Bon dia, Quim. Cànon. Cançó tradicional francesa
Bona nit. Cançó de bressol / Música, Johannes Brahms
Bone Pastor. Música, Frederic Muset Ferrer
Bone Pastor. Música, Maria del Rio Montfort
Buen menú, señor. Música, Zöllner, Arrasate i Arregui

C

Cadáveres ambulantes. Sainet líric. Música, Felipe Alcántara Puig / Lletra, Paulino Villarende
Cal que neixin flors a cada instant. Música, Lluís Llach Grande / Adaptació, Coni Torrents Gubianes
Cal que tots. Música espiritual negra
Campana sobre campana. Nadala. / Harmonització, Antoni Pérez Moya
Canción de cuna. Cançó tradicional sevillana
Canción de la viejecita, de La viejecita. Sarsuela. Música, Manuel Fernández Caballero / Lletra, Miguel Echegaray
Canción de ronda y arada. Música popular / Harmonització, Joan Just Bertran
Canción del saboyano, de Luisa Fernanda. Sarsuela. Música, Federico Moreno Torroba / Lletra, Federico Romero Sarachaga i Guillermo Fernández-Shaw
Canción del sembrador, de La rosa del azafrán. Sarsuela. Música, Jacinto Guerrero / Lletra, Federico Romero Sarachaga i Guillermo Fernández-Shaw
Canción del viejo poeta. Música, Luis Iruarrizaga Aguirre.
Cançó d'amor i de guerra. Sarsuela. Música, Rafael Martínez Valls / Lletra, Lluís Capdevila i Víctor Mora
Cançó de bressol. Música, Johannes Brahms
Cançó de bressol de la Mare de Déu. Música, Maria del Rio Montfort
Cançó del caçador. Música, Felix Mendelssohn.
Cançó del lladre. Cançó tradicional. Harmonització, Maria del Rio Montfort.

- Cançó de maig-amor.** Música, Àngel Rodamilans Canals/ Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Cançó de la Moreneta. Música, Antoni Nicolau Parera / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Cançó de la xarxadora. Música, Antoni Pérez Moya / Lletra, Bartomeu Solà
Cançó de l'herba de l'amor. Música, Robert Guberna Franchi
Cançó de les campanes. Cançó tradicional francesa / Harmonització, Joan Just Bertran
Cançó dels pastors. Nadala. Música, Lluís Romeu Corominas
Cançó humorística. Música tradicional / Adaptació, Maria del Rio Montfort
Cançó índia. Música, Nikolai Rimski-Kórsakov
Cançoneta. Música, Frederic Alfonso Ferrer
Cànon de la pau. Música, Francis Terral
Cant de joia (IX Simfonia). Música, Ludwig van Beethoven
Cant a la Verge (s. XVI). Música, Francisco Guerrero
Cant a la llibertat. Música, Mikis Theodorakis / Lletra, Lleonard del Rio Campmajó
Cant de la senyera. Himne. Música, Lluís Millet Pagés / Lletra, Joan Maragall Gorina
Cant de l'orfe. Música, Eusebi Guiteras Guiu/ Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Cant de l'orfe a la Verge de Montserrat. Música, Manuel M. de Lipá
Cant eucarístic. Música, Joan Brugalla
Canta al teu Déu. Música, Domènec Cols Puig
Canta, llengua, el sant misteri. Música, Josep M. Úbeda Montés / Lletra, Albert Taulé Viñas
Cantant de goig. Música, Domènec Cols Puig i Albert Taulé Viñas
Cantate Domino. Música, J. Cruce.
Cantantibus organis. Música, Oreste Ravanello
Cantem amb veu exultant. Música, J. Viola
Cantem, germans. Música, Jean Langlais
Cantem tots a l'amor. Música Juan Ignacio Busca de Sagastizábal
Càntic a Maria. Música Eladi Gallego
Canticorum júbilo. Música, Georg Friedrich Händel
Canto a Murcia, de La parranda. Sarsuela. Música, Francisco Alonso López. / Lletra, Luis Fernández Ardavín.
Canto del aguinaldo. Nadala. Cançó tradicional cordovesa / Harmonització, Joan Just Bertran
Caramelles. Música, Joan Baptista Lambert Caminal
Caridad, de Trilogía teologal. Música, Gioachino Rossini
Caro mea. Música, Ignaz Mitterer
Casta diva, de Norma. Òpera. Música, Vincenzo Bellini. / Lletra, Felice Romani.
Caterina d'Alió. Cançó tradicional. / Harmonització, Eduard Toldrà Soler
Cirerer florit. Música, Joan Just Bertran
Clavelitos. Estudiantina. Música, Genaro Monreal Lacosta / Lletra, Federico Galindo Lladó
Com la cérvola deleja. Música, Ireneu Segarra Malla
Compadiu-vos de mi. Música, Odiló M. Planàs Puig
Compadiu-vos de nosaltres. Música, Josep M. Úbeda Montés
Com un capvespre. Música, Joseph Gelineau
Confidència. Música, Apel·les Mestres Oñós
Continuaré caminant. Música, Albert Taulé Viñas
Convidats, prenem el pa. Música, Valentí Miserachs Grau / Lletra, Josep Ruaix Vinyet
Constipat - La família. Música E. Anglada. / Adaptació, Coni Torrents Gubianes
Cor de pelegrins, de Thannhäuser. Ópera. Música i lletra, Richard Wagner
Coro de filisteas, de Sansón y Dalila. Ópera. Música, Camille Saint-Saëns. / Lletra, Ferdinand Lemaire

Córtame un ramo. Cançó tradicional castellana
Coro de lagarteranas, de *El huésped del sevillano*. Sarsuela. Música Jacinto Guerrero / Lletra, Enrique Reoyo i Juan Ignacio Luca de Tena
Coro de beatas, de *La alegría de la huerta*. Sarsuela. Música, Federico Chueca / Lletra, Enrique García Álvarez i Antonio Paso
Crec en un Déu. Música, Lluís Romeu Corominas.
Credo. Música, Gaetano F. Foschini
Credo de la «Missa del papa Marcel». Música, Giovanni Pierluigi da Palestrina.
Credo, Domine. Música, Joaquim Fluriach Domínguez / Lletra, Màndok Jovi
Creu de Crist. Música, Domènec Cols Puig / Adaptació lletra, Leonard del Rio Campmajó
Christus vincit. Harmonització Albert Taulé Viñas
Crist ens estima. Música i lletra, Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Tarraconense
Crist ens ha salvat. Música, Albert Taulé Viñas / Lletra, Joan Soler Amigó.
Crist ha ressuscitat. Música i lletra, Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Tarraconense
Crist venç. Música, Lluís Romeu Corominas / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló

D

Dansa de Castellterçol. Música, Josep Font Sabaté / Lletra, Agnès Armengol Altayó
Del cel en el viatge. Música Lluís Romeu Corominas / Lletra Jacint Verdaguer Santaló
Del Crist tots som germans. Música espiritual negre / Lletra D. Cabedo
Des de l'abisme. Música, Ireneu Segarra Malla
Déu de l'univers, renoveu-nos. Música, Albert Taulé Viñas
Déu és per nosaltres (Salm 45). Música, Albert Taulé Viñas
Déu ha nascut en una establia. Nadala. Francesc Vila Gimferrer / Lletra J. Farràs
Déu lloat per la natura. Música, Ludwig van Beethoven
Déu meu, creeu en mi. Música, Valentí Miserachs Grau / Lletra, Josep Ruaix Viñas
Déu meu, Déu meu. Música, Domènec Cols Puig
Déu meu, quina joia. Música espiritual negre
Déu sigui amb vos, Maria. Música, Antoni Martorell Miralles / Lletra, Pere Orpí Ferrer
Déu té nom. Música, Albert Taulé Viñas / Lletra, Joan Soler Amigó
Des del món us mireu. Música espiritual negre / Lletra, M. Mas
Des de l'abisme. Música, Ireneu Segarra Malla
De vos davalla tot el bé. Música, Domènec Cols Puig
De vos naixerà, oh Maria. Nadala. Música, Gregori Estrada Gamisans / Lletra J. Pinell
Déu vos salve, oh Maria immaculada. Música, Lluís Millet Pagés / Lletra, E. Suñol
Déu vos salve, Maria. Música, Maria del Rio Montfort
Día de fiesta. Música popular biscaïna
Dime, niño. Música popular andalusa / Harmonització, Joan Just Bertran
Divinal convit. Música, Josep M. Maideu Auguet / Lletra, Lluís Vinyas
Dolça Mare del bon Déu. Música, E. Soler Forner / Lletra Jacint Verdaguer Santaló
Dona nobis pacem. Música, Wolfgang Amadeus Mozart
Donem olor de Crist. Música, Valentí Miserachs Grau
Donzella. Música. Lluís Romeu Corominas.
Dorm el meu fillet. Música. N. N.
Dorm, infantó. Nadala. Música Robert de la Riba
Dormiu, bon Jesuset. Nadala. Música, Joan Just Bertran (Frommer)
Dulce tormento, de *Los gavilanes*. Sarsuela. Música Jacinto Guerrero / Lletra José Ramos Martín

Dubte. Música, Apel·les Mestres Oñós
Duetto buffo di due gatti. Música, Gioachino Rossini / Lletra, Logan Pearsall Smith
D'un cap a l'altre de la terra. Música, Albert Taulé Viñas
D'un temps, d'un país. Música, Raimon / Harmonització, Isidre Soler Solernou
Duo. Música Apel·les Mestres Oñós

E

Ecce nomen Domini. Música gregoriana
Ecce quam bonum. Música, Maria del Rio Montfort
Ego sum pauper. Música, Jo Cruce
El alcalde interino. Sainet. Música, Apolinar Brull / Lletra, Ricardo Monasterio i Miguel Castañ
El bon caçador. Música, M. Playà
El buen rabadán. Música, Julià Palanca Massià.
El caçador i la pastoreta. Música, Antoni Botey Badia.
El camell. Música popular suïssa. / Harmonització, Josep M. Cirera
El camí que féu Jesús. Música espiritual negre / Lletra, Antoni Martorell i Josep Soler Amigó
El canó de Palamós. Música, José Luís Ortega Monasterio / Adaptació, Coni Torrents Gubianes
El cant de la senyera. Música, Lluís Millet Pagés / Lletra, Joan Maragall Gorina
El cant del poble. Música, Amadeu Vives Roig / Lletra, Josep M. Sagarra de Castellarnau
El cant dels ocells. Nadala. Música tradicional catalana / Harmonització, Joan Just Bertran
El cant dels ocells. Nadala. Música popular catalana / Harmonització, J. Palanca. / Adaptació, Maria del Rio Montfort
El capità. Havanera. Música, Antoni Mas Bou / Lletra, Carles Casanovas Rigall
El cirerer. Música, Josep Sancho Marraco.
El concert. Música N. N.
El cóndor pasa. Música, Daniel Alomia Robles / Lletra, Julio de la Paz
El corn del caçador. Música, Àngel Colomer del Romero
El crepuscle. Música, Joan Just Bertran / Lletra, Albert Balasch Montull
El cuc i l'estrella. Música, Apel·les Mestres Oñós
El desembre congelat. Nadala tradicional catalana / Harmonització Francesc Civil Castellví
El desembre congelat. Nadala tradicional catalana / Harmonització Lluís Romeu Corominas
El dimoni escuat. Nadala tradicional catalana / Harmonització, Joan Just Bertran
El divinal convit. Música, Josep M. Maideu Auguet / Lletra, Lluís Vinyes
El flabiol. Cançó tradicional catalana. / Harmonització, Joan Just Bertran
El Jesuset somriu i plora. Nadala. Música, Antoni Pérez Simó / Lletra, Miquel Saperas Auví
El maridet. Cançó tradicional catalana / Harmonització Joan Just Bertran
El mariner. Música, Frederic Muset Ferrer
El meu avi. Havanera. Música i lletra J. L. Ortega Monasterio
El missatger. Música, Frédéric Chopin
El naixement del Crist. N. N.
El Niño chiquito. Cançó tradicional andalusa
El noi de la mare. Nadala tradicional catalana / Harmonització, Joan Just Bertran
El panameño. Havanera. Música, Francisco Vallejo
El pardal. Música tradicional catalana / Harmonització A. Pérez Moya
El pastor i la Mare de Déu. Nadala tradicional provençal / Harmonització, Francesc Civil Castellví
El petit vailet. Nadala tradicional catalana / Harmonització, Julià Palanca Massià

- El **pobret alegre**. Nadala tradicional catalana / Harmonització, Joan Just Bertran
- El **poll i la puça**. Cançó tradicional catalana / Harmonització, Apelles Mestres Oñós
- El **primer Nadal**. Nadala tradicional anglesa / Harmonització, Joan Just Bertran
- El **rossinyol**. Música, Antoni Pérez Moya
- El **Senyor és a prop**. Música, Odiló M. Planàs Mas
- El **Senyor és compassiu i benigne**. Música, Francesc Pujol Pons
- El **Senyor ha fet en mi meravelles**. Música Joseph Gelineau
- El **Senyor m'il·lumina i em salva**. Música Gregori Estrada Gamissans
- El **Senyor és el meu pastor**. Música Gregori Estrada Gamissans
- El **Senyor és la meva força**. Música Jacquer Berthier
- El **Senyor és la meva roca**. Música Odiló M. Planàs Mas
- El **seu camí**. Jo Akepsimas / Lletra J. Oriol
- El **somni del nen Jesús**. Nadala. Música tradicional francesa
- El **tell**. Música, Franz Schubert. / Lletra, Assumpta Corrons
- El **testament d'Amèlia**. Romanç tradicional català / Harmonització Miquel Llobet Solés
- El **vent**. Música tradicional polonesa / Harmonització, C. Geoffrey
- El **vespre abans**. Música Albert Taulé Viñas / Lletra Joan Soler Amigó
- El **vito**. Cançó tradicional sevillana / Harmonització, M.V. Adolfo
- Ell **és amb mi**. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra Jacint Verdaguer Santaló
- Elegia d'una rosa**. Música, Lluís Albert Rivas
- En Pere Gallerí**. Popular catalana. Harmonització, Joan Just Bertran
- Enaltiu el Senyor**. Música, Odiló M. Planàs Mas
- Els àngels**. Música, Felix Mendelssohn
- Els àngels allà a la glòria**. Nadala tradicional francesa / Harmonització, Manuel Oltra Ferrer
- Els ballaires**. Música Joan Baptista Lambert Caminal
- Els dotze dies de Nadal**. Música tradicional anglesa
- Els ecos de la vall**. Música, Àngel Obiols Palau
- Els fadrins de Sant Boi**. Música, Antoni Pérez Moya / Harmonització, Rafael Subirachs Vila
- Els Pastorets o l'Adveniment de l'infant Jesús**. Drama líric. Música, Adrià Esquerrà Codina / Lletra, Josep M. Folch i Torres
- Els pescadors de Nadal: Cançó de bressol; Cançó de l'aigua i el mar; i Cançó de pescadors**. Música, Mercé Torrents / Lletra, Rafael Llop Casanova
- Els segadors. Himne**. Música, Francesc Alió Brea/ Lletra, Emili Guanyavents Jané
- Els tres enamorats**. Música, Apelles Mestres O.
- Els tres tambors**. Música tradicional catalana / Harmonització, Enric Morera Viura
- Em dones força**. Música, B. Graham / Lletra, R. Lovland
- En el huerto nace una rosa (s. XVI)**. Música, Adolfo Salazar Castro
- En estol**. Música popular provençal / Harmonització Joan Just Bertran
- En la barqueta**. Música i lletra, Ramon Bartomeus Mola
- Ens ha nascut el Crist**. Música Ireneu Segarra Malla.
- Entre flors**. Música, Antoni Nicolau Parera / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
- Entre lliris**. Música, Àngel Rodamilans Canals / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
- En tu trobem la vida**. Música, Odette Verkruysse / Lletra, Joan Soler Amigó
- Eres tú**. Música, Juan Carlos Calderón López
- És la Moreneta**. Sardana. Música i lletra, Antoni Carcellé Tosca
- És magnífic el que el Senyor fa**. Música, Josep Antoni Rodríguez
- Escolta el nostre amén**. Música, Albert Taulé Viñas. / Lletra, Joan Soler Amigó

Escolteu, els àngels canten. Música, Felix Mendelsshon
Esperit de Pentecosta. Música, Marie-Annick Rétif / Lletra, Xavier Morlans P.
Espòs de Sang. Música, Joan Martínez Colàs / Lletra, Leonard del Rio Campmajó
És tan a prop meu. Música i lletra, Alvaro Díez / Adaptació lletra, Xavier Morlans P.
Estudiantil. Música tradicional/ Harmonització, Joan Just Bertran

F

Falade ben baixo. Música tradicional gallega / Harmonització, Joan Just Bertran
Feliços els fidels del Senyor. Música, Juan M. Aragonès
Fem florir. Música, Wolfgang Amadeus Mozart / Lletra, Leonard del Rio Campmajó
Fidels, atanseu-vos. Nadala tradicional / Lletra J. Bellpuig
Fires d'Igualada. Sardana i himne. Música i lletra, Carles Miquel Solà Farrés
Flaire de maig (el maig retorna). Música, Rossend Molera
Folia e mayo. Música, Angel Barrios Fernández
Formosa sou, Maria. Música, Ireneu Segarra Malla / Lletra, Miquel Bosch Jover
Fum, fum, fum. Nadala tradicional catalana / Harmonització Joan Baptista Lambert Caminal
Fum, fum, fum. Nadala tradicional catalana / Harmonització, Robert de la Riba
Funiculè, funiculà. Tarantel-la napolitana. Música, Luigi Deuza / Lletra, Peppino Turco

G

Gaudeamus igitur. Himne universitari. Música, Johann Christian Günthel
Gelosa d'una gavina. Havanera. Música i lletra, Antònia Vilàs Ferrandiz
Germans, hem arribat. Música, Odette Verkruysse / Lletra, Joan Soler Amigó.
Glòria a Déu a les altures. Nadala. Música N. N.
Glòria. Música Ireneu Segarra Malla
Glòria. Música Albert Taulé Viñas
Glòria. Música Miquel Barberà
Glòria glòria, al-leluia. Música tradicional nord-americana / Lletra, Francesc Modolell
Glòria i lloança a vós. Música, Domènec Cols Puig
Glòria a Maria. Música, Joan Fargas Heras
Glòria a vós, oh Crist. Música Salteri de Ginebra / Lletra, Domènec Cols Puig
Guardeu-me, Déu meu. Música Domènec Cols P. i Albert Taulé Viñas
Goigs a la Madona Coni Torrents. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Leonard del Rio Campmajó
Goigs a la Transfiguració del Salvador. Música, Pere Vallribera Moliné / Lletra Manuel Capdevila Rovira
Goigs a llaor de Ntra. Sra. de Gràcia (Igualada). Música, Agnès Casadesús Riba
Goigs a llaor de Ntra. Sra. de Gràcia (la Tossa de Montbui). Música, Joan Just Bertran / Lletra, Amadeu Amenós Roca
Goigs a llaor de Madona Bruna (Igualada capella). Música, Joan Just Bertran / Lletra, Antoni Dalmau Jover
Goigs a llaor de Ntra. Dona de la Pietat (Igualada). Música, Jaume Segalés Faixó / Lletra, Jaume Boloix Canela
Goigs a llaor de la Mare de Déu de la Soledat (Igualada). Música, Agnès Casadesús Riba / Lletra, Antoni Malats Gallés
Goigs a llaor de la Mare de Déu del Bon Viatge (Montmaneu). Música, Valentí Miserachs Grau / Lletra, Genís Padrós Pladevall
Goigs a llaor de la Mare de Déu del Carme (Carme). Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Antoni Malats Gallés
Goigs a llaor de la Mare de Déu del Pilar (Igualada-Font Vella). Música, Francesc Riba Martí / Lletra, Gabriel Castellà Raich

Goigs a llaor de la Mare de Déu del Roser (Tous). Música, Valentí Miserachs Grau, / Lletra, Vicenç Blanco
Goigs a llaor de Maria Immaculada. Música, Joan M. Cribillers Gasó / Lletra, Antoni Malats Gallés
Goigs a llaor de la Immaculada Concepció. Música, Lluís Romeu Corominas/ Lletra, Marià Serra Esturí
Goigs a llaor a Sant Antoni, abat (Igualada Traginers). Música, Joan Just Bertran / Lletra, Antoni Malats Gallés
Goigs a llaor de Madona Bruna (Igualada, capella). Música, Joan Just Bertran / Lletra, Antoni Dalmau Jover
Goigs a llaor de sant Cristòfor (Igualada). Música, Coni Torrents Gubianes / Lletra, Lleonard del Rio Campmajó
Goigs a llaor de l'arcàngel sant Gabriel (Veciana). Música, Francesc de Paula Badelló Benosa/ Lletra, Josep Massons Esplugues
Goigs a llaor de sant Marcel·lí Champagnat. Música, Josep Miquel Cubeles / Lletra, Lleonard del Rio Campmajó
Goigs a llaor de sant Sebastià (Igualada, Capdevila). Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Josep Poch Gallart
Goigs a sant Taló. Música, Jaume Arnella París. Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Goigs a llaor de santa Calamanda (Calaf). Música, Llorenç Guiteras
Goigs a llaor de santa Llúcia (Igualada, Roser). Música, Agnès Casadesús Riba / Lletra, Teresa Castellà Valls
Goigs a llaor del Sant Crist d'Igualada. Música, Lluís Millet Pagés. / Lletra, Marià Serra Esturí
Goigs de la Sagrada Família (Igualada). Música, Daniel Mestre Dalmau / Lletra, Antoni Dalmau Jover
Goigs de la Verge de la Candela (Vida Creixent d'Igualada). Música i Lletra, Anònim s. XXI
Gràcies. Música, Maria Schneider / Lletra, Albert Taulé Viñas i A. Corrons
Gràcies, Senyor. Música, Àngel Colomer del Romero / Lletra, Miquel Bosch Jover
Granada. Música, Isaac Albéniz Pascual / Lletra, Agustín Lara

H

Ha nascut el Déu infant. Nadala. Música, Joan Just Bertran / Lletra, Albert Rubio Riesco
Habanera, de *La verbena de la Paloma*. Sarsuela. Música, Tomás Bretón Hernández/ Lletra, Ricardo de la Vega
Habanera de Maya y Estrella, de *Don Gil de Alcalá*. Sarsuela. Música i lletra, Manuel Penella Moreno
Hac nocte. Nadala. Música, Herman Viglia
Hacia Belén. Nadala tradicional andalusa / Harmonització, Manuel Borguñó Pla
Hay que ver, de *La montería*. Sarsuela. Música, Jacinto Guerrero Torres/ Lletra, José Ramos Martín
He nascut en un poble. Música, Marie-Annick Rétif / Lletra, Xavier Morlans P.
Hem menjat el pa del cel. Música, C. Jacob / Lletra, M. Mas
Hermosa napolitana, de *La canción del olvido*. Sarsuela. Música, José Serrano / Lletra, Federico Romero Sarachaga i Guillermo Fernández-Shaw Iturralde
Hi eres tu. Música espiritual negre / Lletra E. Gispert
Hi ha algú que està trucant! Música espiritual negre / Lletra, Joan Soler Amigó
Himne a la Font Vella. Música i Lletra, Josep M. Tribó i Cuberes
Himne a l'arbre fruiter. Música, Enric Morera Viura / Lletra Joan Maragall Gorina
Himne a la Sagrada Família. Música, Lluís Romeu Corominas / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Himne a santa Cecília. Música, Lluís Romeu Corominas.
Himne a santa Cecília. Música, M. Concepció Ramió Diumenge / Lletra, Maria Enrich Murt
Himne a Santa Maria. Música, Lluís Millet Pagés / Lletra, Josep Forn Talló
Himne a santa Teresa de Jesús Jornet. Música, Tomás Alonso / Lletra, M. Armanta
Himne als herois del Bruc. Lletra, Jaume Boloix Canela
Himne dels Delfins del Noia. Música i lletra, Joan Montaner Guix
Himne al Patge Faruk. Música Joan Just Bertran / Lletra Lluís Valls S.
Himno a santo Tomás de Aquino. Música, Joan Just Bertran / Lletra, José Poch Gallart
Himne eucarístic. Música, Luís de Aramburu Martínez / Lletra, J. M. Pemán Pemartín (trad. M. Valls)

Honor i glòria. Música, Antoni Martorell Miralles
Huellas en la arena. Havanera. Música Gador Enríquez

I

Imagine. Música, John W. Lennon
In dulci jubilo. Coral alemanya. Música, Johann Sebastián Bach
Invocació a sant Pere. Música, Maria del Rio Montfort

J

Jesu dulcis. Música, Albert Embil
Jesu mi dulcissime. Música, Felipe Amerio
Jesús als homes. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Jesus bleibet. Música, Johann Sebastián Bach
Jesús formós. Nadala. Música, Maria del Rio Montfort
Jesús i l'ànima. Música, Rafel Subirachs Vila / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Jesucrist ens ha estimat. Música espiritual negra / Lletra J. Oriol
Jesús als homes. Música, Cándido Candi
Jesús, vida de ma vida. Música, Josep M. Maideu Auguet
Jingle bells. Música, James Pierpont
Jo crec en vós, bon Déu. Música, M. Masson
Joia, de la IX Simfonia. Música, Ludwig van Beethoven
Joia en el món. Nadala. Música, Georg Friedrich Händel
Jota, de El trust de los tenorios. Sarsuela. Música, José Serrano Simeón / Lletra, Carlos Arniches i Enrique García Alvarez
Jo prou voldria estimar-vos. Música Maria del Rio Montfort / Lletra, Rosa Campmajó Mateu
Jovenívola. Música i lletra, Lluís Millet Pagés

K

Kyrie de la missa gregoriana. Música, Vicente Goicoechea Errasti

L

L'amistat. Música, Joan Martinez Colàs / Lletra, Lleonard del Rio Campmajó
L'ànec gandul. Música, Lipenszky / Adaptació, Manuel de Lipà
L'àngel de la son. Música, Joan Lamotte de Grignon
L'àngel i els pastors. Nadala. Música, Antoni Pérez Moya
L'emigrant. Música, Amadeu Vives Roig / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
L'estudiantil. Música, Ernesto Galeano / Lletra, Carlos Guastavino
L'Empordà. Sardana. Música, Enric Morera Viura / Lletra, Joan Maragall Gorina
L'esperit de Déu. Música popular nord-americana / Lletra, F. Modolell
L'esperit del Senyor. Música, Josep M. Cubeles i Antoni Torrelles / Lletra, F. Bové
L'espiga i la rosella. Música Apel·les Mestres Oñós
L'Estel de Natzaret. Drama líric. Música, Miquel Ferrer Romanatxo / Lletra Ramon Pàmies Pina
L'hereu Riera. Cançó tradicional catalana / Harmonització, Enric Morera Viura
L'hivern. Música, Jean-Batiste Lully
L'ona. Música, Wolfgang Amadeus Mozart / Lletra, Lleonard del Rio Campmajó
L'ovella perduda. Música Apel·les Mestres Oñós

- La **alondra mañanera**. Música N. N.
- La **aurora**. Música, Teixidó
- La **balanguera**. Himne oficial de Mallorca / Música, Amadeu Vives Roig / Lletra, Joan Arcover Maspons
- La **bolangera**. Dansa tradicional francesa / Harmonització, Joan Montaner Guix / Lletra, Joan Picot
- La **bella Lola**. Havanera. Música i lletra anònims
- La **bona Mare de Déu**. Nadala tradicioanl catalana / Harmonització, Joan Just Bertran
- La **bondat i l'amor del Senyor**. Música Miquel Cubeles i Antoni Torrelles / Lletra F. Bové
- La **canción del tamborilero**. Música, Harry Simeone / Henry V. Onorati / Katherine Kennicott Davis
- La **cançó del lladre**. Música tradicional catalana / Harmonització, Maria del Rio Montfort
- La **carta, de Gigantes y cabezudos**. Sarsuela. Música, Manuel Fernández Caballero / Lletra, Miguel Echegaray
- La **carbonera**. Sainet. Música, Cecili Montserrat
- La **Ciseta**. Música, Isidre Solé Solernou / Lletra, Leonard del Rio Campmajó
- La **claueta**. Música, Joan Borràs i de Palau
- La **glòria**. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
- La **lachrymosa, del Rèquiem**. Música, Wolfgang Amadeus Mozart
- La **filadora**. Nadala. Cançó tradicional catalana / Harmonització, Francesc Civil Caminal
- La **filla d'Igualada**. Música, Joan Just Bertran
- La **filla del marxant**. Cançó tradicional catalana / Harmonització, Joan Just Bertran
- La **fugida. Nadala**. Música Josep Muset Ferrer
- La **gavina. Havanera**. Música Frederic Sirés Puig
- La **llàntia del rei moro**. Cançó tradicional catalana / Harmonització, Joan Just Bertran
- La **mare**. Música Joan Costa Casals/ Lletra Manuel Sugrañes Albert
- La **Mare de Déu**. Cançó tradicioanl catalana / Harmonització, Frederic Muset Ferrer
- La **Mare de Déu**. Música popular catalana / Harmonització, Antoni Nicolau Parera
- La **Marsuliana**. Música, Francesc Civil Caminal
- La **molinera**. Música, Borbollazzo
- La **mort de l'escolà**. Música, Antoni Nicolau Parera / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
- La **nit**. Música, Richard Rodgers / Lletra Joan Farrás
- La **non-non del Jesuset**. Música, Émile Jacques Dalcroze
- La **nostra alegria**. Música, Albert Taulé Viñas / Joan Soler Amigó
- La **nostra dansa**. Música, Josep M. Riera
- La **paloma**. Havanera. Música, Sebastián de Iradier Salaverri
- La **pastora Caterina**. Nadala tradicional catalana / Harmonització, Josep M. Martí
- La **pastoreta**. Música tradicional catalana / Harmonització, J. M. Rueda
- La **pau us deixo**. Música, Gregori Estrada Gamissans
- La **princesa Rodamón**. Obra lírica. Música Dr. Gay / Lletra A. Ramírez
- La **reina coronada**. Música, Jaume Garreta
- La **samaritana**. Música, Francesc Civil Caminal
- La **sardana de las monges**. Sardana. Música, Enric Morera Viura/ Adaptació, Isidre Solé Solernou
- La **terra lloï el Senyor**. Música, Stranslund Gesangbuch / Lletra A. Taulé Viñas
- La **terra se sadolla**. Música, Albert Taulé Viñas
- La **tunc-que-tan-tunc**. Nadala tradicional catalana / Harmonització, Josep Baró Gisell
- La **última primavera**. Música, Eduard Grieg / Lletra, Maria Riba Furriol
- La **vall del riu verme**Lletra Música espiritual negre / Lletra, Joan Soler Amigó
- La **Verge bressant**. Música César Franck
- La **veu de Jesús**. Música, Pere Bosch / Lletra F. Casas A.

La Virgen es panadera. Nadala burgalesa. Música, Francesc Pujol Pons
La Virgen se está peinando. Nadala tradicional andalusa / Harmonització Joan Just Bertran
La visió de Maria. Música Peter Jon Frommer
La vostra ramada. Música Johann Sebastian Bach
Las cintas de mi capa. Música, Enrique Villellas Piña / Lletra, Antonio Villena Sánchez
Las espigadoras, de *La rosa del azafrán*. Sarsuela. Música, Jacinto Guerrero / Lletra Federico Romero Sarachaga i Guillermo Fernández-Shaw
Las hijas de Eva. Sarsuela. Música, Joaquin Gaztambide / Lletra, Luis Mariano de Larra
Lauda, Jerusalem. Música popular
Laudate Dominum. Música Valentí Miserachs Grau
Les campanes. Música, Joan Just Bertran (Frommer)
Les caramelles. Mús tradicional catalana. Joan Baptista Lambert Caminal
Les dolces festes. Música, J. Capdevila / Lletra, Pérez Dolz
Les dotze van tocant. Nadala tradicional catalana / Harmonització Joan Just Bertran
Les fulles seques. Sardana. Música, Enric Morera Viura / Lletra, Àngel Guimerà Jorge
Les mans obertes. Música, Odette Verkruysse / Lletra, Joan Soler Amigó
Les meves mans i els meus peus (Salm 21). Música, Ireneu Segarra Malla
Les set cambres. Música, Joan Martínez Colàs
Les tres volades. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Libiamo ne'lieti calici, de *La traviata*. Òpera. Música, Giuseppe Verdi / Lletra, Francesco Maria Piave
Lindo Michoacán. Havanera, Música popular
Lloa el Senyor, ànima meva. Música, Domènec Cols Puig
Lloa sigui Déu! Cànon. Música Johann Sebastian Bach
Lloa sigueu, Senyor. Música popular balear / Lletra M. Colom
Lloem el Senyor. Música J. Herrera
Lloeu Déu a dalt del cel. Música, M. Debaisieux / Lletra, Albert Soria i Jaume Arnella
Locus iste. Música, Anton Bruckner
Los de Calatorao, de *Gigantes y cabezudos*. Sarsuela. Música, Manuel Fernández Caballero / Lletra, Miguel Echegaray
Los mosqueteros de la Virgen. Retaule marià. Música i lletra, Lluís Valls Soler
Los nardos, de *Las Leandras*. Sarsuela. Música, Francisco Alonso / Lletra Emilio González del Castillo i José Muñoz Román
Luchando tercios y rudos, de *Gigantes y cabezudos*. Sarsuela. Música, Manuel Fernández Caballero / Lletra, Miguel Echegaray

M

Madrid. Chotis. Música, Agustín Lara
Madrugal. Música, Amadeu Vives Roig
Magnificat. Música Lluís Romeu Corominas
Maig benvingut. Cànon popular.
Maig i Cireretes d'arboç. Sardana. Música: Miquel Jordana Puig
Maria. Música, Isidre Solé Solernou / Lletra, Lleonard del Rio Campmajó
Maria, adéu-siau. Música, Francesc Robert / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Mambrú. Música tradicional francesa / Harmonització Joan Just Bertran
Manyaguet. Música, Manuel Villar / Lletra Lleonard del Rio Campmajó
Mar bonança. Música Manuel de Lipà / Lletra Venanci d'Arenys de Mar
Mare Santa del Redemptor. Música, Albert Taulé Viñas

Mare, vull ser pescador. Música i lletra Antònia Vilàs Ferrandiz
Maria seu al roserar. Música Max Regal
Maribel. Música, Enrique Vilellas Piña / Lletra, Antonio Villena Sánchez
Marieta de l'ull viu. Música, Càndida Pérez Martínez / Lletra, J. Casals
Marinada. Sardana. Música, Antoni Pérez Moya / Lletra, Joan P. Giné
Marxa de l'Església. Música, D. Julien / Lletra, M. Mas
Marxa dels Reis d'Orient. Música popular francesa / Harmonització, Joan Just Bertran
Marxa dels moliners. Música, Carl Friedrich Zöllner / Lletra, Wilhem Müller
Marxem en pau. Música, Odette Verhcruyse / Lletra, Joan Soler Amigó
Mater amabilis. Música, Joan Fargas Heras / Lletra, B. Riera
Mazurca de las sombrillas, de Luisa Fernanda. Sarsuela. Música, Federico Moreno Torroba / Lletra, Federico Romero Sarachaga i Guillermo Fernández-Shaw
Memory, del musical Cats. Música, David Cullen
Menudo menú. Música, Carl Friedrich Zöllner / Lletra, Cinco Bilbaínos
Més blanc que la gavina. Música, Lluís Albert
Mil anys. Oratori. Música, Valentí Miserachs Grau / Lletra, Antoni Dalmau Ribalta
Missa Cum jubilo. Música gregoriana
Missa de angelis. Música, Julio María Vicente Valdés Goicoechea
Missa de la Joventut. Música, Cristóbal Halffter Escriche
Missa en honor de sant Martí de Tours. Música, Valentí Miserachs Grau
Missa Fons bonitatis. Música transcripció Benedictins de Besalú
Missa en honor de santa Cecília. Música, Charles Gounod
Missa in honorem Divini Pastoris Matris. Música, Maria del Rio Montfort
Missa in honorem santi Hieronymi. Música, Maria del Rio Monfort
Missa in honorem S.P.N. Francisci. Música, Robert de la Riba
Missa solemnus. Música, Oreste Ravanello
Missa dels amics perduts. Música, Joan Martínez Colás
Mon ànima us crida. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Montserrat. Sardana. Música, Cassià Casademont Busquets / Lletra, Francesc de Paula Mirabet
Moreneta en sou. Música, Àngel Rodamilans Canals
Moreniña, por te vere. Cançó tradicional gallega / Harmonització, Antonio Uriz / Lletra, Gustavo Carril
Morito pititón. Cançó tradicional burgalesa / Harmonització, Joan Just Bertran
Muntanyes del Canigó. Cançó tradicional catalana / Harmonització, Enric Morera Viura
Muntanyes regalades. Música, Frederic Muset Ferrer

N

Nadal. Música tradicional francesa / Harmonització, Joan Just Bertran
Nadal de tots. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Ramon Folch Camarasa
Navideñas. Música, Joan Just Bertran
Nessun dorma, de Turandot. Òpera. Música, Giacomo Puccini / Lletra, Giuseppe Adami i Renato Simoni
Niño chiquito. Música popular andalusa
Nit a muntanya, de la VII Simfonia. Música, Ludwig van Beethoven
Nit de Nadal. Música, J. Aull
Nit de tempesta. Música, Joan Just Bertran
Nit de vetlla. Cançó tradicional catalana / Harmonització, Antoni Pérez Moya
Noia del poble. Música, Albert Taulé Viñas / Lletra, Joan Soler Amigó

Non non. Música, Antoni Oller Biosca / Lletra, Feliu Sardà Salvani
Non-non del Jesuset. Música, Émile J. Dalcroze
No sentiu cantar la gent?, de *Els miserables*. Música, Claude M. Schönberg
Nous goigs del Sant Crist d'Igualada. Música, Albert Taulé Viñas / Lletra, Joan Arús Colomer

O

O esca viatorum. Música, Enrico Isaalbe
O Jesu mi dulcissime. Música, Luigi Bottazzo
O magnum mysterium. Música, Tomàs Luís de Victòria
O quam amabilis. Música, Giovanni Pierluigi da Palestrina
O quam amabilis. Música, Maria del Rio Montfort
O sacrum convivium. Música, Tomàs Luís de Victòria
O salutaris. Música, Giovanni Pierluigi da Palestrina
Oda al vi. Harmonització, Antonio Uriz / Lletra, Lleonard del Rio Campmajó
Ofrena a la Verge. Música, Joan Lamote de Grignon Bocquet
Oh arbre sant. Nadala tradicional alemanya / Harmonització, G. Blüthner
Oh, canta, canta. Música, Ireneu Segarra Malla / Lletra, Hildebrand M. Miret
Oh cel blau. Música, Lluís Millet Pagés / Lletra Lluís M. de Valls Riera
Oh!, cridem amb tots els homes. Música M. Raventós / Lletra Jaume Arnella Paris
Oh Déu, digneu-vos escoltar. Música Ireneu Segarra Malla
Oh dolces campanes. Cànon. Cançó tradicional holandesa
Oh happy day. Gospel. Música Philip Doddridge
Oh Pare bo. Música, Donovan. / Adaptació, Mateu Santclimens
Oh quin gran goig. Cànon. Música tradicional israeliana.
Oh testa lacerada. Música Johann Sebastián Bach
Oh Verge. Villanesca espiritual (s. XVI). Música, Francisco Guerrero
Oh Verge i Mare de Déu. Música Lluís Romeu Corominas
Oh when the saints. Himne gòspel nord-americà
On aneu, Mare de Déu. Cançó tradicional catalana / Harmonització, Joan Just Bertran
On aneu, pastorets? Nadala tradicional anglesa / Harmonització, Antoni Martorell Miralles
On hi ha veritable amor. Música, Ireneu Segarra Malla
Over the rainbow, de *The Wizard of Oz*. Música Harold Arten/ Lletra E. Y. Harburg

P

Palomita, Palomita, de Los gavilanes. Sarsuela. Música, Jacinto Gerrero / Lletra, José Ramos Martín
Pange, lingua. Música gregoriana
Panis angelicus. Música, César Franck
Panis angelicus. Música, Joan Martínez Colàs
Parenostre. Melodia oficial
Parenostre. Música, Miquel Cubeles
Parenostre. Música, Odiló M. Planàs Mas
Parenostre. Música, Dimitris Kapsaskis
Parenostre (The sound of silence). Música, Paul Simon
Passió. Música, Joan Just Bertran
Passió. Música, Frederic Muset Ferrer
Pel camí de Jericó. Música, Albert Taulé Viñas

Perdó, Senyor (Salm 50). Música, J. Gelineau
Per fi arriba ja Nadal. Música, Carles Miguel Solà Farrés
Pietat, oh Déu. Música tradicional nord-americana / Lletra, F. Modolell
Poble de batejats. Música tradicional alemanya / Lletra, Ramon Folch
Poble de Déu, poble en marxa. Música i lletra Xavier Morlans
Poble immens, poble que avança. Música, Domènec Cols Puig / Lletra J. Oriol
Popule meus. Música, M. del Remei Palahí Valentín
Pots somniar una mica amb mi (Dream a little dream of me). Adaptació, Anna Roig Dolz
Pregària a la Verge de la Pietat d'Igualada. Música, Miquel Augé Vila / Lletra, Jaume Boloix Canela
Pregària a la Verge del Remei. Música, Lluís Millet Pagés / Lletra, Esteve Suñol Gasòliba
Prègaria a taula. Música, Heinrich Shütz. S. XVII
Pregària de l'orfe a la Moreneta. Música, Manuel M. de Lipá
Pregària guadalupana. Cançó mexicana. Música, Los Cuates Castilla
Prop teu. Música, Josep Miquel Cubeles / Lletra, F. Bové
Puer natus. Música gregoriana

Q

Quan desvetllarem els cors. Música, Jo Akepsimas / Lletra, Xavier Morlans
Quan envieu el vostre alè. Música, Domènec Cols Puig i Albert Taulé Viñas
Quan jo tenia pocs anys. Havanera. Música tradicional / Harmonització, Adolfo Ventas
Quan l'hora toca el cel. Música, Johann Sebastian Bach
Que Déu s'apiadi de nosaltres. Música, Josep M. Aragonès
Que el vostre amor (Salm 32). Música, Odiló M. Planàs Mas
Que Jesús vingui amb mi. Música espiritual negre / Lletra E. Gispert
Que la pau ens acompanyi. Anònim.
Que n'és, de blanca, la neu novella. Música anònim / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Quem vidistis, pastores? Música, Joaquim Rialp
Que us lloïn les nacions. Música, Antoni Cagigós Soro
Quién ha quitado el ramo? Música tradicional lleonesa / Harmonització, Joan Just Bertran
Quina alegria quan em van dir. Música, Antoni Cagigós Soro

R

Recordant nostra terra. Sardana. Música, Joan Montaner Guix / Lletra, Ignasi Castelltort Miralda
Regina coeli. Música, Ciro Grassi
Resistiré. Música, Ramon Arcusa Alcón / Lletra, Manuel de la Calva Diego
Rere les finestres. Música, Obeses. / Adaptació, Coni Torrents Gubianes
Rianxeira. Música, Bernardo del Río Parada
Romanza de Mudarra. Música, Arturo Maria de Inchausti
Romance del ciego. Música tradicional granadina / Harmonització, Joan Just Bertran
Ronda del silbidito. Estudiantina. Música, J. i M. Teixidó
Ronda de las estrellas. Estudiantina. Música Alfonso Esparzo
Ronda del sabater. Música, Maria del Rio / Lletra, Lleonard del Rio Campmajó
Ronda del zapatero. Música María del Rio / Lletra, Germán Berdiales
Rosa catalana. Música, Antoni Nicolau Parera / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Rosa de bardissa. Música, Werner Herzog
Rosa de bardissa. Música, Franz Schubert / Lletra, J.W.Goethe

Rosa d'abril (o Virolai). Música, Josep Rodoreda Santigós / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló

Rosa vera. Música, Àngel Rodamilans Canals / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló

Rosari. Música, Maria del Rio Montfort

Rosó, de *Pel teu amor*. Sainet líric. Música Josep Ribas / Lletra Miquel Poal Aragall

S

S'acaben les setmanes. Cançó tradicional urgellenca / Harmonització, Joan Just Bertran

Santa nit. Música, Franz Xaver Gruber

Santa Lucía. Tarantel·la. Música, Roque Narvaja / Adaptació, Joan Costa

Salve, Madre! Música E. Torres / Lletra Ramon M. del Valle Peña

Salve, Maria. Música, Maria del Rio Montfort

Salve, Maria, de gràcia plena. Música, Lluís Millet Pagès / Lletra, Joan Llongueras Badia

Salve, Maria de Montserrat. Música, Enric Marfany Gosset

Salve montserratina. Música, Pau Casals Defilló

Salve Regina. Música, Antoni Massana Bertran

Salve Regina. Música gregoriana

Salve Regina. Música, Maria del Rio Montfort

Salveu-me, Senyor. Música, Domènec Cols Puig

San José al Niño Jesús. Nadala tradicional santanderina / Harmonització, Joan Just Bertran

Sanctus. Música, Franz Schubert

Sant. Música, Ireneu Segarra Malla

Sant. Música, Albert Taulé Viñas

Sant. Música, Àngel Ferrer

Sant. Música, popular nord-americana

Sant. Música, Monestir de Chevetogne

Sant Josep i la Mare de Déu. Nadala. Música, Francesc Civil Castellví

Sant Josep i sant Joan. Nadala tradicional catalana / Harmonització Antoni Pérez Moya

Sant Josep n'era fuster. Nadala tradicional catalana / Harm Antoni Pérez Moya

Sedejant. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló

Sense vent. Cançó tradicional sueca / Harmonització, Isidre Solé Solernou

Senyor, cantaré tota la vida. Música, Albert Taulé Viñas

Senyor, no ens deixis. Música, Albert Taulé Viñas

Senyor, tingueu pietat. Música, Ireneu Segarra Malla

Senyor, tingueu pietat. Música, Àngel Ferrer

Senyor, tingueu pietat. Llibre vermell Montserrat / Adaptació Oriol Martorell

Senyor, tingueu pietat. Música, Domènec Cols Puig

Senyor, veniu a salvar-nos. Música, Albert Taulé Viñas

Senyor, vós teniu paraules. Música, Domènec Cols Puig i Albert Taulé Viñas

Serenata. Música, Franz Schubert

Serviu el Senyor (Salm 99). Música, Ireneu Segarra Malla

Set paraules. Música, Antoni Massana Bertran

Si el món és ple de gebre. Música, Johann Sebastián Bach

Si tus penas. Villanesca espiritual (s. XVI). Música, Francisco Guerrero

Soldado de Nápoles, de *La canción del olvido*. Sarsuela. Música, José Serrano / Lletra, Federico Romero Sarachaga i Guillermo Fernández-Shaw Iturralde

Som el dia de Nadal. Nadala tradicional catalana / Harmonització, Joan Just Bertran

Som catalans. Himne patriòtic. Música, Joan Llongueras Badia
Somnis nadalencs. Música, Esteve Corbella Morera / Lletra, Roser Torras
Son soneta. Música, Apel·les Mestres Oñós
Sota la reixa. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Sota la vostra protecció. Harmonització Ireneu Segarra Malla
Sota l'ombreta. Música, Apel·les Mestres Oñós
Sou vós el pa del cel. Música, G. Kirbye / Lletra, Joan M. Aragonès
Surrexit pastor. Música, Giovanni Pierluigi da Palestrina
Syahamba. Cançó africana. Música, Andries van Tonder

T

Tant de bo avui sentíssiu. Música, Josep M. Aragonès
Tantum ergo. Música gregoriana
Tasteu i veureu. Música, Antoni Cagigós Soro i Miquel Altisent Domenjó
Te Deum. Música gregoriana
Te Deum. Música, Lorenzo Perosi
Teresa. Música, Antoni Nicolau Parera / Lletra, Jacint Verdaguer Santaló
Toc d'oració. Música Apel·les Mestres Oñós
Tot jo tinc set de vós. Música Salteri de Ginebra / Lletra J. Urdeix
Tota la vida vull lloar el Senyor. Música Albert Taulé Viñas
Tota pulchra. Música Joan Fargas Heras
Tota la terra es prosterna. Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Tarraconense
Tot per vós. Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Rosa Campmajó Mateu
Tothom coneixerà. Música, Josep M. Úbeda Montés / Lletra J. Vallicrosa
Tots els pobles, Senyor. Música, Domènec Cols Puig
Tots junts vencerem. Espiritual negre / Harmonització, Joan Boix Masramon
Triste y sola (Fonseca). Estudiantina. Música i lletra, Anònim.
Tu ets el nostre Déu. Música, Jaume Arnella París/ Lletra Joan Soler Amigó
Tu ets sacerdot per sempre. Música, Domènec Cols Puig
Tu, Jesús. Música, Miquel Cubeles.
Tumbai. Cànon. Música, Ludwig van Beethoven
Tunc catantunc. Cançó tradicional catalana / Harmonització, Antoni Pérez Moya
Trisagi a la Santíssima Trinitat (1). Música, Maria del Rio Montfort
Trisagi a la Santíssima Trinitat (2). Música, Maria del Rio Montfort
Trisagi a la Verge. Música, Maria del Rio Montfort
Trobarem a faltar el teu somriure. Música espiritual negre / Lletra, Joan Soler Amigó

U

Ubi caritas. Música gregoriana
Ulls del bon Jesús. Música, Lluís Romeu Corominas
Un sol Senyor. Música, Lucien Deiss / Lletra J. Planas
Una pandereta suena. Cançó popular castellana / Harmonització, Manuel Borguñó Pla
Una pastoreta. Música, Antoni Martorell Miralles / Lletra, Leonard del Rio Campmajó
Una veu per al món. Música, Joan Lluís Morales
Unint les mans. Música, Antoni Martorell Miralles

V

- Va', pensiero, de Nabucco.** Òpera. Música, Giuseppe Verdi / Lletra, Temistocle Solera
- Vae nobis.** Música, Georg Friedrich Händel
- Vamos a Belén, Pascual.** Música tradicional aragonesa / Harmonització, Manuel Burguñó
- Vell pelegrí.** Música espiritual negre / Lletra, Antoni Martorell Miralles
- Vers tu, terra promesa.** Música, D. Julien / Lletra, M. Mas
- Ven a Belén.** Música tradicional castellana / Harmonització, Joan Just Bertran
- Vengo de moler, morena.** Música tradicional lleonesa
- Veni, creator.** Música, Héctor Berlioz
- Veniu, oh Esperit Sant.** Música, Ireneu Segarra Malla / Lletra, Hildebrand M. Miret
- Veniu, oh Emmanuel.** Música, Ireneu Segarra Malla / Lletra, Hildebrand M. Miret
- Viacrucis.** Música, Lluís M. Millet Pagés / Lletra, Lluís M. de Valls
- Victòria, tu regnaràs.** Música, D. Julien
- Villanesca espiritual.** (S. XVI). Música, Francisco Guerrero
- Virolai.** Vegeu Rosa d'abril
- Viva llum d'alba.** Música, Jo Akepsimas / Lletra, J. Soler Amigó
- Vivint, Senyor.** Música, Albert Taulé Viñas
- Volem la pau.** Música i lletra, Marisol Caparrós Gramaje
- Vós i jo.** Música, Maria del Rio Montfort / Lletra, Rosa Campmajó Mateu
- Vós heu passat vora l'aigua.** Música, Cesàreo Gabaráin / Lletra Josep Soler A.
- Vós sou el meu Déu.** Música i lletra, Montserrat Maristany
- Vós sou just, Senyor.** Música, Albert Taulé Viñas
- Vós sou, Senyor, la llum.** Música espiritual negre / Lletra, J. Camps
- Vós sou, Senyor, ma fortalesa.** Música, Johann Sebastian Bach / Lletra, Antoni Martorell Miralles

X

Xiula. Música, C. Oliva

Y

Ya no quiere mi madre. Música, Francisco Calés Pina

ÍNDEX ONOMÀSTIC

LLISTAT ALFABÈTIC DE NOMS DE LA CRÒNICA DEL LLIBRE

A

Abril Pérez, Pepita 20.8.2006, 10.2.2007, 25.11.2007, 5.4.2008, 6.7.2008, 2.9.2008, 30.11.2008, 11.7.2009, 29.11.2009, 25.1.2010, 21.2.2010, 7.3.2010, 8.5.2010, 9.5.2010, 27.6.2010, 26.2.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.11.2011, 26.1.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 25.11.2012, 7.2.2013, 20.2.2013, 27.4.2013, 28.4.2013, 20.5.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 15.12.2013, 17.1.2014, 27.2.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 12.2.2015, 20.6.2015, 11.7.2015, 31.8.2015, 2.7.2016, 30.8.2016, 11.12.2016, 8.7.2017, 5.9.2017, 18.11.2017, 5.11.2019, 1.3.2020

Acebedo Becerra, Llorenç 28.10.1988

Acosta, Mariano 7.8.1998

Adzet Adzet, Josep M. 8.4.1989

Adzet Riba, Mariona 7.5.2006, 19.11.2006, 10.7.2010, 7.7.2012, 4.9.2012, 25.11.2012, 29.8.2013, 15.12.2013, 5.7.2014, 12.7.2014, 6.8.2014, 13.11.2014, 31.8.2015

Aguado, Sandra 24.3.2007

Aguilera Freixas, Teresa 27.11.1994

Alabajos, Pau 1.10.2018.

Alavedra Casals, Joan 20.12.1992, 24.12.1993

Albareda Ramoneda, Dom. Anselm M. 1960, 20.11.1960, 23.4.1962

Albert, Ignasi 20.10.2002

Albiol, Josep 26.6.2005

Alcántara Puig, Felipe 6.3.1966

Alcolea Carrión, Ramón 13.11.1988

Aldana, Gna. Natàlia 10.4.2017

Alegre Soterias, Dolors 29.8.2006, 10.2.2007, 15.9.2007, 2.9.2008, 11.7.2009, 29.11.2009, 21.2.2010, 7.3.2010, 8.5.2010, 9.5.2010, 27.6.2010, 10.7.2010, 26.8.2010, 26.2.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 3.1.2012, 26.1.2012, 4.3.2012

Alegre Vilanova, Pilar 22.11.1992, 6.9.1994, 3.9.1996, 27.8.1999, 2.2.2003, 31.8.2004, 7.5.2006, 29.8.2006, 10.2.2007, 4.11.2007, 25.11.2007, 19.6.2008, 2.9.2008, 21.3.2009, 26.8.2010, 30.8.2011, 4.9.2012, 29.8.2013, 15.12.2013, 21.3.2014, 15.3.2015

Aleu Mangas, G. Josep 14.4.2002, 21.11.2004, 20.11.2005, 4.11.2007

Alfons XII, 1980

Alibau Ferrer, Ramon 23.10.1965

Aliberch Giralt, Adoració 2.12.1990, 13.1.1991, 30.10.1994, 27.11.1994, 18.12.1994, 11.6.2000, 1.4.2001, 19.11.2006, 29.5.2008, 26.2.2011, 25.9.2013, 29.5.2014, 17.11.2019

Almirall Font, Antoni 25.2.1956

Alonso, Josep 20.12.1996

Alonso, Ona 22.12.2017

Aloy, Pere 22.1.2008

Aloy, Mn. Julià 27.5.1945

Altarriba Freixas, Maria 28.11.1994

Altarriba Miras, Jaume 29.4.1988

Altés Pons, Judit 17.1.1987

Altisent Domenjó, P. Miquel 6.5.1947, 30.5.1948

Amat Alert, Ester 17.1.1987

Amat Juste, Xavier 21.3.2009

Amenós, Montserrat 24.12.1993, 24.12.1994

Amenós Roca, Mn. Amadeu 1939, 12.4.1939, 1949, 14.1.1940, 3.5.1940, 12.5.1940, 23.11.1941, 31.12.1941, 3.4.1942,

13.12.1942, 23.4.1943, 26.7.1943, 1944, 31.12.1944, 15.4.1945, 31.10.1945, 30.11.1945, 31.12.1945, 1946, 1.1.1946, 22.1.1946, 10.2.1946, 18.4.1946, 29 i 30.6.1946, 31.12.1946, 6.1.1947, 20.4.1947, 18,19 i 20.6.1947, 19.10.1947, 16.11.1947, 1948, 8.4.1948, 1949, 20.3.1949, 8.5.1949, 30.9.1949, 1.10.1949, 2.10.1949, 14.4.1950, 20.1.1951, 10 al 14.5.1951, 30.9.1951, 3.10.1951, 12.10.1951, 1.9.1952, 1953, 25.1.1953, 2.3.1953, 10.5.1953, 21.6.1953, 15.9.1953, 14.10.1956, 19.3.1957, 1.7.1958, 7.6.1959, 6.9.1959, 16.10.1960, 20.11.1960, 10.1.1961, 16.6.1963, 1964, 15.2.1964, 17.2.1964, 10.3.1964, 3.5.1964, 10.5.1964, 11.7.1964, 14.2.1965, 27.5.1965, 20.2.1966, 26.2.1967, 18.2.1968, 23.2.1969, 22.2.1970, 28.2.1971, 13.2.1972, 17.9.1972, 18.2.1973, 10.2.1974, 16.2.1975, 15.2.1976, 20.2.1977, 1978, 12.2.1978, 18.2.1979, 25.11.1979, 17.2.1980, 15.2.1981, 17.9.1981, 14.2.1982, 6.3.1983, 11.3.1984, 10.3.1985, 9.3.1986, 8.3.1987, 19.5.1988, 1.9.1988, 30.4.1989, 24.2.1991, 22.3.1992, 21.4.1992, 13.3.1994, 11.6.2000, 25.4.2003, 2006, 2.2.2014, 16.3.2014, 16.9.2017, 1.5.2019

Anand Renald, Fra Josep 28.2.2020

Andreu Sabadell, Francesc (Màgic Andreu) 3.6.1988

Andújar, David 25.5.2008

Andújar, Joaquim 8.12.2005

Anglès, Gna. Lluïsa 28.6.1959

Aparicio Maldonado, Antoni 19.10.1963

Aparicio Maldonado, Paquita 26.12.1963, 31.12.1963, 20.12.1964, 31.5.1965, 23.10.1965

Aranda Visitacion, Josep 31.5.2011

Arauz, Josep 20.11.2005

Arbonés, Silvestre 19.11.2006

Archela Gil, F. Miquel 28.5.1995, 1.6.2003

Ardévol Llorens, Ricard 1995, 14.5.1995

Arenzana, M. Jesús M. de 7.7.2018

Argelés Arasa, Emili 4.10.2005, 7.5.2006, 29.8.2006, 4.11.2007, 25.11.2007, 5.4.2008, 19.6.2008, 2.9.2008, 30.11.2008, 21.3.2009, 25.4.2009, 25.1.2010, 8.5.2010, 26.8.2010, 26.2.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.11.2011, 26.1.2012, 15.4.2012, 28.4.2012, 4.9.2012, 8.9.2012, 27.4.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 15.12.2013, 17.1.2014, 24.4.2014, 12.6.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 6.8.2014, 2.9.2014, 13.11.2014, 15.11.2014, 11.6.2015, 3.1.2016, 31.1.2016, 8.5.2016, 11.6.2016, 30.8.2016, 27.10.2016

Argelés Fernández, Emili J. 13.10.1995

Argelich, Mn. Xavier 22.6.2014

Árias, Miguel Ángel 29.5.2010

Aribau Riba, Mn. Josep 31.12.1984, 31.12.1985, 31.12.1986, 31.5.1988, 18.11.1988, 31.12.1989, 20.1.1992, 31.7.1992, 27.12.1992, 31.7.1993, 31.12.1993, 17.1.1994, 15.8.1996, 31.12.1996, 15.8.1997, 20.1.1998, 3.7.1999, 15.8.1999, 8.3.2006, 17.9.2006, 25.3.2007, 14.9.2008, 13.9.2009, 23.5.2010, 26.12.2010, 30.12.2012, 19.5.2013, 15.9.2013, 27.10.2013, 22.11.2013, 7.9.2014, 15.9.2014, 15.9.2015, 27.12.2015, 3.9.2016, 15.9.2016, 17.9.2017, 8.12.2017, 31.12.2017, 18.5.2018, 8.12.2019, 28.2.2020

Aribau Riba, Montserrat 12.1.1947, 28.11.1948, 20.11.1949, 22.11.1992, 31.7.1993, 6.9.1994, 3.9.1996, 22.11.1998, 28.11.1999, 31.8.2004, 29.8.2006, 10.2.2007, 1.7.2007, 25.11.2007, 19.6.2008, 2.9.2008, 27.6.2009, 28.6.2011, 27.11.2011, 18.5.2018

Armengol Costa, Joan 19.11.1957, 10.6.1959, 3.6.1988, 10.11.1991

Armenteras Soterias, Jaume 26.4.1988, 27.5.1989

Arnal, Margarida 27.5.1989

Arpa, Mn. Josep 12-4-1964

Arriba i Castro, Dr. Benjamí de 5-11-1949, 6-11-1949, 20-11-1960

Artigas Miralda, Herminia 1941, 28-6-1942, 26-11-1944, 30-5-1945, 15-12-1946, 12-1-1947, 5-6-1988

Artigas Miralda, Teresa 1941, 12-1-1947, 5-6-1988

Arumi 14.3.2013

Arús Colomer, Joan 14.5.1989

Asbert Mestres, Josep 9.12.1990, 1.12.1996, 15.12.1996, 11.6.2000, 1.4.2001, 14.4.2002, 23.11.2003, 21.11.2004, 20.11.2005, 19.11.2006, 14.1.2007

Asins Arbó, Miquel 27.5.1989, 22.8.1996

Asmarats Viñas, Mn. Josep 18.7.1959

Aulés Garriga, Eduard 19.5.1996

Aymamí Roca, Jordi 1992, 21.4.1992, 15.7.1992, 22.6.1993, 1994, 30.8.1994, 9.9.1994, 1995, 1999, 11.6.2000, 25.4.2003, 8.12.2003, 23.12.2005, 8.3.2006, 14.1.2007, 21.12.2007, 18.12.2009, 20.11.2010, 17.12.2010, 2011

B

Baburés, P. Josep 22.5.1954, 6.10.1956

Baca Reixach, Enriqueta 12.1.1947

Bacardit, Josep 22.12.2006

Bacardit Cabestany, Joaquim 22.11.2018, 20.1.2019

Bachert, H. 11.11.1990

Badia Cardús, Xavier 11.6.2000, 19.11.2000, 20.10.2002

Badia del Rio, Anna 23.8.2015

Badia del Rio Èlia 23.8.2015

Badia del Rio, Marc 23.8.2015

Badia Mercadé, Antònia 1941, 28.11.1943, 31.10.1945, 31.10.1946, 31.12.1946, 12.1.1947, 31.12.1949, 31.12.1950, 5.9.1986, 5.6.1988

Badosa Fonosa, Narcís (P. Ricard d'Olot) 13.4.1950, 30.11.1951, 20.4.1952

Balaguer Bosch, P. Calasanç 30.4.1967, 11.5.1969

Balaguer González, Ramón 5.6.1988

Balcells Alemany, Mariano 6.11.1949

Balcells Castelltort, Carles M. 1.12.1996

Balcells Garcia, Joan 1.10.1947, 15.11.1947, 1948, 14.11.1948, 20.11.1960, 1965, 23.5.1965

Balcells Farré, Albert 16.1.1985

Balcells Llastarry, Rosa 1948, 27.8.1948, 14.11.1948, 27.5.1989

Baldelló Benosa, Mn. Francesc de P. 13.5.1956, 29.4.1962

Balmes Urpiá, Mn. Jaume 26.9.1948

Ball Mateu, Miquel 13.11.1988, 20.8.1991, 30.8.1994

Ballester Trepà, Jaume 15.12.1946, 29.6.1958

Ballús Giol, Mn. Andreu 31.10.1945, 14.4.1950, 1955

Balsells Castelltort, Carles M. 5.2.2017

Balsells Castelltort, Josep M. 26.12.1965

Balsells Massachs, Jordi 16.1.1991, 13.2.1991

Balsells Massachs, Joan 20.10.2002

Barat Graells, Mn. Joan 26.4.1981, 15.1.2006

Barberá Anglès, Mn. Miquel 27.2.2010

Barceló, M. Antònia, 1.1.1991

Barcelona, P. Tomàs de 20.2.1944

Barcons Serrat, Josep 2.3.2013

Bardulet Pujol, Mn. Jaume 25.4.1993

Bardulet Palau, Mn. Salvador 15.5.1988, 18.12.1988, 7.5.1989, 12.5.1991, 3.4.1992, 26.4.1992

Barón Escriche, Jordi 2.4.2017, 29.10.2017

Bas Vich, Pere 1974
 Basas Bacardit, Joan 23.6.1985
 Basas Teixidó, Enric 19.11.1957, 1965, 1971, 23.6.1985
 Basas Teixidó, Lluís 31.7.1960, 17.1.1984, 29.4.1988
 Bassegoda Musté, Bonaventura 1944
 Bassols, Pere 31.5.1989, 31.5.1990, 5.5.1991
 Batet Candela, P. Salvador 15.3.2012, 6.8.2016, 24.9.2016
 Batet Rosich, Salvador 24.9.2016
 Bausili Bas, Mn. Antoni M. 8.5.1983, 20.4.1984, 29.4.1984, 28.3.1986, 17.4.1987, 31.5.1988, 24.3.1989, 13.4.1990, 20.4.1990, 7.10.1990, 28.4.1991, 26.4.1992, 25.4.1993, 14.5.1993, 26.1.1995, 11.6.2000, 24.6.2001, 26.4.2003, 21.11.2004, 26.6.2005, 20.11.2005, 25.3.2008, 26.3.2008, 27.6.2010, 26.6.2011, 11.5.2014
 Bausili López.Sàez, Araceli 20.12.1964
 Bausili López.Sàez, Merche 20.12.1964
 Bausili López.Sàez, M. Rosa 20.12.1964
 Bayés i de Luna, Pilarin 1.7.2007
 Bayona, Mn. Joan 20.10.2002
 Bech Beltran, Lola 26.12.1948
 Belmonti, Luchino 27.5.1989
 Bella Jorba, Teresa 12.1.1947
 Bellpuig Vila, Mn. Josep M. 29.12.2002, 30.12.2007
 Bellpuig, Mn. Ildefons 9.5.1943
 Benavente Martínez, Jacinto 26.1.1958 20.11.1966
 Beneitez, Jordi 20.10.2002
 Beneitez, Raúl 20.10.2002
 Benet XVI (Joseph Alois Ratzinger) 2005, 2012, 2013
 Berengueras de Vilar, Mn. Antoni 8.12.1961
 Bernades Bertran, Josep 27.12.1964, 21.2.1965
 Bernadí Pau, Agustí 1.12.1996
 Bernadí Casanellas, Jaume 1.12.1996
 Bernadí Casanellas, Josep 1.12.1996, 13.7.1997, 24.11.2016, 23.12.2016, 25.3.2017, 16.11.2018
 Bernadí Pallarols, Josep 1.12.1996
 Bernadí Roma, Joan 1.12.1996, 31.8.2015, 11.12.2016, 5.9.2017, 16—6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 16.12.2018, 28.2.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020
 Bernadí Simó, Miquel 31.8.2015, 5.9.2017, 20.5.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 28.2.2019, 5.11.2019, 7.11.2019, 2020, 1.3.2020, 3.4.2020. 20.9.2020
 Bernat, Mn. Joan 8.12.2014, 24.5.2015, 10.7.2015, 8.12.2015
 Bernat Colomina, Josep M. 27.5.1989
 Bernaus Canosa, Francesc 21.6.1964
 Bertone, Mons. Tarcisio Pietro Evasio 26.4.2010
 Bertran, Galo 1.3.1964
 Bertran Albareda, Josep M. 21.3.2009, 25.1.2010, 27.11.2011, 25.11.2012, 2.2.2014
 Bertran Bascompte, Maria 15.6.1997
 Bertran Díaz, Dolors (Lloll) 21.9.2014
 Bertran Oriola, Manuel 13.4.1947
 Bertran Tarrés, Pere 1939

Bertran, Miquel 1943
 Bertran Torras, Veremon 12.6.1955, 5.2.1956, 13.5.1956, 8.6.1997, 21.11.2004, 4.3.2020
 Bertran.Vives 6.10.1956
 Berzosa Romero, Tomàs 26.2.2011, 27.11.2011, 25.11.2012
 Beumala Busquet, Joan 7.4.1993
 Biosca Albareda, G. Josep (Ramon) 23.6.1985, 15.3.2012
 Biosca Tort, Andreu 23.12.1979.
 Bisbal Sendra, M. Antònia 23.3.2002
 Bisbal Talló, Mn. Xavier 22.5.2010, 6.8.2014, 2016, 24.9.2016, 2017, 16.9.2017, 8.12.2017, 10.12.2017, 16.2.2018, 30.3.2018, 7.4.2018, 3.6.2018, 14.6.2018, 27.10.2018, 1.11.2018, 8.12.2018, 16.12.2018, 20.1.2019, 2.2.2019, 8.3.2019, 19.4.2019, 28.4.2019, 7.11.2019, 8.12.2019, 28.2.2020
 Blanco Pujol, Mn. Vicenç 8.9.1991, 19.1.1992, 21.9.1997, 13.9.1998
 Blume Carreras, Joaquim 31.7.1960
 Boada Garcia, Antoni 1981, 13.6.1981
 Boada Ràfols, Josep (P. Maties de Sant Cugat) 30.11.1953, 17.4.1955, 30.4.1988, 31.5.1988, 1.5.1989, 2.12.1990, 31.8.1991, 27.11.1994, 14.10.1995
 Bohigas Guardiola, Oriol 1954
 Bohigas Masoliver, Josep M. 1944
 Boix Vendrells, Joan 8.4.1989
 Boloix i Canela, Jaume 28.3.1986, 8.11.1987
 Bona Casanova, Antoni (P. Tarcisi de Barcelona) 18.7.1954, 11.4.1955
 Bonafont Giménez, Maria 29.5.2014
 Bonell, David 1.3.1946
 Bonet Badia, Dr. Joan 20.11.1966
 Bonet Bosch, Elisabet 19.10.1963, 20.12.1964, 29.4.2008, 25.9.2013
 Bonet Bosch, Lúdia 20.12.1964
 Bönn, Georg 27.5.1989, 28.5.1989
 Boquete Saiz, Xavier 8.12.2013
 Borguño Pla, Manuel 25.4.1960, 1.9.1988, 27.5.1989
 Boronat Font, Roc 27.6.1965
 Borràs, Montserrat 31.5.1989, 31.5.1990, 5.5.1991
 Borràs Codina, Joan 25.5.1965, 20.11.1966
 Borràs Codina, Mn. Josep M. 8.12.1948, 31.8.1949, 20.11.1949, 1982, 19.12.1982, 19.5.1996, 11.5.1997
 Borràs Estruch, Pere 1974, 30.4.1989
 Borràs Garcia, Josefina 8.12.2005, 29.8.2006, 19.6.2008, 2.9.2008, 21.3.2009, 25.1.2010, 26.8.2010, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.11.2011, 28.4.2012, 31.5.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 20.2.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 30.1.2014, 27.2.2014, 24.4.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 2.9.2014, 13.11.2014, 15.11.2014, 12.2.2015
 Borràs Guadalaviart, Sebastià 8.4.1989, 11.6.2000, 25.4.2003, 23.5.2009, 25.1.2010, 26.2.2011, 8.12.2013, 1.8.2016
 Borràs Mosella, Montserrat 26.12.1965, 6.1.1966
 Boscà Llorens, Antoni 1943
 Bosch Bertran, Amadeu 24.3.1989, 13.4.1990, 1.9.1996, 11.10.1996
 Bosch, Mn. Marc 12.6.2011, 26.6.2011
 Bosch Vendrell, Mn. Ramon M. 1.7.2007, 8.3.2019
 Botam Casals, P. Joan 9.10.1988
 Botines Prat, Carme 27.12.1992

Bou Simó, P. Jordi 15.3.2012
Bové, Antònia 28.6.1942
Bové Franquesa, Elena 10.1.1982, 17.12.2010
Boyer Gabarró, Francesca 17.6.1951
Brasó Tulla, Dr. Gabriel M. 15.10.1964, 1966
Bruch Capdevila, Mn. Pere 11.4.1974, 22.5.1983, 31.5.1988, 28.4.1991, 3.7.1994.
Brugat Solá, Josep 31.8.2015, 5.9.2017, 7.7.2018, 4.9.2018, 1.11.2018, 1.1.2019, 23.4.2019, 5.5.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.1.2020, 2.2.2020, 1.3.2020
Brunet Cortés, Ramon 19.12.1997
Brunet del Rio, Jordi 23.8.2015
Brunet del Rio, Núria 23.8.2015
Brunet Masip, Jaume 20.11.2005
Brunet Vila, Josep 30.4.1989
Bruyère, Jean de la 15.12.2013
Buchaca Pujol, Dolors 26.8.2010, 2.7.2011, 30.8.2011, 4.9.2012, 7.2.2013, 2.4.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 30.1.2014, 5.7.2014, 2.9.2014, 2.1.2015, 12.2.2015, 20.6.2015, 11.7.2015, 31.8.2015, 13.12.2015, 4.2.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 30.8.2016, 11.12.2016, 28.2.2017, 8.7.2017, 2.8.2017, 5.9.2017, 28.10.2017, 18.11.2017, 16.6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 2.2.2019, 28.2.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020
Búrria, Pep 6.7.1983
Busqué Barceló, Montserrat 1.1.1991
Busqué Marcet, Jaume (J.B.) 12.5.1957, 29.4.1988, 14.5.1989, 1.1.1991, 1.12.1991, 31.3.1992, 2015
Bustos Sagrado, Javi 27.5.1989

C

Caballé Solé, Amadeu (Mars) 30.12.1952, 22.6.1975, 7.11.1975, 8.4.1989, 8.6.2000, 16.4.2005
Caballé Solé, Joan 19.3.1945, 14.3.1954, 25.5.1965, 22.6.1975, 21.3.2014
Cabestany Jorba, M. Àngels 1.5.1997, 31.5.1998, 27.8.1999, 25.4.2000, 31.8.2004, 20.11.2005, 8.12.2005, 29.8.2006, 10.2.2007, 25.3.2007, 15.9.2007, 25.11.2007, 5.4.2008, 6.7.2008, 2.9.2008, 30.11.2008, 11.7.2009, 29.11.2009, 26.8.2010, 30.8.2011, 4.9.2012
Cabero Venedas, Manuel 21.3.1993, 12.3.1993, 16.9.1999, 2010
Cahuana Bartra, Mn. Carles 23.8.2015, 25.9.2016
Cajucon Velasco, Celestino 22.6.2007
Calaf de Martí, Isabel 29.6.1994, 6.9.1994
Calaf Farrés, M. Teresa 24.11.1957, 26.11.1960, 30.12.1962, 17.2.1963, 17.3.1963, 19.10.1963, 10.11.1963, 26.12.1963, 31.12.1963, 16.2.1964, 20.12.1964, 27.12.1964, 21.2.1965, 31.5.1965, 27.6.1965, 5.9.1965, 23.10.1965, 6.1.1966, 19.5.1985, 15.12.1985, 14.6.1987, 22.11.1987, 31.1.1988, 2.10.1988, 13.11.1988, 15.1.1989, 23.4.1989, 1.5.1989, 26.9.1989, 13.10.1989, 26.11.1989, 14.1.1990, 9.12.1990, 24.12.1990, 29.3.1991, 12.5.1991, 24.12.1991, 22.11.1992, 25.4.1993, 15.5.1993, 31.7.1993, 28.5.1994, 6.9.1994, 3.9.1996, 1.12.1996, 8.5.1998, 7.8.1998, 22.11.1998, 28.11.1999, 11.6.2000, 1.4.2001, 23.11.2003, 28.5.2004, 30.5.2004, 31.8.2004, 21.11.2004, 20.11.2005, 10.2.2006, 29.8.2006, 5.9.2006, 19.11.2006, 14.12.2006, 1.7.2007, 15.9.2007, 4.11.2007, 19.6.2008, 2.9.2008, 30.11.2008, 21.3.2009, 25.4.2009, 29.11.2009, 25.1.2010, 10.7.2010, 26.8.2010, 21.11.2010, 30.12.2010, 26.2.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.11.2011, 26.1.2012, 16.2.2012, 28.4.2012, 31.5.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 13.10.2012, 20.2.2013, 3.4.2013, 27.4.2013, 28.4.2013, 19.5.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 15.12.2013, 17.1.2014, 27.2.2014, 26.4.2014, 8.6.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 6.8.2014, 21.8.2014, 2.9.2014, 13.11.2014, 22.11.2014, 30.11.2014, 12.2.2015, 28.3.2015, 25.4.2015, 11.6.2015, 31.8.2015, 13.12.2015, 4.2.2016, 6.3.2016, 16.4.2016, 28.4.2016, 30.4.2016, 30.8.2016, 8.9.2016, 6.10.2016, 11.12.2016, 28.2.2017, 27.4.2017, 29.4.2017, 5.9.2017, 8.2.2018, 8.3.2018, 3.4.2018, 28.4.2018, 4.9.2018, 2.2.2019, 28.2.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020
Calderón de la Barca, Pedro 3.6.1953, 20.11.1966
Callizo Orus, Carla 6.7.1998

Calvache Jiménez, Tofi 2.9.2014, 11.6.2016, 2.7.2016, 30.8.2016, 11.12.2016, 5.9.2017, 28.10.2017, 18.11.2017, 16.6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020
Calvet Francés, Dr. Josep M. 14.11.1987
Camacho Garcia, Raquel 22.12.2000
Campabadal, Ferran 28.3.2004
Campmajó Mateu, Ma. Lluïsa 22.2.1942, 28.6.1942, 29.6.1942, 29.6.1943, 4.6.1944, 26.11.1944, 12.1.1947, 25.11.1951, 29.11.1953, 14.3.1954, 12.5.1963, 11.12.1964, 20.12.1964, 27.12.1964, 21.2.1965, 27.6.1965, 5.9.1965, 23.10.1965, 26.12.1965, 6.1.1966, 20.11.1966, 17.3.1968, 5.6.1988, 23.8.2016
Campmajó Mateu, Rosa 16 al 21.4.1958, 19 i 20.10.1963, 27.10.1963, 29.11.1963, 1.12.1963, 29.12.1963, 31.12.1963, 9.2.1964, 1965, 31.5.1965, 4.12.1966, 26.12.1966, 1967, 7.1.1967, 1968, 5.6.1988, 8.12.1991, 24.4.2014, 29.3.2016, 23.8.2016
Camprodón Rovira, Dr. Jaume 12.8.1995
Campruví Alemany, Joan (Capri) 9.2.1964
Campruví Alemany, Dr. Ramon 21.5.1989
Camps Carol, Antoni 27.5.1989
Camps Dalmases, Teresa 1941
Camps Dalmases, Josep 3.6.1988
Camps Farrés, Laia 21.2.2015, 13.12.2015, 30.6.2016, 17.3.2018, 8.12.2019
Camps Oviedo, Pere 30.6.2016, 9.3.2017, 25.4.2018, 23.12.2018, 17.11.2019
Canals, Claudina 22.12.2017
Canals Enrich, Antoni 28.3.1986, 17.12.1989, 14.1.1990, 4.2.1990, 5.2.1990, 22.4.1990, 2.12.1990, 19.1.1992, 21.4.1992, 20.12.1992, 25.4.1993, 30.10.1994, 11.5.1997, 7.8.1998, 11.6.2000, 31.7.2002
Canals Enrich, Manuel 30.8.1994
Candela Pérez, M. Àngels 24.9.2016
Cano Nogué, Mercè 28.10.2017
Cànovas Martínez Clementa 9.6.2017
Cànovas Martínez, Encarna 29.8.2006, 25.3.2007, 25.11.2007, 2.9.2008, 30.11.2008, 29.11.2009, 6.4.2010, 22.5.2010, 10.7.2010, 26.8.2010, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.11.2011, 7.7.2012, 4.9.2012, 13.10.2012, 20.2.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 22.2.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 2.9.2014, 2.2.2015, 28.3.2015, 20.6.2015, 11.7.2015, 31.8.2015, 16.4.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 9.7.2016, 30.8.2016, 11.12.2016, 28.2.2017, 9.6.2017, 8.7.2017, 5.9.2017, 28.10.2017, 18.11.2017, 20.5.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 23.12.2018, 2.2.2019, 28.2.2019, 5.5.2019, 5.11.2019, 1.3.2020
Cantarell Vendrell, Montserrat 27.12.1992
Cañamero Carreño, Alfred 20.11.1993, 29.5.2010
Cañigüeral Isern, Josep M. (P. Nicolau de Cassà de la Selva) 29.4.1984, 31.5.2005
Caparrós Gramaje, Manolita 31.5.2011
Caparrós Gramaje, Marisol 29.6.1994, 6.9.1994, 3.9.1996, 27.8.1999, 25.4.2000, 24.6.2001, 14.4.2002, 31.8.2004, 21.11.2004, 20.11.2005, 8.12.2005, 29.8.2006, 5.9.2006, 19.11.2006, 27.3.2007, 10.4.2007, 22.6.2007, 15.7.2007, 4.11.2007, 25.11.2007, 25.3.2008, 5.4.2008, 26.4.2008, 19.6.2008, 6.7.2008, 2.9.2008, 30.11.2008, 21.3.2009, 22.3.2009, 14.4.2009, 27.6.2009, 11.7.2009, 29.11.2009, 25.1.2010, 21.2.2010, 7.3.2010, 8.5.2010, 9.5.2010, 29.5.2010, 27.6.2010, 10.7.2010, 26.8.2010, 21.11.2010, 26.2.2011, 31.5.2011, 28.6.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 8.9.2011, 27.5.2012, 31.5.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 25.11.2012, 24.1.2013, 3.4.2013, 27.4.2013, 28.4.2013, 19.5.2013, 29.8.2013, 10.9.2013, 4.2.2016
Capdevila Rovira, Manuel 6.8.1989
Capdevila Vilallonga, Lluís 31.10.1958
Capmany, Aureli 6.5.1947
Carabassa, Serafina 19.6.1988, 13.11.1988
Carbonell, M. Dolores 19.10.1963
Carbonell, Mercè 13.1.1991
Cardoso, Josep M. 24.1.2013

Carles de Bertran, M. Teresa 2.2.2014
 Carles Freixas, Pere 25.9.2011
 Carles Torrens, Pere 13.5.1956
 Carmel, P. Serafi de 30.5.1949
 Carner Borràs, Antoni (Clarión) 5.5.1946, 19.10.1947, 24.3.1957, 3.5.1959, 16.6.1963, 1965, 20.11.1966, 8.6.1969, 17.9.1981, 19.5.1988, 6.10.2017
 Carner Jorba, Joan 27.5.1989
 Caro, M. José 27.9.2007
 Carol, P. Josep M. 4.2.1990
 Carol, Pau 30.11.2013
 Carrasco Roig, Iván 2.9.2006
 Carreño Pardo, Gabriel 22.6.2007, 15.7.2007
 Cartaà, Mercè 2.2.2020
 Carulla de Ferrer, Montserrat 25.4.2009, 8.4.2010
 Carvajal Castellá, Mònica 14.1.2007, 24.11.2016, 23.12.2016, 16.12.2018
 Casadesús Farrés, Anna 26.11.1989
 Casadesús Riba, Agnès 23.11.1941, 22.11.1942, 28.11.1943, 1951, 26.12.1965, 20.10.1984, 1.9.1988, 27.5.1989, 22.12.2006
 Casadó Escribà, Josep, 3.1.2012
 Casals, Bonaventura 19.11.1957, 10.6.1959
 Casals Defilló Pau 21.3.2009, 23.12.2011
 Casamitjana Vilaseca, Mn. Jaume 20.10.2002, 28.8.2010
 Casanellas Solé, Pepita 11.12.2016, 5.9.2017, 24.6.2018, 7.7.2018, 22.11.2018, 28.2.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 8.12.2019, 1.3.2020
 Casanova, P. Ignasi 27.6.2010
 Casanova Casanova, Dr. Romà 2003, 8.12.2003, 28.3.2004, 18.9.2004, 29.3.2005, 25.3.2008, 8.12.2008, 15.2.2009, 26.4.2010, 25.7.2010, 3.6.2011, 1.1.2012, 10.4.2012, 2.4.2013, 31.5.2013, 20.10.2013, 8.12.2013, 1.1.2014, 29.6.2014, 7.9.2014, 12.10.2014, 7.4.2015, 14.2.2016, 2017, 22.6.2017, 16.9.2017, 29.10.2017, 3.4.2018, 23.4.2019, 5.5.2019, 1.12.2019, 20.9.2020
 Casanovas Bertran, Dom Narcís 29.6.1958
 Casanovas Fort, Maria 12.1.1947
 Casanovas Guixà, Vicenç 5.6.1983, 19.2.1989
 Casas Carbó, Ramon 12.3.2008
 Casas Griera, Mn. Joan 27.6.2010, 29.6.2014, 7.9.2014, 5.5.2019
 Casas Penas, Isabel 28.4.2018
 Casaldàguila Pla, Dr. Pere 19.6.2008
 Castellà Casas, Joan 1.11.1973
 Castellà Jaume, Joana 19.10.1963
 Castellà Raich, Gabriel 7.3.1948, 30.9.2006
 Castellà Valls, Teresa 1939, 1941, 29 i 30.6.1946, 12.1.1947, 19.10.1947, 28.11.1948, 28.11.1948, 4.6.1949, 1950, 18.2.1950, 27.11.1950, 29.11.1953, 24.11.1957, 1965, 23.5.1965, 31.5.1965, 7.1.1967, 26.11.1979, 28.3.1986, 22.11.1987, 29.4.1988, 14.4.1989, 28.5.1989, 7.7.1997, 30.9.2006, 15.3.2014, 27.3.2014
 Castellet Sala, Mn. Jordi 15.2.2013, 10.7.2013
 Castells, Joan 17.1.1987, 23.3.2002
 Castells Berzosa, Marc 21.11.2010, 2011, 1.9.2011, 10.4.2012, 25.9.2013, 28.9.2013, 15.10.2013, 8.12.2013, 20.12.2013, 2014, 21.7.2014, 21.8.2014, 18.10.2014, 19.12.2014, 16.3.2015, 13 12 2015, 17.5.2017, 16.9.2017, 23.12.2018

Castells Camins, Marcel 16.1.1985, 26.4.1990, 21.4.1992
 Castells Camins, Paquita 12.1.1947
 Castells Mas, Enric (P. Enric del Carmel de Barcelona) 15.2.1991, 18.9.2011
 Castells Serarols, Mn. Marià 15.10.1950, 29.4.1962, 17.1.1994
 Castells Soler, Josefina 10.1.1982
 Castelltort Cuadreny, P. Jaume 26.2.1967, 18.2.1968, 23.2.1969, 22.2.1970, 28.2.1971, 15.2.1976, 12.2.1978, 18.2.1979, 17.2.1980, 22.2.1980, 22.5.1983, 11.3.1984, 30.4.1989
 Castelltort Ferrer, Josep 30.5.1965
 Castelltort Ferrer, Lluís 26.12.1965
 Castelltort Ferrer, Núria 25.5.1965, 17.3.1968
 Castelltort Gassó, Calamanda 1944
 Castelltort Jaume, Ignasi 17.11.1960
 Castelltort Llambés, Joan 27.2.2005
 Castelltort Llambés, Ignasi 23.11.1941, 1951
 Castelltort Llambés, Roser 12.8.1994
 Castelltort Miralda, Antoni 19.3.1945, 26.12.1951, 26.12.1953
 Castelltort Miralda, Ignasi (Iñigo, Ikas) 29.6.1942, 22.11.1966, 16.9.1967, 20.11.1967, 26.12.1967, 8.6.1969, 1971, 16.10.1980, 13.12.1980, 13.6.1981, 17.9.1981, 27.11.1981, 27.11.1982, 23.10.1983, 6.1.1984, 21.4.1984, 1.9.1988, 13.11.1988, 5.9.1989, 4.2.1990, 22.4.1990, 2.12.1990, 1992, 30.8.1994, 19.11.1994, 19.5.1996, 21.11.1998, 28.4.2002
 Castelltort Miralda, Magí (M.C.M.) 1948, 1953, 21.6.1953, 26.11.1960, 1965, 20.11.1966, 26.4.1988, 24.2.1989
 Castelltort Miralda, G. Purificació 26.11.1989
 Castelltort Miralda, P. Ramon M. 16.7.1944, 23.4.1946, 15.4.1950, 26.12.1952, 26.12.1953, 1965, 25.11.1979
 Castelltort Riba, Francina 8.9.1994, 27.11.1994, 11.6.2000
 Castelltort Riba, M. Àngels 9.10.1988, 24.2.1989
 Castelltort Solá, Josep M. 27.12.1964, 21.2.1965
 Castelltort Soubeyre, Dr. Josep 1956, 14 al 29.8.1964
 Castellví, Maria 1.5.1954
 Castro Monfort, Núria 29.8.2006, 10.2.2007, 15.9.2007, 2.9.2008
 Catalá Mateu, Francesc 9.12.1990
 Cavestany González Nandín, Juan Antonio 8.6.2014
 Cayuela Garcia, Dídac 30.11.2008
 Charles Soler, Agustí 27.5.1989
 Chopin, Frederic 10 al 14.5.1951
 Clarassó, Josep 27.12.1964, 27.6.1965, 23.10.1965, 26.12.1965, 6.1.1966, 4.3.1967, 17.3.1968
 Claret, E. 3.3.1963
 Clavé Camps, Josep Anselm 14.1.2007
 Climent Domingo, M. Dolors 28.10.1988, 30.10.1994, 16.11.1997
 Climent Garcia, Elvira 24.11.1957, 31.12.1963, 1965, 31.5.1965, 29.4.1988, 9.12.1990, 18.2.1992, 6.9.1994, 16.11.1997, 23.11.1997, 22.11.1998, 10.2.2006, 19.11.2006, 4.3.2007
 Clorian, Rosa 15.5.1947
 Closa Boyer, Josep 1948, 3.3.1963, 1.3.1964, 1965, 26.4.1988, 21.1.1991
 Closa Pérez, Ramon 28.11.1961, 22.6.2007
 Closa Queralt, M. Alberta 6.11.1949
 Cobeta Burgo, Segundo 25.8.1997
 Cobeta Solé, Angelina 24.11.1957, 22.11.1992, 31.5.1994, 6.8.1994, 3.9.1996, 25.8.1997, 16.11.1997, 23.11.1997,

22.11.1998, 27.8.1999, 20.11.2005, 29.8.2006, 1.7.2007, 2.9.2008, 26.8.2010, 30.8.2011, 27.5.2012

Codina Corona, Josep M. 17.9.1972

Codina Font, Mn. Miquel 27.5.1990, 31.5.1992, 15.4.1994

Codina Mas, P. Pere 13.4.2004, 17.9.2006

Cobos Jàimez, Juan José 13.6.1992

Còdol Margarit, Mn. Josep 12.10.1950, 23.3.1951, 12.10.1952, 20.1.1953, 30.11.1953, 2.5.1954, 30.3.1956, 20.1.1957, 19.4.1957, 20.4.1973, 12.4.1974, 14.2.1975, 15.4.1976, 22.2.1980, 9.4.1982, 20.11.1983, 8.12.1983, 17.1.1986, 28.3.1986, 17.1.1987, 17.4.1987, 22.4.1987, 1.4.1988, 6.4.1988, 31.5.1988, 21.6.1988, 24.3.1989, 29.3.1989, 5.9.1989, 13.4.1990, 20.4.1990, 31.5.1991, 17.4.1992, 30.8.1994, 26.1.1995

Còdol Montagut, Jordi 20.11.2009

Còdol Puig, Pau 12.10.1950

Cohí Grau, Agustí 1.9.1988, 16.4.1989, 27.5.1989

Colet Llansana, Anna 13.10.1995

Colomer, Andreu 14.3.2013

Colom Mateu, P. Miquel 19.6.1983

Colomer, Joan Sebastià 28.3.2004

Colomer Boix, Mn. Antoni 7.9.1948

Colomer Presses, Mn. Ignasi M. 2.4.1944, 5.7.1992

Colomer i del Romero, Àngel 14.11.1948, 25.10.1959, 19.6.1960, 14.5.1995

Coll Alentorn, Miquel 21.9.1986

Coll Casajuana, Agustí 30.12.1962, 17.2.1963, 24.2.1963, 17.3.1963, 19.10.1963, 10.11.1963, 16.2.1964, 1.3.1964, 23.10.1965, 28.10.1988, 15.1.1989

Coll Cruells, Andreu 7.6.1992, 19.5.1996

Coll Company, Dr. Salvador 8.3.2006

Colom, Mª Àngels 20.12.1964

Cols Puig, Mn. Domènec 27.8.2001, 29.3.2005

Comas Vernet, Lluís 6.6.1998

Comín, M. Pilar Ros 13.5.1956

Compte Verdaguer, Mn. David 6.4.2010, 7.4.2015

Cortés Tossal, Mn. Joan 6.4.1999

Costa, Roger 20.10.2002

Costa Bernades, Mn. Joan 31.3.2001, 19.11.2006, 26.3.2008, 9.11.2008, 23.5.2009

Costa Roig, Jaume 1956, 1957

Cònsol Español, Carme 22.3.1961

Corbella Morera, Esteve 26.12.1967, 24.12.1968, 8.6.1969, 1975, 1.2.1976, 25.11.1979, 13.12.1980, 17.9.1981, 6.1.1984, 30.9.1984, 20.11.1988, 15.1.1989, 16.4.1989, 17.12.1989, 27.11.1994, 19.12.1999, 11.6.2000, 8.11.2016

Cordero Castaños, Juan 27.5.1989

Corrons, Mercè 6.7.1983

Cortadellas Carbonell, Josep 13.7.1964

Cortés, Concepció 5.6.1983

Cortés Serra, Antònia 24.12.1993, 24.12.1994

Cortés Jubert, Pilar 31.12.1963, 19.12.2008, 18.12.2009, 30.12.2010, 26.1.2012

Cortés Tussal, Rita 12.1.1947

Cos, Ramon 19.11.1957

Costa Ribera, M. Teresa 3.9.1996

Costas Jorba, Anna 12.1.1947, 16.8.1948, 27.8.1948, 28.11.1948, 20.11.1949, 25.11.1951, 31.12.1963, 1965, 31.5.1965, 31.1.1988, 26.9.1989, 13.10.1989, 9.12.1990, 31.5.1991, 18.2.1992, 6.9.1994, 19.12.2011

Costas Jorba, Maria 12.1.1947, 20.11.1949, 29.4.1988, 27.11.1994, 15.6.2002

Cribillers Gassó, Mn. Joan 8.12.1964

Crisòstom, G. Joan 27.6.2010

Cuadras, Enric 10.7.2001

Cuadras Marimon, Concepció 15.1.2006, 29.8.2006, 5.9.2006, 19.11.2006, 4.3.2007, 10.4.2007, 15.9.2007, 4.11.2007, 25.11.2007, 25.11.2007, 8.12.2007, 25.3.2008, 19.6.2008, 6.7.2008, 2.9.2008, 30.11.2008, 8.3.2009, 21.3.2009, 14.4.2009, 25.4.2009, 29.11.2009, 25.1.2010, 7.3.2010, 8.5.2010, 3.6.2010, 10.7.2010, 26.8.2010, 20.11.2010, 21.11.2010, 26.2.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.11.2011, 26.1.2012, 16.2.2012, 4.3.2012, 15.4.2012, 28.4.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 8.9.2012, 13.10.2012, 25.11.2012, 3.3.2013, 27.4.2013, 28.4.2013, 9.5.2013, 20.5.2013, 13.7.2013, 20.8.2013, 15.12.2013, 30.1.2014, 27.2.2014, 16.3.2014, 24.4.2014, 17.5.2014, 19.5.2014, 8.6.2014, 12.6.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 6.8.2014, 24.8.2014, 2.9.2014, 21.9.2014, 13.11.2014, 15.11.2014, 30.11.2014, 12.2.2015, 28.3.2015, 11.4.2015, 11.6.2015, 20.6.2015, 11.7.2015, 23.8.2015, 31.8.2015, 8.9.2015, 15.9.2015, 13.12.2015, 3.1.2016, 31.1.2016, 4.2.2016, 6.3.2016, 16.4.2016, 28.4.2016, 3.5.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 30.8.2016, 6.10.2016, 27.10.2016, 24.11.2016, 11.12.2016, 11.12.2016, 26.2.2017, 28.2.2017, 2.4.2017, 27.4.2017, 29.4.2017, 8.7.2017, 5.9.2017, 28.10.2017, 18.11.2017, 10.12.2017, 4.3.2018, 8.3.2018, 3.4.2018, 16.6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 23.12.2018, 20.1.2019, 27.1.2019, 14.2.2019, 28.2.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 8.12.2019, 22.12.2019, 1.3.2020, 20.9.2020

Cuadras Nieto, Maribel 29.10.2017, 26.11.2017, 8.12.2017, 10.12.2017, 31.12.2017, 8.2.2018, 25.4.2018, 20.5.2018, 7.7.2018, 22.11.2018, 8.12.2018, 16.12.2018, 6.2.2019, 17.11.2019

Cuadras Pozuelo, Laia 19.12.2014, 27.10.2016, 9.3.2017

Cuadras Salanova, Magí 3.6.2010

Cuadras Salanova, Teresa 20.9.2020

Cuadras Vidal, Mercè 24.11.1957, 7.5.1994

Cubí Latorre, Mn. Doménec 17.5.1970, 11.11.1996

Cubí Mestres, Blanca 6.6.1998

Cubí Montfort, Isabel 3.9.1996, 31.5.1998, 7.8.1998, 25.4.2000, 26.9.2009

Cuerva Castillo, Pilar 20.9.2002

Cunillera Grañó, Jordi 23.5.2009

Cunillera, Mònica 12.5.2001

Cuño Barriga, Jacinto 7.8.1998

Cuscó Campllonch, Frederic 29.5.2014

Cussó Mendía, Guadalupe 26.11.1960, 31.12.1963, 1965, 31.5.1965, 22.1.1987, 31.1.1988, 29.4.1988, 26.9.1989, 13.10.1989, 26.11.1989, 9.12.1990, 31.5.1991, 24.8.1992, 25.4.1993, 3.8.1994, 6.9.1994, 11.6.2000, 1.4.2001, 27.3.2007, 26.5.2009, 7.3.2010

D

Dagués Moret, Mn. Hipòlit 1955, 1961

Dalmases, Adoració 10.10.1997

Dalmases Permanyer, Jordi 3.8.1991

Dalmases del Rio, Joan 22.11.1992

Dalmases del Rio, Ferran 22.11.1992

Dalmases del Rio, Rosa M. 26.11.1989, 1.5.1991, 31.5.1992, 1.5.1993

Dalmases Trull, Ferran 31.1.1988, 28.5.1989, 13.10.1989

Dalmau Jover, Antoni (Xàfec) 24.6.1949, 26.1953, 3.5.1959, 1965, 20.11.1966, 1977, 29.11.1987, 13.11.1988, 24.3.1989, 2.12.1990, 27.4.2015

Dalmau Rafel. M. Dolors 12.1.1947

Dalmau Ribalta, Antoni 1982, 6.11.1983, 10.5.1987, 26.4.1988, 8.4.1989, 27.5.1989, 20.10.2002, 25.4.2003, 4.11.2003,

28.3.2004, 27.2.2005, 8.12.2007, 30.3.2010, 8.12.2013, 19.5.2014, 29.5.2014
Dalmau Ribalta, Dom. Bernabé (Ramon) 8.11.1987, 8.3.2006, 25.3.2008, 13.9.2009, 27.12.2009
Dalmau Ribalta, Jordi, 10.1.1982
Damiano Ratti, Ambrogio 1939
Dell'Acqua, Dr. Angelo 6.9.1960
Diaz, Pedro 19.11.1957
Diaz Carbonell, Dom Romuald M. 20.4.1973, 1974, 8.11.1987, 24.3.1989, 10.4.1998, 25.3.2008, 26.3.2008
Diaz Plaja, Guillem 13.4.1947
Dilmé Quintana, Mn. Esteve 3.7.1994, 26.6.2005
Domènec Ventura, Joan 28.9.2013
Domingo, Maria 7.5.2006
Domingo Bisbal, Joan 1965
Domingo Santacana, Francesc d'A. 28.8.1958, 1965
Duatis Itarte, Joan 24.5.1959
Duch, P. Romuald 26.12.1948, 12.6.1949, 1951
Duran Mirambell, Mn. Jaume 13.5.1963
Duran Miserachs, Antònia 12.1.1947

E

Elesgröm, Edmund 14.11.1948
Elias Farré, Josep 4.2.1990, 6.12.1990, 9.12.1990, 23.11.1991, 27.11.1994, 31.7.1998, 11.6.2000, 8.12.2013
Elmeua Valls, Antoni 22.5.1988
Elvira Villagra, Juan Carlos 6.6.1992
Enrich, Enric 24.2.1989
Enrich Galtés, Pepita 5.12.1954, 19.11.1957, 10.6.1959
Enrich Leal, Joan 3.3.1963, 17.3.1963, 19.10.1963, 10.11.1963, 26.12.1963, 16.2.1964, 1.3.1964, 27.12.1964, 21.2.1965, 5.9.1965, 23.10.1965, 6.1.1966, 6.3.1966, 15.1.1989
Enrich Majoral, Anna 8.7.2017, 5.9.2017
Enrich Murt, Maria 21.11.2004, 2.7.2007, 20.5.2008, 21.11.2010, 2011, 8.12.2013, 19.5.2014, 29.5.2014
Enrich Solà, Antònia 10.1.1982, 6.7.1983, 7.5.1988, 16.4.1989, 30.8.1994, 19.11.1994, 27.11.1994, 23.12.1994, 3.10.1997, 11.6.2000, 20.10.2002
Enrique Climent, M. Jesús 8.7.1989
Enrique de Pedro, Jesús 22.5.1965, 27.11.1981, 23.10.1983, 8.4.1989, 9.12.1990, 29.7.1991, 27.11.1994, 16.11.1997, 23.11.1997, 11.6.2000, 8.12.2013
Enrique Tarancon, Dr. Vicente 26.5.1950, 11.5.1952
Enriquez Redondo, Gador 1992
Escarré Jané, Dom. Aureli M. 1944, 23.4.1946, 8.4.1947, 16.11.1947, 6.11.1949, 30.9.1951, 11.4.1955, 20.11.1960, 29.4.1962, 15.10.1964, 1966
Escolà Torra, Teresa 20.10.2002, 7.5.2006, 19.11.2006
Esmarats Espatuella, Dr. Vicenç 8.3.2006
Espelt Serra, Ángel 29.4.1988
Espinalt Garriga, Mn. Francesc d'A. 1955
Espinosa, Enrique (Enrique Sánchez Gabaldón) 26.1.1958, 10.6.1959, 20.11.1966
Estèvez Vives, Conxita 12.1.1947, 29.11.1948
Estrada, Eugeni 28.10.1988

Estrada, M. Rosa 31.5.1992

Estrada Gamissans, Dom Gregori 3.8.2009

Estruch Vives, Lourdes 15.12.1985, 2.12.1990, 27.11.1994, 20.2.2010, 7.3.2010, 21.11.2010, 27.2.2014, 21.11.2015

Estruch Vives, Lluís (fra Eudald d'Igualada) 21 11.2015

F

Fàbrega Selva, Josep 29.5.2014

Fàbregas Navarro, Mn. Joaquim 12.10.1992, 18.10.1992, 27.12.1992, 8.12.1993

Fabregat Gelabert, M. Teresa 29.11.1987

Fanega Bernáldez, Eusebia 26.11.1960, 4.3.1962, 14.4.2002, 27.11.2011, 30.1.2014, 27.2.2014, 8.6.2014, 5.7.2014, 13.11.2014, 20.6.2015, 11.6.2016, 18.11.2017, 16.6.2018

Fargas Heras, Mn. Joan 27.10.1950

Farràs Casanovas, Francesca 18.1.1995

Farràs Coromines, Francesc 27.8.2001

Farré Cussó, Josefina 30.12.1962, 17.3.1963, 19.10.1963, 10.11.1963, 26.12.1963, 31.12.1963, 16.2.1964, 20.12.1964, 31.5.1965, 27.6.1965, 23.10.1965, 6.1.1966, 17.3.1968, 26.9.1989, 13.10.1989, 26.11.1989, 9.12.1990, 19.3.1991, 8.12.1991, 31.7.1993, 3.8.1994, 6.9.1994, 3.9.1996, 27.3.2007

Farré Cussó M. Rosa 24.11.1957, 8.5.1960, 19.6.1960, 30.12.1962, 17.3.1963, 19.10.1963, 10.11.1963, 31.12.1963, 16.2.1964, 20.12.1964, 27.12.1964, 1965, 31.5.1965, 27.6.1965, 23.10.1965, 26.12.1965, 6.1.1966, 19.3.1966, 27.3.2007, 23.8.2016

Farré Egio, Núria 20.11.1949, 25.11.1951, 29.11.1953, 24.11.1957, 8.5.1960, 19.6.1960, 3.6.1962, 30.12.1962, 26.12.1963, 31.12.1963, 20.12.1964, 23.5.1965, 31.5.1965, 26.12.1965, 19.3.1966, 5.6.1988

Farré Riba, Josep 24.8.1992

Farrera Fàbregas, Joana 1951, 5.6.1988

Farrés, Montserrat 13.4.1947, 16.8.1948, 27.8.1948, 20.11.1949

Farrés Amenós, M. Teresa 5.6.1988, 7.6.1992, 27.12.1992, 27.11.1994, 8.12.2013

Farrés Borràs, Ramon 8.12.2015

Farrés Cobeta, Elisabet 3.4.2018

Farrés Florensa, Joan 1984, 5.6.1988, 30.9.2006, 25.3.2008, 30.3.2010

Farrés Torras, Maria 25.5.2010

Farrés Vidal, Jaume 10.6.2008

Farrés Vidal, Josep M. 17.2.1963, 24.2.1963, 17.3.1963, 19.10.1963, 10.11.1963, 17.3.1968

Felip Segura, Marta 31.5.1997

Feliu Codina, Josep 1.3.1964

Fernàndez, Josep 23.5.1992

Fernàndez Barreiro, Josefina 2.9.2008, 30.11.2008, 25.1.2010, 26.8.2010, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.11.2011, 26.1.2012, 4.9.2012, 13.7.2013, 29.8.2013, 15.1.2013, 24.4.2014, 29.5.2014, 5.7.2014, 2.9.2014, 12.2.2015, 11.7.2015, 13.12.2015, 11.6.2016, 30.8.2016

Fernàndez Galván, Mari 25.11.1951, 29.11.1953

Fernàndez de la Reguera, M. Isabel 19.4.1951

Fernàndez Subirana, Marcial 14.5.1989, 21.4.1992, 8.3.2006

Fernàndez Vera, Encarna 31.12.1963, 31.5.1965

Fernàndez Vera, M. Pilar 19.10.1963, 31.12.1963, 31.5.1965

Ferran.Riba 14.8.1962

Ferran, M. Glòria 26.12.1959, 26.12.1960

Ferran Civit, Jaume 15.5.1988, 16.4.1989

Ferrer, Joan 19.10.1963

Ferrer Alcoberro, Èlia 10.10.1997

Ferrer Bargalló, Dom. Anselm 3.6.1988

Ferrer Cantarell, Margarida 1944, 12.1.1947, 2.2.1947, 10.6.1959, 5.6.1988

Ferrer Carulla, Àngel 25.3.2017

Ferrer Casulleras, Alfons 26.8.2010, 30.8.2011, 27.11.2011, 7.7.2012, 4.9.2012, 13.10.2012, 7.2.2013, 13.7.2013, 20.7.2013, 29.8.2013, 15.12.2013, 22.2.2014, 24.4.2014, 8.6.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 19.7.2014, 2.9.2014, 25.10.2014, 13.11.2014, 30.11.2014, 12.2.2014, 18.2.2015, 16.3.2015, 24.3.2015, 28.3.2015, 16.5.2015, 20.6.2015, 11.7.2015, 18.7.2015, 31.8.2015, 4.2.2016, 16.4.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 9.7.2016, 30.8.2016, 22.10.2016, 11.12.2016, 8.1.2017, 28.2.2017, 18.4.2017, 4.6.2017, 8.7.2017, 15.7.2017, 26.7.2017, 5.9.2017, 28.10.2017, 14.11.2017, 18.11.2017, 26.11.2017, 8.12.2017, 8.3.2018, 25.4.2018, 20.5.2018, 14.6.2018, 16.6.2018, 7.7.2018, 14.7.2018, 4.9.2018, 21.10.2018, 8.12.2018, 23.12.2018, 3.2.2019, 28.2.2019, 5.5.2019, 5.11.2019, 8.12.2019, 22.12.2019, 1.3.2020, 20.9.2020

Ferrer Casulleras, Jesús 14.6.2018

Ferrer, Domènec 18 i 19.7.1959

Ferrer Moncho, Vicenç 22.10.2011, 1.12.2012

Ferrer Piñol, Jaume (Traspunt) 26.11.1960, 21.2.1965, 25.5.1965, 6.1.1966, 20.11.1966, 27.11.1981, 28.3.1986, 15.1.1989, 18.4.1990, 2.12.1990, 21.4.1992, 7.6.1992, 30.10.1994, 27.11.1994, 18.12.1994, 1996, 1.12.1996, 30.11.1997, 11.6.2000, 14.1.2007, 29.5.2008, 14.11.2009, 9.6.2011, 15.3.2012, 25.9.2013, 8.12.2013, 24.4.2014, 29.5.2014, 16.12.2018, 20.1.2019

Ferrer Ramon, Francesc 28.10.1988, 15.1.1989

Ferrer Riba, Jordi 17.5.2017

Ferrer Riera, Francesc 29.8.2006, 25.11.2007, 5.4.2008, 26.4.2008, 19.6.2008, 6.7.2008, 2.9.2008, 30.11.2008, 21.3.2009, 22.3.2009, 25.4.2009, 19.1.2010, 25.1.2010, 10.3.2010, 8.5.2010, 9.5.2010, 29.5.2010, 26.8.2010, 21.5.2011, 2.7.2011, 4.3.2012

Ferrer Rosich, Antoni 20.11.1966

Ferrer Salinas, Martí 31.5.1989

Ferrer Travasset, Pere Jaume 30.1.2014, 15.11.2014

Ferri Pla, Ramon 15.6.1997

Ferrusola Lladós, Marta 29.4.1988, 1.5.1988, 27.5.1989

Fidelio 12.1.1947

Fillat Queralt, Lola 21.5.1994, 25.4.2003

Fitó Pitxot, Mn.Miquel (M.F.) 31.8.1947, 1947, 16.11.1947, 8.4.1948, 15.4.1949, 8.12.1949, 12.2.1950, 15.4.1950, 27.4.1950, 24.12.1950, 10 al 14.5.1951, 15.10.1951, 31.10.1951, 1.9.1952, 8.12.1953, 15.4.1954, 22.5.1854, 18.10.1954, 8.12.1955, 13.5.1956, 8.12.1957, 24.12.1957, 1.7.1958, 24.12.1958, 1959, 3.5.1959, 10.6.1960, 14.7.1960, 1978, 25.4.2003, 17.6.2008, 16.9.2017

Florensa, Joan 30.9.2006

Flores Arandaens, Antoni 18.12.1995

Flores Serradell, Mn. Eduard 15.9.2013, 20.10.2013, 27.10.2013, 1.1.2014, 7.3.2014, 20.3.2014, 10.7.2014, 20.2.2015, 10.7.2015, 15.9.2015, 13.12.2015, 12.2.2016, 30.3.2016, 3.9.2016, 15.9.2016, 22.4.2017, 10.7.2017, 2017, 16.9.2017, 28.10.2017, 8.12.2017, 10.12.2017, 16.2.2018, 25.4.2018, 3.6.2018, 1.7.2018, 7.7.2018, 8.9.2018, 8.12.2018, 23.12.2018, 1.1.2019, 8.3.2019, 5.5.2019, 17.11.2019, 8.12.2019, 28.2.2020

Fo, Pilar 2.2.1953

Foix Mas, Josep Vicenç 30.4.1986, 19.5.1996

Foix Bosch, P. Albert 23.5.1965, 20.11.1966, 22 .11.1966, 26.12.1967, 8.6.1969

Foix, Gna. Càndida 10 al 14.5.1951

Folch i Torres, Josep M. 26.12.1946, 15.5.1947, 1950, 27.11.1950, 17.3.1963, 5.5.1963, 29.6.1963, 10.11.1963, 11.9.1966, 29.12.1974, 20.12.1992, 13.6.1998

Font Gassol, Casimir 1.7.2007

Font Gassol, Mn. Joaquim 20.1.1955, 7.7.1969, 30.5.1982, 9.7.1989, 17.7.1994, 15.9.1995, 17.11.1996, 24.11.1996, 27.12.1998, 28.11.1999, 27.12.1999, 11.6.2000, 1.9.2000, 14.4.2002, 22.4.2003, 26.4.2003, 23.11.2003, 18.9.2004, 6.11.2004, 21.11.2004, 20.11.2005, 8.3.2006, 17.9.2006, 6.4.2008, 8.12.2011, 27.10.2013, 21.6.2016

Font Gassol, Montserrat 1941

Font Gumà, Antònia 17.4.2001, 2.4.2002, 3.4.2004, 31.8.2004

Font Vallés, Joaquim 31.8.1991

Fontanellas Guix, Francesc 27.5.1989, 27.5.1989

Fontanet Biosca, Paquita 24.12.1993

Forn Talló, Mn. Josep 3.5.1959, 8.12.1972, 20.4.1973, 1974, 1977

Forn Jorba, Montserrat 22.12.1995

Forner, Mn. Climent 28.4.2013

Fraile Rodriguez, Anna M. 5.6.1988

Francesc I (Jorge Mario Bergoglio) 2013

Franch Xampeny, Montserrat 14.4.2018

Franco Bahamontes, Francisco 30.11.1975

Franquesa Homedes, Maria 19.3.1945, 1945, 28.7.1946, 22.9.1946, 12.1.1947, 25.5.1965, 5.6.1988

Freixas Fitó, Carme 1941, 19.3.1945, 1945, 28.7.1946, 22.9.1946, 12.1.1947, 2.2.1947, 16.8.1948, 27.8.1948, 28.11.1948, 30.9.1949, 20.11.1949, 25.11.1951, 26.12.1951, 29.11.1953, 26.12.1953, 14.3.1954, 13.5.1956, 24.11.1957, 8.5.1960, 19.6.1960, 29.6.1991

Freixas Fitó, Isabel 1941

Fusté Farigola, Vicenç 8.7.1951, 1956, 1965, 2.5.1989, 27.11.1994

Fuster Carbó, Rafael (Romuald de Palma) 4.10.1939, 15.2.1940

Fuster Tubella, Imma 29.5.2014

G

Gabaldón, Mercè 17.12.2010

Gabarró Castelltort, Francina 22.6.2007

Gabarró Garcia, Adolf 16.11.1947

Gabarró de Palmés, Francisca 16.11.1947

Galiana Blanch, Joaquim 27.11.1994, 14.1.2007

Galtés Màrius 22.11.2009

Galtés Puig, Agustí 26.11.1960, 19.10.1963

Galtés Puig, Paquita 12.1.1947, 24 i 25.7.1949, 20.11.1949, 24.11.1957, 31.12.1963, 31.5.1965

Gàmez Negrilla, M. Dolors 12.7.1992

Gamisans, Francesc 10.10.2015

Gamissans Anglada, Mn. Joan 25.11.1945, 24.11.1946, 19.3.1950, 1.4.1950, 22.4.1950, 10.9.1950, 27.10.1950, 1.4.1951, 10 al 14.5.1951, 17.6.1951, 1951, 26.12.1952, 22.11.1953, 14.3.1954, 21.5.1989, 3.10.1990

Ganga Viñes, Gória 29.5.2014

Garcia Aparicio de Zafra, M. Empar 21.5.1988

Garcia Burón, Eugènia 3.6.2010

Garcia Garcia, Roser 22.12.1995

Garcia Girona, Alfons 1.5.1989, 8.5.1998

Garcia Hernández, Alfons 12.5.1991

Garcia López, Mn. Enric 10.7.2009, 25.7.2010, 15.11.2014, 8.7.2018

García Melgarejo, Conxita 1.7.1989, 15.7.1990, 1.7.1991, 10.7.1994. 2010

Garcia Muñoz, Josep 29.8.2013, 15.12.2013, 12.7.2014, 2.9.2014, 11.7.2015, 31.8.2015, 11.6.2016, 2.7.2016, 30.8.2016, 11.12.2016, 18.4.2017, 27.4.2017, 29.4.2017, 5.9.2017, 18.11.2017, 4.3.2018, 3.4.2018, 16.6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 27.1.2019, 2.2.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020

Garcia Porta, Dr. Lluís 1.4.1950

Garcia Urgelés, Joan Antoni 1963, 1964, 17.2.1964, 13.7.1964, 14.8.1964, 27.9.1964, 15.10.1964, 1965, 23.5.1965, 16.9.1967, 1968, 1971, 29.4.1988, 25.4.2003

Garí, Miquel 10 al 14.5.1951

Garreta Sabadell, Mn. Jaume 9.5.1954

Garriga, Dr. Llorenç 20.10.1946

Gassó, Antoni 27.8.1943, 19.3.1945

Gassó de Roca, Calamanda 22.5.1954

Gateu Remolà, Glòria 12.1.1947, 28.11.1948, 25.11.1951, 29.11.1953, 26.1953, 3.9.1996, 22.11.1998, 19.11.2006, 4.3.2007

Gel, Francesc 24.3.2007

Gelabert Casas, Antoni 29.4.1962, 14.5.1962

Gendrau Gallifa, Eulàlia 20.10.2002

Gené, Mn. Salvador 4.11.2007

George Sand (Amandine Aurore Lucile Dupin) 10 al 14.5.1951

Gibernau, Maria 26.12.1965

Gilabert Franquesa, Ramón 27.11.1994

Giné, G. Xavier 15.1.2006

Giner, M. Pilar 26.12.1965

Giol Bayona, Mn. Carles 18.10.1992

Giró, Joan (P. Lluís de Reus) 17.2.1963, 21.4.1963, 15.7.1963, 5.7.1992, 3.7.1994, 26.4.2003, 28.12.2003, 17.9.2006, 4.3.2007, 15.9.2007, 9.3.2008, 14.9.2008, 8.3.2009, 13.9.2009, 7.3.2010, 9.5.2010, 6.3.2011, 29.5.2011, 18.9.2011, 4.3.2012, 3.3.2013

Goday Prats, Manuel 13.5.1956

Godó Serra, Gumersind 21.12.1980, 14.11.1982, 27.5.1989

Godó Franch, M. Glòria 14.11.1982, 27.5.1989

Gomà Rabell, Francesca 20.11.1960, 26.2.2004

González, Josep 3.6.1988

González Moriana, Roser 8.12.2009, 8.5.2010, 10.7.2010, 26.8.2010, 21.11.2010, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.11.2011, 26.1.2012, 16.2.2012, 10.4.2012, 4.9.2012, 8.12.2012, 7.2.2013, 20.2.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 22.2.2014, 27.2.2014, 17.5.2014, 12.7.2014, 2.9.2014, 12.2.2015, 28.3.2015, 11.6.2015, 20.6.2015, 11.7.2015, 31.8.2015, 16.4.2016, 28.4.2016, 30.8.2016, 6.10.2016, 11.12.2016, 28.2.2017, 8.7.2017, 5.9.2017, 28.10.2017, 4.9.2018, 23.12.2018, 5.11.2019, 1.3.2020

González Raja, Isabel 19.6.1960, 31.5.1965, 5.6.1988

Gorina, Pablo 12.1.1947

Grabusola Matas, Jaume (P. Carles de Barcelona) 15.10.1945, 31.10.1945, 31.10.1946, 16.11.1947, 31.10.1948, 13.4.1950

Graells Torruella, Josep 14.11.1987

Granados Sánchez, Juan Diego 27.2.2014

Grané, Josep M. 3.8.1991

Gras Miquel, M. Dolors (Milós) 27.11.1981

Gras Santolari, Mn Florenci 22.6.2014, 10.7.2014, 12.10.2014, 19.10.2014

Grau, Andreu 12.5.1957

Grau Gutiérrez, Ramon 28.10.1988

Grau Pujols, Mn. Josep 6.9.1998, 5.9.1999, 3.9.2000, 2.9.2001, 15.6.2002, 1.9.2002, 5.9.2004, 9.10.2004, 10.7.2008, 1.6.2011, 1.9.2013
 Grau Vilaseca, Ramon 1971, 1979
 Grenzing, Gerhard 1979
 Grifè, Gna. Carme 28.6.1959
 Gros Ragner, Dr. Josep 30.11.1951
 Gual de Seuba, Anna 22.5.1954
 Guàrdia Romeu, Dom Jordi 5.3.2011
 Guàrdia Torrents, Mn. Fèlix 3.4.1992, 3.9.2016
 Guberna, Gna. Regina 21.9.2014
 Gubianes Mir, M. Teresa 19.11.2006, 3.5.2016
 Gubianes Peiró, Josep 9.8.1997
 Guilera Marcet, Silvia 3.8.1991
 Guilera Vilarrubies, Josep (Carboneret) 21.2.1982
 Guillén, P. Miguel 1.1.2012, 15.9.2012, 2.4.2013, 15.9.2014
 Guimerà Jorge, Ángel 20.11.1966
 Guinovart Rubiella, Carles 1.9.1988
 Guitart, Joan 19.11.1957
 Guitart Agell, Joan 15.10.1982
 Guix Estany, Toni 27.5.1989
 Guix Farreres, Dr. Josep M. 2.8.1957, 14.7.1960, 1983, 22.2.1985, 17.1.1986, 6.3.1988, 26.4.1988, 14.5.1988, 19.5.1988, 18.12.1988, 27.5.1989, 13.4.1990, 17.4.1990, 7.10.1990, 11.11.1990, 20.12.1991, 21.4.1992, 26.2.1993, 12.8.1995, 10.11.1995, 26.8.1997, 21.9.1997, 28.8.1998, 8.12.2002, 2003, 28.3.2004, 28.6.2009
 Guixà Ribas, Ramon 25.3.2011
 Gumà Gener, Joan 12.6.1955, 5.2.1956, 13.5.1956
 Gumà Ramon, Josep 8.4.1989
 Gumerà, Ramon 21.11.2009

H

Handrich, Merche 21.2.2015, 8.12.2019
 Hernández, Pedro A. 8.8.1991
 Herrero Enrich, Josep 2.9.2008, 23.5.2009, 2.9.2009, 7.3.2010, 21.11.2010
 Homs, Fidel 18.7.1997
 Hontoria Garcia, Josep 27.12.1964, 23.10.1965, 26.12.1965
 Hontoria Garcia, Mònica 22.11.1992, 6.9.1994
 Huertas Masip, Anna 13.4.2004, 31.8.2004, 20.11.2005, 29.8.2006

I

Ibàñez Casanovas, Jaume 27.12.1964
 Iglesias Pujadas, Ignasi 20.11.1966
 Igualada, P. Eduard d' 20.2.1944
 Igualada, P. Eusebi 27.8.1939
 Illa, P. Faustí 25.7.1959
 Izquierdo, Paquita 21.4.1992
 Izquierdo Balmes, Mn. Carles 1979, 1.9.1996

Izquierdo Garcia, Adoració (Dori) 31.1.1988, 5.6.1988, 20.11.1988, 24.2.1989, 18.3.1989, 26.9.1989, 13.10.1989, 26.11.1989, 22.11.1992, 31.7.1993, 31.5.1994, 3.8.1994, 6.9.1994, 3.9.1996, 7.8.1998, 22.11.1998, 4.7.2000, 1.4.2001, 23.11.2003, 31.8.2004, 10.2.2007

J

Jaume, P. Josep M. 1946, 29 i 30.6.1946, 31.10.1946

Jaume Padrós, Angela 1941, 26.11.1944, 12.1.1947, 5.6.1988

Joan XXIII (Angelo Giuseppe Roncalli) 1958, 21.8.1960, 23.4.1962, 1963, 11.6.2000

Joan Carles I 27.5.1989

Joan Pau, I (Albino Luciani) 1978

Joan Pau II (Karol Józef Wojtyła) 1978, 22.8.1990, 24.8.1990, 24.12.1999, 2005

Jorba Ferrer, Manuel 3.3.1963

Jorba Gabarró, Jaume 7.3.2011

Jorba Solé, Antoni (Aguilera de la Costa) 15.2.1964, 1965, 1979, 19.5.1988

Jordan Pardo, Domingo 12.9.1992

Jordana Puig, Miquel 1.2.1976, 1.9.1988, 27.5.1989

Jordana Xaubet, Maria 26.11.1944, 15.8.1946, 12.1.1947, 13.4.1947, 16.8.1948, 27.8.1948, 28.11.1948, 20.11.1949, 25.11.1951, 26.12.1951, 29.11.1953, 26.12.1953, 24.11.1957, 1.2.1976

Jover Sampere, Ada 21.12.2011

Jover Martí, Agnès 1944 12.1.1947

Jover Martí, Paquita 12.1.1947, 28.11.1948

Julià Vendrell, Jaume (P. Joan de la Creu d'Ordal) 31.12.1957

Juncà Ramon, Josep M. 3.6.1988, 24.12.2001

Junyent Rosa, Carla 15.1.1989, 17.12.1989, 14.1.1990, 13.1.1991, 19.1.1992

Junyent Segura, Maria 19.10.1963

Just Bertran, Joan (Grüber i Frommer) 1939, 16.5.1943, 29.6.1943, 19.3.1945, 24.11.1945, 14.4.1946, 2.2.1947, 31.5.1947, 26.12.1947, 31.12.1947, 26.12.1948, 30.9.1949, 26.12.1949, 30.4.1950, 26.12.1950, 1951, 26.12.1951, 26.12.1952, 26.12.1953, 9.1.1954, 20.4.1954, 26.12.1954, 25.4.1960, 8.5.1960, 17.1.1983, 17.1.1984, 31.5.1985, 1.9.1988, 2.10.1988, 27.5.1989, 17.1.1995, 5.10.1997, 4.10.1998, 11.6.2000

Just Riba, Dom. Cassià M. (Joan) 1966, 21.12.1980, 1981, 1983, 19.6.1983, 31.5.1985, 10.5.1987, 25.4.1988, 26.4.1988, 2.10.1988, 27.5.1989, 5.10.1997, 11.6.2000, 21.11.2004, 8.3.2006, 2008, 25.3.2008, 26.3.2008

K

Kelly, Grace Patricia Majar 1958, 28.8.1958

Kucharsky González, Rosa M. 30.7.1957

L

Lafarga, Janice 23.12.2005

Lao, Mònica 21.2.2015, 30.6.2016

Leiva, Francisco 17.5.1992

Lecina, Silveri (Silver) 29.5.2014

León Cor, Isabel 12.9.1992

León Royo, Jordi 22.8.1996

León Ruiz, Juana M. 6.6.1992

León y Arias de Saavedra, Rafael 8.6.2014

Lezaun Colillas, G. José 8.5.1960, 1965, 25.4.2003, 8.3.2006

Linares Rivas, Manuel 23.10.1965
 Lipà, P.Manuel de (Benito Tolentino Mendoza) 23.11.1941
 Llac, Gna. M. Teresa 24.5.2015
 Llacuna, Jordi 7.11.1975
 Llacuna, Marta 24.3.1957
 Llacuna Alemany, Miquel 20.1.1949, 1952, 3.5.1959, 11.6.2000, 8.12.2011
 Llacuna Alemany, Pau 13.11.1988, 1.7.2007
 Llacuna Carbonell, Joan 6.11.2014
 Llacuna Ortínez, Pau 23.10.1965, 26.12.1965, 2.6.1985, 6.11.2014
 Llacuna Puig, Teresa 25.4.1960
 Lladó, Antoni, 6.7.2015
 Lladó Bausili, Josep M. 1941, 3.12.1953, 1955, 13.5.1956, 1956
 Lladó Gumà, Mn. Jaume 22.2.1980
 Lladó Oller, Dr. Joan 31.12.1945
 Lladó Riba, M. Teresa 27.5.1989, 23.12.1993
 Lladó Salat, Josefina 12.1.1947, 20.2.2013
 Llanas Benedicto, Mercè 19.11.1957, 1.2.1976, 25.11.1979, 26.11.1979, 23.12.1979, 21.12.1980, 13.6.1981
 Llansana Bosch, M. Dolors 6.5.1956
 Llansana Bosch, Joan 6.5.1956
 Llansana Colom, Anna 6.5.1956
 Llansana Colom, Ramon 6.5.1956
 Llansana Torrents, Francesc 1951, 21.6.1953, 3.12.1953, 2.2.1955, 1955
 Llaràs Puñal, Alexis 21.11.2010, 15.11.2014
 Llaràs Puñal, Guillem 20.9.2020
 Llenas Carreras, Rosa 5.6.1988
 Llera Jordán, G. Gerardo 9.5.2010
 Lligades Vendrell, Mn. Josep 24.12.1993
 Llop Casanova, Rafael 18.12.1994
 Llopart Piqué, Alicia 13.12.1980
 Llorach Aribau, Salvador 19.11.1957, 10.6.1959
 Lloret Benas, Antoni 22.5.1994
 Lloret Pomés, Rosa 21.6.1964, 31.5.1965, 1966, 9.12.1990, 1994, 1.5.1994, 31.5.1994, 6.9.1994, 3.9.1996, 24.11.1996, 1.5.1997, 31.5.1997, 31.5.1998, 22.11.1998, 25.4.2000, 17.4.2001, 21.11.2004, 20.11.2005, 20.11.2005, 10.2.2006, 18.4.2006, 29.8.2006, 1.7.2007, 2.9.2008, 21.3.2009, 25.1.2010, 26.8.2010, 1.1.2011, 30.8.2011, 4.9.2012, 29.8.2013, 8.6.2014, 2.9.2014, 11.7.2015, 31.8.2015, 8.5.2016, 2.7.2016, 24.6.2017
 Lluch, Xavier 24.12.1993, 24.12.1994, 29.3.2005, 19.6.2008
 Llucià, Carme 20.5.2018, 7.7.2018, 2020
 Llucià Bussé, Antoni 11.6.2016
 Llucià Martí, Jordi 17.11.1960, 28.5.1989, 11.6.2000
 Llucià Martí, Magdalena 28.11.1948, 20.11.1949, 25.11.1951, 29.11.1953, 24.11.1957, 26.11.1960, 30.12.1962, 31.5.1965, 29.4.1988
 Lobato Just, Montserrat 29.5.2014, 6.11.2014, 27.10.2016, 24.11.2016
 Lobato, P. Antonio 15.8.1962
 López, Joaquim 12.5.2001
 Lorenzo Gàcia, Francesc 21.2.1965, 5.9.1965

Lügstemmann, Alfons 16.4.1950

Lumbreras Carrero, M. Josep 22.11.1987, 26.11.1989, 1.5.1992, 22.11.1992, 25.4.1993, 6.9.1994

M

Mackay, David 1954

Machacón Grado, Vicenç 28.10.1988, 16.4.1989

Madriguera Rodon, Paquita 3.12.1953, 1.9.1988, 27.5.1989

Maestre, Marina 1.1.1944

Mainar Benedicto, Montserrat 27.5.1989

Mainé Torres, Pau, 1969

Majà Balcells, Ramon 29.6.1994

Malats Gallés, Mn. Antoni 12.5.1940, 14.5.1962, 14.7.1964, 8.12.1964, 17.1.1983, 17.1.1984, 17.1.1995, 23.3.2002

Manzano, Cesi 29.5.2010

Maragall Gorina, Joan 19.5.1996, 11.5.1997

Marcè Gassó, Carme 6.11.2014

March, Teresa 24.12.1994

Marco-Roca 11.5.1952

Margarit Pons, Felicia 12.10.1950

Marí Caus, Frederic 19.12.1997

Marimon Carol, P. Ramón 5.6.1983, 17.4.1984

Marimon Claramunt, Joan 17.9.2009

Marimon Fabregat, M. Àngels 1944, 12.1.1947, 16.8.1948, 27.8.1948, 20.11.1949, 28.11.1948

Marimon, Josep 5.2.1956

Marimon Fàbregas, Jordi 19.12.1997

Marimon Prat, Rosa 3.6.2010

Maristany Broquetas, Gna. M. Montserrat del Cor de Jesús 7.8.1998, 8.11.1998, 9.7.2006

Marquet Ribas, Francesc (Fra Jordi de Sant Feliu de Llobregat) 4.10.2015

Marquet Tubau, Mn. Joan 16.10.1960, 10.5.1964

Marsal Claramunt, Lluís 24.3.1963

Marsal González, Eva 17.1.1987

Marsan, Manel 18.10.2018

Marsol, Toni 28.3.2004

Martí, Mn. Miquel 1.4.1950

Martí, Pere 12.6.1955

Martí Carbonell, Joan 19.11.1988

Martí Ibàñez, Ramon 8.4.1948

Martí Mercader, Maria 11.5.1969

Martí Vidal, Maria 1939, 1941, 12.1.1947, 28.11.1948, 24.11.1957, 31.12.1963, 1965, 31.5.1965, 29.4.1988, 27.5.1989, 28.5.1989, 30.11.1990, 1994, 6.9.1994, 24.12.1994, 3.9.1996, 22.11.1998, 28.11.1999, 11.6.2000, 4.7.2000, 31.8.2004, 21.11.2004, 29.8.2006, 5.9.2006, 15.12.2013, 30.11.2014, 17.11.2019, 8.12.2019, 20.9.2020, 24.10.2020

Martin, G. Manel 23.5.2009, 9.5.2010

Martinell Brunet, Cèsar 8.12.2015

Martínez, Raúl 3.8.2009

Martínez Andreu, Joan 11.12.2016

Martínez Motos, Dom. Andreu 3.8.2009, 10.4.2017, 28.10.2017
Martínez Cercós, Dolors 28.6.1942, 12.1.1947
Martínez Cercós, Jaume 1.8.1991, 24.12.1993
Martínez Colás, Joan 1.12.2012, 8.12.2013, 21.2.2015, 13.12.2015, 30.6.2015, 2018, 17.3.2018, 3.4.2018, 2019, 17.11.2019, 19.11.2019, 8.12.2019
Martínez Escó, Joan 13.11.1988, 27.5.1989
Martínez Ribé, Sònia 1974
Martínez Rodríguez, Paquita 2.9.2008, 30.11.2008, 8.12.2008, 22.11.2009, 26.8.2010, 1.6.2011, 30.8.2011, 29.8.2013, 2.9.2014, 31.8.2015
Martínez Sistach, Mons. Lluís 26.4.2010, 6.11.2011
Martínez Vinarós, Joan 27.5.1989, 20.5.1990, 2.12.1990
Marto, Francisco 15.8.1962
Marto, Jacinta 15.8.1962
Martorell Codina, Josep M. 1954
Martorell, Conrad 11.1.1984
Mas, Josep 1.3.1964
Mas, Lluís 12.5.1957
Mas, Núria 28.3.2004
Mas Busqué, Mn. Josep M. 2010, 7.3.2011, 26.6.2011, 2.2.2012, 6.2.2012, 19.10.2014, 15.9.2015, 16.9.2015, 14.2.2016, 2016
Mas Mas, Bartomeu 1.5.1954
Mas Parés, Jaume (P. Pau de Castelló d'Empúries) 16.5.1948
Mas Planell, Josep (Pep) 17.4.2001, 22.2.2002
Mas Sabaté, Santiago 10.6.1959
Mas Soteras, Cristina 6.4.2019
Mas Riera, Joan 19.12.2003
Masachs Roca, Mn. Miquel 3.7.1994
Masclans, Rafael 8.7.1951
Masnou Boixeda, Dr. Ramon 20.4.1954, 8.12.1954, 1955, 31.12.1955, 20.11.1966, 1969, 8.12.1974, 1983, 12.8.1995, 28.6.2009
Massana Cortina, Mn. Josep 1.9.2000, 14.10.2001, 30.12.2001, 8.12.2002, 29.12.2002, 26.4.2003, 15.9.2003, 23.11.2003, 22.8.12.2003, 15.9.2004, 18.9.2004, 21.11.2004, 26.12.2004, 2005, 15.9.2005, 20.11.2005, 1.1.2006, 8.3.2006, 17.9.2006, 19.11.2006, 31.12.2006, 23.2.2007, 24.3.2007, 15.9.2007, 25.11.2007, 30.12.2007, 26.3.2008, 25.5.2008, 1.6.2008, 17.6.2008, 14.9.2008, 21.9.2008, 23.11.2008, 30.11.2008, 28.12.2008, 27.2.2009, 10.4.2009, 15.4.2009, 13.9.2009, 22.11.2009, 29.11.2009, 8.12.2009, 27.12.2009, 19.2.2010, 7.4.2010, 10.7.2010, 19.9.2010, 21.11.2010, 8.12.2010, 26.12.2010, 1.1.2011, 11.3.2011, 29.4.2011, 31.5.2011, 12.6.2011, 8.9.2011, 18.9.2011, 25.9.2011, 22.11.2011, 27.11.2011, 8.12.2011, 8.1.2012, 24.2.2012, 2012, 11.4.2012, 8.7.2012, 8.9.2012, 15.9.2012, 22.11.2012, 25.11.2012, 8.12.2012, 30.12.2012, 1.1.2013, 15.2.2013, 3.4.2013, 10.7.2013, 9.9.2013, 15.9.2013, 25.9.2013, 27.10.2013, 22.11.2013, 8.12.2013, 29.12.2013, 7.3.2014, 25.4.2014, 8.6.2014, 15.6.2014, 29.6.2014, 7.9.2014, 8.9.2014, 15.9.2014, 6.11.2014, 22.11.2014, 23.11.2014, 8.12.2014, 28.12.2014, 1.1.2015, 20.2.2015, 3.4.2015, 8.4.2015, 27.4.2015, 24.5.2015, 8.9.2015, 16.9.2015, 22.11.2015, 8.12.2015, 13.12.2015, 27.12.2015, 1.1.2016, 12.2.2016, 14.2.2016, 25.3.2016, 30.3.2016, 8.5.2016, 23.6.2016, 30.9.2016, 8.9.2016, 15.9.2016, 23.10.2016, 22.11.2016, 8.12.2016, 11.12.2016, 1.1.2017, 3.3.2017, 10.4.2017, 14.4.2017, 4.6.2017, 24.6.2017, 27.8.2017, 16.9.2017, 17.9.2017, 29.10.2017, 26.11.2017, 10.12.2017, 31.12.2017, 1.1.2018, 17.3.2018, 18.5.2018, 20.5.2018, 22.11.2018, 30.12.2018, 14.2.2019, 17.11.2019, 14.1.2020, 20.9.2020
Massagué Soteras, P. Josep 10.3.1985
Massaguer de Vidal, Teresa 22.5.1954
Massari, Anacleto 27.5.1989
Massó Bilveny, Leopold 28.3.1953, 20.12.1991, 20.12.1992, 5.2.1994, 5.3.1994, 30.10.1994, 21.1995, 8.4.1995

Mata Balart, Josep 7.3.1948, 14.3.1954, 28.11.1961, 17.3.1968, 8.6.1969, 13.7.1997, 30.11.1997, 1.7.2007
Mata, Mn. Joan 28.4.2013
Mateu Pons, Montserrat 22.6.2007
Mateu Ratera, Manuel 19.10.1963, 1.3.1964, 26.12.1965, 6.1.1966
Mateu Ratera, M. Teresa 19.10.1963
Mateu Vives, Antoni 26.12.1965
Mateu Vives, Lourdes 1944, 28.7.1946
Mateu Vives, Manuel 24.6.1949, 15 al 27.8.1960, 26.11.1960 26.12.1964, 1965, 23.5.1965, 25.5.1965, 26.12.1967, 8.6.1969, 17.9.1981, 27.11.1981, 23.10.1983, 20.4.1984, 28.6.1987, 29.11.1987, 26.4.1988, 15.1.1989, 19.2.1989, 24.3.1989, 14.5.1989, 6.8.1989, 4.2.1990, 13.4.1990, 26.4.1990, 2.12.1990, 21.4.1992, 1.9.1996, 1.12.1996, 23.7.1998, 7.8.1998, 11.6.2000, 16.9.2002
Matosas Roca, Francesc 1939, 1941, 19.10.1947, 6.11.1949, 17.6.1951, 1951, 30.9.1951, 1965, 26.4.1988, 29.4.1988, 24.2.1989, 27.11.1994, 22.12.1998
Maymó, Josefina 29.5.2014
Mayor Zaragoza, Federico 19.6.2008
Mayoral, M. Teresa 20.12.1964, 27.12.1964
Medina Rino, Juana 24.11.1957, 16.5.1960, 31.12.1963
Mel Mn. 24.5.1998
Melé, P. Ramon 26.12.1952, 26.12.1953
Mensa Quintana, Concepció 24.11.1957, 31.5.1965, 13.6.1981, 2.7.1986, 9.12.1990, 6.8.1994, 3.9.1996, 22.11.1998
Mercadal Sabaté, Angela 28.11.1948, 25.11.1951, 29.11.1953, 24.11.1957, 31.12.1963, 31.5.1965, 11.1.1984, 27.1.1986, 5.6.1988, 30.4.1989
Mercadal Sabaté, Francesca 25.11.1951, 29.11.1953
Mercadé, Eduard 14.5.1993
Mercader Ferran, Martí 23.11.1963
Mercader Gomà, Núria 26.4.1981
Mercader Estrada, Josep 19.3.1945
Mercader Miret, Jaume 1944
Mercader Riba, Dr. Joan 8.4.1989, 19.4.1991
Mercader Riba, Josep 8.4.1989, 25.4.2003, 26.2.2004
Merino Urgell, Pietat 12.2.2015, 7.4.2015, 31.8.2015, 4.2.2016, 11.6.2016, 30.8.2016, 8.12.2016, 28.2.2017, 8.7.2017, 5.9.2017, 28.10.2017, 8.2.2018, 16.6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 20.1.2019, 2.2.2019, 28.2.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020
Mestre Casanovas, Josep Vicenç 28.4.1991
Mestres, P. Ramon 15.8.1960
Mestres Años, Apel·les 30.12.1962, 17.2.1963, 17.3.1968, 14.4.2018
Mestres Dalmau, Daniel 17.4.2001
Michelli, Gianni 9.8.1990
Milagro, P. Josep M. 22.5.1954
Millet Maristany, Fèlix 20.11.1960
Millet Pagés, Lluís M. 17.5.1956, 14.10.1956, 3.5.1959, 4.11.1962, 8.12.1972, 20.4.1973, 1974, 23.2.1975, 1977
Mindán Seuba, J. Miquel 22.12.2006, 23.6.2007, 23.11.2014, 6.10.2017
Minoves, Bárbara 18.11.2013
Miquel, Rosa 25.5.1965, 5.6.1988
Miquel Benavent, Mn. Jordi 19.6.1988, 13.11.1988, 13.11.1988, 23.4.1989, 2.12.1990

Miquel Enrich, Irene 1947
 Miquel Solà, Marià 25.5.1965, 8.6.1969
 Mir Ferrer, Ramon 24.2.1989, 8.4.1989, 16.8.1991
 Mir Gangonells, Carme 9.8.1997
 Mir Trullàs, Gemma 13.12.2015, 23.12.2018
 Mir Tubau, Mn. Joan 20.4.1984, 30.8.1984, 22.4.2014
 Miracle Collmalivern, Josep 29.5.2014
 Miralpeix Cruells, Mn. Eusebi 30.11.1953, 20.1.1954, 16.4.1954, 2.9.1956
 Miramunt Camps, Emili 23.12.1994
 Miranda Aranda, Gina (Jorgina) 19.2.1989, 19.12.1999, 4.7.2000, 20.10.2002, 10.11.2002, 29.12.2002, 3.3.2003, 23.4.2003, 26.4.2003, 1.6.2003
 Miranda Aranda, Ricard 15.1.1989
 Miranda Jiménez.Rico, Ignasi 23.8.2015, 25.9.2016
 Miranda Pallarés, Antoni 19.12.1999, 20.10.2002, 21.5.2011, 8.12.2013
 Miret Solé, M. Teresa 8.4.1989, 2.10.1998, 23.3.2002, 24.8.2003, 6.11.2014, 23.8.2016, 9.3.2017
 Miró Saladrigas, Eduard 29.5.2008
 Miserachs, P. Angel 11.4.1955
 Miserachs Codina, Manuel 1979, 24.11.1979, 9.6.1980, 17.9.1981, 1983, 2.6.1985, 17.1.1987, 10.5.1987, 1987, 6.3.1988, 16.3.1988, 26.4.1988, 29.4.1988, 3.6.1988, 2.10.1988, 19.11.1988, 24.2.1989, 14.5.1989, 27.5.1989, 28.5.1989, 22.6.1989, 25.11.1989, 22.3.1990, 1.9.1990, 24.11.1990, 9.1.1991, 1991, 1994
 Miserachs Grau, Mons. Valentí 1979, 24.11.1979, 25.11.1979, 1.9.1988, 28.8.1991, 4.11.2003, 28.3.2004, 27.2.2005, 7.5.2006, 8.12.2007, 28.8.2010, 3.3.2012
 Miserachs Nadal, Josep 25.4.2003, 2011, 25.9.2013, 15.10.2013, 8.12.2013, 29.5.2014, 21.7.2014, 6.11.2014, 2015, 16.3.2015, 10.6.2015
 Miserachs Sardá, M. Carme 10.6.1959
 Miserachs Solà, Isidre 1974
 Mititieri Bosch, Joaquim 19.3.1945, 26.12.1951, 26.12.1953, 25.5.1965, 1.2.1976
 Modrego Casaus, Dr. Gregori 20.11.1960
 Mogendorff, Margaret 27.5.1989
 Moix Fabregat, Josep M. 31.5.1997
 Molas Pineda, Magí 17.1.2014
 Molas, Mn. Josep 17.4.1981, 3.6.1984, 11.5.1986, 1.9.1996
 Molière Jean.Baptiste 20.11.1966
 Molina, Rosa Mari 21.10.2001
 Mollà Aracil, Rafel 30.4.1989
 Monclús Arnau, Núria 23.12.1999
 Moncunill Torres, Antoni 1944, 26.12.1959, 26.12.1960
 Moncunill, M. Teresa 20.12.1964
 Moncunill Claramunt, Joana 24.12.1994
 Moncunill Vidal, Conxa 23.3.2002
 Mora, Mn. Xavier de 22.5.2010
 Mora Munné, Eduard 8.6.1969, 25.11.1979
 Mordillo, Josep 1944
 Montal Fornès, M. Paula 12.6.1949
 Montaner, Antoni 27.11.1950

Montaner Guix, Joan 26.12.1950, 1951, 5.12.1954, 1955, 12.6.1955, 5.2.1956, 13.5.1956, 31.10.1958, 1.11.1958, 8.5.1960, 31.7.1960, 3.3.1963, 1.3.1964, 26.12.1964, 1965, 7.3.1965, 23.5.1965, 25.5.1965, 26.12.1965, 6.3.1965, 17.9.1966, 20.11.1966, 22.11.1966, 4.3.1967, 16.9.1967, 20.11.1967, 26.12.1967, 1968, 8.6.1969, 22.11.1975, 20.11.1977, 1.9.1988, 15.1.1989, 27.5.1989, 20.5.1990, 2.12.1990, 22.11.1992, 26.11.1992, 1996, 22.8.1996, 1.12.1996, 28.4.2002, 6.10.2017

Montaner Torras, Josep 24.11.1984, 19.11.1988, 15.1.1989, 20.11.1991, 21.11.1992, 26.11.1992, 20.11.1993, 19.11.1994, 27.11.1994, 29.10.1995, 1996, 1.12.1996, 15.12.1996, 13.7.1997, 30.11.1997, 11.6.2000, 1.4.2001, 14.4.2002, 28.4.2002, 2.6.2002, 23.11.2003, 21.11.2004, 20.11.2005, 19.11.2006, 14.1.2007, 25.11.2007, 30.11.2008, 17.11.2019

Montfort Ferrer, Josefa 20.8.1977

Montfort Ferrer, Rosa 1941, 26.11.1944, 12.1.1947

Montfort Roura, Maria 26.12.1965, 6.1.1966

Montfort Xufre, Dolors 26.9.2009

Montserrat, Cecili 10.12.1944, 26.12.1963

Montserrat Pujol, Josep 24.5.1959

Montraveta Oliveras, Maria 26.8.2010, 30.8.2011, 4.9.2012, 7.2.2013, 29.8.2013, 15.12.2013, 5.7.2014, 12.7.2014, 2.9.2014, 31.8.2015, 4.2.2016, 30.8.2016, 5.9.2017, 8.2.2018, 20.5.2018, 4.9.2018, 28.2.2019, 5.11.2019 17.11.2019, 1.3.2020

Mora, David 13.5.2000

Mora Alzinelles, Víctor 31.10.1958

Mora Munné, Eduard 6.10.2017

Morales, Fra Antoni 8.3.2019

Morales, Luis 7.8.1998

Morales Lozano, Mn. Josep 20.4.1984, 17.4.1987

Morera, Manuel 26.6.2005

Morera Tugues, Pelegrí 23.4.1989

Moriana Rodríguez, Juan 12.7.1992

Morros Carulla, Josep M. 23.10.1965, 16.12.2018

Morros Castelltort, P. Josep M. 14.4.1998, 6.8.2014

Morros Castelltort, Magí 26.12.1965

Morros Torrents, Amadeu 20.9.2020

Morros Torrents, Ricard 31.5.1989, 17.7.1994, 13.11.2014

Mosella Oriol, Rosa 10.6.1959, 25.5.1965, 8.6.1969, 13.12.1980, 13.6.1981, 27.11.1982, 23.1.1983, 8.5.1983, 23.10.1983, 6.1.1984, 29.4.1984, 3.6.1984, 11.5.1986, 2.7.1986, 10.5.1987, 14.11.1987, 22.11.1987, 31.1.1988, 2.10.1988, 16.4.1989, 23.4.1989, 26.11.1989, 14.1.1990, 14.5.1994, 24.12.1994

Mota Hernández, Josep 19.3.1945

Moya, P. Antoni 26.6.2011

Mundó Roviró, Mn. Salvador 12.8.1995, 1.9.1995, 8.12.1995, 23.2.1996, 10.4.1996, 31.5.1996, 8.12.1996, 14.2.1997, 2.4.1997, 27.2.1998, 15.4.1998, 19.2.1999, 7.4.1999, 21.11.1999, 28.11.1999, 11.6.2000, 24.6.2000, 4.7.2000, 1.9.2000, 2.3.2001, 13.4.2001, 18.4.2001, 18.11.2001, 8.12.2001, 24.12.2001, 2002, 15.2.2002, 29.3.2002, 3.4.2002, 1.5.2002, 16.9.2002, 20.10.2002, 20.10.2002, 8.12.2002, 7.3.2003, 18.4.2003, 23.4.2003, 26.4.2003, 23.11.2003, 27.2.2004, 28.3.2004, 9.4.2004, 14.4.2004, 28.7.2004, 18.9.2004, 21.11.2004, 12.2.2005, 25.3.2005, 30.3.2005, 2005, 15.9.2005, 20.11.2005, 8.12.2005, 2006, 3.3.2006, 8.3.2006, 14.4.2006, 2006, 8.12.2006, 6.4.2007, 11.4.2007, 18.11.2007, 8.12.2007, 8.2.2008, 18.3.2008, 21.3.2008, 25.3.2008, 1.6.2008, 14.9.2008, 21.9.2008, 22.10.2009, 3.9.2016, 16.9.2017

Munné Estruch, Salvador 20.12.1964, 27.12.1964, 21.2.1965, 5.9.1965, 23.10.1965, 6.1.1966

Muñoz Alarcon, Dr. Francesc 21.5.1989

Muñoz Sanllehí, 23.5.1965

Muntanyola Llorach, Mn. Ramon 30.11.1951, 10.3.2000, 26.4.2000

Múrcia Figuerola, Sebastià 27.11.1994

Murillo Moreno, Luis 26.5.1972

Murt Francés, Antoni, 12.5.1963

Murt Frances, M. Dolors 12.5.1963

Muset Ferrer, Frederic 1.9.1988, 27.5.1989

Muset Ferrer, Josep 1.9.1988, 27.5.1989

Mussons Mata, Josep (X.D.) 27.6.1957, 12.7.1957, 1965, 2.6.1985, 10.5.1987, 26.4.1988, 29.4.1988, 3.6.1988, 8.4.1989, 27.5.1989, 28.5.1989, 22.4.1990, 10.11.1991, 11.6.2000, 3.3.2004, 21.11.2004, 20.11.2005

N

Nadal Mir, Josep (José Cuela) 15.9.1988, 5.1.1990, 17.9.1991, 24.11.1991, 29.10.1994, 4.10.2005, 29.8.2006, 1.7.2007, 25.11.2007, 6.7.2008, 2.9.2008, 30.11.2008, 21.3.2009, 22.11.2009, 29.11.2009, 2010, 25.1.2010, 6.4.2010, 26.8.2010, 21.11.2010, 26.2.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.11.2011, 4.3.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 25.11.2012, 29.8.2013, 15.12.2013, 30.1.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 2.9.2014, 13.11.2014, 10.6.2015, 31.8.2015

Narbona Agustín, Rosa 14.4.2018

Navarro, Rafel 29.5.2010

Ndizenye, Mn. Jean de Dieu 10.7.2016

Nogueras de Prats, Francesc Xavier (P. Venanci d'Arenys de Mar) 27.11.1950

Nogué Felip, Maribel 31.12.1963, 31.5.1965, 27.6.1965, 23.10.1965, 26.12.1965, 6.1.1966

Nogué Felip, M. Pilar 19.10.1963

Nogué Felip, Teresa 30.8.1994

Noguera, Jaume 20.10.2013

Noguera, Josep 4.3.1967

Noguerola, Josep 26.12.1965

Noy, Mn. Salvador 8.11.1959

Nuñez, Pep 27.9.2007

O

O'neil, Eugenio (Eugene Gladstone O'Neil), 24.3.1957

Ojeda, P. Miguel Ángel 1.1.2012

Oliva Solà, Florenci 31.5.1988, 24.12.1994, 27.2.2004, 10.4.2007, 19.2.2010, 7.4.2010, 11.3.2011, 24.2.2012, 15.2.2013, 8.4.2015, 12.2.2016

Oliva March, Ita 3.9.2016

Oliva March, Mn. Pere 25.4.2000, 25.3.2008, 29.3.2016

Oliva March, Teresa 3.9.2016

Olivé Rius, Ramon 26.12.1954

Ollé, Cinta 28.10.2017

Oller, P. Rafael 13.5.1990

Oller Biosca, Antoni 1.1.1991, 31.3.1992

Oranies Orga, Dom. Ramon 27.8.1997, 27.8.2001

Ordeig, Josep 27.8.1997, 27.8.2001

Ordeig Cornellas, Dr. Joan 7.9.1948

Orga Jaume, Josep 22.3.1961

Oriol Llanas, Josep M. 30.4.1986, 22.11.1987, 20.11.1988, 31.5.1989, 30.1.2014, 24.4.2014

Oriol Murt, Josep M. 28.11.1961, 21.6.1984, 25.11.1984, 8.5.1988, 18.4.1989

Orobitg Morera, Pepita 12.1.1947

Orpí, Dr. Lluís 6.1.1949

Orpí, Jaume 18.12.2015

Ors, Eugeni d' 14.1.2007
 Ortiz, Anna 16.11.1997
 Ortínez, Dani 1.10.2018
 Ortínez Godó, M. Dolors 12.8.1994
 Ortínez Godó, Josep M. 3.5.1964, 30.5.1965
 Ortínez Vives, Jaume 27.12.1964, 23.10.1965, 26.12.1965, 6.1.1966

P

P. Mestres 23.11.1942
 Padró, Antònia 5.6.1988
 Padró Muns, Joan 26.12.1953
 Padrós Montoriol, David 1.9.1988, 27.5.1989
 Padrós Pladevall, Mn. Genís 1948, 10.6.1960, 14.7.1960, 31.7.1960, 6.9.1960, 20.10.1960, 21.11.1960, 23.11.1960, 8.12.1960, 26.12.1960, 9.4.1961, 30.4.1961, 15.4.1962, 8.12.1962, 17.2.1964, 3.5.1964, 14.10.1964, 1965, 23.5.1965, 26.5.1965, 8.12.1966, 24.12.1966, 8.12.1967, 24.12.1967, 8.12.1968, 1969, 24.12.1969, 8.12.1970, 24.12.1971, 24.12.1972, 20.4.1973, 3.5.1973, 8.12.1973, 24.12.1973, 24.12.1974, 8.12.1975, 24.12.1976, 8.12.1977, 1978, 24.12.1979, 8.12.1980, 8.12.1981, 1982, 9.4.1982, 2.5.1982, 14.7.1982, 8.12.1982, 22.5.1983, 12.10.1983, 8.12.1983, 1984, 17.1.1984, 20.4.1984, 30.8.1984, 1984, 1985, 27.10.1985, 26.4.1988, 19.6.1988, 3.4.1992, 4.4.1992, 1.5.1997, 25.4.2003, 16.9.2017
 Pagès, Pere 27.8.2001
 Palà Biosca, Josep 25.5.1965
 Palà Casellas, Dr. Victorià 12.10.1950, 31.12.1951
 Palacios Brugueras, Miguel 25.5.1965
 Palahí Perich, Salvador (P. Ponç M. de Girona) 24.9.1950
 Palau, M. Teresa 7.5.2006
 Palau Arnau, Josep M. 18.11.2013, 15.11.2014
 Palau Noguera, Pilar 26.8.2010, 30.8.2011, 4.9.2012, 7.2.2013, 29.8.2013, 2.9.2014, 12.2.2015, 11.7.2015, 31.8.2015, 29.3.2016, 30.8.2016, 5.9.2017, 4.9.2018, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020
 Palmés Bertran, Antoni 16.11.1947
 Palmés Gabarró, M. Francisca 12.5.1963
 Pallarès, Carme 7.5.2006
 Pallarès Gasen, M. Misericòrdia 23.11.2005
 Pallarès Ribera, Nina 23.12.1999
 Pallàs, Mn Oriol 29.6.2014
 Palomas Jorba, Josep 1.6.2011
 Pàmies Carrion, Albert 28.10.2017, 29.10.2017
 Pàmies Gombau, M. Concepció 26.12.1965
 Pàmies Gombau, Antoni 18.9.2004, 23.5.2009
 Pàmies Gombau, M. Misericòrdia 30.10.1994, 8.12.2013, 6.11.2014
 Pàmies Gombau, Josefina 20.11.1949, 15.10.1982, 24.12.1993, 28.5.1994, 24.12.1994, 16.12.2018
 Pàmies Pina, Ramon 27.12.1964, 15.1.1989, 20.12.1992
 Panicello Garrido, Núria 15.6.2001
 Panicello Vilavert, Francesc 15.6.2001
 Paradell, Maria 28.11.1948
 Paradell Solernou, Joan 27.5.1989, 19.12.1999
 Parera Farrás, Judit 12.10.1983

Parés Brunet, Jaume 19.3.1945, 26.12.1953, 14.3.1954, 25.5.1965, 13.12.1980, 15.1.1989, 8.4.1989, 16.4.1989
 Parra Garcia, Manuela 16-7-1998
 Paso Gil, Alfonso 20.11.1966
 Pasqual Montagut, Félix 24.7.2004
 Pasqual Domenech, Pere 30.8.1994
 Pasteur, Lluís 29.4.1988
 Pastor Gimeno, Ramón 27.5.1989
 Patró Muns, Joan 11.6.2000
 Pau VI, (Montini, Joan B.) 1963, 1978
 Paz, Mn. Vicenç de 31.12.1995, 31.5.1997
 Pedraza Jordana, Xavier 14.4.2017
 Pelfort Esteve, Francesc 30.11.1997
 Pelfort.Garrido 6.11.1999
 Pelfort Prat, Salvador 8.4.1989
 Pemán Pemartin, José M. 28.11.1956
 Peña Lorente, Felip 26.1.1958, 16.11.1997, 23.11.1997, 14.4.2002, 26.12.2005
 Perelló Aguilera, Agustí 1944
 Perelló Pou, Dr. Joan 1939, 29.10.1939,1944, 6.6.1948, 26.9.1948, 8.12.1948, 1949, 6.11.1949, 6.11.1949, 23.4.1950, 1955
 Pérez, Gna. Consuelo 24.5.1981, 23.10.1983
 Perez Esquivel, Adolfo 19.6.2008
 Perez Lugin, Alejandro 28.10.1965
 Pérez Moya, Antoni 14.11.1948, 26.12.1954
 Pérez Pérez, Rafi 1.4.2001, 2.4.2002, 22.4.2003, 13.4.2004, 31.8.2004, 21.11.2004, 29.3.2005, 20.11.2005, 18.4.2006, 7.5.2006, 29.8.2006, 25.3.2007, 15.7.2007, 15.9.2007, 3.2.2008, 6.7.2008, 2.9.2008, 28.12.2008, 1.2.2009, 9.5.2010, 27.6.2010, 26.8.2010, 21.11.2010, 29.5.2011, 3.6.2011, 30.8.2011, 5.2.2012, 4.9.2012, 15.9.2012, 25.11.2012,20.2.2013, 3.3.2013, 2.4.2013, 3.4.2013, 28.4.2013, 19.5.2013, 29.8.2013, 15.9.2013, 20.10.2013, 8.12.2013, 29.12.2013, 1.1.2014, 17.1.2014, 2.2.2014, 22.4.2014, 5.7.2014, 2.9.2014, 12.10.2014, 8.12.2014, 28.12.2014, 1.1.2015, 12.2.2015, 24.5.2015, 11.6.2015, 21.6.2015, 23.8.2015, 31.8.2015, 4.10.2015, 1.1.2016, 6.3.2016, 28.4.2016, 30.4.2016, 30.8.2016, 11.12.2016, 27.4.2017, 29.4.2017, 4.6.2017, 5.9.2017, 1.1.2018, 14.4.2018, 28.4.2018, 20.5.2018, 3.6.2018, 16.6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 1.11.2018, 23.12.2018, 1.1.2019, 27.1.2019, 2.2.2019, 23.4.2019, 28.4.2019, 5.11.2019, 8.12.2019, 2.2.2020, 1.3.2020
 Permanyer Roca, Miquel 12.5.1963
 Perramon Playà, Atanasi 8.12.2015
 Perrin Vico, Guillermo 25.5.1965
 Pietx, Dr. Fortià 8.12.1957
 Pifarré Clapés, Dom. Cebrià M. 8.10.1994
 Pin, P. Milton Antonio 1.1.2012, 24.1.2013
 Pinell, P. Llorenç de 27.4.1946, 31.12.1946
 Piqué Collado, Dom. Jordi.Agustí 7.3.2009
 Piqué Borràs, Silvia 4.7.2010
 Piqué Solé, Josep 7.5.2006
 Piqué Permanyer, Josep 28.8.2010
 Pitxot Colomer, Dr. Felip 8.4.1948, 23.5.1948
 Pius XII (Eugenio M. Giovanni Pacelli) 1939, 1949, 18.1.1949, 6.11.1949, 1958, 25.5.1980
 Planell, Montserrat 12.1.1947

Planàs Mas, Dom. Odiló M. 27.8.2001

Planas Vilella, Dom. Lluís 5.10.1985, 17.4.2001, 15.9.2003, 10.4.2007, 21.9.2014

Plans Casals, Mn. Joan 3.4.1953

Playàs, Marta 20.10.2002

Plazas Ventura, Ester 24.12.1991, 1.5.1992, 31.5.1992, 22.11.1992, 24.12.1992, 27.12.1992, 25.4.1993, 15.5.1993, 31.7.1993, 24.12.1993, 1994, 1.5.1994, 22.5.1994, 29.6.1994, 12.8.1994, 6.9.1994, 27.11.1994, 24.12.1994, 14.5.1995, 3.9.1996, 24.11.1996, 15.6.1997, 16.11.1997, 28.11.1999, 19.12.1999, 13.5.2000, 11.6.2000

Plazas Ventura, Laura 1.5.1991, 24.12.1991, 1.5.1992, 31.5.1992, 22.11.1992, 24.12.1992, 27.12.1992, 25.4.1993, 15.5.1993, 31.7.1993, 24.12.1993, 1.5.1994, 22.5.1994, 29.6.1994, 12.8.1994, 6.9.1994, 27.11.1994, 24.12.1994, 14.5.1995, 3.9.1996, 24.11.1996, 15.6.1997, 16.11.1997, 28.11.1999, 11.5.2000

Poch Gallart, P. Josep 26.12.1949, 20.1.1950, 19.3.1950, 15.4.1950, 22.4.1950, 23.4.1950, 26.12.1950, 7.1.1951, 19.3.1951, 22.4.1951, 26.12.1951, 20.1.1952, 4.5.1952, 7.9.1952, 1.12.1952, 30.12.1952, 1953, 20.1.1953, 1965, 23.3.2002

Polo Quesada, Maria 31.5.1991, 6.9.1994, 18.12.1995

Pomas, Gabriel 10 al 14.5.1951

Pomés Jorba, Anna 22.6.1994

Poncell Martí, Antoni 26.4.1990

Poncell Martí, Nicolau 30.12.1952

Pont, Jaume 23.4.1989

Pont Forn, Joan 17.1.1984

Pons Grau, Antoni 21.4.1992

Pons Mayoral, Dr. Josep 3.6.1988, 21.5.1989, 22.4.1990

Pons Puigcorbè, Josefina 7.6.1992, 19.5.1996, 7.8.1998

Pont Gassó, Jordi 10.7.2014

Pont Torres, Lluís 27.11.1994, 22.8.1996, 18.8.2011

Porcioles Colomer, Josep M. 25.7.1958

Posas, Josep 14.5.1995

Prades, Núria 29.5.2014

Prat Bau, Mn. Ramon 5.7.1992

Prat Creus, Mn. Ramon 1958

Prat Dalmases, Josep M. 24.3.1989, 11.6.2000, 2.2.2003

Prat Gelabert, Antoni 13.4.1990, 2.12.1990

Prat Giner, Frederic 19.12.1999, 13.3.2011, 20.12.2019

Prat Jorba, Mn. Joan 19.9.2010, 26.4.2011, 26.6.2011, 22.6.2014, 23.4.2019

Prat Llusa, Mn. Esteve 13.1.1991, 6.4.2019

Prat Tomàs, Isidre 15.1.1989, 16.4.1989

Prat Tort, Antoni M. 10.1.1980, 15.2.2009, 23.5.2010, 12.6.2011, 1.1.2012, 1.1.2013, 1.1.2014, 21.6.2015, 1.1.2016, 1.1.2017

Prat Vives, Carles 8.12.2005, 23.11.2008

Prats Lloró, Mariano 10.6.1959

Prenafeta Gavaldà, Josep 27.5.1989

Puig, Clara 15.4.2012

Puig, P. Fortià 30.11.1944, 8.12.1944

Puig, G. 29.6.1943

Puig, J. 3.3.1963

Puig, Maria 26.11.1944

Puig, Rosa 12.1.1947

Puig Cadafalch, Josep 12.3.2008

Puig Claramunt, Alfons 6.5.1947

Puig Gubern, Magí 13.11.1988, 24.3.1989, 27.5.1989, 13.4.1990, 26.4.1990, 17.4.1992, 21.4.1992, 15.1.2006, 30.9.2006

Puig Llobet, Ramon 13.5.1956, 9.6.1956

Puig Oriol, Concepció 20.4.1946, 27.4.1949, 1949, 25.5.1965, 8.6.1969, 22.6.1975, 5.7.1975

Puig Oriol, Enriqueta 12.1.1947, 28.11.1948, 20.11.1949, 31.5.1965, 27.12.1992

Puig Raspall, Jaume 2.9.2008, 26.8.2010, 30.8.2011, 3.1.2012, 10.4.2012, 4.9.2012, 25.11.2012, 20.2.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 10.9.2013, 15.12.2013, 27.2.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 24.8.2014, 2.9.2014, 13.11.2014, 30.11.2014, 12.2.2015, 16.3.2015, 7.4.2015, 11.6.2015, 20.6.2015, 11.7.2015, 23.8.2015, 31.8.2015, 8.9.2015, 8.12.2015, 13.12.2015, 29.3.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 30.8.2016, 11.12.2016, 27.4.2017, 29.4.2017, 8.7.2017, 5.9.2017, 18.11.2017, 8.3.2018, 3.4.2018, 16.6.2018, 4.9.2018, 23.12.2018, 20.1.2019, 28.2.2019, 23.4.2019, 5.11.2019, 1.3.2020

Puigbó, Dr. Pere 6.6.1948, 30.5.1949, 6.11.1949, 7.4.1950, 23.9.1951

Puigrós Font, Miquel (P. Damià d'Òdena) 8.5.1983

Puigrós Ascón, Jordi 9.12.1990, 8.12.2013

Puigrefagut Vilaplana, Mn. Xavier 5.7.1990

Pujol, M. Antònia 13.12.2015

Pujol, Mireia 24.6.2000

Pujol Balcells, Dr. Jaume 6.8.2016

Pujol Corrius, Mn. Josep M. 3.2.2008, 1.3.2008, 26.3.2008, 1.2.2009, 31.1.2010, 30.1.2011, 5.2.2012, 3.2.2013, 2.2.2014, 12.10.2014, 1.2.2015, 7.2.2016, 3.9.2016, 5.2.2017, 4.2.2018, 3.2.2019, 2.2.2020

Pujol Muns, Isidre 30.12.1962, 17.2.1963, 33.3.1963, 17.3.1963, 19.10.1963, 10.11.1963, 16.2.1964, 1.3.1964, 7.3.1965, 17.3.1968

Pujol Pola, Xavier 24.12.1993, 24.12.1994

Pujol Soley, Jordi 1.5.1988, 22.3.1990, 1991

Puñal Miró, Elisabet 3.9.1996, 31.5.1998, 6.7.2008, 2.9.2008, 30.11.2008, 22.11.2009, 29.11.2009, 19.1.2010, 10.3.2010, 6.4.2010, 22.5.2010, 10.7.2010, 26.8.2010, 21.11.2010, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.11.2011, 16.2.2012, 10.4.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 13.10.2012, 7.2.2013, 20.2.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 15.12.2013, 22.2.2014, 8.6.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 2.9.2014, 30.11.2014, 28.3.2015, 20.6.2015, 11.7.2015, 31.8.2015, 8.12.2015, 4.2.2016, 16.4.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 9.7.2016, 30.8.2016, 11.12.2016, 11.12.2016, 28.2.2017, 8.7.2017, 5.9.2017, 28.10.2017, 18.11.2017, 10.12.2017, 8.2.2018, 8.3.2018, 16.6.2018, 7.7.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 23.12.2018, 2.2.2019, 28.2.2019, 23.4.2019, 5.11.2019, 1.3.2020

Q

Queralt, Mn. Lluís 25.1.1953, 1977

Queralt Gili, Rosa 21.1.1991

Queraltó Casas, Àngels 21.10.2001

Quintana, Ramon 20.10.2002

Quintana Serradell, Jordi 18.2.2015

R

Rainier III de Mónaco (Grimaldi) 1958, 28.8.1958

Ramió Diumenge, Concepció 21.11.2004, 19.11.2006, 18.11.2007

Ramírez, Mn. Enric 22.6.2014

Ramírez, Fra Felipe 4.10.2015

Ramonjuan Carbonell, Josep M. 26.11.1960

Ratera Castelltort, M. Teresa 13.12.1980, 24.5.1981, 13.6.1981, 27.11.1981, 21.2.1982, 30.5.1982, 1983, 23.1.1983, 8.5.1983, 23.10.1983, 6.1.1984, 29.4.1984, 15.12.1985, 28.3.1986, 29.11.1987, 2.10.1988, 13.11.1988, 15.1.1989,

23.4.1989, 14.5.1989, 27.5.1989, 17.12.1989, 14.1.1990, 4.2.1990, 22.4.1990, 9.8.1990, 7.10.1990, 2.12.1990, 9.12.1990, 28.4.1991, 21.5.1991, 29.7.1991, 19.1.1992, 21.4.1992, 26.4.1992, 7.6.1992, 6.9.1994, 30.10.1994, 27.11.1994, 18.12.1994, 11.6.2000, 20.10.2002, 27.3.2014

Ratés Ollé, Maria 20.8.1991

Raurell Farràs, Mn. Joan 1984, 1.9.1984, 30.9.1984, 12.10.1984, 8.12.1984, 31.12.1984, 16.1.1985, 31.5.1985, 12.10.1985, 8.12.1985, 17.1.1986, 14.2.1986, 28.3.1986, 12.10.1986, 8.12.1986, 17.1.1987, 17.4.1987, 12.10.1987, 8.12.1987, 19.2.1988, 26.4.1988, 29.4.1988, 1.5.1988, 31.5.1988, 20.11.1988, 14.5.1989, 27.5.1989, 31.5.1989, 12.10.1989, 24.12.1989, 13.4.1990, 20.4.1990, 26.4.1990, 1.9.1990, 8.12.1990, 9.12.1990, 24.12.1990, 3.4.1991, 16.8.1991, 20.8.1991, 28.8.1991, 22.9.1991, 12.10.1991, 10.11.1991, 8.12.1991, 6.3.1992, 21.4.1992, 22.4.1992, 23.5.1992, 5.7.1992, 20.9.1992, 18.10.1992, 22.11.1992, 8.12.1992, 9.4.1993, 14.4.1993, 1.5.1993, 12.10.1993, 8.12.1993, 17.4.1994, 18.2.1994, 6.4.1994, 3.7.1994, 17.7.1994, 27.11.1994, 8.12.1994, 24.12.1994, 18.1.1995, 26.1.1995, 3.3.1995, 24.8.1995, 1.9.1995, 1.9.1996, 25.4.2003, 21.11.2004, 8.3.2006, 19.4.2006, 22.10.2009, 16.9.2017

Raventós, Manuel 3.8.2009, 28.10.2017

Realp Alemany, Josep 26.6.2005

Regí, Dr. Sebastià 8.10.1939

Relats Bou, Mn. Estanislao 1961, 1.4.1979, 27.3.1980

Rey Alemany, Joan 17.1.1987

Riba, Eduard 10.2.2007

Riba Colom, M. Àngels 17.5.2017

Riba, Carme 27.11.1994

Riba Pont, Dr. Josep 25.1.1953, 27.12.1964

Riba Codina, Mn. Narcís 17.1.1987, 13.11.1988, 31.5.1989, 15.9.2007

Riba Colom, M. Angels 20.12.1964, 27.12.1964

Riba Colom, Jordi 15.1.1989, 9.5.2010

Riba Ferrer, M. Teresa 14.11.2009

Riba Fontanelles, M. Àngels 31.1.1988, 22.11.1992, 6.9.1994, 3.9.1996, 31.5.1997, 22.11.1998, 2.4.2002, 22.4.2003, 31.8.2004, 21.11.2004, 21.11.2004, 29.3.2005, 18.4.2006, 29.8.2006, 10.2.2007, 25.11.2007, 2.9.2008, 30.11.2008, 29.11.2009, 26.8.2010, 30.8.2011, 4.9.2012, 29.8.2013, 15.12.2013, 5.7.2014, 2.9.2014, 12.2.2015, 20.6.2015, 31.8.2015, 4.2.2016, 11.6.2016, 30.8.2016, 5.9.2017, 18.11.2017, 4.9.2018, 5.11.2019, 1.3.2020

Riba Gabarró, Carolina (C.R.) 13.12.1980, 24.5.1981, 23.10.1983, 24.1.2013

Riba Gabarró, Josep 16.9.1967, 1.9.1988, 8.4.1989, 28.4.1991, 27.6.1993, 1996, 14.1.2007, 17.1.2014

Riba Gumà, Josep 19.10.1963, 10.11.1963, 16.2.1964, 1.3.1964, 21.2.1965, 27.6.1965, 23.10.1965, 26.12.1965, 6.3.1966, 4.3.1967

Riba Gumà, Salvador 26.12.1956, 26.12.1960, 1963, 16.11.1963, 5.9.1989, 30.8.1994

Riba Lloret, M. Assumpció 20.12.1964

Riba Martí, Francesc 27.5.1989, 28.5.1989

Riba Montfort, Pere 18.3.1989

Riba Roca, M. Gemma 6.11.1949

Riba Ollé, Anna M. 24.11.1957

Riba Tomàs, Teresa 22.4.1992, 17.1.1994, 19.12.2003, 23.12.2004, 21.12.2007, 2.2.2012

Riba Trepà, Cristina 8.4.1989

Riba P. Robert de la (Joan Sans Balcells) 24.12.1942, 19.11.1944, 19.3.1945, 19.3.1945, 24.11.1945, 1945

Ribalta Cardona, M. Àngels 1944, 1977, 11.6.2000

Ribas Feixas, Joan 3.1.2015

Ribé Samaniego, Lidia 8.12.2005, 29.8.2006, 9.9.2006, 19.11.2006, 4.3.2007

Ribé, Josep 12.5.1957

Ribera Pou, Antoni 26.12.1965, 13.12.1980

Ribera Pou, M. Dolors 31.12.1963, 31.5.1965, 13.6.1981, 2.7.1986, 22.11.1987, 20.11.1988, 31.5.1991, 7.5.1994, 31.5.1994, 6.9.1994, 3.9.1996

Ribó Mir, Segismon 20.4.1973, 11.11.1990

Ribó Sugranyes, Enric 14.11.1948, 1.7.1989, 1.7.1991

Ricart, P. Francesc 8.12.1945

Riera, Joan 8.5.1960

Riera Fonts, Carles 6.4.2019

Riera Minguet, Carme 17.5.2017

Riera, Montserrat 22.6.2007

Riera Tatger, Mn. Josep 7.4.1944

Riera Montraveta, Ramon 10.10.1997

Rigolfas Torras, Josefina 25.4.1960, 26.12.1964, 23.5.1965, 26.12.1965

Rinscheid, Michael 16.9.1999

Rio Campmajó, Antoni del 30.12.1962, 17.2.1963, 24.2.1963, 17.3.1963, 19.10.1963, 16.2.1964, 27.12.1964, 23.10.1965, 6.1.1966

Rio Campmajó, Leonard del (Len.ric/Joglar) 1948, 29.11.1953, 26.12.1959, 26.11.1960, 15.9.1962, 14.10.1962, 30.12.1962, 17.2.1963, 3.3.1963, 17.3.1963, 12.5.1963, 19.10.1963, 10.11.1963, 26.12.1963, 16.2.1964, 1.3.1964, 5.5.1964, 1.12.1964, 20.12.1964, 27.12.1964, 1965, 7.3.1965, 25.5.1965, 27.6.1965, 5.9.1965, 23.10.1965, 26.12.1965, 6.1.1966, 6.3.1966, 19.3.1966, 20.11.1966, 16.9.1967, 26.12.1967, 1968, 17.3.1968, 7.7.1969, 17.9.1981, 27.11.1981, 21.2.1982, 24.12.1982, 23.10.1983, 6.11.1983, 1985, 2.6.1985, 11.5.1986, 10.5.1987, 31.5.1987, 14.6.1987, 31.1.1988, 19.5.1988, 3.6.1988, 5.6.1988, 19.6.1988, 1.9.1988, 28.10.1988, 13.11.1988, 11.1.1989, 15.1.1989, 19.2.1989, 24.2.1989, 15.4.1989, 16.4.1989, 23.4.1989, 21.5.1989, 27.5.1989, 28.5.1989, 9.7.1989, 13.10.1989, 26.11.1989, 17.12.1989, 14.1.1990, 4.2.1990, 13.4.1990, 22.4.1990, 20.5.1990, 27.5.1990, 24.8.1990, 7.10.1990, 2.12.1990, 1.1.1991, 13.1.1991, 29.3.1991, 28.4.1991, 12.5.1991, 29.7.1991, 19.1.1992, 3.4.1992, 17.4.1992, 21.4.1992, 26.4.1992, 7.6.1992, 6.8.1992, 20.12.1992, 24.12.1992, 27.12.1992, 25.4.1993, 22.6.1993, 31.7.1993, 6.8.1993, 13.8.1993, 24.12.1993, 22.5.1994, 29.5.1994, 17.7.1994, 3.8.1994, 12.8.1994, 8.9.1994, 18.9.1994, 8.10.1994, 29.10.1994, 30.10.1994, 27.11.1994, 18.12.1994, 24.12.1994, 14.5.1995, 28.5.1995, 19.5.1996, 22.8.1996, 1.9.1996, 3.9.1996, 1.12.1996, 15.12.1996, 11.5.1997, 15.6.1997, 16.11.1997, 7.8.1998, 13.9.1998, 19.10.1999, 19.12.1999, 4.6.2000, 11.6.2000, 1.4.2001, 17.4.2001, 24.6.2001, 2002, 22.2.2002, 23.3.2002, 14.4.2002, 2.6.2002, 14.6.2002, 20.10.2002, 26.4.2003, 5.9.2003, 7.9.2003, 28.12.2003, 28.4.2004, 24.6.2004, 21.11.2004, 26.12.2004, 29.3.2005, 26.6.2005, 4.10.2005, 8.3.2006, 7.5.2006, 11.6.2006, 9.7.2006, 29.8.2006, 5.9.2006, 19.11.2006, 31.12.2006, 14.1.2007, 4.3.2007, 27.3.2007, 10.4.2007, 24.4.2007, 22.6.2007, 2.7.2007, 15.7.2007, 29.8.2007, 6.11.2007, 25.11.2007, 2008, 22.1.2008, 1.3.2008, 25.3.2008, 5.4.2008, 25.5.2008, 29.5.2008, 20.5.2008, 19.6.2008, 6.7.2008, 2.9.2008, 30.11.2008, 2009, 19.2.2009, 7.3.2009, 15.3.2009, 21.3.2009, 14.4.2009, 5.5.2009, 27.6.2009, 10.7.2009, 11.7.2009, 3.8.2009, 29.11.2009, 25.1.2010, 21.2.2010, 27.2.2010, 7.3.2010, 8.5.2010, 22.5.2010, 10.7.2010, 21.11.2010, 30.12.2010, 1.1.2011, 5.3.2011, 21.5.2011, 9.5.2011, 12.6.2011, 28.6.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 1.9.2011, 27.11.2011, 3.1.2012, 26.1.2012, 4.3.2012, 15.3.2012, 28.4.2012, 27.5.2012, 31.5.2012, 21.6.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 25.11.2012, 24.1.2013, 2.3.2013, 27.4.2013, 28.4.2013, 9.5.2013, 11.5.2013, 19.5.2013, 20.5.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 20.10.2013, 4.12.2013, 8.12.2013, 15.12.2013, 29.12.2013, 2014, 17.1.2014, 30.1.2014, 2.2.2014, 27.2.2014, 1.3.2014, 21.3.2014, 27.3.2014, 24.4.2014, 17.5.2014, 19.5.2014, 29.5.2014, 8.6.2014, 12.6.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 21.7.2014, 6.8.2014, 17.8.2014, 2.9.2014, 21.9.2014, 12.10.2014, 25.10.2014, 6.11.2014, 13.11.2014, 15.11.2014, 30.11.2014, 13.1.2015, 12.2.2015, 18.2.2015, 16.3.2015, 16.5.2015, 24.5.2015, 11.6.2015, 20.6.2015, 10.7.2015, 23.8.2015, 31.8.2015, 16.9.2015, 13.12.2015, 2016, 1.1.2016, 3.1.2016, 23.1.2016, 31.1.2016, 14.2.2016, 28.4.2016, 30.4.2016, 8.5.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 23.8.2016, 30.8.2016, 6.10.2016, 27.10.2016, 24.11.2016, 11.12.2016, 4.3.2017, 9.3.2017, 25.3.2017, 27.4.2017, 29.4.2017, 4.6.2017, 24.6.2017, 8.7.2017, 15.7.2017, 16.8.2017, 5.9.2017, 28.10.2017, 29.10.2017, 18.11.2017, 10.12.2017, 2018, 8.3.2018, 17.3.2018, 3.4.2018, 14.4.2018, 16.6.2018, 7.7.2018, 14.7.2018, 4.9.2018, 18.10.2018, 21.10.2018, 22.11.2018, 16.12.2018, 23.12.2018, 20.1.2019, 6.2.2019, 14.2.2019, 28.2.2019, 6.4.2019, 5.5.2019, 5.11.2019, 15.11.2019, 17.11.2019, 22.12.2019, 1.3.2020, 20.9.2020

Rio Campmajó, Rosa M. del 30.12.1962, 17.2.1963, 24.2.1963, 17.3.1963, 19.10.1963, 10.11.1963, 26.12.1963, 31.12.1963, 16.2.1964, 20.12.1964, 27.12.1964, 21.2.1965, 31.5.1965, 27.6.1965, 23.10.1965, 6.1.1966, 17.3.1968, 15.12.1985, 22.11.1987, 31.1.1988, 27.5.1989, 26.9.1989, 13.10.1989, 26.11.1989, 17.12.1989, 14.1.1990, 9.12.1990, 8.12.1991, 24.12.1991, 22.11.1992, 20.12.1992, 31.7.1993, 22.5.1994, 6.9.1994, 3.9.1996, 1.12.1996, 7.8.1998, 7.8.1998, 22.11.1998, 8.12.2000

Rio Montfort, Josep M. del 16.10.1960, 11.5.1969, 15.1.1989, 30.4.1989

Rio Montfort, Maria del (Assumpció) 1939, 12.4.1939, 8.9.1939, 25.12.1939, 24.3.1940, 6.8.1940, 5.10.1940, 10.2.1941, 4.5.1941, 23.11.1941, 24.12.1941, 1942, 22.2.1942, 1.5.1942, 28.6.1942, 29.6.1942, 22.11.1942, 13.12.1942, 18.4.1943, 16.5.1943, 11.6.1943, 25.12.1943, 1944, 1.1.1944, 23.4.1944, 4.6.1944, 31.10.1944, 26.11.1944, 30.5.1945, 2.6.1945, 28.6.1945, 31.10.1945, 1946, 1.1.1946, 23.4.1946, 30.5.1946, 10.6.1946, 28.7.1946, 15.8.1946, 27.10.1946, 31.10.1946, 1.12.1946, 26.12.1946, 31.12.1946, 1947, 12.1.1947, 2.2.1947, 13.4.1947, 18.5.1947, 31.5.1947, 7.9.1947, 16.11.1947, 30.11.1947, 26.12.1947, 31.12.1947, 1948, 16.8.1948, 27.8.1948, 7.9.1948, 14.11.1948, 24.12.1948, 26.12.1948, 19.3.1949, 27.4.1949, 30.9.1949, 1.10.1949, 26.12.1949, 31.12.1949, 5.1.1950, 18.2.1950, 19.3.1950, 1.4.1950, 8.4.1950, 22.4.1950, 30.4.1950, 10.9.1950, 15.10.1950, 27.10.1950, 8.12.1950, 24.12.1950, 26.12.1950, 31.12.1950, 20.1.1951, 19.3.1951, 22.4.1951, 10 al 14.5.1951, 17.6.1951, 1.7.1951, 8.7.1951, 23.9.1951, 29.9.1951, 3.10.1951, 1951, 25.11.1951, 24.12.1951, 26.12.1951, 1952, 27.1.1952, 18.3.1952, 30.3.1952, 11.5.1952, 22.5.1952, 29.6.1952, 7.9.1952, 1.12.1952, 8.12.1952, 26.12.1952, 30.12.1952, 1953, 20.1.1953, 2.2.1953, 2.3.1953, 10.5.1953, 24.5.1953, 3.6.1953, 21.6.1953, 29.11.1953, 26.12.1953, 20.4.1954, 9.5.1954, 22.5.1954, 8.8.1854, 5.12.1954, 5.12.1954, 24.12.1954, 26.12.1954, 2.1.1955, 12.6.1955, 28.8.1955, 24.12.1955, 5.2.1956, 29.3.1956, 13.5.1956, 2.9.1956, 9.9.1956, 28.10.1956, 28.11.1956, 24.3.1957, 18.4.1957, 2.8.1957, 19.11.1957, 26.1.1958, 29.6.1958, 28.8.1958, 8.12.1958, 2.1.1959, 3.5.1959, 24.5.1959, 18 i 19.7.1959, 27.9.1959, 25.10.1959, 8.11.1959, 13.12.1959, 1.1.1960, 25.4.1960, 4.5.1960, 8.5.1960, 15.5.1960, 17.11.1960, 20.11.1960, 26.11.1960, 26.12.1960, 18.1.1961, 26.8.1961, 28.11.1961, 26.12.1961, 6.5.1962, 15.8.1962, 30.11.1962, 30.12.1962, 17.2.1963, 24.3.1963, 13.5.1963, 23.11.1963, 26.12.1963, 31.12.1963, 19.1.1964, 15.2.1964, 10.3.1964, 14.7.1964, 26.9.1964, 20.12.1964, 26.12.1964, 27.12.1964, 22.5.1965, 23.5.1965, 25.5.1965, 31.5.1965, 5.9.1965, 26.12.1965, 6.1.1966, 30.1.1966, 19.3.1966, 20.11.1966, 22.11.1966, 1967, 21.5.1967, 26.12.1967, 18.2.1968, 24.12.1968, 12.1.1969, 8.6.1969, 7.9.1969, 17.5.1970, 1.7.1970, 17—1.1971, 23.1.1971, 24.12.1972, 1.11.1973, 15.12.1973, 16.12.1973, 6.6.1974, 3.10.1974, 29.12.1974, 1975, 25.4.1975, 22.6.1975, 5.7.1975, 7.11.1975, 24.12.1975, 11.1.1976, 1.2.1976, 8.4.1977, 20.8.1977, 1978, 1.5.1978, 25.11.1979, 26.11.1979, 23.12.1979, 1980, 10.1.1980, 17.2.1980, 1.5.1980, 9.6.1980, 13.12.1980, 24.12.1980, 1981, 1.5.1981, 24.5.1981, 13.6.1981, 17.9.1981, 27.11.1981, 2.12.1981, 10.1.1982, 7.2.1982, 21.2.1982, 30.5.1982, 14.7.1982, 1.10.1982, 14.11.1982, 27.11.1982, 1983, 23.1.1983, 12.6.1983, 19.6.1983, 6.7.1983, 23.10.1983, 30.10.1983, 8.12.1983, 6.1.1984, 11.1.1984, 3.6.1984, 30.9.1984, 16.1.1985, 10.3.1985, 19.5.1985, 15.12.1985, 11.5.1986, 2.7.1986, 17.1.1987, 10.5.1987, 31.5.1987, 14.6.1987, 14.11.1987, 22.11.1987, 29.11.1987, 8.12.1987, 15.4.1988, 29.4.1988, 15.5.1988, 29.5.1988, 20.5.1988, 3.6.1988, 5.6.1988, 11.6.1988, 1.9.1988, 15.9.1988, 2.10.1988, 9.10.1988, 28.10.1988, 13.11.1988, 19.11.1988, 18.12.1988, 15.1.1989, 8.4.1989, 16.4.1989, 23.4.1989, 1.5.1989, 7.5.1989, 14.5.1989, 27.5.1989, 28.5.1989, 5.9.1989, 26.9.1989, 13.10.1989, 24.11.1989, 26.11.1989, 17.12.1989, 5.1.1990, 14.1.1990, 4.2.1990, 5.2.1990, 22.3.1990, 24.3.1990, 18.4.1990, 22.4.1990, 22.4.1990, 26.4.1990, 13.5.1990, 27.5.1990, 9.8.1990, 15.8.1990, 7.10.1990, 2.12.1990, 9.12.1990, 13.1.1991, 19.3.1991, 28.4.1991, 8.8.1991, 17.9.1991, 19.1.1992, 4.4.1992, 21.4.1992, 17.5.1992, 31.5.1992, 7.6.1992, 18.10.1992, 22.11.1992, 8.12.1992, 20.12.1992, 27.12.1992, 25.4.1993, 23.5.1993, 24.12.1993, 1994, 15.5.1994, 22.5.1994, 29.6.1994, 17.7.1994, 12.8.1994, 30.8.1994, 6.9.1994, 7.9.1994, 9.9.1994, 30.10.1994, 19.11.1994, 27.11.1994, 8.12.1994, 18.12.1994, 24.12.1994, 2.1.1995, 30.4.1995, 14.5.1995, 28.5.1995, 8.12.1995, 1996, 14.1.1996, 16.1.1996, 1.9.1996, 3.7.1996, 1.12.1996, 15.12.1996, 15.3.1997, 1.5.1997, 16.6.1997, 21.9.1997, 23.9.1997, 16.11.1997, 28.12.1997, 20.1.1998, 6.6.1998, 7.8.1998, 22.11.1998, 16.9.1999, 19.10.1999, 28.11.1999, 19.12.1999, 2000, 11.1.2000, 25.4.2000, 8.6.2000, 11.6.2000, 11.6.2000, 20.6.2000, 23.6.2000, 4.7.2000, 23.7.2000, 8.12.2000, 18.1.2001, 21.10.2001, 23.3.2002, 14.4.2002, 2003, 2.2.2003, 25.4.2003, 4.9.2003, 23.11.2003, 2004, 21.11.2004, 2006, 6.3.2006, 8.3.2006, 19.11.2006, 2007, 4.3.2007, 9.3.2008, 8.3.2009, 2010, 6.3.2011, 18.8.2011, 4.3.2012, 3.3.2013, 15.12.2013, 16.3.2014, 8.6.2014, 15.3.2015, 30.10.2015, 12.2.2016, 6.3.2016, 29.3.2016, 23.8.2016, 26.2.2017, 2.4.2017, 4.3.2018, 20.5.2018, 22.11.2018, 23.12.2018, 3.3.2019, 1.5.2019, 15.11.2019, 20.9.2020

Rio Montfort, Mercè del 1939, 1941, 1942, 28.6.1942, 29.6.1943, 27.8.1943, 28.11.1943, 31.12.1944, 20.1.1945, 19.3.1945, 2.6.1945, 20.4.1946, 27. 10.1946, 12.1.1947, 10.5.1947, 1948, 30.5.1948, 28.11.1948, 18.12.1948, 23.4.1949, 30.9.1949, 15.1.1950, 23.4.1950, 28.9.1951, 3.10.1951, 30.3.1952, 2.2.1953, 10.5.1953, 10.11.1954, 24.5.1954, 24.11.1957, 19 al 21.4.1958, 17.7.1960, 26.11.1960, 31.12.1963, 15.2.1964, 10.3.1964, 1965, 23.5.1965, 31.5.1965, 1967, 15.1.1967, 14.1.1968, 20.12.1968, 12.1.1969, 18.1.1969, 11.1.1970, 18.1.1970, 1.7.1970, 23.1.1972, 14.5.1972, 16.12.1972, 17.12.1972, 15.12.1973, 16.12.1973, 14.12.1974, 1975, 28.1975, 20.12.1975, 2.1.1976, 16.1.1977, 20.8.1977, 1.10.1982, 14.11.1982, 6.7.1983, 11.1.1984, 15.12.1985, 22.11.1987, 31.1. 1988, 29.4.1988, 1.5.1988, 30.5.1988, 19.11.1988, 16.4.1989, 1.5.1989, 28.5.1989, 26.9.1989, 13.10.1989, 26.11.1989, 17.12.1989, 27.2.1990, 18.4.1990, 26.4.1990, 17.7.1990, 22.7.1990, 9.8.1990, 22.8.1990, 30.11.1990, 9.1.1991, 19.3.1991, 29.7.1991, 15.10.1991, 21.4.1992, 7.6.1992, 15.7.1992, 22.11.1992, 26.11.1992, 25.4.1993, 31.5.1993, 1994, 3.8.1994, 6.9.1994, 27.11.1994, 1996, 22.8.1996, 1.12.1996, 15.12.1996, 15.3.1997, 23.11.1997, 31.7.1998, 7.8.1998, 22.11.1998, 28.11.1999, 11.1.2000, 25.4.2000, 11.6.2000, 20.6.2000, 4.7.2000, 2001, 1.4.2001, 14.4.2002, 2003, 2.2.2003, 25.4.2003, 26.4.2003, 23.11.2003, 21.11.2004, 8.3.2006

Rio Montfort, Leonard del 27.5.1989, 27.11.1994

Rio Santacana, Leonard del 20.8.1977

Rio Sanz, Arnau del 20.9.2020

Rio Sanz, Èric del 20.9.2020

Rio Torrents, Imma del 22.11.1987, 7.5.1989, 26.11.1989, 17.12.1989, 12.5.1991, 26.4.1992, 1.5.1992, 22.11.1992, 25.4.1993, 1.5.1993, 31.7.1993, 29.6.1994, 3.8.1994, 6.9.1994, 3.9.1996, 1.12.1996, 31.5.1997, 22.11.1998, 16.9.1999, 31.8.2004, 21.11.2004

Rio Torrents, Josep del (Pin) 9.7.1989, 22.11.1992, 13.9.1998, 8.3.2006, 21.3.2009, 25.1.2010, 21.11.2010, 29.5.2014, 13.12.2015

Rio Torrents, Leonard del 4.2.1990, 6.12.1990, 22.11.1992, 24.12.1993, 24.12.1994, 10.10.1997, 8.3.2006, 19.6.2008, 25.9.2013, 16.12.2018

Rio Torrents M. Rosa del 27.5.1989, 26.9.1989, 26.11.1989, 23.4.1991, 1.5.1991, 31.5.1992, 22.11.1992, 1.5.1993, 15.5.1993, 31.7.1993, 1.5.1994, 21.5.1994, 29.6.1994, 3.8.1994, 6.9.1994, 3.9.1996, 1.12.1996, 7.8.1998, 22.11.1998, 14.4.2002, 20.10.2002, 31.8.2004, 20.11.2005, 29.8.2006, 19.6.2008, 25.1.2010, 21.11.2010, 30.4.2011, 2013, 19.5.2013, 6.11.2014, 30.11.2014, 17.11.2019

Rivera, P. Antonio 1.1.2012

Robles Quintana, Xavier 20.9.2020

Roca Murt, Antoni 12.5.1963

Roca Sitges, Rafael 7.11.2019

Roca Valls, M. Àngels 29.4.1988, 18.3.1989, 12.5.1991, 1.5.1994, 6.9.1994, 3.9.1996

Roca Herrera, Joan 28.5.1988

Roca Herrera, Josep M. 17.9.1981, 10.1.1982

Roca Herrera, Margarida 23.12.1979, 10.1.1982, 11.11.1990, 27.2.2005, 8.12.2012, 8.12.2013, 20.2.2015, 29.11.2015

Rodergas Vila, Mn. Climent 3.5.1959, 20.1.1960

Rodríguez de la Morena, Amancio 26.2.2011

Rodríguez, Carla 22.12.2017

Rodríguez, Isabel 31.12.1963

Rodríguez, Marta 21.11.2009

Rodríguez Serrano, Anna 27.7.1991, 22.11.1992, 31.7.1993, 22.5.1994, 3.8.1994, 6.9.1994, 3.9.1996, 7.8.1998, 22.11.1998, 23.11.2003, 31.8.2004, 29.8.2006

Roig Roca, Isidre 27.11.1981

Roig Cantón, Mn. Pere 8.12.1991, 24.12.1993, 26.4.2000, 29.4.2000, 2.3.2001, 24.12.2001, 23.4.2003, 26.4.2003, 24.7.2004, 8.12.2005, 8.3.2006, 8.12.2006, 23.2.2007, 11.4.2007, 15.9.2007, 8.12.2007, 8.2.2008, 21.3.2008, 25.3.2008, 26.3.2008, 10.7.2008, 27.2.2009, 15.4.2009, 10.7.2009, 13.9.2009, 22.11.2009, 8.12.2009, 19.2.2010, 2.4.2010, 7.4.2010, 10.7.2010, 8.12.2010, 22.4.2011, 25.9.2011, 8.12.2011, 6.4.2012, 10.4.2012, 8.7.2012, 8.12.2012, 1.1.2013, 15.2.2012, 29.3.2013, 3.4.2013, 10.7.2013, 1.1.2014, 7.3.2014, 18.4.2014, 25.4.2014, 15.6.2014, 29.6.2014, 10.7.2014, 15.9.2014, 8.12.2014, 20.2.2015, 24.5.2015, 10.7.2015, 15.9.2015, 22.11.2015, 1.1.2016, 30.3.2016, 8.5.2016, 10.7.2016, 3.9.2016, 1.1.2017, 4.6.2017, 10.7.2017, 8.12.2017, 1.1.2018, 16.2.2018, 30.3.2018, 20.5.2018, 1.7.2018, 8.12.2018, 1.1.2019, 8.3.2019, 5.5.2019, 28.2.2020

Roig Masriera, Enric 2.2.1953

Roig Llop, Tomàs (Miquel de Girona) 13.4.1947, 1950

Roig Satorras, M. Teresa 22.11.1966, 26.12.1967, 27.3.2014

Roma, Cristina 15.11.2019

Roma Alsina, Jaume 9.12.1990

Roma Caballería, Mn. Felip 31.5.1941

Romero Lagatto, P. Jesús 4.3.2018

Romero Mateos, Consol 21.6.1964

Romeu Corominas, Mn. Lluís 14.5.1988

Romeu Figueras, Dr. Josep 21.6.1953, 1.9.1988, 8.4.1989, 19.4.1991, 22.6.1993

Ros, Miquel 21.2.1982, 1.10.1982, 11.1.1984
 Rosa Carazo, Miguel 24.3.1957, 11.6.2000, 22.6.2007
 Rosa Ratera, Elia 20.12.1964
 Rosell, P. Martí 15.3.2015, 4.10.2015
 Rosés, Pau 1940, 17.2.1963
 Roset Torrens, Sira 17.8.1999, 25.4.2000, 25.4.2003
 Roset Vidal, Joan 28.10.1988, 30.4.1989
 Rosich, Lluís 1.12.1946
 Rosich Torrens, Aurèlia 31.12.1963, 31.5.1965, 26.11.1989, 24.12.1990, 24.12.1991, 22.11.1992, 31.7.1993, 7.8.1993, 3.8.1994, 6.9.1994, 3.9.1996, 16.11.1997, 23.11.1997, 22.11.1998, 31.8.2004, 21.11.2004, 29.8.2006
 Rossell Masmitjana, Josep Mn. 31.5.1942, 8.4.1947
 Rossell Farré, Josep 27.11.1994
 Roura Jaume, Roser 1939, 1941, 12.1.1947, 1965, 23.5.1965, 31.5.1965, 29.4.1988, 28.5.1989, 15.12.1992
 Rovira Guiteras, Joan M. Mn. 23.11.1941
 Rovira de Perez, Maria 19.6.1960
 Ruaix Vinyet, Mn. Josep 29.5.2008, 3.3.2012, 25.9.2013, 9.3.2017
 Rubio, Llorenç 28.7.2004
 Rubio Ferran, Gustau 3.3.1963, 7.3.1965, 6.3.1966, 4.3.1967, 16.4.1989
 Rull, Jaume 13.11.1988
 Rull, Gna. Marcel·la de la Immaculada 30.11.1952
 Ruiz, Josefina 2.2.2019
 Rusiñol Prats, Santiago 20.11.1966

S

Sabaté, Josep 22.6.2007
 Sabaté Gabarró, Carme 26.11.1944, 5.6.1988
 Sabaté Padrós, Mn. Josep 1977, 24.8.1992, 24.4.1993, 23.4.1994, 30.4.1995, 30.4.1996, 26.4.1997, 25.4.1998, 26.4.1999, 29.4.2000, 28.4.2001, 27.4.2002, 26.4.2003, 23.11.2003, 24.4.2004, 21.11.2004, 23.4.2005, 29.4.2006, 28.4.2007, 26.4.2008, 30.11.2008, 25.4.2009, 24.4.2010, 30.4.2011, 28.4.2012, 27.4.2013, 25.4.2015, 30.4.2016, 29.4.2017, 28.4.2018, 28.4.2019
 Sabaté Reixach, Marcel 18.8.2011
 Sagarra Castellarnau, Josep M. 20.11.1966, 20.12.1992, 24.12.1994, 19.5.1996, 11.5.1997
 Sagrera Anglada, Santos 22.11.1946
 Shakespeare, William 20.11.1966
 Sainz, Montserrat 28.7.2004
 Sainz de la Maza, Eduardo 4.3.1967
 Sala Català, Mn. Andreu 21.10.2001
 Sal Costa, Xavier (Xevi) 9.6.2011
 Sala, P. Joan 31-5-1988, 30-4-1989
 Sala, Gaspar 25.11.1995
 Sala, Montserrat 29.5.2014
 Sala Pagès, Mn. Agustí 11.4.1952
 Sala, Ramon 26.12.1964
 Sala Rius, Anna 14.4.2018
 Saladrigas 27.5.1989
 Salas, Mn. Jordi 29.6.2014, 7.9.2014

Salcedo, P. Julio 1.1.2012

Salgado Gómez, M. Àngels 27.11.1994

Salgado Jiménez, Mn. Gregori 23.10.1983, 30.8.1984, 7.8.1998

Salla Solà, M. Santfores 9.3.2017

Salvadó Segura, Irene 31.8.2015, 4.6.2017, 5.9.2017, 7.7.2018, 4.9.2018, 28.2.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020

Samos, Isabel 20.7.1996

Samper Domingo, Albert 20.9.2020

Sanabria Gonzàlez, Josep 26.4.1981

Sanabra Vilarroya, Flora 9.6.1980, 27.11.1981, 23.10.1983, 26.4.1988, 29.4.1988, 3.6.1988, 27.5.1989

Sanahuja Rifé, Basilisa 24.12.1993

Sánchez, José 1986

Sánchez Caparrós, Silvia 14.10.1995

Sánchez Fuentes, Rosa M. 30.9.2006

Sánchez Martínez, Joan Antoni 19.11.2006, 22.6.2007, 15.7.2007, 30.11.2008, 8.12.2013

Sánchez Mojena, P. Francesc M. 15.9.2014, 20.2.2015, 4.10.2015, 12.2.2016, 14.2.2016, 6.3.2016, 26.2.2017, 16.2.2018, 3.3.2019, 8.3.2019

Sánchez Pons, Rossend 8.7.1989

Sancho Aguilar, P. Manuel 7.3.1965

Sancho Marraco, Joan 14.11.1948

Sanclimens Serra, Josep (P. Mateu de Puig.reig) 10.4.2012, 3.3.2013, 15.9.2013, 16.3.2014

Sanglas Banús, Mn. Joan 28.8.2010

Santos, Lúcia dos 15.8.1962

Santpere Hernáez, Mary 10.11.1991

Santa Faz, Àngela de la 8.3.2006

Sanromà Solà, Dom. Josep M. 8.12.1993, 23.4.1994, 2.4.2002

Santaló Rull, Dr. J. 27.9.1959

Santutti, Pelegrino M. 27.5.1989

Sanuy, Joan 24.12.1993

Sanz Latiesas, Xavier 11.6.2000, 14.4.2002

Sanz Travé, Josep M. 17.9.1981

Sarabia Benítez, Rafael 26.12.1948

Sardà Salvany, Dr. Feliu 1.1.1991

Sardá Sellarés, Teresa 24.11.1957, 31.12.1963, 31.5.1965

Sarlé Marfull, Jordi 18.10.2018

Saura, Dr. Josep Lluís 12.6.1983

Savall Bernadet, Jordi 25.4.1960, 13.11.1988, 5.9.1989, 30.8.1994, 19.11.1994

Segalés, P. Ramon 6.10.1956, 7.9.1958, 27.9.1959

Segarra Malla, Dom. Ireneu (Jesús) 1.9.1988, 18.11.2005

Segovia Torres, Andrés 3.12.1953

Segués Susanna, Montserrat 12.1.1947, 19.5.1996, 3.9.1996, 11.5.1997, 23.11.1997, 22.11.1998, 8.3.2006, 23.4.2007, 2.9.2010, 21.11.2010, 30.1.2014

Segura Subirats, Ramon 20.9.2020

Segura Abad, Pepita 8.12.2013

Segura Carles, Jordi 8.12.2013, 10.7.2014, 8.12.2017, 8.12.2018

Selva Mullera, Narcís 15.1.2006, 27.11.2011, 25.11.2012

Sendiu Bertran, Marc 6.4.2019

Sendra, Jordi 24.6.2000

Sepe, Mons. C. 22.8.1990

Serarols Pallerols, Jaume 25.5.2008

Serarols Soler, M. Rosa 12.1.1947, 28.11.1948, 20.11.1949, 25.11.1951, 13.6.1981, 19.5.1985, 15.12.1985, 2.7.1986, 22.11.1987, 31.1.1988, 2.10.1988, 23.4.1989, 21.5.1989, 26.9.1989, 13.10.1989, 26.11.1989, 14.1.1990, 9.12.1990, 24.12.1990, 28.4.1991, 12.5.1991, 22.11.1992, 25.4.1993, 6.9.1994, 3.9.1996, 7.8.1998, 22.11.1998, 23.11.2003, 28.5.2004, 30.5.2004, 31.8.2004

Serarols Vilella, Gemma 4.9.2012, 13.7.2013, 29.8.2013, 12.7.2014, 2.9.2014, 12.2.2015, 28.3.2015, 11.7.2015, 31.8.2015, 4.2.2016, 16.4.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 30.8.2016, 27.4.2017, 29.4.2017, 5.9.2017, 16.6.2018, 4.9.2018, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020

Serra, Mireia 1.7.2007

Serra Bru, Mn. Josep 10.6.1960

Serra Esturí, Mn. Marià 3.4.2018

Serra Llansana, G. Lluís 6.5.1956

Serra Torras, Mn. Jaume 1979, 28.3.1986, 17.4.1987, 13.4.1990, 17.4.1992, 3.7.1994, 27.11.1994, 23.11.1997, 13.5.2000, 28.5.2004, 3.10.2004, 21.11.2004, 4.6.2005, 15.9.2005, 9.9.2006, 22.5.2010, 2010, 4.7.2010

Serradell, Francesc 14.11.1987

Serrahima Villaveccia, Lluís 30.4.1986

Setó Montalá, P. Magí (Bernat) 7.6.1992

Seuba, P. Jordi 4.10.2015

Sevilla, Júlia 17.5.1992

Sibila, Maribel 20.10.2002

Silva Méndez, P. Jesús César 3.8.1993

Singla Barceló, M. Lluïsa 12.5.1963

Singla Claramunt, M. Angels 30.12.1962, 17.2.1963, 17.3.1963, 19.10.1963, 10.11.1963, 26.12.1963, 16.2.1964

Singla Claramunt, Jaume 30.12.1962, 24.2.1963

Singla Morera, Josep 1957, 20.11.1960, 1963, 8.8.1980

Singla Sangrà, Jaume 15.4.1988, 20.11.1991, 8.12.2013, 30.10.2015

Sisquella Llacuna, Dolors 31.12.1963, 31.5.1965, 5.6.1988

Sisquella Dalmau, Francesca 5.6.1988

Soares, Mário Albero 19.6.2008

Sogas Pons, Enric 25.5.1965, 17.12.1989

Sola, Emiliano 23.11.1997

Solà, Encarnació 11.1.1984

Solà Dalmau, Maria 12.1.1947, 5.6.1988

Solà Dalmau, Miquel S. 29.3.1956, 23.10.1983, 28.3.1986, 1.4.1988

Solà Diaz, Lluís 11.6.2000

Solà Farell, Dr. Maties 16.5.1948, 30.1950, 3.5.1951, 17.6.1951, 8.11.1959, 15 al 27.8.1960

Solà Ferrés, Carles Miquel 10.6.1959, 17.9.1966, 10.11.1991

Solà Mussons, Joan 25.4.1988, 26.4.1988, 29.4.1988, 1.5.1988, 19.6.1988, 13.11.1988, 19.11.1988, 19.2.1989, 24.2.1989, 23.4.1989, 27.5.1989, 28.5.1989, 22.6.1989, 25.11.1989, 1.2.1990, 22.3.1990, 20.5.1990, 9.12.1990, 1991, 16.8.1991

Solà Prat, Oriol 29.5.2014

Solano, Jaume 4.3.1967

Soldevila Plans, Mn. Pere 15.3.1997

Soldevila, Teresa 30.5.1948, 2.2.1953

Solé, Concepció 21.10.2010

Solé, Josep 25.5.1965, 26.12.1965

Solé Badia, Miquel 7.11.1975, 20.11.1977

Solé Bòria, Carme 12.1.1947, 28.11.1948, 5.6.1988

Solé Corbella, Isidre 29.8.2006, 25.11.2007, 5.4.2008, 19.6.2008, 6.7.2008, 2.9.2008, 30.11.2008, 21.3.2009, 29.11.2009, 25.1.2010, 3.6.2010, 26.8.2010, 26.4.2011, 12.6.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.11.2011, 26.1.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 25.11.2012, 7.2.2013, 20.2.2013, 19.5.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 15.12.2013, 5.7.2014, 12.7.2014, 24.8.2014, 2.9.2014, 15.11.2014, 22.11.2014, 30.11.2014, 12.2.2015, 16.3.2015, 28.3.2015, 16.5.2015, 20.6.2015, 11.7.2015, 31.8.2015, 4.2.2016, 29.3.2016, 16.4.2016, 8.5.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 30.8.2016, 6.10.2016, 11.12.2016, 28.2.2017, 18.4.2017, 27.4.2017, 29.4.2017, 8.7.2017, 5.9.2017, 28.10.2017, 18.11.2017, 10.12.2017, 8.3.2018, 20.5.2018, 16.6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 23.12.2018, 28.2.2019, 23.4.2019, 28.4.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 22.12.2019, 2020, 1.3.2020, 21.3.2020, 20.9.2020

Solé Dalmau, Maria 25.8.1997

Solé Estadella, Celerina 1993, 7.4.1993, 6.9.1994, 3.9.1996, 31.10.1996, 1.5.1997, 31.5.1997, 27.2.1998, 7.8.1998, 31.10.1999, 1.4.2001, 2.4.2002, 31.8.2004, 20.11.2005, 29.8.2006, 19.11.2006, 18.12.2009, 30.12.2010, 2.7.2011, 30.8.2011, 4.9.2012, 7.2.2013, 20.2.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 2.9.2014, 31.8.2015, 30.8.2016

Solé Garcia, Anna 28.8.2010

Solé, Enriqueta 11.1.1984

Solé Font, Francisca 6.10.1956

Solé Marimon, Celestí 30.4.1986

Solé, Paquito 15.11.2014

Solé Solernou, Isidre 20.12.2002, 23.12.2004, 31.5.2005, 4.6.2005, 26.6.2005, 20.11.2005, 23.12.2005, 1.1.2006, 14.4.2006, 19.4.2006, 7.5.2006, 9.7.2006, 29.8.2006, 5.9.2006, 19.11.2006, 31.12.2006, 10.2.2007, 4.3.2007, 11.4.2007, 6.6.2007, 25.11.2007, 21.12.2007, 30.12.2007, 9.3.2008, 5.4.2008, 26.4.2008, 29.5.2008, 6.7.2008, 2.9.2008, 9.11.2008, 30.11.2008, 19.12.2008, 1.2.2009, 8.3.2009, 21.3.2009, 22.3.2009, 23.5.2009, 11.7.2009, 29.11.2009, 25.1.2010, 21.2.2010, 7.3.2010, 7.4.2010, 9.5.2010, 29.5.2010, 27.6.2010, 10.7.2010, 26.8.2010, 21.11.2010, 8.12.2010, 30.12.2010, 30.1.2011, 26.2.2011, 6.3.2011, 26.4.2011, 28.5.2011, 12.6.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 8.9.2011, 18.9.2011, 22.11.2011, 27.11.2011, 27.12.2011, 5.2.2012, 4.3.2012, 11.4.2012, 15.4.2012, 31.5.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 15.9.2012, 25.11.2012, 30.12.2012, 24.1.2013, 7.2.2013, 20.2.2013, 3.3.2013, 3.4.2013, 27.4.2013, 9.5.2013, 20.5.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 9.9.2013, 15.12.2013, 20.12.2013, 29.12.2013, 18.4.2014, 17.5.2014, 12.7.2014, 2.9.2014, 15.11.2014, 30.11.2014, 2014, 11.7.2015, 31.8.2015, 15.9.2015, 13.12.2015, 2016, 4.2.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 30.8.2016, 11.12.2016, 8.7.2017, 5.9.2017, 8.9.2017, 18.11.2017, 10.12.2017, 16.6.2018, 7.7.2018, 20.1.2019, 17.11.2019

Solé Tort, Maria 1.6.2011

Solé Vilanova, Joaquim 3.3.1963, 1.3.1964

Soler, Gna. Josefa 10 al 14.5.1951

Soler Canals, Dom. Josep M. 2.4.2002, 20.11.2010, 18.10.2014

Soler Hubert, Frederic (Pitarra) 10.12.1948, 20.11.1066

Soler, Miquel 15.12.1946

Soler Ribaudí, Carme 24.11.1957

Soler Rubinat, Antoni 20.11.1960

Solernou Prat, Anna M. 24.11.1957, 31.12.1963, 31.5.1965, 1.4.2001

Solernou Prat, M. Teresa 30.12.1962, 17.3.1963, 19.10.1963, 10.11.1963, 26.12.1963, 31.12.1963, 20.12.1946, 21.2.1965, 31.5.1965, 5.9.1965, 23.10.1965, 26.12.1965, 6.1.1966, 1.4.2001

Solsona Cardona, Ramon 1941, 1947, 15.11.1947, 1948, 8.5.1949, 10 al 14.5.1951, 26.5.1851, 1952, 25.1.1953, 3.12.1953, 19.3.1957, 3.5.1959, 20.11.1960, 18.12.1961, 1965, 27.6.1965, 30.5.1971, 26.5.1972, 26.4.1988, 1.9.1988, 26.1.2012, 6.11.2014

Sonet Mañé, Manuel (P. Sebastià de Llorenç del Penedès) 19.11.1944, 31.12.1944, 13.5.1945, 31.12.1945, 19.4.1959, 15.6.1959, 9.3.1973, 18.1.1976

Soriano, Alejandra 17.4.1992

Soteras, Concepció 15.11.2014

Soteras Pons, Antònia (Antonietta) 7.6.1992, 22.5.1994, 28.8.1999, 11.6.2000, 13.11.2014, 11.6.2015, 17.10.2018, 27.10.2018

Soteras Ramon, Delfina 6.9.1994, 3.9.1996, 22.11.1998

Soteras Ramón, Núria 29.8.2006, 2.9.2008, 8.12.2008, 15.2.2009, 21.3.2009, 8.12.2009, 25.1.2010, 26.8.2010, 2.7.2011, 30.8.2011, 4.9.2012, 29.8.2013, 2.9.2014, 31.8.2015, 30.8.2016, 5.9.2017, 4.9.2018, 5.11.2019, 1.3.2020

Soteras Romeu, Mari 29.8.2006, 10.2.2007, 1.7.2007, 15.9.2007, 5.4.2008, 2.9.2008, 26.8.2010, 26.4.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 4.9.2012, 8.12.2012, 29.8.2013, 2.9.2014

Soubirous, Bernardeta 28.8.1958

Sucarrats Puyalto, Milagros 4.9.2012, 13.7.2013, 29.8.2013, 5.7.2014, 12.7.2014, 2.9.2014, 12.2.2015, 7.4.2015, 20.6.2015, 4.2.2016, 30.8.2016, 28.2.2017, 8.7.2017, 5.9.2017, 18.11.2017, 8.2.2018, 16.6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 28.2.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020

Sunyer Raurell, Josep 28.6.1987, 31.8.2015

Suriñach Wrokona, Carles 6.5.1947

Susanna Domingo, Josep M. 27.11.1994, 1995, 25.11.1995, 1.12.1996, 1999

T

Tafanell Miralpeix, Josep M. 9.10.1988

Taixé Turull, Ramon 18.5.2018

Talavera Gumá, Joan 10.7.2010, 2.7.2011, 30.11.2014, 26.7.2017, 28.10.2017

Talló, Mn. Antoni 20.4.1990

Tarrida Juncà, Carles 21.11.2004, 20.11.2005, 19.11.2006

Tasada Ibars, Josep Manuel (P. Ladislao de San Sebastián) 20.1.1959

Tasies Boixons, Jaume 17.1.1987

Tatjé Rossell, Marià (P. Roderic de Manresa) 10 al 14.5. 1951

Taulé Viñas, Mn. Albert 14.5.1989

Temprano Dalmases, M. Rosa 26.11.1960, 17.2.1963

Terrats, Gna. Catalina 27.8.2001

Toledo, Antonio F. 16.5.2015

Tomàs, Josep 28.3.1986

Tomàs Riba, Ramon 1991, 6.9.1991, 20.12.1991, 1992, 30.8.1994

Tomàs Salvany, Joan 1.3.1964

Tomàs Torra, Màrius 26.12.1950, 3.3.1963, 1.3.1964, 7.3.1965, 6.3.1966, 4.3.1967, 17.9.1981

Torcal Vilarrubias, Lluís 16.5.1960

Torra, Olga 13.12.2015

Torra Miró, Gna. Roser 19.12.1999

Torras Bages, Dr. Josep 1947, 10.6.1960, 29.4.1984, 17.4.1987, 5.4.1996

Torra Bitllot, Mn. Joan 18.1.1995, 29.2.1998

Torras Ribé, Josep M. 30.12.1982, 30.8.1994

Torras Torrents, Joaquina 1944, 24.11.1957, 15.12.1985, 9.12.1990, 19.11.2006, 4.3.2007

Torre Galeas, Marisa de la 30.5.2004, 31.8.2004, 31.5.2005, 9.5.2013, 17.5.2014

Torre Mansilla, Mireia de la 2.9.2006

Torres, Montserrat 30.12.1962

Torres Amat de Palou, Dr. Félix 1956

Torres Codinachs, Antònia 16.9.1967, 8.6.1969, 15.1.1989, 1.12.1996

Torres Ribera, Berta 26.8.2010, 2.7.2011, 30.8.2011, 27.5.2012, 4.9.2012, 25.11.2012, 7.2.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 8.6.2014, 12.7.2014, 2.9.2014, 16.9.2015, 23.10.2016

Torregrosa, Claramunt, Silvia 13.6.1992

Torregrosa Garcia, Lluís 30.5.1948

Torrell Eulàlia, Salvador (Torrell de Reus) 14.5.1961, 14.5.1962 **Torrents, Manuel** 14.3.2013

Torrents Gubianes, M. Concepció (Coni) 26.12.1965, 6.1.1966, 7.7.1969, 6.1.1984, 22.11.1987, 31.1.1988, 20.11.1988, 19.2.1989, 1.7.1989, 9.7.1989, 26.9.1989, 13.10.1989, 26.11.1989, 20.5.1990, 15.7.1990, 24.8.1990, 6.12.1990, 9.12.1990, 28.4.1991, 1.7.1991, 26.4.1992, 31.5.1992, 7.6.1992, 1.7.1992, 22.11.1992, 21.3.1993, 25.4.1993, 19.6.1993, 31.7.1993, 7.8.1993, 12.3.1994, 15.4.1994, 22.5.1994, 29.6.1994, 10.7.1994, 17.7.1994, 3.8.1994, 12.8.1994, 6.9.1994, 6.9.1994, 27.11.1994, 8.12.1994, 18.12.1994, 24.12.1994, 30.4.1995, 14.5.1995, 28.5.1995, 8.12.1995, 1996, 14.1.1996, 16.1.1996, 28.4.1995, 19.5.1996, 22.8.1996, 1.9.1996, 3.9.1996, 1.12.1996, 15.12.1996, 15.3.1997, 11.5.1997, 15.6.1997, 13.7.1997, 9.8.1997, 27.8.1997, 21.9.1997, 23.9.1997, 16.11.1997, 20.1.1998, 17.3.1998, 14.4.1998, 6.6.1998, 7.8.1998, 22.11.1998, 28.11.1999, 19.12.1999, 4.1.2000, 29.4.2000, 11.6.2000, 4.7.2000, 5.7.2000, 3.9.2000, 23.10.2000, 5.11.2000, 1.4.2001, 17.4.2001, 16.6.2001, 24.6.2001, 27.8.2001, 21.10.2001, 11.11.2001, 8.12.2001, 30.12.2001, 23.3.2002, 14.4.2002, 2.6.2002, 14.6.2002, 15.6.2002, 14.7.2002, 20.10.2002, 10.11.2002, 8.12.2002, 20.12.2002, 29.12.2002, 2.2.2003, 18.2.2003, 7.3.2003, 23.4.2003, 26.4.2003, 1.6.2003, 22.6.2003, 7.9.2003, 9.11.2003, 23.11.2003, 8.12.2003, 28.12.2003, 2004, 27.2.2004, 31.8.2004, 18.9.2004, 6.11.2004, 21.11.2004, 8.12.2004, 23.12.2004, 26.12.2004, 11.2.2005, 29.3.2005, 31.5.2005, 4.6.2005, 26.6.2005, 15.9.2005, 20.11.2005, 8.12.2005, 23.12.2005, 26.12.2005, 1.1.2006, 10.2.2006, 8.3.2006, 14.4.2006, 18.4.2006, 18.4.2006, 7.5.2006, 9.7.2006, 29.8.2006, 5.9.2006, 19.11.2006, 8.12.2006, 31.12.2006, 23.2.2007, 4.3.2007, 10.4.2007, 11.4.2007, 24.4.2007, 22.6.2007, 4.11.2007, 25.11.2007, 8.12.2007, 21.12.2007, 30.12.2007, 3.2.2008, 8.2.2008, 1.3.2008, 9.3.2008, 25.3.2008, 26.4.2008, 25.5.2008, 29.5.2008, 19.6.2008, 6.7.2008, 2.9.2008, 9.11.2008, 8.12.2008, 19.12.2008, 15.2.2009, 19.2.2009, 27.2.2009, 7.3.2009, 8.3.2009, 21.3.2009, 22.3.2009, 14.4.2009, 5.5.2009, 23.5.2009, 10.7.2009, 11.7.2009, 3.8.2009, 13.10.2009, 20.11.2009, 8.12.2009, 2010, 25.1.2010, 19.2.2010, 21.2.2010, 27.2.2010, 7.3.2010, 6.4.2010, 7.4.2010, 26.4.2010, 9.5.2010, 29.5.2010, 27.6.2010, 10.7.2010, 26.8.2010, 19.10.2010, 20.11.2010, 21.11.2010, 8.12.2010, 17.12.2010, 30.12.2010, 1.1.2011, 30.1.2011, 26.2.2011, 5.3.2011, 6.3.2011, 11.3.2011, 22.4.2011, 26.4.2011, 28.5.2011, 11.6.2011, 12.6.2011, 15.6.2011, 2.7.2011, 30.8.2011, 8.9.2011, 18.9.2011, 22.11.2011, 27.11.2011, 8.12.2011, 27.12.2011, 1.1.2012, 26.1.2012, 2.2.2012, 5.2.2012, 6.2.2012, 24.2.2012, 3.3.2012, 4.3.2012, 15.3.2012, 11.4.2012, 15.4.2012, 28.4.2012, 27.5.2012, 31.5.2012, 21.6.2012, 4.9.2012, 15.9.2012, 25.11.2012, 8.12.2012, 30.12.2012, 1.1.2013, 24.1.2013, 2.2.2013, 15.2.2013, 20.2.2013, 2.3.2013, 2.4.2013, 3.4.2013, 27.4.2013, 28.4.2013, 9.5.2013, 19.5.2013, 20.5.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 9.9.2013, 25.9.2013, 20.10.2013, 22.11.2013, 30.11.2013, 15.12.2013, 20.12.2013, 29.12.2013, 1.1.2014, 17.1.2014, 30.1.2014, 27.2.2014, 1.3.2014, 7.3.2014, 16.3.2014, 27.3.2014, 18.4.2014, 22.4.2014, 24.4.2014, 25.4.2014, 26.4.2014, 11.5.2014, 17.5.2014, 8.6.2014, 12.6.2014, 15.6.2014, 22.6.2014, 5.7.2014, 10.7.2014, 12.7.2014, 6.8.2014, 17.8.2014, 2.9.2014, 6.9.2014, 15.9.2014, 21.9.2014, 12.10.2014, 19.10.2014, 6.11.2014, 13.11.2014, 15.11.104, 23.11.2014, 28.11.2014, 30.11.2014, 8.12.2014, 28.12.2014, 2015, 1.1.2015, 1.2.2015, 20.2.2015, 21.2.2015, 15.3.2015, 16.3.2015, 7.4.2015, 8.4.2015, 16.5.2015, 25.4.2015, 11.6.2015, 20.6.2015, 21.6.2015, 10.7.2015, 11.7.2015, 23.8.2015, 31.8.2015, 15.9.2015, 4.10.2015, 22.11.2015, 29.11.2015, 8.12.2015, 13.12.2015, 2016, 1.1.2016, 3.1.2016, 31.1.2016, 7.2.2016, 12.2.2016, 14.2.2016, 29.3.2016, 30.3.2016, 28.4.2016, 3.5.2016, 8.5.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 10.7.2016, 30.8.2016, 3.9.2016, 8.9.2016, 15.9.2016, 24.9.2016, 25.9.2016, 6.10.2016, 27.10.2016, 24.11.2016, 8.12.2016, 11.12.2016, 1.1.2017, 5.2.2017, 26.2.2017, 4.3.2017, 9.3.2017, 25.3.2017, 2.4.2017, 14.4.2017, 18.4.2017, 22.4.2017, 27.4.2017, 29.4.2017, 17.5.2017, 4.6.2017, 22.6.2017, 8.7.2017, 10.7.2017, 16.8.2017, 5.9.2017, 8.9.2017, 16.9.2017, 17.9.2017, 28.10.2017, 18.11.2017, 26.11.2017, 10.12.2017, 31.12.2017, 1.1.2018, 4.2.2018, 8.2.2018, 16.2.2018, 4.3.2018, 8.3.2018, 30.3.2018, 3.4.2018, 7.4.2018, 14.4.2018, 28.4.2018, 20.5.2018, 3.6.2018, 16.6.2018, 1.7.2018, 7.7.2018, 8.7.2018, 4.9.2018, 8.9.2018, 18.10.2018, 21.10.2018, 1.11.2018, 22.11.2018, 8.12.2018, 16.12.2018, 23.12.2018, 30.12.2018, 1.1.2019, 27.1.2019, 3.2.2019, 28.2.2019, 3.3.2019, 8.3.2019, 6.4.2019, 19.4.2019, 23.4.2019, 28.4.2019, 5.5.2019, 5.11.2019, 15.11.2019, 17.11.2019, 19.11.2019, 8.12.2019, 22.12.2019, 1.1.2020, 2.2.2020, 28.2.2020, 1.3.2020, 20.9.2020.

Torrents Gubianes, M. Teresa (Maite) 27.12.1964, 26.12.1965, 28.10.1988, 19.2.1989, 6.12.1990, 21.4.1992, 17.7.1994, 14.5.1995, 29.10.1995, 14.1.1996, 4.9.2012, 27.4.2013, 28.4.2013, 9.5.2013, 29.8.2013, 25.9.2013, 22.11.2013, 30.11.2013, 15.12.2013, 17.1.2014, 30.1.2014, 27.2.2014, 16.3.2014, 27.3.2014, 24.4.2014, 25.4.2014, 26.4.2014, 11.5.2014, 17.5.2014, 8.6.2014, 12.6.2014, 22.5.2014, 5.7.2014, 10.7.2014, 12.7.2014, 6.8.2014, 2.9.2014, 6.9.2014, 15.9.2014, 21.9.2014, 19.10.2014, 6.11.2014, 13.11.2014, 15.11.2014, 23.11.2014, 28.11.2014, 30.11.2014, 28.12.2014, 1.2.2015, 15.3.2015, 8.4.2015, 25.4.2015, 11.6.2015, 10.7.2015, 11.7.2015, 23.8.2015, 31.8.2015, 15.9.2015, 4.10.2015, 22.11.2015, 29.11.2015, 13.12.2015, 2016, 1.1.2016, 3.1.2016, 31.1.2016, 7.2.2016, 12.2.2016, 14.2.2016, 29.3.2016, 30.3.2016, 28.4.2016, 3.5.2016, 8.5.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 10.7.2016, 30.8.2016, 8.9.2016, 15.9.2016, 24.9.2016, 25.9.2016, 6.10.2016, 27.10.2016, 24.11.2016, 11.12.2016, 26.2.2017, 9.3.2017, 25.3.2017, 2.4.2017, 14.4.2017, 22.4.2017, 27.4.2017, 29.4.2017, 17.5.2017, 4.6.2017,

8.7.2017, 10.7.2017, 5.9.2017, 17.9.2017, 18.11.2017, 26.11.2017, 8.12.2017, 10.12.2017, 31.12.2017, 4.2.2018, 16.2.2018, 4.3.2018, 30.3.2018, 7.4.2018, 14.4.2018, 28.4.2018, 3.6.2018, 16.6.2018, 1.7.2018, 7.7.2018, 8.7.2018, 4.9.2018, 8.9.2018, 18.10.2018, 1.11.2018, 22.11.2018, 16.12.2018, 23.12.2018, 30.12.2018, 20.1.2019, 27.1.2019, 3.2.2019, 28.2.2019, 3.3.2019, 6.4.2019, 19.4.2019, 28.4.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 22.12.2019, 2.2.2020, 1.3.2020.

Torrents Turmo, Mercè 18.12.1994

Torres Farriols, Antoni 1946

Tort Freixas, Jaume 11.6.2000

Tous Soler, P. Josep 30.4.1950, 26.4.2010

Trabal, Jaume 1.1.1991

Tramulles Roig, Francesc 1952

Travesset Grau, Jaume 11.6.2000

Travesset Martorell, Mercè 26.8.2010, 30.8.2011, 27.11.2011, 16.2.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 13.10.2012, 7.2.2013, 13.7.2013, 20.7.2013, 29.8.2013, 15.12.2013, 22.2.2014, 24.4.2014, 29.5.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 19.7.2014, 2.9.2014, 13.11.2014, 30.11.2014, 12.2.2015, 16.3.2015, 28.3.2015, 20.6.2015, 11.7.2015, 18.7.2015, 31.8.2015, 30.10.2015, 13.12.2015, 4.2.2016, 29.3.2016, 16.4.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 9.7.2016, 30.8.2016, 22.10.2016, 22.11.2016, 24.11.2016, 11.12.2016, 28.2.2017, 8.7.2017, 15.7.2017, 2.8.2017, 5.9.2017, 28.10.2017, 18.11.2017, 10.12.2017, 16.6.2018, 7.7.2018, 14.7.2018, 4.9.2018, 21.10.2018, 23.12.2018, 28.2.2019, 6.4.2019, 23.4.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020

Tresserra Torrent, María 15.3.1997

Tribó Cuberes, Josep M. 27.5.1989

Trilla, P. Andreu 21.6.2015, 2.4.2017

Trull Alemany, Teresa 26.11.1960, 26.12.1960, 31.5.1865, 6.5.1998

Trull Montiel, Óscar 12.10.1983

Trullols, Salvador 13.5.1956

Tubella Corcelles, Dominga 29.4.1988

Tuneu Tordera, Lluís 1958, 1977

U

Ubach Tasies, Ángela 22.4.2003, 13.4.2004, 31.8.2004

Ugarte Mendia, Gna. Josefa 1.7.2007

Urbs, Dom Antoni 1943, 6.11.1949

Usón, M. 3.3.1963

V

Vaira, Claudio 27.5.1989

Valero, Marta 28.3.2004

Valero Pérez, Rosa 26.1.2012, 16.2.2012, 7.7.2012, 4.9.2012, 25.11.2012, 7.2.2013, 2.4.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 15.12.2013, 30.1.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 2.9.2014, 13.11.2014, 12.2.2014, 28.3.2015, 11.7.2015, 31.8.2015, 4.2.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 30.8.2016, 11.12.2016, 28.2.2017, 8.7.2017, 5.9.2017, 28.10.2017, 18.11.2017, 16.6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 2.2.2019, 28.2.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020

Valiente, Antoni 21.10.2001

Vall Fumanya, Mn. Lluís 24.3.1963

Vallribera Moliné, Pere 6.8.1989

Valls, Núria 23.1.1983

Valls Escobedo, Teresa 19 al 21.4.1958

Valls Escobedo, Paquita 19 al 21.4.1958, 31.1.1988, 18.3.1989, 26.9.1989, 13.10.1989, 26.11.1989, 26.11.1989, 9.12.1990, 24.12.1990, 22.11.1992, 6.9.1994, 27.11.1994, 3.9.1996, 1.5.1997, 31.5.1997, 23.11.1997, 31.5.1998, 22.11.1998, 28.11.1999, 25.4.2000, 11.6.2000, 4.7.2000, 1.4.2001, 25.4.2003, 23.11.2003, 28.4.2004, 7.11.2019, 20.9.2020

- Valls Ferré, Josep M. 14.1.2007
- Valls Piqué, Joan 10.5.1987, 8.4.1989, 9.12.1990, 21.4.1992, 11.6.2000, 8.12.2013, 19.5.2014, 29.5.2014
- Valls Pont, Mn. Joan 1979, 28.3.1986, 17.4.1987, 18.12.1988, 13.4.1990, 17.4.1992, 5.7.1992, 15.9.1995, 18.9.2004, 29.3.2005, 15.9.2005, 23.6.2016
- Valls Prat, Víctor 16.4.1989
- Valls Rius, Manuel 27.5.1989, 25.2.2000
- Valls Serra, Mn. Manuel 14.4.2009
- Valls Soler, Lluís 3.6.1953, 9.11.1954, 16.6.1954
- Valls Soler, P. Magí 26.12.1947, 26.12.1948
- Valls Torrens, Paquita 1941, 12.1.1947, 1948, 28.11.1948, 20.11.1949, 5.6.1988
- Valls Vilalta, Josep 26.12.1953
- Vallès, Pep 16.12.2018
- Vallès, Teresa 16.11.1997
- Vallespín, Anna 23.5.1992
- Vandellós Llop, Elías (P. Lleó de Vilalba dels Arcs) 27.11.1950, 26.4.1953, 22.11.1953, 1.11.1954, 31.10.1955, 30.11.1955, 31.12.1955, 31.10.1956, 18.4.1957, 9.10.1988
- Vaqués Guitart, Màrius 27.5.1989
- Varela Alemany, Maria 24.7.2004
- Vargas Sierra, M. Carme 19.11.2006
- Vedruna de Vidal (de Mas), M. Joaquina de 19.5.1940, 22.5.1941
- Vélez, Joan 20.7.1996
- Vélez Laguna, Antoni 14.10.1995
- Ventura Barnet, Jesus 20.5.1990
- Ventura Castell, Ester 12.8.1994
- Ventura Calaf, Joan 21.6.1964, 24.6.2017
- Ventura Lloret, Montserrat 25.11.2007, 27.11.2011, 25.11.2012, 29.5.2014, 13.12.2015
- Ventura Lloret, Jhonny 1.1.2011
- Ventura Soler, Josep M. 22 2 2014
- Verdaguer Santaló, Mn. Jacint 13.6.1981, 4.2.1990, 24.12.1995, 8.3.2006, 22.10.2009
- Vergé, Josep 10.5.1987
- Vergés Vidal, Ramon 30.11.2008, 8.12.2013, 6.11.2014, 13.12.2015
- Viadiu Vda. Vilaseca, Anna 8.9.2014, 8.9.2017
- Viadiu Pons, Roser 29.8.2006, 19.6.2008, 2.9.2008, 21.3.2009, 17.9.2009, 10.7.2010, 26.8.2010, 26.4.2011, 30.8.2011, 4.9.2012, 13.7.2013, 29.8.2013, 29.5.2014, 8.6.2014, 5.7.2014, 2.9.2014, 11.7.2015, 31.8.2015, 4.2.2016, 30.8.2016, 8.12.2016, 28.2.2017, 8.7.2017, 5.9.2017, 18.11.2017, 8.2.2018, 16.6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 23.12.2018, 28.2.2019, 5.11.2019, 1.3.2020
- Viarnés Vallés, Narcís 26.11.1960, 4.3.1962, 30.12.1962, 17.2.1963, 24.2.1963, 17.3.1963, 19.10.1963, 16.2.1964, 1.12.1964, 14.4.2002, 30.1.2014, 27.2.2014, 8.6.2014, 5.7.2014, 13.11.2014, 20.6.2015, 11.6.2016, 23.8.2016, 18.11.2017, 16.6.2018
- Vicente Lledó, Ramona 16.8.1948
- Vich Adzet, Joan 8.3.2006, 29.5.2008, 11.5.2013
- Vich Murt, Assumpció 7.8.1998
- Victori Aguilera, Francesc 28.11.1965
- Victori Beneyto, Joan 4.7.2010
- Victori Boladeras, Lluís 7.11.1975, 1979, 13.12.1980, 6.1.1984, 1.5.1988, 31.5.1988, 3.6.1988, 20.11.1988, 23.4.1989, 17.12.1989, 13.1.1991, 8.12.1991, 21.4.1992, 18.10.1992, 8.12.1992, 20.12.1992, 7.2.1993, 20.11.1994, 8.12.1994,

8.12.1995, 8.12.1996, 8.12.1997, 14.4.1998, 8.12.1999, 8.12.2000, 8.12.2001, 20.10.2002, 8.12.2002, 8.12.2003, 27.2.2004, 28.3.2004, 8.12.2004, 11.2.2005, 15.9.2005, 8.12.2005, 10.2.2006, 8.3.2006, 18.4.2006, 8.12.2006, 23.2.2007, 10.4.2007, 8.12.2007, 8.2.2008, 25.3.2008, 25.5.2008, 8.12.2008, 15.2.2009, 27.2.2009, 14.4.2009, 8.12.2009, 19.2.2010, 6.4.2010, 1.1.2011, 11.3.2011, 26.4.2011, 21.5.2011, 31.5.2011, 20.11.2011, 8.12.2011, 1.1.2012, 2.2.2012, 6.2.2012, 24.2.2012, 27.5.2012, 8.12.2012, 1.1.2013, 15.2.2013, 2.4.2013, 19.5.2013, 8.12.2013, 1.1.2014, 7.3.2014, 22.4.2014, 15.6.2014, 8.12.2014, 1.1.2015, 20.2.2015, 7.4.2015, 21.6.2015, 8.12.2015, 1.1.2016, 12.2.2016, 29.3.2016, 3.9.2016, 8.12.2016, 1.1.2017, 3.3.2017, 18.4.2017, 22.6.2017, 16.9.2017, 28.10.2017, 29.10.2017, 26.11.2017, 8.12.2017, 1.1.2018, 16.2.2018, 3.4.2018, 20.5.2018, 8.12.2018, 2019, 1.1.2019, 2.2.2019, 8.3.2019, 23.4.2019, 28.4.2019, 5.5.2019, 8.12.2019, 1.1.2020, 28.2.2020

Vich Enrich, Ignasi 23.12.1994

Vich Enrich, Joan Manuel 27.12.1964, 23.10.1965

Vidal, Arneaud 31.7.1992

Vidal, Jean 31.7.1992

Vidal Bertran, Josep 1957, 1965, 26.4.1988, 29.4.1988, 19.5.1988, 19.6.1988, 24.2.1989, 8.4.1989, 16.4.1989, 27.5.1989, 28.5.1989, 22.6.1993, 1994, 9.9.1994, 27.11.1994, 11.6.2000, 18.1.2001, 31.3.2001

Vidal Bertran, Lluís 31 7.1992

Vidal Boixeda, Mn Lluís 5.5.2019

Vidal Collado, Magda 22.11.1987, 19.2.1989, 26.11.1989, 17.12.1989, 6.12.1990, 26.4.1992, 7.6.1992, 25.4.1993, 1.5.1993, 6.9.1994

Vidal Massagué, Manuel 12.5.1963

Vidal Plans, Imma 22.11.1992, 15.5.1993, 31.7.1993, 14.5.1994, 3.8.1994, 6.9.1994

Vidal Vila, Josep 10.3.1991

Vigueras Domingo, M. Rosa 31.5.1965, 23.10.1965, 26.12.1965, 6.1.1966

Vila, Jaume 7.5.2006

Vila Costa, Mn. Joan 24.2.1991, 5.11.2000, 11.11.2001, 8.12.2006

Vila Ginfrer, Francesc 18 i 19.7.1959

Vila Mensa, Antoni 27.5.1989, 15.5.2009

Vila Prat, Joan 20.10.2002, 18.2.2003, 6.2.2012, 2.2.2019, 6.2.2019

Vila Rabell, Jaume 10.2.2007, 30.11.2014, 28.10.2017, 8.2.2018, 28.2.2019

Vilanova Bosch, Dom Evangelista 1.4.1994

Vilanova Briansó, Josefina 29.6.1994, 6.9.1994, 3.9.1996, 27.8.1999, 31.8.2004, 20.11.2005, 6.7.2015

Vilanova Briansó, Rosa 22.11.1992, 31.7.1993, 31.5.1994, 3.8.1994, 12.8.1994, 6.9.1994, 18.9.1994, 3.9.1996, 29.2.1998, 27.8.1999, 28.11.1999, 23.10.2000, 31.8.2004, 20.11.2005, 20.11.2005, 29.8.2006, 5.9.2006, 4.11.2007, 2.9.2008, 21.3.2009, 10.3.2010, 26.8.2010, 7.3.2011, 30.8.2011, 4.9.2012, 24.1.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 15.12.2013, 30.1.2014, 5.7.2014, 12.7.2014, 24.8.2014, 2.9.2014, 30.11.2014, 20.6.2015, 31.8.2015, 11.6.2016, 30.8.2016, 11.12.2016, 5.9.2017, 18.11.2017, 8.3.2018, 20.5.2018, 16.6.2018, 4.9.2018, 14.2.2019, 28.2.2019, 5.11.2019, 17.11.2019, 1.3.2020

Vilanova Calzada, Ignasi 22.5.1975, 5.7.1975, 17.9.1981, 30.10.1994, 27.11.1994, 8.12.2013, 6.11.2014

Vilanova Lluch, Josep 2.6.1985

Vilanova Navarro, Salvador 3.3.1963, 14.1.2007

Vilaró, Mn. Ramon 17.2.1964

Vilar Herms, Ramon 4.3.2017

Vilarrubias Valls, Vicenç 1944

Vilarrubias Codina, Gaspar 25.11.1979, 17.9.1981, 10.1.1982, 21.4.1992, 19.10.1999, 8.12.2007

Vilarrubias Pons, M. Antònia 4.3.2020

Vilarrubias Serarols, Josep M. 26.8.2010, 30.8.2011, 7.7.2012, 4.9.2012, 25.11.2012, 7.2.2013, 20.2.2013, 13.7.2013, 29.8.2013, 27.2.2014, 12.7.2014, 21.8.2014, 24.8.2014, 2.9.2014, 31.8.2015, 4.2.2016, 11.6.2016, 2.7.2016, 30.8.2016, 23.10.2016, 11.12.2016, 5.9.2017, 18.11.2017, 16.6.2018, 7.7.2018, 4.9.2018, 2.2.2019, 5.11.2019, 1.3.2020

Vilarrubias Serarols, Pere 30.8.2011

Vilarrubias Solanes, Clara 14.5.1988
 Vilarrubias Figueras, Eliseu 2.5.1982
 Vilarrubies Codina, P. Josep 24.3.1963
 Vilarrubies Pons, Maria 8.6.1997, 7.8.1998
 Vilarrubies Torres, Anna 16.9.2015
 Vilaseca, Lluïsa 6.4.2019
 Vilaseca, Susana 18.7.1997
 Vilaseca Aguilera, P. Josep M. 24.5.1981, 23.10.1983, 2012, 1.1.2012, 15.9.2012, 24.1.2013
 Vilaseca Canals, M. Rosa 20.11.1949, 25.11.1951, 24.11.1957, 26.12.1960, 31.12.1963, 31.5.1965, 20.9.2020
 Vilaseca Garriga, Immaculada 31.8.1991
 Vilella Corcelles, Rafel 29.11.2009
 Villar, Rogelio 24.12.1982
 Vitorino da França Borges, Antonio 11 al 23.8.1962
 Vivancos, Josep M. 27.8.1997, 27.8.2001
 Vives, Dr. Albert 15.6.1986
 Vives Font, Jaume 19.3.1945, 24.6.1949
 Vives Riba, Joan 9.5.2010
 Vives Roig, Amadeu 22.11.1970
 Vives Sabaté, Francesc 6.7.2008
 Vives Sabaté, Jordi 26.12.1965
 Vives Sabaté, Marta 6.11.2014
 Vives Sabaté, Xavier 21.12.2007
 Vives Suárez, Fermí 21.2.1965, 23.10.1965, 26.12.1965, 6.3.1966, 4.3.1967
 Vives Vich, Pere 28.9.1958
 Vives Vidal, Josep M. 26.12.1953, 27.5.1989

X

Xaubet Faura, Josep 20.12.2019
 Xaubet Romeu, Josepa 15.8.1946
 Xuclà Llobet, Mn. Ferran 17.11.1996

Y

Yi Yi, Fernàndez 24.2.1957
 Ybarra, P. Josep Lluís 15.9.2014
 Ymberton Tarrida, Àlvar 22.12.1995

Z

Zanni, U.F. 13.5.1956
 Zenón, Josep M. 10.6.1959, 1.3.1964, 7.3.1965, 25.5.1965, 26.12.1965, 6.3.1966

Aquest llibre va ser imprès per a commemorar el
83è. aniversari de la Coral de Santa Maria d'Igualada
(1939-2020).

FUNDAT
L'ANY
1939

Sr Santidad Juan XXIII

Ajuntament d'Igualada

IGUALADA
CAPITAL DE LA CULTURA
CATALANA 2022